

Rozšíření Verbreitung der
cévnatých Gefäßpflanzen
rostlin in den
národních Nationalparks
parků Podyjí Podyjí und
a Thayatal Thayatal

Radomír Němec [ed.]

Ministerstvo životního prostředí

Rozšíření cévnatých rostlin národních parků Podyjí a Thayatal

Verbreitung der Gefäßpflanzen in den Nationalparks Podyjí und Thayatal

Odborný editor / Fachredaktor:

Radomír Němec

Autoři textů / Texte:

Radomír Němec, Petr Filippov, Vít Grulich,
Lubomír Hrouda, Jiří Hummel, Zdeněk Musil,
Zuzana Němcová, Lenka Reiterová,
Radomír Řepka, Tomáš Vymyslický

Recenzenti / Rezensenten:

Michal Hroneš, Harald Niklfeld

Kniha byla vydána u příležitosti 30. výročí vzniku Národního parku Podyjí.

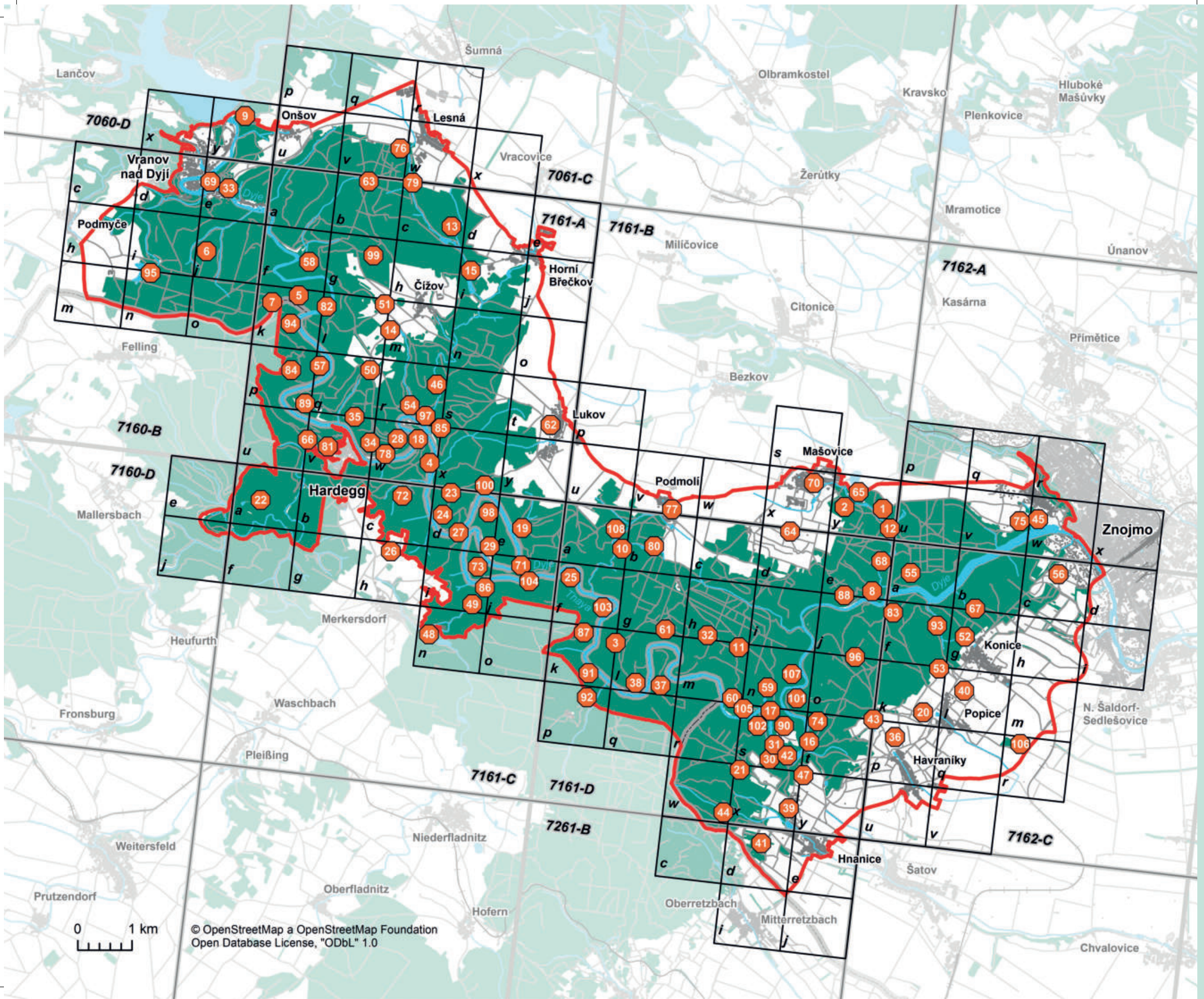
Das Buch wurde anlässlich des 30. Jubiläums der Entstehung des Nationalparks Podyjí herausgegeben.

© Správa Národního parku Podyjí, 2021

© Nationalpark Thayatal, 2021

ISBN 978-80-87643-15-0

ÚVOD / EINLEITUNG	6
SEZNAM ZKRATEK / ABKÜRZUNGSVERZEICHNIS	8
MAPY ROZŠÍŘENÍ – VYSVĚTLIVKY / VERBREITUNGSKARTEN – ERLÄUTERUNGEN	9
HISTORIE BOTANICKÉHO VÝZKUMU / GESCHICHTE DER BOTANISCHEN FORSCHUNG	10
METODIKA / METHODIK	14
PODYJÍ POHLEDEM BOTANIKA / THAYATAL AUS BOTANISCHER SICHT	18
ZMĚNY FLÓRY VE SVĚTLE HISTORICKÝCH A SOUČASNÝCH NÁLEZŮ / ÄNDERUNGEN IN DER FLORA IM LICHT HISTORISCHER UND HEUTIGER FUNDE	23
KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ	30
KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ – VYSVĚTLIVKY	
KOMMENTIERTE LISTE DER TAXA	31
KOMMENTIERTE LISTE DER TAXA – ERLÄUTERUNGEN	
MAPY ROZŠÍŘENÍ / VERBREITUNGSKARTEN	182
NEVĚROHODNÉ A MYLNÉ NÁLEZY / UNZUVERLÄSSIGE UND FALSCH INTERPRETIERTE FUNDE	382
DRUHY Z OKOLÍ STUDOVANÉHO ÚZEMÍ / ARTEN AUS DER UMGEBUNG DES UNTERSUCHTEN GEBIETS	384
MÍSTOPISNÝ SLOVNÍČEK / TOPOGRAFISCHES GLOSSAR	386
LITERATURA / LITERATURVERZEICHNIS	394

© OpenStreetMap a OpenStreetMap Foundation
Open Database License, "ODbL" 1.0

VYBRANÉ LOKALITY / AUSGEWÄHLTE LOKALITÄTEN

- 1 Andělský mlýn
- 2 Andělský rybník
- 3 Barák
- 4 Bärenmühlwiese
- 5 Braitava - letohrádek
- 6 Braitava - polesí
- 7 Býčí hora
- 8 Býčí skála
- 9 Claryho kříž
- 10 Čerchov
- 11 Černá luža
- 12 Čertův mlýn / Untere Mühle
- 13 Čížovský lesní rybník
- 14 Čížovský malý rybník
- 15 Čížovský rybník
- 16 Devět mlýnů / Neunmühlen
- 17 Devět mlýnů - sádky
- 18 Einsiedler
- 19 Faltýskův mlýn / Teufelsmühle
- 20 Farský rybník
- 21 Fládnitzská chata
- 22 Fugnitzsee
- 23 Gališ
- 24 Gališská louka
- 25 Gebhardwiese
- 26 Gerichtsberg
- 27 Glückwiese
- 28 Granátové jámy
- 29 Grosse Umlaufwiese
- 30 Gruberova studánka
- 31 Gruberův mlýn
- 32 Hájka
- 33 Hamerské vrásy
- 34 Hardecká stráň
- 35 Hardecké skály
- 36 Havranický rybník
- 37 Hermenegild
- 38 Hlubocké louky
- 39 Hnanický rybník
- 40 Horáčkův kopeček
- 41 Horecký kopec
- 42 Hotel Gruber
- 43 Hovorkova tůň
- 44 Hraběcí hora
- 45 Hradištské terasy / Pöltenberg
- 46 Jaserthal
- 47 Judexův mlýn
- 48 Kaja
- 49 Kajabach
- 50 Keple
- 51 Keple - louka
- 52 Konický rybník
- 53 Koniklecový suk
- 54 Kozí stezky / Geissteig
- 55 Králův stolec / Königsstuhl
- 56 Kraví hora / Kühberg
- 57 Langer Grund
- 58 Ledové sluje / Eisleithen
- 59 Lipina
- 60 Lipinská louka
- 61 Liščí skála
- 62 Lukovský rybník
- 63 Lusthaus
- 64 Mašovická střelnice
- 65 Mašovický dvůr
- 66 Maxplateau
- 67 Měsíční údolí
- 68 Mločí údolí
- 69 Mniszkův kříž
- 70 Na Prádle (Prádla) - rybník
- 71 Nový Hrádek / Neuhausel
- 72 Ochsengraben
- 73 Ostroh / Stollfirst
- 74 Papírna
- 75 Pivovarský potok
- 76 Pod Lesnou - rybník
- 77 Podmolský rybník
- 78 Pole pod Hardeggem
- 79 Protržený rybník
- 80 Pustý rybník
- 81 Reginafelsen
- 82 Rybí louky
- 83 Sealsfeldův kámen
- 84 Schwalbenfelsen
- 85 Sloní hřbet
- 86 Stadlwiese
- 87 Steinerne Wand
- 88 Široká louka
- 89 Široké pole
- 90 Šobes
- 91 Thayhäusl
- 92 Tiefenbach
- 93 Trauznické údolí
- 94 Turmfelsen
- 95 U Jejkala
- 96 U Rumcajse
- 97 Uhlířova louka
- 98 Umlaufberg
- 99 Větrník / Mühlberg
- 100 Vraní skála / Rabenfelsen
- 101 Výří skály
- 102 Wefthoferův mlýn (Pekárna)
- 103 Wendlwiese
- 104 Willingerův mlýn (Novohrádecký m.)
- 105 Zemský mlýn
- 106 Zimmerhakeleova step
- 107 Zlámaná skála
- 108 Žlebský rybník

ÚVOD

Předkládaná práce přináší obraz flóry studovaného území tak, jak byl zachycen v letech 2019–2020 v rámci projektu terénního síťového mapování. Starší floristická data nebyla přebírána do vlastní databáze, což umožňuje porovnání s předchozími pracemi, ale i se studiiemi v budoucnu. Kromě databáze floristických údajů je významným přínosem práce soubor herbářových dokladů uložený v herbáři Jihomoravského muzea ve Znojmě (MZ). Cenným příspěvkem k poznání zdejší flóry jsou komentáře k vybraným druhům, kde je promítnuta excerpce dostupných literárních zdrojů. Necelé dvě sezóny, které projekt zachytil, byly maximálně věnovány terénní práci a následnému zpracování vlastních dat, excerpce literárních zdrojů a zpracování komentářů.

Za pomoc při determinaci a interpretaci některých taxonů a údajů patří poděkování Martinu

Dančákovi, Jiřímu Danihelkovi, Pavlu Dřevojanovi, Václavu Dvořákovi, Liboru Ekrtovi, Davidu Horákovi, Michalu Hronešovi, Jindřichu Chrtkovi jun., Milanu Chytrému, Zdeňku Kaplanovi, Lucii Kobrové, Martinu a Petrovi Lepším, Janu Prančlovi, Petru Šmardovi, Janu Štěpánkovi, Bohumilu Trávníčkovi a Radimu J. Vašutovi. Za měření vzorků *Cotoneaster laxiflorus* a *C. integerrimus* na průtokovém cytometru děkujeme Ondřeji Knápkovi. Za poskytnutí dat o výskytu druhů děkujeme Petru Badoškovi, Martinu Dýmovi, Alici Hákové, Davidu Hlisnikovskému, Václavu Johnovi, Janu Juřicovi, Tomáši Krejčímu, Zdeňku Mačátovi, Jiřímu Malíčkoví, Antonínu Reiterovi, Janu Rolečkovi, Josefu Solařovi, Robertu Stejskalovi, Martinu Škorpíkovi, Danuši Turoňové, Martinu Valáškoví a dalším. Zvláštní dík patří Haně Galuškové za vyhledávání položek v herbáři BRNU. Za úpravy,

importy a exporty do/z NDOP děkujeme Karlu Chobotovi. Za technickou pomoc děkujeme Filipu Jungovi. Za pomoc při překladu textů do německého jazyka a cenné připomínky vedoucí k celkovému zkvalitnění díla děkujeme zejména Haraldu Niklfeldovi a dále Davidu Freudlovi, Christianu Üblovi a Petru Ecklovi. Za pomoc při herbarizaci sběrů Rostislavu Hetflašovi. Za přečtení rukopisu a podnětné připomínky děkujeme Martině Fabšičové, Michalu Hronešovi, Robertu Stejskalovi, Aleně Vydrové a dalším.

Za podporu děkujeme Jihomoravskému muzeu ve Znojmě.

Die vorgestellte Arbeit zeigt ein Bild der Flora des untersuchten Gebiets, wie es in den Jahren 2019–2020 im Rahmen des Projekts der Netzkartierung im Gelände aufgenommen wurde. Ältere floristische Daten wurden nicht in unsere eigene Datenbank übernommen, was einen Vergleich mit früheren Arbeiten, aber auch mit zukünftigen Studien ermöglicht. Ein wesentlicher Beitrag der Arbeit ist neben der Erstellung einer floristischen Datenbank eine Reihe von Herbarbelegen, die im Südmährischen Museum in Znojmo (MZ) aufbewahrt werden. Ein wertvoller Beitrag zur Kenntnis der hiesigen Flora sind auch Kommentare zu ausgewählten Arten, in die ein konsistenter Auszug verfügbarer literarischer Quellen einbezogen wird. Die nicht ganz zwei Saisonen, die das Projekt dauerte, wurden in maximalem Umfang der Feldarbeit und der anschließenden Verarbeitung eigener

Daten, dem Auszug literarischer Quellen und der Ausarbeitung der Kommentare gewidmet.

Für die Hilfe bei der Bestimmung und Interpretation einiger Taxa und Daten möchten wir uns bei Martin Dančák, Jiří Danihelka, Pavel Dřevojan, Václav Dvořák, Libor Ekrt, David Horák, Michal Hroneš, Jindřich Chrtek jun., Milan Chytrý, Zdeněk Kaplan, Lucie Kobrlová, Martin und Petr Lepší, Jan Pránčl, Petr Šmarda, Jan Štěpánek, Bohumil Trávníček und Radim J. Vašut bedanken. Für die durchflusszytometrische Messung von *Cotoneaster laxiflorus*- und *C. integerrimus*-Proben danken wir Ondřej Knápek. Für die Bereitstellung von Verbreitungsdaten danken wir Petr Badošek, Martin Dým, Alice Háková, David Hlisnikovský, Václav John, Jan Juřica, Tomáš Krejčí, Zdeněk Mačát, Jiří Malíček, Antonín Reiter, Jan Roleček, Josef Solař, Robert Stejskál, Martin

Škorpík, Danuše Turoňová, Martin Valášek und anderen. Besonderer Dank gebührt Hana Galušková für die Suche nach Belegen im Herbarium BRNU. Wir danken Karel Chobot für Änderungen, Importe und Exporte in die / aus der Funddatenbank NDOP. Vielen Dank an Filip Jung für die technische Unterstützung. Für Verbesserungen der Übersetzung der Texte ins Deutsche und wertvolle Kommentare danken wir sehr vor allem Harald Niklfeld und weiter David Freudl, Christian Übl und Petr Eckl. Für die Hilfe bei der Herbarisierung gesammelter Objekte danken wir Rostislav Hetflaiš. Für das Lesen des Manuskripts und die ermutigenden Kommentare danken wir Martina Fabšičová, Michal Hroneš, Robert Stejskal, Alena Vydrová und anderen.

Für die Unterstützung danken wir dem Südmährischen Museum in Znojmo.

SEZNAM ZKRATEK / ABKÜRZUNGSVERZEICHNIS

M – Morava / Mähren – taxon je v současnosti znám, nebo historicky rostl, pouze v NPP / Das Taxon ist derzeit nur im NPP bekannt oder wuchs in der Vergangenheit nur dort

N – dolní Rakousko / Niederösterreich – taxon je v současnosti znám, nebo historicky rostl, pouze v NPT / Das Taxon ist derzeit nur im NPT bekannt oder wuchs in der Vergangenheit nur dort

nepůvodní taxony (cf. Kaplan et al. 2019b, Pyšek et al. 2012) / Gebietsfremde Taxa (vgl. Kaplan et al. 2019b, Pyšek et al. 2012):

arch – (archaeophyte / Archaeophyt) – nepůvodní taxon zavlečený před rokem 1500 / gebietsfremdes Taxon, das vor 1500 eingeschleppt wurde

neo – (neophyte / Neophyt) – nepůvodní taxon zavlečený po roce 1500 / gebietsfremdes Taxon, das nach 1500 eingeschleppt wurde

cas – (casual / casual) – přechodně zavlečený druh / vorübergehend eingeschleppte Art

nat – (naturalized / naturalized) – zdomácnělý druh / eingebürgerte (etablierte) Art

inv – (invasive / invasive) – invazní druh / invasive Art

cult – (cultivated / cultivated) – rostliny pěstované, avšak na studovaném území rostoucí mimo kulturu / kultivierte Pflanzen, die im Untersuchungsgebiet jedoch außerhalb von Kulturen wachsen

RL CZ – národní kategorie ohrožení dle Červeného seznamu ohrožených druhů České republiky: Cévnaté rostliny (Grulich 2017) / nationale Gefährdungskategorie gemäß der Roten Liste der gefährdeten Arten der Tschechischen Republik: Gefäßpflanzen (Grulich 2017):

C1 – kriticky ohrožený / kritisch gefährdet

C2 – silně ohrožený / stark gefährdet

C3 – ohrožený / gefährdet

C4a – vzácnější taxon vyžadující další pozornost – méně ohrožený / selteneres Taxon, das weiterer Aufmerksamkeit bedarf – weniger gefährdet

C4b – vzácnější taxon vyžadující další pozornost – nedostatečně prostudovaný / selteneres Taxon, das weiterer Aufmerksamkeit bedarf – unzureichend untersucht

IUCN – mezinárodní kategorie ohrožení (dle Grulich 2017) / internationale Gefährdungskategorie (laut Grulich 2017):

CR – kriticky ohrožený / kritisch gefährdet

EN – ohrožený / gefährdet

VU – zranitelný / verletzlich

NT – téměř ohrožení / gering gefährdet

NA – nevhodný pro hodnocení / nicht zur Bewertung geeignet

DD – druh, o němž jsou nedostatečné údaje / Daten fehlen

RL A – národní kategorie ohrožení dle rakouského červeného seznamu ohrožených druhů (Niklfeld et Schratt-Ehrendorfer 1999) / nationale Gefährdungskategorie nach der Österreichischen Roten Liste der bedrohten Arten (Niklfeld et Schratt-Ehrendorfer 1999):

0 – vyhynulý nebo neznámý / ausgestorben oder vermisst

1 – ohrožený vyhynutím / vom Aussterben bedroht

2 – silně ohrožený (**2r!** – v oblasti Českého masivu silněji) / stark gefährdet (**2r!** – stärker im Bereich der Böhmisches Masse)

3 – ohrožený (**3r!** – v oblasti Českého masivu silněji) / gefährdet (**3r!** – stärker im Bereich der Böhmisches Masse)

4 – potenciálně ohrožený / potenziell gefährdet

r – v oblasti Českého masivu regionálně ohrožený / regional gefährdet im Bereich der Böhmisches Masse

S (bez uvedení čísla) – taxon chráněný na území Dolních Rakous dle Niederösterreich Artenschutzverordnung č. 5500/2-0 / (ohne Zahlenangabe) – in Niederösterreich gemäß Niederösterreichischer Artenschutzverordnung Nr. 5500/2-0 geschütztes Taxon

S* (s uvedením čísla) – zvláště chráněný druh dle vyhlášky č. 395/1992 Sb., Vyhláška ministerstva životního prostředí České republiky, kterou se provádějí některá ustanovení zákona České národní rady č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů / (mit Zahlenangabe) – besonders geschützte Arten gemäß Verordnung Nr. 395/1992 Slg., Verordnung des tschechischen Umweltministeriums, die einige Bestimmungen des Gesetzes des Tschechischen Nationalrates Nr. 114/1992 Slg. über Natur- und Landschaftsschutz, in der geänderten Fassung umsetzt:

S1 – kriticky ohrožený / kritisch gefährdet

S2 – silně ohrožený / stark gefährdet

S3 – ohrožený / gefährdet

+++ vyhynulý druh / ausgestorbene Art – na studovaném území nebyl více jak 50 let nalezen (např. *Cuscuta epilinum*) / wurde im Untersuchungsgebiet seit mehr als 50 Jahren nicht mehr gefunden (z. B. *Cuscuta epilinum*)

MAPY ROZŠÍŘENÍ – VYSVĚTLIVKY / VERBREITUNGSKARTEN – ERLÄUTERUNGEN

++ nevěstný druh / verschollene Art – byl zaznamenán naposledy v 90. letech 20. st. (např. *Parnassia palustris*, *Rhinanthus major*), nebo byl na studované území přechodně zavlečen a opět zmizel (např. *Astragalus danicus*) nebo se jedná o druh, který neměl v době výzkumu vhodné podmínky pro růst a nebylo jej proto možné zaznamenat, i když je pravděpodobné, že se opět objeví (např. *Limosella aquatica*, *Phelipanche arenaria*, *Rumex stenophyllus*) / wurden zuletzt in den 1990er Jahren erfasst (z. B. *Parnassia palustris*, *Rhinanthus major*) oder wurde vorübergehend in das Untersuchungsgebiet eingeschleppt und verschwand wieder (z. B. *Astragalus danicus*) oder es handelt sich um eine Art, die zum Zeitpunkt der Untersuchung keine geeigneten Wachstumsbedingungen hatte und daher nicht nachgewiesen werden konnte, obwohl es wahrscheinlich ist, dass sie wieder auftaucht (z. B. *Limosella aquatica*, *Phelipanche arenaria*, *Rumex stenophyllus*)

NDOP – nálezořá databáze ochrany přírody AOPK ČR / Funddatenbank der Agentur für Natur- und Landschaftsschutz der Tschechischen Republik (AOPK ČR)

NPP – Národní park Podyjí / Nationalpark Podyjí

NPT – Národní park Thayatal / Nationalpark Thayatal

syn. – synonymum / Synonym

V publikaci je použito celkem 1200 map.

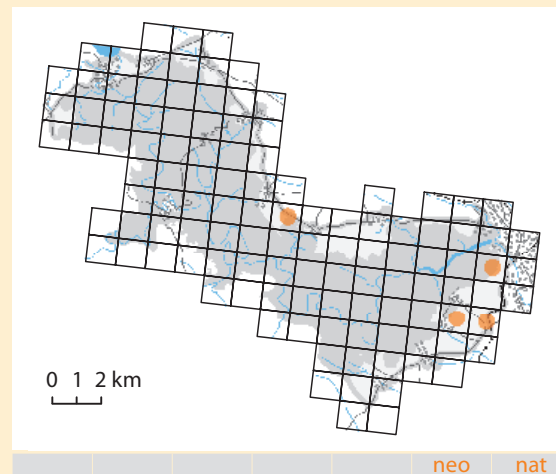
Některé druhy mapu nemají: zásadně jsou to ty, které nebyly v průběhu výzkumu zaznamenány (vyhynulé a nevěstné) a dále některé druhy pomíjivě a náhodně zplahující.

Vybrané taxonomicky obtížné okruhy mají mapy souborné, např. *Rubus* sect. *Rubus*, *Taraxacum* sect. *Taraxacum* nebo *Dianthus carthusianorum* agg.

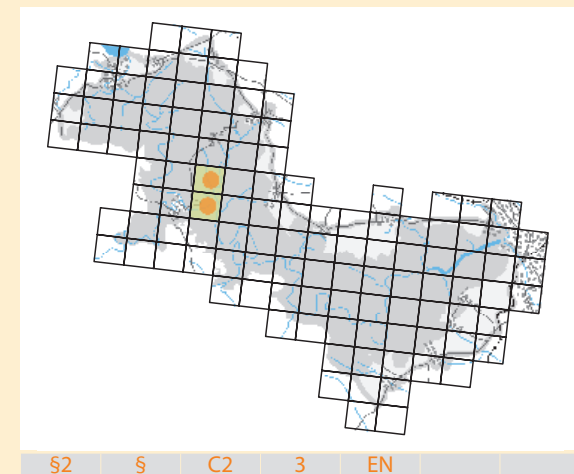
In der Publikation werden insgesamt 1200 Karten veröffentlicht.

Manche Arten verfügen über keine Karte, es sind vor allem Arten, die im Verlauf der Forschung nicht dokumentiert wurden (ausgestorbene und verschollene Arten) und ferner die Arten, die vergänglich und gelegentlich verwildern.

Manche taxonomisch schwierige Arten verfügen über Gesamtkarten, z. B. *Rubus* sect. *Rubus*, *Taraxacum* sect. *Taraxacum* oder *Dianthus carthusianorum* agg.

Abutilon theophrasti
mračňák Theophrastův
Europa-Samtpappel

Orchis purpurea
vstavač nachový
Purpur-Knabenkraut

- Rozšíření cévnatých rostlin národních parků Podyjí a Thayatal (2021) /
Verbreitung der Gefäßpflanzen in den Nationalparks Podyjí und Thayatal (2021)
- Atlas rozšíření cévnatých rostlin Národního parku Podyjí (1997) /
Verbreitungsatlas der Gefäßpflanzen des Nationalparks Thayatal (1997)
- Mapovací pole / Kartierungsfeld

© Data200, 2020. Český úřad zeměměřický a katastrální, www.cuzk.cz

HISTORIE BOTANICKÉHO VÝZKUMU

První ucelený latinsky psaný seznam rostlin okolí Znojma přináší již koncem 18. st. profesor botaniky pražské univerzity Franz Willibald Schmidt, který zde zapsal 331 druhů (Schmidt 1791), většinou však bez konkrétních lokalit. Další zprávy o květeně Znojemska přinesli Siegfried Reissek (1841) a Gustav Niessl von Mayendorf (Niessl 1868). Teprve v druhé polovině 19. st. byla flóra Znojemska a přilehlé části Dolních Rakous systematicky probádána, zásadní posun v jejím poznání přišel v r. 1871, kdy na profesorské místo na vyšší reálné škole ve Znojmě (Landes-Oberrealschule in Znaim) nastoupil Adolf Oborny. Jako zapálený mladý učitel a badatel začal brzy publikovat soupisy doložených a pozorovaných rostlin z okolí Znojma (Oborny 1872, 1873, 1874a), často na základě zpráv svých studentů a přátel, a sepsal další příspěvky k poznání flóry (Oborny 1874b, 1875a, 1875b, 1876, 1877, 1878, 1880–1881). Tyto práce posloužily jako základ pro připravovanou německy psanou Květenu Znojemska (Oborny 1879) a později, ještě za jeho působení ve Znojmě, i pro monumentální Květenu Moravy a rakouského Slezska (Oborny 1883–1886), která je v kontextu doby ve středoevropském prostoru mimořádným kritickým dílem. Kritický byl i sám k sobě, v pokročilých dílech vynechával i dříve publikované (a herbářovými položkami nepodložené) údaje, o nichž sám časem došel k přesvědčení, že asi nebyly správné. Obě díla vyšla ve sbornících brněnského německého přírodovědného spolku (Naturforschenden Verein in Brünn), jehož byl členem. Adolf Oborny byl velmi aktivní sběratel a za svůj život shromáždil tisíce herbářových dokladů. Dnes ani není možné přesně zjistit, kde jsou všechny uloženy. Pravděpodobně největší část je v univerzitních herbářích v Brně (BRNU) a v Praze (PRC) a je zajímavé, že zdaleka nejde jen o duplikáty týchž sběrů. Ve sbírkách Jihomoravského muzea ve Znojmě (MZ) se nachází jedinečný soubor 1 249 dokladů z regionu zachycující zdejší flóru na přelomu 19. a 20. st. (A. Oborny tento herbář daroval muzeu v roce 1910). I v dalších letech se A. Oborny zajímal o květenu Znojemska, a to i v době svého působení v Lipníku nad Bečvou (Oborny 1905, 1906, 1911).

Udržoval také četné kontakty s dalšími středoevropskými badateli a nasbírané rostliny hojně vyměňoval, takže dnes je najdeme i v dalších především muzejních sbírkách, např. v Brně (BRNM), Mikulově (MMI), Vídní (W), Jeně (JE), Štýrském Hradci (GZU) a Berlíně (B). Adolf Oborny a jeho úctyhodné dílo inspirovalo mimo jiné i vysokoškolského pedagoga Wolfganga Himmelbaura z Vídně, který v průběhu první světové války sloužil jako záložní důstojník ve Znojmě a ve volných chvílích zkoumal zdejší květenu. Společně s primářem znojenské nemocnice Emilem Stummem pak publikovali svůj příspěvek k botanickému poznání okolí Znojma a Retzu (Himmelbaur et Stumme 1923) a Adolf Oborny se ještě dožil jeho vydání, zemřel v následujícím roce. Studovaného území se dotýkají i další drobnější i souborná díla té doby (např. Formánek 1887–1897, Anonymus 1921, Podpěra 1926–1930, Fröhlich 1930, 1933, 1935, Suza et Šmarda 1932, Suza 1932, 1935, Tomashek 1933, 1935). Po druhé světové válce na Znojemsku (zčásti i na území nynějšího Národního parku Podyjí) botanizoval František Švestka (Švestka 1946a, 1946b, 1952) a Vratislav Drlík, který se seznámil s německy psanými publikacemi svých předchůdců, které však osobně neznal. Navázal na jejich dílo a jako zapálený amatérský botanik, a to bez vazby na české botanické prostředí, vytvořil cenný srovnávací herbář rostlin (nyní součást sbírek Jihomoravského muzea ve Znojmě). Současně připravil rukopis Květeny Znojemska, v němž shrnul informace o flóře regionu v polovině 20. st., za jeho života ale nebyl zveřejněn (cf. Drlík et al. 2005). V úplné zapomnění však jeho práce neupadla. Někdejší kurátor botanických sbírek Jihomoravského muzea ve Znojmě (dále jen muzeum) Jaroslav Krejčí o Drlíkově díle věděl (ačkoli ani oni dva se nepotkali, V. Drlík zemřel r. 1955) a do svých deníků zaznamenával lokality zejména ochránářsky významných druhů (dnes také uloženy v archivu muzea). V závěrečné zprávě k výzkumnému projektu shrnul své poznatky o flóře regionu od konce 60. až po 80. léta 20. st. (Krejčí 1980). V r. 1978 byla vyhlášena Chráněná krajinná oblast Podyjí (a J. Krejčí se stal vedoucím její sprá-

vy) – tato skutečnost přilákala do území některé badatele, ačkoli tehdy byla většina území dnešního národního parku součástí obtížně přístupného hraničního pásma. V té době začalo znovuobjevování zdejší květeny (Balátová-Tuláčková et Hübl 1979, 1985, Grulich 1985, 1986), které vyústilo v komplexnější průzkum, jehož výsledkem bylo celkové posouzení kvalit území a shromáždění materiálů pro návrh na vyhlášení národního parku. Národní park Podyjí byl vyhlášen v r. 1991 (dále také NPP): devadesátá léta tedy byla ve znamení mnohooborového základního průzkumu, v němž ani botanici nestáli stranou (Ambrozek et Chytrý 1990, Balátová-Tuláčková 1993, Čáp 1994, 1995, Grulich 1985, 1986, 1996a, b, c, Grulich et Chytrý 1993, Gruna 1996, Kovanda 1996, 1997, Rydlo 1995, Řepka 1996, Řepka et Čáp 1996). Rakouská strana údolí Dyje nebyla v druhé polovině 20. st. zdaleka tak hojně botaniky navštěvována (Národní park Thayatal byl vyhlášen v r. 2000). Z území existuje z té doby jen několik studií (Melzer 1961, 1972a, b, Holzner et al. 1986). Souborněji zdejší botanické zajímavosti shrnuje Janchenova květena Vídně, Dolních Rakous a severního Hradska (Janchen 1977), která však především excerptuje starší zdroje a novější terénní záznamy nechává nepublikované. Rozsáhlé botanické bádání z 80. a 90. let 20. st. (po roce 1989 i na rakouské straně) shrnul Vít Grulich v Atlase rozšíření cévnatých rostlin Národního parku Podyjí (Grulich 1997). Od té doby byly publikovány další příspěvky doplňující a prohlubující poznání flóry studovaného území (Bassler et Karrer 2015, Bravencová et al. 2007a, b, Cigánek 2001, Drábková 1999, Dvořák 2011, Dvořáková 1999, Schmitzberger et al. 2010, Němec et Musil 2014, Němec et al. 2014, 2017, Němec et Žáková 2012; Lepší et al. 2015, Němec et al. 2018).

GESCHICHTE DER BOTANISCHEN FORSCHUNG

Das erste umfassende, in lateinischer Sprache abgefasste Verzeichnis von Pflanzen in der Umgebung von Znojmo wurde am Ende des 18. Jahrhunderts von Franz Willibald Schmidt, Professor für Botanik an der Universität Prag, erstellt (Schmidt 1791). Darin sind 331 Arten aufgeführt, meist jedoch ohne spezifische Fundorte. Weitere Berichte über die Flora der Region Znojmo stammten von Siegfried Reissek (1841) und Gustav Niessl von Mayendorf (Niessl 1868). Erst in der zweiten Hälfte des 19. Jahrhunderts wurde die Flora der Region Znojmo und des angrenzenden Teils von Niederösterreich systematisch erforscht. Einen grundlegenden Fortschritt bei ihrer Erkundung gab es im Jahre 1871, als Adolf Oborny eine Professorenstelle an der Landes-Oberrealschule in Znaim antrat. Als begeisterter junger Lehrer und Forscher begann er bald, Inventare belegen und beobachteter Pflanzen aus der Umgebung von Znojmo zu veröffentlichen (Oborny 1872, 1873, 1874a), die oft auf Berichten seiner Schüler und Freunde basierten. Er schrieb noch andere Beiträge zur Flora (Oborny 1874b, 1875a, 1875b, 1876, 1877, 1878, 1880–1881). Diese Arbeiten dienten als Grundlage für die sich in Arbeit befindende, deutsch geschriebene „Flora des Znaimer Kreises“ (Oborny 1879) und später, noch während seiner Zeit in Znojmo, auch für die monumentale „Flora von Mähren und Österreichisch-Schlesien“ (Oborny 1883–1886), ein im Kontext der Zeit im mitteleuropäischen Raum äußerst kritisches Werk. Kritisch war er auch gegenüber sich selbst. In späteren Arbeiten ließ er auch zuvor veröffentlichte (und nicht durch Herbarbelege gestützte) Daten weg, bei denen er mit der Zeit zur Überzeugung gelangte, dass sie wahrscheinlich nicht korrekt waren. Beide Werke erschienen in Sammelbänden des deutschen Naturforschenden Vereins in Brünn, dessen Mitglied er war. Adolf Oborny war ein sehr aktiver Sammler und trug während seines Lebens Tausende von Herbarbelegen zusammen. Heute ist es kaum mehr möglich herauszufinden, wo genau sie alle aufbewahrt werden. Der größte Teil befindet sich wahrscheinlich in den Universitätsherbarien in Brno (BRNU)

und in Prag (PRC), und es ist interessant, dass es sich nicht nur um Duplikate derselben Sammlungen handelt. In den Sammlungen des Südmährischen Museums in Znojmo (MZ) befindet sich eine einzigartige Kollektion von 1.249 Belegen aus der Region, die lokale Flora um die Wende vom 19. zum 20. Jahrhunderts darstellen. (A. Oborny schenkte dieses Herbarium 1910 dem Museum). Auch in den Folgejahren interessierte sich A. Oborny für die Flora des Znaimer Kreises, und zwar auch während seiner Zeit in Lipník nad Bečvou (Oborny 1905, 1906, 1911). Er pflegte auch zahlreiche Kontakte zu anderen mitteleuropäischen Forschern und tauschte mit ihnen die gesammelten Pflanzen in großem Umfang, so dass wir sie heute auch in anderen, vor allem musealen Sammlungen finden können, z. B. in Brünn (BRNM), Mikulov (MMI), Wien (W), Jena (JE), Graz (GZU) und Berlin (B). Adolf Oborny und sein ehrwürdiges Werk inspirierten unter anderem den Wiener Universitätsdozenten Wolfgang Himmelbaur, der während des Ersten Weltkriegs als Reserveoffizier in Znaim diente und in seiner Freizeit die lokale Flora erforschte. Zusammen mit dem Chefarzt des Znaimer Krankenhauses Emil Stumme veröffentlichte er einen Beitrag zur botanischen Erforschung der Umgebung von Znaim und Retz (Himmelbaur et Stumme 1923). Adolf Oborny erlebte noch seine Veröffentlichung, starb dann aber im folgenden Jahr. Mit dem Untersuchungsgebiet befassten sich seinerzeit auch andere kleinere und gesammelte Werke (z. B. Formánek 1887–1897, Anonymus 1921, Podpěra 1926–1930, Fröhlich 1930, 1933, 1935, Suza et Šmarda 1932, Suza 1932, 1935, Tomaschek 1933, 1935). Nach dem Zweiten Weltkrieg botanisierten František Švestka (Švestka 1946a, 1946b, 1952) und Vratislav Drlík in der Region Znojmo (teilweise auch auf dem Gebiet des heutigen Nationalparks Podyjí). Drlík machte sich mit den deutschsprachigen Veröffentlichungen seiner Vorgänger vertraut, obgleich er sie nicht persönlich kannte. Er knüpfte an ihre Arbeit an und schuf als begeisterter Amateur-Botaniker ohne Verbindung zur tschechischen Botaniker-Szene ein wertvolles vergleichendes Her-

barium (heute Teil der Sammlungen des Südmährischen Museums in Znojmo). Gleichzeitig erstellte er ein Manuskript der Flora des Znaimer Kreises, in dem er Informationen über die Flora der Region Mitte des 20. Jahrhunderts zusammenfasste. Das Werk wurde jedoch zu seinen Lebzeiten nicht mehr veröffentlicht (vgl. Drlík et al. 2005). Seine Arbeit geriet jedoch nicht in völlige Vergessenheit. Der ehemalige Kurator der botanischen Sammlungen des Südmährischen Museums in Znojmo (im Folgenden als „Museum“ bezeichnet) Jaroslav Krejčí wusste von Drlíks Werk (obwohl auch sie sich nie begegnet sind, V. Drlík starb 1955) und notierte in seinen Tagebüchern insbesondere Standorte von aus Sicht des Naturschutzes bedeutenden Arten (heute ebenfalls im Museumsarchiv verwahrt). Im Abschlussbericht über das Forschungsprojekt fasste er seine Erkenntnisse zur Flora der Region von Ende der 1960er bis in die 1980er Jahre zusammen (Krejčí 1980). 1978 wurde Podyjí zum Landschaftsschutzgebiet erklärt (und J. Krejčí wurde zum Leiter seiner Verwaltung) – diese Tatsache lockte einige Forscher in das Gebiet, obwohl zu dieser Zeit der größte Teil des heutigen Nationalparks Teil des schwer zugänglichen Grenzstreifens war. Zu dieser Zeit begann die Wiederentdeckung der lokalen Flora (Balátová-Tuláčková et Hübl 1979, 1985, Grulich 1985, 1986), was zu einer umfassenderen Untersuchung führte, in deren Ergebnis eine Gesamtbewertung der Vorzüge des Gebiets vorgenommen, und Materialien für den Vorschlag, das Gebiet zum Nationalpark zu erklären, gesammelt wurden. Das Landschaftsschutzgebiet Podyjí wurde 1991 zum Nationalpark erklärt (im Folgenden als „NPP“ bezeichnet): Die neunziger Jahre standen also im Zeichen einer multidisziplinären Grunderforschung, bei der auch die Botaniker nicht beiseite standen (Ambrozek et Chytrý 1990, Balátová-Tuláčková 1993, Čáp 1994, 1995, Grulich 1985, 1986, 1996a, b, c, Grulich et Chytrý 1993, Gruna 1996, Kovanda 1996, 1997, Rydlo 1995, Řepka 1996, Řepka et Čáp 1996). Die österreichische Seite des Thayats wurde in der zweiten Hälfte des 20. Jahrhunderts bei Weitem nicht so häufig von Botanikern besucht

(der Nationalpark Thayatal wurde erst im Jahr 2000 erklärt). Aus dieser Zeit gibt es nur wenige Studien über das Gebiet (Melzer 1961, 1972a, b, Holzner et al. 1986). Umfassender wurden die hiesigen botanischen Attraktionen in Janchens „Flora von Wien, Niederösterreich und Nordburgenland“ (Janchen 1977) beschrieben, die sich allerdings hauptsächlich auf schon früher publizierte Angaben stützt. Neuere Geländeaufnahmen im Zug der Floristischen Kartierung Österreichs sind bisher unveröffentlicht geblieben. Umfangreiche botanische Forschungen aus den 1980er und 1990er Jahren (nach 1989 auch auf österreichischer Seite) fasste Vít Grulich im „Verbreitungsatlas der Gefäßpflanzen des Nationalparks Podyjí/Thayatal“ zusammen (Grulich 1997). Seitdem wurden weitere Beiträge veröffentlicht, die das Wissen über die Flora des Untersuchungsgebiets ergänzen und vertiefen (Bassler et Karrer 2015, Bravencová et al. 2007a, b, Cigánek 2001, Drábková 1999, Dvořák 2011, Dvořáková 1999, Schmitzberger et al. 2010, Němec et Musil 2014, Němec et al. 2014, 2017, Němec et Žáková 2012; Lepší et al. 2015, Němec et al. 2018).

METODIKA

Cílem bylo provést aktuální plošný floristický průzkum území Národního parku Podyjí (včetně ochranného pásma) a National Park Thayatal; pokud není uvedeno jinak, pak se komentáře v textu vztahují k tomuto studovanému území (viz mapa). Celková rozloha studovaného území je 105,6 km² (63 km² NPP, 29 km² ochranné pásmo NPP, 13,6 km² NPT). Počet mapovacích polí je 115 (viz níže).

Před zahájením vlastních terénních prací vznikl na základě rešerše v roce 2018 checklist druhů, shrnující floristické údaje z období 1982–2018 (Němec et al. 2018), ze kterého byly vytvořeny škrtačí seznamy pro práci v terénu.

Terénní práce probíhaly od jara 2019 do podzimu 2020. Floristická data byla v terénu sbírána pomocí aplikace BioLog vytvořené Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR (AOPK), umožňující ukládat floristické záznamy lokalizované na zeměpisné souřadnice. Někteří mapovatelé druhová data zapisovali do škrtačích seznamů. Území bylo rozděleno mezi mapovatele (abecedně): Petr Filippov, Vít Grulich, Jiří Hummel, Zdeněk Musil, Radomír Němec, Lenka Reiterová a Tomáš Vymyslický. Mapovatelům byly k dispozici mapy s vyznačenou mapovací sítí. Aby mohla být data porovnána s mapováním z 90. let 20. st., byla použita stejná mapovací pole – 1' × 0,6', tedy zhruba 1,2 × 1,1 km (Grulich 1997). V okrajových polích, která zasahují částečně mimo studované území, se data sbírala jen v té části, která je součástí studovaného území. Pokud mapovací pole zasahovalo do území NPP a NPT, resp. do OP, byl pro každou část použit zvláštní škrtačí seznam. K orientaci v terénu sloužily papírové mapy nebo byla využívána GIS aplikace pro mobilní telefony Locus GIS.

Mapovací síť použitá v Atlase (Grulich 1997) se liší v označení jednotlivých polí a také je posunutá oproti střeoevropské mapovací síti (© AOPK ČR, 2009, používána v NDOP). Základní pole obou sítí jsou stejně velká (měří 10 minut zeměpisné délky a 6 minut zeměpisné šířky) a mají čtyřmístné označení, ale zatímco mapové pole střeoevropské mapovací sítě se označuje kódem, kde první dvojice čísel znamená řadu (číslováno od severu k jihu) a druhé

dvojčíslí znamená sloupec (od západu k východu), např. 7161, u sítě použité v Atlase (Grulich 1997) je tomu obráceně (např. 6171). Základní mapové pole střeoevropské mapovací sítě se standardně dále dělí na čtvrtiny označené malými písmeny a, b, c, d. Naproti tomu základní pole sítě z Atlasu (Grulich 1997) se dělí na čtvrtiny označené čísly a každá ze čtvrtin pak na 25 tzv. elementárních polí o velikosti 1 minuta zeměpisné délky krát 0,6 minut zeměpisné šířky (tj. cca 1,2 × 1,1 km). Elementární pole v datech z Atlasu (Grulich 1997) pak mají označení např. 6171411. Atlas (Grulich 1997) pracuje s rozsáhlejším studovaným územím, a tedy více polí mapovací sítě (172 elementárních polí), než tento výzkum. Studované území tohoto projektu zasahuje celkem do 115 polí. Zvoleno bylo standardní označení polí střeoevropské mapovací sítě a je rozděleno na čtvrtiny označené velkými písmeny A, B, C, D (kvadranty) a ty pak každá na 25 elementárních polí označených malými písmeny (v pěti řadách po pěti polích ve směru od severozápadu k jihovýchodu). Označení pole 6171411 z Atlasu (Grulich 1997) je v tomto projektu 7161-Dk.

Údaje zaznamenané do aplikace BioLog byly importovány do databáze NDOP, případně byla pozorování zadána do NDOP přímo (přes webové rozhraní).

Kompletní seznam všech záznamů zjištěných taxonů ze studovaného území, včetně vybraných doplňujících informací od všech mapovatelů, pak byl v AOPK exportován z NDOP. Použita byla i vybraná data NDOP (z let 2019–2020) pořízená jinými autory: Petr Badošek, Martin Dýma, Alice Háková, David Hlisenkovský, Václav John, Jan Juřica, Tomáš Krejčí, Zdeněk Mačát, Jiří Malíček, Antonín Reiter, Jan Roleček, Robert Stejskal, Danuše Turoňová, Martin Valášek. Výsledkem byla tabulka zaznamenaných výskytů druhů společně se dvěma vektorovými vrstvami bodů a ploch lokalit, na kterých byly záznamy lokalizovány. Propojením těchto exportů a vrstvy mapovacích polí byla každému záznamu přiřazena jeho lokalizace v odpovídajícím mapovacím poli (např. hodnota 7161-Dk). Tabulka záznamů potom byla převedena na kontingenční tabulku,

zahrnující jména taxonů ve sloupcích a jejich prezenci/absenci v každém ze 115 polí mapovací sítě (= řádky tabulky). Takto upravená tabulka ve formátu CSV byla následně importována do geodatabáze v prostředí ArcGIS Desktop 10.8 a připojena jako atributová tabulka k polygonové vrstvě sítě mapovacích polí (a analogicky k bodové vrstvě centroidů sítě mapovacích polí). Stejný postup byl použit také v případě převzatých dat z Atlasu (Grulich 1997). Za pomoci skriptu naprogramovaného speciálně pro tento účel byly ve finále vygenerovány mapy výskytu jednotlivých druhů zobrazujících zároveň oba časové horizonty (1997, 2020). Podrobný popis postupu tvorby map je přiložen k výsledné geodatabázi.

Některé taxonomicky komplikované skupiny byly mapovány jako druhové agregáty a v mapách jsou zobrazeny souhrnně (např. *Rubus fruticosus*). U vybraných druhů (např. rod *Alchemilla*, *Cerastium*, *Hieracium*, *Pilosella*) jsme se rozhodli v mapách uvést pouze revidované sběry i za cenu toho, že prázdné pole v mapě znamená absenci druhu v tomto poli, přestože tomu tak ve skutečnosti nemusí být. Pojetí některých taxonů se navíc ujasnilo teprve v průběhu projektu (např. rod *Pilosella*). Za dvě sezóny nebylo rovněž možné podchytit dynamiku populací a dohledat druhy, jejichž výskyt podléhá fluktuaci a pro které v době výzkumu nepanovaly vhodné podmínky (např. *Limosella aquatica* jako zástupce druhů obnažených den).

V mapách byly pro srovnání využity i výsledky předchozího mapování, resp. zdrojová databáze (archiv Správy Národního parku Podyjí) tištěného výstupu Atlasu rozšíření cévnatých rostlin Národního parku Podyjí (Grulich 1997). Databáze byla nejdříve importována do NDOP a následně exportována a upravena: u druhů *Arctium lappa*, *Callitriche palustris*, *Cirsium canum*, *Digitaria sanguinalis* a *Prunella grandiflora* se data liší oproti tištěnému výstupu (v publikaci byly použity chybné mapy). Předchozí mapování uvádí v okrajových čtvercích i druhy, které rostly mimo studované území, některé druhy (u kterých víme, že nálezy byly lokalizovány mimo studované území) byly

odstraněny (např. *Trifolium fragiferum* u Hnanic, *Carex stenophylla* u Havraníků).

Taxonomické pojetí a nomenklatura se zásadně řídí Klíčem ke Květeně České republiky (Kaplan et al. 2019a), výjimkou jsou ostružiníky *R. montanus* Lib. ex Lej. (dle Danihelka et al. 2012: *Rubus flos-amygdalae*, ostružiník mandloňokvětý), nově popsány ostružiník *Rubus lobifolius* Trávníček et al. ined. (který nemá české jméno) a ostružiník *R. bicolor* Opiz (cf. Király et al. 2017). Dalším případem je nově zjištěná zplanělá tráva *Nassella (Stipa) tenuissima* (Trin.) Barkworth. V některých případech u taxonů uvádíme i vybraná synonyma pro snadnější orientaci (viz také pozn. u seznamu nalezených taxonů na str. 31).

V průběhu tohoto výzkumu bylo zapsáno přes 80 tisíc záznamů, které jsou uloženy v databázi NDOP. Kritické taxony byly dokladovány a revidovány, herbářový materiál je uložen převážně v herbáři MZ, částečně též v BRNU. Výsledky výzkumu jsou prezentovány jednak mapami rozšíření v porovnání se stavem v 90. letech 20. st. (Grulich 1997), jednak v části Komentovaný seznam taxonů.

netřesk výběžkatý pravý
Aussläufer-Kugel-Fransenhauswurz

METHODIK

Ziel war es, eine aktuelle flächenbezogene floristische Untersuchung des Nationalparks Podyjí (einschließlich der Schutzzone) und des Nationalparks Thayatal durchzuführen. Sofern nicht anders angegeben, beziehen sich die Kommentare im Text auf dieses Untersuchungsgebiet (siehe die Karte). Dessen Gesamtfläche beträgt 105,6 km² (63 km² NPP, 29 km² NPP-Schutzzone, 13,6 km² NPT). Die Anzahl der Kartierungsfelder beträgt 115 (siehe unten).

Vor Beginn der eigentlichen Feldforschungen wurde auf der Grundlage von Recherchen im Jahr 2018 eine Arten-Checkliste erstellt, die floristische Daten von 1982 bis 2018 zusammenfasst (Němec et al. 2018), und daraus Abhaklisten für die Feldforschung erstellt.

Die Feldforschung fand von Frühjahr 2019 bis Herbst 2020 statt. Floristische Daten wurden im Gelände mit der von der tschechischen Agentur für Natur- und Landschaftsschutz (AOPK) erstellten BioLog-App gesammelt, mit der floristische Funde einschließlich ihrer geografischen Koordinaten aufgezeichnet werden können. Einige kartierbare Artendaten wurden in Abhaklisten eingegeben. Das Gebiet wurde unter folgenden Kartierern (alphabetisch) aufgeteilt: Petr Filippov, Vít Grulich, Jiří Hummel, Zdeněk Musil, Radomír Němec, Lenka Reiterová und Tomáš Vymyslický. Den Kartierern standen Karten mit Gradnetz zur Verfügung. Um die Daten mit der Kartierung aus den 1990er Jahren vergleichen zu können, wurden dieselben Kartierungsfelder verwendet – 1' × 0,6', also etwa 1,2 × 1,1 km (Grulich 1997). In den Randfeldern, die sich teilweise außerhalb des Untersuchungsgebiets erstrecken, wurden Daten nur in dem Teil gesammelt, der innerhalb des Untersuchungsgebiets lag. Wenn sich das Kartierungsfeld mit dem Gebiet von NPP und NPT bzw. SZ überschneidet, wurde für jeden Teil eine separate Abhakliste verwendet. Zur Orientierung im Gelände wurden Papierkarten oder die Locus GIS-Handy-App verwendet.

Das im Atlas (Grulich 1997) verwendete Kartierungsnetz unterscheidet sich in der Kennzeichnung der einzelnen Felder und ist auch im Vergleich zum mitteleuropäi-

schen Netz verschoben (© AOPK ČR, 2009, in Funddatenbank NDOP verwendet). Die Grundfelder beider Netze sind gleich groß (sie messen 10 Minuten geografischer Länge und 6 Minuten geografischer Breite) und haben eine vierstellige Kennzeichnung. Während jedoch das Kartierungsfeld des mitteleuropäischen Netzes durch einen Code gekennzeichnet ist, dessen erstes Zahlenpaar für die Reihe (von Nord nach Süd nummeriert) und dessen zweites Zahlenpaar für die Spalte (von West nach Ost), z. B. 7161, steht, es beim Netz im Atlas (Grulich 1997) umgekehrt (z. B. 6171). Das Grundfeld des mitteleuropäischen Netzes wird standardmäßig weiter in Viertel unterteilt, die mit den Kleinbuchstaben a, b, c, d gekennzeichnet sind. Im Gegensatz dazu ist das Grundfeld im Atlas (Grulich 1997) in mit Zahlen markierte Viertel, und jedes Viertel in 25 sogenannte Elementarfelder mit einer Größe von 1 Minute geografischer Länge mal 0,6 Minuten geografischer Breite (also etwa 1,2 × 1,1 km) unterteilt. Die Elementarfelder im Atlas (Grulich 1997) tragen dann z. B. die Kennzeichnung 6171411. Der Atlas (Grulich 1997) umfasst ein größeres Untersuchungsgebiet und damit mehr Netzfelder (172 Elementarfelder) als unser Projekt. Das von uns untersuchte Gebiet umfasst insgesamt 115 Elementarfelder. Für die Grundfelder wurde die Standardbezeichnung des mitteleuropäischen Kartierungsnetzes gewählt. Das Grundfeld ist in mit den Großbuchstaben A, B, C, D gekennzeichnete Viertel (Quadranten) unterteilt, die wiederum in 25 mit Kleinbuchstaben gekennzeichnete Elementarfelder geteilt sind (in fünf Reihen mit jeweils fünf Feldern in Richtung von Nordwesten nach Südosten). Die Kennzeichnung des Feldes 6171411 aus dem Atlas (Grulich 1997) lautet im vorliegenden Projekt 7161-Dk.

Die in der BioLog-App aufgezeichneten Daten wurden in die NDOP-Funddatenbank importiert oder die Beobachtungen wurden direkt (über die Weboberfläche) in die NDOP-Funddatenbank eingegeben.

Eine vollständige Liste aller Aufzeichnungen von erkannten Taxa aus dem Untersuchungsgebiet, einschließlich

ausgewählter Zusatzinformationen von allen Kartierern, wurde dann in der Agentur für Natur- und Landschaftsschutz der Tschechischen Republik (AOPK) in die NDOP-Funddatenbank exportiert. Verwendet wurden auch ausgewählte Daten aus der NDOP-Funddatenbank (aus den Jahren 2019–2020), die von anderen Autoren erhoben wurden: Petr Badošek, Martin Dýma, Alice Háková, David Hlisenkovský, Václav John, Jan Juřica, Tomáš Krejčí, Zdeněk Mačát, Jiří Malíček, Antonín Reiter, Jan Roleček, Robert Stejskal, Danuše Turoňová und Martin Valášek. Das Ergebnis war eine Tabelle mit aufgezeichneten Vorkommen von Arten zusammen mit zwei Vektorebenen von Punkten und Flächen von den Orten der erfassten Funde. Durch Verknüpfung dieser Exporte mit den Ebenen der Kartierungsfelder wurde jedem Datensatz sein Fundort im entsprechenden Kartierungsfeld zugeordnet (z. B. der Wert 7161-Dk). Die Datensatztablette wurde dann in eine Kontingenztablette konvertiert, einschließlich der Namen der Taxa in den Spalten und ihrer Präsenz / Absenz in jedem der 115 Felder des Netzes (= Tabellenzeilen). Die derart aufbereitete Tabelle im CSV-Format wurde dann in eine Geodatenbank in ArcGIS Desktop 10.8 importiert und als Attributtabelle an die Polygonebene des Netzes der Kartierungsfelder (und analog an die Punkteebene der Zentroide des Netzes der Kartierungsfelder) angehängt. Das gleiche Verfahren wurde auch für aus dem Atlas (Grulich 1997) übernommene Daten angewendet. Mit Hilfe eines speziell für diesen Zweck programmierten Skripts wurden letztendlich Karten des Vorkommens der einzelnen Arten erstellt, die auch beide Zeithorizonte darstellen (1997, 2020). Eine detaillierte Beschreibung des Kartierungsprozesses ist der resultierenden Geodatenbank beigefügt.

Einige taxonomisch komplizierte Artengruppen wurden als Aggregate kartiert und sind in den Karten zusammengefasst dargestellt (z. B. *Rubus fruticosus* agg.). Für ausgewählte Artengruppen (z. B. die Gattung *Alchemilla*, *Cerastium*, *Hieracium*, *Pilosella*) haben wir beschlossen, nur revidierte Sammlungsbelege in die Karten aufzuneh-

men, auch auf Kosten dessen, dass ein leeres Feld in der Karte die Absenz der Art in diesem Feld bedeutet, obwohl das in Wirklichkeit nicht stimmen muss. Darüber hinaus wurde die Auffassung einiger Taxa erst während des Projekts geklärt (z. B. in der Gattung *Pilosella*). Im Laufe zweier Saisonen war es auch nicht möglich, die Populationsdynamik zu erfassen und Arten zu finden, deren Vorkommen Schwankungen unterliegt und für die zum Zeitpunkt der Untersuchung keine geeigneten Bedingungen herrschten (z. B. *Limosella aquatica* als Vertreterin der Arten der Pionierbesiedler).

In den Karten wurden zum Vergleich auch die Ergebnisse der vorherigen Kartierung bzw. die Quelldatenbank (Archiv der Verwaltung des Nationalparks Podyjí) der gedruckten Ausgabe des Verbreitungsatlas der Gefäßpflanzen des Nationalparks Thayatal (Grulich 1997) verwendet. Die Datenbank wurde zuerst in die NDOP-Funddatenbank importiert und dann exportiert und modifiziert: Für die Arten *Arctium lappa*, *Callitriche palustris*, *Cirsium canum*, *Digitaria sanguinalis* und *Prunella grandiflora* unterscheiden sich die Daten von der gedruckten Ausgabe (in der Veröffentlichung wurden fehlerhafte Karten verwendet). Die vorherige Kartierung führt in den Randquadraten auch Arten an, die außerhalb des nunmehr untersuchten Gebiets wuchsen. Einige Arten (bei denen wir wissen, dass ihr Fundort außerhalb unseres Untersuchungsgebiets lag) wurden entfernt (z. B. *Trifolium fragiferum* bei Hnanice, *Carex stenophylla* bei Havraníky).

Das taxonomische Konzept und die Nomenklatur richten sich grundsätzlich nach dem „Klíč ke květeně České republiky“ (Schlüssel zur Flora der Tschechischen Republik – Kaplan et al. 2019a). Ausnahmen sind die Mittelgebirgs-Brombeere *R. montanus* Lib. ex Lej. (nach Danihelka et al. 2012: *Rubus flos-amygdalae*, Mandelblüten-Brombeere), die neu beschriebene Brombeerart *Rubus lobifolius* Trávníček et al. ined. (die keinen tschechischen Namen hat) und die Brombeerart *R. bicolor* Opiz (vgl. Király et al. 2017). Ein weiterer Fall ist das neu entdeckte Federgras *Nas-*

sella (Stipa tenuissima) (Trin.) Barkworth. In einigen Fällen führen wir bei den Taxa zur leichteren Orientierung auch ausgewählte Synonyme an (siehe auch Anm. zur Liste der gefundenen Taxa auf Seite 31).

Im Laufe dieser Untersuchung wurden über 80.000 Funde erfasst und in der NDOP-Funddatenbank gespeichert. Kritische Taxa wurden dokumentiert und überarbeitet, das Herbariummaterial wird hauptsächlich im Herbarium des Südmährischen Museums in Znojmo (MZ) gelagert, teilweise auch in BRNU. Die Forschungsergebnisse werden zum einen durch Verbreitungskarten im Vergleich zur Situation in den 1990er Jahren (Grulich 1997), zum anderen im Abschnitt „Kommentierte Liste der Taxa“ präsentiert.

PODYJÍ POHLEDEM BOTANIKA

Národní parky Podyjí a Thayatal jsou díky své unikátní poloze na styku dvou odlišných biogeografických celků, geomorfologii, geologickému podloží a nedestruktivnímu lidskému vlivu v minulosti druhově mimořádně pestrým koutem střední Evropy.

Řada druhů právě tady dosahuje okrajů svých celkových či lokálních areálů (územím prochází hranice biogeografické provincie panonské a provincie střeoevropských listnatých lesů, Culek 1996; resp. panonského termofytika a českomoravského mezofytika, Skalický 1988, Kaplan 2012). Na jihovýchodě na spraších a vápnitých terciérních sedimentech vyznívají prvky panonské a kontinentální flóry stepních a ruderalizovaných sprašových trávníků, k nimž patří zejména druhy *Alcea biennis*, *Astragalus onobrychis*, *Gagea pusilla*, *Hesperis tristis*, *Peucedanum alsaticum*, *Phlomis tuberosa*, *Scabiosa canescens*, *Scorzonera cana*, *Seseli hippomarathrum* nebo *Thymus pannonicus*. Pouze na jihovýchodní okraj zasahují fragmenty teplomilných doubrav s *Quercus pubescens*. Na samé hranici možností vyznívají druhy subhalofilních trávníků a rákosin s *Carex otrubae*, *Carex hordeistichos*, *Carex secalina*, *Centaureum pulchellum*, *Dipsacus laciniatus*, *Lythrum hyssopifolia*, *Trifolium fragiferum*, roste zde i *Allium angulosum*. Naopak na západě studovaného území rostou druhy charakteristické pro podhorské a horské polohy, např. *Aruncus dioicus*, *Chaerophyllum hirsutum*, *Dryopteris borrieri*, *Dryopteris expansa*, *Equisetum sylvaticum*, *Festuca altissima*, *Poa chaixii* nebo *Veronica montana*. Zdejší květenu významně obohacují dále druhy s perialpínským areálem, zejména *Aconitum anthora*, *Bupleurum longifolium*, *Cyclamen purpurascens*, *Euphorbia angulata*, *Laserpitium latifolium*, *Polygala amara* subsp. *brachyptera* a *Sesleria caerulea*. Několik vzácných druhů rostlin má v Podyjí v rámci České republiky jedno z mála center rozšíření, jedná se o *Actaea europaea*, *Bromus squarrosus*, *Cynoglossum montanum*, *Lappula semicincta*, *Drymocallis rupestris*, *Mercurialis ovata*, *Trifolium retusum*, *Veratrum nigrum* nebo *Verbascum speciosum*, malou izolovanou arelu vytváří *Leucanthemum margaritae*. Jediné moravské lokality zde

mají *Achillea styriaca* a *Thesium bavarum* (Šobes), zatímco *Saxifraga rosacea* kromě skály pod vranovským zámkem roste ještě na mikrolokalitě v údolí Oslavy u Oslavan. Pouze na rakouské straně roste *Melica altissima* (na území České republiky není považována za původní). V doubravách a dubohabřinách roste řada vzácnějších druhů, které jsou typické pro lesy na jihovýchodním okraji Českého masivu v tzv. Praebohemiku (Suza 1944), např. *Arabis pauciflora*, *A. turrita*, *Asperula tinctoria*, *Buglossoides purpureocaerulea*, *Carex leersii*, *Carex otomana*, *Hesperis sylvestris*, *Hierochloë australis*, *Lactuca quercina*, *Melica picta*, *Primula veris*, *Silene vulgaris* subsp. *antelopum*, *Valeriana stolonifera* subsp. *angustifolia* nebo *Vicia pisiformis*. Zajímavým jihosiřským prvkem vyznívajícím v Podyjí je *Carex rhizina*.

Údolí je meandrující řekou Dyjí ostře zaříznuto (místa až 200 m) do tvrdých krystalických hornin, strmé svahy s mohutnými skalními útvary, rozsáhlými kamennými moři, četnými bočními přítoky a svahy různých expozičních a sklonů umožňují teplomilné květeně ostrůvkovitě pronikat hluboko do nitra mezofytika a naopak inverze v údolích dovoluje přežívat podhorským druhům v nižších nadmořských výškách. Teplomilné prvky se uplatňují na osluněných skalních stepích nebo v bylinných lemech řídkých teplomilných doubrav a kaňonem Dyje pronikají hluboko na západ, příkladem je *Achillea nobilis*, *A. pannonica*, *Allium rotundum*, *A. sphaerocephalon*, *Alyssum montanum*, *Anemone sylvestris*, *Anthemis tinctoria*, *Arabis sagittata*, *Aster amellus* subsp. *bessarabicus*, *Aurinia saxatilis*, *Bothriochloa ischaemum*, *Carex michelii*, *C. supina*, *Centaurea triumfettii*, *Clematis recta*, *Cruciata pedemontana*, *Dictamnus albus*, *Euphorbia epithymoides*, *Filago arvensis*, *Galatella linoisyris*, *Galium glaucum*, *Hypochaeris maculata*, *Inula germanica*, *I. hirta*, *I. oculus-christi*, *Iris variegata*, *Lactuca viminea*, *Linnaria genistifolia*, *Melica ciliata*, *M. transsilvanica*, *Minuartia rubra*, *Muscari tenuiflorum*, *Prunus fruticosa*, *Pulsatilla pratensis* subsp. *bohemica*, *Rosa elliptica*, *Seseli osseum*, *Stipa capillata*, *S. dasyphylla*, *S. pennata*, *S. pulcherrima*, *Veronica dillenii*, *V. teucrium* nebo *V. verna*. Častěji na skalních

výchozech potkáváme: *Allium senescens* subsp. *montanum*, *Cotoneaster integerrimus*, *C. laxiflorus*, *Festuca pallens*, *Jovibarba globifera* subsp. *globifera* a *Prunus mahaleb*. Optimum na křovinatých a kamenitých stráních mají *Geranium divaricatum* a *Hackelia deflexa*. Opačným směrem sestupují ze severozápadu zejména po dolních částech svahů hlubokých údolí ve stinných suťových lesích do nižších poloh některé podhorské prvky jako *Aconitum variegatum*, *Dentaria enneaphyllos*, *Lunaria rediviva*, *Petasites albus*, *Prenanthes purpurea*, *Ribes alpinum*, *Rosa pendulina* nebo *Thalictrum aquilegifolium*. Humóznější lesní stanoviště vyhledávají *Aconitum lycoctonum* subsp. *lycoctonum*, *Arum cylindraceum*, *Corydalis intermedia*, *Lilium martagon*, *Monotropa hypopitys*, *Salvia glutinosa*, *Staphylea pinnata* nebo *Taxus baccata*. Makrofytní vegetace samotné Dyje ani jejích přítoků není druhově bohatá, v proudících úsecích Dyje tvoří každoročně husté porosty *Ranunculus fluitans*. Na dnech údolí kolem toků se vyvíjejí luhy s bohatým jarním aspektem, ve kterém se uplatňují *Adoxa moschatellina*, *Allium ursinum*, *Gagea minima*, *Galanthus nivalis*, *Glechoma hirsuta*, *Isopyrum thalictroides*, *Omphalodes scorpioides* a *Primula elatior*, dále zde častěji potkáváme např. *Astrantia major* subsp. *major*, *Cerastium lucorum*, *Geranium phaeum*, *Malus sylvestris* nebo *Silene dioica*.

Geologická stavba území (ČGS 2020) je v kontextu regionu poměrně pestrá a navíc ji zesiluje říční fenomén (Cílek et Andrejkovič 1999, Demek 2007, Ward 1998, Zelený 2008). Celá východní část je budována poměrně kyselými žulami dyjského masivu, které jsou místy silně tektonicky porušené a na plošinách vytvářejí typické písčité eluvium. Plošiny nad hranou údolí pokrývají převážně spraše a sprašové hlíny. Na jihovýchodním okraji studovaného území (přibližně v linii Znojmo – Hnanice – Retz) se žuly dyjského masivu noří pod terciérní mořské sedimenty zastoupené převážně vápnitými jily, písky a štěrky. Ve střední části převažují relativně měkčí svory s hojnými polohami kyselých kvarcitů. Dále k západu navazuje rozsáhlé těleso poměrně monotónní bitešské ortoruly a geologická pestrost vzrůstá díky vložkám amfibolitů

až kolem Vranova nad Dyjí (Hamerské vrásky, Claryho kříž). Z floristického hlediska je zajímavé především pásmo krystalických vápenců táhnoucí se od Lukova přes Sloní hřbet, Koží stezky, Hardeckou stráň až do údolí říčky Fugnitz, na něž jsou vázány *Arabis auriculata*, *Bupleurum longifolium*, *Crepis praemorsa*, *Erophila spathulata*, *Gentiana cruciata*, *Inula ensifolia*, *Laserpitium latifolium*, *Melampyrum cristatum*, *Polygala major*, *Rhamnus saxatilis*, *Saxifraga tridactylites*, *Stipa pulcherrima* a *Veronica praecox*. Velmi vzácně zde rostou *Bromus ramosus* a *Euphorbia amygdaloides*, vyskytující se častěji v Karpatech a oblasti Alp. *Buphthalmum salicifolium* osidluje pouze krystalické vápence v okolí Hardeggu.

Údolí Dyje mezi Vranovem nad Dyjí a Znojmem dnes patří mezi nejzachovalejší hluboká údolí ve středoevropském prostoru, vyznačuje se vysokou lesnatostí (cca 85 %). Na Moravě nemá konkurenci, v Čechách se s ním mohou porovnávat jen údolí Berounky na Křivoklátsku a průlom Labe mezi Litoměřicemi a státní hranicí. V Rakousku podobná údolí potkáváme až mnohem jižněji v Alpách. Dlouhá kontinuita původního druhového složení se odráží mimo jiné v bohatém zastoupení orchidejí a záraz. Raritou je nedávný nález *Himantoglossum adriaticum* u Hnanic. Především na krystalických vápencích se vyskytují bohaté populace *Orchis militaris* a *O. purpurea*, bazické podklady vyhledává rovněž *Corallorhiza trifida*, *Cypripedium calceolus* a *Cephalanthera damasonium*. V suchých trávnících na jihovýchodě se dosud roztroušeně vyskytuje *Anacamptis morio*, ovšem vzácností je *Dactylorhiza sambucina*. Ve světlých lesích místy hojněji nacházíme oba vemeníky *Platanthera bifolia* a *P. chlorantha*. Především zachovalé údolní louky podél Dyje jsou biotopem *Neotinea ustulata* a na vlhkých loukách při okraji lokálního areálu vyznívá *Dactylorhiza majalis*. Vzácností je nepravidelně se vyskytující *Epipactis purpurata* a nenápadná *Listera ovata*. Na území v současnosti roste šest druhů záraz a mordovek: *Orobancha alba* subsp. *alba*, *O. caryophyllacea*, *O. kochii*, *O. lutea*, *Phelipanche arenaria* a u Nového Hrádku nově nalezená *P. purpurea*.

Nezanedbatelnou stopu ve vývoji místní flóry zanechal po tisíciletí trvající vliv člověka (Čižmář 2002, 2004, Mackovčin et al. 2007, Neruda 1991, 2007, Ložek 2001, Reiterová et Škorpík 2012, Táborská 1999). Zatímco plošiny nad údolím Dyje jsou postupně odlesňovány a přetvářeny lidmi od neolitu, v samotném údolí se s intenzivnějšími stopami lidské činnosti setkáváme až v eneolitu a zejména v době bronzové díky zakládání výšinných hradišť (Ostroh u Nového Hrádku, Šobes, Hradiště u Znojma). Intenzita lidských aktivit zřejmě klesala od staré sídelní oblasti v úvalech směrem na severozápad proti proudu Dyje. Přibližně na konci 11. st.

došlo ke stabilizaci polohy center dnešních obcí, byly založeny pohraniční hrady (Vranov nad Dyjí, Hardegg, Znojmo) a pokračovalo intenzivní odlesňování plošin. Přibližně v polovině 14. st. byl založen Nový Hrádek. Výrazným předělem bylo zřízení železné opony a s tím související vyliďnění a výměna obyvatel v 50. letech 20. st., což vedlo k zániku prakticky všech usedlostí v místech původních mlýnů na Dyji, na druhou stranu v údolí neproběhla masivní výstavba chat jako na březích nedaleké vranovské přehrady. Vysídlení obyvatel urychlilo obecné změny v krajině související s upuštěním od tradičních způsobů obhospodařování.

Fragmenty někdejších údolních luk sledují toky Dyje, Fugnitz a Klaperova potoka. Vyvinula se zde vegetace mezofilních krátkostébelných luk asociace *Potentillo albae-Festucetum rubrae*, z významných druhů tu můžeme najít kromě výše uvedených orchidejí (*Anacamptis morio* a *Neotinea ustulata*) např. *Noccaea caeruleascens*, *Peucedanum oreoselinum*, *Potentilla alba*, *Prunella grandiflora* nebo *Seseli annuum*, z okolních skalnatých svahů do nivy často sestupuje *Viola tricolor* subs. *saxatilis*. Daleko za hranicí spojitého výskytu na údolních loukách v okolí Hardeggu vzácně roste *Arabidopsis halleri* jako typický prvek vyšších poloh. Na nižší dyjské terase vzácně roste *Equisetum hyemale*. Na zachovalých loukách mimo nivu Dyje v širším okolí Čížova je hojná *Pulmonaria mollis*. Z mokřadních druhů rostoucích na březích toků stojí za pozornost zejména *Barbarea stricta*, *Carex buekii*, *Aethusa cynapioides*, *Equisetum pratense*, *Nasturtium officinale*, *Schoenoplectus lacustris* a *Scrophularia umbrosa*.

Typickým fenoménem jihovýchodního okraje Českého masivu na Znojmsku jsou vřesoviště (resp. velkoplošně vyvinutá travinobylinná vegetace s převahou acidofilních suchých trávníků, místy s výrazným zastoupením vřesu), která jsou náhradní vegetací acidofilních a teplomilných doubrav. Určujícím faktorem pro vznik vřesovišť je kromě pastvy hospodářských zvířat, hrabání steliva a vypalování také podloží tvořené žulami dyjského masivu a zvýšená míra eroze vlivem odlesnění. Z významných druhů, které mají své centrum rozšíření právě na vřesovištích a v acidofilních suchých trávnících jihovýchodu studovaného území, lze jmenovat např. *Achillea setacea*, *Androsace elongata*, *Armeria elongata* subsp. *elongata*, *Biscutella laevigata* subsp. *varia*, *Chondrilla juncea*, *Cytisus procumbens*, *Gagea bohémica* subsp. *bohémica*, *Helichrysum arenarium*, *Iris pumila*, *Odontites luteus*, *Pulsatilla grandis*, *Ranunculus illyricus*, *Rosa spinosissima*, *Saxifraga bulbifera*, *Scleranthus polycarpus*, *Silene otites*, *Taraxacum* sect. *Erythrosperma* (*T. danubium*, *T. erythrospermum*, *T. parnassicum*, *T. pudicum*) a *Verbascum phoeniceum*.

Pro diverzitu flóry je zásadní fakt, že řada lesů byla historicky díky tradičním způsobům využívání (pařeziny, lesní pastva, hrabání steliva apod.) udržována ve sníženém zápoji. Takto vzniklé světlé lesy jsou biotopem řady druhů, např. *Cornus mas*, *Cypripedium calceolus*, *Dictamnus albus*, *Lactuca viminea*, *Veratrum nigrum*. Právě v pozůstatcích takových lesů rostou dva endemické druhy jeřábů z okruhu *Sorbus aria* agg., konkrétně *S. cucullifera* a *S. thayensis* vyskytující se v širším okolí Hardeggu. Naopak poměrně chudé jsou acidofilní doubravy a dubohabřiny zarůstající bývalé pastviny na kyselých krystalických horninách jihovýchodu.

Na jihovýchodě území má centrum výskytu skupina konkurenčně slabých jednoletých druhů vyhledávajících narušená místa v suchých trávnících, pastviny, okraje cest a podobná stanoviště, jde o *Cerastium brachypetalum*, *C. pumilum*, *C. tenoreanum*, *Filago germanica*, *F. lutescens*, *F. minima*, *Medicago minima* a *Trifolium striatum*. Zvláštní skupinou jsou teplomilné plevely a druhy ruderalních stanovišť, z nichž některé mohou vstupovat do vegetace suchých a skalních trávníků. Tyto druhy nejčastěji potkáme na okrajích polí, ve vinicích nebo v intravilánech obcí na jihovýchodě území. Patří sem zejména *Adonis aestivalis*, *A. flammea*, *Ajuga chamaepitys*, *Anagallis foemina*, *Anthemis austriaca*, *Anthriscus caucalis*, *A. cerefolium* var. *trichocarpus*, *Asperugo procumbens*, *Bromus japonicus*, *Buglossoides arvensis*, *B. incrassata* subsp. *splitgerberi*, *Caucalis platycarpus*, *Chondrilla juncea*, *Euphorbia exigua*, *E. falcata*, *Fumaria rostellata*, *Hyoscyamus niger*, *Lappula squarrosa*, *Papaver confine*, *P. maculosum*, *Reseda luteola*, *Sclerochloa dura*, *Silene noctiflora*, *Sisymbrium orientale*, *Tordylium maximum*, *Torilis arvensis*, *Verbena officinalis*, *Veronica triloba*, *Vulpia myuros* a *Xanthium strumarium*.

Extenzivně využívané rybníky U Jejkala a rybníky v povodí Klaperova potoka v okolí Čížova hostí několik významných druhů vodních makrofyt, jako je např. nově zjištěný lakušník *Ranunculus rionii* a dále *R. trichophyllus*, *R. peltatus*, *Potamogeton pusillus* nebo *Utricularia australis*.

Podyjí patří zejména díky A. Obornymu ke klasickým oblastem studia jeřábů a tento výzkum místní mimořádnou druhovou diverzitu potvrdil. Ze vzácných pravých jeřábů zde roste *Hieracium bifidum*, *H. glaucinum* a po desítky let neznámé a nyní nalezené *H. hypochoeroides* a *H. saxifragum*. Dále zde rostou např. *H. diaphanoides*, *H. maculatum* nebo *H. schmidtii*. Ještě větší pestrost nacházíme mezi chlupáčky, roste zde např. *Pilosella bifurca*, *P. calodon*, *P. kalksburgensis* a *P. setigera*, z dalších vzácnějších druhů např. *P. brachiata*, *P. densiflora*, *P. echioides*, *P. glomerata*, *P. leptophyton*, *P. rothiana*, *P. ziziana* a běžná *P. cymosa*, jen vzácně je nacházena jinde obecně rozšířená *P. piloselloides*.

THAYATAL AUS BOTANISCHER SICHT

Die Nationalparks Podyjí und Thayatal sind dank ihrer einzigartigen Lage an der Schnittstelle zweier verschiedener biogeografischer Einheiten, ihrer Geomorphologie, ihres geologischen Untergrunds und nicht-destruktiven menschlichen Einflusses in der Vergangenheit ein für mitteleuropäische Verhältnisse äußerst artenreiches Gebiet.

Viele Arten erreichen gerade hier die Ränder ihrer gesamten oder lokalen Areale (durch das Gebiet verläuft die Grenze zwischen den biogeografischen Regionen „Pannonisches Becken“ und „Mitteleuropäische Laubwaldzone“, Culek 1996; bzw. zwischen „Pannonischem Thermophytikum“ und „Böhmisch-Mährischem Mesophytikum“, Skalicý 1988, Chytrý et al. 1999, Kaplan 2012). Im Südosten treten auf löss- und kalkhaltigen tertiären Sedimenten Elemente der pannonischen und kontinentalen Flora von Steppen- und ruderalisierten Lössrasen auf, zu denen insbesondere die Arten *Alcea biennis*, *Astragalus onobrychis*, *Gagea pusilla*, *Hesperis tristis*, *Peucedanum alsaticum*, *Phlomis tuberosa*, *Scabiosa canescens*, *Scorzonera cana*, *Seseli hippomarathrum* oder *Thymus pannonicus* gehören. Nur am südöstlichen Rand finden sich mit *Quercus pubescens* Fragmente thermophiler Eichenbestände. An der äußersten Grenze der Möglichkeiten stehen Arten von subhalophilen Rasen und Röhrichten wie *Carex otrubae*, *Carex hordeistichos*, *Carex secalina*, *Centaureum pulchellum*, *Dipsacus laciniatus*, *Lythrum hyssopifolia*, *Trifolium fragiferum*, und auch *Allium angulosum* wächst hier. Im Westen des Untersuchungsgebiets wachsen dagegen Arten, wie sie für Standorte im Gebirgsvorland und im Gebirge charakteristisch sind, z. B. *Aruncus dioicus*, *Chaerophyllum hirsutum*, *Dryopteris borrieri*, *Dryopteris expansa*, *Equisetum sylvaticum*, *Festuca altissima*, *Poa chaixii* oder *Veronica montana*. Die lokale Flora wird erheblich durch perialpine Arten bereichert, insbesondere *Aconitum anthora*, *Bupleurum longifolium*, *Cyclamen purpurascens*, *Euphorbia angulata*, *Laserpitium latifolium*, *Polygala amara* subsp. *brachyptera* und *Sesleria caerulea*. Einige seltene Pflanzenarten haben in Podyjí im Rahmen Tschechiens eines ihrer wenigen Verbrei-

tungszentren. Dies betrifft *Actaea europaea*, *Bromus squarrosus*, *Cynoglossum montanum*, *Lappula semicincta*, *Drymocallis rupestris*, *Mercurialis ovata*, *Trifolium retusum*, *Veratrum nigrum* oder *Verbascum speciosum*. Eine kleine isolierte Arele bildet *Leucanthemum margaritae*. Als einzige in Mähren haben hier *Achillea styriaca* und *Thesium bavarum* ihren Fundort, während *Saxifraga rosacea* außer an den Felsen unterhalb der Burg Vranov auch an einem Mikrostandort im Oslava-Tal in der Nähe von Oslavany wächst. Nur auf österreichischer Seite wächst *Melica altissima* (in der Tschechischen Republik gilt sie als nicht heimisch). In Eichen- und Eichen-Hainbuchenwäldern wachsen eine Reihe seltenerer Arten, die typisch für Wälder am südöstlichen Rand der Böhmischen Masse im sogenannten Praebohemikum sind (Suza 1944), z. B. *Arabis pauciflora*, *A. turruta*, *Asperula tinctoria*, *Buglossoides purpureocaerulea*, *Carex leersii*, *Carex otomana*, *Hesperis sylvestris*, *Hierochloë australis*, *Lactuca quercina*, *Melica picta*, *Primula veris*, *Silene vulgaris* subsp. *antelopum*, *Valeriana stolonifera* subsp. *angustifolia* oder *Vicia pisiformis*. Ein interessantes südsibirisches Element in Podyjí ist *Carex rhizina*.

Der mäandrierende Fluss Thaya hat ein (manchmal bis zu 200 m tiefes) Tal in das harte kristalline Gestein geschnitten. Steile Hänge mit massiven Felsformationen, weiten Felsenmeeren, zahlreichen Nebenbächen und Hänge verschiedener Exposition und Neigung ermöglichen es der thermophilen Flora, in Form kleiner Inseln tief in das Mesophytikum einzudringen. Die Inversion in den Tälern hingegen ermöglicht das Überleben submontaner Arten in tieferen Lagen. Thermophile Elemente wachsen in sonnigen felsigen Steppen oder an den krautigen Rändern lichter thermophiler Eichenbestände und dringen durch die Thaya-Schlucht bis tief in den Westen vor, beispielsweise *Achillea nobilis*, *A. pannonica*, *Allium rotundum*, *A. sphaerocephalon*, *Alyssum montanum*, *Anemone sylvestris*, *Anthemis tinctoria*, *Arabis sagittata*, *Aster amellus* subsp. *bessarabicus*, *Aurinia saxatilis*, *Bothriochloa ischaemum*, *Carex michelii*, *C. supina*, *Centaurea triumfettii*, *Clematis*

recta, *Cruciata pedemontana*, *Dictamnus albus*, *Euphorbia epithymoides*, *Filago arvensis*, *Galatella linoxyris*, *Galium glaucum*, *Hypochaeris maculata*, *Inula germanica*, *I. hirta*, *I. oculus-christi*, *Iris variegata*, *Lactuca viminea*, *Linaria genistifolia*, *Melica ciliata*, *M. transsilvanica*, *Minuartia rubra*, *Muscari tenuiflorum*, *Prunus fruticosa*, *Pulsatilla pratensis* subsp. *bohemica*, *Rosa elliptica*, *Seseli osseum*, *Stipa capillata*, *S. dasyphylla*, *S. pennata*, *S. pulcherrima*, *Veronica dillenii*, *V. teucrium* oder *V. verna*. Auf Felsvorsprüngen begegnen wir häufiger: *Allium senescens* subsp. *montanum*, *Cotoneaster integerrimus*, *C. laxiflorus*, *Festuca pallens*, *Jovibarba globifera* subsp. *globifera* und *Prunus mahaleb*. Optimale Bedingungen an buschigen und steinigten Hängen haben *Geranium divaricatum* und *Hackelia deflexa*. Einige submontane Elemente wie *Aconitum variegatum*, *Dentaria enneaphyllos*, *Lunaria rediviva*, *Petasites albus*, *Prenanthes purpurea*, *Ribes alpinum*, *Rosa pendulina* oder *Thalictrum aquilegifolium* steigen in entgegengesetzter Richtung von Nordwesten her in niedrigere Lagen ab, insbesondere entlang der unteren Teile der Hänge tiefer Täler im Schatten von Schuttwäldern. Humusreichere Waldstandorte bevorzugen *Aconitum lycoctonum* subsp. *lycoctonum*, *Arum cylindraceum*, *Corydalis intermedia*, *Lilium martagon*, *Monotropa hypopitys*, *Salvia glutinosa*, *Staphylea pinnata* oder *Taxus baccata*. Die makrophytische Vegetation der Thaya und ihrer Zuflüsse ist nicht artenreich. In den fließenden Abschnitten der Thaya bildet sich jedes Jahr eine dichte Vegetation aus *Ranunculus fluitans*. Am Grund der Täler entlang von Bächen entwickeln sich Auen mit einem reichen Frühlingsaspekt, in denen *Adoxa moschatellina*, *Allium ursinum*, *Gagea minima*, *Galanthus nivalis*, *Glechoma hirsuta*, *Isopyrum thalictroides*, *Omphalodes scorpioides* und *Primula elatior* gedeihen. Weiter trifft man hier häufiger z. B. auf *Astrantia major* subsp. *major*, *Cerastium lucorum*, *Geranium phaeum*, *Malus sylvestris* oder *Silene dioica*.

Die geologische Struktur des Gebiets (ČGS 2020; GBA 2004) ist relativ vielfältig und wird zudem durch das Flussphänomen gestärkt (Čilek et Andrejkovič 1999, Demek

2007, Ward 1998, Zelený 2008). Der gesamte östliche Teil besteht aus relativ sauren Graniten des Thaya-Batholiths, in denen es stellenweise starke tektonische Verwerfungen gibt und die auf den Hochebenen typische sandige Eluvien bilden. Die Flächen oberhalb des Talrandes sind meist von Löss und Löss-Tonen bedeckt. Am südöstlichen Rand des Untersuchungsgebiets (ungefähr in der Linie Znojmo – Hnanice – Retz) schieben sich die Granite des Thaya-Batholiths unter tertiäre Meeressedimente, die hauptsächlich in Form kalkhaltiger Tone, Sande und Kies vertreten sind. Im mittleren Teil überwiegen relativ weichere Glimmerschiefer mit reichlich vorhandenen Lagern saurer Quarzite. Weiter westlich folgt ein großer Körper relativ monotonen Bíteš-Orthogneises und die geologische Vielfalt steigt dank Amphibolit-Lagern erst in der Gegend um Vranov nad Dyjí (Hamerské vrásky, Claryho kříž) an. Aus floristischer Sicht interessant ist vor allem ein sich von Lukov über den Sloní hřbet, den Geißsteig, den Hang Hardecká stráň bis zum Tal des Baches Fugnitz erstreckender Streifen kristallinen Kalksteins, an dem sich Arten wie *Arabis auriculata*, *Bupleurum longifolium*, *Crepis praemorsa*, *Erophila spathulata*, *Gentiana cruciata*, *Inula ensifolia*, *Laserpitium latifolium*, *Melampyrum cristatum*, *Polygala major*, *Rhamnus saxatilis*, *Saxifraga tridactylites*, *Stipa pulcherrima* und *Veronica praecox* halten. Sehr selten wachsen hier *Bromus ramosus* und *Euphorbia amygdaloides*, die in den Karpaten und im Gebiet der Alpen häufiger vorkommen. *Bupthalmum salicifolium* besiedelt nur das kristalline Kalkgestein um Hardegg.

Das Thayatal zwischen Vranov nad Dyjí und Znojmo ist heute eines der am besten erhaltenen tiefen Täler Mitteleuropas, das sich durch hohe Waldbedeckung auszeichnet (ca. 85 %). In Mähren sucht es seinesgleichen und in Tschechien sind nur das Berounka-Tal in der Region Křivoklát und der Elbedurchbruch zwischen Litoměřice und der Staatsgrenze mit ihm vergleichbar. In Österreich finden wir ähnliche Täler erst viel weiter südlich in den Alpen. Die lange Kontinuität der ursprünglichen Artenzusammensetzung spiegelt sich unter anderem in den reichen Vorkommen von Orchideen und Sommerwurzeln wieder. Eine Seltenheit ist der jüngste Fund von *Himantoglossum adriaticum* in der Nähe von Hnanice. Reiche Populationen von *Orchis militaris* und *O. purpurea* kommen vor allem auf kristallinem Kalkstein vor. Basische Substrate werden auch von *Corallorhiza trifida*, *Cypripedium calceolus* und *Cephalanthera damasonium* bevorzugt. Zerstreut im trockenen Grasland im Südosten findet sich bis heute *Anacamptis morio*. Sehr selten hingegen ist *Dactylorhiza sambucina*. In lichten Wäldern treffen wir hier und da auf beide Arten von

Waldhyazinthen, und zwar sowohl *Platanthera bifolia* als auch *P. chlorantha*. Vor allem die gut erhaltenen Talwiesen entlang der Thaya sind Lebensraum für *Neotinea ustulata*. *Dactylorhiza majalis* gedeiht auf den feuchten Wiesen am Rande des hiesigen Gebiets. Selten sind die unregelmäßig vorkommende *Epipactis purpurata* und die unauffällige *Listera ovata*. Derzeit wachsen in dem Gebiet sechs Arten von Sommerwurzgewächsen: *Orobancha alba* subsp. *alba*, *O. caryophyllacea*, *O. kochii*, *O. lutea*, *Phelipanche arenaria* und die bei Neuhäusel neu entdeckte *P. purpurea*.

Eine markante Spur in der Entwicklung der lokalen Flora hat der Jahrtausende währende Einfluss des Menschen hinterlassen (Čižmář 2002, 2004, Mackovčín et al. 2007, Neruda 1991, 2007, Ložek 2001, Reiterová et Škorpík 2012, Táborská 1999). Während die Ebenen oberhalb des Thayatals seit dem Neolithikum allmählich von Menschen entwaldet und umgestaltet wurden, treffen wir im eigentlichen Tal erst im Eneolithikum und insbesondere in der Bronzezeit auf intensivere Spuren menschlicher Aktivität, und zwar dank der Gründung von hoch gelegenen Festungen: Bergsporn bei Neuhäusel, Schobes und Pöltenberg. Die Intensität menschlicher Aktivitäten nahm wahrscheinlich vom alten Siedlungsgebiet in der pannonischen Niederung in nordwestlicher Richtung flussaufwärts der Thaya ab. Ungefähr am Ende des 11. Jahrhunderts stabilisierte sich die Lage der Zentren der heutigen Gemeinden, Grenzburgen (Vranov nad Dyjí, Hardegg, Znojmo) wurden errichtet und die intensive Entwaldung der Hochebenen fortgesetzt. Etwa Mitte des 14. Jahrhunderts wurde Neuhäusel gegründet. Eine bedeutende Veränderung war die Errichtung des Eisernen Vorhangs und die damit verbundene Abwanderung und der Austausch der Bevölkerung in den 1950er Jahren, die zum Untergang praktisch aller ursprünglichen Mühlenstandorte an der Thaya führten. Auf der anderen Seite kam es im Tal nicht zum massiven Bau von Wochenendhäusern wie am Ufer des nahe gelegenen Stausees Vranov. Die Vertreibung der Bevölkerung beschleunigte die allgemeinen Landschaftsveränderungen im Zusammenhang mit der Aufgabe traditioneller Nutzungsmethoden noch weiter.

Fragmente der einstigen Talwiesen erstrecken sich entlang der Thaya und der Bäche Fugnitz und Klaperův potok. Entwickelt hat sich hier eine Vegetation mesophiler Wiesen mit kurzstieligen Pflanzen der Assoziation *Potentilla albae-Festucetum rubrae*. An wichtigen Arten finden wir hier neben den oben erwähnten Orchideen (*Anacamptis morio* und *Neotinea ustulata*) z. B. *Noccaea caerulea*, *Peucedanum oreoselinum*, *Potentilla alba*, *Prunella grandiflora* oder *Seseli annuum*. *Viola tricolor* subsp. *saxatilis* steigt häufig

von den umliegenden felsigen Hängen in die Auen ab. Weit entfernt vom kontinuierlichen Auftreten in den Talwiesen wächst *Arabidopsis halleri* vereinzelt in der Gegend um Hardegg als typisches Element höherer Lagen. Auf der unteren Thaya-Terrasse wächst vereinzelt *Equisetum hyemale*. Auf den erhaltenen Wiesen außerhalb der Thaya-Au in der weiteren Umgebung von Čížov gibt es reichliche Vorkommen von *Pulmonaria mollis*. Von den Feuchtgebietsarten, die an den Ufern von Bächen wachsen, sind besonders *Barbarea stricta*, *Carex buekii*, *Aethusa cynapioides*, *Equisetum pratense*, *Nasturtium officinale*, *Schoenoplectus lacustris* und *Scrophularia umbrosa* bemerkenswert.

Ein typisches Phänomen am südöstlichen Rand der Böhmischen Masse in der Region Znojmo sind Heiden (großflächig entwickelte Vegetation aus Grasartigen und Kräutern mit einem überwiegenden Anteil an acidophilen Trockenrasen, örtlich mit einem signifikanten Anteil an Heidekraut), die eine Ersatzvegetation für acidophile und thermophile Eichenwälder darstellen. Ausschlaggebende Faktoren für die Entstehung von Heideflächen sind neben der Beweidung, dem Streurechen und dem Abbrennen von Wiesen auch der aus den Graniten des Thaya-Batholiths bestehende Untergrund und die durch Entwaldung verursachte, erhöhte Erosionsrate. Zu den nennenswerten bedeutenden Arten, die ihr Verbreitungszentrum gerade in Heiden und in acidophilen trockenen Graslandschaften im Südosten des Untersuchungsgebiets haben, gehören z. B. *Achillea setacea*, *Androsace elongata*, *Armeria elongata* subsp. *elongata*, *Biscutella laevigata* subsp. *varia*, *Chondrilla juncea*, *Cytisus procumbens*, *Gagea bohemica* subsp. *bohemica*, *Helichrysum arenarium*, *Iris pumila*, *Odontites luteus*, *Pulsatilla grandis*, *Ranunculus illyricus*, *Rosa spinosissima*, *Saxifraga bulbifera*, *Scleranthus polycarpus*, *Silene otites*, *Taraxacum* sect. *Erythrosperma* (*T. danubium*, *T. erythrospermum*, *T. parnassicum*, *T. pudicum*) und *Verbasicum phoeniceum*.

Entscheidend für die Vielfalt der Flora ist die Tatsache, dass in der Vergangenheit in vielen Wäldern der Überschirmungsgrad aufgrund traditioneller Nutzungsarten (Stubbenflächen, Waldbeweidung, Streurechen usw.) niedrig gehalten wurde. Die so entstandenen lichten Wälder sind der Lebensraum vieler Arten, z. B. *Cornus mas*, *Cypripedium calceolus*, *Dictamnus albus*, *Lactuca viminea*, *Veratrum nigrum*. Gerade in den Überresten solcher Wälder wachsen zwei endemische Arten der Vogelbeere aus der Sammelart *Sorbus aria* agg., nämlich *S. cucullifera* und *S. thayensis*, die in der breiteren Umgebung von Hardegg vorkommen. Im Gegensatz dazu relativ artenarm sind die acidophilen Eichen- und Eichen-Hainbuchenwälder, die auf

THAYATAL AUS BOTANISCHER SICHT

ehemaligen Weiden auf den sauren, kristallinen Gesteinen des Südostens wachsen.

Im Südosten des Gebiets gibt es die größten Vorkommen einer Gruppe konkurrenzschwacher einjähriger Arten, die gestörte Standorte in trockenen Wiesen, Weiden, Wegrändern und ähnlichen Lebensräumen bevorzugen. Dazu gehören *Cerastium brachypetalum*, *C. pumilum*, *C. tenoreanum*, *Filago germanica*, *F. lutescens*, *F. minima*, *Medicago minima* und *Trifolium striatum*. Eine besondere Gruppe sind thermophile Unkräuter und Arten, die an ruderalen Standorten gedeihen und von denen einige in die Vegetation trockener und felsiger Rasen vordringen können. Diese Arten treffen wir am häufigsten an Feldrändern, auf Weinbergen oder im Ortsgebiet von Dörfern im Südosten des Gebiets. Hierzu zählen insbesondere *Adonis aestivalis*, *A. flammea*, *Ajuga chamaepitys*, *Anagallis foemina*, *Anthemis austriaca*, *Anthriscus caucalis*, *A. cerefolium* var. *trichocarpus*, *Asperugo procumbens*, *Bromus japonicus*, *Buglossoides arvensis*, *B. incrassata* subsp. *splitgerberi*, *Caucalis platycarpus*, *Chondrilla juncea*, *Euphorbia exigua*, *E. falcata*, *Fumaria rostellata*, *Hyoscyamus niger*, *Lappula squarrosa*, *Papaver confine*, *P. maculosum*, *Reseda luteola*, *Sclerochloa dura*, *Silene noctiflora*, *Sisymbrium orientale*, *Tordylium maximum*, *Torilis arvensis*, *Verbena officinalis*, *Veronica triloba*, *Vulpia myuros* und *Xanthium strumarium*.

Die extensiv genutzten Teiche U Jejkala und im Einzugsgebiet des Baches Klaperův potok um Čížov beherbergen mehrere wichtige Arten aquatischer Makrophyten, wie z. B. den neu entdeckten *Ranunculus rionii* und *R. trichophyllus*, *R. peltatus*, *Potamogeton pusillus* oder *Utricularia australis*.

Das Thayatal gehört vor allem dank A. Oborny zu den klassischen Gebieten für das Studium der Habichtskräuter, und unsere Untersuchung bestätigte die hiesige außergewöhnliche Artenvielfalt. Von den seltenen echten Habichtskräutern wachsen hier *Hieracium bifidum*, *H. glaucinum* und die seit Jahrzehnten vermissten und jetzt wiedergefundenen *H. hypochoeroides* und *H. saxifragum*. Weiterhin wachsen hier z. B. *H. diaphanoides*, *H. maculatum* oder *H. schmidtii*. Eine noch größere Vielfalt finden wir bei den Pilosellen, hier wachsen z. B. *Pilosella bifurca*, *P. calodon*, *P. kalksburgensis* und *P. setigera*. Von anderen Arten finden sich z. B. die selteneren *P. brachiata*, *P. densiflora*, *P. echioides*, *P. glomerata*, *P. leptophyton*, *P. rothiana*, *P. ziziana* und die häufig vorkommende *P. cymosa*. Nur selten findet man die anderswo weit verbreitete *P. piloselloides*.

kopretina bílá
Kleine Wiesen-Margerite

ZMĚNY FLÓRY VE SVĚTLE HISTORICKÝCH A SOUČASNÝCH NÁLEZŮ

Pro Podyjí typické teplomilné krátkostébelné trávníky a vřesoviště na extrémně vysýchavých stanovištích se zachovaly především na východním okraji studovaného území. Jak dosvědčují historické mapy II. vojenského mapování (na Moravě 1836–1840), tato vegetace zde ale zaujímal v minulosti mnohem větší rozlohu. Když zde byla v druhé polovině 19. st. omezena pastva ovcí (Táborská 1999), opuštěné pastviny začaly zarůstat dřevinami. Ve 20. st. se začal projevovat vliv absence vhodného managementu pozvolným rozpadem porostů s dominancí *Calluna vulgaris* (cf. Sedláková et Chytrý 1999). Zvýšené atmosférické depozice dusíku v 90. letech 20. st. byly zřejmě poslední kapkou, která spustila expanzi ovsíku (*Arrhenatherum elatius*). Ten začal intenzivně potlačovat méně konkurenceschopné druhy rostlin. Citelně to postihlo také plošky s málo zapojenou vegetací drobnějších, často jednoletých druhů, které začaly překrývat depozice stařiny. Novodobým problémem je rovněž expanze velmi vzrůstné trávy *Calamagrostis epigejos*. V důsledku výše zmíněných vlivů z území vymizely následující taxony: *Minuartia viscosa*, *Muscari neglectum*, *Pilosella caespitosa*, *P. lactucella*, *P. polymastix* a *Ventenata dubia*. Výrazný pokles početnosti postihl např. druhy *Allium sphaerocephalon*, *Anacamptis morio*, *Corynephorus canescens*, *Dactylorhiza sambucina* a místy například i *Pulsatilla grandis*. Naopak častěji jsou zaznamenávány druhy *Vicia lathyroides* a *Valerianella carinata*, což však může být ovlivněno jejich dřívějším přehlížením. Novodobě do suchých trávníků vstupuje *Vicia lutea*. Zvláštností je druh *Myosotis discolor*, který z území přechodně zcela vymizel, ale nyní se začíná znovu objevovat podobně jako na jiných místech České republiky. Suché trávníky na spraších měly zřejmě i v minulosti nevelkou rozlohu, většinou šlo jen o menší sprašové kapsy. Půdy na nich byly bazičtější a úrodnější, proto byly převáděny častěji do zemědělských kultur (dnes nejčastěji vinohrady), ale také snadno přerůstaly náletovými dřevinami. Větší plochy se v minulosti vyskytovaly zejména na východním úpatí Kraví hory. Měly zřejmě vyhraněnou druhovou skladbu, byl na ně vázán výskyt *Inu-*

la ensifolia, *Polygala major*, také snad *Rosa gallica* a *Viola rupestris* (dnes je známa jen ze sekundárního stanoviště) a dalších druhů. Z území zmizel průvodce pastvin *Carduus nutans*, pokles početnosti jsme zaznamenali u druhu *Ononis spinosa*, který také dobře snáší pastvu. Specifickým vegetačním komplexem jsou teplomilné trávníky na skalních teráskách a skalní stepi na prudkých svazích, zejména na hranách údolí, jejichž druhová skladba se liší především v závislosti na geologickém podloží a expozici. Tyto nelesní enklávy pozvolna zarůstají dřevinnou vegetací, k čemuž přispívá i akát, který vstupuje i na místa, která domácí dřeviny obsadit neuměly, a novodobě i zvýšená atmosférická depozice dusíku, která se výrazněji projevuje na kyselých substrátech. Z vegetace skalních teráska a skalních stepí na žule zcela zmizely druhy *Cleistogenes serotina*, *Epilobium lanceolatum* a pravděpodobně i *E. collinum*. Porosty na vápencích nebyly depozicí dusíku zasaženy tolik, ale i zde lze pozorovat postupné zarůstání dřevinami, z druhové skladby se vytratila *Gymnadenia conopsea*.

Zvyšující se hustota dřevinných pater vyvolaná postupným ústupem od tradičních způsobů hospodaření (výmladkové hospodaření, lesní pastva, hrabání steliva) a zřejmě i dalšími výraznými změnami v prostředí (eutrofizace) měla a má za následek ubývání vhodných biotopů pro druhy světlých lesů a lesních lemů, příp. oligotrofní druhy. Plíživé změny lze nejlépe pozorovat u některých typů doubrav ovlivněných v minulosti lesní pastvou nebo hrabáním steliva. Přesnější odhad změn ve velikosti populací jednotlivých druhů je obtížný, změny se často týkají i druhů v minulosti dosti hojných, takže staří autoři nepovažovali za nutné je zaznamenávat (a dokladovat) podrobně. Jedním z typů těchto světlých lesů jsou teplomilné doubravy na illimerizovaných půdách, ve kterých se prosazuje habr a spontánně směřují k dubohabřinám. Ty jsou mnohem stinnější a dochází tak ke snížení druhové pestrosti ochrannářsky zajímavých druhů v podrostu (Roleček 2010), ubývají např. *Antennaria dioica*, *Campanula bononiensis*, *C. glomerata*, *Daphne cneorum*, *Dianthus superbus* subsp.

superbus, *Melampyrum cristatum*, *Melittis melissophyllum*, *Stachys germanica*, *Tephrosieris integrifolia*, *Trifolium rubens*, *Veronica teucrium* nebo *Vicia cassubica*, zcela vymizela *Pulmonaria angustifolia*. Tento trend lze pozorovat v celém středoevropském prostoru. Na zastínění negativně reagují i konkurenčně slabé mykotrofní druhy, vázané na polozastíněná, často spíše oligotrofní, lesní stanoviště, *Lycopodium clavatum*, *Moneses uniflora*, *Pyrola chlorantha*, *P. rotundifolia*, které z území postupně zřejmě zcela vymizely, a *Pyrola minor*, která přežívá pouze na Braitavě. Kromě změn v tradičním obhospodařování se významně projevuje přísun živin z povrchových splachů, imisního spadu z dálkových přenosů a nechtěná i cílená disturbance s následným rychlým rozkladem živin, což nastartovalo nekontrolovatelné šíření nitrofytů. Typickým příkladem je druh *Galium aparine*, který ještě na přelomu tisíciletí v lesích prakticky chyběl (V. Grulich, not.) a dnes je typickou součástí podrostu mezofilních lesů v celém území. Obdobný příklad je *Impatiens parviflora*. Podél toků a cest se šíří také *Myosotis sparsiflora*, v nivách *Urtica dioica* a *Phalaris arundinacea*, v sušších lesích *Melica uniflora* a zejména pod akáty *Chelidonium majus*, *Ballota nigra* a *Bromus sterilis*.

Lesy prošly významnou změnou druhové skladby již v 18. a 19. st. vlivem lesnického zavádění stanovištně a geograficky neodpovídajících dřevin, zejména druhů *Picea abies*, *Pinus sylvestris*, *Larix decidua* a *Robinia pseudoacacia*. Do území se dostal akát jako medonosná dřevina a zdroj dřeva na výrobu kvalitních sloupků do vinohradů. Takto se akát cíleně rozšířil na výslunná stanoviště na místě opuštěných pastvin. Již koncem 19. st. je na území uváděn jako častý a v současnosti je plně zdomácnělý. Způsobuje značnou eutrofizaci prostředí, umožňuje šíření expanzivním nitrofilním druhům, kterými jsou následně utlačovány druhy ochrannářsky významné. Přes značné úsilí vynakládané v současné době na jeho likvidaci je stále hojný. V zemědělské krajině (vinohrady, meze) a místy i na pasekách v lesích se invazně šíří *Ailanthus altissima*. V lesích byly okrajově vysazovány i další nepůvodní dřeviny (*Alnus*

ZMĚNY FLÓRY VE SVĚTLE HISTORICKÝCH A SOUČASNÝCH NÁLEZŮ

incana, *Juglans nigra*, *Pinus banksiana*, *P. nigra*, *P. strobus* a *Pseudotsuga menziesii*), které ovšem téměř nezmlazují a postupně z porostů ustupují. Především v kulturách *Fraxinus excelsior* lze místy nalézt i *F. pennsylvanica*, který na území sice může zmlazovat, ovšem jeho invazní šíření zatím nebylo pozorováno. Naopak potenciál invazního šíření má *Fraxinus ornus*, jehož malá populace prosperuje u Mašovic. V blízkém okolí roste i vysazený severoamerický *Sequoiadendron giganteum*. Původnost některých dřevin na území není vyjasněna (*Quercus frainetto* a *Qu. cerris*). Z krajiny postupně mizí ovocné dřeviny, které byly v minulosti vysazovány i mimo sídla a v dnešní době o ně není zájem, třeba *Cydonia oblonga*, *Mespilus germanica*, *Pyrus nivalis* a *Sorbus domestica*. Naopak místy zplaňuje *Prunus cerasifera*, pěstovaná jako podnož. Zplaňují i okrasné dřeviny a některé se dnes začínají chovat až invazně, např. *Mahonia aquifolium*, *Platycladus orientalis*, *Symphoricarpos albus* a *Syringa vulgaris*. Zejména v posledních letech lze pozorovat trend odumírání jehličnatých porostů vlivem sucha a následné kůrovcové kalamity. Týká se to především výsadeb; reliktní bory tímto trendem nejsou zasaženy tak významně.

Sucho se projevuje i na vlhkých slatinných loukách. Ty byly významně ovlivněny již v minulosti narušením vodního režimu melioracemi, eutrofizací splašky a splachy z okolních intenzivních zemědělských kultur, zalesněním nebo zarůstáním nálety dřevin v důsledku absence kosení. Na moravské straně zcela zanikly vlhké louky v okolí Lesné a rozsáhlý luční komplex jihozápadně od Čížova byl po provedených melioracích téměř kompletně rozorán. Zbytky vlhkých luk se dochovaly u rybníka Jejkal, pod Ledovými slujemi a zejména v údolí Klaperova potoka nad silnicí z Horního Břečkova do Čížova. Na rakouské straně se až do konce 20. st. zachovala větší výměra druhově pestrých vlhkých luk v těsné návaznosti na studované území, což ilustruje rozšíření mnoha citlivých mokřadních druhů (cf. Grulich 1997); dnes i tyto fragmenty mnohde degradují vlivem absence obhospodařování (stejně jako nekosené mokřadní louky Fugnitzsee). Z vlhkomilných a mokřadních druhů z území do přibližně poloviny 20. st. zcela vymizely tyto druhy: *Blysmus compressus*, *Gentiana pneumonanthe*, *Juncus atratus*, *Pedicularis palustris* a *Triglochin palustris*, další vyhynulé druhy byly zaznamenány ještě v 90. letech 20. st.: *Carex davalliana*, *Dactylorhiza fuchsii*, *Eriophorum angustifolium*, *Juncus filiformis* a *Parnassia palustris*. Velmi vzácně zde stále přežívají např. *Carex hartmanii*, *Calamagrostis canescens*, *Dactylorhiza majalis*, *Iris sibirica*, *Salix rosmarinifolia*, *Scorzonera humilis*, *Tephrosieris crispa*, *Trollius altissimus*, *Valeriana dioica* a *Veronica maritima*. Na

východě studovaného území se dříve vyskytovaly subhalofilní trávníky, které byly u Mašovic vázány na kaolinové kapsy a u Hnanic na nivu Daníže. Zanikly vlivem meliorací/odvodnění a převedením na ornou půdu, zbytky zarostly dřevinnou vegetací a malá část u Hnanic i rákosem, negativně se i zde projevila eutrofizace prostředí. Z území vymizely např. *Carex distans*, *Lotus tenuis* a *Plantago maritima* subsp. *ciliata*. Někdejší subhalofilní porosty se dnes vzácně připomínají v okolí Hnanic výskytem *Carex otrubae* a především periodickými polními mokřady, ve kterých se objevují velmi vzácné druhy zdejší flóry, a to *Carex secalina*, *Juncus sphaerocarpus*, *Lythrum hyssopifolia* a *Rumex stenophyllus*. Tyto druhy čekají v půdní bance semen a projeví se pouze v letech s nadbytkem srážek, které navíc musí být rozloženy ve vhodném období roku (Němec et al. 2014). Polní mokřady jsou také významnými refugii druhů obnažených den, k nimž patří např. *Myosurus minimus* a *Peplis portula*, objevil se na nich i přechodně zavlečený druh *Typha laxmannii* a v poslední době se šířící *Cerastium dubium*. Větší počet drobných tůň a mokřadů v minulosti zvyšoval pestrost biotopů na plošině mezi Havraníky a Kraví horou a v okolí Mašovic. I zde část lokalit zanikla nebo v průběhu času degradovala. Pozoruhodné jsou fragmenty bývalých předintenzivních mezofilních luk na vyšších terasách údolí Dyje a říčky Fugnitz. I jejich rozloha byla v minulosti mnohem větší, část zanikla či degradovala v důsledku eutrofizace vlivem splachů či hnojení, zarůstání dřevinami nebo zalesnění, svou roli hrála i obtížná přístupnost lokalit a také klesající poptávka po kvalitním seně. Některé údolní louky na rakouské straně jsou dodnes velmi kvalitní, na straně moravské se stav udržovaných porostů v posledních letech díky obnovenému a lépe nastavenému managementu péče zlepšuje. Podrobná skladba někdejších údolních luk není známa, ale lze předpokládat, že některé druhy, které na nich nyní rostou vzácně, byly v minulosti mnohem hojnější, např. *Anacamptis morio*, *Neotinea ustulata*, *Prunella grandiflora* a *Seseli annuum*. Není vyloučeno, že právě údolní louky byly refugiem dnes zcela vyhynulých vzácných druhů *Botrychium lunaria*, *Gentianella praecox* subsp. *bohemica*, *Phyteuma orbiculare*, *Prunella laciniata* a *Rhinanthus major*. Na údolní louce pod Hardeggem byla nedávno překvapivě objevena i *Armeria arenaria*, u které není jasné, jestli jde o druh zavlečený, nebo v minulosti jen přehlédnutý (cf. Bassler et Karrer 2015). Některé méně přístupné údolní louky postupně zarůstají dřevinami. Výrazně degradovala nejnižší terasa údolních luk, dnes zde najdeme především souvislé porosty *Carex buekii*, kterou A. Oborny (1883–1886) považoval za raritu. Na březích dominuje *Phalaris arundinacea* a místy se šíří *Petasites*

hybridus, v 19. st. z území zcela neznámý. Břehové porosty jsou ovlivněny i kolísavými průtoky v průběhu dne. Vodní režim v řece Dyji byl znatelně ovlivněn vybudováním vranovské přehrady v r. 1933, voda odtékající z přehrady je celoročně velmi chladná, což má zásadní vliv na celý vodní ekosystém. Ustaly povodně. V řece pod Vranovem nad Dyjí vzniklo druhotné pstruhové pásmo, v němž se dobře daří zejména lakušniku *Ranunculus fluitans*. Jak to bylo s výskytem těchto druhů v minulosti, přesně nevíme, protože starší literatura se vodními makrofyty zabývá jen okrajově. Druhým velkým zásahem bylo napuštění znojemské přehrady (r. 1966), která zaplavila asi 5 km údolí před Znojmem. Obě stavby přispěly k vymizení několika druhů pobřežních mokřadů, k nimž patřily *Gratiola officinalis*, *Leersia oryzoides*, *Myriophyllum spicatum*, *Scirpus radicans* a *Thalictrum flavum*. Pod znojenskou přehradou se v linii břehů začalo šířit *Nasturtium officinale*. Znojemská přehrada vytvořila nové prostředí, ve kterém se při snížení hladiny objevují vzácnější druhy vázané na obnažené bahnitě substráty, např. *Amaranthus blitum*, *Atriplex prostrata* subsp. *latifolia*, *Carex bohemica*, *Cyperus fuscus*, *Limosella aquatica* a *Potentilla norvegica*. Mnohé druhy vodních makrofyt i obnažených vlhkých substrátů mohou mít značnou meziroční populační fluktuaci, výjimkou není ani dlouhodobé vymizení druhu, na druhou stranu se některé mohou objevovat na navzájem velmi vzdálených lokalitách. Důvodem jsou na jedné straně rychlé a časté změny vodního režimu a živin na lokalitách, na druhé straně poměrně snadné dálkové šíření diaspor díky vodnímu ptačtvu. Z druhů s nepravidelným výskytem ve vodních nádržích nebo na obnažených dnech lze jmenovat např. *Alisma gramineum*, *A. lanceolatum*, *Bidens cernuus*, *Cyperus fuscus*, *Eleocharis acicularis*, *E. ovata*, *Isolepis setacea*, *Limosella aquatica*, *Lythrum hyssopifolia*, *Myosurus minimus* a *Potamogeton berchtoldii*. Šíření některých druhů lze přičítat všeobecně vysoké trofii vody v nádržích, patří mezi ně např. *Spirodela polyrhiza*, *Stuckenia pectinata* a zřejmě i *Zannichellia palustris*. Šíří se severoamerický *Bidens frondosa*.

Druhy vázané na ruderalní a další narušená nelesní i lesní stanoviště obecně vykazují značnou dynamiku výskytu, většinou se jedná o taxony pro flóru České republiky a Rakouska nepůvodní (zavlečené). Vlivem intenzivní a permanentní kultivace veřejných prostranství mizí z krajiny některé nitrofilní archeofyty, na východním okraji území i nitrofyty s halofilní tendencí, které v minulosti osidlovaly např. obecní rybníčky a drobná hnojiště běžná u každé zemědělské usedlosti, v obcích často za humny. Specifickým, dnes téměř zaniklým stanovištěm, jsou pasivní drůbeže, se kterými zmizely i specializované druhy

ZMĚNY FLÓRY VE SVĚTLE HISTORICKÝCH A SOUČASNÝCH NÁLEZŮ

adaptované na amoniakální dusík, jako jsou *Anthemis cotula* a *Marrubium vulgare*. Pokles početnosti nastal u druhů *Chenopodium vulvaria*, *Malva pusilla* a *Urtica urens*. Zřejmě jiné příčiny mizení stojí za ústupem dalších „starých“ ruderalů, které již nebyly nalezeny: *Atriplex rosea*, *Chenopodium murale*, *Ch. urbicum*, *Crepis capillaris*, *C. tectorum*, *Diploxys tenuifolia*, *D. muralis* a *Marrubium peregrinum*. Výrazný pokles početnosti nastal např. u *Anthemis arvensis*, *Asperugo procumbens*, *Chenopodium bonus-henricus*, *Ch. glaucum* a *Xanthium strumarium*. V průběhu 20. st. se naopak rozšířily v sídlech a jejich okolí tyto druhy: *Anthriscus caucalis*, *Galinsoga parviflora*, *G. quadriradiata*, *Matricaria discoidea*, *Oxalis dillenii* a *O. stricta*; na narušených místech v krajině *Juncus tenuis*, *Rumex thyrsoflorus* a *Solidago canadensis*. K méně obvyklým zavlečeným druhům poslední doby dále patří *Bunias orientalis*, *Lathyrus hirsutus*, *Muscari armeniacum* a *Senecio vernalis*. Některé druhy byly sice z území známé již na konci 19. st., nicméně jejich početnost v čase kolísala a v současné době počet lokalit roste, např. *Scorzonera cana*, *Tanacetum parthenium* a *Vulpia myuros*. V posledních desetiletích expandují zejména *Cerastium glomeratum*, *Epilobium adenocaulon*, *Erechtites hieracifolius* a *Phytolacca acinosa*. Novinkou pro území jsou *Abutilon theophrasti*, *Alopecurus myosuroides*, *Ambrosia artemisiifolia*, *Crepis setosa*, *Eriochloa villosa*, *Oenothera fallax*, *Plantago coronopus*, *Senecio inaequidens*, *Tribulus terrestris* a *Viola suavis*. Specifickým případem jsou slanomilné druhy šířící se kolem silnic jako *Puccinellia distans* a *Spergularia marina*. Několik druhů se na území objevilo přechodně a postupně zase vymizely, namátkou lze jmenovat např. *Astragalus danicus*, *Carex distans*, *Galega officinalis*, *Lotus maritimus* a *Tragus racemosus*. Cíleným ochranným managementem jsou v současné době potlačovány invazní druhy *Impatiens glandulifera*, *Reynoutria xbohemica*, *R. japonica*, které se do území rozšířily až koncem 20. st., *Heracleum mantegazzianum* a *Reynoutria sachalinensis* z téže kategorie byly na studovaném území zcela eliminovány.

V první polovině 20. st. zejména vlivem efektivnějšího čištění osiva a změn oševních postupů a skladby plodin začalo ochuzování druhového bohatství polních plevelů. Jde o trend patrný v celém střeoevropském prostoru a některé z druhů uváděných na Znojemsku koncem 19. století vyhynuly v celé České republice, např. *Asperula arvensis*, *Linaria arvensis*, *Lolium temulentum* a *Vaccaria hispanica*. Do této skupiny patří též plevele lněných polí *Camelina alyssum*, *Cuscuta epilinum* a *Lolium remotum*. Dalším milníkem byly změny struktury krajiny související s intenzifikací zemědělství v polovině 20. st. (sclování po-

zemků, zavedení hluboké orby, plošné intenzivní hnojení anorganickými hnojivy a aplikace herbicidů). V polovině 20. st. tak již nebyla zaznamenána řada druhů, např. *Agrostemma githago*, *Bromus arvensis*, *B. secalinus*, *Bupleurum rotundifolium*, *Galium tricoratum*, *Nigella arvensis* a *Polygonum arvense* (případně z této doby pocházejí poslední záznamy těchto druhů). Lokálním vlivem, negativním z hlediska výskytu polních plevelů, bylo zatrávňování velkých rozlohy polí v okolí Lukova, Čížova a Horního Břečkova v souvislosti se zřízením NP Podyjí. Ze vzácných plevelů, jejichž početnost se oproti minulosti snížila, je možné jmenovat zejména *Aphanes arvensis*, *Caucalis platycarpus* subsp. *platycarpus*, *Misopates orontium*, *Ranunculus arvensis* a *Spergula arvensis* subsp. *arvensis*. Několik dalších druhů, zaznamenaných ještě kolem r. 2000, se nyní vůbec nepodařilo ověřit, konkrétně *Ajuga chamaepitys*, *Galeopsis angustifolia*, *Rhinanthus alectorolophus*, *Thymelaea passerina* a *Valerianella rimosa*.

ÄNDERUNGEN IN DER FLORA IM LICHT HISTORISCHER UND HEUTIGER FUNDE

Die für Podyjí/Thayatal typischen thermophilen niederrwüchsigen Rasen und Heiden an extrem trockenen Standorten sind hauptsächlich am östlichen Rand des Untersuchungsgebiets erhalten geblieben. Wie aus historischen, im Zug der II. militärischen Landesaufnahme (in Mähren 1836–1840) angefertigten Karten hervorgeht, nahm diese Vegetation hier in der Vergangenheit eine viel größere Fläche ein. Als in der zweiten Hälfte des 19. Jahrhunderts die Beweidung mit Schafen eingeschränkt wurde (Táborská 1999), begannen auf den verlassenen Weiden Gehölze zu wachsen. Im 20. Jahrhundert begann sich das Fehlen eines geeigneten Managements im allmählichen Zerfall des von *Calluna vulgaris* dominierten Bewuchses zu manifestieren (vgl. Sedláková et Chytrý 1999). Erhöhte atmosphärische Stickstoffablagerungen in den 1990er Jahren waren wahrscheinlich der letzte Impuls, der die Expansion des Gewöhnlichen Glatthafters (*Arrhenatherum elatius*) auslöste. Er begann, weniger konkurrenzfähige Pflanzenarten intensiv zu unterdrücken. Fühlbar betroffen waren davon auch Flächen mit spärlicher Vegetation aus kleineren, meist einjährigen Arten, die allmählich von Ablagerungen alter Vegetation überdeckt wurden. Auch die Expansion des sehr wuchsstarken Grases *Calamagrostis epigejos* ist ein neuzeitliches Problem. Infolge der oben genannten Einflüsse sind folgende Taxa aus dem Gebiet verschwunden: *Minuartia viscosa*, *Muscari neglectum*, *Pilosella caespitosa*, *P. lactucella*, *P. polymastix* und *Ventenata dubia*. Eine signifikante Abnahme der Häufigkeit betraf beispielsweise die Arten *Allium sphaerocephalon*, *Anacamptis morio*, *Corynephorus canescens*, *Dactylorhiza sambucina* und an einigen Stellen beispielsweise *Pulsatilla grandis*. Im Gegensatz dazu häufiger erfasst wurden die Arten *Vicia lathyroides* und *Valerianella carinata*, was jedoch möglicherweise dadurch verursacht wurde, dass sie früher übersehen wurden. Seit kurzem dringt *Vicia lutea* in Trockenrasen vor. Eine Besonderheit ist die Art *Myosotis discolor*, die vorübergehend gänzlich aus dem Gebiet verschwunden war, nun aber hier, ähnlich wie an anderen Orten in der Tschechischen Repu-

blik, langsam wieder auftaucht. Die trockenen Lössrasen hatten wahrscheinlich auch in der Vergangenheit eine eher geringe Ausdehnung. Meist handelt es sich nur um kleinere Löss-Taschen. Die Böden auf ihnen waren basischer und fruchtbarer, so dass sie häufiger in landwirtschaftliche Nutzflächen (heute meist Weinberge) verwandelt, aber auch schnell von Anfluggehölzen überwuchert wurden. In der Vergangenheit traten größere Flächen hauptsächlich am östlichen Fuße des Kühbergs auf. Sie trugen wahrscheinlich eine beschränkte Artengarnitur. An sie gebunden war das Auftreten von *Inula ensifolia*, *Polygala major*, wohl auch von *Rosa gallica* und *Viola rupestris* (heute nur von einem sekundären Standort bekannt) und anderen Arten. Aus dem Gebiet verschwunden ist der Weidezeiger *Carduus nutans*, und einen Rückgang der Häufigkeit haben wir beispielsweise bei der ebenfalls weideresistenten Art *Ononis spinosa* verzeichnet. Ein spezifischer Vegetationskomplex sind thermophile Rasen auf Felsabsätzen und felsige Steppen an steilen Hängen, insbesondere an den Rändern von Tälern, deren Artenzusammensetzung sich hauptsächlich in Abhängigkeit vom geologischen Untergrund und der Exposition unterscheidet. Diese unbewaldeten Enklaven wuchsen allmählich mit Gehölzvegetation zu, unter anderem mit Robinien, die auch Orte besiedeln, die einheimische Gehölze nicht besetzen konnten. In den letzten Jahren trug dazu auch die zunehmende atmosphärische Ablagerung von Stickstoff bei, die sich auf sauren Substraten deutlicher manifestiert. Die Arten *Cleistogenes serotina*, *Epilobium lanceolatum* und wahrscheinlich auch *E. collinum* sind vollständig aus der Vegetation von Felsabsätzen und felsigen Steppen auf Granituntergrund verschwunden. Die Bestände auf Kalkgestein waren nicht so stark von der Stickstoffablagerung betroffen, aber auch hier ist ein allmähliches Überwuchern mit Gehölzen zu beobachten, und *Gymnadenia conopsea* ist aus diesen Beständen verschwunden. Die durch den allmählichen Rückgang von traditionellen Nutzungsformen (Niederwaldbewirtschaftung, Waldbeweidung, Streurechen) und wahrscheinlich auch andere

signifikante Veränderungen in der Umwelt (Eutrophierung) verursachte zunehmende Dichte der Baumschicht führte und führt auch weiterhin zur Abnahme geeigneter Lebensräume für ggf. oligotrophe Arten, die lichte Wälder und Waldsäume bevorzugen. Schleichende Veränderungen können am besten bei einigen Arten von Eichenwäldern beobachtet werden, die in der Vergangenheit beweidet, oder in denen Streu gerecht wurde. Eine genauere Schätzung der Größenveränderungen der Populationen einzelner Arten ist schwierig, da sie oft auch Arten betreffen, die in der Vergangenheit relativ häufig vorkamen, so dass frühere Autoren es nicht für notwendig hielten, sie detailliert zu erfassen (und zu dokumentieren). Einer der Typen dieser lichten Wälder sind thermophile Eichenwälder auf limerisierten Böden, in denen sich Hainbuchen ausbreiten und die sich spontan zu Eichen-Hainbuchenwäldern entwickeln. Diese sind wesentlich schattiger, so dass sich die Vielfalt aus Sicht des Umweltschutzes interessanter Arten im Unterholz verringert (Roleček 2010). Es verschwinden z. B. *Antennaria dioica*, *Campanula bononiensis*, *C. glomerata*, *Daphne cneorum*, *Dianthus superbus* subsp. *superbus*, *Melampyrum cristatum*, *Melittis melissophyllum*, *Stachys germanica*, *Tephrosia integrifolia*, *Trifolium rubens*, *Veronica teucrium* oder *Vicia cassubica*. *Pulmonaria angustifolia* ist vollständig verschwunden. Dieser Trend ist im gesamten mitteleuropäischen Raum zu beobachten. Negativ auf Überschattung reagieren auch konkurrenzschwache, an halbschattige, oft eher oligotrophe Waldstandorte gebundene mykotrophe Arten wie *Lycopodium clavatum*, *Moneses uniflora*, *Pyrola chlorantha* und *P. rotundifolia*, die aus dem Gebiet wohl allmählich gänzlich verschwunden sind, und *Pyrola minor*, die nur in der Gegend um Braitava überlebt. Neben Änderungen in der traditionellen Bewirtschaftung manifestiert sich auch deutlich die Nährstoffzufuhr durch Zufluss aus oberflächlichen Abwässern, Immissionsdeposition und ungewollter und gezielter Bodenstörung mit anschließender schneller Nährstoffzersetzung, was zu einer unkontrollierbaren Ausbreitung von

Nitrophyten führte. Ein typisches Beispiel ist die Art *Galium aparine*, die um die Jahrtausendwende in den Wäldern praktisch noch nicht vorkam (V. Grulich not.) und heute ein typischer Bestandteil des Unterholzes mesophiler Wälder in der gesamten Region ist. Ein ähnliches Beispiel ist *Impatiens parviflora*. Entlang von Bächen und Wegen breiten sich *Myosotis sparsiflora*, in den Auen *Urtica dioica* und *Phalaris arundinacea*, in trockeneren Wäldern *Melica uniflora* und insbesondere unter Robinien *Chelidonium majus*, *Ballota nigra* und *Bromus sterilis* aus.

Die Wälder erlebten im 18. und 19. Jahrhundert aufgrund der forstwirtschaftlichen Einführung von standortmäßig und geografisch ungeeigneten Baumarten, insbesondere der Arten *Picea abies*, *Pinus sylvestris*, *Larix decidua* und *Robinia pseudoacacia*, eine bedeutende Veränderung in der Artenzusammensetzung. Die Robinie kam als Baum mit nektarreichen Blüten und als Holzquelle für die Herstellung von Qualitätspfählen für Weinberge ins Gebiet. Auf diese Weise wurde die Robinie gezielt an sonnigen Standorten auf verlassenen Weiden ausgebracht. Bereits Ende des 19. Jahrhunderts wurde ihr häufiges Vorkommen in der Region angeführt. Heute ist sie eine bereits vollständig eingebürgerte Art. Sie verursacht eine erhebliche Eutrophierung der Umwelt und ermöglicht die Ausbreitung expansiver nitrophiler Arten, die anschließend aus Sicht des Umweltschutzes wichtige Arten unterdrücken. Trotz der erheblichen Anstrengungen, die derzeit zu ihrer Liquidierung unternommen werden, ist sie immer noch reichlich vorhanden. *Ailanthus altissima* breitet sich in der Agrarlandschaft (Weinberge, Feldraine) und stellenweise auch auf Lichtungen in Wäldern invasiv aus. In den Wäldern wurden auch andere nicht heimische Holzarten (*Alnus incana*, *Juglans nigra*, *Pinus banksiana*, *P. nigra*, *P. strobus* und *Pseudotsuga menziesii*) kultiviert, die sich jedoch kaum verjüngen und allmählich aus den Beständen weichen. Insbesondere in den Kulturen von *Fraxinus excelsior* kann stellenweise auch *F. pennsylvanica* gefunden werden, die sich im Gebiet zwar verjüngen kann, deren invasive Ausbreitung bisher jedoch nicht beobachtet wurde. Das Potenzial für eine invasive Ausbreitung hat hingegen *Fraxinus ornus*, deren kleine Population bei Mašovice gedeiht. In der nahen Umgebung wächst auch der kultivierte nordamerikanische *Sequoiadendron giganteum*. Die Herkunft einiger Baumarten im Gebiet ist nicht geklärt (*Quercus frainetto* und *Qu. cerris*). Aus der Landschaft verschwinden allmählich Obstbäume, die in der Vergangenheit auch außerhalb von Siedlungen kultiviert wurden und an denen heute kein Interesse mehr besteht, wie z. B. *Cydonia oblonga*, *Mespilus germanica*, *Pyrus nivalis* und *Sorbus domestica*. An einigen

Stellen wächst hingegen *Prunus cerasifera*, die als Baumunterlage kultiviert wird. Auch Ziergehölze breiten sich aus, und einige beginnen langsam, sich invasiv zu verhalten, z. B. *Mahonia aquifolium*, *Platyclusus orientalis*, *Symphoricarpos albus* und *Syringa vulgaris*. Insbesondere in den letzten Jahren ist ein Trend zum Absterben von Nadelbeständen aufgrund von Trockenheit und nachfolgender Borkenkäferinvasion zu beobachten. Dies gilt insbesondere für Pflanzungen; reliktsche Föhrenwälder sind von diesem Trend nicht so stark betroffen.

Trockenheit manifestiert sich auch auf feuchten Niedermoorwiesen. Diese wurden in der Vergangenheit erheblich durch die Störung des Wasserregimes in Mitleidenschaft gezogen, d. h. durch Melioration, Eutrophierung durch Abwässer und von den umliegenden intensiv bewirtschafteten Äckern abfließendes Wasser, Aufforstung oder Überwucherung mit Anfluggehölzen, die sich ausbreiten konnten, weil die Wiesen nicht mehr gemäht wurden. Auf der mährischen Seite verschwanden die feuchten Wiesen um Lesná vollständig und der ausgedehnte Wiesenkomplex südwestlich von Čížov wurde nach erfolgter Melioration fast vollständig umgepflügt. Reste feuchter Wiesen sind am Teich Jekal, unterhalb von Ledový sluje und insbesondere im Tal des Baches Klaperův potok oberhalb der Straße von Horní Břečkov nach Čížov erhalten geblieben. Auf österreichischer Seite blieb bis zum Ende des 20. Jahrhunderts ein größeres Gebiet artenreicher Feuchtwiesen erhalten, die eng an das Untersuchungsgebiet anknüpfen, was durch die Verbreitung vieler empfindlicher Feuchtgebietsarten veranschaulicht wird (vgl. Grulich 1997); heute degradieren selbst diese Fragmente vielerorts aufgrund fehlender Bewirtschaftung (genau wie die nicht gemähten Feuchtwiesen am Fugnitzsee). Von feuchtigkeitsliebenden und Feuchtgebietsarten sind bis etwa zur Mitte des 20. Jahrhunderts die folgenden Arten vollständig aus dem Gebiet verschwunden: *Blysmus compressus*, *Gentiana pneumonanthe*, *Juncus atratus*, *Pedicularis palustris* und *Triglochin palustris*. Andere ausgestorbene Arten wie *Carex davalliana*, *Dactylorhiza fuchsii*, *Eriophorum angustifolium*, *Juncus filiformis* und *Parnassia palustris* wurden noch in den 1990er Jahren registriert. Sehr selten überleben hier zum Beispiel noch *Carex hartmanii*, *Calamagrostis canescens*, *Dactylorhiza majalis*, *Iris sibirica*, *Salix rosmarinifolia*, *Scorzonera humilis*, *Tephrosia crispa*, *Trollius altissimus*, *Valeriana dioica* und *Veronica maritima*. Im Osten des Untersuchungsgebiets gab es früher subhalophile Graslandschaften, die in der Nähe von Mašovice an Kaolin-Taschen und bei Hnanice an die Auen des Bachs Daniž gebunden waren. Sie verschwanden aufgrund von Melioration/Entwässerung

und Umwandlung in Ackerland. Die Überreste wuchsen mit Holzvegetation, und ein kleiner Teil bei Hnanice mit Schilf zu, wobei sich auch hier die Eutrophierung der Umwelt negativ manifestierte. Aus dem Gebiet verschwanden z. B. *Carex distans*, *Lotus tenuis* und *Plantago maritima* subsp. *ciliata*. An die einstigen subhalophilen Bestände erinnern heute in der Umgebung von Hnanice noch vereinzelte Vorkommen von *Carex otrubae* und vor allem periodische Feldfeuchtgebiete, in denen sehr seltene Arten lokaler Flora vorkommen, nämlich *Carex secalina*, *Juncus sphaerocarpos*, *Lythrum hyssopifolia* und *Rumex stenophyllus*. Diese Arten warten in der Bodensamenbank und zeigen sich erst in Jahren mit einem Überschuss an Niederschlägen, die zudem auf eine geeignete Jahreszeit verteilt sein müssen (Němec et al. 2014). Feldfeuchtgebiete sind auch wichtige Zufluchtsorte für Pionierbesiedler, zu denen z. B. *Myosurus minimus* und *Peplis portula* gehören. Auch die vorübergehend eingeschleppte Art *Typha laxmannii* und das sich in letzter Zeit ausbreitende *Cerastium dubium* zeigten sich dort. Eine größere Anzahl kleiner Tümpel und Feuchtgebiete ermöglichte in der Vergangenheit eine größere Biotopvielfalt auf dem Plateau zwischen Havraniky und Kühberg sowie in der Umgebung von Mašovice. Auch hier sind einige Standorte im Laufe der Zeit verschwunden oder degradiert. Bemerkenswert sind die Fragmente ehemaliger mesophiler Wiesen aus der Zeit vor der intensiven Bewirtschaftung auf den höheren Terrassen des Thayatals und des Flusses Fugnitz. In der Vergangenheit war ihre Fläche viel größer, einige verschwanden oder degradierten aufgrund von Eutrophierung durch Zufluss von Abwässern oder Düngung, Überwucherung mit Bäumen oder Aufforstung. Auch die schwierige Zugänglichkeit von Standorten und die rückläufige Nachfrage nach hochwertigem Heu spielten eine Rolle. Einige der Talwiesen auf österreichischer Seite sind noch heute von sehr hoher Qualität. Auf mährischer Seite hat sich der Zustand der gepflegten Bestände in den letzten Jahren dank des erneuerten und besser eingestellten Pflegemanagements verbessert. Die detaillierte Zusammensetzung der einstigen Talwiesen ist nicht bekannt, aber man kann davon ausgehen, dass einige Arten, die heute nur vereinzelt dort wachsen, in der Vergangenheit viel häufiger vorkamen, z. B. *Anacamptis morio*, *Neotinea ustulata*, *Prunella grandiflora* und *Seseli annuum*. Es lässt sich nicht ausschließen, dass gerade die Talwiesen eine Zuflucht der inzwischen ausgestorbenen seltene Arten *Botrychium lunaria*, *Gentianella praecox* subsp. *bohemica*, *Phyteuma orbiculare*, *Prunella laciniata* und *Rhinanthus major* waren. Auf der Talwiese unterhalb von Hardegg wurde vor kurzem überraschenderweise auch *Arm-*

ÄNDERUNGEN IN DER FLORA IM LICHT HISTORISCHER UND HEUTIGER FUNDE

eria arenaria entdeckt, wobei nicht klar ist, ob es sich um eine eingeschleppte Art handelt, oder ob sie in der Vergangenheit nur übersehen wurde (vgl. Bassler et Karrer 2015). Einige weniger zugängliche Talwiesen wachsen allmählich mit Anfluggehölzen zu. Erheblich degradiert ist die unterste Terrasse der Talwiesen. Heute finden wir hier hauptsächlich flächendeckende Bestände von *Carex buekii*, die A. Oborny (1883–1886) als Rarität betrachtete. Die Ufer werden von *Phalaris arundinacea* dominiert, und stellenweise verbreitet sich *Petasites hybridus*, eine im 19. Jahrhundert im Gebiet völlig unbekannte Pflanze. Die Ufervegetation wird auch durch den schwankenden Wasserdurchfluss während des Tages beeinflusst. Das Wasserregime im Fluss Thaya wurde durch den Bau des Staudamms Vranov im Jahr 1933 deutlich beeinflusst. Das aus dem Stausee abfließende Wasser ist das ganze Jahr über sehr kalt, was erhebliche Auswirkungen auf das gesamte aquatische Ökosystem hat. Es gab keine Überschwemmungen mehr. Im Fluss unterhalb von Vranov nad Dyjí wurde eine sekundäre Forellenzone geschaffen, in der insbesondere der Wasserhahnenfuß *Ranunculus fluitans* gedeiht. Wie groß die Vorkommen dieser Arten in der Vergangenheit waren, wissen wir nicht genau, da sich die ältere Literatur nur am Rande mit aquatischen Makrophyten befasst. Der zweite große Eingriff war die Flutung des Stausees Znojmo (1966), der etwa 5 km des Tals vor Znojmo überflutete. Beide Bauwerke trugen zum Verschwinden mehrerer, an Uferfeuchtgebiete gebundener Arten bei, darunter *Gratiola officinalis*, *Leersia oryzoides*, *Myriophyllum spicatum*, *Scirpus radicans* und *Thalictrum flavum*. Unterhalb des Staudamms Znojmo begann sich *Nasturtium officinale* entlang der Uferlinie auszubreiten. Der Staudamm Znojmo hat eine neue Umgebung geschaffen, in der bei sinkendem Pegel seltenere, an freiliegende schlammige Substrate gebundene Arten auftauchen, wie z. B. *Amaranthus blitum*, *Atriplex prostrata* subsp. *latifolia*, *Carex bohémica*, *Cyperus fuscus*, *Limosella aquatica* und *Potentilla norvegica*. Die Populationen vieler Arten aquatischer Makrophyten und solcher, die exponierte feuchte Substrate bevorzugen, können erheblichen jährlichen Populationschwankungen unterworfen sein. Auch das langfristige Verschwinden einer Art ist keine Ausnahme. Andererseits können einige Arten an sehr weit voneinander entfernten Orten auftreten. Grund dafür sind einerseits schnelle und häufige Änderungen des Wasser- und Nährstoffregimes an den Standorten, andererseits die relativ leichte Ausbreitung von Diasporen über große Entfernungen aufgrund von Wasservögeln. Zu den Arten mit unregelmäßigem Vorkommen in Wasserreservoirs oder auf freigelegten Gewässergründen zählen z. B. *Alisma grami-*

neum, *A. lanceolatum*, *Bidens cernuus*, *Cyperus fuscus*, *Eleocharis acicularis*, *E. ovata*, *Isolepis setacea*, *Limosella aquatica*, *Lythrum hyssopifolia*, *Myosurus minimus* und *Potamogeton berchtoldii*. Die Ausbreitung einiger Arten lässt sich der allgemein hohen Trophiestufe in Reservoirs zuschreiben. Dies betrifft z. B. *Spirodela polyrhiza*, *Stuckenia pectinata* und wahrscheinlich auch *Zannichellia palustris*. Auch der nordamerikanische *Bidens frondosus* breitet sich aus.

Arten, die mit ruderalen und anderen gestörten Nichtwald- und Waldlebensräumen in Verbindung gebracht werden, weisen im Allgemeinen eine beträchtliche Vorkommensdynamik auf. Meist handelt es sich um Taxa, die in der Flora der Tschechischen Republik und Österreichs nicht heimisch (eingeschleppt) sind. Aufgrund der intensiven und dauerhaften Bewirtschaftung des öffentlichen Raums verschwinden einige nitrophile Archaeophyten aus der Landschaft, am östlichen Rand des Gebiets auch Nitrophyten mit halophilen Tendenzen, die in der Vergangenheit beispielsweise Dorfteiche und kleine Misthaufen besiedelten, die es früher an jedem Gehöft und in oft abgelegenen Dörfern gab. Ein spezifischer, inzwischen fast verschwundener Lebensraum sind Geflügelweiden, mit denen auch spezialisierte, an ammoniakalischen Stickstoff adaptierte Arten wie *Anthemis cotula* und *Marrubium vulgare* verschwunden sind. Zu einem Rückgang der Häufigkeit kam es bei *Chenopodium vulvaria*, *Malva pusilla* und *Urtica urens*. Offenbar andere Ursachen hat das Verschwinden anderer „alter“ ruderaler Arten, die nicht mehr gefunden wurden: *Atriplex rosea*, *Chenopodium murale*, *Ch. urbicum*, *Crepis capillaris*, *C. tectorum*, *Diplotaxis tenuifolia*, *D. muralis* und *Marrubium peregrinum*. Eine signifikante Abnahme der Häufigkeit trat beispielsweise bei *Anthemis arvensis*, *Asperugo procumbens*, *Chenopodium bonus-henricus*, *Ch. glaucum* und *Xanthium strumarium* ein. Während des 20. Jahrhunderts haben sich hingegen die folgenden Arten in Siedlungen und deren Umgebung verbreitet: *Anthriscus caucalis*, *Galinsoga parviflora*, *G. quadriradiata*, *Matricaria discoidea*, *Oxalis dillenii* und *O. stricta*; an gestörten Stellen in der Landschaft dann *Juncus tenuis*, *Rumex thyrsiflorus* und *Solidago canadensis*. Zu weniger verbreiteten, erst kürzlich eingeschleppten Arten gehören außerdem *Bunias orientalis*, *Lathyrus hirsutus*, *Muscari armeniacum* und *Senecio vernalis*. Einige Arten waren zwar bereits Ende des 19. Jahrhunderts aus dem Gebiet bekannt, die Häufigkeit ihres Vorkommens unterlag jedoch im Laufe der Zeit gewissen Schwankungen. Gegenwärtig wächst die Anzahl ihrer Standorte wieder. Dies betrifft z. B. *Scorzonera cana*, *Tanacetum parthenium* und *Vulpia myuros*. In den letzten

Jahrzehnten expandieren insbesondere *Cerastium glomeratum*, *Epilobium adenocaulon*, *Erechtites hieracifolius* und *Phytolacca acinosa*. Neu im Gebiet sind *Abutilon theophrasti*, *Alopecurus myosuroides*, *Ambrosia artemisiifolia*, *Crepis setosa*, *Eriochloa villosa*, *Oenothera fallax*, *Plantago coronopus*, *Senecio inaequidens*, *Tribulus terrestris* und *Viola suavis*. Ein besonderer Fall sind salzliebende Arten wie *Puccinellia distans* und *Spergularia marina*, die sich entlang von Straßen ausbreiten. Mehrere Arten tauchten vorübergehend im Gebiet auf und verschwanden allmählich wieder. Nennenswert sind z. B. *Astragalus danicus*, *Carex distans*, *Galega officinalis*, *Lotus maritimus* und *Tragus racemosus*. Die invasiven Arten *Impatiens glandulifera*, *Reynoutria × bohémica* und *R. japonica*, die sich erst Ende des 20. Jahrhunderts im Gebiet ausbreiteten, werden heute durch gezieltes Schutzmanagement unterdrückt. *Heraclium mantegazzianum* und *Reynoutria sachalinensis* aus derselben Kategorie wurden vollständig aus dem Untersuchungsgebiet eliminiert.

In der ersten Hälfte des 20. Jahrhunderts begann vor allem aufgrund einer effizienteren Saatgutreinigung, Änderungen der Aussaatverfahren und der Pflanzenzusammensetzung die Abnahme des Artenreichtums bei den Feldunkräutern. Dies ist ein im ganzen mitteleuropäischen Raum erkennbarer Trend. Einige der Ende des 19. Jahrhunderts in der Region Znojmo gelisteten Arten sind inzwischen in der gesamten Tschechischen Republik ausgestorben, z. B. *Asperula arvensis*, *Linaria arvensis*, *Lolium temulentum* und *Vaccaria hispanica*. Zu dieser Gruppe gehören auch die für Flachselder typischen Unkräuter *Camelina alyssum*, *Cuscuta epilinum* und *Lolium remotum*. Ein weiterer Meilenstein waren die Veränderungen in der Landschaftsstruktur im Zusammenhang mit der Intensivierung der Landwirtschaft Mitte des 20. Jahrhunderts (Flurbereinigung, Einführung des Tiefpflügens, flächendeckende intensive Düngung mit anorganischen Düngern und Anwendung von Herbiziden). Mitte des 20. Jahrhunderts konnte somit eine Reihe von Arten nicht mehr gefunden werden, z. B. *Agrostemma githago*, *Bromus arvensis*, *B. secalinus*, *Bupleurum rotundifolium*, *Galium tricornerutum*, *Nigella arvensis* und *Polycnemum arvense* (bzw. stammen die letzten erfassten Funde dieser Arten aus dieser Zeit). Durch lokalen, bezüglich des Auftretens von Feldunkräutern negativen Einfluss wurden große Flächen von Feldern in der Umgebung von Lukov, Čížov und Horní Břečkov im Zusammenhang mit der Schaffung des Nationalpark Podyjí beweidet. Von den seltenen Unkräutern, deren Häufigkeit im Vergleich zur Vergangenheit abgenommen hat, sind insbesondere *Aphanes arvensis*, *Caucalis platycarpus* subsp. *platycarpus*, *Miso-*

ÄNDERUNGEN IN DER FLORA IM LICHT HISTORISCHER UND HEUTIGER FUNDE

pates orontium, *Ranunculus arvensis* und *Spergula arvensis* subsp. *arvensis* zu nennen. Einige andere Arten, die noch um das Jahr 2000 gefunden wurden, lassen sich jetzt überhaupt nicht mehr nachweisen, nämlich *Ajuga chamaepitys*, *Galeopsis angustifolia*, *Rhinanthus alectorolophus*, *Thymelaea passerina* und *Valerianella rimosa*.

kosatec nízký
Zwerg-Schwertlilie

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

Komentovaný seznam zahrnuje 1555 taxonů cévnatých rostlin, které na studovaném území rostou nebo v minulosti rostly (Oborny 1879, 1883–1886; Himmelbaur et Stumme 1923; Janchen 1977; Drlík et al. 2005; Krejčí 1980; Grulich 1997; Lepší et al. 2015 a další).

Z toho 515 (resp. 530 pokud se počítají i adventivní) taxonů je zahrnuto v RL CZ, resp. 423 (436) v RL A a 98 (104) je zvláště chráněno v České republice, resp. 75 (81) v Dolních Rakousích. Celkem 411 druhů je nepůvodních (216 archeofytů a 196 neofytů a *Panicum miliaceum*, které je řazeno do obou kategorií). Vyhybných druhů je 165. V samostatných kapitolách uvádíme i druhy z bezprostředního okolí, a dále nevěrohodné a mylné nálezy. Některé unikaly pozornos-

ti předchozích badatelů, typickým příkladem je *Veronica montana*, některé nově zaznamenané druhy však jsou v celém regionu vzácné, např. *Betula pubescens* nebo *Poa chaixii*. Zvláštním případem je *Brachypodium rupestre*, které bylo v celé České republice donedávna přehlíženo. Posun v poznání přinesla revize dokladů taxonomicky komplikovaných rodů (např. *Alchemilla*, *Festuca*, *Hieracium*). Bylo rozlišeno několik kříženců a řada zplaňujících pěstovaných rostlin, kterým na území parků předchází botanici zřejmě nevěnovali větší pozornost. Podrobný výzkum zachytil i druhy, které se do území dostávají nově, např. *Eriochloa villosa* nebo *Spergularia marina*. Spíše zajímavostí zůstávají nálezy zjevně vysazených rostlin rostoucích však mimo

obce v krajině (nebyly zařazeny do hlavního seznamu), např. *Nerium oleander* nebo *Poncirus trifoliata*.

Načrtnuté komentáře alespoň k vybraným druhům se zaměřují na ekologii, podrobnější charakteristiku rozšíření, fytogeografické souvislosti, poznámky k taxonomii a komentáře k historickým a současným nálezům. Podpůrně byly pro komentáře využity databáze (Euro+med 2020, Pladias 2020, NDOP 2020, JACQ 2020) a herbáře (BRNU, MMI, MZ a další).

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ – VYSVĚTLIVKY

U druhů uvádíme kategorii ohrožení podle Červeného seznamu ohrožených druhů České republiky: Cévnaté rostliny (dále jen RL CZ), a to v obou klasifikacích: národní i IUCN (Grulich 2017). Pokud je v RL CZ ohrožení rozepsáno na více vnitrodruhových taxonů a zde je uveden pouze druh (je tomu tak zpravidla z taxonomických důvodů a obvykle je to u příslušného druhu komentováno), je pro takový případ uvedena kategorie méně ohroženého vnitrodruhového taxonu. Specifickou výjimkou jsou situace, kdy jeden z vnitrodruhových taxonů je hodnocen jako C4b/DD (ohrožení je předpokládáno, ale přesnější informace chybí); v takovém případě je pro ohrožení druhu převzata kategorie toho vnitrodruhového taxonu, jehož ohrožení se pohybuje mezi stupni C1/ CR a C4a/NT. Dále uvádíme zákonnou ochranu podle prováděcí vyhlášky Ministerstva životního prostředí České republiky č. 395/1992 Sb. k zákonu č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. Rovněž uvádíme kategorie ohrožení pod-

le rakouského červeného seznamu (dále jen RL A; Niklfeld et Schratt-Ehrendorfer 1999), resp. zákonnou ochranu na území Dolních Rakous (podle NÖ Artenschutzverordnung č. 5500/2–0 stanovujícího chráněné druhy rostlin a živočichů, ze dne 12. 8. 2005 vydaného Dolnorakouskou zemskou vládou / Niederösterreichische Landesregierung). Nepůvodní druhy jsou kategorizovány podle doby zavlečení a charakteru výskytu (Pyšek et al. 2012). U nově zavlečených druhů jsou uvedeny návrhové kategorie podle Klíče ke květeně České republiky (Kaplan et al. 2019). V případech, kdy výskyt původního druhu nebo archeofytu má charakter novodobého zavlečení, jsou kategorie ohrožení a ochrany uvedeny v závorce (např. *Agrostemma githago*).

Pro snadnější orientaci v synonymice někdy uvádíme jméno užitá v originálním prameni, dále jméno v nejnovějším přehledu rakouské flóry (Fischer 2008) – pokud se liší od zde přijatého nomenklatorického standardu (Kaplan et al. 2019). Nominální poddruhy nejsou uvedeny v případech,

kdy se na území České republiky ani Rakouska jiný poddruh nevyskytuje. Nomenklatorická úskalí jsou u vybraných taxonů diskutována v komentáři s literaturou (např. di Pietro et al. 2012, Dostál 1958, 1989, Hejný et Slavík 1988, Hodálová et al. 2007, Kaplan et al. 2018a, Koblíková et al. 2016, Koutecký et al. 2012, Kubát 2002, Letz et al. 2012, Slavík, Chrtěk et Tomšovic 1997, 2000, Slavík et Štěpánková 2004, Šefl 2007, Šmarda et al. 2007, Šmarda et Vymyslický 2014, Španiel et al. 2012, Tutin et al. 1969, Zázvorka 2010).

Die kommentierte Liste enthält 1.555 Taxa von Gefäßpflanzen, die im Untersuchungsgebiet wachsen oder wuchsen (Oborny 1879, 1883–1886; Himmelbaur et Stumme 1923; Janchen 1977; Drlik et al. 2005; Krejčí 1980; Grulich 1997; Lepší et al. 2015 und andere).

Davon sind 515 (bzw. 530, wenn Adventivtaxa mitgezählt werden) in der RL CZ (Rote Liste) bzw. 423 (436) in der RL A enthalten. 98 (104) davon sind in der Tschechischen Republik und 75 (81) davon in Niederösterreich besonders geschützt. Insgesamt 411 Arten sind nicht heimisch (216 Archaeophyten und 196 Neophyten sowie *Panicum miliaceum*, das beiden Kategorien zugeordnet wird). 165 Arten sind ausgestorben. In separaten Kapiteln stellen wir auch Arten aus der unmittelbaren Umgebung

sowie unzuverlässige und fehlerhafte Angaben vor. Einige Vorkommen entgingen der Aufmerksamkeit früherer Forscher. Ein typisches Beispiel dafür ist *Veronica montana*, aber einige neu erfasste Arten sind in der gesamten Region selten, z. B. *Betula pubescens* oder *Poa chaixii*. Ein Sonderfall ist *Brachypodium rupestre*, das bis vor kurzem in der gesamten Tschechischen Republik übersehen wurde. Einen Erkenntnisfortschritt brachte die Revision von Belegen taxonomisch komplizierter Gattungen (z. B. *Alchemilla*, *Festuca*, *Hieracium*). Es konnten mehrere Hybriden und eine Reihe verwildernder Kulturpflanzen unterschieden werden, denen die früheren Botaniker in den Parks offenbar keine besondere Aufmerksamkeit geschenkt hatten. Die detaillierte Forschung hat auch Arten erfasst, die neu in

das Gebiet eindringen, z. B. *Eriochloa villosa* oder *Spergularia marina*. Interesse verdienen auch Funde offensichtlich kultivierter Pflanzen, die jedoch außerhalb von Dörfern in der Landschaft wachsen (sie wurden nicht in die Hauptliste aufgenommen), z. B. *Nerium oleander* oder *Poncirus trifoliata*.

Die Kommentare zu ausgewählten Arten beziehen sich auf die Ökologie, eine genauere Charakteristik der Verbreitung, den phytogeografischen Kontext, Anmerkungen zur Taxonomie und zu historischen und zeitgenössischen Funden. Unterstützend für die Kommentare wurden Datenbanken (Euro+med 2020, Pladias 2020, NDOP 2020, JACQ 2020) und Herbarien (BRNU, MMI, MZ und andere) genutzt.

KOMMENTIERTE LISTE DER TAXA – ERLÄUTERUNGEN

Bei den Arten führen wir die Gefährdungskategorie gemäß der Roten Liste der gefährdeten Arten der Tschechischen Republik: Gefäßpflanzen (im Folgenden nur „RL CZ“) an, und zwar gemäß beider Klassifikationen: der nationalen und der IUCN (Grulich 2017). Falls in der „RL CZ“ die Gefährdung in weitere intraspezifische Taxa unterteilt und hier nur die Art aufgeführt wird (dies geschieht in der Regel aus taxonomischen Gründen und wird normalerweise für die jeweilige Art kommentiert), wird die Kategorie des weniger gefährdeten intraspezifischen Taxons angegeben. Eine spezifische Ausnahme bilden Situationen, in denen eines der intraspezifischen Taxa als C4b/DD (von einer Gefährdung wird ausgegangen, jedoch fehlen genauere Informationen) bewertet wird. In diesem Fall wird für die Gefährdung der Art die Kategorie des intraspezifischen Taxons übernommen, dessen Gefährdung zwischen den Stufen C1/CR und C4a/NT liegt. Wir führen auch an, inwieweit eine Art gesetzlich geschützt ist, und zwar gemäß der Durchführungs-

verordnung des Umweltministeriums der Tschechischen Republik Nr. 395/1992 Slg. zum Gesetz Nr. 114/1992 Slg. über Natur- und Landschaftsschutz in der jeweils gültigen Fassung. Ebenso angegeben wird die Gefährdungskategorie gemäß der österreichischen Roten Liste (im Folgenden als „RL A“ bezeichnet; Niklfeld et Schratt-Ehrendorfer 1999) bzw. der gesetzlich in Niederösterreich gewährte Schutz (gemäß NÖ Artenschutzverordnung Nr. 5500/2–0 zur Festlegung geschützter Pflanzen- und Tierarten, vom 12. 8. 2005, herausgegeben von der Niederösterreichischen Landesregierung). Nicht heimische Arten werden nach dem Zeitpunkt der Einführung und ihrem Vorkommenscharakter kategorisiert (Pyšek et al. 2012). Für neu eingeschleppte Arten sind die Kategorievorschläge nach dem Schlüssel zur Flora der Tschechischen Republik (Klíč ke květeně České republiky, Kaplan et al. 2019) angeführt. In Fällen, in denen das Vorkommen einer ursprünglichen Art oder eines Archaeophyten im Gebiet den Charakter einer neuzeitlichen Einschlep-

pung hat, werden die Gefährdungs- und Schutzkategorien in Klammern angegeben (z. B. *Agrostemma githago*).

Zur leichteren Orientierung in der Synonymik erwähnen wir manchmal den in der Originalquelle verwendeten Namen sowie den Namen in der jüngsten Übersicht der „Flora von Österreich“ (Fischer 2008) – wenn er von dem hier verwendeten Nomenklaturstandard abweicht (Kaplan et al. 2019). Nominatunterarten werden nicht aufgeführt, wenn weder auf tschechischem noch auf österreichischem Gebiet andere Unterarten vorkommen. Nomenklatorische Probleme werden für ausgewählte Taxa in einem Kommentar mit Literaturverweis diskutiert (z. B. di Pietro et al. 2012, Dostál 1958, 1989, Hejny et Slavík 1988, Hodálová et al. 2007, Kaplan et al. 2018a, Koblrová et al. 2016, Koutecký et al. 2012, Kubát 2002, Letz et al. 2012, Slavík, Chrtěk et Tomšovic 1997, 2000, Slavík et Štěpánková 2004, Šefl 2007, Šmarda et al. 2007, Šmarda et Vymyslický 2014, Španiel et al. 2012, Tutin et al. 1969, Zázvorka 2010).

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

Abies alba
jedle bělokorá
Weiß-Tanne

C4a | 3

Mezofilní a suťové lesy; podhorský druh na lokální hranici rozšíření, chybí přirozeně v celém panonském termofytiku. Roste především na severozápadě území na Vranovsku, zejména v lesním komplexu Braitava, jednotlivé dospělé stromy se objevují i na rakouské straně údolí směrem k Hardeggu. Na levém břehu Dyje v lesích mezi Vranovem a Lukovem je vzácnější a ve východní části území téměř chybí, místy je vysazována.

Mesophile Wälder und Schuttwälder; submontane Art an der lokalen Verbreitungsgrenze, fehlt natürlicherweise im gesamten pannonischen Thermofytikum. Wächst hauptsächlich im Nordwesten des Gebiets um Vranov, insbesondere im Braitava-Waldkomplex. Einzelne erwachsene Bäume tauchen auch auf der österreichischen Talseite in Richtung Hardegg auf. Am linken Thaya-Ufer in den Wäldern zwischen Vranov und Lukov ist sie seltener und im östlichen Teil des Gebiets fehlt sie fast völlig, an einigen Stellen wurde sie kultiviert.

Abies grandis
jedle obrovská
Große Küsten-Tanne

M | neo | cas

Nepůvodní severoamerická dřevina, vzácně vysazovaná. Několik vzrostlých jedinců zaznamenáno např. ve Feliciině údolí u Vranova nad Dyjí.

Nicht heimischer nordamerikanischer Baum, selten kultiviert. Mehrere ausgewachsene Exemplare wurden beispielsweise im Feliziental in der Nähe von Vranov nad Dyjí verzeichnet.

Abutilon theophrasti
mračňák Theophrastův
Europa-Samtpappel

M | neo | nat

Pole, úhory. Teplomilný plevel doložený na studovaném území poprvé až poměrně nedávno na okraji Konic (R. Němec, 2015, MZ). Postupně se šíří a v průběhu výzkumu byl kromě

okolí Konic zaznamenán i na úpatí Kraví hory a u Lukova. Felder, Brachen. Thermophiles Unkraut, das im Untersuchungsgebiet erst vor relativ kurzer Zeit am Ortsrand von Znojmo-Konice dokumentiert wurde (R. Němec, 2015, MZ).

Breitet sich allmählich aus und wurde im Laufe der Forschung außer in der Umgebung von Konice auch am Fuße des Kühbergs und bei Lukov entdeckt.

Acer campestre
javor babyka
Feld-Ahorn

Acer negundo
javor jasanolistý
Eschen-Ahorn

M | neo | inv

Acer platanoides
javor mléč
Spitz-Ahorn

Acer pseudoplatanus
javor klen
Berg-Ahorn

Achillea collina
řebříček chlumní
Hügel-Echt-Schafgarbe

Mezofilní a suché trávníky. Patrně nejhojnější taxon z okruhu *A. millefolium* agg.

Pozn.: Do přibuzenského okruhu *A. millefolium* agg. patří kromě *A. collina* a *A. millefolium* i *A. pratensis*. Posledně jmenovaný taxon roste těsně za hranicemi zkoumaného území v Rakousku a po morfologické stránce se obtížně rozeznává od rovněž tetraploidního *A. collina* (Daníhelka in Kaplan et al. 2019a).

Mesophile und trockene Rasen. Wahrscheinlich das am häufigsten vorkommende Taxon aus der Artengruppe *A. millefolium* agg.

Anm.: Zum Verwandtschaftskreis von *A. millefolium* agg. gehört neben *A. collina* und *A. millefolium* auch *A. pratensis*. Das letztgenannte Taxon wächst knapp außerhalb der Gren-

ze des Untersuchungsgebiets in Österreich und ist morphologisch schwer von der ebenfalls tetraploiden *A. collina* zu unterscheiden (Daníhelka in Kaplan et al. 2019a).

Achillea filipendulina
řebříček tužebníkovitý
Farn-Schafgarbe

neo | cas

Pěstuje se, vzácně zplaňuje, např. u Vranova nad Dyjí a v Konicích.

Wird kultiviert, verwildert selten, zum Beispiel in der Nähe von Vranov nad Dyjí und in Konice.

Achillea millefolium
řebříček obecný
Eigentliche Echt-Schafgarbe

Mezofilní a vlhčí louky, hojněji v západní části území: zejména údolí Dyje a Fugnitz a v okolí Vranova nad Dyjí.

Mesophile und feuchtere Wiesen, kommt im westlichen Teil des Gebiets häufiger vor: insbesondere in den Tälern von Thaya und Fugnitz sowie in der Umgebung von Vranov nad Dyjí.

Achillea nobilis
řebříček sličný
Edel-Schafgarbe

C3 | 2

Skalnaté stráně, výskyt na lokální hranici rozšíření. V údolí Dyje od Znojma po Vranov nad Dyjí roste roztroušeně.

Felsige Hänge, Vorkommen an der lokalen Verbreitungsgrenze. Im Thayatal von Znojmo bis Vranov nad Dyjí wächst sie zerstreut.

Achillea pannonica
řebříček panonský
Pannonische Echt-Schafgarbe

C3 | 3

Lesní lemy, teplomilné doubravy na plošinách i na svazích, křoviny, okraje cest. Roste výrazně hojněji ve východní části území, zejména v údolí Dyje.

Waldsäume, thermophile Eichenwälder auf Hochebenen

und an Hängen, in Gebüsch, an Wegrändern. Wächst deutlich häufiger im östlichen Teil des Gebiets, insbesondere im Thayatal.

Achillea ptarmica

řebříček bertrám
Bertram-Schafgarbe

M

Pěstovaný druh, vzácně zplaňuje. Roste v trávníku u lesní správy jižně od Podmolí (plnokvětý kultivar, P. Filippov et R. Němec, 2019, MZ, rev. J. Danihelka).

Kultivovaná Art, verwildert selten. Wächst auf Rasen nahe der Forstverwaltung südlich von Podmolí (gefülltblütige Sorte, P. Filippov et R. Němec, 2019, MZ, rev. J. Danihelka).

Achillea setacea

řebříček štětínolistý
Feinblättrige Echt-Schafgarbe

M | C3 | NT | 2

Suché trávníky a vřesoviště, na mělké půdě na kyselých podkladech. Roste dosti hojně na východě území, zejména mezi Konicemi a Hnanicemi.

Trockene Rasen und Heiden, auf geringmächtigem Boden über saurem Untergrund. Wächst ziemlich reichlich im Osten des Gebiets, besonders zwischen Konice und Hnanice.

Achillea styriaca

řebříček vratičolistý
Steirische Echt-Schafgarbe
syn.: *A. distans* auct., *A. tanacetifolia* auct.

M | C3 | 3

Skalnaté svahy, preferuje kyselé substráty. Roste v údolí Dyje mezi Vranovem nad Dyjí a Hardeggem, kde druh poprvé zaznamenal Grulich (1997).

Felsige Hänge, bevorzugt saure Substrate. Wächst im Thayatal zwischen Vranov nad Dyjí und Hardegg, wo die Art erstmals von Grulich (1997) nachgewiesen wurde.

Acinos arvensis

pamětník rolní
Gewöhnlich-Steinquendel
syn.: *Clinopodium acinos*

Aconitum anthora

oměj jedhoj
Gegengift-Eisenhut

C3 | NT | § 2 | 4

Světlé lesy a lesní lemy, alpský migrant. Roztroušeně roste na svazích údolí Dyje a Fugnitz, ale také v údolí Daníže nad Hnanicemi.

Lichte Wälder und Waldsäume, Alpenmigrant. Wächst zerstreut an den Hängen der Täler von Thaya und Fugnitz, aber auch im Tal des Bachs Daníž oberhalb von Hnanice.

Aconitum lycoctonum subsp. lycoctonum

oměj vlčí mor pravý
Eigentlicher Wolfs-Eisenhut
syn.: *A. vulparia*

C4a | § 3 | r

Suťové lesy. Roste vzácně v západní části území.

Pozn.: Zjištěny byly jen žláznaté rostliny.

Schuttwälder. Wächst vereinzelt im westlichen Teil des Gebiets. Anm.: Es wurden nur drüsige Pflanzen nachgewiesen.

Aconitum variegatum

oměj pestrý
Bunt-Eisenhut

C3 | § 3 | r

Suťové lesy v inverzních polohách; podhorský prvek na lokální hranici rozšíření. Historicky je znám od Hardeggu (Janchen 1977), Ledových slují (Bravencová et al. 2007a), z více míst na obou březích Dyje východně od Hardeggu a pod Sealsfieldovým kamenem (Grulich 1996b, 1997). Na dříve známých lokalitách byl nyní ověřen.

Schuttwälder in Inversionslage; Gebirgs-Element an der lokalen Verbreitungsgrenze. Historisch bekannt aus Hardegg (Janchen 1977), den Eisleithen (Bravencová et al. 2007a), von mehreren Stellen an beiden Ufern der Thaya östlich von Hardegg und unterhalb des Sealsfield-Steins (Grulich 1996b, 1997). An den zuvor bekannten Standorten wurde sein Auftreten jetzt bestätigt.

Acorus calamus

puškvorec obecný
Arznei-Kalmus

M | neo | nat

Pobřeží vodních toků i nádrží. V minulosti byl druh sbírán podél Dyje (cf. Kaplan in Kaplan et al. 2016). Nyní byl potvrzen pouze v sádkách ve Vranově nad Dyjí.

Ufer von Wasserläufen und Stauseen. In der Vergangenheit wurde die Art entlang der Thaya gesammelt (vgl. Kaplan in Kaplan et al. 2016). Jetzt wurde sein Vorkommen nur in Setzteichen in Vranov nad Dyjí bestätigt.

Actaea europaea

ploštičník evropský
Wanzenkraut

M | C1 | EN | § 1 | 0 | S

syn.: *Cimicifuga europaea*

Světlý lesní porost na balvanitém svahu; zdejší výskyt leží na absolutní jihozápadní hranici areálu. Na studovaném území byl zřejmě zjištěn již na přelomu 18. a 19. st. (podrobná historie viz Lustyk in Hadinec et Lustyk 2011). Klasickou lokalitou jsou Ledové sluje (první sběr zřejmě R. Rauscher, 1868, BRNU) odkud pochází mnoho údajů až do současnosti. Na rakouské straně existovala ještě lokalita Gerichtsberg (Oborny 1879), zřejmě nedoloženo, k této lokalitě by se mohl vztahovat Melzerův pozdější sběr od Hardeggu (1962, Melzer, GZU, cf. Virtual Herbaria JACQ). Malá populace tak přežívá pouze na Ledových slujích, v r. 2020 byla zaznamenána jedna nekvetoucí rostlina.

Lichter Wald an steinigem Hang; das lokale Vorkommen liegt an der äußersten südwestlichen Grenze des Gebiets. Im Untersuchungsgebiet wurde sie wahrscheinlich um die Wende des 18. und 19. Jahrhunderts entdeckt (für eine detaillierte Darstellung der Herkunft siehe Lustyk in Hadinec et Lustyk 2011). Ein klassischer Standort sind die Eisleithen (erste Aufsammlung wahrscheinlich durch R. Rauscher, 1868, BRNU), von wo viele Daten stammen, die bis in die Gegenwart reichen. Auf österreichischer Seite existierte noch der Standort Gerichtsberg bei Merkersdorf (Oborny 1879), wahrscheinlich nicht belegt, vielleicht identisch mit der Aufsammlung „unterhalb Hardegg“ (1962, Melzer, GZU, laut Virtual Herbaria JACQ). Die Art wurde in Österreich seitdem wahrscheinlich nicht mehr gesichtet. So überlebt eine kleine Population nur an den Eisleithen (Ledové sluje), im Jahr 2020 wurde eine nicht blühende Pflanze registriert.

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

Actaea spicata

samorostlík klasnatý
Echt-Christophskraut

Adonis aestivalis

hlaváček letní
Sommer-Adonis

Teplomilný polní plevel; lokality leží na lokální severozápadní hranici rozšíření. Už Oborny (1872) zaznamenal, že druh je hojnější než podobný *A. flammea*. Roste vzácně především ve východní části území, např. u Hradiště, Hnanic, Konic a Podmolí.

Thermophiles Feldunkraut; die Standorte liegen an der nord-westlichen Verbreitungsgrenze. Bereits Oborny (1872) stellte fest, dass die Art häufiger vorkommt als der ähnliche *A. flammea*. Wächst vereinzelt hauptsächlich im östlichen Teil des Gebiets, z. B. in der Nähe von Hradiště, Hnanice, Konice und Podmolí.

Adonis flammea

hlaváček plamenný
Scharlach-Adonis

Okraje polí a úhory; teplomilný druh, územím probíhá lokální hranice rozšíření. V okolí Znojma zaznamenal již Oborny (1879), v r. 1950 jej sbíral Drlík (cf. Drlík et al. 2005) a zaznamenan byl i později u Popic (V. Grulich, 1992, BRNU), Konic (D. Cigánek, 1998, not.) a po roce 2000 opakovaně na Mašovické střelnici (Z. Musil a T. Vymyslický in Bravencová et al. 2007a; T. Vymyslický, 2020, not.).

Feldränder und Brachen; thermophile Art, durch das Gebiet verläuft die lokale Verbreitungsgrenze. In der Umgebung von Znojmo wurde er schon von Oborny (1879) verzeichnet, 1950 wurde er von Drlík gesammelt (vgl. Drlík et al. 2005) und später auch bei Popice (V. Grulich, 1992, BRNU), Konice (D. Cigánek, 1998, not.) und nach 2000 wiederholt auf dem ehemaliger Militärschießplatz Mašovická střelnice (Z. Musil und T. Vymyslický in Bravencová et al. 2007a; T. Vymyslický, 2020, not.) gefunden.

Adoxa moschatellina

pižmovka mošusová
Moschuskraut

Aegopodium podagraria

bršlice kozí noha
Geißfuß

Aesculus hippocastanum

jírovec maďal
Balkan-Rosskastanie

Vysazován v obcích, podél cest, zřídka i v lesích. Vzrostlé stromy jsou např. na Hlubockých loukách, ve Feliciině údolí, na kopci Barák, v blízkosti Znojma na Kraví hoře a v okolí Hradiště. V současnosti jsme nezaznamenali významné zmlazování a šíření.

Gepflanzt in Dörfern, entlang von Straßen, vereinzelt in Wäldern. Alte Bäume finden sich zum Beispiel auf den Hlubocká-Wiesen, im Feliziental, auf dem Hügel Barák, bei Znojmo auf dem Kühberg und in der Umgebung von Hradiště. Gegenwärtig verzeichnen wir keine signifikante Verjüngung und Ausbreitung.

Aethusa cynapium

tetlucha kozí pysk
Hundspetersilie

Okraje polí a ruderalní stanoviště.

Pozn.: Ve středoevropském prostoru se rozlišují dva morfologicky i ekologicky diferencované taxony z okruhu *Ae. cynapium* agg. (cf. J. Štěpánek in Kaplan et al. 2019a; Fischer 2008) mezi kterými ovšem existují morfologické přechody, jejichž identita je nejasná.

Feldränder und ruderal Standorte.

Anm.: Im mitteleuropäischen Raum werden zwei morphologisch und ökologisch differenzierte Taxa aus der Gruppe *Ae. cynapium* agg. unterschieden (vgl. J. Štěpánek in Kaplan et al. 2019a; Fischer 2008), zwischen denen es jedoch morphologische Übergänge gibt, deren Identität unklar ist.

Aethusa cynapioides

tetlucha vznešená
Wald-Hundspetersilie
Syn: *A. cynapium* subsp. *elata*

C4a | NT

Suťové lesy, okraje lesních cest, na místech obohacených živinami.

Viz pozn. u *Ae. cynapium*.

Schuttwälder, Ränder von Forststraßen, an mit Nährstoffen angereicherten Stellen.

Siehe Anm. zu *Ae. cynapium*.

Agrimonia eupatoria

řepík lékařský
Echt-Odermennig

Agrostemma githago

koukol polní
Kornrade

M | arch | cas | C1 | CR | 1 | §

Polní plevel; vymizel vlivem změn v agrotechnice. V minulosti rostl hojně v obilí (Oborny 1879). V současné době bývá druh pěstován jako okrasná rostlina a recentní nálezy představují úniky z kultury. Nedávno byl zjištěn v Popicích (R. Němec et Z. Musil, 2014, MZ; 2015, R. Němec et M. Valášek, not.), v r. 2020 rostl v Hnanicích.

Feldunkraut; aufgrund von Änderungen in der Agrotechnik verschwunden. Wuchs in der Vergangenheit reichlich in Getreidefeldern (Oborny 1879). Die Art wird heute als Zierpflanze kultiviert und die jüngsten Funde stellen Kulturbegleiter dar. Wurde unlängst in Popice gefunden (R. Němec et Z. Musil, 2014, MZ; 2015, R. Němec et M. Valášek, not.). 2020 wuchs sie in Hnanice.

Agrostis canina

psineček psí
Sumpfschilfgras

M | r

V Podyjí vzácný druh vlhkých luk.

In Podyjí seltene, auf Feuchtwiesen vorkommende Art.

Agrostis capillaris

psineček tenký
Rot-Straußgras

Agrostis gigantea

psineček veliký
Riesen-Straußgras

Agrostis stolonifera

psineček výběžkatý
Kriech-Straußgras

Agrostis vinealis

psineček tuhý
Heide-Straußgras

Suché trávníky, vřesoviště, skalní výchozy, mělké půdy na kyselých propustných substrátech. Roztroušeně roste ve východní části území, v údolí Dyje zasahuje až k Ledovým slujím.

Trockene Rasen, Heiden, Felsvorsprünge, geringmächtige Böden auf säuredurchlässigen Substraten. Wächst zerstreut im östlichen Teil des Gebiets, im Thayatal reicht es bis zu den Eisleithen.

Ailanthus altissima

pajasan žláznatý
Hoch-Götterbaum

Křoviny, neudržované zahrady, lesní porosty a paseky. Objevuje se hojně ve východní části území, největší jedinec rostl v Lukově, pokácen v r. 2020. Druh má schopnost invazního šíření a proto je na území NP Podyjí pravidelně likvidován. Stráucher, verwahrloste Gärten, Wälder und Lichtungen. Kommt reichlich im östlichen Teil des Gebiets vor, das größte Exemplar wuchs in Lukov und wurde im Jahr 2020 gefällt. Die Art hat die Fähigkeit zur invasiven Ausbreitung und wird daher im Nationalpark Podyjí regelmäßig entfernt.

Aira caryophylla

ovsíček obecný
Gewöhnlich-Nelkenhafer

M | neo | nat

3

M | neo | inv

M | C1 | CR | 3r! | +++

Devět mlýnů (J. Suza, 1932, BRNU; cf. Pladias). Od té doby nenalezen.

Neunmühlen (J. Suza, 1932, BRNU; cf. Pladias). Seither nicht mehr gefunden.

Ajuga chamaepitys

zběhovec trojklaný
Gelb-Günsel

Teplomilný polní plevel; územím prochází lokální hranice rozšíření. Nejstarší údaje o výskytu druhu pocházejí od Znojma (Gránice, A. Oborny, 1910, MZ; Hradiště, J. Čáp, 1993, Pladias), nedávno byl doložen z Mašovické střelnice (Z. Musil, 2006, MZ) a z vinic u Sedlešovic (R. Stejskal, 2014, MZ). Nyní nebyl potvrzen; vzhledem k dynamice výskytu lze nový nález očekávat.

Thermophiles Feldunkraut; durch das Gebiet verläuft die lokale Verbreitungsgrenze. Die ältesten Daten zum Vorkommen der Art stammen aus Znojmo (Gránice, A. Oborny, 1910, MZ; Hradiště, J. Čáp, 1993, Pladias). Die letzten Funde stammen vom ehemaliger Militärschießplatz Mašovická střelnice (Z. Musil, 2006, MZ) und den Weinbergen bei Sedlešovice (R. Stejskal, 2014, MZ). Jetzt wurde ihr Vorkommen nicht bestätigt; aufgrund der Dynamik des Auftretens sind aber neue Funde zu erwarten.

Ajuga genevensis

zběhovec lesní
Zottel-Günsel

Ajuga reptans

zběhovec plazivý
Kriech-Günsel

Alcea biennis

topolovka bledá
Blass-Pappelrose

Meze u cest a ve vinicích; lokality leží na severozápadním okraji areálu druhu. Pouze na jihovýchodě území: v Sedlešovicích jej zaznamenal již Oborny (1883–1886) a byl zde nalezen i později (Grulich 1996b; Bravencová et al. 2007a). Druh

M | arch | nat | C1 | CR | 3 | ++

M | C2 | EN | S2 | 1 | S

dnes roste na více místech mezi Hnanicemi a Znojmem. Raine an Straßen und in Weinbergen; die Standorte liegen am nordwestlichen Rand des Artengebietes. Nur im Südosten des Gebiets: In Sedlešovice wurde sie bereits von Oborny (1883–1886) verzeichnet und auch später hier gefunden (Grulich 1996b; Bravencová et al. 2007a). Heute wächst die Art an mehreren Stellen zwischen Hnanice und Znojmo.

Alcea rosea

topolovka růžová
Garten-Pappelrose

Často se pěstuje a zplaňuje ve Vranově nad Dyjí a Mašovicích.

Wird oft in Vranov nad Dyjí und Mašovice kultiviert und verwildert dann.

Alchemilla acutiloba

kontryhel ostrolaločný
Spitzlappen-Frauenmantel
syn.: *A. vulgaris* auct.

Vlhké louky; s jistotou u Podmyčí poblíž rybníků U Jejkala (P. Filippov, 2019, MZ, rev. M. Dančák). Udává se ještě od Čížova (J. Čáp, 1993, Pladias).

Pozn.: Kontryhely jsou složitou skupinou a pro usnadnění terénní práce se proto někdy používal sběrný taxon *A. vulgaris* agg. (cf. Grulich 1997). Nerevidované údaje kontryhelů není možné nekriticky přebírat.

Feuchte Wiesen; mit Sicherheit bei Podmyče in der Nähe der Teiche U Jejkala (P. Filippov, 2019, MZ, rev. M. Dančák). Wird noch in Čížov (J. Čáp, 1993, Pladias) verzeichnet.

Anm.: Frauenmäntel sind eine komplexe Gattung, weshalb zur Erleichterung der Feldarbeit manchmal das Sammeltaxon *A. vulgaris* agg. verwendet wurde (vgl. Grulich 1997). Unrevidierte Angaben können nicht unkritisch übernommen werden.

Alchemilla filicaulis* subsp. *filicaulis

kontryhel tenkolodyžný pravý
Gewöhnlicher Fadenstängel-Frauenmantel

M | neo | nat

M

M | C4b

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

Vlhké louky; zjištěn na louce v údolí Klaperova potoka nad silnicí z Horního Břečkova do Čížova (P. Filippov, 2019, MZ, rev. M. Dančák).

Feuchte Wiesen; gefunden auf einer Wiese im Tal des Baches Klaperův potok oberhalb der Straße von Horní Břečkov nach Čížov (P. Filippov, 2019, MZ, rev. M. Dančák).

Alchemilla glaucescens

kontryhel sivý
Filz-Frauenmantel

Sušší trávníky; více lokalit na západě území

Pozn.: V Podyjí snadno rozlišitelný kontryhel s hustě chlupatými češulemi i květními stopkami.

Trockenere Rasen; mehr Fundorte im Westen des Gebiets
Anm.: In Podyjí leicht zu unterscheidender Frauenmantel mit dicht behaarten Blütenbechern und Blütenstielen.

Alchemilla micans

kontryhel třpytivý
Zierlich-Frauenmantel
syn.: *A. gracilis*

Vlhčí a mezofilní louky, travnaté cesty. Jeden z nejhojnějších kontryhelů studovaného území.

Feuchte und mesophile Wiesen, grasbewachsene Wege. Eine der im Untersuchungsgebiet am häufigsten vorkommenden Frauenmantel-Arten.

Alchemilla monticola

kontryhel pastviný
Bergwiesen-Frauenmantel

Mezofilní louky, nejhojnější kontryhel na území.

Mesophile Wiesen, der im Gebiet häufigste Frauenmantel.

Alchemilla subcrenata

kontryhel vroubkovaný
Kerbzahn-Frauenmantel

Trávníky. Nalezen na hrázi Čížovského lesního rybníka (R. Němec et K. Boublík, 2020, MZ, rev. P. Lepší, M. Dančák).

Rasen. Gefunden am Damm des Teichs Čížovský lesní rybník (R. Němec et K. Boublík, 2020, MZ, rev. P. Lepší, M. Dančák).

Alchemilla xanthochlora

kontryhel žlutozelený
Gelbgrün-Frauenmantel

Vlhké louky. Zjištěn v Zadních Hamrech u Vranova nad Dyjí (P. Filippov, 2019, MZ) a v údolí Fugnitz (P. Filippov et R. Němec, 2020, MZ), oboje rev. M. Dančák.

Feuchtwiesen. Gefunden in Zadní Hamry bei Vranov nad Dyjí (P. Filippov, 2019, MZ) und im Fugnitztal (P. Filippov und R. Němec, 2020, MZ), beide rev. M. Dančák).

Alisma gramineum

žabník trávolistý
Gras-Froschlöffel

Vodní nádrže. V minulosti doložen pouze z Čížovského rybníka (Jar. Rydlo, 1994, ROZ). Nyní neověřen.

Stauseen. In der Vergangenheit wurde die Art nur am Teich Čížovský rybník festgestellt (Jar. Rydlo, 1994, ROZ). Jetzt nicht nachgewiesen.

Alisma lanceolatum

žabník kopinatý
Lanzett-Froschlöffel

Břehové porosty vodních nádrží. Pozorován v oblasti Braitavy (Grulich 1997), nedoloženo. Novější údaje chybějí.

Pozn.: Roste v Červeném rybníčku u Hradiště těsně za hranicí území (R. Dvořáková, 2004, MZ; Jar. Rydlo a další, 2007, ROZ; cf. Hroudová in Kaplan et al. 2017a).

Ufervegetation von Stauseen. Beobachtet im Braitava-Gebiet (Grulich 1997), nicht belegt. Neuere Daten fehlen.

Anm.: Wächst im Teich Červený rybníček in der Nähe von Hradiště gleich hinter der Grenze des Gebiets (R. Dvořáková, 2004, MZ; Jar. Rydlo et al., 2007, ROZ; cf. Hroudová in Kaplan et al. 2017a).

Alisma plantago-aquatica

žabník jitrocelový
Gewöhnlich-Froschlöffel

Alliaria petiolata

česnáček lékařský
Lauchskraut

Allium angulosum

česnek hranatý
Kanten-Lauch

Vlhké a mezofilní trávníky; výskyt na lokální hranici rozšíření. Zjištěn v Havraníkách u hřiště (Grulich 1997) a u Hovorkovy tůň (L. Bravencová, 2007, MZ). Nyní potvrzen jen u hřiště v Havraníkách (R. Němec, 2020, MZ).

Feuchte und mesophile Rasen; Vorkommen an der lokalen Verbreitungsgrenze. Gefunden in Havraniky am Spielplatz (Grulich 1997) und am Tümpel Hovorkova tůň (L. Bravencová, 2007, MZ). Jetzt nur am Spielplatz in Havraniky bestätigt (R. Němec, 2020, MZ).

Allium flavum

česnek žlutý
Gelb-Lauch

Skalní terásky, skalnaté výchozy na vřesovištích; lokality leží poblíž areálové hranice. Oborny (1879) udává několik lokalit mezi Znojmem a Vranovem nad Dyjí, podobně i Grulich (1997). Roste roztroušeně po celém studovaném území.

Felsabsätze, Felsvorsprünge auf Heiden; die Fundorte liegen in der Nähe der Gebietsgrenze. Oborny (1879) führt mehrere Fundorte zwischen Znojmo und Vranov nad Dyjí an, ähnlich wie Grulich (1997). Wächst zerstreut im gesamten Untersuchungsgebiet.

Allium oleraceum

česnek planý
Glocken-Lauch

Allium rotundum

česnek kulovitý
Rund-Lauch

Suché trávníky, křoviny, světlé lesy; při zastínění zůstává sterilní. Roste na východě studovaného území, nejzápadněji

dosahuje ke Kozímu hřbetu u Podmolí (M. Chytrý in Chytrý et Vicherek 2003), častěji v okolí Hradiště.

Trockenrasen, Gebüsche, lichte Wälder; bei Übershattung bleibt es steril. Wächst im Osten des Untersuchungsgebiets und erreicht den westlichsten Punkt am Geißsteig bei Podmolí (M. Chytrý in Chytrý et Vicherek 2003), häufiger in der Umgebung von Hradiště.

Allium sativum M | arch | nat | ++
česnek kuchyňský
Knob-Lauch

Často pěstovaná zelenina, vzácně vytrvává jako pozůstatek kultury. Druh byl dříve uváděn na více místech jihovýchodní části území (Grulich 1997), kde dnes neroste.

Oft angebautes Gemüse, überlebt vereinzelt als Kulturfolger. Die Art wurde früher an mehreren Stellen im südöstlichen Teil des Gebiets erwähnt (Grulich 1997), wo sie heute nicht mehr wächst.

Allium schoenoprasum
pažitka pobřežní
Schnitt-Lauch

Pěstovaná zelenina, vzácně zplaňuje kolem zahrádek, např. v Konicích.

Kultiviertes Gemüse, verwildert vereinzelt in der Umgebung von Gärten, z. B. in Konice.

Allium scorodoprasum
česnek ořešec
Schlangen-Lauch

Allium senescens subsp. montanum C4a | r
česnek šerý horský
Berg-Lauch

Skalnaté svahy, skalní terásky, vřesoviště, světlé doubravy. Druh zaznamenal již Oborny (1879) na více lokalitách mezi Znojmem a Ledovými slujemi, odtud je uváděn i pozdějšími autory (mapř. Grulich 1997).

Felsige Hänge, Felsabsätze, Heiden, lichte Eichenwälder. Die Art wurde bereits von Oborny (1879) an mehreren Standorten zwischen Znojmo und den Eisleithen nachgewiesen, von wo auch Funde von späteren Autoren erwähnt werden (z. B. Grulich 1997).

Allium sphaerocephalon M | C2 | EN | 3
česnek kulatohlavý
Kugel-Lauch

Suché trávníky, úhory. Udáván je z údolí Dyje mezi Trauznickým mlýnem a Znojmem a u Devíti mlýnů (Oborny 1879). Druh silně ustoupil a nyní byl zjištěn jen u Havraníků (R. Němec, 2019, MZ, rev. F. Krahulec).

Trockenrasen, Brachen. Funde werden aus dem Thayatal zwischen Trausnitzmühle und Znojmo und aus Neunmühlen (Oborny 1879) angeführt. Die Art ist stark zurückgegangen und wurde jetzt nur noch in Havraníky gefunden (R. Němec, 2019, MZ, rev. F. Krahulec).

Allium ursinum subsp. ursinum C4a
česnek medvědí
Bär-Lauch

Mezofilní lesy a potoční olšiny, na humózních půdách. Malé populace jsou roztroušeny v údolích Dyje a jejích přítoků, rozsáhlejší porosty nacházíme v údolí Klaperova potoka pod Sloním hřbetem a na ostrožně Umlaufberg.

Mesophile Wälder und Bacherlenwälder auf humosen Böden. Kleine Populationen sind in den Tälern der Thaya und ihrer Zuflüsse verstreut, größere Bestände finden sich im Tal des Bachs Klaperův potok unterhalb des Hanges Sloní hřbet und auf dem Bergsporn des Umlaufbergs.

Allium vineale
česnek viničný
Weinberg-Lauch

Roste roztroušeně především v jihovýchodní části studovaného území, kde vytváří sterilní porosty a snadno uniká pozornosti.

Wächst zerstreut vor allem im südöstlichen Teil des unter-

suchten Gebiets, wo er sterile Bestände schafft und leicht der Aufmerksamkeit entgeht.

Allium xproliferum
cibule prorůstavá
Etagen-Zwiebel

Kříženec *A. cepa* × *A. fistulosum*, pěstovaný jako zelenina, občas se v okolí zahrad šíří, např. Konice.

Die als Gemüse angebaute Hybride *A. cepa* × *A. fistulosum* breitet sich gelegentlich in der Umgebung von Gärten aus, z. B. in Konice.

Alnus glutinosa
olše lepkavá
Schwarz-Erle

Alnus incana M
olše šedá
Grau-Erle

Na studovaném území zřejmě nepůvodní dřevina, prameny v 19. st. ji odtud neuvádí (Oborny 1879, 1883–1886). Vysazené porosty byly nyní zjištěny u Lukova a na někdejší zarostlé údolní louce pod Ostrohem u Nového Hrádku.

Im Untersuchungsgebiet vermutlich nicht heimische Baumart, in Quellen aus dem 19. Jahrhundert wird sie dort nicht erwähnt (Oborny 1879, 1883–1886). Angepflanzte Bestände wurden jetzt in der Nähe von Lukov und auf der ehemaligen bewachsenen Talwiese unterhalb des Bergsporns bei Neuhäusel gefunden.

Alopecurus aequalis
psárka plavá
Ocker-Fuchsschwanzgras

Alopecurus geniculatus M | 3
psárka kolénkatá
Knick-Fuchsschwanzgras

Periodicky zamokřené půdy, obnažená dna vodních nádrží. U Havraníků a Popic byla doložena již v 19. st., později i na

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

dalších lokalitách (cf. Bureš et Danihelka in Kaplan et al. 2015). Nyní roste v mokřině za Popickou kaplí a nově byla nalezena v polním mokřadu u Podmolí (R. Němec, 2020, MZ).

Periodisch feuchte Böden, freiliegende Böden von Stauseen. Bei Havraníky und Popice wurde es bereits im 19. Jahrhundert, später auch an anderen Orten nachgewiesen (vgl. Bureš et Danihelka in Kaplan et al. 2015). Es wächst jetzt im Sumpf hinter der Kapelle von Popice und wurde neu in einem Feldfeuchtgebiet bei Podmolí gefunden (R. Němec, 2020, MZ).

Alopecurus myosuroides M | arch | nat
psárka polní
Acker-Fuchsschwanzgras

Okraje polí a cest. Západně od studovaného území byla doložena již dříve (Bureš et Danihelka in Kaplan et al. 2015; např. na okraji pole u Šafova, R. Němec, 2019, not.) a zřejmě se šíří směrem k východu. V průběhu výzkumu byla nalezena u Podmyčí (R. Němec, 2019, not.) a dále přímo ve Vranově nad Dyjí (P. Filippov, 2019, MZ, rev. J. Danihelka).

Ränder von Feldern und Wegen. Westlich des Untersuchungsgebiets wurde es schon früher nachgewiesen (Bureš et Danihelka in Kaplan et al. 2015; z. B. am Rande eines Feldes bei Šafov, R. Němec, 2019, not.), und wahrscheinlich breitet es sich nach Osten aus. Während der Forschung wurde es bei Podmyče (R. Němec, 2019, not.) und außerdem direkt in Vranov nad Dyjí gefunden (P. Filippov, 2019, MZ, rev. J. Danihelka).

Alopecurus pratensis
psárka luční
Wiesen-Fuchsschwanz

Alyssum alyssoides
tařinka kališní
Kelch-Steinkraut

Alyssum montanum* subsp. *gmelinii C3 | NT | 3 | §
tařinka horská
Sand-Berg-Steinkraut

Rozvolněné trávníky na mělkých půdách, územím prochází lokální severozápadní hranice souvislého výskytu druhu (roste ale též v arele českého termofytika). Známa lokalita u Hradiště byla doložena již začátkem 20. st. (Hradiště, A. Oborny, 1909, MZ). Na jihovýchodě území byl druh zaznamenán nad Papírnou (Grulich 1997) a na protějším břehu řeky ve fragmentu šípákové doubravy nad vinicí Šobes (naposledy R. Němec, 2020, MZ).

Pozn.: Nominální poddruh *A. montanum* subsp. *montanum* (v současném pojetí) se v České republice ani v Rakousku nevyskytuje (Španiel et al. 2012).

Loses Grasland auf geringmächtigen Böden, durch das Gebiet verläuft die lokale nordwestliche Grenze des kontinuierlichen Vorkommens der Art (wächst aber auch im Gebiet des böhmisches Thermophytikums). Der bekannte Standort in der Nähe von Hradiště wurde schon zu Beginn des 20. Jahrhunderts dokumentiert. (Hradiště, A. Oborny, 1909, MZ). Im Südosten des Gebiets wurde die Art oberhalb von Papírna (Grulich 1997) und am gegenüberliegenden Ufer des Flusses in einem Flaumeichenwald-Fragment oberhalb des Weinbergs Schobes (zuletzt R. Němec, 2020, MZ) nachgewiesen. Anm.: Die Nominat-Unterart *A. montanum* subsp. *montanum* (im heutigen Sinn) kommt in der Tschechischen Republik oder in Österreich nicht vor (Španiel et al. 2012).

Amaranthus albus M | neo | nat
laskavec bílý
Weiß-Amarant

Navážky, okraje komunikací. V r. 1951 byl druh sbírán těsně za hranicemi studovaného území ve Znojmě (Drlík et al. 2005). V průběhu tohoto výzkumu rostl na parkovišti u Hnanic, kam byl zavlčen zřejmě se šterkem (R. Němec et P. Filippov, 2019 MZ, rev. P. Dřevojan).

Aufschüttungen, Ränder von Verkehrswegen. 1951 wurde die Art direkt hinter der Grenze des Untersuchungsgebiets in Znojmo gesammelt (Drlík et al. 2005). Während unserer Forschung wurde er auf dem Parkplatz bei Hnanice gefunden, wo er wahrscheinlich zusammen mit Kies eingeschleppt wurde (R. Němec und P. Filippov, 2019 MZ, rev. P. Dřevojan).

Amaranthus blitum M | arch | nat | C3 | VU
laskavec hrubozel
Stutzblatt-Amarant

Na konci 19. st. byl druh uváděn z okolí Znojma, Hradiště a Sedlešovic (Oborny 1883–1886), později ustoupil a znám byl od Vranova nad Dyjí (Grulich 1997). Během tohoto výzkumu rostl pouze v zátočině znojemské přehrady u Konic. Ende des 19. Jahrhunderts wurde die Art in der Nähe von Znojmo, Hradiště und Sedlešovice (Oborny 1883–1886) dokumentiert, zog sich später zurück und war aus Vranov nad Dyjí bekannt (Grulich 1997). Während der aktuellen Forschung wuchs sie nur in der Bucht des Stausees Znojmo bei Konic.

Amaranthus powellii M | neo | inv
laskavec zelenoklasý
Grünähren-Amarant

Amaranthus retroflexus neo | inv
laskavec ohnutý
Rau-Amarant

Amelanchier alnifolia M | neo | cas
muchovník olšolistý
Erlenblättrige Felsenbirne

Nepůvodní pěstovaná dřevina, která vzácně uniká a zplaňuje. V průběhu tohoto výzkumu bylo nalezeno několik keřovitě rostoucích jedinců na okraji silničky u Lukova (R. Němec et P. Badošek, 2020, MZ).

Pozn.: Rostliny s nejasnou druhovou identitou byly v minulosti pozorovány také nad zahrádkářskou kolonií na Kraví hoře (P. Lazárek in verb.), výskyt nyní nebyl potvrzen.

Nicht heimisches, kultiviertes Gehölz, das selten aus der Kultur entweicht und verwildert. Im Verlauf dieser Forschung wurden mehrere strauchartig wachsende Exemplare am Straßenrand bei Lukov gefunden (R. Němec et P. Badošek, 2020, MZ).

Anm.: Pflanzen mit unklarer Artenidentität wurden in der Vergangenheit auch oberhalb der Gartenkolonie auf dem Kühberg beobachtet (P. Lazárek in verb.). Dieses Vorkommen wurde jetzt nicht bestätigt.

Ambrosia artemisiifolia

ambrosie peřenolistá
Beifuß-Traubenkraut

M | neo | inv

Ruderalizovaná místa; invazní druh, v poslední době se šíří. Poprvé byl doložen ze studovaného území až v rámci tohoto výzkumu od Popic (tůň u Rumcajse, několik rostlin, R. Němec, 2019, MZ), i když ve Znojmě rostl těsně za hranicí území již dříve (ulice Na Vyhliďce, Z. Musil, 2006, MZ).

Ruderalizované Standorte; invasive Art, breitet sich in letzter Zeit aus.

Im Untersuchungsgebiet wurde sie erstmals im Rahmen dieser Untersuchung in Popice festgestellt (Tümpel U Rumcajse, mehrere Exemplare, R. Němec, 2019, MZ), nachdem sie in Znojmo schon früher knapp hinter der Grenze des Gebiets wuchs (Straße Na Vyhliďce, Z. Musil, 2006, MZ).

Amorpha fruticosa

netvařec křovitý
Echt-Scheinindigo

M | neo | nat

Vysazovaný keř, občas zplaňuje (Hnanice, u celnice, R. Němec, 2019, not.).

Gepflanzter Strauch, verwildert gelegentlich (Hnanice, beim Zollamt, R. Němec, 2019, not.).

Anacamptis morio

vstavač kukačka
Klein-Hundswurz
syn.: *Orchis morio*

C1 | CR | § 2 | 3 | S

Suché a mezofilní krátkostébelné trávníky, vřesoviště, pastviny, údolní louky. Na konci 19. st. druh rostl v celém území od Vranova nad Dyjí přes Podmolí až po Znojmo (Oborny 1879). Později ustoupil (např. louky na vyšších terasách Dyje, např. Vranov nad Dyjí, Hamry, J. Krejčí, 1973, MZ; pod Barákem, M. Chytrý 1991 in Chytrý et Vicherek 2003) a dnes roste roztroušeně na vřesovištích a lesních světlinách v pásu od Kraví hory po Hnanice, u Mašovic a vzácně na plošinách ve střední části území. Na rakouské straně v údolí Dyje pod ostrožnou Einsiedler a pod Umlaufbergem. Ohroženy jsou hlavně slabé populace na lesních světlinách a na nevhodně

obhospodařovaných loukách, populace na místech s pravidelným managementem jsou stabilnější.

Trockene und mesophile niederwüchsige Rasen, Heiden, Weiden, Talwiesen. Ende des 19. Jahrhunderts wuchs die Art in der gesamten Region von Vranov nad Dyjí über Podmolí bis Znojmo (Oborny 1879). Sie zog sich später zurück (z. B. Wiesen auf den höheren Terrassen der Thaya, z. B. Vranov nad Dyjí, Hamry, J. Krejčí, 1973, MZ; unterhalb des Hügels Barák, M. Chytrý 1991 in Chytrý et Vicherek 2003) und wächst heute zerstreut auf Heiden und Waldlichtungen im Gürtel vom Kühberg bis Hnanice, bei Mašovice und vereinzelt auf Hochebenen im zentralen Teil des Gebiets. Auf österreichischer Seite im Thayatal unterhalb des Bergsporns Einsiedler und unterhalb des Umlaufbergs. Gefährdet sind vor allem schwache Populationen auf Waldlichtungen und auf unangemessen bewirtschafteten Wiesen, Populationen an Orten mit regelmäßiger Bewirtschaftung sind stabiler.

Anagallis arvensis

drchnička rolní
Acker-Gauchheil

arch | nat

Anagallis foemina

drchnička modrá
Blau-Gauchheil

M | arch | nat | C3 | NT | r

Teplomilný plevel, úhory, okraje vinic. V r. 1950 byla doložená z Kraví hory (Drlík et al. 2005) a známá i z Mašovické střelnice (Z. Musil, 2006, not.; Kůrová 2012). Nyní roste na několika místech u Hnanic, mezi Konicemi a Popicemi (R. Němec, 2019, not.) a na Mašovické střelnici (T. Vymyslický, 2020, not.).

Thermophiles Unkraut, Brachen, Ränder von Weinbergen. 1950 wurde sie am Kühberg nachgewiesen (Drlík et al. 2005); auch vom ehemaliger Militärschießplatz Mašovická střelnice ist sie bekannt (Z. Musil, 2006, not.; Kůrová 2012). Sie wächst jetzt an mehreren Stellen in der Nähe von Hnanice, zwischen Konice und Popice (R. Němec, 2019, not.) und auf dem ehemaliger Militärschießplatz Mašovická střelnice (T. Vymyslický, 2020, not.).

Anaphalis margaritacea

plesnivka perlová
Groß-Perlblume

M | neo | cas | ++

Okrasná rostlina, v České republice i v Rakousku místy zplaňuje. Nalezena byla u Podmolí (Grulich 1997), pozdější záznamy chybí.

Zierpflanze, in der Tschechischen Republik und in Österreich manchmal verwildert. Wurde bei Podmolí gefunden (Grulich 1997), spätere Aufzeichnungen fehlen.

Anchusa officinalis

pilát lékařský
Echt-Ochsenzunge

arch | nat

Androsace elongata

pochybek prodloužený
Steppen-Mannschild

M | arch | nat | C3 | NT | 2

Rozvolněné krátkostébelné trávníky, vřesoviště, skalní terasy, na kyselých podkladech; efemerní druh. Oborny (1879) ho znal z okolí Hradiště a od cesty ze Znojma do Mašovic. Na Hradišti byl sbírán i v 50. letech minulého století (Drlík et al. 2005). Těžištěm výskytu druhu v současnosti je východ studovaného území, ale vzácně byl nalezen až u Vranova nad Dyjí.

Lockere niederwüchsige Rasen, Heiden, Felsabsätze, auf sauren Substraten; ephemere Art. Oborny (1879) kannte sie aus der Nähe von Hradiště und von der Straße von Znojmo nach Mašovice. In Hradiště wurde sie auch in den 1950er Jahren gesammelt (Drlík et al. 2005). Der Schwerpunkt des Vorkommens der Art liegt gegenwärtig im Osten des Untersuchungsgebiets, sie wurde jedoch vereinzelt auch noch bei Vranov nad Dyjí gefunden.

Anemone nemorosa

sasanka hajní
Busch-Windröschen

Anemone ranunculoides

sasanka pryskyřníkovitá
Gelb-Windröschen

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

Anemone sylvestris

C2 | EN | § 3 | 3 | §

sasanka lesní

Groß-Windröschen

Suché trávníky, dává přednost bazickému podloží, zřídka také zplaňuje z kultury. Dříve rostla u Hradiště (již Oborny 1872), na Sloním hřbetu u Lukova, Hardecké stráni u Čížova (Grulich 1996b), v okolí Hardeggu (Grulich 1997). Výskyt na železničním náspu u Konic (V. Grulich, 1992, 1994, BRNU) zřejmě později zanikl při rekonstrukci tratě. Několik recentních lokalit bylo ověřeno na krystalických vápencích moravské i rakouské strany ve střední části studovaného území, nově byl druh zaznamenán u Hnanic a na několika mikrolokalitách západně od Hradiště. Nálezy u Onšova a Lesné se týkají zplanělých rostlin.

Trockenrasen, bevorzugt basischen Untergrund, verwildert vereinzelt auch aus Kultur. Sie wuchs früher bei Hradiště (bereits Oborny 1872), auf dem Hang Sloní hřbet bei Lukov, am Hang unterhalb der Aussichtspunkt Hardecká vyhlídka bei Čížov (Grulich 1996b) und in der Umgebung von Hardegg (Grulich 1997). Das Vorkommen am Bahndamm bei Konic (V. Grulich, 1992, 1994, BRNU) verschwand wahrscheinlich später während der Rekonstruktion der Strecke. Mehrere rezente Lokalitäten wurden auf kristallinem Kalkgestein auf mährischer und österreichischer Seite im zentralen Teil des Untersuchungsgebiets nachgewiesen. Neu wurde die Art bei Hnanice und an mehreren Mikrolokalitäten westlich von Hradiště gefunden. Die Funde bei Onšov und Lesná betreffen verwilderte Pflanzen.

Angelica sylvestris subsp. *sylvestris*

děhel lesní pravý

Gewöhnliche Wild-Engelwurz

Antennaria dioica

C2 | EN | r

kociánek dvoudomý

Gewöhnlich-Katzenpfötchen

Světlé lesy na kyselých substrátech, zde na lokální hranici rozšíření. V 19. st. byl druh zachycen v okolí Znojma, Devíti mlýnů, Hardeggu a Vranova nad Dyjí (Oborny 1879) a opakovaně pozorován i mezi Konicemi a Popicemi (A. Oborny,

1909, MZ; Drlík et al. 2005; J. Brym, 1909, PRC) a na Kraví hoře (Drlík et al. l. c.). Později rostl u Žlebského potoka poblíž Podmolí (V. Grulich, 1984, MMI), u Mašovic (V. Grulich, 1985, MMI) a u Havraníků (J. Belicová, 1986, HR). Později silně ustoupil, ostatně jako v celé České republice (Štěpánková in Slavík et Štěpánková 2004) a dnes roste velmi vzácně na Kraví hoře, v údolí Klaperova potoka, u Hardecké vyhlídky a na rakouské straně v údolí Fugnitz a na Umlaufbergu.

Lichte Wälder auf sauren Substraten, hier an der lokalen Verbreitungsgrenze. Im 19. Jahrhundert wurde die Art in der Nähe von Znojmo, Neunmühlen, Hardegg und Vranov nad Dyjí nachgewiesen (Oborny 1879) und wiederholt zwischen Konic und Popice (A. Oborny, 1909, MZ; Drlík et al. 2005; J. Brym, 1909, PRC) und auf dem Kühberg beobachtet (Drlík et al. l. c.). Später wuchs sie am Bach Žlebský potok bei Podmolí (V. Grulich, 1984, MMI), bei Mašovice (V. Grulich, 1985, MMI) und bei Havraníky (J. Belicová, 1986, HR). Später ging sie stark zurück, wie übrigens in ganz Tschechien (Štěpánková in Slavík et Štěpánková 2004), und wächst heute sehr selten auf dem Kühberg, im Tal des Baches Klaperöv potok, auf der Aussichtspunkt Hardecká vyhlídka und auf österreichischer Seite im Fugnitztal und am Umlaufberg.

Anthemis arvensis

M | arch | nat

rmen rolní

Acker-Hundskamille

Okraje polí, úhory, plevel na kyselých substrátech. Ještě na přelomu 80. a 90. let rostl roztroušeně na celém studovaném území (cf. Grulich 1997). Nyní byl zaznamenán jen vzácně, daří se mu na obnovených pastvinách Kraví hory.

Feldränder, Brachen, Unkraut auf sauren Substraten. Noch um die Wende der 80er und 90er Jahre wuchs sie zerstreut im gesamten Untersuchungsgebiet (vgl. Grulich 1997). Jetzt wurde sie nur noch selten gefunden, es gedeiht auf den erneuerten Weiden des Kühbergs.

Anthemis austriaca

arch | nat | C3 | NT

rmen rakouský

Österreich-Hundskamille

Okraje polí. Nejhojnější rmen studovaného území.

Feldränder. Die am häufigsten vorkommende Hundskamille des Untersuchungsgebiets.

Anthemis cotula

M | arch | nat | C2 | EN | 3r! | ++

rmen smrdutý

Stink-Hundskamille

Na konci 19. st. rostl téměř ve všech vesnicích Znojemska (Oborny 1879). Drůbeží pastviny (výběhy slepic) z vesnic ale postupně zmizely a do konce 20. st. již dožíval jen v několika málo početných populacích (V. Grulich in Drlík et al. 2005), pozdější údaje chybí.

Wuchs Ende des 19. Jahrhunderts in fast allen Dörfern der Region Znojmo (Oborny 1879). Geflügelweiden (Hühnerausläufe) verschwanden jedoch allmählich aus den Dörfern, so dass die Art am Ende des 20. Jahrhunderts nur noch in wenigen kleinen Populationen überlebte (V. Grulich in Drlík et al. 2005), spätere Daten fehlen.

Anthemis tinctoria

C4a | NT

rmen barvířský

Färber-Hundskamille

Skalní terásy, okraje cest, lesní lemy; především v údolí Dyje.

Pozn.: Česká literatura rozlišuje dva poddruhy (cf. Štěpánek in Kaplan et al. 2019a), identita zdejších rostlin nebyla zjišťována.

Felsabsätze, Wegränder, Waldsäume; vor allem im Thayatal. Anm.: Die tschechische Literatur unterscheidet zwei Unterarten (vgl. Štěpánek in Kaplan et al. 2019a), die Identität der hiesigen Pflanzen wurde nicht festgestellt.

Anthericum ramosum

C4a

bělozářka větevnatá

Rispen-Graslilie

Anthoxanthum odoratum

tomka vonná

Wiesen-Ruchgras

Anthriscus caucalis M | arch | cas | C2 | EN | 3
kerblík obecný
Hunds-Kerbel

Ruderální stanoviště, okraje polí. Zatímco Oborny (1879, 1883–1886) druh z území neuvádí, po r. 1990 byl zaznamenán na více lokalitách, zejména v sídlech na východním okraji studovaného území, ale i na Šobesu a mezi Lesnou a Ledovými slujemi (cf. Prančl in Kaplan et al. 2018b). Ačkoli není invazní, zdá se, že je novodobým migrantem. V okolí Konic, Popic a Havraníků dnes roste běžně.

Ruderales Standorte, Felldränder. Während Oborny (1879, 1883–1886) die Art im Gebiet nicht erwähnt, wurde sie nach 1990 an mehreren Orten nachgewiesen, insbesondere in Siedlungen am östlichen Rand des Untersuchungsgebiets, aber auch auf dem Schobes und zwischen Lesná und den Eisleithen (vgl. Prančl in Kaplan et al. 2018b). Obwohl nicht invasiv, scheint er ein neuzeitlicher Migrant zu sein. In der Umgebung von Konice, Popice und Havraníky wächst er heute häufig.

Anthriscus cerefolium var. trichocarpus arch | nat | C4a
kerblík třebule štětínoplodý
Echt-Kerbel

Akátiny a jiné eutrofní lesní porosty, lesní lemy, okraje cest. Na východě území roste hojně, roztroušeně byl ale zaznamenán v celém údolí Dyje až k Vranovu nad Dyjí, zdá se, že se šíří.

Robinien- und andere eutrophe Waldbestände, Waldsäume, Wegränder. Im Osten des Gebiets wächst er reichlich, zerstreut wurde er aber im gesamten Thayatal gefunden, selbst bei Vranov nad Dyjí. Er scheint sich auszubreiten.

Anthriscus sylvestris
kerblík lesní
Wiesen-Kerbel

Anthyllis vulneraria
úročník bolhoj
Echt-Wundklee

Lesní lemy a suché trávníky; roztroušeně v celém území. Pozn.: Proměnlivost úročníků je značná a v běžné krajině lze nalezené rostliny jen obtížně přiřazovat k rozlišovaným poddruhům (cf. Němec et al. 2018).

Waldsäume und trockene Rasen; im ganzen Gebiet zerstreut. Anm.: Die Variabilität des Wundkleees ist beträchtlich und in einer gewöhnlichen Landschaft lassen sich die gefundenen Pflanzen nur schwer den verschiedenen Unterarten zuordnen (vgl. Němec et al. 2018).

Antirrhinum majus neo | nat
hledík větší
Großes Löwenmaul

Jako nepůvodní druh zplaňující ze zahrádek znal ze Znojma Oborny (1879). V průběhu tohoto výzkumu jsme ho našli zplanělý v Lesné a mezi Mašovnicemi a Podmolím.

Oborny (1879) kannte es aus Znojmo als nicht einheimische Art, die aus Gärten verwilderte. Während dieser Forschung fanden wir es in verwilderter Form in Lesná und zwischen Mašovice und Podmolí.

Apera spica-venti arch | nat
chundelka metlice
Gewöhnlich-Windhalm

Aphanes arvensis M | C3 | NT
nepatrnc rolní
Gewöhnlich-Ohmkraut

Polní plevel, na kyselých podkladech v podhorských oblastech; územím prochází lokální hranice rozšíření. Na konci 19. st. byl sbírán u Čížova (A. Oborny, 1878, BRNU, PRC), později u Lukova (V. Drlík, 1951, MZ) a Podmyčí (V. Grulich, 1994, BRNU). Na historických lokalitách byl v průběhu tohoto výzkumu znovu doložen (více sběrů, R. Němec et P. Filippov, 2019–2020, MZ).

Feldunkraut, auf sauren Substraten im Vorgebirgsland; durch das Gebiet verläuft die lokale Verbreitungsgrenze. Ende des 19. Jahrhunderts wurde es bei Čížov (A. Oborny, 1878, BRNU, PRC) gesammelt, später bei Lukov (V. Drlík, 1951, MZ) und Podmyče (V. Grulich, 1994, BRNU). An his-

torischen Standorten wurde es im Laufe dieser Forschung erneut dokumentiert (weitere Aufsammlungen, R. Němec et P. Filippov, 2019–2020, MZ).

Aquilegia vulgaris C3 | NT | r | S
orlíček obecný
Gewöhnlich-Akelei

Mezofilní lesy a křoviny, preferuje bazické podklady; často se pěstuje a místy zplaňuje. Dříve zjištěn u Vranova nad Dyjí (J. Čáp, 1993, cf. Pladias), Ledových slují a Čížova (např. A. Oborny, 1887, MZ) a Nového Hrádku u Lukova (Badošek in Bravencová et al. 2007a). Původní výskyt zřejmě leží mezi Lukovem a Hardeggem, v současné době jsou častější zplanělé rostliny (známkou úniku z kultury jsou barevné odchylky).

Mesophile Wälder und Sträucher, bevorzugt basische Substrate; wird oft kultiviert und verwildert stellenweise. Zuvor bei Vranov nad Dyjí (J. Čáp, 1993, vgl. Pladias), den Eisleithen und Čížov (z. B.A. Oborny, 1887, MZ) und in der Nähe von Neuhäusel bei Lukov (Badošek in Bravencová et al. 2007a) gefunden. Das ursprüngliche Vorkommen liegt wahrscheinlich zwischen Lukov und Hardegg. Heute finden sich häufiger verwilderte Pflanzen (Zeichen einer Kulturflucht sind Farbabweichungen).

Arabidopsis arenosa subsp. arenosa
řeřišničník písečný pravý
Sand-Schaumkresse
syn.: *Cardaminopsis arenosa*

Arabidopsis halleri N | r
řeřišničník Hallerův
Kriech-Schaumkresse
syn.: *Cardaminopsis halleri*

Lesní okraje a mezofilní louky; podhorský prvek na lokální hranici rozšíření, splavovaný do nižších poloh řekami. Roste pouze na rakouské straně pod Hardeggem (Grulich in Drlík et al. 2005), kde byl také nyní potvrzen. Na moravské straně je nejbližší známá lokalita u Bítova (V. Drlík, 1953, MZ; R. Němec, 2012, MZ).

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

Pozn.: Druh se v současnosti rozpadá na více poddruhů (Šrámková et al. 2017); výskyty v území vyžadují taxonomickou revizi.

Waldränder und mesophile Wiesen; Gebirgselement an der lokalen Verbreitungsgrenze, das von Flüssen in niedrigere Lagen geschwemmt wurde. Wächst nur auf österreichischer Seite unterhalb von Hardegg (Grulich in Drlík et al. 2005), wo es auch jetzt bestätigt wurde. Auf mährischer Seite befindet sich der nächste bekannte Fundort in der Nähe von Bítov (V. Drlík, 1953, MZ; R. Němec, 2012, MZ).

Anm.: Die Art wird derzeit in weitere Unterarten gegliedert (Šrámková et al. 2017); die Vorkommen im Gebiet erfordern eine taxonomische Überarbeitung.

Arabidopsis thaliana

huseníček rolní
Acker-Schaumkresse

Arabis auriculata

huseník ouškatý
Öhrchen-Gänsekresse

Skalní terásky s nezapojenou vegetací efemer, vždy na bazických podkladech. Efemerní druh s velkým meziročním kolísáním početnosti jedinců na lokalitách. Zaznamenán byl v pruhu krystalických vápenců mezi Lukovem a Hardeggem a v údolí Fugnitz (Grulich 1997), vzácně i na svorech Vraní skály (M. Chytrý 1992 in Chytrý et Vicherek 2003). Nyní ověřen na ostrožně Einsiedler (V. Grulich, 2019, not.) a na Vraní skále (J. Hummel, 2020, not.).

Felsabsätze mit lockerer ephemerer Vegetation, immer auf basischen Substraten. Ephemere Art mit großen jährlichen Schwankungen der Anzahl der Exemplare an den Standorten. Sie wurde im Streifen kristallinen Kalkgesteins zwischen Lukov und Hardegg und im Fugnitztal (Grulich 1997), vereinzelt am Rabenfelsen (M. Chytrý 1992 und Chytrý et Vicherek 2003) gefunden. Jetzt am Bergsporn Einsiedler (V. Grulich, 2019, not.) und am Rabenfelsen (J. Hummel, 2020, not.) nachgewiesen.

Arabis glabra

huseník lysý

Gewöhnlich-Turmkresse
syn.: *Turritis glabra*

Arabis hirsuta

huseník chlupatý
Wiesen-Gänsekresse

Travnaté a křovinaté stráně. Prokazatelně doložen od Ledových slují (L. Ekrt, 2002, CB, rev. M. Štech).

Pozn.: Na území se vyskytuje i velmi podobný druh *A. sagittaria* (cf. Grulich 1997). Záznamy nepodložené herbářovou položkou nelze nekriticky přebírat.

Grasige und buschige Hänge. Nachweislich dokumentiert an den Eisleithen (L. Ekrt, 2002, CB, rev. M. Štech).

Anm.: Im Gebiet kommt auch die sehr ähnliche Art *A. sagittaria* vor (vgl. Grulich 1997). Angaben ohne Herbarleg können nicht unkritisch übernommen werden.

C3 ***Arabis pauciflora***

huseník chudokvětý
Wenigblüten-Kohlkresse
syn.: *Arabis brassica*, *Fourraea alpina*

Světlé doubravy a dubohabřiny, suťové lesy, křovinaté stráně; typický druh východního okraje českého masivu na lokální hranici rozšíření. Roste dosti hojně v údolích Dyje a jejích přítoků.

Lichte Eichen- und Eichen-Hainbuchenwälder, Schuttwälder, buschige Hänge; typische Art des östlichen Randes der Böhmischen Masse an der lokalen Verbreitungsgrenze. Wächst ziemlich reichlich in den Tälern der Thaya und ihrer Zuflüsse.

Arabis sagittata

huseník střelovitý
Pfeil-Gänsekresse

Travnaté a křovinaté stráně, lesní lemy. V minulosti byl doložen z údolí Dyje u Znojma (A. Oborny, 1909, MZ), Trauznic (V. Drlík, 1950, MZ, rev. J. Štěpánek), Sloního hřbetu (R. Řepka, 1993, MZ) a u Lukova (R. Řepka, 1993, MZ).

Pozn.: Je velmi podobný druhu *A. hirsuta*, identitě zdejších rostlin je třeba věnovat další pozornost.

Grasige und buschige Hänge, Waldsäume. Aus der Vergangenheit sind Funde im Thayatal bei Znojmo (A. Oborny, 1909, MZ), in Trauznice (V. Drlík, 1950, MZ, rev. J. Štěpánek), am Hang Sloní hřbet (R. Řepka, 1993, MZ) und bei Lukov (R. Řepka, 1993, MZ) belegt.

Anm.: Sie ist der Art *A. hirsuta* sehr ähnlich. Die Identität der Pflanzen im Gebiet bedarf weiterer Aufmerksamkeit.

Arabis turrita

huseník převislý
Bogenkresse
syn.: *Pseudoturritis turrita*

C3 | **VU**

Humóznější dubohabřiny, částečně zastíněné balvanité sva-hy až suťové lesy; jihoevropský a alpský druh na severní hranici celkového areálu. Roste téměř na celém území v údolích Dyje a jejích přítoků.

Feuchtere Eichen-Hainbuchenwälder, teilweise schattige, steinige Hänge oder sogar Schuttwälder; südeuropäische und alpine Art an der Nordgrenze ihres Gesamtareals. Wächst fast im gesamten Gebiet in den Tälern der Thaya und ihrer Zuflüsse.

Arctium lappa

lopuch větší
Groß-Klette

arch | **nat**

Ruderalizovaná místa. Velmi hojně, na studovaném území nejběžnější druh rodu.

Ruderalisierte Standorte. Sehr häufig, im Untersuchungsgebiet die häufigste Art der Gattung.

Arctium minus

lopuch menší
Klein-Klette

Ruderální stanoviště, paseky, lesní cesty, eutrofizované lesní porosty. Roztroušeně po celém území, vzácnější než *A. lappa*, má zřejmě silnější vazbu na narušené lesní prostředí.

Ruderales Standorte, Lichtungen, Waldwege, eutrophizierte Waldbestände. Über das gesamte Gebiet zerstreut, seltener

als *A. lappa*, offenbar mit stärkerer Bindung an gestörte Waldbereiche.

Arctium nemorosum

lopuch hajní
Auen-Klette

C4a

Mezofilní lesy. V minulosti doložen z několika míst mezi Podmyčemi a Čížovem (Grulich 1997, cf. Koutecký in Kaplan et al. 2019). Nyní ověřen zejména v okolí Čížova, ale i u Podmolí.

Mesophile Wälder. In der Vergangenheit Funde an mehreren Stellen zwischen Podmyče und Čížov (Grulich 1997, vgl. Koutecký in Kaplan et al. 2019). Jetzt vor allem in der Umgebung von Čížov, aber auch bei Podmolí nachgewiesen.

Arctium tomentosum

lopuch plstnatý
Spinnweb-Klette

arch | nat

Rumiště, okraje cest na bezlesí, méně i v lesích. Hojný zástupce rodu.

Bauschutthalden, Wegränder in waldlosen Gebieten, weniger im Wald. Häufiger Vertreter der Gattung.

Arctium xambiguum

Kříženec *A. lappa* × *A. tomentosum*. Zaznamenán např. ve Feliciině údolí u Vranova nad Dyjí, zřejmě v místech společného výskytu rodičů častější.

Hybride von *A. lappa* × *A. tomentosum*. Nachgewiesen zum Beispiel im Feliziental in der Nähe von Vranov nad Dyjí, wahrscheinlich häufiger an Orten des gemeinsamen Vorkommens der Eltern.

Arenaria serpyllifolia

písečnice douškolistá
Quendel-Sandkraut

Aristolochia clematitis

podražec křovištní
Echt-Osterluzei

M | C4a | NT

Louky a lesní lemy. Roztroušeně roste na východě území, v údolí Dyje proti proudu vystupuje až po Hlubocké louky, izolovaně byl nalezen až při ústí Klaperova potoka, mimo údolí je rozšířen v pásu Hradiště – Hnanice. Historicky byl znám i ze západu studovaného území od Vranova nad Dyjí (Oborný 1879).

Wiesen und Waldsäume. Wächst zerstreut im Osten des Gebiets, im Dyje-Tal dringt sie flussaufwärts bis zur Wiese Hlubocká louka vor, isoliert wurde sie sogar an der Mündung des Baches Klaperův potok gefunden, außerhalb des Tals ist sie im Gürtel Hradiště-Hnanice verbreitet. Historisch war sie auch aus dem Westen des Untersuchungsgebietes aus Vranov nad Dyjí (Oborný 1879) bekannt.

Armeria arenaria

trávníčka písečná
Wegerich-Grasnelke

N

Suchá louka na vyšší terase v údolí Dyje. Druh roste pouze na rakouské straně na Untere Bärenmühlwiese pod Hardeggen. Nález pochází z nedávné doby, lokalita je od dalších nalezišť velmi vzdálená, a tudíž je původnost výskytu nejistá (cf. Bassler et Karrer 2015). Současným průzkumem byla ověřena bohatá populace mnoha desítek rostlin.

Trockene Wiese auf einer höheren Terrasse im Tal der Thaya. Die Art wächst nur auf österreichischer Seite auf der Unteren Bärenmühlwiese unterhalb von Hardegg. Der Fund stammt aus jüngster Zeit, die Lokalität ist sehr weit von anderen Fundorten entfernt, weshalb der Ursprung des Vorkommens ungewiss ist (vgl. Bassler et Karrer 2015). Die aktuelle Forschung bestätigte eine reiche Population von vielen Dutzend Pflanzen.

Armeria elongata* subsp. *elongata

trávníčka obecná pravá
Sand-Grasnelke

M | C4a | NT | 2

Armoracia rusticana

křen selský
Kren

arch | nat

Ruderální stanoviště a mezofilní louky, roztroušeně v údolí Dyje a v okolí sídel.

Ruderales Standorte und mesophile Wiesen, zerstreut im Thayatal und in der Nähe von Siedlungen.

Arrhenatherum elatius

ovsík vyvýšený
Glatthafer

arch | inv

Artemisia absinthium

pelyněk pravý
Echt-Wermut

arch | nat

Artemisia campestris

pelyněk ladní
(Eigentlicher) Feld-Wermut

Artemisia scoparia

pelyněk metlatý
Besen-Wermut

M | arch | nat | C1 | EN | 2 | ++

Skalní terásy. Z hradního vrchu v Hardeggu druh uvádí Janchen (1977), v r. 1992 byl doložen ze Sloního hřbetu (V. Grulich, 1992, BRNU; cf. Drlík et al. 2005); později snad rostl i na Kozích stezkách u Čížova (A. Reiter, 2001, NDOP), ale při absenci dokladu není vyloučena záměna s velmi podobnou *A. campestris*, která na lokalitě roste. Novější pozorování chybí.

Felsabsätze. Vom Burghügel in Hardegg wird die Art von Janchen (1977) erwähnt, 1992 wurde sie am Hang Sloní hřbet dokumentiert (V. Grulich, 1992, BRNU; vgl. Drlík et al. 2005); später wuchs sie wohl auch auf dem Geißsteig bei Čížov (A. Reiter, 2001, NDOP), aber mangels eines Belegs ist eine Verwechslung mit der sehr ähnlichen *A. campestris*, die an dem Standort wächst, nicht ausgeschlossen. Aktuelle Beobachtungen fehlen.

Artemisia vulgaris

pelyněk černobýl
Echt-Beifuß

Arum cylindraceum

árón východní
Südost-Aronstab

C4a | NT | r

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

Mezofilní lesy, velmi lokálně, častěji v údolí Dyje.

Pozn.: Jediný druh áronu na území (Grulich in Drlík et al. 2005), dříve neodlišován od *A. maculatum*.

Mesophile Wälder, sehr lokal, häufiger im Tal der Thaya.

Anm.: Die einzige Arum-Art im Gebiet (Grulich in Drlík et al. 2005) wurde früher nicht von *A. maculatum* unterschieden.

Aruncus dioicus

C4a

udatna lesní

Geißbart

Suťové lesy v inverzních polohách; podhorský prvek na lokální hranici rozšíření. Roste roztroušeně v západní polovině území, do termofytika nezasahuje.

Schuttwälder in Inversionslage; submontanes Element an der lokalen Verbreitungsgrenze. Wächst zerstreut in der westlichen Hälfte des Gebiets, tritt nicht ins Thermophytikum ein.

Asarum europaeum

kopytník evropský

Gewöhnlich-Haselwurz

Asclepias syriaca

M | neo | inv

klejicha hedvábná

Seidenpflanze

Asparagus officinalis

neo | nat

chřest lékařský

Garten-Spargel

Asparagus verticillatus

neo | cas

chřest přeslenitý

Wirtel-Spargel

Nedávno identifikován jako zplaňující druh flóry České republiky (Daníhelka et al. 2017). Několik jedinců uniklo ze zahrady na Hradišti (R. Němec et Z. Musil, 2019, MZ). Nalezen i na dalších místech v okolí studovaného území (Cínová hora a Tasovické svahy, R. Němec et P. Filippov, 2020, not.).

Kürzlich als verwildernde Art der tschechischen Flora identifiziert (Daníhelka et al. 2017). Mehrere Exemplare entwichen aus einem Garten in Hradiště (R. Němec et Z. Musil, 2019, MZ). Er wurde

auch an anderen Stellen in der Umgebung des Untersuchungsgebiets (Cínová hora (Zinnberg) und an den Hängen Tasovické svahy gefunden, R. Němec et P. Filippov, 2020, not.).

Asperugo procumbens

M | arch | nat | C3 | NT

ostrolist poléhavý

Scharfkraut

Náspy, meze, okraje cest, vzácně na úhorech, druh se silnou synantropní vazbou. Na konci 19. st. je popisován jako jedna z nejběžnějších rostlin v obcích okolo Znojma (Oborný 1879). Nyní roste vzácně mezi Hradištěm, Znojmem a Popicemi, izolovaně u Vranova nad Dyjí.

Aufschüttungen, Raine, Wegränder, vereinzelt auf Brachen, Art mit starker synanthroper Bindung. Ende des 19. Jahrhunderts wurde sie als eine der häufigsten Pflanzen in den Dörfern um Znojmo beschrieben (Oborný 1879). Jetzt wächst sie vereinzelt zwischen Hradiště, Znojmo und Popice, isoliert bei Vranov nad Dyjí.

Asperula arvensis

M | arch | cas | A1 | 0 | S | +++

mařinka rolní

Acker-Meier

Na konci 19. st. rostla na polích v Podmolí, Mašovicích a mezi Lukovem a Citonicemi (Oborný 1879), naposledy zaznamenána ve Znojmě (H. Laus, 1930, OP).

Ende des 19. Jahrhunderts wuchs er auf den Feldern in Podmolí, Mašovice und zwischen Lukov und Citonice (Oborný 1879), zuletzt dokumentiert in Znojmo (H. Laus, 1930, OP).

Asperula cynanchica

r

mařinka psí

Hügel-Meier

Asperula tinctoria

C3 | NT

mařinka barvířská

Färber-Meier

Prosvětlené teplomilné doubravy, preferuje bazický podklad. Doložena byla od Hnanic (A. Oborný, 1887, MZ), Hradiště (Drlík et al. 2005) a v r. 1992 byla nalezena na Kozích stez-

kách, Sloním hřbetu a v údolí Fugnitz (Grulich et Chytrý 1993), poslední dvě lokality byly ověřeny i nyní.

Lichtdurchflutete thermophile Eichenwälder, bevorzugt basischen Untergrund. Nachgewiesen wurde sie in Hnanice (A. Oborný, 1887, MZ), Hradiště (Drlík et al. 2005), und 1992 wurde sie auf dem Geißsteig, dem Hang Sloní hřbet und im Fugnitztal gefunden (Grulich et Chytrý 1993). Die letzten beiden Fundorte wurden auch jetzt bestätigt.

Asplenium ruta-muraria

sleziník routička

Mauer-Streifenfarn

Asplenium septentrionale

sleziník severní

Nord-Streifenfarn

Asplenium trichomanes

sleziník červený

Braunschwarz-Streifenfarn

Bazické i silikátové skály, spáry starých zdí; hojně.

Pozn.: Ve středoevropském prostoru je rozlišováno více poddruhů a jejich kříženců (Ekrt et Kubát in Kaplan et al. 2019a). Z území byly doloženy: subsp. *pachyrachis* (L. Ekrt, 2018, herb. L. Ekrt), subsp. *quadrivalens*, nothosubsp. *staufferi* (Ekrt in Kaplan et al. 2016b) a subsp. *trichomanes* (Ekrt l. c.). Basisches und Silikatgestein, Fugen alter Mauern; häufig.

Anm.: Im mitteleuropäischen Raum werden mehrere Unterarten und ihre Hybriden unterschieden (Ekrt et Kubát in Kaplan et al. 2019a). Aus dem Untersuchungsgebiet wurden dokumentiert: subsp. *pachyrachis* (L. Ekrt, 2018, herb. L. Ekrt), subsp. *quadrivalens*, nothosubsp. *staufferi* (Ekrt in Kaplan et al. 2016b) und subsp. *trichomanes* (Ekrt l. c.).

Asplenium xalternifolium

+++

sleziník střídavolistý

Deutscher Streifenfarn

Kříženec *A. septentrionale* × *A. trichomanes*. Historicky udáván z Gránického údolí u Znojma a z údolí Dyje mezi Hardeggem a Umlaufbergem (Oborný 1879).

Eine Hybride aus *A. septentrionale* × *A. trichomanes*. Aus der Vergangenheit sind Funde im Gránické údolí bei Znojmo und im Thayatal zwischen Hardegg und dem Umlaufberg dokumentiert (Oborny 1879).

Aster amellus* subsp. *bessarabicus C3 | NT | § 3
hvězdnice chlumní velkóuborná
Berg-Aster

Suché trávníky, preferuje bazický podklad; častěji na jihovýchodě území, na hranách údolí vystupuje proti proudu Dyje až do okolí Hardegg a do údolí Fugnitz.

Pozn.: Ve střední Evropě se vyskytují dva cytotypy, diploidní a hexaploidní, morfologické odlišení ale není spolehlivé. Česká literatura (Štěpánek in Kaplan et al. 2019a) diploidy hodnotí jako subsp. *amellus*, hexaploidy jako subsp. *bessarabicus*. Rostliny v Podyjí jsou morfologicky jednotné a odpovídají subsp. *bessarabicus*.

Trockenrasen, bevorzugt basischen Untergrund; häufiger im Südosten des Gebiets, entlang der Talränder dringt sie flussaufwärts der Thaya bis in die Umgebung von Hardegg und ins Fugnitztal vor.

Anm.: In Mitteleuropa gibt es zwei Zytotypen, diploide und hexaploide, die morphologische Differenzierung ist jedoch nicht zuverlässig. Tschechische Literatur (Štěpánek in Kaplan et al. 2019a) bewertet die Diploiden als subsp. *amellus*, die Hexaploiden als subsp. *bessarabicus*. Die Pflanzen in Podyjí sind morphologisch einheitlich und entsprechen der subsp. *bessarabicus*.

Astragalus cicer
kozinec cizrnovitý
Kicher-Tragant

Astragalus danicus M | (C3 | NT | § 3 | 1 | §) | ++
kozinec dánský
Dänisch-Tragant

V r. 1994 byl doložen u Horního Břečkova (Grulich 1997, cf. Danihelka et Kaplan in Kaplan et al. 2016), výskyt měl charakter novodobého přechodného zavlečení. 1994 wurde er bei Horní Břečkov nachgewiesen (Grulich

1997, vgl. Danihelka et Kaplan in Kaplan et al. 2016), das Vorkommen hatte den Charakter einer neuzeitlichen vorübergehenden Einschleppung.

Astragalus glycyphyllos
kozinec sladkolistý
Süß-Tragant

Astragalus onobrychis M | C3 | NT | § 3
kozinec vičencovitý
Langfahnen-Tragant

Trávníky, okraje cest, preferuje sprašový podklad. V minulosti byl opakovaně zaznamenán na východě území (Oborny 1879, 1883–1886; Drlík et al. 2005; Krejčí 1980; Grulich 1997). Nyní nalezen u Konic: ve sprašové stěně ve vinicích a v železničním zářezu, dále ojediněle v trávníku na Hradišti.

Rasen, Wegränder, bevorzugt über Löss. In der Vergangenheit wurde er wiederholt im Osten des Gebiets dokumentiert (Oborny 1879, 1883–1886; Drlík et al. 2005; Krejčí 1980; Grulich 1997). Jetzt in der Nähe von Konice gefunden: in einer Lösswand in den Weinbergen und im Einschnitt der Eisenbahnlinie, außerdem vereinzelt auf Rasenflächen in Hradiště.

Astrantia major* subsp. *major
jarmanka větší pravá
Gewöhnliche Groß-Sterndolde

Humózní světlé lesy a jejich okraje, častěji v nivě Fugnitz, Dyje a Klapérova potoka.

Humose, lichte Wälder und ihre Ränder, häufiger in der Au von Fugnitz, Thaya und des Baches Klaperrův potok.

Athyrium filix-femina
papratka samičí
Wald-Frauenfarn

Atriplex hortensis M | arch | cas | ++
lebeda zahradní
Garten-Melde

Pěstuje se na zahrádkách a místy přechodně zplaňuje. Na Znojemsku vzácně rostla již v 19. st. (Oborny 1879), později byla zaznamenána jižně od Onšova (Grulich 1997), pozdější údaje chybí.

Wächst in Gärten und verwildert stellenweise vorübergehend. Wuchs im 19. Jahrhundert selten in der Region Znojmo (Oborny 1879), später wurde sie südlich von Onšov dokumentiert (Grulich 1997), spätere Daten fehlen.

Atriplex oblongifolia M | arch | nat
lebeda podlouhlostá
Langblatt-Melde

Ruderální stanoviště, okraje cest, na východě území často, zjištěna až k Lukovu.

Pozn.: Na podzim vytváří nápadné šedé porosty.

Ruderales Standorte, Wegränder, im Osten des Gebiets, Funde bis zur Ortschaft Lukov.

Anm.: Im Herbst bildet sie auffällig graue Bestände.

Atriplex patula arch | nat
lebeda rozkladitá
Spreizende Melde

Atriplex prostrata* subsp. *latifolia M | C4a | NT | 3
lebeda hrálovitá širolostá
Spreiz-Melde

Ruderální stanoviště, často na zasolených půdách. Doložena je z břehu znojemské přehrady u Králova stolce (V. Grulich, 1991, BRNU) a udávána i od Podmolí a Konic (Cigánek 1998). Nyní byla zjištěna jen na bahnitěm břehu Dyje ve Znojmě a u Mašovic. Přežívá v půdní bance diaspor a objevuje se jen za příznivých podmínek.

Ruderales Standorte, oft auf salzhaltigen Böden. Nachgewiesen am Ufer des Stausees Znojmo am Königsstuhl (V. Grulich, 1991, BRNU). Funde werden auch aus Podmolí und Konice angeführt (Cigánek 1998). Jetzt wurde sie nur am schlammigen Ufer der Thaya in Znojmo und bei Mašovice gefunden. Überlebt in der Diasporen-Bodenbank und zeigt sich nur unter günstigen Bedingungen.

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

<p><i>Atriplex rosea</i> arch cas M C1 CR 1 S +++ lebeda růžová Rosen-Melde</p>	<p>Felsensteinkraut syn.: <i>A. saxatilis</i> subsp. <i>arduini</i></p>	<p><i>Bassia prostrata</i> M (2) ++ bytel rozprostřený Halbstrauch-Radmelde syn.: <i>Kochia prostrata</i></p>
<p>V 19. a na začátku 20. st. byla na Znojemsku uváděna ještě jako hojná (cf. Oborny 1879, 1883–1886; Himmelbaur et Stumme 1923), později ustoupila. Im 19. und frühen 20. Jahrhundert wurden in der Region Znojmo noch häufige Vorkommen erwähnt (vgl. Oborny 1879, 1883–1886; Himmelbaur et Stumme 1923), später ging sie zurück.</p>	<p>Skalní štěrbiny a terásky v údolí Dyje, zřídka i bočních přítoků. Občas pěstovaná na zahrádkách, odkud uniká (Lukov). Felsspalten und Terrassen im Thayatal, selten auch an den Zuflüssen. Gelegentlich in Gärten kultiviert, aus denen sie entweicht (Lukov).</p>	<p>Na studovaném území druh původně nerostl, až v r. 1987 bylo několik rostlin vysazeno na lokalitu Horecký kopec u Hnanic: ještě v r. 1995 přežívali jen krnící jedinci (Grulich 1996b), kteří později odumřeli (Němec et Němcová 2011). Im Untersuchungsgebiet wuchs die Art ursprünglich nicht, erst 1987 wurden mehrere Pflanzen an der Lokalität Horecký kopec bei Hnanice gepflanzt: Noch 1995 überlebten einige verschrunpelte Exemplare (Grulich 1996b), die später abstarben (Němec et Němcová 2011).</p>
<p><i>Atriplex sagittata</i> arch inv lebeda lesklá Glanz-Melde</p>	<p><i>Avena fatua</i> M arch nat oves hluchý Flug-Hafer</p>	
<p><i>Atriplex tatarica</i> M arch nat lebeda tatarská Tataren-Melde</p>	<p><i>Avena sativa</i> M arch cas oves setý Saat-Hafer</p>	<p><i>Bassia scoparia</i> subsp. <i>scoparia</i> neo inv bytel metlatý pravý Garten-Besen-Radmelde syn.: <i>Kochia scoparia</i></p>
<p>Ruderální stanoviště, okraje cest. Roztroušeně až hojně roste na jihovýchodě území (např. Oborny 1883–1886; Hradiště, V. Drlík, 1951, MZ; Grulich 1997). Ruderales Standorte, Felldränder. Wächst zerstreut bis häufig im Südosten des Gebiets (z. B. Oborny 1883–1886; Hradiště, V. Drlík, 1951, MZ; Grulich 1997).</p>	<p><i>Avenella flexuosa</i> subsp. <i>flexuosa</i> metlička křivolaká pravá Gewöhnliche Drahtschmiele</p>	<p><i>Botrychium lunaria</i> C2 VU S3 r +++ vratička měsíční Mond-Rautenfarn</p>
<p><i>Atropa bella-donna</i> rulík zlomocný Echt-Tollkirsche</p>	<p><i>Ballota nigra</i> subsp. <i>nigra</i> arch nat měrnice černá pravá Langzahnliche Gewöhnlich-Schwarznessel</p>	<p>V letech 1878 a 1891 doložena z Gránického údolí u Znojma (cf. Ekrt in Kaplan et al. 2017), pozdější údaje chybí. In den Jahren 1878 und 1891 aus dem Gránické údolí bei Znojmo dokumentiert (vgl. Ekrt in Kaplan et al. 2017), spätere Daten fehlen.</p>
<p><i>Aubrieta deltoidea</i> M neo cas tařička kosníkovitá Griechisch-Blaukissen</p>	<p><i>Barbarea stricta</i> M C3 barborka přitisklá Steif-Barbarakresse</p>	<p><i>Bellis perennis</i> sedmikráska obecná Dauer-Gänseblümchen</p>
<p>Okrasná rostlina, občas zplaňuje. Zjištěna ve Vranově nad Dyjí a v Lesné. Zierpflanze, verwildert gelegentlich. Gefunden in Vranov nad Dyjí und Lesná.</p>	<p>Pobřežní porosty u Dyje. V 19. st. byla uváděna z údolí Dyje od Bítova po Hodonice (Oborny 1872), další údaje chybí. Nyní roste ojedinele mezi Papírnou a Znojmem, hlavně na březích znojemské přehrady. Ufervegetation an der Thaya. Im 19. Jahrhundert wurde es aus dem Thayatal zwischen Bítov und Hodonice (Oborny 1872) gemeldet, andere Daten fehlen. Jetzt wächst es vereinzelt zwischen Papírna und Znojmo, hauptsächlich an den Ufern des Stausees Znojmo.</p>	<p><i>Berberis vulgaris</i> C4a NT dřišťál obecný Echte Berberitze</p>
<p><i>Aurinia saxatilis</i> C4a NT S3 tařice skalní</p>	<p><i>Barbarea vulgaris</i> barborka obecná Echt-Barbarakresse</p>	<p><i>Bergenia crassifolia</i> neo cas bergenie tučnolistá Wickelwurz</p>

Pěstovaná zplaňující rostlina, např. u Znojma a Vranova nad Dyjí. Pozn.: V okolí zahrádkářské kolonie pod Kraví horou bylo nalezeno více kultivarů bergenií, jejichž taxonomická identita je nejasná.

Kultivierte, verwildernde Pflanze, z. B. bei Znojmo und Vranov nad Dyjí.

Anm.: In der Nähe der Gartenkolonie unterhalb des Kühbergs wurden mehrere *Bergenia*-Kultursorten gefunden, deren taxonomische Identität unklar ist.

Berteroia incana subsp. incana arch | nat
šedivka šedá pravá
Gewöhnlich-Graukresse

Berula erecta M | C4a | NT | 3
potočník vzpřímený
Berle

Historicky je druh znám od Andělského mlýna u Mašovic (Jar. Rydlo, 1994, not. in Rydlo 1995), kde jsme ho nyní ověřili. Nově byl nalezen u Hnanic v nivě Daníže.

Historisch bekannt ist die Art von der Engelmühle (Andělský mlýn) bei Mašovice (Jar. Rydlo, 1994, not. in Rydlo 1995), wo wir sie jetzt verifiziert haben. Neu wurde sie bei Hnanice in der Au des Bachs Daníž gefunden.

Beta vulgaris M | arch | cas
řepa obecná
Runkelrübe

V Konicích byla nalezena zplaňující *B. vulgaris* convar. *cicla* (mangold).

In Konice wurde die verwildernde *B. vulgaris* convar. *cicla* (Mangold) gefunden.

Betonica officinalis
bukvice lékařská
Echt-Betonie

Betula pendula
bříza bělokorá
Hänge-Birke

Betula pubescens subsp. pubescens N | 3
bříza pýřitá pravá
Eigentliche Moor-Birke

Lesní mokřady. Roste v jihovýchodním cípu NP Thayatal u státní hranice s Českou republikou (R. Němec et P. Filippov, 2019–2020, not.).

Pozn.: Další blízká lokalita leží v Rakousku na pramenech Daníže, těsně za hranicemi studovaného území (V. Grulich, 2000, not.; R. Němec, 2019, not.).

Feuchte Waldstandorte. Wächst im südöstlichen Zipfel des NP Thayatal an der Staatsgrenze zur Tschechischen Republik (R. Němec et P. Filippov, 2019–2020, not.).

Anm.: Ein weiterer nahe gelegener Standort befindet sich in Österreich an den Quellen des Baches Daníž, knapp hinter der Grenze des Untersuchungsgebiets (V. Grulich, 2000, not.; R. Němec, 2019, not.).

Bidens cernuus M
dvouzubec nicí
Nick-Zweizahn

Břehy vodních nádrží. První nález pochází z r. 1984 z lokality U Jejkala, později byl druh zaznamenán také v Lukově (Grulich 1997, cf. též Štěpánková in Kaplan et al 2016), zdejší rybník ale prošel nedávno úpravami a druh poté zaznamenán nebyl. Nyní byl potvrzen v okolí rybníků U Jejkala a nově zaznamenán v tůni ve starém lůmku západně od Podmyčí (P. Filippov et R. Němec, 2019, not.).

Ufer von Stauseen. Der erste Fund stammt aus dem Jahr 1984 von der Lokalität U Jejkala. Später wurde die Art auch in Lukov nachgewiesen (Grulich 1997, vgl. auch Štěpánková in Kaplan et al. 2016), der dortige Teich wurde jedoch kürzlich instandgesetzt und die Art danach nicht mehr gefunden. Sie wurde nun in der Nähe der U Jejkala-Teiche bestätigt und neu in einem Tümpel in einem alten Steinbruch westlich von Podmyče festgestellt (P. Filippov et R. Němec, 2019, not.).

Bidens ferulifolius M | neo | cas
dvouzubec prutolistý
Gold-Zweizahn

Pěstovaná okrasná rostlina, vzácně zplaňuje, Vranov nad Dyjí.

Kultivierte Zierpflanze, verwildert selten, Vranov nad Dyjí.

Bidens frondosus M | neo | inv
dvouzubec černoplodý
Schwarzfrucht-Zweizahn

Břehy vodních toků a nádrží; původní v Severní Americe. Na studované území se druh dostal až v druhé polovině 20. st. (cf. Štěpánková in Kaplan et al. 2016), na přelomu 80. a 90. let zde již rostl (Grulich 1997) a od té doby se rozšířil. Šíří ho mimo jiné rybáři, kterým nažky vybavené háčky pro epizoochorní šíření ulpívají na oblečení.

Ufer von Wasserläufen und Stauseen; heimisch in Nordamerika. Ins Untersuchungsgebiet gelangte die Art erst in der zweiten Hälfte des 20. Jahrhunderts. (vgl. Štěpánková in Kaplan et al. 2016), um die Wende der 80er und 90er Jahre wuchs sie hier bereits (Grulich 1997) und hat sich seitdem verbreitet. Sie wird unter anderem von Anglern verbreitet, an deren Kleidung die mit Haken zur epizoochoren Verbreitung ausgestatteten Achänen haften bleiben.

Bidens radiatus M | 3
dvouzubec paprscitý
Groß-Zweizahn

Obnažená dna a břehy vodních nádrží. Na území zasahuje okrajem souvislého výskytu na Českomoravské vrchovině, zaznamenán pouze u rybníků U Jejkala – poprvé sbíral Jar. Rydlo v r. 1994 (cf. Štěpánková in Kaplan et al. 2016).

Freiliegende Böden und Ufer von Stauseen. Bis an den Rand des Untersuchungsgebiets erstreckt sich ein kontinuierliches Vorkommen im Böhmischem-mährischem Hochland, das hier nur an den Teichen U Jejkala dokumentiert wurde – erstmals gesammelt von Jar. Rydlo im Jahre 1994 (vgl. Štěpánková in Kaplan et al. 2016).

Bidens tripartita
dvouzubec trojdílný
Dreiteil-Zweizahn
syn.: *Bidens tripartita*

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

Biscutella laevigata* subsp. *varia

dvojštítek hladkoplodý měnlivý
Glatt-Brillenschötchen

C3 | § 3

Vřesoviště a suché trávníky na mělké půdě, skalní terásky, zřídka světlé doubravy, převážně na kyselém podloží. Dosti hojně na východě území, údolím Dyje vystupuje západně až k Novému Hrádku, izolovaně roste severně od Hardeggu.

Pozn.: v rakouské literatuře je tento taxon označován jako subsp. *kernerii*.

Heiden und Trocknrasen auf geringmächtigem Boden, Felsabsätze selten in lichten Eichenhainen, vorwiegend auf saurem Untergrund. Relativ häufig im Osten des Gebiets, durch das Thayatal dringt sie westlich bis nach Neuhäusel vor und wächst isoliert nördlich von Hardegg.

Anm.: In der österreichischen Literatur wird die hier vertretene Sippe zu subsp. *kernerii* gestellt.

Bistorta officinalis

rdesno hadí kořen
Schlangen-Knöterich
syn.: *Polygonum bistorta*

Pcháčové louky; územím prochází lokální hranice rozšíření, směrem do panonského termofytika výskyt nepokračuje. Druh roste pouze v západní části území, např. u Čížova (již Oborny 1879), u Podmyčí, U Jejkala a v údolí Fugnitz.

Kratzdistelwiesen; durch das Gebiet verläuft die lokale Verbreitungsgrenze, das Vorkommen setzt sich nicht in Richtung des pannonschen Thermofytikums fort. Die Art wächst nur im westlichen Teil des Gebiets, z. B. bei Čížov (bereits Oborny 1879), bei Podmyče, U Jejkala und im Fugnitztal.

Blysmus compressus

skřípinka smáčkutá
Quetsch-Quellbinse

M | C2 | EN | r | +++

Oborny (1879) druh uvádí z Gránického údolí, z údolí Dyje u Znojma, od Devíti mlýnů, Podmolí a Lukova a dokládá z oblasti mezi Konicemi a Popicemi (Poppitzer Schlucht, A. Oborny, 1872, MZ). Později však druh na studovaném úze-

mí vyhynul (cf. Drlík et al. 2005), ústup nastal v celé České republice (cf. Grulich 2017).

Oborny (1879) erwähnt die Art aus dem Gránické údolí, aus dem Thayatal bei Znojmo, von Neunmühlen, Podmolí und Lukov und dokumentiert Funde im Gebiet zwischen Konice und Popice (Poppitzer Schlucht, A. Oborny, 1872, MZ). Später starb die Art jedoch im Untersuchungsgebiet aus (vgl. Drlík et al. 2005), ihr Rückgang fand in der gesamten Tschechischen Republik statt (vgl. Grulich 2017).

Bolboschoenus planiculmis

kamyšík polní
Platthalm-Knollenbinse
syn.: *B. maritimus* auct.

M | C4a | NT | 3r! | ++

Břehové porosty vodních toků a nádrží. Zaznamenán byl již v r. 1872 na březích Dyje u Znojma, později v r. 2007 u rybníka Horní Jejkal (Ducháček et Hroudová in Kaplan 2015). Východně od studovaného území je dosti častý a objevuje se zejména ve vlhkých letech v periodických mokřadech (Němec et al. 2014). Na studovaném území nyní nezjištěn, ale opětovný nálezy lze očekávat.

Pozn.: Druh z okruhu *B. maritimus* agg.; kromě *B. planiculmis* rostou v okolí studovaného území další původní stře-doevropské zástupci: *B. maritimus*, *B. laticarpus* (více sběrů jihovýchodně od Znojma, MZ; Němec et al. 2014) a *B. yagara* (např. R. Hetflaiš, 2012, Šumná, MZ), vše rev. M. Ducháček. Ufervegetation von Wasserläufen und Stauseen. Dokumentiert wurde sie bereits 1872 an den Ufern der Thaya bei Znojmo, später im Jahre 2007 am Teich Horní jekal (Ducháček et Hroudová in Kaplan 2015). Östlich des Untersuchungsgebietes ist sie recht häufig und tritt insbesondere in feuchten Jahren in periodischen Feuchtgebieten auf (Němec et al. 2014). Derzeit nicht im untersuchten Gebiet gefunden, aber eine Wiederentdeckung ist zu erwarten.

Anm.: Art aus der Gruppe *B. maritimus* agg.; Neben *B. planiculmis* wachsen in der Umgebung des Untersuchungsgebietes weitere ursprüngliche mitteleuropäische Vertreter von *B. maritimus* agg.: *B. maritimus*, *B. laticarpus* (mehrere Funde südöstlich von Znojmo, MZ; Němec et al. 2014) und *B. yagara* (z. B. R. Hetflaiš, 2012, Šumná, MZ), alle rev. M. Ducháček.

Borago officinalis

Brutnák lékařský
Echt-Borretsch

arch | cas

Pěstovaná rostlina. V okolí sídel zaznamenána již v 19. st. (Oborny 1879) a vzácně zplaňuje i nyní (Konice, R. Němec et P. Filippov, 2020, not.).

Kulturpflanze. In der Umgebung von Siedlungen bereits im 19. Jahrhundert dokumentiert (Oborny 1879). Vereinzelt verwildert sie auch heute (Konice, R. Němec et P. Filippov, 2020, not.).

Bothriochloa ischaemum

vousatka prstnatá
Europa-Bartgras

C3 | NT

Suché trávníky, skalní terásky, většinou v rozvolněné vegetaci. Roztroušeně roste ve východní části území a v širším okolí Hardeggu, jinde velmi vzácně.

Trockenrasen, Felsabsätze, meist in lockerer Vegetation. Wächst zerstreut im östlichen Teil des Gebiets und in der weiteren Umgebung von Hardegg, sehr selten anderswo.

Brachypodium pinnatum

válečka prapořitá
Fieder-Zwenke

Brachypodium sylvaticum

válečka lesní
Wald-Zwenke

Brachypodium rupestre

válečka skalní
Felsen-Zwenke

neo | nat

Suché části údolních luk. V minulosti byla válečka skalní v celé České republice přehlížena, ani ze studovaného území nebyla dosud známá. V rámci našeho výzkumu jsme ji našli v rozsáhlých populacích na Gališské louce (R. Němec et P. Filippov, 2020, MZ) a na loukách v údolí Fugnitz (P. Filippov et R. Němec, 2020, MZ), oboje rev. M. Dančák. V Rakousku je považována za původní až po severní předhůří Alp, v České

republice se spíše uvažuje o druhotném výskytu (Kaplan in Kaplan et al. 2019a). Není ovšem vyloučeno, že zdejší výskyt je původní.

Trockene Teile von Talwiesen. In der Vergangenheit wurde die Felsen-Zwenke in der gesamten Tschechischen Republik übersehen. Auch aus dem Untersuchungsgebiet war sie bisher nicht bekannt. Im Rahmen unserer Forschung fanden wir sie in großen Populationen auf der Gališská-Wiese (R. Němec et P. Filippov, 2020, MZ) und auf Wiesen im Fugnitztal (P. Filippov et R. Němec, 2020, MZ), beide rev. M. Dančák). In Österreich gilt sie bis in die nördlichen Voralpen als heimisch, in der Tschechischen Republik wird eher ein sekundäres Vorkommen in Betracht gezogen (Kaplan in Kaplan et al. 2019a). Es ist jedoch nicht ausgeschlossen, dass das Vorkommen hier ursprünglich ist.

Brassica napus

brukev řepka
Raps

Hojně pěstovaná plodina, zplaňuje na okrajích cest a v obcích.

Häufig kultivierte Feldfrucht, verwildert an Wegrändern und in Dörfern.

Briza media

třeslice prostřední
Mittel-Zittergeras

Bromus arvensis M | arch | cas | C1 | CR | 1 | S | +++
sveřep rolní
Acker-Trespe

Polní plevel. Dříve rostl hojně u Znojma, Konic a Popic (Oborny 1879, 1883–1886) a byl zde i doložen: u Znojma (A. Oborny, 1873, PRC, MZ) a u Hnanic (F. Švestka, 1951, BRNU), vše rev. J. Danihelka. Později zcela vymizel.

Feldunkraut. Wuchs häufig in der Nähe von Znojmo, Konice und Popice (Oborny 1879, 1883–1886) und wurde hier auch belegt: bei Znojmo (A. Oborny, 1873, PRC, MZ) und Hnanice (F. Švestka, 1951, BRNU), alle rev. J. Danihelka. Verschwand später vollständig.

Bromus benekenii

sveřep Benekenův
Kleine Wald-Trespe

Viz pozn. u *B. ramosus*.
Siehe Anm. zu *B. ramosus*.

Bromus carinatus

sveřep kýlnatý
Kiel-Trespe

Okraje cest, ruderalní stanoviště. Druh pochází ze Severní Ameriky, dříve byl i pěstován a nyní se u nás šíří. Na studovaném území byl poprvé doložen z Havraníků (rumiště za humny, V. Grulich, 2007, BRNU, rev. J. Danihelka), nyní od Mašovic (T. Vymyslický, 2019, MZ, rev. J. Danihelka).

Wegränder, ruderal Standorte. Die Art stammt aus Nordamerika, wurde früher auch kultiviert und breitet sich jetzt bei uns aus. Wurde im Untersuchungsgebiet erstmals in Havraníky (Bauschutthalde am Ortsrand, V. Grulich, 2007, BRNU, rev. J. Danihelka) und jetzt aus Mašovice dokumentiert (T. Vymyslický, 2019, MZ, rev. J. Danihelka).

Bromus commutatus M | arch | nat | C3 | DD | 3 | +++
sveřep luční
Verwechsel-Trespe

Je uváděn u Znojma již v 19. st. (Oborny 1879, 1883–1886), doložen ale zřejmě není. Autoři začátku 20. st. (Himmelbaur et Stumme 1923) přebírají starší údaje a ani pozděj druh z území důvěryhodně doložen nebyl.

Wird bei Znojmo bereits im 19. Jahrhundert erwähnt (Oborny 1879, 1883–1886), ist aber wahrscheinlich nicht belegt. Autoren übernahmen zu Beginn des 20. Jahrhunderts (Himmelbaur et Stumme 1923) ältere Daten, und auch später wurde die Art im Gebiet nicht zuverlässig dokumentiert.

Bromus erectus

sveřep vzpřímený
Aufrecht-Trespe

Bromus hordeaceus subsp. hordeaceus arch | nat

sveřep měkký pravý
Eigentliche Flaum-Trespe

Bromus inermis

sveřep bezbranný
Wehrlos-Trespe

Bromus japonicus

sveřep japonský
Hänge-Trespe

Bromus ramosus

sveřep větevnatý
Große Wald-Trespe

Dubohabřiny; v Podyjí má izolovanou lokalitu. Ve starších pramenech je druh ze Znojemska uváděn (Oborny 1883–1886; Himmelbaur et Stumme 1923), ale hodnověrné doklady chybí. Podobně nelze brát vážně zprávy V. Drlíka z 50. let 20. st. (cf. Drlík et al. 2005), neboť tento druh zaměňoval s *B. benekenii*. Jediný doklad byl sebrán teprve v r. 1984 jižně od Čížova (V. Grulich, 1984, MMI), rostliny ale rozpoznal až M. Dančák z herbářového materiálu a tak druh ještě není uveden v dobové literatuře (Grulich 1997). V r. 2020 byla lokalita původního nálezu navštívena a výskyt ověřen (R. Němec, M. Hroneš et L. Reiterová, MZ, rev. M. Dančák).

Eichen-Hainbuchenwälder; in Podyjí hat er einen isolierten Standort. In älteren Quellen wird die Art aus der Region Znojmo erwähnt (Oborny 1883–1886; Himmelbaur et Stumme 1923), aber glaubwürdige Belege fehlen. Ebenso wenig können die Berichte von V. Drlík aus den 1950er Jahren ernst genommen werden (vgl. Drlík et al. 2005), da er diese Art mit *B. benekenii* verwechselte. Der einzige bisherige Beleg wurde erst 1984 südlich von Čížov gesammelt (V. Grulich, 1984, MMI). Erkannt wurden die Pflanzen jedoch erst von M. Dančák anhand von Herbarmaterial, weshalb die Art in der zeitgenössischen Literatur noch nicht erwähnt wird (Grulich 1997). Im Jahr 2020 wurde die Lokalität des ursprünglichen Fundes besucht und das Vorkommen verifiziert (R. Němec, M. Hroneš und L. Reiterová, MZ, rev. M. Dančák).

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

Bromus secalinus M | arch | cas | C1 | CR | 2r! | S | +++

sveřep stoklasa
Roggen-Trespe

Polní plevel, který v 19. st. rostl hojně i u Znojma (Oborny 1883–1886) a rozšířený byl v regionu i počátkem 20. st. (Himmelbaur et Stumme 1923). Novější údaje chybí.

Feldunkraut, das im 19. Jahrhundert auch bei Znojmo reichlich wuchs (Oborny 1883–1886) und auch zu Beginn des 20. Jahrhunderts in der Region weit verbreitet war (Himmelbaur et Stumme 1923). Neuere Daten fehlen.

Bromus squarrosus M | C1 | CR | 2 | S

sveřep kostrbatý
Sparrig-Trespe

Skalní terásky. Pro flóru Moravy druh objevil v r. 1881 A. Oborny na levém břehu Dyje nad bývalou plovárnou ve Znojmě a na Kozích stezkách (Oborny 1883–1886). Později byl ověřen na Kozích stezkách a nově nalezen na Vraní skále, na Sloním hřbetu (cf. Grulich 1997) a západně od Hradiště (P. Badošek, 1993, BRNU). Všechny lokality byly nyní potvrzeny (R. Němec, MZ).

Felsabsätze. Für die Flora von Mähren wurde die Art 1881 von A. Oborny am linken Ufer der Thaya oberhalb des ehemaligen Schwimmbads in Znojmo und auf dem Geißsteig entdeckt (Oborny 1883–1886). Sie wurde später auf dem Geißsteig bestätigt und neu am Rabenfelsen, auf dem Hang Sloní hřbet (vgl. Grulich 1997) und westlich von Hradiště (P. Badošek, 1993, BRNU) nachgewiesen. Alle Fundorte wurden nun bestätigt (R. Němec, MZ).

Bromus sterilis arch | nat

sveřep jalový
Ruderal-Trespe

Bromus tectorum arch | nat

sveřep střešní
Dach-Trespe

Bryonia alba arch | nat

posed bílý
Weiß-Zaunrübe

Buddleia davidii N | neo | nat

komule Davidova
Gewöhnlich-Sommerflieder

Pěstovaný okrasný keř, vzácně zplaňuje. Zjištěn v Hardeggu (R. Němec, 2019, not.).

Kultivierter Zierstrauch, verwildert selten. Gefunden in Hardegg (R. Němec, 2019, not.).

Buglossoides arvensis arch | nat

kamejka rolní
Acker-Rindszunge
syn.: *Lithospermum arvense*

Okraje polí a vinic; vzácně, hlavně na východě území.

Pozn.: V minulosti nebyl taxon rozlišován od příbuzného *B. incassata* subsp. *splitgerberi*, takže starší nedoložené údaje nelze převzít. Ve starších sběrech nebyl druh zjištěn a zdá se, že je na studovaném území mnohem vzácnější než *B. incassata* subsp. *splitgerberi*.

Felder und Weinberge; selten, hauptsächlich im Osten des Gebiets.

Anm.: In der Vergangenheit wurde das Taxon nicht von der verwandten *B. incassata* subsp. *splitgerberi* unterschieden, so dass ältere, undokumentierte Daten nicht übernommen werden können. Die Art wurde in älteren Sammlungen nicht gefunden und scheint im Untersuchungsgebiet viel seltener zu sein als *B. incassata* subsp. *splitgerberi*.

Buglossoides incassata M | arch | nat

subsp. *splitgerberi*
kamejka ztlustlá přehlížená
Dickstiel-Rindszunge
syn.: *Lithospermum splitgerberi*

Pole, vinice, suché trávníky, skalní terásky; na východě území.

Pozn.: Dříve nebyl rozlišován od *B. arvensis*; s jistotou byl

doložen teprve na konci 20. st. (cf. Danihelka et Štěpánková in Kaplan et al. 2020). Ve skutečnosti je na území hojnější než *B. arvensis*, kromě polí roste i na přirozenějších stanovištích. Felder, Weinberge, trockenes Grasland, Felsabsätze; im Osten des Gebiets.

Anm.: Früher wurde sie nicht von *B. arvensis* unterschieden; mit Sicherheit ist sie erst am Ende des 20. Jahrhunderts dokumentiert. (vgl. Danihelka et Štěpánková in Kaplan et al. 2020). Tatsächlich kommt sie im Gebiet häufiger vor als *B. arvensis*. Außer auf Feldern wächst sie auch an natürlicheren Standorten.

Buglossoides purpurocaerulea C4a

kamejka modronachová
Purpurbrau-Rindszunge
syn.: *Lithospermum purpurocaeruleum*

Teplomilné lesy a lesní lemy, preferuje bazičtější podklad; na území na lokální severozápadní hranici rozšíření (další arely leží v českém termofytiku).

Thermophile Wälder und Waldsäume, bevorzugt basenreichere Substrate; auf dem Gebiet an der lokalen nordwestlichen Verbreitungsgrenze (andere Standorte liegen im böhmischen Thermophytikum).

Bunias orientalis N | neo | inv

rukevnik východní
Orient-Zackenschötchen

V České republice i v Rakousku významná invazní rostlina. Na konci 20. st. zjištěna u Hnanic a za hranicí studovaného území východně od Popic (Grulich 1997), z nedávné doby existují nedoložené záznamy i z údolí Dyje jižně od Lukova (M. Kočí, NDOP). Nyní zaznamenána pouze v údolí Fugnitz u cesty na jižní hranici NP Thayatal (R. Němec et P. Filippov, 2019, not. et foto).

In Tschechien und Österreich eine bedeutende invasive Pflanze. Ende des 20. Jahrhunderts bei Hnanice und außerhalb des Untersuchungsgebiets östlich von Popice (Grulich 1997) gefunden. Aus jüngerer Zeit existieren auch unbelegte Aufzeichnungen aus dem Thayatal südlich von Lukov (M. Kočí, NDOP). Jetzt nur noch im Fugnitztal an der Straße

an der südlichen Grenze des NP Thayatal verzeichnet (R. Němec und P. Filippov, 2019, not. et foto).

Bupthalmum salicifolium C1 | EN | § 1
volovec vrbolistý
Rindsauge

Lesostepní straně, lesní lemy, na krystalickém vápenci. Alpský migrant s jedinou recentní lokalitou na Moravě (Hardecká stráň). Výskyt u Hardeggu znal už Oborny (1879), všiml si, že na rakouské straně je hojnější: dodnes roste na více místech v údolí Fugnitz a mezi Hardeggem a ostrožnou Einsiedler.

Waldsteppenhänge, Waldsäume, auf kristallinem Kalkstein. Alpenmigrant mit dem einzigen rezenten Fundort in Mähren (Hang Hardecká stráň). Das Vorkommen bei Hardegg kannte schon Oborny (1879). Er bemerkte, dass es auf österreichischer Seite häufiger zu finden war: Bis heute wächst es an mehreren Stellen im Fugnitztal und zwischen Hardegg und dem Bergsporn Einsiedler.

Bupleurum affine C1 | CR | § 1 | 3 | ++
prorostlík prutnatý
Ungarn-Hasenohr

Skalní terásky, lesní lemy. V minulosti byl nalezen na skalních pod Novohrádeckou cestou u Podmolí (V. Grulich, 1987, MMI; Grulich 1996b), u Hradiště (S. Staněk, 1923, BRNU, zde byl v letech 1984–1993 hledán marně, Grulich 1996b), pod Cendelínovou studánkou ve Znojmě (Oborny 1883–1886, ani zde nebyl výskyt později ověřen, Dřevojan et al. 2011). Na rakouské straně jsou známy dvě lokality (Grulich 1996b). Po r. 2000 rostl těsně za hranicí studovaného území v serpentínách ulice Dyjské ve Znojmě (poprvé Z. Musil, cf. MZ). V letech 2019–2020 nalezen nebyl, ale vzhledem k dynamice populací lze očekávat, že se znovu objeví.

Felsabsätze, Waldsäume. In der Vergangenheit wurde es auf den Felsen unterhalb der Straße nach Nové Hradý bei Podmolí (V. Grulich, 1987, MMI; Grulich 1996b), in der Nähe von Hradiště (S. Staněk, 1923, BRNU, wo man es in den Jahren 1984–1993 vergeblich suchte, Grulich 1996b) und unterhalb der Cendelin-Quelle in Znojmo gefunden (Obor-

ny 1883–1886, auch hier wurde das Vorkommen später nicht bestätigt, Dřevojan et al. 2011). Auf österreichischer Seite sind zwei Standorte bekannt (Grulich 1996b). Nach 2000 wuchs es knapp außerhalb der Grenze des Untersuchungsgebiets in den Serpentinien der Dyjská-Straße in Znojmo (erstmal Z. Musil, vgl. MZ). In den Jahren 2019–2020 wurde es nicht gefunden, aber angesichts der Populationsdynamik ist damit zu rechnen, dass es wieder auftaucht.

Bupleurum falcatum
prorostlík srpovitý
Sichel-Hasenohr

Bupleurum longifolium N | C2 | EN | 3
subsp. *longifolium*
prorostlík dlouholistý pravý
Langblatt-Hasenohr

Humózní dubohabřiny, na krystalickém vápenci. Historicky je udáván z lesů nad Dyjí mezi Novým Hrádkem, Lukovem a Čížovem, dále z Braitavy (Oborny 1879) a z údolí Fugnitz (Janchen 1977). Na rakouské straně na ostrožně Einsiedler u Hardeggu byl zjištěn v 90. letech 20. st. (Grulich 1997) a nepočetná populace zde byla ověřena i v r. 2019 (V. Grulich, not et foto).

Humose Eichen-Hainbuchenwälder auf kristallinem Kalkstein. Historisch werden Funde aus den Wäldern oberhalb der Thaya zwischen Neuhäusel, Lukov und Čížov, des Weiteren aus Braitava (Oborny 1879) und dem Fugnitztal (Janchen 1977) angeführt. Auf österreichischer Seite wurde es in den 1990er Jahren am Bergsporn Einsiedler bei Hardegg entdeckt (Grulich 1997). Eine kleine Population wurde hier auch 2019 nachgewiesen (V. Grulich, not et foto).

Bupleurum rotundifolium N | arch | cas | C1 | CR | 2 | +++
prorostlík okrouhlostý
Durchwachs-Hasenohr

Polní plevel. Z okolí Znojma je uváděn již v 19. st. (Oborny 1879), později z krajiny ustoupil, v r. 1993 byl ještě pozorován těsně za hranicí studovaného území u Šatova (Grulich 1996); v současnosti roste nejbliže v Rakousku poblíž Pulkau (Dřevojan et Němec 2018).

Feldunkraut. Aus der Umgebung von Znojmo wird es bereits im 19. Jahrhundert erwähnt (Oborny 1879), später zog es sich aus der Landschaft zurück, 1993 wurde es noch knapp außerhalb der Grenzen des Untersuchungsgebietes bei Šatov beobachtet (Grulich 1996); Derzeit wächst es am nächsten in Österreich bei Pulkau (Dřevojan et Němec 2018).

Butomus umbellatus M | C4a | NT | 3r!
šmel okoličnatý
Schwanenblume

Břehy stojatých i proudících vod. Na konci 19. st. je znám z Vranova nad Dyjí (Oborny 1879), kde byl v r. 1994 potvrzen v sádkách (Rydlo 1995) a na více místech tam stále roste. Ufer von stehenden und fließenden Gewässern. Ende des 19. Jahrhunderts ist sie aus Vranov nad Dyjí (Oborny 1879) bekannt, wo sie 1994 in Setzteichen bestätigt wurde (Rydlo 1995) und an mehreren Stellen noch immer wächst.

Buxus sempervirens M | neo | cas
zimostráz vždyzelený
Immergrüner Buchs

Uváděn z pravého břehu Dyje pod Lipinskou lávkou (J. Čáp, 1993, Pladius; Bravencová et al. 2007a), kde ještě donedávna vytrvával jako pozůstatek pěstování u bývalého Gruberova mlýna (L. Reiterová in lit.). Nyní zaznamenán ve Vranově nad Dyjí (P. Filippov, 2020. not.).

Dokumentiert vom rechten Ufer der Thaya unterhalb der Brücke Lipinská lávka (J. Čáp, 1993, Pladius; Bravencová et al. 2007a), wo er bis vor kurzem als Kulturüberbleibsel an der ehemaligen Grubermühle (L. Reiterová in lit.) überdauerte. Jetzt in Vranov nad Dyjí verzeichnet (P. Filippov, 2020. not.).

Calamagrostis arundinacea
trtina rákosovitá
Wald-Reitgras

Calamagrostis canescens 3
trtina šedavá
Moor-Reitgras

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

Břehové porosty vodních nádrží, olšiny; do území zasahuje z Českomoravské vrchoviny. V r. 1993 druh zjistil J. Čáp v okolí rybníků U Jejkala (cf. Štech in Kaplan et al. 2020), kde nyní už zachycen nebyl. Malá kolonie roste na mokřině u cesty poblíž letohrádku Lusthaus, na rakouské straně je rozsáhlý porost na neobhospodařované louce poblíž Fugnitzsee.

Ufervegetation von Stauseen, Erlenwäldchen; in das Untersuchungsgebiet erstreckt es sich vom Böhmischem Hochland aus. 1993 wurde die Art von J. Čáp in der Nähe der U Jejkala-Teiche entdeckt (vgl. Štech in Kaplan et al. 2020), wo sie jetzt nicht mehr gefunden wurde. Eine kleine Kolonie wächst im Sumpf an der Straße in der Nähe des Lusthauses, auf österreichischer Seite gibt es größere Bestände auf einer unbewirtschafteten Wiese beim Fugnitzsee.

Calamagrostis epigejos

třtina křovištní
Schilf-Reitgras

Calamagrostis xacutiflora

Přehlížený kříženec *C. arundinacea* × *C. epigejos* byl nedávno zaznamenán v horních partiích svahu u cesty od Sealsfieldova kamene do údolí Dyje (M. Štech et Z. Musil, 2007, not.). Die übersehene Hybride *C. arundinacea* × *C. epigejos* wurde kürzlich in den oberen Hangteilen am Weg vom Sealsfieldstein ins Thayatal verzeichnet (M. Štech et Z. Musil, 2007, not.).

Calendula officinalis

měsíček lékařský
Garten-Ringelblume

Pěstovaná rostlina, občas zplaňuje: Vranov nad Dyjí a Konice.
Kulturpflanze, verwildert gelegentlich: Vranov nad Dyjí und Konice.

Callitriche cophocarpa

hvězdoš mnohotvarý
Sumpffrucht-Wasserstern

Rybníky, tůně, louže na cestách. Doložen již v 19. st. od Čížova (A. Oborny, 1882, PRC, cf. Prančl in Kaplan et al. 2018b). I v současnosti byl vzácně potvrzen: tůň u Rumcajse, R. Němec, 2019, MZ; Onšov, tůně u silnice, P. Filippov et R. Němec, 2019, MZ, vše rev. J. Prančl.

Teiche, Tümpel, Pfützen auf Wegen. Bereits im 19. Jahrhundert aus Čížov belegt (A. Oborny, 1882, PRC, vgl. Prančl in Kaplan et al. 2018b). Auch heute wurde sie vereinzelt bestätigt: Tümpel U Rumcajse, R. Němec, 2019, MZ; Onšov, Tümpel an der Straße, P. Filippov et R. Němec, 2019, MZ, alle rev. J. Prančl.

Callitriche hamulata

hvězdoš háčkatý
Haken-Wasserstern

Vodní toky a nádrže; výskyt leží na lokální hranici rozšíření, v teplejších oblastech jižní Moravy chybí. Druh byl v minulosti doložen ze sádek u Devíti mlýnů (L. Bartoňová et al., 2008, ROZ; cf. Prančl in Kaplan et al. 2018). Zřejmě se jednalo zavlečení. Pozdější nálezy chybí (v letech 2019–2020 byla nádrž vyschlá a zarostlá nitrofilní vegetací).

Wasserläufe und Stauseen; Das Vorkommen liegt an der lokalen Verbreitungsgrenze, fehlt in den warmen Gebieten Südmährens. Die Art wurde in der Vergangenheit in den Setzteichen bei Neunmühlen dokumentiert (L. Bartoňová et al., 2008, ROZ; vgl. Prančl in Kaplan et al. 2018). Offenbar handelte es sich um Einschleppung. Spätere Funde fehlen (in den Jahren 2019–2020 fiel das Reservoir trocken und wurde von nitrophiler Vegetation besiedelt).

Callitriche palustris

hvězdoš jarní
Sumpf-Wasserstern

Callitriche stagnalis

hvězdoš kalužní
Teich-Wasserstern

Stojaté vody, kaluže na cestách, také v toku Dyje; vyznívá z Českomoravské vrchoviny, v teplejších oblastech jižní Moravy chybí.

Pozn.: Druh byl zaznamenán v lesních mokřadech u Popic společně s nejběžnějším zástupcem rodu – *C. palustris*. Sběry hvězdošů použité v projektu revidoval J. Prančl.

Stehende Gewässer, Pfützen auf Wegen, auch im Wasser der Thaya; erscheint im Böhmischem-mährischen Hochland, fehlt in den warmen Gebieten Südmährens.

Anm.: Die Art wurde an feuchten Waldstandorten bei Popice zusammen mit dem häufigsten Vertreter der Gattung – *C. palustris* – nachgewiesen. Die gesammelten und im Projekt verwendeten Wassersterne wurden von J. Prančl überarbeitet.

Calluna vulgaris

vřes obecný
Besenheide

Vřesoviště, suché trávníky, skalní výchozy, prosvětlené doubravy, vždy na mělké půdě na kyselých oligotrofních podkladech. Těžiště výskytu leží na jihovýchodě území, kde lidskou činností vznikla rozsáhlá vřesoviště. Na západ spíše ubývá, častěji roste na hranách údolí.

Pozn.: Na vřesovištích se osvědčilo strhávání drnu na podporu semenáčů, zvláště na plochách s expanzivní *Calamagrostis epigejos*.

Heiden, trockene Rasen, Felsvorsprünge, lichte Eichenwälder, immer auf geringmächtigem Boden auf sauren oligotrophen Substraten. Der Schwerpunkt des Vorkommens liegt im Südosten des Gebiets, wo durch menschliche Aktivitäten ausgedehnte Heiden entstanden sind. Im Westen nimmt sie eher ab, häufiger wächst sie an den Talrändern.

Anm.: Auf Heiden hat sich das Ausreißen von Grassoden zur Unterstützung von Sämlingen bewährt, insbesondere auf Flächen mit expansiver *Calamagrostis epigejos*.

Caltha palustris

blatouch bahenní
Sumpfdotterblume

Podmáčené louky a potoční olšiny; dosti vzácně v západní polovině území (na východě jen v Havraníkách), břehovým porostům Dyje se až na výjimky vyhýbá.

Pozn.: Novější česká botanická literatura (Štech in Kaplan

et al. 2019a) rozlišuje čtyři poddruhy, taxonomická hodnota některých je pochybná.

Vernässte Wiesen und Bacherlenwäldchen; sehr selten in der westlichen Hälfte des Gebiets (im Osten nur in Havraníky), die Ufervegetation der Thaya meidet sie bis auf wenige Ausnahmen.

Anm.: Die neuere tschechische botanische Literatur (Štech in Kaplan et al. 2019a) unterscheidet vier Unterarten, deren taxonomischer Wert zum Teil zweifelhaft ist.

Calystegia sepium

opletník plotní
Echt-Zaunwinde

Camelina alyssum arch | cas | A1 | NA | 0 | S | +++
lnička tařicovitá
Zahn-Leindotter

Plevel lněných polí. Historicky udáván od Lesné a Čížova (Oborny 1879).

Unkraut auf Flachsfeldern. Historisch aus Lesná und Čížov (Oborny 1879) angegeben.

Camelina microcarpa arch | nat | r
lnička drobnoplodá
Wild-Leindotter

Okraje polí a cest, meze, vzácně na skalnatých svazích v údolí Dyje.

Feld- und Wegränder, Raine, selten an felsigen Hängen im Thayatal.

Camelina sativa subsp. sativa arch | cas
lnička setá pravá
Eigentlicher Saat-Leindotter

Vinohrady; součást vysévaných směsí pro zelené hnojení. Kdysi se pěstovala pro olejnatá semena a zplaňovala, v České republice byla dlouho vedena jako nezávěstná (Grulich 2017). V r. 2018 byla zjištěna u Hnanic (Němec et al. 2018), nyní roste roztroušeně v jihovýchodní části studovaného území. Weinberge; Bestandteil von Saatmischungen zur Gründün-

gung. Einst wegen der ölhaltigen Samen angebaut und verwildert, in der Tschechischen Republik seit langem als vermisst eingestuft (Grulich 2017). Im Jahr 2018 wurde sie in Hnanice gefunden (Němec et al. 2018), wächst jetzt zerstreut im südöstlichen Teil des Untersuchungsgebietes.

Campanula bononiensis M | C2 | VU | S 3 | 3 | +++
zvonek boloňský
Filz-Glockenblume

Z údolí Dyje od Znojma druh udává již A. Oborny (1879). Na přelomu 80. a 90. let 20. st. byl zaznamenán poblíž Sealsfeldova kamene (cf. Grulich 1997), pozdější věrohodné nálezy chybí.

Pozn.: Nedoložené údaje nelze snadno přebírat, protože dochází k častým záměnám s jinými zvonky (nejčastěji s *C. glomerata*, ale i *C. rapunculoides* ze suchých stanovišť).

Aus dem Thayatal bei Znojmo wird die Art bereits von A. Oborny (1879) angeführt. Um die Wende der 1980er und 1990er Jahre wurde sie in der Nähe des Sealsfield-Steins verzeichnet (vgl. Grulich 1997), spätere glaubwürdige Funde fehlen.

Anm.: Unbelegte Daten können nicht einfach übernommen werden, da es zu häufigen Verwechslungen mit anderen Glockenblumen kommt (meistens mit *C. glomerata*, aber auch mit *C. rapunculoides* von trockenen Standorten).

Campanula glomerata 3
zvonek klubkatý
Knäuel-Glockenblume

Suché trávníky a lesní lemy. Oborny (1879) udává zvonek klubkatý ve dvou varietách z více lokalit, např. z Kozích stezek u Lukova, z Ledových slují, od Hardeggu a z údolí Dyje u Znojma. Druh zachytili i pozdější autoři (Drlík et al 2015, Grulich 1997). Dnes roste roztroušeně, především v údolí Dyje.

Pozn.: Studované území se nachází na kontaktu subsp. *glomerata* a subsp. *farinosa* (cf. Kovanda in Slavík 2000), zdejší rostliny mají chudší květenství a celkově jsou drobnější.

Trockenrasen und Waldsäume. Oborny (1879) führt die Knäuel-Glockenblume mit zwei Sorten von verschiedenen Orten an, z. B. auf dem Geißsteig bei Lukov, von den Eis-

leithen (Ledové sluje), aus Hardegg und aus dem Thayatal bei Znojmo. Die Art wurde auch von späteren Autoren verzeichnet (Drlík et al. 2015, Grulich 1997). Heute wächst sie zerstreut, vor allem im Thayatal.

Anm.: Das Untersuchungsgebiet befindet sich im Kontaktbereich von subsp. *glomerata* und subsp. *farinosa* (vgl. Kovanda in Slavík 2000), die hiesigen Pflanzen haben ärmere Blütenstände und sind insgesamt kleiner.

Campanula moravica C3 | NT
zvonek moravský
Mähren-Glockenblume

Suché trávníky, ale i skalní terásky; preferuje bazické podklady (i spraš). Druh byl potvrzen na jihovýchodě studovaného území a v okolí Hardeggu.

Pozn.: Je mnohem vzácnější než blízce příbuzný taxon *C. rotundifolia*, určování je však v terénu obtížné a studium zdejších rostlin vyžaduje další pozornost.

Trockenrasen, aber auch Felsabsätze; bevorzugt basische Substrate (einschließlich Löss). Die Art wurde im Südosten des Untersuchungsgebiets und um Hardegg bestätigt.

Anm.: Sie ist viel seltener als das eng verwandte Taxon *C. rotundifolia*, aber die Bestimmung im Gelände ist schwierig und das Studium der hiesigen Pflanzen erfordert weitere Aufmerksamkeit.

Campanula patula
zvonek rozkladitý
Wiesen-Glockenblume

Campanula persicifolia
zvonek broskvolistý
Wald-Glockenblume

Campanula rapunculoides
zvonek řepkovitý
Acker-Glockenblume

Campanula rotundifolia
zvonek okrouhlostý
Rundblatt-Glockenblume

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

Suché trávníky skalní terásky, lesní lemy. Roste dosti hojně na celém území a je mnohem častější než příbuzná *C. moravica*.

Pozn.: Morfologicky plastický druh, na území nesnadno odlišitelný od *C. moravica*.

Trockenrasen, Felsabsätze, Waldsäume. Wächst ziemlich reichlich im gesamten Gebiet und ist viel häufiger als die verwandte *C. moravica*.

Anm.: Morphologisch plastische Art, die im Gebiet nicht leicht von *C. moravica* zu unterscheiden ist.

Campanula trachelium

zvonek kopřivolistý
Nessel-Glockenblume

Cannabis sativa

M | neo | inv | incl. | C.

konopí seté
Echt-Hanf

Na konci 20. st. zaznamenal Grulich (1997) v Konicích (var. *spontanea*). V posledních letech byly nalezeny kultury u Konic a Havraníků.

Pozn.: Názory na taxonomii *C. sativa* se v poslední době vyvíjely: Prančl (in Kaplan et al. 2019a) uvažuje o 2 varietách, z nichž var. *sativa* lze dále členit na skupiny *Sativa* a *Indica*. Var. *spontanea* stále roste na jihovýchodě Znojemska; pěstované rostliny snad náleží do skupiny *Indica*, případně jsou hybridního původu. Samčí rostliny nelze spolehlivě klasifikovat.

Ende des 20. Jahrhunderts von Grulich (1997) in Konice (var. *spontanea*) verzeichnet. In den letzten Jahren wurden Kulturen bei Konice und Havraníky gefunden.

Anm.: Die Meinungen zur Taxonomie von *C. sativa* haben sich in jüngster Zeit weiterentwickelt: Prančl (in Kaplan et al. 2019a) zieht 2 Sorten in Betracht, von denen die Sorte *sativa* weiter in die Gruppen *Sativa* und *Indica* unterteilt werden kann. Die Sorte *Spontanea* wächst immer noch im Südosten der Region Znojmo; Die kultivierten Pflanzen gehören wohl zur *Indica*-Gruppe oder sind hybriden Ursprungs. Männliche Pflanzen können nicht zuverlässig klassifiziert werden.

Capsella bursa-pastoris

kokoška pastuší tobolka
Gewöhnlich-Hirtentäschel

Caragana arborescens

čimišník stromovitý
Gewöhnlich-Erbsenstrauch

Pěstuje se jako okrasná a meliorační dřevina, na Znojemsku často vysazovaný do větrolamů; pochází ze střední a východní Asie. Roste u cesty na Kraví hoře (R. Němec, 2019, not.).

Der Erbsenstrauch wird als Zier- und Meliorationsgehölz kultiviert und in der Region Znojmo oft zur Bepflanzung von Windbrechern genutzt; Er stammt aus Zentral- und Ostasien. Wächst an der Straße zum Kühberg (R. Němec, 2019, not.).

Cardamine amara

řeřišnice hořká
Kressen-Schaumkraut

Zastíněné břehy vodních toků, olšiny. Roste zejména v západní části území hojně, vyznívá podél Dyje až ke Znojmu.

Pozn.: V blízkosti studovaného území probíhá hranice mezi rozšířením diploidního subsp. *amara* a tetraploidní subsp. *austriaca* (cf. Krásná 2008). Identita zdejších rostlin dosud nebyla studována.

Schattige Ufer von Wasserläufen, Erlenwäldchen. Sie wächst besonders im westlichen Teil des Gebiets reichlich und ist entlang der Thaya bis nach Znojmo zu finden.

Anm.: Nahe dem Untersuchungsgebiet verläuft die Grenze zwischen den Arealen der diploiden Unterart *amara* und der tetraploiden Unterart *austriaca* (vgl. Krásná 2008). Die Identität der hiesigen Pflanzen wurde noch nicht untersucht.

Cardamine flexuosa

řeřišnice křivolaká
Wald-Schaumkraut

Lesní cesty a narušená místa, především v bučinách. Pozorována v širším okolí Braitavy (Grulich 1997), nyní neověřena.

arch | nat
Forststraßen und Orte mit gestörtem Boden, besonders in Buchenwäldern. Beobachtet in der breiteren Umgebung von Braitava (Grulich 1997), jetzt nicht wiedergefunden.

neo | cas
M | arch | nat
Cardamine hirsuta
řeřišnice srstnatá
Ruderal-Schaumkraut

Paty zdí, spáry v dlažbě, trávníky v sídlech. V minulosti nezaznamenána (cf. Oborny 1883–1886). Z novější doby pochází nedoložený, nejistý údaj (Gališ, J. Kůrová, 2011, cf. Pladias). Nyní roste na více místech (např. Vranov nad Dyjí, náměstí, P. Filippov, 2019, MZ; Hardegg, hřbitov, R. Němec, 2019, MZ): druh se novodobě šíří.

Mauersockel, Fugen in Pflaster, Rasen vor Wohnhäusern. In der Vergangenheit nicht verzeichnet (vgl. Oborny 1883–1886). Aus jüngerer Zeit stammen unbelegte, unsichere Daten (Gališ, J. Kůrová, 2011, vgl. Pladias). Wächst jetzt an mehreren Orten (z. B. Vranov nad Dyjí, Marktplatz, P. Filippov, 2019, MZ; Hardegg, Friedhof, R. Němec, 2019, MZ): Die Art verbreitet sich in jüngster Zeit.

Cardamine impatiens

řeřišnice nedůtklivá
Spring-Schaumkraut

Cardamine pratensis

řeřišnice luční
Gewöhnliches Wiesen-Schaumkraut

Carduus acanthoides

arch | nat

bodlák obecný
Weg-Ringdistel

Carduus crispus

bodlák kadeřavý
Kraus-Ringdistel

Carduus nutans

M | C4a | NT | ++

bodlák nicí
Nick-Ringdistel

Historicky byl druh na studovaném území udáván již v 19. st.: údolí Dyje nad Vranovem, kopečky kolem Znojma a Gránického údolí (Oborny 1879), dále Hradiště (A. Oborny, 1909, MZ), doložen byl i později od Havraníků (F. Švestka, 1950, BRNU) a Popic (S. Palatka, 1984, BRNU), cf. Štěpánková (in Kaplan et al. 2017b). Naposledy byl pozorován severně od Havraníků (R. Stejskal, 2010, not. et foto), pozdější záznamy chybí.

Historisch wurde die Art bereits im 19. Jahrhundert im Untersuchungsgebiet erwähnt: im Thayatal oberhalb von Vranov, in den Hügeln um Znojmo und im Tal Gránické údolí (Oborny 1879), weiter in Hradiště (A. Oborny, 1909, MZ) und später in Havraníky (F. Plum, 1950, BRNU) und Popice (S. Palatka, 1984, BRNU), vgl. Štěpánková (in Kaplan et al. 2017b). Wurde zuletzt nördlich von Havraníky beobachtet (R. Stejskal, 2010, not. et foto), spätere Aufzeichnungen fehlen.

Carex acuta
ostřice štíhlá
Spitz-Segge
syn.: *C. gracilis*

Luční mokřady, břehové porosty. Nejčastěji roste na severozápadě území, hojně např. na loukách U Jejkala a podél Klaperova potoka u Čížova. Směrem na jihovýchod ubývá, roztroušeně např. v okolí Podmolí a nad Havranickým rybníkem.

Sumpfige Wiesen, Ufervegetation. Wächst am häufigsten im Nordwesten des Gebiets, reichlich zum Beispiel auf den Wiesen der Teiche U Jejkala und entlang des Baches Klaperv potok bei Čížov. In südöstlicher Richtung nimmt sie ab, wächst zerstreut beispielsweise in der Nähe von Podmolí und oberhalb des Teichs in Havraníky (Havranický rybník).

Carex acutiformis
ostřice kalužní
Sumpf-Segge

Carex bohémica
ostřice šachorovitá
Böhmen-Segge

Obnažená dna vodních nádrží. První nálezy druhu pochází až z konce 20. st.: Čížovský lesní rybník (J. Čáp, 1993, Pladías), později byl doložen také z rybníka pod Lesnou a ze dna vypuštěné znojenské přehrady (Bravencová et al. 2007a). V letech 2019–2020 byl druh potvrzen v Čížovském rybníce a v rybníce U Jejkala (L. Ekrt, 2020, herb. L. Ekrt).

Freiliegender Böden von Teichen und Stauseen. Die ersten Funde der Art stammen vom Ende des 20. Jahrhunderts: Teich Čížovský lesní rybník (J. Čáp, 1993, Pladías), später auch vom Teich unterhalb von Lesná und vom Grund des abgelassenen Stausees Znojmo dokumentiert (Bravencová et al. 2007a). In den Jahren 2019–2020 wurde die Art im Teich Čížovský rybník und im Teiche U Jejkala bestätigt (L. Ekrt, 2020, herb. L. Ekrt).

Carex brizoides
ostřice třeslicovitá
Seegrass-Segge

Pobřeží vodních toků, vlhké lesní porosty, nekosené louky; na lokální hranici rozšíření (na jižní Moravě v panonském termofytiku téměř chybí). Roste převážně v západní polovině území, směrem ke Znojmu vyznívá.

Pozn.: Z okruhu *C. praecox* agg. na území rostou tři taxony, přičemž *C. brizoides* na chladnějších a vlhčích stanovištích a *C. praecox* na suchých. Determinace *C. curvata* s přechodnými znaky činí potíže, její populace mívají sníženou fertilitu a bez zralých mošniček není určení spolehlivé.

Ufer von Wasserläufen, feuchte Waldvegetation, ungemähte Wiesen; an der lokalen Verbreitungsgrenze (in Südmähren im pannonischen Thermophytikum fehlt sie fast ganz). Wächst hauptsächlich in der westlichen Hälfte des Gebiets, in Richtung Znojmo nimmt sie ab.

Anm.: Aus der Artengruppe *C. praecox* agg. wachsen im Untersuchungsgebiet drei Taxa, darunter *C. brizoides* an kühleren und feuchteren Standorten und *C. praecox* an trockenen Standorten. Die Bestimmung von *C. curvata* anhand der ineinander übergehenden Merkmale ist schwierig, ihre Populationen weisen tendenziell eine verringerte Fruchtbarkeit auf, und ohne reife Schläuche ist die Bestimmung unzuverlässig.

Carex buekii
ostřice Buekova
Banat-Segge

C4a

Osluněné i polostinné břehové porosty podél Dyje, místy jako dominanta. V 19. st. byla zaznamenávána velmi vzácně (Oborny 1883–1886), v r. 1962 ji pod Hardeggem zaznamenal H. Melzer (cf. Janchen 1977). Dnes je velmi hojná a šíří se např. do zanedbaných luk. Snad byla v minulosti přehlížena, ale není vyloučeno, že expanze je novodobá, možná je i kombinace.

Sonnenbeschienene und halbschattige Ufervegetation entlang der Thaya, manchmal als dominierende Art. Im 19. Jahrhundert sehr selten gefunden (Oborny 1883–1886), 1962 wurde sie unterhalb von Hardegg von H. Melzer dokumentiert (vgl. Janchen 1977). Heute ist sie sehr häufig und breitet sich beispielsweise auf vernachlässigten Wiesen aus. Vielleicht wurde sie in der Vergangenheit übersehen, es ist jedoch nicht ausgeschlossen, dass ihre Expansion neuzeitlicher Art ist, vielleicht handelt es sich auch um eine Kombination von beidem.

Carex canescens
ostřice šedavá
Grau-Segge

N

Olšiny na lesních prameništích, na kyselých podkladech. Nalezena byla v pramenné oblasti Daniže (J. Vicherek, 1991, BRNU) a nyní zjištěna v lesním mokřadu u státní hranice v jihovýchodním cípu NP Thayatal (P. Filippov et R. Němec, 2020, MZ).

Erlenwäldchen an Waldquellen, auf sauren Substraten. Gefunden wurde sie im Quellgebiet des Bachs Daniž (J. Vicherek, 1991, BRNU) und jetzt an einem feuchten Waldstandort an der Staatsgrenze im südöstlichen Zipfel des NP Thayatal (P. Filippov et R. Němec, 2020, MZ).

Carex caryophyllea
ostřice jarní
Frühlings-Segge

Carex cespitosa
ostřice trsnatá
Rasen-Segge

C4a | NT | 2

M | C4a | 3

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

Vlhké pcháčové louky, potoční olšiny; lokálně v západní části území a západně od Hnanic.

Feuchte Kratzdistelwiesen, Bacherlenwäldchen; lokal im westlichen Teil des Gebiets und westlich von Hnanice.

Carex curvata

ostřice křivoklasá
Bogen-Segge

C3 | NT | 2

Především mezofilní lesy a lesní lemy, často v polostínu, došti hojně. Rozsáhlé porosty např. pod Barákem.

Pozn.: Rostliny v zástínu neochotně kvetou, bez zralých plodů je determinace – vzhledem k habituálně podobné *C. brizoides* – často nejistá. Možné jsou záměny i s *C. praecox*.

Vor allem mesophile Wälder und Waldsäume, oft im Halbschatten, ziemlich häufig. Umfangreiche Bestände z. B. unterhalb des Hügels Barák.

Anm.: Pflanzen im Schatten blühen ungern, ohne reife Früchte ist die Bestimmung – aufgrund der habituell ähnlichen *C. brizoides* – oft ungewiss. Verwechslungen sind auch mit der *C. praecox* möglich.

Carex davalliana

ostřice Davallova
Davall-Segge

M | C2 | EN | S3 | r | ++

Slatinné louky. Dříve rostla mezi Podmolím a Lukovem (Oborny 1879), sběry pocházejí od Čížova (Grulich et Řepka in Kaplan et al. 2015), v r. 1985 byla potvrzena na podmáčené louce u Klaperova potoka nad silnicí z Čížova do Horního Břečkova, ale v letech 1991–1994 byla hledána marně (Grulich 1996b). Poslední pozorování pochází z r. 2000 (jediný trs; V. Grulich). Na celé Moravě dnes roste velmi vzácně (Grulich et Řepka l. c.).

Torfwiesen. Wuchs früher zwischen Podmolí und Lukov (Oborny 1879), die Sammlungen stammen aus Čížov (Grulich et Řepka in Kaplan et al. 2015), 1985 wurde sie auf einer Feuchtwiese am Bach Klaperuř potok oberhalb der Straße von Čížov nach Horní Břečkov bestätigt, in den Jahren 1991–1994 jedoch vergeblich gesucht (Grulich 1996b). Die letzte Beobachtung stammt aus dem Jahr 2000 (ein einziges Büschel; V. Grulich). Heute wächst sie in ganz Mähren sehr selten (Grulich et Řepka l. c.).

Carex demissa

ostřice skloněná
Verkannte Gelb-Segge
syn.: *C. tumidicarpa*

Vlhká místa kolem vodních nádrží, vlhké olšiny. Historicky byla doložena na jihovýchodě území: rokle nad Trauznickým mlýnem (S. Staněk, 1923, BRNU). Recentně roste u Havraníků: Hovorkova tůň (poprvé Jar. Rydlo, 1992, ROZ) a nad Havranickým rybníkem (Z. Musil, 2007, MZ, rev. V. Grulich) a dále u Popic (tůň U Rumcajse, R. Němec, 2019, MZ, rev. R. Řepka).

Nasse Stellen in der Umgebung von Stauseen, feuchte Erlenwäldchen. Historisch wurde sie im Südosten des Gebiets belegt: in der Schlucht oberhalb der Mühle Trauznický mlýn (S. Staněk, 1923, BRNU). Rezent wächst sie bei Havraníky: Tümpel Hovorkova tůň (erstmal Jar. Rydlo, 1992, ROZ), oberhalb des Teichs in Havraníky (Havranický rybník) (Z. Musil, 2007, MZ, rev. V. Grulich) und weiter bei Popice (Tümpel U Rumcajse, R. Němec, 2019, MZ, rev. R. Řepka).

Carex digitata

ostřice prstnatá
Finger-Segge

Humóznější listnaté lesy, hlavně dubohabřiny; hojně téměř v celém území.

Pozn.: Ve střední Evropě lze rozlišit dvě variety (cf. Grulich et Danihelka in Kaplan et al. 2019a). Rostliny ze studovaného území odpovídají var. *digitata* (cf. Němec et al. 2018), druhá var. *pallens* nebyla dosud z území doložena.

Humosere Laubwälder, hauptsächlich Eichen-Hainbuchenwälder; häufig fast im gesamten Gebiet.

Anm.: In Mitteleuropa können zwei Varietäten unterschieden werden (vgl. Grulich et Danihelka in Kaplan et al. 2019a). Die Pflanzen aus dem Untersuchungsgebiet entsprechen der Varietät *digitata* (vgl. Němec et al. 2018). *Pallens*, die zweite Varietät, wurde bisher nicht im Gebiet dokumentiert.

Carex distans

ostřice oddálená
Lücken-Segge

M | C3 | NT | 3 | ++

3 Trávníky na mírně zasolených stanovištích. Na území roste historicky velmi vzácně, dvakrát doložil A. Oborny: Poppitzer Schlucht, 1887, BRNU a údolí Dyje u Hardeggu, 1878, PRC. V r. 1991 byla nalezena v trávníku u letohrádku Lusthaus (V. Grulich, BRNU), kam byla přechodně zavlečena (vše Štěpánková in Kaplan et al. 2015). Jihovýchodně a východně od studovaného území je známo více lokalit i v současnosti, nejbliže u Šatova (cf. Němec et al. 2014).

Rasen an leicht salzhaltigen Standorten. Sie wuchs historisch sehr selten im Gebiet, zweimal wurde sie von A. Oborny nachgewiesen: in der Poppitzer Schlucht, 1887, BRNU und im Thayatal bei Hardegg, 1878, PRC. 1991 wurde sie auf dem Rasen am Lusthaus (V. Grulich, BRNU) gefunden, wo sie vorübergehend eingeschleppt wurde (alle Štěpánková in Kaplan et al. 2015). Südöstlich und östlich des Untersuchungsgebiets sind auch heute noch mehrere Standorte bekannt, der nächstgelegene bei Šatov (vgl. Němec et al. 2014).

Carex disticha

ostřice dvouřadá
Kamm-Segge

C4a | NT | 2

Nelesní mokřady. Z území známa již na konci 19. st. (Oborny 1879). Dnes roste velmi roztroušeně v západní části, na jihovýchodě pouze v nivě přítoku Daníže u Hnanic a u hřiště v Havraníkách.

Nichtwald-Feuchtgebiete. Schon Ende des 19. Jahrhunderts aus dem Gebiet bekannt. (Oborny 1879). Heute wächst sie sehr zerstreut im westlichen Teil, im Südosten nur in der Au eines Zuflusses des Bachs Daníž bei Hnanice und am Spielplatz in Havraníky.

Carex divulsa

ostřice přetrhovaná
Locker-Stachel-Segge

M | C3 | NT | 3

Druh z komplexu *Carex muricata* agg. Poprvé nalezen až v rámci tohoto výzkumu na Vranovsku (u lavičky v Zadních Hamrech, P. Filippov, 2019, MZ, rev. R. Řepka); původ rostlin je nejasný.

Pozn.: Nejbližší původní lokalita leží u Jaroslavic (Řepka et Grulich in Kaplan et al. 2016a).

Gehört zur Artengruppe *Carex muricata* agg. Erstmals gefunden im Rahmen dieser Forschung im Gebiet von Vranov (an der Fußgängerbrücke in Zadní Hamry, P. Filippov, 2019, MZ, rev. R. Řepka); Die Herkunft der Pflanzen ist unklar.

Anm.: Der nächstgelegene ursprüngliche Standort befindet sich in der Nähe von Jaroslavice (Řepka et Grulich in Kaplan et al. 2016a).

Carex echinata

ostřice ježatá

Igel-Segge

N | r

Slatinné až rašelinné louky, pramenišní olšiny. Dříve byla zjištěna na několika lokalitách na východě území a u Lukova (cf. Grulich et Řepka 2017), později v pramenné oblasti Daníže (Grulich 1997). V letech 2019–2020 se druh podařilo ověřit v mokřině v jihovýchodním cípu NP Thayatal u státní hranice.

Flachmoor- bis Moorwiesen, Erlenwäldchen an Wasserquellen. Wurde zuvor an mehreren Orten im Osten des Gebiets und bei Lukov (vgl. Grulich et Řepka 2017), später im Quellgebiet des Baches Daníž (Grulich 1997) gefunden. In den Jahren 2019–2020 wurde die Art in einem Feuchtgebiet im südöstlichen Zipfel des NP Thayatal an der Staatsgrenze nachgewiesen.

Carex elata

ostřice vyvýšená

Steif-Segge

N | C2 | VU

Nelesní mokřady. Jediná lokalita studovaného území je v Rakousku na nekosené mokřadní louce poblíž Fugnitzsee (Grulich 1997; P. Filippov et R. Němec, 2020, MZ).

Nichtwald-Feuchtgebiete. Der einzige Fundort im Untersuchungsgebiet liegt in Österreich auf einer nicht gemähten Feuchtwiese nahe des Fugnitzsees (Grulich 1997; P. Filippov et R. Němec, 2020, MZ).

Carex elongata

ostřice prodloužená

Walzen-Segge

3

Vlhké olšiny. Druh z území uvádí již Oborny (1879) a znamená byl i v druhé polovině 20. st. (Grulich et Řepka in Kaplan et al. 2017). Nyní roste na více místech, např. U Jejkala, na mokřině u letohrádku Lusthaus, v nivě Klaperova potoka, na jihovýchodě na horním toku Daníže.

Nasse Erlenwäldchen. Die Art wird bereits von Oborny (1879) im Gebiet erwähnt und wurde auch in der zweiten Hälfte des 20. Jahrhunderts dokumentiert. (Grulich et Řepka in Kaplan et al. 2017). Wächst jetzt an mehreren Orten, z. B. bei den Teichen U Jejkala, im Feuchtgebiet nahe des Lusthauses, in der Au des Baches Klaperův potok, im Südosten am Oberlauf des Daníž.

Carex flacca

ostřice chabá

Blau-Segge

Trávníky, lesní lemy i světlé lesy, preferuje bazičtější substrát nebo těžké jílovité půdy. Těžiště výskytu druhu je v centrální části území, nejčastěji v údolí říčky Fugnitz.

Rasenflächen, Waldsäume und lichte Wälder, bevorzugt basenreicheres Substrat oder schwere Lehmböden. Der Schwerpunkt des Vorkommens der Art liegt im zentralen Teil des Gebiets, vor allem im Tal der Fugnitz.

Carex flava

ostřice rusá

Große Gelb-Segge

M | C4a | NT | r

Vlhké louky. Udávána je již v 19. st. (Poppitzer Schlucht, A. Oborny, 1872, MZ, rev. R. Řepka), v r. 1951 byla doložena mezi Lukovem a Čížovem (Drlík et al. 2005), z r. 2007 pochází sběr z Hovorkovy tůně (cf. Štěpánková in Kaplan et al. 2015). Nyní byla nalezena na louce pod Ledovými slujemi (P. Filippov et R. Němec, 2020, MZ).

Feuchtwiesen. Wird bereits im 19. Jahrhundert erwähnt. (Poppitzer Schlucht, A. Oborny, 1872, MZ, rev. R. Řepka), 1951 wurde sie zwischen Lukov und Čížov dokumentiert (Drlík et al. 2005), aus dem Jahr 2007 stammt ein Fund am Tümpel Hovorkova tůň (vgl. Štěpánková in Kaplan et al. 2015). Jetzt wurde sie auf einer Wiese unterhalb der Eisleithen (Ledové sluje) gefunden (P. Filippov und R. Němec, 2020, MZ).

Carex hartmanii

ostřice Hartmanova

Hartman-Segge

syn.: *C. buxbaumii* subsp. *hartmanii*

M | C4a | NT | 2 | S

Vlhké louky. Z území byla uváděna již od 19. st. (Oborny 1883–1886) a doložena z více lokalit od Podmyčí, Vranova nad Dyjí, Horního Břečkova, Hnanic a Havraníků (cf. Grulich et Řepka in Kaplan et al. 2018a). Silně ustoupila a v letech 2019–2020 byla potvrzena pouze na dvou lokalitách pod Ledovými slujemi a v údolí Klaperova potoka mezi Čížovem a Horním Břečkovem (R. Němec et P. Filippov, 2020, MZ).

Feuchtwiesen. Wurde bereits im 19. Jahrhundert im Gebiet erwähnt (Oborny 1883–1886) und an verschiedenen Standorten wie Podmyče, Vranov nad Dyjí, Horní Břečkov, Hnanice und Havraníky dokumentiert (vgl. Grulich et Řepka in Kaplan et al. 2018a). Ging bis zu den Jahren 2019–2020 stark zurück und wurde jetzt nur an zwei Stellen unterhalb der Eisleithen (Ledové sluje) und im Tal des Baches Klaperův potok zwischen Čížov und Horní Břečkov bestätigt (R. Němec und P. Filippov, 2020, MZ).

Carex hirta

ostřice srstnatá

Rauhaar-Segge

Carex hordeistichos

ostřice ječmenovitá

Gersten-Segge

M | C2 | EN | S 1 | 2 | S | ++

Vlhká místa na polozasolených půdách; územím prochází severozápadní hranice areálu. Historicky je druh udáván od Devíti mlýnů (A. Oborny, 1876, MZ; cf. Oborny 1879). V r. 1992 byl nalezen u rybníka v Havraníkách (Jar. Rydlo, ROZ; Grulich 1996b), kde byl opakovaně doložen i později (L. Reiterová, 2004, MZ; L. Bravencová, 2007, MZ), ale po rekonstrukci rybníka, i přes provedenou repatriaci rostlin vypěstovaných ze semen sbíraných z původních rostlin, na lokalitě vymizel. V r. 2011 byl nalezen těsně za hranicí studovaného území u Hnanic (R. Němec, 2011, MZ).

Feuchtgebiete auf halbsalzhaltigen Böden; Durch das Gebiet verläuft die nordwestliche Grenze des Areal. Historisch

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

wird die Art von Neunmühlen angeführt (A. Oborny, 1876, MZ; vgl. (Oborny 1879). 1992 wurde sie am Teich in Havraníky (Jar. Rydlo, ROZ; Grulich 1996b) gefunden und dort auch später wiederholt belegt (L. Reiterová, 2004, MZ; L. Bravencová, 2007, MZ). Nach der Rekonstruktion des Teiches verschwand sie jedoch von hier trotz Rückführung von Pflanzen, die aus Samen der ursprünglichen Pflanzen gezo-gen wurden. Im Jahr 2011 wurde sie knapp außerhalb der Grenze des Untersuchungsgebiets in der Nähe von Hnanice gefunden (R. Němec, 2011, MZ).

Carex humilis C4a | NT
ostřice nízká
Erd-Segge

Carex leersii M | C4a | NT
ostřice mnoholistá
Vielblatt-Stachel-Segge

Světlé doubravy, okraje lesních cest. Na konci 20. st. byl druh nalezen u Podmolí a Mašovic (Řepka et Grulich in Kaplan et al. 2016), nyní zjištěn na více místech na východě území: u Hradiště (J. Hummel, 2019, MZ), na Kraví hoře (R. Němec, 2019, MZ), u Hnanic (R. Němec, 2019, MZ) a Konic (R. Němec, 2019, MZ), vše rev. R. Řepka. Zřejmě se jedná o přehlížený druh.

Lichte Eichenwälder, Ränder von Waldwegen. Ende des 20. Jahrhunderts wurde die Art bei Podmolí und Mašovice (Řepka et Grulich in Kaplan et al. 2016) und jetzt an mehreren Stellen im Osten des Gebiets gefunden: bei Hradiště (J. Hummel, 2019, MZ), auf dem Kühberg (R. Němec, 2019, MZ), bei Hnanice (R. Němec, 2019, MZ) und Konice (R. Němec, 2019, MZ), alle rev. R. Řepka. Wahrscheinlich handelt es sich um eine übersehene Art.

Carex leporina
ostřice zaječí
Hasen-Segge

Carex michelii C3 | NT | r
ostřice Micheliova
Micheli-Segge

Teplomilné doubravy, křovinaté stráně, lesní světliny a lemy; vyhýbá se mělkým kyselým půdám. Teplomilný prvek, který ze spojitého výskytu v Panonii proniká údolím Dyje až na Bítovsko. Na studovaném území vytvářející místy rozsáhlé porosty. Oproti minulosti zřejmě mírně ustoupil díky postupnému zapojování lesních porostů a zarůstání historického bezleší.

Thermophile Eichenwälder, buschige Hänge, Waldlichtungen und -ränder; vermeidet geringmächtige saure Böden. Thermophiles Element, das von seinem kontinuierlichen Vorkommen in Pannonien durch das Thayatal bis in die Region Bítov vordringt. Im Untersuchungsgebiet bildet sie stellenweise großflächige Bestände. Gegenüber der Vergangenheit ist sie wahrscheinlich durch die allmähliche Verdichtung von Waldbeständen und das Zuwachsen vormals waldfreier Flächen leicht zurückgegangen.

Carex montana
ostřice horská
Berg-Segge

Carex muricata
ostřice měkkoostenná
Eigentliche Stachel-Segge

Dubohabřiny, dosti hojně po celém území. Nejčastější druh komplexu *Carex muricata* agg.

Pozn.: K tomuto druhu se vztahují starší údaje o výskytu *C. pairae* na jihozápadní Moravě (cf. Grulich et Řepka in Kaplan et al. 2016a).

Eichen-Hainbuchenwälder, im ganzen Gebiet ziemlich häufig. Häufigste Segge der Artengruppe *Carex muricata* agg.

Anm.: Auf diese Art beziehen sich ältere Daten zum Vorkommen von *C. pairae* im Südwesten Mährens (vgl. Grulich et Řepka in Kaplan et al. 2016a).

Carex nigra
ostřice obecná
Braun-Segge

Vlhké louky, prameništění olšiny; vzácně. Regionem prochází lokální jihovýchodní hranice rozšíření.

Feuchtwiesen, Erlenwäldchen an Wasserquellen; selten. Durch die Region verläuft die lokale südöstliche Verbreitungsgrenze.

Carex otomana C4a | NT
ostřice Chabertova
Chabert-Segge
syn.: *C. chabertii*

Převážně v doubravách a dubohabřinách, roztroušeně v celém území.

Meist in Eichenwäldern und Eichen-Hainbuchenwäldern, verstreut im gesamten Gebiet.

Carex otrubae M | C4a | 3
ostřice Otrubova
Otruba-Segge

Slatinné louky na částečně zasolených bazičtějších půdách; na lokální severozápadní hranici rozšíření, dále na jižní a jihovýchodní Moravě hojná (Řepka et Grulich in Kaplan et al. 2017a). Doložena byla od Hnanic již na konci 19. st. A. Obornym (1880, MZ), později ale unikala pozornosti a opět nalezena byla po 140 letech v průběhu tohoto výzkumu (niva přítoku Daníže u Hnanic, R. Němec et P. Filippov, 2020, MZ).

Směrem na jihovýchod lokalit přibývá (Němec et al. 2014). Flachmoorwiesen auf teilweise salzhaltigeren, basenreicheren Böden; an der lokalen nordwestlichen Verbreitungsgrenze, häufig dann im südlichen und südöstlichen Mähren (Řepka et Grulich in Kaplan et al. 2017a). Wurde bereits Ende des 19. Jahrhunderts in Hnanice durch A. Oborny (1880, MZ) dokumentiert, entging jedoch später der Aufmerksamkeit und wurde nach 140 Jahren während dieser Forschung wiedergefunden (Auen eines Zuflusses des Bachs Daníž bei Hnanice, R. Němec und P. Filippov, 2020, MZ). In Richtung Südosten nimmt die Anzahl der Fundorte zu (Němec et al. 2014).

Carex pallescens
ostřice bledavá
Bleich-Segge

Carex panicea

ostřice prosová

Hirse-Segge

Vlhké pcháčkové louky, také prameništění olšiny. Historicky byl druh znám u Vranova nad Dyjí, Lukova a Znojma (Oborny 1879), z řady lokalit byl i doložen (Grulich et Řepka in Kaplan et al. 2020). Nyní roste např. U Jejkala (R. Němec et P. Filippov 2020, not.), v nivě Klaperova potoka nad silnicí z Horního Břečkova do Čížova (P. Filippov et R. Němec, 2020, MZ), u Podmolí (P. Filippov et R. Němec, 2020, MZ), na Mašovické střelnici (P. Filippov et R. Němec, 2020, MZ) a v tůni U Rumcajse u Popic (R. Němec, 2019, MZ).

Feuchte Kratzdistelwiesen, auch Erlenwäldchen an Wasserquellen. Historisch war die Art aus der Nähe von Vranov nad Dyjí, Lukov und Znojmo (Oborny 1879) bekannt und wurde an einer Reihe von Orten auch belegt (Grulich et Řepka in Kaplan et al. 2020). Jetzt wächst sie z. B. am Teich U Jejkala (R. Němec und P. Filippov 2020, not.), in der Au des Baches Klaperův potok oberhalb der Straße von Horní Břečkov nach Čížov (P. Filippov und R. Němec, 2020, MZ), bei Podmolí (P. Filippov et R. Němec, 2020, MZ), auf dem ehemaliger Militärschießplatz Mašovická střelnice (P. Filippov und R. Němec, 2020, MZ) und im Tümpel U Rumcajse bei Popice (R. Němec, 2019, MZ).

Carex pilosa

ostřice chlupatá

Wimper-Segge

Carex pilulifera

ostřice kulonosná

Pillen-Segge

Suché krátkostébelné trávníky, světlé lesy, vždy na kyselých podkladech; pahorkatinný a podhorský druh se subatlantickým areálem, územím prochází lokální hranice rozšíření (v panonském termofytiku chybí). V minulosti byl druh zjištěn v okolí Čížova a Vranova nad Dyjí a na více lokalitách v Rakousku (Grulich 1997) a doložen u Popic (V. Grulich, 1995, BRNU). V rámci tohoto výzkumu byl potvrzen mezi Mašovickými, Podmolím a doložen u Popic (tůň U Rumcajse,

R. Němec, 2019, MZ, rev. R. Řepka) a mezi Lesnou a Čížovem. V Rakousku druh potvrzen nebyl.

Trockene niederwüchsige Rasen, lichte Wälder, immer auf sauren Substraten; Colline und montane Art mit subatlantischem Areal, durch das Gebiet verläuft die lokale Verbreitungsgrenze (fehlt im panonischen Thermophytikum). In der Vergangenheit wurde die Art bei Čížov und Vranov nad Dyjí sowie an mehreren Stellen in Österreich gefunden (Grulich 1997). Sie wurde auch in Popice belegt (V. Grulich, 1995, BRNU). Im Rahmen dieser Forschung wurde sie zwischen Mašovice und Podmolí bestätigt und in Popice (Tümpel U Rumcajse, R. Němec, 2019, MZ, rev. R. Řepka) sowie zwischen Lesná und Čížov festgestellt. In Österreich wurde die Art nicht wieder bestätigt.

Carex praecox

ostřice časná

Früh-Segge

Suché trávníky (i v sídlech), světlé lesy. Hojný druh celého území.

Pozn.: Zejména na loukách na dně údolí Dyje nelze tuto ostřici vždy dobře odlišit od příbuzného a podobného druhu *C. curvata*.

Trockene Rasen (auch in Siedlungen), lichte Wälder. Im gesamten Gebiet häufige Art.

Anm.: Insbesondere auf den Wiesen an der Sohle des Thayaltals kann diese Segge nicht immer gut von der verwandten und ähnlichen Art *C. curvata* unterschieden werden.

Carex remota

ostřice řídkoklasá

Winkel-Segge

Carex rhizina

ostřice tlapkatá

Dickwurzel-Segge

syn.: *C. pediformis* auct.

Světlejší suťové lesy, křoviny na balvanitých svazích; v regionu dosahuje jihozápadní hranice areálu. Objevena byla teprve v r. 1930 na Ledových slujích (J. Suza, BRNU), později

zjištěna také u Nového Hrádku, v Mločím údolí a na rakouské straně v údolí Fugnitz u Hardeggu (Grulich 1993, Grulich 1997). Nyní potvrzena na všech známých lokalitách; nejbohatší populace se nachází na Ledových slujích.

Lichtere Schuttwälder, Sträucher an steinigén Hängen; in der Region erreicht sie die südwestliche Arealgrenze. Entdeckt wurde sie erst 1930 an den Eisleithen (J. Suza, BRNU), später auch in Neuhäusel, im Tal Mločí údolí und auf österreichischer Seite im Fugnitztal bei Hardeg (Grulich 1993, Grulich 1997). Jetzt an allen bekannten Standorten bestätigt; die größte Population findet sich bei den Eisleithen.

Carex riparia

ostřice pobřežní

Ufer-Segge

C4a | NT | 3

Mokřady, pobřežní porosty. Dříve neuváděna. V tůni U Rumcajse u Popic ji poprvé zapsal Jar. Rydlo v r. 2007 (cf. Grulich et Řepka in Kaplan et al. 2019b), výskyt byl nyní doložen (R. Němec, 2019, MZ), na rakouské straně nalezena u Fugnitzsee (P. Filippov, 2019, MZ), oboje rev. R. Řepka.

Feuchtgebiete, Ufervegetation. Zuvor nicht erwähnt. Im Tümpel U Rumcajse bei Popice wurde sie erstmals von Jar. Rydlo im Jahre 2007 erwähnt (cf. Grulich et Řepka in Kaplan et al. 2019b), das Vorkommen wurde nun belegt (R. Němec, 2019, MZ), auf österreichischer Seite am Fugnitzsee gefunden (P. Filippov, 2019, MZ), beide rev. R. Řepka.

Carex secalina

ostřice žitná

Roggen-Segge

M | C2 | EN | § 2 | 2 | § | ++

Periodický mokřad v poli; subhalofilní druh, výskyt na lokální hranici panonské arely. Poprvé byla nalezena v r. 2011 v polním mokřadu u Hnanic (R. Němec, MZ; Němec et al. 2012, 2014). Nyní nebyla potvrzena. Opětovný výskyt ale není vyloučen, protože diasporý si v půdní bance udržují dlouhou dobu klíčivost (cf. Němec et al. 2014).

Pozn.: Více lokalit leží na východ a jihovýchod od Znojma (Němec et al. l. c.).

Periodische Feuchtstellen auf Feldern; subhalophile Art, Vorkommen an der lokalen Grenze des panonischen Are-

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

als. Wurde erstmals 2011 an einem Ackerfeuchtstandort bei Hnanice gefunden (R. Němec, MZ; Němec et al. 2012, 2014). Wurde jetzt nicht bestätigt. Ein erneutes Auftreten ist jedoch nicht ausgeschlossen, da Diasporen in der Bodenbank ihre Keimfähigkeit lange aufrechterhalten (vgl. Němec et al. 2014). Anm.: Mehrere Fundorte liegen östlich und südöstlich von Znojmo (Němec et al. l. c.).

Carex spicata

ostřice klasnatá
Ähren-Stachel-Segge
syn.: *C. contigua*;

Mírně ruderalizovaná stanoviště mimo les, okraje lesních cest; roztroušené v celém území.
Leicht ruderalisierte Standorte außerhalb des Waldes, Ränder von Waldwegen; im ganzen Gebiet zerstreut.

Carex stenophylla

M | C2 | VU | § 1 | 3

ostřice úzkolistá
Schmalblatt-Segge

Okraj cesty v krátkostébelném trávníku, lokalita na západní hranici areálu. Druh byl nově zjištěn na Kraví hoře v extenzivně sešlapávaném středovém pruhu cesty (R. Němec, 2019, MZ, rev. R. Řepka). Nejbližší známé lokality leží u Šatova (Grulich et Řepka in Kaplan et al. 2016a) a Tasovic (naposledy R. Němec, 2018, not.).

An Wegrändern in niederwüchsigem Rasen, Fundort an der Westgrenze des Areals. Die Art wurde neu am Kühberg im extensiv betretenen Mittelstreifen eines Weges entdeckt (R. Němec, 2019, MZ, rev. R. Řepka). Die nächstgelegenen bekannten Standorte befinden sich bei Šatov (Grulich et Řepka in Kaplan et al. 2016a) und Tasovice (zuletzt R. Němec, 2018, not.).

Carex supina

C3 | NT | 2

ostřice drobná
Steppenrasen-Segge

Úzkolisté suché trávníky, vřesoviště, skalní hrany, světlé doubravy. Území leží na okraji jihomoravského výskytu dru-

hu. Nejzápadněji vystupuje na Hardeckou skálu, směrem na východ lokalit přibývá a místy roste až hojně.

Schmalblättrige Trockenrasen, Heiden, Felskanten, lichte Eichenwälder. Das Gebiet liegt am Rande des südmährischen Vorkommensareals der Art. Am weitesten westlich dringt sie bis zum Felsen Hardecké skály vor, nach Osten hin nehmen die Fundorte zu und an einigen Stellen wächst sie reichlich.

Carex sylvatica

ostřice lesní
Wald-Segge

Carex tomentosa

M | 3

ostřice plstnatá
Filz-Segge

Trávníky, náletové porosty dřevin; územím prochází lokální severozápadní hranice rozšíření (hojnější je pak v areálu českého termofytika). Poprvé byla na studovaném území doložena na Kraví hoře u Sedlešovic v r. 1951 (Drlík et al. 2005), pozdější údaje ale chybí. Až nyní po téměř 70 letech byla v rámci tohoto výzkumu opět nalezena v olšině u cesty k Judexovu mlýnu (P. Filippov, 2020, MZ).

Pozn.: Spolu s *C. flacca* jsou indikátory těžkých bazických půd, které na studovaném území téměř chybí.

Rasenflächen, angeflogene Gehölzbestände. Durch das Gebiet verläuft die lokale nordwestliche Verbreitungsgrenze (häufiger ist sie dann auf dem Gebiet des böhmischen Thermophytikums anzutreffen). Sie wurde im Untersuchungsgebiet erstmals 1951 am Kühberg bei Sedlešovice nachgewiesen (Drlík et al. 2005), spätere Daten fehlen jedoch. Erst jetzt, nach fast 70 Jahren, wurde sie im Rahmen dieser Forschung in einem Erlenwäldchen am Weg zur Gribler Mühle wiedergefunden (P. Filippov, 2020, MZ).

Anm.: Genau wie *C. flacca* ist sie ein Indikator für schwere basenreiche Böden, die im untersuchten Gebiet fast völlig fehlen.

Carex umbrosa

C3 | NT

ostřice stinná
Schatten-Segge

Vlhké louky, olšiny, okraje lesních cest; na lokální jihovýchodní hranici rozšíření (na nejjižnější Moravě chybí). Druh byl doložen z několika lokalit na severozápadě studovaného území (Grulich et Řepka in Kaplan et al. 2020), historické prameny jej uvádí i z údolí Dyje u Znojma a z Gránického údolí (Oborný 1879). V současné době je znám jen ze dvou míst na západě studovaného území (les jižně od rybníků U Jejkala a poblíž letohrádku Lusthaus, Lesná, R. Němec et P. Filippov, 2020, MZ). Nasse Wiesen, Erlenwäldchen, Waldwegränder; an der lokalen südöstlichen Verbreitungsgrenze (fehlt im südlichsten Mähren). Die Art wurde an mehreren Stellen im Nordwesten des Untersuchungsgebiets (Grulich et Řepka in Kaplan et al. 2020), historische Quellen erwähnen sie auch im Thayatal bei Znojmo und im Tal Gránické údolí (Oborný 1879). Derzeit ist sie nur an zwei Stellen im Westen des Untersuchungsgebiets bekannt (Wald südlich der Teiche U Jejkala und in der Nähe des Lusthauses, Lesná, R. Němec et P. Filippov, 2020, MZ).

Carex vesicaria

3

ostřice měchýřkatá
Blasen-Segge

Carex vulpina

M | 3

ostřice liščí
Fuchs-Segge

Mokřady; na území vzácně.
Feuchtgebiete; im Gebiet selten.

Carex xvratislaviensis

Kříženec *C. buekii* × *C. acuta* byl doložený z louky pod Ledovými slujemi (Řepka et Grulich in Kaplan et al. 2018a), zřejmě jen přehlížen a v území bude hojnější.

Die Hybride *C. buekii* × *C. acuta* wurde auf einer Wiese unterhalb der Ledové sluje dokumentiert (Řepka et Grulich in Kaplan et al. 2018a), wahrscheinlich nur übersehen und im Gebiet vermutlich häufiger.

Carlina acaulis subsp. acaulis

r

pupava bezlodyžná pravá
Gewöhnliche Groß-Eberwurz

Carlina biebersteinii* subsp. *brevibracteata C4b | DD | 3
pupava Biebersteinova prostřední
Mittlere Langblatt-Golddistel
syn.: *C. intermedia*

Suché trávníky a úhory. Pupava z taxonomicky komplikovaného okruhu *C. vulgaris* agg. (Kaplan in Kaplan et al. 2019a) je udávána v širším okolí Hardeggu, Vranova nad Dyjí a dále na jihovýchodě studovaného území (Grulich 1997). Nyní doložena od Popic (R. Němec, 2019, MZ) a pozorována též na Hardecké stráni (M. Hroneš, 2020, not.).

Trockene Rasen und Brachen. Die Golddistel aus der taxonomisch komplizierten Artengruppe *C. vulgaris* agg. (Kaplan in Kaplan et al. 2019a) wird in der weiteren Umgebung von Hardegg, Vranov nad Dyjí und weiter im Südosten des Untersuchungsgebiets angeführt (Grulich 1997). Jetzt bei Popice (R. Němec, 2019, MZ) und auch am Hang Hardecká stráň beobachtet (M. Hroneš, 2020, not.).

Carlina vulgaris
pupava obecná
Gewöhnlich-Golddistel

Suché trávníky a úhory, preferuje kyselé podloží; roztroušeně ve střední a východní části území. Zdá se, že oproti minulosti (cf. Grulich 1997) ubývá.

Trockene Rasen und Brachen, bevorzugt saures Substrat; im zentralen und östlichen Teil des Gebiets zerstreut. Es scheint, dass sie im Vergleich zur Vergangenheit (vgl. Grulich 1997) zurückgeht.

Carpinus betulus
habr obecný
Edel-Hainbuche

Carum carvi
kmín kořený
Echt-Kümmel

Caucalis platycarpos M | arch | nat | C2 | VU | 3
subsp. *platycarpos*
dejavorec velkoplodý pravý
Langstachel-Haftdolde
syn.: *C. lappula*

Vzácný teplomilný plevel. V minulosti zjištěn na východě území u Hradiště (např. Drlík et al. 2005), mezi Mašovnicemi a Podmolím (cf. Grulich 1997) a v okolí Čížova (skály na levém břehu Dyje, fytoecnologický snímek, M. Chytrý, 1991, cf. Tichý et al. 1997). Nyní potvrzen u Hradiště (Z. Musil et R. Němec, 2020, MZ).

Seltenes thermophiles Unkraut. In der Vergangenheit im Osten des Gebiets bei Hradiště (z. B. Drlík et al. 2005), zwischen Mašovnice und Podmolí (vgl. Grulich 1997) und bei Čížov gefunden (Felsen am linken Ufer der Thaya, phytocönologische Aufnahme, M. Chytrý, 1991, vgl. Tichý et al. 1997). Jetzt bestätigt bei Hradiště (Z. Musil et R. Němec, 2020, MZ).

Centaurea cyanus arch | nat | 3
chrpa modrá
Kornblume

Centaurea jacea
chrpa luční
Wiesen-Flockenblume
syn.: *Jacea pratensis*

Mezofilní a sušší louky, meze, křovinaté stráně; v celém území hojně.

Pozn.: Proměnlivý druh, jehož krajní morfotypy bývají hodnoceny na úrovni poddruhů. Na území převažují rostliny odpovídající subsp. *jacea*, ale na několika lokalitách, zejména ve východní části, byla doložena i subsp. *angustifolia* (Koutecký in Kaplan et al. 2017a).

Mesophile und trockenere Wiesen, Raine, buschige Hänge; häufig im ganzen Gebiet.

Anm.: Veränderliche Art, deren extreme Morphotypen auf der Ebene von Unterarten bewertet werden. Im Gebiet herrschen Pflanzen vor, die der subsp. *jacea* entsprechen. An mehreren Stellen, insbesondere im östlichen Teil, wurde auch subsp. *angustifolia* nachgewiesen (Koutecký in Kaplan et al. 2017a).

Centaurea macrocephala M | neo | cas
chrpa žlutokvětá
Großkopf-Flockenblume

Zavlečený druh. Již od konce 90. let 20. st. známa na Širokém poli u Čížova (Bravencová et al. 2007a), zplaněla také v Havraníkách a Konicích.

Eingeschleppte Art. Seit Ende der 1990er Jahre vom Wiese Široké pole bei Čížov bekannt (Bravencová et al. 2007a), verwildert auch in Havraníky und Konice.

Centaurea montana M | (C2 | EN | § 2 | r)
chrpa horská
Berg-Blauflockenblume

Na studovaném území jen pěstovaná; zplanění bylo zjištěno ve Vranově nad Dyjí.

Im Untersuchungsgebiet nur kultiviert. In verwilderter Form wurde sie in Vranov nad Dyjí gefunden.

Centaurea scabiosa
chrpa čekánek
Skabiosen-Flockenblume

Centaurea solstitialis neo | cas | +++
chrpa žlutá
Sonnenwend-Flockenblume

Adolf Oborny tento nepůvodní druh objevil na konci 19. st. v údolí Dyje ve Znojmě (Oborny 1879) a v Gránickém údolí (A. Oborny, 1894, PRC, BRNU). Pozdější nálezy chybí.

Adolf Oborny entdeckte diese nicht heimische Art Ende des 19. Jahrhunderts im Thayatal in Znojmo (Oborny 1879) und im Gránické údolí (A. Oborny, 1894, PRC, BRNU). Spätere Funde fehlen.

Centaurea stoebe
chrpa latnatá
Rispen-Flockenblume
syn.: *C. rhenana*

Suché louky a vřesoviště, skalnaté svahy. Na východě území hojně, na ostrožnách v údolích Dyje a jejich přítoků zasahuje až k Vranovu nad Dyjí.

Pozn.: Z území byla kromě běžné původní monokarpické subsp. *stoebe* doložena i nepůvodní vytrvalá subsp. *australis* (Koutecký in Kaplan et al. 2018a).

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

Trockene Wiesen und Heiden, felsige Hänge. Im Osten des Gebiets häufig, auf den Bergspornen in den Tälern der Thaya und ihrer Zuflüsse breitet sie sich bis nach Vranov nad Dyjí aus.

Anm.: Im Gebiet wurde neben der gewöhnlichen, heimischen monokarpischen subsp. *stoebe* auch die nicht heimische, mehrjährige subsp. *australis* nachgewiesen (Koutecký in Kaplan et al. 2018a).

Centaurea triumfetti C3 | NT | § 3
chrpa chlumní
Bunt-Blauflockenblume
syn.: *Cyanus triumfettii* auct., *Centaurea triumfetti* subsp. *axillaris* auct.

Osluněné skalnaté svahy v údolích Dyje a jejích přítoků, vzácněji suché trávníky a meze na obohacených stanovištích na plošinách mezi Znojmem a Hnanicemi; roztroušeně. Sonnenbeschienene felsige Hänge in den Tälern der Thaya und ihrer Zuflüsse, seltener auf trockenen Rasen und Rainen an nährstoffreichen Standorten auf den Hochebenen zwischen Znojmo und Hnanice; zerstreut.

Centaureum erythraea C4a | r
zeměžluč okolíkatá
Echt-Tausendguldenkraut

Centaureum pulchellum M | C3 | VU | r | ++
zeměžluč spanilá
Klein-Tausendguldenkraut

Vysychající mokřady a obnažená dna. Od Podmolí a Mašovic ji znal už A. Oborny (1879), v r. 1994 byla nalezen u rybníka v Hnanicích (Rydlo 1995). V r. 2011 (R. Němec, MZ) rostla v polním mokřadu u Hnanic. V letech 2019–2020 nebyla potvrzena, ale nelze vyloučit, že za vhodných podmínek znovu vyklíčí z půdní semenné banky.

Austrocknende Feuchtgebiete und freigelegte Gewässergründe. Aus Podmolí und Mašovice kannte es bereits A. Oborny (1879). 1994 wurde es am Teich in Hnanice gefunden (Rydlo 1995). Im Jahr 2011 (R. Němec, MZ) wuchs es an einem Ackerfeuchtstandort bei Hnanice. Es wurde 2019–2020

nicht bestätigt, aber es kann nicht ausgeschlossen werden, dass es unter geeigneten Bedingungen wieder aus der Bodensamenbank auskeimt.

Centranthus ruber neo | cas
mavuň červená
Rot-Spornblume

Pěstovaná okrasná rostlina, vzácně uniká z kultury. Zjištěna u chaty ve vinici u Konic (R. Němec, 2020, not.). Kultivierte Zierpflanze, entkommt selten aus Kulturen. Gefunden an einem Wochenendhäuschen in einem Weingarten bei Konice (R. Němec, 2020, not.).

Cephalanthera damasonium C4a | NT | § 3 | r | §
okrotice bílá
Breitblatt-Waldvöglein
syn.: *C. alba*

V mezofilních lesích, často na bazickém podloží. Vzácně druh zaznamenal již Oborny (1883–1886). Nyní roste u Daníže poblíž Hnanic a na více lokalitách u Hardegg a Čížova. In mesophilen Wäldern, oft auf basischem Substrat. Die seltene Art wurde bereits von Oborny (1883–1886) erfasst. Wächst jetzt am Bach Daníž bei Hnanice und an mehreren Stellen bei Hardegg und Čížov.

Cerastium arvense r
rožec rolní
Acker-Hornkraut

Cerastium brachypetalum C3 | NT
rožec krátkoplátečný
Kleinblüten-Hornkraut

Rozvolněné trávníky. Na území byl druh v minulosti opakovaně doložen (Daníhelka in Kaplan et al. 2020), z Rakouska uvádí Janchen (1977). Nyní potvrzen na Hradišti a na Kraví hoře (J. Hummel, 2019, MZ, rev. J. Daníhelka), kde byly pozorovány jak rostliny bez žláznatých chlupů (var. *eglandulosum*), tak žláznaté (var. *brachypetalum*). Další nálezy pochází z Rakouska (hrana údolí Kaja, P. Filippov, 2020, MZ).

Aufglockerte Rasen. Im Gebiet wurde die Art in der Vergangenheit wiederholt nachgewiesen (Daníhelka in Kaplan et al. 2020), in Österreich von Janchen erwähnt (1977). Jetzt in Hradiště und am Kühberg bestätigt (J. Hummel, 2019, MZ, rev. J. Daníhelka), wo sowohl Pflanzen ohne Drüsenhaare (var. *eglandulosum*) als auch mit Drüsenhaaren (var. *brachypetalum*) beobachtet wurden. Weitere Funde stammen aus Österreich (Rand des Kajats, P. Filippov, 2020, MZ).

Cerastium dubium M | C2 | VU
rožec pochybný
Abweichler-Hornkraut

Vlhčí louky, polní mokřady. V poslední době se šíří na sekundární stanoviště (lokality na jihovýchodě Znojemska shrnuje Němec et al. 2014). Ze studovaného území druh doposud nebyl znám, až v roce 2019 se vrámcí tohoto výzkumu objevila bohatá populace v kulturní louce u Podmyčí (P. Filippov, MZ, R. Němec foto, rev. J. Daníhelka).

Feuchtwiesen, Ackerfeuchtstellen. In jüngster Zeit breitet es sich an sekundären Standorten aus (die Fundorte im Südosten der Region Znojmo werden von Němec et al. 2014 zusammengefasst). Die Art war aus dem Untersuchungsgebiet bisher nicht bekannt. Erst 2019 wurde im Rahmen dieser Forschung eine reiche Population auf einer Kulturwiese bei Podmyče entdeckt (P. Filippov, MZ, R. Němec Foto, rev. J. Daníhelka).

Cerastium glomeratum
rožec klubkatý
Knäuel-Hornkraut

Okraje cest, trávníky. Poprvé byl doložen až v r. 1994 v Horním Břečkově (V. Grulich, BRNU), ale v Atlase (Grulich 1997) chybí. V posledních letech se šíří (Daníhelka in Kaplan et al. 2020) a byl zaznamenán na mnoha lokalitách, častěji na západě území.

Wegränder, Rasenflächen. Es wurde erst 1994 in Horní Břečkov (V. Grulich, BRNU) dokumentiert, fehlt aber im Atlas (Grulich 1997). Breitet sich in den letzten Jahren aus (Daníhelka in Kaplan et al. 2020) und wurde an vielen Stellen erfasst, häufiger im Westen des Gebiets.

Cerastium glutinosum

rožec lepkavý
Kleb-Hornkraut

Okraje cest, rozvolněné trávníky, skalní terásky; běžně. Šíří se v obcích a podél silnic.

Pozn.: Je mnohem hojnější než podobné *C. pumilum*.

Wegränder, lockere Rasen, Felsabsätze; relativ häufig. Breitet sich in Dörfern und entlang von Straßen aus.

Anm.: Es ist viel häufiger als das ähnliche *C. pumilum*.

Cerastium holosteoides* subsp. *vulgare

rožec obecný luční
Gewöhnlich-Hornkraut

syn.: *C. holosteoides* subsp. *triviale*

Cerastium lucorum

rožec hajní
Großfrucht-Hornkraut
syn.: *C. macrocarpum*

Mezofilní a vlhčí lesy, konkrétně málo používané lesní cesty, převážně v údolích Dyje a jejích přítoků. Dříve nebyl odlišován od příbuzného *C. holosteoides*, úplnější přehled o rozšíření přináší až konec 20. st. (Grulich 1997). V letech 2019–2020 rostl na více lokalitách, především v západní části území.

Mesophile und feuchtere Wälder, insbesondere wenig genutzte Waldwege, vorwiegend in den Tälern der Thaya und ihrer Zuflüsse. Bisher wurde es nicht vom verwandten *C. holosteoides* unterschieden, einen vollständigeren Überblick über die Verbreitung gibt es erst am Ende des 20. Jahrhunderts (Grulich 1997). In den Jahren 2019–2020 wuchs es an mehreren Stellen, vor allem im westlichen Teil des Gebiets.

Cerastium pumilum

rožec nízký
Niedrig-Hornkraut

Okraje cest, rozvolněné trávníky, skalní terásky, preferuje spíše bazické podklady (Danihelka et Dančák in Kaplan et al. 2016b). Byl z území doložen už v r. 1877 z Popické rokly (A.

Oborny, BRNU), později z Kraví hory (F. Kvapilík, 1932, OLM; V. Drlík, 1951, MZ). Nyní potvrzen ze Starých vinic u Havraníků (R. Němec, 2019, MZ, rev. J. Danihelka), několikrát nalezen také na Kraví hoře a u Hnanic. Na území je podstatně vzácnější než podobný rožec *C. glutinosum*.

Pozn.: Vzhledem k obtížnému rozlišování obou druhů je třeba na nedoložené historické údaje pohlížet kriticky.

Wegränder, aufgelockerte Rasenflächen, Felsabsätze, bevorzugt basische Substrate (Danihelka et Dančák in Kaplan et al. 2016b). Es wurde im Gebiet bereits 1877 in der Popitzer Schlucht (Popická rokly) (A. Oborny, BRNU), später am Kühberg (F. Kvapilík, 1932, OLM; V. Drlík, 1951, MZ) belegt. Jetzt bestätigt in Staré vinice bei Havraníky (R. Němec, 2019, MZ, rev. J. Danihelka), mehrmals auch am Kühberg und bei Hnanice gefunden. Im Gebiet ist es wesentlich seltener als das ähnliche Kleb-Hornkraut *C. glutinosum*.

Anm.: Aufgrund der schwierigen Unterscheidung beider Arten ist es notwendig, unbelegte historische Daten kritisch zu betrachten.

Cerastium semidecandrum

rožec pětimužný
Sand-Hornkraut

Suché trávníky, v rozvolněné vegetaci. Roste běžně na jihovýchodě studovaného území, jinde jen ojediněle (např. Čížov, Mašovice, Nový Hrádek, Vranov nad Dyjí, více položek MZ, rev. J. Danihelka).

Trockenrasen, in lockerer Vegetation. Es wächst relativ häufig im Südosten des Untersuchungsgebiets, anderswo nur sporadisch (z. B. Čížov, Mašovice, Neuhäusel, Vranov nad Dyjí, weitere Objekte MZ, rev. J. Danihelka).

Cerastium tenoreanum

rožec Tenoreův
Tenore-Hornkraut

Suché trávníky. Na Moravě byl druh dříve znám jen z Břeclavska a Hodonínska, na Znojemsku byl poprvé doložen u Hnanic a Havraníků (J. Danihelka, 2017, BRNU). Nyní roste na Kraví hoře (R. Němec, 2019, MZ), u Hnanic (R. Němec, 2019, MZ) a na Gališské louce u Lukova (R. Němec,

2019, MZ), vše rev. J. Danihelka. Zdá se, že se v posledních letech šíří.

Trockene Rasenflächen. In Mähren war die Art zuvor nur aus den Regionen Břeclav und Hodonín bekannt, in der Region Znojmo erstmals in der Nähe von Hnanice und Havraníky nachgewiesen (J. Danihelka, 2017, BRNU). Jetzt wächst es am Kühberg (R. Němec, 2019, MZ), bei Hnanice (R. Němec, 2019, MZ) und auf der Wiese Gališská louka bei Lukov (R. Němec, 2019, MZ), alle rev. J. Danihelka. Es scheint sich in den letzten Jahren auszubreiten.

Cerastium tomentosum

rožec plstnatý
Italien-Filz-Hornkraut

Pěstovaná rostlina, zplaňuje zejména v okolí obcí: Vranov nad Dyjí, Onšov, Čížov, Lukov, Sedlešovice, Konice a Havraníky.

Kulturpflanze, verwildert hauptsächlich in der Umgebung von Orten: Vranov nad Dyjí, Onšov, Čížov, Lukov, Sedlešovice, Konice und Havraníky.

Ceratophyllum demersum

růžkatec ostnitý
Rau-Hornblatt

Stojaté vody. Doložen byl na studovaném území až v r. 2004 z Farského rybníka v Popicích (cf. Kaplan et Prančl in Kaplan et al. 2016b) a později v r. 1998 v silážním žlabu v areálu zemědělského podniku v Lukově (Reiterová in Bravencová et al. 2007a). Na obou lokalitách později vymizel.

Stehende Gewässer. Im untersuchten Gebiet wurde es erst 2004 im Teich Farský rybník in Popice (vgl. Kaplan et Prančl in Kaplan et al. 2016b) und später 1998 in einer Silagerinne auf dem Gelände eines landwirtschaftlichen Betriebs in Lukov festgestellt (Reiterová in Bravencová et al. 2007a). Es verschwand später von beiden Orten.

Cerintho minor

voskovka menší
Klein-Wachsblume

C4a

3

M | C1 | EN | 3

C3 | NT | 3

M | neo | nat

++

C4a

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

Chaerophyllum aromaticum

krabilice zápašná
Duft-Kälberkropf

Chaerophyllum bulbosum

krabilice hlíznatá
Rüben-Kälberkropf

Ruderální křoviny, lesní lemy a okraje cest. Poprvé byla nalezena pod vinicí Šobes v r. 1996 (Reiterová in Bravencová et al. 2007a), pozdější nedoložený údaj z r. 1997 pochází od Vranova nad Dyjí (Cigánek 1998). V rámci tohoto výzkumu byla krabilice hlíznatá potvrzena pod vinicí Šobes (L. Reiterová, 2020, not.), u Dyje pod Šobesem (R. Němec, 2019, not.), u Mašovic (T. Vymyslický, 2019, not.) a u Hardeggu (P. Filippov, 2019, not.).

Ruderales Gebüsche, Waldsäume und Wegränder. Wurde erstmals 1996 unterhalb des Weinbergs Schobes gefunden (Reiterová in Bravencová et al. 2007a), eine späterer unbelegter Fund aus dem Jahr 1997 stammt aus Vranov nad Dyjí (Cigánek 1998). Im Rahmen dieser Forschung wurde der Rüben-Kälberkropf unterhalb des Weinbergs Schobes (L. Reiterová, 2020, not.), bei der Thaya unter dem Schobes (R. Němec, 2019, not.), bei Mašovice (T. Vymyslický, 2019, not.) und bei Hardegg bestätigt (P. Filippov, 2019, not.).

Chaerophyllum hirsutum

krabilice chlupatá
Wimper-Kälberkropf

Lesní prameniště, zastíněné břehy toků; podhorský a pahorkatinný druh na lokální jihovýchodní areálové hranici. Nálezy pochází ze západní a střední části území.

Waldquellen, schattige Ufer von Bächen; Gebirgs- und Hügellands-- Art an der südöstlichen lokalen Arealgrenze. Die Funde stammen aus dem westlichen und zentralen Teil des Gebiets.

Chaerophyllum temulum

krabilice mámivá
Taumel-Kälberkropf

Chamaecytisus ratisbonensis

čilimník řezenský
Regensburger-Zwerggeißklee

C4a | NT | 3

Suché trávníky, paseky a lesní lemy, místy hojně, zatímco v prosvětlených doubravách jen v nevelkých a obvykle sterilních populacích. S postupným zapojováním lesních porostů zřejmě ustupuje.

Trockenrasen, Kahlschlagflächen und Waldsäume, stellenweise häufig, in lichten Eichenwäldern hingegen nur in kleinen und meist sterilen Populationen. Durch die allmähliche Verdichtung von Waldbeständen geht er offenbar zurück.

Chamaecytisus supinus

čilimník nízký
Kopf-Zwerggeißklee

M | C4a | NT

Plošiny severozápadní a střední části studovaného území (cf. Řepka in Kaplan et al. 2019b).

Hochebenen im nordwestlichen und zentralen Teils des Untersuchungsgebiets (vgl. Řepka in Kaplan et al. 2019b).

Chamaecytisus virescens

čilimník zelenavý
Zwerggeißklee

M | C3 | NT | ++

Lesní okraje. Doložen v r. 1984 z okraje Braitavy u Podmyčí (Řepka in Kaplan et al. 2019b). V širším okolí této lokality se stále vyskytují rostliny přechodné k *Ch. supinus*; tomuto taxonu a jeho proměnlivosti bude třeba věnovat další pozornost.

Pozn.: Pravděpodobně hybridogenní druh, vzniklý z křížení *Ch. austriacus* × *Ch. supinus* (Řepka in Kaplan et al. 2019b), kromě výše uvedené lokality doložen i z okolí Šumné a Štítary těsně za hranicemi studovaného území. Sekundární výskyt není vyloučen, podobně jako v jiných částech České republiky (Řepka l. c.).

Waldränder. Dokumentiert 1984 am Rande von Braitava bei Podmyče (Řepka in Kaplan et al. 2019b). In der weiteren Umgebung dieses Ortes kommen immer noch Pflanzen vor, die in *Ch. supinus* übergehen; Dieses Taxon und seine Veränderlichkeit erfordern weitere Beachtung.

Anm.: Wahrscheinlich eine hybridogene Art, die aus der Kreuzung von *Ch. austriacus* × *Ch. supinus* entstanden ist (Řepka in Kaplan et al. 2019b), neben den oben genannten Orten auch in der Umgebung von Šumná und Štítary knapp außerhalb der Grenzen des Untersuchungsgebiets dokumentiert. Sekundäres Vorkommen ist nicht ausgeschlossen, ähnlich wie in anderen Teilen der Tschechischen Republik (Řepka l. c.).

Chelidonium majus

vlaštovičník větší
Schöllkraut

arch | nat

Chenopodium album

merlík bílý
Weiß-Gänsefuß

Ruderální stanoviště, okraje polí a cest. Pozn.: Nejhojnější druh z komplexu *Ch. album* agg. Roste zde jak subsp. *album*, tak subsp. *pedunculare*. Ruderales Standorte, Feld- und Wegränder. Anm.: Die am häufigsten vorkommenden Art aus der Artengruppe *Ch. album* agg. Im Gebiet wachsen sowohl subsp. *album* als auch subsp. *pedunculare*.

Chenopodium bonus-henricus

merlík všedobrá
Guter Heinrich

M | arch | nat | C4a | NT | r

Ruderální stanoviště v sídlech. Ještě před r. 2000 rostl ve všech obcích na severní hranici studovaného území (Grulich 1997). Později silně ustoupil a nyní přežívá pouze v centru Čížova (R. Němec et L. Reiterová, 2020, MZ).

Ruderales Standorte in Siedlungen. Noch vor 2000 wuchs er in allen Dörfern an der Nordgrenze des Untersuchungsgebietes (Grulich 1997). Später ging er stark zurück und überlebt jetzt nur noch im Zentrum von Čížov (R. Němec et L. Reiterová, 2020, MZ).

Chenopodium ficifolium

merlík fíkolistý
Feigenblatt-Gänsefuß

M

Obnažená dna rybníků, polní mokřady.
Freigelegte Teichgründe, Ackerfeuchtstellen.

Chenopodium glaucum M | r
merlík sivý
Graugrün-Gänsefuß

Doložen byl ze Znojma a Hradiště (Šumberová et Dřevojan in Kaplan et al. 2018a). Nyní zjištěn u rybníka v Havraníkách (R. Němec, 2019, not.).

Er wurde in Znojmo und Hradiště estgestellt (Šumberová und Dřevojan in Kaplan et al. 2018a). Jetzt am Teich in Havraníky gefunden (R. Němec, 2019, not.).

Chenopodium hybridum
merlík zvrhlý
Sautod-Gänsefuß

Chenopodium murale M | arch | nat | C1 | CR | 3 | +++
merlík zední
Mauer-Gänsefuß

V 19. st. rosl hojně v okolí Znojma (Oborny 1879), poté ustoupil (cf. Drlík et al. 2005). Ve Znojmě (již mimo studované území u zimního stadionu) byl nalezen ještě nedávno (K. Žáková, 2008, MZ), výskyt na území není vyloučen.

Im 19. Jahrhundert wuchs er häufig um Znojmo (Oborny 1879), später zog er sich zurück (vgl. Drlík et al. 2005). Noch kürzlich in Znojmo (bereits außerhalb des Untersuchungsgebiets in der Nähe des Winterstadions) gefunden (K. Žáková, 2008, MZ). Vorkommen im Gebiet sind nicht ausgeschlossen.

Chenopodium opulifolium M | C3 | VU
merlík kalinolistý
Schneeball-Gänsefuß

Narušená stanoviště. Grulich (1997) druh uvádí z více míst na východě území. Nyní roste velmi vzácně na okraji pastviny u Mašovického dvora (J. Hummel, 2019, MZ) a u Havraníků (R. Němec, 2019, not.).

Gestörte Standorte. Grulich (1997) führt die Art an mehre-

ren Orten im Osten des Gebiets an. Jetzt wächst sie sehr selten am Rande der Weide am Hof Mašovický dvůr (J. Hummel, 2019, MZ) und bei Havraníky (R. Němec, 2019, not.).

Chenopodium polyspermum
merlík mnohosemenný
Vielsamen-Gänsefuß

Chenopodium rubrum M | 2
merlík červený
Rot-Gänsefuß

Vysychající bahnitě půdy. Šumberová et Dřevojan (in Kaplan et al. 2018a) citují záznamy z Horního Břečkova a znojemské přehrady. Nyní byl nalezen pouze na břehu Čížovského rybníka (P. Filippov et R. Němec, 2019–2020, not.). Austrocknende schlammige Böden. Šumberová et Dřevojan (in Kaplan et al. 2018a) zitieren Funde in Horní Břečkov und am Stausee Znojmo. Jetzt wurde er nur noch am Ufer des Teichs Čížovský rybník gefunden (P. Filippov et R. Němec, 2019–2020, not.).

Chenopodium strictum M | neo | nat
merlík tuhý
Streifen-Gänsefuß

Ruderální stanoviště v sídlech a podél cest; vzácně.

Pozn.: Druh z taxonomicky složitého komplexu *Ch. album* agg.

Ruderales Standorte in Siedlungen und entlang von Straßen; selten.

Anm.: Eine Art aus der taxonomisch komplexen Artengruppe *Ch. album* agg.

Chenopodium suecicum M
merlík švédský
Schweden-Gänsefuß

Narušená stanoviště, ruderalizovaná místa, ojediněle i na ruderalizovaných skalnatých svazích, např. u Králova stolce (J. Hummel, 2019, not.); identita rostlin vyžaduje další studium.

Pozn.: Druh z taxonomicky složitého komplexu *Ch. album* agg., bez karyologického studia obtížně odlišitelný.

Gestörte Standorte, ruderalisierte Orte, sporadisch auch an ruderalisierten Felshängen, z. B. am Königsstuhl (J. Hummel, 2019, not.); Die Identität der Pflanzen erfordert weiteres Studium.

Anm.: Eine Art aus der taxonomisch komplexen Artengruppe *Ch. album* agg., ohne karyologische Studien schwer unterscheidbar.

Chenopodium urbicum M | arch | nat | C1 | CR | 1 | S | +++
merlík městský
Dorf-Gänsefuß

Ze Znojma je uváděn jako hojný v 19. st. (Oborny 1879; Oborny 1883–1886), později vymizel.

Im 19. Jahrhundert in Znojmo als häufig angeführt (Oborny 1879; Oborny 1883–1886), später verschwunden.

Chenopodium vulvaria M | arch | nat | C2 | EN | 2
merlík smrdutý
Stink-Gänsefuß

Ruderální místa, okraje cest, na místech s dostatečnou zásobou amoniakálního dusíku. V 19. st. byl u Znojma hojný (Oborny 1879) a stále zde roste, např. v dlažbě u kostela sv. Michala a v ulici na Valech (R. Němec, 2016, MZ; M. Ducháček et R. Němec, 2020, PRC). Ojedinu novější údaje chyběly, nyní byl doložen z Podmolí a Mašovic (T. Vymyslický, 2019, MZ, rev. P. Dřevojan).

Ruderales Standorte, Wegränder, an Stellen mit ausreichender Versorgung mit ammoniakalischem Stickstoff. Im 19. Jahrhundert war es bei Znojmo (Oborny 1879) häufig und wächst hier noch heute, z. B. auf dem Pflaster an der Kirche St. Michael und in der Straße na Valech (R. Němec, 2016, MZ; M. Ducháček et R. Němec, 2020, PRC). Neuere Daten von anderswo fehlten. Jetzt wurde es in Podmolí und Mašovice belegt (T. Vymyslický, 2019, MZ, rev. P. Dřevojan).

Chondrilla juncea C3 | VU
radyk prutnatý
Groß-Knorpellattich

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

Chrysosplenium alternifolium

mokřýš střídavolistý
Wechselblatt-Milzkraut

Cichorium intybus

čekanka obecná
Gewöhnlich-Wegwarte

Circaea lutetiana

čarovník pařížský
Wald-Hexenkraut

Cirsium arvense

pcháč rolní
Acker-Kratzdistel

Cirsium canum

pcháč šedý
Grau-Kratzdistel

Cirsium oleraceum

pcháč zelinný
Kohl-Kratzdistel

Cirsium palustre

pcháč bahenní
Sumpf-Kratzdistel

Cirsium vulgare

pcháč obecný
Lanzen-Kratzdistel

Cirsium x tataricum

Kříženec *C. canum* × *C. oleraceum*; vlhké louky. Zjištěn v místě kontaktu rodičovských druhů na louce pod Ledovými slujemi (P. Filippov, 2019, not.).

Kreuzung aus *C. canum* × *C. oleraceum*; feuchte Wiesen. Gefunden an der Kontaktstelle der Elternarten auf der Wiese unterhalb der Eisleithen (P. Filippov, 2019, not.).

Cirsium x wimmeri

Kříženec *C. canum* × *C. palustre*; vlhké louky. Roste společně s rodičovskými druhy na louce U Jejkala (P. Filippov et R. Němec, 2019, not.) a pod Ledovými slujemi (P. Filippov, 2019, MZ). Kreuzung aus *C. canum* × *C. palustre*; feuchte Wiesen. Wächst zusammen mit den Elternarten auf der Wiese U Jejkala (P. Filippov et R. Němec, 2019, not.) und unterhalb der Eisleithen (P. Filippov, 2019, MZ).

arch | nat

Cleistogenes serotina

M | C1 | EN | 2 | S | +++

dvouřadec pozdní
Herbst-Steifhalm

arch | inv

Skalnaté svahy, výskyt na severní hranici celkového areálu druhu (nejseverněji roste u Moravského Krumlova). Na území měl nejméně dvě historické lokality: pod Královým stolcem směrem k Trauznickému mlýnu (A. Fröhlich, 1932, MMI; J. Suza, 1932, BRNU) a nad Gránickým údolím pod Hradištěm (A. Oborny, 1884, BRNU, BRNM; mnoho dokladů, naposledy R. Dvořák, 1936, ZMT; cf. Grulich 1987). Na konci 20. st. byl již na obou lokalitách hledán marně (Grulich 1987, 1996b).

Felsige Hänge, Vorkommen an der Nordgrenze des Gesamtareals der Art (wächst am nördlichsten in der Nähe von Moravský Krumlov). Historisch hatte er mindestens zwei Standorte im Gebiet: unterhalb des Königsstuhls in Richtung Mühle Trauznický mlýn (A. Fröhlich, 1932, MMI; J. Suza, 1932, BRNU) und oberhalb des Tals Gránické údolí unterhalb von Hradiště (A. Oborny, 1884, BRNU, BRNM; viele Herbarbelege, zuletzt R. Dvořák, 1936, ZMT; vgl. Grulich 1987). Ende des 20. Jahrhunderts wurde er an beiden Orten bereits vergeblich gesucht (Grulich 1987, 1996b).

Clematis recta

C3 | NT | § 3

plamének přímý
Aufrecht-Waldrebe

Kamenité svahy, křoviny, lesní světliny a lemy. Oborny (1879, 1883–1886) druh uvádí z více míst v údolí Dyje: Znojmo, Lukov, Hardegg, Ledové sluje, Vranov nad Dyjí. Zřejmě vinou zapojování lesních porostů se početnost druhu postupně snižuje (cf. V. Grulich in Drlík et al. 2005), i když stále vzácně roste v celém území.

Steinige Hänge, Gebüsche, Waldlichtungen und -säume. Oborny (1879, 1883–1886) führt die Art an verschiedenen Orten im Thayatal an: Znojmo, Lukov, Hardegg, Eisleithen, Vranov nad Dyjí. Wahrscheinlich nimmt die Häufigkeit der Art aufgrund der Verdichtung von Waldbeständen allmählich ab (vgl. V. Grulich in Drlík et al. 2005), obwohl sie im gesamten Gebiet noch vereinzelt wächst.

Clematis vitalba

plamének plotní
Gewöhnlich-Waldrebe

Clinopodium vulgare

klinopád obecný
Wirbeldost

Cnidium dubium

C2 | VU | 2

jarva žilnatá
Brenndolde
syn.: *Selinum venosum*

Vlhké louky, okraje olšin. Starší autoři (cf. Oborny 1879, 1883–1886) druh zřejmě přehlíželi. Na konci 20. st. byl nalezen na více lokalitách: na státní hranici u Podmyčí (V. Grulich, 1994, BRNU), na louce u Čížova (Čáp 1994, později L. Reiterová, 2004, MZ), u Hovorkovy tůně (Z. Musil, 2006, MZ) a v mokřadu U Rumcajse (V. Grulich, 1993, BRNU). V letech 2019–2020 byl potvrzen u Hovorkovy tůně (R. Němec, 2019, MZ) a u skruže na louce u Čížova (P. Filippov, 2020, not.). Na pramenech Daníže v Rakousku roste těsně za hranicemi studovaného území (Grulich et Chytrý 1993).

Feuchte Wiesen, Ränder von Erlenwäldchen. Ältere Autoren (vgl. Oborny 1879, 1883–1886) übersahen die Art offenbar. Ende des 20. Jahrhunderts an mehreren Orten gefunden: an der Staatsgrenze bei Podmyče (V. Grulich, 1994, BRNU), auf einer Wiese bei Čížov (Čáp 1994, später L. Reiterová, 2004, MZ), am Tümpel Hovorkova tůň (Z. Musil, 2006, MZ) und im Feuchtgebiet U Rumcajse (V. Grulich, 1993, BRNU). In den Jahren 2019–2020 wurde sie am Tümpel Hovorkova tůň (R. Němec, 2019, MZ) und an einem Betonring auf einer Wiese bei Čížov (P. Filippov, 2020, not.) bestätigt. An den Quellen des Bachs Daníž in Österreich wächst sie knapp

außerhalb der Grenzen des Untersuchungsgebiets (Grulich et Chytrý 1993).

Colchicum autumnale

ocún jesenní
Herbstzeitlose

Colutea arborescens

M | neo | nat | 3

žanovec měchýřník
Gewöhnlich-Blasenstrauch

Úniky z kultury nebo výsadby. V r. 1950 byl doložen z Kraví hory (Drlík et al. 2005) a u železnice poblíž Sedlešovic (J. Táborská 2002, NDOP), kde byl ověřen i nyní (R. Němec 2019–2020, MZ, not.).

Kulturflüchtling oder gepflanzt. 1950 wurde er am Kühberg (Drlík et al. 2005) und am Bahndamm bei Sedlešovice festgestellt (J. Táborská 2002, NDOP), wo er auch jetzt verifiziert wurde (R. Němec 2019–2020, MZ, not.).

Commelina communis

M | neo | cas

křížatka obecná
Gewöhnliche Commeline

Okrasná rostlina zplaňující v teplejších oblastech v sídlech a jejich okolí: Vranov nad Dyjí (P. Filippov, 2019, not.) a Havraníky (R. Němec, 2019, not.).

In wärmeren Gebieten in Siedlungen und ihrer Umgebung verwildernde Zierpflanze: Vranov nad Dyjí (P. Filippov, 2019, not.) und Havraníky (R. Němec, 2019, not.).

Conium maculatum

arch | inv | r

bolehlav plamatý
Europa-Fleckenschierling

Consolida ajacis

M | neo | cas | +++

ostrožka zahradní
Garten-Feldrittersporn

Pěstovaná rostlina. V r. 1950 byla sbírána zplanělá na poli pod Kraví horou (Drlík et al. 2005), později již zaznamenaná nebyla.

Kulturpflanze. 1950 wurde sie in verwilderter Form auf einem Feld unterhalb des Kühbergs gesammelt (Drlík et al. 2005). Später wurden keine Funde mehr verzeichnet.

Consolida hispanica

M | neo | nat

ostrožka východní
Spanien-Feldrittersporn
syn.: *C. orientalis*

Polní plevel. Na území přechodně, doložen od Popice (A. Jordánová, 1995, MZ). Nyní nalezen v areálu zemědělského družstva v Havraníkách (R. Němec, 2019, not.) a na úhoru u Konic (R. Stejskal, R. Němec et P. Filippov, 2020, not.).

Feldunkraut. Im Gebiet vorübergehend vorhanden, dokumentiert aus Popice (A. Jordánová, 1995, MZ). Jetzt auf dem Gelände der landwirtschaftlichen Genossenschaft in Havraníky (R. Němec, 2019, not.) und auf einer Brache bei Konice gefunden (R. Stejskal, R. Němec et P. Filippov, 2020, not.).

Consolida regalis

arch | nat

ostrožka stračka
Gewöhnlich-Feldrittersporn

Convallaria majalis

konvalinka vonná
Echt-Maiglöckchen

Convolvulus arvensis

arch | nat

svlačec rolní
Acker-Winde

Conyza canadensis

neo | inv

turanka kanadská
Kanada-Berufkraut
syn.: *Erigeron canadensis*

Okraje polí a cest, ruderalní stanoviště, obce. Turanku znal z regionu hojně již A. Oborny (1879).

Felder und Wegränder, Ruderalstandorte, Dörfer. Als häufig in der Region kannte bereits A. Oborny (1879) das Kanada-Berufkraut.

Corallorhiza trifida

M | C2 | VU | S2 | r

korálice trojklaná
Europa-Korallenwurz

Humózní dubohabřiny. Kdysi rostla v podmolských leších u cesty k Šobesu, u Hardegg (Oborny 1879) a rovněž u Znojma (A. Oborny, 1884, MZ). Později byla opakovaně uváděna jižně od Čížova (J. Komárek, 1949, MZ; Granátové jámy: A. Jordánová, 1989, MZ; L. Reiterová et V. Grulich, 2003 in Drlík et al. 2005; u Vranovských bran: V. Janků 1993, cf. Pladias). V r. 2020 byly nalezeny dva plodné exempláře na lokalitě Granátové jámy (R. Němec, L. Reiterová, M. Škorpík, P. Badošek, not.). Nekvetoucí korálice nelze ověřit: sušší klima je zřejmou příčinou snížení počtu nadzemních (kvetoucích) lodyh a druh může pod zemí přežívat i více než deset let. Maximální počet rostlin byl zaznamenán v r. 1997 – téměř sto lodyh (L. Reiterová in litt.).

Humose Eichen-Hainbuchenwälder. Sie wuchs einst in Wäldern von Podmolí an der Straße zum Bergsporn Schobes, bei Hardegg (Oborny 1879) und auch bei Znojmo (A. Oborny, 1884, MZ). Später wurden wiederholt Funde südlich von Čížov erwähnt (J. Komárek, 1949, MZ; Granátové jámy: A. Jordánová, 1989, MZ; L. Reiterová et V. Grulich, 2003 in Drlík et al. 2005; am Vranovská brána: V. Janků 1993, vgl. Pladias). Im Jahr 2020 wurden bei den sog. Granátové jámy zwei fruchtbare Exemplare gefunden (R. Němec, L. Reiterová, M. Škorpík, P. Badošek, not.). Nicht blühende Korallenwurzeln lassen sich nicht verifizieren: Das trockenere Klima ist offenbar die Ursache für die Verringerung der Anzahl oberirdischer (blühender) Stängel, und die Art kann mehr als zehn Jahre unter der Erde überleben. Die maximale Anzahl von Pflanzen wurde 1997 verzeichnet – fast einhundert Stängel (L. Reiterová in litt.).

Cornus mas

C4a | S3

dřín jarní
Gelb-Hartriegel

Cornus sanguinea subsp. sanguinea

svída krvavá
Rot-Hartriegel

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

Křoviny, světlejší lesy, v celém území dosti hojně.
Gebüsche, lichtere Wälder, im ganzen Gebiet relativ häufig.

Corydalis cava

dymnivka dutá
Hohl-Lerchensporn

Corydalis intermedia

dymnivka bobovitá
Mittel-Lerchensporn

Nejčastěji suťové lesy u paty svahů a nivy, vzácněji i humózní háje ve vyšších částech svahů. Oborny (1879) ji jako vzácnost uvádí z údolí Dyje u Znojma, hojněji pak okolo Nového Hrádku a v údolí Kajabachu. Na přelomu 80. a 90. let 20. st. rostla v údolí Dyje v úseku od Šobesu po Ledové sluje s větším počtem lokalit okolo Nového Hrádku (Grulich 1997). Nyní byla ověřena na většině známých lokalit, všude jen jednotlivě či v malých populacích. Izolovaná populace se vyskytuje i v údolí Daníže západně od Hnanic.

Pozn.: Vzácně byli v průběhu výzkumu doloženi jedinci nejasné taxonomické hodnoty s mělce zubatými listeny a se špatně vyvinutými semeny; mohlo by se jednat o křížence *C. solida* × *C. intermedia* (u Žlebského potoka, R. Němec, 2020, MZ, rev. J. Prančl).

Meistens Schuttwälder am Fuße von Hängen und in Auen, seltener auch in humosen Gehölzen in den oberen Teilen von Hängen. Oborny (1879) erwähnt sie als Seltenheit im Thayatal bei Znojmo, häufiger dann in der Umgebung von Neuhäusel und im Kajabach-Tal. Um die Wende der 1980er und 1990er Jahre wuchs er im Thayatal im Abschnitt zwischen dem Schobes und den Eisleithen mit einer größeren Anzahl von Standorten um Neuhäusel (Grulich 1997). Er wurde jetzt an den meisten bekannten Standorten bestätigt, überall nur einzeln oder in kleinen Populationen. Eine isolierte Population existiert auch im Tal des Bachs Daníž westlich von Hnanice.

Anm.: In seltenen Fällen wurden während der Forschung einzelne Exemplare von unklarem taxonomischem Wert mit flach gezahnten Blättern und schlecht entwickelten Samen dokumentiert. Es könnte sich um Kreuzungen aus *C. solida* × *C. intermedia* handeln (am Bach Žlebský potok, R. Němec, 2020, MZ, rev. J. Prančl).

Corydalis pumila

dymnivka nízká
Zwerg-Lerchensporn

Stáři autoři druh neznali (Oborny 1883–1886). Rozlišen byl dodatečně z herbarového materiálu sebraného v r. 1993 na svazích nad ústím Žlebského potoka (V. Grulich, BRNU; R. Řepka, MZ) a později i u Králova stolce (R. Stejskal, 2004, MZ), vše rev. J. Prančl. Na obou lokalitách byl druh nyní potvrzen. Ältere Autoren kannten die Art nicht (Oborny 1883–1886). Sie wurde nachträglich anhand von 1993 an den Hängen oberhalb der Mündung des Baches Žlebský potok (V. Grulich, BRNU; R. Řepka, MZ) und später auch am Königsstuhl (R. Stejskal, 2004, MZ) gesammeltem Herbarmaterial identifiziert. Alle rev. J. Prančl. An den beiden Lokalitäten wird die Art jetzt bestätigt.

Corydalis solida

dymnivka plná
Finger-Lerchensporn

Corylus avellana

líška obecná
Gewöhnlich-Hasel

Corylus colurna

líška turecká
Baum-Hasel

V polovině 20. st. byla pozorována u Konic (Tausnice, Drlík et al. 2005), později u cesty k Širokému poli (dva stromy, poprvé A. Reiter, 2018, not.).

Mitte des 20. Jahrhunderts wurde er in Konic (Tausnice, Drlík et al. 2005), später am Weg zum Wiese Široké pole (zwei Bäume, erstmals A. Reiter, 2018, not.) beobachtet.

Corynephorus canescens

paličkovec šedavý
Grau-Silbergras

Na písčitém rozpadu žul; typický subatlantský druh písčin (v Čechách místy jako dominanta); na území na lokální jihovýchodní hranici rozšíření (nejvýchodnější arelu má na Zá-

M | C3 | 3

hoří na Slovensku). V 19. st. druh uváděl A. Oborny na Kraví hoře, v okolí Konic, Popic a Havraníků (Oborny 1883–1886). Později byl doložen pod Královým stolcem (A. Fröhlich, 1928, BRNU) a na Kraví hoře (Drlík et al. 2005), od Popické kaple existuje doklad z r. 1985 (S. Palatka, 1985, BRNU). Nyní se udržuje jediná populace studovaného území na okraji selského lůmku na západním okraji Konic (R. Němec, 2019, not. et foto).

Auf sandigem Granitzerfallssubstrat; typische subatlantische Sand-Art (in Tschechien an einigen Stellen als dominante Art); auf dem Gebiet an der lokalen südöstlichen Arealgrenze (das östlichste Verbreitungsgebiet liegt im slowakischen Marchfeld (Záhorie). Im 19. Jahrhundert wurde die Art von A. Oborny am Kühberg, in der Umgebung von Konic, Popice und Havraníky erwähnt (Oborny 1883–1886). Später wurde es unterhalb des Königsstuhls (A. Fröhlich, 1928, BRNU) und am Kühberg dokumentiert (Drlík et al. 2005). Es gibt einen Beleg aus der Kapelle Popická kaple von 1985 (S. Palatka, 1985, BRNU). Derzeit hält sich die einzige Population des Untersuchungsgebiets am Rande einer sog. Bauerngrube am westlichen Rand von Konic (R. Němec, 2019, not. et foto).

Cotoneaster horizontalis

skalník rozprostřený
Fächer-Steinmispel

Druh původní v Číně, hojně pěstován a zplaňuje (např. západní okraj Konic, R. Němec, 2020, not.).

Pozn.: Vzácně zplaňují i další druhy pěstovaných skalníků, např. v Hnanicích.

Eine in China heimische Art, die häufig kultiviert wird und verwildert (z. B. am westlichen Rand von Konic, R. Němec, 2020, not.).

Anm.: Selten verwildern auch andere Arten kultivierter Steinmispeln, z. B. in Hnanice.

Cotoneaster integerrimus

skalník celokrajný
Gewöhnlich-Steinmispel

Vřesoviště, křoviny v suchých trávnících, teplé lesní lemy a hrany skal.

neo | cas

M | neo | cas

C4a | NT

Pozn.: Je hojnější než podobný *C. laxiflorus*, který zde nebyl v minulosti rozlišován.

Heiden, Gebüsche auf trockenen Rasenflächen, warme Wald- und Felsränder.

Anm.: Sie ist häufiger als der ähnliche *C. laxiflorus*, der hier in der Vergangenheit nicht unterschieden wurde.

Cotoneaster laxiflorus

M | C2 | EN

skalník černoplodý

Schwarzfrüchtige Steinmispel

syn.: *C. melanocarpus*

Skalní hrany, teplomilné křoviny. Taxon je doložen např. z Kozích stezek (A. Jordánová, 1990, MZ, rev. R. Řepka), další nálezy shrnují Bravencová et al. (2007a). Zdá se, že na území není příliš vzácný, v letech 2019–2020 zjištěn na řadě lokalit od Hradiště až po Ledové sluje.

Pozn: Pro správné určení je nutné na rostlině vyhodnotit více znaků (barva malvice není dobrý znak pro rozlišení druhů): *C. laxiflorus* má listy kožovitého vzhledu, na líci slabě lesklé a alespoň na střední žilce s několika chlupy, v malvici nejčastěji dvě pecky a větve nápadně metlovitě vystoupavé a bohatěji větvené. *C. integerrimus* má listy na líci nelesklé a zcela lysé, v malvici bývají tři pecky a větve spíše obloukovitě sehnuté a na koncích jen s krátkými bočními větvičkami.

Felskanten, thermophile Gebüsche. Das Taxon ist beispielsweise auf dem Geißsteig dokumentiert (A. Jordánová, 1990, MZ, rev. R. Řepka), andere Funde werden von Bravencová et al. (2007a) zusammengefasst. Es scheint, dass es im Gebiet nicht zu selten ist. In den Jahren 2019–2020 wurde es an einer Reihe von Stellen zwischen Hradiště und den Eisleiten gefunden.

Anm.: Für eine korrekte Bestimmung ist es notwendig, weitere Merkmale der Pflanze zu bewerten (die Farbe der Apfelfrucht ist kein gutes Merkmal zur Unterscheidung der Arten): *C. laxiflorus* hat lederartige Blätter, deren Oberseite leicht glänzt und zumindest an der Mittelvene einige Haare aufweist. Die Apfelfrucht enthält in der Regel zwei Kerne, und die Zweige stehen auffällig besenartig hervor und sind reich verzweigt. *C. integerrimus* hat Blätter, die auf der Oberseite nicht glänzen und völlig kahl sind. Die Apfelfrucht enthält meist drei Kerne, und die Zweige sind eher

bogenartig gewölbt und haben an den Enden nur kurze Seitenzweige.

Crataegus laevigata

hloh obecný

Zweikern-Weißdorn

Světlejší lesní porosty, preferuje zastínění; roztroušeně.

Pozn.: Pravidelně se dvěma čnělkami/semeny.

Lichtere Waldbestände, bevorzugt Schatten; zerstreut.

Anm.: Regelmäßig mit zwei Griffeln/Samen.

Crataegus monogyna

hloh jednosemenný

Einkern-Weißdorn

Křoviny, lesní lemy; nejhojnější hloh na území.

Pozn.: Pravidelně s jednou čnělkou/semenem.

Gebüsche, Waldränder; im Gebiet der am häufigsten vorkommende Weißdorn.

Anm.: Regelmäßig mit einem Griffel/Samen.

Crataegus rhipidophylla

hloh křivokališný

Krummelch-Weißdorn

syn.: *C. praemonticola*, *C. curvisepala*

Křoviny, lesní lemy. Zjištěn byl např. u znojenské přehradu poblíž ústí Mašovického potoka (J. Hummel, 2019, MZ) a pod Liščí skálou (P. Filippov, 2020, not.). Zřejmě bude častější a je přehlížen, i když je zde mnohem méně hojný než *Crataegus monogyna*.

Pozn.: Pravidelně s jednou čnělkou/semenem.

Gebüsche, Waldränder. Er wurde zum Beispiel am Stausee von Znojmo nahe der Mündung des Baches Mašovický potok (J. Hummel, 2019, MZ) und unterhalb des Liščí skála (P. Filippov, 2020, not.) gefunden. Offenbar häufiger und übersehen, obwohl er hier seltener zu sein scheint als *Crataegus monogyna*.

Anm.: Regelmäßig mit einem Griffel/Samen.

Crataegus xfallacina

hloh tuholistý

Křoviny, lesní lemy. Zjištěn byl v Rakousku na břehu Dyje naproti Liščí skále (P. Filippov et R. Němec, 2020, not.), taxon vyžaduje další pozornost.

Pozn.: Kříženec *C. monogyna* × *C. rhipidophylla*, pravidelně s jednou čnělkou/semenem. Okraj listových laloků intermediární mezi rodiči.

Gebüsche, Waldränder. Er wurde in Österreich am Ufer der Thaya gegenüber dem Liščí skála gefunden (P. Filippov et R. Němec, 2020, not.). Das Taxon bedarf weiterer Aufmerksamkeit.

Anm.: Kreuzung aus *C. monogyna* × *C. rhipidophylla*, regelmäßig mit einem Griffel/Samen. Rand der Blattlappen intermediär zwischen den Elternpflanzen.

Crataegus xmacrocarpa

hloh velkoplodý

Großfrucht-Weißdorn

Křoviny, lesní lemy. Především v západní části území.

Pozn.: Kříženec *C. laevigata* × *C. rhipidophylla*, na každém keři jsou květy s jednou i dvěma čnělkami přibližně stejně zastoupené. Obvykle má nápadně velké malvice. Taxon vyžaduje další pozornost.

Gebüsche, Waldränder. Besonders im westlichen Teil des Gebiets.

Anm.: Kreuzung aus *C. laevigata* × *C. rhipidophylla*. An jedem Strauch sind Blüten mit einem und mit zwei Griffeln ungefähr gleich stark vertreten. Er hat normalerweise auffallend große Apfelfrüchte. Das Taxon erfordert weitere Aufmerksamkeit.

Crataegus xmedia

hloh prostřední

Mittel-Weißdorn

Křoviny, lesní lemy. V západní části území.

Pozn.: Kříženec *C. laevigata* × *C. monogyna*, na každém keři jsou květy s jednou i dvěma čnělkami přibližně stejně zastoupené. Obvykle má drobnější malvice. Taxon vyžaduje další pozornost.

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

Gebüsche, Waldränder. Im westlichen Teil des Gebiets.

Anm.: Kreuzung aus *C. laevigata* × *C. monogyna*. An jedem Strauch sind Blüten mit einem und mit zwei Griffeln ungefähr gleich stark vertreten. Er hat normalerweise kleinere Apfelfrüchte. Das Taxon erfordert weitere Aufmerksamkeit.

Crepis biennis

škarda dvouletá
Wiesen-Pippau

Crepis capillaris

škarda vláskovitá
Grün-Pippau

Krátkostébelné trávníky, i v sídlech. V 19. st. byla zaznamenána v okolí Znojma, Lukova, Hardeggu a Vranova nad Dyjí (Oborny 1879), v r. 1950 pak i doložena z Kraví hory (Drlík et al. 2005). Poslední záznamy druhu pocházejí z Konic a Hradiště z přelomu 80. a 90. let (cf. Grulich 1997).

Niederwüchsige Rasenflächen, auch in Siedlungen. Im 19. Jahrhundert wurde sie in der Umgebung von Znojmo, Lukov, Hardegg und Vranov nad Dyjí (Oborny 1879) verzeichnet, 1950 wurde sie auch am Kühberg dokumentiert (Drlík et al. 2005). Die letzten Funde der Art stammen aus Konice und Hradiště zur Wende der 80er und 90er Jahre (vgl. Grulich 1997).

Crepis foetida

subsp. *rhoeadifolia*

škarda smrdutá mákolistá
Klatschmohn-Stink-Pippau

Oborny (1879) uvádí z údolí Dyje nad Znojmem, od Hardeggu a Vranova nad Dyjí, doložena z více lokalit (Kaplan in Kaplan et al. 2018a). V r. 2015 opět doložena v Popicích (R. Němec, MZ), od té doby v jihovýchodní části území nálezů přibývá.

Oborny (1879) erwähnt sie aus dem Thayatal oberhalb von Znojmo, aus Hardegg und Vranov nad Dyjí, dokumentiert an mehreren Orten (Kaplan in Kaplan et al. 2018a). 2015 erneut in Popice belegt (R. Němec, MZ), seitdem nimmt die Anzahl der Funde im südöstlichen Teil des Gebiets zu.

Crepis mollis* subsp. *succisifolia

škarda měkká čertkusolistá
Abbiss-Weichhaar-Pippau

Vlhké louky. V území na lokální jihovýchodní areálové hranici. V r. 1985 nalezen na Čížovském potoce (Balátová-Tuháčková 1993, nedoloženo).

Pozn.: V 90. letech nalezen těsně za hranicí studovaného území (Grulich 1997).

Feuchtwiesen; im Gebiet an der lokalen südöstlichen Arealgrenze. 1985 wurde er am Bach Čížovský potok (Balátová-Tuháčková 1993) verzeichnet, ein Beleg fehlt jedoch.

Anm.: Knapp außerhalb der Grenze des untersuchten Gebiets wuchs er in den 1990er Jahren (Grulich 1997).

Crepis paludosa

škarda bahenní
Sumpf-Pippau

Vlhké louky a potoční olšiny. Oborny (1879) druh zaznamenal u Vranova nad Dyjí a na bažinných loukách u Lesné. Z 50. let 20. st. pochází nález z Kraví hory (Drlík et al. 2005). V r. 1984 druh rostl v údolí Klaperova potoka (cf. Grulich 1997, Kaplan in Kaplan et al. 2018a) a v r. 1990 byl zjištěn i pod Ledovými slujemi (M. Chytrý in Chytrý et Vicherek 1995; Grulich 1996a). Nyní roste roztroušeně v horní části údolí Klaperova potoka.

Feuchtwiesen und Bacherlenwäldchen. Oborny (1879) verzeichnete die Art bei Vranov nad Dyjí und auf Sumpfwiesen bei Lesná. Aus den 1950er Jahren stammt ein Fund vom Kühberg (Drlík et al. 2005). 1984 wuchs die Art im Tal des Baches Klaperův potok (vgl. Grulich 1997, Kaplan in Kaplan et al. 2018a) und wurde 1990 auch unterhalb der Eisleithen gefunden (M. Chytrý in Chytrý et Vicherek 1995; Grulich 1996a). Jetzt wächst sie zerstreut im oberen Teil des Baches Klaperův potok.

Crepis praemorsa

škarda ukousnutá
Trauben-Pippau

Lesostepní svahy, preferuje vápenec; izolovaný výskyt. Oborny (1879) druh uvádí z údolí Dyje mezi Hardeggem a Novým Hrádkem, nejvíce u pěší cesty mezi Hardeggem a Faltýsko-

C3 | NT | 3 | ++

vým mlýnem. Později byl doložen z více míst jižně od Čížova (Kaplan in Kaplan et al. 2018a) a z okolí Hardeggu (Grulich 1997). Nyní roste na Hardecké stráni, na Sloním hřbetu (R. Němec, V. Grulich, 2019, not.), nad Uhlířovou loukou (R. Němec et P. Filippov, 2020, MZ) a na více místech v oblasti Fugnitz (P. Filippov et R. Němec, 2020, not.).

Waldsteppenhänge, bevorzugt Kalkstein; isoliertes Vorkommen. Oborny (1879) führt die Art aus dem Thayatal zwischen Hardegg und Neuhäusel an, am häufigsten am Fußweg zwischen Hardegg und Mühle Faltýskův mlýn. Später wurde sie an mehreren Stellen südlich von Čížov (Kaplan in Kaplan et al. 2018a) und in der Umgebung von Hardegg dokumentiert (Grulich 1997). Jetzt wächst sie am Hang Hardecká stráž, auf dem Hang Sloní hřbet (R. Němec, V. Grulich, 2019, not.), oberhalb der Wiese Uhlířova louka (R. Němec et P. Filippov, 2020, MZ) und an mehreren Stellen im Gebiet der Fugnitz (P. Filippov et R. Němec, 2020, not.).

Crepis setosa

škarda štětinkatá
Borsten-Pippau

Trávníky v sídlech. V minulosti neregistrována, poprvé nalezena v r. 2016 v Konicích (R. Němec, MZ). V poslední době se na Znojemsku šíří.

Rasenflächen in Siedlungen. In der Vergangenheit nicht registriert, erstmals 2016 in Konice (R. Němec, MZ) gefunden. Breitet sich letzter Zeit in der Region Znojmo aus.

Crepis tectorum

škarda střešní
Dach-Pippau

Ruderalizovaná místa, trávníky v sídlech. Na východě území byla dříve hojná (Oborny 1879; Kaplan in Kaplan et al. 2018), posléze ustoupila. Poslední záznam je z r. 1997 z Popic (Štech in Bravencová et al. 2007a).

Ruderalisierte Standorte, Rasenflächen in Siedlungen. Im Osten des Gebiets kam sie früher häufig vor (Oborny 1879; Kaplan in Kaplan et al. 2018), zog sich dann zurück. Die letzte Aufzeichnung stammt aus dem Jahr 1997 aus Popice (Štech in Bravencová et al. 2007a).

M | arch | nat | C1 | EN | 1 | §

M | arch | nat | C3 | NT | ++

C2 | EN | 3

***Crocus vernus* agg.**

okruh šafránu bělokvětého
Artengruppe Frühlings-Krokus

Fialově kvetoucí šafrány vzácně unikají ze zahrad do volné přírody (zahrádkářská kolonie na Kraví hoře, J. Hummel, 2020, not.).

Die lila blühenden Safrane entkommen vereinzelt aus Gärten in die Wildnis (Gartenkolonie am Kühberg, J. Hummel, 2020, not.).

Cruciata laevipes

svízelka chlupatá
Wiesen-Kreuzlabkraut

Cruciata pedemontana

svízelka piemontská
Piemont-Kreuzlabkraut

Skalní terásky, rozvolněné suché louky; územím prochází severní hranice areálu. Lokality jsou soustředěny do střední části studovaného území. Nejvíce záznamů je z Vraní skály, od Nového Hrádku, z hřbetů v dolní části Žlebského potoka a Šobesu, kde druh znal již Grulich (1996b, 1997). V posledních letech se zřejmě šíří a v průběhu výzkumu jsme ji našli na dalších lokalitách, velmi hojně roste např. na Grosse Umlaufwiese.

Felsabsätze, lockere trockene Wiesen; Durch das Gebiet verläuft die Nordgrenze des Areals. Die Lokalitäten konzentrieren sich auf den zentralen Teil des Untersuchungsgebiets. Die meisten Aufzeichnungen stammen vom Rabenfelsen, aus Neuhäusel, von den Kämmen im unteren Teil des Bachs Žlebský potok und vom Bergsporn Schobes, wo bereits Grulich die Art kannte (1996b, 1997). In den letzten Jahren breitet sie sich wahrscheinlich aus, und während der Forschung fanden wir sie an anderen Lokalitäten, sehr reichlich wächst sie zum Beispiel auf der Großen Umlaufwiese.

Cruciata verna

svízelka lysá
Kahl-Kreuzlabkraut
syn.: *C. glabra*

Okraj lesní cesty. V minulosti na území nerostla, v průběhu 20. st. se šíří po celé České republice (cf. Hendrych 1979). Po r. 1990 bylo na studovaném území zaznamenáno několik porostů (Grulich 1997), dlouhodobě se udržuje u Čížova (naposledy L. Reiterová, 2020, not.).

Am Rand von Waldwegen. In der Vergangenheit wuchs sie im Gebiet nicht, im Laufe des 20. Jahrhunderts hat sie sich in der ganzen Tschechischen Republik ausgebreitet (vgl. Hendrych 1979). Nach 1990 wurden im Untersuchungsgebiet mehrere Bestände registriert (Grulich 1997), langfristig hält sie sich bei Čížov (zuletzt L. Reiterová, 2020, not.).

Cuscuta epithymum

kokotice povázka
Quendel-Teufelszwirn

Cuscuta epilinum

kokotice hubilen
Flachs-Teufelszwirn

V České republice a také v Rakousku vyhynulý plevel lněných polí, historicky je udáván od Čížova (Oborny 1879). S koncem pěstování lnu po r. 1945 zmizel, poslední doklad z České republiky pochází z r. 1957 (Chrtek 1986). Na Znojmsku v 50. letech 20. st. nebyl místními badateli zachycen a zřejmě zde už nerostl (cf. Drlík et al. 2005).

In der Tschechischen Republik und auch in Österreich ausgestorbenes Unkraut von Flachsfeldern, historisch aus Čížov angeführt (Oborny 1879). Mit dem Ende des Flachsbaus verschwand sie nach 1945, der letzte Beleg aus der Tschechischen Republik stammt aus dem Jahr 1957 (Chrtek 1986). In der Region Znojmo wurde er in den 1950er Jahren von den örtlichen Forschern nicht gefunden und wächst hier offenbar nicht mehr (vgl. Drlík et al. 2005).

Cuscuta europaea

kokotice evropská
Nessel-Teufelszwirn

Vlhčí louky, křoviny a lesní lemy. Udávána z údolí Dyje u Znojma (A. Oborny, 1909, MZ), Trauznického údolí (V. Drlík, 1950, MZ) a později z více míst (M. Chytrý, 1992 in Chytrý

et Vicherek 1995; J. Čáp, 1993, cf. Pladias; Grulich 1996a; Grulich 1997; Vymyslický 2001). Nyní nalezena u Dyje v Popicích a pod přehradou ve Znojmě, dále u Havraníků a na Šobesu.

Feuchte Wiesen, Gebüsch und Waldsäume. Angeführt aus dem Thayatal bei Znojmo (A. Oborny, 1909, MZ), dem Tal Trauznické údolí (V. Drlík, 1950, MZ) und später von mehreren Orten (M. Chytrý, 1992 in Chytrý et Vicherek 1995; J. Čáp, 1993). vgl. Pladias; Grulich 1996a; Grulich 1997; Vymyslický 2001). Jetzt an der Thaya bei Popice und unterhalb des Staudamms in Znojmo sowie bei Havraníky und am Schobes gefunden.

Cyclamen purpurascens

brambořík nachový
Alpen-Zyklame

Mezofilní lesy, zejména humózní dubohabřiny, význačný alpský migrant. V zalesněných částech území je druh souvisle rozšířen.

Mesophile Wälder, insbesondere humose Eichen-Hainbuchenwälder, bedeutsamer Alpenmigrant. In den bewaldeten Teilen des Gebiets ist die Art zusammenhängend verbreitet.

Cydonia oblonga

kdouloň obecná
Echt-Quitte

Zbytky někdejších výsadeb. V 19. st. byla udávána ze Znojma, Konic, Havraníků, Šobesu a u Hnanic (Oborny 1883–1886), v polovině 20. st. i z Hradiště (Drlík et al. 2005). Pozdější autoři jí nevěnovali pozornost (cf. Grulich 1997). Nyní roste na více místech mezi Hnanicemi a Znojmem.

Überbleibsel früherer Pflanzungen. Im 19. Jahrhundert wurde sie aus Znojmo, Konice, Havraníky, vom Schobes und von Hnanice (Oborny 1883–1886) erwähnt, Mitte des 20. Jahrhunderts auch aus Hradiště (Drlík et al. 2005). Spätere Autoren haben ihr keine Aufmerksamkeit gewidmet (vgl. Grulich 1997). Heute wächst sie an mehreren Stellen zwischen Hnanice und Znojmo.

Cymbalaria muralis

zvěšinec zední
Mauer-Zimbelkraut

C2 | EN | § 1 | 3

M | arch | cas | A1 | 0 | § | +++

C4a | § 3

M | arch | cas

arch | nat

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

Pěstuje se a zdomácňuje na zdech v obcích, občas proniká i na skály podél Dyje, např. pod Vranovem nad Dyjí i Hardeggem (R. Němec et P. Filippov 2019, not.).

Sie wird an Mauern in Dörfern gezogen, ist dort eingebürgert und dringt manchmal bis an die Felsen entlang der Thaya vor, beispielsweise unterhalb von Vranov nad Dyjí und Hardegg (R. Němec et P. Filippov 2019, not.).

Cynodon dactylon

M | arch | nat | C4a

troskut prstnatý

Finger-Hundszahngras

Okraje cest a sešlapávaná místa v sídlech. Do území zasahuje okrajově na jihovýchodě, kde byl zjištěn již v r. 1838 (M. von Uechtritz in Oborny 1879), doložen byl i z Vranova nad Dyjí (J. Komárek, 1949, MZ). Recentně roste na kraji fotbalového hřiště u Havraníků (R. Němec, 2009, MZ; 2020, not.) a v Konicích (R. Němec, 2019, not.).

Wegränder und betretene Stellen in Siedlungen. In das Gebiet reicht er nur an dessen südöstlichem Rand, wo er bereits 1838 entdeckt wurde (M. von Uechtritz in Oborny 1879). Belegt wurde er auch in Vranov nad Dyjí (J. Komárek, 1949, MZ). Rezent wächst er am Rande des Fußballplatzes bei Havraníky (R. Němec, 2009, MZ; 2020, not.) und in Konice (R. Němec, 2019, not.).

Cynoglossum montanum

C2 | EN | 2

užanka uherská

Ungarn-Hundszunge

syn.: *C. hungaricum*

Ruderalizované lesní světliny. Poprvé byla sbírána v r. 1950 a identifikována ve směsné položce z území mezi Konicemi a Popicemi (Drlík et al. 2005), ze Schwalbenfelsen a Umlaufbergu ji uvádí Janchen (1977) a později byla zaznamenána na více místech v údolí Dyje (Grulich 1997) a doložena ze Šobesu (P. Filippov, 1998, BRNU). V letech 2019–2020 rostla v údolí Fugnitz, u Lukova, na Novém Hrádku, Mašovické střelnici, poblíž Šobesu a u Králova stolce.

Ruderalisierte Waldlichtungen. Es wurde erstmals 1950 gesammelt und in einem Mischbeleg aus dem Gebiet zwischen Konice und Popice identifiziert (Drlík et al. 2005). Vom

Schwalbenfelsen und dem Umlaufberg wird sie von Janchen (1977) angeführt, und später wurde sie an mehreren Stellen im Thayatal verzeichnet (Grulich 1997) und am Schobes belegt (P. Filippov, 1998, BRNU). In den Jahren 2019–2020 wuchs sie im Fugnitztal, bei Lukov, um Neuhäusel, auf dem ehemaliger Militärschießplatz Mašovická střelnice, am Schobes und am Königsstuhl).

Cynoglossum officinale

užanka lékařská

Echt-Hundszunge

Cynosurus cristatus

pohánka hřebenitá

Wiesen-Kammgras

Cyperus fuscus

M | C3 | NT | 3

šáchor hnědý

Braun-Zypergras

Obnažené bahnitě náplavy. Z meandrů Dyje pod Znojmem druh uvádí Oborny (1883–1886) i Himmelbaur et Stumme (1923), v r. byl 1992 doložen z Čížovského rybníka (V. Grulich, 1992, BRNU; B. Trávníček, 1992, OL). Objevuje se i na dně vypuštěné znojemské přehrady (Bravencová et al. 2007b), více údajů pochází z Havranického rybníka (Bravencová et al. 2007a) a zjištěn byl i v Hnanicích (Jar. Rydlo, 1994, ROZ). V r. 2019 rostl na bahnitěm břehu rybníka v Havraníkách (R. Němec, not.) a u Čížovského rybníka (P. Filippov, MZ). Znojemská přehrada i rybník v Hnanicích byly v letech 2019–2020 na plné vodě, takže druh zde neměl vhodné podmínky.

Freiliegender schlammiger Anschwemmungen. Von den Mäandern der Thaya unterhalb von Znojmo wird die Art von Oborny (1883–1886) und Himmelbaur et Stumme (1923) erwähnt, 1992 wurde er vom Teich Čížovský rybník belegt (V. Grulich, 1992, BRNU; B. Trávníček, 1992, OL). Er kommt auch am Grund des abgelassenen Stausees Znojmo vor (Bravencová et al. 2007b), weitere Daten stammen vom Teich Havranický rybník (Bravencová et al. 2007a) und gefunden wurde er auch in Hnanice (Jar. Rydlo, 1994, ROZ). 2019 wuchs er am schlammigen Ufer des Teiches in Havraní-

ky (R. Němec, not.) und am Teich Čížovský rybník (P. Filippov, MZ). Der Stausee von Znojmo und der Teich in Hnanice hatten in den Jahren 2019–2020 ihren höchsten Pegel, so dass die Art hier keine geeigneten Bedingungen vorfand.

Cypripedium calceolus

M | C2 | VU | § 2 | 3 | §

střevíčník pantoflíček

Gelb-Frauenschuh

Mezofilní lesy, preferuje bazický podklad. V 19. st. zaznamenán u Hnanic (Pohl in Oborny 1879) a doložen u Popic (A. Oborny, 1873, MZ), na začátku 20. st. rostl v okolí Čížova a Podmolí (Himmelbaur et Stumme 1923). Později byl doložen u Hradiště (J. Komárek, 1947, MZ) a v Gránickém údolí (V. Drlík, 1950, MZ). Z Granátových jam u Čížova pochází souvislá řada pozorování od 80. let 20. st., populace je nyní pravidelně monitorována. Potvrzena byla i lokalita u Hnanic (R. Němec et R. Stejskal, 2019, not.).

Mesophile Wälder, bevorzugt basisches Substrat. Im 19. Jahrhundert in Hnanice verzeichnet (Pohl in Oborny 1879) und bei Popice belegt (A. Oborny, 1873, MZ). Anfang des 20. Jahrhunderts wuchs es in der Umgebung von Čížov und Podmolí (Himmelbaur et Stumme 1923). Später wurde es bei Hradiště (J. Komárek, 1947, MZ) und im Tal Gránické údolí (V. Drlík, 1950, MZ) belegt. Aus den Granátové jámy bei Čížov stammt eine fortlaufende Reihe von Beobachtungen aus den 1980er Jahren. Die Population wird nun regelmäßig überwacht. Ebenfalls bestätigt wurde eine Lokalität bei Hnanice (R. Němec et R. Stejskal, 2019, not.).

Cystopteris fragilis

puchýřník křehký

Bruch-Blasenfarn

Cytisus nigricans

čilimník černající

Trauben-Geißklee

syn.: *Lembotropis nigricans*

Cytisus procumbens

M | C3 | NT | 2

čilimník poléhavý

Liegend-Geißklee

Krátkostébelné trávniky a vřesoviště, na mělkých půdách; územím prochází západní hranice areálu. Výskyt je soustředěn v linii Hradiště – Kraví hora – Hnanice – Šobes.

Niederwüchsige Rasen und Heiden, auf geringmächtigen Böden; durch das Gebiet verläuft die Westgrenze des Areal. Das Vorkommen konzentriert sich auf die Linie Hradiště – Kühberg – Hnanice – Bergsporn Schobes.

Cytisus scoparius

janovec metlatý

Besenginster-Geißklee

neo | nat

Dactylis glomerata

srha laločnatá

Wiesen-Knäuelgras

Rostliny studovaného území odpovídají nominálnímu poddruhu (cf. Němec et al. 2018).

Die Pflanzen im Untersuchungsgebiet entsprechen der nominaten Unterart (vgl. Němec et al. 2018).

Dactylis polygama

srha hajní

Wald-Knäuelgras

Dactylorhiza fuchsii

subsp. *fuchsii*

prstnatec Fuchsův pravý

Flecken-Fingerwurz

syn.: *Orchis maculata* auct.

M | C4a | NT | § 3 | r | § | ++

Vlhké louky, podhorský druh. Nalezen byl poprvé až v r. 1985 U Jejkala, kde jej naposledy pozoroval M. Škorpík v r. 1994 (Grulich 1996b).

Feuchtwiesen, montane Art. Sie wurde erstmals 1985 an den Teichen U Jejkala gefunden, wo sie zuletzt 1994 von M. Škorpík beobachtet wurde (Grulich 1996b).

Dactylorhiza majalis* subsp. *majalis

prstnatec májový pravý

Gewöhnliche Breitblatt-Fingerwurz

C3 | NT | § 3 | §

Vlhké louky. Dříve rostl zřídka v okolí Vranova nad Dyjí, Čížova, Hardeggu a jako velká vzácnost v Trauznickém údolí (Oborny 1883–1886). Později byl znám na vlhkých loukách v údolí Klaperova potoka nad silnicí z Horního Břečkova do Čížova, pod Ledovými slujemi a U Jejkala (Grulich 1996a; Taraška et Trávníček in Kaplan et al. 2017b). Z posledních let pocházejí pozorování pouze z nivy Klaperova potoka (P. Filippov et R. Němec, 2020, not.) a ze dvou míst na loukách západně až jihozápadně od Čížova (naposled P. Filippov, R. Němec, L. Reiterová, K. Boublík, 2020, not.).

Feuchtwiesen. In der Vergangenheit wuchs sie vereinzelt um Vranov nad Dyjí, Čížov, Hardegg und als große Rarität im Tal Trauznické údolí (Oborny 1883–1886). Später war sie auf den Feuchtwiesen im Tal des Baches Klaperův potok oberhalb der Straße von Horní Břečkov nach Čížov, unterhalb von Ledové sluje und U Jejkala bekannt (Grulich 1996a; Taraška et Trávníček in Kaplan et al. 2017b). In den letzten Jahren nur in der Au des Baches Klaperův potok (P. Filippov et R. Němec, 2020, not.) und an zwei Stellen auf Wiesen westlich bis südwestlich von Čížov beobachtet (zuletzt P. Filippov, R. Němec, L. Reiterová, K. Boublík, 2020, not.).

Dactylorhiza sambucina

prstnatec bezový

Holunder-Fingerwurz

M | C2 | EN | § 2 | 3r! | §

Suché a mezofilní krátkostébelné louky, vřesoviště. V minulosti rostl roztroušeně ve východní části studovaného území, ale byl nalezen i na západě u Vranova nad Dyjí, Lesné a Hardeggu (Oborny 1879, 1883–1886; cf. Taraška et Trávníček in Kaplan et al. 2017b). V okolí Popic, odkud pochází více zjištění, rostl ještě v r. 2015 (L. Reiterová, foto). V r. 1993 byl nalezen na několika místech u Hnanic (Grulich 1996). Nad Výřimi skalami u Havraníků a na Mašovické střelnici rostl ještě po r. 2000 (L. Reiterová in Bravencová et al. 2007a). Nyní potvrzen pouze u Hnanic na zarůstajícím vřesovišti poblíž Fládnické chaty.

Trockene und mesophile niederwüchsige Wiesen, Heiden. In der Vergangenheit wuchs sie zerstreut im östlichen Teil des Untersuchungsgebiets, wurde aber auch im Westen bei Vranov nad Dyjí, Lesná und Hardegg gefunden (Oborny 1879, 1883–1886; vgl. Taraška et Trávníček in Kaplan et al. 2017b).

In der Nähe von Popice, woher weitere Funde stammen, wuchs sie noch 2015 (L. Reiterová, Foto). 1993 wurde sie an mehreren Stellen bei Hnanice gefunden (Grulich 1996). Oberhalb der Felsformation Výří skaly bei Havraníky und auf dem ehemaliger Militärschießplatz Mašovická střelnice wuchs sie noch nach dem Jahr 2000 (L. Reiterová in Bravencová et al. 2007a). Jetzt wurde sie nur bei Hnanice auf einer zuwachsenden Heide in der Nähe der Hütte Fládnická chata bestätigt.

Dahlia pinnata

jiřina zahradní

Dahlie

neo | cas

Pěstovaná okrasná rostlina, vzácně zplaňuje. Nalezena byla např. v erozní rýze pod Kraví horou.

Kultivierte Zierpflanze, verwildert selten. Sie wurde zum Beispiel in Erosionsrillen unterhalb des Kühbergs gefunden.

Danthonia decumbens

trojzubec poléhavý

Dreizahn

r

Daphne cneorum

lýkovec vonný

Flaum-Steinröslein

M | C1 | CR | § 1 | §

Světlé doubravy a jejich okraje; ustupuje na celé jižní Moravě. Oborny (1879, 1883–1886) druh zaznamenal u Popic, Mašovic, Hardeggu a Čížova a u Hnanic pořídil doklad (A. Oborny, 1874, MZ). Z r. 1950 pochází sběr V. Drlíka od Sealsfieldova kamene u Popic (cf. Drlík et al. 2005). Na hraně údolí Dyje mezi Sealsfieldovým kamenem a Papírnou byl pozorován kolem r. 1980 alespoň na třech místech (Krejčí 1980; Grulich 1996b). Nad Novou cestou u Popic byl lýkovec vonný zjištěn ještě v r. 2005 (R. Stejskal et Z. Musil, 2005, not.), později zde byl marně hledán. Z místa nad cestou Jaroslava Krejčího existuje řada pozorování od r. 1984 až do současnosti (R. Němec, 2019, MZ, 2020, not.). Na levém břehu Dyje byl druh pozorován kolem r. 2001 na Čížovském kopci u Lukova (jedna krnící rostlina, M. Škorpík, in verb.), později nenalezen. U Lipinské cesty jej objevil v r. 1994 M. Štech (cf. Bravencová et al. 2007a) a druh zde roste dosud.

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

Lichte Eichenwälder und deren Ränder; geht in ganz Südmähren zurück. Oborny (1879, 1883–1886) verzeichnete die Art bei Popice, Mašovice, Hardegg und Čížov und sammelte bei Hnanice einen Beleg (A. Oborny, 1874, MZ). Aus dem Jahr 1950 stammt ein von V. Drlík gesammelter Beleg vom Sealsfield-Stein bei Popice (vgl. Drlík et al. 2005). An der Kante des Thayatal zwischen Sealsfield-Stein und Papírna wurde sie um 1980 an mindestens drei Stellen beobachtet (Krejčí 1980; Grulich 1996b). Oberhalb des Nová cesta bei Popice wurde 2005 das Flaum-Steinröslein noch 2005 gefunden (R. Stejskal et Z. Musil, 2005, not.). Später suchte man es hier vergeblich. Von einer Stelle oberhalb des Jaroslav-Krejčí-Weges gibt es eine Reihe von Beobachtungen von 1984 bis heute (R. Němec, 2019, MZ, 2020, not.). Am linken Ufer der Thaya wurde die Art um 2001 auf dem Hügel Čížovský kopec bei Lukov beobachtet (eine kümmernde Pflanze, M. Škorpík, in verb.), später nicht gefunden. Am Wanderweg Lipinská cesta wurde es 1994 von M. Štech entdeckt (vgl. Bravenková et al. 2007a). Die Art wächst hier noch heute.

Daphne mezereum

lýkovec jedovatý
Echt-Seidelbast

Datura stramonium

durman obecný
Gewöhnlich-Stechapfel

Daucus carota* subsp. *carota

mrkev obecná pravá
Wild-Möhre

***Delphinium* sp.**

Stračka
Rittersporn

Pěstovaná okrasná rostlina. Zplanělý kultivar hybridogenního původu byl zjištěn v Konicích.

Kultivierte Zierpflanze. Eine verwilderte Sorte hybridogenen Ursprungs wurde in Konice gefunden.

Dentaria bulbifera

kyčelnice cibulkonosná
Zwiebel-Zahnwurz

Dentaria enneaphyllos

kyčelnice devítilistá
Neunblättchen

Vlhké suťové lesy a rokliny, podél toků. Již na konci 19. st. byla poměrně vzácná a je uváděna z údolí Dyje mezi Novým Hrádkem a Hardeggem (Oborny 1886). Nyní roste v údolích Dyje a jejích přítoků mezi Barákem a Vranovem nad Dyjí, častěji na pravém břehu řeky v Rakousku, a v polesí Braitava. Feuchte Schuttwälder und Schluchten, entlang von Bächen. Bereits Ende des 19. Jahrhunderts war es relativ selten und wird aus dem Thayatal zwischen Neuhäusel und Hardegg erwähnt (Oborny 1886). Sie wächst jetzt in den Tälern der Thaya und ihrer Zuflüsse zwischen dem Hügel Barák und Vranov nad Dyjí, häufiger am rechten Ufer des Flusses in Österreich und im Braitava-Wald.

Deschampsia cespitosa

metlice trsnatá
Horst-Rasenschmiele

Vlhké louky, potoční olšiny, vlhčí místa v dubohabřinách, hojně.

Pozn.: Proměnlivý druh, jehož variabilita nebyla dosud uspokojivě vyhodnocena.

Feuchtwiesen, Bacherlenwäldchen, feuchtere Stellen in Eichen-Hainbuchenwäldern, häufig.

Anm.: Veränderliche Art, deren Variabilität bisher nicht zufriedenstellend bewertet wurde.

Descurainia sophia

úhorník mnohodílný
Besenrauke

Dianthus armeria

hvozdík svazčitý
Büschel-Nelke

Dianthus carthusianorum

hvozdík kartouzek
Eigentliche Kartäuser-Nelke

C3 Travnaté svahy, skalní terásky, lesní okraje. Hojně, zejména v údolí Dyje.

Pozn.: Taxonomicky nedostatečně prozkoumaný okruh, do nějž kromě tohoto druhu patří ještě *D. pontederiae* (Daníhelka in Kaplan et al. 2019a). Zdejší rostliny lze přiřadit k nominálnímu poddruhu, ale častěji vykazují přechodné znaky k druhu *D. pontederiae*; situaci komplikuje gynodioecie, jejímž projevem jsou samičí rostliny s menšími, často i méně sytě zbarvenými květy. Na krystalických vápencích kolem Hardeggu byly dále pozorovány i statné rostliny blízcí se subsp. *latifolius* (Grulich 1997).

Grasbewachsene Hänge, Felsabsätze, Waldränder. Häufig, besonders im Thayatal.

Anm.: Taxonomisch unzureichend erforschte Artengruppe, zu der neben dieser Art auch *D. pontederiae* gehört (Daníhelka in Kaplan et al. 2019a). Die hiesigen Pflanzen können der nominaten Unterart zugeordnet werden, weisen jedoch öfter Übergangsmerkmale zur Art *D. pontederiae* auf. Die Situation wird durch Gynodiözie kompliziert, deren weibliche Pflanzen kleinere, oft weniger satt gefärbte Blüten haben. Auf dem kristallinen Kalkgestein um Hardegg wurden auch stattliche Pflanzen beobachtet, die der subsp. *latifolius* ähneln (Grulich 1997).

Dianthus deltoides

hvozdík kropenatý
Heide-Nelke

Dianthus pontederiae

hvozdík Pontederův
Pannonische Kartäuser-Nelke

Krátkostébelné trávníky, vřesoviště. Velmi hojně na východě území, roztroušeně snad až k Hardeggu.

Pozn.: Viz komentář u *D. carthusianorum*.

Niederwüchsige Rasen, Heiden. Sehr häufig im Osten des Gebiets, zerstreut wohl bis nach Hardegg.

Anm.: Siehe Kommentar zu *D. carthusianorum*.

***Dianthus superbus*
subsp. *superbus***

hvozdík pyšný pravý

Feuchwiesen-Pracht-Nelke

M | C2 | EN | S 2 | 2 | S

Světlé lesy a jejich okraje. V lesích mezi Lesnou a Čížovem se zřídka vyskytoval již na konci 19. st. (Oborny 1883–1886), rostl zde i v druhé polovině 20. st. a poslední údaje pocházejí ze 70. let (cf. Drlík et al. 2005; Krejčí 1980), doložen byl i od Havraníků (J. Krejčí, 1974, MZ), pozdější údaj (J. Nikl, 1991, cf. Pladias) není úplně spolehlivý. Grulich (1997) považuje druh na území za neznámý. Po r. 2000 byl potvrzen poblíž letohrádku Lusthaus u Lesné (V. Hanák, 2008, MZ) a v následujících letech opakovaně doložen na několika mikrolokality v okolí (R. Němec, 2009, MZ et foto; P. Filippov, 2019, MZ; J. Solař, 2020, not.).

Lichte Wälder und ihre Ränder. In den Wäldern zwischen Lesná und Čížov kam sie vereinzelt bereits Ende des 19. Jahrhunderts vor (Oborny 1883–1886) und wuchs hier noch in der zweiten Hälfte des 20. Jahrhunderts. Die neuesten Daten stammen aus den 1970er Jahren (vgl. Drlík et al. 2005; Krejčí 1980), belegt wurde sie auch in Havraníky (J. Krejčí, 1974, MZ), spätere Daten (J. Nikl, 1991, vgl. Pladias) sind nicht ganz zuverlässig. Grulich (1997) erachtet die Art im Gebiet als verschollen. Nach 2000 wurde sie aber nahe dem Lusthaus bei Lesná bestätigt (V. Hanák, 2008, MZ) und in den folgenden Jahren wiederholt an mehreren Mikrolokalitäten in der Umgebung dokumentiert (R. Němec, 2009, MZ et foto; P. Filippov, 2019, MZ; J. Solař, 2020, not.).

Dianthus ×dufftii

Kříženec *D. carthusianorum* × *D. deltooides* byl na začátku 20. st. zaznamenán u Králova stolce (Oborny 1911).

Die Kreuzung aus *D. carthusianorum* × *D. deltooides* wurde zu Beginn des 20. Jahrhunderts am Königsstuhl verzeichnet (Oborny 1911).

Dictamnus albus

třemdava bílá

Diptam

C3 | NT | S 3 | 3 | S

Osluněné skalnaté svahy, lesní světliny, lemy. Roste roztroušeně v údolí Dyje mezi Šobesem a Znojmem, vzácně i na přilehlých plošinách a v širším okolí Hardeggu. Údolím Dyje proniká vzácně až na Bítovsko.

Sonnenbeschienene Felshänge, Waldlichtungen, Säume. Wächst zerstreut im Tal der Thaya zwischen dem Schobes und Znojmo, vereinzelt auf den angrenzenden Hochebenen und in der weiteren Umgebung von Hardegg. Durch das Thayatal dringt er vereinzelt bis ins Gebiet von Bítov vor.

Digitalis grandiflora

náprstník velkokvětý

Groß-Fingerhut

Digitalis purpurea

náprstník červený

Purpur-Fingerhut

M | neo | nat

Okraje lesních cest a světlin, do území jen výjimečně zavlékán. Poprvé byl druh zaznamenán u Podmyčí (A. Reiter, 2015, not.), rostl i na Kraví hoře a poblíž letohrádku Lusthaus (R. Němec et P. Filippov, 2019–2020, not.).

Ränder von Waldwegen und Lichtungen, wurde nur ausnahmsweise in das Gebiet eingeschleppt. Die Art wurde erstmals bei Podmyče verzeichnet (A. Reiter, 2015, not.). Sie wuchs auch auf dem Kühberg und in der Nähe des Lusthauses (R. Němec et P. Filippov, 2019–2020) not.).

Digitalia ischaemum

rosička lysá

Faden-Fingerhirse

arch | inv | +++

Jediný známý doklad druhu na studovaném území pochází z konce 19. st. (Poppitzer Schlucht, A. Oborny, 1871, PR, cf. Danihelka et Ducháček in Kaplan et al. 2017b). Pozdější údaje (Grulich 1997) nejsou doložené a vztahují se k druhu *D. sanguinalis*.

Der einzige bekannte Beleg der Art im Untersuchungsgebiet stammt vom Ende des 19. Jahrhunderts (Poppitzer Schlucht, A. Oborny, 1871, PR, vgl. Danihelka et Ducháček in Kaplan et al. 2017b). Spätere Daten (Grulich 1997) sind nicht belegt und beziehen sich auf die Art *D. sanguinalis*.

Digitalia sanguinalis

rosička krvavá

Blut-Fingerhirse

M | arch | nat

Okraje cest, sídla a jejich okolí, hojně. Převažuje var. *sanguinalis*, ale z Podmolí, Konic a Popic byla doložena i var. *pectiniformis* (R. Němec, více sběrů po roce 2010, MZ) s nápadně dlouze brvitými pluchami (Danihelka et Ducháček in Kaplan et al. 2017b).

Wegränder, Siedlungen und deren Umgebung, häufig. Vorherrschend ist var. *sanguinalis*, aber in Podmolí, Konice und Popice wurde auch var. *pectiniformis* (R. Němec, mehrere Aufsammlungen nach 2010, MZ) mit auffällig langen gewimperten Hüllspelzen dokumentiert (Danihelka et Ducháček in Kaplan et al. 2017b).

Diplotaxis muralis

křez zední

Acker-Doppelrauke

M | arch | nat | C4a | NT | ++

V 19. st. druh rostl v okolí Znojma (Oborny 1883–1886) a v polovině 20. st. zřejmě i u Konic, ale doložen byl jen ze Znojmského hradu (již mimo studované území; Drlík et al. 2005). U Konic byl uváděn naposledy v 90. letech 20. st. (Grulich 1997).

Im 19. Jahrhundert wuchs die Art um Znojmo (Oborny 1883–1886) und Mitte des 20. Jahrhunderts wahrscheinlich auch in Konice. Belegt wurde sie aber nur von der Burg Znojmo (bereits außerhalb des untersuchten Gebiets; Drlík et al. 2005). Bei Konice wurde sie zuletzt in den 1990er Jahren erwähnt. (Grulich 1997).

Diplotaxis tenuifolia

křez tenkolistý

Schmalblatt-Doppelrauke

arch | nat | ++

Z úvozu u Sedlešovic druh uvádí již Oborny (1883–1886), v polovině 20. st. byl zaznamenán u Sedlešovic a Hradiště (Drlík et al. 2005), zde a u Hardeggu rostl ještě v 90. letech 20. st. (Grulich 1997). Nejbližší recentní lokality leží na jižním okraji Znojma (R. Němec, 2019, not.).

Von einem Hohlweg bei Sedlešovice wird die Art bereits

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

von Oborny erwähnt (1883–1886). Mitte des 20. Jahrhunderts wurde sie bei Sedlešovice und Hradiště verzeichnet (Drlík et al. 2005). Sie wuchs hier und in Hardegg noch in den 1990er Jahren. (Grulich 1997). Die nächstgelegenen rezenten Fundorte liegen am südlichen Rand von Znojmo (R. Němec, 2019, not.).

Dipsacus fullonum

šťětka planá

Wild-Karde

M

Dipsacus laciniatus

šťětka laločnatá

Schlitzblatt-Karde

M | C3 | NT | 2

Oborny (1879) ji znal z údolí Dyje u Znojma, Gránického údolí, Podmolí, Mašovic a Hardegg. V rámci tohoto výzkumu byla nalezena pouze na náspu železnice a silnice u Konic a Sedlešovic (R. Němec, 2019, not.).

Oborny (1879) kannte sie aus dem Tal der Thaya bei Znojmo, dem Gránické údolí, aus Podmolí, Mašovice und Hardegg. Im Rahmen dieser Forschung wurde sie nur am Bahndamm und an Straßen bei Konice und Sedlešovice gefunden (R. Němec, 2019, not.).

Dorycnium germanicum

bílojetel německý

Seiden-Backenklee

M | C3 | NT | +++

Teplomilné trávníky; zdejší výskyt ležel na severní až severozápadní hranici celkového areálu. Oborny (1879) druh uvádí těsně za hranicemi studovaného území z údolí Lesky u Znojma, kde rostl ještě v r. 1949 (J. Komárek, MZ). Doložen byl z Kraví hory (A. Oborny, 1911, BRNM; V. Drlík, 1950, MZ). Jako druh vázaný na bazické substráty rostl zřejmě na spraších na úpatí kopce, dnes jsou zde vinice, lokalita zanikla. Pozn.: Na východ od Znojma se bílojetel německý stále vyskytuje (např. R. Němec et P. Filippov, Ječmeniště, 2020, not.; další lokality uvádí Řepka in Kaplan et al. 2020).

Thermophile Rasenflächen. Das hiesige Vorkommen lag an der nördlichen bis nordwestlichen Grenze des Gesamtareals. Oborny (1879) erwähnt die Art knapp hinter der Grenze des

Untersuchungsgebiets aus dem Tal Leska bei Znojmo, wo sie noch 1949 wuchs (J. Komárek, MZ). Belegt wurde sie auch am Kühberg (A. Oborny, 1911, BRNM; V. Drlík, 1950, MZ). Als an basische Substrate gebundene Art wuchs sie wahrscheinlich auf Löss am Fuße des Hügels, heute sind hier Weinberge, die Lokalität ist verschwunden.

Anm.: Östlich von Znojmo ist der Seiden-Backenklee noch immer vorhanden (z. B. R. Němec et P. Filippov, Ječmeniště, 2020, not.; andere Lokalitäten erwähnt Řepka in Kaplan et al. 2020).

Drymocallis rupestris

mochna skalní

Gewöhnlich-Steinfingerkraut

syn.: *Potentilla rupestris*

C1 | EN | S3 | 3

Lesní lemy. Historicky je mochna skalní známá z okolí Čížova a Hardegg (Oborny 1879; Grulich 1997), Lukova (V. Drlík, 1951, MZ) a od Býčí skály, resp. ze Široké louky (A. Oborny, 1912, MZ; resp. Čáp in Grulich 1996b). V průběhu výzkumu rostla na více místech v okolí Čížova a Hardegg a dále na Lipinské a Široké louce.

Waldsäume. Historisch gesehen ist das Gewöhnlich-Steinfingerkraut aus der Umgebung von Čížov und Hardegg (Oborny 1879; Grulich 1997), Lukov (V. Drlík, 1951, MZ) bzw. von der Felsformation Býčí skála bzw. von der Wiese Široká louka bekannt (A. Oborny, 1912, MZ; bzw. Čáp in Grulich 1996b). Während unserer Forschung wuchs es an mehreren Stellen in der Umgebung von Čížov und Hardegg sowie auf den Wiesen Lipinská und Široká louka.

Dryopteris borrieri

kaprad' Borrerova

Dichtschuppen-Wurmfarn

syn.: *D. affinis* subsp. *borrieri*

M | C3 | NT

Mezofilní lesy. Přehlížený druh, který byl na studovaném území poprvé zjištěn až v r. 2010 u Devíti mlýnů (cf. Ekrt in Kaplan et al. 2016), nyní i na Braitavě (L. Ekrt, 2020, herb. L. Ekrt).

Mesophile Wälder. Übersehene Art, die 2010 erstmals im untersuchten Gebiet bei Neunmühlen (vgl. Ekrt in Kap-

lan et al. 2016), und jetzt auch in Braitava gefunden wurde (L. Ekrt, 2020, herb. L. Ekrt).

Dryopteris carthusiana

kaprad' osténkatá

Klein-Dornfarn

Nejhojnější druh v rámci komplexu *Dryopteris carthusiana* agg., roste roztroušeně na skalách a sutích, v olšínách a na lesních mokřinách.

Die am häufigsten vorkommende Art innerhalb der Artengruppe *Dryopteris carthusiana* agg. Wächst zerstreut auf Felsen und Geröll, in Erlenwäldchen und in Waldfeuchtgebieten.

Dryopteris dilatata

kaprad' rozložená

Groß-Dornfarn

Dryopteris expansa

kaprad' podobná

Gebirgs-Dornfarn

M | C4a | NT

Zastíněné lesní porosty; podhorský prvek. Druh byl spolehlivě rozlišen teprve nedávno ve sběru z Ledových slují (Hradílek 1997, Ekrt in Kaplan et al. 2016a), L. Ekrt ho v r. 2010 sbíral též na suti při ústí Hájského potoka (Ekrt l. c.). Na Ledových slujích druh rostl i v průběhu tohoto výzkumu (P. Filippov et R. Němec, 2020, not.).

Schattige Waldbestände; montanes Element. Die Art wurde erst kürzlich in einer Aufsammlung an den Eisleithen zuverlässig unterschieden (Hradílek 1997, Ekrt in Kaplan et al. 2016a), L. Ekrt sammelte sie 2010 auch in Geröll an der Mündung des Baches Hájský potok (Ekrt l. c.). An den Eisleithen wuchs die Art auch während dieser Forschung (P. Filippov et R. Němec, 2020, not.).

Dryopteris filix-mas

kaprad' samec

Echt-Wurmfarn

Duchesnea indica

jahodka obecná
Scheinerdbeere

M | neo | nat

Běžně pěstovaný žlutě kvetoucí druh zavlečený do ústí Gránického potoka a na Hradiště.

Häufig kultivierte, gelbblühende Art, die in die Mündung des Gránický-Baches und nach Hradiště eingeschleppt wurde.

Dysphania botrys

merlík hroznový
Kleb-Drüsengänsefuß
syn.: *Ch. botrys*

M | arch | nat | C3 | NT | 3 | S

Ruderální stanoviště. Doložen v ochranném pásmu NP Podyjí u Mašovic (T. Vymyslický, 2019, MZ, rev. P. Dřevojan).

Výskyt v Onšově (Cigánek 1998) není doložen a je nejistý.

Ruderales Standorte. Belegt in der Schutzzone des NP Podyjí bei Mašovice (T. Vymyslický, 2019, MZ, rev. P. Dřevojan).

Das Vorkommen in Onšov (Cigánek 1998) ist nicht dokumentiert und ungewiss.

Dysphania pumilio

merlík trpasličí
Australien-Drüsengänsefuß
syn.: *Ch. pumilio*

M | neo | nat

Druhotný výskyt zjištěn v Lukově (R. Němec et P. Filippov, 2019, MZ, rev. P. Dřevojan) a u Havraníků (P. Filippov, 2020, MZ).

Sekundäres Vorkommen in Lukov (R. Němec et P. Filippov, 2019, MZ, rev. P. Dřevojan) und bei Havraníky (P. Filippov, 2020, MZ).

Echinochloa crus-galli

ježatka kuří noha
Acker-Hühnerhirse

arch | inv

Echinops ritro

bělotrn modrý
Rutheinen-Kugeldistel

M | (A1) | 3

Přirozený výskyt v České republice zanikl (cf. Grulich 2017), nyní pěstován pouze jako okrasná rostlina a vzácně zplaňuje (Konice, R. Němec, 2019, not.).

Das natürliche Vorkommen in der Tschechischen Republik ist verschwunden (vgl. Grulich 2017), jetzt nur noch als Zierpflanze kultiviert, vereinzelt verwildert er (Konice, R. Němec, 2019, not.).

Echinops sphaerocephalus

bělotrn kulatohlavý
Bienen-Kugeldistel

neo | inv

Echium vulgare

hadinec obecný
Gewöhnlich-Natternkopf

Eleocharis acicularis

bahnička jehlovitá
Nadel-Sumpfried

M | 2

Obnažená bahnitá dna vodních nádrží. Oborny (1883–1886) ji uvádí z lokalit jihovýchodně od Znojma. V r. 1994 byla doložena z Hnanic (cf. Bureš in Kaplan et al. 2015), později i v Havraníkách (poprvé Z. Musil, 2006, MZ). Zde roste i nyní, nově byla nalezena na břehu rybníka ve farské zahradě v Popicích (R. Němec, 2019, not.).

Freiliegende schlammige Böden von Stauseen. Oborny (1883–1886) erwähnt sie an Lokalitäten südöstlich von Znojmo. 1994 wurde sie in Hnanice nachgewiesen (vgl. Bureš in Kaplan et al. 2015), später auch in Havraníky (erstmalig Z. Musil, 2006, MZ). Sie wächst hier auch jetzt, neu wurde sie am Ufer eines Teiches im Pfarrgarten in Popice gefunden (R. Němec, 2019, not.).

Eleocharis ovata

bahnička vejčitá
Ei-Sumpfried

M | C4a | NT | 2

Obnažená dna vodních nádrží. Poprvé byla doložena v r. 1992 z Čížovského lesního rybníka a později U Jejkala (Bureš in Kaplan et al. 2015). V letech 2019–2020 byl Čížovský lesní rybník na plné vodě, takže druh nebyl ověřen; naši

jsme jej u Čížovského rybníka (P. Filippov, 2019, MZ) i na obnaženém dně rybníka Horní Jejkal.

Freiliegende Böden von Stauseen. Sie wurde erstmals 1992 am Teich Čížovský lesní rybník und später an den Teichen U Jejkala festgestellt (Bureš in Kaplan et al. 2015). In den Jahren 2019–2020 war der Teich Čížovský lesní rybník auf seinem Höchststand, so dass die Art dort nicht bestätigt wurde. Wir fanden sie am Teich Čížovský rybník (P. Filippov, 2019, MZ) und auf dem freiliegenden Grund des Teichs Horní Jejkal.

Eleocharis palustris subsp. palustris

bahnička mokřadní
Kurzspeliges Groß-Sumpfried

M

Mokřady. Na studovaném území byl potvrzen pouze nominální poddruh (cf. Bureš in Kaplan et al. 2015).

Feuchtgebiete. Im untersuchten Gebiet wurde nur die nominate Unterart bestätigt (vgl. Bureš in Kaplan et al. 2015).

Eleocharis uniglumis

bahnička jednoplevá
Einspelzen-Sumpfried

M | C2 | VU | 3 | ++

Mokřady. Poprvé sbírána A. Obornym v r. 1878 u Znojma, v r. 1992 doložena od rybníka v Havraníkách (Bureš in Kaplan et al. 2015), později na louce u Čížova (L. Reiterová, 2009, MZ, rev. P. Bureš). V současné době je neznámá.

Feuchtgebiete. Erstmals 1878 von A. Oborny bei Znojmo gesammelt, 1992 am Teich in Havraníky dokumentiert (Bureš in Kaplan et al. 2015), später auf einer Wiese bei Čížov (L. Reiterová, 2009, MZ, rev. P. Bureš). Sie ist derzeit verschollen.

Elodea canadensis

vodní mor kanadský
Kanada-Wasserpest

M | neo | nat | ++

Stojaté i proudící vody. Z Dyje mezi Liščí skálou a Papírnou existuje více dokladů, první z r. 1948, ale rostl také v betonové nádrži u Starých vinic (Kaplan in Kaplan et al. 2018b); u čerpací stanice poblíž Judexova mlýna pozorován naposledy v r. 2016 (V. Grulich, not.), na pravém břehu Dyje u Šobe-

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

ské lávky býval několikametrový porost (cf. Rydlo 1995). Druh je v současné době na území neznámý.

Stehende und fließende Gewässer. Von der Thaya zwischen Liščí skála und Papírna gibt es mehrere Belege, den ersten aus dem Jahr 1948, aber sie wuchs auch in einem Betonreservoir bei den Staré vinice (Kaplan in Kaplan et al. 2018b); an der Tankstelle nahe der Gribler Mühle wurde sie zuletzt 2016 beobachtet (V. Grulich, not.), am rechten Ufer der Thaya an der Brücke Šobeská lávka gab es früher einen mehrere Meter bedeckenden Bewuchs (vgl. Rydlo 1995). Die Art wird derzeit im Gebiet vermisst.

Elymus caninus

pýrovník psí
Hunds-Quecke

Elymus hispidus

pýr prostřední
Blau-Quecke
Syn: *Elytrigia intermedia*, *Agropyron intermedium*

Suché, obvykle mírně ruderalní trávníky, okraje cest, skalnaté svahy; hlavně na východě území, roztroušeně až po Vranov nad Dyjí.

Pozn.: Převažují rostliny s lysými pochvami, plevami i pluchami (var. *hispidus*) a s šedozeleným ojiněním, vzácněji se však objevují i rostliny chlupaté (var. *villosus*) a zelené. Rovněž byly na několika lokalitách (např. vinice v Popicích, J. Hummel, 2020, MZ) zaznamenány rostliny s dlouhými osinami, jejichž taxonomická hodnota zatím není vyjasněná (cf. Chrtek in Kaplan et al. 2019).

Trockene, meist leicht ruderaler Rasenflächen, Wegränder, felsige Hänge; hauptsächlich im Osten des Gebiets, zerstreut bis nach Vranov nad Dyjí.

Anm.: Es überwiegen Pflanzen mit kahlen Blattscheiden, Spelzen und Hüllspelzen (var. *hispidus*) und graugrünem Wachsüberzug, aber vereinzelt finden sich auch behaarte (var. *villosus*) und grüne Exemplare. An mehreren Lokalitäten (z. B. Weinberge in Popice, J. Hummel, 2020, MZ) wurden auch Exemplare mit langen Grannen registriert, deren taxonomischer Wert noch nicht geklärt ist (vgl. Chrtek in Kaplan et al. 2019).

Elymus repens

pýr plazivý
Acker-Quecke
syn.: *Elytrigia repens*, *Agropyron repens*

Běžný druh polí a ruderalních stanovišť, morfologicky velmi plastický.

Pozn.: na území byly zjištěny rostliny s osinami zděli pluchy a lysými pochvami listů (dříve označované jako subsp. *caesius*) i rostliny s osinami kratšími než plucha (někdy bez osin) a s pochvami dolních listů chlupatými, dříve označované jako subsp. *repens*. Barva listů varíruje od zelené po šedozelelou. Tato proměnlivost není dosud uspokojivě taxonomicky vysvětlena: rozlišení poddruhů novější prameny neřeší (cf. Chrtek in Kaplan et al. 2019a).

Häufige Art auf Feldern und an ruderalen Standorten, morphologisch sehr plastisch.

Anm.: Auf dem Gebiet wurden Pflanzen gefunden, deren Deckspelzen mit Grannen versehen waren und die kahle Blattscheiden aufwiesen (früher als subsp. *caesius* bezeichnet), sowie Pflanzen, deren Grannen kürzer als die Deckspelzen waren (manchmal ohne Grannen) und die haarige untere Blattscheiden aufweisen (früher als subsp. *repens* bezeichnet). Die Farbe der Blätter variiert von grün bis graugrün. Diese Variabilität ist taxonomisch noch nicht zufriedenstellend geklärt: Die Unterscheidung von Unterarten wird von neueren Quellen nicht übernommen (vgl. Chrtek in Kaplan et al. 2019a).

Epilobium adenocaulon

vrbovka žláznatá
Amerika-Weidenröschen
syn.: *E. ciliatum* p. p.

neo | nat

Ruderalní místa, sídla, okraje cest. V České republice roste teprve několik desetiletí, proto nebyla staršími autory zaznamenána (Daníhelka in Kaplan et al. 2018b). Nejstarší herbářový doklad z území je z okolí Popic a Čížova z r. 1984 (V. Grulich, MMI). V letech 2019–2020 byla zjištěna hlavně v západní části území, především v obcích, ale občas je zavlékána podél toků hlouběji do jádrového území.

Ruderaler Standorte, Siedlungen, Wegränder. In der Tschechi-

schen Republik wächst es erst seit einigen Jahrzehnten und wurde daher von älteren Autoren nicht verzeichnet (Daníhelka in Kaplan et al. 2018b). Der älteste Herbarbeleg aus dem Gebiet stammt aus der Umgebung von Popice und Čížov aus dem Jahr 1984 (V. Grulich, MMI). In den Jahren 2019–2020 wurde es hauptsächlich im westlichen Teil des Gebiets gefunden, insbesondere in Dörfern, aber manchmal wird es entlang von Bächen tiefer in das Kerngebiet eingeschleppt.

Epilobium angustifolium

vrbovka úzkolistá
Schlag-Weidenröschen

Roste vzácně a nepočetně jako ruderal, např. podél signální cesty nebo na lesních pasekách.

Es wächst vereinzelt und in kleiner Zahl als Ruderalpflanze, z. B. entlang eines Signalweges (an der Staatsgrenze Anm. d. Übers.) oder auf Waldlichtungen.

Epilobium collinum

vrbovka chlumní
Hügel-Weidenröschen

++

Skalní terásky, okraje cest. V minulosti byla doložena z více lokalit v údolí Dyje (Daníhelka in Kaplan et al. 2018b), z rakouské strany ji uvádí Janchen (1977). Roste těsně za hranicí studovaného území ve Znojmě (J. Hummel, 2020, not.), nález v budoucnu je proto pravděpodobný.

Felsabsätze, Wegränder. In der Vergangenheit wurde es an mehreren Lokalitäten im Thayatal dokumentiert (Daníhelka in Kaplan et al. 2018b), auf österreichischer Seite wird es von Janchen (1977) erwähnt. Knapp außerhalb der Grenzen des untersuchten Gebiets wächst es in Znojmo (J. Hummel, 2020, not.). Zukünftige Funde sind daher wahrscheinlich.

Epilobium hirsutum

vrbovka chlupatá
Zottel-Weidenröschen

Epilobium lanceolatum

vrbovka kopinatá
Lanzett-Weidenröschen

M | C1 | 2 | S | +++

Kamenité svahy; výskyt na severní hranici areálu. Na moravské straně Podyjí byla v minulosti nalezena v okolí Králova stolce, Býčí skály a Nového Hrádku (naposledy v r. 1923, cf. Danihelka in Kaplan et al. 2018b). Na rakouské straně byla pozorována ještě později, v r. 1960 na skalce u silnice Hardegg – Felling (Melzer 1961) a v r. 1961 ji v údolí Fugnitz sbíral H. Metlesics (cf. Janchen 1977).

Pozn.: V České republice byla po desetiletí vedena jako vyhybnulá (Grulich 2017), v r. 2016 ale byla znovu nalezena v údolí Oslavy u Ketkovic a následně převedena mezi kriticky ohrožené druhy (Lustyk et Doležal 2020).

Felsige Hänge; Vorkommen an der Nordgrenze des Areals. Auf mährischer Seite des NP Podyjí wurde es in der Vergangenheit in der Nähe von Königsstuhl), der Felsformation Býčí skála und Neuhäusel gefunden (zuletzt 1923, vgl. Danihelka in Kaplan et al. 2018b). Auf österreichischer Seite wurde es noch später, im Jahre 1960, auf einem Felsen an der Straße von Hardegg nach Felling (Melzer 1961) beobachtet, und 1961 wurde es von H. Metlesics im Fugnitztal gesammelt (vgl. Janchen 1977).

Anm.: In der Tschechischen Republik galt es jahrzehntelang als ausgestorben (Grulich 2017). 2016 wurde es jedoch erneut im Oslava-Tal bei Ketkovic gefunden und in der Folge in die Liste bedrohter Arten übernommen (Lustyk et Doležal 2020).

Epilobium lamyi

vrbovka Lamyova

Graugrünes Vierkant-Weidenröschen

Antropicky ovlivněná stanoviště (úhory, okraje cest, vlnice), i břehy rybníků a zamokřené deprese. Druh z více míst studovaného území doložil A. Oborny v letech 1878–1910 (Danihelka in Kaplan et al. 2018b), uvádí též Janchen (1977). V současné době zde roste dosti hojně (vše rev. J. Danihelka). Pozn.: Nález z konce 20. st. (Grulich 1997) jsou zahrnuty v mapě *E. tetragonum*.

Anthropogen beeinflusste Standorte (Brachen, Wegränder, Weinberge), auch an Teichufern und in feuchten Bodensenken. Die Art wurde in den Jahren 1878–1910 an verschiedenen Orten des Untersuchungsbiets von A. Oborny dokumentiert (Danihelka in Kaplan et al. 2018b). Erwähnt wird

sie auch von Janchen (1977). Gegenwärtig wächst sie hier ziemlich reichlich (alle rev. J. Danihelka).

Anm.: Funde vom Ende des 20. Jahrhunderts (Grulich 1997) sind in der Karte von *E. tetragonum* enthalten.

Epilobium montanum

vrbovka horská

Berg-Weidenröschen

Epilobium obscurum

vrbovka tmavá

Dunkel-Weidenröschen

V r. 1881 byla sbírána u Popic a v r. 1923 u Podmolí (Danihelka in Kaplan 2018b), na přelomu 80. a 90. let nalezena nebyla (cf. Grulich 1997). Nyní jsme ji prokázali na periodických mokřinách podél signálky jihovýchodně od Podmolí (J. Hummel, 2019, MZ; P. Filippov, 2019, MZ, oboje rev. J. Danihelka).

1881 wurde es in Popice und 1923 bei Podmolí (Danihelka in Kaplan 2018b) gesammelt. Zur Wende der 80er und 90er Jahre wurde es nicht gefunden (vgl. Grulich 1997). Wir haben es jetzt in periodischen Feuchtgebieten entlang des Signalwegs südöstlich von Podmolí nachgewiesen (J. Hummel, 2019, MZ; P. Filippov, 2019, MZ, beide rev. J. Danihelka).

Epilobium palustre

vrbovka bahenní

Sumpf-Weidenröschen

Vlhké louky, mokřady; podhorský druh, který je zde na lokální hranici rozšíření (chybí téměř v celé oblasti nejjižnější Moravy). A. Oborny druh znal od Trauznického mlýna (Oborny 1879), později rostl u Mašovic a rybníků U Jejkala (Danihelka in Kaplan et al. 2018b). Od rybníků U Jejkala byl doložen poměrně nedávno (Z. Musil et T. Vymyslický, 2007, MZ). Na moravské straně druh nyní nebyl nalezen, na rakouské straně roste na nekosené louce poblíž Fugnitzsee (P. Filippov et R. Němec, 2019, MZ; 2020, not.).

Feuchtwiesen, Sümpfe; montane Art, die hier ihre lokale Verbreitungsgrenze hat (sie fehlt fast im gesamten Gebiet des südlichsten Mährens). A. Oborny kannte die Art von der

Mühle Trauznický mlýn (Oborny 1879), später wuchs sie bei Mašovice und an den Teichen U Jejkala (Danihelka in Kaplan et al. 2018b). Sie wurde vor relativ kurzer Zeit an den Teichen U Jejkala belegt (Z. Musil et T. Vymyslický, 2007, MZ). Auf mährischer Seite wurde die Art jetzt nicht gefunden, auf österreichischer Seite wächst sie auf einer ungemähten Wiese in der Nähe des Fugnitzsees (P. Filippov et R. Němec, 2019, MZ; 2020, not.).

Epilobium parviflorum

vrbovka malokvětá

Flaum-Weidenröschen

Vlhká místa, pobřeží vod, příkopy u cest. Historicky byla doložena z více lokalit z údolí Dyje, ale i od rybníků U Jejkala (Danihelka in Kaplan et al. 2018b). Nyní doložena např. U Jejkala (P. Filippov, 2019, MZ), u Čížovského rybníka (R. Němec et P. Filippov, 2019, MZ) a na rakouské straně na břehu Dyje v Hardegg (R. Němec et P. Filippov, 2019, MZ, vše rev. J. Danihelka).

Feuchte Stellen, Ufer von Gewässern, Straßengraben. Historisch wurde es an mehreren Lokalitäten im Thayatal, aber auch an den U Jejkala-Teichen nachgewiesen (Danihelka in Kaplan et al. 2018b). Jetzt belegt z. B. U Jejkala (P. Filippov, 2019, MZ), am Teich Čížovský rybník (R. Němec und P. Filippov, 2019, MZ) und auf österreichischer Seite am Ufer der Thaya bei Hardegg (R. Němec et P. Filippov, 2019, MZ, alle rev. J. Danihelka).

Epilobium roseum

vrbovka růžová

Blass-Weidenröschen

Epilobium tetragonum

vrbovka čtyřhranná

Vierkant-Weidenröschen

Vlhká místa (spíše se vyhýbá sušším stanovištím, na rozdíl od *E. lamyi*). Nyní byla potvrzena z více míst (rev. J. Danihelka).

Pozn.: Mapa v Atlase (Grulich 1997) zahrnuje kromě tohoto druhu i *E. lamyi*.

C4b | 3

M | C3 | NT | 3

M | C3 | NT

N | C4a | NT

M

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

Feuchte Stellen (trockenere Standorte vermeidet es im Gegensatz zu *E. lamyi* eher). Es wurde nun an mehreren Stellen bestätigt (rev. J. Danihelka).

Anm.: Die Karte im Atlas (Grulich 1997) enthält neben dieser Art auch *E. lamyi*.

Epipactis atrorubens C3 | NT | 3 | ++
kruštík tmavočervený
Rot-Stendelwurz

Druh je udáván bez dokladu z dubové pařeziny u Čížova, zřejmě u Hardecké vyhlídky (Krejčí 1980). Později byl zaznamenán na kraji lesika u Mašovic (M. Rafajová, 2002, cf. Pladias). Oba údaje vyžadují potvrzení – není vyloučena zámena za *E. purpurata*.

Die Art wird ohne Beleg von einem Eichenstubbenfeld in der Nähe von Čížov erwähnt, wahrscheinlich beim Hardegger Aussichtspunkt (Krejčí 1980). Später wurde sie am Rande eines Waldes bei Mašovice verzeichnet (M. Rafajová, 2002, vgl. Pladias). Beide Angaben bedürfen der Bestätigung – eine Verwechslung mit *E. purpurata* ist nicht ausgeschlossen.

Epipactis helleborine r | §
kruštík širolistý
Grün-Stendelwurz

Epipactis purpurata M | C3 | NT | § 3 | 3 | §
kruštík modrofialový
Violett-Stendelwurz

V minulosti byl udáván z Braitavy (Krejčí 1980), od potoka západně od Lukova (M. Škorpík, 2001, not.) a z lesíku u Mašovické střelnice (Grulich 1996b). U Mašovic byl potvrzen i nyní (T. Vymyslický, 2019, not.).

In der Vergangenheit wurde sie in Braitava (Krejčí 1980), an einem Bach westlich von Lukov (M. Škorpík, 2001, not.) und in einem Wäldchen beim ehemaliger Militärschießplatz Mašovická střelnice angeführt (Grulich 1996b). Sie wurde auch jetzt in Mašovice bestätigt (T. Vymyslický, 2019, not.).

Equisetum arvense
přeslička rolní
Acker-Schachtelhalm

Equisetum fluviatile M
přeslička poříční
Teich-Schachtelhalm

Mokřady; vyznává z Českomoravské vrchoviny (cf. Ekrt in Kaplan et al. 2020). Historicky byla na studovaném území známa jen z nivy Klaperova potoka nad silnicí z Horního Břečkova do Čížova (cf. Grulich 1997), kde byla nyní potvrzena (P. Filippov et R. Němec, 2020, not.).

Feuchtgebiete; verschwindet langsam aus dem Böhmischemährischen Hochland (vgl. Ekrt in Kaplan et al. 2020). Historisch war es im Untersuchungsgebiet nur aus der Au des Baches Klaperev potok oberhalb der Straße von Horní Břečkov nach Čížov bekannt (vgl. Grulich 1997), wo es nun bestätigt wurde (P. Filippov et R. Němec, 2020, not.).

Equisetum hyemale N | C2 | EN | § 2 | r
přeslička zimní
Winter-Schachtelhalm

Travnatá místa. V minulosti na území nebyla podchyce-na, Oborny (1883–1886) ji udává jen v Rakousku od Raabs an der Thaya výše proti proudu řeky. V r. 1992 byla zjištěna v údolí Dyje na rakouské straně na Wendlwiese (Grulich et Chytrý 1993), kde přežívá dodnes, další lokalita leží několik kilometrů níže po proudu (P. Filippov, 2019, MZ).

Grasbewachsene Stellen. In der Vergangenheit im Gebiet nicht erfasst, Oborny (1883–1886) erwähnt es nur in Österreich von Raabs an der Thaya stromaufwärts. 1992 wurde es im Thayatal auf österreichischer Seite auf der Wendlwiese gefunden (Grulich et Chytrý 1993), wo es bis heute überlebt. Eine weitere Lokalität liegt wenige Kilometer flussabwärts (P. Filippov, 2019, MZ).

Equisetum palustre
přeslička bahenní
Sumpf-Schachtelhalm

Převážně vlhké pcháčové louky. Roste roztroušeně v západní polovině území.

Vorwiegend feuchte Kratzdistelwiesen. Wächst zerstreut in der westlichen Hälfte des Gebiets.

Equisetum pratense C3 | r
přeslička luční
Hain-Schachtelhalm

Břehové porosty Dyje. V 19. st. byla známa z údolí Dyje mezi Hardeggem a Devíti mlýny (Oborny 1879, 1883–1886). I v současnosti roste roztroušeně v celém úseku od Ledových slují po počátek vzdutí znojemské přehrady, místy tvoří rozsáhlé populace.

Ufervegetation der Thaya. Im 19. Jahrhundert war es aus dem Tal der Thaya zwischen Hardegg und Neunmühlen bekannt (Oborny 1879, 1883–1886). Wächst gegenwärtig auch zerstreut entlang des gesamten Abschnitts von den Eisleithen bis zum Beginn des Rückstaus des Staudamms von Znojmo. Bildet an einigen Stellen großflächige Populationen.

Equisetum ramosissimum M | C2 | VU | § 3 | 3 | ++
přeslička větevnatá
Sand-Schachtelhalm

Oborny (1879) druh uvádí z Gránického údolí (mnoho dokladů z let 1877–1911), existuje i sběr z r. 1990 z mokřadu na úpatí Ledových slují (Grulich, BRNU, cf. Ekrt in Kaplan et al. 2020), pozdější údaje chybí.

Oborny (1879) erwähnt die Art aus dem Gránické údolí (viele Belege aus den Jahren 1877–1911), es gibt auch eine Aufsammlung aus dem Jahr 1990 aus einem Feuchtgebiet am Fuße der Eisleithen (Grulich, BRNU, vgl. Ekrt in Kaplan et al. 2020), spätere Daten fehlen.

Equisetum sylvaticum
přeslička lesní
Wald-Schachtelhalm

Vlhčí místa v lesích; podhorský a pahorkatinný druh na lokální hranici souvislého rozšíření (na jižní Moravě obecně velmi vzácný). Historické údaje druh uvádí ze západní části

území (Oborny 1879; Grulich 1997). Nyní byla pozorována na Braitavě, v údolí Klaperova potoka pod Lesnou a u Čížova.

Feuchtere Stellen in Wäldern; submontane und colline Art an der lokalen Grenze der kontinuierlichen Verbreitung (in Südmähren allgemein sehr selten). Historische Daten erwähnen die Art im westlichen Teil des Gebiets (Oborny 1879; Grulich 1997). Sie wurde jetzt in Braitava, im Tal des Baches Klapervův potok, unterhalb von Lesná und bei Čížov beobachtet.

Eragrostis minor arch | inv
milička menší
Klein-Liebesgras

Eragrostis pilosa M | neo | nat | 3 | S | ++
milička chlupatá
Haar-Liebesgras

Okraje cest a skalní terásy. Opakovaně sbírána u Hradiště (poprvé A. Wildt, 1907, BRNM), poslední pozorování po r. 2011 (P. Dřevojan in litt.); v r. 2001 nalezena i na Šobesu (Táborská in Bravencová et al. 2007a). Nyní nebyla zaznamenána.

Wegränder und Felsabsätze. Wiederholt gesammelt bei Hradiště (erstmal von A. Wildt, 1907, BRNM), letzte Beobachtung nach 2011 (P. Dřevojan in litt.); auch 2001 auf dem Schobes (Táborská in Bravencová et al. 2007a). Wurde jetzt nicht gefunden.

Eranthis hyemalis M | neo | nat
talovín zimní
Winterling

Vzácně uniká ze zahrad. Zjištěn v zahrádkářské kolonii na Kraví hoře a v Lesné.

Entkommt selten aus Gärten. Gefunden in einer Gartenkolonie am Kühberg und in Lesná.

Erechtites hieraciifolius neo | nat
starčkovec jestřábníkolistý
Habichtskraut

Paseky, kaliště zvěře, mezofilní lesy. Poprvé byl druh pozorován r. 1950 u Hradiště (Drlík et al. 2005) a lokalit postupně přibývalo, ale na konci 20. st. byl stále velmi vzácný (Čáp 1994, Grulich 1997). Nyní na moravské i rakouské straně expanduje na pasekách po těžbě usychajících jehličnanů a na dalších narušených místech, odkud proniká do okolní přirozené vegetace.

Lichtungen, Wildsuhlen, mesophile Wälder. Die Art wurde erstmals 1950 bei Hradiště beobachtet (Drlík et al. 2005) und die Anzahl der Lokalitäten nahm allmählich zu, am Ende des 20. Jahrhunderts war sie jedoch immer noch sehr selten (Čáp 1994, Grulich 1997). Auf mährischer und österreichischer Seite dehnt sie sich nun nach dem Abholzen vertrocknender Nadelbäume und an anderen gestörten Stellen aus, von wo aus sie in die umgebende natürliche Vegetation eindringt.

Erigeron acris
turan ostrý
Scharf-Berufkraut

Antropicky narušené trávníky; na území velmi roztroušené. Pozn.: Může být zaměněn s *E. podolicus*.

Anthropogen gestörte Rasenflächen; im Gebiet sehr zerstreut.

Anm.: Kann mit *E. podolicus* verwechselt werden.

Erigeron annuus neo | inv
turan roční
Einjahrs-Feinstrahl

Původem severoamerický druh, dnes zde hojně zdomácnělý, zvláště v ochranném pásmu NP Podyjí.

Pozn.: Vnitrodruhová variabilita vyžaduje další výzkum (cf. Šída in Kaplan et al. 2019a): na území byly zjištěny rostliny odpovídající subsp. *annuus* i subsp. *septentrionalis*.

Ursprünglich eine nordamerikanische Art, die heute hier reichlich eingebürgert ist, insbesondere in der Schutzzone des NP Podyjí.

Anm.: Die intraspezifische Variabilität erfordert weitere Erforschung (vgl. Šída in Kaplan et al. 2019a): auf dem Gebiet wurden Pflanzen gefunden, die subsp. *annuus* und subsp. *septentrionalis* entsprechen.

Erigeron muralis +++
turan pozdní
Spätes Scharf-Berufkraut

V minulosti rostl v okolí Znojma (např. A. Oborny, 1885, BRNU), přímo ve studovaném území u Čížova (V. Drlík, 1950, MZ) a Popic (V. Drlík, 1950, MZ), vše rev. O. Šída. Pozdější nálezy chybí.

In der Vergangenheit wuchs er in der Umgebung von Znojmo (z. B.A. Oborny, 1885, BRNU), direkt im Untersuchungsgebiet bei Čížov (V. Drlík, 1950, MZ) und Popice (V. Drlík, 1950, MZ), alle rev. O. Šída. Spätere Funde fehlen.

Erigeron podolicus M | C1 | EN
turan podolský
Podolien Scharf-Berufkraut

Roste nejčastěji na sprašových stepích nebo na různých narušených stanovištích. Starší údaje pocházejí z Mašovické střelnice (R. Němec et R. Stejskal, 2016, MZ, cf. Němec et al. 2018) a Vranova nad Dyjí (R. Stejskal, 2017, NDOP). Druh byl v posledních letech zaznamenán na více lokalitách, je mu věnována větší pozornost: roste u Hnanic, Sedlešovic, Čížova a Hardeggu.

Wächst meist in Lösssteppen oder an verschiedenen gestörten Standorten. Ältere Daten stammen vom ehemaliger Militärschießplatz Mašovická střelnice (R. Němec et R. Stejskal, 2016, MZ, vgl. Němec et al. 2018) und aus Vranov nad Dyjí (R. Stejskal, 2017, NDOP). Die Art wurde in den letzten Jahren an mehreren Lokalitäten nachgewiesen (ihr wird mehr Aufmerksamkeit geschenkt): Sie wächst bei Hnanice, Sedlešovice, Čížov und Hardegg.

Eriochloa villosa M | neo | cas
chlupatka huňatá
Haariges Cupgrass

Druh zavlečený s osivem; v r. 2013 doložen u Šatova jako nový druh pro flóru České republiky (Paulič et Němec 2014). Od té doby se postupně šíří na polích v jihovýchodní části studovaného území, byl doložen na více místech mezi Hnanicemi a Havraníky jako plevel především v kukuřici (více sběrů, R. Němec, 2019, MZ).

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

Mit Samen eingeschleppte Art; 2013 in der Nähe von Šatov als neue Art für die Flora der Tschechischen Republik dokumentiert (Paulič et Němec 2014). Seitdem breitet sie sich allmählich auf den Feldern im südöstlichen Teil des Untersuchungsgebiets aus und wurde an mehreren Stellen zwischen Hnanice und Havraníky als Unkraut, insbesondere in Maisfeldern, dokumentiert (weitere Sammlungen, R. Němec, 2019, MZ).

Eriophorum angustifolium M | r | ++
suchopýr úzkolistý
Schmalblatt-Wollgras

V 19. st. byl na Znojemsku běžný (Oborny 1883–1886), např. na zaniklých vlhkých loukách v Trauznickém údolí (Poppitzer Schlucht, A. Oborny, 1876, MZ). Ještě v 50. letech 20. st. nebyl považován za vzácnost (Drlík et al. 2005), později vlivem meliorací a rozorání luk výrazně ustupil (cf. Krejčí 1980), v r. 1993 byl zaznamenán naposledy U Jejkala (J. Čáp, cf. Štěpánková in Kaplan 2015).

Im 19. Jahrhundert war es in der Region Znojmo (Oborny 1883–1886) geläufig, z. B. auf ehemaligen Feuchtwiesen im Trauznické údolí (Poppitzer Schlucht, A. Oborny, 1876, MZ). Noch in den 1950er Jahren galt es nicht als selten (Drlík et al. 2005), später aufgrund von Melioration und Umpflügen von Wiesen deutlich zurückgegangen (vgl. Krejčí 1980), zuletzt 1993 am Teich U Jejkala verzeichnet (J. Čáp, vgl. Štěpánková in Kaplan 2015).

Eriophorum latifolium M | C2 | EN | r | +++
suchopýr široolistý
Breitblatt-Wollgras

Adolf Oborny (1879) druh uvádí od Popic a Vranova nad Dyjí, tyto údaje posléze přebírá Formánek (1887–1897) a nyní Štěpánková (in Kaplan et al. 2015); není znám herbářový doklad. Není vyloučeno, že tyto údaje vznikly na základě chybné determinace. V r. 1991 byl druh zaznamenán v Rakousku těsně za hranicemi studovaného území (Grulich 1997).

Adolf Oborny (1879) erwähnt die Art aus Popice und Vranov nad Dyjí. Diese Daten werden später von Formánek

(1887–1897) und jetzt von Štěpánková (in Kaplan et al. 2015) übernommen; ein Herbarbeleg ist nicht bekannt. Es ist nicht ausgeschlossen, dass diese Daten aufgrund einer falschen Bestimmung entstanden. 1991 wurde die Art in Österreich knapp außerhalb des Untersuchungsgebietes verzeichnet (Grulich 1997).

Erodium cicutarium arch | nat
pumpava obecná
Gewöhnlich-Reiherschnabel

Erophila spathulata C4a
osívka kulatoplodá
Rundfrucht-Hungerblümchen

Rozvolněné trávníky a skalní terásky na krystalických vápencích. Roste na obou stranách státní hranice v širším okolí Hardegg.

Lockere Rasen und Felsabsätze auf kristallinem Kalkstein. Sie wächst auf beiden Seiten der Staatsgrenze in der weiteren Umgebung von Hardegg.

Erophila verna
osívka jarní
Schmalfrucht-Hungerblümchen

Eryngium campestre
máčka ladní
Feld-Mannstreu

Erysimum cheiranthoides M
trýzel malokvětý
Ruderal-Goldlack

Ruderální místa. V minulosti byl doložen na Kraví hoře (Drlík et al. 2005) a pozorován u Havraníků (Havranické vřesoviště, F. Grüll, 1986, Pladias). Nyní byl nalezen pouze u Lesné.

Ruderales Standorte. In der Vergangenheit wurde es auf dem Kühberg dokumentiert (Drlík et al. 2005) und bei Havraníky beobachtet (Haide – Havranické vřesoviště), F. Grüll, 1986, Pladias). Jetzt wurde es nur bei Lesná gefunden.

Erysimum durum M | 3
trýzel tvrdý
Hart-Goldlack

Zaznamenán u Onšova (J. Čáp, 1993, Pladias). Nyní zjištěn na železničním náspu u Konic (R. Němec, 2019, not.). Verzeichnet bei Onšov (J. Čáp, 1993, Pladias). Jetzt auf dem Bahndamm bei Konice gefunden (R. Němec, 2019, not.).

Erysimum odoratum N | C3 | NT | 3
trýzel vonný
Pannonien-Goldlack

Křovinaté stráně, preferuje bazický podklad. Oborny (1879) ho udává i z moravské strany z okolí Znojma a Čížova, po r. 1990 nalezen jen v Rakousku (Grulich 1997). Nyní byl druh ověřen na více místech v údolí Fugnitz (P. Filippov et R. Němec, 2019, not.).

Strauchige Hänge, bevorzugt basischen Untergrund. Oborny (1879) erwähnt es auch auf mährischer Seite aus der Umgebung von Znojmo und Čížov, nach 1990 wurde er nur in Österreich gefunden (Grulich 1997). Jetzt wurde die Art an mehreren Stellen im Fugnitztal bestätigt (P. Filippov et R. Němec, 2019, not.).

Erysimum repandum M | arch | cas | C1 | CR | 3
trýzel rozkladitý
Brachen-Goldlack

Pole, úhory. Z jihu Znojemska je dříve uváděn jako hojný (Oborny 1883–1886); v r. 1993 rostl ještě u Šatova těsně za hranicemi studovaného území (V. Grulich, BRNU). Nyní byl nalezen na úhory na Mašovické střílnici (R. Němec et Z. Musil, 2020, MZ).

Felder, Brachen. Aus dem Süden des Gebiets von Znojmo wird es früher als häufig erwähnt (Oborny 1883–1886); 1993 wuchs es noch bei Šatov knapp außerhalb des Untersuchungsgebiets (V. Grulich, BRNU). Es wurde jetzt auf einer Brache auf dem ehemaliger Militärschießplatz Mašovická střílnice gefunden (R. Němec et Z. Musil, 2020, MZ).

Euonymus europaeus
brslen evropský
Gewöhnlich-Spindelstrauch

Euonymus verrucosus
brslen bradavičnatý
Warzen-Spindelstrauch

Eupatorium cannabinum
sadec konopáč
Wasserdost

Euphorbia amygdaloides
pryšec mandloňovitý
Mandel-Wolfsmilch

Humózní lesy, preferuje bazické podloží. Z moravské strany existují nedoložené údaje ze Sloního hřbetu u Klaperova potoka (Chytrý 1992 in Chytrý et Vicherek 1995; A. Reiter, 2001, NDOP), od Devíti mlýnů (J. Čáp, 1993, NDOP) a z Mločího údolí (Chytrý 1992 in Chytrý et Vicherek 1995). Nyní roste v údolí Fugnitz, z moravské strany nebyl potvrzen.

Humose Wälder, bevorzugt basischen Untergrund. Auf mährischer Seite gibt es unbelegte Daten vom Hang Sloní hřbet am Bach Klaperův potok (Chytrý 1992 in Chytrý et Vicherek 1995; A. Reiter, 2001, NDOP), von Neunmühlen (J. Čáp, 1993, NDOP) und aus dem Tal Mločí údolí (Chytrý 1992 in Chytrý et Vicherek 1995). Sie wächst jetzt im Fugnitztal in Österreich, von mährischer Seite wurde sie nicht bestätigt.

Euphorbia angulata
pryšec hranatý
Kanten-Wolfsmilch

Prosvětlené lesy, lesní lemy; preferuje bazické podloží. Oborny (1879) druh udává ze svahů údolí Dyje u Znojma (ojetiněle), hojněji na Kozích stezkách, u Čížova a Hardeggu, odtud též Janchen (1977). V r. 1950 byl doložen od Znojma (Drlík et al. 2005), dále zaznamenán na obou březích Dyje pod Býčí horou (V. Grulich, 1991, BRNU), na Kozích stezkách u Čížova (J. Čáp, 1993, NDOP), na Sloním hřbetu (V.

Grulich, 1993, BRNU) a pod Barákem (V. Grulich et P. Bureš, 1991, BRNU). Nyní zjištěn na více lokalitách v okolí Hardeggu a Čížova.

Lichte Wälder, Waldsäume; bevorzugt basischen Untergrund. Oborny (1879) erwähnt die Art von den Hängen des Thayatals bei Znojmo (vereinzelt), häufiger auf dem Geißsteig, bei Čížov und Hardegg. Auch Janchen (1977) erwähnt sie von dort. 1950 wurde sie aus Znojmo dokumentiert (Drlík et al. 2005), des Weiteren an beiden Ufern der Thaya unterhalb des Hügels Býčí hora (V. Grulich, 1991, BRNU), auf dem Geißsteig, bei Čížov (J. Čáp, 1993, NDOP), am Hang Sloní hřbet (V. Grulich, 1993, BRNU) und unterhalb des Hügels Barák verzeichnet (V. Grulich et P. Bureš, 1991, BRNU). Jetzt in mehreren Lokalitäten rund um Hardegg und Čížov gefunden.

Euphorbia cyparissias
pryšec chvojka
Zypressen-Wolfsmilch

Euphorbia dulcis
pryšec sladký
Süß-Wolfsmilch

Euphorbia epithymoides
pryšec mnohobarvý
Bunt-Wolfsmilch
syn.: *E. polychroma*

Teplomilné doubravy a lesní lemy, preferuje bazické podklady. Zjištěn především ve střední části zkoumaného území.

Thermophile Eichenwälder und Waldsäume, bevorzugt basischen Untergrund. Gefunden hauptsächlich im zentralen Teil des untersuchten Gebiets.

Euphorbia esula subsp. esula
pryšec obecný pravý
Esel-Wolfsmilch

Euphorbia exigua
pryšec drobný
Klein-Wolfsmilch

Polní plevel; preferuje těžší půdy na bazičtějších podkladech. Oborny (1879) ho udává z okolí Vranova nad Dyjí, Hardeggu, Lukova, Mašovic a Znojma. Na konci 20. st. rostl na více lokalitách na jihovýchodě studovaného území, ale i na polích jihovýchodně od Hardeggu a u Vranova nad Dyjí (Grulich 1997; J. Čáp, 1993, NDOP). Po r. 2000 byl nalezen na Mašovické střelnici (Z. Musil, 2006, MZ) a na drobném úhoru u Hnanic (Z. Musil 2006, not). Nyní byl pozorován u Horního Břečkova a Podmolí (P. Filippov, not.).

Feldunkraut; bevorzugt schwerere Böden auf basischem Untergrund. Oborny (1879) erwähnt sie aus der Umgebung von Vranov nad Dyjí, Hardegg, Lukov, Mašovice und Znojmo. Ende des 20. Jahrhunderts wuchs sie an mehreren Lokalitäten im Südosten des untersuchten Gebiets, aber auch auf den Feldern südöstlich von Hardegg und bei Vranov nad Dyjí (Grulich 1997; J. Čáp, 1993, NDOP). Nach 2000 wurde sie auf dem ehemaliger Militärschießplatz Mašovická střelnice (Z. Musil, 2006, MZ) und auf einer kleinen Brache bei Hnanice (Z. Musil 2006, not.) gefunden. Jetzt wurde sie bei Horní Břečkov und Podmolí (P. Filippov, not.) beobachtet.

Euphorbia falcata
pryšec srpovitý
Bläulichgrüne Sichel-Wolfsmilch

Plevel polí, preferuje těžší a bazičtější půdy. Už v 19. st. je udáván z okolí Znojma (Oborny 1879), v r. 1950 doložen od Hradiště (V. Drlík, MZ) a později zaznamenán na více místech na východě území (Grulich 1997, Z. Musil, 2006, not.). Dnes je vzácnější (Havraníky, Konice, R. Němec, 2020, not. et foto).

Feldunkraut, bevorzugt schwerere und basenreichere Böden. Bereits im 19. Jahrhundert wird sie aus der Umgebung von Znojmo (Oborny 1879) erwähnt, 1950 in Hradiště belegt (V. Drlík, MZ) und später an mehreren Stellen im Osten des Gebiets verzeichnet (Grulich 1997, Z. Musil, 2006, not.). Heute ist sie seltener (Havraníky, Konice, R. Němec, 2020, not. et foto).

Euphorbia helioscopia
pryšec kolovratec
Sonnen-Wolfsmilch

N | C4a

C3 | NT | 3

M | arch | nat | C2 | VU

M | arch | nat | C4a | NT

arch | nat

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

Euphorbia lathyris

prýšec skočcový
Spring-Wolfsmilch

M | neo | cas

Fagopyrum esculentum

pohanka obecná
Echt-Buchweizen

arch | cas

Festuca altissima

kostřava lesní
Wald-Schwingel

Euphorbia myrsinites

prýšec myrtovitý
Walzen-Wolfsmilch

M | neo | cas

Pěstovaná plodina, na okrajích polí a na úhorech zplaňuje, např. u Konic (R. Němec, 2020, not.) a Popic (P. Filippov, 2020, not.).

Kulturpflanze, verwildert an Feldrändern und auf Brachen, zum Beispiel bei Konic (R. Němec, 2020, not.) und Popice (P. Filippov, 2020 not.).

Pěstovaná okrasná rostlina. Roste zplanělá na zdi ve Vranově nad Dyjí (P. Filippov, 2019–2020, not.) a ve spárách dlažby v Popicích (R. Němec, 2019–2020, not.).

Kultivierte Zierpflanze. Sie wächst in verwilderter Form an Mauern in Vranov nad Dyjí (P. Filippov, 2019–2020, not.) und in Pflasterfugen in Popice (R. Němec, 2019–2020, not.).

Fagus sylvatica

buk lesní
Rot-Buche

Euphorbia peplus

prýšec okrouhlý
Gartenbeikraut-Wolfsmilch

arch | nat

Falcaria vulgaris

srpek obecný
Sicheldolde

Euphorbia virgata

prýšec prutnatý
Ruten-Wolfsmilch
syn.: *E. waldsteinii*

M | neo | nat

Fallopia aubertii

opletka čínská
Silberregen-Flügelknöterich

Euphrasia officinalis

světlík lékařský
Ruten-Wolfsmilch
syn.: *E. rostkoviana*

Pěstuje se jako okrasná popínavá rostlina a ojediněle zplaňuje, např. ve Vranově nad Dyjí, na pravém břehu Dyje u Gruberovy studánky a ve Znojmě u Dyje a v horní části údolí Pivovarského potoka.

Wird als Zierkletterpflanze kultiviert und verwildert gelegentlich, beispielsweise in Vranov nad Dyjí, am rechten Ufer der Thaya bei der Quelle Gruberova studánka und in Znojmo an der Dyje sowie im oberen Teil des Brauereibaches (Pivovarský potok).

Krátkostébelné trávníky, okraje cest. Historicky byl doložen u Hardeggu (A. Oborny, 1878, MZ), později v okolí Lukova, Lesné (Drlík et al. 2005) a Čížova (J. Čáp, 1993, NDOP). Nyní zjištěn jen u hájovny u Lesné (P. Filippov, 2019, not.).

Niederwüchsige Rasen, Wegränder. Sie wurde historisch bei Hardegg (A. Oborny, 1878, MZ), später in der Umgebung von Lukov und Lesná (Drlík et al. 2005) und Čížov (J. Čáp, 1993, NDOP) angegeben. Jetzt nur noch am Forsthaus bei Lesná gefunden (P. Filippov, 2019, not.).

Fallopia convolvulus

opletka obecná
Acker-Flügelknöterich

arch | nat

Fallopia dumetorum

opletka křovištní
Hecken-Flügelknöterich

Euphrasia stricta* subsp. *stricta

světlík tuhý pravý
Heide-Augentrost

3

Bučiny a humóznější dubohabřiny; podhorský druh. Janchen (1977) druh uvádí z Turmfelsen a Umlaufbergu, Grulich (1997) z několika míst na západě studovaného území. V západní části dnes roste roztroušeně, hojněji zejména na pravém břehu Dyje na Braitavě, na východ zasahuje až na úroveň Podmolí.

Buchenwälder und humosere Eichen-Hainbuchenwälder; submontane Art. Janchen (1977) erwähnt die Art vom Turmfelsen und Umlaufberg, Grulich (1997) von mehreren Stellen im Westen des Untersuchungsgebietes. Im westlichen Teil wächst sie heute zerstreut, häufiger besonders am rechten Ufer der Thaya um Braitava, im Osten erreicht sie das Niveau von Podmolí.

Festuca arundinacea* subsp. *arundinacea

M

kostřava rákosovitá
Rohr-Schwingel

Okraje cest a produkční louky; hojně se přisívá jako součást travních směsí.

Pozn.: Do travních směsí se používají odrůdy odvozené jak od *F. arundinacea*, tak odrůdy vzniklé především z hybridizace *F. arundinacea* a *Lolium multiflorum* (Stočes et Kopecký 2016). Běžnými morfologickými metodami je ale nelze rozlišit.

Wegränder und intensiv bewirtschaftete Wiesen; wird häufig als Teil von Grasmischungen ausgesät.

Anm.: In Grasmischungen werden Sorten verwendet, die sowohl von *F. arundinacea* abstammen, als auch solche, die vor allem durch Hybridisierung von *F. arundinacea* und *Lolium multiflorum* entstanden sind (Stočes et Kopecký 2016). Sie können jedoch nicht durch herkömmliche morphologische Verfahren unterschieden werden.

Festuca brevipila

M

kostřava drsnolistá
Raublatt-Schwingel
syn.: *F. trachyphylla*

Trávníky na chudých písčitých půdách; vysévána do suchých trávníků v sídlech a kolem cest.

Doložena byla již v 90. letech z Havraníků (J. Čáp, 1993, MZ, rev. P. Šmarda), uváděna je také např. od vinných sklepů v Popicích (Chytrý 1993 in Cigánek 1998) a v okolí Konic a Kraví hory (Ambrozek 1986 in Ambrozek et Chytrý 1990). Nyní roste na Gališské louce (R. Němec et J. Hummel, 2020, MZ, rev. P. Šmarda).

Rasen auf armen Sandböden; wird auf trockenen Rasenflächen in Siedlungen und entlang von Straßen ausgesät.

Sie wurde bereits in den 90er Jahren in Havraníky belegt (J. Čáp, 1993, MZ, rev. P. Šmarda) und wird beispielsweise auch von den Weinkellern in Popice (Chytrý 1993 in Cigánek 1998) und aus der Umgebung von Konice und dem Kühberg (Ambrozek 1986 in Ambrozek et Chytrý 1990) erwähnt. Jetzt wächst sie auf der Wiese Gališská louka (R. Němec et J. Hummel, 2020, MZ, rev. P. Šmarda).

Festuca csikhegyensis

košťava draslavá

Blaugrüner Schwingel

syn.: *F. pallens* subsp. *scabrifolia*

Skalní stepi. Dříve nerozlišovaný druh z příbuzenstva *F. pallens* byl nyní prokázán u Mniskova kříže u Vranova nad Dyjí (P. Filippov, 2019, MZ, rev. P. Šmarda, potvrzeno průtokovou cytometrií) a na Zimmerhakově stepi u Popice (P. Filippov, 2020, MZ, rev. P. Šmarda). Výskyt na dalších lokalitách je pravděpodobný.

Felsige Steppen. Die früher nicht unterschiedene Art aus der Verwandtschaft von *F. pallens* wurde nun am Mniskokreuz (Mniskův kříž) bei Vranov nad Dyjí (P. Filippov, 2019, MZ, rev. P. Šmarda, durchflusszytometrisch bestätigt) und in der Hügel Zimmerhakelova step bei Popice nachgewiesen (P. Filippov, 2020, MZ, rev. P. Šmarda). Vorkommen an anderen Lokalitäten sind wahrscheinlich.

Festuca gigantea

košťava obrovská

Riesen-Schwingel

Festuca heterophylla

košťava různolistá

Verschiedenblatt-Schwingel

Světlé dubohabřiny. V centrální části území na rakouské i moravské straně, např. na Sloním hřbetu (R. Němec, 2019, MZ, rev. P. Šmarda). Zřejmě často přehlížena.

Lichte Eichen-Hainbuchenwälder. Im zentralen Teil des Gebiets auf österreichischer und mährischer Seite, z. B. auf dem Hang Sloní hřbet (R. Němec, 2019, MZ, rev. P. Šmarda). Anscheinend oft übersehen.

Festuca guestfalica

košťava vestfálská

Harter Schaf-Schwingel

syn.: *F. ovina* subsp. *guestfalica*

Suché doubravy na plošinách i na svazích, na kyselých podkladech.

Pozn.: Taxon patří do taxonomicky složitěho okruhu *F. ovina* s. l. Na studovaném území byla dosud zjištěna jen tetraploidní *F. guestfalica* (cf. Němec et al. 2018), což bylo potvrzeno i tímto výzkumem (doloženo z více míst, rev. P. Šmarda). Vyskytují se zde sivé i zelené rostliny. Výskyt diploidní *F. ovina* s. str. prokázán nebyl a údaje o výskytu *F. ovina* z minulosti je třeba vztahovat k tomuto druhu.

Trockene Eichenwälder auf Hochebenen und an Hängen, auf sauren Substraten.

Anm.: Das Taxon gehört zur taxonomisch komplexen Artengruppe *F. ovina* s. l. Im Untersuchungsgebiet wurde bisher nur die tetraploide *F. guestfalica* gefunden (vgl. Němec et al. 2018), was auch durch diese Forschung bestätigt wurde (von mehreren Stellen dokumentiert, rev. P. Šmarda). Hier kommen sowohl graue als auch grüne Pflanzen vor. Das Vorkommen der diploiden *F. ovina* s. str. wurde nicht nachgewiesen, und Daten zum Vorkommen von *F. ovina* aus der Vergangenheit sollten mit der vorliegenden Art in Verbindung gebracht werden.

Festuca pallens

košťava sivá

Eigentlicher Bleich-Schaf-Schwingel

r Skály. Roztroušeně po celém území.
Felsen. Zerstreut im ganzen Gebiet.

Festuca pratensis

košťava luční

Eigentlicher Wiesen-Schwingel

Festuca pseudodalmatica

M | C4a | NT | 3

košťava padalmatská

Unecht-Dalmatien-Schwingel

Skalnaté svahy, krátkostébelné trávníky. Druh byl doložen od Vranova nad Dyjí (P. Filippov, 2019, MZ, rev. P. Šmarda, potvrzeno průtokovou cytometrií) a z Gališské louky (R. Němec et J. Hummel, 2020, MZ, rev. P. Šmarda).

Pozn.: Tento tetraploidní taxon velmi podobný *F. valesiaca*, se kterou je zaměňován, byl na území České republiky rozlišen až nedávno (cf. Šmarda et Vymyslický 2014). Na jihozápadní Moravě je zřejmě dosti hojný, častější než diploidní *F. valesiaca* (Krátká 2006) a je pravděpodobné, že tomu tak je i na studovaném území. Problematika vyžaduje další studium.

Felsige Hänge, kurzstielige Rasen. Die Art wurde bei Vranov nad Dyjí (P. Filippov, 2019, MZ, rev. P. Šmarda, durchflusszytometrisch bestätigt) und auf der Wiese Gališská louka dokumentiert (R. Němec et J. Hummel, 2020, MZ, rev. P. Šmarda).

Anm.: Dieses tetraploide Taxon, das *F. valesiaca* sehr ähnlich ist und mit dem es verwechselt wird, wurde in der Tschechischen Republik erst kürzlich unterschieden (vgl. Šmarda et Vymyslický 2014). Es ist wahrscheinlich im Südwesten Mährens ziemlich häufig, häufiger als die diploide *F. valesiaca* (Krátká 2006), und es ist wahrscheinlich, dass dies auch im untersuchten Gebiet der Fall ist. Die Problematik erfordert weitere Untersuchungen.

Festuca pulchra

M | C3 | VU | 3 | S

košťava nepravá

Salz-Schwingel

syn.: *F. pseudovina*

Suché trávníky, okraje cest, snáší sešlap. V minulosti byla zaznamenána na východě území (Grulich 1997) a nyní pro-

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

kázána u Havraníků a Hnanic (R. Němec, 2019, MZ, rev. P. Šmarda) a u Podmolí (R. Němec, 2019, MZ, rev. P. Šmarda).

Pozn.: Tvoří podkovovité trsy výrazně šedostříbrné barvy s krátkými listy. Kvete časněji než podobné druhy kostřav.

Trockenrasen, Wegränder, toleriert Betritt. In der Vergangenheit wurde sie im Osten des Gebiets verzeichnet (Grulich 1997) und jetzt bei Havraníky, Hnanice (R. Němec, 2019, MZ, rev. P. Šmarda) und Podmolí nachgewiesen (R. Němec, 2019, MZ, rev. P. Šmarda).

Anm.: Sie bildet hufeisenförmige Horste von ausgeprägter grau-silberner Farbe mit kurzen Blättern. Sie blüht früher als ähnliche Schwingelarten.

Festuca rubra

kostřava červená

Ausläufer-Rot-Schwingel

Světlé lesy, mezofilní louky, antropogenní trávníky, také vysévána jako součást travních směsí.

Pozn.: Rostliny z antropogenních stanovišť prakticky nelze klasifikovat do poddruhů.

Lichte Wälder, mesophile Wiesen, anthropogene Rasen, auch als Teil von Grasmischungen ausgesät.

Anm.: Pflanzen von anthropogenen Standorten lassen sich praktisch nicht in Unterarten einteilen.

Festuca rupicola

kostřava žlábkatá

Eigentlicher Furchen-Schwingel

Festuca valesiaca

kostřava walliská

Wallis-Schwingel

Suché krátkostébelné trávníky, vzácně na jihovýchodě území, např. na Havranickém vřesovišti (Šmarda 2008).

Pozn.: Viz pozn. u *F. pseudodalmatica*.

Trockene niederwüchsige Rasen, selten im Südosten des Gebiets, z. B. in der Heide von Havraníky (Šmarda 2008).

Anm.: Siehe Anm. zu *F. pseudodalmatica*.

Festuca xduernsteinensis

Světlé doubravy a skalnaté svahy. Ze studovaného území uvedena teprve nedávno (Šmarda et Kočí 2003), nyní doložena ze skalního výchozu pod letohrádkem Braitava (R. Němec, 2019, MZ, rev. P. Šmarda), pravděpodobně roste i na rakouské straně.

Pozn.: Snad jde o křížence mezi *F. pallens* a *F. ovina* s. str., která ovšem na území zjištěna nebyla. Problematika vyžaduje další výzkum.

Lichte Eichenwälder und felsige Hänge. Im Untersuchungsgebiet erst kürzlich erwähnt (Šmarda et Kočí 2003), jetzt am Felsvorsprung unterhalb des Sommerhauses Braitava dokumentiert (R. Němec, 2019, MZ, rev. P. Šmarda), wächst wahrscheinlich auch auf österreichischer Seite.

Anm.: Sehr wahrscheinlich handelt es sich um eine Kreuzung von *F. pallens* und *F. ovina* s. str., die jedoch auf dem Gebiet nicht gefunden wurde. Die Problematik erfordert weitere Untersuchungen.

Ficaria calthifolia

orsej blatoucholistý

Nacktstängel-Scharbockskraut

Hojně roste v jihovýchodní části studovaného území mezi Hnanicemi a Znojmem.

Wächst häufig im südöstlichen Teil des Untersuchungsgebiets zwischen Hnanice und Znojmo.

Ficaria verna

orsej jarní

3 Knöllchen-Scharbockskraut

syn.: *Ranunculus ficaria* subsp. *bulbifera*

V České republice roste pouze nominální poddruh, údaje o subsp. *bulbifera* jsou důsledkem chybného nomenklatorického pojetí v minulosti.

In der Tschechischen Republik wächst nur die nominate Unterart, Daten zu subsp. *bulbifera* sind das Ergebnis einer fehlerhaften nomenklatorischen Auffassung in der Vergangenheit.

M *Ficaria xsellii*

M

Kříženec *F. verna* × *F. calthifolia* je častý na místech výskytu rodičovských druhů (Popelka et al. 2019). V průběhu výzkumu byly zaznamenány rostliny s přechodnými znaky např. u Havraníků, Popic a Konic. Z okolí Havraníků byl kříženec v nedávné době i doložen (Šiková 2014).

Die Kreuzung aus *F. verna* × *F. calthifolia* ist an Stellen verbreitet, an denen die Elternarten gemeinsam vorkommen (Popelka et al. 2019). Während unserer Forschung wurden Pflanzen mit Übergangsmerkmalen verzeichnet, beispielsweise in Havraníky, Popice und Konice. In der Umgebung von Havraníky wurde die Kreuzung kürzlich auch belegt (Šiková 2014).

Ficus carica

arch | cas

fikovník smokvoň

Echt-Feige

Na Hradištských terasách přežívá jako pozůstatek kultury a vytváří výmladky (R. Němec, 2019, not).

Auf den Terrassen von Hradiště überlebt sie als Kulturüberbleibsel und bildet Schösslinge aus (R. Němec, 2019, not.).

Filago arvensis

C3 | NT

bělolist rolní

Acker-Filzkrout

Filago germanica

M | C1 | CR | 1 | §

bělolist obecný

Gewöhnlich-Filzkrout

syn.: *F. vulgaris*

Rozvolněné trávníky, úhory, na písčité půdě. Z území mezi Podmolím a Novým Hrádkem druh uvádí již A. Oborny (1883–1886), ovšem herbářový doklad chybí. Dnes roste mezi Konicemi a Popicemi (R. Němec, 2016 a 2019, MZ et foto).

Pozn.: Na východ od Znojma byl po r. 2000 zaznamenán na více místech (např. Tasovické svahy, 2016, R. Němec, MZ, rev. J. Danihelka), v okolí Znojma se zřejmě recentně šíří.

Lockere Rasenflächen, Brachen, auf sandigem Boden. Auf dem Gebiet wurde die Art zwischen Podmolí und Neuhäusel

bereits von A. Oborny (1883–1886) erwähnt, ein Herbarbeleg fehlt jedoch. Heute wächst sie zwischen Konice und Popice (R. Němec, 2016 und 2019, MZ et foto).

Anm.: Östlich von Znojmo wurde sie nach 2000 an mehreren Stellen verzeichnet (z. B. an den Hängen Tasovické svahy, 2016, R. Němec, MZ, rev. J. Danihelka), breitet sich wahrscheinlich rezent in der Umgebung von Znojmo aus.

Filago lutescens

M | C2 | EN | S 1 | 2 | S

bělolist žlutavý
Graugelb-Filzkraut

Úhory, nezapojené trávníky, okraje cest. Oborny (1879) druh znal mezi Podmolím a Novým Hrádkem a v okolí Hardeggu (k nálezu se vztahuje doklad: A. Oborny, 1878, MMI), u Hardeggu jej zaznamenal Halácsy (cf. Janchen 1977). Ještě nedávno rostl na Širokém poli (Vymyslický et Bábková-Hrochová 2007), v letech 2004–2010 zde probíhala repatriace výsevem ze semen sbíraných na téže lokalitě v roce 2003, po roce 2010 však druh již nalezen nebyl (T. Vymyslický, 2020, in lit.). V r. 2019 byla objevena silná populace (tisíce jedinců) na ovčích pastvinách východně od vřesoviště na Kraví hoře (J. Hummel, 2019, MZ).

Pozn.: Identita rostlin pozorovaných r. 2004 ve vinici Šobes (M. Štech, cf. Vymyslický et Bábková-Hrochová 2007) je nejistá (cf. Štech in Pladias).

Brachen, offene Rasenflächen, Wegränder. Oborny (1879) kannte die Art aus der Gegend zwischen Podmolí und Neuhäusel und aus der Umgebung von Hardegg (auf diesen Fund bezieht sich der Beleg: A. Oborny, 1878, MMI), bei Hardegg wurde sie auch von Halácsy verzeichnet (vgl. Janchen 1977). Bis vor kurzem wuchs sie auf dem Wiese Široké pole (Vymyslický et Bábková-Hrochová 2007). In den Jahren 2004–2010 erfolgte hier eine Rückführung durch Aussaat von Samen, die 2003 an derselben Lokalität gesammelt worden waren, aber nach 2010 wurde die Art nicht mehr gefunden (T. Vymyslický, 2020, in lit.). Im Jahr 2019 wurde auf Schafweiden östlich der Heide auf dem Kühberg eine starke Population (Tausende von Individuen) entdeckt (J. Hummel, 2019, MZ).

Anm.: Die Identität der 2004 am Weinberg Šobes beobachteten Pflanzen (M. Štech, vgl. Vymyslický et Bábková-Hrochová 2007) ist ungewiss (vgl. Štech in Pladias).

Filago minima

bělolist nejmenší
Zwerg-Filzkraut

M | C3 | NT | 2

Oborny druh (1879) uvádí z Podmolí, Lukova, Hardegg, z Gránického údolí u Znojma, z Kraví hory a z úhorů u Čížova, později byl doložen od Konic a Havraníků (V. Grulich, 1984, MMI). Nyní byl zjištěn v okolí Havraníků (R. Němec et P. Filippov, 2020, MZ).

Oborny erwähnt die Art (1879) aus Podmolí, Lukov, Hardegg, aus dem Tal Gránické údolí bei Znojmo, vom Kühberg und von Brachen bei Čížov. Später wurde sie in Konice und Havraniky belegt (V. Grulich, 1984, MMI). Jetzt wurde sie in der Nähe von Havraniky gefunden (R. Němec et P. Filippov, 2020, MZ).

Filipendula ulmaria subsp. ulmaria

tužebník jilmový pravý
Gewöhnliches Groß-Mädesüß

Filipendula vulgaris

tužebník obecný
Klein-Mädesüß

3

Forsythia suspensa

zlatice převislá
Hänge-Forsythie

neo | cas

Pěstovaný keř, místy zplaňuje. Junácké údolí u Vranova nad Dyjí (P. Filippov, 2020, not.).

Kultivierter Strauch, verwildert mancherorts. Tal Junácké údolí bei Vranov nad Dyjí (P. Filippov, 2020, not.).

Forsythia xintermedia

zlatice prostřední
Hybrid-Forsythie

Pěstovaný keř, nalezen jako zplanělý v Horním Břečkově (P. Filippov, 2019, not.).

Kultivierter Strauch, der in verwilderter Form in Horní Břečkov gefunden wurde (P. Filippov, 2019, not.).

Fragaria moschata

jahodník truskavec
Groß-Edbeere

Fragaria vesca

jahodník obecný
Wald-Erdbeere

Fragaria viridis

jahodník trávnice
Knack-Erdbeere

Frangula alnus

krušina olšová
Faulbaum

Fraxinus angustifolia subsp. danubialis M | (C4a) | NT

jasan úzkolistý podunajský
Quirl-Esche

Vzrostlý exemplář, zřejmě vysazený, byl nalezen na levém břehu řeky Dyje ve Znojmě (R. Němec, 2019, MZ, rev. R. Řepka), mladý jedinec roste blízko vinařského hotelu v Hnanicích. Studované území leží už mimo přirozený areál druhu.

Ein ausgewachsenes Exemplar, wahrscheinlich gepflanzt, wurde am linken Ufer der Thaya in Znojmo gefunden (R. Němec, 2019, MZ, rev. R. Řepka), ein junges Exemplar wächst nahe einem Weinhotel in Hnanice. Das Untersuchungsgebiet liegt bereits außerhalb des natürlichen Areals der Art.

Fraxinus excelsior

jasan ztepilý
Edel-Esche

Fraxinus pennsylvanica

M | neo | inv

jasan pensylvánský
Rot-Esche

Severoamerický strom, ojedinele vysazován. Po r. 2000 byl vícekrát pozorován na okrajích louky Pod Šobesem (Z.

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

Musil, 2007, not.). Nyní roste u Šobeské lávky, v okolí Mašovic a Onšova. Z kultury může unikat.

Nordamerikanischer Baum, vereinzelt angepflanzt. Nach 2000 wurde er mehrmals an den Rändern der Wiese unterhalb des Schobes beobachtet (Z. Musil, 2007, not.). Er wächst jetzt an der Fußgängerbrücke Šobeská lávka, in der Umgebung von Mašovice und Onšov. Er kann aus Kulturen entkommen.

Fraxinus ornus

M | neo | cas

jasan zimňář
Blumen-Esche

Bohatá populace stovek jedinců byla nalezena v lese nad Andělským mlýnem u Mašovic (J. Hummel, 2019, MZ). Zdejší výskyt má invazní charakter.

Eine reiche Population mit Hunderten von Exemplaren wurde im Wald oberhalb der Engelmühle (Andělský mlýn) bei Mašovice gefunden (J. Hummel, 2019, MZ). Das hiesige Vorkommen hat invasiven Charakter.

Fritillaria imperialis

řebčík královský
Kaiserkrone

Pěstovaná okrasná rostlina, vzácně zplaňuje z odpadu ze zahrádek. Horní Břečkov (P. Filippov, 2019, not.).

Kultivierte Zierpflanze, verwildert selten aus Gartenabfällen. Horní Břečkov (P. Filippov, 2019, not.).

Fritillaria meleagris

M | (neo | cas | 1 | § | ++)

řebčík kostkovaný
Eigentlich-Schachblume

Nalezena byla jedna kvetoucí rostlina ve vlhké části louky jihozápadně od Čížova (R. Němec, 2017, not. et foto), v dalších letech již nezaznamenána.

Eine blühende Pflanze wurde auf einem feuchten Teil einer Wiese südwestlich von Čížov gefunden (R. Němec, 2017, not. et foto); in den folgenden Jahren nicht mehr verzeichnet.

Fumaria officinalis

zemědým lékařský
Echt-Erdrauch

arch | nat

Okraje polí a cest, úhory, rumiště; roztroušeně.

Pozn.: Rostliny ze studovaného území morfologicky odpovídají znakům obou poddruhů zmiňovaných ze střední Evropy (tj. vedle tetraploidní subsp. *officinalis* i hexaploidní subsp. *wirtgenii*). Nebyly však zkoumány karyologické poměry, takže jejich identita je nejistá; subsp. *wirtgenii* nebyla z České republiky dosud spolehlivě doložena (cf. Danihelka in Kaplan et al. 2019a).

Feld- und Wegränder, Brachen, Bauschutthalden; zerstreut. Anm.: Die Pflanzen aus dem untersuchten Gebiet weisen morphologisch die gleichen Merkmale wie die beiden aus Mitteleuropa genannten Unterarten auf (d. h. neben der tetraploiden subsp. *officinalis* auch der hexaploiden subsp. *wirtgenii*). Vergleichend-karyologische Studien wurden jedoch nicht vorgenommen, so dass ihre Identität ungewiss ist. Die subsp. *wirtgenii* ist aus der Tschechischen Republik noch nicht zuverlässig dokumentiert (vgl. Danihelka in Kaplan et al. 2019a).

Fumaria rostellata

M | arch | nat | C3 | NT | 3

zemědým zobánkatý
Schnabel-Erdrauch

Úhory, okraje cest, vinice, ojediněle skalnaté svahy a narušená místa v suchých trávnících. Roste vzácně až roztroušeně mezi Znojmem a Hnanicemi, izolovaně u Čížova.

Brachen, Wegränder, Weinberge, vereinzelt an felsigen Hängen und gestörten Stellen auf trockenen Rasen. Wächst selten bis zerstreut zwischen Znojmo und Hnanice, isoliert bei Čížov.

Fumaria schleicheri

arch | nat | C4a | NT | 3

zemědým Schleicherův
Dunkel-Erdrauch

Skalní terásky, méně okraje polí. Dříve roztroušeně (Grulich 1997); nyní častěji v údolí Dyje. Felsabsätze, weniger an Feldrändern. Früher zerstreut (Grulich 1997); jetzt öfter im Tal der Thaya.

Fumaria vaillantii subsp. vaillantii

arch | nat

zemědým Vaillantův
Blass-Erdrauch

Okraje polí, zahrádek a cest, skalní terásky.

Ränder von Feldern, Gärten und Wegen, Felsabsätze.

Gagea bohemica subsp. bohemica

C2 | VU | § 2 | 2

křivatec český pravý
Eigentlicher Böhmen-Gelbstern

Skalní terásky, rozvolněné krátkostébelné trávníky na mělčké půdě, na kyselých podkladech. Na jihovýchodě území je druh běžný, vyznívá směrem k severozápadu (cf. Gruna 1996, Němec et al. 2017); na Hamerských vrásách je v současné době nejzápadnější lokalita v údolí Dyje (Němec et al. 2017). Na rakouské straně ojediněle na Steinerne Wand (R. Němec, 2020, MZ), na Umlaufbergu a na skalním pilíři v údolí Fugnitz (P. Filippov, 2020, not.).

Felsabsätze, lockere niederwüchsige Rasen auf geringmächtigem Boden, auf sauren Substraten. Im Südosten des Gebiets ist die Art häufig, nach Nordwesten hin klingt sie ab (vgl. Gruna 1996, Němec et al. 2017); die Felsformation Hamerské vrásky ist derzeit die westlichste Lokalität im Thayatal (Němec et al. 2017). Auf österreichischer Seite vereinzelt an der Steinernen Wand (R. Němec, 2020, MZ), am Umlaufberg und auf einer Felsensäule im Fugnitztal (P. Filippov, 2020, not.).

Gagea lutea

křivatec žlutý
Wald-Gelbstern

Gagea minima

C3 | NT

křivatec nejmenší
Winzig-Gelbstern

Nivy, vlhké humózní lesy, ruderalizované ostrožny. Roztroušeně až hojně po celém území, výskyty koncentrovány do údolí Dyje a jejích přítoků.

Auen, feuchte humose Wälder, ruderalisierte Bergsporne. Überall im Gebiet zerstreut bis häufig. Die Vorkommen konzentrieren sich auf das Tal der Thaya und ihrer Zuflüsse.

Gagea pratensis

křivatec luční
Wiesen-Gelbstern

Suché trávníky.

Pozn.: Ze studovaného území byl bezpečně doložen druh *G. pratensis*, zatímco výskyt blízce příbuzného taxonu *G. transversalis* je nejistý (cf. Hroneš et al. in Kaplan et al. 2017b).

Trockene Rasenflächen.

Anm.: Die Art *G. pratensis* s. str. wurde im untersuchten Gebiet sicher nachgewiesen, während das Vorkommen des eng verwandten Taxons *G. transversalis* ungewiss ist (vgl. Hroneš et al. in Kaplan et al. 2017b).

Gagea pusilla

křivatec nízký
Zwerg-Gelbstern

Rozvolněné krátkostébelné trávníky, na mělké půdě; územím prochází severozápadní hranice areálu. Roste pouze v okolí Konic, Popic a Havraníků (např. Horáčkův kopeček, R. Němec, 2019, MZ, rev. M. Hroneš), dále na západ nezasahuje.

Lockere niederwüchsige Rasen, auf flachgründigem Boden; durch das Gebiet verläuft die Nordwestgrenze des Areals. Sie wächst nur in der Umgebung von Konice, Popice und Havraníky (z. B. am Hügel Horáčkův kopeček, R. Němec, 2019, MZ, rev. M. Hroneš), weiter westlich kommt sie nicht vor.

Gagea villosa

křivatec rolní
Acker-Gelbstern

Okraje cest, úhory, akátiny, ale i skalní terásky. Dosti hojně. Wegränder, Brachen, Robinienbestände, aber auch Felsabsätze. Ziemlich häufig.

Galanthus nivalis

sněženka podsněžník
Schneeglöckchen

Niva a dolní části svahů údolí Dyje a Fugnitz. Je také pěstována jako okrasná rostlina a občas zplaňuje.

3 Auen und untere Teile der Hänge der Täler von Thaya und Fugnitz. Er wird auch als Zierpflanze gepflanzt und verwildert gelegentlich.

Galatella linosyris

hvězdnice zlatovlásek
Goldschopf
syn.: *Aster linosyris*

Suché trávníky; výskyt na lokální severozápadní hranici souvislého rozšíření. Těžištěm výskytu druhu je jihovýchod území (Oborny 1879, Grulich 1997), vyznává u Hardeggu (Grulich l. c.). Dnes roste na několika lokalitách na jihovýchodě a na vápencích na moravské i rakouské straně v okolí Hardeggu (Hardecká vyhlídka, Hardecká stráň, Reginafelsen).

Trockenrasen; Vorkommen an der lokalen nordwestlichen Grenze des zusammenhängenden Verbreitungsgebiets. Der Schwerpunkt des Vorkommens der Art liegt im Südosten des Gebiets (Oborny 1879, Grulich 1997), bei Hardegg klingt das Vorkommen aus (Grulich l. c.). Heute wächst sie an mehreren Lokalitäten im Südosten und auf Kalkstein auf mährischer und auf österreichischer Seite um Hardegg (Aussichtspunkt Hardecká vyhlídka, Hang Hardecká stráň, Reginafelsen).

Galega officinalis

jestřabina lékařská
Echt-Geißraute

Dříve pěstována jako léčivá rostlina, místy zdomácněla. Na studovaném území byla zaznamenána pouze v 90. letech u Onšova (V. Grulich, 1993, Pladias; u silnice mezi Onšovem a Lesnou, Cigánek 1997 in Cigánek 1998).

Früher als Heilpflanze kultiviert, mancherorts eingebürgert. Im Untersuchungsgebiet wurde sie erst in den 1990er Jahren bei Onšov verzeichnet (V. Grulich, 1993, Pladias; an der Straße zwischen Onšov und Lesná, Cigánek 1997 in Cigánek 1998).

Galeobdolon argentatum

pitulník postřibřený
Silber-Goldnessel

C3 | NT | § 3 | 3

M | arch | nat | C4a | NT | 3 | ++

neo | nat

Zplaňuje především v okolí sídel, více lokalit bylo zaznamenáno v okolí Znojma a Vranova nad Dyjí.

Verwildert vor allem in der Umgebung von Siedlungen. Mehr Lokalitäten wurden in der Umgebung von Znojmo und Vranov nad Dyjí verzeichnet.

Galeobdolon montanum

pitulník horský
Berg-Goldnessel
syn.: *Lamiaeum montanum*

Dubohabřiny, suťové lesy, zalesněné potoční nivy, hojně.

Pozn.: V minulosti nebyl rozlišován od *G. luteum*. Zdá se, že *G. luteum* na území vůbec neroste, s jistotou je doložen až z údolí Jihlavy (cf. Grulich 2014).

Eichen-Hainbuchenwälder, Schuttwälder, bewaldete Bachauen, häufig.

Anm.: In der Vergangenheit wurde die Art nicht von *G. luteum* unterschieden. Es scheint, dass *G. luteum* im Gebiet überhaupt nicht wächst, mit Sicherheit nachgewiesen wurde sie erst im Tal des Flusses Jihlava (vgl. Grulich 2014).

Galeopsis angustifolia

konopice úzkolistá
Schmalblatt-Hohlzahn

Pole a úhory, méně i skalnaté svahy. Prokazatelně zde roste v 19. st. (např. A. Oborny, Gránické údolí, 1894, BRNU) a ještě v 50. letech 20. st. je uváděna hojně na polích a úhorech mezi Šumnou a Onšovem (Drlík et al. 2005), není ale jasné, zda V. Drlík druh spolehlivě rozlišoval od *G. ladanum*. Naposledy byla zachycena v 90. letech 20. st. ojedinele na Mašovické střelnici (R. Řepka, 1993, MZ), u Čížova (Grulich 1997) a na Vraní skále (Dvořáková 1999a, cf. Danihelka et Štěpánková in Kaplan et al. 2020).

Felder und Brachen, weniger auch an felsigen Hängen. Sie wuchs hier nachweislich im 19. Jahrhundert. (z. B. A. Oborny, im Tal Gránické údolí, 1894, BRNU). Noch in den 1950er Jahren wird sie auf den Feldern und auf Brachen zwischen Šumná und Onšov als häufig angeführt (Drlík et al. 2005), aber es ist nicht klar, ob V. Drlík die Art zuverlässig von *G. ladanum* unterschied. *G. angustifolia* wurde zuletzt in den

M | C3 | ++

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

1990er Jahren vereinzelt auf dem ehemaliger Militärschießplatz Mašovická střelnice (R. Řepka, 1993, MZ), bei Čížov (Grulich 1997) und am Rabenfelsen erfasst (Dvořáková 1999a, vgl. Danihelka et Štěpánková in Kaplan et al. 2020).

Galeopsis bifida

konopice dvouklaná
Zweizipfel-Hohlzahn

Ruderalizované lesy, paseky, okraje lesních cest, mokřiny. Na studovaném území nejběžnější druh rodu.

Ruderalisierte Wälder, Lichtungen, Waldwegränder, Feuchtgebiete. Im Untersuchungsgebiet die häufigste Art der Gattung.

Galeopsis ladanum

konopice široolistá
Breitblatt-Hohlzahn

Skály, sutě, světlé, zvláště suťové lesy. Roztroušeně po celém území.

Felsen, Schutt, helle Wälder, vor allem Schuttwälder. Zerstreut im ganzen Gebiet.

Galeopsis pernhofferi

konopice Pernhofferova
Pernhoffer-Hohlzahn

Periodicky narušované porosty podél Dyje, břehové nátrže; vzácně; byla nalezena na rakouské straně pod Braitavou, u Hardeggu a dále poblíž ústí Hájského potoka. Snad přehlížena, resp. zaměňována za *G. bifida*.

Periodisch gestörte Bestände entlang der Thaya, Uferrisse; selten; wurde auf österreichischer Seite unterhalb von Braitava, bei Hardegg und nahe der Mündung des Baches Hájský potok gefunden. Möglicherweise übersehen bzw. mit *G. bifida* verwechselt.

Galeopsis pubescens

konopice pýřitá
Flaum-Hohlzahn

Galeopsis speciosa

konopice sličná
Bunt-Hohlzahn

Galeopsis tetrahit

konopice polní
Dorn-Hohlzahn

Pole a ruderální stanoviště; mnohem vzácnější než podobná *G. bifida*.

Felder und ruderale Standorte; viel seltener als die ähnliche *G. bifida*.

Galinsoga parviflora

pětour malolůbný
Kleinkorb-Franzosenkraut

Zahrádky a ruderální stanoviště, zejména v sídlech. První údaje z Moravy jsou známy až po r. 1920 (cf. Pladias), ze Znojma doložen v r. 1950 (Drlík et al. 2005).

Gärten und ruderale Standorte, insbesondere in Siedlungen. Die ersten Daten aus Mähren stammen erst aus der Zeit nach 1920 (vgl. Pladias), aus Znojmo im Jahre 1950 dokumentiert (Drlík et al. 2005).

Galinsoga quadriradiata

pětour srstnatý
Zotten-Franzosenkraut
syn.: *G. ciliata*

Zahrádky a ruderální stanoviště, zejména v sídlech. V České republice se začal šířit teprve po 2. světové válce (Pladias), první údaj ze Znojma je z r. 1954 (Drlík et al. 2005). V současnosti je zde hojnější než *G. parviflora*, oproti stavu v 90. letech 20. st. zřejmě přibývá (cf. Grulich 1997).

Gärten und ruderale Standorte, insbesondere in Siedlungen. Sie begann sich in der Tschechischen Republik erst nach dem Zweiten Weltkrieg (Pladias) auszubreiten. Die ersten Daten aus Znojmo stammen aus dem Jahr 1954 (Drlík et al. 2005). Gegenwärtig ist sie hier häufiger als *G. parviflora*, im Vergleich zur Situation in den 1990er Jahren nimmt sie hier wahrscheinlich zu (vgl. Grulich 1997).

Galium album* subsp. *album

svízel bílý pravý
Großes Wiesen-Labkraut

Louky, meze, okraje cest, světlé lesy. V celém území hojně. Pozn.: Dříve nerozlišován od taxonu *G. mollugo*, který z území zatím nebyl spolehlivě prokázán: historické údaje o výskytu tohoto druhu je tedy třeba vztáhnout k *G. album* (subsp. *album*).

Wiesen, Raine, Wegränder, lichte Wälder. Häufig im ganzen Gebiet.

Anm.: Wurde früher nicht vom Taxon *G. mollugo* unterschieden, das im Gebiet bisher nicht zuverlässig nachgewiesen wurde: Historische Daten zum Vorkommen dieser Art sollten daher auf *G. album* (subsp. *album*) bezogen werden.

Galium album* subsp. *pycnotrichum

svízel bílý chlupatý
Dickes Wiesen-Labkraut

Světlé lesy, lesní lemy, křoviny. Od Hardeggu druh uvádí už Janchen (1977), nyní byl zjištěn především v údolích Dyje a jejich přítoků s těžištěm výskytu ve východní polovině území.

Pozn.: Zejména dolní polovina lodyhy je hustě pýřitá (cf. Štěpánková in Kaplan et al. 2019a).

Lichte Wälder, Waldsäume, Gebüsche. In Hardegg wird die Art bereits von Janchen (1977) erwähnt; Jetzt wurde sie hauptsächlich in den Tälern der Thaya und ihrer Zuflüsse gefunden, wobei der Schwerpunkt des Vorkommens in der östlichen Hälfte des Gebiets liegt.

Anm.: Insbesondere die untere Hälfte des Stängels ist dicht behaart (vgl. Štěpánková in Kaplan et al. 2019a).

Galium aparine

svízel přítula
Weiβes Klett-Labkraut

Pole, ruderální stanoviště, po r. 2000 se intenzivně šíří do lesních porostů. V současné době prudce expanduje vlivem dálkových přenosů dusíku a celkové eutrofizace krajiny.

Felder, ruderale Standorte, hat sich nach 2000 intensiv auf

Waldbestände ausgebreitet. Aufgrund des Transports von Stickstoff über große Entfernungen und der allgemeinen Eutrophierung der Landschaft expandiert es derzeit rasch.

Galium boreale* subsp. *boreale

svízel severní pravý
Nord-Labkraut

Galium elongatum

svízel prodloužený
Lang-Sumpflabkraut

Potoční olšiny a mokřady; vzácně.

Pozn.: Oktoploid, blíže příbuzný diploidnímu druhu *G. palustre*, ne vždy snadno odlišitelný morfologicky. Výskyt vyžaduje potvrzení cytologickou analýzou.

Bacherlenwäldchen und Nassstandorte; selten.

Anm.: Oktoploid, eng verwandt mit der diploiden Art *G. palustre*, morphologisch nicht immer leicht zu unterscheiden. Das Vorkommen erfordert eine Bestätigung durch zytologische Analyse.

Galium glaucum

svízel sivý
Gewöhnliches Blaugrün-Labkraut

Galium odoratum

svízel vonný
Waldmeister

Galium palustre

svízel bahenní
Eigentliches Sumpflabkraut

Vlhké louky, mokřady a potoční olšiny; roztroušeně.

Pozn.: Diploidní druh, problematicky odlišitelný od oktoploidního *G. elongatum*.

Feuchtwiesen, Nassstandorte und Bacherlenwäldchen; zerstreut.

Anm.: Diploide Art, schwer unterscheidbar vom oktoploiden *G. elongatum*.

Galium pumilum

svízel nízký
Heide-Labkraut

r Suché trávníky, obvykle na kyselém podkladu.
Pozn.: Pokud nejsou k dispozici dobře vyvinuté plody, rozlišení od podobného *G. valdepilosum* není vždy spolehlivé.
Trockene Rasenflächen, meist auf sauren Substraten.

C4a Anm.: Wenn gut entwickelte Früchte nicht verfügbar sind, ist die Unterscheidung vom ähnlichen *G. valdepilosum* nicht immer zuverlässig.

Galium rotundifolium

svízel okrouhlostý
Rundblatt-Labkraut

Galium spurium

svízel pochybný
Grünes Klett-Labkraut

Okraje polí. Na několika lokalitách zaznamenal Grulich (1997), nyní byl zjištěn vzácně na severu a východě studovaného území. Bereits an mehreren Orten von Grulich erfasst (1997), jetzt auch selten in der Kulturlandschaft im Norden und Osten des untersuchten Gebiets anzutreffen.

Galium sylvaticum

svízel lesní
Eigentliches Wald-Labkraut

Galium tricornerutum

svízel trojrohý
Dreihörner-Labkraut

Druh zaznamenán Obornym (Oborny 1879) hojně v okolí Lukova a Podmolí, později vyhynul.

Die von Oborny (1879) in der Umgebung von Lukov und Podmolí häufig verzeichnete Art starb später aus.

Galium uliginosum

svízel slatinný
Moor-Labkraut

Galium valdepilosum

svízel moravský
Mähren-Labkraut

C3 | 3

Světlé doubravy; v jihovýchodní části studovaného území dosti často. Je zde hojnější než blíže příbuzný svízel *G. pumilum*.

Pozn.: V minulosti se *G. pumilum* a *G. valdepilosum* nerozlišovaly. V rámci *G. valdepilosum* se v česko-rakouském prostoru vyskytují dvě ploidní úrovně, zde byly zjištěny jen diploidní rostliny (Kolář et al. 2014).

Helle Eichenwälder; im südöstlichen Teil des Untersuchungsgebietes ziemlich häufig. Es ist hier häufiger als das eng verwandte *G. pumilum*.

Anm.: In der Vergangenheit wurden *G. pumilum* und *G. valdepilosum* nicht unterschieden. Innerhalb von *G. valdepilosum* gibt es im tschechisch-österreichischen Raum zwei Ploidieebenen. Hier wurden nur diploide Pflanzen gefunden (Kolář et al. 2014).

Galium verum

svízel syříšťový
Echt-Labkraut

Galium xpomericum

svízel pomořanský
Weißgelb-Labkraut

Kříženec *G. album* × *G. verum*, roste na kontaktu rodičovských druhů; louky a okraje cest; vzácně.

Kreuzung aus *G. album* × *G. verum*, wächst bei Kontakt der Elternarten; Wiesen und Wegränder; selten.

Genista germanica

kručinka německá
Deutsch-Ginster

Genista pilosa

kručinka chlupatá
Heide-Ginster

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

Genista sagittalis

kručinka křídlatá

Flügel-Ginster

syn.: *Chamaespartium sagittale*

M | neo | nat | § 3

Vřesoviště. V České republice není považována za původní, přirozený výskyt sem z Rakouska zřejmě nezasahuje. Na jediné známé lokalitě na vřesovišti u Popické kaple byla poprvé nalezena v r. 1980 (cf. Grulich 1996b); populace je stabilní. Heiden. In der Tschechischen Republik gilt sie als nicht heimisch: Das natürliche Vorkommen in Österreich erstreckt sich wahrscheinlich nicht bis hierher. Sie wurde erstmals 1980 an der einzigen bekannten Lokalität auf einer Heide bei der Popicer Kapelle gefunden (vgl. Grulich 1996b). Die Population ist stabil.

Genista tinctoria

kručinka barvířská

Färber-Ginster

Gentiana cruciata

hořec křížatý

Kreuz-Enzian

C2 | EN | § 3

Suché trávníky a okraje křovin, preferuje bazický podklad. Oborny (1879, 1883–1886) druh udává z údolí Dyje a Fugnitz u Hardeggu, ze svahů kopce Vinohrad u Čížova, z Kozích stezek, od Nového Hrádku, ojedinele též z Hradiště a rovněž z Býčí skály u Znojma (A. Oborny, 1910, PRC, MZ). Na konci 20. st. byl nalezen na více místech v okolí Čížova: Široké pole, Klaperův potok a Granátové jámy (Grulich 1996b), v r. 1997 také na Ostrohu u Nového Hrádku (Lazárek in Bravencová et al. 2007a), kde však byl později hledán marně, dále u Lukova (Škorpík in Bravencová et al. 2007a) a na Hardecké stráni (Stejskal in Bravencová et al. 2007a). Výskyt na dvou mikrolokalitách na Ptačím vrchu u Vranova nad Dyjí, kterou z autopsie zná R. Němec již z přelomu 80. a 90. let, byl doložen až v roce 2009 (několik sběrů MZ; cf. Němec et Ekrt in Hadinec et Lustyk 2009). Nyní roste v okolí Čížova, Hardeggu, Lukova a Vranova nad Dyjí.

Trockene Rasen und Ränder von Gebüsch, bevorzugt basisches Substrat. Oborny (1879, 1883–1886) führt die Art aus

den Tälern von Thaya und Fugnitz bei Hardegg, von den Hängen der Weinberge bei Čížov, auf dem Geißsteig, von Neuhäusel, vereinzelt auch von Hradiště und von den Felsformationen Býčí skála bei Znojmo (A. Oborny, 1910, PRC, MZ) an. Ende des 20. Jahrhunderts wurde sie an mehreren Stellen in der Umgebung von Čížov gefunden: Široké pole, Bach Klaperův potok und Granátové jámy (Grulich 1996b), 1997 auch auf dem Stollfirst bei Neuhäusel (Lazárek in Bravencová et al. 2007a), wo sie später jedoch vergeblich gesucht wurde, dann bei Lukov (Škorpík in Bravencová et al. 2007a) und am Hang Hardecká stráž (Stejskal in Bravencová et al. 2007a). Das Vorkommen an zwei Mikrolokalitäten auf dem Hügel Ptačí vrch bei Vranov nad Dyjí, das R. Němec seit der Wende der 80er und 90er Jahre aus der Autopsie kennt, wurde erst 2009 belegt (mehrere Aufsammlungen in MZ; vgl. Němec et Ekrt in Hadinec et Lustyk 2009). Sie wächst jetzt in der Umgebung von Čížov, Hardegg, Lukov und Vranov nad Dyjí.

Gentiana pneumonanthe

hořec hořepník

Lungen-Enzian

M | C2 | EN | § 2 | 2 | § | +++

Poprvé byl uveden jako vzácnost z lesních luk u Mašovic (Himmelbaur et Stumme 1923), později pozorován na loukách jihozápadně od Čížova, kde ho viděl J. Kostrej před rokem 1980 (cf. Grulich 1996b). Jeho stanoviště byla zničena a druh z regionu zcela ustoupil.

Sie wurde erstmals als Rarität auf den Waldwiesen bei Mašovice erwähnt (Himmelbaur et Stumme 1923), später wurde sie auf Wiesen südwestlich von Čížov beobachtet, wo sie vor 1980 J. Kostrej sah (vgl. Grulich 1996b). Ihr Standort wurde zerstört und die Art ist vollständig aus der Region verschwunden.

Gentianella praecox

subsp. *bohemica*

hořeček mnohotvarý český

Böhmen-Kranzenzian

N | C1 | CR | § 1 | 1 | § | +++

Druh ve středním Podyjí dosahoval východní hranice areálu. V herbářích BRNM a BRNU jsou doklady z údolí Dyje u Hardeggu (A. Oborny, 1878), kde snad rostl jen na rakous-

ké straně (cf. Oborny 1883–1886, Kirschner et Brabec in Kaplan et al. 2018).

Die Art erreichte im zentralen Teil von Podyjí ihre östliche Arealgrenze. In den Herbarien BRNM und BRNU gibt es Belege aus dem Thayatal bei Hardegg (A. Oborny, 1878), wo sie wohl nur auf österreichischer Seite wuchs (vgl. Oborny 1883–1886, Kirschner et Brabec in Kaplan et al. 2018).

Gentianella amarella

hořeček nahořklý

Bitter-Kranzenzian

M | C1 | CR | § 2 | 1 | +++

Oborny (1879, 1883–1886) tento druh ze studovaného území neuvádí, jediné nedoložené sdělení od Čížova (Himmelbaur et Stumme 1923) je nejisté. V současné době na Znojemsku neroste.

Oborny (1879, 1883–1886) erwähnt diese Art aus dem untersuchten Gebiet nicht. Die einzige unbelegte Erwähnung aus Čížov (Himmelbaur et Stumme 1923) ist ungewiss. Derzeit wächst sie in der Region Znojmo nicht.

Geranium columbinum

kakost holubičí

Tauben-Storchschnabel

M | arch | nat

Geranium dissectum

kakost dlanitosečný

Schlitzblatt-Storchschnabel

M | arch | nat

Geranium divaricatum

kakost rozkladitý

Spreiz-Storchschnabel

C1 | EN | 1

Křovinaté svahy. Oborny (1879, 1883–1886) druh zaznamenal a v r. 1911 doložil v údolí Dyje a u Znojma (MZ). U Ledových slují byl poprvé nalezen v r. 1991 (Grulich et Chytrý 1993; naposledy R. Němec, 2020, not.), později byla zaznamenána lokalita na šiji Šobesu (doklad poprvé L. Reiterová, 2004, MZ; zde pravidelně pozorován až do současnosti). V průběhu výzkumu byl dále zaznamenán nad Širokou loukou, na rakouské straně u Hardeggu (na ostrožnách Einsiedler a Umlaufberg) a též u Vranovského zámku.

Strauchbewachsene Hänge. Oborny (1879, 1883–1886) verzeichnete die Art und belegte sie 1911 im Thayatal und bei Znojmo (MZ) erwähnt. Bei den Eisleithen wurde sie erstmals 1991 gefunden (Grulich et Chytrý 1993; zuletzt R. Němec, 2020, not.). Später wurde eine Lokalität am Kamm des Bergsporns Schobes verzeichnet (erstmalig belegt von L. Reiterová, 2004, MZ; hier bis heute regelmäßig beobachtet). Während der Forschung wurde er auch oberhalb der Wiese Široká louka, auf österreichischer Seite bei Hardegg (auf den Bergsporn Einsiedler und Umlaufberg) und auch in der Nähe des Schlosses Vranov verzeichnet.

Geranium molle M | arch | nat | C2 | NT | 3
kakost měkký
Weich-Storchschnabel

Vinice, okraje cest. Na studovaném území byl poprvé zaznamenán na Šobesu v r. 2015 (V. Grulich, foto), dnes zde roste plošně v celé vinici (R. Němec et P. Filippov, 2020, MZ; R. Němec et L. Hrouda, 2020, not.). Dále byl nalezen u cesty k Hradišti (Z. Musil, 2019, not.).

Weinberge, Wegränder. Im Untersuchungsgebiet wurde es erstmals 2015 am Schobes verzeichnet (V. Grulich, Foto), heute wächst es hier auf dem gesamten Weinberg (R. Němec et P. Filippov, 2020, MZ; R. Němec et L. Hrouda, 2020, not.). Es wurde auch an der Straße nach Hradiště gefunden (Z. Musil, 2019, not.).

Geranium palustre M | r
kakost bahenní
Sumpf-Storchschnabel

Vlhké louky a potoční olšiny. Poprvé byl zjištěn v r. 1991 v údolí Klaperova potoka u Čížova (Chytrý in Chytrý et Vicherek 1995), nedoložený záznam je i od Vranova nad Dyjí (J. Čáp, 1993, Pladias). V nivě Klaperova potoka roste stále. Feuchte Wiesen und Bacherlenwäldchen. Es wurde erstmals 1991 im Tal des Baches Klaperův potok bei Čížov entdeckt (Chytrý in Chytrý et Vicherek 1995), eine unbelegte Aufzeichnung stammt ebenfalls aus Vranov nad Dyjí (J. Čáp, 1993, Pladias). es wächst immer noch in der Au des Baches Klaperův potok.

Geranium phaeum
kakost hnědočervený
Braun-Storchschnabel

Humózní lesy, zastíněné paty svahů. Druh zaznamenal již Oborny (1879, 1883–1886). Lokality jsou roztroušené v údolí Dyje od Vranova nad Dyjí až po Znojmo.

Pozn.: Zdejší populace jsou vázány na přirozená stanoviště a jsou stabilní: přikláníme se tedy k názoru, že je na území původní, i když některé zdroje (Slavík in Slavík, Chrtek et Tomšovic 1997 i Kubát et Danihelka in Kaplan et al. 2019a) o tom pochybují. Ve Vranově nad Dyjí bylo ale zaznamenáno i zplanění alpského taxonu *G. phaeum* var. *lividum* (neo cas, cf. Kubát et Danihelka in Kaplan et al. 2019a), význačného světlými květy. Humose Wälder, schattige Hangsohlen. Die Art wurde von Oborny (1879, 1883–1886) verzeichnet. Die Lokalitäten sind im Thayatal von Vranov nad Dyjí bis Znojmo zerstreut.

Anm.: Die hiesigen Populationen sind an natürliche Standorte gebunden und stabil: Wir neigen daher zu der Annahme, dass die Art im Gebiet heimisch ist, obwohl einige Quellen (Slavík in Slavík, Chrtek et Tomšovic 1997 und Kubát et Danihelka in Kaplan et al. 2019a) dies anzweifeln. In Vranov nad Dyjí wurde jedoch auch die Verwilderung des alpinen Taxons *G. phaeum* var. *lividum* (neo cas, vgl. Kubát und Danihelka in Kaplan et al. 2019a), gekennzeichnet durch helle Blüten, verzeichnet.

Geranium pratense
kakost luční
Wiesen-Storchschnabel

Geranium pusillum arch | nat
kakost maličký
Klein-Storchschnabel

Geranium pyrenaicum neo | nat
kakost pyrenejský
Pyrenäen-Storchschnabel

Geranium robertianum
kakost smrdutý
Stink-Storchschnabel

r **Geranium sanguineum** C4a | NT | r
kakost krvavý
Blut-Storchschnabel

Geum urbanum
kuklík městský
Echt-Nelkenwurz

Glechoma hederacea
popenec obecný
Echt-Gundelrebe

Glechoma hirsuta C3
popenec chlupatý
Langhaar-Gundelrebe

Dubohabřiny, teplomilné doubravy, suťové lesy. Oproti blízkce příbuznému druhu *G. hederacea* má těsnější vazbu na lesní prostředí a obsazuje poněkud sušší stanoviště. Varietu *hirsuta* uvádí od Znojma již Oborny (1879). Roste roztroušeně po celém území s těsnější vazbou na údolí toků a těžišťem výskytu na západě, v okolí Znojma téměř chybí.

Pozn: Rozlišování obou druhů může v oblastech společného výskytu činit potíže. Důvodem je velká variabilita morfologických znaků, dále pohlavní dimorfismus, v němž jsou dobře odlišitelní pouze hermafroditi, zatímco samičí rostliny vykazují méně typické diferenační znaky. Dosud nevyřešená je rovněž otázka četnosti hybridizace obou taxonů (cf. Uvírová 2020). Na území byli pozorováni jak dobře vyhranění jedinci, tak rostliny s přechodnými znaky.

Eichen-Hainbuchenwälder, thermophile Eichenwälder, Schuttwälder. Im Gegensatz zur eng verwandten Art *G. hederacea* hat sie eine engere Bindung zur Waldumgebung und besiedelt eher trockenere Standorte. Als Varietät *hirsuta* wurde sie bereits von Oborny (1879) aus Znojmo erwähnt. Sie wächst zerstreut im gesamten Gebiet mit einer engeren Bindung an Täler von Bächen und dem Vorkommensschwerpunkt im Westen. In der Umgebung von Znojmo fehlt sie fast völlig.

Anm.: Die Unterscheidung der beiden Arten kann in Gebieten gemeinsamen Vorkommens schwierig sein. Der Grund ist die große Variabilität der morphologischen Merkmale so-

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

wie der Geschlechtsdimorphismus, wobei nur Hermaphroditen gut unterscheidbar sind, während weibliche Pflanzen weniger typische Differenzierungsmerkmale aufweisen. Bisher ebenfalls ungeklärt ist die Frage der Häufigkeit der Hybridisierung beider Taxa (vgl. Uvírová 2020). In dem Gebiet wurden sowohl gut definierte Individuen als auch Pflanzen mit Übergangsmerkmalen beobachtet.

Glyceria declinata

zblochan zoubkatý

Blaugrün-Schwadengras

Glyceria fluitans

zblochan vzplývavý

Manna-Schwadengras

Břehy eutrofních vodních toků a nádrží, lesní mokřady. Na studovaném území nejhojnější zástupce rodu.

Ufer eutropher Wasserläufe und Staueeen, Waldfeuchtstandorte. Im Untersuchungsgebiet der am häufigsten vorkommende Vertreter der Gattung.

Glyceria maxima

zblochan vodní

Groß-Schwadengras

Mokřady, poříční rákosiny, především v litorálu Dyje. Oproti konci 20. st. (Grulich 1997) údajů přibýlo, druh se v souvislosti s celkovou eutrofizací intenzivně šíří.

Feuchtgebiete, Schilfbewuchs an Flüssen, besonders im Litoral der Thaya. Im Vergleich zum Ende des 20. Jahrhunderts (Grulich 1997) sind Daten hinzugekommen, die Art breitet sich im Zusammenhang mit der allgemeinen Eutrophierung intensiv aus.

Glyceria nemoralis

zblochan hajní

Hain-Schwadengras

M | C3 | NT | ++

Jediný doklad druhu byl sebrán v r. 1994 na lesní mokřině poblíž letohrádku Lusthaus (Dančák et Trávníček in Kaplan et al. 2015), ale v dobových pramenech uveden není (Grulich 1997),

protože byl rozlišen dodatečně v herbářovém materiálu. Lokality leží na jižní areálové hranici druhu. Nyní hledán marně.

Der einzige Beleg für die Art wurde 1994 in einem Waldsumpf nahe dem Lusthaus gesammelt (Dančák et Trávníček in Kaplan et al. 2015), wird aber in zeitgenössischen Quellen nicht erwähnt (Grulich 1997), da sie erst nachträglich anhand des Herbarmaterials unterschieden wurde. Die Lokalität liegt an der südlichen Grenze des Areals der Art. Jetzt vergebens gesucht.

Glyceria notata

zblochan řasnatý

Falt-Schwadengras

syn.: *G. plicata*

Gnaphalium sylvaticum

protěž lesní

Wald-Ruhrkraut

Gnaphalium uliginosum

protěž bažinná

Sumpf-Ruhrkraut

Gratiola officinalis

konitrud lékařský

Gnadenkraut

M | C2 | EN | S 2 | 2 | +++

Rostl v údolí Dyje ve Znojmě (Oborny 1879) a mezi Trauznickým mlýnem a Devíti mlýny (více údajů, cf. Ducháček et Šumberová in Kaplan et al. 2016a), u Devíti mlýnů druh naposledy doložil J. Suza (1932, BRNU). Vzhledem k dlouhodobé absenci nálezů jej lze považovat za vyhynulý.

Sie wuchs im Tal der Thaya in Znojmo (Oborny 1879) und zwischen Mühle Trauznický mlýn und Neunmühlen (weitere Daten vgl. Ducháček et Šumberová und Kaplan et al. 2016a). Bei Neunmühlen wurde die Art zuletzt von J. Suza (1932, BRNU) belegt. Aufgrund langfristig fehlender Funde kann sie als ausgestorben angesehen werden.

Gymnadenia conopsea

pětíprstka žežulník

Mücken-Händelwurz

M | C2 | EN | S 3 | r | ++

Zaznamenána byla u Nového Hrádku (Himmelbaur et Stumme 1923), později nepotvrzena (Grulich 1997). Malá populace na Hardecké stráni byla nalezena v r. 2004 (L. Reiterová in Bravencová et al. 2007a). Poté byla na studovaném území opakovaně marně hledána.

Sie wurde in Neuhäusel (Himmelbaur et Stumme 1923) verzeichnet, später unbestätigt (Grulich 1997). Eine kleine Population am Hang Hardecká stráň wurde 2004 gefunden (L. Reiterová in Bravencová et al. 2007a). Dann wurde sie im Untersuchungsgebiet wiederholt vergeblich gesucht.

Gymnocarpium dryopteris

bukovník kapradovitý

Eichenfarn

Suťové lesy, bučiny i dubohabřiny. V minulosti byl druh opakovaně doložen z více míst mezi Vranovem nad Dyjí a ústím Mločího údolí (cf. Ekrt in Kaplan et al. 2018). Dnes roste pod Sloním hřbetem a na Ledových slujích.

Schuttwälder, Buchen- und Eichen-Hainbuchenwälder. In der Vergangenheit wurde die Art wiederholt an mehreren Stellen zwischen Vranov nad Dyjí und der Mündung des Tals Mločí údolí dokumentiert (vgl. Ekrt in Kaplan et al. 2018). Heute wächst es unterhalb des Hang Sloní hřbet und an den Eisleithen.

Gymnocarpium robertianum

bukovník vápencový

Ruprechtsfarn

++

V r. 1878 byl druh nalezen u Devíti mlýnů (cf. Ekrt in Kaplan et al. 2018), dále u Hardegg (A. Oborny, 1878, BRNM) a u Vranova nad Dyjí (Oborny 1879). Naposledy byl potvrzen v r. 1990 na skále východně od Hardegg (V. Grulich, BRNU; cf. Grulich 1997). Alespoň některé z nálezů se vztahují k sekundárním stanovištím (často roste ve spárách zdiva).

1878 wurde die Art bei Neunmühlen gefunden (vgl. Ekrt in Kaplan et al. 2018), dann in Hardegg (A. Oborny, 1878, BRNM) und bei Vranov nad Dyjí (Oborny, 1879). Zuletzt wurde sie 1990 auf einem Felsen östlich von Hardegg bestätigt (V. Grulich, BRNU; vgl. Grulich 1997). Zumindest einige

der Funde beziehen sich auf sekundäre Standorte (sie wächst häufig in Mauerwerksfugen).

Gypsophila muralis r
šater zední
Mauer-Gipskraut

Gypsophila paniculata M | C1 | EN | § 2 | 2
šater latnatý
Rispen-Gipskraut

Pěstuje se a občas zplaňuje: Havraníky (R. Němec, 2020, not.).

Pozn.: Přirozený výskyt snad zasahuje až do okolí Božice a Hodonic (cf. Oborny 1883–1886; zde doložen ještě v r. 2009: R. Němec, K. Žáková et P. Dřevojan, MZ).

Es wird gepflanzt und verwildert manchmal: Havraníky (R. Němec, 2020, not.).

Anm.: Das natürliche Vorkommen erstreckt sich wahrscheinlich bis in die Umgebung von Božice und Hodonice (vgl. Oborny 1883–1886; hier noch im Jahre 2009 dokumentiert: R. Němec, K. Žáková et P. Dřevojan, MZ).

Hackelia deflexa M | C2 | VU | r
lopušík skloněný
Klettenkraut

Polostinné skalnaté a křovinaté svahy. Oborny (1879) druh znal z Mločího údolí, Býčí skály a Nového Hrádku. Později byl nalezen na Ledových slujích (V. Grulich, 1990, BRNU), u Nového Hrádku (V. Grulich, 1985, MMI) a na šjí Šobesu (V. Grulich, 1985, MMI). U Ledových slují a Nového Hrádku byl nyní ověřen a nově objeven ve svahu údolí Dyje u Popic. Vzhledem ke zjevné zoochorii se druh může šířit i na méně očekávaná místa v lesích.

Halbschattige felsige und strauchbewachsene Hänge. Oborny (1879) kannte die Art aus dem Tal Mločí údolí, von der Felsformation Býčí skála und aus Neuhäusel. Es wurde später an den Eisleithen (V. Grulich, 1990, BRNU), bei Neuhäusel (V. Grulich, 1985, MMI) und am Rücken des Bergsporns Schobes (V. Grulich, 1985, MMI) gefunden. An den Eisleithen und in Neuhäusel wurde sie nun verifiziert und neu am

Hang des Thayatals bei Popice entdeckt. Aufgrund der offensichtlichen Zoochorie kann sich die Art auch an weniger erwarteten Stellen in Wäldern ausbreiten.

Hedera helix
břečtan popínavý
Gewöhnlich-Efeu

Helianthemum grandiflorum* subsp. *obscurum
devaterník velkokvětý tmavý
Trübgrünes Gewöhnlich-Sonnenröschen

Pozn.: Na studovaném území roste pouze tento taxon devaterníku, literární údaje o výskytu *Helianthemum nummularium* jsou dány odlišným taxonomickým pojetím v minulosti.

Anm.: Im untersuchten Gebiet wächst nur dieses Taxon des Sonnenröschens. Literaturdaten zum Vorkommen von *Helianthemum nummularium* basieren auf einer unterschiedlichen taxonomischen Auffassung in der Vergangenheit.

Helianthus annuus M | neo | cas
slunečnice roční
Echt-Sonnenblume

Pěstuje se na polích i na zahradách a občas zplaňuje. Wird auf Feldern und in Gärten angebaut und verwildert manchmal.

Helianthus tuberosus M | neo | inv
slunečnice topinambur
Topinambur

Ruderální stanoviště, nekosené louky; zavlečená rostlina se silným invazním potenciálem (Weber et Gut 2004). Při monitoringu invazních druhů v nivě Dyje byly zaznamenány pouze jednotlivé rostliny (Z. Musil, 2007, not.). Správa NP organizuje cílenou likvidaci porostů, takže druh na území nestačí tvořit rozsáhlejší kolonie.

Ruderales Standorte, ungemähte Wiesen; eingeschleppte Pflanze mit stark invasivem Potenzial (Weber et Gut 2004). Während der Überwachung invasiver Arten in der Thaya-

Au wurden nur einzelne Pflanzen verzeichnet (Z. Musil, 2007, not.). Die NP-Verwaltung organisiert die gezielte Liquidation der Bestände, so dass es der Art im Gebiet nicht gelingt, größere Kolonien zu bilden.

Helichrysum arenarium M | C2 | EN | § 2 | 2
smil písečný
Sand-Strohblume

Vřesoviště, krátkostébelné suché trávníky. Z východu území je zaznamenán již v 19. st. Oborny (1879; 1883–1886). Na východě území roste stále poměrně hojně.

Pozn.: V České republice druh v současnosti mizí (cf. Štech in Slavík et Štěpánková 2004); populační dynamice je třeba věnovat pozornost.

Heiden, niederwüchsige Trockenrasen. Im Osten des Gebiets wird sie bereits im 19. Jahrhundert verzeichnet. Oborny (1879; 1883–1886. Im Osten des Gebiets wächst sie immer noch ziemlich reichlich.

Anm.: In der Tschechischen Republik verschwindet die Art derzeit (vgl. Štech in Slavík et Štěpánková 2004); die Populationsdynamik erfordert weitere Aufmerksamkeit.

Helictotrichon pratense C4a | 3
ovsík luční
Kahl-Wiesenhafer
syn.: *Helictochloa pratensis*, *Avenochloa pratensis*, *Avenula pratensis*

Suché trávníky, vřesoviště, osluněné skalní ostrožny, údolní louky.

Pozn.: V současných pramenech (Fischer 2008; Zázvorka in Kaplan 2019a) jsou rozlišovány dva poddruhy, subsp. *pratense* a subsp. *hirtifolium*. Na území byly zjištěny oba; zdá se, že výskyt subsp. *hirtifolium* je vázán na skalní ostrožny v údolí Dyje.

Trockenrasen, Heiden, sonnige Felssporne, Talwiesen.

Anm.: In aktuellen Quellen (Fischer 2008; Zázvorka in Kaplan 2019a) werden zwei Unterarten unterschieden, subsp. *pratense* und subsp. *hirtifolium*. Beide wurden im Gebiet gefunden; es scheint, dass das Vorkommen der subsp. *hirtifolium* an felsige Bergsporne im Thaya-Tal gebunden ist.

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

Helictotrichon pubescens

ovsír pyřitý

Flaumhafer

syn.: *Avenula pubescens*, *Avenochloa pubescens*

Helleborus orientalis

N | neo | cas

čemeřice východní

Garten-Nieswurz

Vitální populace se nachází u lovecké chaty na jihovýchodním okraji NP Thayatal (P. Filippov, 2020, MZ).

Eine vitale Population gibt es bei einer Jagdhütte am südöstlichen Rand des NP Thayatal (P. Filippov, 2020, MZ).

Hemerocallis fulva

neo | cas

denivka plavá

Gelbrot-Taglilie

Zdomácněla u Nového Hrádku (Badošek in Bravencová et al. 2007a). Často se pěstuje a zplaňuje v obcích i jejich okolí, roztroušeně i v břehových porostech Dyje.

Eingebürgert bei Neuhäusel (Badošek in Bravencová et al. 2007a). Sie wird oft in den Dörfern angepflanzt und verwildert in deren Umgebung. Zerstreut auch in der Ufervegetation der Thaya.

Hepatica nobilis

jaterník podléška

Echt-Leberblümchen

Heracleum mantegazzianum

neo | inv | ++

bolševník velkolepý

Riesen-Bärenklau

Na konci 20. st. byl zaznamenán na více místech (Grulich 1997), hlavně v údolí Dyje (ústí Žlebského potoka, pravý břeh naproti Ledovým slujím, ústí Felicitina potoka, pravý břeh řeky pod Novým Hrádkem, P. Lazárek in litt.), také na levém břehu Dyje nad Širokým polem a v zahradě hospody v Lesné (L. Reiterová, not.). Cílenou likvidací byl z území do r. 2000 zcela odstraněn, nové šíření nebylo pozorováno.

Ende des 20. Jahrhunderts wurde sie an mehreren Stellen verzeichnet (Grulich 1997), vor allem im Tal der Thaya (Mündung des Baches Žlebský potok, am rechten Ufer gegenüber den Eisleithen, an der Mündung des Baches Felicitin potok, am rechten Flussufer unterhalb von Neuhäusel, P. Lazárek in litt.), auch am linken Thaya-Ufer oberhalb des Feldes Široké pole und im Garten der Gaststätte in Lesná (L. Reiterová, not.). Sie wurde bis zum Jahr 2000 durch gezielte Liquidation vollständig aus dem Gebiet entfernt. Eine neue Ausbreitung wurde nicht beobachtet.

Heracleum sphondylium subsp. sphondylium

bolševník obecný pravý

Wiesen-Bärenklau

Mezofilní louky, okraje lesů a cest, ruderní stanoviště; hojně.

Mesophile Wiesen, Wald- und Wegränder, ruderní Standorte; häufig.

Herniaria glabra

průtržník lysý

Kahl-Bruchkraut

Hesperis sylvestris

C3 | NT | 2

večernice lesní

Wild-Nachtviole

Lesní světliny a lemy na svazích i na vyšších terasách údolních luk. Na území České republiky má ostrůvkovitý výskyt a Podyjí je jedním z center rozšíření. Oborny (1879) druh popisuje z Hradiště a údolí Dyje u Znojma, z Umlaufbergu udává Janchen (1977). Nyní druh roste v údolí Dyje od Znojma po ústí Klaperova potoka, izolovaně se vyskytuje na Ledových slujích. Současný výskyt přibližně odpovídá stavu na přelomu 80. a 90. let 20. st. (Grulich 1997). Dále proti proudu Dyje jsou známé výskyty z Bítovska (poprvé zřejmě již Oborny 1886).

Pozn.: V minulosti nebyla rozlišována od *H. matronalis* (cf. Oborny 1879) a i některé novější údaje k tomuto druhu se ve skutečnosti vztahují k *H. sylvestris* (např. Bravencová et al. 2007a).

Waldlichtungen und -säume an Hängen und auf höheren Terrassen von Talwiesen. Sie hat inselartige Vorkommen in der Tschechischen Republik, und Podyjí ist eines ihrer Verbreitungszentren. Oborny (1879) beschreibt die Art aus Hradiště und dem Tal der Thaya bei Znojmo, Janchen (1977) führt sie vom Umlaufberg an. Jetzt wächst sie im Thayatal von Znojmo bis zur Mündung des Baches Klaperv potok. Isolierte Vorkommen gibt es an den Eisleithen. Das aktuelle Vorkommen entspricht in etwa der Situation um die Wende der 1980er und 1990er Jahre. (Grulich 1997). Weiter stromaufwärts der Thayasind Vorkommen aus dem Gebiet von Bítov bekannt (erstmal wahrscheinlich bereits Oborny 1886). Anm.: In der Vergangenheit wurde sie nicht von *H. matronalis* unterschieden (vgl. Oborny 1879), und einige neuere Daten zu dieser Art beziehen sich in Wirklichkeit auf *H. sylvestris* (z. B. Bravencová et al. 2007a).

Hesperis matronalis subsp. candida

neo | nat | +++

večernice vonná bělostná

Weiß-Nachtviole

V minulosti se pěstovala (u Lukova, V. Drlík, 1951, MZ, cf. Drlík et al. 2005). Novější nálezy chybí.

In der Vergangenheit wurde sie kultiviert (bei Lukov, V. Drlík, 1951, MZ, vgl. Drlík et al. 2005). Neuere Funde fehlen.

Hesperis tristis

M | C2 | VU | 3

večernice smutná

Trauer-Nachtviole

Křoviny, travnatá místa; na území probíhá relativně ostrá severozápadní hranice celkového areálu. Je známa ze Šobesu (Drlík et al. 2005, Grulich 1997) a okolí Popic (J. Krejčí, 1976, MZ). Nyní byla nalezena u Konic a Havraníků (R. Němec, 2019, not. et foto).

Gebüsche, grasbewachsene Stellen; Durch das Gebiet verläuft die relativ scharfe nordwestliche Grenze des Gesamtareals. Die Art ist vom Schobes (Drlík et al. 2005, Grulich 1997) und aus der Umgebung von Popice (J. Krejčí, 1976, MZ) bekannt. Jetzt wurde sie in Konice und Havraníky gefunden (R. Němec, 2019, not. et foto).

Hibiscus syriacus

ibišek syrský
Straubeibisch

Často pěstovaný druh, který vytrvá jako pozůstatek kultury. Zjištěn u rybníka nad Hardeggem (R. Němec, 2019, not.). Häufig kultivierte Art, die als Kulturüberbleibsel fortbesteht. Gefunden an einem Teich oberhalb von Hardegg (R. Němec, 2019, not.).

Hieracium bifidum

jestřábník dvouklaný
Gabel-Habichtskraut
inkl.: *H. chartaceum*

Skalnaté stráně, světlé lesy. Z údolí Dyje druh znal již Oborny (1883–1886) a zaznamenán zde byl i později (Ledové sluje, Grulich 1996a). Nyní byl nalezen na hraně údolí Dyje u Hnanic (P. Filippov et R. Němec, 2020, MZ, rev. J. Chrtek jun.) a v údolí Klaperova potoka (J. Hummel, 2020, MZ, rev. J. Chrtek jun.).

Felsige Hänge, lichte Wälder. Aus dem Thayatal kannte bereits Oborny die Art (1883–1886). Sie wurde hier auch später verzeichnet (Eisleithen, Grulich 1996a). Jetzt wurde sie am Rande des Tals der Thaya bei Hnanice (P. Filippov et R. Němec, 2020, MZ, rev. J. Chrtek jun.) und im Tal des Baches Klaperův potok (J. Hummel, 2020, MZ, rev. J. Chrtek jun.) belegt.

Hieracium diaphanoides

jestřábník průzračný
Durchscheinend-Habichtskraut

Kamenité svahy. Poprvé zřejmě zaznamenán na Šobesu (J. Danihelka, 1998, BRNU). Nyní byl ověřen na hřebetě Šobesu (R. Němec, 2019, MZ, rev. J. Chrtek jun.) a nedaleko odtud nad Lipinskou loukou (P. Filippov, 2019, MZ, rev. J. Chrtek jun.).

Pozn.: Vedlejší druh (*H. lachenalii* – *H. murorum*).

Steinige Hänge. Erstmals wahrscheinlich auf dem Schobes verzeichnet (J. Danihelka, 1998, BRNU). Jetzt wurde es auf dem Rücken des Bergsporns Schobes (R. Němec, 2019, MZ,

N rev. J. Chrtek jun.) und unweit von hier auf der Wiese Lipinská louka bestätigt (P. Filippov, 2019, MZ, rev. J. Chrtek jun.). Anm.: Zwischenart (*H. lachenalii* – *H. murorum*).

Hieracium glaucinum

jestřábník nasivělý
Frühlings-Habichtskraut

Zalesněné svahy a lesní světliny. Janchen (1977) druh udává od Hardeggu, Čáp (1995) z několika lokalit z údolí Dyje od Kozích stezek po Lipinu. Nyní byl ověřen na svazích údolí Dyje pod Gališem (R. Němec, 2020, MZ), u Havraníků (J. Hummel, 2020, MZ) a u Hradiště (R. Němec, 2020, MZ); vše rev. J. Chrtek jun.

Pozn.: Vedlejší druh (*H. schmidtii* – *H. murorum*).

Bewaldete Hänge und Waldlichtungen. Janchen (1977) erwähnt die Art aus Hardegg, Čáp (1995) von mehreren Lokalitäten im Tal der Thaya auf dem Geißsteig bis Lipina. Sie wurde jetzt an den Hängen des Thayatals unterhalb des Hügels Gališ (R. Němec, 2020, MZ), bei Havraníky (J. Hummel, 2020, MZ) und bei Hradiště (R. Němec, 2020, MZ) bestätigt; alle rev. J. Chrtek jun.

Anm.: Unterart (*H. schmidtii* – *H. murorum*).

Hieracium hypochoeroides

jestřábník Wiesbaurův
Wiebaurs Habichtskraut
syn.: *H. wiesbaurianum*

Skalnaté a kamenité svahy. Na Znojemsku druh sbíral již A. Oborny, např. v Gránickém údolí u Hradiště (1913, GZU), v údolí Dyje u Znojma (1910, GZU), v Trauznickém údolí (1909, MZ) a u Ledových slují (1874, W). Nyní byl nalezen na hřebetě u Nového Hrádku (P. Filippov, 2019, MZ) a v údolí Dyje u Hradiště (J. Hummel, 2020, MZ), oboje rev. J. Chrtek jun. Na lokalitě u Hradiště se vyskytují rostliny s netypicky skvrnitými listy.

Pozn.: Vedlejší druh (*H. schmidtii* vel *H. glaucinum* – *H. bifidum*).

Felsige und steinige Hänge. In der Region Znojmo wurde die Art bereits von A. Oborny gesammelt, z. B. im Gránickém údolí bei Hradiště (1913, GZU), im Tal der Thaya bei Znojmo

M | C3 | NT

M | C2 | EN

(1910, GZU), im Tal Trauznické údolí (1909, MZ) und an den Eisleithen (1874, W). Jetzt wurde sie auf dem Kamm bei Neuhausel (P. Filippov, 2019, MZ) und im Thayatal bei Hradiště (J. Hummel, 2020, MZ) gefunden, beide rev. J. Chrtek jun. An der Lokalität bei Hradiště gibt es Pflanzen mit atypisch gesprenkelten Blättern.

Anm.: Unterart (*H. schmidtii* vel *H. glaucinum* – *H. bifidum*).

Hieracium lachenalii

jestřábník Lachenalův
Lachenal-Habichtskraut

Hieracium laevigatum

jestřábník hladký
Dreizahn-Habichtskraut

Hieracium levicaule

jestřábník obecný
Glattstängel-Habichtskraut
syn.: *H. laevicaule*

Ze studovaného území druh udává Čáp (1995): dvě světliny nad pravým břehem Žlebského potoka. Novější údaje chybí. Aus dem Untersuchungsgebiet wird die Art von Čáp (1995) angeführt: zwei Lichtungen oberhalb des rechten Ufers des Baches Žlebský potok. Neuere Daten fehlen.

Hieracium maculatum

jestřábník skvrnitý
Flecken-Habichtskraut

Světlé doubravy a dubohabřiny, zejména na hranách svahů, vzácně i kosené trávníky. Z více lokalit na území jej uvádí Oborny (1879), na konci 20. st. Čáp (1995). Nerevidované údaje pocházejí i z pozdější doby (cf. NDOP). V letech 2019–2020 byl zjištěn na více místech, roztroušeně od Podmyčí až po Hradiště, zejména v údolí Dyje.

Pozn.: Vedlejší druh (*H. glaucinum* > *H. lachenalii*).

Lichte Eichen- und Eichen-Hainbuchenwälder, insbesondere an den Rändern von Hängen, selten auch auf gemähten Rasenflächen. Von mehreren Lokalitäten auf dem Gebiet wird es von Oborny (1879) am Ende des 19. Jahrhunderts erwähnt

M | C3 | NT | ++

C4a

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

Čáp (1995). Nicht überprüfte Angaben gibt es auch aus späterer Zeit (vgl. NDOP). In den Jahren 2019–2020 wurde es an mehreren Stellen zerstreut von Podmyče bis Hradiště, insbesondere im Tal der Thaya, gefunden.

Anm.: Zwischenart (*H. glaucinum* > *H. lachenalii*).

Hieracium murorum

jestřábník zední
Wald-Habichtskraut
syn.: *H. sylvaticum*

Hieracium onosmoides

jestřábník ruměnicovitý
Lotwurz-Habichtskraut

M | C3 | NT | ++

Čáp (1995) druh uvádí z Ostrohu u Nového Hrádku, Liščí skály a okolí, od Lipiny, nad Papírnou, od Sealsfieldova kamene a z okrajů lesa u Popic. Identitu rostlin bude potřeba ještě zkoumat, J. Chrtek jun. (in Kaplan et al. 2019a) se domnívá, že na Moravě chybí.

Pozn.: Vedlejší druh (*H. schmidtii* > *H. lachenalii*).

Čáp (1995) erwähnt die Art vom Bergsporn Ostroh (Stollfirst) bei Neuhäusel, von der Felsformation Liščí skála und Umgebung, von Lipina, vom Felsen oberhalb von Papírna, vom Sealsfield-Stein und von Waldrändern bei Popice. Die Identität der Pflanzen muss noch untersucht werden, J. Chrtek jun. (In Kaplan et al. 2019a) glaubt, dass die Art in Mähren fehlt.

Anm.: Zwischenart (*H. schmidtii* > *H. lachenalii*).

Hieracium racemosum

jestřábník hroznatý
Trauben-Habichtskraut

C4a

Světlé lesy a lesní lemy, zejména v okolí cest. Grulich (1997) druh nezaznamenal, byl rozlišen později z herbářového materiálu (cf. Moltašová et al. 2014; Danihelka et al. in Kaplan et al. 2017). Nyní roste poměrně hojně především ve střední části studovaného území (více sběrů R. Němec et P. Filippov, 2019, MZ, vše rev. J. Chrtek jun.).

Lichte Wälder und Waldsäume, besonders in der Umgebung von Wegen. Grulich (1997) hat die Art nicht erfasst, sie wurde

später anhand von Herbariummaterial unterschieden (vgl. Moltašová et al. 2014; Danihelka et al. in Kaplan et al. 2017). Jetzt wächst es ziemlich reichlich, vor allem im zentralen Teil des Untersuchungsgebiets (weitere Aufsammlungen von R. Němec et P. Filippov, 2019, MZ, alle rev. J. Chrtek jun.).

Hieracium sabaudum

jestřábník savojský
Savoyen-Habichtskraut

Hieracium saxifragum

jestřábník lomikamenovitý
Steinbrech-Habichtskraut

M | C2 | EN

Skalnaté svahy. Čáp (1995) tento druh uvádí z ostrožny poblíž Liščí skály. Nyní byl nalezen pouze v horní části svahu nad Papírnou (R. Němec et P. Filippov, 2020, MZ, rev. J. Chrtek jun.).

Pozn.: Vedlejší druh (*H. schmidtii* – *H. lachenalii*). Klíč (Chrtek in Kaplan et al. 2019a) uvažuje pravděpodobnou absenci druhu na Moravě.

Felsige Hänge. Čáp (1995) führt diese Art von einem Felsgrat in der Nähe des Liščí skála an. Jetzt wurde sie nur im oberen Teil des Hangs oberhalb von Papírna gefunden (R. Němec et P. Filippov, 2020, MZ, rev. J. Chrtek jun.).

Anm.: Zwischenart (*H. schmidtii* – *H. lachenalii*). Der „Klíč“ (Chrtek in Kaplan et al. 2019a) zieht das wahrscheinliche Fehlen der Art in Mähren in Betracht.

Hieracium schmidtii

jestřábník bledý
Blass-Habichtskraut

M | C4a | NT | r

Skály, kamenité svahy, skalní bory, preferuje kyselé podklady. Oborny (1879) druh uvádí vzácněji z okolí Vranova nad Dyjí a Hardeggu a hojně z žul v údolí Dyje západně od Znojma. Čáp (1995) zaznamenal více lokalit v údolí Dyje od Hardecké skály po Sealsfieldův kámen, jakož i zdi zámku ve Vranově nad Dyjí. Nyní byl ověřen na více místech v údolí Dyje, např. na skále v horní části svahu údolí Dyje u Hnanc (P. Filippov et R. Němec, 2020, MZ, rev. J. Chrtek jun.).

Pozn.: Rostliny z jihozápadní Moravy vykazují přechodné

znaky k *H. murorum* a lze je hodnotit jako subsp. *graniticum*, resp. na druhové úrovni jako *H. graniticum* (Chrtek in Kaplan et al. 2019a).

Felsen, felsige Hänge, felsige Wälder, bevorzugt saure Substrate. Oborny (1879) erwähnt die Art seltener aus der Umgebung von Vranov nad Dyjí und Hardegg und als häufig vom Granitgestein im Thayatal westlich von Znojmo. Čáp (1995) hat mehrere Lokalitäten im Thayatal vom Felsen Hardecké skály bis zum Sealsfield-Stein sowie an den Mauern des Schlosses in Vranov nad Dyjí verzeichnet. Jetzt wurde sie an mehreren Stellen im Thayatal bestätigt, z. B. auf einem Felsen im oberen Teil des Hangs des Thayatals bei Hnanice (P. Filippov et R. Němec, 2020, MZ, rev. J. Chrtek jun.).

Anm.: Pflanzen aus Südwestmähren zeigen Merkmale des Übergangs zu *H. murorum* und können als subsp. *graniticum* bewertet bzw. auf Artebene *H. graniticum* zugeordnet werden (Chrtek in Kaplan et al. 2019a).

Hieracium umbellatum

jestřábník okoličnatý
Dolden-Habichtskraut

Hierochloë australis

tomkovice jižní
Süd-Mariengras

C3 | NT

Světlejší dubohabřiny, preferuje bazičtější substráty. Roztroušeně ve střední části území, zasahuje až k Vranovu nad Dyjí a na východ ještě poblíž Býčí skály.

Pozn.: Kvete velmi brzy a později snadno uniká pozornosti. Lichtere Eichen-Hainbuchenwälder, bevorzugt basenreiche Substrate. Zerstreut im zentralen Teil des Gebiets, reicht bis nach Vranov nad Dyjí und wächst im Osten noch in der Nähe der Felsformation Býčí skála.

Anm.: Blüht sehr früh und entgeht später leicht der Aufmerksamkeit.

Himantoglossum adriaticum

jazýček jadranský
Adria-Riemenzunge
syn.: *H. hircinum* auct.

M | C1 | CR | S 1 | 2

Křovinaté stráně; výskyt na hranici areálu. První údaje o výskytu jazýčku na Znojemsku uvádějí Himmelbaur a Stumme (1923) z Šobesu a od Vranova nad Dyjí a Šumné. Z téže doby pochází i doklad od Podmolí (J. Jahn, 1921, BRNM), který v souhrnném článku cituje Hrabětová-Uhrová (1968). Téměř po 100 letech se na území druh objevil znovu: při exkurzi České botanické společnosti vedené L. Hroudou, L. Reiterovou a R. Němcem byl nalezen V. Hromádkovou u Hnanic (R. Němec, 2020, foto, odebrána byla též jedna tobolka, MZ, rev. J. Šmiták; cf. Hrouda et al. 2020).

Buschige Hänge; Vorkommen an der Arealgrenze. Die ersten Daten zum Vorkommen der Riemenzunge in der Region Znojmo stammen von Himmelbaur et Stumme (1923) vom Schobes sowie aus Vranov nad Dyjí und Šumná. Aus derselben Zeit stammt auch ein Beleg aus Podmolí (J. Jahn, 1921, BRNM), der in einem zusammenfassenden Artikel von Hrabětová-Uhrová (1968) zitiert wird. Nach fast 100 Jahren tauchte die Art wieder im Gebiet auf: Während einer Exkursion der Tschechischen Botanischen Gesellschaft unter der Leitung von L. Hrouda, L. Reiterová und R. Němec wurde sie von V. Hromádková bei Hnanice gefunden (R. Němec, 2020, Foto, eine Kapsel wurde ebenfalls entnommen), MZ, rev. J. Šmiták; vgl. Hrouda et al. 2020).

Holcus lanatus
medyněk vlnatý
Samt-Honiggras

Holcus mollis
medyněk měkký
Weich-Honiggras

Holosteum umbellatum
plevel okoličnatý
Dolden-Spurre

Rozvolněné nízké trávníky, okraje cest; efemérní druh, hojnější na východě studovaného území, početnost populace každoročně kolísá.

Pozn.: Kromě var. *umbellatum* je rozlišována ještě var. *parceglanulosum*, která se liší hustě žláznatým květenstvím; na území rostou obě variety.

Lockere niedrige Rasen, Wegränder. Ephemere Art, die im Osten des Untersuchungsgebiets häufiger vorkommt. Die Individuenzahl der Populationen schwankt von Jahr zu Jahr. Anm.: Neben var. *umbellatum* wird noch var. *parceglanulosum* unterschieden, die durch dicht drüsige Blütenstände gekennzeichnet ist. Beide Varietäten wachsen im Gebiet.

Hordelymus europaeus
ječmenka evropská
Waldgerste

Hordeum murinum subsp. murinum arch | nat
ječmen myší pravý
Gewöhnliche Mäuse-Gerste

Hordeum vulgare M | arch | cas
ječmen obecný
Mehrzeilen-Gerste

Zplaňuje z kultury, popř. zaznamenan jako plevel v jiných obilninách.

Verwildert aus der Kultur, ggf. auch als Unkraut in Feldern anderer Getreidearten.

Humulus lupulus
chmel otáčivý
Echt-Hopfen

Hyacinthus orientalis M
hyacint východní
Garten-Hyazinthe

Pěstovaná rostlina, nalezená mimo zahrádky v Lesné, asi vyhozená se zahradním odpadem (P. Filippov, 2019, not.). Kulturpflanze, außerhalb eines Gartens in Lesná gefunden, wahrscheinlich mit Gartenabfällen weggeworfen (P. Filippov, 2019, not.).

Hydrocharis morsus-ranae M | (C2 | VU | 2)
vodanka žabí
Europa-Froschbiss

Stojaté vody. Od r. 2006 roste jen v Čížovském lesním rybníce, kam byla zanesena při odchytu čolků (Křivan in Bravencová et al. 2007a); malá populace zde přetrvává dodnes. Stehende Gewässer. Seit 2006 wächst er nur im Teich Čížovský lesní rybník in den er beim Einfangen von Molchen eingeschleppt wurde (Křivan in Bravencová et al. 2007a); Eine kleine Population überdauert hier bis heute.

Hylotelephium maximum
rozchodník velký
Quirl-Waldfetthenne
syn.: *Sedum maximum*

Skály, ale i suché lesní okraje.
Felsen, aber auch trockene Waldränder.

Hylotelephium telephium agg. neo | cas
rozchodník nachový
Grosse Fetthenne

Pěstuje se a zplaňuje ve Vranově nad Dyjí a Čížově (P. Filippov, 2019, not.).

Pozn.: V kultuře se používají kultivary odvozené od *H. telephium* s. str. a od východoasijského *H. spectabile* i kříženci nejasného původu.

Wird kultiviert und verwildert in Vranov nad Dyjí und Čížov (P. Filippov, 2019, not.).

Anm.: In der Kultur werden Sorten verwendet, die von *H. telephium* s. str. und von der ostasiatischen *H. spectabile* abgeleitet sind, sowie Hybriden unklarer Herkunft.

Hyoscyamus niger M | arch | nat | C3 | VU | r
blín černý
Schwarz-Bilsenkraut

Hypericum hirsutum
třezalka chlupatá
Flaum-Johanniskraut

Hypericum maculatum
třezalka skvrnitá
Flecken-Johanniskraut

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

Mezofilní louky; podhorský druh, na území probíhá jihovýchodní hranice souvislého rozšíření. Výskyt na území je soustředěn do údolí Dyje a Fugnitz.

Mesophile Wiesen; submontane Art, durch das Gebiet verläuft die südöstliche Grenze der kontinuierlichen Verbreitung. Das Vorkommen im Gebiet konzentriert sich auf die Täler von Thaya und Fugnitz.

Hypericum montanum

třezalka horská
Berg-Johanniskraut

Hypericum perforatum

třezalka tečkovaná
Echt-Johanniskraut

Hypericum tetrapterum

třezalka čtyřkřídla
Flügel-Johanniskraut

Mokřady; velmi vzácně. V současnosti roste vzácně v Hnanicích, na mokřině v horní části Trauznického údolí, u rybníka Horní Jejkal, na louce u Ledových slují a u Čížova.

Feuchtgebiete; sehr selten. Gegenwärtig wächst es selten in Hnanice, in einem Feuchtgebiet im oberen Teil des Tals Trauznické údolí, am Teich Horní Jejkal, auf einer Wiese bei den Eisleithen und bei Čížov.

Hypochoeris maculata

prasetník plamatý
Flecken-Ferkelkraut

Suché trávníky a lesní světliny na jihovýchodě území, vzácněji na skalních stepích v okolí Hardeggu; vyhýbá se mělkým a silně kyselým půdám. Oborný (1879) uvádí druh jako běžný na vřesovištích u Popic a na dyjských loukách mezi Lukovem a Hardeggem, vzácně z Býčí skály a od Devíti mlýnů. Nyní byl ověřen na známých lokalitách s výjimkou údolních luk, kde v současnosti pozorován nebyl.

Trockenrasen und Waldlichtungen im Südosten des Gebiets, seltener in felsigen Steppen um Hardegg; vermeidet geringmächtige und stark saure Böden. Oborný (1879) erwähnt die

Art als häufig auf den Heiden um Popice und auf den Thaya-Wiesen zwischen Lukov und Hardegg, selten von Býčí skála und Neunmühlen. Sie wurde jetzt an bekannten Lokalitäten bestätigt, mit Ausnahme der Talwiesen, wo sie derzeit nicht beobachtet wurde.

Hypochoeris radicata

prasetník kořenatý
Gewöhnlich-Ferkelkraut

Hyssopus officinalis

yzop lékařský
Echt-Ysop

Pěstovaný druh, občas zplaňuje (Konice, R. Němec, 2019, not.).

M Kultivierte Art, verwildert manchmal (Konice, R. Němec, 2019, not.).

Impatiens glandulifera

netýkavka žláznatá
Drüsen-Springkraut

Pobřežní porosty podél Dyje. V horní části povodí Dyje se začala šířit po r. 1970 (Pyšek et Prach 1995), na studovaném území byla poprvé zjištěna teprve na konci 20. st. (Grulich 1997). Těsně po r. 2000 obsadila litorál Dyje téměř souvisle, nyní se vyskytuje spíše jednotlivě: Správa NP Podyjí se intenzivně věnuje její likvidaci a monitoringu.

Ufervegetation entlang der Thaya. Im oberen Teil des Einzugsgebiets der Thaya begann sie sich nach 1970 auszubreiten (Pyšek et Prach 1995), im Untersuchungsgebiet wurde sie erst Ende des 20. Jahrhunderts entdeckt. (Grulich 1997). Kurz nach dem Jahr 2000 besiedelte sie das Litoral der Thaya fast flächendeckend, jetzt kommt sie eher vereinzelt vor: Die Verwaltung des NP Podyjí widmet sich intensiv ihrer Liquidation und Überwachung.

Impatiens noli-tangere

netýkavka nedůtklivá
Groß-Springkraut

Humózní mezofilní lesy; v západní polovině studovaného území hojně, na východ vyznívá. Na území je dnes mnohem vzácnější než *I. parviflora*.

Humose mesophile Wälder; in der westlichen Hälfte des Untersuchungsgebiets häufig, im Osten klingt sie aus. Sie ist heute im Gebiet viel seltener als *I. parviflora*.

Impatiens parviflora

netýkavka malokvětá
Klein-Springkraut

neo | inv

Mezofilní listnaté lesy. První nález na Moravě pochází z r. 1913 a před r. 1940 na studovaném území snad ještě nerostla (Slavík 1996). Drlík na začátku 50. let uvádí, že „úplně zdomácněla v lesích a houštinách“ (Drlík et al. 2005). Dnes je nejhojnější invazní rostlinou studovaného území.

Mesophile Laubwälder. Der erste Fund in Mähren stammt aus dem Jahr 1913. Vor 1940 wuchs sie im Untersuchungsgebiet wohl noch nicht (Slavík 1996). Drlík führt in den frühen 1950er Jahren an, dass sie „in Wäldern und Dickichten vollständig eingebürgert ist“ (Drlík et al. 2005). Heute ist sie die im Gebiet häufigste invasive Pflanze.

Inula britannica

oman britský
Wiesen-Alant

M | 3

Inula conyzae

oman hnidák
Dürrwurz
syn.: *I. conyza*

Inula ensifolia

oman mečolistý
Schwert-Alant

C3 | NT | 3

Lesostepní svahy, preferuje bazické podloží; zdejší lokality leží na ostré severozápadní hranici souvislého areálu. Oborný (1879) druh znal z Býčí skály, Konických kopečků, Kozích stezek, mezi Hardeggem a Novým Hrádkem a ze svahů kolem Hardeggu. V 50. letech 20. st. byl oman mečolistý zjištěn v okolí Sedlešovic a v Mločím údolí (Drlík et al. 2005).

Z jihovýchodu studovaného území se postupně stáhnul, byl zde ojediněle zaznamenán v okolí Králova stolce (naposledy v 90. letech, cf. Grulich 1997). Nyní ověřen jen na krystalických vápencích v okolí Hardegg: pod Hardeckou vyhlídkou, na Hardecké stráni, Kozích stezkách, Sloním hřbetu, na rakouské straně v údolí Fugnitz, na ostrožně Einsiedler a nad Ochsengraben.

Waldsteppenhänge, bevorzugt basisches Substrat. Die hiesige Lokalität liegt an der scharfen nordwestlichen Grenze des zusammenhängenden Areals. Oborny (1879) kannte die Art von der Felsformation Býčí skála, von den Hügeln Konické kopečky, auf dem Geißsteig, zwischen Hardegg und Neuhäusel und von den Hängen um Hardegg. In den 1950er Jahren wurde der Schwert-Alant in der Umgebung von Sedlešovice und im Tal Mločí údolí gefunden (Drlík et al. 2005). Er zog sich allmählich aus dem Südosten des untersuchten Gebiets zurück und wurde hier vereinzelt in der Nähe des Königsstuhls verzeichnet (zuletzt in den 90er Jahren, vgl. Grulich 1997). Jetzt nur noch auf kristallinem Kalkstein in der Umgebung von Hardegg verifiziert: unterhalb des Hardegger Aussichtspunkts, am Hang Hardecká stráň, auf dem Geißsteig, am Hang Sloní hřbet, auf österreichischer Seite im Fugnitztal, auf dem Bergsporn Einsiedler und oberhalb des Ochsengrabens.

Inula germanica M | C2 | EN | § 2 | 2
oman německý
Deutschland-Alant

Lesostepní křovinaté svahy; výskyt leží na severozápadní hranici souvislého areálu (izolované arely jsou ještě v českém termofytiku a v Sasku). Pod Šobesem u cesty od Devíti mlýnů druh zaznamenal již Oborny (1879), tato lokalita byla ověřena v r. 1993 (Grulich 1996b) a později pravidelně monitorována. Nyní zde byl opět potvrzen na okraji keřů u cestičky nad stánkem a na okraji cesty pod dolní bránou směrem k lanovému mostu přes Dyji (R. Němec et L. Hrouda, 2020, not. et foto).

Buschige Waldsteppenhänge. Das Vorkommen liegt an der nordwestlichen Grenze des zusammenhängenden Areals (isolierte Teilareale finden sich noch im böhmischen Thermophytikum und in Sachsen). Unterhalb des Bergsporns

Schobes an der Straße von Neunmühlen wurde die Art bereits von Oborny (1879) erfasst, diese Lokalität wurde 1993 bestätigt (Grulich 1996b) und später regelmäßig überwacht. Jetzt wurde sie hier erneut am Rand von Sträuchern am Weg oberhalb des Kiosks und am Rande des Weges unterhalb des unteren Tors in Richtung Seilbrücke über die Thaya bestätigt (R. Němec et L. Hrouda, 2020, not. et foto)

Inula helenium N | neo | nat
oman pravý
Echt-Alant

Léčivá rostlina, občas pěstovaná a zplaňující, nebo vytrvávající jako pozůstatek kultury. V 19. st. Oborny (1879) přebírá cizí pozorování od Devíti mlýnů, ale později už údaj neuvádí (cf. Oborny 1883–1886) a druh zůstává nezvěstný až do přelomu 80. a 90. let, kdy se objevil ve Vranově nad Dyjí (Grulich 1997). Nyní oman pravý roste u Hardeggu na pravém břehu Dyje (R. Němec et P. Filippov 2019, not.).

Heilpflanze, manchmal kultiviert und verwildernd, überdauert auch als Kulturüberbleibsel. Im 19. Jahrhundert übernimmt Oborny (1879) Beobachtungen anderer Leute von Neunmühlen, führt diesen Fund aber später nicht an (vgl. Oborny 1883–1886). Die Art gilt bis zur Wende der 1980er und 1990er Jahre als verschollen, als sie in Vranov nad Dyjí auftaucht (Grulich 1997). Jetzt wächst der Echt-Alant bei Hardegg am rechten Ufer der Thaya (R. Němec et P. Filippov 2019, not.).

Inula hirta C3 | NT | 3
oman srstnatý
Rauhaar-Alant

Teplomilné doubravy a jejich lemy. Roztroušeně roste na ostrožnách v údolích Dyje a jejích přítoků, hojněji na bazičtějších substrátech, zaznamenán byl nyní také ve stráni nad Danízem západně od Hnanice.

Thermophile Eichenwälder und deren Säume. Er wächst zerstreut auf Bergspornen in den Tälern der Thaya und ihrer Zuflüsse, häufiger auf basenreicheren Substraten. Er wurde jetzt auch am Hang oberhalb des Bachs Daníž westlich von Hnanice verzeichnet.

Inula oculus-christi C3 | NT | § 3 | 3
oman oko Kristovo
Christusaugen-Alant

Skalní terásky a teplomilné křoviny, spíše na bohatších podkladech; územím probíhá severozápadní hranice areálu. Oborny (1879) uvádí více lokalit od Znojma po Hardegg. Později druh v podobném rozsahu zaznamenal i Grulich (1997). Dnes roste roztroušeně na ostrožnách v údolí Dyje od Znojma až po Hardegg, v údolí Fugnitz a také nad Danízem západně od Hnanice.

Felsabsätze und thermophile Gebüsche, eher auf reicheren Substraten. Durch das Gebiet verläuft die nordwestliche Grenze des Areals. Oborny (1879) führt mehrere Lokalitäten von Znojmo bis Hardegg an. Später hat auch Grulich (1997) die Art mit ähnlicher Verbreitung verzeichnet. Heute wächst sie zerstreut auf Bergspornen im Thayatal von Znojmo bis Hardegg, im Fugnitztal und auch oberhalb des Bachs Daníž westlich von Hnanice.

Inula salicina* subsp. *salicina C4a | NT | 3
oman vrbolístý pravý
Gewöhnlicher Weidenblatt-Alant

Suché stráně, teplomilné lesní lemy. Oborny (1879) druh zaznamenal u Znojma, Konic, Sedlešovic, na Býčí skále, Kozích stezkách a v lesích okolo Hardeggu, později byl zjištěn zejména mezi Hardeggem a Čížovem a vzácně u Popice (Grulich 1997). Rakouské i moravské lokality v okolí Hardeggu a lokality u Lukova jsme ověřili, druh dodnes roste i na východě na Mašovické střílnici a na Zimmerhakelově stepi u Popice.

Trockene Hänge, thermophile Waldsäume. Oborny (1879) hat die Art bei Znojmo, Konice, Sedlešovice, an der Felsformation Býčí skála, auf dem Geißsteig und in den Wäldern um Hardegg verzeichnet. Später wurde sie insbesondere zwischen Hardegg und Čížov und selten bei Popice gefunden (Grulich 1997). Die österreichischen und mährischen Lokalitäten in der Umgebung von Hardegg und bei Lukova haben wir verifiziert. Die Art wächst außerdem immer noch im Osten auf dem ehemaliger Militärschießplatz Mašovická střílnice und in der Hügel Zimmerhakelova step bei Popice.

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

Inula ×hybrida

Kříženec *I. germanica* × *I. ensifolia*. Na svazích pod Hardeckou vyhlídkou roste jediný polykormon (Grulich 1996b).

Kreuzung aus *I. germanica* × *I. ensifolia*. Ein einzelnes Polykormon wächst an den Hängen unterhalb des Hardegger Aussichtspunktes (Grulich 1996b).

Inula ×rigida

+++

Kříženec *I. hirta* × *I. salicina*. Je uváděn z údolí Dyje u Trauznického mlýna, Hardecké stráně, kopce Vinohrad u Čížova (Oborny 1883–1886).

Kreuzung aus *I. hirta* × *I. salicina*. Sie wird aus dem Tal der Thaya bei der Mühle Trauznický mlýn, vom Hang Hardecká stráně, dem Hügel Vinohrad bei Čížov (Oborny 1883–1886).

Inula ×stricta

+++

syn.: *I. ×neilreichii*

Kříženec *I. ensifolia* × *I. salicina*. Je uváděn z Kozích stezek, údolí Dyje u Hardeggu a Býčí skály (Oborny 1883–1886).

Kreuzung aus *I. ensifolia* × *I. salicina*. Sie wird vom Geißsteig, aus dem Thayatal bei Hardegg und von der Felsformation Býčí skála (Oborny 1883–1886) erwähnt.

Inula ×suaveolens

syn.: *I. ×intermixta*

Kříženec *I. conyzae* × *I. oculus-christi*. Znám u cesty z Hardeggu k Novému Hrádku, Hardecké stráně, kopce Vinohrad u Čížova (Oborny 1883–1886) a od Hardeggu a Merkersdorfu (Janchen 1977). V době tohoto výzkumu byl na území potvrzen na Sloním hřbetu (M. Chytrý, 2020, BRNU, rev. J. Danihelka).

Kreuzung aus *I. conyzae* × *I. oculus-christi*. Bekannt vom Weg von Hardegg nach Neuhäusel, vom Hang Hardecká stráně, dem Hügel Vinohrad bei Čížov (Oborny 1883–1886) und aus Hardegg und Merkersdorf (Janchen 1977). Zum Zeitpunkt dieser Untersuchung wurde er im Gebiet am Hang Sloní hřbet bestätigt (M. Chytrý, 2020, BRNU, rev. J. Danihelka).

Ipomoea purpurea

M | neo | cas

pojivnice nachová
Prunkwinde

Druh ojediněle a přechodně zplaňuje ze zahrádek, např. v zahrádkářské kolonii na Kraví hoře nebo u Podmolí (P. Filippov, R. Němec, Z. Musil, 2019, NDOP).

Die Art verwildert gelegentlich und vorübergehend aus Gärten, z. B. in der Gartenkolonie auf dem Kühberg oder bei Podmolí (P. Filippov, R. Němec, Z. Musil, 2019, NDOP).

Iris pseudacorus

M | r | §

kosatec žlutý
Wasser-Schwertlilie

Iris pumila

M | C2 | VU | § 2 | 3 | §

kosatec nízký
Zwerg-Schwertlilie

Stepní kopečky. Největší populace studovaného území roste na Horáckově kopečku u Popic (již Oborny 1883–1886). V okolí Havraníků dále přežívá několik rostlin u koňské pastviny severozápadně od obce (známé populace na Skalákách u Havraníků a na Pustém kopci u Konic již leží za hranicí ochranného pásma NP Podyjí).

Steppenügel. Die größte Population des Untersuchungsgebiets wächst auf dem Hügel Horáckův kopeček bei Popice (bereits Oborny 1883–1886). In der Umgebung von Havraníky überleben auch mehrere Pflanzen auf einer Pferdeweide nordwestlich des Dorfes (bekannte Populationen an der Felsformation Skalky bei Havraníky und auf dem Hügel Pustý kopec bei Konice liegen bereits außerhalb der Schutzzone des NP Podyjí).

Iris sibirica

M | C3 | VU | § 2 | 2 | §

kosatec sibiřský
Sibirien-Schwertlilie

V 19. st. rostl ojediněle na loukách u Čížova (Oborny 1879). Později byl zjištěn v mokřině u Popic (Krejčí 1980), která však byla v letech 1984–1985 rekultivována a v 90. letech 20. st. tam přeživalo jen pět trsů (Grulich 1996b). Na Čížovsku

po provedených rekultivacích vyhybnul a v r. 1993 byl opětovně vysazen na louku u Čížovského malého rybníka (Grulich 1996b). V rámci tohoto výzkumu byl potvrzen u Popic i Čížova. Těsně za hranicemi studovaného území roste na pramenech Daníže v Rakousku (V. Grulich, 1991–2019, not.; P. Filippov et R. Němec, 2020, not.). Výskyt v požární nádrži v Konicích (R. Němec, 2019, not.) je druhotný.

Im 19. Jahrhundert wuchs sie vereinzelt auf Wiesen bei Čížov (Oborny 1879). Später wurde sie in einem Feuchtgebiet bei Popice gefunden (Krejčí 1980), das jedoch 1984–1985 rekultiviert wurde. In den 1990er Jahren überlebten dort nur fünf Büschel (Grulich 1996b). Im Gebiet von Čížov starb sie nach der Rekultivierung aus und wurde 1993 auf einer Wiese am kleinen Teich in Čížov neu angepflanzt (Grulich 1996b). Im Rahmen dieser Forschung wurde sie bei Popice und Čížov bestätigt. Unmittelbar hinter der Grenze des untersuchten Gebiets wächst sie an den Quellen des Bachs Daníž in Österreich (V. Grulich, 1991–2019, not.; P. Filippov et R. Němec, 2020, not.). Das Vorkommen im Löschteich in Konice (R. Němec, 2019, not.) ist sekundär.

Iris variegata

C2 | VU | § 2 | 3 | §

kosatec různobarvý
Bunt-Schwertlilie

Světliny, lesní lemy a skalnaté svahy v údolí Dyje a Fugnitz. Více lokalit je známo mezi Býčí skálou a Šobesem a mezi Novým Hrádkem a Kozími stezkami, izolovaně roste na Hradišti. Nejzápadněji je udáván z Ledových slují, odkud ho znal již Oborny (1879). Podyjím prochází severní hranice areálu. Lichtungen, Waldsäume und felsige Hänge in den Tälern von Thaya und Fugnitz. Weitere Lokalitäten sind zwischen der Felsformation Býčí skála und dem Schobes und zwischen Neuhäusel und dem Geißsteig bekannt. Isoliert wächst sie in Hradiště. Der westlichste Fund stammt von den Eisleithen, von wo sie bereits Oborny kannte (1879). Durch Podyjí verläuft die Nordgrenze des Areal.

Iris ×germanica

M | arch | nat

kosatec německý
Deutsche Schwertlilie

Pěstovaný druh, místy zplaňuje nebo vytrvává jako pozůstatek kultury. Na více místech byl zaznamenán již na konci 20. st. (Grulich 1997).

Kultivierte Art, die stellenweise verwildert oder als Kulturüberbleibsel überdauert. An mehreren Stellen wurde sie bereits Ende des 20. Jahrhunderts verzeichnet. (Grulich 1997).

Isolepis setacea

bezosetka štětinovitá

Borsten-Moorbinse

syn.: *Scirpus setaceus*

M | C3 | NT | 2

Periodické mokřady; územím probíhá difúzní jihovýchodní hranice areálu (v pruhu jihomoravských a středomoravských úvalů prakticky chybí). Poprvé byla na území zjištěna až po r. 1910 v Trauznickém údolí (Himmelbaur et Stumme 1923), v r. 1951 ji doložil V. Drlík na Kraví hoře (Drlík et al 2005). Druh se objevuje nepravidelně na více místech na jihovýchodě studovaného území (Hovorkova tůň u Havraníků, Jar. Rydlo, 2007, Pladias; polní mokřad u Hnanic, R. Němec, 2010, MZ; vývěr u horního rybníka v Havraníkách, naposledy R. Němec, 2020, not.). Nově se druh objevil na bahnitěm břehu nedávno vybudované tůně na louce Keple u Čížova (R. Němec, L. Reiterová et M. Hroneš, 2020, not.).

Periodische Feuchtgebiete. Durch das Gebiet verläuft eine diffuse südöstliche Arealgrenze (im Streifen der süd-mährischen und zentralmährischen Talsenken fehlt sie praktisch). Erstmals wurde sie im Gebiet erst nach 1910 im Tal Trauznické údolí entdeckt (Himmelbaur et Stumme 1923), 1951 wurde sie von V. Drlík am Kühberg dokumentiert (Drlík et al 2005). Die Art taucht unregelmäßig an mehreren Stellen im Südosten des untersuchten Gebiets auf (Tümpel Hovorkova tůň bei Havraníky, Jar. Rydlo, 2007, Pladias; Ackerfeuchtstellen bei Hnanice, R. Němec, 2010, MZ; Auslass am oberen Teich in Havraníky, zuletzt von R. Němec, 2020, not.). Neu ist die Art unlängst am schlammigen Ufer eines kürzlich ausgehobenen Tümpels auf der Wiese Keple bei Čížov aufgetaucht (R. Němec, L. Reiterová et M. Hroneš, 2020, not.).

Isopyrum thalictroides

zapalice žlutuchovitá

Wiesenrauten-Muschelblümchen

C4a

Humózní dubohabřiny a zastíněné paty svahů. V údolí Dyje a jejích přítoků mezi Vranovem nad Dyjí a Znojmem, směrem ke Znojmu ubývá.

Humose Eichen-Hainbuchenwälder und schattige Hangsohlen. In den Tälern der Thaya und ihrer Zuflüsse zwischen Vranov nad Dyjí und Znojmo nimmt es in Richtung Znojmo ab.

Jasione montana

pavinec horský

Berg-Sandknöpfchen

Jovibarba globifera subsp. globifera

netřesk výběžkatý pravý

Ausläufer-Kugel-Fransenhauswurz

syn.: *J. sobolifera*

C3 | NT | 3

Štěrbiny skal, kamenité výchozy, zidky; pozůstatky starých výsadeb, ale snad i přirozený výskyt – lokality leží na východní hranici areálu. Oborny (1879) druh znal na Hradišti a v okolí Hardeggu, později byl zjištěn i na několika místech v údolí Dyje, v pruhu mezi Konicemi a Hnanicemi a druhotně také např. v Čížově (Grulich 1997). Na mnohých lokalitách se udržuje stále, nově byl nalezen např. také v Lukově.

Felsspalten, steinige Vorsprünge, Mauern; Überreste alter Pflanzungen, aber wohl auch natürliches Vorkommen – die Lokalität liegt an der Ostgrenze des Areals. Oborny (1879) kannte die Art aus der Gegend um Hradiště und um Hardegg. Später wurde sie an mehreren Stellen im Thayatal, im Streifen zwischen Konice und Hnanice und sekundär beispielsweise auch in Čížov gefunden (Grulich 1997). An vielen Lokalitäten hält sie sich nach wie vor, neu wurde sie zum Beispiel auch in Lukov gefunden.

Juglans nigra

ořešák černý

Schwarz-Walnuss

M | neo | cas

Jako pozůstatek výsadby roste na pravém břehu Dyje nad Hamerskou lávkou u Vranova nad Dyjí (P. Filippov, 2019, not.) a u Hnanic (R. Stejskal 2020). Ostatní lokality známé z minulosti (cf. Bravencová et al. 2007a) zanikly.

Als Überbleibsel von Pflanzungen wächst sie am rechten Ufer der Thaya oberhalb der Fußgängerbrücke Hamerská lávka bei Vranov nad Dyjí (P. Filippov, 2019, not.) und bei Hnanice (Stejskal 2020). Von anderen aus der Vergangenheit bekannten Lokalitäten (vgl. Bravencová et al. 2007a) ist sie verschwunden.

Juglans regia

ořešák královský

Echt-Walnuss

M | arch | nat

Pěstuje se v obcích a v okrajových částech NP, občas zplaňuje. Staré stromy místy přežívají jako pozůstatek kultury, např. u někdejšího Willingerova mlýna (P. Filippov, 2019, not.).

Sie wird in Dörfern und in den Randgebieten des NP kultiviert und verwildert manchmal. Alte Bäume überleben stellenweise als Kulturüberbleibsel, zum Beispiel bei der ehemaligen Mühle Willingerův mlýn (P. Filippov, 2019, not.).

Juncus articulatus

sítina článkovaná

Spitzblüten-Simse

Juncus atratus

sítina tmavá

Schwarz-Simse

M | C1 | CR | S 1 | 1 | S | +++

Je historicky doložena z Kraví hory (Oborny 1879), kde byla opakovaně sbírána (např. A. Oborny, 1878, MZ).

Sie ist historisch vom Kühberg nachgewiesen (Oborny 1879), wo sie wiederholt gesammelt wurde (z. B.A. Oborny, 1878, MZ).

Juncus bufonius

sítina žabí

Kröten-Simse

Pozn.: Další blízké příbuzné druhy, *Juncus ranarius* a *J. minutulus*, zde zatím nalezeny nebyly.

Anm.: Andere eng verwandte Arten, *Juncus ranarius* und *J. minutulus*, wurden hier bisher nicht gefunden.

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

Juncus compressus

sítina smáčknutá
Platthalm-Simse

Juncus conglomeratus

sítina klubkatá
Knäuel-Simse

Vlhké pcháčové louky; spíše podhorský prvek, územím probíhá difuzní hranice rozšíření směrem k jihovýchodu, dále na jižní Moravě prakticky chybí. Těžištěm výskytu je západní část území, kde roste roztroušeně např. na loukách U Jejkala, západně od Čížova nebo u Fugnitzsee. Na jihovýchodě byla vždy vzácná (oblast Králova stolce, A. Oborny, 1911, MZ; rybníček za farou v Popicích, L. Reiterová, 2008, MZ; Mašovická střelnice, R. Řepka, 1993, cf. Pladias). Na jihovýchodě dnes roste ve vlhkých sníženinách na Kraví hoře a na Mašovické střelnici.

Feuchte Kratzdistelwiesen. Eher ein montanes Element, durch das Gebiet verläuft eine diffuse Verbreitungsgrenze in Richtung Südosten, weiter im Süden Mährens fehlt sie praktisch. Der Schwerpunkt des Vorkommens liegt im westlichen Teil des Gebiets, wo sie zerstreut zum Beispiel auf den Wiesen U Jejkala, westlich von Čížov oder am Fugnitzsee wächst. Im Südosten war sie immer selten (Gegend um den Königsstuhl), A. Oborny, 1911, MZ; Teich hinter dem Pfarrhaus in Popice, L. Reiterová, 2008, MZ; ehemaliger Militärschießplatz Mašovická střelnice, R. Řepka, 1993 vgl. Pladias). Im Südosten wächst sie heute in feuchten Senken am Kühberg und auf dem ehemaliger Militärschießplatz Mašovická střelnice.

Juncus effusus

sítina rozkladitá
Flutter-Simse

Juncus filiformis

sítina nitovitá
Faden-Simse

Vlhké louky na oligotrofnějších stanovištích; horský a podhorský druh, jehož jihovýchodní hranice místní části areálu probíhá na úpatí Českomoravské vrchoviny. Sítina nitovitá

M nebyla starými autory z území uváděna (Oborny 1883–1886) a nalezena byla až v r. 1991 u Fugnitzsee (Grulich 1997). Zdejší izolovaný výskyt leží daleko za souvislým areálem rozšíření. Nyní nebyla ověřena.

r Feuchtwiesen an oligotrophen Standorten; montane und submontane Art, deren südöstliche lokale Verbreitungsgrenze am Fuße des Böhmischemährischen Hochlandes verläuft. Die Faden-Simse wurde von früheren Autoren aus der Region nicht erwähnt (Oborny 1883–1886) und erst 1991 am Fugnitzsee gefunden (Grulich 1997). Das hiesige isolierte Vorkommen liegt weit außerhalb des kontinuierlichen Verbreitungsgebiets. Sie wurde jetzt nicht verifiziert.

Juncus inflexus

sítina sivá
Grau-Simse

Mokřady, břehy vodních nádrží, preferuje minerálně bohatší substráty; vzácně.

Feuchtgebiete, Ufer von Stauseen, bevorzugt mineralreiche Substrate; selten.

Juncus sphaerocarpus

sítina kulatoplodá
Kugelfrucht-Simse

Plní mokřady. Druh byl nalezen teprve po r. 2010 u Hnanic a Mašovic (Němec et al. 2014). Během let 2019–2020 neměla vegetace polních mokřadů vhodné podmínky (v důsledku sucha). Semena druhu dlouhodobě vytrvávají v půdní semenné bance, takže lze očekávat, že se v budoucnu opět objeví.

Ackerfeuchtstellen. Die Art wurde erst nach 2010 bei Hnаницe und Mašovice gefunden (Němec et al. 2014). In den Jahren 2019–2020 hatte die Vegetation der Ackerfeuchtstellen keine geeigneten Bedingungen (aufgrund von Trockenheit). Die Samen der Art überdauern lange Zeit in der Bodensamenbank, so dass zu erwarten ist, dass sie in Zukunft wieder auftaucht.

Juncus tenuis

sítina tenká
Zart-Simse

neo | nat

Původem severoamerický druh, na Moravě se rozšířil teprve po r. 1920. Později na území zdomácněl (cf. Grulich 1997), dnes je rozšířen plošně, nejvíce na lesních cestách a skládkách dřeva.

Ursprünglich nordamerikanische Art, die sich erst nach 1920 in Mähren ausbreitete. Sie wurde später im Gebiet heimisch (vgl. Grulich 1997), heute ist sie flächendeckend verbreitet, am meisten auf Forststraßen und Holzlagerplätzen.

Juncus ×diffusus

+++

Kříženec *J. effusus* × *J. inflexus* je udáván z Trauznického údolí (Oborny 1883–1886).

Die Hybride *J. effusus* × *J. inflexus* wurde aus dem Tal Trauznické údolí angeführt (Oborny 1883–1886).

Juniperus communis* subsp. *communis

M | C3 | NT

jalovec obecný pravý

Gewöhnlicher Echt-Wacholder

Kerria japonica

neo | cas

zákula japonská

Japan-Goldröschen

Původní ve východní Asii, pěstuje se, dlouhodobě vytrvává a vegetativně se šíří. Zjištěna byla u Gruberova mlýna na moravské straně (P. Filippov, 2020, not.), na rakouské straně u chaty pod Umlaufbergem (V. Grulich, 2019, not.).

Pozn.: Kategorie neo cas jsou nově navrženy.

Heimisch in Ostasien, wird kultiviert, überdauert lange und breitet sich vegetativ aus. Es wurde auf mährischer Seite bei Grubers Mühle (Gruberův Mlýn) (P. Filippov, 2020, not.), auf der österreichischen Seite bei der Hütte unterhalb des Umlaufbergs gefunden (V. Grulich, 2019, not.).

Anm.: Die Kategorien neo cas sind Neuvorschläge.

Knautia arvensis

chrastavec rolní

Wiesen-Witwenblume

Suché a mezofilní louky, lesní lemy; hojně.

Pozn.: Rostliny na studovaném území snad představují sub-

sp. *arvensis* (tetraploidní); výskyt diploidního poddruhu (subsp. *pannonica*) je nejistý.

Trockene und mesophile Wiesen, Waldsäume; häufig.

Anm.: Die Pflanzen im Untersuchungsgebiet gehören wahrscheinlich zur (tetraploiden) subsp. *arvensis*; das Vorkommen der diploiden Unterart (subsp. *pannonica*) ist ungewiss.

Knautia drymeia* subsp. *drymeia C4a
chrastavec křovištní pravý
Breitblättrige Ungarn-Witwenblume

Knautia* × *speciosa

Kříženec *K. drymeia* subsp. *drymeia* × *K. arvensis*. Zaznamenán byl v oblasti Einsiedler, v místech společného výskytu rodičovských druhů je zřejmě hojnější.

Hybride *K. drymeia* subsp. *drymeia* × *K. arvensis*. Sie wurde im Einsiedler-Gebiet nachgewiesen. An Stellen, an denen die Elternarten gemeinsam vorkommen, ist sie offenbar häufiger.

Koeleria macrantha r
smělek štíhlý
Steppen-Schillergras

Koeleria pyramidata
smělek jehlancovitý
Wiesen-Schillergras

Laburnum anagyroides neo | nat
štědřenec odvislý
Gewöhnlich-Goldregen

Okrasný keř; pěstuje se v okolí Znojma a zejména na Hradištských terasách zplaňuje. Vysazen byl i u lovecké chaty poblíž pramene Daniže na jihovýchodním okraji NP Thayatal (P. Filippov, 2019, not.).

Zierstrauch. Er wird um Znojmo kultiviert und verwildert insbesondere auf den Terrassen von Hradiště. Er wurde auch an einer Jagdhütte nahe der Quelle des Bachs Daniž am südöstlichen Rand des NP Thayatal gepflanzt (P. Filippov, 2019, not.).

Lactuca quercina
locika dubová
Eichen-Lattich

Světlé lesy, křovinaté stráně. Druh roste na více lokalitách od Znojma až po Ledové sluje (již Oborny 1879).

Lichte Wälder, strauchbewachsene Hänge. Die Art wächst an mehreren Lokalitäten von Znojmo bis zu den Eisleithen (bereits Oborny 1879).

Lactuca serriola arch | nat
locika kompasová
Kompass-Lattich

Lactuca viminea C3 | NT | 3
locika prutnatá
Ruten-Lattich

Skalnaté svahy, skalní výchozy ve vřesovištích, vzácně i druhotná stanoviště. Oborny (1879) druh uvádí z více míst od Znojma po Čížov, také od Konic a Popic, Grulich (1997) z údolí Dyje od Znojma po Hardegg a roztroušeně i na východě. Nyní zjištěn na několika lokalitách v údolí Dyje (až po Vranov nad Dyjí) i mezi Znojmem a Konicemi.

Felsige Hänge, Felsvorsprünge in Heiden, selten auch sekundäre Standorte. Oborny (1879) erwähnt die Art von mehreren Stellen von Znojmo bis Čížov, auch aus Konice und Popice, Grulich (1997) aus dem Thayatal von Znojmo bis Hardegg und zerstreut auch im Osten. Jetzt an mehreren Lokalitäten im Tal der Thaya (bis nach Vranov nad Dyjí) und zwischen Znojmo und Konice gefunden.

Lamium album arch | nat
hluchavka bílá
Weiß-Taubnessel

Lamium amplexicaule arch | nat
hluchavka objímavá
Stängelumfass-Taubnessel

C3 | NT | 3 ***Lamium maculatum***
hluchavka skvrnitá
Groß-Taubnessel

arch | nat ***Lamium purpureum***
hluchavka nachová
Klein-Taubnessel

Lamprocapnos spectabilis
srdcovka nádherná
Herzblume
syn.: *Dicentra spectabilis*

Pěstovaný druh, vzácně zplaňuje. Nalezena byla u Znojma pod Kraví horou (R. Němec, 2019, not.). Kultivierte Art, verwildert selten. Sie wurde bei Znojmo unterhalb des Kühbergs gefunden (R. Němec, 2019, not.).

Lappula semicineta M | C1 | CR
strošek polopásý
Igelsame

Skalnaté svahy. Studium herbářového materiálu bylo zjištěno, že na studovaném území má druh několik lokalit (cf. Roleček et al. 2012: Popice, K. Sutorý, 1975, BRNM; Vraní skála, H. Houzarová et S. Ondráčková, 1991, ZMT; Lukov, R. Řepka, 1993, MZ). Na Vraní skále byly v minulosti pozorovány přechodné morfotypy mezi *L. semicineta* a *L. squarrosa* (Kubát in Kaplan et al. 2019a). Druh nyní roste v Popicích na staré kamenné zdi (R. Němec, 2019, MZ, rev. J. Danihelka) a na svazích u Králova stolce (J. Hummel, 2020, MZ).

Felsige Hänge. Das Studium von Herbarmaterial ergab, dass die Art im Untersuchungsgebiet an mehreren Lokalitäten wächst (vgl. Roleček et al. 2012: Popice, K. Sutorý, 1975, BRNM; Rabenfelsen, H. Houzarová et S. Ondráčková, 1991, ZMT; Lukov, R. Řepka, 1993, MZ). Am Rabenfelsen wurden in der Vergangenheit Übergangs-Morphotypen zwischen *L. semicineta* und *L. squarrosa* beobachtet (Kubát in Kaplan et al. 2019a). Die Art wächst jetzt in Popice an einer alten Steinmauer (R. Němec, 2019, MZ, rev. J. Danihelka) und an den Hängen des Königsstuhls (J. Hummel, 2020, MZ).

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

Lappula squarrosa
strošek pomněnkový
Gewöhnlich-Igelsame

arch | nat | C3 | NT | 3

Přirozená stanoviště na hraně údolí Dyje, vzácněji v teplomilné ruderalní vegetaci. Oborny (1879) ji v regionu uvádí jako všeobecně hojnou s výskytem na různých ruderalních stanovištích. Nyní roste vzácně jen na několika místech v údolí Dyje a dále na okraji Mašovické střelnice.

Pozn.: Starší údaje zejména na primárním bezlesí v údolí Dyje se mohou vztahovat k příbuzné *L. semicincta*.

Natürliche Standorte am Rande des Thayatal, seltener in thermophiler Ruderalvegetation. Oborny (1879) führt sie in der Region als allgemein häufig und mit Vorkommen an verschiedenen Ruderalstandorten an. Jetzt wächst sie nur noch selten an wenigen Stellen im Tal der Thaya und weiter am Rande des ehemaliger Militärschießplatz Mašovická střelnice.

Anm.: Ältere Daten, insbesondere von primär waldfreien Flächen im Thayatal, können sich auf die verwandte *L. semicincta* beziehen.

Lapsana communis
kapustka obecná
Rainsalat

arch | nat

Larix decidua
modřín opadavý
Europa-Lärche

Na území není původní. V minulosti byl vysazován, k samovolnému zmlazení zde dochází jen zřídka.

Ist im Gebiet nicht heimisch. Sie wurde in der Vergangenheit angepflanzt, zu spontaner Verjüngung kommt es hier nur selten.

Laserpitium latifolium
hladýš širolistý
Breitblatt-Laserkraut

N | C3

Světlé lesy a jejich okraje. Druh byl prokázán na několika lokalitách na rakouské straně teprve v letech 1991–1992 (Gru-

lich et Chytrý 1993). Nyní byl ověřen na ostrožně Einsiedler a v údolí Fugnitz.

Lichte Wälder und ihre Ränder. Auf österreichischer Seite wurde die Art erst in den Jahren 1991–1992 an mehreren Lokalitäten nachgewiesen (Grulich et Chytrý 1993). Sie wurde nun am Bergsporn Einsiedler und im Fugnitztal verifiziert.

Laserpitium prutenicum

N | C3 | VU | § 2 | 3r! | ++

hladýš pruský

Preußen-Laserkraut

Vlhké louky. Z území pochází jediný údaj z roku 1991 od Fugnitzsee na rakouské straně (Grulich et Chytrý 1993), později již nebyl nalezen.

Feuchtwiesen. Aus dem Gebiet gibt es eine einzige Angabe aus dem Jahr 1991 vom Fugnitzsee auf österreichischer Seite (Grulich et Chytrý 1993). Später wurde es hier nicht mehr gefunden.

Lathraea squamaria

podbílek šupinatý
Schuppenwurz

Lathyrus hirsutus

M | neo | nat | 2

hrachor chlupatý
Haarfrucht-Platterbse

Travnatá a křovinatá místa. Do studované oblasti byl zřejmě zavléčen v průběhu 20. st. (u Hnanic, V. Grulich, 1993, BRNU, cf. Grulich 1997). Nyní roste na více místech v Hnanicích a okolí, v Havraníkách u hřiště a dále na mezi ve vinohradech východně od Konic.

Grasige und buschige Standorte. Sie wurde wahrscheinlich im Laufe des 20. Jahrhunderts in das Untersuchungsgebiet eingeschleppt (bei Hnanice, V. Grulich, 1993, BRNU, vgl. Grulich 1997). Jetzt wächst sie an mehreren Stellen in Hnanice und Umgebung, in Havraníky am Spielplatz und in den Weinbergen östlich von Konic.

Lathyrus latifolius

M | (C3 | NT | 3)

hrachor širolistý
Breitblatt-Platterbse

Pěstuje se jako okrasná rostlina, nalezen zplanělý ve Vranově nad Dyjí (P. Filippov, 2019, not.).

Pozn.: Na jihovýchod Znojemska zasahuje ještě přirozený výskyt.

Sie wird als Zierpflanze kultiviert und wurde in verwilderter Form in Vranov nad Dyjí gefunden (P. Filippov, 2019, not.)

Anm.: Ihr natürliches Areal erstreckt sich bis in den Südosten der Region Znojmo.

Lathyrus niger

hrachor černý
Schwarz-Platterbse

Lathyrus pratensis

hrachor luční
Wiesen-Platterbse

Lathyrus sylvestris

hrachor lesní
Wild-Platterbse

Lathyrus tuberosus

arch | nat

hrachor hlíznatý
Knollen-Platterbse

Lathyrus vernus

hrachor jarní
Frühlings-Platterbse

Lavandula angustifolia

M | arch | cas

levandule lékařská
Echt-Lavendel

Hojně se pěstuje a zřídka zplaňuje. Zjištěna byla např. ve spárách dlažby v Lesné (P. Filippov, 2019, not.) a v Havraníkách (R. Němec, 2019, not.).

Wird häufig gepflanzt und verwildert selten. Sie wurde zum Beispiel in Pflasterfugen in Lesná (P. Filippov, 2019, not.) und in Havraníky (R. Němec, 2019, not.) gefunden.

Lavatera thuringiaca

slézovec durynský
Thüringen-Lavater

M | C4a | NT | 3

Leersia oryzoides

tajnička rýžovitá
Europa-Reisqueecke

M | C3 | NT | 3 | S | ++

Kdysi rostla v údolí Dyje u Znojma, Hardeggu a Vranova nad Dyjí (Oborny 1879, 1883–1886), Himmelbaur a Stumme (1923) ji považují za hojnou. Později ustoupila, poslední záznam ze studovaného území je z r. 1994 ze sádek ve Vranově nad Dyjí (Rydlo 1995).

Sie wuchs einst im Thayatal bei Znojmo, Hardegg und Vranov nad Dyjí (Oborny 1879, 1883–1886), Himmelbaur und Stumme (1923) halten sie für häufig. Später zog sie sich zurück. Die letzte Aufzeichnung aus dem Untersuchungsgebiet stammt aus dem Jahr 1994 aus den Setzteichen in Vranov nad Dyjí (Rydlo 1995).

Lemna gibba

okřehek hrbatý
Buckel-Wasserlinse

M | ++

Eutrofní vodní nádrže. Ze Znojemska byl znám již v 19. st. (Oborny 1879), ale ze studovaného území doložen z rybníka v Havraníkách až nedávno (Jar. Rydlo et al., cf. Kaplan in Kaplan 2016). V průběhu výzkumu druh zjištěn nebyl, snadno se však šíří a nový nález lze očekávat.

Pozn.: Na počátku sezóny je sotva odlišitelný od podobného *L. minor*.

Eutrophe Wasserreservoirs. Sie war bereits im 19. Jahrhundert aus der Region Znojmo bekannt (Oborny 1879), wurde aber im Untersuchungsgebiet erst kürzlich im Teich in Havraníky dokumentiert (Jar. Rydlo et al., vgl. Kaplan in Kaplan 2016). Die Art wurde während der Forschung nicht gefunden, breitet sich jedoch leicht aus, so dass mit neuen Funden gerechnet werden kann.

Anm.: Zu Beginn der Saison ist sie kaum von der ähnlichen *L. minor* zu unterscheiden.

Lemna minor

okřehek menší
Klein Wasserlinse

Leontodon hispidus

máchelka srstnatá
Gewöhnlich-Leuenzahn

Leonurus cardiaca
subsp. cardiaca

srdečník obecný pravý
Echt-Löwenschwanz

M | arch | nat | C4a | NT | r

Ruderální stanoviště, obvykle v sídlech a jejich okolí. Nyní ustupuje.

Ruderales Standorte, für gewöhnlich in Siedlungen und ihrer Umgebung. Jetzt im Rückgang.

Lepidium campestre

řeřicha chlumní
Kandelaber-Kresse

arch | nat

Lepidium densiflorum

řeřicha hustokvětá
Dichtblüten-Kresse

neo | nat | ++

Poprvé zjištěna na konci 20. st. u Čížova (Grulich 1997), údaj ale není doložen. Snad šlo o jednorázové zavlečení, novější pozorování chybí.

Erstmals am Ende des 20. Jahrhunderts bei Čížov gefunden (Grulich 1997), aber die Angabe ist nicht belegt. Möglicherweise handelte es sich um eine einmalige Einschleppung, neuere Beobachtungen fehlen.

Lepidium draba

vesnovka obecná
Pfeilkresse
syn.: *Cardaria draba*

arch | nat

Lepidium ruderales

řeřicha rumní
Ruderal-Kresse

arch | nat

Leucanthemum ircutianum

kopretina irkutská
Große Wiesen-Margerite

Mezofilní louky; většina záznamů pochází ze západní poloviny území.

Pozn.: Tetraploidní druh z okruhu *L. vulgare* agg. Viz pozn. u *L. vulgare*.

Mesophile Wiesen. Die meisten verzeichneten Funde stammen aus der westlichen Hälfte des Gebiets.

Anm.: Tetraploide Art aus der Artengruppe *L. vulgare* agg. Siehe Anm. zu *L. vulgare*.

Leucanthemum margaritae

kopretina panonská

Östliche Berg-Margerite

syn.: *L. adustum* s. lat., *L. adustum* subsp. *margaritae*

M | C2 | VU | 4

Skalnaté svahy, preferuje bazické substráty. Poprvé byla zjištěna v r. 1991 mezi Vranovem nad Dyjí a Ledovými slujemi a na rakouské straně v údolí Fugnitz (Grulich et Chytrý 1993). Nyní roste na krystalických vápencích v prosvětlené doubravě nad Uhlířovou cestou (J. Hummel, 2020, MZ) a v údolí Fugnitz na jižním okraji NP Thayatal (P. Filipov et R. Němec, 2020, MZ).

Felsige Hänge, bevorzugt basische Substrate. Sie wurde erstmals 1991 zwischen Vranov nad Dyjí und den Eisleithen und auf österreichischer Seite im Fugnitztal gefunden (Grulich et Chytrý 1993). Sie wächst jetzt auf kristallinem Kalkstein in einem lichtdurchfluteten Eichenwald oberhalb des Uhlířova cesta (J. Hummel, 2020, MZ) und im Fugnitztal am südlichen Rand des NP Thayatal (P. Filipov et R. Němec, 2020, MZ).

Leucanthemum vulgare

kopretina bílá

Kleine Wiesen-Margerite

Mezofilní louky, hlavně v údolí Dyje. Nejčastější diploidní kopretina z komplexu *L. vulgare* agg.

Pozn.: Druh z okruhu *L. vulgare* agg. Rozlišování *L. vulgare* od *L. ircutianum* nebývá bez karyologické analýzy vždy jednoznačné.

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

Mesophile Wiesen, hauptsächlich im Tal der Thaya. Häufigste diploide Margerite aus der Artengruppe *L. vulgare* agg.

Anm.: Art aus der Artengruppe *L. vulgare* agg. Die Unterscheidung zwischen *L. vulgare* und *L. ircutianum* ist ohne karyologische Analyse nicht immer eindeutig.

Leucojum vernum M | (C3 | NT | § 3 | r)
bledule jarní
Frühlings-Knotenblume

V území pěstovaná rostlina, občas zplaňuje, např. zahrádkářská kolonie na Kraví hoře (R. Němec, 2020, not).

Pozn.: Těsně za hranicemi studovaného území roste v mokřadní olšině na pramenech Daníže v Rakousku v populaci snad přirozeného původu (V. Grulich, ca 2007, not.; R. Němec, 2020, MZ). Oborny (1879) ji znal nejbližze ze Švýcarského údolí mezi Štítary a Vranovem nad Dyjí.

Im Gebiet kultivierte Pflanze, verwildert gelegentlich, z. B. in der Gartenkolonie am Kühberg (R. Němec, 2020, not.).

Anm.: Knapp hinter der Grenze des untersuchten Gebiets wächst sie in einem Erlenfeuchtgebiet an den Quellen des Bachs Daníž in einer Population, die in Österreich möglicherweise natürlichen Ursprungs ist (V. Grulich, ca. 2007, not.; R. Němec, 2020, MZ). Der nächstgelegene Fundort, von dem Oborny (1879) sie kannte, war das Schweizer Tal (Švýcarské údolí) zwischen Štítary und Vranov nad Dyjí.

Leymus arenarius
ječmenice písečná
Strand-Roggen neo cas

Občas se pěstuje jako okrasná tráva a ojedinele zplaňuje, např. Hradiště (R. Němec et Z. Musil, 2019, not.).

Wird manchmal als Ziergras kultiviert und verwildert gelegentlich, z. B. in Hradiště (R. Němec et Z. Musil, 2019, not.).

Libanotis pyrenaica C4a | NT
žebřice pyrenejská
Heilwurz
syn.: *Seseli libanotis*

Travnaté a křovinaté svahy, preferuje bazičtější podklady. Roste roztroušeně především v údolích Dyje a jejích přítoků, provází hrady (Nový Hrádek a zámek Vranov).

Grasige und buschige Hänge, bevorzugt basenreichere Substrate. Wächst zerstreut vor allem in den Tälern der Thaya und ihrer Zuflüsse, findet sich in der Nähe von Burgen (Neuhäusel und Schloss Vranov).

Ligustrum vulgare
ptačí zob obecný
Gewöhnlich-Liguster

Lilium martagon C4a | § 3 | §
lilie zlatohlavá
Türkenbund-Lilie

Limosella aquatica M | C4a | 2 | ++
blatěnka vodní
Gewöhnlich-Schlammling

Periodicky zaplavovaná místa, polní mokřady a obnažená dna. Zjištěna byla u Lukova a na dně vypuštěné znojenské přehrady (Šumberová in Kaplan et al. 2016), dále na rybníce v Havraníkách (Z. Musil, 2006, not.) a v tůni u Onšova (L. Reiterová, 2017, not.). V letech 2019–2020 se polní mokřady vlivem sucha netvořily a nádrže, na nichž byl druh předtím pozorován, byly na plně vodě; nálezy lze očekávat.

Periodisch überflutete Standorte, Ackerfeuchtstellen und freigelegte Gewässergründe. Sie wurde bei Lukov und auf dem Grund des abgelassenen Stausees Znojmo (Šumberová in Kaplan et al. 2016), auf dem Teich in Havraníky (Z. Musil, 2006, not.) und im Tümpel bei Onšov gefunden (L. Reiterová, 2017, not.). In den Jahren 2019–2020 bildeten sich aufgrund von Trockenheit keine Ackerfeuchtstellen, und die Stauseen, auf denen die Art zuvor beobachtet wurde, hatten ihren höchsten Pegel; Funde sind zu erwarten.

Linaria arvensis arch | cas | A2 | 0 | § | +++
lnice rolní
Acker-Leinkraut

Polní plevel neznámý v celé České republice (Grulich 2017). Oborny (1879) druh uvádí z Hardeggu, Lukova, Znojma a z kopečků mezi Havraníky a Konicemi.

Pozn.: V blízkosti studovaného území (mezi Kuchařovicemi a Únanovem) rostl ještě v r. 1953 (Drlík et al. 2005).

In der gesamten Tschechischen Republik verschollenes Unkraut (Grulich 2017). Oborny (1879) erwähnt die Art aus Hardegg, Lukov, Znojmo und aus den Hügeln zwischen Havraníky und Konice.

Anm.: In der Nähe des untersuchten Gebiets (zwischen Kuchařovice und Únanov) wuchs es noch 1953 (Drlík et al. 2005).

Linaria genistifolia C3 | NT
lnice kručinkolistá
Ginster-Leinkraut

Linaria vulgaris arch | nat
lnice květel
Echt-Leinkraut

Linum austriacum subsp. austriacum M | (C4a | 3)
len rakouský pravý
Österreich-Lein

Dosti často se pěstuje a uniká z kultury. Výskyt v Podyjí je považován za nepůvodní. Z Hradiště druh uvádí již na konci 19. st. Oborny (1879). Nyní zaznamenán na třech místech u Hnanic a Havraníků.

Wird sehr oft angebaut und entkommt aus der Kultur. Das Vorkommen in Podyjí gilt als nicht heimisch. Aus Hradiště wird die Art bereits Ende des 19. Jahrhunderts von Oborny (1879) angeführt. Jetzt wurde sie an drei Stellen bei Hnanice und Havraníky verzeichnet.

Linum catharticum
len počistivý
Purgier-Lein

Linum usitatissimum arch | cas | +++
len setý
Flachs

V minulosti byl pěstován např. v okolí Vranova nad Dyjí, Lesné a Čížova (Oborny 1879).

In der Vergangenheit wurde er beispielsweise in der Umgebung von Vranov nad Dyjí, Lesná und Čížov angebaut (Oborny 1879).

Listera ovata
bradáček vejčitý
Groß-Zweiblatt

C4a | §

Vlhké louky, vlhčí dubohabřiny a potoční olšiny. Poprvé druh z území uvádějí Himmelbaur et Stumme (Mašovice, 1923, A. Hatláka [omylem uveden jako Hátlak]), v r. 1951 rostl u Lukova (Drlík et al. 2005), na konci 20. st. u Čížova (J. Čáp, 1993, Pladias), z více lokalit ho uvádí Grulich (1997) a Bravencová et al. (2007a). Nyní byl zjištěn na louce v údolí Klapérova potoka nad silnicí z Čížova do Horního Břečkova a na více místech v údolí Fugnitz.

Feuchtwiesen, feuchtere Eichen-Hainbuchenwälder und Bacherlenwäldchen. Zum ersten Mal wird die Art aus dem Gebiet von Himmelbaur et Stumme (Mašovice, 1923, A. Hatláka [fälschlicherweise als Hátlak angeführt]) erwähnt, 1951 wuchs sie bei Lukov (Drlík et al. 2005), am Ende des 20. Jahrhunderts bei Čížov (J. Čáp, 1993, Pladias), von mehreren Lokalitäten erwähnt wird sie von Grulich (1997) und Bravencová et al. (2007a). Jetzt wurde sie auf einer Wiese im Tal des Baches Klaperův potok oberhalb der Straße von Čížov nach Horní Břečkov und an mehreren Stellen im Fugnitztal gefunden.

Lolium multiflorum
jílek mnohokvětý
Italien-Raygras

M | neo | nat

Hojně vysévaná produkční krátkověká tráva kulturních luk. Z údolí Dyje u Znojma je uváděn již v 19. st. (Oborny 1883–1886). Häufig gesäte Futterpflanze, kurzlebige Gras auf Kulturwiesen. Aus dem Thayatal bei Znojmo wird es bereits im 19. Jahrhundert erwähnt. (Oborny 1883–1886).

Lolium perenne
jílek vytrvalý
Dauer-Lolch

Lolium remotum
jílek oddálený
Lein-Lolch

arch | cas | M | A2 | 0 | § | +++

Jako plevel lněných polí je udáván z okolí Lesné a Čížova (Oborny 1879), z 20. st. již záznamy chybějí. Poslední údaj z České republiky pochází z r. 1974 (cf. Skalický et Štech 2000).

Als Unkraut wird es von Flachsfeldern aus der Umgebung von Lesná und Čížov (Oborny 1879) angeführt, aus dem 20. Jahrhundert gibt es keine Daten mehr. Die letzten Daten aus der Tschechischen Republik stammen aus dem Jahr 1974 (vgl. Skalický et Štech 2000).

Lolium temulentum
jílek mámivý
Taumel-Lolch

arch | cas | A2 | 1 | § | +++

V 19. st. je na Znojmsku udáván jako běžný polní plevel (Oborny 1879). Poslední spolehlivý záznam z České republiky pochází z r. 2002 (cf. Pladias).

Im 19. Jahrhundert wird er in der Region Znojmo als verbreitetes Unkraut angeführt (Oborny 1879). Die letzte verlässliche Aufzeichnung aus der Tschechischen Republik stammt aus dem Jahr 2002 (vgl. Pladias).

Lonicera caprifolium
zimolez kozí list
Echt-Geißblatt

M | neo | nat

Pěstuje se a zplaňuje, místy je i zdomácnělý. Na studovaném území byl nyní nalezen na dvou místech ve Vranově nad Dyjí (P. Filippov, 2019, not.).

Wird gepflanzt und verwildert, an einigen Stellen ist sie auch eingebürgert. Im Untersuchungsgebiet wurde sie nun an zwei Stellen in Vranov nad Dyjí gefunden (P. Filippov, 2019, not.).

Lonicera xylosteum
zimolez obecný
Gewöhnlich-Heckenkirsche

Lonicera tatarica
zimolez tatarský
Tataren-Heckenkirsche

neo | cas

Pěstuje se a zplaňuje; v okolí Znojma byl vysazován i do větrolamů. Zjištěn u Hnanic (P. Filippov, 2020, not.).

Wird kultiviert und verwildert; In der Umgebung von Znojmo wurde sie auch in Windschutzhecken gepflanzt. Gefunden bei Hnanice (P. Filippov, 2020, not.).

Loranthus europaeus
ochmet evropský
Riemenmistel

C4a

Poloparazit na dubech. Roste v celém území, hojněji na východě, k západu jeho četnost klesá, na Vranovsku pak jen vzácně na osluněných dubech.

Halbparasit an Eichen. Er wächst im gesamten Gebiet, häufiger im Osten, seine Häufigkeit nimmt nach Westen hin ab und in der Region Vranov wächst sie nur selten auf sonnenbeschienenen Eichen.

Lotus borbasii
štírovník Borbásův
Slowakei-Hornklee

C2 | VU | 2 | ++

Travnatá místa. Dříve zapsán na jihovýchodě území (Grulich 1997), ale nedoložen.

Pozn.: Proměnlivost štírovníků nebyla dosud kriticky posouzena, záznamy vyžadují potvrzení.

Grasbewachsene Stellen. Früher im Südosten des Territoriums verzeichnet (Grulich 1997), aber nicht belegt.

Anm.: Die Veränderlichkeit des Hornklee wurde bisher noch nicht kritisch beurteilt. Die Aufzeichnungen bedürfen der Bestätigung.

Lotus corniculatus
štírovník růžkatý
Wiesen-Hornklee

Mezofilní trávníky, okraje cest (i v sídlech); hojně v celém území.

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

Pozn.: Velmi proměnlivý druh, na studovaném území chybí vyhodnocení variability moderními metodami.

Mesophile Rasenflächen, Wegränder (auch in Siedlungen); häufig im ganzen Gebiet.

Anm.: Sehr veränderliche Art, im untersuchten Gebiet fehlt eine Bewertung der Variabilität mit Hilfe moderner Methoden.

Lotus maritimus

M | C3 | NT | 3 | ++

ledenec přímořský

Gelb-Spargelklee

syn.: *Tetragonolobus maritimus*

Trávníky, na minerálně silných půdách. Z území byl doložen v r. 1991 u letohrádku Lusthaus (V. Grulich, BRNU, cf. Grulich 1997), kam byl přechodně zavlečen (spolu s *Carex distans*).

Pozn.: Těsně za východní hranicí zjištěn u železnice (Grulich 1997) a východně od Hatí (R. Němec, 2019, not.).

Rasen, auf stark mineralischen Böden. Er wurde 1991 beim Lusthaus nachgewiesen (V. Grulich, BRNU, vgl. Grulich 1997), wo er vorübergehend eingeschleppt wurde (zusammen mit *Carex distans*).

Anm.: Knapp hinter der Ostgrenze wurde er am Bahndamm (Grulich 1997) und östlich von Hatě (R. Němec, 2019, not.) gefunden.

Lotus pedunculatus

M | 2 | ++

štírovník bažinný

Sumpf-Hornklee

syn.: *L. uliginosus*

Vlhké louky; izolovaný výskyt za jihovýchodní hranicí souvislého rozšíření tohoto subatlantského druhu. V r. 1992 pozorován u Čížovského malého rybníka (R. Řepka in Čáp 1994), později již nebyl nalezen.

Feuchtwiesen; isoliertes Vorkommen jenseits der südöstlichen Grenze der kontinuierlichen Verbreitung dieser subatlantischen Art. Im Jahr 1992 am kleinen Teich von Čížov beobachtet (R. Řepka in Čáp 1994), später nicht mehr gefunden.

Lotus tenuis

M | C3 | NT | 3 | ++

štírovník tenkolistý

Salz-Hornklee

Travnatá místa na zasolených půdách; výskyt na severozápadní hranici panonské části areálu druhu. Udáván byl v minulosti od rybníka v Hnaticích (Rydlo 1995) a od Havraníků (V. Grulich, 1994, Pladias), nyní nebyl nalezen.

Grasflächen auf salzhaltigen Böden; Vorkommen an der nordwestlichen Grenze des pannonischen Teils des Areals der Art. In der Vergangenheit wurde er vom Teich in Hnaticce (Rydlo 1995) und aus Havraníky (V. Grulich, 1994, Pladias) erwähnt, jetzt wurde er nicht gefunden.

Lunaria annua

M | neo | nat

měsíčnice roční

Garten-Mondviole

Pěstuje se a občas uniká z kultury. Zjištěna byla např. na okraji lesa u znojemské přehrady (např. M. Valášek, 2019, not.), u Horního Břečkova a jinde.

Wird kultiviert und entkommt manchmal aus der Kultur. Sie wurde zum Beispiel am Rande eines Waldes am Staudamm Znojmo (z. B. M. Valášek, 2019, not.), bei Horní Břečkov und anderswo gefunden.

Lunaria rediviva

C4a | S3 | r

měsíčnice vytrvalá

Wild-Mondviole

Suťové lesy a pobřežní olšiny. Podhorský prvek, sestupuje z chladnějšího severozápadu údolím Dyje až po Šobes, ojediněle ještě roste pod Sealsfieldovým kamenem a u ústí Hájského potoka.

Schuttwälder und Ufererlenwäldchen. Montanes Element, das aus dem kühleren Nordwesten durch das Thayatal bis zum Schobes absteigt, vereinzelt wächst sie noch unterhalb des Sealsfield-Steins und an der Mündung des Baches Hájský potok.

Lupinus polyphyllus

neo | inv

lupina mnoholistá

Stauden-Lupine

Paseky, okraje cest, nekosené trávníky; občas se pěstuje. Zavlečený druh, na Moravě se začal šířit po r. 1920 (Pladias). Na území se nyní chová na více místech invazně, např. na Braitavě a v okolí Čížovského rybníka.

Lichtungen, Wegränder, ungemähte Rasenflächen; wird gelegentlich kultiviert. Eingeschleppte Art, begann sich nach 1920 in Mähren zu verbreiten (Pladias). Im Gebiet verhält sie sich jetzt an mehreren Stellen invasiv, beispielsweise in Braitava und in der Umgebung des Teichs Čížovský rybník.

Luzula campestris

bika ladní

Wiesen-Hainsimse

Mezofilní a suché louky, vřesoviště, ale i světlé lesy.

Pozn.: Nejběžnější druh z okruhu *L. campestris* agg. studovaného území.

Mesophile und trockene Wiesen, Heiden, aber auch lichte Wälder.

Anm.: Im Untersuchungsgebiet die häufigste Art aus der Artengruppe *L. campestris* agg.

Luzula divulgata

bika obecná

Trockenwald-Hainsimse

Listnaté lesy s převahou dubu (ze stinnějších porostů s habrem mizí), paseky a lesní okraje, výjimečně i na vřesovištích; nejvíce na kyselých stanovištích.

Pozn.: Druh popsáný teprve v r. 1980.

Laubwälder, in denen Eichen überwiegen (aus schattigerer Vegetation mit Hainbuchen verschwindet sie), Lichtungen und Waldränder, ausnahmsweise auch auf Heideflächen; meistens an Standorten mit saurem Boden.

Anm.: Beschrieben wurde die Art erst 1980.

Luzula luzuloides subsp. luzuloides

bika bělavá pravá

Gewöhnliche Weiß-Hainsimse

Mezofilní lesy, preferuje kyselé podklady. Hojně v celém území.

Mesophile Wälder, bevorzugt saure Substrate. Häufig im ganzen Gebiet.

Luzula multiflora

bika mnohokvětá
Vielblüten-Hainsimse

Vlhčí louky; podhorský druh. Historicky uváděna převážně na severozápadě území (cf. Grulich 1997). Nyní roste v okolí Čížova, poblíž Vranovských bran, na louce u Klaperova potoka, v okolí letohrádku Lusthaus a U Jejkala (např. P. Filipov, 2019, MZ, vše rev. J. Kirschner).

Pozn.: Kvete později než podobná na území hojnější *L. campestris*.

Feuchtwiesen; Submontane Art. Historisch hauptsächlich im Nordwesten des Gebiets erwähnt (vgl. Grulich 1997). Jetzt wächst sie in der Umgebung von Čížov, nahe dem Vranovská brána, auf einer Wiese am Bach Klaperův potok, in der Umgebung des Lusthauses und U Jejkala (z. B. P. Filipov, 2019, MZ, alle rev. J. Kirschner).

Anm.: Sie blüht später als die ähnliche und im Gebiet häufigere *L. campestris*.

Luzula pallescens

bika bledavá
Blass-Hainsimse

Paseky a okraje lesních cest. Na území uváděna v minulosti vzácně (cf. Grulich 1997). Nyní zaznamenána roztroušeně na lesních cestách na Braitavě, u hráze Čížovského lesního rybníka, na hrázi Žlebského rybníka a doložena U Rumcajse (R. Němec, 2019, MZ, rev. J. Kirschner).

Lichtungen und Ränder von Waldwegen. In der Vergangenheit im Gebiet als selten angeführt (vgl. Grulich 1997). Jetzt zerstreut auf Waldwegen in Braitava, am Damm des Teichs Čížovský lesní rybník, am Damm des Žlebský-Teichs und belegt von der Lokalität U Rumcajse (R. Němec, 2019, MZ, rev. J. Kirschner).

Luzula pilosa

bika chlupatá
Wimper-Hainsimse

Mezofilní lesy; stínomilný podhorský druh na pomístní jihovýchodní hranici souvislého rozšíření (v nížinách jižní Moravy chybí). Oborny (1879) ho udává na více lokalitách mezi Znojmem a Vranovem nad Dyjí. Většina lokalit leží v západní polovině území, směrem na východ druh vyznívá. Mesophile Wälder; schattenliebende montane Art an der lokalen südöstlichen Grenze der kontinuierlichen Verbreitung (fehlt im Tiefland von Südmähren). Oborny (1879) erwähnt sie an mehreren Lokalitäten zwischen Znojmo und Vranov nad Dyjí. Die meisten Lokalitäten liegen in der westlichen Hälfte des Gebiets, nach Osten hin klingt die Art aus.

Lychnis coronaria

kohoutek věncový
Kranz-Kuckucksnelke

Pěstovaná okrasná rostlina, občas zplaňuje: např. u Vranova nad Dyjí, Lukova a Sedlešovic.

Kultivované Zierpflanze, verwildert manchmal: z. B. bei Vranov nad Dyjí, Lukov und Sedlešovice.

Lychnis flos-cuculi

kohoutek luční
Gewöhnlich-Kuckucksnelke

Lycium barbarum

kustovnice cizí
Gewöhnlich-Bocksborn

Křoviny podél cest a na ruderalních místech v obcích. V okolí Znojma ji uvádí už Oborny (1879). Dnes roste hojně na východě území, směrem na západ lokalit ubývá, ale roste i ve Vranově nad Dyjí.

Gebüsche entlang von Wegen und an ruderalen Standorten in Dörfern. In der Umgebung von Znojmo wird der Bocksborn bereits von Oborny (1879) erwähnt. Heute wächst er im Osten des Gebiets häufig, nach Westen hin nimmt die Anzahl der Lokalitäten ab, aber er wächst auch in Vranov nad Dyjí.

Lycopodium clavatum

plavuň vidlačka
Kolben-Bärlapp

M | neo | nat

neo | inv

M | C3 | ++

Travnatá místa v průsecích a kolem lesních cest, na kyselém podloží; podhorský druh. Oborny (1883–1886) druh neuvádí, poprvé byl zjištěn teprve po r. 1990 (Reiterová in Bravencová et al. 2007a, Ekrt in Kaplan et al. 2019), nálezy kopírují průseky po někdejší železně oponě, které později pohltila sukcese. Po r. 2007 již druh nebyl pozorován.

Grasbewachsene Stellen in Schneisen und entlang von Waldwegen, auf saurem Untergrund; montane Art. Oborny (1883–1886) erwähnt die Art nicht, sie wurde erst nach 1990 entdeckt (Reiterová in Bravencová et al. 2007a, Ekrt in Kaplan et al. 2019), Funde kopieren die Schneise entlang des ehemaligen Eisernen Vorhangs, die später infolge von Sukzession zuwuchs. Nach 2007 wurde die Art nicht mehr beobachtet.

Lycopsis arvensis

prlina rolní
Krummhals
syn.: *Anchusa arvensis*

Lycopus europaeus

karbinec evropský
Gewöhnlich-Wolfsfuß

Lysimachia nummularia

vrbina penížková
Pfennigkraut

Lysimachia punctata

vrbina tečkovaná
Punkte-Gilbweiderich

Hojně se pěstuje a občas zplaňuje nebo vytrvává jako pozůstatek kultury, např. v Lukově, v rokli u Podmolí, u Hardegu a u chaty pod Umlaufbergem.

Sie wird häufig gepflanzt, verwildert manchmal oder überdauert als Kulturüberbleibsel, zum Beispiel in Lukov, in der Schlucht bei Podmolí, bei Hardegg und an der Hütte unterhalb des Umlaufbergs.

Lysimachia vulgaris

vrbina obecná
Rispen-Gilbweiderich

arch | nat | 3

neo | nat

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

Lythrum hyssopifolia

kyprej yzopolistý
Ysop-Blutweiderich

M | C2 | VU | 3 | ++

Periodicky obnažované, těžší a minerálně silnější půdy; výskyt je hraniční z hlediska souvislého výskytu na jižní Moravě, v lesní oblasti mezofytika prakticky chybí. Druh byl na území poprvé zaznamenán v r. 2011 u Hnanic (Němec et al. 2014). Nyní nebyl potvrzen z důvodu nepříznivých klimatických podmínek; nálezy lze očekávat.

Pozn.: Mnohem častější je dále na východ od Znojma (Němec et al. 2014; Šumberová in Kaplan et al. 2018a).

Periodisch freigelegte, schwerere und mineralhaltigere Böden. Das Vorkommen liegt im Grenzbereich des kontinuierlichen Vorkommens in Südmähren, im Waldgebiet des Mesophytikums fehlt es praktisch. Die Art wurde im Gebiet erstmals 2011 bei Hnanice verzeichnet (Němec et al. 2014). Jetzt wurde sie aufgrund ungünstiger klimatischer Bedingungen nicht bestätigt; Funde sind zu erwarten.

Anm.: Viel häufiger ist sie weiter östlich von Znojmo (Němec et al. 2014; Šumberová in Kaplan et al. 2018a).

Lythrum salicaria

kyprej vrbice
Gewöhnlich-Blutweiderich

Mahonia aquifolium

mahonie cesmínolistá
Gewöhnlich-Mahonie

neo | nat

Pěstovaný keř. Oborny (1883–1886) ani Grulich (1997) taxon z území neudávají. Dnes hojně zplaňuje v okolí sídel, vstupuje i do přirozené lesní vegetace a místy se chová invazně. Zjištěn na Kraví hoře, na Hradišti, v lese u Horního Břečkova, ale i jinde.

Kultivierter Strauch. Oborny (1883–1886) und Grulich (1997) führen das Taxon aus dem Gebiet nicht an. Heute verwildert sie häufig in der Umgebung von Siedlungen, dringt auch in die natürliche Waldvegetation ein und verhält sich stellenweise invasiv. Gefunden am Kühberg, in Hradiště, im Wald bei Horní Břečkov, aber auch anderswo.

Maianthemum bifolium

pstroček dvoulistý
Zweiblatt-Schattenblümchen

Malus domestica

jabloň domácí
Kultur-Apfel

arch | nat

Především pozůstatky kultury, zplaňuje. Hojně roste v okolí sídel i ruin mlýnů v údolí, vzácněji i v lese.

Vorwiegend Kulturüberbleibsel, verwildert. Er wächst häufig in der Umgebung von Siedlungen und Ruinen von Mühlen im Tal, seltener im Wald.

Malus sylvestris

jabloň lesní
Wild-Apfel

C3 | DD

Lesy na moravské i rakouské straně. Jednotlivé stromy rostou v údolí Dyje, jinde výjimečně.

Pozn.: Zdá se, že u mnohých jedinců se objevují přechodné znaky k *M. domestica*, je pravděpodobné, že jde o vliv hybridizace.

Wälder auf mährischer und österreichischer Seite. Einzelne Bäume wachsen im Thayatal, anderswo nur ausnahmsweise. Anm.: Viele Exemplare weisen allem Anschein nach Übergangsmerkmale zu *M. domestica* auf, wahrscheinlich infolge von Hybridisierung.

Malus x dasyphylla

Kříženec *M. domestica* × *M. sylvestris*, roste roztroušeně v lesích a na okrajích luk v údolí Dyje. Zřejmě je častější než *M. sylvestris*.

Kreuzung aus *M. domestica* × *M. sylvestris*, wächst zerstreut in Wäldern und an den Rändern von Wiesen im Thayatal. Er ist wahrscheinlich häufiger als *M. sylvestris*.

Malva alcea

sléz velkokvětý
Spitzblatt-Malve

C4a | NT | 3r!

Malva moschata

sléz pižmový
Moschus-Malve

M | 3

Malva neglecta

sléz přehlížený
Weg-Malve

arch | nat

Malva pusilla

sléz nizounký
Kleinblüten-Malve

M | arch | nat | C2 | EN | 3

Sídla; preferuje místa obohacená amoniakálním dusíkem. Historicky byl druh znám ze Znojma, Mašovic, Hardeggu a Vranova nad Dyjí (Oborny 1879), později velmi vzácně zaznamenán u Konic (Grulich 1997). Nyní zachycen jen ve Znojmě a u Havraníků (oboje R. Němec, 2019, not.). Siedlungen; bevorzugt mit ammoniakalischem Stickstoff angereicherte Standorte. Historisch gesehen war die Art aus Znojmo, Mašovice, Hardegg und Vranov nad Dyjí (Oborny 1879) bekannt, später wurde sie sehr selten bei Konice nachgewiesen (Grulich 1997). Jetzt nur noch in Znojmo und bei Havraníky gefunden (beide R. Němec, 2019, not.).

Malva sylvestris

sléz lesní
Wild-Malve

M | arch | nat

Ruderální stanoviště, nejčastěji na okrajích cest v sídlech. Pozn.: U Popic byla nalezena i zplanělá var. *mauritanica* (R. Němec et P. Filippov, 2019, MZ). Ruderale Standorte, meist an Wegrändern in Siedlungen. Anm.: Bei Popice wurde auch die verwilderte var. *mauritanica* gefunden (R. Němec et P. Filippov, 2019, MZ).

Malva verticillata

sléz přeslenitý
Quirl-Malve

M | neo | cas

Do území se dostal až nedávno jako výsev do meziřadí vinohradů a zplaňuje (severní okraj Havraníků, pole u Konic,

obojí 2017, R. Němec, not.). V r. 2019 rostl na okraji vinohradu u Hnanic (R. Němec et P. Filippov, not.).

Sie gelangte erst vor kurzem als Aussaat zwischen die Reihen auf Weinbergen und verwildert (nördlicher Rand von Havraníky, Felder bei Konice, beide 2017, R. Němec, not.). 2019 wuchs sie am Rande eines Weinbergs bei Hnanice (R. Němec et P. Filippov, not.).

Marrubium peregrinum M | arch | nat | C1 | CR | 2 | ++
jablečník cizí
Grau-Andorn

Ruderální místa u cest a v sídlech. Hojně rostl v Mašovicích, Podmolí a na Hradišti, v r. 1992 byl sbírán v Popicích (Kaplan in Kaplan et al. 2020), na Hradišti se udržel až do r. 2016, kdy poslední trs zmizel při rekonstrukci silnice (R. Němec, not.).

Ruderalstandorte an Wegen und in Siedlungen. Es wuchs häufig in Mašovice, Podmolí und Hradiště, 1992 wurde es in Popice gesammelt (Kaplan in Kaplan et al. 2020), in Hradiště hielt es sich bis 2016, als das letzte Büschel bei Bauarbeiten an der Straße verschwand (R. Němec, not.).

Marrubium vulgare M | arch | cas | C1 | CR | 1 | S | ++
jablečník obecný
Echt-Andorn

Ruderální plochy v sídlech, preferuje místa obohacená amoniakálním dusíkem. V regionu byl dříve běžný, uváděn je ze Znojma, Mašovic, Podmolí a na mnoha dalších místech (Oborny 1879; Formánek 1887–1897). Udržoval se až do poloviny 20. st. (Drlík et al. 2005), později – tak jako jinde v České republice – ustoupil. Do r. 2000 byl pravidelně pozorován v Havraníkách (V. Grulich in Drlík et al. 2005), lokalita zanikla pod složeným stavebním materiálem. Hlavní příčinou ústupu je zánik pastvy drůbeže v sídlech.

Ruderalflächen in Siedlungen, bevorzugt mit ammoniakalischem Stickstoff angereicherte Standorte. Es war früher in der Region häufig, wird aus Znojmo, Mašovice, Podmolí und vielen anderen Orten erwähnt (Oborny 1879; Formánek 1887–1897). Es hielt sich bis zur Mitte des 20. Jahrhunderts (Drlík et al. 2005), später zog es sich – wie auch anderswo

in der Tschechischen Republik – zurück. Bis zum Jahr 2000 wurde es regelmäßig in Havraníky beobachtet (V. Grulich in Drlík et al. 2005). Der Standort verschwand unter abgelagerten Baustoffen. Der Hauptgrund für den Rückgang ist das Verschwinden von Geflügelweiden in Siedlungen.

Marrubium xpaniculatum M | +++

Kříženec *M. peregrinum* × *M. vulgare*. Udáván ze hřbitova v Mašovicích a z Hradiště (Oborny 1883–1886).

Kreuzung aus *M. peregrinum* × *M. vulgare*. Erwähnt vom Friedhof in Mašovice und aus Hradiště (Oborny 1883–1886).

Matricaria chamomilla arch | nat
heřmánek pravý
Echt-Kamille

Matricaria discoidea neo | nat
heřmánek terčovitý
Knopf-Kamille

Okraje cest v sídlech i mimo ně. Druh se na Moravě zřejmě šířil teprve po r. 1900 (cf. Pladias). V současné době je zde hojný.

Wegränder innerhalb und außerhalb von Siedlungen. Die Art breitete sich in Mähren wahrscheinlich erst nach 1900 aus (vgl. Pladias). Derzeit ist sie hier häufig.

Medicago falcata
tolice srpovitá
Sichel-Luzerne

Medicago lupulina
tolice dětelová
Hopfen-Schneckenklee

Medicago minima C3 | NT | 3
tolice nejmenší
Zwerg-Schneckenklee

Mírně ruderalizované suché trávníky a okraje cest, obvykle na bázemi bohatším substrátu.

Leicht ruderalisierte Trockenrasen und Wegränder, meist auf basenreicheren Untergrund.

Medicago sativa neo | nat
tolice setá
Echt-Luzerne

Medicago xvaria neo | nat
tolice měňavá
Bunt-Luzerne

Kříženec *M. falcata* × *M. sativa*. Především ve východní části území.

Kreuzung aus *M. falcata* × *M. sativa*. Vor allem im östlichen Teil des Gebiets.

Melampyrum arvense arch | nat | C3 | VU | 3r!
černýš rolní
Acker-Wachtelweizen

Melampyrum cristatum C3 | VU | 3
černýš hřebenitý
Kamm-Wachtelweizen

Světliny v teplomilných lesích a lesní lemy. Oborny (1879) druh zaznamenal u Trauznického mlýna, Býčí skály, Ostrohu a na Kozích stezkách. Později byl nalezen na Lipinské louce a na okrouhlíku opuštěného meandru severozápadně od Šobesu (Reiterová in Bravencová et al. 2007a), také nad Danížem východně od Hnanic (Chytrý et Vicherek 2005), v okolí Hardeggu (např. Chytrý et Vicherek 2005), v údolí Fugnitz a u Nového Hrádku (Grulich 1997). Nyní roste na Kozích stezkách (R. Němec et M. Hroneš, 2020, not.) a v okolí Hardeggu (na hřebeni nad Einsiedlerhöhle, R. Němec, 2019, not.). Velmi vzácný a zranitelný druh, hlavním nebezpečím je pozvolné zapojování lesních porostů při bezzáhověm režimu a eutrofizace.

Pozn.: Zjištěn byl jen letní ekotyp (var. *cristatum*; cf. Němec et al. 2018).

Lichtungen in thermophilen Wäldern und Waldsäume. Oborny (1879) verzeichnete die Art an der Mühle Trauznický mlýn, an der Felsformation Býčí skála, auf dem Stoll-

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

first (Ostroh) und auf dem Geißsteig. Sie wurde später auf der Wiese Lipinská louka und am Bogen eines verlassenem Määnders nordwestlich des Bergsporns Schobes (Reiterová in Bravencová et al. 2007a), oberhalb des Bachs Daníž östlich von Hnanice (Chytrý et Vicherek 2005), in der Umgebung von Hardegg (z. B. Chytrý et Vicherek 2005), im Fugnitztal und in Neuhäusel gefunden (Grulich 1997). Jetzt wächst sie auf dem Geißsteig; R. Němec et M. Hroneš, 2020, not.) und in der Umgebung von Hardegg (auf dem Kamm oberhalb der Einsiedlerhöhle, R. Němec, 2019, not.). Sehr seltene und gefährdete Art, die Hauptgefahren sind die allmähliche Verdichtung eingriffsfreier Waldbestände und die Eutrophierung.

Anm.: Gefunden wurde nur der Sommerökotyp (var. *cristatum*; vgl. Němec et al. 2018).

Melampyrum nemorosum

černýš hajní

Hain-Wachtelweizen

Světlé lesy a jejich okraje, preferuje bazičtější podklady. Roste dosti hojně ve střední části, mnohem vzácněji na severozápadě a na východě studovaného území. Výskyt u Mašovic (Grulich 1997) a nálezy L. Ekrtů z plošin nad Dyjí mezi Podmolím a Mašovickými (2010, NDOP) nebyly nyní ověřeny. Zdá se, že ustupuje.

Pozn.: Zjištěn byl jen letní ekotyp (var. *nemosum*).

Lichte Wälder und ihre Ränder, bevorzugt basenreichere Substrate. Es wächst ziemlich häufig im zentralen Teil, viel seltener dann im Nordwesten und Osten des Untersuchungsgebiets. Das Vorkommen bei Mašovice (Grulich 1997) und die Funde von L. Ekrt auf den Hochebenen oberhalb der Thaya zwischen Podmolí und Mašovice (2010, NDOP) wurden jetzt nicht verifiziert. Die Art scheint im Rückgang zu sein.

Anm.: Gefunden wurde nur der Sommerökotyp (var. *nemosum*).

Melampyrum pratense

černýš luční

Gewöhnlich-Wachtelweizen

Melampyrum sylvaticum

černýš lesní

Berg-Wachtelweizen

Lesní lemy; podhorský druh s izolovanou lokalitou. Na území spolehlivě zjištěn v letech 1991–1992 u Lusthausu (Grulich et Chytrý 1993). Možná šlo o přechodný výskyt (zavlečení se sazenicemi stromů).

Pozn.: Další nedoložené údaje pocházejí z typologické databáze ÚHÚL (cf. Pladias), zřejmě jde o záměny za *M. pratense*.

Waldsäume; montane Art mit isolierter Lokalität. Im Untersuchungsgebiet zuverlässig in den Jahren 1991 bis 1992 in der Nähe des Lusthauses gefunden (Grulich et Chytrý 1993). Es handelte sich möglicherweise um ein vorübergehendes Vorkommen (Einschleppung mit Baumsetzlingen).

Anm.: Andere unbelegte Daten stammen aus der walddatypologischen ÚHÚL-Datenbank (vgl. Pladias), dabei handelt es sich wahrscheinlich um Verwechslungen mit *M. pratense*.

Melica altissima

strdivka vysoká

Hoch-Perlgras

Částečně zastíněné skalky. Druh roste pouze na rakouské straně, je zde snad původní, ačkoli v České republice je neofytem (Pyšek et al. 2012). Na Umlaufbergu jej objevil Melzer (1972b), populaci se podrobněji zabývali Schmitzberger et al. (2010). Populace je stabilní, i když zde zřetelně postupuje ruderalizace, zdá se, že se druh dokonce šíří: viz nálezy na Umlaufwiese (P. Filippov, 2019, MZ).

Teilweise beschattete Felsen. Die Art wächst nur auf österreichischer Seite, ist hier wahrscheinlich heimisch, obwohl sie in der Tschechischen Republik ein Neophyt ist (Pyšek et al. 2012). Sie wurde von Melzer (1972b) am Umlaufberg entdeckt, die Population wurde von Schmitzberger et al. (2010) genauer untersucht. Die Population ist stabil, und obwohl die Ruderalisierung hier deutlich voranschreitet, scheint sich die Art sogar zu ausbreiten: siehe den Fund auf der Umlaufwiese (P. Filippov, 2019, MZ).

M | ++

Melica ciliata

strdivka brvitá

Wimper-Perlgras

Skalní terásky, preferuje bazické podklady; lokality leží na severozápadní hranici areálu (výskyty v Čechách jsou vzácné a vzhledem k možným záměnám sporné). V r. 1911 byl druh sbírán u Znojma těsně za hranicí studovaného území (A. Oborny, 1911, MZ), po r. 1990 bylo nalezeno více lokalit ve střední části území na krystalických vápencích a svorech, např. u Nového Hrádku, (cf. Grulich 1997). Tyto lokality byly ověřeny, druh byl ale vzácně zjištěn i na žulách v oblasti mezi Barákem a Hradištěm, kde roste společně s hojnější a podobnou *M. transsilvanica*. Vzhledem k možným záměnám lze obtížně posuzovat nedoložené údaje.

Felsabsätze, bevorzugt basische Substrate; die Lokalitäten liegen an der nordwestlichen Arealgrenze (Vorkommen in Tschechien sind selten und aufgrund möglicher Verwechslungen umstritten). 1911 wurde die Art bei Znojmo knapp hinter der Grenze des untersuchten Gebiets gesammelt (A. Oborny, 1911, MZ). Nach 1990 wurden im zentralen Teil des Gebiets auf kristallinem Kalk- und Schiefergestein mehrere Lokalitäten entdeckt, z. B. bei Neuhäusel (vgl. Grulich 1997). Diese Lokalitäten wurden verifiziert, aber die Art wurde auch selten auf Granitgestein in der Gegend zwischen dem Hügel Barák und Hradiště gefunden, wo sie zusammen mit der häufiger vorkommenden und ähnlichen *M. transsilvanica* wächst. Aufgrund möglicher Verwechslungen ist es schwierig, unbelegte Daten zu bewerten.

Melica nutans

strdivka nicí

Nickend-Perlgras

Melica picta

strdivka zbarvená

Horst-Perlgras

Křovinaté stráně, světlé mezofilní lesy, lesní lemy, vždy na hlubších a bázemi bohatších půdách, zejména na krystalic-

C3 | NT

C3 | NT | 2

kých vápencích a svorech. Roztroušeně ve střední a východní části studovaného území po obou stranách státní hranice mezi Hardeggem a Novým Hrádkem.

Buschige Hänge, lichte mesophile Wälder, Waldsäume, immer auf tiefergründigen und basenreicheren Böden, insbesondere auf kristallinem Kalkstein und auf Schiefer. Zerstreut im zentralen und östlichen Teil des Untersuchungsgebiets auf beiden Seiten der Staatsgrenze zwischen Hardegg und Neuhäusel.

Melica transsilvanica
strdivka sedmihradská
Siebenbürger Wimper-Perlgras

C4a | r

Melica uniflora
strdivka jednokvětá
Einblüten-Perlgras

Melilotus albus
komonice bílá
Weiß-Steinklee

arch | nat

Melilotus officinalis
komonice lékařská
Echt-Steinklee

arch | nat

Melissa officinalis
meduňka lékařská
Zitronen-Melisse

M | neo | nat

Pěstovaný druh, občas zplaňuje, např. Konice (P. Filippov, 2020, not.).
Kultivierte Art, verwildert manchmal, z. B. in Konice (P. Filippov, 2020, not.).

Melittis melissophyllum
medovník meduňkolistý
Immenblatt

C4a | § 3

Světlé mezofilní a teplomilné lesy a jejich lemy, na hlubších půdách, preferuje minerálně bohatší podklady. Zdá se, že vlivem postupného zapojování porostů mírně ustupuje.

Lichte mesophile und thermophile Wälder und ihre Ränder, auf tiefergründigen Böden, bevorzugt mineralstoffreichere Substrate. Sie scheint aufgrund der allmählichen Verdichtung der Vegetation leicht zurückzugehen.

Mentha aquatica
máta vodní
Wasser-Minze

M

Mentha arvensis
máta rolní
Acker-Minze

Mentha longifolia
máta dlouholistá
Ross-Minze

Mentha spicata subsp. spicata
máta klasnatá pravá
Kahle Grüne Minze

M | neo | cas | ++

Pěstovaný druh, občas zplaňuje nebo přetrvává jako pozůstatek kultury. Z okolí Podmolí udává Grulich (1997). V současné době neověřen.
Kultivierte Art, verwildert manchmal oder überdauert als Kulturüberbleibsel. Aus der Umgebung von Podmolí wird sie von Grulich (1997) angeführt. Derzeit nicht verifiziert.

Mentha xgracilis
máta jemná
Edel-Minze

M | neo | cas | +++

Ustálený kříženec *M. arvensis* × *M. spicata*. V r. 1954 zaznamenán ve Vranově nad Dyjí (Drlík et al. 2005).
Stabile Kreuzung aus *M. arvensis* × *M. spicata*. 1954 in Vranov nad Dyjí verzeichnet (Drlík et al. 2005).

Mentha xverticillata
máta přeslenitá
Quirl-Minze

M

Ustálený kříženec *M. aquatica* × *M. arvensis*. Na konci 19. st. rostl ve Znojmě a okolí, u Hnanic, Lukova a Hardeggu, v 80. letech 20. st. byl sbírán u Čížova (cf. Štěpánek 1998). Grulich (1997) taxon z území neudává. V rámci tohoto výzkumu byl nalezen na lokalitě U Rumcajse.

Stabile Kreuzung aus *M. aquatica* × *M. arvensis*. Ende des 19. Jahrhunderts wuchs sie in Znojmo und Umgebung, bei Hnanice, Lukov und Hardegg. In den 1980er Jahren wurde sie bei Čížov gesammelt (vgl. Štěpánek 1998). Grulich (1997) erwähnt das Taxon nicht aus dem Gebiet. Im Rahmen dieser Forschung wurde es an der Lokalität U Rumcajse gefunden.

Mercurialis annua
bažanka roční
Einjahrs-Bingelkraut

arch | nat

Mercurialis ovata
bažanka vejčitá
Eiblatt-Bingelkraut

M | C2 | VU | § 1

Doubravy a dubohabřiny, na živinami bohatších místech; výskyt na lokální severozápadní hranici ne zcela souvislého areálu – území je jedno z center výskytu v České republice. Poprvé byl druh zaznamenán u Býčí skály (Himmelbaur et Stumme 1923) a později tamtéž uváděn v 50. letech (Drlík et al. 2005). V 80. a 90. letech 20. st. byly známy čtyři lokality: Králův stolec, Liščí skála, mezi Liščí skálou a Šobesem a Šobes (Grulich 1996b), později přibyl údaj nad mlýnem Papírna (P. Šmarda, 2008, MZ). Bažanka vejčitá byla nyní potvrzena na Býčí skále, Šobesu a na hraně údolí nad opuštěným meandrem v Dlouhém lese severozápadně od Šobesu. Eichen- und Eichen-Hainbuchenwälder, an nährstoffreicheren Stellen; Vorkommen an der lokalen nordwestlichen Grenze eines nicht vollständig zusammenhängenden Areals – das Gebiet ist eines der Vorkommenszentren in der Tschechischen Republik. Die Art wurde zuerst an der Felsformation Býčí skála (Himmelbaur et Stumme 1923) verzeichnet und auch in den 1950er Jahren dort angeführt (Drlík et al. 2005). In den 1980er und 1990er Jahren waren vier Lokalitäten bekannt: Königsstuhl, Liščí skála, zwischen Liščí skála und Schobes und der Bergsporn Schobes (Grulich 1996b), später kam ein Fund oberhalb der ehemaligen

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

Papírna hinzu (P. Šmarda, 2008, MZ). Das Eiblatt-Bingelkraut wurde nun auf der Felsformation Býčí skála, auf dem Schobes und am Rande des Tals oberhalb eines verlassenem Määanders im Langen Wald (Dlouhý les) nordwestlich des Schobes bestätigt.

Mercurialis perennis

bažanka vytrvalá
Wald-Bingelkraut

Mespilus germanica

mišpule obecná
Mispel

Stará kulturní dřevina, jako pozůstatek kultury vytrvává, zplaňuje, ale je i nově vysazována. Na Znojmsku se pěstovala již v 19. st. (Oborny 1883–1886) a v r. 1950 byla doložena z Hradiště (Drlík et al. 2005).

Pozn.: Kromě jedinců roubovaných na hlohy a hrušně byly zaznamenány semenáče (např. na Kraví hoře a v okolí Hnanic). Alter Kulturbaum, überdauert als Kulturüberbleibsel, verwildert, wird aber auch neu gepflanzt. In der Region Znojmo wurde er bereits im 19. Jahrhundert kultiviert (Oborny 1883–1886) und 1950 aus Hradiště dokumentiert (Drlík et al. 2005).

Anm.: Zusätzlich zu Individuen, die auf Weißdorn- und Birnbäume gepropft wurden, wurden Sämlinge verzeichnet (z. B. auf dem Kühberg und in der Umgebung von Hnanice).

Microrrhinum minus

hledíček menší
Gewöhnlich-Klaffmund
syn.: *Chaenorhinum minus*

Microthlaspi perfoliatum

penízek prorostlý
Durchwachs-Kleintäschel
syn.: *Thlaspi perfoliatum*

Milium effusum

pšeníčko rozkladité
Wald-Flattergras

Minuartia rubra

kuřička svazčitá
Büschel-Miere
syn.: *M. fastigiata*

Rozvolněné trávníky a skalní terásky, preferuje vápenec. Poprvé byla zjištěna až v první polovině 20. st. v okolí Hardeggu (Suza et Šmarda 1932), po r. 1990 pak potvrzena na více místech, mj. i na svorech Vraní skály (Grulich et Chytrý 1993). Nyní byla ověřena na několika lokalitách v údolí Fugnitz a v Hardeggu, na moravské straně na Kozích stezkách.

Lockere Rasenflächen und Felsabsätze, bevorzugt Kalkstein. Sie wurde erstmals in der ersten Hälfte des 20. Jahrhunderts in der Umgebung von Hardegg entdeckt (Suza et Šmarda 1932), nach 1990 dann an mehreren Stellen bestätigt, unter anderem am Schiefergestein des Rabenfelsen (Grulich et Chytrý 1993). Jetzt wurde sie an mehreren Stellen im Fugnitztal und in Hardegg, auf mährischer Seite auf dem Geißsteig verifiziert.

Minuartia viscosa

kuřička lepkavá
Kleb-Miere

Oborny (1879, 1883–1886) druh udává na více lokalitách (Kraví hora, kopečky mezi Konicemi a Hnanicemi, Devět mlýnů a Gránické údolí). Později vymizela (jakož i v celé České republice, cf. Grulich 2017), dnes v regionu neroste.

Oborny (1879, 1883–1886) erwähnt die Art an mehreren Lokalitäten (Kühberg, Hügel zwischen Konice und Hnanice, Neunmühlen und im Tal Gránické údolí). Sie verschwand später (wie auch in der gesamten Tschechischen Republik, vgl. Grulich 2017). Wächst heute nicht in der Region.

Mirabilis jalapa

nocenka zahradní
Mexiko-Wunderblume

Zplaňuje v okolí zahrádkářské kolonie na Kraví hoře (R. Němec, 2019, MZ).

Verwildert in der Umgebung einer Gartenkolonie auf dem Kühberg (R. Němec, 2019, MZ).

C2 | EN | 3

Misopates orontium

šklebivec přímý
Katzenmaul

Polní plevel, zřídka na ruderalních stanovištích. Z okolí Znojma byl doložen již v 19. st. (A. Oborny, 1909, MZ) a později udáván z Hradiště a z Kraví hory (Drlík et al. 2005). Na přelomu 80. a 90. let rostl u Popic a Hnanic (Grulich 1997). Nyní nalezen pouze ve Znojmě, ve spáře zdi na levém břehu Dyje u železničního mostu (R. Němec, 2019, not. et foto).

Feldunkraut, selten an ruderalen Standorten. Aus der Umgebung von Znojmo wurde es bereits im 19. Jahrhundert belegt (A. Oborny, 1909, MZ) und später aus Hradiště und vom Kühberg erwähnt (Drlík et al. 2005). Um die Wende der 1980er und 1990er Jahre wuchs es bei Popice und Hnanice (Grulich 1997). Jetzt nur in Znojmo gefunden, in der Fuge einer Mauer am linken Thaya-Ufer an der Eisenbahnbrücke (R. Němec, 2019, not. et foto).

Moehringia trinervia

mateřka trojžilná
Dreinerven-Nabelmiere

Molinia arundinacea* subsp. *arundinacea

bezkolonec rákosovitý
Groß-Pfeifengras

Mezofilní lesy i mezofilní louky. Roztroušeně, roste především v lesích na plošinách na severozápadě území, méně často na loukách v údolí Dyje a Fugnitz a vzácně jinde.

Pozn.: Revize herbářových dokladů potvrdila na studovaném území výskyt pouze tohoto druhu z okruhu *M. caerulea* agg. (Lukov, V. Drlík, 1950, MZ; Vranov nad Dyjí, J. Komárek, 1949, MZ; oboje rev. M. Dančák).

Mesophile Wälder und mesophile Wiesen. Zerstreut, wächst vor allem in Wäldern auf den Hochebenen im Nordwesten des Gebiets, weniger häufig auf Wiesen in den Tälern von Thaya und Fugnitz und selten anderswo.

Anm.: Die Revision der Herbarbelege bestätigte im Gebiet das Vorkommen nur dieser Art aus der Artengruppe *M. caerulea* agg. (Lukov, V. Drlík, 1950, MZ; Vranov nad Dyjí, J. Komárek, 1949, MZ; beide rev. M. Dančák).

M | arch | cas | C2 | EN | 2

M | A2 | 2 | +++

M | neo | cas

Moneses uniflora

jednokvíték velevětý
Moosauge

M | C1 | EN | r | +++

Z lokality Mühlberg bei Liliendorf (Lesná) udává Oborny (1883–1886), naposledy byl sbírán r. 1951 u Onšova (Drlík et al. 2005). Těsně za hranicí studovaného území rostl také u Lančova (A. Oborny, 1884, MZ). Z celého regionu později vymizel.

Von der Lokalität Mühlberg bei Liliendorf erwähnt sie Oborny (1883–1886), zuletzt 1951 bei Onšov gesammelt (Drlík et al. 2005). Knapp hinter der Grenze des Untersuchungsgebiets wuchs sie auch bei Lančov (A. Oborny, 1884, MZ). Später verschwand es aus der ganzen Region.

Monotropa hypopitys

hnílák smrkový
Behaart-Fichtenspargel

M | C3 | VU

Mezofilní lesy, nezelený mykotrofní druh s nepravidelným výskytem. Na studovaném území byl vícekrát zaznamenán (Oborny 1883–1886, Drlík et al. 2005, Bravencová et al. 2007a), ovšem na přelomu 80. a 90. nalezen nebyl (cf. Grulich 1997). Nyní roste na více místech v západní a střední části území.

Pozn.: Všechny pozorované rostliny měly vnitřní stranu koruny chlupatou, příbuzný druh *M. hypophegea* s lysou korunou z území dosud nebyl doložen. Oborny (1879) jej sice z několika lokalit udává, ale později své údaje už nepřebírá (Oborny 1883–1886).

Mesophile Wälder, nicht grüne mykotrophe Art mit unregelmäßigem Vorkommen. Wurde mehrmals im Untersuchungsgebiet verzeichnet (Oborny 1883–1886, Drlík et al. 2005, Bravencová et al. 2007a), aber um die Wende der 80er und 90er Jahre nicht gefunden (vgl. Grulich 1997). Wächst jetzt an mehreren Stellen im westlichen und zentralen Teil des Gebiets.

Anm.: Alle beobachteten Pflanzen hatten eine behaarte Innenseite der Krone, die verwandte Art *M. hypophegea* mit kahler Krone wurde aus dem Gebiet noch nicht belegt. Oborny (1879) erwähnt sie zwar von mehreren Orten, übernimmt aber später seine Daten nicht (Oborny 1883–1886).

Morus alba

morušovník bílý
Weiß-Maulbeere

M | neo | cas

Pěstovaný druh, vzácně zplaňuje, např. na Kraví hoře u zahrádkářské kolonie.

Kultivierte Art, verwildert selten, zum Beispiel auf dem Kühberg nahe der Gartenkolonie.

Muscari armeniacum

modřelec arménský
Armenien-Traubenhyazinthe

neo | cas

Recentně nejčastěji pěstovaný druh modřence, hojně zplaňuje zejména v okolí sídel, ojediněle i ve volné krajině, např. na Zimmerhakově stepi u Popice nebo u vyhlídky na šiji Umlaufbergu. Oproti stavu v 90. letech 20. st. (cf. Grulich 1997) se zřejmě šíří.

Rezent am häufigsten kultivierte Hyazinthenart, verwildert häufig in der Umgebung von Siedlungen, vereinzelt auch in freier Landschaft, zum Beispiel in der Hügel Zimmerhakelova step bei Popice oder am Aussichtspunkt auf dem Kamm des Umlaufbergs. Im Vergleich zur Situation in den 1990er Jahren (vgl. Grulich 1997) breitet sie sich offenbar aus.

Muscari comosum

modřelec chocholatý
Schopf-Traubenhyazinthe

M | C3 | NT | 3

Muscari neglectum

modřelec hroznatý
Weinbergs-Traubenhyazinthe
syn.: *M. racemosum*

M | C2 | VU | ++

Historicky je udáván od Konic, Popice a Havraníků (Oborny 1879), v r. 1951 byl doložen od Hradiště (Drlík et al. 2005). Později byl uváděn v okolí Havraníků, Konic, Popice, Kraví hory (Krejčí 1980) a Hradiště (Grulich 1997). Nyní nalezen nebyl.

Historisch wird sie aus Konice, Popice und Havraníky (Oborny 1879) erwähnt, 1951 wurde sie aus Hradiště belegt (Drlík et al. 2005). Später wurde sie in der Umgebung von Havraníky, Konice, Popice, Kühberg (Krejčí 1980) und

Hradiště (Grulich 1997) erwähnt. Jetzt wurde sie nicht gefunden.

Muscari tenuiflorum

modřelec tenkokvětý
Schmalblüten-Traubenhyazinthe

M | C2 | VU | § 3 | 3

Květnaté lesní lemy na horní hraně údolí Dyje. Historicky je udáván od Popice (Oborny 1879), v r. 1951 sbírán u Hradiště (Drlík et al. 2005), kde ho zachytil i Krejčí (1980), v 90. letech rostl u Sealsfieldova kamene (Grulich 1997). Nyní byl prokázán na třech lokalitách: Sealsfieldův kámen u Popice, vinice Šobes a Hradištské terasy.

Blumenreiche Waldsäume am oberen Rand des Tals der Thaya. Historisch wird sie aus Popice (Oborny 1879) erwähnt, 1951 in der Nähe von Hradiště gesammelt (Drlík et al. 2005), wo sie auch von Krejčí (1980) gefunden wurde, wuchs in den 1990er Jahren am Sealsfield-Stein (Grulich 1997), nun an drei Lokalitäten nachgewiesen: am Sealsfield-Stein bei Popice, am Weinberg Schobes und auf den Pöltenberg.

Mycelis muralis

mléčka zední
Mauer-Lattich

Myosotis arvensis

pomněnka rolní
Acker-Vergissmeinnicht

arch | nat

Myosotis caespitosa

pomněnka trsnatá
Schlafes Sumpf-Vergissmeinnicht
syn.: *M. laxa*, *M. laxa* subsp. *caespitosa*

M | C4a | 3 | ++

Obnažená rybníční dna. Druh byl poprvé zjištěn v r. 1994 ve vypuštěném rybníku Podmolí (Rydlo 1995). Nyní nalezen nebyl, ale vzhledem k značné fluktuaci výskytu lze nový náález očekávat.

Freiliegender Teichgründe. Die Art wurde erstmals 1994 im abgelassenen Teich in Podmolí entdeckt (Rydlo 1995). Jetzt wurde sie nicht gefunden, aber angesichts erheblicher Vorkommensschwankungen sind neue Funde zu erwarten.

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

Myosotis discolor

pomněnka různobarvá
Bunt-Vergissmeinnicht
syn.: *M. versicolor*

Narušená místa na loukách a u cest. Z údolí Dyje u Znojma byl druh dlouho znám (Oborny 1879, 1883–1886; Himmelbauer et Stumme 1923; Drlík et al. 2005); později na celé Moravě ustoupil, takže v letech 1980–1997 zde nebyl zjištěn (Grulich 1997). Nyní nalezen na křížení lesních cest u Podmolí (J. Hummel, 2019, MZ) a rovněž na úhoru u signálky západně od Čížova (T. Vymyslický, 2020, not.). Zdá se, že se v současnosti v České republice opět šíří (cf. Pladias).

Gestörte Stellen auf Wiesen und an Wegen. Die Art war lange aus dem Thayatal bei Znojmo bekannt (Oborny 1879, 1883–1886; Himmelbauer et Stumme 1923; Drlík et al. 2005); später ging sie in ganz Mähren zurück, so dass sie hier in den Jahren 1980–1997 nicht gefunden wurde (Grulich 1997). Jetzt gefunden an einer Kreuzung von Waldwegen bei Podmolí (J. Hummel, 2019, MZ) und auch auf einer Brache am Signalweg westlich von Čížov (T. Vymyslický, 2020, not.) Anscheinend breitet sie sich derzeit in der Tschechischen Republik wieder aus (vgl. Pladias).

Myosotis nemorosa

pomněnka hajní
Hain-Sumpfvergissmeinnicht

Mokřiny v pcháčovských loukách; podhorský druh na lokální jihovýchodní hranici výskytu. V r. 1993 byl taxon zaznamenán u Čížova (J. Čáp, 1993, Pladias) a nyní potvrzen na více lokalitách v severozápadní části a na rakouské straně v jihovýchodním cípu NP Thayatal.

Feuchtgebiete, auf Kratzdistelwiesen; montane Art an einer lokalen südöstlichen Arealgrenze. 1993 wurde das Taxon bei Čížov verzeichnet (J. Čáp, 1993, Pladias) und nun an mehreren Lokalitäten im nordwestlichen Teil und auf österreichischer Seite im südöstlichen Zipfel des NP Thayatal bestätigt.

Myosotis palustris* subsp. *laxiflora

pomněnka bahenní volnokvětá

M | C2 | NT | 3

Eigentliches Sumpfvergissmeinnicht
syn.: *M. scorpioides*

Břehy toků, lesní mokřiny a vlhké louky; roztroušeně ve střední a západní části území, na jihovýchodě téměř výhradně jen na březích Dyje.

Ufer von Bächen, Waldnassstellen und Feuchtwiesen; zerstreut im zentralen und westlichen Teil des Gebiets, im Südosten fast ausschließlich an den Ufern der Thaya.

Myosotis ramosissima

pomněnka chlumní
Hügel-Vergissmeinnicht

Myosotis sparsiflora

pomněnka řídkokvětá
Lockerblüten-Vergissmeinnicht

Podél toků v lesích, u lesních cest a v křovinách; dosti hojně. Zdá se, že se oproti stavu v 90. letech 20. st. (cf. Grulich 1997) šíří.

Entlang von Bächen in Wäldern, an Waldwegen und in Gebüsch; ziemlich häufig. Im Vergleich zur Situation in den 1990er Jahren scheint sie sich auszubreiten (vgl. Grulich 1997).

Myosotis stricta

pomněnka drobnokvětá
Sand-Vergissmeinnicht

Nezapojená místa v suchých trávnících, skalní terásky, okraje cest. Roztroušeně po celém území, často společně s *M. ramosissima*, ale poněkud vzácněji.

Offene Stellen in Trockenrasen, Felsabsätze, Wegränder. Über das gesamte Gebiet zerstreut, oft zusammen mit *M. ramosissima*, aber etwas seltener.

Myosotis sylvatica

pomněnka lesní
Wald-Vergissmeinnicht

Myosoton aquaticum

křehkýš vodní
Wasser-Sternmiere
syn.: *Stellaria aquatica*

Myosurus minimus

myší ocásek nejmenší
Gewöhnlich-Mäuseschwanz

Periodické polní mokřady. V 19. st. jej A. Oborny doložil z více míst u Konic, Popic a Kraví hory (Šumberová in Kaplan et al. 2017b), na řadě lokalit je znám i z nedávné doby (též Němec et Žáková 2012, Němec et al. 2014). V letech 2019–2020 nebyly podmínky pro růst druhu příznivé, byl zaznamenán pouze u Mašovic a Lukova.

Periodische Ackerfeuchtstellen. Im 19. Jahrhundert wurde er von A. Oborny an mehreren Stellen bei Konice, Popice und am Kühberg dokumentiert (Šumberová in Kaplan et al. 2017b), von einer Reihe von Lokalitäten ist er auch aus jüngster Zeit bekannt (auch Němec et Žáková 2012, Němec et al. 2014). In den Jahren 2019–2020 herrschten keine günstigen Bedingungen für das Wachstum der Art, sie wurde nur bei Mašovice und Lukov verzeichnet.

Myriophyllum spicatum

M | ++
stolístek klasnatý
Ähren-Tausendblatt

V 19. st. je udáván jako nejhojnější vodní rostlina v Dyji u Znojma a Vranova nad Dyjí (Oborny 1879). V r. 1900 byl doložen z Dyje pod Ostrohem u Nového Hrádku (F. B. Teuber, BRNM, cf. Prančl in Kaplan et al. 2016a), Grulich (1997) ho uvádí pouze ze tří polí síťového mapování. V letech 1994 a 2008 byl sbírán v Čížovském rybníce (Prančl l. c.). Nyní nebyl nalezen.

Im 19. Jahrhundert wurde es als die am häufigsten vorkommende Wasserpflanze in der Thaya bei Znojmo und Vranov nad Dyjí (Oborny 1879) angeführt. 1900 wurde es aus der Thaya unterhalb des Bergsporns bei Neuhäusel dokumentiert (F. B. Teuber, BRNM, vgl. Prančl in Kaplan et al. 2016a). Grulich (1997) erwähnt es aus nur drei Feldern der Netzkartierung. In den Jahren 1994 und 2008 wurde es im Teich Čížovský rybník (Prančl l. c.) gesammelt. Jetzt wurde es nicht gefunden.

Myrrhis odorata

čechřice vonná
Süßdolde

M | arch | nat

Pěstována v Konicích a díky dobré klíčivosti semen se v obci šíří (P. Filippov, 2020, not.).

Wird in Konice kultiviert und breitet sich dank hoher Keimfähigkeit der Samen im Dorf aus (P. Filippov, 2020, not.).

Narcissus poeticus

narcis bílý
Dichter-Narzisse

M | neo | cas

Pěstovaný druh, který vytrvává jako pozůstatek kultury nebo zřídka zplaňuje, a to i dále od sídel, např. u Obelisku nad Ledovými slujemi.

Kultivierte Art, die als Kulturüberbleibsel überdauert oder selten verwildert, und dies auch in größerer Entfernung von Siedlungen, beispielsweise am Obelisk oberhalb der Eisleithen.

Narcissus pseudonarcissus

narcis žlutý
Gelbe-Narzisse

M | neo | cas

Běžně se pěstuje a zplaňuje. Většinou zjištěn v blízkosti sídel, ojediněle ale i na břehu Dyje pod Faltýskovým mlýnem (P. Filippov, 2020, not.).

Wird gemeinhin kultiviert und verwildert. Meist in der Nähe von Siedlungen gefunden, vereinzelt aber auch an den Ufern der Thaya unterhalb der Mühle Faltýskův mlýn (P. Filippov, 2020, not.).

Nardus stricta

smilka tuhá
Bürstling

r

Vřesoviště, lesní světliny, okraje lesních cest, i vyšší terasy v údolí Dyje, na kyselých podkladech. Roztroušeně, většina lokalit v žulové části na východě území, nikde nevytváří větší porosty.

Heiden, Waldlichtungen, Waldwegränder, auch höhere Terrassen im Tal der Thaya, auf sauren Substraten. Zerstreut, die

meisten Lokalitäten im Granitgestein-Teil im Osten des Gebiets, bildet nirgends größere Bestände.

Nassella tenuissima

Federgras
syn.: *Stipa tenuissima*

neo | cas

V posledních letech se pěstuje a díky semenům s pérnatou osinou snadno z kultury uniká (Havraníky, R. Němec, 2019, MZ, rev. R. Řepka; Hnanice, R. Němec et L. Hrouda, 2020, not.).

Pozn.: Druh zatím nebyl uváděn z České republiky: kategorie neo cas jsou nově navrženy.

In den letzten Jahren wurde sie kultiviert und entweicht dank Diasporen mit gefiederter Granne leicht aus der Kultur (Havraníky, R. Němec, 2019, MZ, rev. R. Řepka; Hnanice, R. Němec et L. Hrouda, 2020, not.).

Anm.: Die Art wurde bisher nicht aus der Tschechischen Republik angeführt: Die Kategorien neo cas sind Neuvorschläge.

Nasturtium officinale

potočnice lékařská
Echt-Brunnenkresse

M | C2 | VU | § 2 | 3

Břehy tekoucích vod. Dostí nápadný druh, který byl na studovaném území zjištěn teprve v r. 2007 ve Znojmě na břehu Dyje pod přehradou (Z. Musil, 2007, foto), kde jsme jej nyní potvrdili (R. Němec, 2019, MZ).

Pozn.: Oborny (1883–1886) jej neuvádí, zřejmě se rozšířil teprve v průběhu 20. st.: v r. 1953 byl zjištěn v Dobšicích (Drlík et al. 2005). Dnes tvoří podél Dyje mezi Dobšicemi a Hrádkem místy rozsáhlé porosty a v současné době se šíře šíří.

Ufer von Fließgewässern. Ziemlich auffällige Art, die im Untersuchungsgebiet erstmals 2007 in Znojmo am Ufer der Thaya unterhalb des Damms gefunden wurde (Z. Musil, 2007, Foto), wo wir sie jetzt bestätigt haben (R. Němec, 2019, MZ).

Anm.: Oborny (1883–1886) erwähnt sie nicht, sie verbreitete sich wahrscheinlich erst im 20. Jahrhundert: 1953 wurde sie in Dobšice gefunden (Drlík et al. 2005). Heute bildet sie ent-

lang der Thaya zwischen Dobšice und Hrádek stellenweise ausgedehnte Bestände und breitet sich derzeit eher aus.

Neotinea ustulata

vstavač osmahlý
Brand-Keuschstängel
syn.: *Orchis ustulata*

C1 | CR | § 2 | 3 | §

Mezofilní a xerofilní trávničky, často na bazickém podkladu. Oborny (1879; 1883–1886) jej znal z obou stran hranice u Hardegg, v údolí Fugnitz i Dyje, v r. 1951 byl doložen u Trauznického mlýna (Drlík et al. 2005), lokalita však zanikla po napuštění znojemské přehrad. Později byl opakovaně pozorován u Čížova, Hardegg, Lukova, na Hlubockých loukách (cf. Krejčí 1980; Grulich 1996b; Grulich 1997) i na Ptačím vrchu u Vranova nad Dyjí (M. Škorpík in Grulich et al. 1996b). Nyní jsme jej potvrdili na loukách u Čížova, Hardegg, na Sloním hřbetu, pod Barákem, pod Šobesem a na Lipinské louce.

Pozn.: Na studovaném území převažuje jarní morfortyp (var. *ustulata*), ale letní (var. *aestivalis*) byl zaznamenán také: Hardecká stráň (R. Stejskal 4. 7. 2004, foto) a Obere Bärenmühlwiese u Hardegg (P. Filippov et R. Němec, 2020, not.; oba morfortypy), v minulosti též Sloní hřbet (L. Reiterová, 1997, not.; oba morfortypy).

Mesophile und xerophile Rasen, oft auf basischem Substrat. Oborny (1879; 1883–1886) kannte sie von beiden Seiten der Grenze bei Hardegg sowie aus den Tälern von Fugnitz und Thaya. 1951 wurde er an der Mühle Trauznický mlýn dokumentiert (Drlík et al. 2005). Die Lokalität verschwand jedoch nach der Flutung des Stausees von Znojmo. Später wurde sie wiederholt bei Čížov, Hardegg, Lukov, auf den Wiesen Hlubocké louky (vgl. Krejčí 1980; Grulich 1996b; Grulich 1997) und auf dem Hügel Ptačí vrch in der Nähe von Vranov nad Dyjí beobachtet (M. Škorpík in Grulich et al. 1996b). Wir haben sie jetzt auf Wiesen bei Čížov und Hardegg, auf dem Hang Sloní hřbet, unterhalb des Hügels Barák, unterhalb des Bergsporns Schobes und auf der Wiese Lipinská louka bestätigt.

Anm.: Im untersuchten Gebiet überwiegt der Frühlings-Morphotyp (var. *ustulata*), aber auch der Sommer-Morphotyp (var. *aestivalis*) wurde verzeichnet: Hang Hardecká stráň

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

(R. Stejskal 4. 7. 2004, Foto) und Obere Bärenmühlwiese bei Hardegg (P. Filippov et R. Němec, 2020, not.; beide Morphotypen), in der Vergangenheit auch auf dem Hang Sloní hřbet (L. Reiterová, 1997, not.; beide Morphotypen).

Neottia nidus-avis C4a | NT | §
hlísník hnízdák
Vogel-Nestwurz

Nepeta cataria M | arch | nat | 3
šanta kočičí
Echt-Katzenminze

Pěstuje se a občas zplaňuje. Dříve druh rostl vzácně na Šobesu a u Lesné (Grulich 1997), nyní zjištěn ojedinele u Podmolí, v Konicích a na Hradišti.

Wird kultiviert und verwildert gelegentlich. Früher wuchs die Art selten am Schobes und bei Lesná (Grulich 1997), heute wurde sie nur noch vereinzelt bei Podmolí, Konice und Hradiště gefunden.

Nepeta nuda M | C2 | VU | 2
šanta lesostepní
Pannonien-Katzenminze
syn.: *N. pannonica*

Travnatá místa. Oborny (1879) uvádí nález z r. 1836 u Znojma (M. von Uechtritz) a od cesty z Mašovic do Lukova. Později byla pozorovaná v okolí Podmolí (Grulich 1997). U kapličky u silnice na západním okraji Podmolí roste dodnes, dále byla nyní nalezena na několika mikrolokalitách na Lipinské louce v údolí Dyje.

Grasbewachsene Stellen. Oborny (1879) erwähnt einen Fund aus dem Jahr 1836 bei Znojmo (M. von Uechtritz) und einen von der Straße von Mašovice nach Lukov. Sie wurde später in der Umgebung von Podmolí beobachtet (Grulich 1997). Nahe der Kapelle an der Straße am westlichen Rand von Podmolí wächst sie bis heute, auch wurde sie jetzt an mehreren Mikrolokalitäten auf der Wiese Lipinská louka im Tal der Thaya gefunden.

Nepeta racemosa M | neo | nat
šanta hroznovitá
Traubige Katzenminze

Pěstovaný druh, zplaněl v okolí Vranova nad Dyjí (Felicitano údolí a u náměstí v obci, P. Filippov et. R. Němec, 2019, not.). Kultivovaná Art, verwildert in der Umgebung von Vranov nad Dyjí (Tal Felicitano údolí und auf dem Marktplatz des Ortes, P. Filippov et. R. Němec, 2019, not.).

Neslia paniculata arch | nat
řepinka latnatá
Rispen-Finkensame

Okraje polí. Vzácně: nyní nalezena jen na jihovýchodě území a v Hardeggu.

Feldränder. Selten: jetzt nur im Südosten des Gebiets und in Hardegg gefunden.

Nigella arvensis arch | cas | C1 | CR | 2 | +++
černucha rolní
Acker-Schwarzkümmel

Teplomilný polní plevel. Je udáván z okolí Hardegg, Lukova, Mašovic, Znojma, Konic a Popic (Oborny 1879), ještě v r. 1950 byl sbírán v okolí Hradiště (Drlík et al. 2005). Později vymizel, již Grulich (1997) uvádí jako vyhynulý.

Thermophiles Feldkraut. Sie wurde aus der Umgebung von Hardegg, Lukov, Mašovice, Znojmo, Konice und Popice (Oborny 1879) angeführt und noch 1950 in der Umgebung von Hradiště gesammelt (Drlík et al. 2005). Sie verschwand später, bereits Grulich (1997) führt sie als ausgestorben an.

Noccaea caerulescens r
penízek modravý
Gebirgs Täschelkraut
syn.: *Thlaspi caerulescens*

Trávníky, lesní okraje a okraje cest, většinou v nivě Dyje a přítoků. Pozn.: Identita zdejších rostlin je třeba věnovat pozornost: rakouská literatura (Fischer 2008) naznačuje, že by se zde mohla vyskytovat subsp. *tatrensis*.

Rasenflächen, Waldränder und Wegränder, meist in der Au der Thaya und ihrer Zuflüsse.

Anm.: Die Identität der hiesigen Pflanzen erfordert weitere Aufmerksamkeit: Österreichische Literatur (Fischer 2008) legt nahe, dass hier die subsp. *tatrensis* vorkommen könnte.

Noccaea montana C3 | NT | r | +++
penízek horský
Berg-Täschelkraut
syn.: *Thlaspi montanum*

Suza (1935) druh udává z okolí Hardegg (chybí však doklad), později zde byl hledán marně.

Pozn.: Nejblíže se vyskytuje ve vápnomilných borech v údolí Dyje pod Drosendorfem (Grulich in Drlík et al. 2005).

Suza (1935) führt die Art aus der Umgebung von Hardegg an (ein Beleg fehlt jedoch), später wurde sie hier vergeblich gesucht.

Anm.: Das nächstgelegene Vorkommen gibt es in kalkliebenden Föhrenwäldern im Thayatal unterhalb von Drosendorf (Grulich in Drlík et al. 2005).

Nonea pulla M | C4a
pipla osmahlá
Dunkles Runzelnüsschen

Narušené suché trávníky, vzácněji v teplomilné ruderalní vegetaci. V 19. st. je udávána od Znojma z údolí Dyje a z Gránického údolí, též od Vranova nad Dyjí (Oborny 1879). Nyní roste vzácně na jihovýchodním okraji studovaného území a na Mašovické střelnici.

Gestörte Trockenrasen, seltener in thermophiler Ruderalvegetation. Im 19. Jahrhundert wurde sie aus Znojmo aus dem Tal der Thaya und aus dem Gránické údolí sowie aus Vranov nad Dyjí angeführt (Oborny 1879). Jetzt wächst sie selten am südöstlichen Rand des untersuchten Gebiets und auf dem ehemaligen Militärschießplatz Mašovická střelnice.

Nymphaea sp. M
leknín
Seerose

Vodní nádrže. Leknín není na studovaném území původní, vždy jde o výsadby: identita rostlin je sporná, jde buď o *N. alba* nebo kultivary hybridogenního původu.

Stauseen. Die Seerose ist im untersuchten Gebiet nicht heimisch, es handelt sich immer um Pflanzungen: Die Identität der Pflanzen ist umstritten, es handelt sich entweder um *N. alba* oder um Sorten hybridogenen Ursprungs.

Nymphoides peltata (C1 | EN | S 1 | 2 | S) | ++
plavín štítnatý
Europa-Seekanne

V r. 2007 pozorován v požární nádrži v Čížově (Jar. Rydlo, cf. Šumberová in Kaplan et al. 2016), později vymizel. V r. 2019 byla nádrž bez vody a zarostlá ruderalní vegetací, semena ale mají velmi dlouhou klíčivost.

2007 im Löschteich von Čížov beobachtet (Jar. Rydlo, vgl. Šumberová in Kaplan et al. 2016), später verschwunden. 2019 war der Teich ohne Wasser und wurde von Ruderalvegetation besiedelt, aber die Samen bleiben sehr lange keimfähig.

Odontites luteus M | C2 | VU | 3
zdravínek žlutý (zahořanka žlutá)
Gelb-Zahnrost
syn.: *Orphantha lutea*

Suché krátkostébelné trávníky a vřesoviště. Druh roste na jihovýchodě území, kde byl znám již na konci 19. st. (Oborny 1879).

Trockene niederwüchsige Rasenflächen und Heiden. Die Art wächst im Südosten des Gebiets, wo sie bereits Ende des 19. Jahrhunderts bekannt war. (Oborny 1879).

Odontites vernus subsp. serotinus
zdravínek červený pozdní
Herbst-Rot-Zahnrost
syn.: *O. ruber*, *O. vulgaris*

Mezofilní a vlhčí louky, okraje cest. Roste roztroušeně mimo souvisle zalesněné oblasti, hojněji na jihovýchodě.

Pozn.: Ve středoevropském prostoru se rozlišují dva taxony, lišící se dobou květu. S jistotou zde roste pozděně kvetoucí

morfortyp subsp. *serotinus*. V jeho rámci existují diploidní a tetraploidní populace, které ale nejsou morfologicky spolehlivě rozlišitelné; jejich taxonomie není dořešena. Nominální poddruh není ze studovaného území znám.

Mesophile und feuchtere Wiesen, Wegränder. Wächst zerstreut außerhalb zusammenhängend bewaldeter Gebiete, im Südosten häufiger.

Anm.: Im mitteleuropäischen Raum gibt es zwei Taxa, die sich in der Blütezeit unterscheiden. Mit Sicherheit wächst hier der spätblühende Morphotyp subsp. *serotinus*. In seinem Rahmen gibt es diploide und tetraploide Populationen, die jedoch morphologisch nicht zuverlässig unterscheidbar sind; ihre Taxonomie ist noch nicht vollständig geklärt. Die nominate Unterart ist aus dem untersuchten Gebiet nicht bekannt.

Oenanthe aquatica M | 3
halucha vodní
Groß-Wasserfenchel

Pobřeží rybníků. Roste v Čížovském, Čížovském lesním, Čížovském malém, ve Žlebském rybníce a v Dolním i Horním Jejkalu.

Teichufer. Sie wächst in den Teichen Čížovský rybník, Čížovský lesní rybník, Čížovský malý rybník, Žlebský rybník sowie Dolní und Horní Jejkal.

Oenothera biennis M | neo | nat
pupalka dvouletá
Gewöhnliche Nachtkerze

Ruderalizovaná místa, okraje cest, louky apod. Oborny (1879) druh zaznamenal ve Znojmě, v okolí Hardeggu a Vranova nad Dyjí, z r. 1950 pochází sběr z Kraví hory (Drlík et al. 2005). Po odstranění železné opony se rozšířil ve střední části území v pásech bývalých drátů, např. u Čížova, v souvislosti se zapojováním vegetace postupně ustupoval. Nyní byl potvrzen výskyt na více místech podél železnice pod Kraví horou, na louce pod Šobesem a na Vranovsku.

Ruderalisierte Standorte, Wegränder, Wiesen usw. Oborny (1879) verzeichnete die Art in Znojmo und in der Umgebung von Hardegg und Vranov nad Dyjí. Aus dem Jahre 1950

stammt ein gesammelter Beleg vom Kühberg (Drlík et al. 2005). Nach der Beseitigung des Eisernen Vorhangs breitete sie sich im zentralen Teil des Gebiets entlang der Zaunschneisen aus, z. B. bei Čížov, im Zusammenhang mit der Verdichtung der Vegetation ging sie allmählich zurück. Vorkommen wurden nun an mehreren Stellen entlang des Bahndamms unterhalb des Kühbergs, auf der Wiese unterhalb des Bergsporns Schobes und im Gebiet von Vranov bestätigt.

Oenothera fallax M | neo | nat
pupalka klamná
Trug-Nachtkerze

Druh hybridogenního původu (*O. biennis* × *O. glazioviana*); v současnosti se šíří. Zaznamenan byl zavlečený u asfaltové cesty pod Ledovými slujemi (P. Filippov, 2019, MZ).

Art hybridogenen Ursprungs (*O. biennis* × *O. glazioviana*); breitet sich derzeit aus. Verzeichnet wurden eingeschleppte Exemplare an der Asphaltstraße unterhalb der Eisleithen (P. Filippov, 2019, MZ).

Oenothera glazioviana M | neo | nat
pupalka rudokališní
Rotkelch-Nachtkerze
syn.: *O. erythrosepala*

Občas se pěstuje jako okrasná rostlina a místy zplaňuje. Zřejmě poprvé nalezena u Podmyčí a ve Vranově nad Dyjí (V. Grulich, 1993, Pladias). Nyní zjištěna v trávnících v Čížově a Lukově a na břehu Dyje v Hardeggu (více sběrů, MZ).

Sie wird manchmal als Zierpflanze angebaut und verwildert gelegentlich. Wahrscheinlich zuerst bei Podmyče und in Vranov nad Dyjí gefunden (V. Grulich, 1993, Pladias). Jetzt auf Rasenflächen in Čížov und Lukov sowie am Ufer der Thaya in Hardegg gefunden (mehrere gesammelte Belege, MZ).

Omphalodes scorpioides C4a | 3
pupkovec pomněnkový
Kleinblüten-Nabelnüsschen

Na živinami bohatších místech v mezofilních a nivních lesích. Výskyt je soustředěn do údolí Dyje.

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

An nährstoffreichen Standorten in mesophilen und alluvialen Wäldern. Das Vorkommen konzentriert sich auf das Tal der Thaya.

Onobrychis viciifolia M | neo | nat
vičenec ligrus
Wiesen-Esparsette

Okraje vinic, vzácně louky. Nejčastěji na jihovýchodě území, vzácně i jinde, např. u Mašovic, Lukova a Vranov nad Dyjí. Ve vinicích je druh vyséván ve směsi do meziřadí. Ränder von Weinbergen, selten auf Wiesen. Am häufigsten im Südosten des Gebiets, selten auch anderswo, z. B. bei Mašovice, Lukov und Vranov nad Dyjí. Auf Weinbergen wird die Art in einer Mischung in den Zwischenreihen ausgesät.

Ononis spinosa M
jehlice trnitá
Dorn-Hauhechel

Na loukách a pastvinách, preferuje těžší půdy. Historicky je udávána z Gránického údolí a údolí Dyje u Znojma (Oborny 1879). V 50. letech 20. st. ji z Kraví hory, Mašovic a Podmolí uvádí V. Drlík (Drlík et al. 2005), severně od Hnanic, na Hlubockých loukách a v Podmolí byla zaznamenána i později (cf. Grulich 1997; J. Čáp, 1993, NDOP). Nyní ověřena u Hnanic v trávníku u cesty k Judexovu mlýnu (L. Reiterová, 2020, not.).

Auf Wiesen und Weiden, bevorzugt schwerere Böden. Historisch wird sie aus dem Gránické údolí und dem Tal der Thaya in der Nähe von Znojmo angeführt (Oborny 1879). In den 1950er Jahren wird sie vom Kühberg sowie aus Mašovice und Podmolí von V. Drlík angeführt (Drlík et al. 2005). Nördlich von Hnanice, auf den Wiesen Hlubocké louky und in Podmolí wurde sie auch später verzeichnet (vgl. Grulich 1997; J. Čáp, 1993, NDOP). Jetzt bei Hnanice auf dem Rasen an der Straße zur Gribler Mühle bestätigt (L. Reiterová, 2020, not.).

Onopordum acanthium arch | nat | r
ostropes trubil
Eselsdistel

Orchis militaris C2 | EN | § 2 | 3 | §
vstavač vojenský
Helm-Knabenkraut

Světlé teplomilné doubravy, lemy a trávníky, výhradně na krystalických vápencích. Z Hardecké stráně byl doložen již v 19. st. (A. Oborny, 1880, MZ), od 70. let 20. st. pravidelně zaznamenáván (např. Krejčí 1980). Po r. 1990 pozorován i na Sloním hřbetu a nad Uhlířovou loukou (Grulich 1996b), na rakouské straně v údolí Fugnitz (Grulich 1997). Nyní ověřen na všech historických lokalitách.

Lichte thermophile Eichenwälder, Säume und Rasen, ausschließlich auf kristallinem Kalkstein. Sie wurde bereits im 19. Jahrhundert vom Hang Hardecká stráně belegt (A. Oborny, 1880, MZ), seit den 1970er Jahren regelmäßig verzeichnet (z. B. Krejčí 1980). Nach 1990 wurde es auch auf dem Hang Sloní hřbet und oberhalb der Wiese Uhlířova louka beobachtet (Grulich 1996b), auf österreichischer Seite dann im Fugnitztal (Grulich 1997). Jetzt an allen historischen Lokalitäten bestätigt.

Orchis purpurea M | C2 | EN | § 2 | 3 | §
vstavač nachový
Purpur-Knabenkraut

Světliny v doubravách, vždy na bazickém podloží. Nalezen teprve v r. 1992 na Sloním hřbetu (Grulich et Chytrý 1993, Čáp 1994), později pozorován na více místech pod Hardeckou strání, na Vraní skále u Lukova a na Mašovické střelnici (cf. Grulich 1996b; Bravencová et al. 2007a). Nyní ověřen pod Hardeckou strání (na více mikrolokalitách), na Sloním hřbetu a nad Uhlířovou loukou.

Lichtungen in Eichenwäldern, immer auf basischem Substrat. Sie wurde erst 1992 auf dem Hang Sloní hřbet gefunden (Grulich et Chytrý 1993, Čáp 1994), später an mehreren Stellen unterhalb des Hangs Hardecká stráně, am Rabenfelden bei Lukov und auf dem ehemaliger Militärschießplatz Mašovická střelnice beobachtet (vgl. Grulich 1996b; Bravencová et al. 2007a). Jetzt bestätigt unterhalb des Hangs Hardecká stráně (an mehreren Mikrolokalitäten), auf dem Hang Sloní hřbet und oberhalb der Wiese Uhlířova louka.

Orchis xhybrida M

Kříženec *O. militaris* × *O. purpurea*, často ve smíšených populacích rodičů. Poprvé byl zjištěn v r. 1992 na Sloním hřbetu (Grulich et Chytrý 1993). Ověřen i nyní, další rostliny nalezeny nad Uhlířovou loukou a pod Hardeckou strání.

Kreuzung aus *O. militaris* × *O. purpurea*, häufig in gemischten Elternpopulationen. Sie wurde erstmals 1992 auf dem Hang Sloní hřbet entdeckt (Grulich et Chytrý 1993). Auch jetzt bestätigt, weitere Pflanzen wurden oberhalb der Wiese Uhlířova louka und unterhalb des Hangs Hardecká stráně gefunden.

Origanum vulgare subsp. vulgare

dobromysl obecná pravá
Gewöhnlicher Echt-Dost

Ornithogalum kochii 3
snědek Kochův
Koch-Dolden-Milchstern
syn.: *O. gussonei* auct., *O. tenuifolium* auct.

Suché a mezofilní trávníky. Lokálně hojně roste mezi Konicemi a Hnanicemi a na Hradištských terasách, zřídka na loukách v údolí Dyje (Lipinská louka, R. Němec, 2020, not.; pod Barákem, Z. Musil et R. Němec, 2020, not.), izolovaně i jinde, např. u Lesné (P. Filippov, 2019, not.).

Trockene und mesophile Rasen. Lokal wächst es reichlich zwischen Konice und Hnanice und auf den Terrassen von Hradiště, selten auf Wiesen im Tal der Thaya (Wiese Lipinská louka, R. Němec, 2020, not.; unterhalb des Hügels Barák, Z. Musil et R. Němec, 2020, not.), isoliert auch anderswo, z. B. bei Lesná (P. Filippov, 2019, not.).

Orobanche alba subsp. alba C3
záraza bílá pravá
Quendel-Sommerwurz

Teplomilné trávníky, skalní terásky; na území zjištěna jako parazit mateřidoušek. Doložena byla v 19. st. na Kozích stezkách u Čížova (A. Oborny, 1876, MZ), další údaje shrnuje Zázvorka (in Kaplan et al. 2019b). Vzácně byla ověřena na

Hardeckých skalách, u Lukova, severovýchodně od Nového Hrádku a u Hradiště, v Rakousku v údolí Fugnitz, u Hardegu a doložena na Wendlwiese (P. Filippov, 2019, MZ, rev. J. Zázvorka).

Pozn.: V České republice se rozlišují dvě subspecie (cf. J. Zázvorka in Kaplan et al. 2019a), rakouský klíč (Fischer 2008) vnitrodruhovou variabilitu pomíjí. Na studovaném území byla nalezena pouze nominální subspecie, která parazituje na rostlinách rodu *Thymus* a na *Clinopodium vulgare*. O výskytu *Orobanchе alba* subsp. *major*, která parazituje na rodu *Salvia*, nejsou ze studovaného území žádné údaje.

Thermophile Rasen, Felsabsätze; im Gebiet als Parasit von Thymian gefunden. Sie wurde im 19. Jahrhundert auf dem Geißsteig bei Čížov belegt (A. Oborny, 1876, MZ), weitere Daten werden von Zázvorka zusammengefasst (in Kaplan et al. 2019b). Sie wurde vereinzelt an den Felsen Hardecké skály, bei Lukov, nordöstlich von Neuhäusel und bei Hradiště, in Österreich im Fugnitztal und bei Hardegg bestätigt und auf der Wendlwiese belegt (P. Filippov, 2019, MZ, rev. J. Zázvorka).

Anm.: In der Tschechischen Republik unterscheidet man zwei Unterarten (vgl. J. Zázvorka in Kaplan et al. 2019a), der österreichische Schlüssel (Fischer 2008) vernachlässigt die intraspezifische Variabilität. Im untersuchten Gebiet wurde nur die nominate Unterart gefunden, die auf Pflanzen der Gattung *Thymus* und an *Clinopodium vulgare* parasitiert. Über das Vorkommen von *Orobanchе alba* subsp. *major*, die auf *Salvia* parasitiert, liegen keine Daten aus dem Untersuchungsgebiet vor.

Orobanchе caryophyllacea C3 | NT | r
záraza hřebíčková
Labkraut-Sommerwurz

Světlé lesy, parazituje na svízeli (Galium). Druh sbíral již A. Oborny v r. 1878 na Kozích stezkách. Lokality shrnuje Zázvorka (in Kaplan et al. 2019b). Nyní byl ověřen na několika lokalitách v údolí Dyje od Široké louky po Hradiště a na rakouské straně u Hardegu.

Lichte Wälder, parasitiert auf Labkräutern (Galium). Die Art wurde bereits 1878 von A. Oborna auf dem Geißsteig gesammelt. Die Lokalitäten werden von Zázvorka zusammengefasst

(in Kaplan et al. 2019b). Sie wurde jetzt an mehreren Lokalitäten im Tal der Thaya von der Wiese Široká louka bis Hradiště und auf österreichischer Seite bei Hardegg bestätigt.

Orobanchе kochii M | C3 | NT | 2
záraza zardělá
Koch-Sommerwurz
syn.: *O. elatior* auct., *O. major* auct.

Teplomilné trávníky a lesní lemy; parazit chrpy čekánku (*Centaurea scabiosa*). Existuje více dokladů z východní části území, zjištěna ale byla i na Kozích stezkách – výskyt shrnuje Zázvorka (in Kaplan et al. 2019b). Nyní roste u Hnanic, na Hradišti a na Kozích stezkách.

Pozn.: Všechny historické nálezy druhu *O. elatior* (resp. *O. major*) z území se ve skutečnosti týkají tohoto druhu (Zázvorka 2010, cf. Němec et al. 2018).

Thermophile Rasen und Waldsäume; Parasit der Skabiosen-Flockenblume (*Centaurea scabiosa*). Es gibt mehrere Belege aus dem östlichen Teil des Gebiets, gefunden wurde sie aber auch auf dem Geißsteig – das Vorkommen wird von Zázvorka zusammengefasst (in Kaplan et al. 2019b). Sie wächst jetzt bei Hnanice, Hradiště und auf dem Geißsteig.

Anm.: Alle historischen Angaben der Art *O. elatior* (bzw. *O. major*) aus dem Gebiet betreffen in Wirklichkeit diese Art (Zázvorka 2010, vgl. Němec et al. 2018).

Orobanchе lutea C3 | NT
záraza žlutá
Gelb-Sommerwurz

Osluněné skály, travnaté meze a lesní lemy; parazituje nejčastěji na tolici srpovité (*Medicago falcata*). Druh ze studovaného území doložil již A. Oborny a od té doby byl zjištěn na více lokalitách (cf. Zázvorka in Kaplan et al. 2019b). Nyní byl nalezen na Hardecké stráni (R. Němec, 2019, MZ, rev. J. Zázvorka), na louce Pole pod Hardeggem, na Vraní skále a v údolí Fugnitz.

Sonnenbeschienene Felsen, grasbewachsene Raine und Waldsäume; parasitiert am Sichelklee (*Medicago falcata*). Die Art wurde bereits von A. Oborny aus dem untersuchten Gebiet dokumentiert und seitdem an mehreren Lokalitäten

gefunden (vgl. Zázvorka in Kaplan et al. 2019b). Jetzt wurde sie am Hang Hardecká strán (R. Němec, 2019, MZ, rev. J. Zázvorka), auf der Wiese unterhalb von Hardegg (Pole pod Hardeggem), am Rabenfelsen und im Fugnitztal gefunden.

Orthilia secunda M | C3 | NT | r | ++
hruštice jednostranná
Birngrün
syn.: *Pyrola secunda*

Dříve rostla hojně v lesích v okolí Podmolí, Lukova, Vranova nad Dyjí, méně hojně i v údolí Dyje u Znojma (Oborny 1879) a v polovině 20. st. též u Mašovic (Drlík et al. 2005). Poslední záznamy druhu jsou z 90. let 20. st. jihozápadně od Lukova (Gruulich 1997).

Sie wuchs reichlich in den Wäldern um Podmolí, Lukov und Vranov nad Dyjí, weniger reichlich im Tal der Thaya bei Znojmo (Oborny 1879) und in der Mitte des 20. Jahrhunderts auch bei Mašovice (Drlík et al. 2005). Die letzten Aufzeichnungen der Art stammen aus den 1990er Jahren südwestlich von Lukov (Gruulich 1997).

Othocallis siberica M | neo | cas
ladoňka sibiřská
Sibirien-Schmuckblaukorn
syn.: *Scilla siberica*

Hojně pěstovaný druh zplaňující na více místech v obcích a okolí.
Häufig kultivierte Art, die an mehreren Stellen in Dörfern und deren Umgebung verwildert.

Oxalis acetosella
šťavel kyselý
Wald-Sauerklee

Oxalis corniculata M | neo | inv
šťavel růžkatý
Horn-Sauerklee

Sídla; jako plevel v zahradách, ve sklenících a ve spárách dlažby. Už v r. 1879 rostl ve Znojmě v parku (Oborny 1883–

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

1886). Nyní byl zjištěn ve Znojmě, na Hradišti, v Popicích, Mašovicích, Lukově, Horním Břečkově a Vranově nad Dyjí. Siedlungen; als Unkraut in Gärten, Gewächshäusern und in Pflasterfugen. Bereits 1879 wuchs sie in Znojmo in einem Park (Oborny 1883–1886). Jetzt wurde sie in Znojmo, Hradiště, Popice, Mašovice, Lukov, Horní Břečkov und Vranov nad Dyjí gefunden.

Oxalis dillenii M | neo | inv
šťavel préríjní
Dillenius-Sauerklee

Ruderální místa v sídlech: okraje cest, zahrádky apod. Šíří se teprve ve 20. st. a doložen byl z Hradiště, Znojma a Havraníků, ale také z Mašovic a z Širokého pole (Dohnal et Danihelka in Kaplan et al. 2020). Kromě známých lokalit byl nyní sbírán např. v Hardegg (R. Němec, 2019, MZ, rev. J. Danihelka) nebo ve Vranově nad Dyjí (R. Němec et P. Filippov, 2019–2020, MZ).

Pozn.: Vzhledem k záměnám za *O. corniculata* nebo *O. stricta* je nutné starší nedoložené údaje posuzovat kriticky.

Ruderal Standorte in Siedlungen: Wegränder, Gärten usw. Sie breitet sich erst im 20. Jahrhundert aus und wurde aus Hradiště, Znojmo und Havraníky, aber auch aus Mašovice und vom Wiese Široké pole dokumentiert (Dohnal et Danihelka in Kaplan et al. 2020). Außer an den bekannten Lokalitäten wurde sie jetzt beispielsweise in Hardegg (R. Němec, 2019, MZ, rev. J. Danihelka) oder in Vranov nad Dyjí gesammelt (R. Němec et P. Filippov, 2019–2020, MZ).

Anm.: Aufgrund von Verwechslungen mit *O. corniculata* oder *O. stricta* ist es notwendig, ältere unbelegte Daten kritisch zu bewerten.

Oxalis stricta neo | nat
šťavel evropský
Aufrecht-Sauerklee
syn.: *O. fontana*

Lesní cesty, paseky, okolí vodních ploch, břehy toků, zastíněná ruderalní stanoviště v sídlech, vzácněji též pole. Ze Znojma poprvé doložen v r. 1880 (Oborny, BRNU). Dnes roste roztroušeně v celém území.

Waldwege, Kahlschlagflächen, Umgebung von Wasserflächen, Ufer von Fließgewässern, schattige Ruderalstandorte in Siedlungen, seltener auch Felder. Aus Znojmo erstmals 1880 nachgewiesen (Oborny, BRNU). Heute wächst sie zerstreut im ganzen Gebiet.

Panicum miliaceum M | arch | cas/neo | nat
proso seté
Echt-Rispenhirse

Polní plevel.

Pozn.: Na polích v jihovýchodní části studovaného území jsme prokázali výskyt subsp. *agricola* (J. Hummel, 2020, not.).

Feldunkraut.

Anm.: Auf Feldern im südöstlichen Teil des Untersuchungsgebiets haben wir das Vorkommen der subsp. *agricola* nachgewiesen (J. Hummel, 2020, not.).

Papaver argemone M | arch | nat | C4a | NT | 3
mák polní
Sand-Mohn

Okraje polí, méně často obce, vinice, okraje cest a ruderalizovaná místa suchých trávníků; preferuje kyselé podklady. Roste zřídka zejména na východě studovaného území, ojediněle také ve Vranově nad Dyjí.

Pozn.: Pozorovány byly i formy makovic bez štětinatých chlupů, které mohou být zaměněny za *P. dubium*.

Feldränder, seltener Dörfer, Weinberge, Wegränder und ruderalisierte Stellen von Trockerasen; bevorzugt saure Substrate. Es wächst selten besonders im Osten des untersuchten Gebiets, vereinzelt auch in Vranov nad Dyjí.

Anm.: Es wurden auch Formen mit Porenkapseln ohne Borstenhaare beobachtet, die mit *P. dubium* verwechselt werden können.

Papaver confine C3
mák časný
Verkannter-Mohn
syn.: *P. dubium* subsp. *confine*

Meze, okraje cest a vinice, také narušené plochy v suchých trávnících. Roztroušeně roste zejména na jihovýchodním okraji studovaného území, ve střední části ojediněle nalézán i v přirozené vegetaci na výslunných skalnatých svazích.

Pozn.: Z území pochází více starších údajů *P. dubium*: oba blízce příbuzné druhy však nebyly v minulosti odlišovány. *P. dubium* odtud nebyl věrohodně doložen a záznamy k němu vztažené je třeba přesunout k *P. confine*. Problém může nastat u jedinců s netypickým tvarem tobolek, zejména u zastíněných rostlin (Kubát in Hejný et al. 1988). Výskyt druhu *P. dubium* ovšem nelze úplně vyloučit na polích v severozápadní části území.

Raine, Wegränder und Weinberge, auch gestörte Flächen in Trockenrasen. Es wächst zerstreut vor allem am südöstlichen Rand des untersuchten Gebiets. Im zentralen Teil wurde es vereinzelt auch in natürlicher Vegetation an sonnigen felsigen Hängen gefunden.

Anm.: Aus dem Untersuchungsgebiet liegen auch ältere Daten zu Funden von *P. dubium* vor: Die beiden eng verwandten Arten wurden jedoch in der Vergangenheit nicht unterschieden. *P. dubium* wurde von hier nicht glaubwürdig dokumentiert, und die diesbezüglichen Aufzeichnungen sollten *P. confine* zugeordnet werden. Ein Problem kann bei Exemplaren mit atypischer Kapselform auftreten, insbesondere bei überschatteten Pflanzen (Kubát in Hejný et al. 1988). Ein Vorkommen der Art *P. dubium* auf Feldern im Nordwesten des Gebiets kann jedoch nicht gänzlich ausgeschlossen werden.

Papaver maculosum M | C2 | VU | 3
subsp. austromoravicum
mák bělokvětý jihomoravský
Südmährischer Mohn
syn.: *P. albiflorum*, *P. dubium* subsp. *austromoravicum*

Vinice, meze a okraje cest v jihovýchodní části území. Weinberge, Raine und Wegränder im südöstlichen Teil des Gebiets.

Papaver rhoeas arch | nat
mák vlčí
Klatsch-Mohn

Papaver somniferum

mák setý
Schlaf-Mohn

M | arch | cas

Přechodně zplaňuje z kultury.
Verwildert vorübergehend aus der Kultur.

Papaver xintercedens

M

Kříženec *P. confine* × *P. maculosum* subsp. *austromoravicum* roste v místech společného výskytu rodičů. Nyní nalezen u Hradiště a Havraníků.

Eine Kreuzung aus *P. confine* × *P. maculosum* subsp. *austromoravicum* wächst an Orten gemeinsamen Auftretens der Elternarten. Jetzt bei Hradiště und Havraníky gefunden.

Paris quadrifolia

vraní oko čtyřlísté
Vierblatt-Einbeere

Parnassia palustris

tolije bahenní
Herzblatt

M | C2 | EN | § 3 | r | ++

Oborny (1879) druh zaznamenal na loukách v okolí Podmolí, Lukova, Čížova, Hardeggu, Vranova nad Dyjí a vzácně i Znojma. Poslední známou lokalitou je slatinná lesní louka v údolí Klaperova potoka mezi Čížovem a Horním Břečkovem: druh zde byl pozorován v r. 1984, později se porost několik let nesekal a tolije nebyla pozorována, po zavedení managementu se v r. 1994 znovu objevila (Grulich 1996b). Pozdější pozorování chybí.

Oborny (1879) verzeichnete die Art auf Wiesen in der Umgebung von Podmolí, Lukov, Čížov, Hardegg, Vranov nad Dyjí und vereinzelt auch Znojmo. Die letzte bekannte Lokalität ist eine moorige Waldwiese im Tal des Baches Klaperův potok zwischen Čížov und Horní Břečkov: Die Art wurde hier 1984 beobachtet, später wurde der Bestand mehrere Jahre lang nicht gemäht und das Herzblatt nicht beobachtet. Nach Beginn der Bewirtschaftung tauchte es 1994 wieder auf (Grulich 1996b). Spätere Beobachtungen fehlen.

Parthenocissus inserta

loubinec popínavý
Gewöhnlich-Jungfernebe

neo | inv

Pěstovaný druh; zplaňuje. Nalezen na mnoha místech, častěji v okolí sídel a v břehových porostech Dyje.

Pozn.: Podle starších klíčů (např. Slavík, Chrtek et Tomšovic 1997) druh nelze spolehlivě rozlišit od *P. quinquefolia*, se kterým tak byl dříve často zaměňován (např. Znojmo-město, V. Drlík, 1951, MZ). Pěstovaný nebo zplanělý loubinec *P. quinquefolia* s přísavnými terčíky z území doposud doložen nebyl a dřívější údaje je třeba zařadit k *P. inserta*.

Kultivierte Art; verwildert. Gefunden an vielen Stellen, häufiger in der Umgebung von Siedlungen und in der Ufervegetation der Thaya.

Anm.: Nach älteren Schlüsseln (z. B. Slavík, Chrtek et Tomšovic 1997) kann die Art nicht zuverlässig von *P. quinquefolia* unterschieden werden, mit der sie früher oft verwechselt wurde (z. B. Znojmo-město, V. Drlík, 1951, MZ). Die kultivierte oder verwilderte Selbstkletternde Jungfernebe *P. quinquefolia* mit Haftscheiben wurde im Gebiet bisher nicht dokumentiert. Frühere Daten sollten *P. inserta* zugeordnet werden.

Parthenocissus tricuspidata

loubinec trojlaločný
Dreispietz-Jungfernebe

M

Pěstovaná dřevitá liána; jen ojediněle zplaňuje. Nalezena byla na břehu Dyje ve Znojmě mezi lávkou pro pěší a železničním mostem (R. Němec, 2019, not.) a na dvou místech ve Vranově nad Dyjí (P. Filippov, 2019, not.).

Kultivierte holzige Kletterpflanze; verwildert nur selten. Sie wurde am Ufer der Thaya in Znojmo zwischen der Fußgängerbrücke und der Eisenbahnbrücke (R. Němec, 2019, not.) und an zwei Stellen in Vranov nad Dyjí gefunden (P. Filippov, 2019, not.).

Pastinaca sativa* subsp. *sativa

pastinák setý pravý
Garten-Pastinak

Pedicularis palustris

všivec bahenní
Sumpf-Läusekraut

M | C1 | EN | 3 | ++

Oborny (1879) druh udává z bažinatých luk u Lesné (snad od Klaperova potoka) a od Podmolí a Čížova (1883–1886). Na konci 20. st. byl již druh považován za vyhynulý (Grulich 1997).

Oborny (1879) erwähnt die Art von sumpfigen Wiesen bei Liliendorf (möglicherweise Bach Klaperův potok), aus Podmolí und Čížov (1883–1886). Ende des 20. Jahrhunderts galt die Art bereits als ausgestorben (Grulich 1997).

Peplis portula

kalužník šruchový
Sumpfqüendel

M | 3

Lesní mokřiny, vlhké lesní cesty, okraje vodních nádrží. Historických údajů ze studovaného území je málo (Prančl in Kaplan et al. 2016b), v polovině 20. st. zaznamenán nebyl (cf. Drlík et al. 2005). Nejvíce recentních lokalit je ze zalesněných plošin: Braitava, mezi Onšovem a Lesnou a mezi Podmolím a Havraníky, izolovaně také v údolí Fugnitz (Fugnitzsee) a na Kraví hoře. Současných záznamů je mnohem více, než bylo známo na konci 20. století (Grulich 1997), zdá se, že se druh v poslední době šíří.

Waldsümpfe, feuchte Waldwege, Ränder von Staueisen. Es gibt nur wenige historische Daten aus dem Untersuchungsgebiet (Prančl in Kaplan et al. 2016b), Mitte des 20. Jahrhunderts wurde sie nicht verzeichnet (vgl. Drlík et al. 2005). Die rezentesten Lokalitäten liegen auf bewaldeten Hochebenen: Braitava, zwischen Onšov und Lesná sowie zwischen Podmolí und Havraníky, isoliert auch im Fugnitztal (Fugnitzsee) und auf dem. Es gibt weitaus mehr aktuell verzeichnete Funde als am Ende des 20. Jahrhunderts (Grulich 1997). Die Art scheint sich in letzter Zeit zu auszubreiten.

Persicaria amphibia

rdesno obožživelné
Wasser-Knöterich
syn.: *Polygonum amphibia*

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

Persicaria hydropiper

rdesno peprník
Pfeffer-Knöterich
syn.: *Polygonum hydropiper*

Persicaria lapathifolia

rdesno blešník
Ampfer-Knöterich
syn.: *Polygonum lapathifolium*

Ruderalizovaná vlhčí místa, okraje cest a břehy vodních toků, paseky apod.; roztroušeně.

Pozn.: Rozlišuje se více poddruhů. Z území byl prokázán výskyt subsp. *lapathifolia* (Daníhelka et Šumberová in Kaplan et al. 2017a). Další poddruhy, subsp. *pallida* i subsp. *brittingeri*, byly doloženy z blízkého okolí studovaného území (cf. Daníhelka et Šumberová l. c.).

Ruderalizované feuchtere Standorte, Wegränder und Ufer von Wasserläufen, Kahlschlagflächen usw.; zerstreut.

Anm.: Es gibt mehrere Unterarten. Auf dem Gebiet wurde das Vorkommen der subsp. *lapathifolia* nachgewiesen (Daníhelka et Šumberová in Kaplan et al. 2017a). Weitere Unterarten wie subsp. *pallida* und subsp. *brittingeri* wurden in der nahen Umgebung des Untersuchungsgebietes dokumentiert (vgl. Daníhelka et Šumberová l. c.).

Persicaria maculosa

rdesno červivec
Floh-Knöterich
syn.: *Polygonum persicaria*

Narušená místa, louky. Nejvýznamnější rdesno studovaného území (cf. Grulich 1997). Nyní nalezeno pouze na louce v údolí Fugnitz a ve Vranově nad Dyjí.

Gestörte Standorte, Wiesen. Der im Untersuchungsgebiet seltenste Knöterich (vgl. Grulich 1997). Jetzt nur noch auf einer Wiese im Fugnitztal und in Vranov nad Dyjí gefunden.

Persicaria minor

rdesno menší
Klein-Knöterich
syn.: *Polygonum minus*

Vlhké lesní cesty; roztroušeně na celém území. Oproti 90. letům 20. st. (Grulich 1997) lokalit přibýlo.

Feuchte Waldwege; zerstreut im ganzen Gebiet. Im Vergleich zu den 1990er Jahren (Grulich 1997) sind Lokalitäten hinzugekommen.

Persicaria mitis

rdesno řídkokvěté
Mild-Knöterich
syn.: *Polygonum mite*

Petasites albus

devětsil bílý
Weiß-Pestwurz

Vlhká zastíněná místa. Na území byl objeven teprve v r. 1992 na několika lokalitách v údolí Dyje a Fugnitz okolo Hardeggu a v údolí Lukovského potoka (Grulich et Chytrý 1993). Z r. 1998 pochází nález ve Felicitině údolí u Vranova nad Dyjí (Reiter in Bravencová et al. 2007a). Ověřen byl na několika lokalitách v okolí Hardeggu, jižně od Vranova nad Dyjí a poblíž Lusthausu.

Feuchte überschattete Standorte. Die Art wurde im Gebiet erst 1992 an mehreren Lokalitäten in den Tälern von Thaya und Fugnitz um Hardegg und im Tal des Baches Lukovský potok entdeckt (Grulich et Chytrý 1993). Von 1998 stammt ein Fund aus dem Tal Felicitina údolí bei Vranov nad Dyjí (Reiter in Bravencová et al. 2007a). Sie wurde jetzt an mehreren Lokalitäten in der Umgebung von Hardegg, südlich von Vranov nad Dyjí und in der Nähe des Lusthauses bestätigt.

Petasites hybridus

devětsil lékařský
Bach-Pestwurz

Pobřežní porosty kolem toků. Koncem 19. st. zde druh patrně vůbec nerostl, původní zřejmě není ani na jihu Českomoravské vrchoviny, ani v nivě Dyje dále na východ. A. Oborný jej na Znojemsku nezaznamenal. První doklad pochází z r. 1951 z břehu Dyje pod Trauznicemi (Drlík et al. 2005), po vybudování znojenské přehrady zde později vymizel. Dnes roste pospolitě v nivě Fugnitz a jednotlivě nebo v malých koloniích podél Dyje pod Hardeggem až k Šobesu.

Ufervegetation an Wasserläufen. Ende des 19. Jahrhunderts wuchs die Art hier offensichtlich überhaupt nicht. Heimisch ist sie wahrscheinlich weder im Süden des Böhmischemährischen Hochlands noch in den Auen der Thaya weiter östlich. A. Oborný hat sie in der Region Znojmo nicht verzeichnet. Der erste Beleg aus dem Jahr 1951 stammt vom Ufer der Thaya unterhalb von Trauznice (Drlík et al. 2005), nach dem Bau des Staudamms von Znojmo verschwand sie von hier. Heute bildet sie zusammenhängende Bestände in der Fugnitz-Au und wächst einzeln oder in kleinen Kolonien entlang der Thaya unterhalb von Hardegg bis zum Bergsporn Schobes.

Petrorhagia prolifera

hvozdíček prorostlý
Kopfnelke
syn.: *Kohlruschia prolifera*

C4a | NT | 2r!

Petroselinum crispum

petržel obecná
Petersilie

arch | cas

Pěstovaná rostlina; občas zplaňuje v obcích (Konice, R. Němec et P. Filippov, 2020, not.).
Kulturpflanze; verwildert manchmal in Dörfern (Konice, R. Němec et P. Filippov, 2020, not.).

Petunia xatkinsiana

petúnie zahradní
Garten-Petunie

neo | cas

Pěstovaný druh, ojediněle zplaňuje (Vranov nad Dyjí, R. Němec, 2019, not.).
Kultivierte Art, verwildert vereinzelt (Vranov nad Dyjí, R. Němec, 2019, not.).

Peucedanum alsaticum

smldník alsaský
Elsass-Haarstrang

M | C3 | NT

Křoviny a narušené trávníky na hlubších půdách na spraších; územím prochází severozápadní hranice souvislého výskytu v Panonii. Historicky byl druh podchyten v okolí Hnanic

a Znojma (Oborny 1879), kde byl nyní potvrzen (Hnanice, Hradištské terasy a východní svahy Kraví hory).

Gebüsche und gestörte Rasen auf tiefergründigen Lössböden; Durch das Gebiet verläuft die nordwestliche Grenze des kontinuierlichen Vorkommens in Pannonien. In der Vergangenheit wurde die Art in der Umgebung von Hnanice und Znojmo (Oborny 1879) erfasst, wo sie jetzt bestätigt wurde (Hnanice, Pöltenberg und Osthänge des Kühbergs).

Peucedanum cervaria

smlodník jelení

Hirschwurz

syn.: *Cervaria rivini*

C4a

Phalaris canariensis

chrastice kanárská

Echt-Glanzgras

neo | cas

Peucedanum oreoselinum

smlodník olešníkuvý

Berg-Haarstrang

C4a | NT

Pěstuje se a občas zplaňuje (Konice, P. Filippov, 2020, not.).

Sie wird kultiviert und verwildert gelegentlich (Konice, P. Filippov, 2020, not.).

Phaseolus coccineus

fazol šarlatový

Feuer-Bohne

neo | cas

Světliny doubrav na plošinách nad hranou údolí, louky na vyšších terasách údolí Dyje; územím prochází severozápadní lokální hranice rozšíření (v celé široké oblasti Českomoravské vrchoviny chybí). Poprvé byl na studovaném území zjištěn v r. 1950 na Široké louce (Drlík et al 2005), zde byl nyní ověřen, jakož i pod Barákem, na Hlubocké a Lipinské louce.

Eichenwälder auf Hochebenen oberhalb des Talrandes, Wiesen auf den höheren Terrassen des Thayats. Durch das Gebiet verläuft die nordwestliche Verbreitungsgrenze (fehlt im gesamten weiten Gebiet des Böhmischemährischen Hochlandes). Die Art wurde im Untersuchungsgebiet erstmals 1950 auf der Wiese Široká louka gefunden (Drlík et al. 2005), wo sie jetzt bestätigt wurde, sowie unterhalb des Hügels Barák, auf den Wiesen Hlubocká louka und Lipinská louka.

Občas se pěstuje a vzácně zplaňuje (Konice, P. Filippov, 2020, not.).

Sie wird manchmal kultiviert und verwildert selten (Konice, P. Filippov, 2020, not.).

Phegopteris connectilis

bukovinec osladičovitý

Buchenfarn

M | +++

Phacelia tanacetifolia

svazenka vratičolistá

Rainfarn-Büschelschön

M | neo | cas

Pěstovaná rostlina; zplaňuje. Na Kraví hoře ji zaznamenal V. Drlík v polovině 20. st. (Drlík et al. 2005). V současnosti zjištěna především na východě studovaného území a také u Lukova.

Vlhčí místa v mezofilních lesích; podhorský druh. Doložen byl v r. 1877 z Gránického údolí (A. Oborny, cf. Ekrt in Kaplan et al. 2017, nelze určit s jistotou, zda rostl na studovaném území). Později již nezjištěn.

Feuchte Stellen in mesophilen Wäldern; submontane Art. Sie wurde 1877 aus dem Gránické údolí dokumentiert (A. Oborny, vgl. Ekrt in Kaplan et al. 2017, es kann nicht mit Sicherheit festgestellt werden, ob sie innerhalb des Untersuchungsgebiets wuchs). Später nicht mehr gefunden.

Phelipanche arenaria

mordovka písečná

C2 | EN | 1 | S | ++

Sand-Blauwürger

syn.: *Orobanche arenaria*

Teplomilné trávníky; parazituje na pelyňku ladním (*Artemisia campestris*); na lokální severozápadní hranici relativně souvislého areálu (izolovanou arelu má v Českém termofytiku). Poprvé byla nalezena v r. 1911 u Vranova nad Dyjí, u Podmolí a Havraníků (cf. Zázvorka in Kaplan et al. 2019b), z Hradiště ji uvádějí Himmelbaur et Stumme (1923). Na konci 20. st. nezjištěna (Grulich 1997), ale později byla nalezena na Vraní skále a na Havranickém vřesovišti (cf. Zázvorka l. c.). Populace mají výraznou periodicitu výskytu, nové nálezy lze čekat.

Thermophile Rasen; parasitiert auf Feld-Beifuß (*Artemisia campestris*); an der lokalen nordwestlichen Grenze eines relativ kontinuierlichen Verbreitungsgebiets (ein isoliertes Teilareal besitzt sie im böhmischen Thermophytikum). Sie wurde erstmals 1911 bei Vranov nad Dyjí, Podmolí und Havraníky gefunden (vgl. Zázvorka in Kaplan et al. 2019b), aus Hradiště wird er von Himmelbaur et Stumme (1923) erwähnt. Ende des 20. Jahrhunderts nicht gefunden (Grulich 1997), später am Rabenfelsen und auf der Heide von Havraníky (vgl. Zázvorka l. c.). Die Populationen weisen eine ausgeprägte Periodizität des Vorkommens auf, neue Funde sind zu erwarten.

Phelipanche purpurea

mordovka nachová

Violett-Blauwürger

syn.: *Orobanche purpurea*

M | C1 | EN | 2

Suché trávníky; parazituje na řebříčcích (*Achillea millefolium* agg.); na lokální hranici výskytu. Doložena byla až tímto výzkumem na lesní světlině na hřbetu u Nového Hrádku (P. Filippov 2019, MZ, rev. J. Zázvorka). Těsně za hranicemi území je známa lokalita na Pustém kopci u Konic (J. Holub et J. Zázvorka 1982, PRA, také R. Němec, 2020, not.).

Trockene Rasen; parasitiert auf Schafgarbe (*Achillea millefolium* agg.); an der lokalen Grenze der Verbreitung. Dokumentiert wurde sie erst durch diese Forschung auf einer Waldlichtung auf dem Kamm bei Neuhäusel (P. Filippov 2019, MZ, rev. J. Zázvorka). Knapp hinter der Grenze des

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

Gebiets ist eine Lokalität auf dem Hügel Pustý kopec bei Konice bekannt (J. Holub und J. Zázvorka 1982, PRA, auch R. Němec, 2020, not.).

Philadelphus coronarius neo | cas
pustoryl věncový
Pfeifenstrauch

Často pěstovaný keř, místy vytrvává jako pozůstatek kultury a zřídka zplaňuje. Pěstoval se už v 19. st. (Oborny 1883–1886). Nyní nalezen v obcích, ale i u bývalého Gruberova mlýna a jeden keř též u Dyje nad Lipinskou loukou. Häufig kultivierter Strauch, überdauert stellenweise als Kulturüberbleibsel und verwildert selten. Er wurde schon im 19. Jahrhundert kultiviert (Oborny 1883–1886). Jetzt in Dörfern, aber auch an der ehemaligen Grubermühle gefunden, ein Strauch auch an der Thaya oberhalb der Wiese Lipinská louka.

Phleum nodosum M | 3 | ++
bojínek hlíznatý
Zwiebel-Lieschgras
syn.: *P. bertolonii*, *P. hubbardii*

Sušší trávníky. Z území existuje herbářová položka od kostela ve Vranově nad Dyjí (T. Homola, 1993, OLM, cf. Pladias). Zřejmě se jedná o přehlížený druh, během nynějšího výzkumu mu nebyla věnována pozornost.

Pozn.: Diploid, blíže příbuzný běžnému hexaploidnímu bojínce *Ph. pratense*. Bývá menší a je vázaný spíše na sušší stanoviště, ale rozlišení bez použití průtokové cytometrie je nespolehlivé. Je také součástí některých komerčních trávních směsí.

Trockenere Rasen. Aus dem Gebiet stammt ein Herbarbeleg von der Kirche in Vranov nad Dyjí (T. Homola, 1993, OLM, vgl. Pladias). Anscheinend handelt es sich um eine übersehene Art, während der aktuellen Forschung wurde ihr aber keine Beachtung geschenkt.

Anm.: Diploide Art, eng verwandt mit dem gewöhnlichen hexaploiden Lieschgras *Ph. pratense*. Sie ist meist kleiner und eher an trockenere Standorte gebunden, aber die Unterscheidung ist ohne Verwendung der Durchflusszytometrie

unzuverlässig. Es ist auch Bestandteil einiger kommerzieller Grasmischungen.

Phleum phleoides 3
bojínek tuhý
Steppen-Lieschgras

Phleum pratense
bojínek luční
Wiesen-Lieschgras

Mezofilní louky, okraje cest, dosti hojně v celém území.

Pozn.: Polyploidní druh. V současnosti se nabízí ve větším počtu odrůd jako součást lučních směsí, některé z nich možná vznikly umělou polyploidizací.

Mesophile Wiesen, Wegränder, im gesamten Gebiet ziemlich häufig.

Anm.: Polyploide Art. Sie wird derzeit als Bestandteil von Wiesenmischungen in einer größeren Anzahl von Sorten angeboten, von denen einige möglicherweise durch künstliche Polyploidisierung entstanden sind.

Phlomis tuberosa M | C2 | VU | 2
sápa hlíznatá
Knollen-Brandkraut

Trávníky a lesní lemy; zdejší výskyt na severozápadním okraji areálu. Oborny (1883–1886) ji znal jen za hranicemi studovaného území. Po r. 1990 byla objevena na Šobesu a těsně za hranicí území na Pustém kopci u Konice (Grulich 1997). Kromě porostu na šiji Šobesu byla nyní zjištěna i na sprašové stráni u železniční trati pod Kraví horou.

Rasen und Waldsäume; hiesiges Vorkommen am nordwestlichen Rand des Areal. Oborny (1883–1886) kannte sie nur von außerhalb des Untersuchungsgebiets. Nach 1990 wurde sie am Schobes und gleich hinter der Grenze des Gebiets auf dem Hügel Pustý kopec bei Konice entdeckt (Grulich 1997). Neben dem Bestrand auf dem Kamm des Schobes wurde sie jetzt auch an einem Lösshang an der Eisenbahnlinie unterhalb des Kühberges gefunden.

Phragmites australis
rákos obecný
Europa-Schilf

Physalis alkekengi M | arch | nat | r
mochyně židovská třešeň
Echt-Blasenkirsche

Stará kulturní rostlina, v okolí sídel nezřídka zplaňuje. Na Moravě byla podchycena na konci 19. st. (Oborny 1883–1886), v r. 1950 byla doložena přímo ze Znojma (Drlík et al. 2005); Grulich (1997) ji uvádí od Sedlešovic. Nyní roste v Hnanicích, Popicích a na Kraví hoře.

Alte Kulturpflanze, die nicht selten in der Nähe von Siedlungen verwildert. In Mähren wurde sie Ende des 19. Jahrhunderts erfasst (Oborny 1883–1886), 1950 wurde sie direkt aus Znojmo dokumentiert (Drlík et al. 2005); Grulich (1997) erwähnt sie aus Sedlešovice. Jetzt wächst sie in Hnanice, Popice und am Kühberg.

Physalis peruviana neo | cas
mochyně peruánská
Peru-Blasenkirsche

Pěstovaná rostlina; zplaňuje (Mašovice, T. Vymyslický, 2019, not.).

Kulturpflanze; verwildert (Mašovice, T. Vymyslický, 2019, not.).

Phyteuma orbiculare C2 | EN | S2 | +++
zvonečník hlavatý
Rundkopf-Teufelskralle

Historicky byl zaznamenán v okolí Hardeggu (Oborny 1879), po r. 1995 i na pravém břehu Dyje pod Ledovými slujemi (Reiterová in litt.), později na celém území marně hledán (Kovanda 1999).

In der Vergangenheit wurde sie in der Umgebung von Hardegg verzeichnet (Oborny 1879), nach 1995 auch am rechten Ufer der Thaya unterhalb der Eisleithen (Reiterová in litt.), später vergeblich im gesamten Gebiet gesucht (Kovanda 1999).

Phyteuma spicatum

zvonečník klasnatý
Ähren-Teufelskralle

Phytolacca acinosa

líčidlo jedlé
Asien-Kermesbeere
syn.: *P. esculenta*

Pěstovaný druh, místy zdomácněl (plody roznášejí ptáci). Oproti stavu na konci 20. st., kdy byl zaznamenán pouze ve Znojme (Grulich 1997) se zřejmě rozšířil, nyní byl zjištěn v sídlech a okolí na jihovýchodě studovaného území a též v Lukově, Lesné a ve Vranově nad Dyjí.

Kultivovaná Art, stellenweise eingebürgert (die Früchte werden von Vögeln verbreitet). Verglichen mit der Situation am Ende des 20. Jahrhunderts, als sie nur in Znojmo verzeichnet wurde (Grulich 1997), hat sie sich wahrscheinlich ausgebreitet. Jetzt wurde sie in Siedlungen und deren Umgebung im Südosten des Untersuchungsgebiets sowie in Lukov, Lesná und Vranov nad Dyjí gefunden.

Picea abies

smrk ztepilý
Gewöhnlich-Fichte

V průběhu tohoto výzkumu značná část vysazených porostů v důsledku sucha podlehla kůrovcové kalamitě. Reliktní populace v kamenných mořích pod Ledovými slujemi (např. Král 2000) viditelně postiženy nebyly.

Im Verlauf dieser Forschung fiel ein erheblicher Teil der gepflanzten Bestände der durch Trockenheit bedingten Borkenkäfer-Invasion zum Opfer. Reliktpopulationen in den Felsenmeeren unterhalb der Eisleithen (z. B. Král 2000) waren nicht sichtbar betroffen.

Picea pungens

smrk pichlavý
Stech-Fichte

Několik stromů bylo vysazeno u rybníka Horní Jejkal (R. Němec, 2020, not.).

Mehrere Bäume wurden am Teich Horní Jejkal gepflanzt (R. Němec, 2020, not.).

Picris hieracioides

hořčík jestřábníkovitý
Habichtskraut-Bitterkraut

Pilosella aurantiaca

chlupáček oranžový
Orange-Mausohrhabichtskraut
syn.: *Hieracium aurantiacum*

Zřídka pěstován jako okrasná rostlina; zplaňuje. Dříve byl zaznamenán mezi Mašovicemi a Hradištěm (Grulich 1997), nyní ve Vranově nad Dyjí, Lesné a Lukově.

Selten als Zierpflanze kultiviert und verwildert. Sie wurde zuvor zwischen Mašovice und Hradiště (Grulich 1997) und jetzt in Vranov nad Dyjí, Lesná und Lukov verzeichnet.

Pilosella bauhini

chlupáček Bauhinův
Bauhin-Mausohrhabichtskraut
syn.: *Hieracium bauhini*

Poloruderální stanoviště a sušší louky, zejména v ochranném pásmu. Znal jej již Oborny a mnohokrát byl doložen (cf. Chrtek et Rotreklová in Kaplan et al. 2017b), dnes patří na území k nejběžnějším druhům rodu.

Pozn.: Klíč (Chrtek jun. in Kaplan et al. 2019) sice rozlišuje dva poddruhy (subsp. *bauhini* a subsp. *magyarica*), existují ale četné přechody a rozlišování není spolehlivé (Chrtek et Rotreklová l. c.).

Halbruderale Standorte und trockenere Wiesen, insbesondere in der Schutzzzone. Auch Oborny kannte sie bereits und sie wurde viele Male dokumentiert (vgl. Chrtek et Rotreklová in Kaplan et al. 2017b). Heute gehört sie im Gebiet zu den ge-läufigsten Arten der Gattung.

Anm.: Der „Klíč“ (Chrtek jun. in Kaplan et al. 2019) unterscheidet zwar zwei Unterarten (subsp. *bauhini* und subsp. *magyarica*), es gibt jedoch zahlreiche Übergangsformen, so dass die Unterscheidung nicht zuverlässig ist (Chrtek et Rotreklová l. c.).

Pilosella bifurca

chlupáček dvouvidličný
Zweigabel-Mausohrhabichtskraut
syn.: *Hieracium bifurcum*

Suché trávníky. Jak prokázala nedávná revize, Oborny jej znal z více lokalit z nejbližšího okolí Znojma, doložen byl od Willingrova mlýna (Chrtek et Rotreklová in Kaplan et al. 2017b). Nyní roste např. na Kraví hoře (R. Němec, 2019, MZ), u Havraníků (R. Němec 2019, MZ), v údolí Dyje u Havraníků (J. Hummel, 2020, MZ), u Hnanic, na Králově stolci a u Hradiště (R. Němec, 2020, MZ), vše rev. J. Chrtek jun.

Pozn.: Vedlejší druh (*P. echiodes* < *P. officinarum*).

Trockene Rasen. Wie eine kürzlich durchgeführte Revision zeigte, kannte Oborny sie von mehreren Lokalitäten in unmittelbarer Umgebung von Znojmo. Dokumentiert wurde sie an der Mühle Willingerův mlýn (Chrtek et Rotreklová in Kaplan et al. 2017b). Jetzt wächst sie zum Beispiel auf dem Kühberg (R. Němec, 2019, MZ), bei Havraníky (R. Němec 2019, MZ), im Thayatal bei Havraníky (J. Hummel, 2020, MZ), bei Hnanice, auf dem Königsstuhl und bei Hradiště (R. Němec, 2020, MZ), alle rev. J. Chrtek jun.

Anm.: Zwischenart (*P. echiodes* < *P. officinarum*).

Pilosella brachiata

chlupáček vidličnatý
Gabelast-Mausohrhabichtskraut
syn.: *Hieracium brachiatum*

Suché trávníky a vřesoviště. Oborny (1879) jej zaznamenal z více lokalit u Znojma, ale i u Mašovic a Nového Hrádku. Pozdější záznamy druh uvádí na Kozích stezkách, na Popickém vřesovišti, v Trauznickém údolí a na Kraví hoře (Čáp 1995), doložen byl západně od Čížova (V. Grulich, 1994, BRNU). Nyní byl nalezen pouze u Čížova (J. Hummel, 2020, MZ, rev. J. Chrtek jun.).

Pozn.: Vedlejší druh (*P. piloselloides*/*P. bauhini* < *P. officinarum*).

Trockene Rasen und Heiden. Oborny (1879) hat sie an mehreren Lokalitäten bei Znojmo, aber auch bei Mašovice und Neuhäusel verzeichnet. Spätere Aufzeichnungen erwähnen die Art auf dem Geißsteig, auf der Heide von Popice, im Tal

M | neo | nat

(C3 | NT)

M | C2 | EN | 3

M

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

Trauznické údolí und auf dem Kühberg (Čáp 1995). Belegt wurde sie westlich von Čížov (V. Grulich, 1994, BRNU). Jetzt wurde sie nur bei Čížov gefunden (J. Hummel, 2020, MZ, rev. J. Chrtek jun.).

Anm.: Zwischenart (*P. piloselloides* / *P. bauhini* < *P. officinarum*).

Pilosella caespitosa

M | +++

chlupáček trsnatý

Eigentliches Wiesen-Mausohrhabichtskraut

syn.: *H. pratense* subsp. *pratense*

Z území je spolehlivě doložen staršími sběry od Podmolí a opakovaně z okolí Havraníků, Popice a Konice, poslední položka pochází z r. 1949 (Chrtek et Rotreklová in Kaplan et al. 2017b), později vymizel.

Zuverlässig dokumentiert aus dem Gebiet wurde die Art durch ältere Aufsammlungen aus Podmolí und wiederholt aus der Umgebung von Havraníky, Popice und Konice. Der letzte Beleg stammt aus dem Jahr 1949 (Chrtek et Rotreklová in Kaplan et al. 2017b), später verschwand sie.

Pilosella calodon

M | C2 | EN | 3

chlupáček vysoký

Schönh Zahn-Mausohrhabichtskraut

syn.: *Hieracium calodon*

Čáp (1995) jej zaznamenal na Vraní skále u Lukova. Nyní byl zjištěn na železničním náspu u Konice a také na pastvině přiléhající k železnici na Kraví hoře (R. Němec, 2019, MZ, rev. J. Chrtek jun.).

Pozn.: Vedlejší druh (*P. piloselloides* – *P. echiooides*)

Čáp (1995) verzeichnete sie am Rabenfelsen bei Lukov. Jetzt wurde sie auf einem Bahndamm bei Konice und auch auf einer Weide neben der Bahnlinie am Kühberg gefunden (R. Němec, 2019, MZ, rev. J. Chrtek jun.).

Anm.: Zwischenart (*P. piloselloides* – *P. echiooides*)

Pilosella cymiflora

M | A2 | DD | +++

chlupáček dutoosý

Mausohrhabichtskraut

syn.: *Hieracium spurium*

Oborny (1905) druh uvádí od Mašovic a Popice, ještě v r. 1953 byl sbírán na Králově stolci (V. Drlík, MZ, rev. J. Chrtek jun.). Dnes je veden jako neznámý v celé České republice (Grulich 2017).

Pozn.: Vedlejší druh (*P. cymosa* > *P. officinarum*).

Oborny (1905) erwähnt die Art aus Mašovice und Popice. Noch 1953 wurde sie auf dem Königsstuhl gesammelt (V. Drlík, MZ, rev. J. Chrtek jun.). Heute gilt sie in der gesamten Tschechischen Republik als verschollen (Grulich 2017).

Anm.: Zwischenart (*P. cymosa* > *P. officinarum*).

Pilosella cymosa

C4a | NT | 3

chlupáček chocholičnatý

Trugdolden-Mausohrhabichtskraut

syn.: *Hieracium cymosum*

Světlé doubravy, lemy, meze a sušší louky. Opakovaně byl doložen (Chrtek et Rotreklová in Kaplan et al. 2017b), dnes roste roztroušeně v celém studovaném území.

Pozn.: Klíč (Chrtek in Kaplan et al. 2019a) rozlišuje dva poddruhy, mezi nimiž existují přechody a ne všechny rostliny lze spolehlivě k některému z nich přiřadit (Chrtek et Rotreklová l. c.). Na studovaném území byly zjištěny oba. Nominální subspecie má vazbu spíše na údolí Dyje a Fugnitz, zatímco na lokalitách mimo údolí roste obvykle subsp. *vallantii*: Mašovická střelnice, louka východně od Jejkala, záhumenky mezi Konicemi a Popicemi (R. Němec, MZ, 2020), ale proniká i do údolí, např. Vraní skála (J. Hummel, 2020, MZ) a Sloní hřbet (R. Němec et P. Filippov, 2020, MZ), vše rev. J. Chrtek jun.

Lichte Eichenwälder, Waldsäume, Raine und trockenere Wiesen. Die Art wurde wiederholt dokumentiert (Chrtek et Rotreklová in Kaplan et al. 2017b), heute wächst sie zerstreut im gesamten Untersuchungsgebiet.

Anm.: Der „Klíč“ (Chrtek in Kaplan et al. 2019a) unterscheidet zwei Unterarten, zwischen denen es Übergänge gibt und denen nicht alle Pflanzen zuverlässig zugeordnet werden können (Chrtek et Rotreklová l. c.). Beide wurden im Gebiet gefunden. Die nominate Unterart ist eher an die Täler von Thaya und Fugnitz gebunden, während an Lokalitäten außerhalb der Täler subsp. *vallantii* wächst: auf dem ehemaligen Militärschießplatz Mašovická střelnice, auf der Wiese östlich vom Teich Jejkala, an abgelegeneren Stellen zwischen Konice und Popice (R. Němec, MZ, 2020). Sie dringt aber

auch in das Tal ein, z. B. Rabenfelsen (J. Hummel, 2020, MZ) und Hang Sloní hřbet (R. Němec et P. Filippov, 2020, MZ), alle rev. J. Chrtek jun.

Pilosella densiflora

M | C4a | NT

chlupáček hustokvětý

Dichtblüten-Mausohrhabichtskraut

syn.: *Hieracium densiflorum*

Suché trávníky. Mnohokrát byl doložen z území mezi Podmolím, Popicemi a Znojmem, ale také ze Sloního hřbetu (Chrtek et Rotreklová in Kaplan et al. 2017b). Nyní byl nalezen na Mašovické střelnici (P. Filippov, 2020, MZ, rev. J. Chrtek jun.), v Hnanicích (R. Němec, 2020, MZ, rev. O. Rotreklová) a rovněž na Sloním hřbetu (J. Hummel, 2020, MZ).

Pozn.: Vedlejší druh (*P. bauhini* – *P. cymosa*).

Trockene Rasen. Es wurde mehrfach aus dem Gebiet zwischen Podmolí, Popice und Znojmo, aber auch vom Hang Sloní hřbet dokumentiert (Chrtek et Rotreklová in Kaplan et al. 2017b). Jetzt wurde es auf dem ehemaligen Militärschießplatz Mašovická střelnice (P. Filippov, 2020, MZ, rev. J. Chrtek jun.), in Hnanice (R. Němec, 2020, MZ, rev. O. Rotreklová) und auch wieder auf dem Hang Sloní hřbet gefunden (J. Hummel, 2020, MZ).

Anm.: Zwischenart (*P. bauhini* – *P. cymosa*).

Pilosella echiooides

C3 | VU | 3

chlupáček hadincovitý

Natternkopf-Mausohrhabichtskraut

syn.: *Hieracium echiooides*

Suché trávníky, vřesoviště; výskyt poblíž ostré severozápadní hranice panonské arely. Oborny (1905) druh uvádí z více lokalit ve východní žulové části území, ale také ještě Gerichtsberg; mnohokrát doložen (Chrtek et Rotreklová in Kaplan et al. 2017b). Hojně především na východě území, směrem na západ zasahuje až k Čížovu.

Pozn.: Mapa v Atlase (Grulich 1997) shrnuje výskyt *P. echiooides* a *P. rothiana*.

Trockenrasen, Heiden; Vorkommen nahe der scharfen nordwestlichen Grenze des panonischen Areals. Oborny (1905) erwähnt die Art von verschiedenen Lokalitäten im östlichen

Granitteil des Gebiets, aber auch vom Gerichtsberg. Mehrfach dokumentiert (Chrtek et Rotreklová in Kaplan et al. 2017b). Besonders im Osten des Gebiets häufig, im Westen reicht ihr Vorkommen bis nach Čížov.

Anm.: Die Karte im Atlas (Grulich 1997) fasst die Vorkommen von *P. echiooides* und *P. rothiana* zusammen.

Pilosella glomerata M | C4a | NT
chlupáček klubkatý
Knäuel-Mausohrhabichtskraut
syn.: *Hieracium glomeratum*

Suché trávníky. Na více místech v okolí Konic a Popic, např. na Zimmerhakeľově stepi (R. Němec, 2020, MZ, rev. O. Rotreklová).

Pozn.: Vedlejší druh (*P. caespitosa* – *P. cymosa*).

Trockenrasen. An mehreren Stellen um Konice und Popice, z. B. in der Hügel Zimmerhakeľova step (R. Němec, 2020, MZ, rev. O. Rotreklová).

Anm.: Zwischenart (*P. caespitosa* – *P. cymosa*).

Pilosella kalksburgensis M | C1 | EN
chlupáček skalkový
Kalksburg-Mausohrhabichtskraut
syn.: *Hieracium kalksburgense*, *H. laschii*

Suché trávníky a skalní stepi. V minulosti doložen ze svahů nad Dyjí u Konic (A. Oborny, 1923, BRNM) a z Býčí skály (E. Müller, s. d., BRNM), oboje rev. O. Rotreklová et J. Chrtek jun. Uvádí ji také Čáp (1995) z vrchu Barák u Podmolí a z polesí Lipina u Mašovic. Nyní nalezen na šíji Šobesu (V. Grulich, 2019, not.; R. Němec, 2019, MZ), na svahu při ústí Hajskeľého potoka u Podmolí (J. Hummel, 2019, MZ) a u Čížova pod Hardeckou vyhlídkou (R. Němec, 2019, MZ), vše rev. J. Chrtek jun.

Pozn.: Vedlejší druh (*P. cymosa* < *P. officinarum*), na území se vyskytuje zřejmě primární hybrid. Z toho vyplývá, že na lokalitách je nutná přítomnost obou rodičovských druhů, počet jedinců bývá nízký a rostliny se pravděpodobně neudržují dlouhodobě.

Trockene Rasen und felsige Steppen. In der Vergangenheit belegt von den Hängen oberhalb der Thaya bei Konice

(A. Oborny, 1923, BRNM) und von der Felsformation Býčí skála (E. Müller, s. d., BRNM), beide rev. O. Rotreklová et J. Chrtek jun. Auch Čáp (1995) erwähnt die Art vom Hügel Barák bei Podmolí und aus dem Waldgebiet Lipina bei Mašovice. Jetzt auf dem Kamm des Bergsporns Schobes (V. Grulich, 2019, not.; R. Němec, 2019, MZ), an einem Hang an der Mündung des Baches Hajskeľý potok bei Podmolí (J. Hummel, 2019, MZ) und bei Čížov unterhalb der Aussichtspunkt Hardecká vyhlídka gefunden (R. Němec, 2019, MZ), alle rev. J. Chrtek jun.

Anm.: Zwischenart (*P. cymosa* < *P. officinarum*), im Gebiet kommt offenbar eine Primärhybride vor. Daraus folgt, dass beide Elternarten an den Lokalitäten vorhanden sein müssen. Die Anzahl der Individuen ist in der Regel gering und die Pflanzen halten sich dort wahrscheinlich nicht lange.

Pilosella lactucella C2 | EN | r | +++
chlupáček myší ouško
Öhrchen-Mausohrhabichtskraut
syn.: *Hieracium lactucella*

Oborny (1879) druh zaznamenal u Vranova nad Dyjí, Mašovic, Popic, z údolí Dyje u Znojma a z Kraví hory, z území existuje mnoho dokladů, naposledy asi z Kraví hory (J. Komárek, 1949, MZ); později ještě zaznamenán u Čížova (Grulich 1997). Nyní nebyl nalezen; ustupuje v celé České republice (cf. Chrtek et Rotreklová in Kaplan et al. 2017b).

Oborny (1879) verzeichnete die Art bei Vranov nad Dyjí, Mašovice, Popice, im Tal der Thaya bei Znojmo und auf dem Kühberg. Es gibt viele Belege aus dem Gebiet, den letzten wohl vom Kühberg (J. Komárek, 1949, MZ); Später noch bei Čížov verzeichnet (Grulich 1997). Jetzt nicht gefunden; geht in der ganzen Tschechischen Republik zurück (vgl. Chrtek et Rotreklová in Kaplan et al. 2017b).

Pilosella leptophyton M | C4a
chlupáček lesostepní
Zart-Mausohrhabichtskraut
syn.: *Hieracium leptophyton*

Suché trávníky. Opakovaně sbíraná na Kraví hoře, Hradišti a u Mašovic (hlavně A. Oborny, cf. Pladias), později dolo-

žen z Havranického vřesoviště (P. Bureš et V. Grulich, 1991, BRNU). Nyní zjištěn v sadu u Popic (P. Filippov, 2020, MZ, rev. J. Chrtek jun.).

Pozn.: Vedlejší druh (*P. bauhini* > *P. officinarum*).

Trockene Rasen. Wiederholt gesammelt auf dem Kühberg, im Gebiet von Hradiště und bei Mašovice (hauptsächlich A. Oborny, vgl. Pladias), später belegt aus der Heide von Havraniky (P. Bureš et V. Grulich, 1991, BRNU). Jetzt in einem Obstgarten bei Popice gefunden (P. Filippov, 2020, MZ, rev. J. Chrtek jun.).

Anm.: Zwischenart (*P. bauhini* > *P. officinarum*).

Pilosella leucopsilon M | C2 | EN | S1 | +++
chlupáček velkouborný
Großkörbiges Mausohrhabichtskraut
syn.: *Hieracium macranthum* auct., *Pilosella macrantha* auct.

Adolf Oborny údajně druh zaznamenal v r. 1890 na pravém svahu Trauznického údolí u Popic (Oborny 1905). Herbářový doklad nebyl nalezen, není vyloučena záměna s *P. officinarum* (cf. Chrtek et Rotreklová in Kaplan et al. 2020).

Pozn.: Podobný druhu *P. officinarum*, roste na slabě kyselých až bazických substrátech.

Nejbližší recentní nálezy pocházejí z údolí Jihlavy u Hrubšice (S. Ondráčková et H. Houzarová, 1988, ZMT) a z vrchu Výhon u Židlochovic (J. Zázvorka, 1986, Pladias).

Adolf Oborny hat die Art angeblich 1890 am rechten Hang des Tals Trauznické údolí bei Popice verzeichnet (Oborny 1905). Ein Herbarbeleg wurde nicht gefunden, eine Verwechslung mit *P. officinarum* ist nicht ausgeschlossen (vgl. Chrtek et Rotreklová in Kaplan et al. 2020).

Anm.: Wächst ähnlich wie die Art *P. officinarum* auf schwach sauren bis basischen Substraten.

Die nächstgelegenen rezenten Funde stammen aus dem Jihlava-Tal bei Hrubšice (S. Ondráčková et H. Houzarová, 1988, ZMT) und vom Hügel Výhon bei Židlochovice (J. Zázvorka, 1986, Pladias).

Pilosella officinarum
chlupáček zední
Klein-Mausohrhabichtskraut
syn.: *Hieracium pilosella*

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

Suché trávníky, vřesoviště, skalní stepi, okraje lesů, lesní světliny. Hojně téměř po celém území.

Trockene Rasen, Heiden, felsige Steppen, Waldränder, Waldlichtungen. Häufig fast im ganzen Gebiet.

Pilosella piloselloides

chlupáček úzkolistý

Eigentliches Florenz-Mausohrhabichtskraut

syn.: *Hieracium piloselloides*, *H. florentinum*, *H. praealtum*

M

Oborny (1879) druh uvádí ze suchých kopečků mezi Havraníky a Novým Šaldorfem, z tohoto prostoru existuje více nesporných dokladů. V r. 1993 sebrán i na Mašovické střelnici (R. Řepka, BRNU). Nálezy shrnují Chrtek et Rotreklová (2017). Nyní s jistotou nalezen při asfaltové lesní cestě vedoucí k letohrádku Braitava u Vranova nad Dyjí (R. Němec, 2019, MZ, rev. J. Chrtek).

Oborny (1879) erwähnt die Art von den trockenen Hügeln zwischen Havraníky und Nový Šaldorf. Aus dieser Gegend gibt es mehrere unstrittige Belege. 1993 auf dem ehemaliger Militärschießplatz Mašovická střelnice (R. Řepka, BRNU) gesammelt. Die Funde werden von Chrtek et Rotreklová (2017) zusammengefasst. Jetzt wurde sie mit Gewissheit an einer asphaltierten Forststraße gefunden, die zum Braitava-Lustschloss bei Vranov nad Dyjí führt (R. Němec, 2019, MZ, rev. J. Chrtek).

Pilosella polymastix

chlupáček modrozelený

Reichhaar-Mausohrhabichtskraut

syn.: *Hieracium obornyanum*

C1 | CR | +++

Snad rostl mezi Havraníky a Hnanicemi (Oborny 1883–1886), zatím doklad nenalezen.

Pozn.: Vedlejší druh (*P. bauhini* – *P. caespitosa*).

Sie wuchs wahrscheinlich zwischen Havraníky und Hnanice (Oborny 1883–1886), bisher wurde kein Beleg gefunden.

Anm.: Zwischenart (*P. bauhini* – *P. caespitosa*).

Pilosella rothiana

chlupáček štětinatý

Roth-Mausohrhabichtskraut

syn.: *Hieracium rothianum*

M | C3

Suché trávníky, vřesoviště, skalní ostrožny, ale i ruderalizované plochy. Oborny (1905) zaznamenal na více lokalitách na východě, ale také v údolí Dyje např. na Šobesu, Novém Hrádku, Kozích stezkách a u Hardeggu. Existuje řada dokladů především z východního okraje studovaného území, ale i z ostrožen v údolí Dyje (Chrtek et Rotreklová in Kaplan et al. 2017). Roste zde i v současnosti (např. Kraví hora, R. Němec, 2019, MZ; Havraníky, R. Němec, 2019, MZ; Zimmerhakelelova step u Popic, T. Vymyslický, 2019, MZ, vše rev. J. Chrtek jun.).

Pozn.: Vedlejší druh (*P. echioides* > *P. officinarum*).

Trockenrasen, Heiden, Felsvorsprünge, aber auch ruderalisierte Flächen. Oborny (1905) verzeichnete die Art an mehreren Lokalitäten im Osten, aber auch im Thayatal, z. B. auf dem Bergsporn Schobes, im Gebiet von Neuhäusel, auf dem Geißsteig und bei Hardegg. Es gibt eine Reihe von Belegen vor allem vom östlichen Rand des Untersuchungsbiets, aber auch von Felssporen im Thayatal (Chrtek et Rotreklová in Kaplan et al. 2017). Sie wächst im Gebiet auch heute (z. B. Kühberg, R. Němec, 2019, MZ; Havraníky, R. Němec, 2019, MZ; Zimmerhakelelova step bei Popice, T. Vymyslický, 2019, MZ, alle rev. J. Chrtek jun.).

Anm.: Zwischenart (*P. echioides* > *P. officinarum*).

Pilosella setigera

chlupáček chlumní

Täusch-Mausohrhabichtskraut

syn.: *Hieracium fallax*

M | C1 | CR | 3

Adolf Oborny druh sbíral v údolí Dyje u Znojma, Konice a Popic (rev. O. Rotreklová, Pladias). Nyní nalezen u Hnanice (R. Němec, 2019, MZ, rev. J. Chrtek jun.).

Pozn.: Vedlejší druh (*P. cymosa* – *P. echioides*).

Adolf Oborny sammelte die Art im Thayatal bei Znojmo, Konice und Popice (rev. O. Rotreklová, Pladias). Jetzt bei Hnanice gefunden (R. Němec, 2019, MZ, rev. J. Chrtek jun.).

Anm.: Zwischenart (*P. cymosa* – *P. echioides*).

Pilosella ziziana

chlupáček Zizův

Ziz-Mausohrhabichtskraut

syn.: *Hieracium zizianum*

M | C4a | NT

V r. 2019 doložen na hřbetě Šobesu (R. Němec, 2019, MZ) a na výchozu pod Hardeckou vyhlídkou (R. Němec, 2019, MZ), oboje rev. J. Chrtek jun.

Pozn.: Vedlejší druh (*P. cymosa* – *P. piloselloides*); A. Oborny druh sbíral v údolí Lesky u Znojma již za hranicemi studovaného území (rev. O. Rotreklová et J. Chrtek jun.).

Im Jahr 2019 auf dem Kamm des Bergsporns Schobes (R. Němec, 2019, MZ) und auf dem Felsaufschluss unterhalb der Aussichtspunkt Hardecká vyhlídka dokumentiert (R. Němec, 2019, MZ), beide rev. J. Chrtek jun.

Anm.: Zwischenart (*P. cymosa* – *P. piloselloides*). A. Oborny sammelte die Art im bereits außerhalb des Untersuchungsgebiets gelegenen Tal Leska bei Znojmo (rev. O. Rotreklová et J. Chrtek jun.).

Pimpinella major

bedrník větší

Groß-Bibernelle

Pimpinella saxifraga

bedrník obecný

Klein-Bibernelle

Suché a mezofilní trávníky, vřesoviště, meze; v celém území hojně.

Pozn.: Ve středoevropském prostoru se rozlišují dva taxony (cf. J. Štěpánek in Kaplan et al. 2019a, Fischer 2008). Zdá se, že na území převažují rostliny, odpovídající subsp. *saxifraga*. Subsp. *nigra* je uvedena ze Široké louky (J. Čáp, 1993, Pladias) a od Znojma (Štěpánek in Slavík, Chrtek et Tomšovic 1997), takové rostliny nyní nebyly zjištěny.

Trockene und mesophile Rasen, Heiden, Raine; im ganzen Gebiet häufig.

Anm.: Im mitteleuropäischen Raum gibt es zwei Taxa (vgl. J. Štěpánek in Kaplan et al. 2019a, Fischer 2008). Es scheint, dass im Gebiet Pflanzen dominieren, die der subsp. *saxifraga* entsprechen. Die subsp. *nigra* wird von der Wiese Široká louka (J. Čáp, 1993, Pladias) und von Znojmo (Štěpánek in Slavík, Chrtek et Tomšovic 1997) erwähnt. Solche Pflanzen wurden jetzt nicht gefunden.

Pinus banksianaborovice Banksova
Banks-Kiefer

M | neo | cult

Výsadby v lesních porostech. V polovině 20. st. ji V. Drlík znal z „Hradištského lesa nad údolím Dyje“ (Drlík et al. 2005). Podle lesnických podkladů byla v 90. letech 20. st. vysázena západně od Hnanic poblíž státní hranice a kolem kóty Klínka jihovýchodně od Mašovic (R. Stejskal, in litt.), také u Vranova nad Dyjí (Grulich 1997). V rámci tohoto výzkumu bylo nalezeno asi 10 stromů západně od Hnanic (P. Filippov, 2020, not.), většina z nich ale odumřela v suchých letech 2018–2019.

Pflanzungen in Waldbeständen. Mitte des 20. Jahrhunderts kannte V. Drlík sie aus dem „Wald von Hradiště oberhalb des Thayatal“ (Drlík et al. 2005). Laut forstwirtschaftlichen Daten wurde sie in den 1990er Jahren westlich von Hnanice nahe der Staatsgrenze und um den Hügel Klínka südöstlich von Mašovice (R. Stejskal, in litt.) sowie bei Vranov nad Dyjí (Grulich 1997) gepflanzt. Im Rahmen dieser Forschung wurden etwa 10 Bäume westlich von Hnanice gefunden (P. Filippov, 2020, not.). Die meisten von ihnen sind jedoch in den trockenen Jahren 2018–2019 abgestorben.

Pinus nigraborovice černá
Schwarz-Föhre neo nat

neo | nat

Nepůvodní druh studovaného území; lesnické výsadby.

Pozn.: Porosty nebyly tolik poškozeny v suchých letech 2018–2019 jako výsadby *P. sylvestris*.

Im Untersuchungsgebiet nicht heimische Art; Waldpflanzungen.

Anm.: Die Bestände wurden in den trockenen Jahren 2018–2019 nicht so stark geschädigt wie die Pflanzungen von *P. sylvestris*.

Pinus strobusborovice vejmutovka
Strobe

M | neo | inv

Severoamerická borovice; lesnické výsadby; nechová se zde invazně. Nyní roste u Mašovic a poblíž Nového Hrádku.

Nordamerikanische Kiefer; Waldbepflanzungen; verhält sich hier nicht invasiv. Sie wächst jetzt bei Mašovice und in der Nähe von Neuhäusel.

Pinus sylvestrisborovice lesní
Rot-Föhre

Pozn.: Výsadby a porosty mimo primární stanoviště byly v suchých letech 2018–2019 silně poškozeny.

Anm.: Pflanzungen und Bestände außerhalb des primären Lebensraums wurden in den trockenen Jahren 2018–2019 schwer geschädigt.

Pisum sativumhrách setý
Kultur-Erbse

M | arch | cas

Pěstuje se na polích i v zahradách a zplaňuje.

Wird auf Feldern und in Gärten angebaut und verwildert.

Plantago coronopus* subsp. *coronopusjitrocel vraní nožka pravý
Krähenfuß-Wegerich

M | neo | cas

Okraje silnic; zavlečený druh; šíří se v souvislosti se solením (Daníhelka et al. in Kaplan et al. 2018a). Nalezen zde byl poprvé v roce 2019 na okraji silnice Nový Šaldorf – Havraníky poblíž odbočky do Konic (R. Němec, MZ).

Straßenränder; eingeschleppte Art; breitet sich im Zusammenhang mit der Salzstreuung aus (Daníhelka et al. in Kaplan et al. 2018a). Sie wurde hier erstmals 2019 am Rande der Straße Nový Šaldorf – Havraníky nahe der Abzweigung nach Konice (R. Němec, MZ) gefunden.

Plantago lanceolatajitrocel kopinatý
Spitz-Wegerich***Plantago major***jitrocel větší
Groß-Wegerich

Sešlapávaná místa, ruderalizované trávníky; běžně v celém území.

Pozn.: Velmi proměnlivý druh; odlišování subsp. *winteri* zřejmě nemá smysl (Daníhelka et Kaplan in Kaplan et al. 2018a).

Betretene Stellen, ruderalisierte Rasen; gewöhnlich im gesamten Gebiet.

Anm.: Sehr veränderliche Art; Die Unterscheidung der subsp. *winteri* macht wahrscheinlich keinen Sinn (Daníhelka et Kaplan und Kaplan et al. 2018a).

Plantago maritimasubsp. *ciliata*
jitrocel přímořský brvitý

M | C1 | CR | S1 | 3 | +++

Strand-Wegerich

Studovaného území se týkají dva historické nálezy, které učinil A. Oborny: Podmolí, 1878, PRC a Mašovice, Čertův mlýn, 1898, BRNM, další doklady z údolí Dyje u Znojma (cf. Daníhelka et Kaplan in Kaplan et al. 2018a) a z nivy Daníže u Šatova (Tomaschek 1933) a níže po proudu (Daníhelka et Kaplan l. c.) se vztahují k lokalitám v blízkém okolí.

Pozn.: Nálezy od Podmolí a Mašovic zřejmě pocházely z míst s minerálně silnými těžkými půdami na kaolinových kapsách.

Aus dem Untersuchungsgebiet stammen zwei historische Funde von A. Oborny: Podmolí, 1878, PRC und Mašovice, Čertův mlýn, 1898, BRNM. Weitere Belege aus dem Thayatal bei Znojmo (vgl. Daníhelka et Kaplan in Kaplan et al. 2018a) und aus der Au des Bachs Daníž bei Šatov (Tomaschek 1933) und flussabwärts (Daníhelka et Kaplan l. c.) beziehen sich auf Lokalitäten in der nahen Umgebung.

Anm.: Die Funde aus Podmolí und Mašovice stammen wahrscheinlich von Stellen mit mineralreichen, schweren Böden auf Kaolintaschen.

Plantago mediajitrocel prostřední
Mittel-Wegerich

Sušší typy trávníků; dosti často v celém území.

Pozn.: Odlišování subsp. *stepposa* (Chrtěk jun. in Kaplan

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

et al. 2019a) je nespolehlivé (Danihelka et Kaplan in Kaplan et al. 2018a).

Trockenere Rasentypen; recht häufig im ganzen Gebiet.

Anm.: Die Unterscheidung der subsp. *stepposa* (Chrtek jun. in Kaplan et al. 2019a) ist unzuverlässig (Danihelka et Kaplan in Kaplan et al. 2018a).

Plantago uliginosa

jitrocel chudokvětý

Feuchtacker-Groß-Wegerich

syn.: *Plantago major* subsp. *intermedia*

Periodicky zaplavovaná místa, nejčastěji dna vypuštěných vodních nádrží. V okolí Znojma byl sbírán již v 19. st. (A. Oborny, 1883, PRC), ale na studovaném území ho zaznamenal zřejmě až v r. 1993 J. Čáp U Jejkala, na Čížovské louce a pod rybníčkem východně od Onšova (cf. NDOP), na první lokalitě později i Rydlo (1995). Po snížení hladiny znojmské přehrady rostl i na náplavech pod Královým stolcem (Bravencová et al. 2007b). Nyní byl potvrzen U Jejkala, východně od Onšova, na louce jihozápadně od Čížova, na sádkách ve Vranově nad Dyjí, u Horního Břečkova, jihozápadně od Mašovic a u rybníčku v Havraníkách; výskyt na břehu znojmské přehrady se nepodařilo ověřit, jelikož v době výzkumu byla na plné vodě.

Periodisch überflutete Standorte, meistens auf dem Grund abgelassener Wasserreservoirs. Sie wurde bereits im 19. Jahrhundert in der Umgebung von Znojmo gesammelt (A. Oborny, 1883, PRC), im Untersuchungsgebiet jedoch wahrscheinlich erst 1993 von J. Čáp am Teich U Jejkala, auf der Wiese Čížovská louka und unterhalb eines Teichs östlich von Onšov verzeichnet (vgl. NDOP), an der ersten Lokalität später auch von Rydlo (1995). Nach Absenken des Pegels des Stausees von Znojmo wuchs sie auch auf dem Alluvium unterhalb des Königsstuhls (Bravencová et al. 2007b). Sie wurde jetzt U Jejkala, östlich von Onšov, auf einer Wiese südwestlich von Čížov, an Setzteichen in Vranov nad Dyjí, bei Horní Břečkov, südwestlich von Mašovice und an einem Teich in Havraníky bestätigt; Das Vorkommen am Ufer des Stausees von Znojmo konnte nicht verifiziert werden, da dieser zum Zeitpunkt der Untersuchung seinen höchsten Pegel hatte.

Platanthera bifolia

vemeník dvoulistý

Weiß-Waldhyazinthe

Světlé lesy; roztroušeně na plošinách.

Pozn. 1: V místech společného výskytu *P. bifolia* a *P. chlorantha* byly pozorovány rostliny, které morfologickými i fenologickými znaky stojí mezi oběma druhy (např. Barák, R. Němec, 2020, not. et foto). Zda jde o křížence nebo o nedávno popsany druh *P. muelleri* (Baum et Baum 2017), bude třeba ještě prověřit.

Pozn. 2: Oproti stavu na konci 20. st. (Grulich 1997) jsme zaznamenali změnu zastoupení obou vemeníků: *P. bifolia* nyní spíše ubývá; lokalit *P. chlorantha*, který kvete o 2–3 týdny dříve, naopak přibýlo (tak jako jinde v České republice).

Lichte Wälder; zerstreut auf den Hochebenen.

Anm. 1: An Stellen des gemeinsamen Vorkommens von *P. bifolia* und *P. chlorantha* wurden Pflanzen beobachtet, die mit ihren morphologischen und phänologischen Merkmalen zwischen den beiden Arten stehen (z. B. Hügel Barák, R. Němec, 2020, not. et foto). Ob es sich um eine Hybride oder die erst kürzlich beschriebene Art *P. muelleri* handelt (Baum et Baum 2017), muss noch untersucht werden.

Anm. 2: Im Vergleich zur Situation am Ende des 20. Jahrhunderts (Grulich 1997) haben wir eine Veränderung in der Häufigkeit beider Waldhyazinthen festgestellt: *P. bifolia* geht jetzt eher zurück.; Die Anzahl von Lokalitäten mit *P. chlorantha*, die 2–3 Wochen früher blüht, hat hingegen zugenommen (wie auch anderswo in der Tschechischen Republik).

Platanthera chlorantha

vemeník zelenavý

Grünlich-Waldhyazinthe

Roztroušeně v mezofilních lesích, nejčastěji na bazickém podloží. Ověřen byl na Hardecké stráni, Sloním hřbetu, v lesích západně od Lukova, na Mašovické střelnici a v údolí Fugnitz.

Viz pozn. k *P. bifolia*.

Zerstreut in mesophilen Wäldern, meist auf basischem Substrat. Verifiziert wurde sie am Hang Hardecká stráň, dem Hang Sloní hřbet, in den Wäldern westlich von Lukov, auf

C3 | VU | § 3

dem ehemaligen Militärschießplatz Mašovická střelnice und im Fugnitztal.

Siehe Anm. zu *P. bifolia*.

Platycladus orientalis

zeravec východní

Orient-Lebensbaum

syn.: *Thuja orientalis*

Okrasný jehličnan; pěstuje se a ojediněle zplaňuje. Roste např. na zdi v Hardeggu, ve spáře zdi pod železničním mostem ve Znojmě (oba R. Němec, 2019, not.) a na Hradištských terasách (Z. Musil, 2019, not.).

Ziernelbaum; wird angepflanzt und verwildert gelegentlich. Er wächst zum Beispiel an einer Mauer in Hardegg, in Mauerfugen unter der Eisenbahnbrücke in Znojmo (beide R. Němec, 2019, not.) und auf den Terrassen in Hradiště (Z. Musil, 2019, not.).

Poa angustifolia

lipnice úzkolistá

Schmalblatt-Rispe

Suché trávníky a suché světlé lesy, hojně.

Pozn.: Ohraničení variability vůči druhu *P. pratensis* není úplně ostré.

Trockene Rasen und trockene lichte Wälder, häufig.

Anm.: Die Grenze der Variabilität gegenüber der Art *P. pratensis* ist nicht ganz scharf.

Poa annua

lipnice roční

Einjahrs-Rispe

Poa bulbosa

lipnice cibulkatá

Zwiebel-Rispe

Poa chaixii

lipnice široolistá

Berg-Rispe

neo | cas

M | r

Horský druh, v nižších polohách obvykle zplanělý. V r. 1992 byl zjištěn v mezofilním lese těsně za hranicemi území severozápadně od Retzu (Grulich et Chytrý 1993). Nyní byl nalezen na podobném stanovišti u Ledových slují (P. Filippov et R. Němec, 2020, MZ).

Montane Art, die für gewöhnlich in tieferen Lagen verwildert. 1992 wurde sie in einem mesophilen Wald knapp jenseits der Grenzen des Gebiets nordwestlich von Retz gefunden (Grulich et Chytrý 1993). Sie wurde jetzt an einem ähnlichen Standort an den Eisleithen gefunden (P. Filippov et R. Němec, 2020, MZ).

Poa compressa

lipnice smáčknutá

Platthalm-Rispe

Poa nemoralis

lipnice hajní

Hain-Rispe

Poa palustris

lipnice bahenní

Sumpf-Rispe

Poa pratensis

lipnice luční

Wiesen-Rispe

Mezofilní trávníky (i v sídlech), okraje cest; velmi hojně.

Pozn.: Složitý příbuzenský okruh s nepříliš jasně ohraničenými taxony (viz *P. angustifolia*). Další příbuzný druh, *P. humilis*, častěji spíše v chladnějších oblastech, doložen nebyl.

Mesophile Rasen (auch in Siedlungen), Wegränder; sehr häufig.

Anm.: Komplexer Verwandtschaftskreis mit nicht sehr klar abgegrenzten Taxa (siehe *P. angustifolia*). Eine weitere verwandte Art, *P. humilis*, die in kühleren Gebieten häufiger vorkommt, wurde nicht nachgewiesen.

Poa trivialis

lipnice obecná

Graben-Rispe

Polycnemum arvense

arch | nat | C1 | CR | 1 | S | +++

chruplavník rolní

Acker-Knorpelkraut

V minulosti rostl u Hardegg, Lukova a Čížova, v okolí Znojma hojně (Oborny 1883–1886). V celé České republice ustoupil (cf. Grulich 2017).

Wuchs in der Vergangenheit bei Hardegg, Lukov und Čížov, häufig in der Umgebung von Znojmo (Oborny 1883–1886). Es ist in der ganzen Tschechischen Republik zurückgegangen (vgl. Grulich 2017).

Polycnemum majus

arch | nat | M | C1 | CR | 2 | +++

chruplavník větší

Groß-Knorpelkraut

V minulosti byl zaznamenán v okolí Znojma (Oborny 1879), není vyloučeno, že rostl i na studovaném území.

Pozn.: Východně od Znojma nyní přežívá na okraji motokrosové dráhy na Načeratickém kopci (R. Němec, T. Vymyslický, J. Bureš et P. Filippov, 2020, MZ).

In der Vergangenheit wurde es in der Umgebung von Znojmo (Oborny 1879) verzeichnet. Es ist nicht ausgeschlossen, dass es auch im Untersuchungsgebiet wuchs.

Anm.: Östlich von Znojmo überdauert es jetzt am Rande der Motocross-Strecke auf dem Hügel Načeratický kopec (R. Němec, T. Vymyslický, J. Bureš et P. Filippov, 2020, MZ).

Polygala amara subsp. brachyptera

M | C1 | EN

vítod hořký krátkokřídlý

Kurzflügel-Bitter-Kreuzblume

syn.: *P. amara*

Prosvětlené lesy na krystalických vápencích. Oborny (1883–1886) ho udává od Hardegg, v 90. letech 20. st. nalezen u Uhlířovy cesty a u Hardegg (Grulich 1997). Nyní byl zjištěn v dubovém boru nad Uhlířovou cestou.

Lichtdurchflutete Wälder auf kristallinem Kalkstein. Oborny (1883–1886) erwähnt sie von Hardegg. In den 1990er Jahren am Uhlířova cesta und bei Hardegg gefunden (Grulich 1997). Jetzt wurde sie in einem Eichen-Kiefernwald oberhalb des Uhlířova cesta gefunden.

Polygala amarella

C2 | EN | r | ++

vítod nahořklý

Sumpf-Kreuzblume

Poprvé byl na studovaném území zjištěn na konci 20. st. (Grulich 1997) u Lukova, další údaje pocházejí z těsné blízkosti území na rakouské straně. Nyní nezjištěn.

Pozn.: Proměnlivost, kterou česká literatura hodnotí (Kirschner in Kaplan et al. 2019a), zřejmě nemá přílišné taxonomické opodstatnění. Rakouský klíč (Fischer 2008) ji nezohledňuje.

Im Untersuchungsgebiet wurde sie erstmals Ende des 20. Jahrhunderts (Grulich 1997) bei Lukov gefunden, weitere Daten stammen aus unmittelbarer Nähe des Gebiets von österreichischer Seite. Jetzt nicht gefunden.

Anm.: Die in der tschechischen Literatur vertretene taxonomische Bewertung der Variabilität (Kirschner in Kaplan et al. 2019a: zwei Unterarten) hat offenbar keine ausreichende Grundlage. Der österreichische Schlüssel (Fischer 2008) berücksichtigt sie nicht.

Polygala comosa

r

vítod chocholatý

Schopf-Kreuzblume

Suché trávníky, preferuje hlubší půdy a bazické substráty. Dříve rostl na více místech mezi Hardeggem, Čížovem a Lukovem, na Mašovické střelnici i severně od Konic (Grulich 1997; Bravencová et al. 2007a). Nyní ověřen v okolí Hardegg, zejména v údolí Fugnitz, na Mašovické střelnici a na loukách severně od Vranova nad Dyjí.

Trockene Rasen, bevorzugt tiefergründige Böden und basische Substrate. Sie wuchs an mehreren Stellen zwischen Hardegg, Čížov und Lukov, auf dem ehemaliger Militärschießplatz Mašovická střelnice und nördlich von Konice (Grulich 1997; Bravencová et al. 2007a). Jetzt in der Nähe von Hardegg, insbesondere im Fugnitztal, auf dem ehemaliger Militärschießplatz Mašovická střelnice und auf den Wiesen nördlich von Vranov nad Dyjí bestätigt.

Polygala major

M | C3 | NT | 3

vítod větší

Groß-Kreuzblume

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

Suché trávníky na krystalickém vápenci a spraši; výskyt na ostré severozápadní hranici souvislého areálu. Historicky byl znám od Hnanic, z údolí Dyje u Znojma, od Býčí skály, z vrchu Vinohrad u Čížova, od Hardegg, Lukova a Mašovic (Oborny 1883–1886), doložen byl například na Kraví hoře (A. Oborny, 1896, MZ). Na konci 20. st. ho zachytil Grulich (1997) u Hnanic, Havraníků a na obou stranách hranice u Hardegg. Nyní roste na rakouské straně v údolí Fugnitz a na ostrožně Einsiedler, na moravské straně na Hardecké stráni a u Hnanic.

Trockene Rasen auf kristallinem Kalkstein und Löss; Vorkommen an der scharfen nordwestlichen Grenze des zusammenhängenden Areal. Historisch war sie aus Hnanice, aus dem Thayatal bei Znojmo, von der Felsformation Býčí skála, vom Hügel Vinohrad bei Čížov, aus Hardegg, Lukov und Mašovice (Oborny 1883–1886) bekannt, belegt wurde sie beispielsweise auf dem Kühberg (A. Oborny, 1896, MZ). Ende des 20. Jahrhunderts wurde sie von Grulich (1997) bei Hnanice, Havraníky und auf beiden Seiten der Grenze bei Hardegg erfasst. Jetzt wächst sie auf österreichischer Seite im Fugnitztal und auf dem Bergsporn Einsiedler, auf mährischer Seite am Hang Hardecká stráň und bei Hnanice.

Polygala multicaulis

C3 | NT

vítod ostrokřídý

Spitzflügel-Wiesen-Kreuzblume

syn.: *P. vulgaris* subsp. *oxyptera*

Krátkostébelné trávníky, na kyselých podkladech. Dříve byl uváděn z pravé strany údolí Dyje ve Znojmě, od Mašovic, z lesů mezi Podmolím a Šobesem, z Jaserthale u Lukova a od Nového Hrádku (Oborny 1883–1886), doklad je od Podmolí (A. Oborny, 1878, MZ). Nedávné nálezy pochází z lesa západně od Lukova (Grulich, 2010, not.), z Mašovické střelnice (Z. Musil, 2006, MZ) a Kraví hory (Z. Musil, 2005, MZ). Nyní roste na jihovýchodě studovaného území, na Mašovické střelnici a na louce u Lesní správy Podmolí.

Niederwüchsige Rasen auf sauren Substraten. Sie wurde zuvor von der rechten Seite des Thayatals in Znojmo, aus Mašovice, aus den Wäldern zwischen Podmolí und dem Bergsporn Schobes, aus dem Jaserthal bei Lukov und von Neuhäusel (Oborny 1883–1886) erwähnt. Ein Beleg stammt

aus Podmolí (A. Oborny) 1878, MZ). Jüngste Funde stammen aus dem Wald westlich von Lukov (Grulich, 2010, not), vom ehemaliger Militärschießplatz Mašovická střelnice (Z. Musil, 2006, MZ) und vom Kühberg (Z. Musil, 2005, MZ). Jetzt wächst sie im Südosten des untersuchten Gebiets, auf dem ehemaliger Militärschießplatz Mašovická střelnice und auf einer Wiese in der Nähe der Forstverwaltung von Podmolí.

Polygala vulgaris

vítod obecný

Gewöhnliche Wiesen-Kreuzblume

Krátkostébelné trávníky na kyselých podkladech. Zaznamenán byl zejména v severozápadní a střední části studovaného území, na východě byl doložen z Trauznického údolí (A. Oborny, 1909, MZ) a z Kraví hory (Grulich 1997). Stále roste na více lokalitách, výskyt v Trauznickém údolí zřejmě zanikl. Niederwüchsige Rasen auf sauren Substraten. Sie wurde hauptsächlich im nordwestlichen und zentralen Teil des Untersuchungsgebieten verzeichnet, im Osten aus dem Tal Trauznické údolí (A. Oborny, 1909, MZ) und vom Kühberg (Grulich 1997). Sie wächst immer noch an mehreren Lokalitäten, das Vorkommen im Tal Trauznické údolí ist wahrscheinlich verschwunden.

Polygonatum multiflorum

kokořík mnohokvětý

Wald-Weißwurz

Polygonatum odoratum

kokořík vonný

Duft-Weißwurz

***Polygonum aviculare* agg.**

okruh rdesna truskavce

Gewöhnlich-Vogelknöterich

Okraje cest a polí, ruderalní stanoviště, velmi hojně.

Pozn.: Taxonomicky obtížný okruh s proměnlivostí hodnocenou různými autory odlišně (cf. Němec et al. 2018). Dílčí taxony nebyly rozlišovány.

Weg- und Feldränder, ruderales Standorte, sehr häufig.

Anm.: Taxonomisch schwierige Artengruppe mit einer von verschiedenen Autoren unterschiedlich bewerteten Variabilität (vgl. Němec et al. 2018). Teiltaxa wurden nicht unterschieden.

Polypodium vulgare

osladič obecný

Gewöhnlich-Tüpfelfarn

Polystichum aculeatum

C4a | NT | r

kapradina laločnatá

Gewöhnlich-Schildfarn

Zastíněné, zejména suťové a roklinové lesy v inverzních polohách údolí Dyje a jejich přítoků. Oborny (1883–1886) druh udává z údolí Dyje mezi Vranovem nad Dyjí a Hardeggem, ze skalního pilíře proti Faltýskovu mlýnu a z Gránického údolí. V r. 1953 byl doložen od Trauznického mlýna (Drlík et al. 2005) a z lokality Znojmo-Hradiště, vlhká skála u silnice (R. Řepka, 1993, MZ). Vzácne roste v západní polovině území, ojedinele byl nyní zaznamenán až po úroveň Popic.

Schattige, insbesondere Schutt- und Schluchtwälder in Inversionslagen im Tal der Dyje und ihrer Zuflüsse. Oborny (1883–1886) erwähnt die Art aus dem Thayatal zwischen Vranov nad Dyjí und Hardegg, von der Felsensäule gegenüber der Mühle Faltýskův mlýn und aus dem Gránické údolí. 1953 wurde sie von der Mühle Trauznický mlýn (Drlík et al. 2005) und von einer Lokalität in Znojmo-Hradiště, einem feuchten Felsen an der Straße, (R. Řepka, 1993, MZ) dokumentiert. Sie wächst selten in der westlichen Hälfte des Gebiets, vereinzelt wurde sie bis auf Höhe von Popice verzeichnet.

Polystichum braunii

M | C2 | EN | S 2 | ++

kapradina Braunova

Schuppen-Schildfarn

Jediný nález z r. 1996 na Ledových slujích (Hradílek 1997, cf. Ekrt in Kaplan et al. 2017b) nebyl od té doby ověřen.

Der einzige Fund aus dem Jahr 1996 an den Eisleithen (Hradílek 1997, vgl. Ekrt in Kaplan et al. 2017b) wurde seitdem nicht bestätigt.

Pontederia cordata

modráška srdčitá
Herzblättriges Hechtkraut

Nepůvodní druh pocházející z Ameriky. Pěstuje se pro okrasu v zahradních jezírkách a krátkodobě zplaňuje (požární nádrž v Konicích, R. Němec et P. Filippov, 2019, not. et foto). Nicht heimische, aus Amerika stammende Art. Sie wird zur Dekoration in Gartenteichen kultiviert und verwildert kurzzeitig (Löschteich in Konice, R. Němec et P. Filippov, 2019, not. et foto).

Populus alba

topol bílý
Silber-Pappel

Populus nigra

topol černý
Schwarz-Pappel

Břehové porosty Dyje na obou stranách státní hranice, ojediněle na okraji lesa při Daníži u Hnanic. Statné stromy mají často typický boulovitý kmen, snad odpovídají typickému topolu černému.

Pozn.: Sloupovitý samčí kultivar topolu černého, tzv. topol vlašský *P. nigra* 'Italica' byl dříve vysazován, např. u signální cesty u Lukova, starý strom je také na okraji lesní rokle u Podmyčí. Sporná je identita topolů v remízku na louce u Čížova.

Ufervegetation der Thaya auf beiden Seiten der Staatsgrenze, gelegentlich auch am Waldrand am Bach Daníž bei Hnanice. Die stattlichen Bäume haben oft den typischen wulstigen Stamm, wie er für die Schwarz-Pappel typisch ist.

Anm.: Die säulenartige männliche Sorte der Schwarz-Pappel, die sogenannte Säulen-Pappel *P. nigra* 'Italica', wurde früher gepflanzt, z. B. am Signalweg bei Lukov. Ein alter Baum steht auch am Rande der Waldschlucht bei Podmyče. Die Identität der Pappeln im Rain auf einer Wiese bei Čížov ist umstritten.

Populus tremula

topol osika
Zitter-Pappel

M | neo | cas

Populus ×canadensis

topol kanadský
Euro-amerikanische Hybrid-Pappel

Kříženec *P. deltoides* × *P. nigra* bývá vysazován jako rychle rostoucí dřevina; roztroušeně. Pozn.: Nikde netvoří větší porosty a nechová se invazně.

Die Hybride *P. deltoides* × *P. nigra* wurden einst als schnell wachsende Holzart gepflanzt; zerstreut.

Anm.: Sie bildet nirgendwo größere Bestände und verhält sich nicht invasiv.

Populus ×canescens

topol šedý
Grau-Pappel

Kříženec (*Populus alba* × *P. tremula*). Ojediněle zjištěn u Čížova (P. Filippov, 2019, not.) a Popic (J. Hummel, 2020, not). Hybride (*Populus alba* × *P. tremula*). Gelegentlich bei Čížov (P. Filippov, 2019, not) und Popice gefunden (J. Hummel, 2020, not).

Portulaca oleracea

šrucha zelná
Gemüse-Portulak

Potamogeton berchtoldii

rdest Berchtoldův
Berchtold-Zwerg-Laichkraut

Stojaté vody. V r. 2007 byl nalezen v Žlebském rybníce (Jar. Rydlo, 2007, Pladias), nyní neověřen. Vzhledem k dynamice výskytu vodních makrofyt lze nový nález očekávat.

Viz pozn. u *P. pusillus*

Stehende Gewässer. Im Jahr 2007 wurde die Art im Teich Žlebský rybník gefunden (Jar. Rydlo, 2007, Pladias), jetzt nicht bestätigt. Angesichts der Vorkommensdynamik aquatischer Makrophyten ist ein neuer Fund zu erwarten.

Siehe Anm. zu *P. pusillus*

neo | inv

Potamogeton crispus

rdest kadeřavý
Kraus-Laichkraut

Stojaté vody, vzácně i v řece Dyji.
Stehende Gewässer, selten im Fluss Thaya.

Potamogeton natans

rdest vzplývavý
Schwimm-Laichkraut

M | r

Potamogeton pusillus

rdest maličký
Gewöhnliches Zwerg-Laichkraut

M | 3

Stojaté vody. Doložen byl z rybníka Horní Jejkal (P. Filippov et R. Němec, 2019, MZ, rev. Z. Kaplan) a z tůně u Čížova (J. Pránčl, 2020, PRC, rev. Z. Kaplan).

Pozn.: Rozlišování rdestů *P. pusillus* a *P. berchtoldii* je obtížné, nedoložené literární údaje nelze jednoduše převzít.

Stehende Gewässer. Es wurde aus dem Teich Horní Jejkal (P. Filippov et R. Němec, 2019, MZ, rev. Z. Kaplan) und aus einem Tümpel bei Čížov belegt (J. Pránčl, 2020, PRC, rev. Z. Kaplan). Anm.: Die Unterscheidung der Laichkraut-Arten *P. pusillus* und *P. berchtoldii* ist schwierig, unbelegte Literaturdaten können nicht einfach übernommen werden.

arch | inv

Potamogeton trichoides

rdest vláskovitý
Haar-Laichkraut

M | C3 | NT | 3 | ++

Stojaté vody. Z území jej poprvé zaznamenal v letech 2007 a 2008 Jar. Rydlo (Mašovice, tůň na střelnici; Čížov, Čížovský lesní rybník), a později doložen ze sádek ve Vranově nad Dyjí (L. Reiterová, 2017, MZ, rev. Z. Kaplan). Nyní nezjištěn, vzhledem k dynamice je ale výskyt pravděpodobný.

Stehende Gewässer. Im Gebiet wurde es erstmals 2007 und 2008 von Jar. Rydlo verzeichnet (Mašovice, Tümpel auf dem Schießplatz; Čížov, Teich Čížovský lesní rybník) und später aus Setzteichen in Vranov nad Dyjí belegt (L. Reiterová, 2017, MZ, rev. Z. Kaplan). Jetzt nicht gefunden, aber angesichts der Dynamik ist ein Vorkommen wahrscheinlich.

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

Potentilla alba

mochna bílá
Weiß-Fingerkraut

Údolní louky, vzácně i světlé doubravy a sušší trávníky mimo nivy.
Talwiesen, selten auch lichte Eichenwälder und trockenere Rasen außerhalb der Auen.

Potentilla anserina

mochna husí
Gänse-Fingerkraut

Potentilla argentea

mochna stříbrná
Silber-Fingerkraut

Viz komentář u *P. inclinata*.
Siehe Kommentar zu *P. inclinata*.

Potentilla erecta

mochna nátržník
Blutwurz

Potentilla heptaphylla

mochna sedmilistá
Siebenblatt-Fingerkraut

Trávníky na těžších hlubších půdách, preferuje bazické substráty. Po r. 1990 rostla v okolí Hardeggu, Čížova a Lukova (Grulich 1997). Vzácný výskyt byl nyní potvrzen.

Pozn.: Hustě trsnatá mochna s odstále chlupatými řapíky, na území mnohem vzácnější než podobná polštářovitě rostoucí *P. verna* preferující spíše mělké půdy.

Rasen auf schwereren, tiefergründigen Böden, bevorzugt basische Substrate. Nach 1990 wuchs es um Hardegg, Čížov und Lukov (Grulich 1997). Ein seltenes Vorkommen wurde nun bestätigt.

Anm.: Dicht buschiges Fingerkraut mit Blattstielen mit abstehenden Haaren, im Gebiet viel seltener als die ähnliche kissenartig wachsende *P. verna*, die eher geringmächtige Böden bevorzugt.

C3 | VU | 3

Potentilla incana

mochna písečná
Sand-Frühlings-Fingerkraut
syn.: *P. arenaria*

Potentilla inclinata

mochna šedavá
Grau-Fingerkraut

Suché trávníky a okraje cest, často na narušených místech.
Pozn.: Hybridogenní druh vzniklý z křížení *Potentilla argentea* a *P. recta* (Kirschner in Kaplan et al. 2019a) s intermediární znakovou výbavou. Mezi Konicemi a Popicemi byli pozorováni zřejmě primární a zpětní kříženci, populace má charakter hybridního roje (R. Němec et J. Chrtek jun., not.).
Trockene Rasen und Wegränder, oft an gestörten Stellen.
Anm.: Hybridogene Art, die durch Kreuzung von *Potentilla argentea* und *P. recta* (Kirschner in Kaplan et al. 2019a) mit intermediärer Merkmalausprägung entstanden ist. Zwischen Konice und Popice wurden wahrscheinlich Primär- und Rückkreuzungen beobachtet. Die Population hat den Charakter eines Hybridschwarmes (R. Němec et J. Chrtek jun., not.).

Potentilla norvegica

mochna norská
Norwegen-Fingerkraut

Obnažená dna vodních nádrží. Na konci 20. st. byla nalezena na břehu znojenské přehrady (Grulich 1997), později při snížené hladině rostla na více místech (Bravencová et al. 2007b). Výskyt byl zde potvrzen.

Freiliegende Böden von Stauseen. Ende des 20. Jahrhunderts wurde sie am Ufer des Stausees von Znojmo gefunden (Grulich 1997), später wuchs sie bei niedrigerem Wasserstand an mehreren Stellen (Bravencová et al. 2007b). Das Vorkommen wurde hier bestätigt.

Potentilla puberula

mochna nitkovitá
Flaum-Frühlings-Fingerkraut
syn.: *P. pusilla*, *P. filiformis* auct.

C4a | NT

Suché trávníky a skalnaté svahy; vzácně, uniká pozornosti.
Pozn.: Hybridogenní druh vzniklý z křížení *Potentilla arenaria* × *P. heptaphylla* (Kirschner in Kaplan et al. 2019a), s přechodnými znaky.

Trockene Rasen und felsige Hänge; selten, entgeht der Aufmerksamkeit.

Anm.: Hybridogene Art, die durch Kreuzung von *Potentilla arenaria* × *P. heptaphylla* (Kirschner in Kaplan et al. 2019a) entstanden ist, mit Übergangsmerkmalen.

Potentilla recta

mochna přímá
Hoch-Fingerkraut

Suché trávníky, lesní lemy. Roztroušeně roste na východě území, dále na západ se objevuje především v údolích Dyje a jejich přítoků.

Viz komentář u *P. inclinata*.

Trockene Rasen und Waldsäume. Sie wächst zerstreut im Osten des Gebiets, weiter westlich kommt sie hauptsächlich in den Tälern der Thaya und ihrer Zuflüsse vor.
Siehe Kommentar zu *P. inclinata*.

Potentilla reptans

mochna plazivá
Kriech-Fingerkraut

Potentilla supina subsp. supina

mochna poléhavá pravá
Niedrig-Fingerkraut

Obnažená dna vodních nádrží; zřídka.
Freiliegende Gründe von Stauseen; selten.

Potentilla verna

mochna jarní
Eigentliches Frühlings-Fingerkraut
syn.: *P. neumanniana* auct.; *P. tabernaemontani*

Prenanthes purpurea

věsenka nachová
Hasenlattich

Primula elatior

prvosienka vyšší

Gewöhnliche Wald-Primel

Břehy toků, okraje vlhkých luk, zastíněné svahy. Směrem k jihovýchodu četnost nálezů klesá, nejdále roste na pravém břehu Dyje pod Sealsfieldovým kamenem.

Pozn.: Zaznamenány byly jen rostliny odpovídající subsp. *elatior* (cf. Kaplan in Kaplan et al. 2019a).

Ufer von Wasserläufen, Ränder feuchter Wiesen, schattige Hänge. In südöstlicher Richtung nimmt die Häufigkeit von Funden ab, am weitesten reicht es am rechten Ufer der Thaya bis unterhalb des Sealsfield-Steins.

Anm.: Festgestellt wurden nur Pflanzen, die der subsp. *elatior* entsprechen (vgl. Kaplan in Kaplan et al. 2019a).

Primula veris

prvosienka jarní

Arznei-Primel

Prosvětlené doubravy a dubohabřiny, ve východní části území jen zřídka; vyhledává bohaté substráty, na žule jen na obohacených místech.

Pozn.: Zaznamenány byly jen rostliny odpovídající subsp. *veris* (cf. Kaplan in Kaplan et al. 2019).

Lichtdurchflutete Eichen- und Eichen-Hainbuchenwälder, im östlichen Teil des Gebiets nur selten; bevorzugt nährstoffreiche Substrate, auf Granit nur an angereicherten Stellen.

Anm.: Festgestellt wurden nur Pflanzen, die der subsp. *veris* entsprechen (vgl. Kaplan in Kaplan et al. 2019).

Primula vulgaris

prvosienka bezlodyžná

Erd-Primel

Antropogenní trávníky. Bohatá populace je v Podmolí (R. Němec, 2019, MZ), ojediněle také v Lukově u hřbitova (P. Filippov, 2020, not.) a u rybníka (R. Němec, 2020, not.).

Pozn.: Spolu s typickými jedinci v Lukově unikly z kultury i kultivary hybridního původu.

Anthropogene Rasen. Eine reiche Population gibt es in Podmolí (R. Němec, 2019, MZ), gelegentlich auch in Lukov am

Friedhof (P. Filippov, 2020, not.) und am Teich (R. Němec, 2020, not.).

Anm.: Zusammen mit typischen Individuen entkamen in Lukov auch Sorten hybriden Ursprungs der Kultur.

Prunella grandiflora

černohlávek velkokvětý

Groß-Brunelle

Suché trávníky, často na bazickém podkladu. Historicky byl udáván od Vranova nad Dyjí, Hardeggu, Čížova, Znojma a z Kraví hory (Oborny 1879), po r. 1990 pouze v údolí Fugnitz (Grulich 1997). Nyní roste na více místech na loukách u Dyje a Fugnitz u Hardeggu, na Wendlwiese a také dále na Koniklecovém suku u Konic. Další recentně známé lokality u Čížova (Hardecká stráž a louka Trávníčkův kopec) nebyly tímto výzkumem ověřeny.

Trockene Rasen, oft auf basischem Substrat. Historisch wurde sie aus Vranov nad Dyjí, Hardegg, Čížov, Znojmo und vom Kühberg (Oborny 1879), nach 1990 nur aus dem Fugnitztal erwähnt (Grulich 1997). Jetzt wächst sie an mehreren Stellen auf den Wiesen an Thaya und Fugnitz bei Hardegg, auf der Wendlwiese und an der Lokalität Koniklecový suk bei Konic. Andere rezente, bekannte Lokalitäten bei Čížov (Hang Hardecká stráž und der Hügel Trávníčkův kopec) wurden durch diese Untersuchung nicht bestätigt.

Prunella laciniata

černohlávek dřipený

Weiß-Brunelle

A. Oborny druh uváděl v 19. st. z údolí Dyje a Fugnitz u Hardeggu (Oborny 1879). Později ale nebyl zjištěn.

Pozn.: Doložen je jen mimo studované území u obce Dyje (Oborny, 1876, MZ) a Plaveč (V. Drlík, 1953, MZ). V r. 1952 byl doložen z Gránického údolí kříženec s druhem *Prunella vulgaris* (Drlík et al. 2005; zřejmě již mimo studované území).

A. Oborny erwähnte die Art im 19. Jahrhundert aus den Tälern von Thaya und Fugnitz bei Hardegg (Oborny 1879). Später wurde sie jedoch nicht gefunden.

Anm.: Dokumentiert wurde sie nur außerhalb des Untersu-

chungsgebiets bei den Dörfern Dyje (Oborny, 1876, MZ) und Plaveč (V. Drlík, 1953, MZ). 1952 wurde im Gránické údolí eine Kreuzung mit der Art *Prunella vulgaris* dokumentiert (Drlík et al. 2005; wahrscheinlich schon außerhalb des Gebiets).

Prunella vulgaris

černohlávek obecný

Klein-Brunelle

Prunella ×spuria

Kříženec *P. grandiflora* × *P. vulgaris* byl na rakouské straně zjištěn před koncem 20. st. (Grulich 1997). Nyní potvrzen v místě kontaktu rodičů na Untere Bärenmühlwiese.

Eine Kreuzung aus *P. grandiflora* × *P. vulgaris* wurde auf österreichischer Seite vor dem Ende des 20. Jahrhunderts gefunden. (Grulich 1997). Jetzt bestätigt an der Kontaktstelle mit den Elternarten auf der Unteren Bärenmühlwiese.

Prunus armeniaca

meruňka obecná

Marille

Pěstovaná dřevina; přetrvává z kultury, vzácně zplaňuje (semenáč vyrostlý z pecky zaznamenán v Sedlešovicích, R. Němec, 2019–2020, not.).

Kultivierter Baum; überdauert aus der Kultur, verwildert selten (ein aus einem Kern gewachsener Keimling wurde in Sedlešovice verzeichnet, R. Němec, 2019–2020, not.).

Prunus avium

třešeň ptačí

Süß-Kirsche

Prunus cerasifera

slivoň myrobalan

Kirschpflaume

Hojně v kulturní krajině. Běžně se užívá jako podnož pro kulturní odrůdy slivoní, obráží z kořenů a šíří se i generativní cestou.

C4a

C3 | NT

N

M | arch | cas

C3 | NT | 3 | +++

M | neo | nat

arch | inv

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

Häufig in der Kulturlandschaft. Sie wird für gewöhnlich als Unterlage für Pflaumen-Kultursorten verwendet. Treibt aus den Wurzeln aus und vermehrt sich generativ.

Prunus cerasus

třešeň višeň
Kultur-Weichsel

M | arch | nat

Pěstovaný ovocný strom; občas zplaňuje např. na Havranic-kém vřesovišti a na Zimmerhakeleově stepi.

Viz pozn. u *P. ×eminens*.

Kultivierter Obstbaum; verwildert manchmal, z. B. in der Heide von Havraníky und in der Hügel Zimmerhakeleova step bei Popice.

Siehe Anm. zu *P. ×eminens*.

Prunus domestica

slivoň švestka
Pflaume

M | arch | nat

Pěstovaný ovocný strom, místy přetrvává jako pozůstatek kultury; hojně se též šíří kořenovými výmladky.

Kultivierter Obstbaum, überdauert stellenweise als Kulturüberbleibsel; verbreitet sich auch häufig durch Wurzelaufläufer.

Prunus fruticosa

třešeň křovitá
Zwerg-Weichsel

C2 | EN | 3

Okraje křovin a teplomilných trávníků, křoviny, kazy v polích. Roztroušeně roste na východě studovaného území, izolovaná lokalita je u Hardeggu.

Pozn.: Za třešeň křovitou jsme považovali jen nízké polykormony (ca do 1 m výšky), s listy na rubu lysými a na vrcholu obvykle tupě špičatými, nanejvýš do 3,5 cm délky.

Viz komentář u *Prunus ×eminens*.

Gebüschränder und thermophile Rasen, Gebüsche, gestörte Stellen auf Feldern. Wächst zerstreut im Osten des Untersuchungsgebiets, eine isolierte Lokalität gibt es bei Hardegg. Anm.: Als Zwerg-Weichseln bewerteten wir nur niedrige Polycormone (bis zu etwa 1 m Höhe), mit Blattspreiten, die

auf der Unterseite kahl, an der Spitze für gewöhnlich stumpf, und höchstens bis zu 3,5 cm lang sind.

Siehe Kommentar zu *Prunus ×eminens*.

Prunus insititia

slivoň obecná
Kriecher

arch | nat

Oborny (1883–1886) zaznamenal pěstování a zplaňování. Nyní zjištěna na více místech v sídlech a jejich blízkém okolí jako pozůstatek kultur nebo zplaňování.

Oborny (1883–1886) verzeichnete Anbau und Verwilderung. Jetzt an mehreren Stellen in Siedlungen und ihrer nahen Umgebung als Kulturüberbleibsel oder verwildert gefunden.

Prunus mahaleb

mahalebka obecná
Steinweichsel

C3 | NT

Kamenité svahy, lesní lemy, křoviny. V údolí Dyje hojně.

Pozn. 1: Tradičně se na mahalebku roubovaly třešně, na některých lokalitách (zvláště poblíž sídel) může jít o pozůstatky zplaňování z podnoží (např. Hradištské terasy).

Pozn. 2: V terénu se dají rozlišit dva poddruhy: kratičce pýřité rostliny (subsp. *mahaleb*) a rostliny lysé (subsp. *simonkai*). Steinige Hänge, Waldsäume, Gebüsch. Im Thayatal häufig.

Anm. 1: Traditionell wurden Kirschen auf die Stein-Weichsel gepfropft, an einigen Lokalitäten (insbesondere in der Nähe von Siedlungen) kann es sich um Reste von Verwilderung aus der Unterlage handeln (z. B. Pöltenberg).

Anm. 2: Im Gelände können zwei Unterarten unterschieden werden: kurzhaarige Pflanzen (subsp. *mahaleb*) und kahle Pflanzen (subsp. *simonkai*).

Prunus padus* subsp. *padus

střemcha obecná
Echt-Traubenkirsche

Pobřežní porosty; roztroušeně, hojněji jen podél Fugnitz.

Ufervegetation; zerstreut, häufiger nur entlang der Fugnitz.

Prunus persica

broskvoň obecná
Pfirsich

M | arch | cas

Pěstovaný druh. Dva mladé stromky vyrostlé zřejmě z odhrozené pecky byly nalezeny na okraji ruderalizovaného lesa u Popic; také u Hradiště.

Kultivierte Art. Zwei junge Bäume, die anscheinend aus weggeworfenen Steinkernen gewachsen sind, wurden am Rande eines ruderalisierten Waldes bei Popice gefunden; auch bei Hradiště.

Prunus serotina

střemcha pozdní
Herbst-Traubenkirsche

M | neo | inv | ++

Invasní severoamerický druh. Na konci 20. st. byl zaznamenán severovýchodně od Konic (cf. Grulich 1997). Později již nebyl nalezen.

Invasive nordamerikanische Art. Ende des 20. Jahrhunderts wurde sie nordöstlich von Konice verzeichnet (vgl. Grulich 1997). Später wurde sie nicht mehr gefunden.

Prunus spinosa

trnka obecná
Schlehdorn

Pozn.: Zaznamenán byl s jistotou jen nominální poddruh, subsp. *fruticans* nalezena nebyla.

Anm.: Mit Gewissheit wurde nur die nominate Unterart verzeichnet, subsp. *fruticans* wurde nicht gefunden.

Prunus tenella

mandloň nízká
Zwerg-Mandel
syn.: *Amygdalus nana*

C1 | EN | § 1 | 2 | §

Teplomilné trávníky a okraje křovin; výskyt na západním okraji areálu. V České republice je původní na několika lokalitách na jižní Moravě, nejbliže na Ječmeništi (Grulich 1984) a v Pekle u Šatova (Němec et Němcová 2011). Oborny (1883–1886) druh znal na Znojemsku jen pěstovaný a nepovažoval ho za původní. Stále se zde hojně pěstuje v předzahrádkách

a vzácně zplaňuje. Výskyt u železniční trati v Sedlešovicích (R. Němec et R. Stejskal, 2019, not.) však vybočuje – roste zde na sprašovém zářezu společně s *Phlomis tuberosa*, což by mohlo ukazovat na přirozený výskyt.

Thermophile Rasen und Ränder von Gebüsch; Vorkommen am westlichen Rand des Areals. In der Tschechischen Republik ist sie an mehreren Lokalitäten in Südmähren heimisch. Die nächstgelegenen sind Ječmeniště (Grulich 1984) und Peklo bei Šatov (Němec et Němcová 2011). Oborny (1883–1886) kannte die Art nur aus der Region Znojmo und hielt sie nicht für ursprünglich. Sie wird hier immer noch häufig in Vorgärten gepflanzt und verwildert selten. Das Vorkommen an der Eisenbahnlinie in Sedlešovice (R. Němec et R. Stejskal, 2019, not.) weicht jedoch ab – es wächst hier zusammen mit *Phlomis tuberosa* auf einem Lösseinschnitt, was auf ein natürliches Vorkommen hinweisen könnte.

Prunus xeminens M | arch | nat | 3
Mittel-Weischel

Kříženec *P. cerasus* × *P. fruticosa* roste běžně na mezích a v křovinách v jihovýchodní části studovaného území, mnohem vzácnější je na přirozených skalnatých stanovištích v údolí Dyje. Zřejmě vysazen byl na hráz rybníka Horní Jejkal. Pozn.: Není vyloučeno, že některé rostliny mohou představovat i křížence *P. x mohacsyana* (*P. avium* × *P. fruticosa*), který se odlišuje ploidní úrovní (triploid; na rozdíl od tetraploida *P. xeminens*); morfologické znaky nejsou spolehlivé a zřejmě dochází i ke zpětnému křížení (Macková 2013). Problém vyžaduje další studium.

Die Hybride *P. cerasus* × *P. fruticosa* wächst für gewöhnlich in Rainen und Gebüsch im südöstlichen Teil des Untersuchungsgebiets, viel seltener ist sie an natürlichen felsigen Standorten im Thayatal. Gepflanzt wurde sie wahrscheinlich auf dem Damm des Teiches Horní Jejkal.

Anm.: Es ist nicht ausgeschlossen, dass einige Pflanzen auch eine Kreuzung aus *P. x mohacsyana* (*P. avium* × *P. fruticosa*) darstellen, die sich durch die Ploidieebene unterscheidet (triploide Art; im Gegensatz zur tetraploiden *P. xeminens*); morphologische Merkmale sind nicht zuverlässig und es kommt wahrscheinlich auch zu Rückkreuzungen (Macková 2013). Das Problem erfordert weitere Untersuchungen.

Psephellus dealbatus neo | nat
chrpinec bělavý
Zweifarbige Flockenblume
syn.: *Centaurea dealbata*

Zplaňuje z kultur v sídlech a jejich okolí. Zjištěn byl v obcích na východě území i ve Vranově nad Dyjí.

Verwildert aus der Kultur in Siedlungen und ihrer Umgebung. Sie wurde in Dörfern im Osten des Gebiets und in Vranov nad Dyjí gefunden.

Pseudofumaria lutea M | neo | nat
dymnivka žlutá
Gelb-Scheinerdrauch
syn.: *Corydalis lutea*

Pěstovaný druh; občas zplaňuje. Nalezen pouze ve Vranově nad Dyjí (P. Filippov, 2019, not.).

Pozn.: Výskyt ve Znojmě (již mimo studované území) zachycuje Grulich (1997): ve zdi pod ulicí Přemyslovců zanikl při opravě zdi, na ulici Gránická druh stále roste.

Kultivierte Art; verwildert manchmal. Gefunden nur in Vranov nad Dyjí (P. Filippov, 2019, not.).

Anm.: Das Vorkommen in Znojmo (bereits außerhalb des Untersuchungsgebiets) wurde von Grulich (1997) erfasst: Aus einer Mauer unterhalb der Přemyslovců-Straße verschwand es bei deren Reparatur, in der Gránická-Straße wächst die Art noch immer.

Pseudotsuga menziesii neo | nat
douglaska tisolistá
Küsten-Douglasie
syn.: *P. taxifolia*

Pteridium aquilinum M
hasivka orličí
Adlerfarn

Lesy, paseky a lesní okraje. Historický výskyt byl zaznamenán mezi Ledovými slujemi a Lesnou a v polesí Braitava (Oborny 1879). Grulich (1997) druh zaznamenal v oblasti Větrníku u Čížova: v lesním komplexu u letohrádku Lusthaus byl ověřen i nyní.

Wälder, Kahlschlagflächen und Waldränder. In der Vergangenheit wurden Vorkommen zwischen den Eisleithen und Lesná sowie im Braitava-Wald verzeichnet (Oborny 1879). Grulich (1997) hat die Art im Gebiet der Anhöhe Větrník bei Čížov erfasst: Im Waldkomplex am Lusthaus (U Letohrádku) wurde sie auch jetzt bestätigt.

Puccinellia distans M | (C1 | CR)
zblochanec oddálený
Ruderal-Salzschwaden

Podél komunikací na jihovýchodním okraji území dnes roste hojně, od konce 20. st. se intenzivně šíří v souvislosti se solením silnic.

Pozn.: Rostliny v České republice jsou zřejmě taxonomicky jednotné (cf. Němec et al. 2018).

Entlang der Straßen am südöstlichen Rand des Gebiets wächst sie heute häufig, seit dem Ende des 20. Jahrhunderts verbreitet sie sich intensiv im Zusammenhang mit der Salzstreuung.

Anm.: Die Pflanzen in der Tschechischen Republik sind wahrscheinlich taxonomisch einheitlich (vgl. Němec et al. 2018).

Pulicaria dysenterica M | C1 | EN | 3 | +++
blešník úplavičný
Groß-Flohkraut

V herbáři PR je uložena nedatovaná položka sbíraná Ernou Liebaldt, lokalizovaná do Vranova nad Dyjí (cf. Šumberová in Kaplan et al. 2017b). Snad šlo o zavlečení, ale není vyloučena ani chyba při manipulaci s herbářovým materiálem.

Pozn.: Druh je rozšířen na zbytcích slanisk, v rákosinách a polních mokřadech jihovýchodního Znojemska (Němec et al. 2014), zaznamenáno bylo i zavlékání (Šumberová l. c.).

Im Herbarium PR gibt es einen undatierten Beleg, der von Erna Liebaldt gesammelt wurde und wohl aus Vranov nad Dyjí stammt (vgl. Šumberová in Kaplan et al. 2017b). Es mag sich um eine Einschleppung handeln, aber auch ein Fehler beim Umgang mit dem Herbariummaterial ist nicht ausgeschlossen.

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

Anm.: Die Art ist auf den Überresten von Salzwiesen, in Schilf- und Ackerfeuchtgebieten im Südosten von Znojmo verbreitet (Němec et al. 2014), auch ihre Einschleppung wurde verzeichnet (Šumberová l. c.).

Pulicaria vulgaris M | C1 | CR | 1 | § | +++
blešník obecný
Klein-Flohkraut

Oborny (1879) druh udává z okolí Znojma, na břehu Dyje ve Znojmě byl sbírán ještě v r. 1982 (Š. Husák, ROZ; cf. Šumberová in Kaplan et al. 2017b).

Oborny (1879) erwähnt die Art aus der Umgebung von Znojmo. Am Ufer der Thaya in Znojmo wurde sie noch 1982 gesammelt (Š. Husák, ROZ; vgl. Šumberová in Kaplan et al. 2017b).

Pulmonaria angustifolia M | C2 | VU | 2r! | +++
plicník úzkolistý
Schmalblatt-Lungenkraut

Oborny (1879) druh udává od letohrádku Lusthaus, kde byl sbírán ještě v r. 1930 (R. Dvořák, ZMT). Doložen byl i na Hrabčcí hoře u Hnanic (A. Oborny, 1880, BRNU, BRNM). Z pozdější doby záznamy neexistují.

Oborny (1879) erwähnt die Art vom Lusthaus, wo sie auch 1930 gesammelt wurde (R. Dvořák, ZMT). Sie wurde auch auf dem Hügel Hrabčcí hora bei Hnanice belegt (A. Oborny, 1880, BRNU, BRNM). Aus späterer Zeit gibt es keine Aufzeichnungen.

Pulmonaria mollis M | C3 | NT | r
plicník měkký
Weichhaar-Lungenkraut

Vlhčí i sušší louky a křoviny, stinné silniční příkopy; velmi lokálně. Oborny (1879) druh zaznamenal v údolí Dyje u Znojma, z lesů mezi Podmolím a Novým Hrádkem, v r. 1950 rostl i u Andělského mlýna (Drlík et al. 2005). Nyní ověřen na více místech mezi Čížovem a Horním Břečkovem, ojediněle u Lesné a Lukova.

Feuchtere und trockenere Wiesen und Gebüsche, schattige

Straßengraben; sehr lokal. Oborny (1879) verzeichnete die Art im Thayatal bei Znojmo, in den Wäldern zwischen Podmolí und Neuhäusel. 1950 wuchs sie auch in der Nähe der Engelsmühle (Andělský mlýn) (Drlík et al. 2005). Jetzt an mehreren Stellen zwischen Čížov und Horní Břečkov, vereinzelt bei Lesná und Lukov bestätigt.

Pulmonaria obscura
plicník tmavý
Dunkel-Lungenkraut

V minulosti nebyl odlišován od podobného *P. officinalis* a byl rozeznán až v herbářovém materiálu, nyní byl zjištěn na více místech v Údolí Dyje (MZ, rev. L. Kobrlová a M. Hroneš).

Pozn.: Viz též pozn. u *P. officinalis*.

In der Vergangenheit wurde die Art nicht von der ähnlichen *P. officinalis* unterschieden und nur anhand von Herbarmaterial identifiziert. Jetzt wurde sie an mehreren Stellen im Thayatal gefunden (MZ, rev. L. Kobrlová und M. Hroneš). Siehe Anm. zu *P. officinalis*

Pulmonaria officinalis
plicník lékařský
Echt-Lungenkraut

Dubohabřiny, sutové a nivní lesy. Nejčastější plicník v celém území, obvykle se vyznačuje zřetelně skvrnitými listy.

Pozn.: Ve středoevropském prostoru se z okruhu *P. officinalis* vyskytuje ještě *P. obscura*. Oba druhy se liší karyologicky, zatímco morfologické znaky nejsou úplně spolehlivé (ne všechny rostliny lze v terénu jednoznačně určit).

Eichen-Hainbuchenwälder, Schutt- und Auenwälder. Das häufigste Lungenkraut im gesamten Gebiet. Für gewöhnlich ist es durch deutlich gesprenkelte Blätter gekennzeichnet.

Anm.: Im mitteleuropäischen Raum kommt aus der Artengruppe *P. officinalis* agg. auch noch *P. obscura* vor. Beide Arten unterscheiden sich karyologisch, während morphologische Merkmale nicht vollständig zuverlässig sind (nicht alle Pflanzen können im Gelände eindeutig identifiziert werden).

Pulsatilla grandis C2 | VU | § 2 | 3 | §
koniklec velkokvětý
Groß-Küchenschelle

Suché trávníky, skalní terásky, vřesoviště. Ve východní části území u Hnanic, Havraníků, Popic, Konic, Sedlešovic a Hradiště roste dosti hojně, směrem k západu vyznívá na skalních ostrožnách v údolí Dyje a Fugnitz. Ojediněle roste u Vranova nad Dyjí, např. na Hamerských vrásách. Druh je citlivý vůči sukcesi vegetace.

Trockenrasen, Felsabsätze, Heiden. Im östlichen Teil des Gebiets bei Hnanice, Havraníky, Popice, Konice, Sedlešovice und Hradiště wächst sie ziemlich häufig, nach Westen hin klingt ihr Vorkommen auf felsigen Bergspornen in den Tälern von Thaya und Fugnitz ab. Sie wächst vereinzelt bei Vranov nad Dyjí, z. B. auf den Felsverwerfungen Hamerské vrásy. Die Art reagiert empfindlich auf die Vegetationssukzession.

Pulsatilla pratensis C2 | VU | § 2 | 3 | §
subsp. *bohemica*
koniklec luční český
Schwarz-Küchenschelle
syn.: *P. pratensis* subsp. *nigricans*

Suché trávníky a skalní terásky; mnohem vzácněji než *P. grandis*. Poprvé druh udává Oborny (1872), doložen byl např. z Hradiště (A. Oborny, 1908, MZ), u Devíti mlýnů (J. Komárek, 1944, MZ) a na více místech mezi Čížovem a Hardegem (Grulich 1997). V r. 2005 byl zjištěn i na Hnanické stráni (Bravencová et al. 2007a), kde později již nebyl potvrzen. Nyní roste u Hradiště, na Kozích stezkách, v okolí Hardeggu a na hraně dyjského údolí v Popicích, na rakouské straně je početná populace na vyšší terase nivní louky u Einsiedlerhöhle.

Trockenrasen und Felsabsätze; viel seltener als *P. grandis*. Die Art wird erstmals von Oborny (1872) erwähnt. Dokumentiert wurde sie beispielsweise in Hradiště (A. Oborny, 1908, MZ), in Neunmühlen (J. Komárek, 1944, MZ) und an mehreren Stellen zwischen Čížov und Hardeg (Grulich 1997). Im Jahr 2005 wurde sie auch an der Lokalität Hnanická strán gefunden (Bravencová et al. 2007a), wo sie später

nicht mehr bestätigt wurde. Jetzt wächst sie bei Hradiště, auf dem Geißsteig, in der Umgebung von Hardegg und am Rande des Thayatal bei Popice. Auf österreichischer Seite gibt es eine große Population auf der höheren Terrasse der Auenwiese an der Einsiedlerhöhle.

Pyrola chlorantha M | C1 | CR | r | +++
hruštička zelenokvětá
Grünblüten-Wintergrün

Oborny (1879) druh uvádí z lesů z okolí Podmolí a Lukova, v r. 1878 jej doložil (les mezi Novým Hrádkem a Podmolím, BRNU, rev. M. Štech). Těsně za hranicí studovaného území u Citonic byl sbírán ještě v r. 1951 (Drlík et al. 2005). Silně ustupuje v celé České republice (cf. Grulich 2017).

Oborny (1879) erwähnt die Art aus den Wäldern um Podmolí und Lukov und belegte sie 1878 (Wald zwischen Neuhausel und Podmolí, BRNU, rev. M. Štech). Unmittelbar außerhalb der Grenzen des Untersuchungsgebiets bei Citonice wurde sie noch 1951 gesammelt (Drlík et al. 2005). Sie geht in der gesamten Tschechischen Republik stark zurück (vgl. Grulich 2017).

Pyrola minor M | C3 | NT
hruštička menší
Klein-Wintergrün

Lesy a lesní okraje. Oborny (1879) druh uvádí z lesů u Hardeggu, Vranova nad Dyjí, Lukova, Čížova a Podmolí, později byl sbírán u Lukova (R. Řepka, 1992, MZ), Ledových slují (L. Reiterová, 2011, MZ) a pozorován v Rakousku za hranicemi NP Thayatal (Grulich 1997). Nyní roste pouze na okraji lesa u silničky západně od rybníků U Jejkala (R. Němec, 2019, MZ, rev. V. Grulich).

Wälder und Waldränder. Oborny (1879) erwähnt die Art aus den Wäldern um Hardegg, Vranov nad Dyjí, Lukov, Čížov und Podmolí. Später wurde sie bei Lukov (R. Řepka, 1992, MZ) sowie an den Eisleithen (L. Reiterová, 2011, MZ) gesammelt und in Österreich jenseits der Grenze des NP Thayatal beobachtet (Grulich 1997). Jetzt wächst sie im Untersuchungsgebiet nur noch am Waldrand an der Straße westlich der Teiche U Jejkala (R. Němec, 2019, MZ, rev. V. Grulich).

Pyrola rotundifolia M | C2 | EN | +++
hruštička okrouhlohlístá
Groß-Wintergrün

Oborny (1879) ji uvádí od Vranova nad Dyjí, v r. 1992 byla doložena od Merkersdorfu nedaleko za hranicí studovaného území (cf. Grulich et Chytrý 1993).

Oborny (1879) erwähnt sie aus Vranov nad Dyjí, 1992 wurde sie in Merkersdorf unweit der Grenze des untersuchten Gebiets festgestellt (vgl. Grulich et Chytrý 1993).

Pyrus communis
hrušeň obecná
Kultur-Birne

Běžně se pěstuje a uniká z kultury.
Viz pozn. u *P. pyraeaster*.

Wird häufig gepflanzt und entkommt der Kultur.
Siehe Anm. zu *P. pyraeaster*.

Pyrus nivalis M | arch | cas | C4b | DD | 2 | S | +++
hrušeň sněhobílá
Schnee-Birne

V 19. st. se na Znojmsku pěstovala a zplaňovala v okolí Znojma, Konic, Popic a Hradiště (Oborny 1883–1886). Nebyly nalezeny ani pozůstatky někdejších kultur (dnes se nepěstuje), ani zplanělí jedinci.

Im 19. Jahrhundert wurde sie in der Region Znojmo in der Umgebung von Znojmo, Konice, Popice und Hradiště gepflanzt und verwilderte (Oborny 1883–1886). Jetzt wurden weder Überreste früherer Kulturen (sie wird heute nicht mehr gepflanzt) noch verwilderte Exemplare gefunden.

Pyrus pyraeaster C4a | NT |
hrušeň polnička
Wild-Birne

Světlé lesy, křovinaté stráně, roztroušeně v celém území.
Pozn.: Občas pozorované přechody k *P. communis* mohou představovat křížence.

Lichte Wälder, buschige Hänge, zerstreut im ganzen Gebiet.
Anm.: Gelegentlich beobachtete Übergänge zu *P. communis* können Hybriden darstellen.

Pyrus xamphigenea M

Kříženec *P. communis* × *P. pyraeaster*. Pozorován např. v okolí Konic (R. Němec, 2020, not.). K tomuto taxonu se mohou vztahovat i další jedinci hrušní; problém vyžaduje další studium.

Kreuzung aus *P. communis* × *P. pyraeaster*. Beobachtet z. B. in der Umgebung von Konice (R. Němec, 2020, not.). Auch andere Individuen der Birne können sich auf dieses Taxon beziehen; das Problem erfordert weitere Untersuchungen.

Quercus cerris C2 | DD
dub cer
Zerr-Eiche

Původnost ceru na jižní Moravě není jasná (cf. Štech in Kaplan et al. 2019a). V 19. st. nebyl na území zaznamenán (Oborny 1883–1886). V současnosti najdeme porosty v opuštěném meandru u Lipiny, na hraně levého svahu Trauznického údolí, mezi Havraníky a Hnanicemi, jednotlivé stromy rostou i jinde.

Die Herkunft der Zerr-Eiche in Südmähren ist nicht klar (vgl. Štech in Kaplan et al. 2019a). Im 19. Jahrhundert wurde sie im Gebiet nicht verzeichnet (Oborny 1883–1886). Gegenwärtig finden wir Bestände in einem verlassenen Mäander bei Lipina, am Rande des linken Hangs des Tals Trauznické údolí, zwischen Havraníky und Hnanice; einzelne Bäume wachsen auch anderswo.

Quercus frainetto M
dub balkánský
Ungarische Eiche

Několik jedinců roste v lesním porostu u vyhlídky Králův stolec: poprvé zaznamenán v r. 1997 (L. Reiterová in Bravenčová et al. 2007a). Na území České republiky zřejmě není původní (Novák et Roleček 2013), pravděpodobně chybí i v Rakousku (cf. Fischer 2008).

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

Mehrere Individuen wachsen im Wald am Aussichtspunkt Königsstuhl: erstmals 1997 verzeichnet (L. Reiterová in Bravencová et al. 2007a). In der Tschechischen Republik ist sie offenbar nicht heimisch (Novák et Roleček 2013), wahrscheinlich fehlt sie auch in Österreich (vgl. Fischer 2008).

Quercus petraea

dub zimní
Trauben-Eiche

Nejběžnější zástupce rodu.

Pozn.: Původní druhy dubů (s výjimkou *Qu. cerris*) se zřejmě často kříží a některé morfotypy představují zřejmě morfologicky velmi proměnlivé hybridy. Na konci 20. st. byly snahy na území rozlišovat kromě *Qu. petraea* i taxony *Qu. dalechampii* (dub žlutavý) a *Qu. polycarpa* (dub mnohoplodý), snad jde jen o introgressní morfotypy se znaky jihoevropského *Qu. petraea* subsp. *iberica*. Taxonomie celé skupiny je velmi nejasná (cf. Štech in Kaplan et al. 2019a).

Häufigster Vertreter der Gattung.

Anm.: Die ursprünglichen Eichenarten (mit Ausnahme von *Qu. cerris*) kreuzen sich offenbar häufig, und einige Morphotypen repräsentieren wahrscheinlich morphologisch sehr variable Hybriden. Ende des 20. Jahrhunderts gab es Bemühungen, im Gebiet neben *Qu. petraea* auch die Taxa *Qu. dalechampii* (Gelb-Eiche) und *Qu. polycarpa* (Siebenbürgische Eiche) zu unterscheiden. Vielleicht handelt es sich nur um introgressive Morphotypen mit Merkmalen der südeuropäischen *Qu. petraea* subsp. *iberica*. Die Taxonomie der gesamten Gruppe ist sehr unklar (vgl. Štech in Kaplan et al. 2019a).

Quercus pubescens

M | C3 | NT | § 3

dub pýřitý (šípák)
Flaum-Eiche

Dřevina velmi teplých lesních stanovišť; zde na severozápadní hranici arely v panonském termofytiku. Od Hnanic šípák uvádí již Oborny (1883–1886), dnes roste jen na východě území, početnější kolonie je na hraně údolí Daníže, nad vinicí Šobes a skupina stromů je i na Hradištských terasách, jinde rostou pouze jednotlivé stromy.

Pozn.: Z území byl uveden (Bravencová et al. 2007a) i výskyt dubu jadranského (*Qu. virgiliana*). Zdá se však, že jedinci ze střední Evropy sotva odpovídají typu popsanému z jižní Itálie a patrně jde o introgresi mezi *Qu. pubescens* a *Qu. petraea* nebo *Qu. robur* (Fischer 2008).

Baumart sehr warmer Waldstandorte; hier an der nordwestlichen Grenze des Areal im pannonischen Thermophytikum. Aus Hnanice erwähnt bereits Oborny (1883–1886) die Flaum-Eiche. Heute wächst sie nur noch im Osten des Gebiets. Eine größere Kolonie befindet sich am Rande des Tals des Daníž, ein weiteres Vorkommen oberhalb des Weinbergs Schobes, und eine Baumgruppe findet sich auch auf den Terrassen von Hradiště. Anderswo wachsen nur einzelne Bäume.

Anm.: Aus dem Gebiet wurde (Bravencová et al. 2007a) auch ein Vorkommen der Adriatischen Eiche (*Qu. virgiliana*) angeführt. Es scheint jedoch, dass mitteleuropäische Exemplare kaum dem aus Südtalien beschriebenen Typ entsprechen, sondern dass es sich wahrscheinlich um eine Introgression zwischen *Qu. pubescens* und *Qu. petraea* oder *Qu. robur* handelt (Fischer 2008).

Quercus robur

dub letní
Stiel-Eiche

Teplomilné i mezofilní lesní porosty; roztroušeně, mnohem méně početný než *Qu. petraea*. Výskyt je silně ovlivněn výsadbami; není vyloučeno, že přirozený výskyt byl vázán převážně na krystalické vápence ve střední části.

Thermophile und mesophile Waldbestände; zerstreut, viel weniger zahlreich als *Qu. petraea*. Das Vorkommen wird stark durch Pflanzungen beeinflusst. Es ist nicht ausgeschlossen, dass das natürliche Vorkommen hauptsächlich an den kristallinen Kalkstein im zentralen Teil des Gebiets gebunden war.

Quercus rubra

neo | inv

dub červený
Rot-Eiche

Lesní porosty, roztroušeně. Dříve byl do studovaného území vysazován; místy zmlazuje.

Waldbestände, zerstreut. Sie wurde zuvor im Untersuchungsgebiet gepflanzt; verjüngt sich manchmal.

Ranunculus acris* subsp. *acris

pryskyřník prudký pravý
Gewöhnlicher Scharf-Hahnenfuß

Ranunculus arvensis

M | arch | nat | C2 | EN | 3

pryskyřník rolní
Acker-Hahnenfuß

Polní plevel. Dříve zaznamenán u Hardeggu, Vranova nad Dyjí, Mašovic a Čížova (Oborny 1879), v r. 1950 doložen z Kraví hory (Drlík et al. 2005), později v Mašovicích (V. Grulich, 1993, BRNU), Podmolí a u Lukova (cf. Drlík et al. l. c., Bravencová et al. 2007a) a Konic (R. Němec, 2016, MZ). Nyní potvrzen pouze na okraji pole u Konic.

Feldunkraut. Zuvor in Hardegg, Vranov nad Dyjí, Mašovice und Čížov (Oborny 1879) verzeichnet, 1950 vom Kühberg (Drlík et al. 2005), später in Mašovice (V. Grulich, 1993, BRNU), Podmolí und bei Lukov (vgl. Drlík et al. l. c., Bravencová et al. 2007a) und Konice nachgewiesen (R. Němec, 2016, MZ). Jetzt nur noch am Rande eines Feldes bei Konice bestätigt.

***Ranunculus auricomus* agg.**

3

příbuzenský okruh pryskyřníku zlatožlutého
Artengruppe Gold-Hahnenfuß

Vlhčí louky i mezofilní lesní porosty; dosti hojně.

Pozn.: Velmi složitý komplex apomiktických druhů, který v České republice dosud nebyl uspokojivě zkoumán, naproti tomu pro rakouské území existuje obsírný určovací klíč (Hörndl in Fischer 2008). V rámci tohoto výzkumu drobné druhy nebyly rozlišovány, zdá se, že se zde vyskytuje více morfologicky i ekologicky odlišných taxonů (cf. Grulich 1997).

Feuchtwiesen und mesophile Waldbestände; ziemlich häufig.

Anm.: Sehr schwieriger Komplex apomiktischer Arten, der in der Tschechischen Republik noch nicht zufriedenstellend untersucht wurde. In Österreich gibt es hingegen einen um-

fangreichen Identifikationsschlüssel (Hörandl in Fischer 2008). In dieser Untersuchung wurden die Kleinarten nicht unterschieden. Anscheinend kommen hier mehrere morphologisch und ökologisch unterschiedliche Taxa vor (vgl. Grulich 1997).

Ranunculus bulbosus

pryskyřník hlíznatý
Knollen-Hahnenfuß

Ranunculus circinatus

lakušník (pryskyřník) okrouhlý
Spreiz-Wasserhahnenfuß
syn.: *Batrachium circinatum*

Vodní nádrže s mezotrofní až přirozeně eutrofní vodou. Z území je doložen jen z rybníka Prádla u Mašovic a rybníčku za farou v Popicích (Prančl et al. in Kaplan et al. 2019b). Druh je nyní nezvěstný, rybník Prádla byl v r. 2019 bez vody, rybníček v Popicích je aktuálně hypertrofní.

Teiche mit mesotrophem bis natürlich eutrophem Wasser. Aus dem Gebiet ist er nur vom Teich Prádla bei Mašovice und dem Teich hinter dem Pfarramt in Popice nachgewiesen (Prančl et al. in Kaplan et al. 2019b). Die Art ist jetzt verschollen. Der Prádla-Teich war 2019 ohne Wasser, der Teich in Popice ist derzeit hypertroph.

Ranunculus flammula

pryskyřník plamének
Brenn-Hahnenfuß

Ranunculus fluitans

lakušník (pryskyřník) vzplývavý
Flut-Wasserhahnenfuß
syn.: *Batrachium fluitans*

Proudící vody, hojně v Dyji.
Fließgewässer, häufig in der Thaya.

Ranunculus illyricus

pryskyřník illyrský
Illyrisch-Hahnenfuß

Teplomilné trávníky a světlé lesy. Na jihovýchodě studovaného území druh zaznamenal již Oborny (1879), nyní roste na Horáckově kopečku, na Havranickém vřesovišti (R. Stejskal, 2018, NDOP), u Sealsfieldova kamene a na Zimmerhahnelově stepi.

Thermophile Rasen und lichte Wälder. Im Südosten des Untersuchungsgebiets wurde die Art bereits von Oborny (1879) verzeichnet. Jetzt wächst sie auf dem Hügel Horáčkův kopeček, auf der Heide von Havraníky (R. Stejskal, 2018, NDOP), am Sealsfield-Stein und in der Zimmerhahnel-Steppe.

Ranunculus lanuginosus

pryskyřník kosmatý
Woll-Hahnenfuß

Humózní lesní porosty, zastíněné břehy vodních toků. Roste dosti hojně v západní a střední části studovaného území, na východ od Podmolí vyznívá; dosahuje zde jihovýchodní hranice relativně souvislého rozšíření (v nížinách jižní Moravy chybí).

Humose Waldbestände, schattige Ufer von Wasserläufen. Er wächst ziemlich häufig im westlichen und zentralen Teil des Untersuchungsgebiets, östlich von Podmolí klingt sein Vorkommen ab; er erreicht hier die südöstliche Grenze einer relativ kontinuierlichen Verbreitung (im Tiefland von Südmähren fehlt er).

Ranunculus peltatus

lakušník (pryskyřník) štítnatý
Schild-Wasserhahnenfuß
syn.: *Batrachium peltatum*, *Ranunculus aquatilis* auct.

Stojaté vody. Po r. 1990 byl doložen z několika rybníků v okolí Čížova (Prančl et al. in Kaplan et al. 2019b), nyní roste v Čížovském malém rybníce (P. Filippov et R. Němec, 2019, MZ) a v tůni na louce v údolí Klaperova potoka u Čížova (P. Filippov et R. Němec, 2019, MZ; obojí rev. J. Prančl). Pozn.: Určování lakušníků je silně ovlivněno pojetím druhů v historii. Literární prameny nelze brát v potaz, ani Grulich (1997) tento druh neodlišoval od *R. aquatilis* (resp. *Batrachium aquatile*), vymapované nálezy ale lze +/- vztáhnout právě k *R. peltatus*, skutečný *R. aquatilis* na studovaném území za-

tím prokázán nebyl (doložen byl ale od nedalekých Milíčovic cf. Prančl et al. l. c.).

Stehende Gewässer. Nach 1990 wurde er aus mehreren Teichen in der Umgebung von Čížov dokumentiert (Prančl et al. in Kaplan et al. 2019b), jetzt wächst er im Teich Čížovský malý rybník (P. Filippov et R. Němec, 2019, MZ) und in einem Tümpel auf einer Wiese im Tal des Baches Klaperův potok bei Čížov (P. Filippov et R. Němec, 2019, MZ; beide rev. J. Prančl). Anm.: Die bisherige Identifizierung der Wasserhahnenfüße ist stark von der Auffassung der Arten in der Vergangenheit beeinflusst. Literaturquellen können nicht berücksichtigt werden. Auch Grulich (1997) unterschied diese Art nicht von *R. aquatilis* (bzw. *Batrachium aquatile*), die kartierten Funde können aber +/- mit *R. peltatus* in Verbindung gebracht werden. Der echte *R. aquatilis* wurde im Untersuchungsgebiet noch nicht nachgewiesen (dokumentiert wurde er jedoch aus dem nahe gelegenen Milíčovice, vgl. Prančl et al. l. c.).

Ranunculus polyanthemos

pryskyřník mnohokvětý
Vielblüten-Hahnenfuß

Znojemskem prochází západní hranice areálu druhu na Moravě. Oborny (1872, 1879) udává hojný výskyt druhu v okolí Znojma a Vranova nad Dyjí. Grulich (1997) jej zaznamenává v údolí Fugnitz nad Hardeggem a u Popice, pozdější údaje chybí.

Durch die Region von Znojmo verläuft die Westgrenze des mährischen Areal der Art. Oborny (1872, 1879) erwähnt ein häufiges Vorkommen in der Umgebung von Znojmo und Vranov nad Dyjí. Grulich (1997) verzeichnete sie im Fugnitztal oberhalb von Hardegg und bei Popice. Spätere Daten fehlen.

Ranunculus repens

pryskyřník plazivý
Kriech-Hahnenfuß

Ranunculus rionii

lakušník (pryskyřník) Rionův
Zart-Wasserhahnenfuß
syn.: *Batrachium rionii*

r

M | C3 | NT | 3 | ++

C4a | 3

M | C2 | VU | § 2 | 3

M | 2 | §

r | ++

M | C2 | VU | § 1 | 3

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

Vodní nádrže s mezotrofní až přirozeně eutrofní vodou. V průběhu tohoto výzkumu byl druh zjištěn v Čížovském malém rybníce (P. Filippov, L. Reiterová, 2020, MZ, rev. J. Prančl). Stehende Gewässer mit mesotrophem bis natürlich eutrophem Wasser. Im Laufe dieser Untersuchung wurde die Art im kleinen Teich von Čížov gefunden (P. Filippov, L. Reiterová, 2020, MZ, rev. J. Prančl).

Ranunculus sardous M | C2 | EN | r | +++
pryskyřník sardinský
Sardinien-Hahnenfuß

Niessl našel tento druh ve Znojmě (cf. Oborny 1879). Od té doby údaje chybějí.

Pozn.: Stabilně roste těsně za západní hranicí studovaného území v okolí Šafova (poprvé V. Grulich, 1991, BRNU) a blízké lokality leží i jihovýchodně u Hrušovany n. J. (cf. Němec et al. 2014).

Niessl hat diese Art in Znojmo gefunden (vgl. Oborny 1879). Seitdem gibt es keine neuen Daten.

Anm.: Er wächst knapp außerhalb der westlichen Grenze des Untersuchungsgebiets in der Umgebung von Šafov (erstmal V. Grulich, 1991, BRNU), und nahe gelegene Lokalitäten gibt es südöstlich von Hrušovany n. J. (vgl. Němec et al. 2014).

Ranunculus sceleratus M | 3
pryskyřník lýtý
Unheil-Hahnenfuß

Na bahnitých sedimentech v tocích a na březích rybníků; roztroušeně.

Auf schlammigen Sedimenten in Fließgewässern und an Teichufer; zerstreut.

Ranunculus trichophyllus M | C4a
lakušník (pryskyřník) nitolístý
Gewöhnlicher Haarblatt-Wasserhahnenfuß
syn.: *Batrachium trichophyllum*

Vodní nádrže. Opakovaně byl doložen po r. 1990 z rybníků v okolí Čížova (cytotyp A), zatímco cytotyp B od Mašovic (Prančl et al. in Kaplan et al. 2019b). Nyní byl ověřen v ryb-

níce Horní Jejkal (R. Němec, 2019, MZ, cytotyp A, rev. J. Prančl) a také v Čížovském rybníce (P. Filippov, 2019, MZ, rev. J. Prančl).

Pozn.: Cytotypy jsou ekologicky, cytologicky a zčásti i morfologicky odlišné. Komplex taxonů nebyl dosud plně probádán (Prančl et al. 2018).

Stauseen. Der Zytotyp A wurde nach 1990 wiederholt aus Teichen in der Umgebung von Čížov dokumentiert, der Zytotyp B hingegen aus Teichen in Mašovice (Prančl et al. in Kaplan et al. 2019b). Jetzt wurde die Art im Teich Horní Jejkal (R. Němec, 2019, MZ, Zytotyp A, rev. J. Prančl) und auch im Teich in Čížov bestätigt (P. Filippov, 2019, MZ, rev. J. Prančl).

Anm.: Die Zytotypen unterscheiden sich ökologisch, zytologisch und teilweise morphologisch. Der Sippenkomplex wurde noch nicht vollständig untersucht (Prančl et al. 2018).

Raphanus raphanistrum arch | nat
ředkev ohnice
Acker-Rettich

Plevel na okrajích polí, zřídka na rumišťích. Zdá se, že spíše ustupuje.

Unkraut an Feldrändern, selten auf Bauschutthaldden. Er scheint eher zurückzugehen.

Raphanus sativus arch | cas
ředkev setá
Garten-Rettich

Plevel na okrajích polí; Hnanice, pole u hřiště (R. Němec et M. Ducháček, 2019, MZ) a Havraníky.

Unkraut an Feldrändern; Hnanice, Feld beim Spielplatz (R. Němec et M. Ducháček, 2019, MZ) und Havraníky.

Reseda lutea arch | nat
rýt žlutý
Ruderal-Resede

Reseda luteola M | arch | nat | C3 | VU
rýt barvířský
Färber-Resede

Ruderalní místa, okraje cest. Oborny (1879) ho zaznamenal u Hradiště, později byl nalezen také v okolí Mašovic (Grulich 1997) a v r. 2005 u Papírny (Bravencová et al. 2007a). U Hradiště a Papírny byl nyní potvrzen.

Ruderales Standorte, Wegränder. Oborny (1879) verzeichnete sie bei Hradiště. Später wurde sie auch in der Umgebung von Mašovice (Grulich 1997) und 2005 in der Nähe von Papírna gefunden (Bravencová et al. 2007a). Jetzt wurde sie bei Hradiště und Papírna bestätigt.

Reynoutria japonica neo | inv
křídlatka japonská
Japan-Flügelknöterich
syn.: *Fallopia japonica*

Pobřeží Dyje a narušená místa; Nebezpečný invazní druh (Bimová et al. 2001). Zjištěna byla roztroušeně především na březích Dyje mezi Vranovem a Novým Hrádkem.

Pozn.: Porosty jsou likvidovány cíleným managementem. Šíří se jen samičí klon, který může být opylen příbuznými druhy: *R. sachalinensis*, ale i *Fallopia aubertii* a snad i *F. dumetorum* (Mandák et Pyšek in Kaplan et al. 2019a); kříženci s druhy rodu *Fallopia* zde dosud zjištěni nebyli.

Thaya-Ufer und gestörte Orte; gefährliche invasive Art (Bimová et al. 2001). Zerstreut wurde sie hauptsächlich an den Ufern der Thaya zwischen Vranov und Neuhäusel gefunden.

Anm.: Die Bestände werden durch gezieltes Management entfernt. Es verbreitet sich nur ein weiblicher Klon, der von verwandten Arten bestäubt werden kann: *R. sachalinensis*, aber auch *Fallopia aubertii* und möglicherweise auch *F. dumetorum* (Mandák et Pyšek in Kaplan et al. 2019a); Kreuzungen mit Arten der Gattung *Fallopia* im engeren Sinn wurden hier aber noch nicht gefunden.

Reynoutria sachalinensis neo | inv | ++
křídlatka sachalinská
Sachalin-Flügelknöterich
syn.: *Fallopia sachalinensis*

Ruderalizovaná místa. V minulosti byl druh zaznamenán východně od Merkersdorfu, zřejmě již mimo vymezené úze-

mí (Grulich 1997), později i ve Vranově nad Dyjí (R. Němec, 2003, NDOP).

Pozn.: Porost ve Vranově byl zřejmě úspěšně zlikvidován aktivitami Správy NP Podyjí proti invazním druhům.

Ruderalisované Standorte. In der Vergangenheit wurde die Art östlich von Merkersdorf, wahrscheinlich bereits außerhalb des Untersuchungsgebiets (Grulich 1997) und später in Vranov nad Dyjí (R. Němec, 2003, NDOP) verzeichnet.

Anm.: Der Bestand in Vranov wurde wahrscheinlich durch die Aktivitäten der Verwaltung des NP Podyjí gegen invasive Arten erfolgreich zerstört.

Reynoutria xbohemica N | neo | inv
křídlatka česká
Bastard-Flügelknöterich
syn.: *Fallopia xbohemica*

Kříženec *R. japonica* × *R. sachalinensis*; velmi nebezpečný invazní druh (Bímová et al. 2001). Recentně roste v Hardeggu, rozsáhlé porosty jsou zejména v části, která je vyčleněna z NP Thayatal a do studovaného území zasahuje jen okrajově.

Kreuzung von *R. japonica* × *R. sachalinensis*; sehr gefährliche invasive Art (Bímová et al. 2001). Rezent wächst sie in Hardegg. Große Bestände gibt es hauptsächlich in dem aus dem NP Thayatal ausgenommenen Gebiet; in das Untersuchungsgebiet erstrecken sie sich nur geringfügig.

Rhamnus cathartica
řešetlák počistivý
Gewöhnlich-Kreuzdorn

Rhamnus saxatilis N
řešetlák skalní
Felsen-Kreuzdorn

Širokolistý stepní trávník na podloží krystalických vápenců. Lokalita v údolí Fugnitz leží na severním okraji areálu druhu. Rostliny zde byly objeveny teprve v r. 2011 (M. Lepší et P. Lepší, CB); nyní byly ověřeny dvě kolonie.

Breitblättriger Steppenrasen auf Untergrund aus kristallinem Kalkstein. Der Standort im Fugnitztal liegt am nörd-

lichen Rand des Areals der Art. Die Pflanzen wurden hier erst 2011 entdeckt (M. Lepší et P. Lepší, CB). Zwei Kolonien wurden jetzt bestätigt.

Rhinanthus alectorolophus M | C3 | VU | ++
kokrhel luštinec
Gewöhnlicher Zotten-Klappertopf

V 19. st. druh doložil A. Oborny u Hnanic (1880, MZ) a v té době rostl i u Devíti mlýnů, Havraníků a Znojma (Oborny 1883–1886). Naposledy byl zachycen na konci 20. st. u Havraníků (Grulich 1997).

Pozn.: V r. 2019 byl na louce pod Šobesem a u rybníka Jejkal založen pokus zaměřený na možnosti omezení růstu invazních rostlin (*Lupinus polyphyllus* a *Solidago gigantea*) pomocí tohoto poloparazitického druhu (K. Knotková in litt.).

Im 19. Jahrhundert wurde die Art von A. Oborny bei Hnanice (1880, MZ) belegt, und sie wuchs seinerzeit auch bei Neunmühlen, Havraníky und Znojmo (Oborny 1883–1886). Zuletzt wurde sie Ende des 20. Jahrhunderts bei Havraníky gefunden (Grulich 1997).

Anm.: 2019 wurde auf einer Wiese unterhalb des Bergsporns Schobes und am Teich Jejkal ein Experiment durchgeführt, das sich mit den Möglichkeiten befasste, das Wachstum invasiver Pflanzen (*Lupinus polyphyllus* und *Solidago gigantea*) unter Verwendung dieser halbparasitären Art (K. Knotková in litt.) einzuschränken.

Rhinanthus major M | 3 | ++
kokrhel větší
Groß-Klappertopf
syn.: *R. serotinus*

Oborny (1879) druh znal od Znojma a Devíti mlýnů, později ustoupil. Naposledy byl zachycen na Mašovické střelnici (Grulich 1997) na konci 20. st.

Oborny (1879) kannte die Art aus Znojmo und von Neunmühlen. Später ging sie zurück. Zuletzt wurde sie Ende des 20. Jahrhunderts auf dem ehemaliger Militärschießplatz Mašovická střelnice (Grulich 1997) gefunden.

Rhinanthus minor
kokrhel menší
Klein-Klappertopf

Mezofilní i teplomilné trávníky. Dosti hojně, především ve střední a východní části území.

Pozn.: Jako jinde v České republice i zde převažují rostliny kvetoucí na jaře, které jsou od letních výrazně morfologicky odlišné (cf. Štech in Kaplan et al. 2019a).

Mesophile und thermophile Rasen. Sehr häufig, besonders im zentralen und östlichen Teil des Gebiets.

Anm.: Wie auch anderswo in der Tschechischen Republik überwiegen hier Frühjahrsblüher, die sich morphologisch erheblich von den Sommerblüher unterscheiden (vgl. Štech in Kaplan et al. 2019a).

Rhus typhina neo | nat
škumpa očetná (orobincová)
Hirschkolben-Sumach

Pěstuje se a místy zplaňuje (např. Hnanice a Horní Břečkov). Wird gepflanzt und verwildert gelegentlich (z. B. Hnanice und Horní Břečkov).

Ribes alpinum C4a | r
rybíz alpský
Alpen-Ribisel

Zčásti zastíněné balvanité sutě, mezofilní křoviny; podhorský druh, na většině jižní Moravy chybí; zde vzácně. Historicky je udáván z údolí Dyje mezi Vranovem nad Dyjí a Hardeggem (Oborny 1883–1886), kde roste velmi vzácně i dnes. Níže po proudu byl zaznamenán také v údolí Fugnitz a Klaperova potoka. Nejasného původu je izolovaná lokalita u Hradiště (snad druhotně, na svahu nad Gránickým potokem, L. Ekrť, 2010, NDOP).

Teilschattige Geröllfelder, mesophile Gebüsche; montane Art, die in den meisten Teilen Südmährens fehlt; hier selten. Historisch wird sie aus dem Thayatal zwischen Vranov nad Dyjí und Hardegg (Oborny 1883–1886) erwähnt, wo sie auch heute sehr selten wächst. Flussabwärts wurde sie auch im Tal von Fugnitz und Bach Klaperův potok verzeichnet. Eine iso-

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

lierte Lokalität bei Hradiště ist unklaren Ursprungs (möglicherweise sekundär, an einem Hang oberhalb des Baches Gránický potok, L. Ekrt, 2010, NDOP).

Ribes odoratum

meruzalka vonná

Wohlriechende Johannisbeere

neo | cas

Pěstuje se především jako podnož stromkových rybízů a angreštů, jako pozůstatek kultury vytrvává např. v Horním Břečkově (P. Filippov, 2019, not.).

Sie wird hauptsächlich als Unterlage für Hochstamm-Johannisbeeren und -Stachelbeeren gepflanzt, als Kulturüberbleibsel überdauert sie beispielsweise in Horní Břečkov (P. Filippov, 2019, not.).

Ribes rubrum

rybíz červený

Rot-Ribisel

neo | nat |

Pěstuje se a běžně zplaňuje, zejména v okolí obcí.

Pozn.: Na vzniku kulturních rybízů se podílelo více druhů (cf. Kirschner in Hejný et al. 1992).

Wird gepflanzt und verwildert häufig, besonders in der Umgebung von Dörfern.

Anm.: An der Entstehung von kultivierten Johannisbeeren waren mehrere Arten beteiligt (vgl. Kirschner in Hejný et al. 1992).

Ribes uva-crispa

srstka angrešt

Stachelbeere

Dubohabřiny a suťové lesy; hojněji na západě území.

Pozn.: Vnitrodruhové variabilitě (cf. Němec et al. 2018) nebyla v rámci tohoto výzkumu věnována pozornost.

Eichen-Hainbuchenwälder und Schuttwälder; häufiger im Westen des Gebiets.

Anm.: Der intraspezifischen Variabilität (vgl. Němec et al. 2018) wurde bei dieser Untersuchung keine Beachtung geschenkt.

Ricinus communis

skočec obecný

Wunderbaum

neo | cas

Pěstuje se, v obcích vzácně zplaňuje, např. Hnanice (R. Němec et P. Filippov, 2019, not).

Wird gepflanzt, in Dörfern verwildert er, z. B. Hnanice (R. Němec et P. Filippov, 2019, not).

Robinia pseudoacacia

trnovník akát

Gewöhnlich-Robinie

syn.: *R. pseudacacia*

neo | inv

Remízky i lesní porosty; hojně zejména v širším okolí Znojma, kde je místy dominantní dřevinou. Už na konci 19. st. byl častý (Oborny 1883–1886).

Pozn.: Nebezpečný invazní druh, způsobuje eutrofizaci půdy a následně ruderalizaci vegetace. Správou NP Podyjí je cíleně likvidován.

Raine und Waldbestände; häufig insbesondere in der weiteren Umgebung von Znojmo, wo sie stellenweise die dominierende Baumart ist. Sie war bereits Ende des 19. Jahrhunderts häufig (Oborny 1883–1886).

Anm.: Gefährliche invasive Art, verursacht eine Eutrophierung des Bodens und eine anschließende Ruderalisierung der Vegetation. Sie wird von der Verwaltung des NP Podyjí gezielt entfernt.

Rorippa amphibia

rukev obojživelná

Ufer-Sumpfkresse

M | r | ++

Oborny (1883–1886) výslovně píše o absenci v okolí Znojma. Na březích Dyje mezi Liščí skálou a Lipinskou lávkou ji zaznamenal J. Čáp (1993, NDOP) a od Horního Břečkova uvádí Grulich (1997). Nyní nalezena nebyla. Spolehlivě je doložena pouze mimo studované území jihovýchodně od Znojma (např. mezi Načeratice a Dyjí, V. Drlík, 1951, MZ, rev. V. Řehořek).

Oborny (1883–1886) schreibt ausdrücklich über ihr Fehlen in der Umgebung von Znojmo. An den Ufern der Thaya zwi-

schen Liščí skála und der Brücke Lipinská lávka wurde sie von J. Čáp verzeichnet (1993, NDOP). Aus Horní Břečkov wird sie von Grulich (1997) erwähnt. Jetzt wurde sie nicht gefunden. Zuverlässig dokumentiert ist sie nur außerhalb des Untersuchungsgebiets südöstlich von Znojmo (z. B. zwischen Načeratice und Dyje, V. Drlík, 1951, MZ, rev. V. Řehořek).

Rorippa austriaca

rukev rakouská

Österreich-Sumpfkresse

M

Vzácně. A. Oborny ji doložil již v 19. st. u Popice (1915, MZ), na jihovýchodě území rostla i později (Drlík et al. 2015; Grulich 1997). Nyní byla potvrzena v Havraníkách (R. Němec, 2020, MZ) a u Popice (P. Filippov, 2020, MZ).

Selten. A. Oborny hat sie bereits im 19. Jahrhundert bei Popice belegt (1915, MZ), im Südosten des Gebiets wuchs sie auch später (Drlík et al. 2015; Grulich 1997). Jetzt wurde sie in Havraníky (R. Němec, 2020, MZ) und bei Popice (P. Filippov, 2020, MZ) bestätigt.

Rorippa palustris

rukev bažinná

Gewöhnlich-Sumpfkresse

Periodicky zaplavované půdy, obvykle obnažená rybníční dna. Roztroušeně po celém území.

Periodisch überflutete Böden, meist freiliegende Teichgründe. Zerstreut im ganzen Gebiet.

Rorippa sylvestris

rukev lesní

Wild-Sumpfkresse

M

Narušovaná místa. Dříve zřejmě běžný druh (cf. Grulich 1997). Nyní zjištěna jen v Havraníkách u rybníka, zdá se, že výrazně ustupuje.

Gestörte Orte. Früher offenbar eine geläufige Art (vgl. Grulich 1997). Jetzt nur noch in Havraníky am Teich zu finden, scheint deutlich zurückzugehen.

Rosa agrestis

růže polní
Feld-Rose

M | C4b | DD | 3

Na začátku 20. st. ji A. Oborny sbíral v okolí Znojma (Gránické údolí, 1912, MZ; Kraví hora, 1913, MZ). Z blízkého okolí doložil V. Drlík (Nesachleby, Kateřinský dvůr, 1952, MZ). Grulich (1997) uvádí několik nálezů již mimo studované území. Nyní nalezen jeden malý keř na Hardecké stráni (J. Hummel, 2020, MZ).

Zu Beginn des 20. Jahrhunderts wurde sie von A. Oborny in der Umgebung von Znojmo gesammelt (Gránické údolí, 1912, MZ; Kühberg, 1913, MZ). Aus der nahen Umgebung von V. Drlík belegt (Nesachleby, Kateřinský dvůr, 1952, MZ). Grulich (1997) erwähnt mehrere Funde bereits außerhalb des Untersuchungsgebiets. Jetzt fand man einen kleinen Strauch am Hang Hardecká stráň (J. Hummel, 2020, MZ).

Rosa canina

růže šípková
Hunds-Rose

Křoviny, okraje lesů, les (v zástinu obvykle sterilní); hojně. Na studovaném území převládají lysé rostliny (subsp. *canina*), rostliny s chlupatým rubem lístků (subsp. *corymbifera*) jsou mnohem vzácnější.

Pozn.: Proměnlivost šípkových růží je v literatuře hodnocena na různých úrovních (cf. Větvička et Kirschner in Kaplan et al. 2019a versus Mrkvicka in Fischer 2008).

Gebüsche, Waldränder, Wald (an beschatteten Standorten meist steril); häufig. Im Untersuchungsgebiet überwiegen kahle Pflanzen (subsp. *canina*), Pflanzen mit behaarter Blattunterseite (subsp. *corymbifera*) sind viel seltener.

Anm.: Die Variabilität von Hunds-Rosen wird in der Literatur auf verschiedenen Ebenen bewertet (vgl. Větvička et Kirschner in Kaplan et al. 2019a versus Mrkvicka in Fischer 2008).

Rosa dumalis

růže podhorská
Vogesen-Rose

Křoviny a okraje lesů; mnohem vzácnější než *R. canina*. Pozn.: Různorodě hodnocené variabilitě (cf. Větvička et Kirschner in Kaplan et al. 2019a versus Mrkvicka in Fischer 2008) nebyla současným výzkumem věnována pozornost.

Gebüsche und Waldränder; viel seltener als *R. canina*. Anm.: Der unterschiedlich bewerteten Variabilität (vgl. Větvička et Kirschner in Kaplan et al. 2019a versus Mrkvicka in Fischer 2008) wurde in der aktuellen Forschung keine Aufmerksamkeit geschenkt.

Rosa elliptica

růže oválnolistá
Keilblatt-Rose
syn.: *R. inodora*

M | C4b | DD | 2

Výslunné skalnaté a křovinaté stráně. V r. 1994 byla zaznamenána u Nového Hrádku (V. Grulich, 1994, Pladias). Většina nyní nalezených lokalit leží na levém břehu řeky kolem ústí Mašovického potoka.

Sonnenbeschienene felsige und buschige Hänge. 1994 wurde sie bei Neuhäusel verzeichnet (V. Grulich, 1994, Pladias). Die meisten der jetzt gefundenen Lokalitäten liegen am linken Flussufer in der Umgebung der Mündung des Baches Mašovický potok.

Rosa gallica

růže galská
Essig-Rose

C3 | VU | 3r

Suché trávníky, meze a lesní lemy. Roztroušeně roste v jihovýchodní části studovaného území, na Mašovické střelnici a na několika místech u Vranova nad Dyjí. Ve střední, převážně zalesněné části je vzácná. Ustupuje vlivem zastínění a zarůstání travnatých enkláv.

Trockene Rasen, Raine und Waldränder. Wächst zerstreut im südöstlichen Teil des Untersuchungsgebiets, auf dem ehemaligen Militärschießplatz Mašovická střelnice und an mehreren Stellen bei Vranov nad Dyjí. Im zentralen, vorwiegend bewaldeten Teil ist sie selten. Infolge von Übershattung und Zuwachsen von Rasenenklaven geht sie zurück.

Rosa majalis

růže májová
Zimt-Rose

M | (C2 | EN | 3 | S) | ++

Pozůstatek výsadby. V minulosti nalezena v Hnanicích (Grulich 1997) v plnokvětém kultivaru. Überbleibsel einer Bepflanzung. In der Vergangenheit wurde sie in Hnanice (Grulich 1997) als gefülltblütige Sorte gefunden.

Rosa marginata

růže Jundzilova
Raublatt-Rose
syn.: *R. jundzillii*

C3 | VU | 2

Suché trávníky, křoviny a lesní světliny. Oborny (1879) ji uvádí z více lokalit. Grulich (1997) ji zaznamenal především na jihovýchodě území, ale i na Vraní skále. Nyní roste jednotlivě především na jihovýchodním okraji území, jinde jen výjimečně (např. u Mniszkova kříže).

Trockene Rasen, Gebüsche und Waldlichtungen. Oborny (1879) erwähnt sie von mehreren Lokalitäten. Grulich (1997) verzeichnete sie hauptsächlich im Südosten des Gebiets, aber auch am Rabenfelsen. Jetzt wächst sie vereinzelt besonders am südöstlichen Rand des Gebiets, anderswo nur ausnahmsweise (z. B. am Mniszkův kříž).

Rosa micrantha

růže malokvětá
Kleinblütige Wein-Rose

C3 | VU | ++

Výslunné skalnaté a křovinaté stráně. Doložena byla v minulosti od Nového Hrádku a pod Hardeckou vyhlídkou (V. Grulich, 1992, BRNU), dále zaznamenána na Liščí skále (M. Rafajová, 1992, NDOP; M. Kočí, 2016, NDOP).

Sonnenbeschienene felsige und buschige Hänge. Sie wurde in der Vergangenheit von Neuhäusel und von unterhalb der Aussichtspunkt Hardecká vyhlídka (V. Grulich, 1992, BRNU) belegt und am Liščí skála verzeichnet (M. Rafajová, 1992, NDOP; M. Kočí, 2016, NDOP).

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

Rosa pendulina

růže převislá
Hängefrucht-Rose

Zastíněné skalní hrany, paty balvanitých svahů a potoční nivy v inverzních polohách; podhorský druh na jihovýchodní pomístní hranici areálu (v panonském termofytiku chybí). Již A. Oborny (1879) ji zaznamenal u cesty z Nového Hrádku k hradu Kaja. Těžiště výskytu leží na Vranovsku, ale ojediněle byla nyní nalezena i na pravém břehu Dyje na úrovni Popic.

Schattige Felskanten, Fuß von Geröllhängen und Bachauen in Inversionslagen; montane Art an der südöstlichen lokalen Grenze des Areal (fehlt im pannonischen Thermofytikum). Bereits A. Oborny (1879) verzeichnete sie am Weg von Neuhäusel zur Burg Kaja. Der Schwerpunkt des Vorkommens liegt im Geniet von Vranov, vereinzelt wurde sie jedoch jetzt auch am rechten Ufer der Thaya auf der Höhe von Popice gefunden.

Rosa rubiginosa

růže vinná
Wein-Rose

Suché trávníky a křoviny, lesní lemy, meze, vzácněji též lesní světliny. Roste roztroušeně až vzácně v jihovýchodní části studovaného území, k západu lokalit ubývá, v okolí Vranova nad Dyjí téměř chybí.

Trockenrasen und Gebüsche, Waldsäume, Raine, seltener auch Waldlichtungen. Sie wächst zerstreut im südöstlichen Teil des Untersuchungsgebiets. Nach Westen hin nimmt die Anzahl der Lokalitäten ab. In der Umgebung von Vranov nad Dyjí fehlt sie fast vollständig.

Rosa rugosa

růže svraskalá
Kartoffel-Rose

Poprvé ji v r. 2002 zaznamenala J. Táborská jako pozůstatek výsadby u Konic (Bravencová et al. 2007a). Sie wurde erstmals 2002 von J. Táborská als Überbleibsel einer Bepflanzung bei Konice verzeichnet (Bravencová et al. 2007a).

Rosa sherardii

růže Sherardova
Samt-Rose

Růže vyšších poloh. Poprvé doložena tímto výzkumem u Podmyčí ve světlém lese mezi bývalou rotou a státní hranicí (R. Němec et P. Filippov, 2019, MZ).

Rose höherer Lagen. Erstmals dokumentiert durch diese Forschung in Podmyče in einem lichten Wald zwischen dem „ehemaligen Kompaniestandort“ und der Staatsgrenze (R. Němec et P. Filippov, 2019, MZ).

Rosa spinosissima

růže bedrníkoliská
Bibernell-Rose
syn.: *R. pimpinellifolia*

Suché trávníky, nízké křoviny, meze a lesní světliny, méně i primární otevřená skalní stanoviště. Zdejší lokality leží na severozápadní lokální areálové hranici (v Čechách vzácně – jen České středohoří). Roste častěji na jihovýchodě studovaného území, v údolí Dyje je mnohem vzácnější, vyznívá u Nového Hrádku.

Trockenrasen, niedrige Gebüsche, Raine und Waldlichtungen, weniger auch offene felsige Primärstandorte. Die hiesigen Lokalitäten liegen an der nordwestlichen lokalen Arealgrenze (in Böhmen selten – dort nur im Böhmisches Mittelgebirge). Sie wächst häufiger im Südosten des Untersuchungsgebiets, im Thayatal ist sie viel seltener, bei Neuhäusel klingt das Vorkommen aus.

Rosa tomentosa

růže plstnatá
Filz-Rose

Historicky je uváděna z Braitavy (Oborny 1879), doložena byla od Claryho kříže u Onšova (M. Chytrý, 1992, BRNU, rev. P. Maděra). Pozdější údaje chybí.

Historisch wird sie aus Braitava (Oborny 1879) erwähnt. Belegt wurde sie am Clary-Kreuz bei Onšov (M. Chytrý, 1992, BRNU, rev. P. Maděra). Spätere Daten fehlen.

M | C3 | VU | 2

C2 | VU | 3

M | C3 | VU | ++

Rubus* subg. *Rubus

Brombeere

Ostružiníky z podrodu *Rubus* jsou velmi komplikovaným komplexem převážně apomiktických druhů. Mnohé jsou stabilizované a s rozsáhlejšími areály, ale kromě nich existují i lokální morfotypy, které současní badatelé vůbec nehodnotí. Do studovaného území mířilo po r. 1990 několik exkurzí specialistů (zejména J. Holub a B. Trávníček), kteří také revidovali dostupný herbářový materiál. V terénu jsou jednotlivé druhy tohoto podrodu těžko rozpoznatelné a podrobně jsme se jim nevěnovali, dosud zde bylo zachyceno 26 druhů:

Die Brombeeren aus der Untergattung *Rubus* sind ein sehr komplizierter Komplex meist apomiktischer Arten. Viele sind stabilisiert und haben größere Areale, aber außer ihnen gibt es auch lokale Morphotypen, die heutige Forscher überhaupt nicht bewerten. Nach 1990 gab es mehrere Exkursionen von Spezialisten (insbesondere J. Holub und B. Trávníček) in das Untersuchungsgebiet, die auch das verfügbare Herbarmaterial revidiert haben. Im Gelände sind die einzelnen Arten dieser Untergattung schwer zu identifizieren, und im Detail haben wir uns ihnen nicht gewidmet. Bisher wurden hier 26 Arten erfasst:

Rubus austromoravicus

ostružiník jihomoravský
Südmähren-Brombeere

Ostružiník ze sect. *Rubus* ser. *Discolores*. Ze studovaného území byl doložen již v r. 1953 na Býčí skále (Drlík et al. 2005) a později roztroušeně pozorován na více místech (J. Holub et B. Trávníček; R. J. Vašut, cf. Pladias). Nyní zaznamenan u Čížova a Hardeggu (P. Filippov, 2019, MZ, rev. B. Trávníček).

Brombeere aus der Sektion *Rubus* ser. *Discolores*. Sie wurde bereits 1953 aus dem Untersuchungsgebiet an der Felsformation Býčí skála dokumentiert (Drlík et al. 2005) und später zerstreut an mehreren Stellen beobachtet (J. Holub et B. Trávníček; R. J. Vašut, vgl. Pladias). Jetzt bei Čížov und Hardegg verzeichnet (P. Filippov, 2019, MZ, rev. B. Trávníček).

Rubus bifrons

ostružiník dvojbarevný
Zweifarben-Brombeere

Ostružiník ze sect. *Rubus* ser. *Discolores*. Roztroušený výskyt zaznamenán v 90. letech 20. st. (J. Holub et B. Trávníček, cf. Pladias).

Brombeere aus der Sektion *Rubus* ser. *Discolores*. Zerstreutes Vorkommen in den 1990er Jahren verzeichnet (J. Holub et B. Trávníček, vgl. Pladias).

Rubus bicolor Opiz

ostružiník běloplstnatý
Hügellands-Brombeere
syn.: *R. montanus* auct.

Ostružiník ze sect. *Rubus* ser. *Discolores*; doložen od Králova stolce, Hradiště (B. Trávníček, 1992, OL), Lukova (J. Holub, 1992, PRA) a Mašovic (J. Holub, 1995, PRA).

Brombeere aus der Sektion *Rubus* ser. *Discolores*; dokumentiert vom Königsstuhl, aus Hradiště (B. Trávníček, 1992, OL), Lukov (J. Holub, 1992, PRA) und Mašovice (J. Holub, 1995, PRA).

Rubus caesius

ostružiník ježiník
Auen-Brombeere

Ostružiník ze sect. *Caesii*; kraje cest, meze, ruderalizovaná místa. Běžný a snadno identifikovatelný druh.

Brombeere aus der Sektion *Caesii*; Wegränder, Raine, ruderalisierte Stellen. Häufige und leicht identifizierbare Art.

Rubus canescens

ostružiník šedavý
Filz-Brombeere

Ostružiník ze sect. *Rubus* ser. *Canescentes*; vzácně u Čížova (J. Holub, 1991, PRA).

Brombeere aus der Sektion *Rubus* ser. *Canescentes*; selten bei Čížov (J. Holub, 1991, PRA).

Rubus clusii

ostružiník tmavozelený
Clusius-Brombeere

Ostružiník ze sect. *Rubus* ser. *Micanthes*; člověkem narušené lesní porosty. Patří k běžnějším druhům území, před koncem 20. st. byl zaznamenán (Grulich 1997) a z více míst doložen (Trávníček et al. in Kaplan et al. 2018b). Nyní byl doložen u Podmolí a Hardeggu (P. Filippov, 2019, MZ, rev. B. Trávníček).

Brombeere aus der Sektion *Rubus* ser. *Micanthes*; durch den Menschen gestörte Waldbestände. Sie gehört zu den geläufigsten Arten im Gebiet, vor dem Ende des 20. Jahrhunderts wurde sie (Grulich 1997) an mehreren Stellen verzeichnet und dokumentiert (Trávníček et al. in Kaplan et al. 2018b). Jetzt wurde sie bei Podmolí und Hardegg belegt (P. Filippov, 2019, MZ, rev. B. Trávníček).

Rubus crispomarginatus

ostružiník kadeřavolistý
Krausrand-Brombeere

Ostružiník ze sect. *Rubus* ser. *Discolores*; zaznamenán u Čížova (B. Trávníček, 1995, OL) a Vranova nad Dyjí (J. Holub, 1992, PRA).

Brombeere aus der Sektion *Rubus* ser. *Discolores*; verzeichnet bei Čížov (B. Trávníček, 1995, OL) und Vranov nad Dyjí (J. Holub, 1992, PRA).

Rubus dollnensis

ostružiník přičestní
Drüsenborstige Haselblatt-Brombeere

Ostružiník ze sect. *Corylifolii* ser. *Hystricopses*; provází především okraje cest a nitrofilní porosty. Doložen byl před koncem 20. st. z více míst od Braitavy až po Hnanice (Trávníček et al. in Kaplan et al. 2018b).

Brombeere aus der Sektion *Corylifolii* ser. *Hystricopses*; begleitet hauptsächlich Wegränder und nitrophile Vegetation. Sie wurde vor dem Ende des 20. Jahrhunderts von mehreren Stellen von Braitava bis Hnanice dokumentiert (Trávníček et al. in Kaplan et al. 2018b).

Rubus fabrimontanus

ostružiník jemnozubý
Schmiedeberger Haselblatt-Brombeere

Ostružiník ze sect. *Corylifolii* ser. *Subradulae*; doložen od Lesné (B. Trávníček, 1992, OL).

Brombeere aus der Sektion *Corylifolii* ser. *Subradulae*; belegt aus Lesná (B. Trávníček, 1992, OL).

Rubus fasciculatus

ostružiník svazečkovitý
Büschelblütige Haselblatt-Brombeere

Ostružiník ze sect. *Corylifolii* ser. *Subcanescentes*; doložen od Hnanic (J. Holub, 1991, PRA) a z lesa mezi Čížovem a Lukovem (J. Holub, 1992, PRA).

Brombeere aus der Sektion *Corylifolii* ser. *Subcanescentes*; belegt aus Hnanice (J. Holub, 1991, PRA) und dem Wald zwischen Čížov und Lukov (J. Holub, 1992, PRA).

Rubus grabowskii

ostružiník latnatý
Grabowski-Brombeere

Ostružiník ze sect. *Rubus* ser. *Discolores*. V r. 1953 rostl na Býčí skále (V. Drlík Trávníček et al. in Kaplan et al. 2018b).

Brombeere aus der Sektion *Rubus* ser. *Discolores*. 1953 wurde sie an der Felsformation Býčí skála von V. Drlík gefunden (Trávníček et al. In Kaplan et al. 2018b).

Rubus gracilis

ostružiník huňatý
Haarstängel-Brombeere
syn.: *R. villicaulis*

Ostružiník ze sect. *Rubus* ser. *Sylvatici*; doložen v r. 1953 z Býčí skály a u Horního Břečkova (V. Drlík, 1953, MZ).

Brombeere aus der Sektion *Rubus* ser. *Sylvatici*; dokumentiert 1953 an der Felsformation Býčí skála und bei Horní Břečkov (V. Drlík, 1953, MZ).

M | C3 | NT

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

Rubus guttiferus

ostružiník kapkovitý
Tropfen-Brombeere

Ostružiník ze sect. *Rubus* ser. *Discolores*; doložen pouze mezi Čížovem a Lesnou (J. Holub, 1992, PRA; B. Trávníček, 1992, OL).

Brombeere aus der Sektion *Rubus* ser. *Discolores*; nur zwischen Čížov und Lesná dokumentiert (J. Holub, 1992, PRA; B. Trávníček, 1992, OL).

Rubus henrici-egonis

ostružiník eliptický
Seichtgezahnte Brombeere

Ostružiník ze sect. *Rubus* ser. *Discolores*; zaznamenán před koncem 20. st. (Grulich 1997: zmíněn pouze v textové části). Brombeere aus der Sektion *Rubus* ser. *Discolores*; verzeichnet vor dem Ende des 20. Jahrhunderts (Grulich 1997: nur im Textteil erwähnt).

Rubus kuleszae

ostružiník Kuleszův
Kulesza-Haselblatt-Brombeere
syn.: *R. grossus*

Ostružiník ze sect. *Corylifolii* ser. *Subthyrsoidei*; doložen pouze od Čížova (J. Holub, 1982, PRA). Brombeere aus der Sektion *Corylifolii* ser. *Subthyrsoidei*; dokumentiert nur von Čížov (J. Holub, 1982, PRA).

Rubus lobifolius

Brombeere Trávn. et al. ined.
syn.: *R. subgothicus*

Ostružiník ze sect. *Corylifolii* ser. *Subthyrsoidei*; nalezen na kraji lesa u Podmolí (P. Filippov, 2019, MZ, rev. B. Trávníček). Brombeere aus der Sektion *Corylifolii* ser. *Subthyrsoidei*; gefunden am Waldrand bei Podmolí (P. Filippov, 2019, MZ, rev. B. Trávníček).

***Rubus montanus* Lib. ex Lej.**

ostružiník mandloňokvětý
Berg-Brombeere
syn.: *R. flos-amygdalae*

Ostružiník ze sect. *Rubus* ser. *Discolores*. V 90. letech 20. st. byl zaznamenán u Hradiště, Nového Hrádku a Králova stolce (Trávníček et Zázvorka 2005).

Brombeere aus der Sektion *Rubus* ser. *Discolores*. In den 1990er Jahren wurde sie bei Hradiště, Neuhäusel und am Königsstuhl verzeichnet (Trávníček et Zázvorka 2005).

Rubus nessensis

ostružiník vzpřímený
Loch-Ness-Brombeere

Ostružiník ze sect. *Rubus* subsect. *Rubus*; běžnější druh ostružiníku. Zaznamenán byl na více místech od Braitavy po Podmolí (Trávníček et al. in Kaplan et al. 2018b).

Brombeere aus der Sektion *Rubus* subsect. *Rubus*; häufigere Brombeerart. Verzeichnet wurde sie an mehreren Stellen von Braitava bis Podmolí (Trávníček et al. in Kaplan et al. 2018b).

Rubus parthenocissus

ostružiník loubincový
Jungfernenreben-Brombeere

Ostružiník ze sect. *Rubus* ser. *Discolores*; doložen od Čížova (poprvé J. Holub, 1991, PRA). Brombeere aus der Sektion *Rubus* ser. *Discolores*; belegt von Čížov (erstmalig J. Holub, 1991, PRA).

Rubus pericrispatus

ostružiník zvlňný
Krausblatt-Brombeere

Ostružiník ze sect. *Rubus* ser. *Discolores*; doložen z Kraví hory (poprvé J. Holub, 1985, PRA; cf. Trávníček et Zázvorka 2005). Brombeere aus der Sektion *Rubus* ser. *Discolores*; belegt vom Kühberg (erstmalig J. Holub, 1985, PRA; vgl. Trávníček et Zázvorka 2005).

Rubus perrobustus

ostružiník statný
Unverwüstlich-Brombeere

Ostružiník ze sect. *Rubus* ser. *Rubus*; zaznamenán z více lokalit (J. Holub, B. Trávníček; cf. Pladias).

Brombeere aus der Sektion *Rubus* ser. *Rubus*; verzeichnet an mehreren Lokalitäten (J. Holub, B. Trávníček; vgl. Pladias).

***Rubus praecox* s. lat.**

ostružiník hruboostný
Weinberg-Brombeere

Ostružiník ze sect. *Rubus* ser. *Discolores*; zaznamenán před koncem 20. st. (Grulich 1997: zmíněn pouze v textové části). Brombeere aus der Sektion *Rubus* ser. *Discolores*; verzeichnet vor dem Ende des 20. Jahrhunderts (Grulich 1997: nur im Textteil erwähnt).

Rubus radula

ostružiník struhákový
Raspel-Brombeere

Ostružiník ze sect. *Rubus* subsect. *Radula*. Zaznamenán byl u Čížova v r. 1953 (Drlík et al. 2005), v 90. letech rostl na více místech studovaného území (J. Holub, B. Trávníček; cf. Pladias).

Brombeere aus der Sektion *Rubus* subsect. *Radula*. Sie wurde 1953 bei Čížov verzeichnet (Drlík et al. 2005), in den 1990er Jahren wuchs sie an mehreren Stellen des Untersuchungsgebiets (J. Holub, B. Trávníček; vgl. Pladias).

Rubus sulcatus

ostružiník brázditý
Furchen-Brombeere

Ostružiník ze sect. *Rubus* subsect. *Rubus*; zaznamenán po r. 1990 na více místech (J. Holub, B. Trávníček; cf. Pladias). Brombeere aus der Sektion *Rubus* subsect. *Rubus*; verzeichnet nach 1990 an mehreren Stellen (J. Holub, B. Trávníček; vgl. Pladias).

Rubus tabanimontanus

M

ostružiník tmavofialový
Bremberg-BrombeereOstružiník ze sect. *Rubus* ser. *Micantes*; na více místech na Vranovsku zaznamenal v r. 1995 J. Holub (cf. Pladias).Brombeere aus der Sektion *Rubus* ser. *Micantes*; an mehreren Stellen im Gebiet von Vranov 1995 von J. Holub verzeichnet (vgl. Pladias).**Rubus wimmerianus**

M

ostružiník sivofialový
Wimmer-BrombeereOstružiník ze sect. *Rubus* ser. *Silvatici*; v letech 1992 a 1995 zjištěn na na více místech od Braitavy po Podmolí (J. Holub et B. Trávníček; cf. Pladias).Brombeere aus der Sektion *Rubus* ser. *Silvatici*; 1992 und 1995 an mehreren Stellen von Braitava bis Podmolí gefunden (J. Holub et B. Trávníček; vgl. Pladias).**Rubus idaeus**ostružiník maliník
Himbeere**Rubus saxatilis**

C3 | VU | r | ++

ostružiník skalní
Steinbeere

Křoviny, balvanité svahy; spíše podhorský druh, na území izolovaná lokalita. Zjištěn u Ledových slují, zde poprvé doložen v r. 1878, naposledy v r. 1991 (Zázvorka in Kaplan et al. 2018).

Gebüsche, Geröllhänge; eher montane Art, eine isolierte Lokalität im Gebiet. Gefunden an den Eisleithen, erstmals 1878 hier dokumentiert, zuletzt 1991 (Zázvorka in Kaplan et al. 2018).

Rudbeckia laciniata

M | neo | inv

třapatka dřípata
Schlitzblatt-Sonnenhut

Ruderální narušená místa, často podél vodních toků. Na Moravě zplaňování druhu zaznamenal již Oborny (1883–1886). Na studovaném území nyní roste v Čížově u celnice, poblíž Zlámané skály, na Široké louce, též ve Znojmě pod železničním mostem, nikde však nevytváří rozsáhlejší porosty. Správou NP Podyjí cíleně likvidována.

Ruderales gestörte Stellen, oft entlang von Wasserläufen. In Mähren hat bereits Oborny (1883–1886) die verwilderte Art verzeichnet. Im Untersuchungsgebiet wächst sie jetzt in Čížov am Zollhaus, in der Nähe der Felsformation Zlámaná skála, auf der Wiese Široká louka, weiters in Znojmo unter der Eisenbahnbrücke, aber nirgends bildet sie einen ausgedehnteren Bestand. Sie wird von der Verwaltung des NP Podyjí gezielt entfernt.

Rudbeckia hirta

M | neo | inv

třapatka srstnatá
Rau-Sonnenhut

Na Moravě zplaňování druhu zaznamenal již Oborny (1883–1886). Na studovaném území byla nalezena vzácně ve Znojmě na břehu Dyje (P. Filippov, 2019, not.) a v Konicích (R. Němec, 2020, not.).

In Mähren hat bereits Oborny (1883–1886) die verwilderte Art verzeichnet. Im Untersuchungsgebiet wurde sie vereinzelt in Znojmo am Ufer der Thaya (P. Filippov, 2019, not.) und in Konice gefunden (R. Němec, 2020, not.).

Rumex acetosašťovík kyselý
Wiesen-Sauerampfer

Mezofilní a vlhké louky; dosti hojně v západní a střední části území, na jihovýchodě vzácně.

Mesophile und feuchte Wiesen; ziemlich häufig im westlichen und zentralen Teil des Gebiets, selten im Südosten.

Rumex acetosellašťovík menší
Zwerg-Sauerampfer

Suché trávníky, skalní terásky, okraje cest i ruderalní stanoviště, dává přednost písčitém půdám na kyselých podkladech; hojně.

Pozn.: Mimořádně variabilní druh (cf. Kubát in Kaplan et al. 2019a), na území dosud prokázána jen subsp. *acetosella*.

Trockene Rasen, Felsabsätze, Wegränder und ruderales Standorte, bevorzugt sandige Böden auf sauren Substraten; häufig.

Anm.: Extrem variable Art (vgl. Kubát in Kaplan et al. 2019a), im Gebiet wurde bisher nur die subsp. *acetosella* nachgewiesen.**Rumex aquaticus**

3

šťovík vodní
Wasser-Ampfer

Břehy stojatých i tekoucích vod. Oborny (1879) popisuje jen ojedinělý výskyt u Znojma, Grulich (1997) druh uvádí téměř podél celého toku Dyje. Nyní zde roste velmi vzácně, např. na břehu Dyje ve Znojmě.

Pozn.: Rostliny bez zralých plodů lze snadno zaměnit s druhem *R. obtusifolius*, krovky *R. aquaticus* jsou celokrajně a bez mozků.

Ufer von stehenden und fließenden Gewässern. Oborny (1879) nennt nur ein vereinzelt Vorkommen bei Znojmo. Grulich (1997) verzeichnet die Art fast entlang des gesamten Verlaufs der Thaya. Jetzt wächst sie hier sehr selten, zum Beispiel am Ufer der Thaya in Znojmo.

Anm.: Pflanzen ohne reife Früchte können leicht mit *R. obtusifolius* verwechselt werden. Die inneren Pergonblätter („Valven“) von *R. aquaticus* sind ganzrandig und ohne Schwielen.**Rumex conglomeratus**šťovík klubkatý
Knäuel-Ampfer

Břehy vodotečí. Oborny (1879) uvádí roztroušený výskyt, Grulich (1997) jej zaznamenává z celého území. Nyní roste hojněji pouze na jihovýchodě: u Dyje ve Znojmě a podél vodotečí v Popicích a Hnanicích.

Pozn.: Nelze vyloučit, že některé nedoložené údaje vznikly záměnou s *R. obtusifolius*.

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

Ufer von Wasserläufen. Oborny (1879) erwähnt ein zerstreutes Vorkommen, Grulich (1997) verzeichnet ihn im gesamten Gebiet. Häufig wächst er jetzt nur noch im Südosten: an der Thaya in Znojmo und entlang der Wasserläufe in Popice und Hnanice.

Anm.: Es kann nicht ausgeschlossen werden, dass einige unbelegte Daten durch Verwechslung mit *R. obtusifolius* entstanden sind.

Rumex crispus

šťovík kadeřavý
Kraus-Ampfer

Rumex maritimus

šťovík přímořský
Strand-Ampfer

Rumex obtusifolius

šťovík tupolistý
Stumpfbblatt-Ampfer

Rumex sanguineus

šťovík krvavý
Hain-Ampfer

Okraje zastíněných vlhkých lesních cest, roztroušeně. Ränder von schattigen feuchten Waldwegen, zerstreut.

Rumex scutatus

šťovík štítnatý
Schild-Sauerampfer

Ze svahů hradního kopce ve Znojmě (těsně za hranicí studovaného území) druh znal Oborny (1879), v 90. letech 20. st. byl zaznamenán ve Vranově nad Dyjí (J. Čáp, 1993, Pladias; cf. Grulich 1997). Výskyt ve Znojmě zanikl, ale v areálu hradu ve Vranově druh stále roste (P. Badošek, 2020, not.). Druh roste i na hradě Bítov (R. Němec, 2017, not., mimo studované území). Zřejmě se pěstoval jako listová zelenina a nálezy jsou pozůstatkem někdejšího pěstování.

Von den Hängen des Burghügels in Znojmo (knapp außerhalb der Grenze des Untersuchungsgebiets) kannte Oborny

(1879) die Art. In den 1990er Jahren wurde sie in Vranov nad Dyjí verzeichnet (J. Čáp, 1993, Pladias; vgl. Grulich 1997). Das Vorkommen in Znojmo ist verschwunden, aber auf dem Gelände der Burg in Vranov wächst die Art immer noch (P. Badošek, 2020, not.). Sie wächst auch auf der Burg Bítov (R. Němec, 2017, not., außerhalb des Untersuchungsgebiets). Sie wurde wahrscheinlich einst als Blattgemüse gepflanzt, und die Funde sind ein Überbleibsel des früheren Anbaus.

Rumex stenophyllus

šťovík úzkolistý
Schmalblatt-Ampfer

3 Narušená stanoviště (rumiště, okraje polí, obnažená dna), obvykle na zasolených půdách. Studované území leží na západní hranici areálu druhu: zatímco na jihovýchodě Znojemska je běžný, na studovaném území byl zaznamenán až nedávno v nivě Daníže u Hnanic (Němec et al. 2014), zřejmě má tendenci se šířit. Další nálezy lze očekávat.

Gestörte Standorte (Bauschutthalden, Feldränder, freiliegende Böden), meist auf salzhaltigen Böden. Das Untersuchungsgebiet liegt an der Westgrenze des Areals der Art: Während sie im Südosten der Region Znojmo häufig ist, wurde sie innerhalb des Untersuchungsgebiets erst kürzlich in der Au des Bachs Daníž bei Hnanice verzeichnet (Němec et al. 2014), und sie neigt offenbar dazu, sich auszubreiten. Weitere Funde sind zu erwarten.

Rumex thyrsiflorus

šťovík hustokvětý
Rispen-Sauerampfer

Suché trávníky, okraje komunikací, narušená místa v obcích na písčitych propustných půdách. Hojně na jihovýchodě území, ale v sídlech a podél silnic běžně i ve vyšších polohách chladnější západní části. Zdá se, že ve srovnání se stavem před 25 lety (Grulich 1997) přibývá. Fenologicky výrazně pozdější než podobný *R. acetosa*.

Trockene Rasen, Straßenränder, gestörte Stellen in Dörfern auf sandigen durchlässigen Böden. Häufig im Südosten des Gebiets, aber in Siedlungen und entlang von Straßen auch in höheren Lagen des kühleren westlichen Teils geläufig. Sein

Vorkommen scheint im Vergleich zum Stand vor 25 Jahren (Grulich 1997) zuzunehmen. Phänologisch deutlich später als der ähnliche *R. acetosa*.

Sagina procumbens

úrazník položený
Liege-Mastkraut

Sagittaria sagittifolia

šípátka střelolistá
Gewöhnlich-Pfeilkraut

Pobřežní vegetace. Zjištěna u rybníků na Klaparově potoce (poprvé doložena od Čížovského rybníka, Jar. Rydlo, 1992, ROZ). Udržuje se zde stále a roste i v Čížovském lesním rybníce.

Ufervegetation. Gefunden an Teichen am Bach Klaparův potok (erstmals dokumentiert vom Teich in Čížov, Jar. Rydlo, 1992, ROZ). Sie hält sich hier immer noch und wächst auch im Teich Čížovský lesní rybník.

Salix alba

vrba bílá
Silber-Weide

Salix aurita

vrba ušatá
Ohr-Weide

Salix caprea

vrba jíva
Sal-Weide

Salix cinerea

vrba popelavá
Asch-Weide

Salix euxina

vrba křehká
Bruch-Weide
syn.: *S. fragilis*

M | C2 | EN | 3 | ++

M | 2

neo | nat

M | neo | cas

Salix purpurea

vrba nachová
Purpur-Weide

Salix rosmarinifolia

vrba rozmarýnolistá
Rosmarin-Kriech-Weide
syn.: *S. repens* subsp. *rosmarinifolia*

Vlhké louky. Oborny (1911) ji udává od Čížova, na konci 20. st. rostla u Jejkala a pod Ledovými slujemi (Grulich 1996b, 1997). Nyní byla potvrzena pouze u Čížova a na zarůstající louce poblíž Fugnitzsee (R. Němec et P. Filippov, 2019, MZ, rev. R. J. Vašut).

Feuchtwiesen. Oborny (1911) erwähnt sie aus Čížov, am Ende des 20. Jahrhunderts wuchs sie an den Teichen U Jejkala und unterhalb der Eisleithen (Grulich 1996b, 1997). Jetzt wurde sie nur bei Čížov und auf einer zuwachsenden Wiese nahe dem Fugnitzsee bestätigt (R. Němec et P. Filippov, 2019, MZ, rev. R. J. Vašut).

Salix triandra

vrba trojmužná
Mandel-Weide

Pozn.: Na studovaném území byl zjištěn nominátní poddruh.

Anm.: Im Untersuchungsgebiet wurde die Nominat-Unterart gefunden.

Salix viminalis

vrba košíkářská
Korb-Weide

Salix xmultinervis

Kříženec *S. aurita* × *S. cinerea*; Fugnitzsee (R. Němec et P. Filippov, 2019, MZ, rev. R. J. Vašut).

Kreuzung *S. aurita* × *S. cinerea*; Fugnitzsee (R. Němec et P. Filippov, 2019, MZ, rev. R. J. Vašut).

C3 | VU | 3r!

Salix xundulata

Kříženec *S. alba* × *S. triandra*; strouha na pastvinách na jihovýchodních svazích Kraví hory, nepochybně se jedná o někdejší výsadby (J. Hummel, 2019, MZ, rev. R. J. Vašut).

Kreuzung *S. alba* × *S. triandra*; Graben auf Weiden an den südöstlichen Hängen des Kühbergs, zweifellos handelt es sich um einstige Anpflanzungen (J. Hummel, 2019, MZ, rev. R. J. Vašut).

Salix xrubra

Kříženec *S. purpurea* × *S. viminalis*. Nalezen u Podmolí a Onšova, snad se jedná o někdejší výsadby u struh v loukách (P. Filippov, 2019, not.).

Kreuzung *S. purpurea* × *S. viminalis*. Gefunden bei Podmolí und Onšov, wahrscheinlich handelt es sich um eine einstige Anpflanzung an Gräben in den Wiesen (P. Filippov, 2019, not.).

Salix xrubens

Kříženec *S. alba* × *S. euxina*. V jihovýchodní části zřejmě hojně, většina nalezených stromových vrb vykazovala intermediární znaky rodičovských druhů.

Kreuzung *S. alba* × *S. euxina*. Im südöstlichen Teil offenbar häufig, die meisten der gefundenen Baumweiden zeigen Zwischenmerkmale der Elternarten.

Salix xsmithiana

Kříženec *S. caprea* × *S. viminalis*; Lesná (P. Filippov, 2019, not.).

Kreuzung *S. caprea* × *S. viminalis*; Lesná (P. Filippov, 2019, not.).

Salix xerythroflexuosa

Kříženec *S. alba* 'Tristis' × *S. matsudana* 'Tortuosa'; občas pěstován; ve spáře zdi požární nádrže v Konicích (R. Němec et P. Filippov, 2020, not.).

Kreuzung *S. alba* 'Tristis' × *S. matsudana* 'Tortuosa'; gele-

gentlich angebaut; in einer Mauerfuge des Löschteichs in Konice (R. Němec et P. Filippov, 2020, not.).

Salvia glutinosa

šalvěj lepkavá
Kleb-Salbei

Humózní listnaté lesy, nejčastěji na patách svahů; v údolích Dyje a jejích přítoků jediný přirozený výskyt na jihozápadní Moravě (alpský migrant). Hojně roste v západní a střední části území až na úroveň Podmolí, nejdále sestupuje k ústí Hájského potoka.

Humose Laubwälder, meist am Fuße von Hängen; in den Tälern der Thaya und ihrer Zuflüsse das einzige natürliche Vorkommen im Südwesten Mährens (Alpenmigrant). Sie wächst häufig im westlichen und zentralen Teil des Gebiets bis auf Höhe von Podmolí und steigt am weitesten bis zur Mündung des Baches Hájský potok ab.

Salvia nemorosa

šalvěj hajní
Steppen-Salbei

Salvia officinalis

šalvěj lékařská
Echt-Salbei

Pěstovaný druh, ojediněle zplaňuje, např. ve Vranově nad Dyjí (P. Filippov, 2019, not.).

Kultivierte Art, verwildert selten, z. B. in Vranov nad Dyjí (P. Filippov, 2019, not.).

Salvia pratensis

šalvěj luční
Wiesen-Salbei

Salvia verticillata

šalvěj přeslenitá
Quirl-Salbei

Trávníky na hlubších těžších půdách na bazických horninách; ojediněle.

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

Rasen auf tiefergründigen, schwereren Böden auf basischen Gesteinen; vereinzelt.

Sambucus ebulus

bez chebdí
Zwerg-Holunder

arch | nat

Ruderální stanoviště, okraje cest. Druh byl ověřen pouze u Mašovic, v údolí Fugnitz a v Popicích.

Ruderales Standorte, Wegränder. Die Art wurde nur bei Mašovice, im Fugnitztal und in Popice bestätigt.

Sambucus nigra

bez černý
Schwarz-Holunder

Sambucus racemosa

bez červený
Rot-Holunder

Eutrofní místa v lesích a podél vodotečí; podhorský druh, zde na lokální hranici rozšíření. Roste vzácně, především v chladných polohách na západě, na východ sestupuje jednotlivě až na úroveň Hajského potoka a Trauznického údolí. Eutrophe Standorte in Wäldern und entlang von Wasserläufen; montane Art, hier an der lokalen Verbreitungsgrenze. Die Art wächst hier selten, vor allem in kühlen Lagen im Westen, im Osten steigt sie vereinzelt bis auf Höhe des Baches Hajský potok und des Tals Trauznické údolí ab.

Sanguisorba minor subsp. minor

krvavec menší pravý
Gewöhnlicher Klein-Wiesenknapf

Sanguisorba officinalis

krvavec toten
Groß-Wiesenknapf

Sanicula europaea

židava evropská
Sanikel

Saponaria officinalis

mydlíce lékařská
Echt-Seifenkraut

arch | nat

Saxifraga bulbifera

lomikámen cibulkatý
Zwiebel-Steinbrech

C3 | NT | § 3 | 3

Suché trávníky, vřesoviště, dosti hojně; území leží na severozápadní hranici areálu. Druh zaznamenali již Oborny (1879). Trockene Rasen, Heiden, ziemlich häufig; Das Gebiet liegt an der nordwestlichen Grenze des Areal. Die Art wurde bereits von Oborny (1879) verzeichnet.

Saxifraga granulata

lomikámen zrnatý
Knöllchen-Steinbrech

3

Suché a mezofilní trávníky, vřesoviště; územím prochází jihovýchodní hranice souvislého areálu tohoto subatlantického druhu (dále na východ jen několik drobných arel). Roste především v západní a střední části, ale vzácně zasahuje až ke Konicím.

Trockene und mesophile Rasen, Heiden. Durch das Gebiet verläuft die südöstliche Grenze eines zusammenhängenden Areal dieser subatlantischen Art (weiter östlich in Mähren nur einige kleine Arealvorposten). Sie wächst vor allem im westlichen und zentralen Teil, erreicht aber selten auch Konicice.

Saxifraga rosacea

lomikámen trsnatý
Rosen-Steinbrech

M | C2 | EN | § 2

Skalní štěrbin. Druh je ze studovaného území doložen již na konci 19. st. (A. Oborny, 1879, MZ) v údolí Dyje mezi Hardeggem a Vranovem nad Dyjí (další nálezy z moravské i dolnorakouské strany shrnuje Drábková 1999). Pozdější autoři druh zřejmě nenašli (Himmelbauer et Stumme 1923, Suza 1935, Tomaschek 1935, Šmarda 1963, Grulich 1997). Jeden trs na skále pod zámekem ve Vranově nad Dyjí byl pozorován na konci 90. let 20. st. (Drábková 1999), tímto výzkumem byl

tamtéž doložen (P. Filippov et R. Němec, 2019, MZ et foto), výskyt na Rakouské straně potvrzen nebyl.

Felsspalten. Die Art wurde bereits Ende des 19. Jahrhunderts im Untersuchungsgebiet belegt (A. Oborny, 1879, MZ), und zwar im Thayatal zwischen Hardegg und Vranov nad Dyjí (weitere Funde von mährischer und niederösterreichischer Seite werden von Drábková 1999 zusammengefasst). Spätere Autoren fanden die Art offenkundig nicht (Himmelbauer et Stumme 1923, Suza 1935, Tomaschek 1935, Šmarda 1963, Grulich 1997). Ein Polster wurde Ende der 1990er Jahre auf dem Felsen unterhalb der Burg Vranov beobachtet (Drábková 1999). Die Art wurde auch durch diese Forschung dort dokumentiert (P. Filippov et R. Němec, 2019, MZ et foto). Das Vorkommen auf österreichischer Seite wurde dagegen nicht bestätigt.

Saxifraga tridactylites

lomikámen trojprstý
Finger-Steinbrech

C3 | NT | § 2 | 3

Skalní terásky, obvykle v nezapojené vegetaci na bazickém podloží. Roste na několika lokalitách u Čížova, Lukova a Vranova nad Dyjí, na rakouské straně u Hardeggu (již Oborny 1879, Grulich 1996b, 1997).

Felsabsätze, normalerweise in offener Vegetation auf basischem Substrat. Sie wächst an mehreren Lokalitäten bei Čížov, Lukov und Vranov nad Dyjí, auf österreichischer Seite bei Hardegg (bereits Oborny 1879, Grulich 1996b, 1997).

Scabiosa canescens

hlaváč šedavý
Duft-Skabiose

M | C3 | NT | 3

Suché trávníky mezi Konicemi a Hnanicemi; vzácně. Tepломilný prvek, zde na jihozápadním okraji jihomoravského výskytu. V 50. letech 20. st. druh byl v regionu uváděn jako hojný (Drlik et al. 2005), v posledních desetiletích patrně ustoupil, částečně i z důvodu zániku stanovišť.

Trockenrasen zwischen Konicice und Hnanice; selten. Thermophile Element, hier am südwestlichen Rand des süd-mährischen Verbreitungsgebiets. In den 1950er Jahren wurde die Art in der Region als häufig erwähnt (Drlik et al. 2005), in

den letzten Jahrzehnten ist sie offenbar zurückgegangen, teilweise aufgrund des Verlusts des Lebensraums.

Scabiosa ochroleuca

hlaváč žlutavý
Gelb-Skabiöse

Schoenoplectus lacustris

skřípinec jezerní
Grün-Teichbinse

Pobřeží tekoucích i stojatých vod. V regionu ho zaznamenal již Oborny (1883–1886), rostl např. u Trauznického mlýna (Oborny 1911). Stále roste v Pustém rybníku (cf. Grulich 1997) a na pobřeží u Lipinské louky (zaznamenán rybáři již v r. 2004, P. Neruda, in verb.). Podél Dyje jsou malé kolonie od Wendlwiese až po Znojmo. Dříve možná přehlížen, neboť z břehu bývá málo patrný; zachycen při mapování z vodní hladiny.

Ufer von fließenden und stehenden Gewässern. Sie wurde bereits von Oborny (1883–1886) in der Region verzeichnet und wuchs beispielsweise an der Mühle Trauznický mlýn (Oborny 1911). Sie wächst immer noch im Teich Pustý rybník (vgl. Grulich 1997) und am Ufer bei der Breiten Wiese (Lipinská louka) (von Anglern bereits 2004 verzeichnet, P. Neruda, in verb.). Entlang der Thaya von der Wendlwiese bis Znojmo gibt es kleine Kolonien. Zuvor möglicherweise übersehen, da sie vom Ufer aus nur schwer zu entdecken ist; erfasst bei der Kartierung vom Wasser aus.

Scilla luciliae

ladoňka velkokvětá
Luzilien-Schneestolz

Pěstovaný druh; vzácně zplaňuje. Nalezena u zdi hřbitova ve Vranově nad Dyjí (P. Filippov, 2020, not.).

Kultivierte Art, verwildert selten. Gefunden an der Friedhofsmauer in Vranov nad Dyjí (P. Filippov, 2020, not.).

Scirpus radicans

skřípina kořenující
Wurzelnde Waldbinse

V okolí Trauznického mlýna ji zaznamenal již Oborny (1879), opakovaně zde byla doložena i později (např. A. Oborny, 1882, MZ; S. Staněk, 1923, BRNM). Výskyt zanikl po napuštění znojenské přehrady.

In der Umgebung der Mühle Trauznický mlýn wurde sie bereits von Oborny (1879) verzeichnet, hier wurde sie auch später wiederholt bestätigt (z. B. A. Oborny, 1882, MZ; S. Staněk, 1923, BRNM). Das Vorkommen verschwand nach dem Fluten des Stausees von Znojmo.

Scirpus sylvaticus

skřípina lesní
Gewöhnlich-Waldbinse

Scleranthus annuus

chmerek roční
Kam Einjahr-Knäuel

Scleranthus perennis

chmerek vytrvalý
Dauer-Knäuel

Scleranthus polycarpus

chmerek mnohoplodý
Triften-Knäuel

Suché trávníky, vřesoviště, v nezapojené vegetaci na mělké půdě; teplomilný druh. V oblasti vřesovišť se vyskytuje roztroušeně, nalezen byl také na Mašovické střelnici.

Trockenrasen, Heiden, in offener Vegetation auf geringmächtigem Boden; thermophile Art. Er kommt im Gebiet der Heiden zerstreut vor und wurde auch auf dem ehemaligen Militärschießplatz Mašovická střelnice gefunden.

Sclerochloa dura

tužanka tvrdá
Europa-Hartgras

Sešlapávaná místa na cestách; zde na západním okraji jihomoravského výskytu. Oborny (1883–1886) ji znal z okolí Znojma, z Mašovic a Lukova, nyní byla potvrzena mezi Hnanicemi a Znojmem, ale také v Mašovících.

Pozn.: Druh se může objevit i jinde, zejména na cestách, kde pak vytváří přechodně velké populace (např. na zřícenině hradu Cornštejn, již mimo studované území, R. Němec, 2018, not.).

Betretene Stellen auf Wegen; hier am westlichen Rand des südmährischen Verbreitungsgebiets. Oborny (1883–1886) kannte sie aus der Umgebung von Znojmo, aus Mašovice und Lukov. Jetzt wurde sie zwischen Hnanice und Znojmo, aber auch in Mašovice bestätigt.

Anm.: Die Art kann auch anderswo auftreten, insbesondere auf Wegen, wo sie dann vorübergehend große Populationen bildet (z. B. auf der Burgruine Zornstein (Cornštejn), die bereits außerhalb des Untersuchungsgebiets liegt, R. Němec, 2018, not.).

Scorzonera cana

hadí mord šedý
Jacquin-Schwarzwurzel
syn.: *Podospermum canum*

Trávníky v obcích, okraje cest, vinice; územím probíhá západní hranice jihomoravského výskytu. Z okolí Znojma a Šatova druh uvádí Oborny (1879), novodobé údaje z Hradiště a z území mezi Hnanicemi a Znojmem pocházejí až z 90. let 20. st. (J. Čáp, 1993, Pladias; Grulich 1997). V současnosti má tendenci se šířit.

Rasen in Dörfern, Wegränder, Weinberge; Durch das Gebiet verläuft die westliche Grenze des südmährischen Verbreitungsgebiets. Aus der Umgebung von Znojmo und Šatov erwähnt Oborny (1879) die Art. Jüngere Daten aus Hradiště und dem Gebiet zwischen Hnanice und Znojmo stammen aus den 1990er Jahren. (J. Čáp, 1993, Pladias; Grulich 1997). Sie neigt derzeit dazu, sich auszubreiten.

Scorzonera humilis

hadí mord nízký
Niedrig-Schwarzwurzel

Vlhké louky; podhorský druh na lokální jihozápadní hranici středoevropské části areálu. Historicky byl znám z luk v nivě Klaperova potoka (Oborny 1879), později doložen od Lesné (J. Suza, 1914, BRNU), na konci 20. st. pak zaznamenán na

M | C4a | r

M | C3 | NT

M | C3 | NT

neo | cas

M | arch | nat | C2 | VU | 3

C4a | 3

M | C3 | NT | 2 | +++

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

loukách na okraji Braitavy. Nyní ověřen na louce nad Horním Jejkalem a západně od Čížova.

Feuchtwiesen; montane Art an der südwestlichen Grenze des mitteleuropäischen Arealteils. Historisch gesehen war sie von Wiesen in der Au des Baches Klaperův potok (Oborný 1879) bekannt, später von Lesná (J. Suza, 1914, BRNU) belegt, Ende des 20. Jahrhunderts wurde sie dann auf den Wiesen am Rand des Waldkomplexes Braitava verzeichnet. Jetzt auf einer Wiese oberhalb des Teiches Horní Jejkal und westlich von Čížov bestätigt.

Scorzoneroides autumnalis

máchelka podzimní
Herbst-Schuppenleuenzahn
syn.: *Leontodon autumnalis*

Scrophularia nodosa

krtičník hlíznatý
Knoten-Braunwurz

Scrophularia umbrosa

krtičník křídlatý
Flügel-Braunwurz

Scutellaria galericulata

šišák vroubkovaný
Sumpf-Helmkraut

Secale cereale

žito seté
Roggen

Securigera varia

čičorka pestrá
Gewöhnlich-Buntkronwicke
syn.: *Coronilla varia*

Sedum acre

rozchodník ostrý
Scharf-Mauerpfeffer

Sedum album

rozchodník bílý
Weiß-Mauerpfeffer

Sedum kamtschaticum

rozchodník kamčatský
Kamtschatka-Fetthenne
syn.: *Phedimus kamtschaticus*

Druh pěstovaný na skalkách v obcích; ojedinele zplaňuje, např. ve Vranově nad Dyjí a Lukově (P. Filippov, 2019, not.), také u Konic (R. Němec, 2020, not.).

In Steingärten in Dörfern kultivierte Art; verwildert vereinzelt, z. B. in Vranov nad Dyjí und Lukov (P. Filippov, 2019, not.), auch bei Konic (R. Němec, 2020, not.).

Sedum pallidum

rozchodník bledý
Bleiche Fetthenne

Trávník v obci, zdomácnělý, Havraníky (R. Němec, 2019, MZ, rev. V. Grulich).

Rasen im Dorf, eingebürgert, Havraníky (R. Němec, 2019, MZ, rev. V. Grulich).

Sedum reflexum

rozchodník skalní
Gewöhnlicher Felsen-Mauerpfeffer

Skalní výchozy, teplomilné lesní okraje, vřesoviště, vždy na kyselých horninách; druh na východní areálové hranici. Místy hojně. Více člověkem ovlivněným místům se vyhýbá. Anstehender Fels, thermophile Waldränder, Heiden, immer auf sauren Gesteinen; Art an der östlichen Grenze des Areals. Stellenweise häufig. Stärker vom Menschen beeinflusste Stellen meidet sie.

Sedum rupestre subsp. erectum

rozchodník suchomilný přímý
Aufrechter Felsen-Mauerpfeffer

Okraje cest, místa s nezapojenou vegetací; pěstuje se na skalkách a občas uniká z kultury i mimo obce. Nyní nalezen na více místech v sídlech a jejich nejbližším okolí.

Wegränder, Stellen mit offener Vegetation. Wird in Steingärten kultiviert und entkommt manchmal der Kultur an Stellen außerhalb von Dörfern. Jetzt an mehreren Stellen in den Siedlungen und ihrer unmittelbaren Umgebung zu finden.

Sedum sexangulare

rozchodník šestiřadý
Mild-Mauerpfeffer

Sedum spurium

rozchodník pochybný
Kaukasus-Asienfetthenne
syn.: *Phedimus spurium*

Selinum carvifolia

olešník kmínolistý
Kümmelsilge

Vlhké louky, křoviny a lesní lemy. Roztroušeně od Vranova nad Dyjí po Hnanice (Grulich 1997). Potvrzen na více místech lesního komplexu Braitava, u Lesné, v údolí Fugnitz a západně od Hnanic.

Feuchtwiesen, Gebüsche und Waldsäume. Zerstreut von Vranov nad Dyjí bis Hnanice (Grulich 1997). Bestätigt an mehreren Stellen des Braitava-Waldkomplexes, bei Lesná, im Fugnitztal und westlich von Hnanice.

Sempervivum tectorum

netřesk střešní
Dach-Hauswurz

Zídky, skalní štěrby. Zdomácnělý v obcích a jejich okolí, zjištěn i na Novém Hrádku.

Mauern, Felsspalten. In Dörfern und ihrer Umgebung eingebürgert, auch in Neuhäusel gefunden.

Senecio erraticus

starček bludný
Spreiz-Greiskraut

neo | cas

neo | nat

neo | cas

C4a | NT | r

arch | cas

M | neo | cas

M | neo | nat

M | C3 | NT | 3

Vlhké lesní cesty. Oborny (1879) udává z údolí Dyje u Znojma a z Gránického údolí. Potvrzen vzácně v okolí Hnanice a Podmolí.

Feuchte Waldwege. Oborny (1879) erwähnt die Art aus dem Thayatal bei Znojmo und aus dem Tal Gránické údolí. Als selten bestätigt in der Umgebung von Hnanice und Podmolí.

Senecio germanicus* subsp. *germanicus

starček německý

Jacquin-Hain-Greiskraut

Mezofilní lesy, lesní světliny a paseky; hojně v zalesněných částech celého území. Je mnohem častější než podobný *S. ovatus*.

Mesophile Wälder, Waldlichtungen und Kahlschlagflächen; häufig in bewaldeten Teilen des gesamten Gebiets. Er ist viel häufiger als der ähnliche *S. ovatus*.

Senecio inaequidens

starček úzkolistý

Schmalblatt-Greiskraut

neo | nat

Narušená stanoviště. Zjištěn na pasece nad potokem Daniž (R. Němec, 2019, MZ), dříve byl znám těsně za hranicí studovaného území, na skalní stěně na zahradě Správy NP Podyjí ve Znojmě (Němec et al. 2018). Druh se chová invazně, lze očekávat další šíření.

Gestörte Standorte. Er wurde auf einer Kahlschlagfläche oberhalb des Bachs Daniž gefunden (R. Němec, 2019, MZ) und war zuvor knapp außerhalb der Grenzen des Untersuchungsgebiets an einer Felswand im Garten der Verwaltung des NP Podyjí in Znojmo bekannt (Němec et al. 2018). Die Art verhält sich invasiv, eine weitere Ausbreitung ist zu erwarten.

Senecio jacobaea

starček přímětník

Jakobs-Greiskraut

Mezofilní a suché trávníky; ve střední a východní části dosti hojně.

Pozn.: Na jižní Moravě byl prokázán výskyt oktaploidního

cytotypu, popsáného jako *Jacobaea vulgaris* subsp. *pannonica* (Hodálová et al. 2007, 2015). Rostliny studovaného území zatím nebyly podrobeny bližšímu zkoumání.

Mesophile und trockene Rasen; im zentralen und östlichen Teil ziemlich häufig.

Anm.: In Südmähren wurde das Vorkommen eines oktaploiden Zytotyps nachgewiesen, der als *Jacobaea vulgaris* subsp. *pannonica* beschrieben wurden (Hodálová et al. 2007, 2015). Die Pflanzen im Untersuchungsgebiet wurden noch nicht näher untersucht.

Senecio ovatus

starček vejčitý

Fuchs-Hain-Greiskraut

Mezofilní lesy a paseky. Na rozdíl od podobného starčku *S. germanicus* je mnohem vzácnější, častější je jen na Braitavě, ale jednotlivě sestupuje až k Hnanicím.

Mesophile Wälder und Kahlschlagflächen. Im Gegensatz zum ähnlichen *S. germanicus* ist dieses Greiskraut viel seltener, häufiger kommt es nur im Waldkomplex Braitava vor, aber vereinzelt steigt es bis nach Hnanice ab.

Senecio sarracenicus

starček pořiční

Fluss-Greiskraut

M | C2 | VU | S 2 | 3 | +++

Oborny (1879) udává z údolí Dyje u Znojma a od Devíti Mlýnů; tento záznam ale později nepřebírá (Oborny 1883–1886). Nebyla nalezena herbářová položka a druh zde nikdo další nezaznamenal: nelze vyloučit prvotní chybnou determinaci. Oborny (1879) erwähnt es aus dem Thayatal bei Znojmo und von Neunmühlen; Diese Angabe übernimmt er jedoch später nicht (Oborny 1883–1886). Es wurde kein Herbarbeleg gefunden und niemand sonst hat die Art hier verzeichnet: Eine anfängliche fehlerhafte Bestimmung kann nicht ausgeschlossen werden.

Senecio sylvaticus

starček lesní

Wald-Greiskraut

Senecio viscosus

starček lepkavý

Kleb-Greiskraut

Senecio vulgaris

starček obecný

Gewöhnlich-Greiskraut

arch | nat

Senecio vernalis

starček jarní

Frühlings-Greiskraut

neo | nat

Ruderální stanoviště, okraje polí a cest. Ve střední Evropě se šířil ve vlnách (Grulich in Slavík et Štěpánková 2004). Na konci 20. st. rostl u Šatova (již mimo studované území). Nyní byl nalezen u Konic, Popic a ve Vranově nad Dyjí.

Ruderales Standorte, Feld- und Wegränder. In Mitteleuropa breitete er sich in Wellen aus (Grulich in Slavík et Štěpánková 2004). Ende des 20. Jahrhunderts wuchs er bei Šatov (bereits außerhalb des Untersuchungsgebiets). Jetzt wurde er in Konic, Popice und Vranov nad Dyjí gefunden.

Sequoiadendron giganteum

sekvojovec obrovský

Riesenmammutbaum

M | neo | cult

Jeden strom roste v lesním porostu na plošině cca 1,2 km severně od Králova stolce.

Pozn.: V lesích mezi Hradištěm a Mašovicemi bylo ještě před vyhlášením NP Podyjí vysazeno více exotických dřevin, např. *Fraxinus ornus* nebo *Quercus frainetto*.

Ein Baum wächst in einem Wald auf dem Plateau etwa 1,2 km nördlich des Königsstuhls.

Anm.: In den Wäldern zwischen Hradiště und Mašovice wurden noch vor Erlangung des Nationalpark-Status mehrere exotische Gehölze gepflanzt, z. B. *Fraxinus ornus* oder *Quercus frainetto*.

Serratula tinctoria

srpice barvířská

Echt-Färberscharte

C4a | NT | r

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

Seseli annuum

sesel roční
Steppen-Sesel

Sušší partie údolních luk, suché trávníky a lemy. Z okolí Znojma druh uvádí již Oborny (1789). Nyní bývá nacházen poměrně vzácně ve střední části území v údolí Dyje a Fugnitz a ojediněle na suchých trávnících na Mašovické střelnici a v okolí Hnanic.

Trockenere Teile von Talwiesen, Trockenrasen und Säume. Aus der Umgebung von Znojmo wird die Art bereits von Oborny (1789) erwähnt. Heute ist sie relativ selten im zentralen Teil des Gebiets in den Tälern von Thaya und Fugnitz und vereinzelt in Trockenrasen auf dem ehemaligen Militärschießplatz Mašovická střelnice und in der Umgebung von Hnanice zu finden.

Seseli hippomarathrum

sesel fenýklový
Pferde-Sesel

Stepní trávníky, obvykle na bazickém podkladu; výskyt leží na severozápadní hranici souvislého areálu (druh má ale arelu v Českém termofytiku). Historicky je udáván z území mezi Havraníky a Šatovem, od Devíti mlýnů a od Mašovic (Oborny 1879). Dosud roste na severovýchodním okraji Havraníků, zřejmě ve sprašové kapse na žule.

Steppenrasen, meist auf basischem Substrat; Das Vorkommen liegt an der nordwestlichen Grenze eines zusammenhängenden Areal (aber die Art hat auch ein Teilareal im böhmischen Thermophytikum). Historisch wird sie aus dem Gebiet zwischen Havraníky und Šatov, von Neunmühlen und aus Mašovice erwähnt (Oborny 1879). Bis heute wächst sie am nordöstlichen Rand von Havraníky, wahrscheinlich auf einer Lösstasche über Granit.

Seseli osseum

sesel sivý
Meergrün-Sesel

Sesleria caerulea

pěchava vápnomilná

C3 | NT | 3

Kalk-Blaugras
syn.: *S. varia*

Skalní terásy, světlé dubové a borové lesy na svazích; provází pruh krystalických vápenců od Lukova přes Hardegg do údolí Fugnitz.

Felsabsätze, lichte Eichen- und Kiefernwälder an Hängen. Sie begleitet den Streifen kristallinen Kalksteins von Lukov über Hardegg ins Fugnitztal.

Setaria pumila

bér sivý
Gelb-Borstenhirse
syn.: *S. glauca*

Setaria verticillata

bér přeslenitý
Klett-Borstenhirse

Setaria viridis* subsp. *viridis

bér zelený
Grün-Borstenhirse

Sherardia arvensis

bračka rolní
Ackerröte

Sideritis montana

hojník chlumní
Berg-Gliedkraut

V Čížově druh údajně našel J. Wiesner (cf. Oborny 1879), ale Oborny (Oborny 1883–1886) dále ani tento údaj nepřebírá. Druh zde nebyl později ověřen.

Bei Čížov wurde die Art angeblich von J. Wiesner gefunden (vgl. Oborny 1879), aber Oborny (Oborny 1883–1886) übernimmt fortan diese Angabe nicht. Die Art wurde hier später nicht verifiziert.

Silene dichotoma

silenska rozsochatá
Gabel-Leimkraut

arch | nat

M | arch | nat

arch | nat

arch | nat

C1 | EN | 3 | +++

M | arch | nat

Silene dioica

silenska dvoudomá
Rot-Leimkraut

Vlhké lesy a lesní lemy, obvykle podél vodotečí; podhorský druh, na západ i východ od území téměř chybí. Roztroušené roste zejména podél Dyje a Fugnitz.

Feuchte Wälder und Waldsäume, für gewöhnlich entlang von Wasserläufen; montane Art, fehlt westlich und östlich des Gebiets fast völlig. Zerstreut wächst es vor allem entlang von Thaya und Fugnitz.

Silene latifolia* subsp. *alba

silenska široolistá bílá
Gewöhnliches Weiß-Leimkraut

Silene noctiflora

silenska noční
Nacht-Leimkraut

Silene nemoralis

silenska hajní
Hain-Leimkraut

Od Hardegg u uvádí Himmelbaur a Stumme (1923), zatímco Oborny (1883–1886) na jižní Moravě žádnou lokalitu neznal. Neověřena; není jisté, zda nedošlo k záměně s běžnou *S. nutans*.

Aus Hardegg erwähnt sie Himmelbaur et Stumme (1923), während Oborny (1883–1886) in Südmähren keine Lokalität kannte. Nicht verifiziert; es ist ungewiss, ob es nicht zu Verwechslungen mit der geläufigen *S. nutans* kam.

Silene nutans

silenska ničí
Nick-Leimkraut

Silene otites

silenska ušnice
Ohrlöffel-Leimkraut

arch | nat

arch | nat | C4a | NT

N | C2 | EN | +++

C3 | NT | 3

- Silene viscosa*** M | C1 | CR | 2
silenka lepkavá
Kleb-Leimkraut
- Narušované plochy; mimo panonskou arelu souvislejšího areálu. Nalezena na okraji pole u lesa nad potokem Daníž východně od Hnanic; jde o první nález v oblasti (L. Hrouda, 2020, not.). Gestörte Flächen; außerhalb des pannonischen Teils des zusammenhängenden Areals. Gefunden am Rande eines Feldes am Wald oberhalb des Bachs Daníž östlich von Hnanice. Dies ist der erste Fund in der Region (L. Hrouda, 2020, not.).
- Silene vulgaris subsp. antelopum*** C4b | DD
silenka nadmutá obrovská
Gämsen-Leimkraut
- Světlé teplomilné doubravy a dubohabřiny především na svazích údolí Dyje.
Pozn.: Taxon je vzácnější a statnější než subsp. *vulgaris*. Často nacházíme rostliny s přechodnými znaky.
Lichte thermophile Eichen- und Eichen-Hainbuchenwälder, vor allem an den Hängen des Thayatal.
Anm.: Das Taxon ist seltener und stattlicher als subsp. *vulgaris*. Wir finden oft Pflanzen mit Übergangsmerkmalen.
- Silene vulgaris subsp. vulgaris***
silenka nadmutá pravá
Gewöhnliches Blasen-Leimkraut
- Suché a mezofilní trávníky, okraje cest, méně lesní lemy a světlé lesy; preferuje kyselý podklad. Polymorfní druh rozšířený na studovaném území hojně.
Trockene und mesophile Rasen, Wegränder, seltener Wald-ränder und lichte Wälder; bevorzugt saures Substrat. Im Untersuchungsgebiet weit verbreitete polymorphe Sippe.
- Silybum marianum*** M | arch | cas
ostropěstřec mariánský
Mariendistel
- Okraje polí a cest; v poslední době se pěstuje jako olejnína a ochotně zplaňuje.
- Ränder von Feldern und Wegen. Wird in letzter Zeit als Ölsaat angebaut und verwildert gern.
- Sinapis alba*** neo | cas
hořčice setá
Weiß-Senf
syn.: *Leucosinapis alba*
- Úhory, krátkodobě zplaňuje. Nyní nalezena u Hnanic a Popic.
Brachen, verwildert kurzzeitig. Jetzt bei Hnanice und Popice gefunden.
- Sinapis arvensis*** arch | nat
hořčice polní
Acker-Senf
- Sisymbrium altissimum*** M | neo | nat
hulevník vysoký
Pannonien-Rauke
- Ruderalizovaná místa. Druh roste vzácně v okolí Konic a Popic (R. Němec, 2019–2020, not. et foto.), odkud ho znal již Oborný (1883–1886). Vzácně byl nyní zaznamenán i u Vranova nad Dyjí (P. Filippov, 2019–2020, not.).
Ruderalisierte Standorte. Die Art wächst selten in der Umgebung von Konice und Popice (R. Němec, 2019–2020, not. et foto.), von wo bereits Oborný sie kannte (1883–1886). Selten wurde sie jetzt auch bei Vranov nad Dyjí verzeichnet (P. Filippov, 2019–2020, not.).
- Sisymbrium loeselii*** neo | inv
hulevník Loeselův
Stadt-Rauke
- Ruderalní stanoviště. Z území druh uvádí již Oborný (1883–1886), dnes roste roztroušeně především v sídlech.
Ruderales Standorte. Die Art wird aus dem Gebiet bereits von Oborný (1883–1886) erwähnt, heute wächst sie hauptsächlich zerstreut in Siedlungen.
- Sisymbrium officinale*** arch | nat
hulevník lékařský
Weg-Rauke
- Sisymbrium orientale subsp. orientale*** M | C2 | NT
hulevník východní pravý
Orient-Rauke
- Ruderalní stanoviště; roztroušeně mezi Znojmem a Havraníky.
Ruderales Standorte; zerstreut zwischen Znojmo und Havraníky.
- Sisymbrium strictissimum*** neo | nat
hulevník nejtužší
Steif-Rauke
- Břehové porosty a lesní lemy. Roste především v údolí Dyje, odkud ho znal již Oborný (1883–1886).
Ufervegetation und Waldsäume. Es wächst vor allem im Tal der Thaya, von wo es bereits Oborný (1883–1886) kannten.
- Smyrniolum perfoliatum*** M | neo | nat
tromlín prorostlý
Durchwachs-Gelbdolde
- V r. 2002 byl zjištěn na louce Keple (Bravencová et al. 2007a), kde přežívá doposud (L. Reiterová, 2019, not.).
Im Jahr 2002 wurde es auf der Keple-Wiese gefunden (Bravencová et al. 2007a), wo es bis heute überlebt (L. Reiterová, 2019, not.).
- Solanum decipiens*** M | neo | nat
lilek vlnatý
Täuschender-Nachtschatten
syn.: *S. nigrum* subsp. *schultesii*
- Ruderalní stanoviště. V r. 2015 byl pozorován v Konicích (Němec et al. 2018) a později na více místech v okolí sídel (více sběrů, 2019–2020, MZ).
Pozn.: Nomenklatura lilků v pojetí starších autorů se liší od pojetí dnešního, takže starší literární údaje lze bez dokladů

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

obtížně interpretovat. To se týká i záznamu druhu *S. miniatum* (Oborny 1879) a *S. alatum* (Himmelbaur et Stumme 1923).

Ruderaie Standorte. Im Jahr 2015 wurde es in Konice (Němec et al. 2018) und später an mehreren Stellen in der Umgebung von Siedlungen beobachtet (mehrere Aufsammlungen, 2019–2020, MZ).

Anm.: Die Nomenklatur der Nachtschatten in der Auffassung älterer Autoren unterscheidet sich von der heutigen Auffassung, so dass ältere Literaturdaten ohne Belege nur schwer zu interpretieren sind. Dies gilt auch für die Aufzeichnung der Art *S. miniatum* (Oborny 1879) und *S. alatum* (Himmelbaur et Stumme 1923).

Solanum dulcamara

lilek potměchut
Bittersüß-Nachtschatten

Solanum lycopersicum

lilek rajče
Paradeiser

Hojně se pěstuje, místy zplaňuje, zejména v obcích a jejich okolí.

Wird häufig kultiviert, verwildert stellenweise, besonders in Dörfern und ihrer Umgebung.

Solanum nigrum

lilek černý
Schwarz-Nachtschatten

Solanum tuberosum

lilek brambor
Erdapfel

Běžně pěstován, občas přechodně zplaňuje.

Wird häufig kultiviert, verwildert manchmal vorübergehend.

Solidago canadensis

zlatobýl kanadský
Kanada-Goldrute

Pěstuje se a zdomáčkuje, zejména na narušených místech. V České republice se začal šířit v průběhu první poloviny 20. st., v r. 1950 byl zaznamenán ve Znojmě (Drlík et al. 2005).

Na studovaném území roste nyní roztroušeně; zdá se, že je suchomilnější než *S. gigantea* a častěji roste i mimo nivy; není zde příliš invazní.

Wird kultiviert und ist eingebürgert, besonders an gestörten Orten. Sie begann sich in der ersten Hälfte des 20. Jahrhunderts in der Tschechischen Republik auszubreiten, 1950 wurde sie in Znojmo verzeichnet (Drlík et al. 2005). Jetzt wächst sie zerstreut im Untersuchungsgebiet; sie scheint wärme-liebender zu sein als *S. gigantea* und wächst häufiger auch außerhalb von Auen; ist hier nicht zu invasiv.

Solidago gigantea

zlatobýl obrovský
Riesen-Goldrute

Narušená místa na loukách, lesních okrajích, břehové porosty i rumišťe; místy se chová invazně. Je poněkud vlhkomilnější než *S. canadensis* a již v 19. st. si A. Oborny všímá, že tvoří porosty mezi Hardeggem a Znojmem (Oborny 1879), uvádí jej i Himmelbaur et Stumme (1923).

Gestörte Stellen auf Wiesen, an Waldrändern, Ufervegetation und Bauschutthalde; stellenweise verhält sie sich invasiv. Sie ist etwas feuchtigkeitsliebender als *S. canadensis*, und bereits im 19. Jahrhundert bemerkt A. Oborny, dass sie zwischen Hardegg und Znojmo Bestände bildet (Oborny 1879). Auch von Himmelbaur et Stumme (1923) wird sie erwähnt.

Solidago virgaurea* subsp. *virgaurea

zlatobýl obecný pravý
Gewöhnliche Echt-Goldrute

Sonchus arvensis

mléč rolní
Acker-Gänsedistel

Sonchus asper

mléč drsný
Dorn-Gänsedistel

Sonchus oleraceus

mléč zelinný
Gemüse-Gänsedistel

Sorbus aria

jeřáb muk
Echt-Mehlbeere
syn.: *S. austriaca*, *S. carpatica*

Lesostepní stráně, preferuje bazické podklady; na severní hranici areálu. Byl zjištěn na několika lokalitách v údolí Dyje mezi Vranovem nad Dyjí a Hardeggem, v údolí Fugnitz, na Umlaufbergu (Lepší et al. 2015) a na Sloním hřbetu (V. Grulich, 2019, not.).

Pozn.: Diploidní druh, mezi příbuznými druhy (*S. aria* agg.) nápadný velkými tenkými listy. Muky jsou taxonomicky komplikované a na území byly podrobněji zkoumány až od konce 20. st. (Kovanda 1996, 1997; Šefl 2007): výsledky si však často protiřečily. Jasně do problému vnesla teprve studie založená na podrobné karyologické a morfologické analýze (Lepší et al. 2015). Dříve udávané taxony *S. austriaca*, *S. carpatica*, *S. graeca* a *S. subdanubialis* nebyly potvrzeny, zatímco *S. hardeggensis* představuje primární hybridy mezi *S. aria* a *S. torminalis*, tedy *S. ×decipiens*.

Waldsteppenhänge, bevorzugt basische Substrate; an der Nordgrenze des Areal. Sie wurde an mehreren Lokalitäten im Thayatal zwischen Vranov nad Dyjí und Hardegg, im Fugnitztal, am Umlaufberg (Lepší et al. 2015) und auf den Hang Sloní hřbet gefunden (V. Grulich, 2019, not.).

Anm.: Diploide Art, unter verwandten Arten (*S. aria* agg.) auffällig durch große dünne Blätter. Die Mehlbeeren sind taxonomisch kompliziert und wurden erst seit Ende des 20. Jahrhunderts in der Region genauer untersucht (Kovanda 1996, 1997; Šefl 2007): Die Ergebnisse waren jedoch oft widersprüchlich. Klarheit in die Sache brachte erst eine auf detaillierten karyologischen und morphologischen Analysen basierende Studie (Lepší et al. 2015). Die zuvor erwähnten Taxa *S. austriaca*, *S. carpatica*, *S. graeca* und *S. subdanubialis* wurden nicht bestätigt, während *S. hardeggensis* die primären Hybriden zwischen *S. aria* und *S. torminalis*, also *S. ×decipiens* darstellt.

arch | nat

C2 | VU | 4

neo | inv

neo | cas

arch | nat

neo | cas

arch | nat

arch | nat

Sorbus aucuparia* var. *aucuparia

jeřáb ptačí

Eberesche

syn.: *S. aucuparia* subsp. *aucuparia*

Světlé lesy a lesní okraje; výsadby. Na území roste roztroušeně. Lichte Wälder und Waldränder; Pflanzungen. Wächst zerstreut im Gebiet.

Sorbus cucullifera

jeřáb kornoutolistý

Kapuzen-Mehlbeere

syn.: *S. subdanubialis* auct.

Okraje skal, lesostepní stráně; endemit NP Podyjí a Thayatal. Součást příbuzenského okruhu muků (*S. aria* agg.), nově rozlišen až v r. 2015. Dnes je známo asi 350 jedinců v údolí Dyje mezi Zadními Hamry a Umlaufbergem, a v údolí Fugnitz, kde je spolu s *S. aria* nejčastějším mukem (Lepší et al. 2015).

Pozn.: Triploidní, apomikticky se rozmnožující taxon hybridogenního původu.

Felskanten, Waldsteppenhänge; Endemit im NP Podyjí und Thayatal. Teil des Mehlbeeren-Verwandtschaftskreises (*S. aria* agg.), neu erst 2015 unterschieden. Heute sind im Thayatal zwischen Zadní Hamry und Umlaufberg und im Fugnitztal, wo es zusammen mit *S. aria* die häufigste Mehlbeere darstellt, etwa 350 Exemplare bekannt (Lepší et al. 2015).

Anm.: Triploides, sich apomiktisch reproduzierendes Taxon hybridogenen Ursprungs.

Sorbus danubialis

jeřáb dunajský

Donau-Mehlbeere

syn.: *S. graeca* auct.

Teplomilné doubravy a jejich lemy, hrany skal. Nejběžnější druh z okruhu *S. aria* agg., převládá zejména ve východní části území.

Thermophile Eichenwälder und deren Säume, Felskanten. Am häufigsten vorkommende Art aus der Artengruppe *S. aria* agg., vorherrschend vor allem im östlichen Teil des Gebiets.

Sorbus domestica

jeřáb oskeruše

Speierling

Na území roste velmi vzácně jako pozůstatek pěstování, recentně je vysazován (Konice, Hnanice).

Der Speierling wächst im Gebiet sehr selten als Kulturüberbleibsel, rezent wurde er gepflanzt (Konice, Hnanice).

Sorbus intermedia

jeřáb prostřední

Schweden-Mehlbeere

Ve střední Evropě nepůvodní druh hybridogenního původu; vysazován. Více stromů podél silnice Havraníky – Hnanice (cf. Němec et al. 2018). Mohutný jedinec byl nalezen také poblíž silnice u Onšova.

In Mitteleuropa nicht heimische Art hybridogenen Ursprungs; gepflanzt. Mehrere Bäume entlang der Straße Havraníky – Hnanice (vgl. Němec et al. 2018). Ein großes Exemplar wurde auch nahe der Straße bei Onšov gefunden.

Sorbus thayensis

jeřáb podyjský

Thayatal-Mehlbeere

Lesostepi a hrany skal, endemit NP Podyjí a Thayatal, popsán v r. 2015. V údolí Dyje u Hardeggu mezi Heimatkreuz a Einsiedler bylo zjištěno pouze 33 jedinců na sedmi dílčích lokalitách, převážně na rakouské straně (Lepší et al. 2015).

Pozn.: Tetraploidní, apomikticky se rozmnožující druh hybridogenního původu.

Waldsteppen und Felskanten, Endemit im NP Podyjí und Thayatal, beschrieben im Jahr 2015. Im Thayatal bei Hardegg zwischen Heimatkreuz und Einsiedler wurden nur 33 Exemplare an sieben Teillokalitäten gefunden, vorwiegend auf österreichischer Seite (Lepší et al. 2015).

Anm.: Tetraploide, sich apomiktisch reproduzierende Art hybridogenen Ursprungs.

M | arch | cas | 2

Sorbus torminalis

jeřáb břek

Elsbeere

Sorbus xdecipiens

jeřáb tenkoplstnatý

Bastard-Elsbeere

syn.: *S. hardeggensis*Kříženec *S. aria* × *S. torminalis*, viz pozn. u *S. aria*.

Pozn.: Z území byl popsán (jako uvažovaný endemit) pod jménem *S. hardeggensis* (Kovanda 1996), později se však prokázalo, že jde o primárního hybridu mezi *S. aria* a *S. torminalis* (Lepší et Lepší in Kaplan et al. 2016b).

Kreuzung *S. aria* × *S. torminalis*, siehe Anm. zu *S. aria*.

Anm.: Aus dem Gebiet (als Endemit angesehen) wurde sie unter dem Namen *S. hardeggensis* (Kovanda 1996) beschrieben, später zeigte sich jedoch, dass es sich um eine Primärhybride zwischen *S. aria* und *S. torminalis* handelt (Lepší et Lepší in Kaplan et al. 2016b).

Sparganium emersum

zevar jednoduchý

Astlos-Igelkolben

Břehy stojatých i tekoucích vod. Na konci 19. st. byl udáván z Kraví hory (Oborny 1879), v 90. letech 20. st. (Grulich 1997) byl zaznamenán u Vranova nad Dyjí, Čížova, Podmolí, Mašovic a Popic a několikrát doložen (cf. Kaplan in Kaplan et al. 2015). Z nedávné doby pochází doklad od Pustého rybníka u Podmolí (L. Bravencová et al., 2007, ROZ).

Ufer von stehenden und fließenden Gewässern. Ende des 19. Jahrhunderts wurde die Art vom Kühberg erwähnt (Oborny 1879), in den 1990er Jahren (Grulich 1997) wurde sie bei Vranov nad Dyjí, Čížov, Podmolí, Mašovice und Popice verzeichnet und mehrfach belegt (vgl. Kaplan in Kaplan et al. 2015). Aus jüngster Zeit stammt ein Beleg vom Teich Pustý rybník bei Podmolí (L. Bravencová et al., 2007, ROZ).

Sparganium erectum

zevar vzpřímený

Äste-Igelkolben

C1 | CR | 4

M | A3 | NA

C4a

2

3 | ++

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

Břehy stojatých i tekoucích vod; dosti vzácně.

Pozn.: Proměnlivý druh, ve středoevropském prostoru se rozlišují celkem čtyři poddruhy. Z území byl prokázán výskyt subsp. *microcarpum* a subsp. *neglectum*, dříve i subsp. *oocarpum* (Kaplan in Kaplan et al. 2015).

Ufer von stehenden und fließenden Gewässern; ziemlich selten.

Anm.: Variable Art, im mitteleuropäischen Raum werden insgesamt vier Unterarten unterschieden. Aus dem Gebiet wurde das Vorkommen der subsp. *microcarpum* und subsp. *neglectum*, früher auch der subsp. *oocarpum* nachgewiesen (Kaplan in Kaplan et al. 2015).

Spergula arvensis* subsp. *arvensis

arch | nat

kolenec rolní pravý
Acker-Spörgel

Plevel na polích, zřídka okraje cest a ruderalní stanoviště, na kyselých půdách. Oproti situaci na konci 20. st. (Grulich 1997) ustoupil, nyní roste hojněji jen na západě území.

Unkraut auf Feldern, selten an Wegrändern und an ruderalen Standorten, auf sauren Böden. Im Gegensatz zur Situation am Ende des 20. Jahrhunderts (Grulich 1997) hat sie sich zurückgezogen und wächst jetzt nur noch im Westen des Gebiets häufiger.

Spergularia marina

M | (C1 | CR | § 1 | 1 | S)

kuřinka solná
Kleine Salz-Schuppenmiere
syn.: *S. salina*

Okraje silnic. V r. 2019 nalezena u silnice od Hnanic ke státní hranici (R. Němec, MZ, rev. M. Ducháček).

Pozn.: Roste na jihomoravských slaniskách (recentně velmi vzácně), přirozený výskyt do území ani dříve nezasahoval. V posledních letech se intenzivně šíří (Ducháček et Kúr 2019).

Straßenränder. Im Jahr 2019 wurde sie an der Straße von Hnanice zur Staatsgrenze gefunden (R. Němec, MZ, rev. M. Ducháček).

Anm.: Sie wächst indigen auf südmährischen Salzwiesen (rezent sehr selten), das natürliche Vorkommen reichte aber

auch früher nicht bis in unser Gebiet. In den letzten Jahren breitet sie sich intensiv aus (Ducháček et Kúr 2019).

Spergularia rubra

kuřinka červená
Acker-Schuppenmiere

Vyhledává okraje cest, hojná je například kolem cesty ze Znojma do Hnanic.

Sie bevorzugt Wegränder, häufig ist sie zum Beispiel entlang der Straße von Znojmo nach Hnanice.

Spirodela polyrhiza

M | r

závitka mnohokořená
Europa-Teichlinse

Eutrofní vodní nádrže. Na konci 20. st. (Grulich 1997) byla zaznamenána pouze jednou, nyní pozorujeme značný nárůst lokalit.

Eutrophe stehende Gewässer. Ende des 20. Jahrhunderts (Grulich 1997) wurde sie nur einmal verzeichnet, jetzt beobachten wir einen signifikanten Anstieg der Anzahl der Lokalitäten.

Stachys annua

M | arch | nat | C2 | VU | r

čistec roční
Einjahrs-Ziest

Polní plevel teplých oblastí, zde na ostré severozápadní hranici pannonského rozšíření. Roztroušeně roste na východě studovaného území, nejdále na západ zjištěn u Podmolí.

Feldunkraut in warmen Gebieten, hier an der scharfen nordwestlichen Grenze der pannonischen Verbreitung. Sie wächst zerstreut im Osten des Untersuchungsgebiets, am weitesten westlich bei Podmolí.

Stachys byzantina

M | neo | cas

čistec vlnatý
Woll-Ziest

Běžně pěstován v obcích a zřídka zplaňuje.

Wird häufig in Dörfern gepflanzt und verwildert selten.

Stachys germanica

N | C2 | EN | 3

čistec německý
Deutschland-Ziest

Paseky, světlé lesy. Historicky bylo známo více lokalit, např. údolí Dyje pod Vranovem nad Dyjí, Hardegg, Merkersdorf a Znojmo (Oborny 1879), později byl doložen od Nového Hrádku (J. Podpěra, 1924, BRNU), z údolí Dyje u Vranova (J. Jedlička, 1947, BRNU). V r. 1991 rostl v lesním lemu nad horním okrajem vinohradu na Šobesu (Vicherek in Chytrý et Vicherek 2003) a také v okolí Hardegg, Čížova a Lesné (Grulich 1997). Nyní potvrzen jen na rakouské straně na několika mikrolokality v okolí Hardegg.

Kahlschlagflächen, lichte Wälder. In der Vergangenheit waren mehrere Lokalitäten bekannt, z. B. das Thayatal unterhalb von Vranov nad Dyjí, Hardegg, Merkersdorf und Znojmo (Oborny 1879), später wurde sie von Neuhäusel (J. Podpěra, 1924, BRNU) und aus dem Thayatal bei Vranov (J. Jedlička, 1947, BRNU) belegt. 1991 wuchs sie in einem Waldsaum oberhalb der Oberkante eines Weinbergs am Schobes (Vicherek in Chytrý et Vicherek 2003) sowie in der Umgebung von Hardegg, Čížov und Lesná (Grulich 1997). Jetzt wurde sie nur auf österreichischer Seite an einigen Mikrolokalitäten in der Umgebung von Hardegg bestätigt.

Stachys palustris

čistec bahenní
Sumpf-Ziest

Stachys recta* subsp. *recta

čistec přímý pravý
Sumpf-Ziest

Stachys sylvatica

čistec lesní
Wald-Ziest

Staphylea pinnata

C3 | NT

klokoč zpeřený
Europa-Pimpernuss

Stellaria alsineptačinec mokřadní
Bach-Sternmiere***Stellaria graminea***ptačinec trávovitý
Gras-Sternmiere***Stellaria holostea***ptačinec velkokvětý
Groß-Sternmiere***Stellaria media***ptačinec prostřední
Gewöhnliche Vogel-Sternmiere

Ruderální místa v sídlech i mimo ně, okraje polí a cest, křoviny; velmi hojně.

Pozn.: Na studovaném území nejhojnější zástupce okruhu *S. media* agg. Nedávno byl popsán další druh z tohoto okruhu – *S. ruderalis* (Lepší et al. 2019; občas zaměňovaný s druhem *S. neglecta*, který zde ale neroste): má korunu zdéli kalicha, obvykle méně než 8 tyčinek a odlišnou skulpturu testy semene; jeho nález není vyloučen.

Ruderales Standorte innerhalb und außerhalb von Siedlungen, Ränder von Feldern und Wegen, Gebüsch; sehr häufig. Anm.: Im Gebiet der am häufigsten vorkommende Vertreter der Artengruppe *S. media* agg. Kürzlich wurde eine weitere Art aus dieser Artengruppe beschrieben – *S. ruderalis* (Lepší et al. 2019; manchmal verwechselt mit *S. neglecta*, die hier jedoch nicht wächst): Sie hat eine Krone mit länglichem Kelch, in der Regel weniger als 8 Staubblätter und eine andere Skulptur der Samentesta; ihr Fund ist nicht ausgeschlossen.

Stellaria nemorumptačinec hajní
Eigentliche Wald-Sternmiere***Stellaria pallida***ptačinec bledý
Bleiche Vogel-Sternmiere

Taxon z okruhu *S. media* agg.; trávníky a narušená místa v sídlech, okraje komunikací. V současné době se šíří.

Taxon aus der Artengruppe *S. media* agg.; Rasen und gestörte Stellen in Siedlungen, Straßenränder. Sie breitet sich derzeit aus.

Stipa capillatakavyl vláskovitý
Pfriemengras

Suché trávníky, skalní terásky. Oborny (1879) druh znal z více lokalit mezi Znojmem a Vranovem i v okolí Konic a Popic, mnoho lokalit zaznamenal Grulich (1997). Nyní zjištěn hojně na východě území, v údolích Dyje a jejích přítoků je dále skupina lokalit v prostoru mezi Podmolím a Hardegem.

Trockenrasen, Felsabsätze. Oborny (1879) kannte die Art von verschiedenen Lokalitäten zwischen Znojmo und Vranov und aus der Nähe von Konice und Popice. Viele Lokalitäten wurden von Grulich (1997) verzeichnet. Jetzt im Osten des Gebiets häufig gefunden, in den Tälern der Thaya und ihrer Zuflüsse gibt es auch eine Gruppe von Lokalitäten in der Gegend zwischen Podmolí und Hardegg.

Stipa dasyphyllakavyl chlupatý
Flaum-Federgras

Skalní stepi; zde v malé arele na západním okraji disjunktního rozšíření na jižní Moravě. Na konci 20. století objeven na skále pod Hardeckou vyhlídkou, vzácně na Hardecké stráni a Sloním hřbetu a v údolí potoka Kajabach (cf. Grulich 1996b, 1997). Nyní ověřen jen pod Hardeckou vyhlídkou a nad potokem Kajabach.

Pozn.: Na Pustém kopci u Konic (již za hranicí studovaného území) roste podobný kavyl *S. smirnovii* (cf. J. Danihelka, Pladias), který nebyl od *S. dasyphylla* rozlišován. Tento druh na studovaném území nebyl dosud nalezen.

Felsige Steppen; hier in einem kleinen Gebiet am westlichen Rand der disjunkten Verbreitung in Südmähren. Ende des 20. Jahrhunderts wurde es auf einem Felsen unterhalb der Aussichtspunkt Hardecká vyhlídka entdeckt, selten am Hang

C4a | NT

Hardecká stráň und am Hang Sloní hřbet sowie im Tal des Kajabaches (vgl. Grulich 1996b, 1997). Jetzt nur noch unter der Aussichtspunkt Hardecká vyhlídka und oberhalb des Kajabaches bestätigt.

Anm.: Auf dem Hügel Pustý kopec bei Konice (bereits außerhalb der Grenze des Untersuchungsgebietes) wächst das ähnliche Federgras *S. smirnovii* (vgl. J. Danihelka, Pladias), das früher nicht von *S. dasyphylla* unterschieden wurde. Diese Art wurde im Untersuchungsgebiet bisher nicht gefunden.

Stipa pennatakavyl Ivanův
Grauscheiden-Federgras
syn.: *S. joannis*

Suché trávníky, skalní stepi. Roztroušeně na jihovýchodě území, dále na západ na bezlesých ostrožnách až po Zadní Hamry.

Trockenrasen, felsige Steppen. Zerstreut im Südosten des Gebiets, weiter westlich auf waldfreien Bergspornen bis nach Zadní Hamry.

Stipa pulcherrimakavyl sličný
Groß-Federgras

Skalní stepi, převážně na bazických substrátech. Roztroušeně v údolí Fugnitz, pod Hardeckou vyhlídkou, na Sloním hřbetu a Kozích stezkách, ale také vzácně na svazích údolí Dyje u Mašovic.

Felsige Steppen, meist auf basischen Substraten. Zerstreut im Fugnitztal, unterhalb des Hardegger Aussichtspunkts, auf dem Hang Sloní hřbet und auf dem Geißsteig, aber auch selten an den Hängen des Thayatals bei Mašovice.

Stuckenia pectinatardest (rdestík) hřebenitý
Kamm-Leichkraut
syn.: *Potamogeton pectinatus*

Vodní nádrže, dobře snáší eutrofní podmínky. Dříve nalezen v Čížovském rybníce (Rydlo 1995). Nyní doložen z ryb-

M | arch | inv

C3 | NT | § 3

C3 | NT | § 2 | 3

M

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

níka Horní Jejkal (P. Filippov et R. Němec, 2019, MZ, rev. Z. Kaplan), Čížovského lesního rybníka (R. Němec et K. Boublík, 2020, not.) a ze sádek ve Vranově nad Dyjí (P. Filippov et R. Němec, 2020, not.). Snadno se šíří a naopak občas bez zjevné příčiny zmizí; lze očekávat další nálezy.

Stehende Gewässer, verträgt eutrophe Bedingungen gut. Zuerst im Teich Čížovský rybník gefunden (Rydlo 1995). Jetzt wurde sie aus dem Teich Horní Jejkal (P. Filippov et R. Němec, 2019, MZ, rev. Z. Kaplan), dem Teich Čížovský lesní rybník (R. Němec et K. Boublík, 2020, not.) und aus Setzteichen in Vranov nad Dyjí (P. Filippov et R. Němec, 2020, not.) nachgewiesen. Sie breitet sich leicht aus, verschwindet jedoch manchmal ohne ersichtlichen Grund; weitere Funde sind zu erwarten.

Succisa pratensis

čertkus luční
Teufelsabbiss

Různé typy vlhkých luk; vyznává od západu. Druh byl nalezen pouze u Čírtkovy hájenky u Lesné, západně od Čížova a u Hovorkovy tůně u Havraníků.

Verschiedene Typen von Feuchtwiesen; klingt von Westen her aus. Die Art wurde nur am Forsthaus Čírtkova hájenka bei Lesná, westlich von Čížov und beim Tümpel Hovorkova tůň bei Havraníky gefunden.

Symphoricarpos albus

pámelník bílý
Weiß-Schneebeere

Symphotrichum lanceolatum

astříčka kopinatá
Lanzett-Herbstaster
syn.: *Aster lanceolatus*

Ruderalizovaná místa, vlhčí křoviny.

Pozn. 1: Rostliny z okruhu *S. novi-belgii* agg. znal od Znojma již Oborny (1879), ale nikoli ze studovaného území. Bez rozlišení druhové úrovně jejich výskyt zaznamenává Grulich (1997). Nyní byl prokázán výskyt *S. lanceolatum*, nejběžnějšího druhu v rámci České republiky. Byl zjištěn např. u Dyje v Zadních Hamrech, na Gališské louce nebo na okraji Lu-

kova, vždy jen v malých porostech. Rostliny bude třeba dále zkoumat.

Pozn. 2: Od druhu *S. lanceolatum* jsou některými badateli (Kubát in Kaplan et al. 2019a) odlišovány *S. parviflorum* a v České republice dosud neprokázané *S. praealtum*; tyto taxony v rámci výzkumu rozlišovány nebyly.

Ruderalisierte Orte, feuchtere Gebüsche.

Anm. 1: Pflanzen aus der Artengruppe *S. novi-belgii* agg. kannte bereits Oborny (1879) aus Znojmo, aber nicht aus dem Untersuchungsgebiet. Ohne Unterscheidung auf Ebene der der Arten wird ihr Vorkommen von Grulich (1997) verzeichnet. Jetzt wurde das Vorkommen von *S. lanceolatum*, der häufigsten Art in der Tschechischen Republik, nachgewiesen. Sie wurde zum Beispiel an der Thaya bei Zadní Hamry, auf der Wiese Gališská louka oder am Ortsrand von Lukov gefunden, immer nur in kleinen Beständen. Die Pflanzen müssen weiter erforscht werden.

Anm. 2: Von der Art *S. lanceolatum* werden von einigen Forschern (Kubát in Kaplan et al. 2019a) *S. parviflorum* und das in der Tschechischen Republik bisher nicht nachgewiesene *S. praealtum* abgetrennt; Diese Taxa wurden in dieser Forschung nicht unterschieden.

Symphytum officinale

kostival lékařský
Echt-Beinwell

Symphytum tuberosum* subsp. *tuberosum

kostival hlíznatý
Knollen-Beinwell

Mezofilní lesy, zejména dubohabřiny, na místech s dostatkem živin. Hojně téměř v celém území.

Pozn.: Na základě revize herbářového materiálu (cf. též Kobrlová et al. 2016) byl prokázán pouze výskyt nominálního poddruhu.

Mesophile Wälder, insbesondere Eichen-Hainbuchenwälder, an Stellen mit ausreichend Nährstoffen. Häufig fast im gesamten Gebiet.

Anm.: Basierend auf der Revision des Herbarmaterials (vgl. auch Kobrlová et al. 2016) wurde nur das Vorkommen der nominaten Unterart nachgewiesen.

Syringa josikaea

šeřík karpatský
Karpaten-Flieder

U Mniszkova kříže nad Vranovem nad Dyjí (P. Filippov et R. Němec 2020, MZ) byl v minulosti vysazen a vytváří zde výmladky. Pozn.: V Klíči (M. Štech in Kaplan et al. 2019) není uveden jako zplaňující, navrhuje pro něj kategorie neo cas.

Am Mniszkův kříž oberhalb von Vranov nad Dyjí (P. Filippov et R. Němec 2020, MZ) wurde die Art in der Vergangenheit gepflanzt und bildet dort Wurzelaustriebe.

Anm.: Im Schlüssel (M. Štech in Kaplan et al. 2019) ist sie nicht als verwildernd aufgeführt, wir schlagen für sie die Kategorie neo cas vor.

Syringa vulgaris

šeřík obecný
Gewöhnlich-Flieder

Tagetes erecta

aksamitník vzpřímený
Aufrecht-Samtblume

Pěstovaný a zplaňující druh.
Kultivované a verwildernde Art.

Tagetes patula

aksamitník rozkladitý
Gewöhnlich-Samtblume

Pěstovaný a zplaňující druh.
Kultivované a verwildernde Art.

Tanacetum corymbosum

řimbaba chocholičnatá
Strauß-Wucherblume
syn.: *Pyrethrum corymbosum*

Teplomilné doubravy, světlé dubohabřiny a jejich lemy; dosti hojně.
Thermophile Eichenwälder, lichte Eichen-Hainbuchenwälder und ihre Säume; ziemlich häufig.

Tanacetum parthenium

řimbaba obecná

Mutterkraut

syn.: *Pyrethrum parthenium*

Okrasná rostlina, zplaňuje. Oborny (1879) ji udává od Znojma, Lukova a Hardeggu. Grulich (1997) zaznamenal jen několik výskytů na západě území. Nyní roste místy na suťových svazích v údolí Dyje od úrovně Králova stolce po Znojmo a v lese nad Pašeráckou stezkou u Čížova, vzácně také v obcích.

Zierpflanze, verwildert. Oborny (1879) erwähnt es von Znojmo, Lukov und Hardegg. Grulich (1997) verzeichnete nur wenige Vorkommen im Westen des Gebiets. Jetzt wächst es stellenweise auf Schutthängen im Thayatal von der Höhe des Königsstuhls bis nach Znojmo und im Wald oberhalb des Pašerácká stezka bei Čížov, selten auch in Dörfern.

Tanacetum vulgare

vrtič obecný

Rainfarn

Taraxacum danubium

pampeliška podunajská

Donau-Löwenzahn

Vřesoviště, skalní stepi. Poprvé doložena od Havraníků (A. Oborny, 1909, PRC), kde byla později ověřena (R. J. Vašut, 1999, OL), doklad známe také z prostoru Kraví hory (J. Kirschner, 1981, PRA). Nově byla doložena i u Vranova nad Dyjí (P. Filippov, 2019, MZ, rev. R. J. Vašut).

Heiden, felsige Steppen. Erstmals belegt in Havraníky (A. Oborny, 1909, PRC), wo es später bestätigt wurde (R. J. Vašut, 1999, OL). Ein Beleg ist auch aus der Gegend um den Kühberg bekannt (J. Kirschner, 1981, PRA). Neu wurde es auch bei Vranov nad Dyjí dokumentiert (P. Filippov, 2019, MZ, rev. R. J. Vašut).

Taraxacum erythrospermum

pampeliška červenoplodá

Schwielen-Löwenzahn

M | arch | nat

Suché trávníky a vřesoviště, na mělké půdě. Doložena byla již A. Obornym (od Popic, 1882, PR; na více místech mezi Kraví horou a Havraníky, cf. Pladias). Na jihovýchodě studovaného území byla ověřena i nyní, např. u Konic (R. Němec, 2019, MZ, rev. R. J. Vašut).

Trockenrsen und Heiden, auf geringmächtigem Boden. Es wurde bereits von A. Oborny nachgewiesen (aus Popice, 1882, PR; an mehreren Stellen zwischen Kühberg und Havraníky, vgl. Pladias). Im Südosten des Untersuchungsgebietes wurde er auch jetzt bestätigt, z. B. bei Konice (R. Němec, 2019, MZ, rev. R. J. Vašut).

Taraxacum officinale agg.

pampeliška lékařská

Artengruppe Wiesen-Löwenzahn

Mezofilní i vlhčí louky, okraje cest, meze, trávníky v sídlech, ruderalní plochy. Nejhojněji se vyskytující pampelišky studovaného území.

Pozn.: Pampelišky ze sect. *Taraxacum* jsou taxonomicky složitou skupinou, která sdružuje velké množství velmi podobných druhů (Kirschner et al. in Kaplan et al. 2019a). Ve zkoumaném území dosud nebyly podrobněji studovány; zdá se, že v západní části zřejmě převažují apomiktické druhy, naopak na východě je na sušších stanovištích hojná diploidní, sexuálně se rozmnožující pampeliška *T. linearisquameum* (Grulich 1997).

Mesophile und feuchtere Wiesen, Wegränder, Raine, Rasenflächen in Siedlungen, Ruderalflächen. Die im Untersuchungsgebiet häufigste Löwenzahn-Gruppe.

Anm.: Die Sektion *Taraxacum* ist eine taxonomisch komplexe Gruppe, die eine große Anzahl sehr ähnlicher Arten vereinigt (Kirschner et al. in Kaplan et al. 2019a). Die Pflanzen wurden im Untersuchungsgebiet noch nicht näher erforscht. Im westlichen Teil scheinen apomiktische Arten zu dominieren, während im Osten an trockeneren Standorten der diploide, sich sexuell reproduzierende Löwenzahn *T. linearisquameum* häufig vorkommt (Grulich 1997).

Taraxacum parnassicum

pampeliška slezská

Schlesischer Löwenzahn

M | C4a

Suché krátkostébelné trávníky a vřesoviště, v rozvolněné vegetaci na mělké půdě. Doložena byla poprvé z Havranického vřesoviště (R. J. Vašut, 1999, OL). Nyní zjištěna na Horáčkově kopečku (R. Němec, 2019, MZ, rev. R. J. Vašut).

Trockene niederwüchsige Rasen und Heiden, in lockerer Vegetation auf geringmächtigem Boden. Er wurde zuerst aus der Heide von Havraníky dokumentiert (R. J. Vašut, 1999, OL). Jetzt gefunden auf dem Hügel Horáčkův kopeček (R. Němec, 2019, MZ, rev. R. J. Vašut).

Taraxacum pudicum

pampeliška stydlivá

Verschämter Löwenzahn

M | C3

Suché trávníky, vřesoviště a okraje cest, v nezapojené vegetaci na mělké půdě. Doložena byla od Havraníků (P. Bureš et V. Grulich, 1991, BRNU) a nyní na lesní cestě nedaleko Králova stolce (J. Hummel, 2019, MZ, rev. R. J. Vašut).

Trockene Rasen, Heiden und Wegränder in lockerer Vegetation auf geringmächtigem Boden. Belegt wurde die Art von Havraníky (P. Bureš et V. Grulich, 1991, BRNU) und jetzt von einem Waldweg unweit des Königsstuhls (J. Hummel, 2019, MZ, rev. R. J. Vašut).

Taxus baccata

tis červený

Europa-Eibe

C3 | VU | § 2 | 3 | §

Zastíněné paty suťových lesů v inverzních polohách; v obcích zplaňuje z výsadeb.

Vzácně roste zejména na pravém břehu Dyje mezi Hardeggem a Braitavou a před Umlaufbergem (především na rakouské straně), na levém břehu vzácně v okolí Hardecké vyhlídky (již Oborny 1879) a širokého pole. Lokality na studovaném území podrobně komentuje Zatloukal et al. (2013). Schattiger Fuß von Schuttwäldern in Inversionslage; außerdem verwildert in Dörfern aus Anpflanzungen.

Sie wächst selten besonders am rechten Ufer der Thaya zwischen Hardegg und dem Waldkomplex Braitava und vor dem Umlaufberg (vor allem auf österreichischer Seite), am linken Ufer selten in Umgebung der Aussichtspunkt Hardecká vyhlídka (bereits Oborny 1879) und des Feldes Široké

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

pole. Die Lokalitäten im Untersuchungsgebiet werden von Zatloukal et al. (2013) detailliert kommentiert.

Tephrosieris crispa

M | C4a

starček potoční

Bach-Aschenkraut

syn.: *Senecio rivularis*

Vlhké louky a potoční olšiny; na lokální jihovýchodní hranici rozšíření. Po r. 1980 byl druh zjištěn na více místech na severozápadě (Grulich 1997). Nyní byl potvrzen jen na louce U Jejkala a na louce v nivě Klaperův potoka nad silnicí Horní Břečkov – Čížov.

Feuchtwiesen und Bacherlenwäldchen; an der lokalen südöstlichen Verbreitungsgrenze. Nach 1980 wurde die Art an mehreren Stellen im Nordwesten gefunden (Grulich 1997). Jetzt wurde sie nur auf der Wiese U Jejkala und auf einer Wiese in der Au des Baches Klaperův potok oberhalb der Straße Horní Břečkov – Čížov bestätigt.

Tephrosieris integrifolia

N | C2 | EN | 3

starček celolistý

Steppen-Aschenkraut

syn.: *Senecio campestris*; *S. integrifolius* subsp. *campestris*

Lesní světliny, otevřená travnatá místa. Na konci 19. st. byl starček celolistý v regionu hojný, rostl u Znojma (např. v údolí Dyje v rokli mezi viadukty) a na kopečcích mezi Popicemi, Havraníky a Šatovem (Oborny 1879, 1883–1886), zaznamenán byl i na začátku 20. st. (Znojmo, A. Oborny, 1909, MZ; Himmelbaur et Stumme 1923). V r. 1982 byl pozorován nad přehradou na úpatí Kraví hory (Grulich 1996b), pak vymizel (Grulich 1997 už nezná). Až v r. 2013 druh pozoroval R. Paulič u Havraníků, kde byl později marně hledán. Nyní nově zjištěn na rakouské straně na Umlaufbergu (V. Grulich, 2019, foto). Výskyt v jednotlivých letech má výrazně fluktuální charakter.

Pozn.: Na Moravě byly zjištěny dvě ploidní úrovně (Šmarda et al. 2019), rostliny z Umlaufbergu odpovídají rostlinám známým z více lokalit v Praebohemiku (J. Roleček, in litt.). Waldlichtungen, offene, grasbewachsene Stellen. Ende des 19. Jahrhunderts war das Steppen-Aschenkraut in der

Region häufig. Es wuchs bei Znojmo (z. B. im Thayatal in der Schlucht zwischen den Viadukten) und auf den Hügeln zwischen Popice, Havraníky und Šatov (Oborny 1879, 1883–1886). Verzeichnet wurde es auch zu Beginn des 20. Jahrhunderts (Znojmo, A. Oborny, 1909, MZ; Himmelbaur et Stumme 1923). 1982 wurde es oberhalb des Stausees am Fuße des Kühbergs beobachtet (Grulich 1996b). Dann verschwand es (Grulich 1997 kennt es nicht mehr). Erst 2013 beobachtete R. Paulič die Art bei Havraníky, wo man sie später vergeblich suchte. Jetzt auf österreichischer Seite am Umlaufberg neu entdeckt (V. Grulich, 2019, Foto). Das Vorkommen in einzelnen Jahren hat deutlich schwankenden Charakter.

Anm.: In Mähren wurden zwei Ploidiestufen gefunden (Šmarda et al. 2019). Die Pflanzen vom Umlaufberg entsprechen Pflanzen, die von mehreren Lokalitäten im Präbohemikum bekannt sind (J. Roleček, in litt.).

Teucrium chamaedrys

C4a

ožanka kalamandra

Edel-Gamander

Thalictrum aquilegifolium

žlutucha orlíčkolistá

Akelei-Wiesenraute

Zastíněná místa na patách suťových svahů v inverzní poloze; horský a podhorský druh v izolované arele (dále v pannoniském termofytiku již neroste). Historicky je žlutucha orlíčkolistá známa z údolí Jaserthal, od cesty z Lukova do Hardeggu, z údolí Fugnitz mezi Hardeggem a Rosenmühle a z údolí Dyje mezi Hardeggem a ostrožnou Einsiedler (Oborny 1879). V letech 1991–1992 byla nalezena v údolí Dyje pod Hardeggem, v údolí Fugnitz a u Klaperův potoka (Grulich et Chytrý 1993). V údolí Fugnitz a u Dyje naproti ústí Žlebského potoka roste i nyní.

Überschattete Stellen am Fuße von Schutthängen in Inversionslage; montane und submontane Art in einem isolierten Teilareal (weiter im pannonischen Thermophytikum wächst sie nicht mehr). Historisch gesehen ist die Akelei-Wiesenraute aus dem Jaserthal, vom Weg von Lukov nach Hardegg, aus dem Fugnitztal zwischen Hardegg und Rosenmühle und

aus dem Thayatal zwischen Hardegg und dem Bergsporn Einsiedler bekannt (Oborny 1879). In den Jahren 1991–1992 wurde sie im Thayatal unterhalb von Hardegg, im Fugnitztal und am Bach Klaperův potok gefunden (Grulich et Chytrý 1993). Im Fugnitztal und an der Thaya gegenüber der Mündung des Baches Žlebský potok wächst sie auch heute.

Thalictrum flavum

M | C2 | EN | § 2 | 2 | +++

žlutucha žlutá

Gelb-Wiesenraute

Územím prochází lokální západní hranice rozšíření. Rostla v údolí Dyje u Nového Hrádku (Oborny 1879) a byla odtud v r. 1881 doložena (A. Schwöder, BRNM, cf. Kaplan in Kaplan et al. 2017b). Pozdější nálezy chybí.

Durch das Gebiet verläuft die lokale westliche Verbreitungsgrenze. Es wuchs im Thayatal bei Neuhäusel (Oborny 1879) und wurde von dort 1881 belegt (A. Schwöder, BRNM, vgl. Kaplan in Kaplan et al. 2017b). Spätere Funde fehlen.

Thalictrum lucidum

C3 | NT

žlutucha lesklá

Glanz-Wiesenraute

Vlhké louky. Oborny (1879) ji udává z údolí Dyje u Znojma a Vranova nad Dyjí a v r. 1872 výskyt u Znojma doložil (cf. Kaplan in Kaplan et al. 2017b). Později byla ověřena na louce v údolí Dyje pod Vranovem, dále u Podmolí (Grulich 1997) a na plošině u Čížova (Bravencová et al. 2007a). Nyní byla potvrzena pouze u Čížova.

Feuchtwiesen. Oborny (1879) erwähnt es aus dem Thayatal bei Znojmo und bei Vranov nad Dyjí und belegte 1872 das Vorkommen bei Znojmo (vgl. Kaplan in Kaplan et al. 2017b). Später wurde es auf einer Wiese im Thayatal unterhalb von Vranov, weiter bei Podmolí (Grulich 1997) und auf der Hochfläche bei Čížov nachgewiesen (Bravencová et al. 2007a). Jetzt wurde sie nur bei Čížov bestätigt.

Thalictrum minus

C3 | NT | r

žlutucha menší

Klein-Wiesenraute

Lesostepní stráně, preferuje bazické podloží. Oborny (1883–1886) žlutuchu menší udává z Kozích stezek a ověřena byla i později na více místech v centrální části území (Grulich 1997, Kaplan in Kaplan et al. 2017). Nyní roste v údolí Fugnitz a u Hardecké vyhlídky, nepodařilo se ověřit výskyt na Vraní skále (M. Kočí, 2016, NDOP) a v údolí Dyje na úrovni Podmolí (Grulich 1997).

Waldsteppenhänge, bevorzugt basisches Substrat. Oborny (1883–1886) erwähnt die Klein-Wiesenraute vom Geißsteig. Später wurde sie auch an mehreren Stellen im zentralen Teil des Gebiets festgestellt (Grulich 1997, Kaplan in Kaplan et al. 2017). Jetzt wächst sie im Fugnitztal und an der Aussichtspunkt Hardecká vyhlídka. Es gelang aber nicht, die Vorkommen auf dem Rabenfelsen (M. Kočí, 2016, NDOP) und im Thayatal auf der Höhe von Podmolí (Grulich 1997) zu bestätigen.

Thesium bavarum

M | C2 | VU

lněnka bavorská
Groß-Leinblatt

Vystupující skalky se soliterními duby. Izolovaná lokalita, jediná na Moravě (Dvořák 2011). Druh byl doložen v r. 2010 nad vinicí Šobes (F. Trnka, OL; M. Dančák, OL) a ověřen i v r. 2019 (R. Němec, not.).

Anstehende Felsstellen mit einzeln stehenden Eichen. Isolierte Lokalität, die einzige in Mähren (Dvořák 2011). Die Art wurde 2010 oberhalb des Weinbergs Schobes (F. Trnka, OL; M. Dančák, OL) belegt und auch 2019 bestätigt (R. Němec, not.).

Thesium linophyllon

C3 | NT | 3

lněnka inolistá
Mittel-Leinblatt

Thladiantha dubia

M | neo | cas

loubenka pochybná
Gewöhnlich-Quetschgurke

Rumiště. Poprvé zaznamenána na Hradišti (Z. Musil, 2006, MZ), kde roste na skládce bioodpadu ze zahrádek. Bauschutthaldden. Erstmals in Hradiště (Z. Musil, 2006, MZ) verzeichnet, wo sie auf einer Deponie von Bioabfall aus Gärten wächst.

Thlaspi arvense

penizek rolní
Acker-Hellerkraut

arch | nat

Thymelaea passerina

M | C2 | EN | 2 | ++

vrabečnice roční
Spatzenzunge

Pole a úhory; výskyt na západní hranici souvislejšího rozšíření v panonském termofytiku. Vrabečnice nebyla na studovaném území nikdy hojná, na konci 19. st. rostla vzácně v údolí Dyje u Znojma a v Gránickém údolí (Oborny 1879), na konci 20. st. byla zaznamenána již jen u Hradiště (Grulich 1997) a později u Hnanic (cf. Bravencová et al. 2007a). Nyní ověřena nebyla.

Felder und Brachen; Vorkommen an der Westgrenze einer kontinuierlicheren Verbreitung im pannonischen Thermophytikum. Die Spatzenzunge war im Untersuchungsgebiet nie häufig. Ende des 19. Jahrhunderts wuchs sie selten im Thayatal bei Znojmo und im Tal Gránické údolí (Oborny 1879). Ende des 20. Jahrhunderts wurde sie nur noch in Hradiště (Grulich 1997) und später bei Hnanice verzeichnet (vgl. Bravencová et al. 2007a). Jetzt wurde sie nicht bestätigt.

Thymus glabrescens

M | C3 | NT

mateřídouška olysalá
Österreich-Quendel

Kamenité svahy, suché trávníky. Ze studovaného území mateřídoušku olysalou uvádí již Oborny (1883–1886), ale doložena byla doposud jen z blízkého okolí (A. Oborny, Znojmo, 1918, PRC; Sedlešovice, 1918, PR), a pozdější autoři ji vůbec neuvádí (Grulich 1997). Přímo z území byla doložena až tímto výzkumem u Vranova nad Dyjí (P. Filippov, 2019, MZ, rev. J. Čáp).

Pozn.: Určování mateřídoušek není jednoduché a literární údaje bez revidovaného dokladu nelze nekriticky přebírat. Druh např. udává V. Drlík ze Znojma-Hradiště (Drlík et al. 2005), nicméně jeho sběr byl revidován jako *T. praecox* (1952, MZ, rev. V. Grulich). Dále se nedoložené údaje objevují ve fytoecologických snímcích (např. M. Chytrý: Havraníky, 1986, 1990; Popice, 1990; Šobes, 1991).

Steinige Hänge, Trockenrasen. Aus dem Untersuchungsgebiet erwähnt bereits Oborny (1883–1886) den Österreich-Quendel, belegt wurde er jedoch bisher nur aus der näheren Umgebung (A. Oborny, Znojmo, 1918, PRC; Sedlešovice, 1918, PR). Spätere Autoren erwähnen ihn überhaupt nicht (Grulich 1997). Direkt aus dem Gebiet wurde die Art erst durch diese Forschung bei Vranov nad Dyjí nachgewiesen (P. Filippov, 2019, MZ, rev. J. Čáp).

Anm.: Die Bestimmung der Quendel-Arten ist nicht einfach. Literaturdaten ohne revidierten Beleg können nicht unkritisch übernommen werden. Die Art wird beispielsweise von V. Drlík aus Znojmo-Hradiště erwähnt (Drlík et al. 2005), sein gesammelter Beleg wurde jedoch zu *T. praecox* revidiert (1952, MZ, rev. V. Grulich). Darüber hinaus erscheinen unbelegte Daten in phytoökologischen Aufnahmen (z. B. M. Chytrý: Havraníky, 1986, 1990; Popice, 1990; Schobes, 1991).

Thymus pannonicus

C4a

mateřídouška panonská
Steppen-Quendel

Suché trávníky, na hlubších půdách, zejména na zvětralinách a na spraši. Mateřídouška panonská roste hojněji na jihovýchodě území, zejména mezi Konicemi a Havraníky a izolovaně také u Mašovického dvora, Hardecké vyhlídky a na vyšších terasách údolních luk východně od Hardeggu.

Trockenrasen auf tieferen Böden, insbesondere auf Rückständen der Granitverwitterung und auf Löss. Der Steppen-Quendel wächst im Südosten des Gebiets häufig, insbesondere zwischen Konice und Havraníky, und isoliert auch in der Nähe des Hofes Mašovický dvůr, an der Aussichtspunkt Hardecká vyhlídka und auf den höheren Terrassen der Talwiesen östlich von Hardeggu.

Thymus praecox subsp. praecox

C4a

mateřídouška časná pravá
Kriech-Quendel

Thymus pulegioides

mateřídouška vejčitá
Arznei-Quendel

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

Tilia cordata

lípa srdčitá
Winter-Linde

Tilia platyphyllos

lípa velkolistá
Sommer-Linde

Tilia tomentosa

lípa stříbrná
Silber-Linde

Vysazena na okraj lesa u Mašovic (R. Němec, 2020, not.) a v Gránickém údolí (Z. Musil, 2019, not.).
Gepflanzt am Waldrand bei Mašovice (R. Němec, 2020, not.) und im Tal Gránické údolí (Z. Musil, 2019, not.).

Tordylium maximum

zapalička největší
Groß-Zirnet

Narušená místa v lesích a křovinách; má zde severní hrani-
ci areálu. V okolí Znojma zapaličku nejvyšší znal již Oborny
(1879). V letech 1985–1991 byla zjištěna na několika lokali-
tách: Hradiště, Šobes, Nový Hrádek, Umlaufberg (Grulich et
Chytrý 1993). Nyní byla potvrzena na Hradištských terasách,
u Nového Hrádku, na mezi u Hnanic a nově nalezena na ná-
spu železniční trati v Sedlešovicích (R. Němec, 2019, MZ).
Gestörte Stellen in Wäldern und Gebüsch; die Art hat
hier die nördliche Grenze ihres Areals. In der Umgebung
von Znojmo kannte bereits Oborny (1879) den Groß-Zir-
net. In den Jahren 1985–1991 wurde er an mehreren Loka-
litäten gefunden: Hradiště, Bergsporn Schobes, Neuhäusel,
Umlaufberg (Grulich et Chytrý 1993). Jetzt wurde er auf den
Terrassen in Hradiště, bei Neuhäusel und an einem Rain bei
Hnanice bestätigt und neu am Bahndamm in Sedlešovice
gefunden (R. Němec, 2019, MZ).

Torilis arvensis

subsp. arvensis
tořice rolní pravá

Gewöhnliche Acker-Borstendolde

M | neo | cas

M | C1 | CR | S 1 | 2

M | arch | nat | C2 | EN | 2

Pole. Z údolí Dyje u Znojma druh doložil již A. Oborny
(1908, MZ) a v r. 1950 V. Drlík (cf. Drlík et al. 2005), pozdější
autoři druh nezaznamenali. Tořice rolní byla znovu objevena
až v r. 2014 u Hnanic (Němec et al. 2018), kde roste dosud (R.
Němec et P. Filippov, 2019, not).

Felder. Aus dem Thayatal bei Znojmo wurde die Art bereits
von A. Oborny (1908, MZ) und 1950 von V. Drlík nachge-
wiesen (vgl. Drlík et al. 2005). Spätere Autoren haben die Art
nicht verzeichnet. Erst 2014 wurde die Acker-Borstendolde
bei Hnanice wiederentdeckt (Němec et al. 2018), wo sie bis
heute wächst (R. Němec et P. Filippov, 2019, not).

Torilis japonica

tořice japonská
Wald-Borstendolde

Tribulus terrestris

kotvičnick zemní
Burzeldorn

Konice, písčité okraj cesty v obci (R. Němec, 2019, MZ), únik
ze sousední zahrady.

Konice, sandiger Wegrand im Dorf (R. Němec, 2019, MZ),
Flucht aus benachbartem Garten.

Tragopogon dubius

kozí brada pochybná
Groß-Bocksbart

Tragopogon orientalis

kozí brada východní
Großer Wiesen-Bocksbart

Tragus racemosus

bodloplev hroznatý
Trauben-Klettengras

Oborny (1879) bodloplev našel na Hradišti na skále u Eliášo-
vy kaple a na hradním kopci v Hardeggu. Zřejmě šlo o dru-
hotné zavlečení a později již druh nebyl ověřen.

Oborny (1879) fand das Klettengras um Hradiště auf einem
Felsen an der Eliáš-Kapelle und auf dem Burghügel in Har-

degg. Anscheinend handelte es sich um sekundäre Ein-
schleppungen. Später wurde die Art nicht mehr bestätigt.

Trifolium alpestre

jetel alpský
Hügel-Klee

Trifolium arvense

jetel rolní
Hasen-Klee

Trifolium aureum

jetel zlatý
Gold-Klee

Trifolium campestre

jetel ladní
Feld-Klee

Trifolium dubium

jetel pochybný
Faden-Klee

Trifolium fragiferum

jetel jahodnatý
Erdbeer-Klee

Narušované trávníky, obvykle na těžkých jílovitých a slabě
zasolených půdách. Historicky rostl u Podmolí a Mašovic
(Oborny 1879), pozdější autoři však druh na studovaném
území nezaznamenali (Grulich 1997) a znovuobjeven byl
teprve nedávno u rybníka v Havraníkách (R. Němec, 2017,
MZ). V průběhu tohoto výzkumu byl nalezen i na břehu řeky
Dyje ve Znojmě (R. Němec, 2019, not.).

Gestörte Rasen, meist auf schweren lehmigen und schwach
salzhaltigen Böden. Die Art wuchs historisch bei Podmolí
und Mašovice (Oborny 1879), aber spätere Autoren haben sie
im Untersuchungsgebiet nicht verzeichnet (Grulich 1997).
Wiederentdeckt wurde sie erst kürzlich am Teich in Hav-
raníky (R. Němec, 2017, MZ). Im Laufe dieser Forschung
wurde sie auch am Ufer der Thaya in Znojmo gefunden (R.
Němec, 2019, not.).

M | neo | cas

arch | nat

M | neo | cas | +++

M | C3 | VU | 3

Trifolium hybridum subsp. hybridum

jetel zvrhlý pravý
Gewöhnlicher Schweden-Klee

neo | nat

lace v rámci celé České republiky. Druh zaznamenal již A. Oborny (1877), dnes roste v okolí Hnanic, Havraníků, Popice a Konic.

Trifolium incarnatum

jetel inkarnát
Inkarnat-Klee

M | neo | cas

Trockenrasen, Wege; Art mit inselartiger Verbreitung; Derzeit befindet sich im Untersuchungsgebiet wahrscheinlich die reichste Population in der gesamten Tschechischen Republik. Die Art wurde bereits von A. Oborny (1877) verzeichnet und wächst heute bei Hnanice, Havraníky, Popice und Konice.

Pícnina vyséváná do meziřadí vinic, odkud občas zplaňuje. In die Zwischenzeilen von Weingärten gesätes Grünfutter, das von dort aus manchmal verwildert.

Trifolium medium

jetel prostřední
Zickzack-Klee

Trifolium rubens

jetel červenavý
Fuchs-Klee

C3 | VU | ++

Křoviny, lesní okraje. Oborny (1879) druh uvádí od Vranova nad Dyjí, Hardeggu, Čížova, Lukova a Znojma, existuje doklad z Kraví hory (A. Oborny, 1910, MZ). Na konci 20. st. byl zjištěn u Mašovic, Hnanic, Ledových slují a v širším okolí Hardeggu (Grulich 1997). Nyní byl ověřen jen na rakouské straně v údolí Fugnitz těsně za hranicí studovaného území. Jednotlivě rostoucí rostliny jsou mimo období květu snadno přehlédnutelné a lze očekávat nové nálezy.

Trifolium montanum

jetel horský
Berg-Klee

r

Gebüsche, Waldränder. Oborny (1879) erwähnt die Art aus Vranov nad Dyjí, Hardegg, Čížov, Lukov und Znojmo. Es gibt einen Beleg vom Kühberg (A. Oborny, 1910, MZ). Ende des 20. Jahrhunderts wurde sie bei Mašovice, Hnanice, den Eisleithen und in der weiteren Umgebung von Hardegg gefunden (Grulich 1997). Jetzt wurde sie nur noch auf österreichischer Seite im Fugnitztal, knapp außerhalb der Grenze des Untersuchungsgebiets bestätigt. Einzeln wachsende Pflanzen werden außerhalb der Blütezeit leicht übersehen. Neue Funde sind zu erwarten.

Trifolium ochroleucon

jetel bledožlutý
Blassgelb-Klee

M | C3 | NT | 3 | +++

Oborny (1883–1886) druh uvádí z Kraví hory. Novější údaje chybí. Oborny (1883–1886) erwähnt die Art vom Kühberg. Neuere Daten fehlen.

Trifolium pratense

jetel luční
Wiesen-Klee

Trifolium repens

jetel plazivý
Kriech-Klee

Trifolium retusum

jetel malokvětý
Kleinblüten-Klee

M | C1 | EN | 1 | S

Suché trávníky, cesty; druh s ostrůvkovitým rozšířením; aktuálně je na studovaném území zřejmě nejbohatší popu-

Trifolium striatum

jetel žíhaný
Streifen-Klee

M | C1 | EN | 2 | S

Okraje cest, narušené suché krátkostébelné trávníky; druh s ostrůvkovitým rozšířením zde má jednu z nejbohatších arel. Druh zaznamenal již Oborny (1877) a doložil z Hradiště (A. Oborny, 1909, MZ), na konci 20. st. se jej nepodařilo potvrdit (Grulich 1997), posléze byl ale nalezen v Havraníkách

(V. Grulich, 2001, BRNU). Dnes je znám roztroušeně na jihovýchodě území mezi Znojmem a Hnanicemi, západněji zasahuje nejspíš jen druhotně (např. rozcestí Příčky u Lukova, R. Němec et P. Badošek, 2020, MZ).

Wegränder, gestörte trockene, niederwüchsige Rasen; Die inselartig verbreitete Art hat hier eines ihrer reichsten Vorkommen in der Tschechischen Republik. Sie wurde bereits Ende des 19. Jahrhunderts von Oborny (1877) verzeichnet und dann von Hradiště (A. Oborny, 1909, MZ) belegt. Ende des 20. Jahrhunderts konnte sie nicht bestätigt werden (Grulich 1997), wurde aber später in Havraníky gefunden (V. Grulich, 2001, BRNU). Heute ist sie zerstreut im Südosten des Gebiets zwischen Znojmo und Hnanice bekannt, während sie weiter westlich wahrscheinlich nur sekundär vorkommt (z. B. an der Wegkreuzung Příčky bei Lukov, R. Němec et P. Badošek, 2020, MZ).

Triglochin palustris

bařička bahenní
Sumpf-Dreizack

M | C2 | EN | r | +++

Oborny (1879) ji zaznamenal u Znojma a Vranova nad Dyjí, v regionu byla zřejmě natolik častá, že později ani konkrétní lokality neudává (Oborny 1883–1886). V průběhu 20. st. však postupně s úbytkem vhodných biotopů mizí a na konci století už nebyla zachycena (cf. Grulich 1997). Ze Znojemska není recentně známa žádná lokalita.

Oborny (1879) hat die Art bei Znojmo und Vranov nad Dyjí verzeichnet. In der Region war sie wahrscheinlich derart häufig, dass später konkrete Lokalitäten gar nicht erwähnt werden (Oborny 1883–1886). Im Laufe des 20. Jahrhunderts verschwand sie jedoch aufgrund des Verlusts geeigneter Lebensräume allmählich und wurde am Ende des Jahrhunderts nicht mehr gefunden (vgl. Grulich 1997). Aus der Region von Znojmo ist keine rezente Lokalität bekannt.

Triticum aestivum

pšenice setá
Weich-Weizen

M | arch | cas

Okraje polí a cest, ruderalizovaná místa. Běžně se pěstuje a občas zplaňuje.

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

Feld- und Wegränder, ruderalisierte Stellen. Wird gemein- hin angebaut und verwildert.

Tripleurospermum inodorum

heřmánkovec nevonný
Geruchlos-Ruderalkamille

arch | nat

Trisetum flavescens

trojštět žlutavý
Wiesen-Goldhafer

Trollius altissimus

upolín nejvyšší
Europa-Trollblume
syn.: *T. europaeus*

M | C3 | VU | § 3 | r

Vlhké louky; podhorský druh, územím prochází jihový- chodní lokální hranice rozšíření (v panonském termofytiku neroste). V minulosti byl znám z více míst i u Znojma a Ma- šovic (Oborny 1879). Na konci 20. st. už rostl pouze u Čížova (J. Krejčí, 1980, not.), na okraji Braitavy a u zaniklého kou- paliště u Lesné (Grulich 1996b, 1997), odkud ustoupil. Na přelomu tisíciletí přežíval jen na louce nad Horním Jejkalem, kde byl naposledy pozorován v r. 2001 (L. Reiterová a M. Mahr, not.), později vymizel i zde. Znovu se objevil v roce 2007 na louce Keple u Čížova (Reiterová in Bravencová et al. 2007a), kde byl jeden trs ověřen i nyní (L. Reiterová, 2019, not.; R. Němec, 2019, foto). Janchen (1977) druh uvádí od Hardeggu, dnes ale roste v Rakousku jen za hranicemi stu- dovaného území.

Feuchtwiesen; montane Art, durch das Gebiet verläuft die südöstliche lokale Verbreitungsgrenze (im pannonischen Thermophytikum wächst sie nicht). In der Vergangenheit war die Trollblume auch von mehreren Stellen bei Znojmo und Mašovice bekannt (Oborny 1879). Ende des 20. Jahr- hunderts wuchs sie nur noch bei Čížov (J. Krejčí, 1980, not.), am Rand des Waldkomplexes Braitava und am stillgelegten Quellenbad bei Lesná (Grulich 1996b, 1997), von wo sie sich zurückzog. Um die Jahrtausendwende überlebte sie nur auf der Wiese oberhalb des Teiches Horní Jejkal, wo sie zuletzt 2001 beobachtet wurde (L. Reiterová und M. Mahr, not.). Später verschwand sie auch von hier. 2007 tauchte sie auf der

Wiese Keple bei Čížov wieder auf (Reiterová in Bravenco- vá et al. 2007a), wo auch jetzt ein Stock bestätigt wurde (L. Reiterová, 2019, not.; R. Němec, 2019, Foto). Janchen (1977) erwähnt die Art aus Hardegg, aber heute wächst sie in Öster- reich nur noch außerhalb des Untersuchungsgebiets.

Tulipa ×gesneriana

tulipán zahradní
Garten-Tulpe

neo | cas

Pěstuje se a zplaňuje nebo přetrvává jako pozůstatek kultury v sídlech a okolí.

Sie wird gepflanzt und verwildert oder überdauert als Kul- turüberbleibsel in Siedlungen und deren Umgebung.

Tussilago farfara

podběl lékařský
Huflattich

Typha angustifolia

orobinec úzkolistý
Schmalblatt-Rohrkolben

r | §

Typha latifolia

orobinec širokolistý
Breitblatt-Rohrkolben

Typha laxmannii

orobinec sítinovitý
Laxmann-Rohrkolben

M | (neo | nat | §) | ++

Pěstovaný druh; zplaňuje. Nalezen v r. 2011 v polním mo- křadu u hřiště v Hnanicích (R. Němec, MZ, rev. J. Danihel- ka). Mokřad byl po vyschnutí v druhé polovině r. 2011 ro- zorán. Vzhledem ke strategii šíření a častému pěstování lze nový nález očekávat.

Kultivierte Art; verwildert. Gefunden im Jahr 2011 in einer Ackerfeuchtstelle am Spielplatz in Hnanice (R. Němec, MZ, rev. J. Danihelka). Die Feuchtstelle wurde nach dem Aus- trocken in der zweiten Jahreshälfte 2011 umgepflügt. Ange- sichts ihrer Ausbreitungsstrategie und der häufigen Anpflan- zung sind neue Funde zu erwarten.

Ulmus glabra

jilm drsný
Berg-Ulme

Ulmus laevis

jilm vaz
Flutter-Ulme

C4a | r

Břehové porosty podél Dyje, dosti hojně; jinde ojediněle. Ufervegetation entlang der Thaya, ziemlich häufig; anderswo vereinzelt.

Ulmus minor

jilm habrolistý
Feld-Ulme

M | C4a | 3

Suťové lesy, pobřežní porosty podél Dyje, ale i teplomilné křoviny. Na studovaném území nejvzácnější druh rodu Ul- mus.

Schuttwälder, Ufervegetation entlang der Thaya, aber auch thermophile Gebüsch. Die im Untersuchungsgebiet seltsen- te Art der Gattung Ulmus.

§ *Urtica dioica*

kopřiva dvoudomá
Groß-Brennnessel

Urtica urens

kopřiva žahavka
Klein-Brennnessel

arch | nat | C3 | VU

Ruderální stanoviště v obcích; vazba na místa s amoniakál- ním dusíkem. Dříve hojný druh (Oborny 1883–1886; Gru- lich 1997) postupně mizí s úbytkem pastvy drůbeže. Nyní roste vzácně v Konicích, Popicích, Havraníkách, Mašovicích a v Hardeggu.

Ruderales Standorte in Dörfern; Bindung an Stellen mit am- oniakalischem Stickstoff. Die früher häufig vorkommende Art (Oborny 1883–1886; Grulich 1997) verschwindet mit dem Verlust von Geflügelweiden allmählich. Jetzt wächst sie selten in Konice, Popice, Havraniky, Mašovice und Hardegg.

Utricularia australis

M | C4a | 3r! | S

bublinatka jižní
Groß-Wasserschlauch

Stojaté vody; dobře snáší eutrofizaci. Poprvé byla zjištěna r. 1984 v rybníku U Jejkala (cf. Kaplan in Kaplan et al. 2017b), kde se dodnes udržuje bohatá populace.

Stehende Gewässer; verträgt Eutrophierung gut. Sie wurde erstmals 1984 im Teich U Jejkala gefunden (vgl. Kaplan in Kaplan et al. 2017b), wo sich bis heute eine reiche Population hält.

Vaccaria hispanica

M | arch | cas | A2 | 1r! | S | +++

kravinec španělský
Kuhnelke

Na konci 19. st. rostl kravinec jako polní plevel u Hradiště (Oborny 1879) a na studovaném území byl zaznamenán ještě v r. 1936 mezi Sedlešovicemi a silnicí k Havraníkům (Drlík et al. 2005). Po druhé světové válce byl druh naposledy zaznamenán těsně za hranicí území mezi Hnanicemi a Šatovem (F. Švestka, 1947, BRNU).

Ende des 19. Jahrhunderts wuchs die Kuhnelke als Feldunkraut bei Hradiště (Oborny 1879) und noch 1936 wurde sie im Untersuchungsgebiet zwischen Sedlešovice und der Straße nach Havraníky verzeichnet (Drlík et al. 2005). Nach dem Zweiten Weltkrieg wurde die Art zuletzt knapp außerhalb der Grenze des Gebiets zwischen Hnanice und Šatov verzeichnet (F. Švestka, 1947, BRNU).

Vaccinium myrtillusbrusnice borůvka
Heidelbeere

Světlejší doubravy, křoviny na balvaninách; na kyselém podkladu; na lokální hranici rozšíření.

Lichtere Eichenwälder, Gebüsche auf Felsblöcken; auf saurem Substrat; an der lokalen Verbreitungsgrenze.

Valeriana dioica

C4a | r

kozlík dvoudomý
Sumpf-Baldrian

Vlhké louky a potoční olšiny; výskyt na jihovýchodním okraji souvislejšího rozšíření. V 19. st. byl druh zaznamenán u Lesné (Oborny 1883–1886), na konci 20. st. U Jejkala, v údolí Klaperova potoka a na více místech za hranicí studovaného území v Rakousku (cf. Grulich 1997). Nyní byl potvrzen pouze U Jejkala a na Klaperově potoce.

Feuchtwiesen und Bacherlenwäldchen; Vorkommen am südöstlichen Rand einer zusammenhängenden Verbreitung. Im 19. Jahrhundert wurde die Art bei Lesná (Oborny 1883–1886) verzeichnet, Ende des 20. Jahrhunderts U Jejkala, im Tal des Baches Klaperův potok und an mehreren Stellen außerhalb der Grenze des Untersuchungsgebiets in Österreich (vgl. Grulich 1997). Jetzt wurde sie nur am Teich U Jejkala und am Bach Klaperův potok bestätigt.

Valeriana excelsa

C4a

kozlík výběžkatý
Kriech-Baldrian
syn.: *V. officinalis* subsp. *sambucifolia*

Polostinné břehové porosty Dyje v inverzních polohách; územím zřejmě prochází lokální jihovýchodní hranice souvislejšího rozšíření. Druh uvádí již Oborny (1883–1886). Rozšíření na studovaném území kopíruje řeku od západu až pod Liščí skála. Pozn.: Grulich (1997) druh mapoval společně s *V. officinalis*. Vnitrodruhová variabilita nebyla sledována.

Halbschattige Ufervegetation an der Thaya in Inversionslagen; Durch das Gebiet verläuft offenbar die lokale südöstliche Grenze einer zusammenhängenden Verbreitung. Die Art wird bereits von Oborny (1883–1886) erwähnt. Die Verbreitung im Untersuchungsgebiet folgt genau dem Fluss von Westen bis unterhalb des Liščí skála.

Anm.: Grulich (1997) kartierte die Art zusammen mit *V. officinalis*. Eine intraspezifische Variabilität wurde nicht beobachtet.

Valeriana officinaliskozlík lékařský
Arznei-Baldrian

Ruderalizované vlhčí louky u Dyje.

Pozn.: Grulich (1997) druh mapoval společně s *V. excelsa*.

Ruderalisierte, feuchtere Wiesen an der Thaya.

Anm.: Grulich (1997) kartierte die Art zusammen mit *V. excelsa*.

Valeriana stolonifera* subsp. *angustifolia

C4a

kozlík ukrajinský chlumní
Hügel-Wiesen-Baldrian
syn.: *V. officinalis* subsp. *tenuifolia*, *V. wallrothii*

Suché trávníky a lesní lemy v údolí Dyje. Grulich (1997) znamená více lokalit mezi Hardeggem a Znojmem. Nyní zjištěn velmi lokálně i u Vranova nad Dyjí.

Trockenrasen und Waldsäume im Thayatal. Grulich (1997) verzeichnet mehrere Lokalitäten zwischen Hardegg und Znojmo. Jetzt sehr lokal auch bei Vranov nad Dyjí gefunden.

Valerianella carinata

M | C2 | VU

kozlíček kýlnatý
Kiel-Feldsalat

Okraje cest, narušené suché trávníky a vřesoviště. V minulosti byl doložen z více lokalit od východu až po Lukov (Daníhelka et Kaplan in Kaplan et al. 2016b, Bravencová et al. 2007a). Nyní pozorován hojně zejména na jihovýchodě území, na západ zasahuje jednotlivě až po Čížov, zavlečen byl i na údolní louky (např. Hlubocká louka, R. Němec, 2020, MZ).

Wegränder, gestörte Trockenrasen und Heiden. In der Vergangenheit wurde sie von mehreren Lokalitäten im Osten bis nach Lukov nachgewiesen (Daníhelka et Kaplan in Kaplan et al. 2016b, Bravencová et al. 2007a). Jetzt häufig beobachtet, insbesondere im Südosten des Gebiets. Im Westen erreichen vereinzelte Vorkommen Čížov. Eingeschleppt wurde sie auch in die Talwiesen (z. B. Wiese Hlubocká louka, R. Němec, 2020, MZ).

Valerianella dentata* subsp. *dentata

M | arch | nat | C4a

kozlíček zubatý pravý
Zähnen-Feldsalat

Plevel v polích, okraje cest. V minulosti byl doložen z více lokalit (Daníhelka et Kaplan in Kaplan et al. 2016b). Nyní byl

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

ověřen u Čížova, Podmolí, Hnanic, na rakouské straně roste na okraji pole u Hardeggu, těsně za hranicí studovaného území.

Unkraut auf Feldern, Wegränder. In der Vergangenheit wurde sie von mehreren Lokalitäten nachgewiesen (Daníhelka et Kaplan in Kaplan et al. 2016b). Jetzt wurde sie bei Čížov, Podmolí und Hnanice bestätigt. Auf österreichischer Seite wächst sie am Rande eines Feldes bei Hardeggu, knapp außerhalb der Grenze des Untersuchungsgebiets.

Valerianella locusta

kozlíček polníček
Gewöhnlich-Feldsalat

Valerianella rimosa

M | arch | nat | C1 | EN | ++

kozlíček štěrbínatý
Furchen-Feldsalat

Doložen od Lukova, Nového Hrádku a Podmolí (Daníhelka et Kaplan in Kaplan et al. 2016b), naposledy z Mašovické střelnice (Bravencová et al. 2007a).

Nachgewiesen von Lukov, Neuhäusel und Podmolí (Daníhelka et Kaplan in Kaplan et al. 2016b), zuletzt vom ehemaliger Militärschießplatz Mašovická střelnice (Bravencová et al. 2007a).

Ventenata dubia

M | C1 | CR | 1 | S | +++

ovsířík štihlý
Zart-Grannenschmiele

Oborný (1883–1886) druh uvádí ze Šobesu, od Devíti mlýnů, z Kraví hory a Větrníku u Čížova, za první světové války byl stále hojný (Himmelbauer et Stumme 1923), později vymizel a poslední údaje známe z Kraví hory (naposledy v r. 1951, cf. Drlík et al. 2005).

Oborný (1883–1886) erwähnt die Art vom Bergsporn Schoebes, von Neunmühlen, vom Kühberg und vom Hügel Větrník bei Čížov, während des Ersten Weltkriegs war sie noch häufig (Himmelbauer et Stumme 1923). Später verschwand sie. Die letzten bekannten Angaben stammen vom Kühberg (zuletzt 1951, vgl. Drlík et al. 2005).

Veratrum nigrum

kýchavice černá
Schwarz-Germer

C1 | EN | § 1

Světlé lesy a jejich okraje, lesní paseky, vzácně i údolní louky; převážně na bazických substrátech. Poprvé byla na území zjištěna v průběhu první světové války (Himmelbauer et Stumme 1923), z dikce sdělení není jasné, zda na straně moravské (Ostroh) nebo rakouské (Umlaufberg), kde výskyt později ověřil Melzer (1972). V r. 1984 rostla na svahu Baráku (Grulich 1985), později uváděna na Sloním hřbetu, Uhlířově louce a v údolí Fugnitz (Grulich et Chytrý 1993) a pozorována byla i na Kozích stezkách. Těžiště výskytu leží v údolí Fugnitz, na ostrožnách Einsiedler a Umlaufberg, dále byla potvrzena v menších počtech na Kozích stezkách, Sloním hřbetu, Uhlířově louce, u Lukova a na Novém Hrádku.

Lichte Wälder und ihre Ränder, Kahlschlagflächen, selten auch Talwiesen; vorwiegend auf basischen Substraten. Erstmals im Gebiet gefunden wurde die Art im Ersten Weltkrieg (Himmelbauer et Stumme 1923). Aus dem Wortlaut der Aufzeichnung geht nicht hervor, ob auf mährischer (Ostroh) oder österreichischer Seite (Umlaufberg), wo Melzer (1972) das Vorkommen später bestätigte. 1984 wuchs sie am Hang des Hügels Barák (Grulich 1985). Später wird sie an dem Hang Sloní hřbet, der Wiese Uhlířova louka und im Fugnitztal erwähnt (Grulich et Chytrý 1993). Beobachtet wurde sie auch auf dem Geißsteig. Der Schwerpunkt des Vorkommens liegt im Fugnitztal, an den Bergspornen Einsiedler und Umlaufberg. Sie wurde auch in geringerer Anzahl auf dem Geißsteig, dem Hang Sloní hřbet, der Wiese Uhlířova louka, bei Lukov und Neuhäusel bestätigt.

Verbasicum blattaria

divizna švábovitá
Schaben-Königskerze

M | C2 | EN

Narušená místa, nivní polohy; na studovaném území vyznívá panonská arela druhu, hojnější je na jihovýchodě Znojemska (Němec et al. 2014). Po druhé světové válce byla doložena z okraje lesa u Vranova nad Dyjí (J. Komárek, 1949, MZ) a nedávno také v Havraníkách (R. Němec, 2014, MZ), kde druh stále přežívá v malé populaci v příkopu u silnice a v ruderalizovaném trávníku u fotbalového hřiště.

Gestörte Stellen, Augebiete. Im Untersuchungsgebiet klingt das panonische Teilareal der Art aus, häufiger ist sie im Südosten der Region Znojmo (Němec et al. 2014). Nach dem Zweiten Weltkrieg wurde sie von einem Waldrand bei Vranov nad Dyjí (J. Komárek, 1949, MZ) und kürzlich auch in Havraníky (R. Němec, 2014, MZ) belegt, wo die Art weiterhin in einer kleinen Population in einem Straßengraben und in einem ruderalisierten Rasen am Fußballplatz überlebt.

Verbasicum chaixii subsp. austriacum

C4a

divizna jižní rakouská
Eigentliche Österreich-Königskerze
syn.: *V. austriacum*

Verbasicum densiflorum

C4a | NT

divizna velkokvětá
Großblüten-Königskerze

Verbasicum lychnitis subsp. lychnitis

divizna knotovkovitá pravá
Heide-Königskerze

Verbasicum nigrum

divizna černá
Dunkel-Königskerze

Verbasicum phlomoides

divizna sápoovitá
Gewöhnlich-Königskerze

Verbasicum phoeniceum

M | C3 | NT | § 3 | 3

divizna brunátná
Purpur-Königskerze

Verbasicum speciosum

M | C1 | EN | § 1 | 2

divizna ozdobná
Pracht-Königskerze

Lesní světliny, zarůstající terasy; výskyt na severním okraji areálu. Roste v širším okolí Nového Hrádku (již Oborný 1879, 1883–1886). Na rakouské straně nyní nezjištěna, i když ji u Hardeggu uvádí Janchen (1977).

Pozn.: U autobusové zastávky v Bezkově (cca 1 km od hranice studovaného území) roste stabilní populace z výsevu semen odebraných na Novém Hrádku.

Waldlichtungen, zuwachsende Terrassen; Vorkommen am nördlichen Rand des Areal. Die Art wächst in der breiteren Umgebung von Neuhäusel (bereits Oborny 1879, 1883–1886). Auf österreichischer Seite wurde sie jetzt nicht gefunden, obwohl sie von Janchen (1977) bei Hardegg erwähnt wird.

Anm.: An der Bushaltestelle in Bezkov (ca. 1 km von der Grenze des Untersuchungsgebiets entfernt) wächst eine stabile Population aus der Aussaat von Samen, die in Neuhäusel entnommen wurden.

Verbascum thapsus

divizna malokvětá
Kleiblüten-Königskerze

Verbascum xcarinthiacum

Kříženec *V. chaixii* subsp. *austriacum* × *V. densiflorum*. Byl nalezen v místě společného výskytu rodičů u Nového Hrádku nad Žlebským potokem (P. Filippov et R. Němec et Z. Musil, 2020, not.).

Kreuzung *V. chaixii* subsp. *austriacum* × *V. densiflorum*. Sie wurde am Ort des gemeinsamen Auftretens der Elternarten bei Neuhäusel oberhalb des Baches Žlebský potok gefunden (P. Filippov et R. Němec und Z. Musil, 2020, not.).

Verbascum xdanubiale

Kříženec *V. chaixii* subsp. *austriacum* × *V. phlomoides* uvádí Oborny (1911) od Čížova.

Die Kreuzung *V. chaixii* subsp. *austriacum* × *V. phlomoides* erwähnt Oborny (1911) von Čížov.

Verbascum xdenudatum

Kříženec *V. lychnitis* × *V. phlomoides*. Z údolí Dyje zná již Oborny (1911). Zjištěn byl i nyní v místě společného výskytu rodičovských druhů nad Lipinskou cestou.

Kreuzung *V. lychnitis* × *V. phlomoides*. Aus dem Thayatal kennt sie bereits Oborny (1911). Sie wurde auch jetzt am Ort

des gemeinsamen Vorkommens der Elternarten oberhalb des Weges Lipinská cesta gefunden.

Verbascum xneilreichii

Kříženec *V. phlomoides* × *V. speciosum*. Znám z Nového Hrádku (Kirschner in Slavík 2000). Tamtéž byl spolu s rodičovskými druhy pozorován několikrát i po r. 2000 (P. Badošek in verb.).

Kreuzung *V. phlomoides* × *V. speciosum*. Bekannt aus Neuhäusel (Kirschner in Slavík 2000). Dort wurde sie auch nach dem Jahr 2000 mehrmals zusammen mit den Elternarten beobachtet (P. Badošek in verb.).

Verbascum xpseudolychnitis

Kříženec *Verbascum chaixii* subsp. *austriacum* × *V. lychnitis*. Historicky je znám z údolí Dyje nad Znojmem (Kirschner in Slavík 2000) a severně od Čížova (Grulich 1997).

Kreuzung *Verbascum chaixii* subsp. *austriacum* × *V. lychnitis*. Historisch ist sie aus dem Thayatal oberhalb von Znojmo (Kirschner in Slavík 2000) und nördlich von Čížov (Grulich 1997) bekannt.

Verbascum xrubiginosum

Kříženec *V. chaixii* subsp. *austriacum* × *V. phoeniceum*. Oborny (1911) tohoto křížence zjistil na Konických kopečcích.

Kreuzung *V. chaixii* subsp. *austriacum* × *V. phoeniceum*. Oborny (1911) entdeckte diese Kreuzung auf den Konicer Hügeln (Konické kopečky).

Verbascum xschottianum

Kříženec *V. chaixii* subsp. *austriacum* × *V. speciosum* je znám od Nového Hrádku (Kirschner in Slavík 2000; Grulich 1997).

Die Kreuzung *V. chaixii* subsp. *austriacum* × *V. speciosum* ist aus Neuhäusel bekannt (Kirschner in Slavík 2000; Grulich 1997).

Verbascum xsubnigrum

Kříženec *V. chaixii* subsp. *austriacum* × *V. nigrum* je znám od Lukova (Kirschner in Slavík 2000). Nyní roste společně s rodičovskými druhy v údolí Dyje, např. na Gališské louce a na Širokém poli.

Die Kreuzung *V. chaixii* subsp. *austriacum* × *V. nigrum* ist aus Lukov bekannt (Kirschner in Slavík 2000). Sie wächst jetzt zusammen mit ihren Elternarten im Thayatal, z. B. auf der Wiese Gališská louka und dem Wiese Široké pole.

Verbena officinalis

sporýš lékařský
Echt-Eisenkraut

arch | nat | C3 | NT

Veronica anagallis-aquatica

rozrazil drchničkovitý
Ufer-Ehrenpreis

Veronica arvensis

rozrazil rolní
Feld-Ehrenpreis

arch | nat

Veronica austriaca

rozrazil rakouský
Österreich-Ehrenpreis

M | C2 | EN | 3 | ++

Prosvětlená doubrava; velmi izolovaná lokalita. Druh byl nalezen pouze na jižním svahu Baráku u Podmolí (Řepka, 1993, BRNU, cf. Danihelka in Kaplan et al. 2017), jinými autory nebyl zjištěn.

Lichtdurchfluteter Eichenwald; sehr isolierte Lokalität. Die Art wurde nur am Südhang des Hügels Barák bei Podmolí gefunden (Řepka, 1993, BRNU, vgl. Danihelka in Kaplan et al. 2017), von anderen Autoren wurde sie nicht festgestellt.

Veronica beccabunga

rozrazil potoční
Bach-Ehrenpreis

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

Veronica chamaedrys

rozrazil rezekvítek

Gewöhnlicher Gamander-Ehrenpreis

Louky, lesní okraje, různé typy lesních porostů. Roste velmi hojně zejména na chladnějších a vlhčích stanovištích v západní polovině území.

Pozn.: Tetraploidní druh, od něž nebyl dlouho odlišován diploidní druh *V. vindobonensis* (Kubát et Danihelka in Kaplan et al. 2019a). Na území se vyskytují oba dva (cf. Grulich 1997), liší se fenologicky (*V. chamaedrys* je výrazně pozdější) i ekologicky (na suchém a teplém jihovýchodě je dosti vzácný).

Wiesen, Waldränder, verschiedene Typen von Waldbeständen. Sie wächst sehr reichlich, insbesondere an kühleren und feuchteren Standorten in der westlichen Hälfte des Gebiets.

Anm.: Tetraploide Art, von der die diploide Art *V. vindobonensis* lange Zeit nicht unterschieden wurde (Kubát et Danihelka in Kaplan et al. 2019a). Im Gebiet kommen beide vor (vgl. Grulich 1997). Sie unterscheiden sich phänologisch (*V. chamaedrys* ist deutlich später) und ökologisch (im trockenen und warmen Südosten ist sie ziemlich selten).

Veronica dillenii

rozrazil Dilleniův

Dillenius-Ehrenpreis

C4a | 3

Veronica hederifolia

rozrazil břechtanolistý

Efeu-Ehrenpreis

M | C4b | DD

Okraje polí, ruderalní stanoviště v sídlech. Druh byl v rámci tohoto výzkumu prokázán na více lokalitách zejména na jihovýchodě studovaného území (více sběrů, R. Němec et P. Filippov, 2019, MZ; vše rev. J. Danihelka).

Pozn.: Starší literární údaje nelze brát v potaz, protože druhy z okruhu *V. hederifolia* agg. nebyly dostatečně rozlišovány.

Feldränder, ruderale Standorte in Siedlungen. Die Art wurde in dieser Untersuchung an mehreren Lokalitäten nachgewiesen, insbesondere im Südosten des Untersuchungsgebiets (mehrere Aufsammlungen, R. Němec et P. Filippov, 2019, MZ; alle rev. J. Danihelka).

Anm.: Ältere Literaturdaten können nicht berücksichtigt werden, da die Arten aus der Artengruppe *V. hederifolia* agg. früher nicht ausreichend unterschieden worden sind.

Veronica maritima

rozrazil dlouholistý

Langblatt-Blauweiderich

syn.: *Veronica longifolia*, *Pseudolysimachion maritimum*

M | C3 | VU | 2

Vlhké louky. Oborny (1879) druh znal z údolí Dyje od Trauznického mlýna, Devíti mlýnů a Hardegg. V r. 1993 byl zaznamenán i na louce pod Ledovými slujemi (cf. Grulich 1997), bohatá populace je od té doby pravidelně sledována. Vzácně je druh zavlékán i jinam (sklárky dřeva mezi Ledovými slujemi a Lesnou a sklad hlíny u Lesné, P. Filippov, 2019–2020, not.).

Feuchtwiesen. Oborny (1879) kannte die Art aus dem Thayatal, von der Mühle Trauznický mlýn, Neunmühlen und aus Hardegg. 1993 wurde sie auch auf einer Wiese unterhalb der Eisleithen verzeichnet (vgl. Grulich 1997), die reiche Population wird seitdem regelmäßig überwacht. Selten wird die Art auch woandershin verschleppt (Holzdeponien zwischen den Eisleithen und Lesná und Erddeponie bei Lesná, P. Filippov, 2019–2020, not.).

Veronica montana

rozrazil horský

Berg-Ehrenpreis

M | C4a | r

Zastíněné vlhké lesy, lesní prameniště; podhorský prvek na lokální jihovýchodní hranici rozšíření. Rozrazil horský doposud ze studovaného území nebyl znám. Objeven byl až tímto výzkumem u Vranova nad Dyjí ve dvou údolích v komplexu Braitava (P. Filippov, 2019, MZ, rev. J. Danihelka).

Schattige feuchte Wälder, Waldquellen; montanes Element an der lokalen südöstlichen Verbreitungsgrenze. Der Berg-Ehrenpreis war aus dem Untersuchungsgebiet bisher nicht bekannt. Er wurde erst durch diese Forschung bei Vranov nad Dyjí in zwei Tälern im Braitava-Waldkomplex entdeckt (P. Filippov, 2019, MZ, rev. J. Danihelka).

Veronica officinalis

rozrazil lékařský

Arznei-Ehrenpreis

Veronica persica

rozrazil perský

Persien-Ehrenpreis

neo | nat

Veronica polita

rozrazil lesklý

Glanz-Ehrenpreis

arch | nat

Veronica praecox

rozrazil časný

Früh-Ehrenpreis

C3 | NT

Skalní terásky, efemerní druh nezapojené vegetace, preferuje bazický substrát. Početnost rostlin silně kolísá v závislosti na průběhu počasí v konkrétním roce. Oborny (1879) druh uvádí těsně za hranicí území pod hradem ve Znojmě, po r. 1991 byl zjištěn na více lokalitách mezi Čížovem a Hardeggem (Danihelka in Kaplan et al. 2017b) a prokázán na skálách nad Papírnou (Danihelka l. c.). Nyní byl ověřen pouze u Hardeggu (Ochsengraben).

Felsabsätze, ephemere Art offener Vegetation, bevorzugt basisches Substrat. Die Anzahl der Pflanzen variiert stark entsprechend der Witterung in einem bestimmten Jahr. Oborny (1879) erwähnt die Art knapp hinter der Grenze des Gebiets unterhalb der Burg Znojmo. Nach 1991 wurde sie an mehreren Lokalitäten zwischen Čížov und Hardegg gefunden (Danihelka in Kaplan et al. 2017b) und auf den Felsen oberhalb von Papírna (Danihelka l. c.) nachgewiesen. Jetzt wurde sie nur noch bei Hardegg (Ochsengraben) bestätigt.

Veronica prostrata

rozrazil rozprostřený

Liegend-Ehrenpreis

C4a

Veronica scutellata

rozrazil štítkovitý

Schild-Ehrenpreis

C4a | 3

Vlhká místa na loukách, mokřady; sestupuje z Českomoravské vrchoviny. Oborný (1879) druh udává z Kraví hory a z okolí mlýna Kaja (asi už za hranicí NP Thayatal). Na konci 20. st. byl zaznamenán vzácně (Grulich 1997). Nyní roste v tůni U Rumcajse, v dolní tůni jižně od silnice u Onšova, v Čížovském malém rybníku, v tůni na Braitavě a U Jejkala, na rakouské straně pouze v oblasti Fugnitzsee.

Feuchte Stellen auf Wiesen, Feuchtgebiete; steigt aus dem Böhmischem-mährischen Hochland herab. Oborný (1879) erwähnt die Art vom Kühberg und aus der Umgebung der Kaja-Mühle (wahrscheinlich schon außerhalb der Grenze des NP Thayatal). Ende des 20. Jahrhunderts wurde sie selten verzeichnet (Grulich 1997). Jetzt wächst sie im Tümpel U Rumcajse, im unteren Teich südlich der Straße bei Onšov, im Teich Čížovský malý rybník, in einem Tümpel im Waldkomplex Braitava und U Jejkala, auf österreichischer Seite nur in der Gegend des Fugnitzsees.

Veronica serpyllifolia* subsp. *serpillifolia

rozrazil douškolistý pravý

Gewöhnlicher Quendel-Ehrenpreis

Veronica spicata

rozrazil klasnatý

Ähren-Blauweiderich

syn.: *Pseudolysimachion spicatum*

Veronica sublobata

rozrazil laločnatý

Hain-Ehrenpreis

Křoviny, mezofilní lesy, rozvolněné trávníky i ruderalní místa, hojně. Na studovaném území nejběžnější druh z okruhu *Veronica hederifolia* agg.

Gebüsche, mesophile Wälder, aufgelockerte Rasen und ruderal Standorte, häufig. Im Untersuchungsgebiet die geläufigste Art aus der Artengruppe *Veronica hederifolia* agg.

Veronica teucrium

rozrazil ožankový

Groß-Ehrenpreis

Lesní okraje a křoviny, suché trávníky, preferuje bazický substrát. Oborný (1879) druh zjistil na více lokalitách mezi Znojmem a Kozími stezkami (cf. Danihelka in Kaplan et al. 2017b) a mezi Hardeggem a ústím Žlebského potoka koncem 20. st. Grulich (1997). Nyní byl druh potvrzen na několika místech v údolí Dyje mezi Hardeggem a Šobesem, mimo údolí roste u Mašovic.

Waldränder und Gebüsche, Trockenrasen, bevorzugt basisches Substrat. Oborný (1879) fand die Art an mehreren Lokalitäten zwischen Znojmo und dem Geißsteig (vgl. Danihelka in Kaplan et al. 2017b) und zwischen Hardegg und der Mündung des Baches Žlebský potok Ende des 20. Jahrhunderts Grulich (1997). Jetzt wurde die Art an mehreren Stellen im Thayatal zwischen Hardegg und dem Schobes bestätigt, außerhalb des Tals wächst sie bei Mašovice.

Veronica triloba

rozrazil trojlaločný

Dreilappen-Ehrenpreis

Okraje polí a vinice, na severozápadní hranici jihomoravské arely rozšíření. S jistotou doložen jen z jihovýchodu studovaného území.

Pozn.: Nejvzácnější druh z příbuzenského okruhu *Veronica hederifolia* agg. v regionu.

Ränder von Feldern und Weinbergen, an der nordwestlichen Grenze des südmährischen Verbreitungsgebiets. Nur aus dem Südosten des Untersuchungsgebiets sicher dokumentiert.

Anm.: In der Region seltenste Art aus der Verwandtschaftsgruppe *Veronica hederifolia* agg.

Veronica triphyllos

rozrazil trojklaný

Finger-Ehrenpreis

Veronica verna

rozrazil jarní

Frühlings-Ehrenpreis

Skalní terásky, vřesoviště, okraje cest a polí, v nezapojené, často i člověkem ovlivněné vegetaci na kyselých substrátech.

Efemerní druh se značnou dynamikou výskytu. Nyní roste roztroušeně na jihovýchodě území.

Pozn.: Zaměňuje se s dalšími jednoletými rozrazilly, zejména s *V. dillenii* (cf. Danihelka in Kaplan et al. 1997).

Felsabsätze, Heiden, Weg- und Feldränder, in lockerer, oft auch vom Menschen beeinflusster Vegetation auf sauren Substraten. Ephemere Art mit beträchtlicher Dynamik des Auftretens. Wächst jetzt zerstreut im Südosten des Gebiets.

Anm.: Wird mit anderen einjährigen Ehrenpreisen verwechselt, insbesondere mit *V. dillenii* (vgl. Danihelka in Kaplan et al. 1997).

Veronica vindobonensis

rozrazil vídeňský

Wiener Gamander-Ehrenpreis

Sušší trávníky, křoviny, sušší lesní stanoviště. Hojně na východě území, směrem na západ vyznává především na teplých ostrožnách.

Pozn.: Rozkvétá už na počátku května, dříve než blízké příbuzný rozrazil *V. chamaedrys* (od kterého nebyl v minulosti odlišovaný; Kubát et Danihelka in Kaplan et al. 2019a) a provází sušší a teplejší stanoviště.

Trockenere Rasen, Gebüsche, trockenere Waldstandorte. Im Osten des Gebiets häufig, nach Westen hin klingt er vor allem auf warmen Bergspornen aus.

Anm.: Die Art blüht schon Anfang Mai, früher als der eng verwandte Gewöhnliche Ehrenpreis *V. chamaedrys* (von dem er in der Vergangenheit nicht unterschieden wurde; Kubát et Danihelka in Kaplan et al. 2019a) und begleitet trockenere und wärmere Standorte.

arch | nat

Viburnum lantana

kalina tušalaj

Filz-Schneeball

C4a

C4a | 2

Viburnum opulus

kalina obecná

Gewöhnlich-Schneeball

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

Vicia angustifolia

vikev úzkolistá

Schmalblatt-Wicke

syn.: *V. sativa* subsp. *angustifolia*.

Pozn.: Druh nebyl v minulosti rozlišován od příbuzného taxonu *V. sativa*, který však z území nebyl doposud doložen: uváděné záznamy se tak nejspíš vztahují k běžné *V. angustifolia*.

Anm.: In der Vergangenheit wurde die Art nicht vom verwandten Taxon *V. sativa* unterschieden, das jedoch bisher nicht aus dem Gebiet dokumentiert wurde: Deren Aufzeichnungen beziehen sich wahrscheinlich auf die häufig vorkommende *V. angustifolia*.

Vicia cassubica

vikev kašubská

Kaschuben-Wicke

Světlé lesy. Historicky byla známa z okolí Lukova a Nového Hrádku (Oborny 1879), kde i dnes velmi vzácně roste.

Lichte Wälder. Historisch war sie aus der Umgebung von Lukov und Neuhäusel (Oborny 1879) bekannt, wo sie auch heute noch sehr selten wächst.

Vicia cracca

vikev ptačí

Vogel-Wicke

Vicia dumetorum

vikev křovištní

Hecken-Wicke

Mezofilní lesy a jejich okraje, paseky. Na několika místech ve střední části území druh zaznamenal již na konci 19. st. Oborny (1879), dnes roste mezi Hardeggem, Čížovem, Podmolím a Lukovem a také poblíž ústí Hajského potoka.

Mesophile Wälder und ihre Ränder, Kahlschlagflächen. An mehreren Stellen im zentralen Teil des Gebiets wurde die Art bereits Ende des 19. Jahrhunderts von Oborny (1879) verzeichnet, heute wächst sie zwischen Hardegg, Čížov, Podmolí und Lukov und auch nahe der Mündung des Baches Hajský potok.

arch | nat

Vicia hirsuta

vikev chlupatá

Zweisamen-Wicke

Vicia lathyroides

vikev hrachorovitá

Zwerg-Wicke

Vřesoviště, suché trávníky (i v obcích), okraje cest, v rozvolněné vegetaci na oligotrofních půdách. Efemérní, často přehlížený druh se značnou meziroční dynamikou výskytu.

Oborny (1879) jej znal jen z nejbližšího okolí Znojma, kde byl v r. 1953 i doložen (Hradiště; Drlík et al. 2005). V druhé polovině 20. st. byl zachycen pouze u Nového Hrádku (Grulich 1997). Nyní roste běžně na jihovýchodě území a jeho výskyt vyznívá směrem k západu (vzácně byl nalezen až u Vranova nad Dyjí). Heiden, trockene Rasen (auch in Dörfern), Wegränder, in lockerer Vegetation auf oligotrophen Böden. Ephemere, oft übersehene Art mit einer signifikanten Vorkommensdynamik von Jahr zu Jahr.

Oborny (1879) kannte sie nur aus der unmittelbaren Umgebung von Znojmo, wo sie 1953 auch belegt wurde (Hradiště; Drlík et al. 2005). In der zweiten Hälfte des 20. Jahrhunderts wurde sie nur in Neuhäusel erfasst (Grulich 1997). Jetzt wächst sie häufig im Südosten des Territoriums, und ihr Vorkommen klingt nach Westen hin aus (selten wurde sie noch bei Vranov nad Dyjí gefunden).

C3 | NT

C4a

Vicia lutea

vikev žlutá

Gelb-Wicke

Suché trávníky, meze. Vikev žlutá byla na studovaném území zaznamenána teprve nedávno na více místech mezi Havraníky a Konicemi (R. Němec, 2016, not.). Nyní roste na Zimmerhakově stepi u Popic (T. Vymyslický, 2019, MZ), východně od Konic a na Havranickém vřesovišti (R. Němec et P. Filippov, 2020, not.).

Trockenrasen, Raine. Die Gelb-Wicke wurde erst kürzlich im Untersuchungsgebiet an mehreren Stellen zwischen Havraníky und Konice verzeichnet (R. Němec, 2016, not.). Sie wächst jetzt in der Hügel Zimmerhaková step bei Popice (T.

M | neo | cas

Vymyslický, 2019, MZ), östlich von Konice und in der Heide von Havraníky (R. Němec et P. Filippov, 2020, not).

Vicia pannonica

subsp. *pannonica*

vikev panonská pravá

Gestreifte Pannonisch-Wicke

M | arch | nat | C2 | EN

Ruderalizované trávníky, vinice. Poprvé zjištěna u Znojma v r. 1910 (A. Oborny, MZ) a později zaznamenána až u Horního Břečkova (Grulich 1997). Nyní roste na více místech mezi Znojmem a Hnanicemi a je přisěvaná i do meziřadí vinohradů.

Ruderalisierte Rasen, Weinberge. Erstmals 1910 bei Znojmo gefunden (A. Oborny, MZ) und später erst bei Horní Břečkov verzeichnet (Grulich 1997). Jetzt wächst sie an mehreren Stellen zwischen Znojmo und Hnanice und wird auf Weinbergen in die Zwischenstreifen gesät.

Vicia pannonica* subsp. *striata

vikev panonská červená

Gestreifte Pannonisch-Wicke

M | arch | nat | C2 | EN

Ruderalizované trávníky, meze, okraje cest. Potvrzena roztroušeně mezi Znojmem a Hnanicemi.

Ruderalisierte Rasen, Raine, Wegränder. Zerstreut, zwischen Znojmo und Hnanice bestätigt.

Vicia pisiformis

vikev hrachovitá

Erbsen-Wicke

C3 | NT | 3

Křovinaté stráně. Roste vzácně v údolí Dyje. Buschige Hänge. Wächst selten im Thayatal.

Vicia sepium

vikev plotní

Zaun-Wicke

Vicia sylvatica

vikev lesní

Wald-Wicke

Okraje lesních cest, paseky, podhorský druh na lokální hranici rozšíření. Druh byl zaznamenán vzácně v západní části studovaného území až po Podmolí.

Ränder von Waldwegen, Kahlschlagflächen, montane Art an der lokalen Verbreitungsgrenze. Die Art wurde selten im westlichen Teil des Untersuchungsgebiets bis hinter Podmolí nachgewiesen.

Vicia tenuifolia

vikev tenkolistá

Feinblatt-Vogel-Wicke

syn.: *V. cracca* subsp. *tenuifolia*

Vicia tetrasperma

vikev čtyřsemenná

Viersamen-Wicke

Vicia villosa

vikev huňatá

Sand-Wicke

Okraje polí, cest a narušené trávníky. Roste roztroušeně zejména na jihovýchodě území.

Pozn.: Převažuje subsp. *villosa*, nalezena byla také subsp. *varia* (mezi Popicemi a Konicemi a u Hnanic, R. Němec et P. Filippov, 2020, MZ).

Ränder von Feldern und Wegen und gestörte Rasen. Wächst zerstreut insbesondere im Südosten des Gebiets.

Anm.: Es überwiegt die subsp. *villosa*. Gefunden wurde auch die subsp. *varia* (zwischen Popice und Konice und bei Hnаниц, R. Němec et P. Filippov, 2020, MZ).

Vinca major

barvínek větší

Groß-Immergrün

Pěstovaný druh, výjimečně zplaňuje. Zjištěn ve Vranově nad Dyjí (P. Filippov, 2019, not.), přežívá na skládce zahradního odpadu.

Pozn.: V Klíči (Štech et Kirchnerová in Kaplan et al. 2019) není uveden jako zplaňující.

Kultivierte Art, verwildert nur in Ausnahmefällen. Gefun-

den in Vranov nad Dyjí (P. Filippov, 2019, not.), überlebt auf einer Gartenmülldeponie.

Anm.: Im Schlüssel (Štech et Kirchnerová in Kaplan et al. 2019) ist sie nicht als verwildernd aufgeführt.

Vinca minor

barvínek menší

Klein-Immergrün

Vincetoxicum hircundinaria

tolita lékařská

Echt-Schwalbenwurz

Viola arvensis

violka rolní

Acker-Stiefmütterchen

Okraje cest a polí, ruderalní místa, narušené trávníky v sídlech i mimo ně. Velmi hojně v celém území.

Pozn.: Rostliny s většími květy bývají zaměňovány s *V. tricolor* subsp. *tricolor*, která však na území nebyla doložena.

Weg- und Feldränder, ruderales Stellen, gestörte Rasen innerhalb und außerhalb von Siedlungen. Sehr häufig im ganzen Gebiet.

Anm.: Pflanzen mit größeren Blüten werden oft mit *V. tricolor* subsp. *tricolor* verwechselt, die jedoch im Gebiet nicht dokumentiert wurde.

Viola ambigua

violka obojetná

Steppen-Veilchen

Oborny (1911) druh údajně našel na Kraví hoře, doklad se však nepodařilo dohledat.

Pozn.: Nejbližší spolehlivě doloženou lokalitou je vinice Peklo u Šatova (R. Němec, 2011, MZ, rev. J. Danihelka), údaj ze Skalek u Havraníků doložen není.

Oborny (1911) hat die Art vom Kühberg angegeben, ein Beleg wurde jedoch nicht gefunden.

Anm.: Die nächstgelegene, zuverlässig dokumentierte Lokalität ist der Weinberg Peklo bei Šatov (R. Němec, 2011, MZ, rev. J. Danihelka). Die Angabe von der Felsformation Skalky bei Havraníky ist nicht belegt.

Viola canina

violka psí

Eigentliches Hunds-Veilchen

Viola collina

violka chlumní

Hügel-Veilchen

Křoviny a světlé lesy, preferuje krystalické vápence. Oborny (1879) ji udává z více lokalit a doložena je z Býčí skály (A. Oborny, 1911, MZ). Po r. 1990 byla violka chlumní zaznamenána v údolí Fugnitz, na Hardecké stráni a Sloním hřbetu (cf. V. Grulich in Drlík et al. 2005; Chytrý et Vicherek 1995; Grulich 1997). V širším okolí Hardeggu a Čížova a na Uhlířově cestě byla zaznamenána i tímto výzkumem.

Gebüsche und lichte Wälder, bevorzugt kristallinen Kalkstein. Oborny (1879) erwähnt sie von mehreren Lokalitäten. Belegt ist sie von der Felsformation Býčí skála (A. Oborny, 1911, MZ). Nach 1990 wurde das Hügel-Veilchen im Fugnitztal, am Hang Hardecká stráň und auf dem Hang Sloní hřbet verzeichnet (vgl. V. Grulich in Drlík et al. 2005; Chytrý et Vicherek 1995; Grulich 1997). In der weiteren Umgebung von Hardegg und Čížov sowie auf dem Uhlířova cesta wurde sie auch durch diese Untersuchung verzeichnet.

Viola hirta

violka srstnatá

Wiesen-Veilchen

Viola mirabilis

violka divotvárná

Wunder-Veilchen

Viola odorata

violka vonná

März-Veilchen

Viola reichenbachiana

violka lesní

Wald-Veilchen

syn.: *V. sylvatica* auct.

arch | nat

M | C3 | NT | S2 | 2 | +++

C4a

arch | nat

KOMENTOVANÝ SEZNAM TAXONŮ

Viola riviniana

violka Rivinova
Hain-Veilchen

Viola rupestris

violka písečná
Sand-Veilchen

Travnatá místa, prosvětlené lesy. Historicky byla violka písečná doložena z Kozích stezek, od Podmolí a Havraníků (Daníhelka in Kaplan et al. 2018a) a Kraví hory (Grulich 1997). Recentně zjištěna jen na hřbitově v Horním Břečkově (P. Filippov et R. Němec, 2019, MZ et foto, rev. J. Daníhelka). Grasbewachsene Stellen, lichtdurchflutete Wälder. Historisch wurde das Sand-Veilchen vom Geißsteig, von Podmolí und Havraníky (Daníhelka in Kaplan et al. 2018a) und vom Kühberg nachgewiesen (Grulich 1997). Rezent wurde es nur auf dem Friedhof in Horní Břečkov gefunden (P. Filippov et R. Němec, 2019, MZ et foto, rev. J. Daníhelka).

Viola suavis

violka křovištní
Hecken-Veilchen

Křoviny, okraje cest. Viola křovištní byla doložena na studovaném území teprve nedávno ze Znojma (Pelikánová, 2016, BRNU). Nyní zjištěna v Konicích (R. Němec, 2019, MZ, rev. J. Daníhelka), Sedlešovicích (J. Hummel, 2019, MZ; R. Němec et Z. Musil 2019 MZ; vše rev. J. Daníhelka) a na Hradišti (J. Hummel, 2020, not.). Lze očekávat další šíření. Pozn.: Převažují rostliny s květy světle modrými až modrofialovými, albíni jsou vzácnější. Gebüsche, Wegränder. Das Hecken-Veilchen wurde im Untersuchungsgebiet erst kürzlich aus Znojmo belegt (Pelikánová, 2016, BRNU). Jetzt in Konice (R. Němec, 2019, MZ, rev. J. Daníhelka), Sedlešovice (J. Hummel, 2019, MZ; R. Němec et Z. Musil 2019 MZ; alle rev. J. Daníhelka) und Hradiště (J. Hummel, 2020, not.) gefunden. Eine weitere Verbreitung ist zu erwarten. Anm.: Es überwiegen Pflanzen mit hellblauen bis blauviolett Blüten, Albinos sind seltener.

M | C3 | NT

M | neo | nat

Viola tricolor* subsp. *saxatilis

violka trojbarevná skalní
Felsen-Wild-Stiefmütterchen
syn.: *V. saxatilis*

Skalní terásky a štěrbin, vzácně i na loukách u Dyje (kam se dostala z výše položených míst). Felsabsätze und -spalten, selten auch auf den Wiesen an der Thaya (wo sie von höher gelegenen Stellen hingelangt ist).

Viola xscabra

Kříženec *V. hirta* × *V. odorata*. Zejména na jihovýchodě studovaného území tvoří hybridní roje, např. u Hnanic (R. Němec et P. Filippov, 2019, MZ, rev. J. Daníhelka). Kreuzung *V. hirta* × *V. odorata*. Insbesondere im Südosten des Untersuchungsgebiets bildet sie Hybridschwärme, z. B. bei Hnanice (R. Němec et P. Filippov, 2019, MZ, rev. J. Daníhelka).

Viola xwittrockiana

violka zahradní
Garten-Stiefmütterchen

Hojně se pěstuje a zplaňuje.
Wird häufig gepflanzt und verwildert.

Viscaria vulgaris

smolnička obecná
Gewöhnlich-Pechnelke
syn.: *Lychnis viscaria*

Viscum album* subsp. *abietis

jmelí bílé jedlové
Tannen-Mistel
syn.: *V. abietis*, *V. subsp. abietis*

Viscum album* subsp. *austriacum

jmelí bílé borovicové
Föhren-Mistel
syn.: *V. laxum*, *V. laxum* subsp. *laxum*

C3 *Vitis vinifera*

réva vinná
Echt-Weinrebe

Vinice, místy přežívá v křovinách a na úhorech na místě bývalých kultur. Pozn.: Zplanělé rostliny nejčastěji představují podnože zmlazující po vykloučení vinohradů, jedná se zejména o severoamerické druhy: *Vitis riparia* a *V. berlandieri*, vzácněji *V. rupestris* nebo asijskou *V. amurensis*, jejich vzájemné hybridy či křížence s evropskou révou *Vitis vinifera*. Weinberge, überlebt stellenweise in Gebüsch und auf Brachen an Stellen früherer Kulturen. Anm.: Verwilderte Pflanzen sind meist Wurzelaustritte, die sich nach dem Roden von Weinbergen ausbilden. Es handelt sich insbesondere um nordamerikanische Arten: *Vitis riparia* und *V. berlandieri*, seltener um *V. rupestris* oder die asiatische *V. amurensis*, ihre gegenseitigen Hybriden oder um Hybriden mit der europäischen Rebe *Vitis vinifera*.

arch | cas

M | neo | cas

M | neo | cas

Vulpia myuros

mrvka myší ocásek
Mäuse-Federschwingel

Okraje cest, narušená místa v suchých trávnících, na kyselých podkladech. U Znojma a Konic druh zaznamenal již Oborný (1883–1886), později však vymizela a potvrzena byla až na přelomu 80. a 90. let 20. st. vzácně u Konic (Grulich 1997). Po r. 2014 lokalit postupně přibývalo (např. Popice, Havraníky a Mašovice, R. Němec, not.) a dále se šíří, v průběhu výzkumu byla doložena až v Lukově (P. Filippov et R. Němec, 2019, MZ). Wegränder, gestörte Stellen in Trockenrasen, auf sauren Substraten. Bei Znojmo und Konice wurde die Art bereits von Oborný (1883–1886) verzeichnet, aber später verschwand sie und wurde erst um die Wende der 1980er und 1990er Jahre selten bei Konice bestätigt (Grulich 1997). Nach 2014 nahm die Anzahl der Lokalitäten allmählich zu (z. B. Popice, Havraníky und Mašovice, R. Němec, not.) und sie breitet sich weiter aus. Während unserer Forschung wurde sie bis Lukov dokumentiert (P. Filippov et R. Němec, 2019, MZ).

M | arch | nat | C3 | NT | 3

C3

C4a

Xanthium strumarium M | arch | cas | C1 | EN | 1řepeň durkoman
Gewöhnliche Spitzklette

Úhory, ruderalní stanoviště. Z okolí Znojma řepeň durkoman znali už staří autoři (Oborny 1883–1886; Himmelbaur et Stumme 1923), byla zde zaznamenána i později (Grulich 1997), lokalit dále přibývá směrem na jihovýchod od Znojma (Němec et al. 2014). V době tohoto výzkumu rostla pouze na úhory na Mašovické střelnici.

Brachen, ruderale Standorte. Aus der Umgebung von Znojmo war die Gewöhnliche Spitzklette bereits alten Autoren bekannt (Oborny 1883–1886; Himmelbaur et Stumme 1923). Sie wurde hier auch später verzeichnet (Grulich 1997). Die Anzahl der Lokalitäten nimmt von Znojmo nach Südosten weiter zu (Němec et al. 2014). Zum Zeitpunkt dieser Forschung wuchs sie nur auf einer Brache auf dem ehemaliger Militärschießplatz Mašovická střelnice.

Xeranthemum annuum M | (C1)suchokvět roční
Spreublume

Pěstovaná okrasná letnička. Suchokvět snadno zplaňuje z kultury, takto byl zaznamenán už na počátku 20. st. v Gránickém údolí (A. Oborny, 1909, MZ) a později v Popicích (Grulich 1997). Vzácně a přechodně z kultury uniká i dnes, např. Havraníky (R. Němec et L. Hrouda, 2020, not.).

Kultivierte einjährige Zierpflanze. Die Spreublume verwildert leicht aus der Kultur. So wurde sie schon zu Beginn des 20. Jahrhunderts im Gránické údolí (A. Oborny, 1909, MZ) und später in Popice verzeichnet (Grulich 1997). Sie entkommt auch heute noch selten und vorübergehend aus der Kultur, z. B. in Havraníky (R. Němec et L. Hrouda, 2020, not.).

Zannichellia palustris Mšejdračka bahenní
Sumpf-Teichfaden

Stojaté vody, často silně eutrofizované. Šejdračka byla na studovaném území doložena až v devadesátých letech 20. st. J.

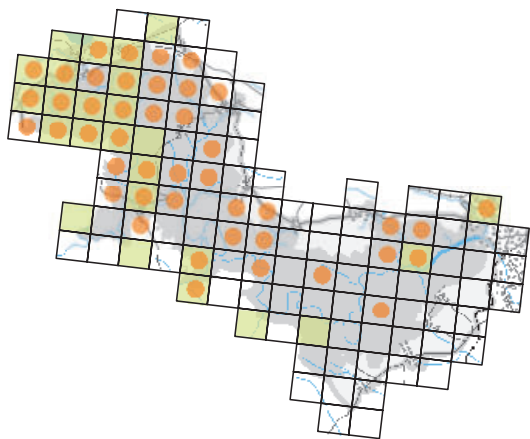
Rydlem ze sádek ve Vranově nad Dyjí a z Čížovského rybníka (Kaplan in Kaplan et al. 2019b). V sádkách byla potvrzena i naším výzkumem a nově jsme ji doložili i v rybníce Horní Jejkal (R. Němec et P. Filippov, 2019, MZ).

Stehende, oft stark eutrophierte Gewässer. Der Teichfaden wurde im Untersuchungsgebiet erst in den 1990er Jahren von J. Rydlo aus den Setzteichen in Vranov nad Dyjí und aus dem Teich Čížovský rybník nachgewiesen (Kaplan in Kaplan et al. 2019b). In den Setzteichen wurde er auch durch unsere Forschung bestätigt. Neu haben wir ihn auch im Teich Horní Jejkal belegt (R. Němec et P. Filippov, 2019, MZ).

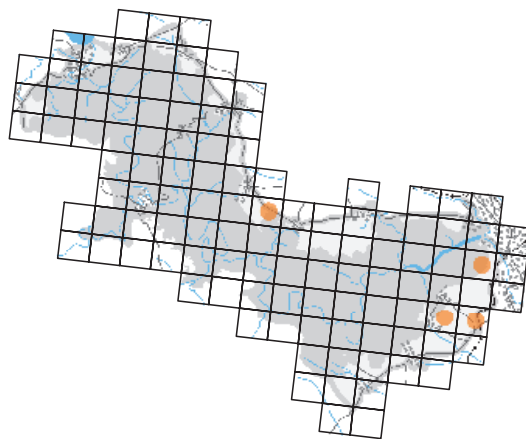
Zea mays M | neo | caskukuřice setá
Mais

Běžně se pěstuje a přechodně zplaňuje.
Wird gemeinhin angebaut und verwildert vorübergehend.

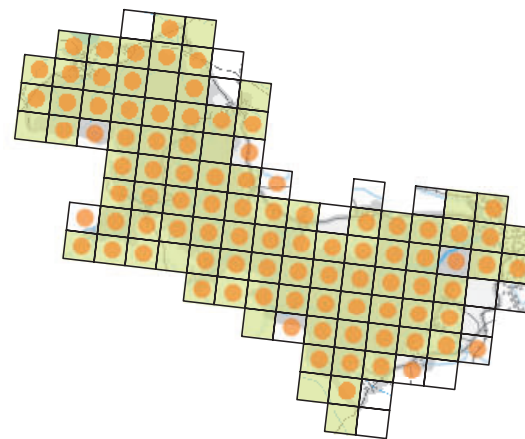
MAPY ROZŠÍŘENÍ

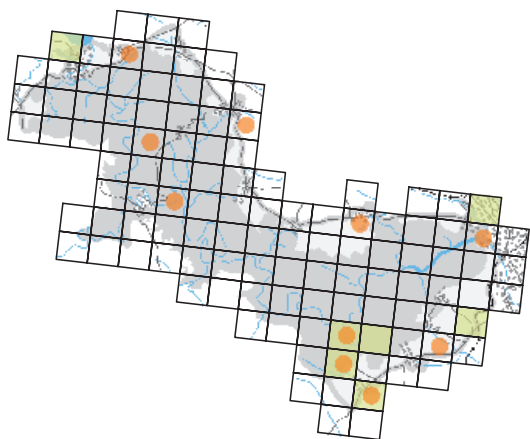
Abies alba
jedle bělokorá
Weiß-Tanne

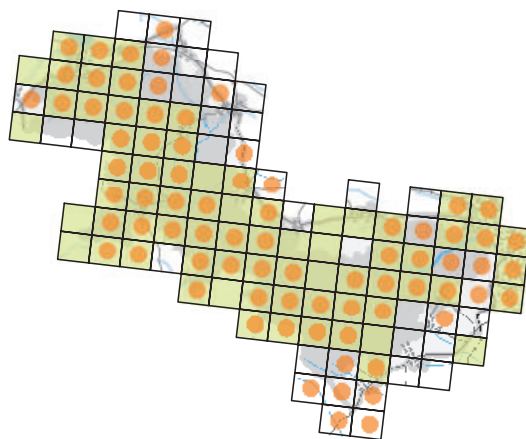
Abutilon theophrasti
mračník Theophrastův
Europa-Samtpappel

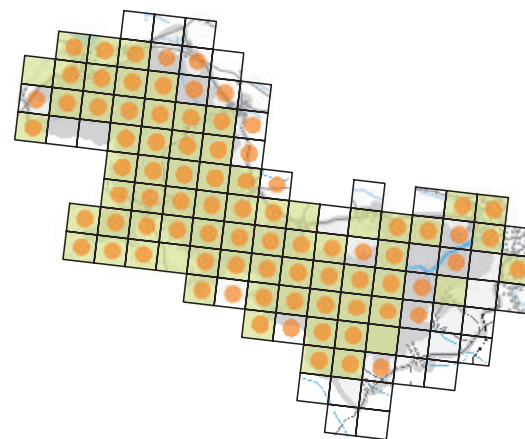
Acer campestre
javor babyka
Feld-Ahorn

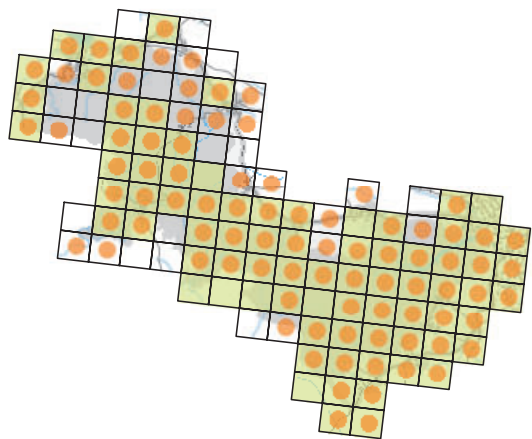
Acer negundo
javor jasanolistý
Eschen-Ahorn

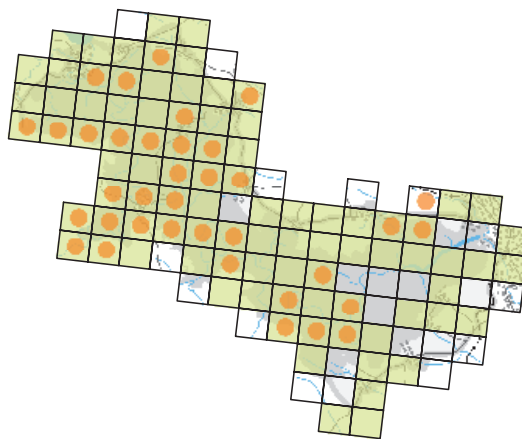
Acer platanoides
javor mlíč
Spitz-Ahorn

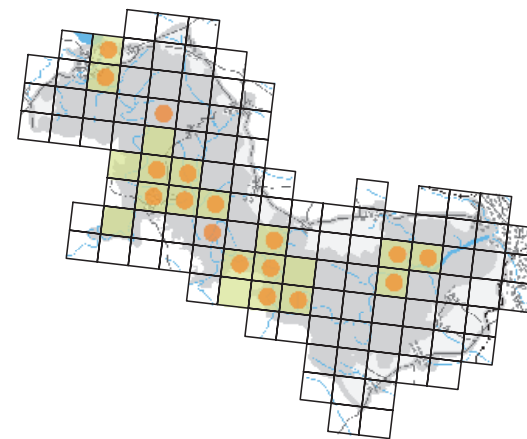
Acer pseudoplatanus
javor klen
Berg-Ahorn

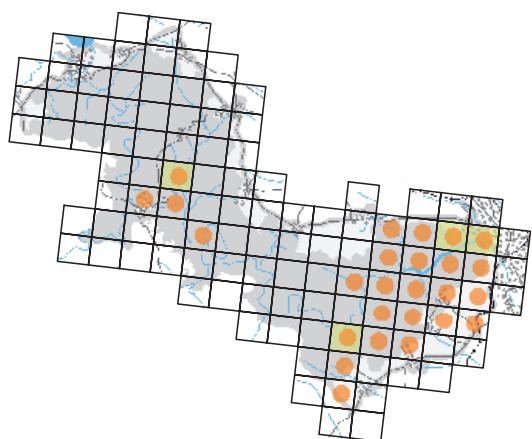
Achillea collina
řebříček chlumní
Hügel-Echt-Schafgarbe

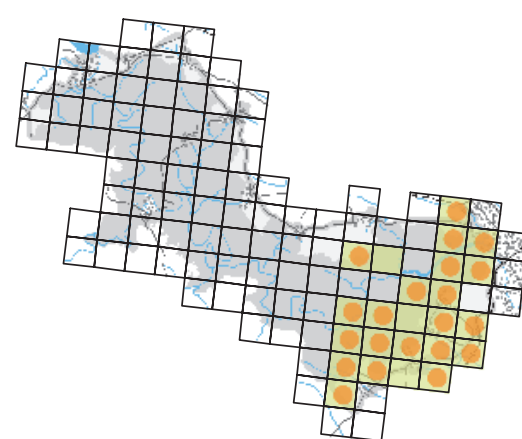
Achillea millefolium
řebříček obecný
Eigentliche Echt-Schafgarbe

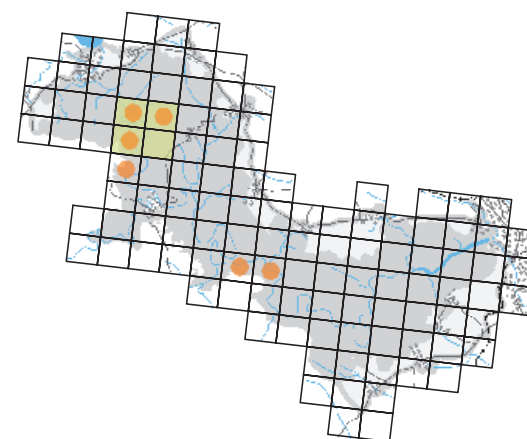
Achillea nobilis
řebříček sličný
Edel-Schafgarbe

Achillea pannonica
řebříček panonský
Pannonische Echt-Schafgarbe

Achillea setacea
řebříček štetinolistý
Feinblättrige Echt-Schafgarbe

Achillea styriaca
řebříček vratičolistý
Steirische Echt-Schafgarbe

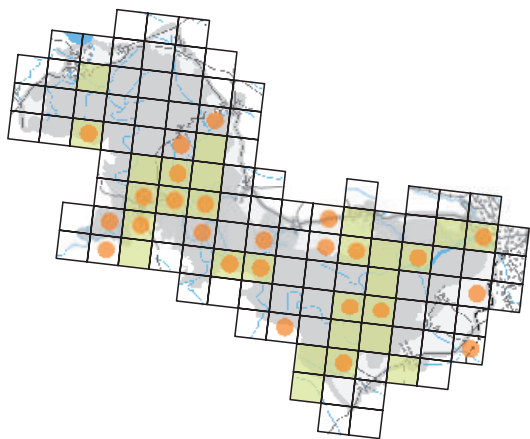
C3 2

C3 3

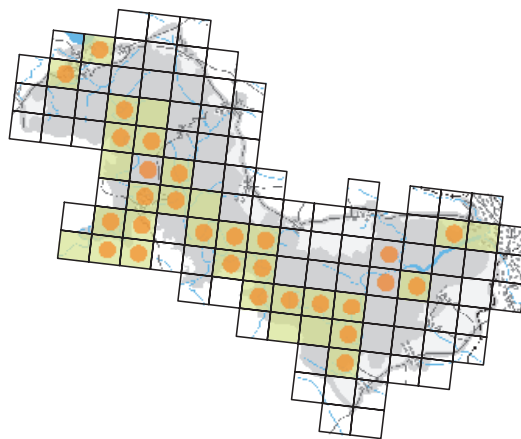
C3 2 NT

C3 3

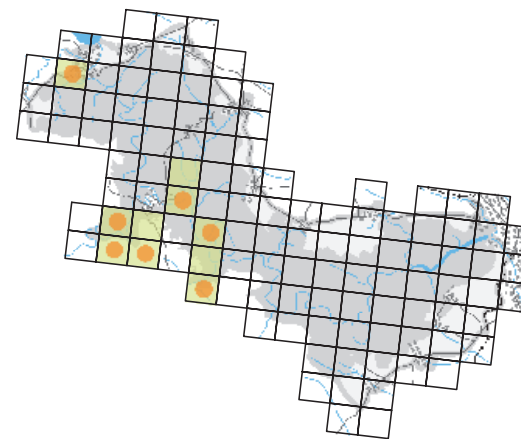
MAPY ROZŠÍŘENÍ

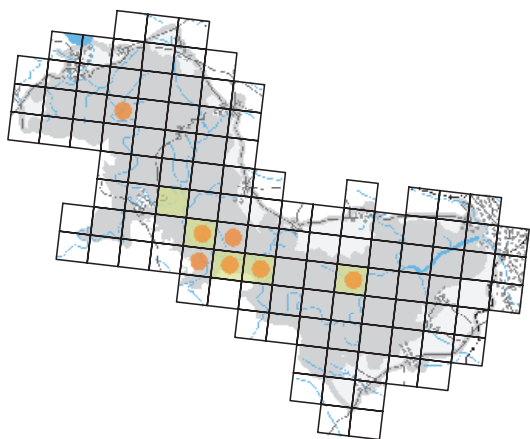
Aconitum arvensis
pamětník rolní
Gewöhnlich-Steinquendel

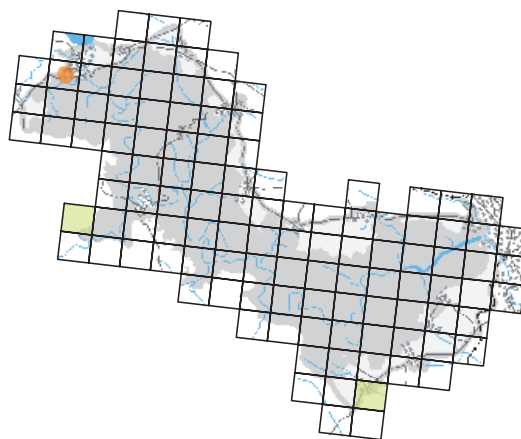
Aconitum anthora
oměj jedhoj
Gegengift-Eisenhut

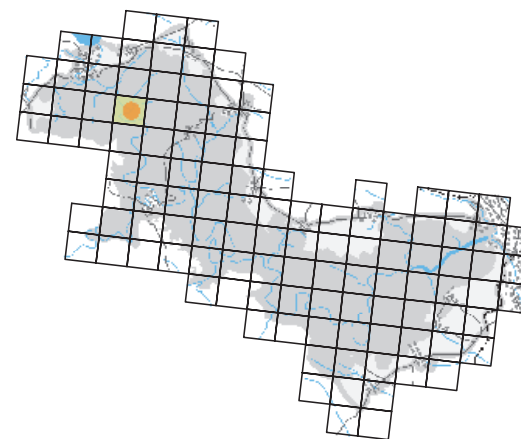
Aconitum lycoctonum* subsp. *lycoctonum
oměj vlčí mor pravý
Eigentlicher Wolfs-Eisenhut

Aconitum variegatum
oměj pestrý
Bunt-Eisenhut

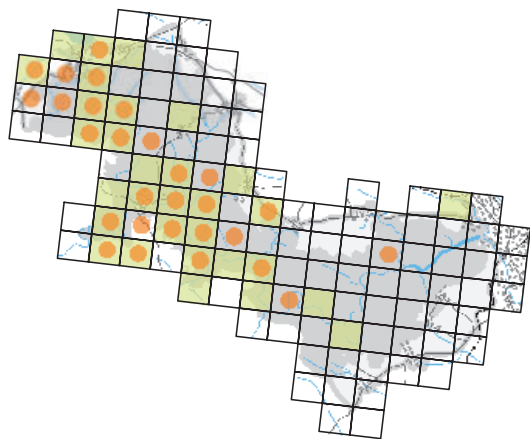

Acorus calamus
puškvorec obecný
Arznei-Kalmus

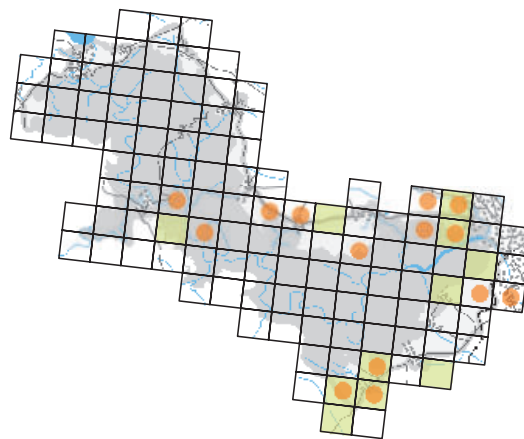

Actaea europaea
ploštičník evropský
Wanzenkraut

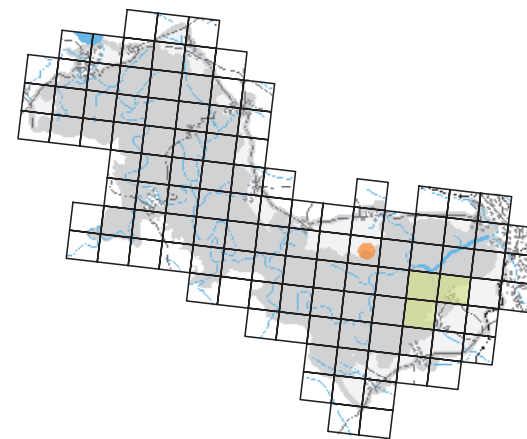

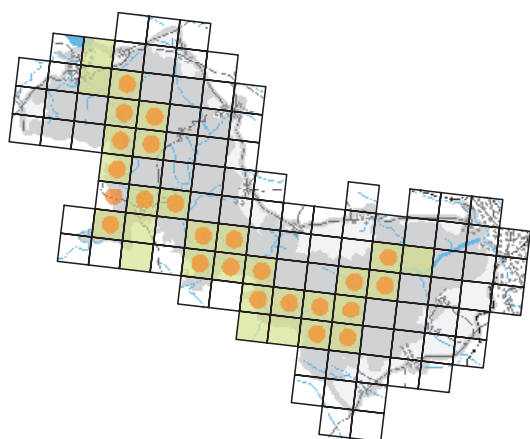
Actaea spicata
samorostlík klasnatý
Echt-Christophskraut

Adonis aestivalis
hlaváček letní
Sommer-Adonis

Adonis flammea
hlaváček plamenný
Scharlach-Adonis

Adoxa moschatellina
pižmovka mošusová
Moschuskraut

Aegopodium podagraria
bršlice kozí noha
Geißfuß

Aesculus hippocastanum
jírovec maďal
Balkan-Roskastanie

C3 3r! NT arch nat

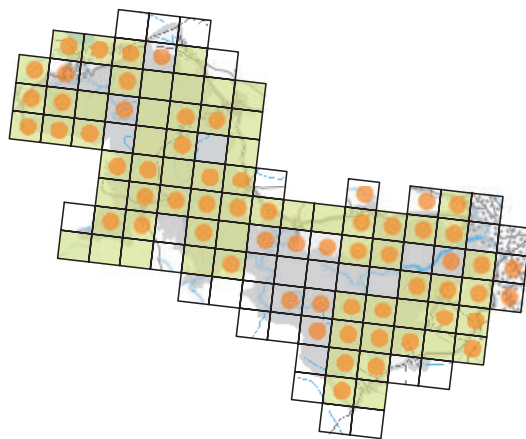
C1 2 CR arch cas

neo nat

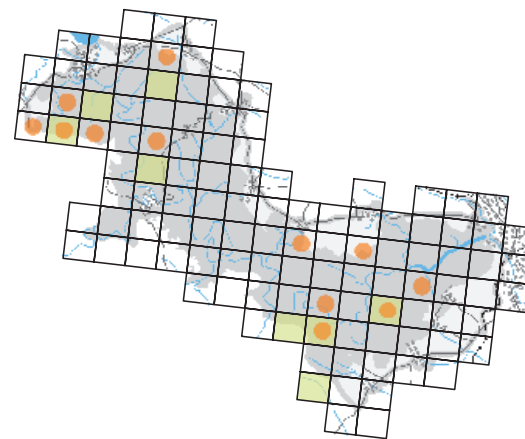
MAPY ROZŠÍŘENÍ

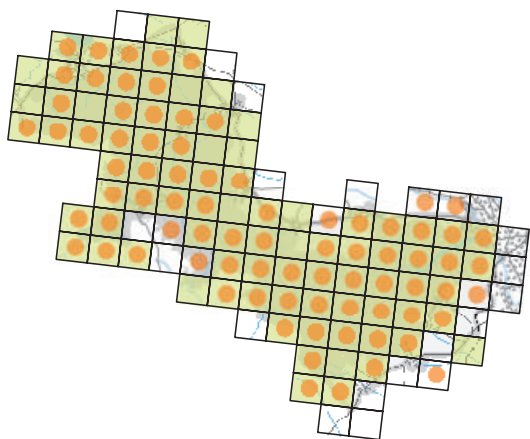
***Aethusa cynapium* agg.**

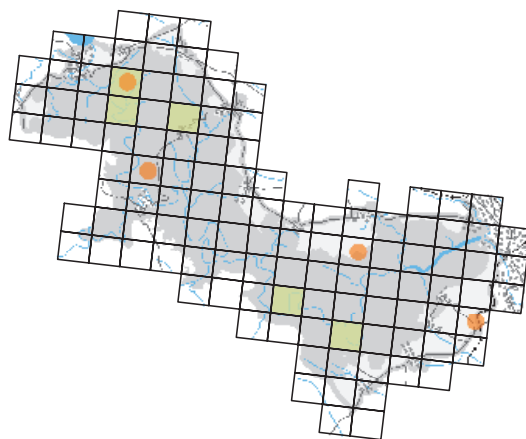
Agrimonia eupatoria
řepík lékařský
Echt-Odermennig

Agrostis canina
psineček psí
Sumpf-Straußgras

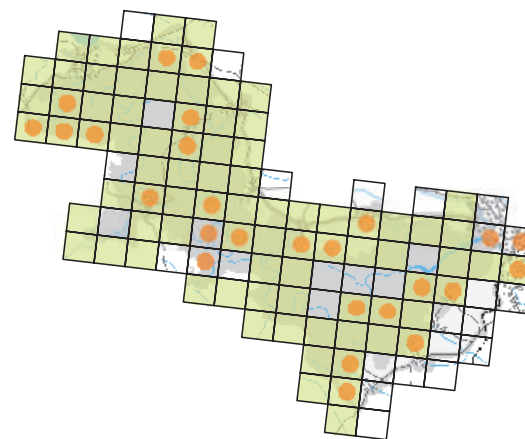

Agrostis capillaris
psineček tenký
Rot-Straußgras

Agrostis gigantea
psineček velký
Riesen-Straußgras

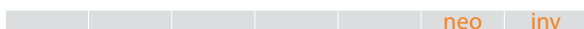
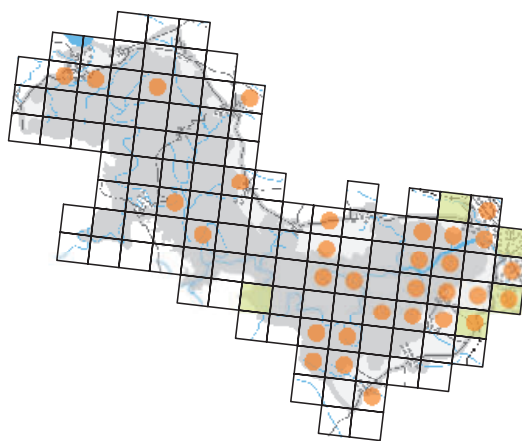
neo nat

Agrostis stolonifera
psineček výběžkatý
Kriech-Straußgras

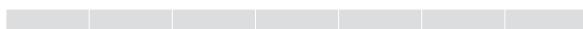
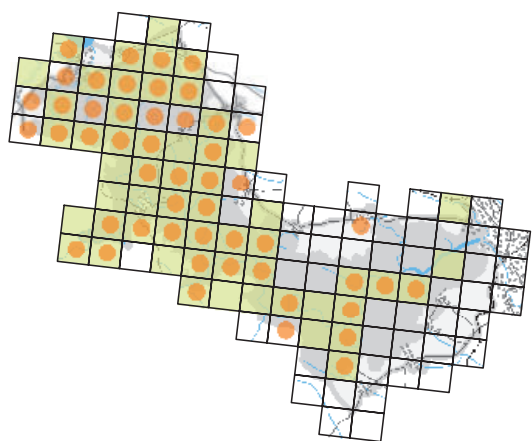
Agrostis vinealis
psineček tuhý
Heide-Straußgras

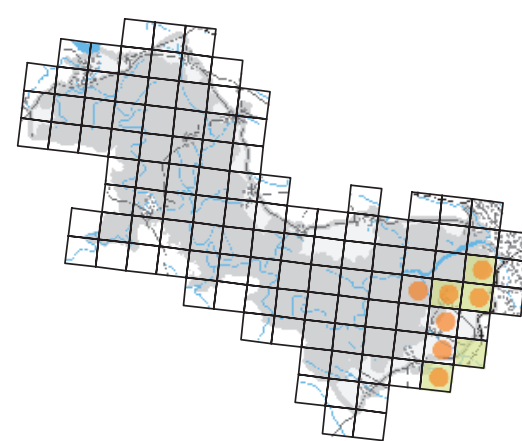
Ailanthus altissima
pajasan žláznatý
Hoch-Götterbaum

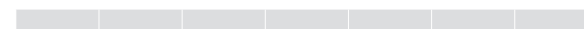
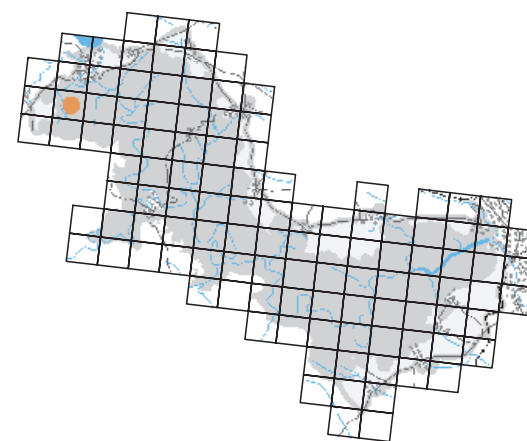
Ajuga genevensis
zběhovec lesní
Zottel-Günsel

Ajuga reptans
zběhovec plazivý
Kriech-Günsel

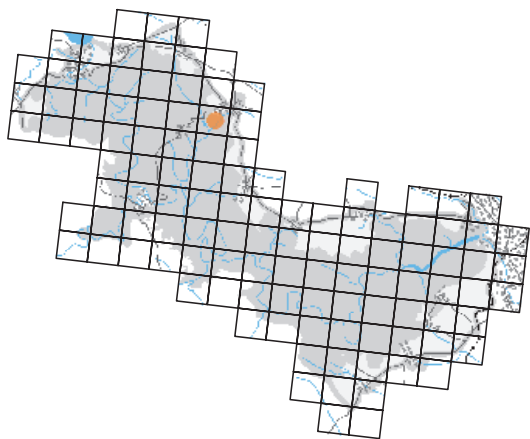

Alcea biennis
topolovka bledá
Blass-Pappelrose

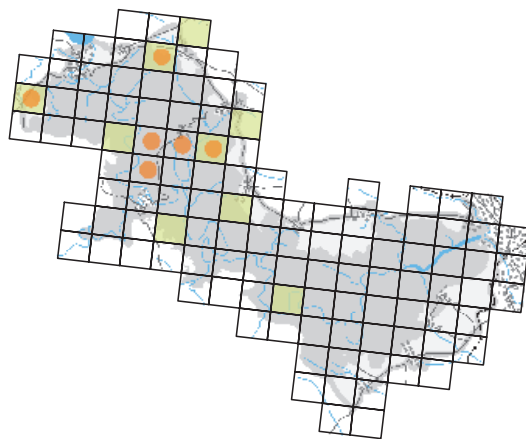
Alchemilla acutiloba
kontryhel ostrolaločný
Spitzlappen-Frauenmantel

MAPY ROZŠÍŘENÍ

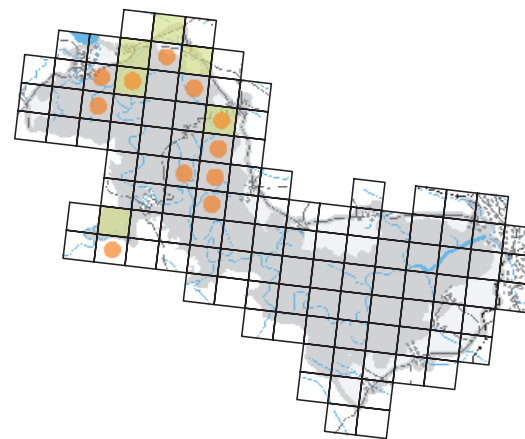

C4b

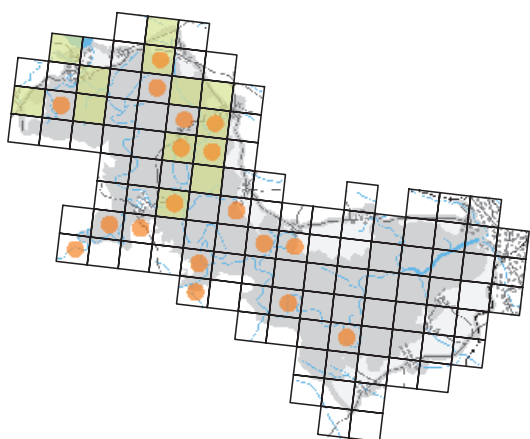
Alchemilla filicaulis* subsp. *filicaulis
kontryhel tenkolodyžný pravý
Gewöhnlicher Fadenstängel-Frauenmantel

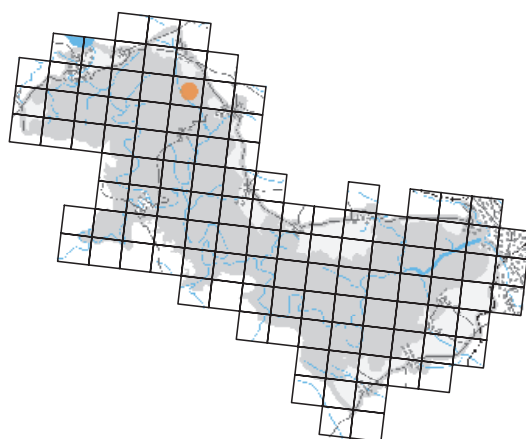
Alchemilla glaucescens
kontryhel sivý
Filz-Frauenmantel

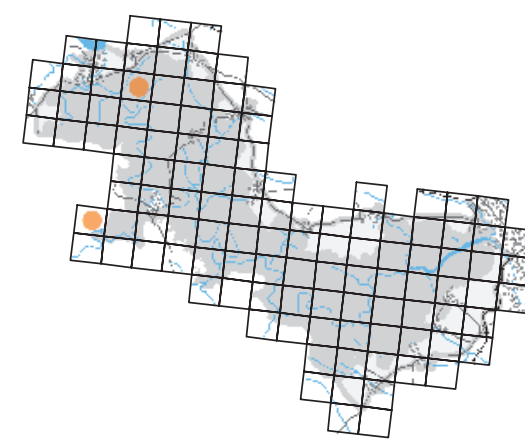
Alchemilla micans
kontryhel třpytivý
Zierlich-Frauenmantel

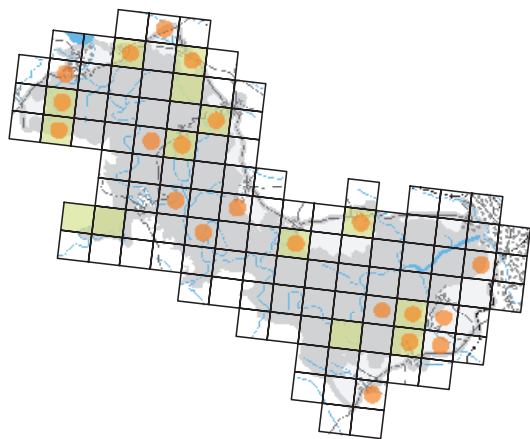
Alchemilla monticola
kontryhel pastviný
Bergwiesen-Frauenmantel

Alchemilla subcrenata
kontryhel vroubkovaný
Kerzbahn-Frauenmantel

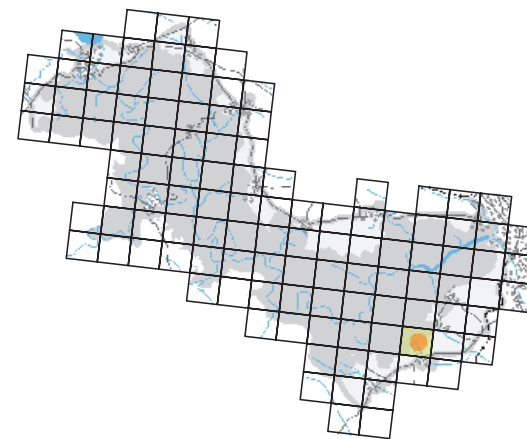
Alchemilla xanthochlora
kontryhel žlutozelený
Gelbgrün-Frauenmantel

Alisma plantago-aquatica
žabník jitrocelový
Gewöhnlich-Froschlöffel

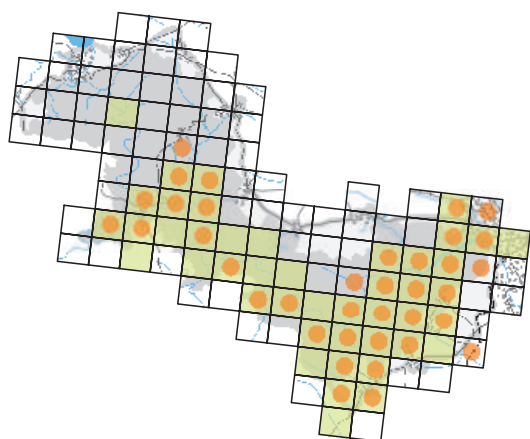

Alliaria petiolata
česnáček lékařský
Lauchkraut

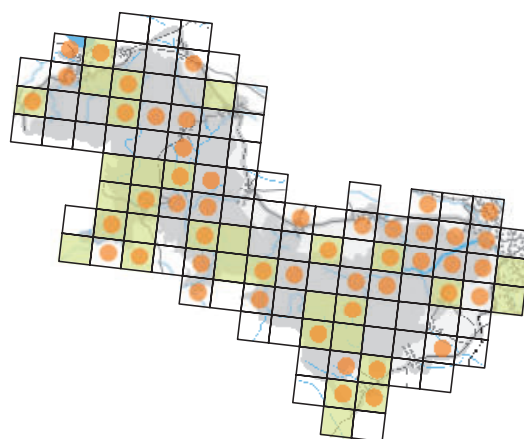
Allium angulosum
česnek hranatý
Kanten-Lauch

§2 C3 2 NT

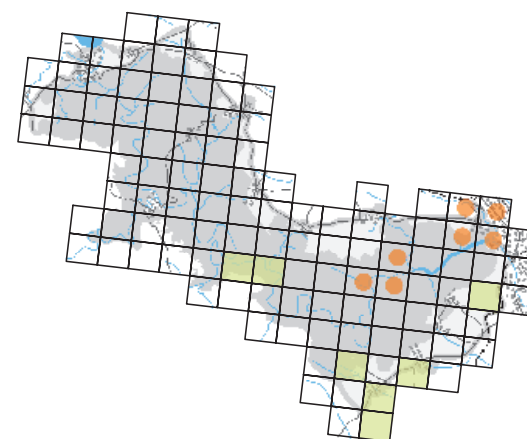

Allium flavum
česnek žlutý
Gelb-Lauch

C3 NT

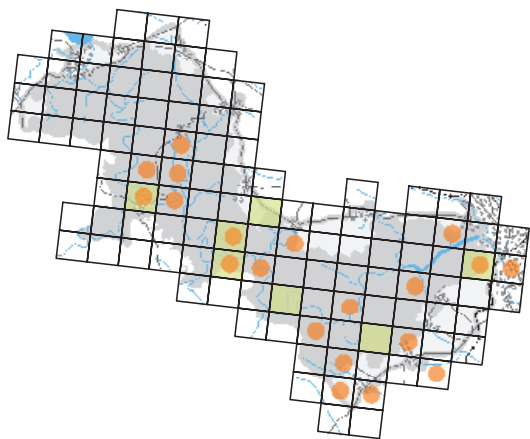
Allium oleraceum
česnek planý
Glocken-Lauch

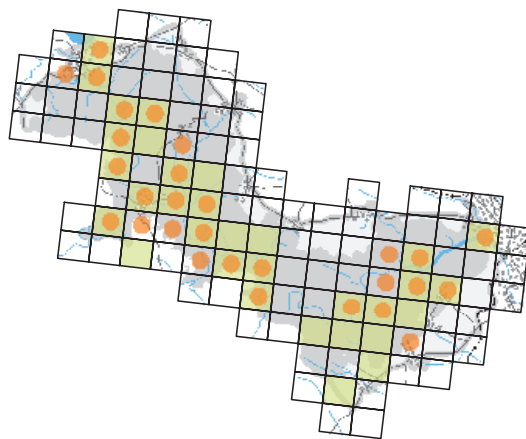
Allium rotundum
česnek kulovitý
Rund-Lauch

C3 3 NT

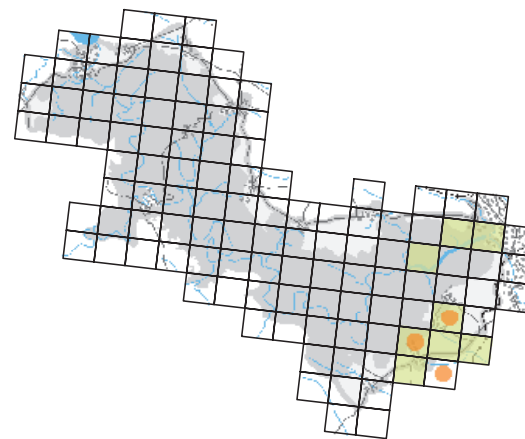
MAPY ROZŠÍŘENÍ

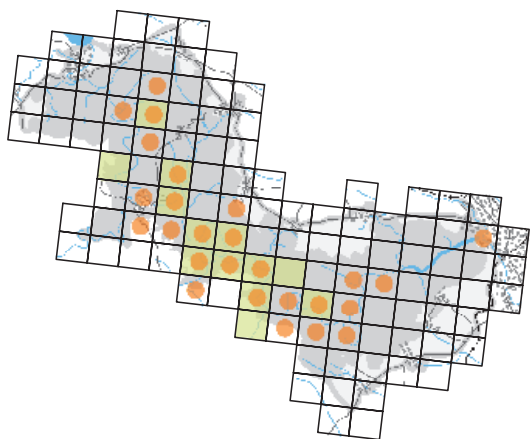
Allium scorodoprasum
 česnek ořešec
 Schlangen-Lauch

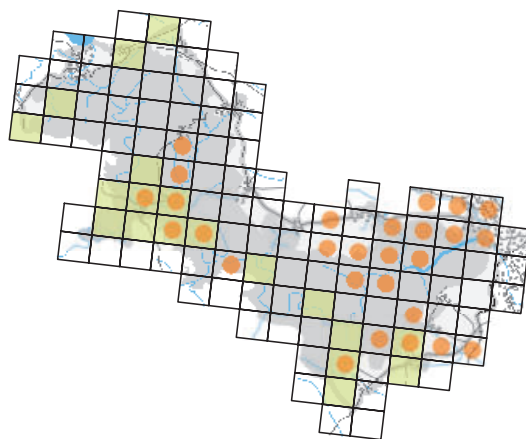
Allium senescens subsp. montanum
 česnek šerý horský
 Berg-Lauch

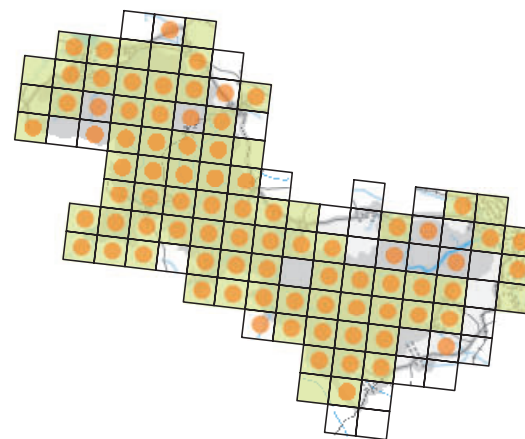
Allium sphaerocephalon
 česnek kulatohlavý
 Kugel-Lauch

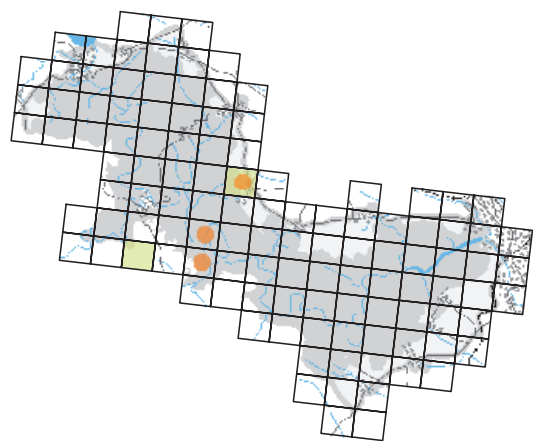
Allium ursinum
 česnek medvědí
 Bär-Lauch

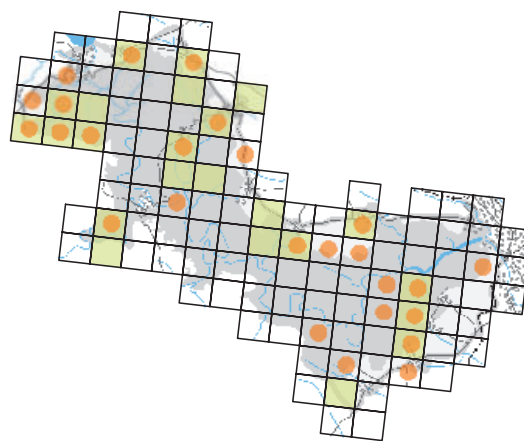
Allium vineale
 česnek viničný
 Weinberg-Lauch

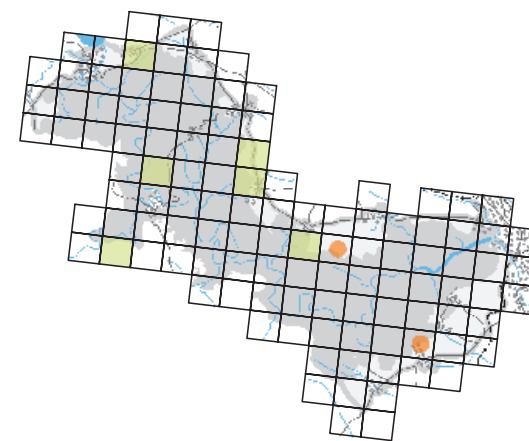
Alnus glutinosa
 olše lepkavá
 Schwarz-Erle

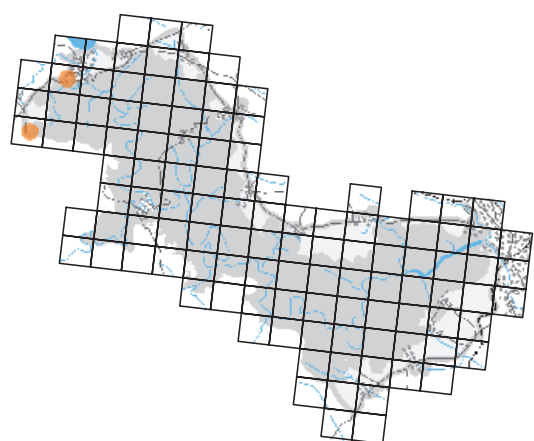
Alnus incana
 olše šedá
 Grau-Erle

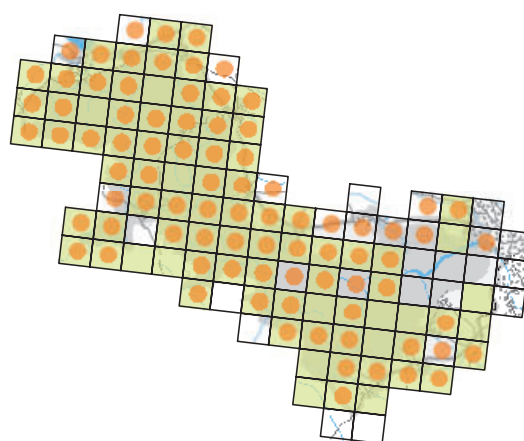
Alopecurus aequalis
 psárka plavá
 Ocker-Fuchsschwanzgras

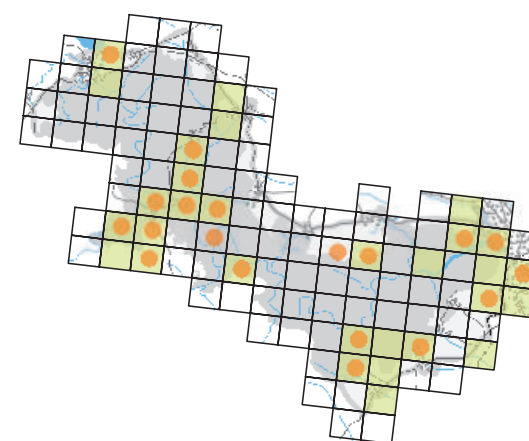
Alopecurus geniculatus
 psárka kolénkatá
 Knick-Fuchsschwanzgras

Alopecurus myosuroides
 psárka polní
 Acker-Fuchsschwanzgras

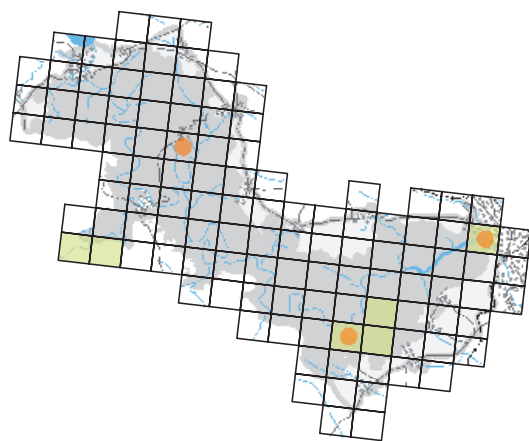
Alopecurus pratensis
 psárka luční
 Wiesen-Fuchsschwanzgras

Alyssum alyssoides
 tařinka kališňí
 Kelch-Steinkraut

arch nat

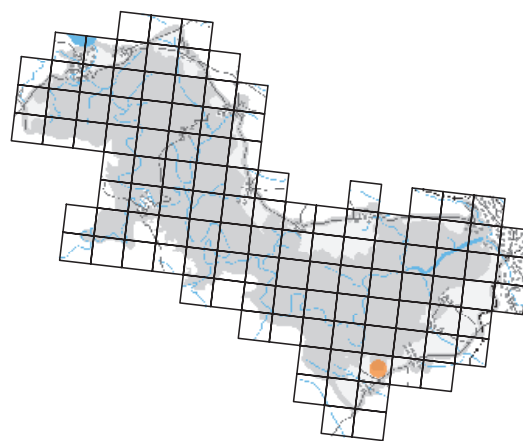
MAPY ROZŠÍŘENÍ

§ C3 3 NT

Alyssum montanum* subsp. *gmelinii

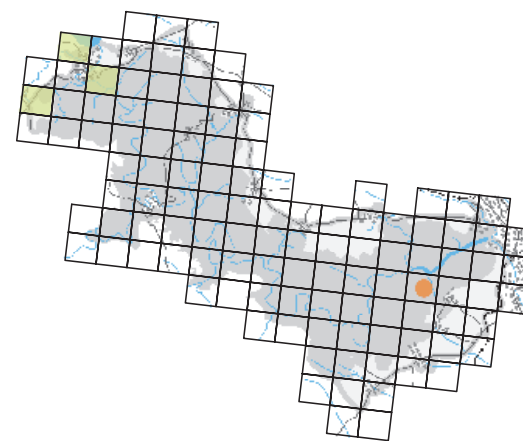
tařinka horská Gmelinova
Sand-Berg-Steinkraut

neo nat

Amaranthus albus

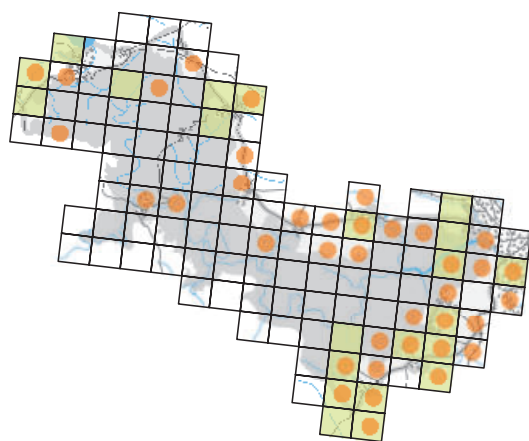
laskavec bílý
Weiß-Amarant

C3 VU arch nat

Amaranthus blitum

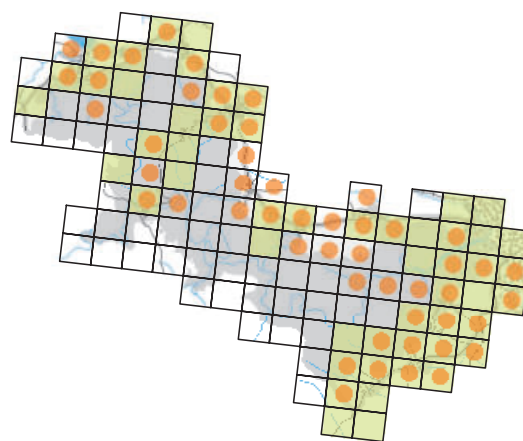
laskavec hrubožel
Stutzblatt-Amarant

neo inv

Amaranthus powellii

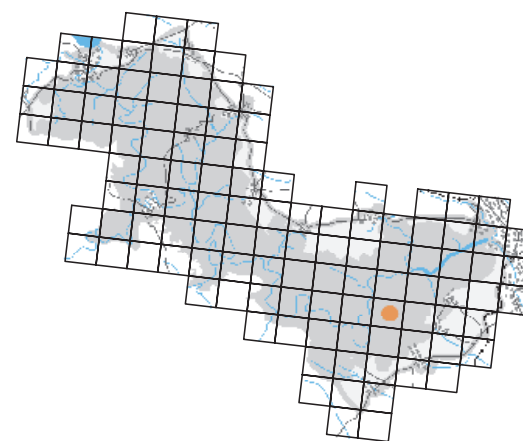
laskavec zelenoklasý
Grünähren-Amarant

neo inv

Amaranthus retroflexus

laskavec ohnutý
Rau-Amarant

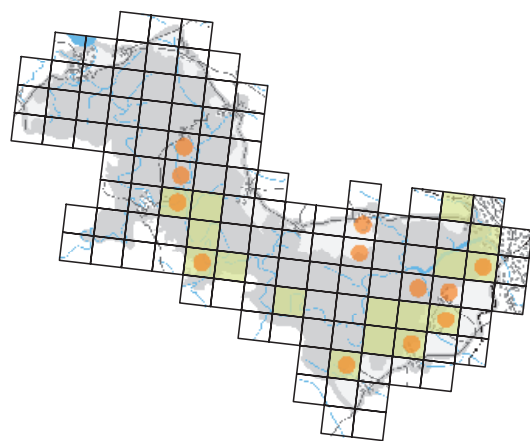

neo inv

Ambrosia artemisiifolia

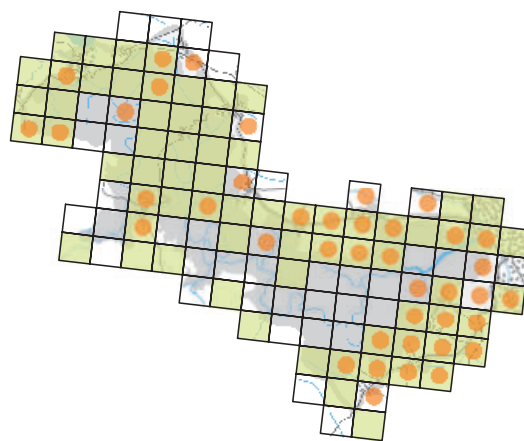
ambrosie peřenolistá
Beifuß-Traubenkraut

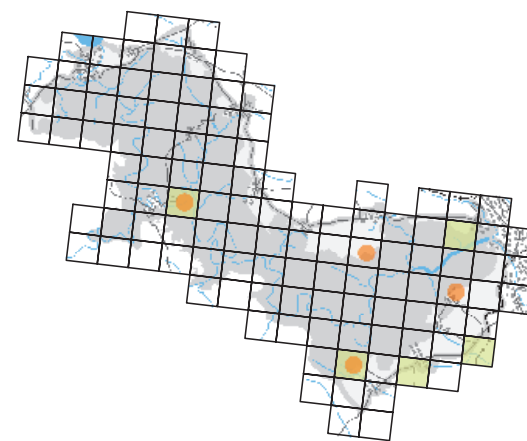
§2 § C1 3 CR

Anacamptis morio
vstavač kukačka
Klein-Hundswurz

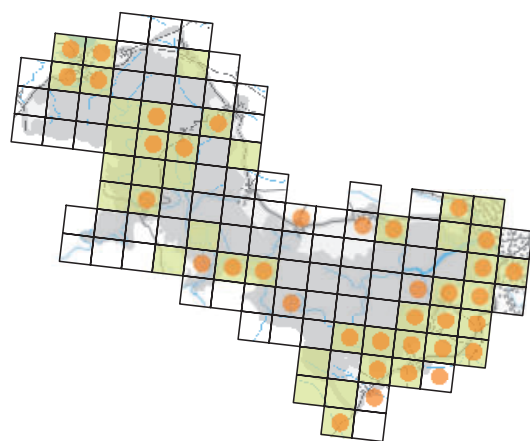
arch nat

Anagallis arvensis
drchnička rolní
Acker-Gauchheil

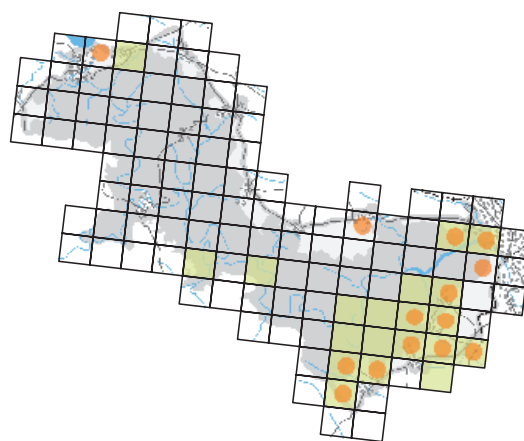
C3 r NT arch nat

Anagallis foemina
drchnička modrá
Blau-Gauchheil

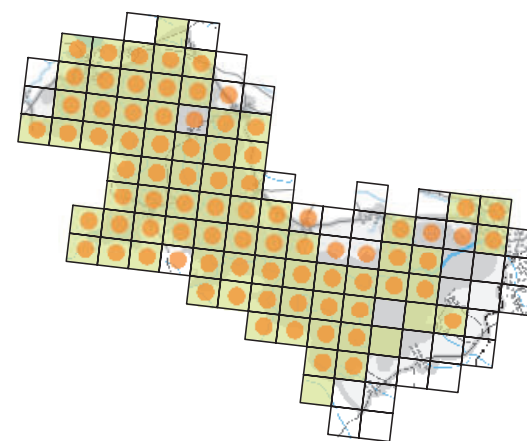
arch nat

Anchusa officinalis
pilát lékařský
Echt-Ochsenszunge

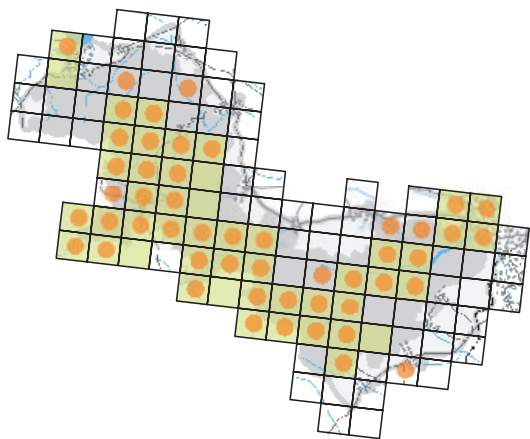
C3 2 NT arch nat

Androsace elongata
pochybek prodloužený
Steppen-Mannsschild

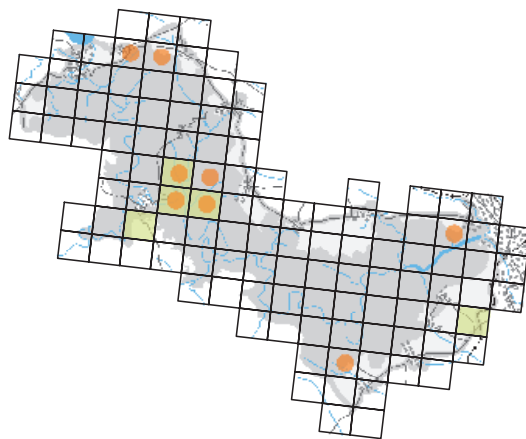

Anemone nemorosa
sasanka hajní
Busch-Windröschen

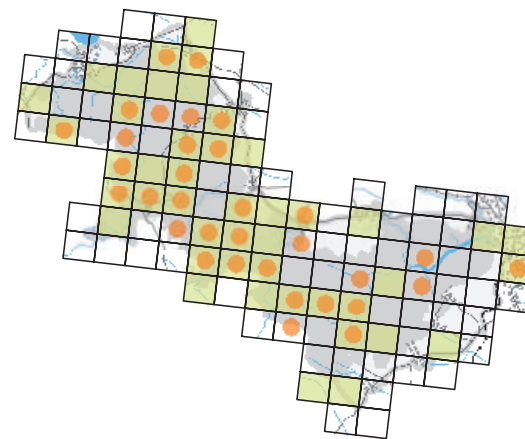
MAPY ROZŠÍŘENÍ

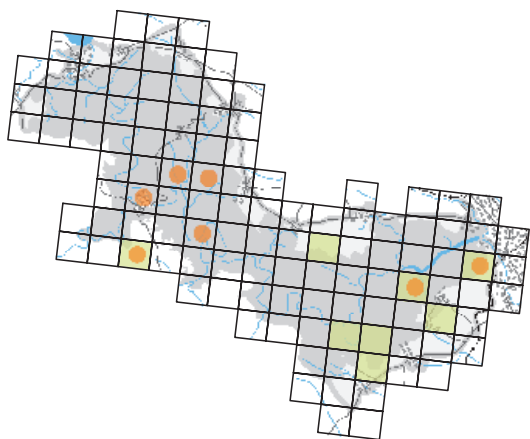
Anemone ranunculoides
sasanka pryskyřníkovitá
Gelb-Windröschen

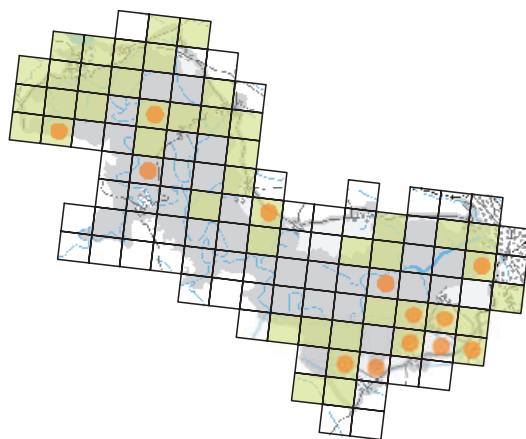
Anemone sylvestris
sasanka lesní
Groß-Windröschen

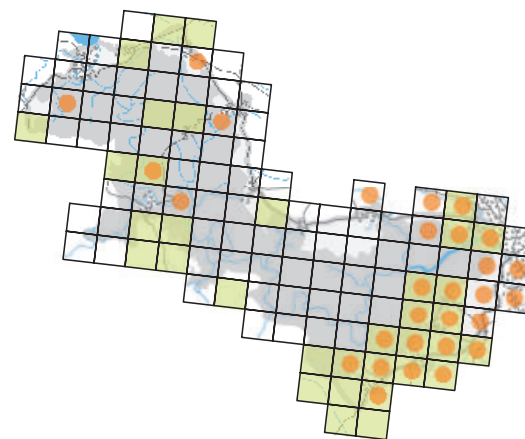
Angelica sylvestris subsp. sylvestris
děhel lesní pravý
Gewöhnliche Wild-Engelwurz

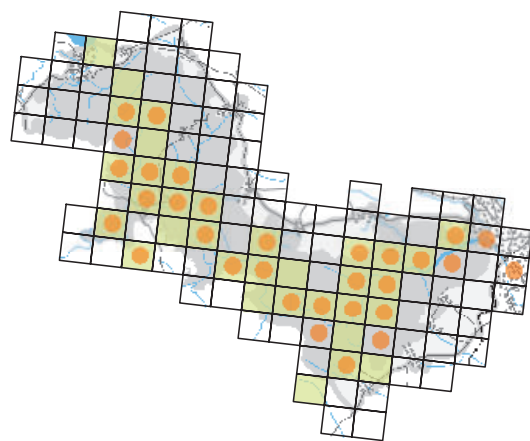
Antennaria dioica
kociánek dvoudomý
Gewöhnlich-Katzenpfötchen

Anthemis arvensis
rmen rolní
Acker-Hundskamille

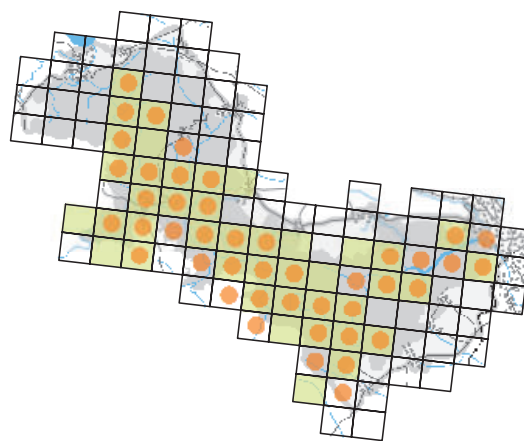

Anthemis austriaca
rmen rakouský
Österreich-Hundskamille

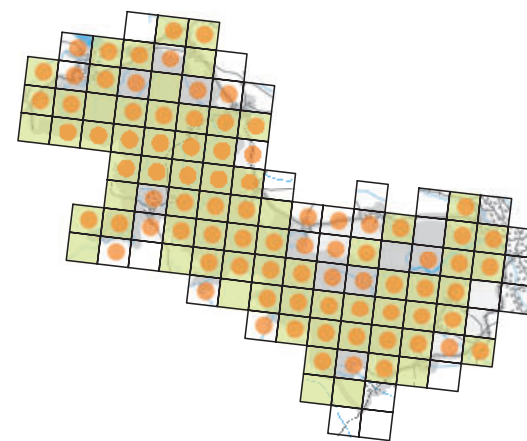
C4a NT

Anthemis tinctoria
rmen barvířský
Färber-Hundskamille

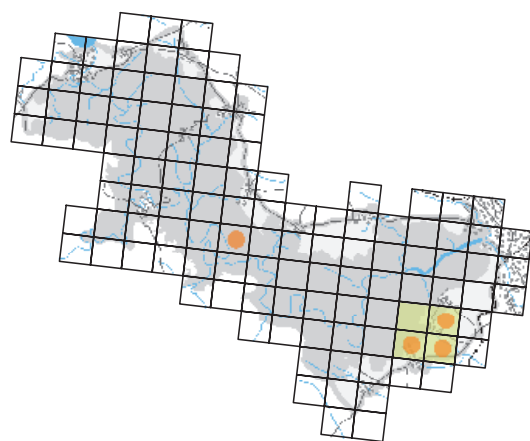

C4a

Anthericum ramosum
běložáčka větevnatá
Rispen-Graslilie

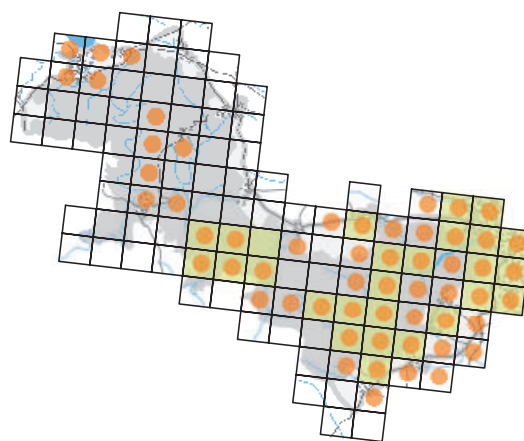

Anthoxanthum odoratum
tomka vonná
Wiesen-Ruchgras

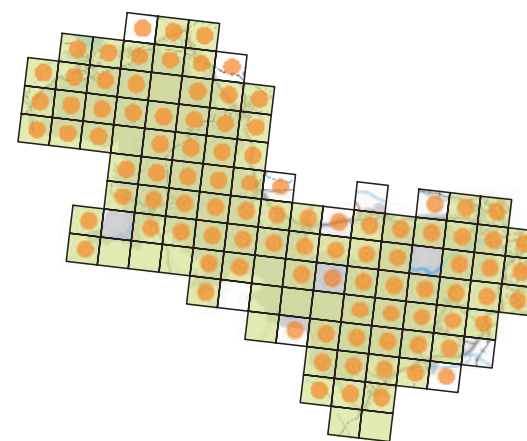
C2 3 EN arch cas

Anthriscus caucalis
kerblík obecný
Hunds-Kerbel

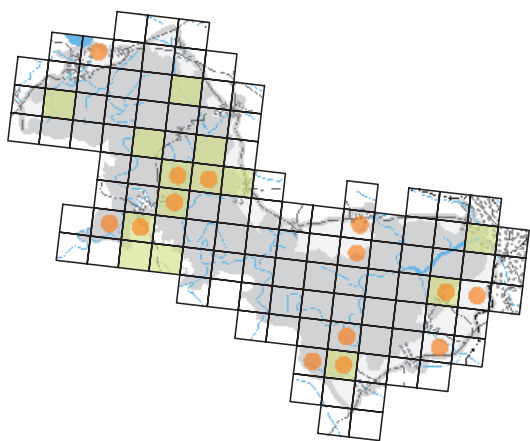
C4a arch nat

Anthriscus cerefolium var. trichocarpus
kerblík třebule štětínoplodý
Echt-Kerbel

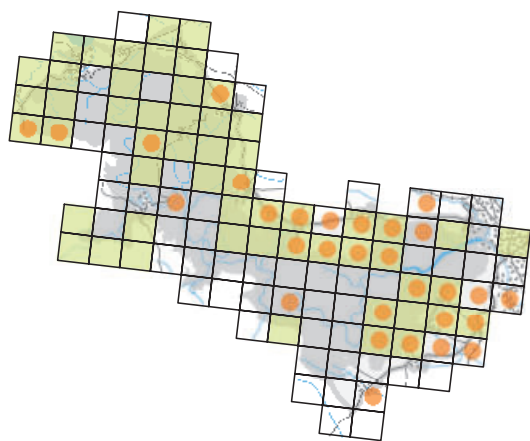

Anthriscus sylvestris
kerblík lesní
Wiesen-Kerbel

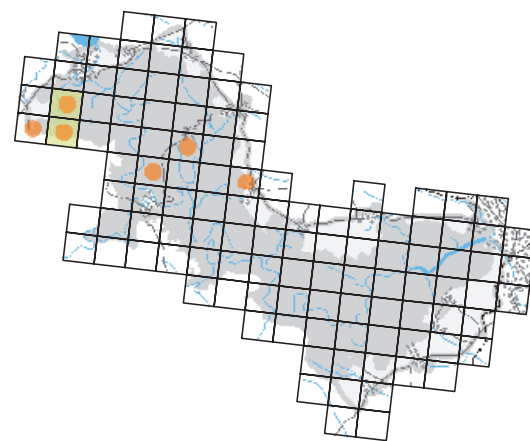
MAPY ROZŠÍŘENÍ

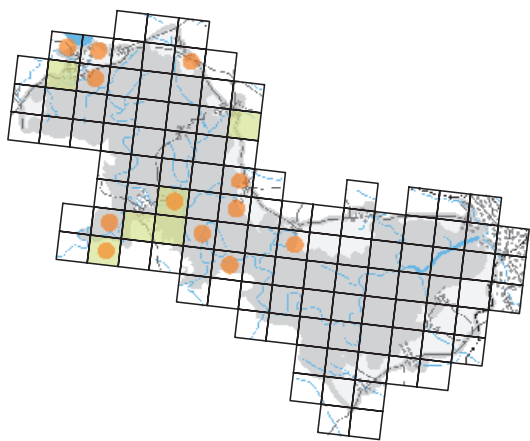
Anthyllis vulneraria
 úročník bolhoj
 Echt-Wundklee

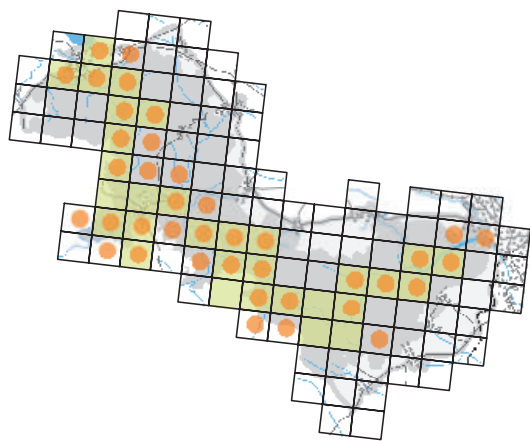
Apera spica-venti
 chundelka metlice
 Gewöhnlich-Windhalm

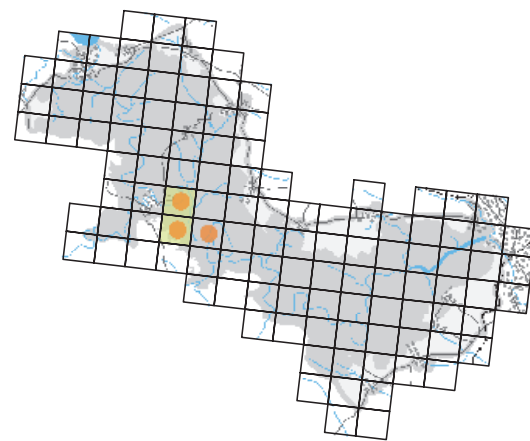
Aphanes arvensis
 nepatrnc rolní
 Gewöhnlich-Ohmkraut

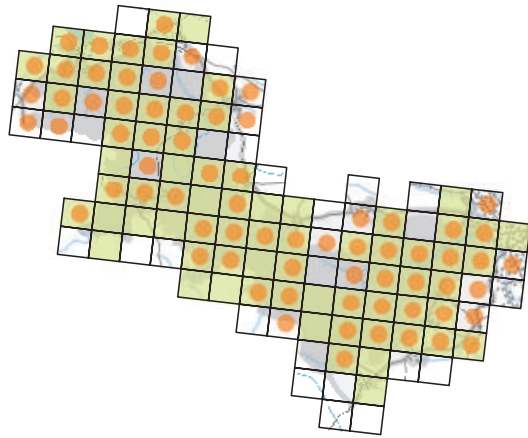
Aquilegia vulgaris
 orlíček obecný
 Gewöhnlich-Akelei

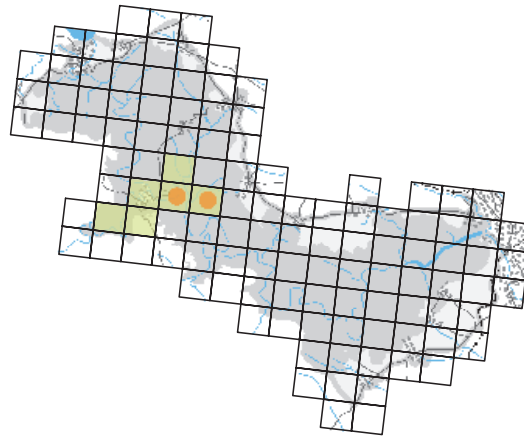
Arabidopsis arenosa* subsp. *arenosa
 řeřišničník písčný pravý
 Sand-Schaumkresse

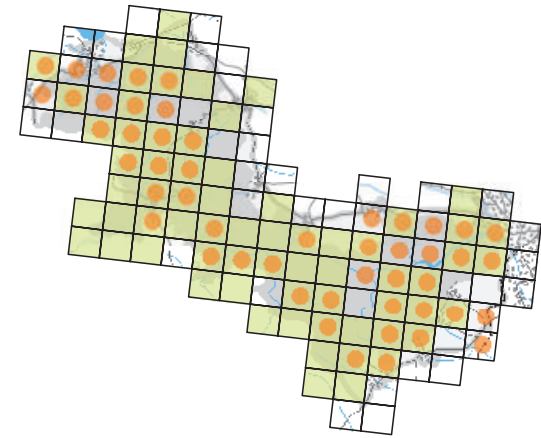
Arabidopsis halleri
 řeřišničník Hallerův
 Kriech-Schaumkresse

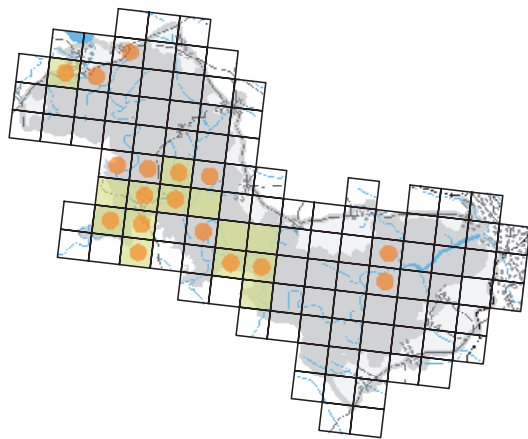
Arabidopsis thaliana
 huseníček rolní
 Acker-Schaumkresse

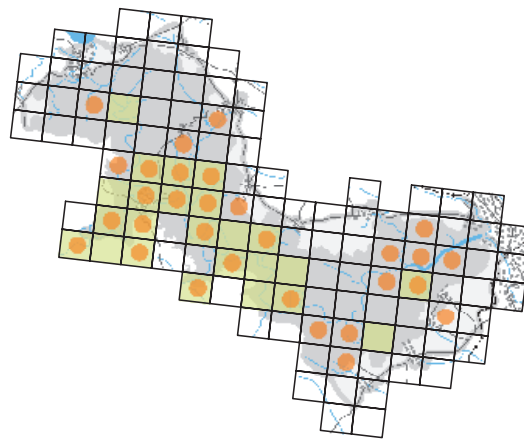
Arabis auriculata
 huseník ouškatý
 Öhrchen-Gänsekresse

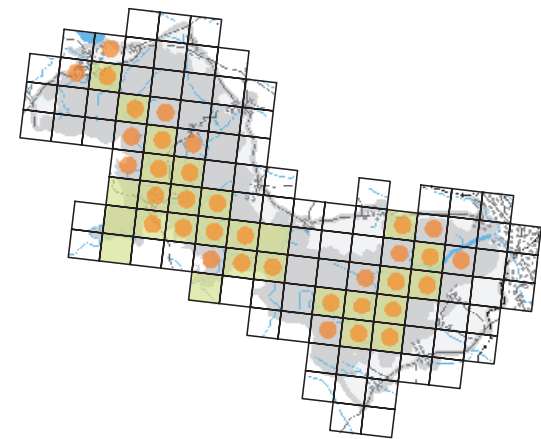
Arabis glabra
 huseník lysý
 Gewöhnlich-Turmkresse

***Arabis hirsuta* agg.**

Arabis pauciflora
 huseník chudokvětý
 Wenigblüten-Kohlkresse

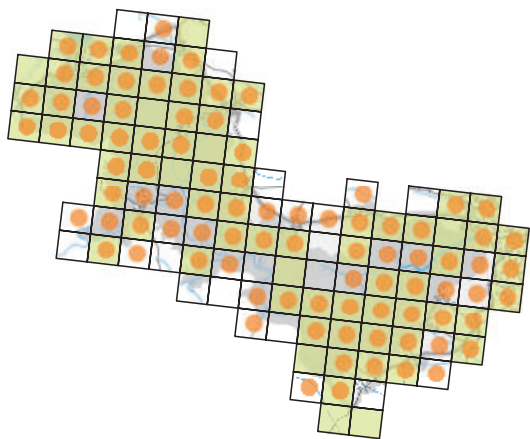
Arabis turrata
 huseník převislý
 Bogenkresse

C3

C3 3 NT

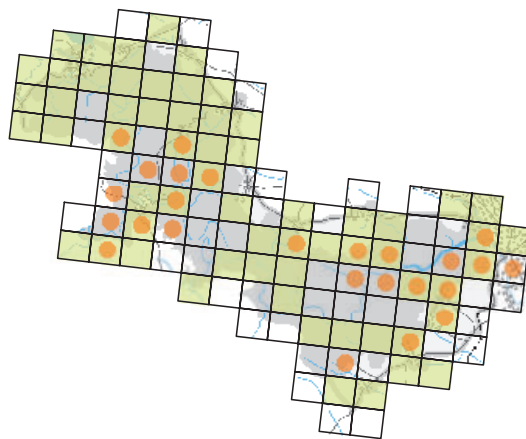
C3 VU

MAPY ROZŠÍŘENÍ

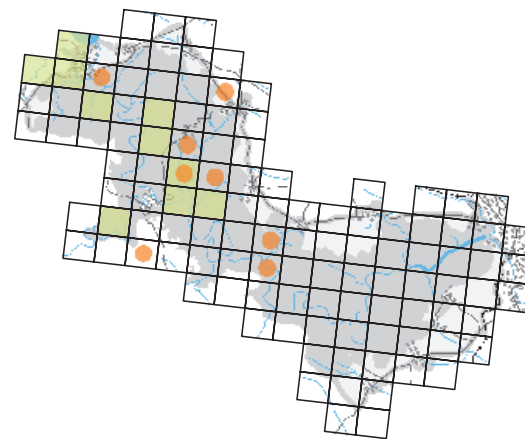

arch nat

Arctium lappa
lopuch větší
Groß-Klette

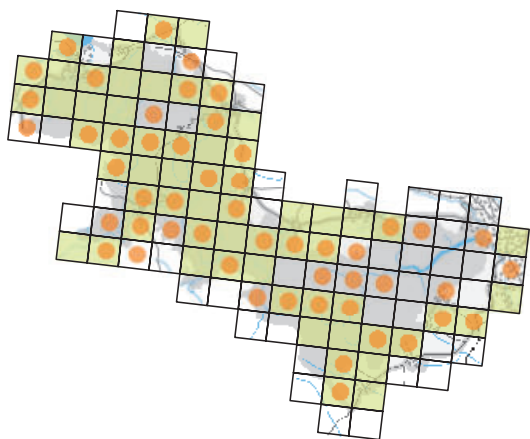

Arctium minus
lopuch menší
Klein-Klette

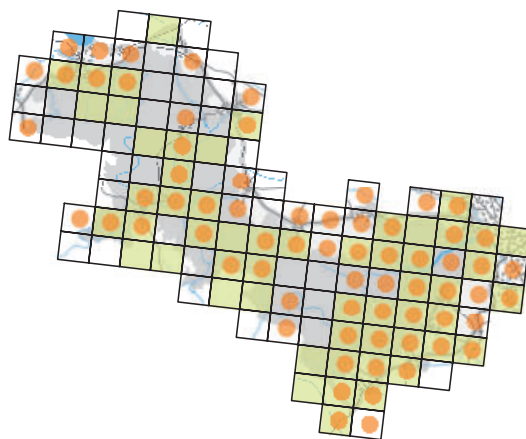
C4a

Arctium nemorosum
lopuch hajní
Auen-Klette

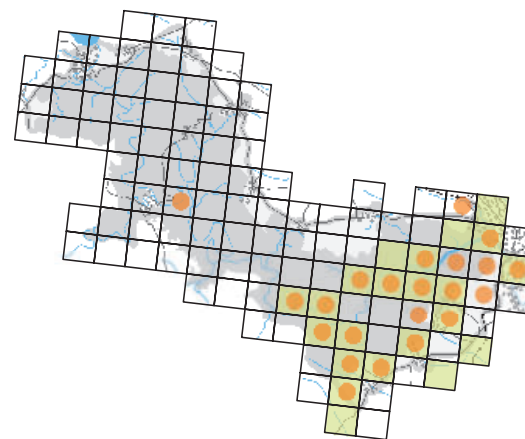

arch nat

Arctium tomentosum
lopuch plstnatý
Spinnweb-Klette

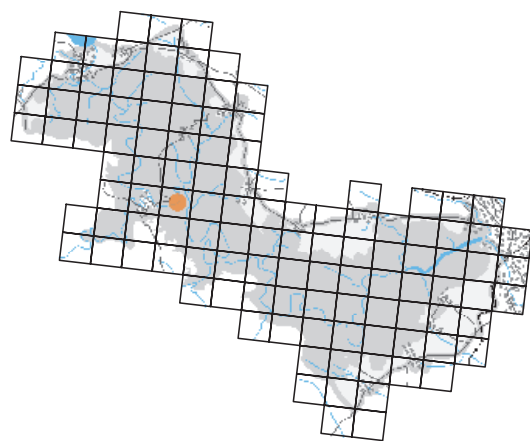
Arenaria serpyllifolia
písečnice douškolistá
Quendel-Sandkraut

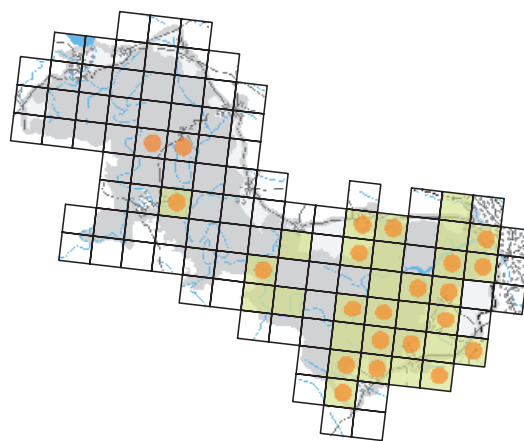
C4a

NT

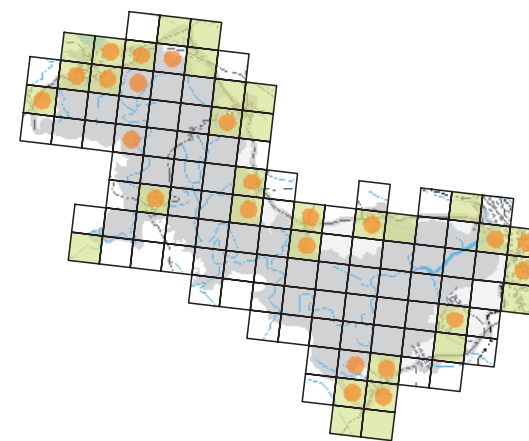
Aristolochia clematitis
podražec křovištní
Echt-Oserluzei

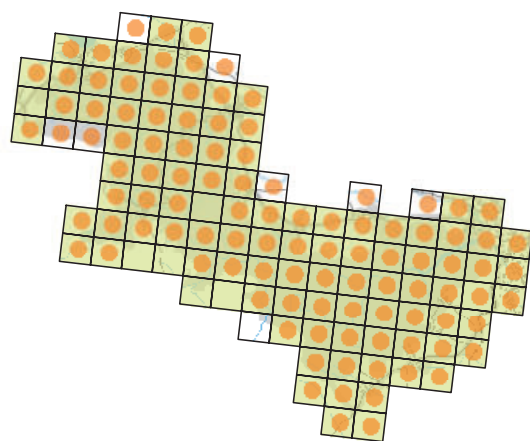
Armeria arenaria
trávníčka písečná
Wegerich-Grasnelke

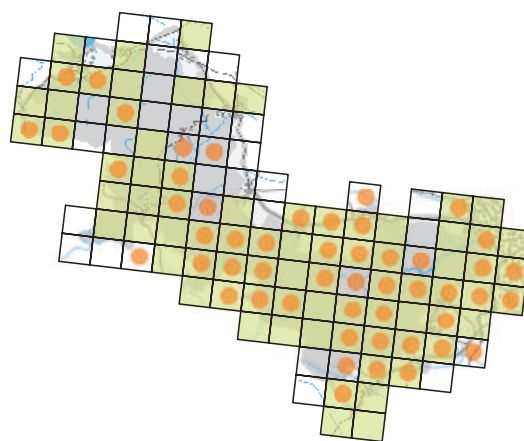
Armeria elongata subsp. elongata
trávníčka obecná pravá
Sand-Grasnelke

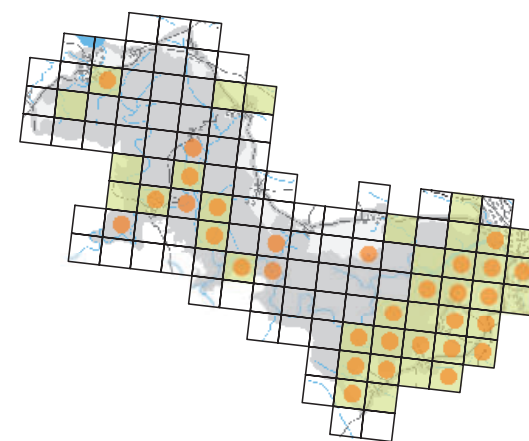
Armoracia rusticana
křen selský
Kren

Arrhenatherum elatius
ovsík vyvýšený
Glatthafer

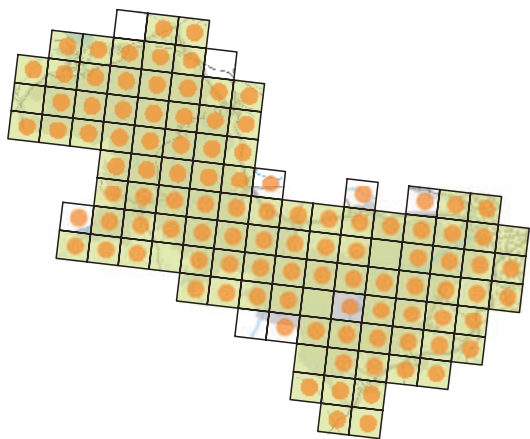

Artemisia absinthium
pelyněk pravý
Echt-Wermut

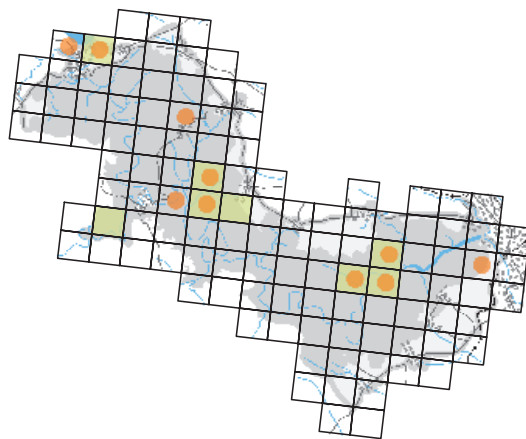

Artemisia campestris
pelyněk ladní
(Eigentlicher) Feld-Wermut

MAPY ROZŠÍŘENÍ

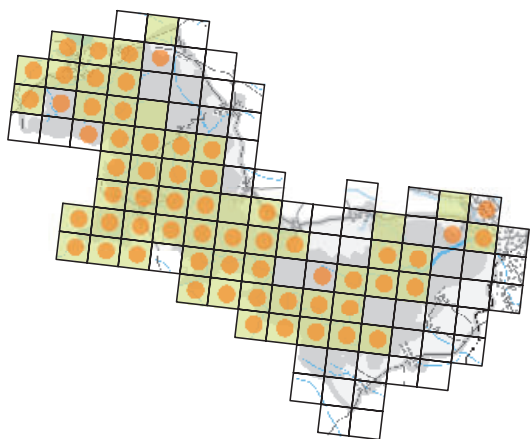
Artemisia vulgaris
pelyněk černobýl
Echt-Beifuß

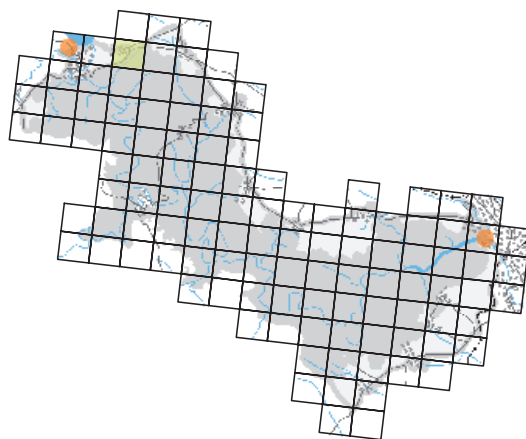
Arum cylindraceum
árón východní
Südosst-Aronstab

Aruncus dioicus
udatna lesní
Geißbart

Asarum europaeum
kopytník evropský
Gewöhnlich-Haselwurz

Asclepias syriaca
klejicha hedvábná
Seidenpflanze

Asparagus officinalis
chřest lékařský
Garten-Spargel

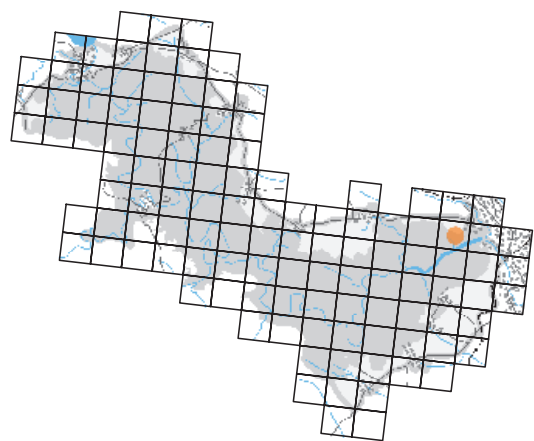
C4a r NT

C4a

neo inv

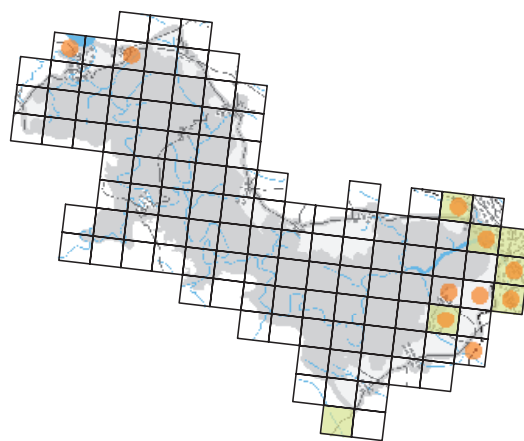
neo nat

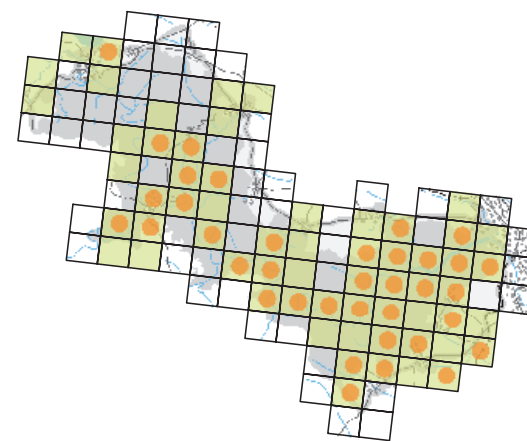
neo cas

Asparagus verticillatus
 chřest přeslenitý
 Wirtel-Spargel

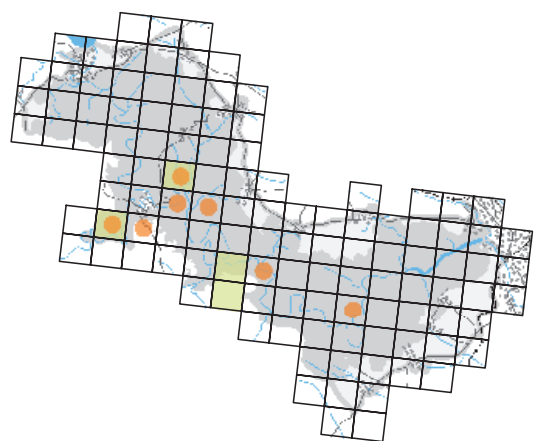
C3 NT arch nat

Asperugo procumbens
 ostrolist poléhavý
 Scharfkraut

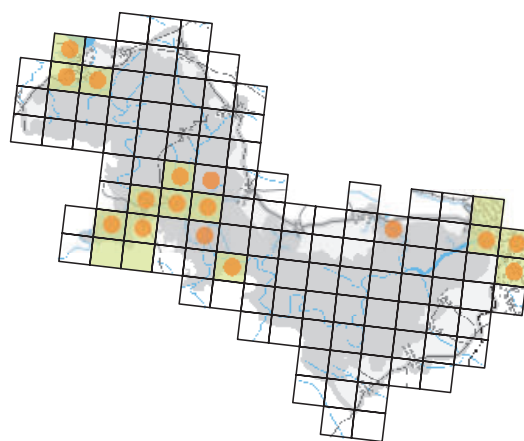
r

Asperula cynanchica
 mařinka psí
 Hügel-Meier

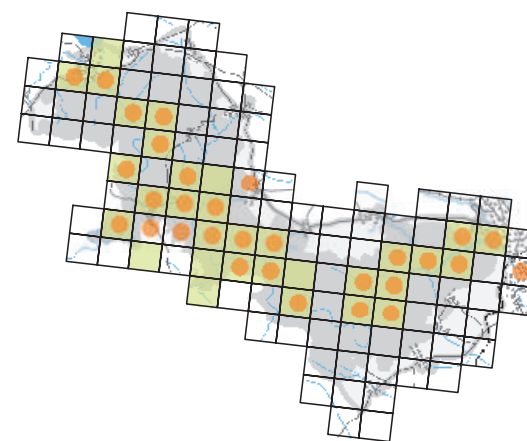

C3 NT

Asperula tinctoria
 mařinka barvířská
 Färber-Meier

Asplenium ruta-muraria
 sleziník routička
 Mauer-Streifernfarn

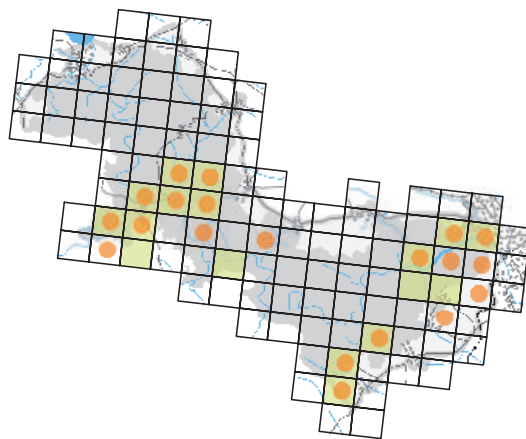

Asplenium septentrionale
 sleziník severní
 Nord-Streifernfarn

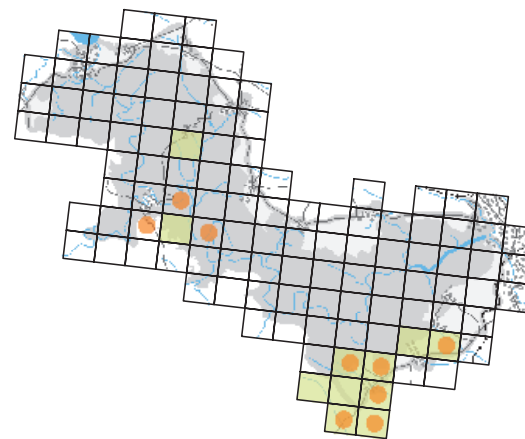
MAPY ROZŠÍŘENÍ

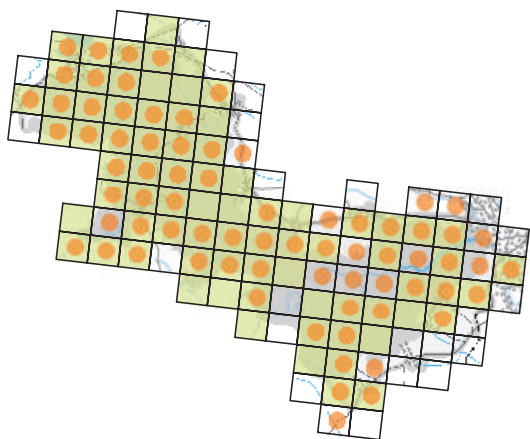
Asplenium trichomanes
sleziník červený
Braunschwarz-Streifernfarne

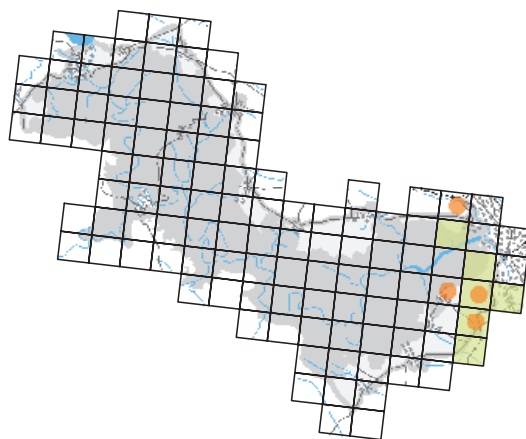
Aster amellus* subsp. *bessarabicus
hvězdnice chlumní velkoúborná
Berg-Aster

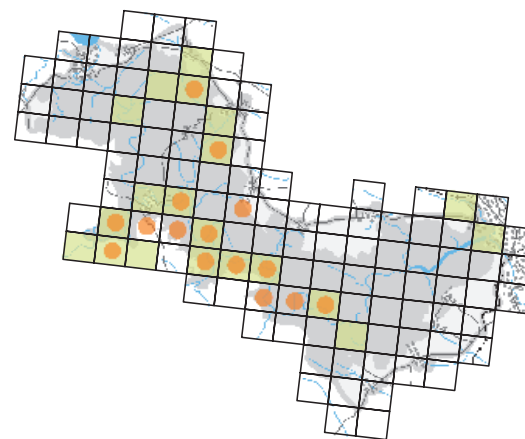
Astragalus cicer
kozinec cizrnovitý
Kicher-Tragant

Astragalus glycyphyllos
kozinec sladkolistý
Süß-Tragant

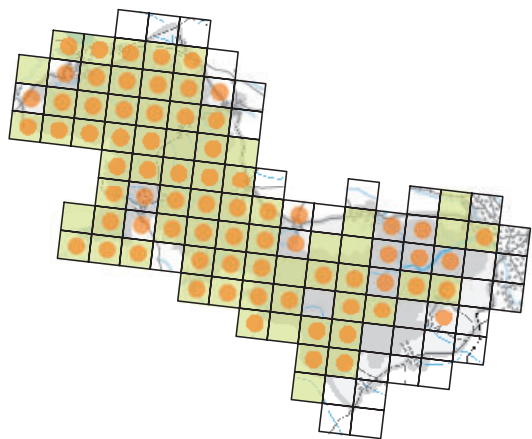

Astragalus onobrychis
kozinec vičencovitý
Langfahnen-Tragant

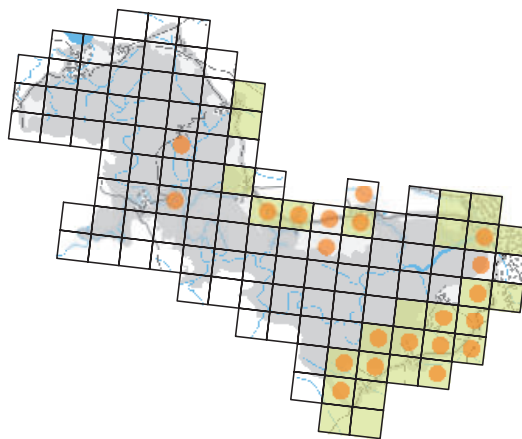

Astrantia major* subsp. *major
jarmanka větší pravá
Gewöhnliche Groß-Sterndolde

VERBREITUNGSKARTEN

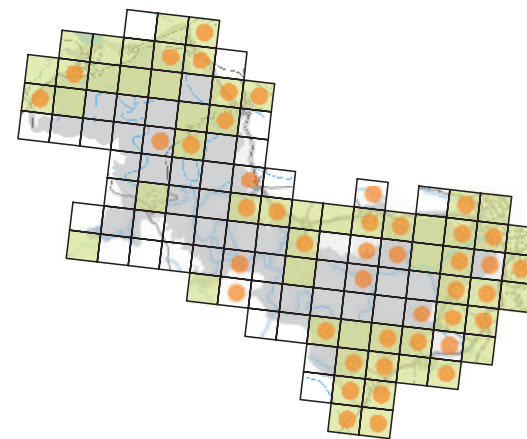

Athyrium filix-femina
 papratka samičí
 Wald-Frauenfarn

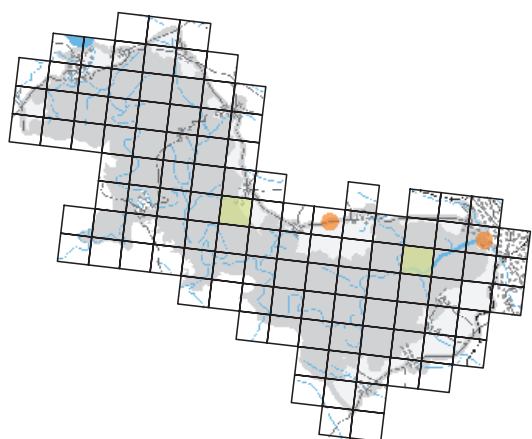
Atriplex oblongifolia
 lebeda podlouhlostá
 Langblatt-Melde

arch nat

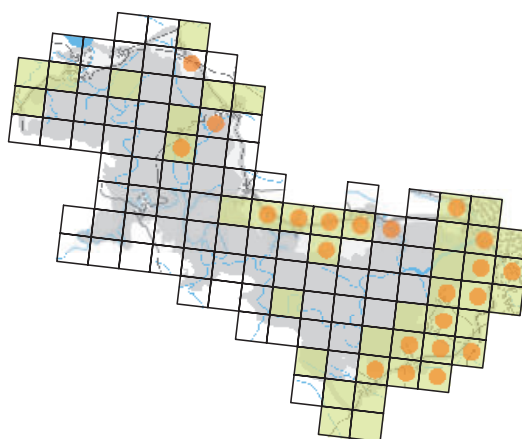
Atriplex patula
 lebeda rozkladitá
 Spreiz-Melde

arch nat

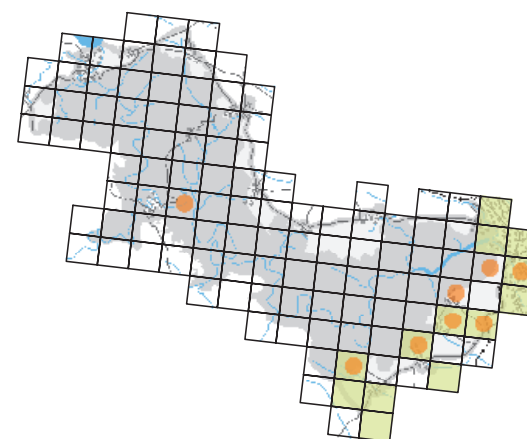
Atriplex prostrata subsp. latifolia
 lebeda hrálovitá širolostá
 Spieß-Melde

C4a 3 NT

Atriplex sagittata
 lebeda lesklá
 Glanz-Melde

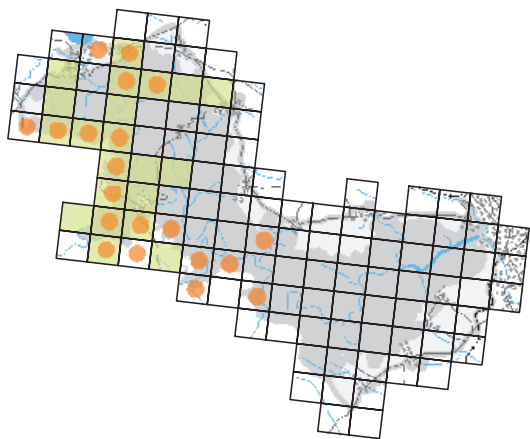
arch inv

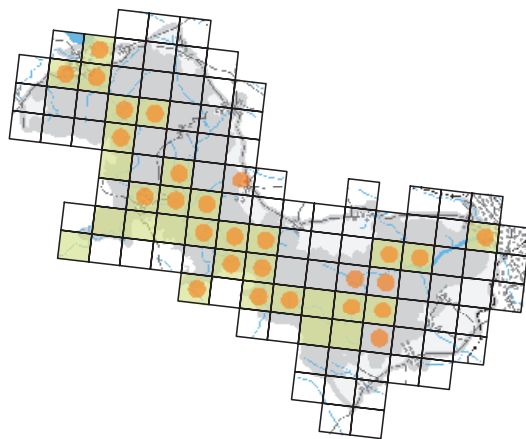
Atriplex tatarica
 lebeda tatarská
 Tataren-Melde

arch nat

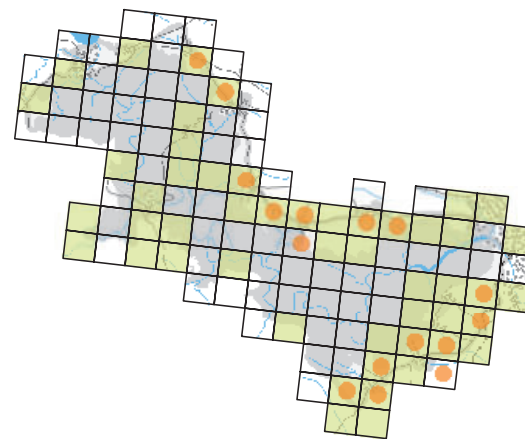
MAPY ROZŠÍŘENÍ

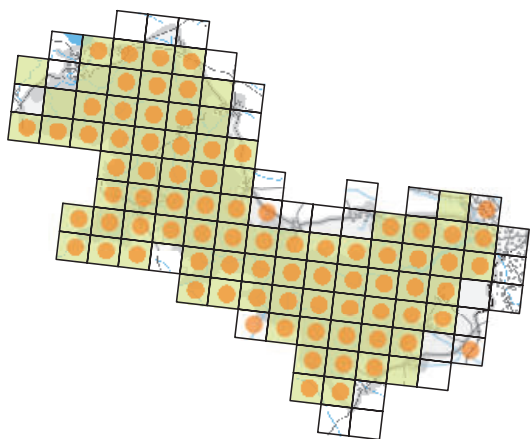
Atropa bella-donna
 rulík zlomocný
 Echt-Tollkirsche

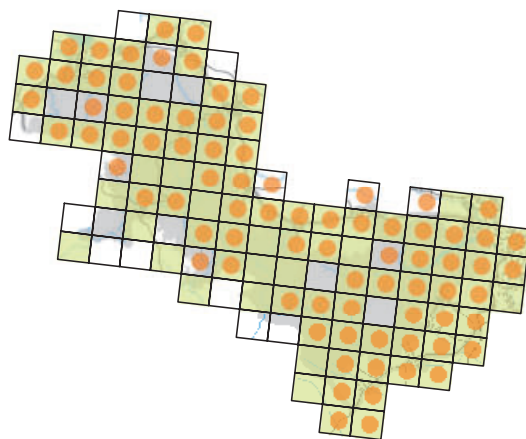
Aurinia saxatilis
 tařice skalní
 Felsensteinkraut

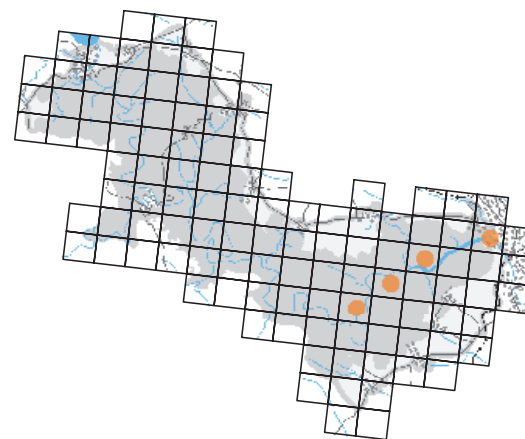
Avena fatua
 oves hluchý
 Flug-Hafer

Avenella flexuosa subsp. flexuosa
 metlička křivolaká pravá
 Gewöhnliche Drahtschmiele

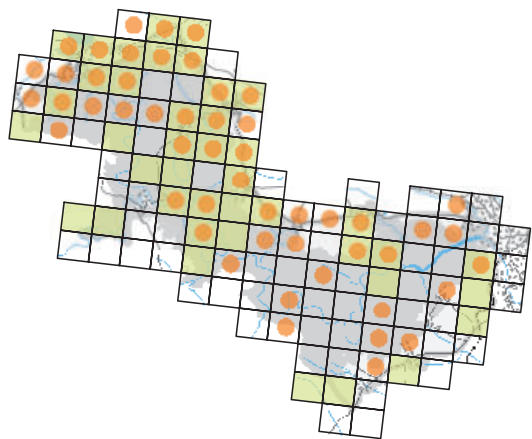

Ballota nigra subsp. nigra
 měrnice černá pravá
 Langzähnliche Gewöhnlich-Schwarznessel

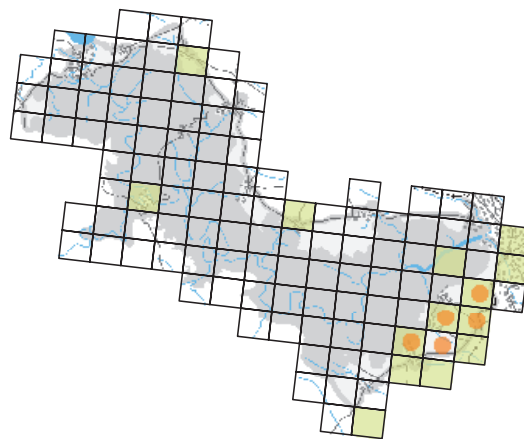

Barbarea stricta
 barborka přitisklá
 Steif-Barbarakresse

VERBREITUNGSKARTEN

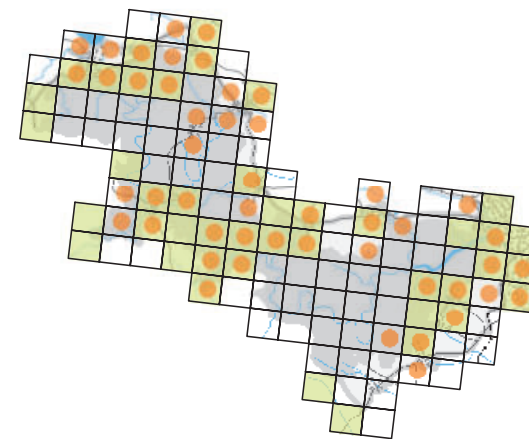

Barbarea vulgaris
barborka obecná
Echt-Barbarakresse

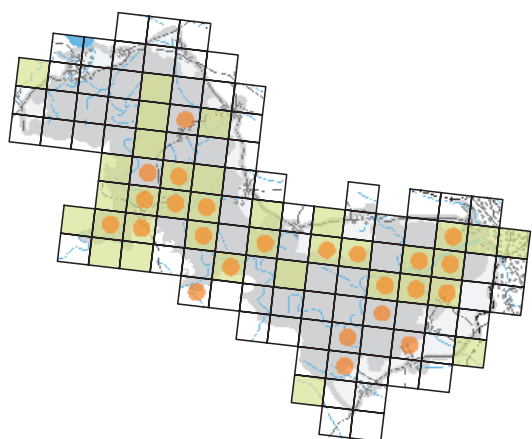

Bassia scoparia subsp. scoparia
bytel metlatý pravý
Garten-Besen-Radmelde

neo inv

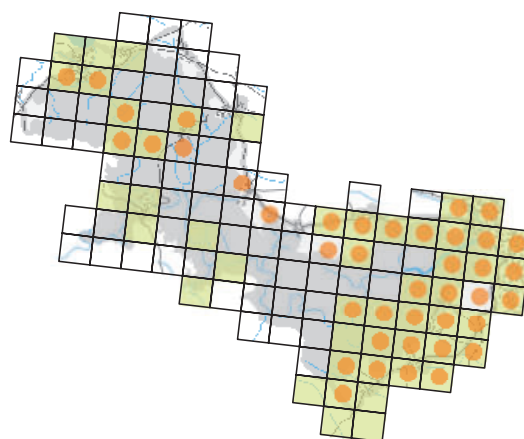

Bellis perennis
sedmikráska obecná
Dauer-Gänseblümchen

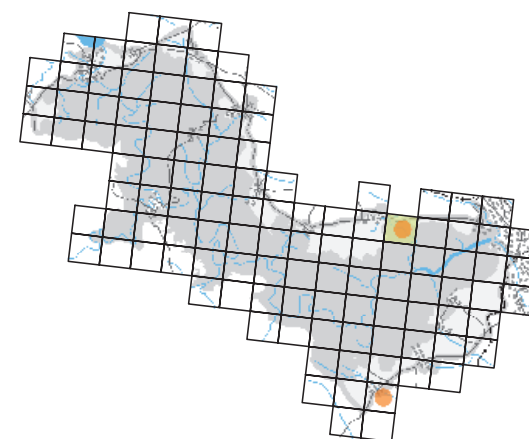
Berberis vulgaris
dřišťál obecný
Echte Berberitze

C4a NT

Berteroa incana subsp. incana
šedivka šedá pravá
Gewöhnlich-Graukresse

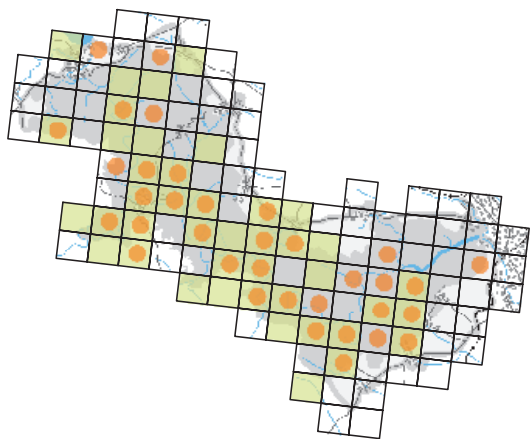
arch nat

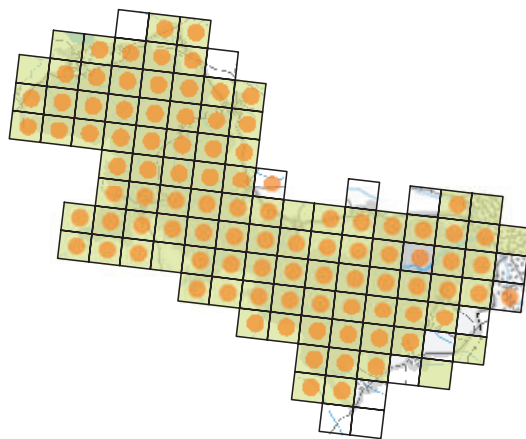
Berula erecta
potočník vzpřímený
Berle

C4a 3 NT

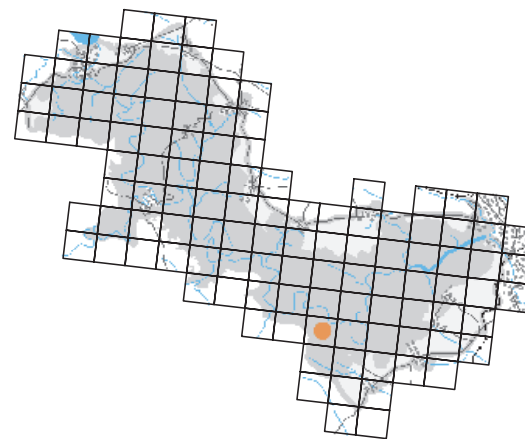
MAPY ROZŠÍŘENÍ

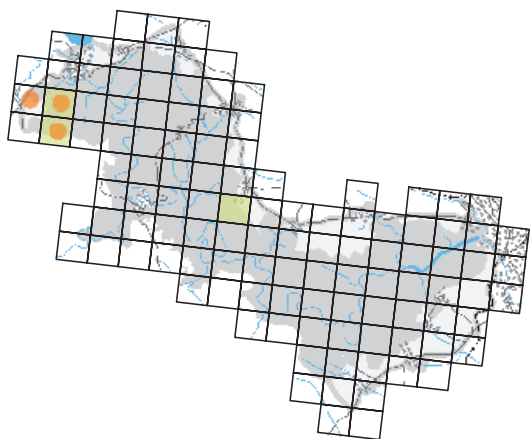
Betonica officinalis
bukvice lékařská
Echt-Betonie

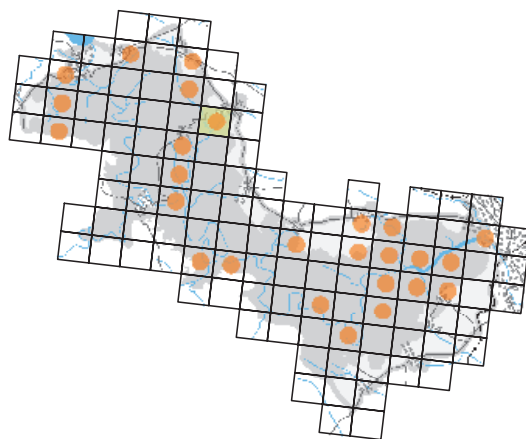
Betula pendula
bříza bělokorá
Hänge-Birke

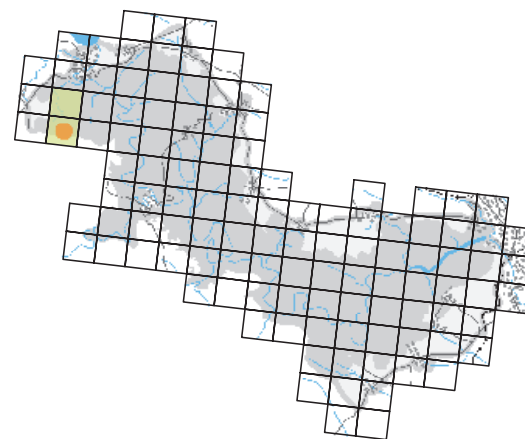
Betula pubescens subsp. pubescens
bříza pýřitá pravá
Eigentliche Moor-Birke

Bidens cernuus
dvouzubec nicí
Nick-Zweizahn

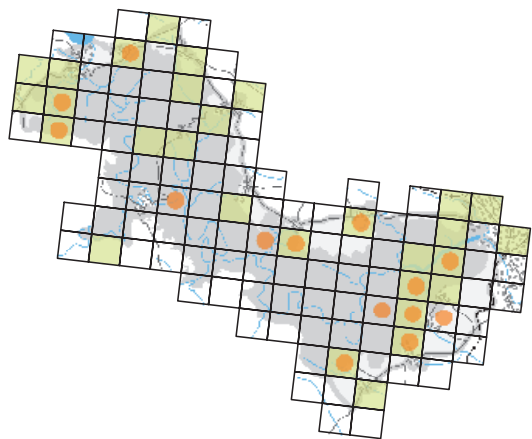

Bidens frondosus
dvouzubec černoplodý
Schwarzfrucht-Zweizahn

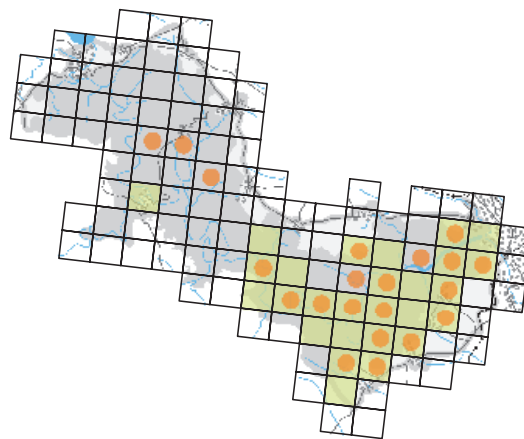

Bidens radiatus
dvouzubec paprscitý
Groß-Zweizahn

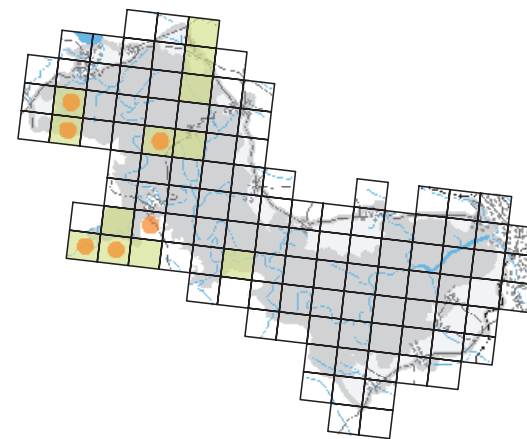
VERBREITUNGSKARTEN

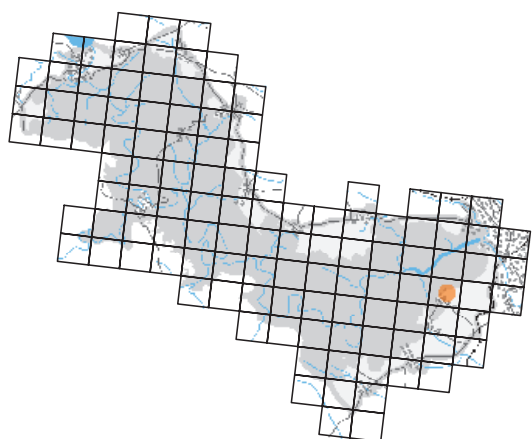
Bidens tripartita
dvouzubec trojdílný
Dreiteil-Zweizahn

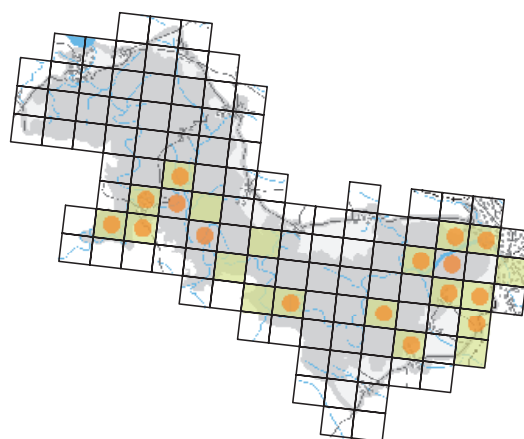
Biscutella laevigata subsp. varia
dvojštítek hladkoplodý měnlivý
Glatt-Brillenschötchen

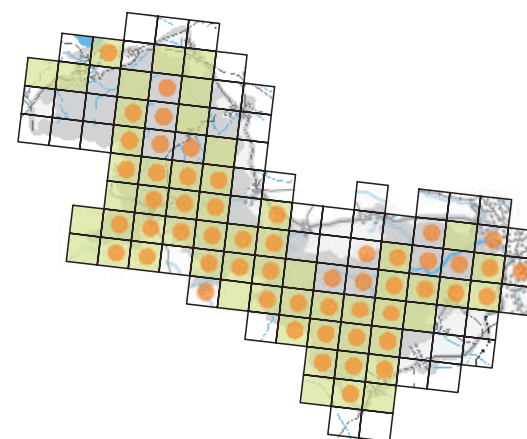
Bistorta officinalis
rdesno hadí kořen
Schlangen-Knöterich

Borago officinalis
brutnák lékařský
Echt-Boretsch

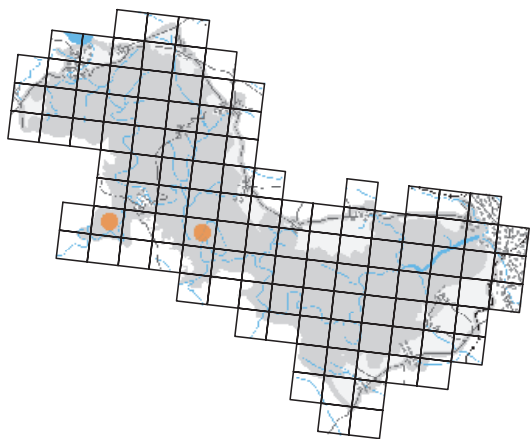

Bothriochloa ischaemum
vousatka prstnatá
Europa-Bartgras

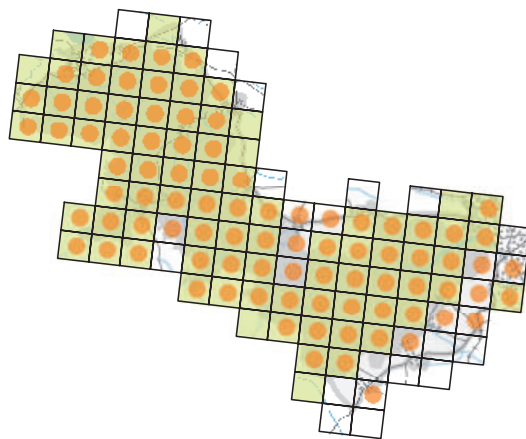
Brachypodium pinnatum
válečka prapořitá
Fieder-Zwenke

MAPY ROZŠÍŘENÍ

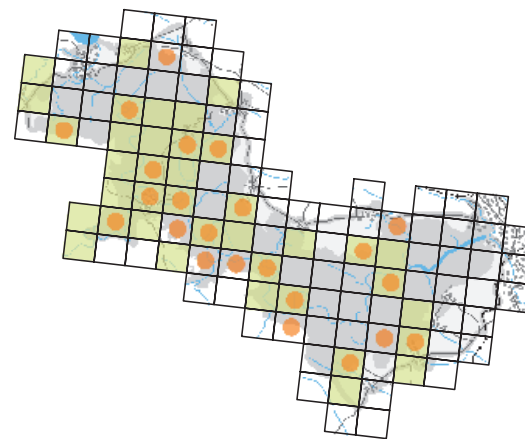

neo nat

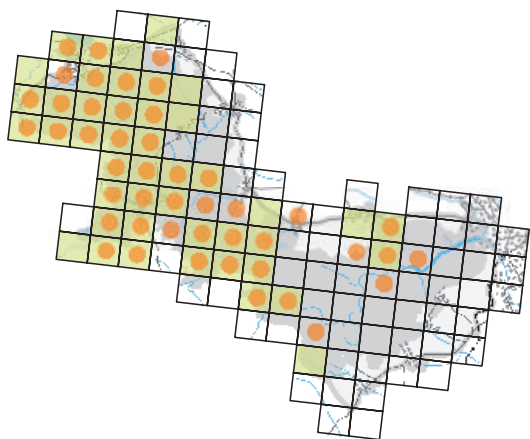
Brachypodium rupestre
válečka skalní
Felsen-Zwenke

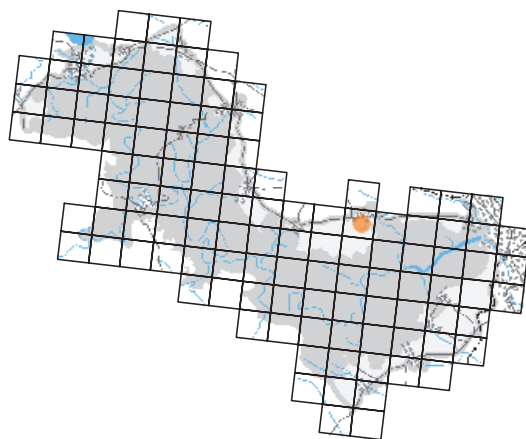
Brachypodium sylvaticum
válečka lesní
Wald-Zwenke

Briza media
třeslice prostřední
Mittel-Zittergras

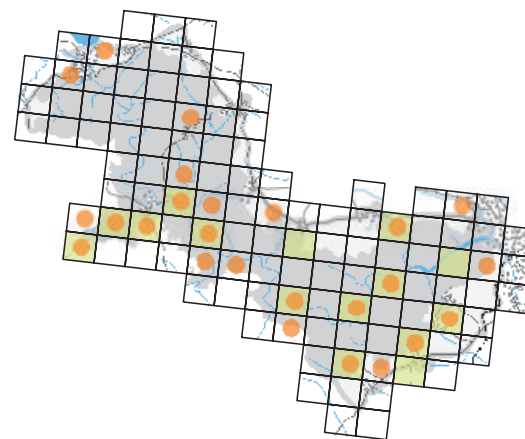

Bromus benekenii
sveřep Benekenův
Kleine Wald-Trespe

neo nat

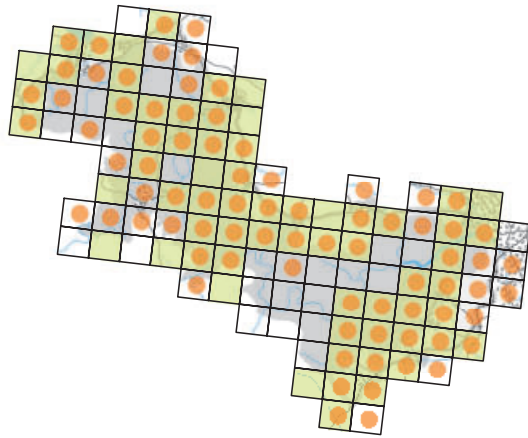
Bromus carinatus
sveřep kýlnatý
Kiel-Trespe

Bromus erectus
sveřep vzpřímený
Aufrecht-Trespe

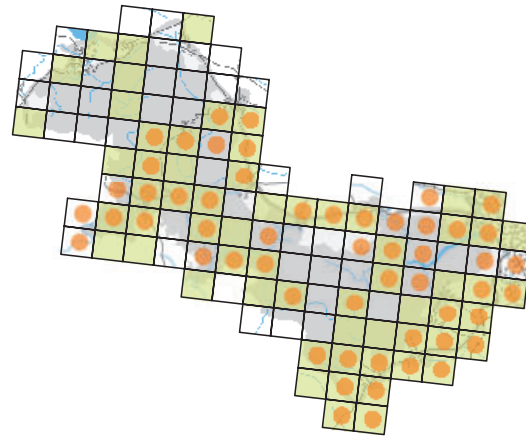

VERBREITUNGSKARTEN

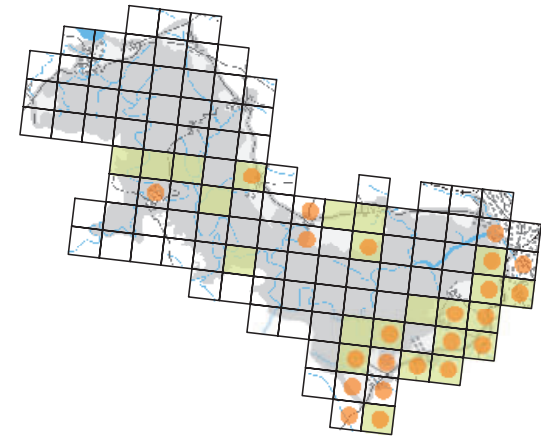

arch nat

Bromus hordeaceus* subsp. *hordeaceus
sveřep měkký pravý
Eigentliche Flaum-Trespe

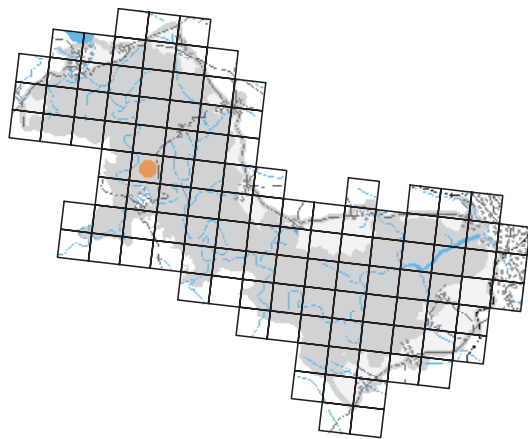

Bromus inermis
sveřep bezbranný
Wehrlos-Trespe

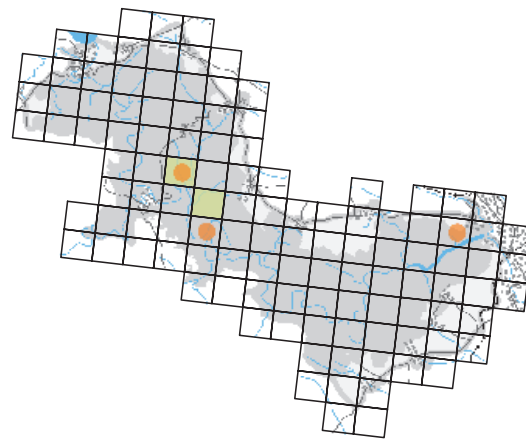
C4a arch nat

Bromus japonicus
sveřep japonský
Hänge-Trespe

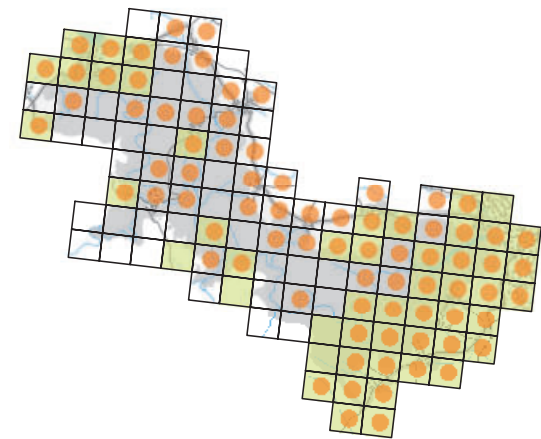
C3 NT

Bromus ramosus
sveřep větevnatý
Große Wald-Trespe

S C1 2 CR

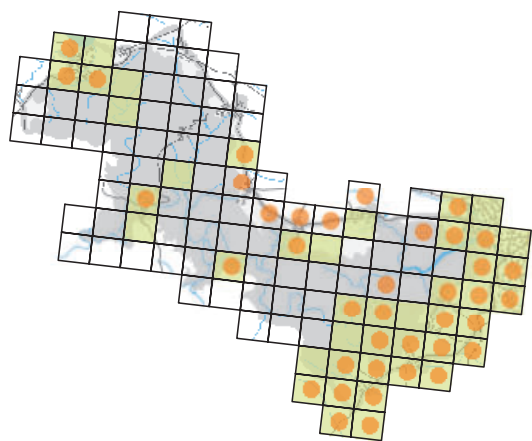
Bromus squarrosus
sveřep kostrbatý
Sparrig-Trespe

arch nat

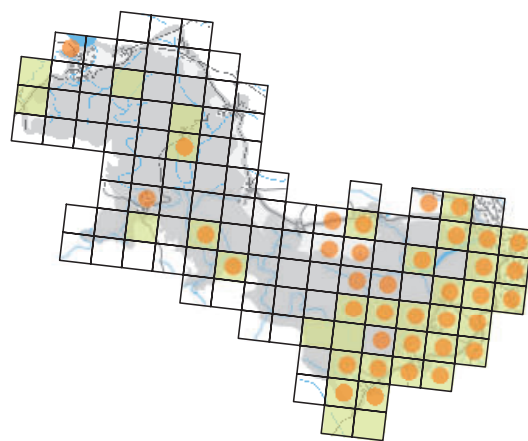
Bromus sterilis
sveřep jalový
Ruderal-Trespe

MAPY ROZŠÍŘENÍ

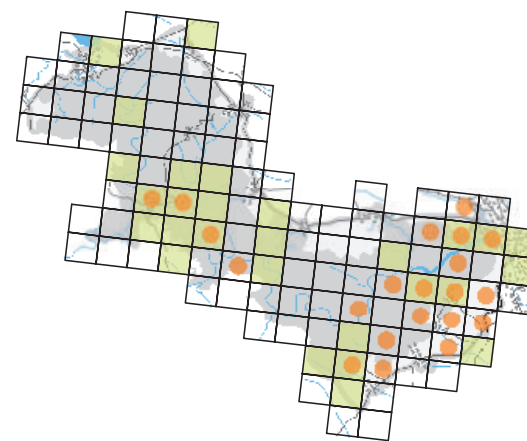
arch nat

Bromus tectorum
sveřep střešní
Dach-Trespe

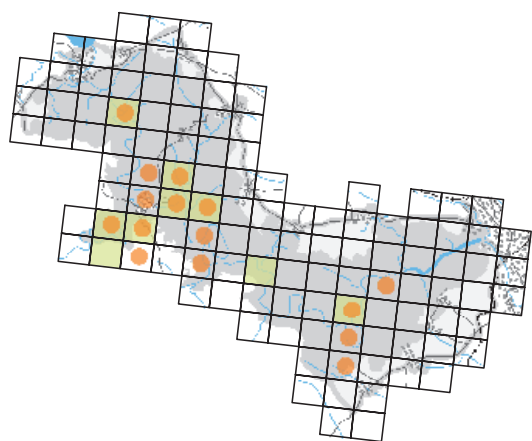
arch nat

Bryonia alba
posed bílý
Schwarz-Zaunrübe

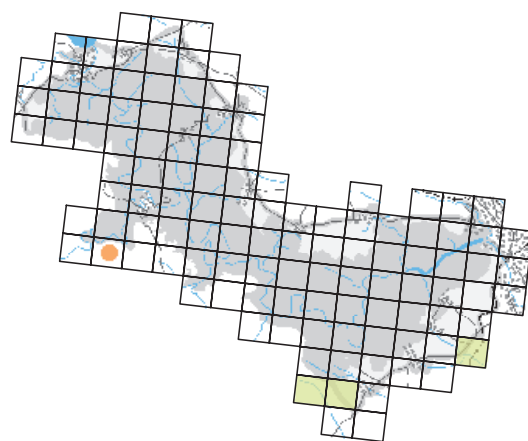
arch nat

Buglossoides arvensis agg.

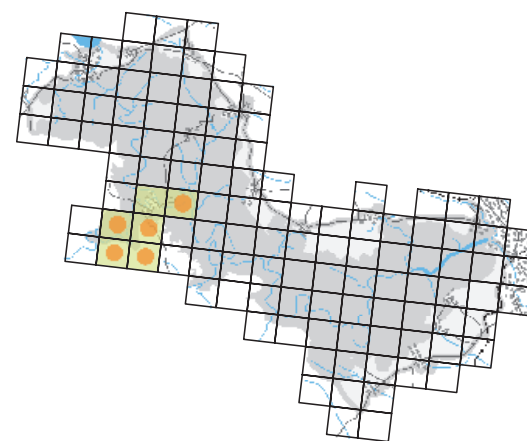
C4a

Buglossoides purpureocaerulea
kamejka modronachová
Purpurblau-Rindszunge

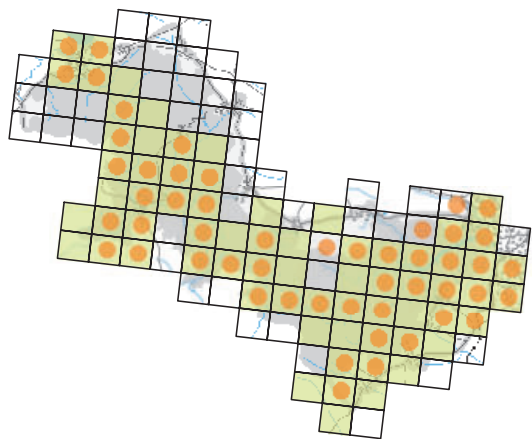
neo inv

Bunias orientalis
rukevník východní
Orient-Zackenschötchen

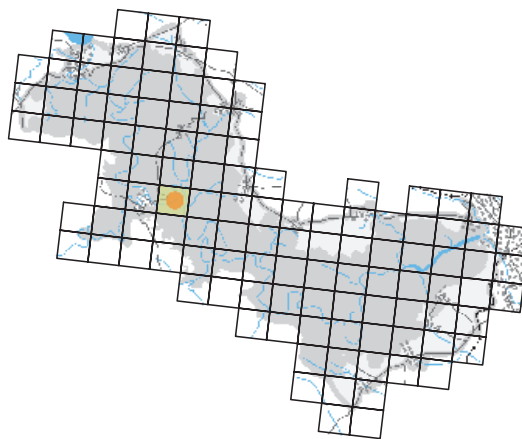

S1 C1 EN

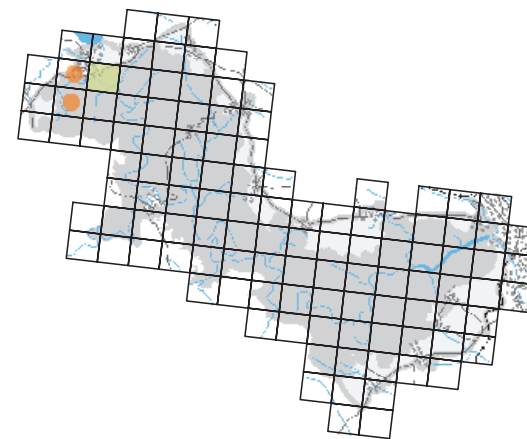
Bupthalmum salicifolium
volovec vrboletý
Rindsauge

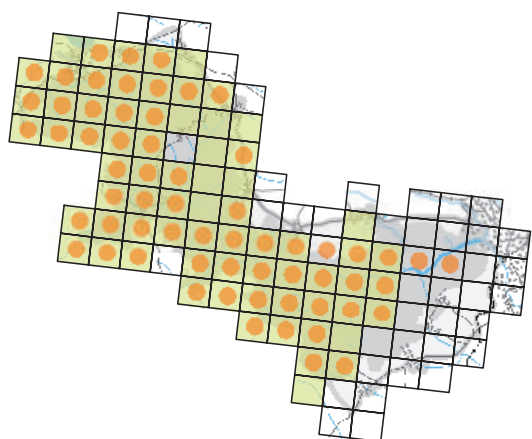
Bupleurum falcatum
 prorostlík srpovitý
 Sichel-Hasenohr

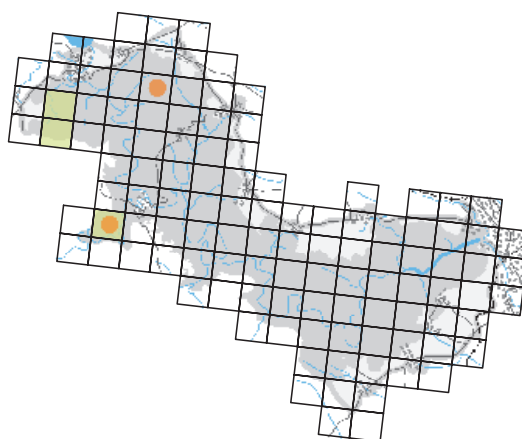
Bupleurum longifolium* subsp. *longifolium
 prorostlík dlouholistý pravý
 Langblatt-Hasenohr

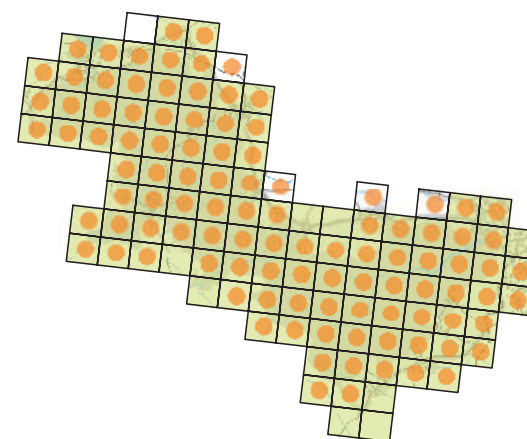
Butomus umbellatus
 šmel okoličnatý
 Schwanenblume

Calamagrostis arundinacea
 třtina rákosovitá
 Wald-Reitgras

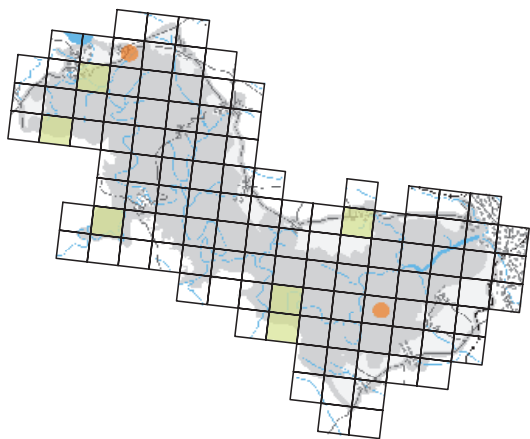

Calamagrostis canescens
 třtina šedavá
 Moor-Reitgras

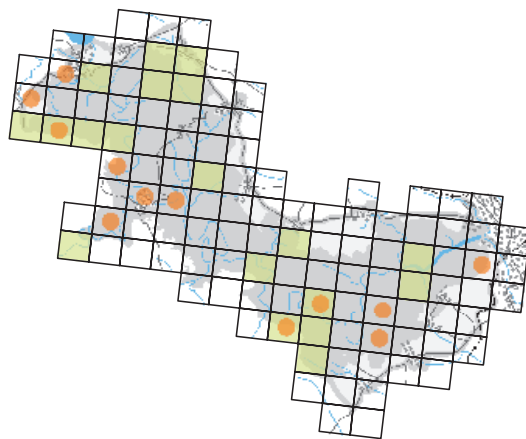

Calamagrostis epigejos
 třtina křovištní
 Schilf-Reitgras

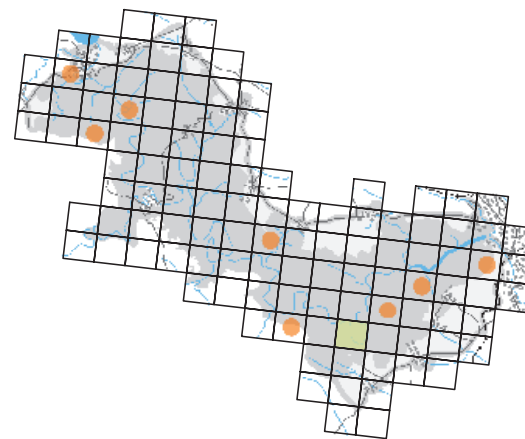
MAPY ROZŠÍŘENÍ

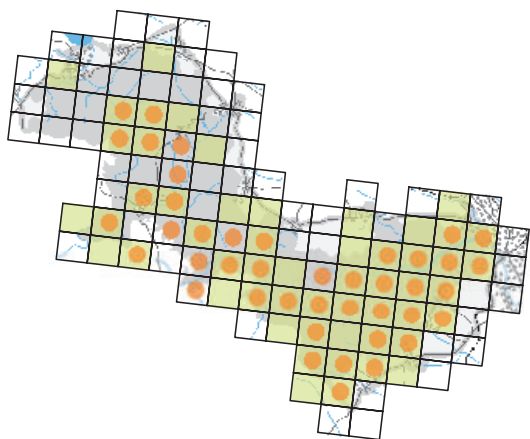
Callitriche cophocarpa
hvězdoš mnohotvarý
Stumpffrucht-Wasserstern

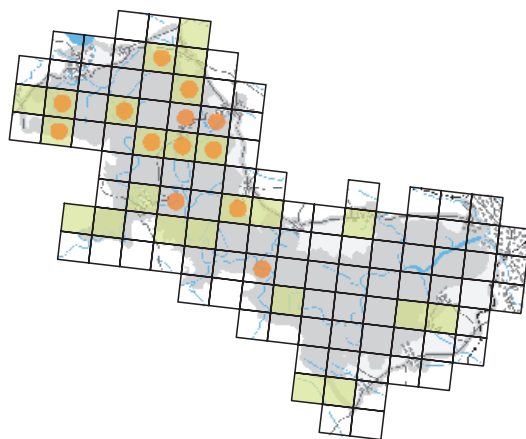
Callitriche palustris
hvězdoš jarní
Sumpf-Wasserstern

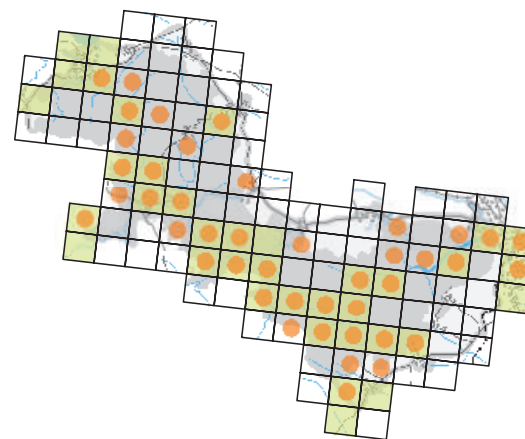
Callitriche stagnalis
hvězdoš kalužní
Teich-Wasserstern

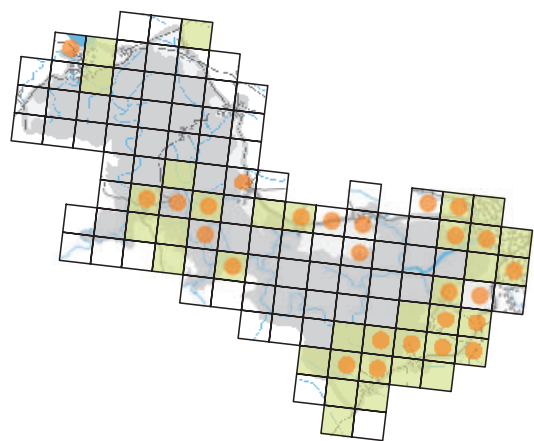
Calluna vulgaris
vřes obecný
Besenheide

Caltha palustris
blatouch bahenní
Sumpfdotterblume

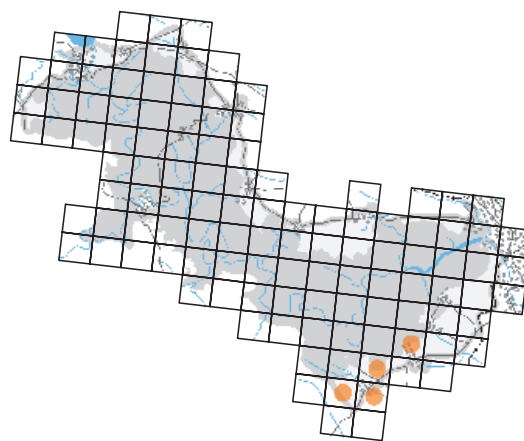

Calystegia sepium
opletník plotní
Echt-Zaunwinde

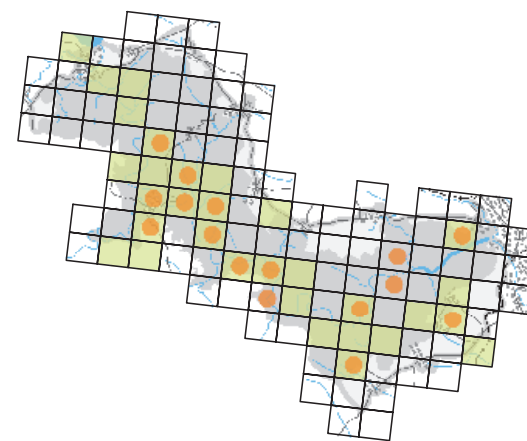
r arch nat

Camelina microcarpa
 Inička drobnoplodá
 Wild-Leindotter

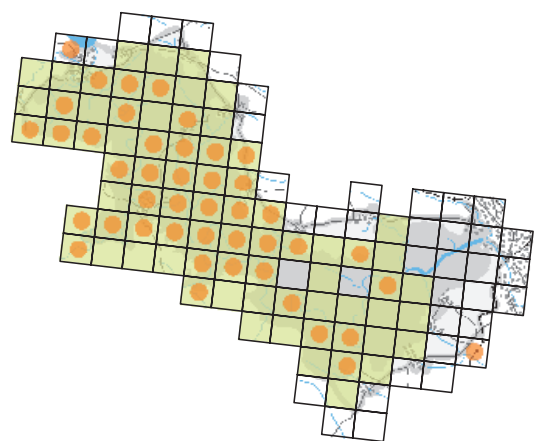
arch cas

Camelina sativa* subsp. *sativa
 Inička setá pravá
 Eigentlicher Saat-Leindotter

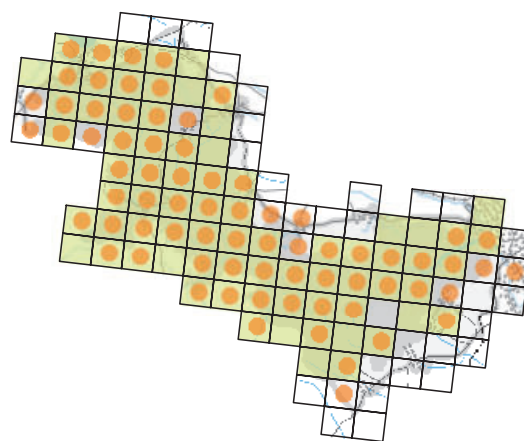

3

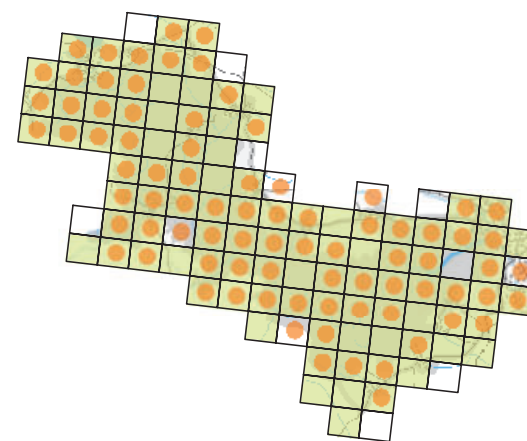
Campanula glomerata
 zvonek klubkatý
 Knäuel-Glockenblume

Campanula patula
 zvonek rozkladitý
 Wiesen-Glockenblume

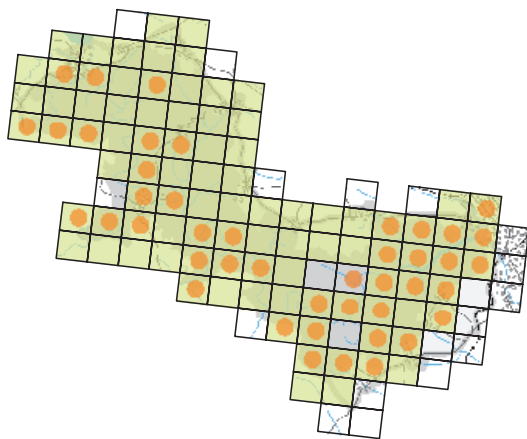

Campanula persicifolia
 zvonek broskvolistý
 Wald-Glockenblume

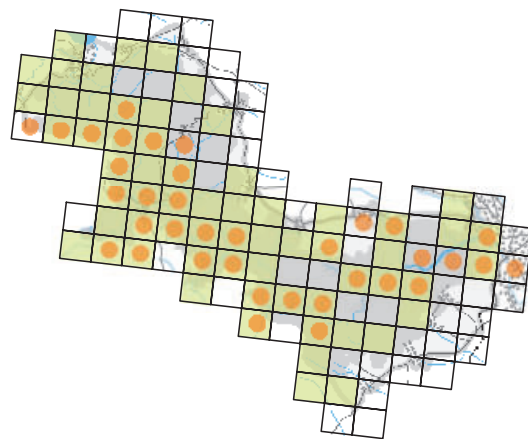

Campanula rapunculoides
 zvonek rozkladitý
 Acker-Glockenblume

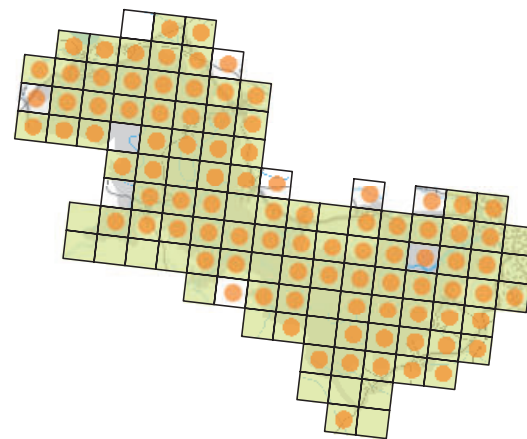
MAPY ROZŠÍŘENÍ

***Campanula rotundifolia* agg.**

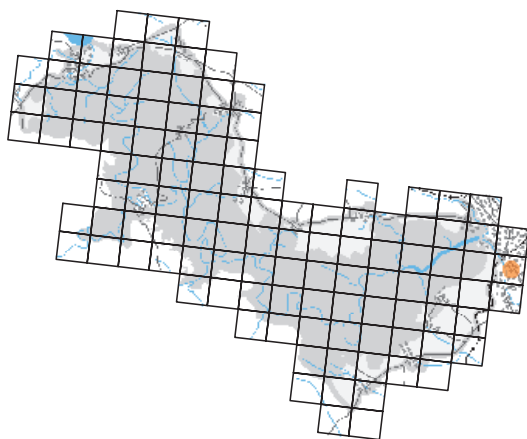

Campanula trachelium
zvonek kopřivolistý
Nessel-Glockenblume

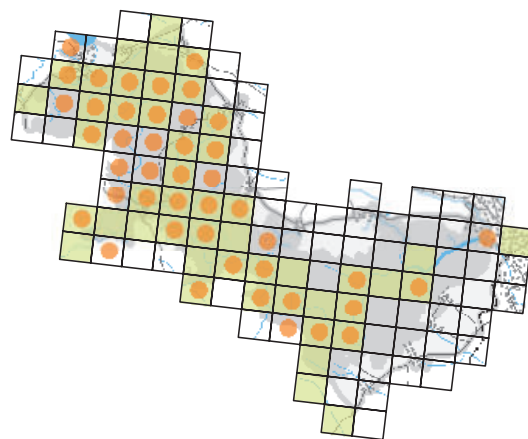
Capsella bursa-pastoris
kokoška pastuší tobolka
Gewöhnlich-Hirtentäschel

arch nat

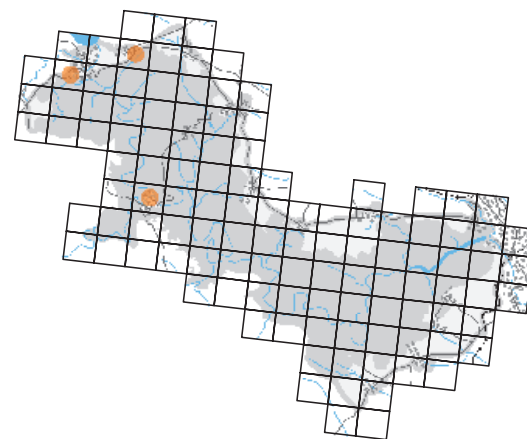

Caragana arborescens
čimišník stromovitý
Gewöhnlich-Erbсенstrauch

neo cas

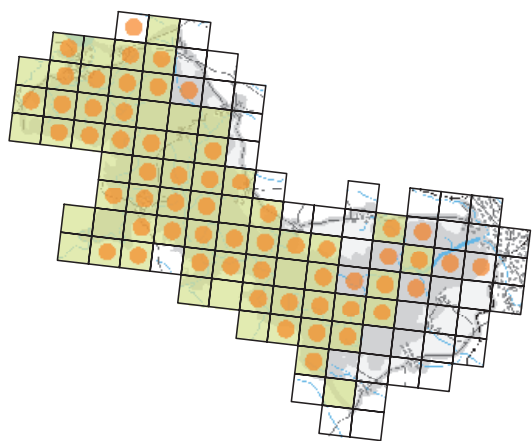

Cardamine amara
řeřišnice hořká
Kressen-Schaumkraut

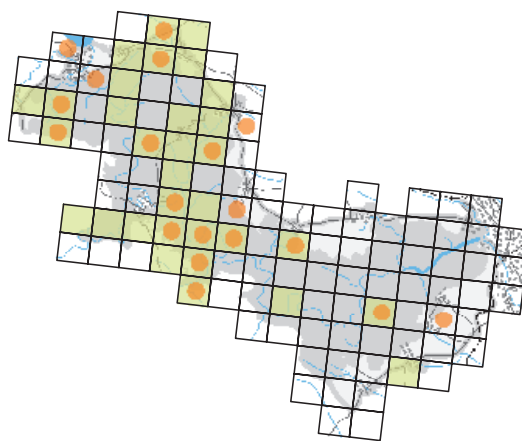

Cardamine hirsuta
řeřišnice srstnatá
Ruderal-Schaumkraut

arch nat

Cardamine impatiens
řeřišnice nedůtklivá
Spring-Schaumkraut

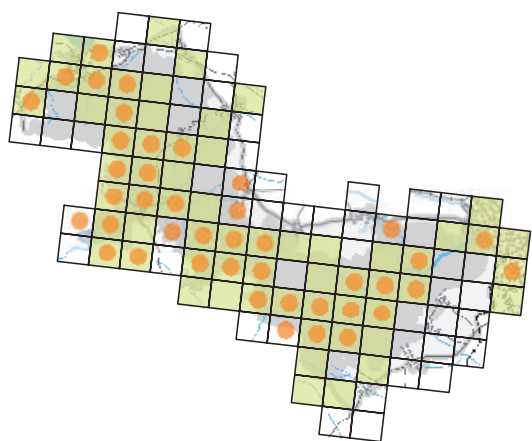

Cardamine pratensis
řeřišnice luční
Gewöhnliches Wiesen-Schaumkraut

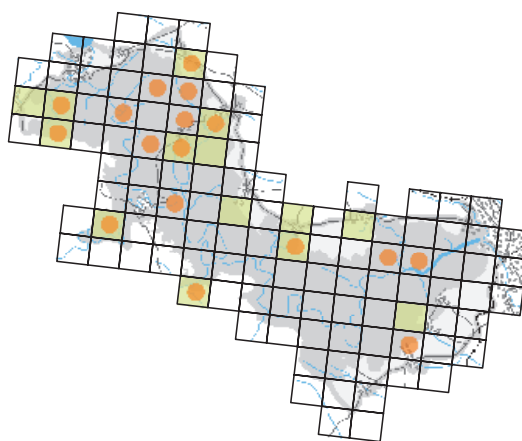

Carduus acanthoides
bodlák obecný
Weg-Ringdistel

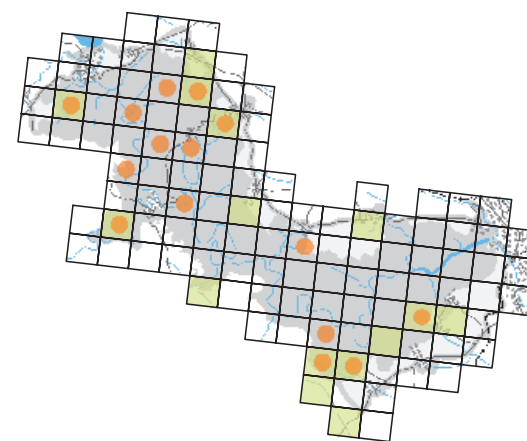
arch nat

Carduus crispus
bodlák kadeřavý
Kraus-Ringdistel

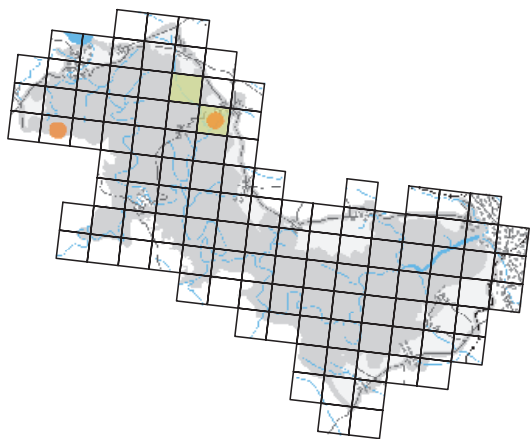

Carex acuta
ostřice štíhlá
Spitz-Segge

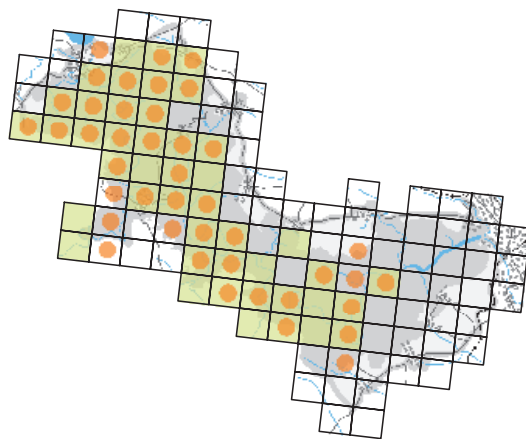
Carex acutiformis
ostřice kalužní
Sumpf-Segge

MAPY ROZŠÍŘENÍ

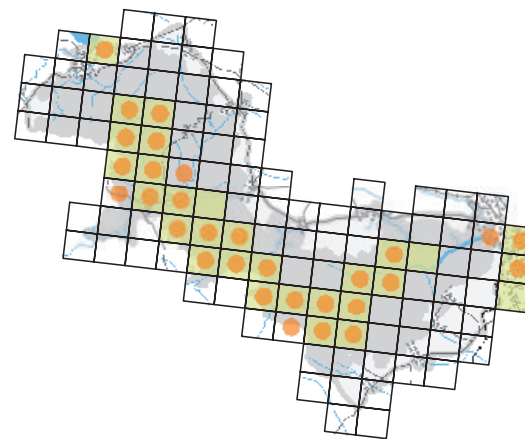

C4a 3

Carex bohemica
ostřice šáchorovitá
Böhmen-Segge

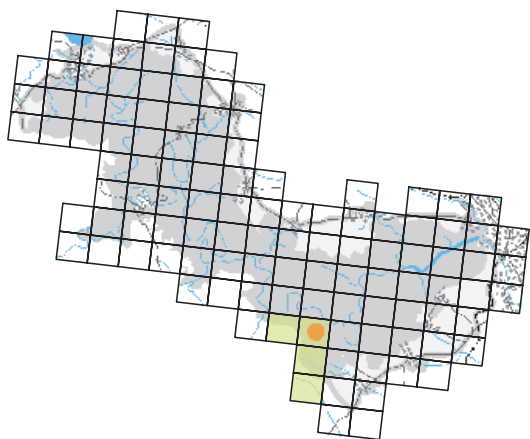

Carex brizoides
ostřice třeslicovitá
Seegrass-Segge

C4a

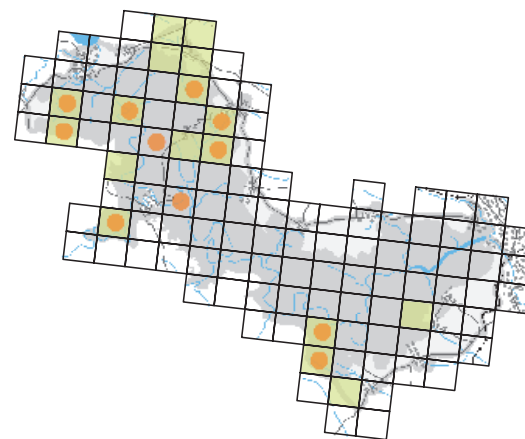
Carex buekii
ostřice Buekova
Banat-Segge

Carex canescens
ostřice šedavá
Grau-Segge

Carex caryophyllea
ostřice jarní
Frühlings-Segge

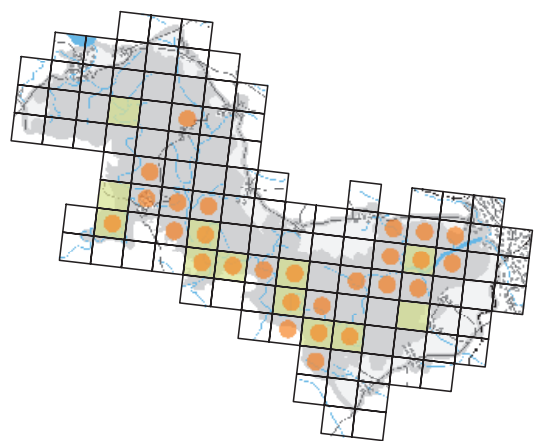

C4a 2 NT

Carex cespitosa
ostřice trsnatá
Rasen-Segge

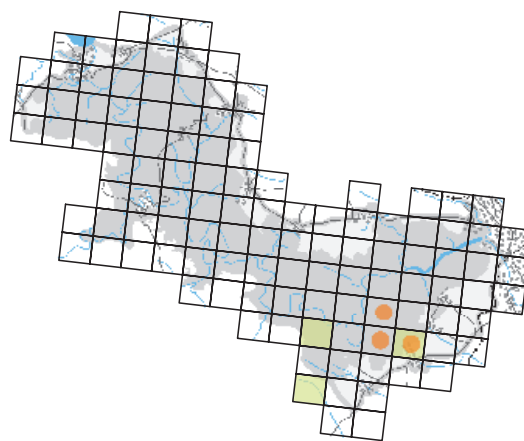

VERBREITUNGSKARTEN

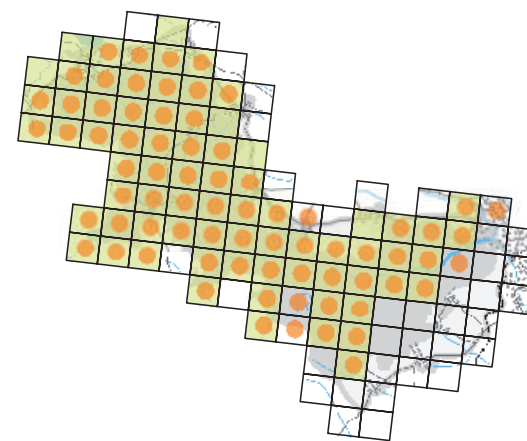
C3 2 NT

Carex curvata
ostřice křivoklasá
Bogen-Segge

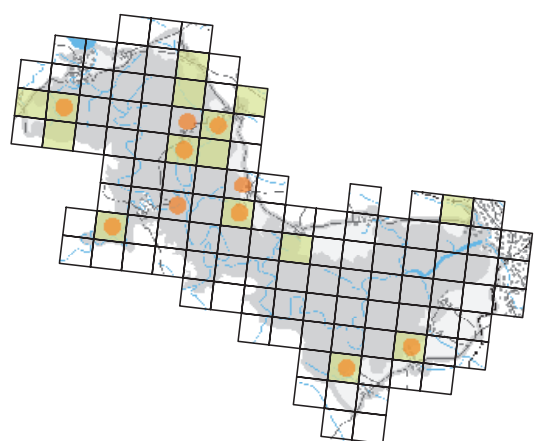

3

Carex demissa
ostřice skloněná
Verkannte Gelb-Segge

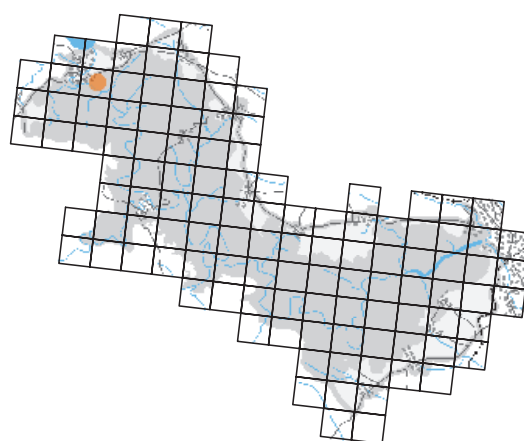

Carex digitata
ostřice prstnatá
Finger-Segge

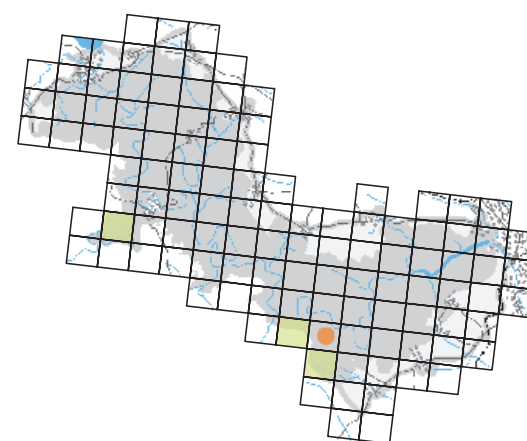
C4a 2 NT

Carex disticha
ostřice dvouřadá
Kamm-Segge

C3 3 NT

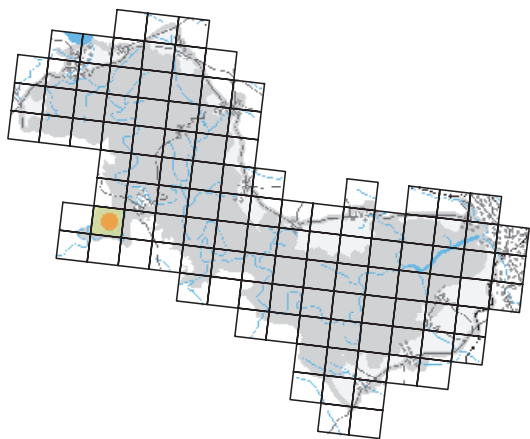
Carex divulsa
ostřice přetrhovaná
Locker-Stachel-Segge

r

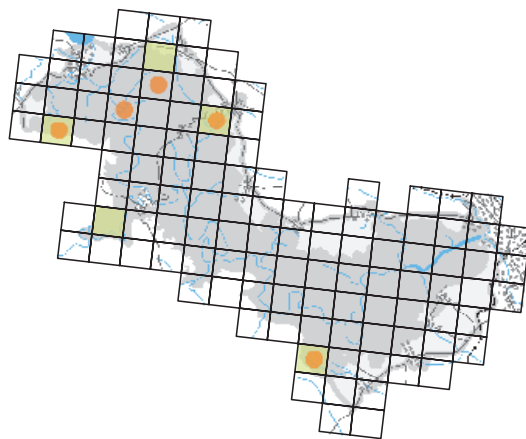
Carex echinata
ostřice ježatá
Igel-Segge

MAPY ROZŠÍŘENÍ

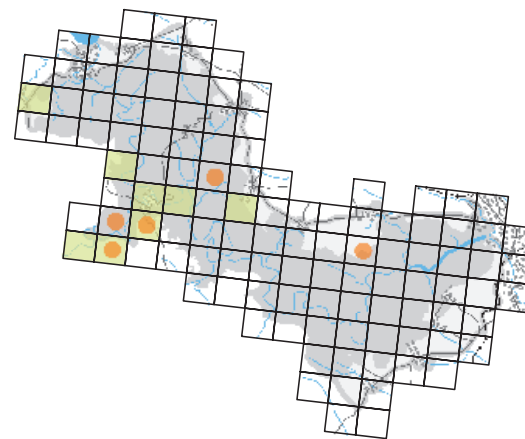
C2 VU

Carex elata
ostřice vyvýšená
Steif-Segge

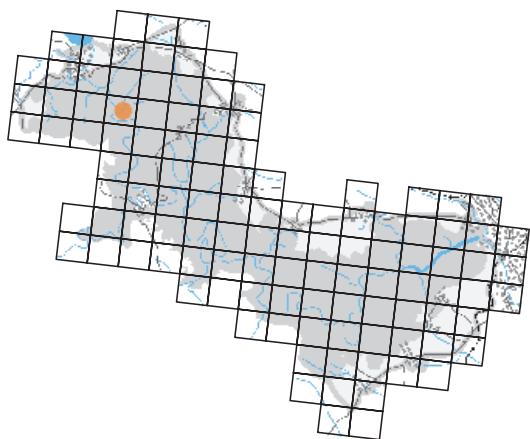

3

Carex elongata
ostřice prodloužená
Walzen-Segge

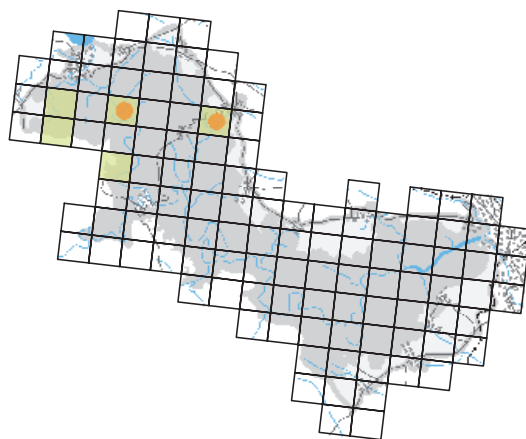

Carex flacca
ostřice chabá
Blau-Segge

C4a r NT

Carex flava
ostřice rusá
Große Gelb-Segge

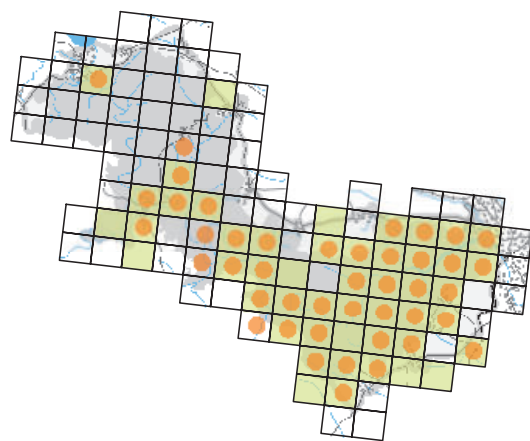

S C4a 2 NT

Carex hartmanii
ostřice Hartmanova
Hartman-Segge

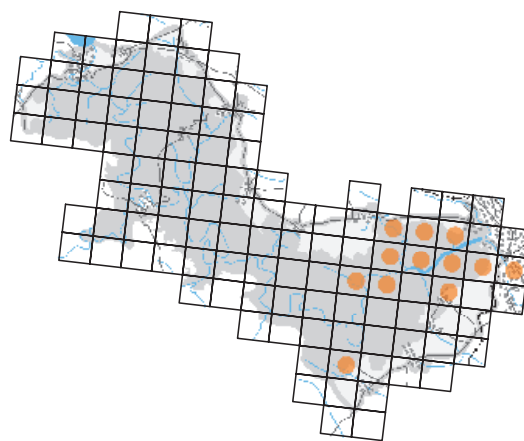

Carex hirta
ostřice srstnatá
Rauhaar-Segge

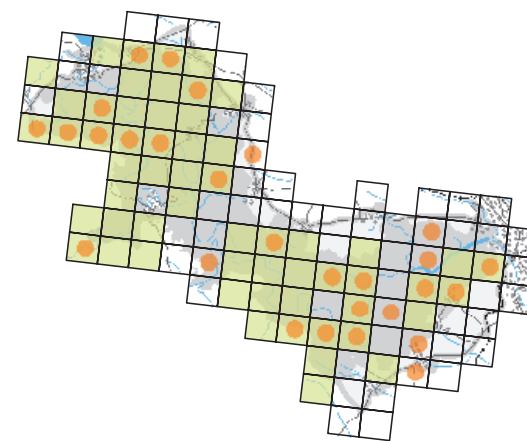
C4a NT

Carex humilis
ostřice nízká
Erd-Segge

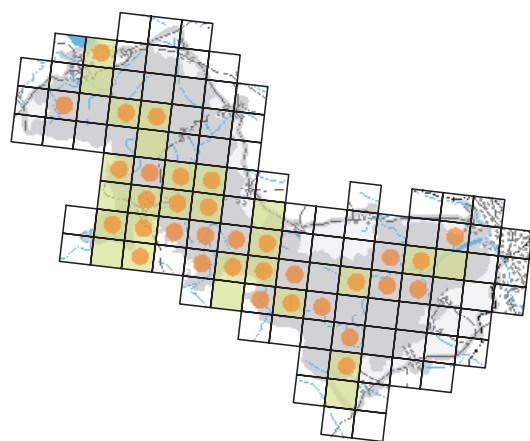

C4a NT

Carex leersii
ostřice mnoholistá
Vielblatt-Stachel-Segge

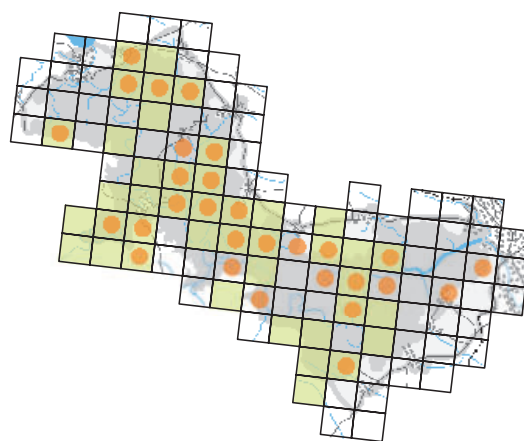

Carex leporina
ostřice zaječí
Hasen-Segge

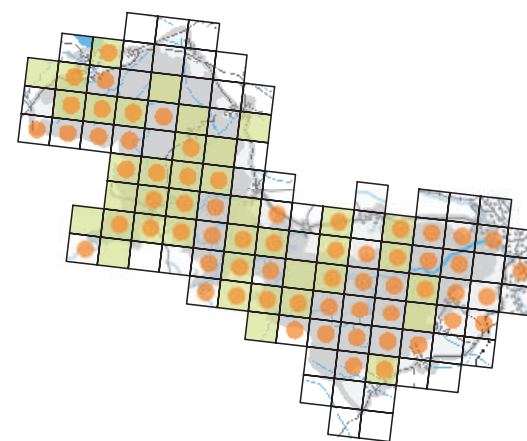

C3 r NT

Carex michelii
ostřice Micheliova
Micheli-Segge

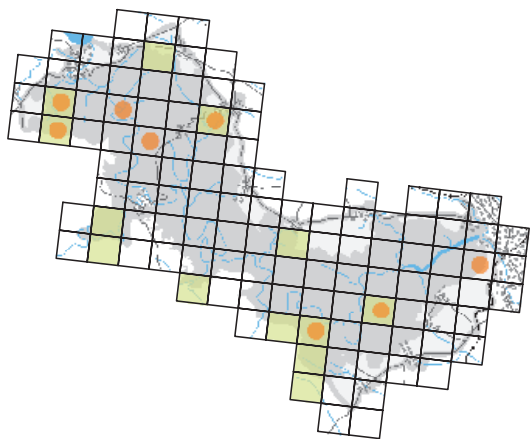

Carex montana
ostřice horská
Berg-Segge

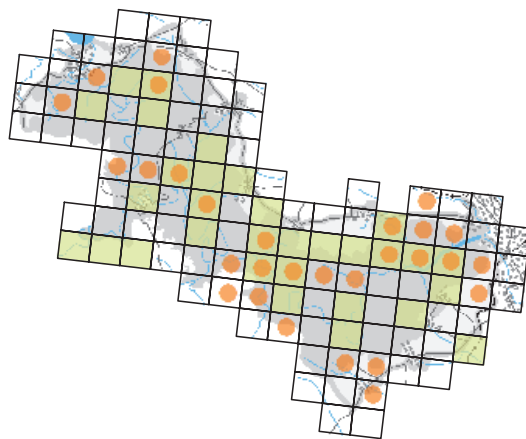

Carex muricata
ostřice měkkoostenná
Eigentliche Stachel-Segge

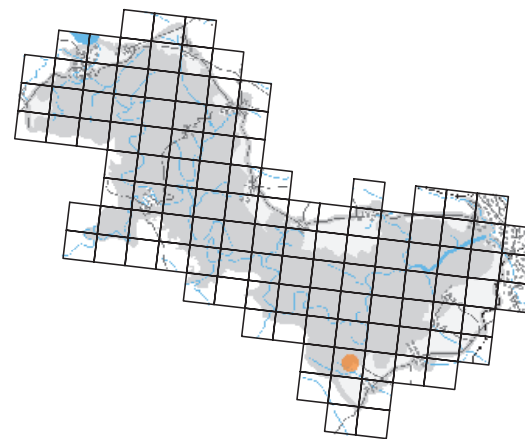
MAPY ROZŠÍŘENÍ

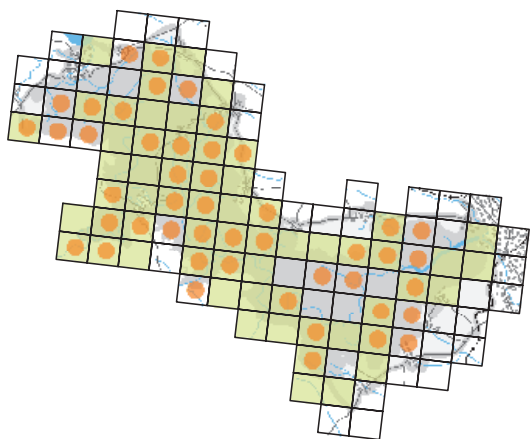
Carex nigra
ostřice obecná
Braun-Segge

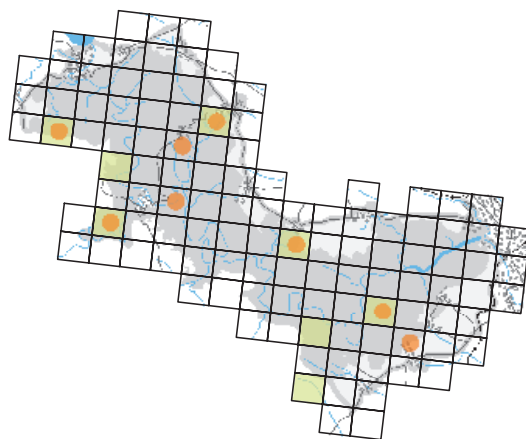
Carex otomana
ostřice Chabertova
Leers Segge

Carex otrubae
ostřice Otrubova
Otruba-Segge

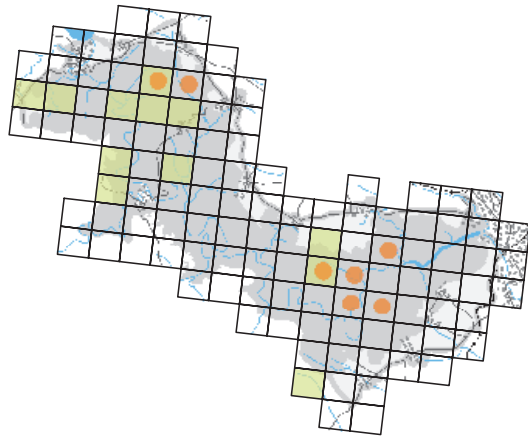
Carex pallescens
ostřice bledavá
Bleich-Segge

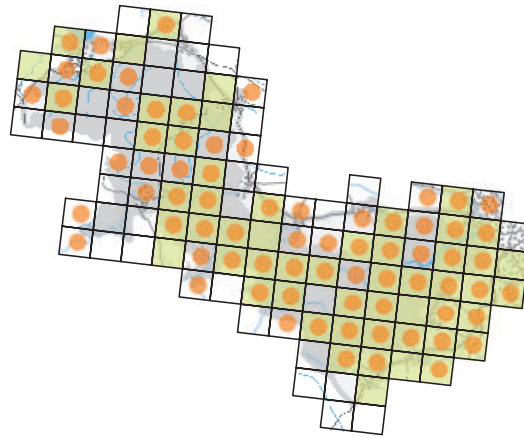
Carex panicea
ostřice prosová
Hirse-Segge

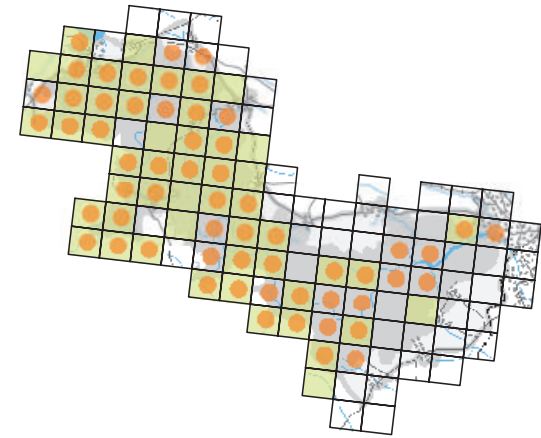
Carex pilosa
ostřice chlupatá
Wimper-Segge

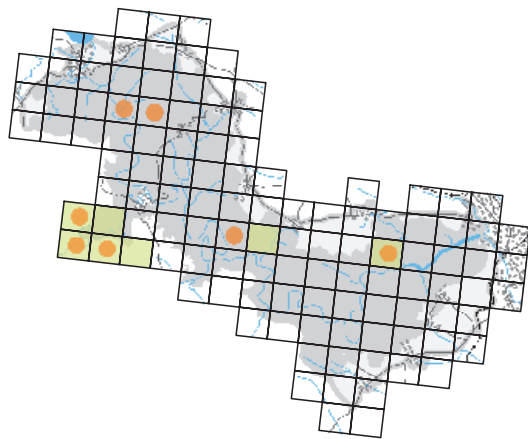
Carex pilulifera
ostřice kulkonosná
Pillen-Segge

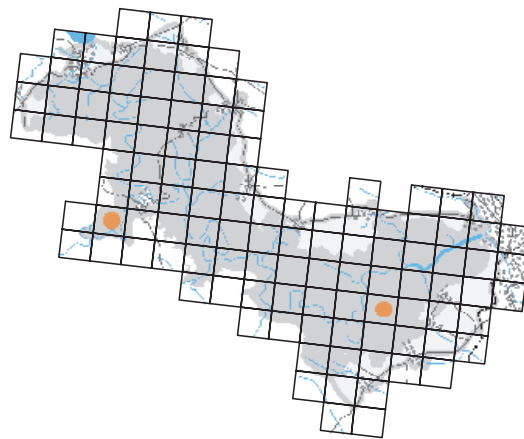
Carex praecox
ostřice časná
Früh-Segge

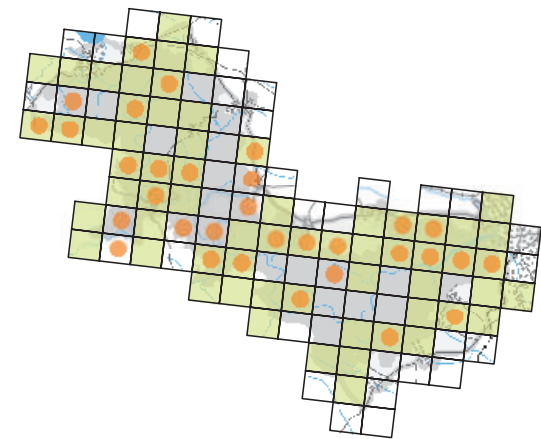
Carex remota
ostřice řídkoklasá
Winkel-Segge

Carex rhizina
ostřice tlapkatá
Dickwurz-Segge

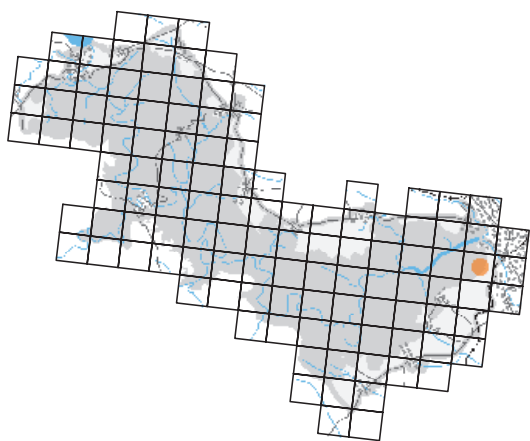

Carex riparia
ostřice pobřežní
Ufer-Segge

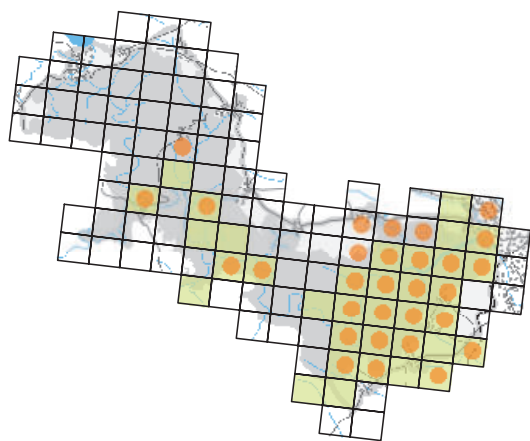
Carex spicata
ostřice klasnatá
Ähren-Stachel-Segge

MAPY ROZŠÍŘENÍ

§1 C2 3 VU

Carex stenophylla
ostřice úzkolistá
Schmalblatt-Segge

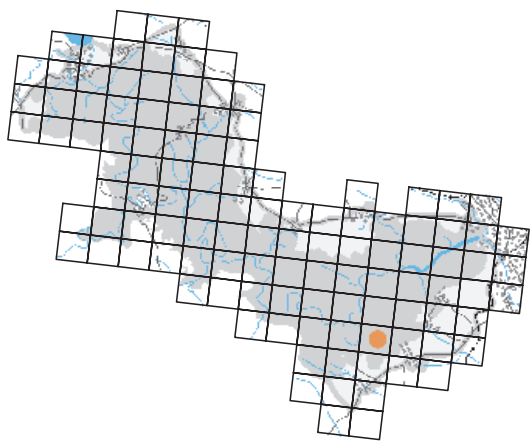
C3 2 NT

Carex supina
ostřice drobná
Steppenrasen-Segge

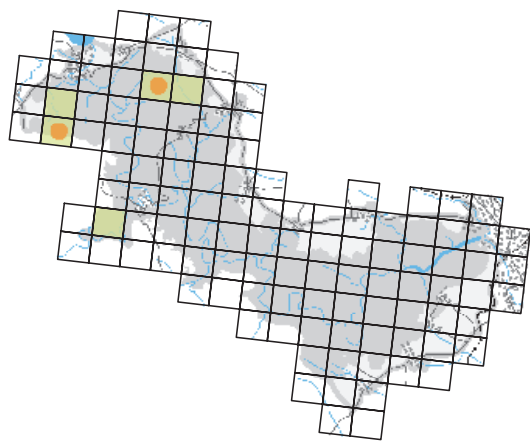
3

Carex sylvatica
ostřice lesní
Wald-Segge

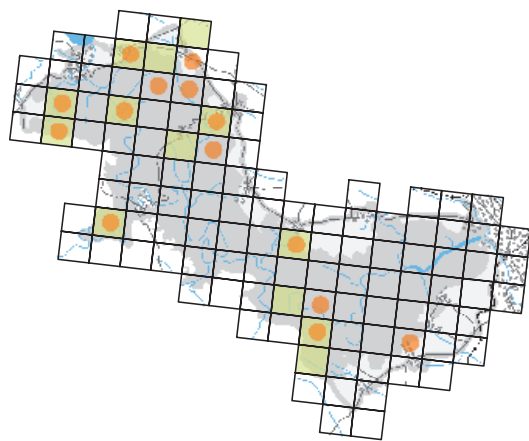
3

Carex tomentosa
ostřice plstnatá
Filz-Segge

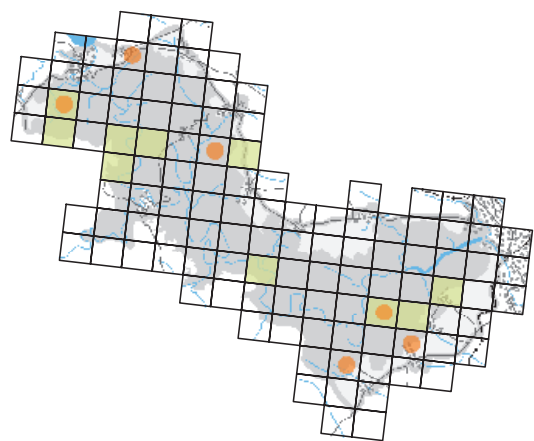
C3 NT

Carex umbrosa
ostřice stinná
Schatten-Segge

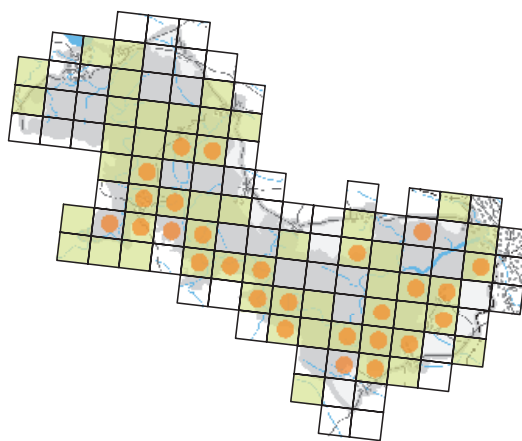
3

Carex vesicaria
ostřice měchýřkatá
Blasen-Segge

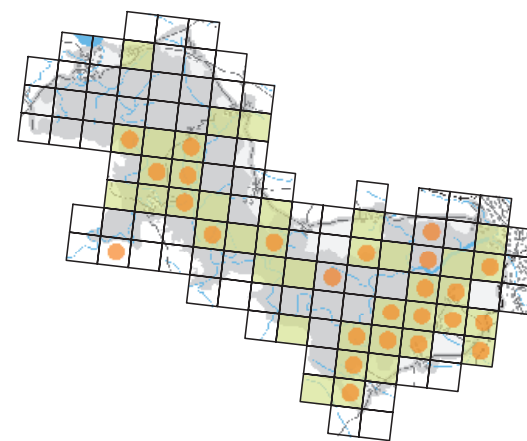
3

Carex vulpina
ostřice liščí
Fuchs-Segge

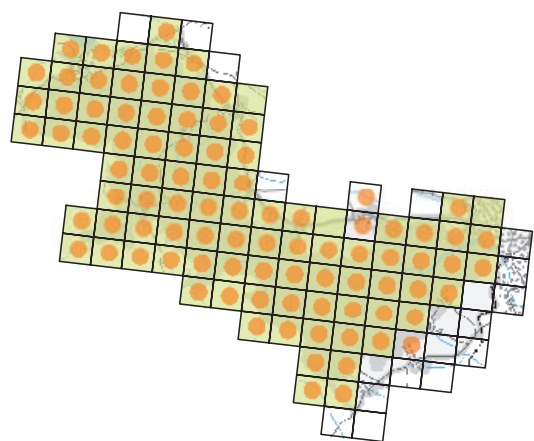

r

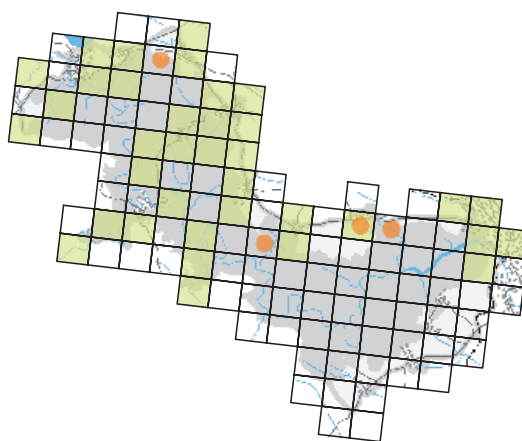
Carlina acaulis* subsp. *acaulis
pupava bezlodyžná pravá
Gewöhnliche Groß-Eberwurz

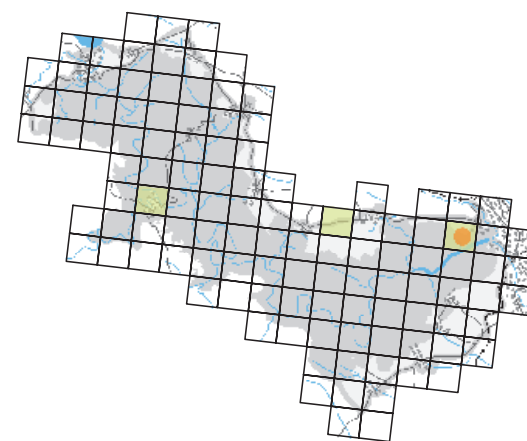
***Carlina vulgaris* agg.**

Carpinus betulus
habr obecný
Edel-Hainbuche

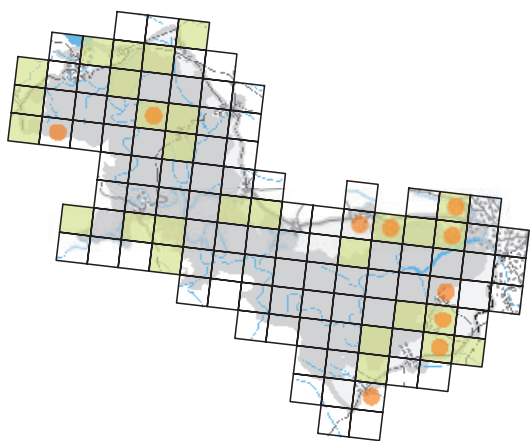
Carum carvi
kmín kořený
Echt-Kümmel

C2 3 VU arch nat

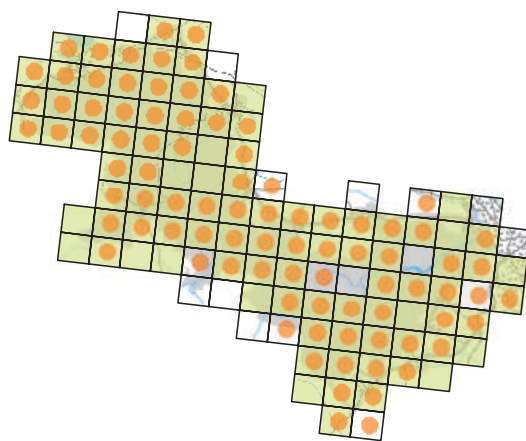
Caulis platycarpus* subsp. *platycarpus
dejvorec velkoplodý pravý
Langstachel-Haftdolde

MAPY ROZŠÍŘENÍ

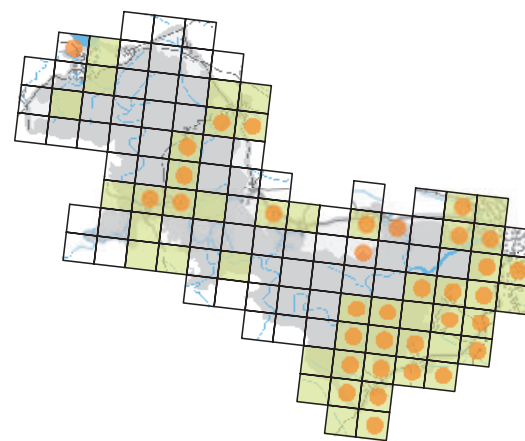
3 arch nat

Centaurea cyanus
 chrpa modrá
 Kornblume

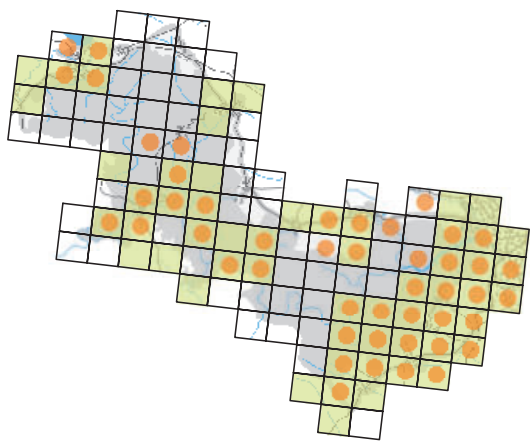
S3 C3 NT

Centaurea jacea
 chrpa luční
 Wiesen-Flockenblume

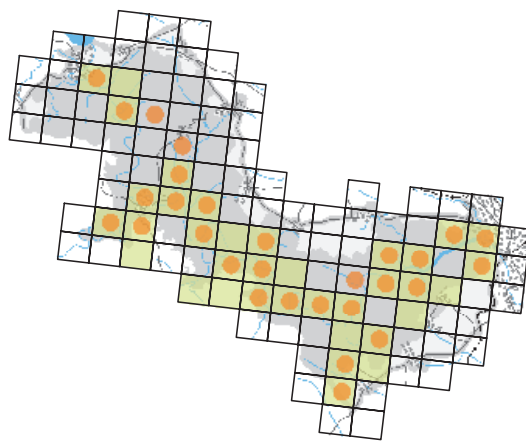
C4a r

Centaurea scabiosa
 chrpa čekánek
 Skabiosen-Flockenblume

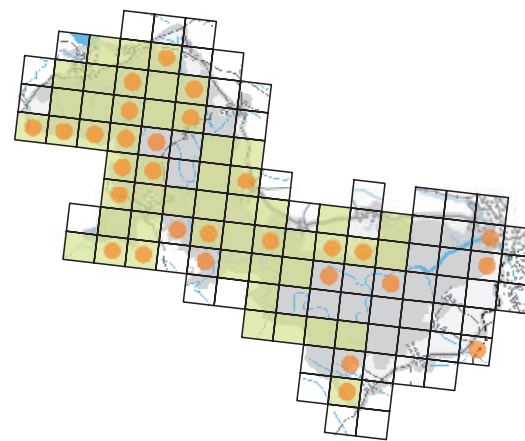
S3 C3 NT

Centaurea stoebe
 chrpa latnatá
 Rispen-Flockenblume

C4a r

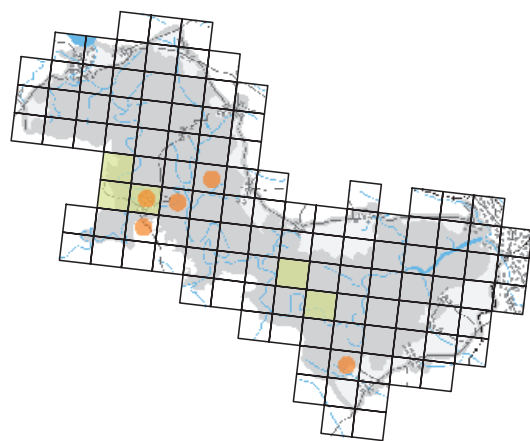
Centaurea triumfetti
 chrpa chlumní
 Bunt-Blauflockenblume

S3 C3 NT

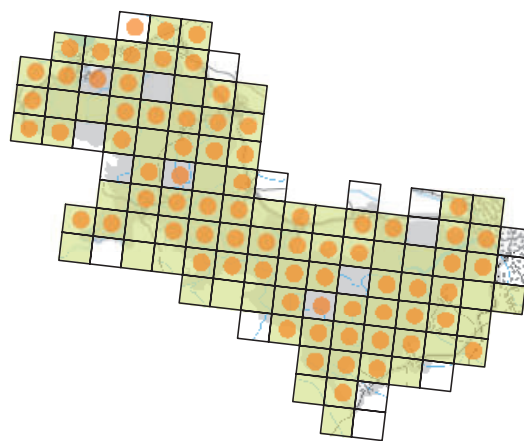
Centaurium erythraea
 zeměžluč okolkatá
 Echt-Tausendguldenkraut

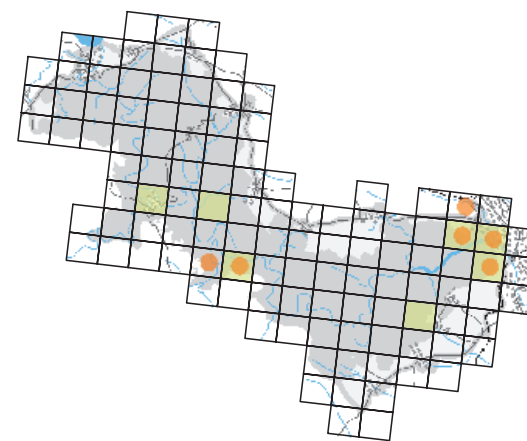
Š3 Š C4a r NT

Cephalanthera damasonium
okrotice bílá
Breitblatt-Waldvöglein

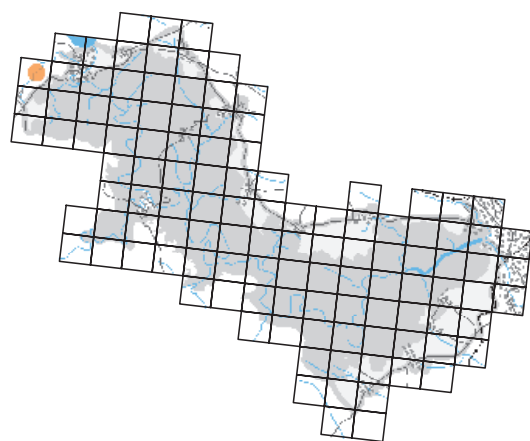
r

Cerastium arvense
rožec rolní
Acker-Hornkraut

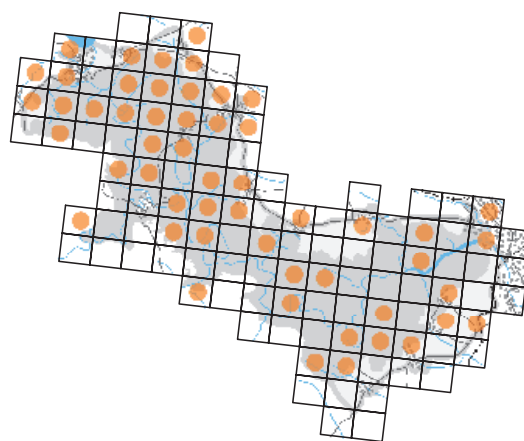
C3 NT

Cerastium brachypetalum
rožec krátkoplátečný
Kleinblüten-Hornkraut

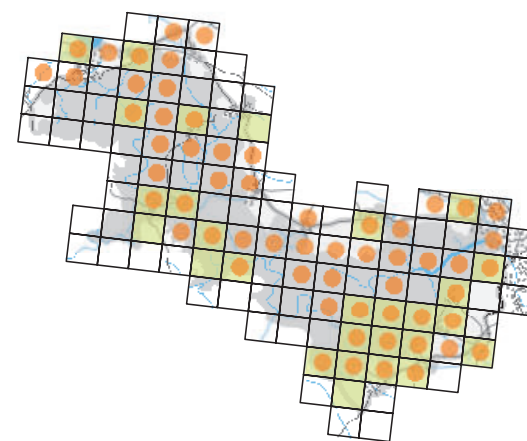

C2 VU

Cerastium dubium
rožec pochybný
Abweichler-Hornkraut

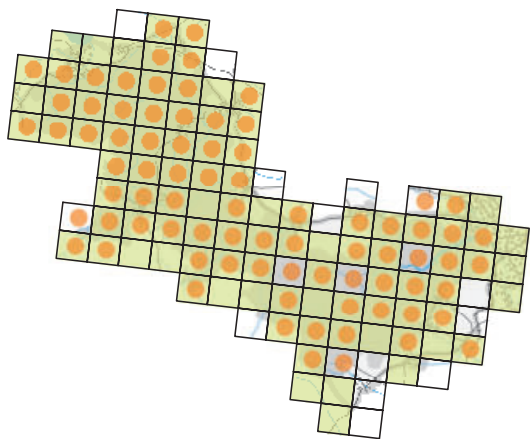

Cerastium glomeratum
rožec klubkatý
Knäuel-Hornkraut

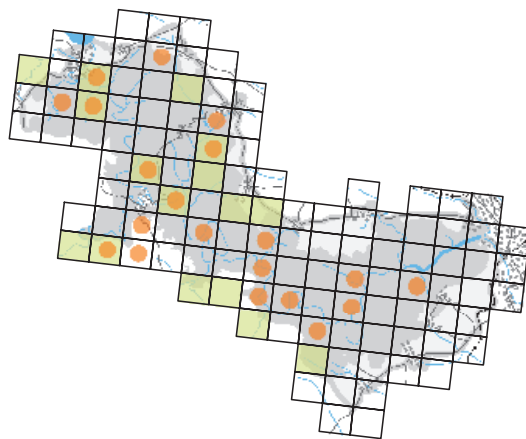

Cerastium glutinosum
rožec lepkavý
Kleb-Hornkraut

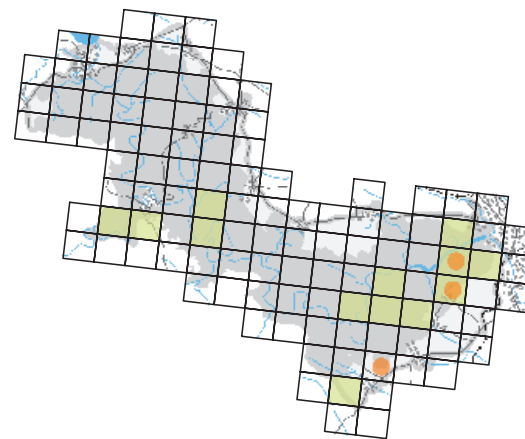
MAPY ROZŠÍŘENÍ

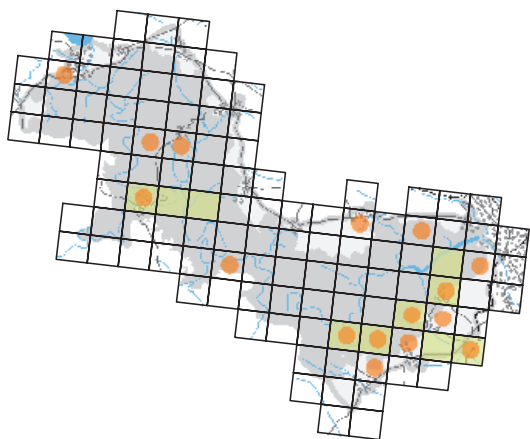
Cerastium holosteoides* subsp. *vulgare
 rožec obecný luční
 Gewöhnlich-Hornkraut

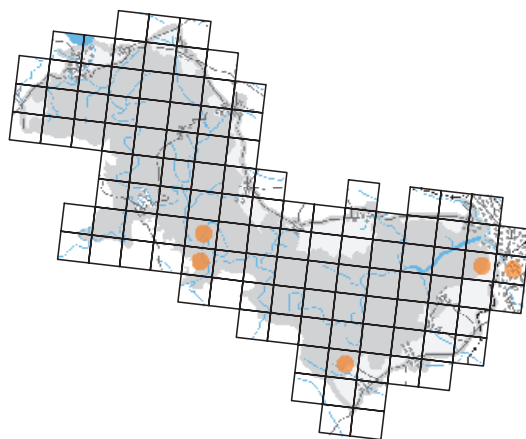
Cerastium lucorum
 rožec hajní
 Großfrucht-Hornkraut

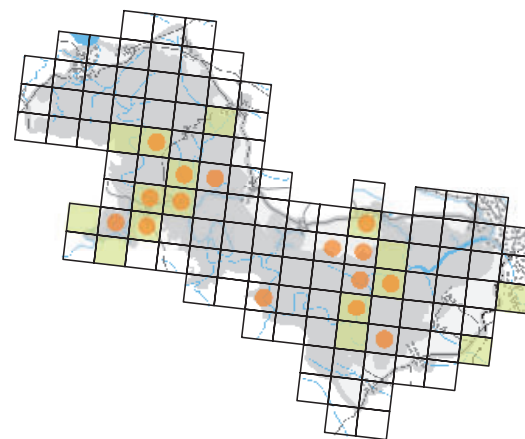
Cerastium pumilum
 rožec nízký
 Niedrig-Hornkraut

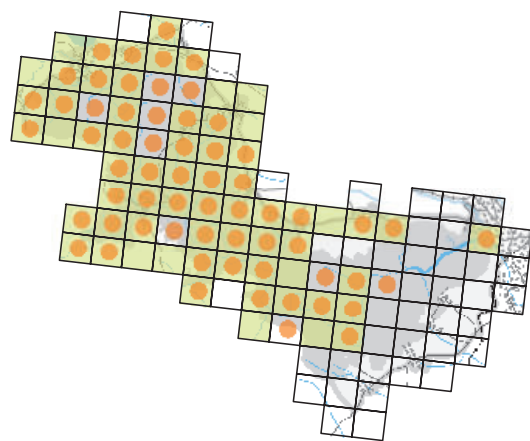
Cerastium semidecandrum
 rožec pětimužný
 Sand-Hornkraut

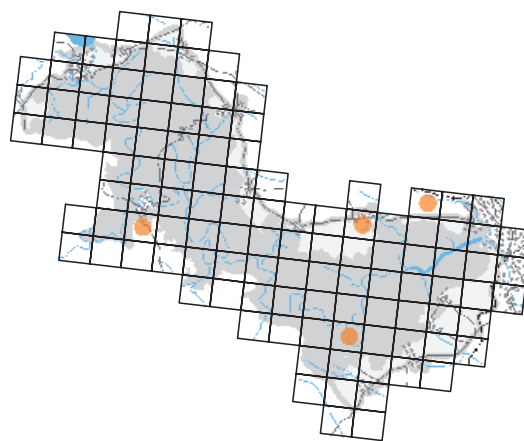
Cerastium tenoreanum
 rožec Tenoreův
 Tenore-Hornkraut

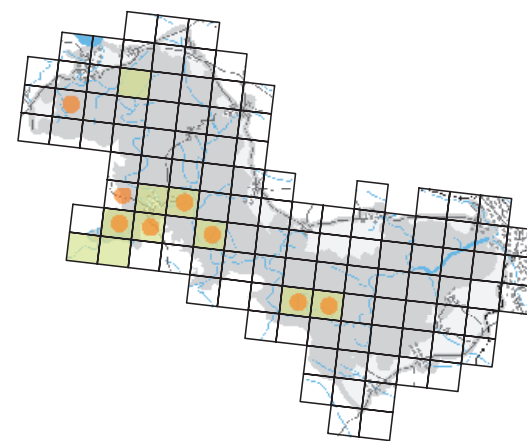
Cerinthe minor
 voskovka menší
 Klein-Wachsblume

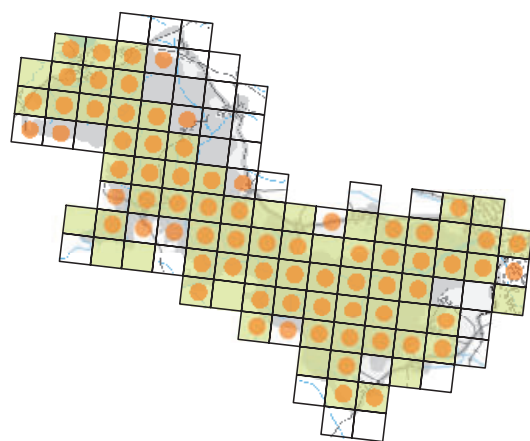
Chaerophyllum aromaticum
krabilice zápašná
Duft-Kälberkopf

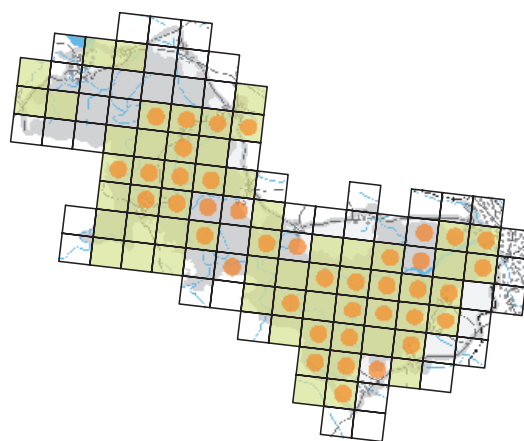
Chaerophyllum bulbosum
krabilice hlíznatá
Rüben-Kälberkopf

Chaerophyllum hirsutum
krabilice chlupatá
Wimper-Kälberkopf

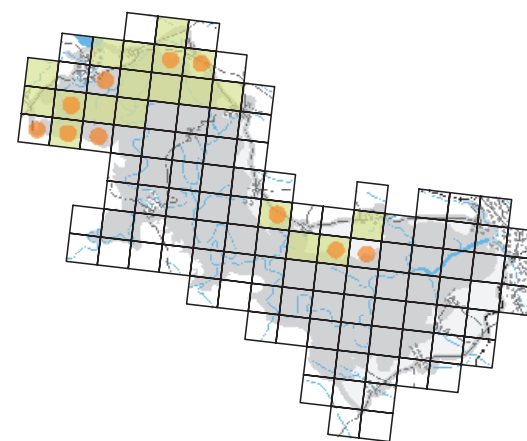

Chaerophyllum temulum
krabilice mámivá
Taumel-Kälberkopf

Chamaecytisus ratisbonensis
čilimník řezenský
Regensburg-Zwerggeißklee

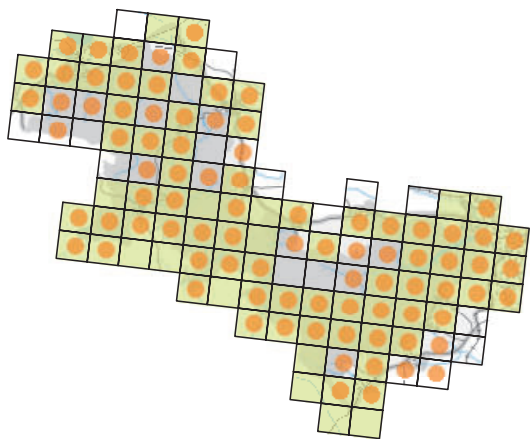
C4a 3 NT

Chamaecytisus supinus
čilimník nízký
Kopf-Zwerggeißklee

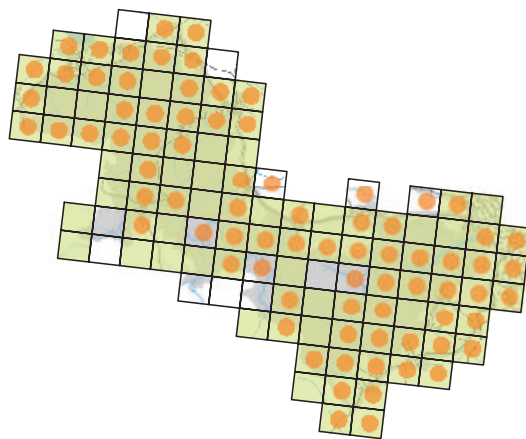
C4a NT

MAPY ROZŠÍŘENÍ

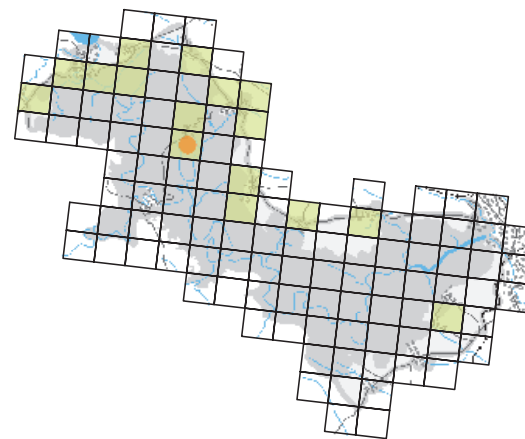

arch nat

Chelidonium majus
vlašovičnik větší
Schöllkraut

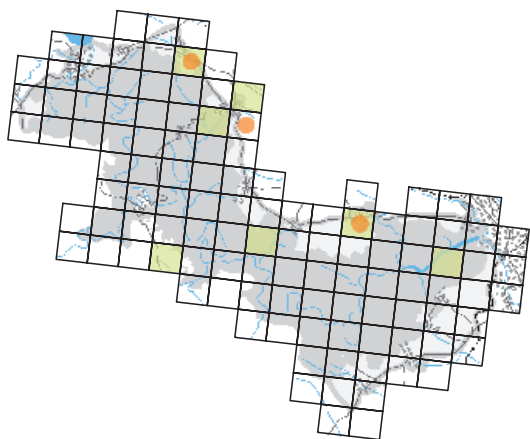

Chenopodium album agg.
(excl. *Ch. ficifolium*, *Ch. opulifolium*)

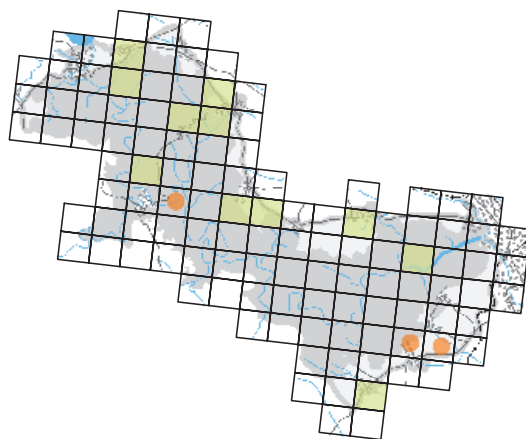

C4a r NT arch nat

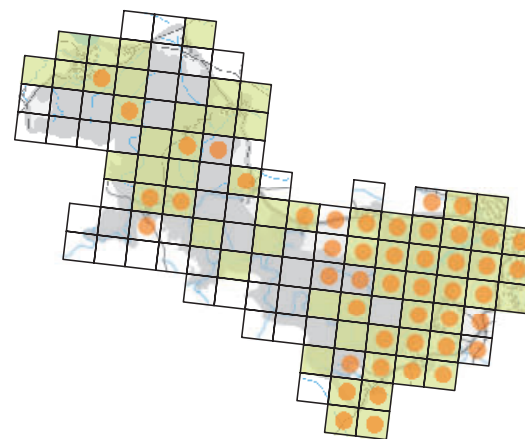
Chenopodium bonus-henricus
merlík všedobr
Guter Heinrich

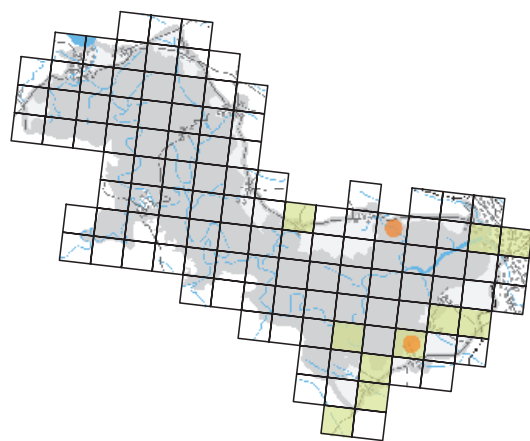
Chenopodium ficifolium
merlík fíkolistý
Feigenblatt-Gänsefuß

Chenopodium glaucum
merlík sivý
Graugrün-Gänsefuß

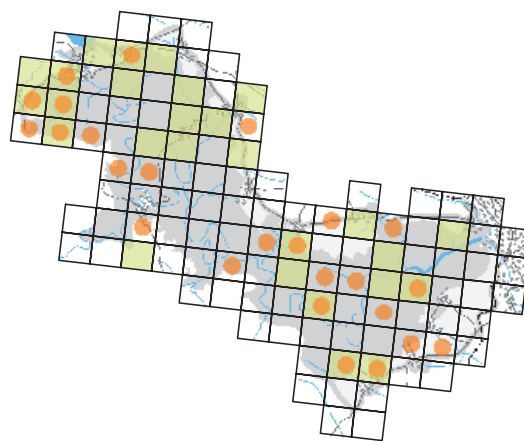

Chenopodium hybridum
merlík zvrhlý
Sautod-Gänsefuß

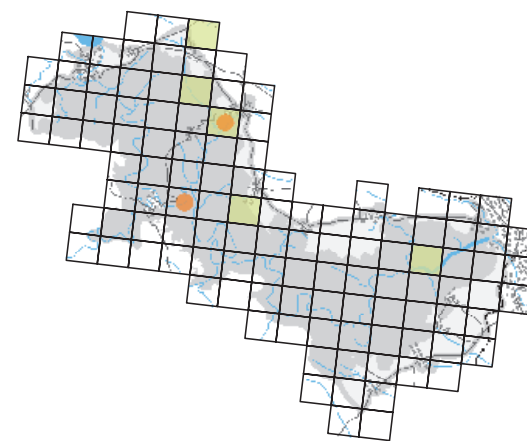

C3 VU

Chenopodium opulifolium
merlík kalinolistý
Schneeball-Gänsefuß

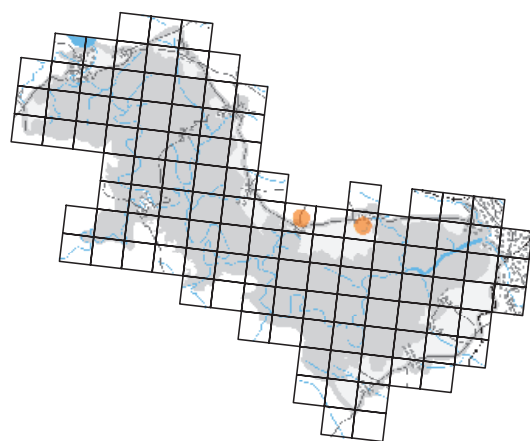

Chenopodium polyspermum
merlík mnohosemenný
Vielsamen-Gänsefuß

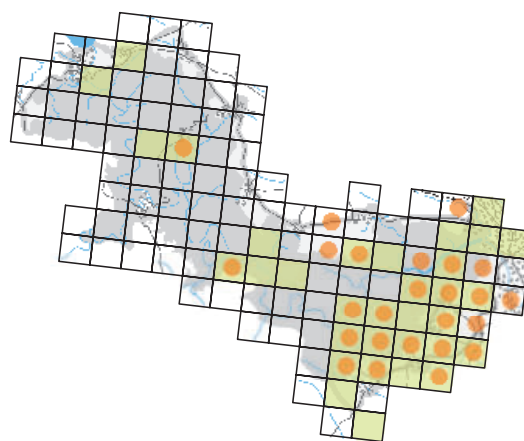
2

Chenopodium rubrum
merlík červený
Rot-Gänsefuß

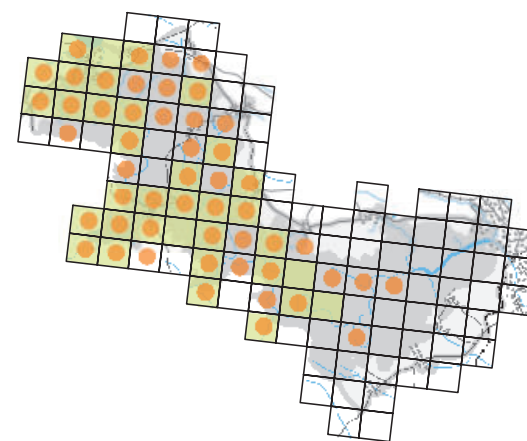
C2 2 EN arch nat

Chenopodium vulvaria
merlík smrdutý
Stink-Gänsefuß

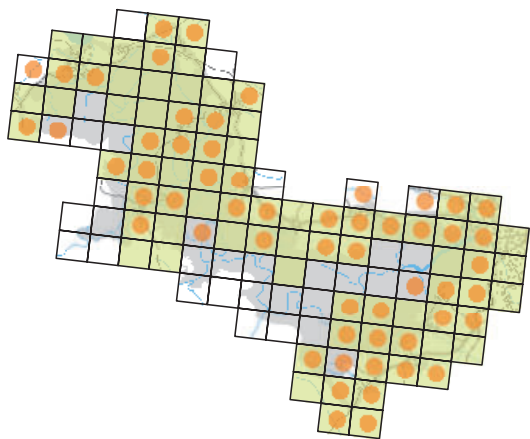
C3 VU

Chondrilla juncea
radyk prutnatý
Groß-Knorpellattich

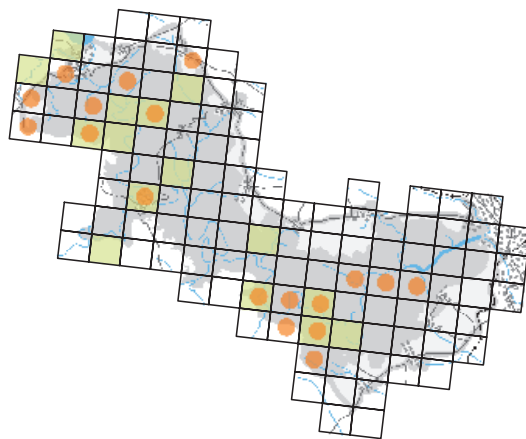
Chrysosplenium alternifolium
mokryš střídavolistý
Wechselblatt-Milzkraut

MAPY ROZŠÍŘENÍ

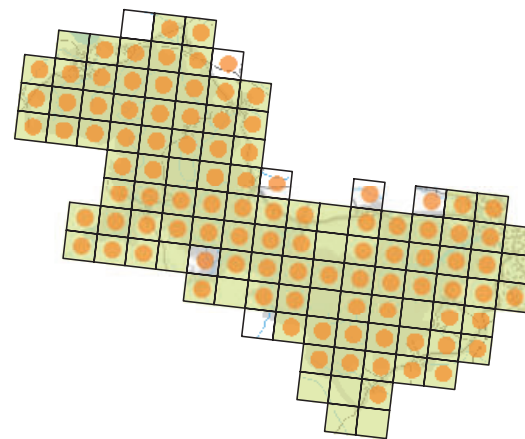

arch nat

Cichorium intybus
čekanka obecná
Gewöhnlich-Wegwarte

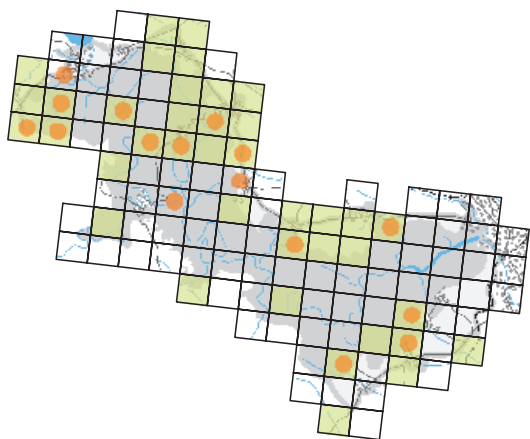

Circaea lutetiana
čarovník pařížský
Wald-Hexenkraut

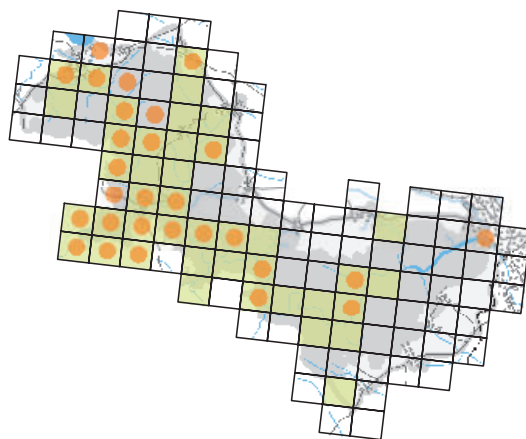
arch inv

Cirsium arvense
pcháč rolní
Acker-Kratzdistel

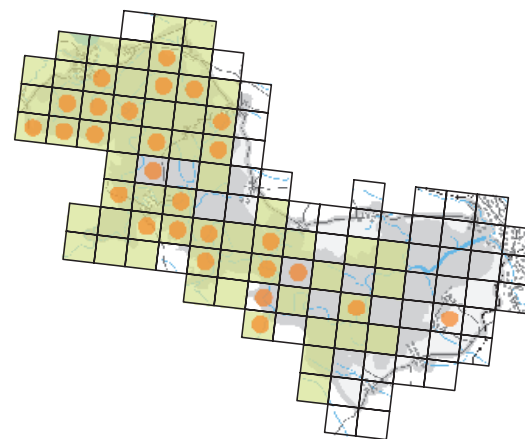

3

Cirsium canum
pcháč šedý
Grau-Kratzdistel

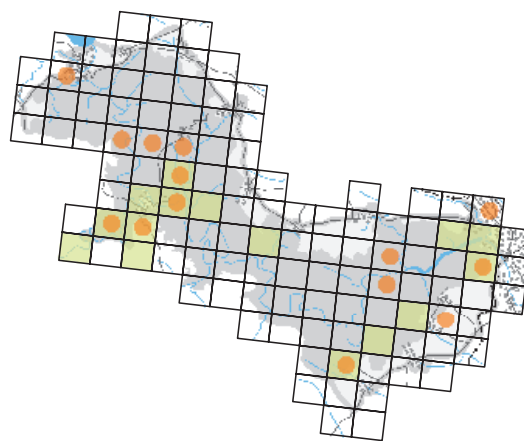
Cirsium oleraceum
pcháč zelinný
Kohl-Kratzdistel

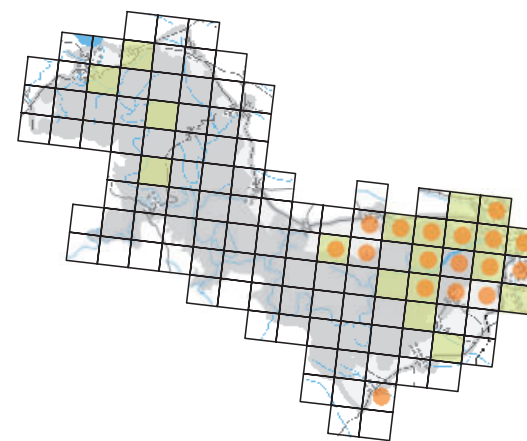
Cirsium palustre
pcháč bahenní
Sumpf-Kratzdistel

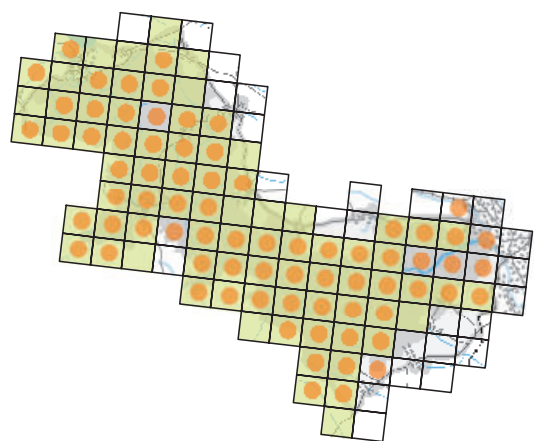
Cirsium vulgare
pcháč obecný
Lanzen-Kratzdistel

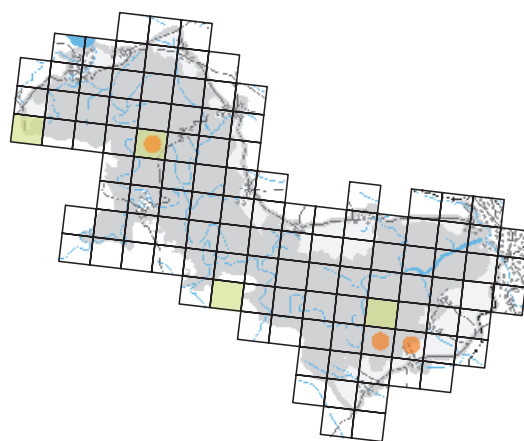
Clematis recta
plamének přímý
Aufrecht-Waldrebe

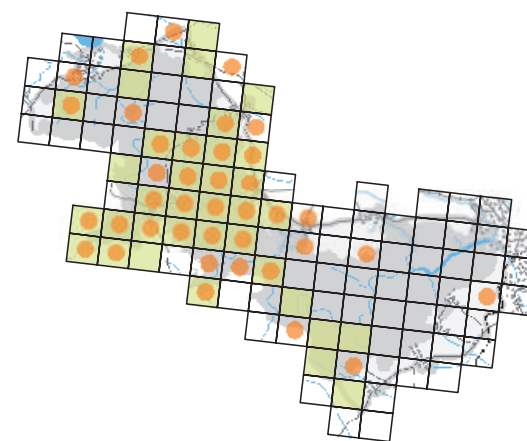
Clematis vitalba
plamének plotní
Gewöhnlich-Waldrebe

Clinopodium vulgare
klinopád obecný
Wirbeldost

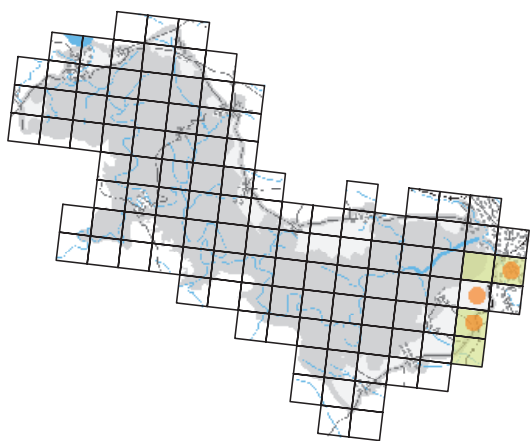

Cnidium dubium
jarva žilnatá
Brenndolde

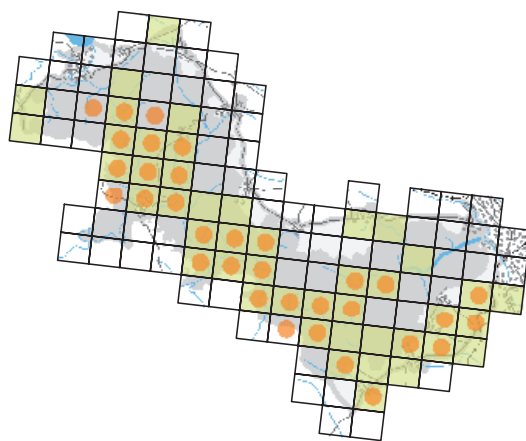
Colchicum autumnale
ocún jesenní
Herbstzeitlose

MAPY ROZŠÍŘENÍ

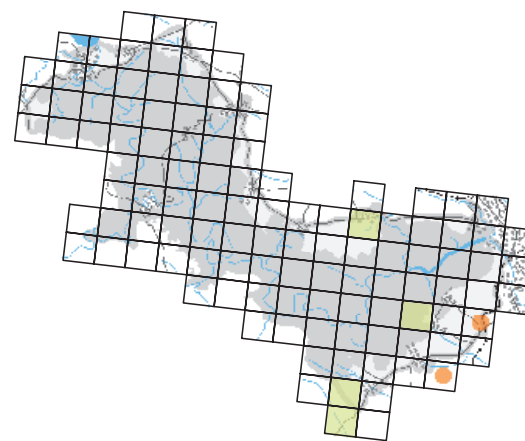
3 neo nat

Colutea arborescens
žanovec měchýřník
Gewöhnlich-Blasentrauch

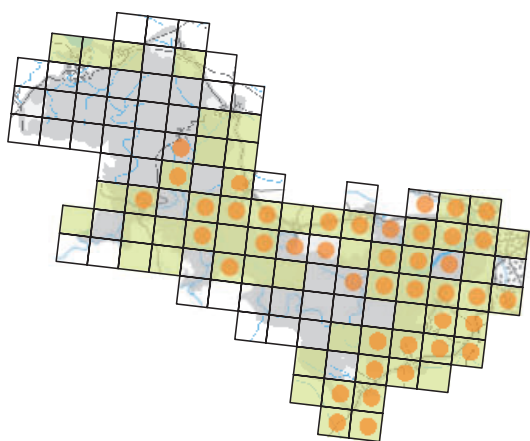
r arch inv

Conium maculatum
bolehlav plamatý
Europa-Fleckenschierling

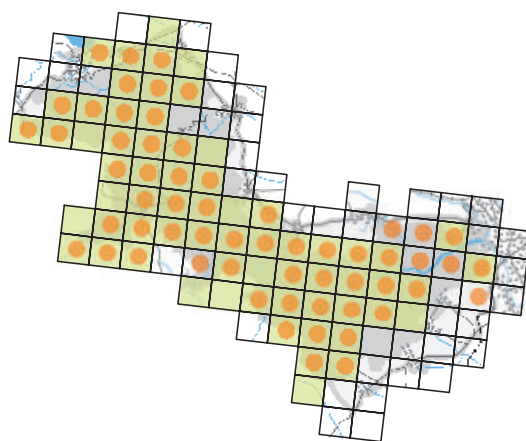
neo nat

Consolida hispanica
ostrožka východní
Spanien-Feldrittersporn

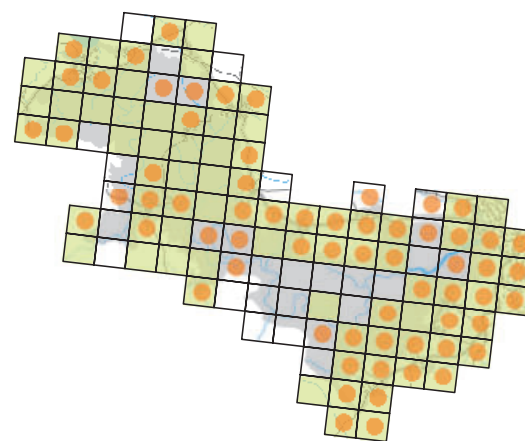

arch nat

Consolida regalis
ostrožka stračka
Gewöhnlich-Feldrittersporn

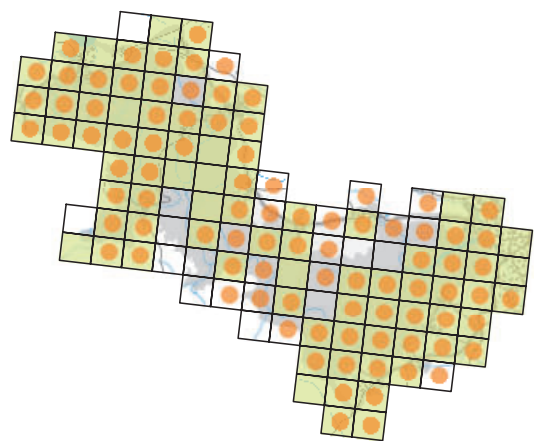
Convallaria majalis
konvalinka vonná
Echt-Maiglöckchen

arch nat

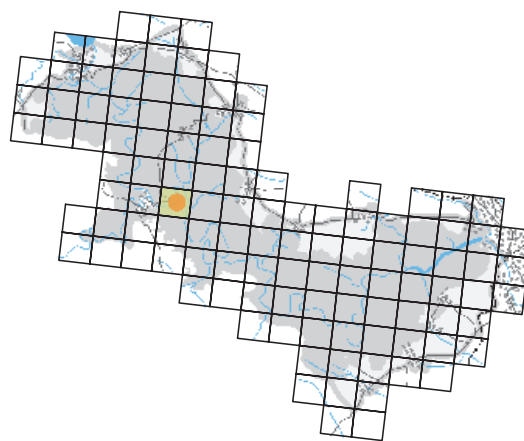
Convolvulus arvensis
svlačec rolní
Acker-Winde

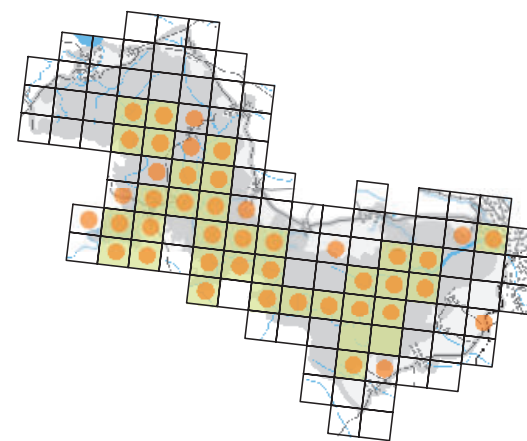
neo inv

Coryza canadensis
turanka kanadská
Kanada-Berufkraut

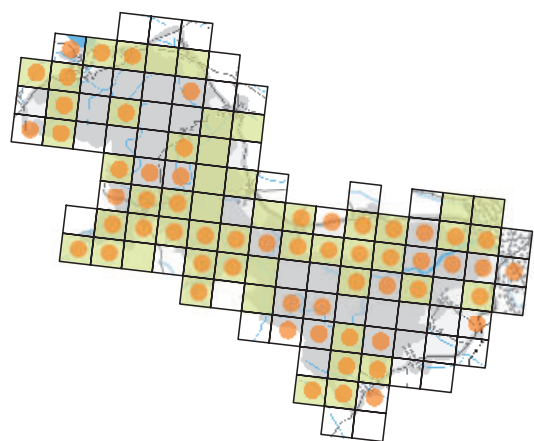
§2 C2 r VU

Corallorhiza trifida
korálice trojklaná
Europa-Korallenwurz

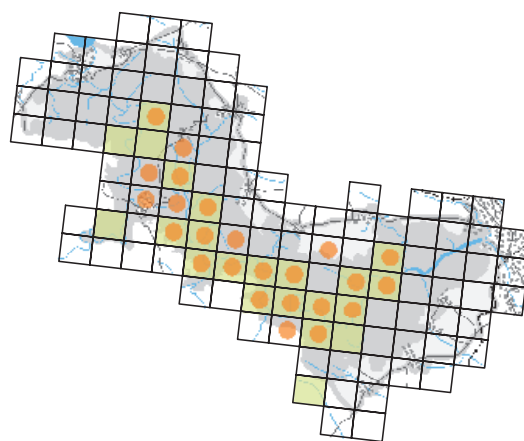

§3 C4a

Cornus mas
dřín jarní
Gelb-Hartriegel

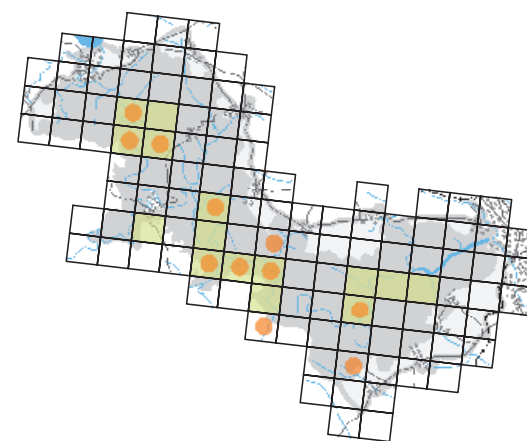

Cornus sanguinea
svída krvavá
Rot-Hartriegel

r

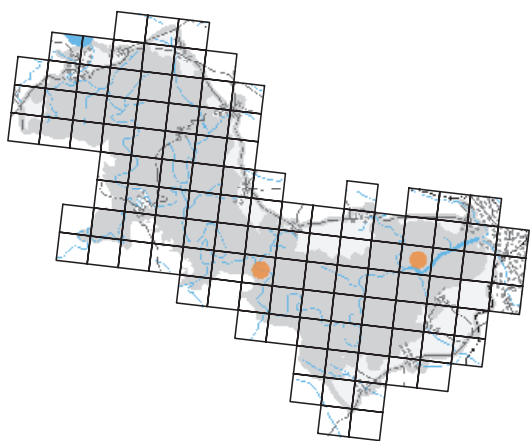
Corydalis cava
dymnivka dutá
Hohl-Lerchensporn

C4a r

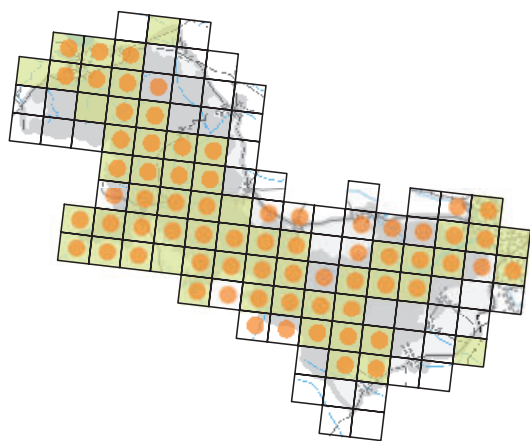
Corydalis intermedia
dymnivka bobovitá
Mittel-Lerchensporn

MAPY ROZŠÍŘENÍ

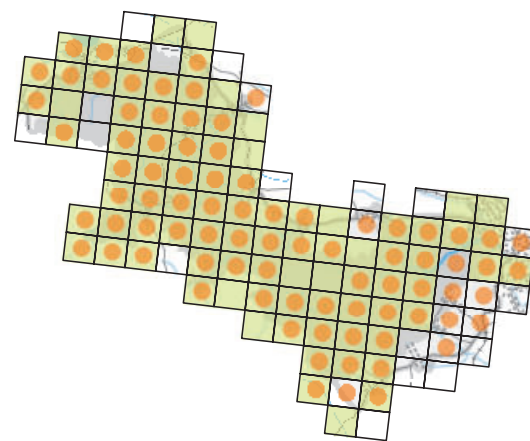
C3 3

Corydalis pumila
dymnivka nízká
Zwerg-Lerchensporn

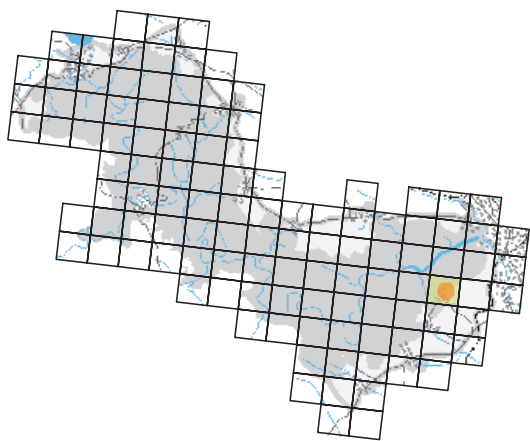

C4a

Corydalis solida
dymnivka plná
Finger-Lerchensporn

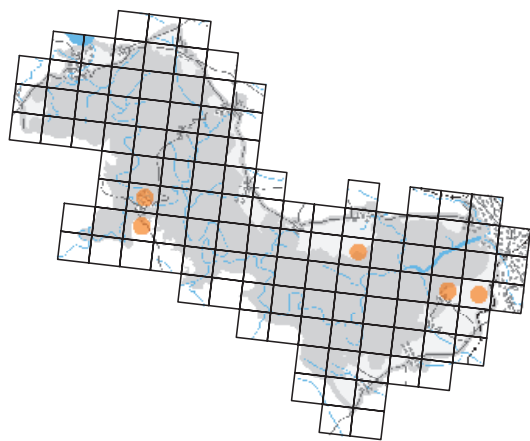

Corylus avellana
líška obecná
Gewöhnlich-Hasel

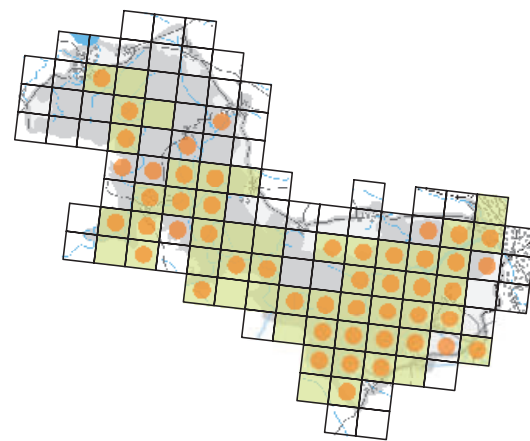
§ C4a 1 NT

Corynephorus canescens
paličkovec šedavý
Grau-Silbergras

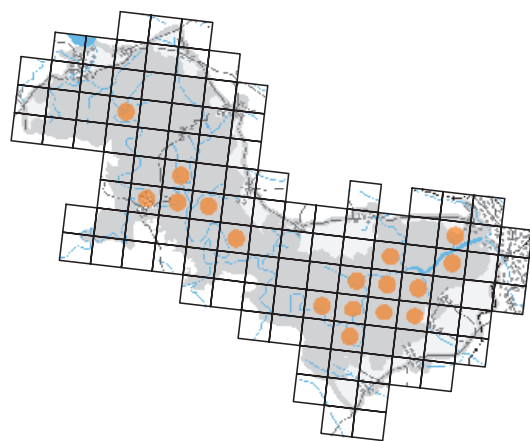
neo cas

Cotoneaster horizontalis
skalník rozprostřený
Fächer-Steinmispel

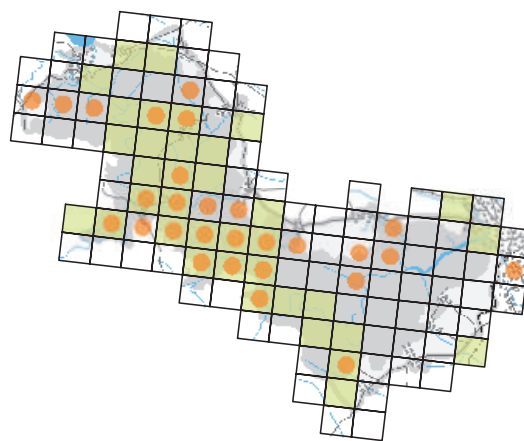
C4a NT

Cotoneaster integerrimus
skalník celokrajný
Gewöhnlich-Steinmispel

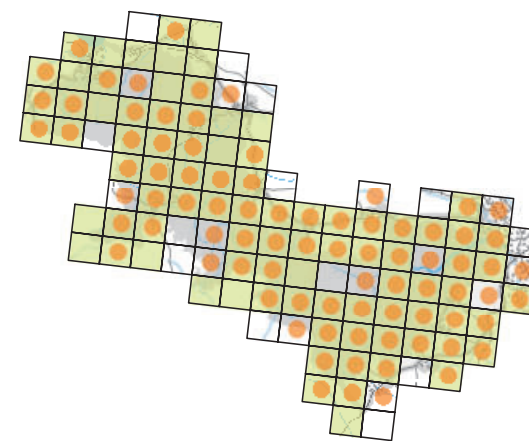

C2 EN

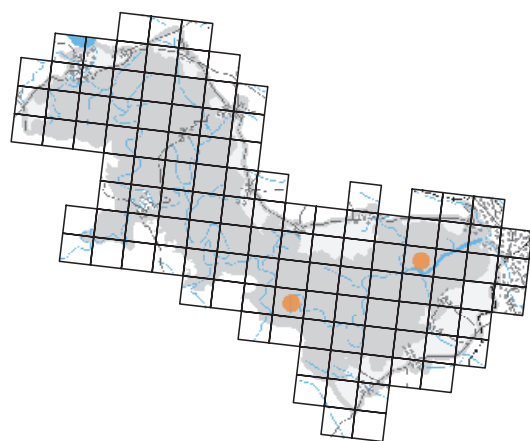
Cotoneaster laxiflorus
skalník černoplodý
Schwarzfrüchtige-Steinmispel

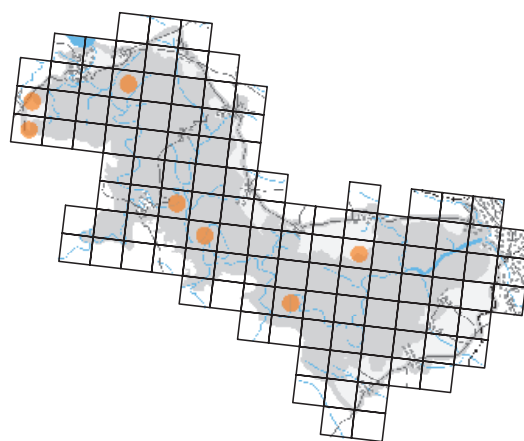
Crataegus laevigata
hloh obecný
Zweikern-Weißdorn

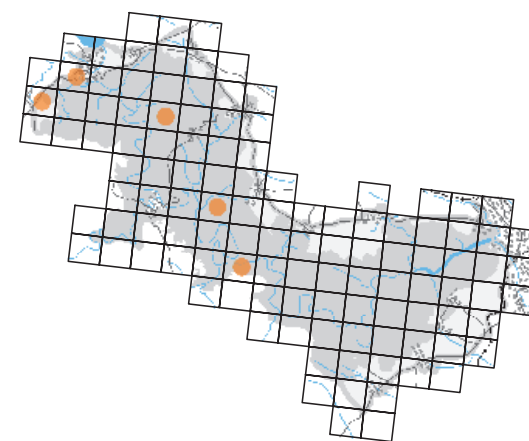
Crataegus monogyna
hloh jednosemenný
Einkern-Weißdorn

Crataegus rhipidophylla
hloh křivokališný
Krummelch-Weißdorn

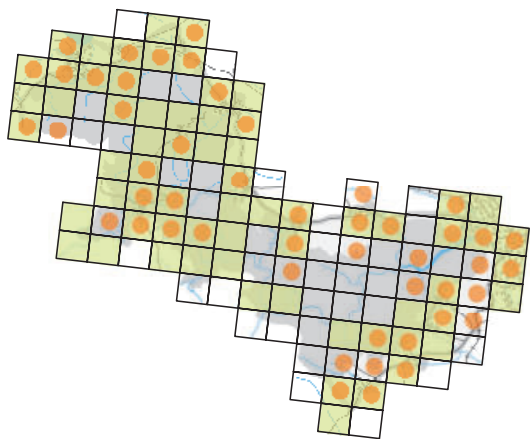

Crataegus* × *macrocarpa
hloh velkoplodý
Großfrucht-Weißdorn

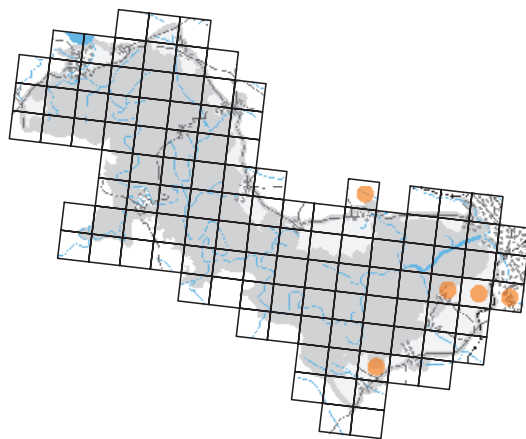

Crataegus* × *media
hloh prostřední
Mittel-Weißdorn

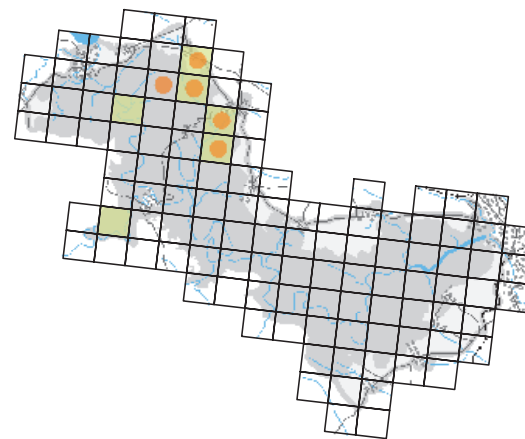
MAPY ROZŠÍŘENÍ

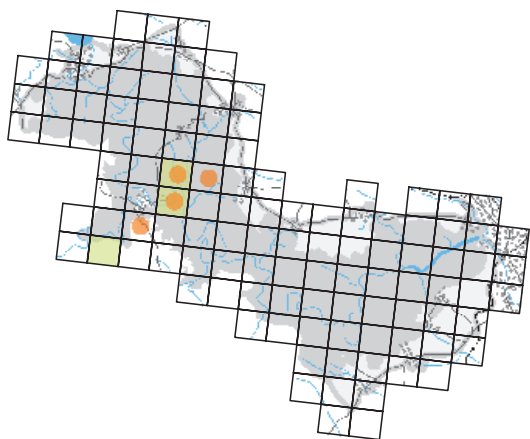
Crepis biennis
škarda dvouletá
Wiesen-Pippau

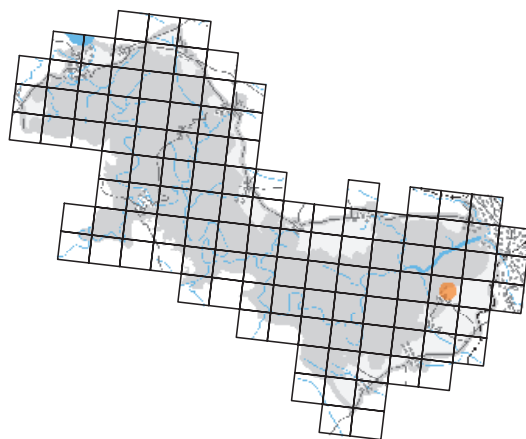
Crepis foetida* subsp. *rhoeadifolia
škarda smrdutá mákolistá
Klatschmohn-Stink-Pippau

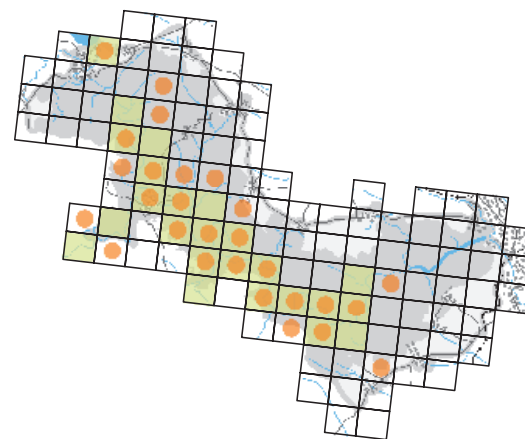
Crepis paludosa
škarda bahenní
Sumpf-Pippau

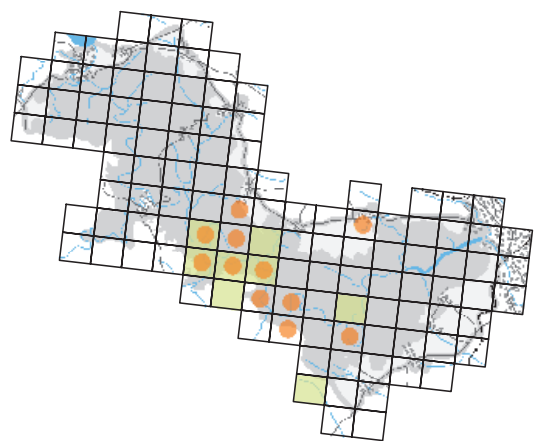
Crepis praemorsa
škarda ukousnutá
Trauben-Pippau

Crepis setosa
škarda štětinkatá
Borsten-Pippau

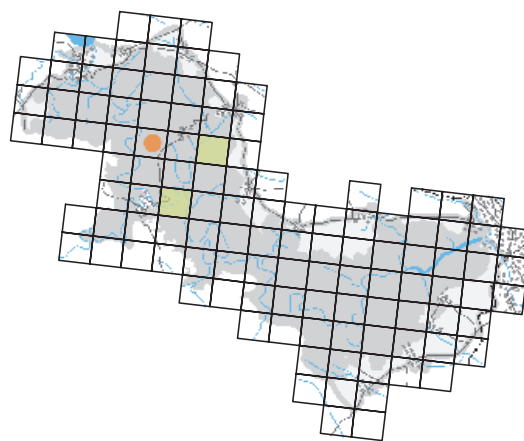

Crucjata laevipes
svízelka chlupatá
Wiesen-Kreuzlabkraut

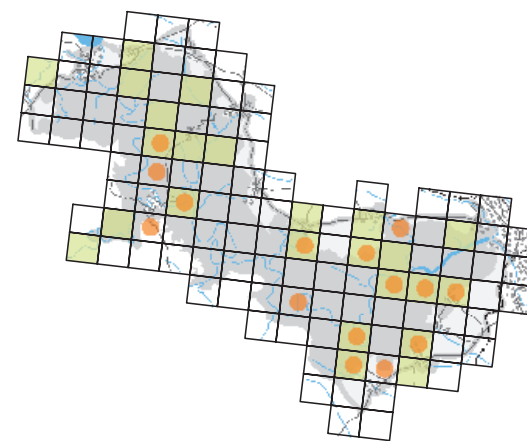
§1 C2 3 EN

Cruciana pedemontana
svízelka piemontská
Piemont-Kreuzlabkraut

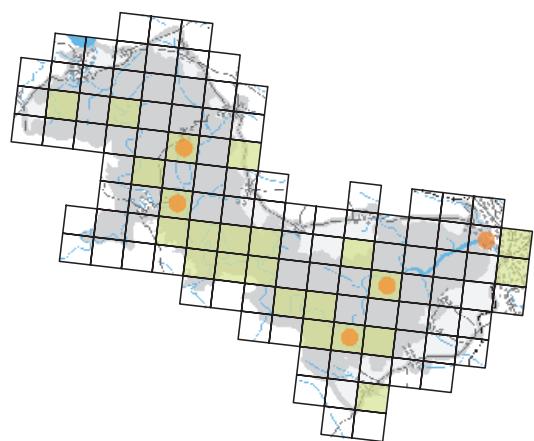

r

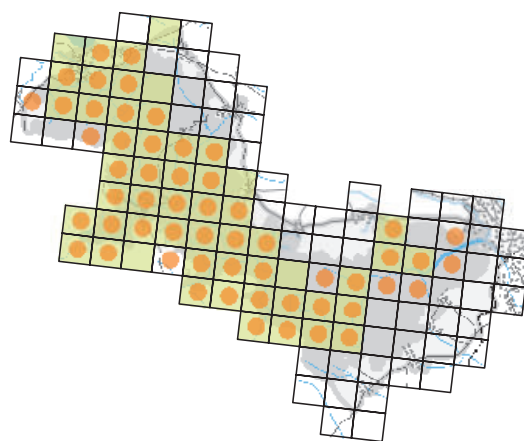
Cruciana verna
svízelka lysá
Kahl-Kreuzlabkraut

Cuscuta epithimum
kokotice povázka
Quendel-Teufelszwirn

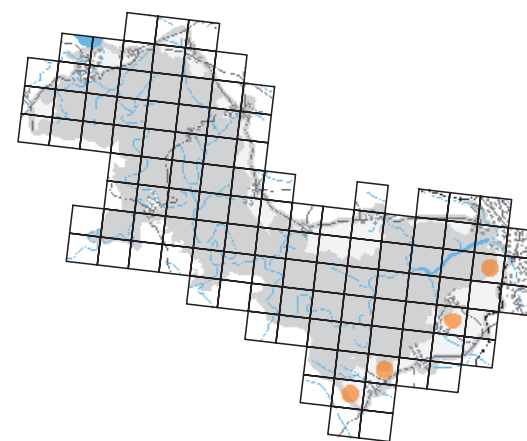

Cuscuta europaea
kokotice evropská
Nessel-Teufelszwirn

§3 C4a

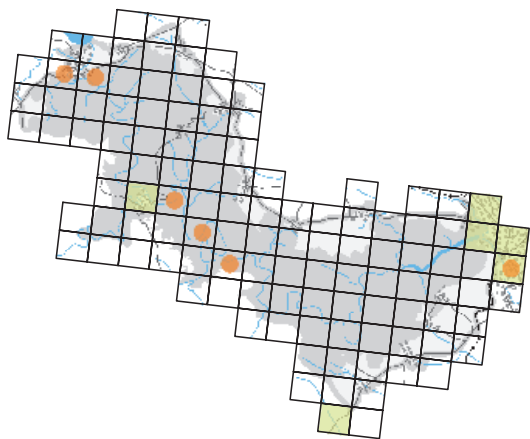
Cyclamen purpurascens
brambořík nachový
Alpen-Zyklame

arch cas

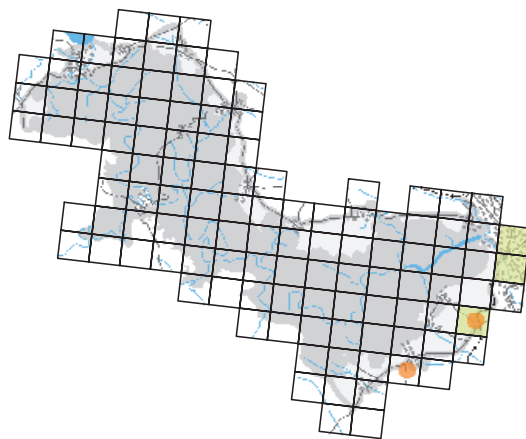
Cydonia oblonga
kdouloň obecná
Echt-Quitte

MAPY ROZŠÍŘENÍ

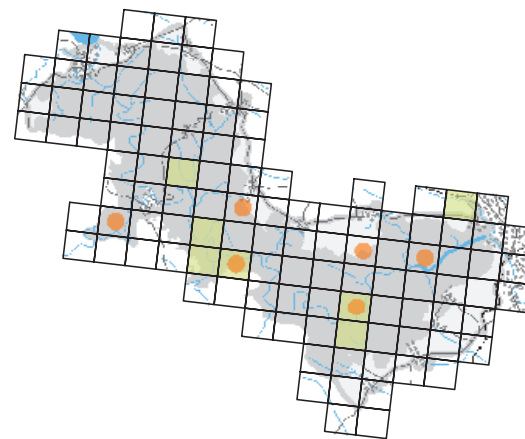
arch nat

Cymbalaria muralis
zvěšinec zední
Mauer-Zimbelkraut

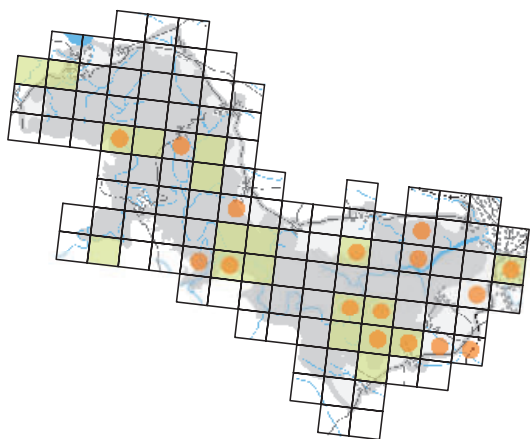
C4a arch nat

Cynodon dactylon
troskut prstnatý
Finger-Hundszahngras

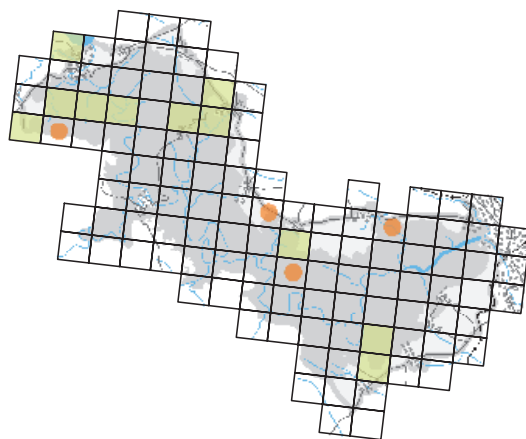

C2 2 EN

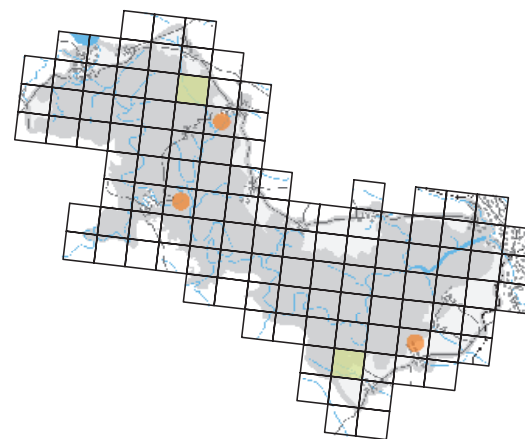
Cynoglossum montanum
užanka uherská
Ungarn-Hundszunge

Cynoglossum officinale
užanka lékařská
Echt-Hundszunge

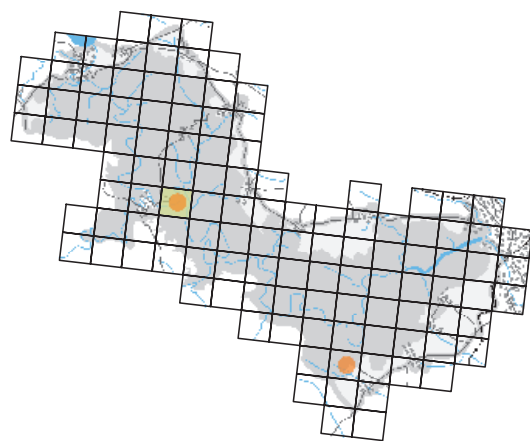

Cynosurus cristatus
pohánka hřebenitá
Wiesen-Kammgras

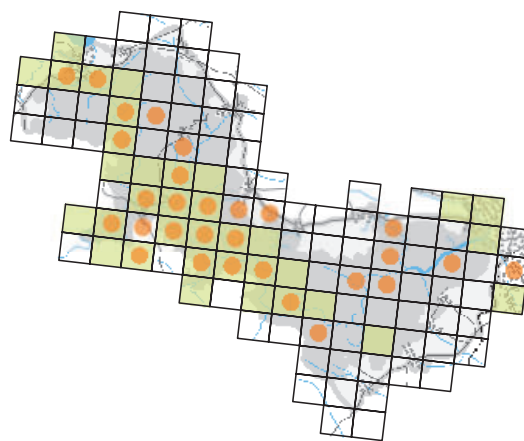
C3 3 NT

Cyperus fuscus
šáchor hnědý
Braun-Zypergras

§2 § C2 3 VU

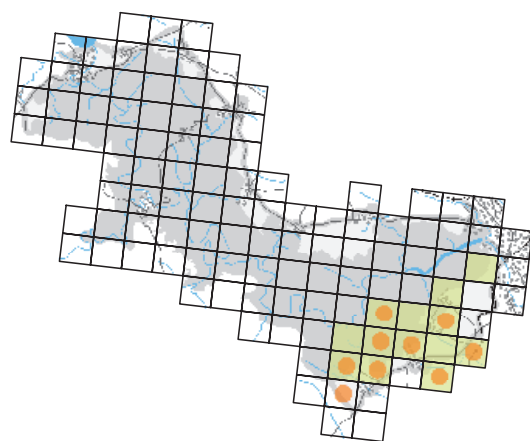
Cypripedium calceolus
střevíčník pantoflíček
Gelb-Frauenschuh

Cystopteris fragilis
puchýřník křehký
Bruch-Blasenfarne

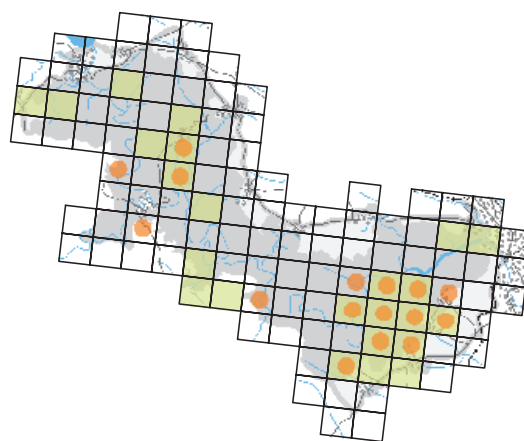

Cytisus nigricans
čilimník černající
Trauben-Geißklee

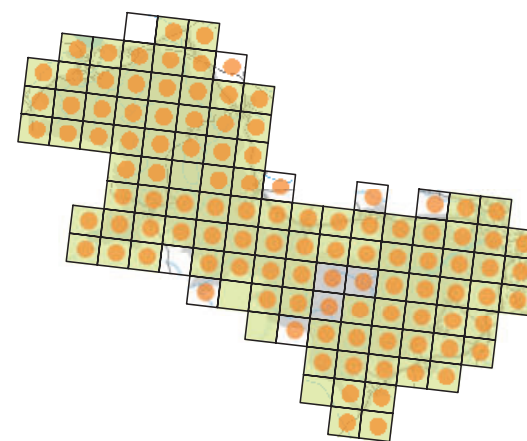
C3 2 NT

Cytisus procumbens
čilimník poléhavý
Liegend-Geißklee

neo nat

Cytisus scoparius
janovec metlatý
Besenginster-Geißklee

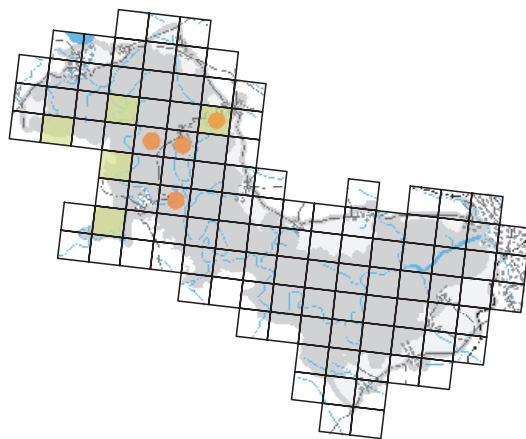

Dactylis glomerata
srha laločnatá
Wiesen-Knäuelgras

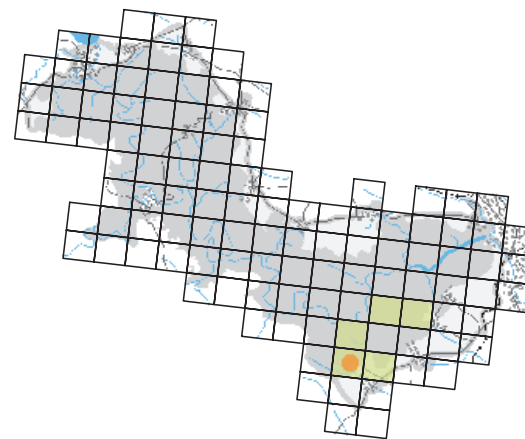
MAPY ROZŠÍŘENÍ

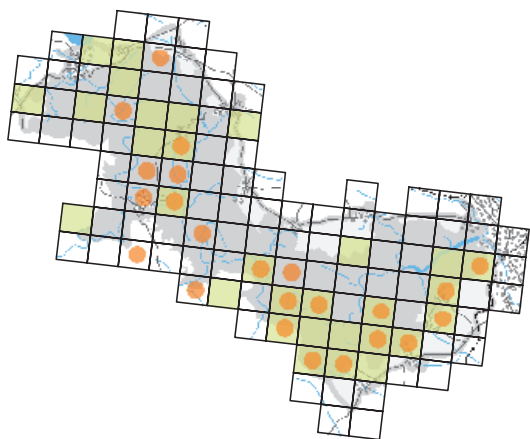
Dactylis polygama
srha hajní
Wald-Knäuelgras

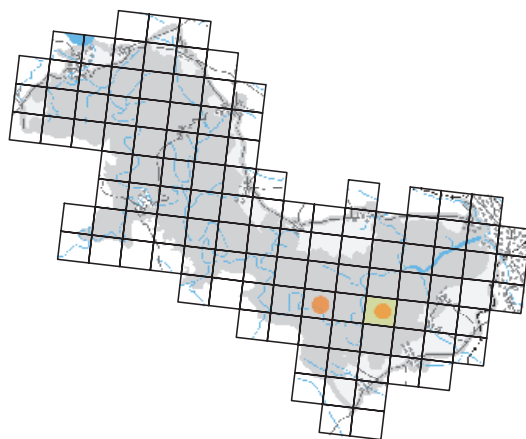
Dactylorhiza majalis subsp. majalis
prstnatec májový pravý
Gewöhnliche Breitblatt-Fingerwurz

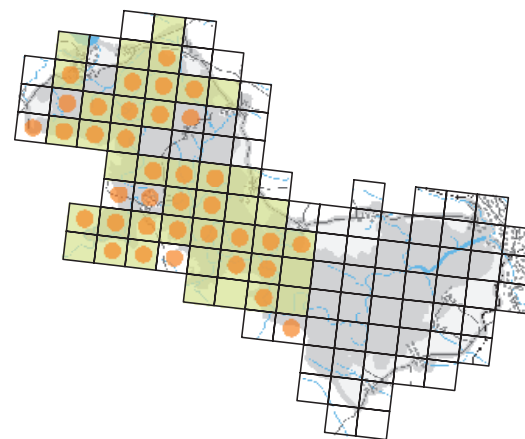
Dactylorhiza sambucina
prstnatec bezový
Holunder-Fingerwurz

Danthonia decumbens
trojzubec poléhavý
Dreizahn

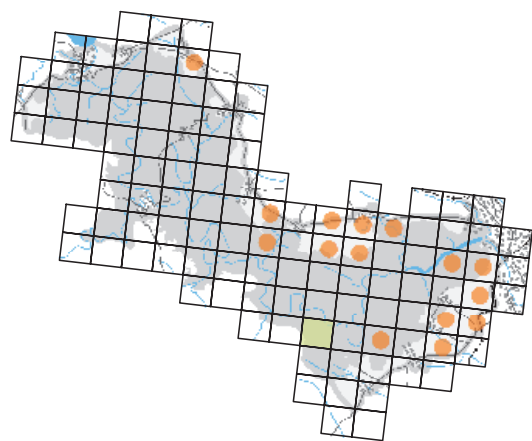

Daphne cneorum
lýkovec vonný
Flaum-Steinröslein

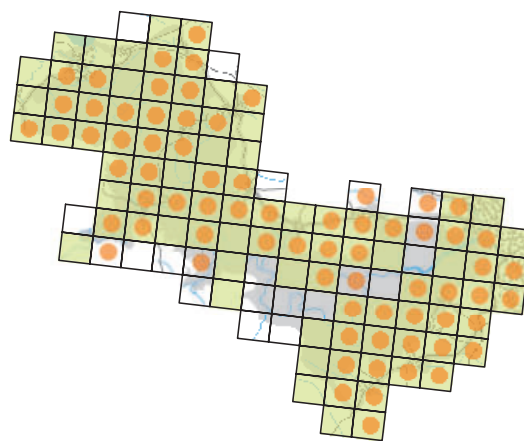
Daphne mezereum
lýkovec jedovatý
Echt-Seidelbast

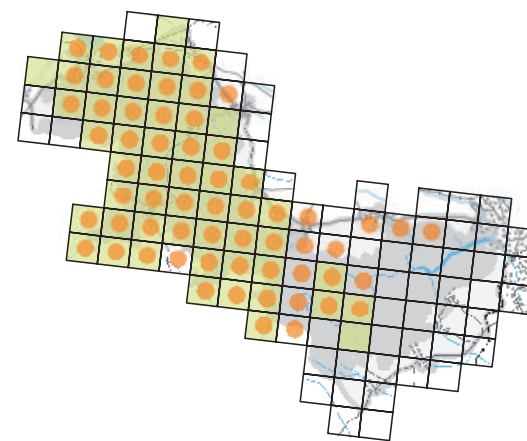

neo nat

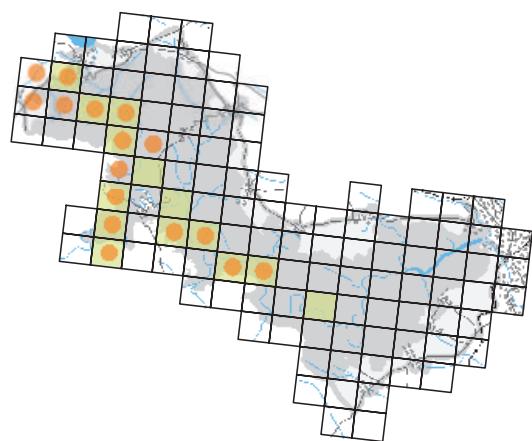
Datura stramonium
durman obecný
Gewöhnlich-Stechapfel

Daucus carota subsp. carota
mrkev obecná pravá
Wild-Möhre

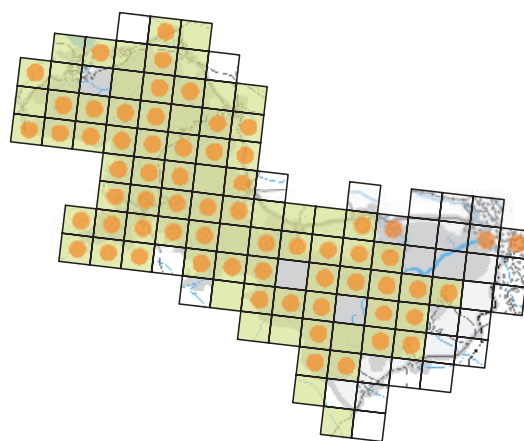

Dentaria bulbifera
kyčelnice cibulkonosná
Zwiebel-Zahnwurz

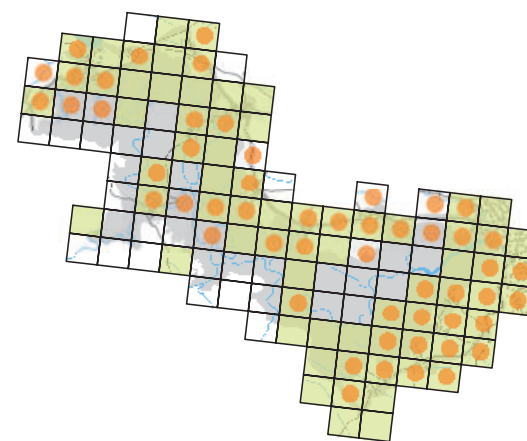

C3

Dentaria enneaphyllos
kyčelnice devítilistá
Neunblättchen

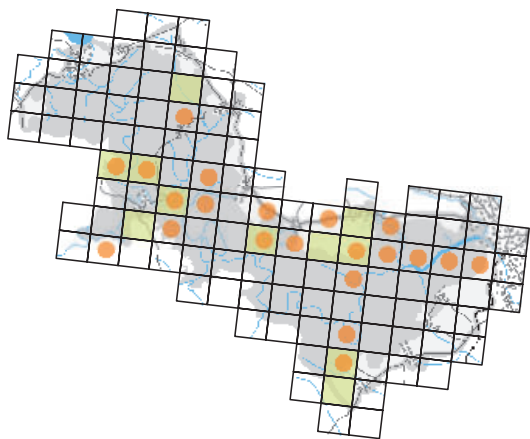
Deschampsia cespitosa
metlice trsnatá
Horst-Rasenschmiele

arch nat

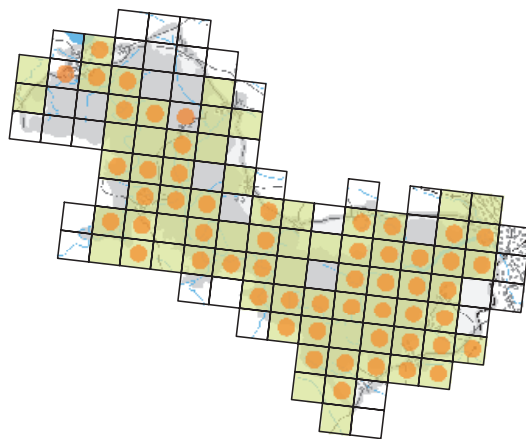
Descurainia sophia
úhorník mnohodílný
Besenrauke

MAPY ROZŠÍŘENÍ

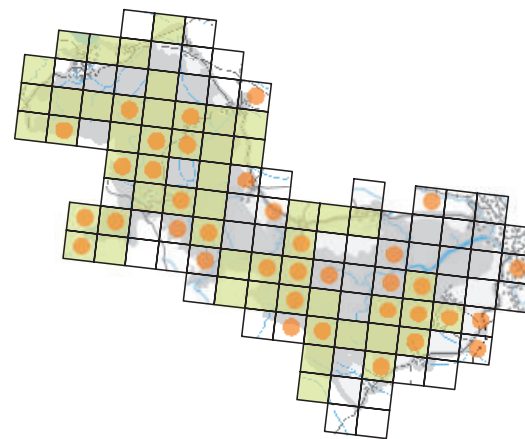

C4a 3

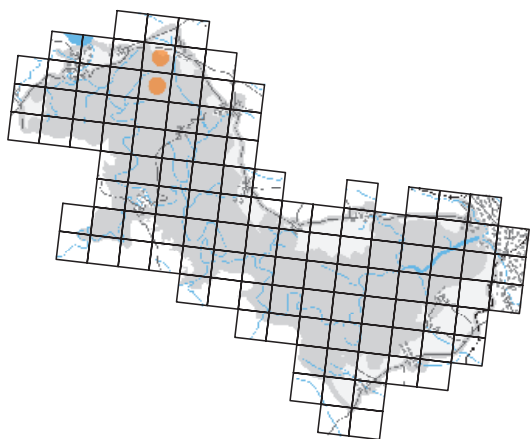
Dianthus armeria
 hvozdík svazčitý
 Büschel-Nelke

***Dianthus carthusianorum* agg.**

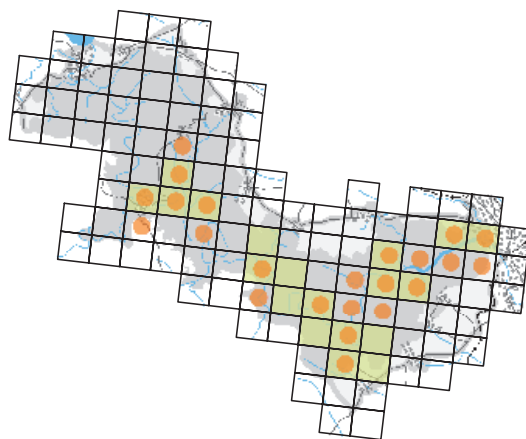

Dianthus deltoides
 hvozdík kropenatý
 Heide-Nelke

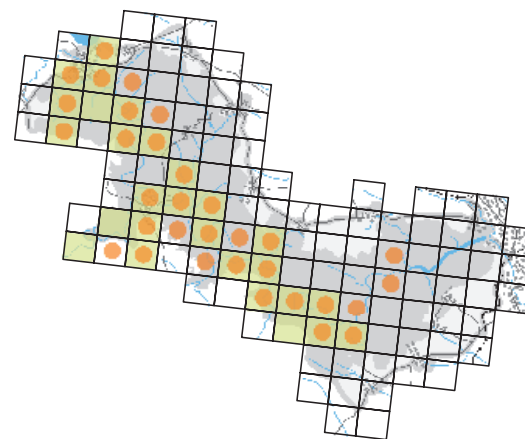
§2 § C2 2 EN

Dianthus superbus* subsp. *superbus
 hvozdík pyšný pravý
 Feuchtwiesen-Pracht-Nelke

§3 § C3 3 NT

Dictamnus albus
 třemdava bílá
 Diptam

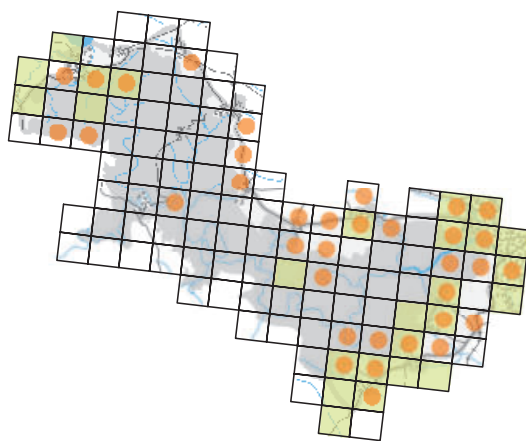

Digitalis grandiflora
 náprstník velkokvětý
 Groß-Fingerhut

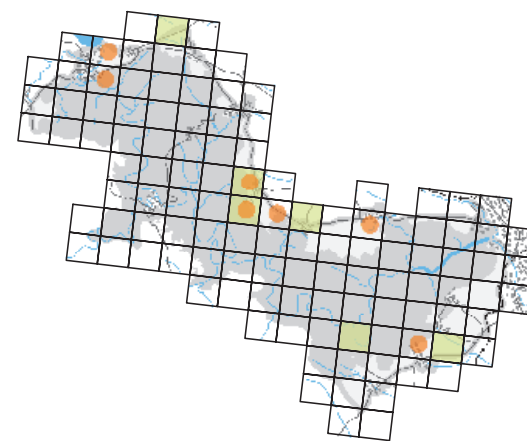
neo nat

Digitalis purpurea
náprstník červený
Purpur-Fingerhut

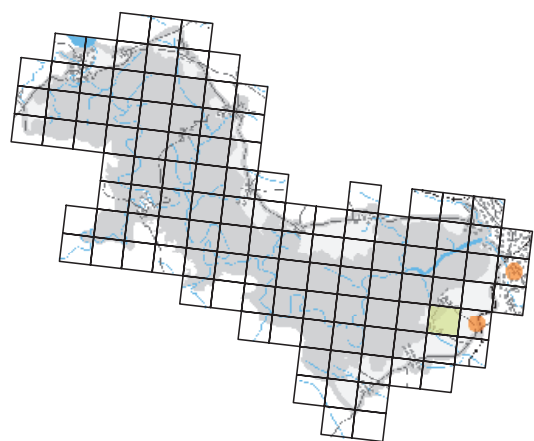

arch nat

Digitaria sanguinalis
rosička krvavá
Blut-Fingerhirse

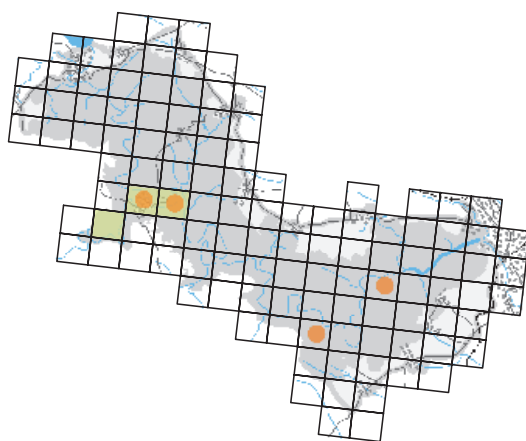

Dipsacus fullonum
štetka planá
Wild-Karde

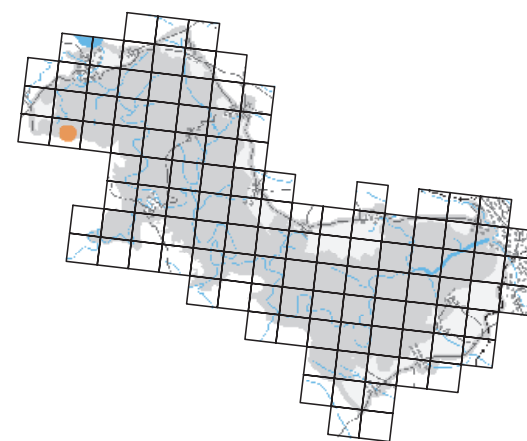
C3 2 NT

Dipsacus laciniatus
štetka laločnatá
Schlitzblatt-Karde

S3 C1 3 EN

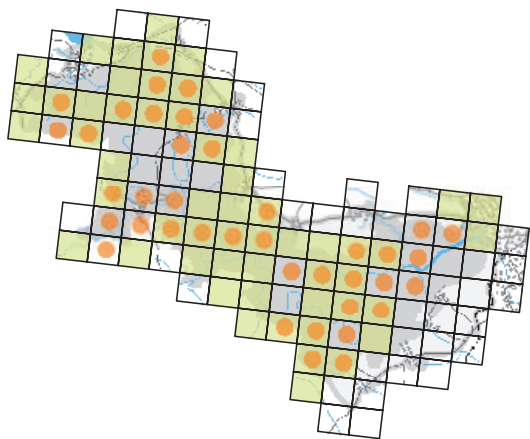
Drymocallis rupestris
mochna skalní
Gewöhnlich-Steinfingerkraut

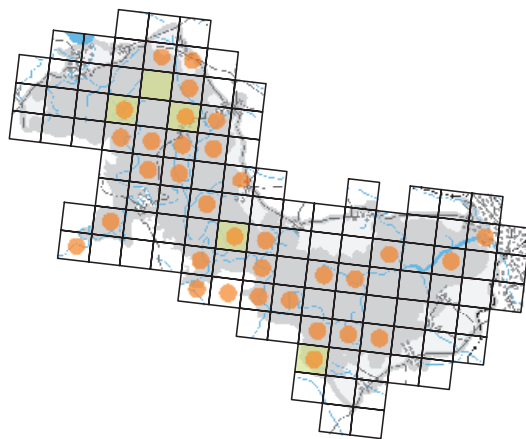
C3 NT

Dryopteris borrieri
kaprad' Borrerova
Dichtschuppen-Wurmfarn

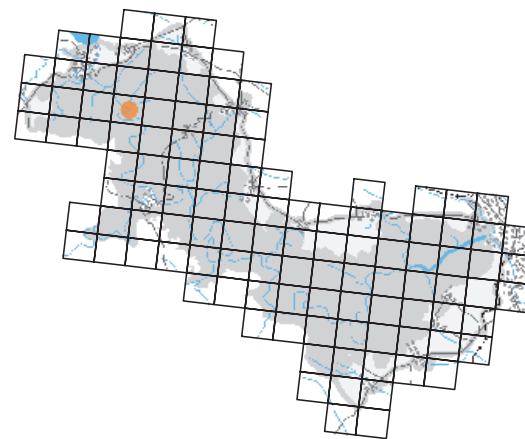
MAPY ROZŠÍŘENÍ

Dryopteris carthusiana
 kaprad' osténkatá
 Klein-Dornfarn

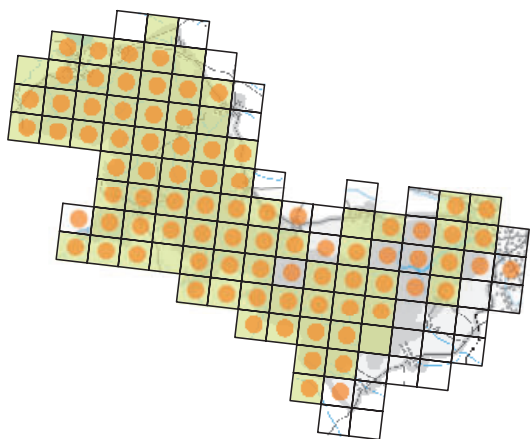

Dryopteris dilatata
 kaprad' rozložená
 Groß-Dornfarn

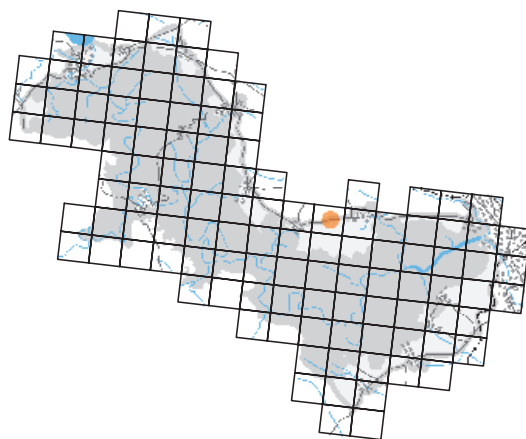

Dryopteris expansa
 kaprad' podobná
 Gebirgs-Dornfarn

C4a NT

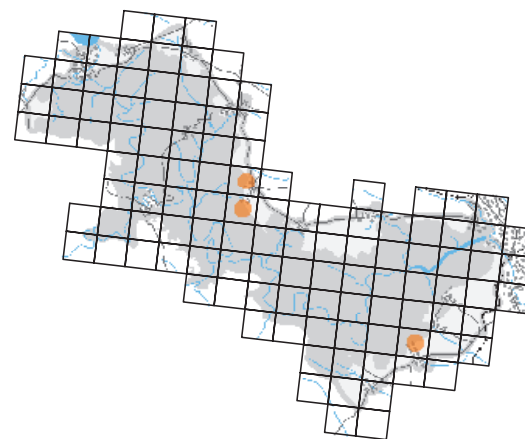

Dryopteris filix-mas
 kaprad' samec
 Echt-Wurmfarn

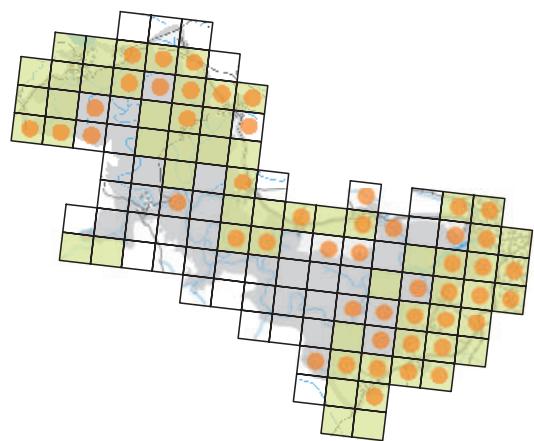
Dysphania botrys
 merlík hroznový
 Kleb-Drüsengänsefuß

S C3 3 NT arch nat

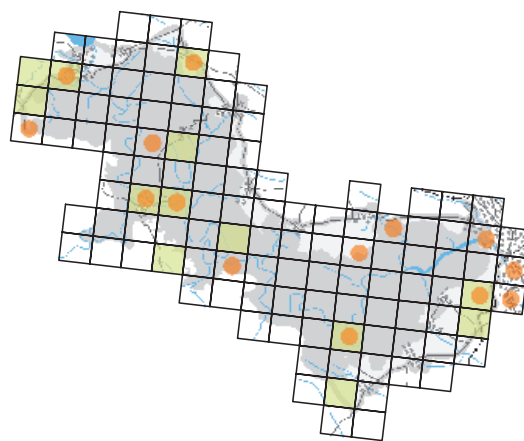
Dysphania pumilio
 merlík trpasličí
 Australien-Drüsengänsefuß

neo nat

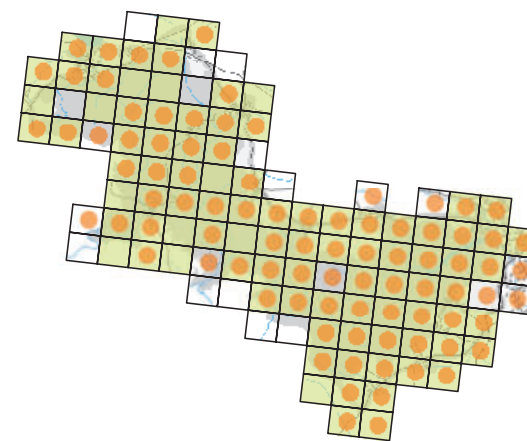
arch inv

Echinochloa crus-gali
ježatka kuří noha
Acker-Hühnerhirse

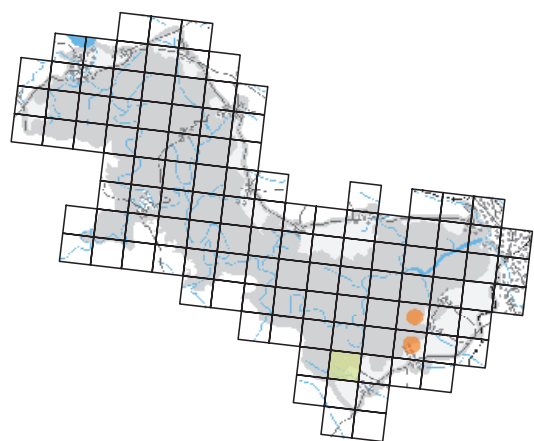

neo inv

Echinops sphaerocephalus
bělotrn kulatohlavý
Bienen-Kugeldistel

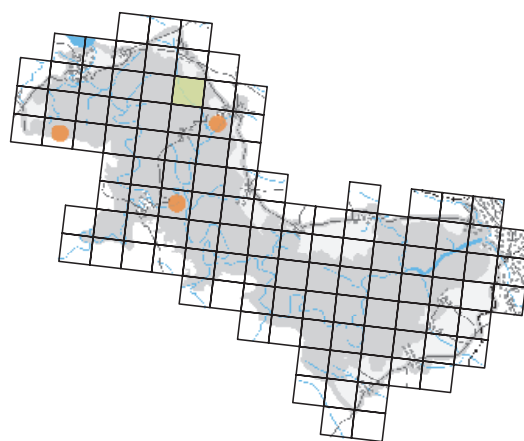

Echium vulgare
hadinec obecný
Gewöhnlich-Natternkopf

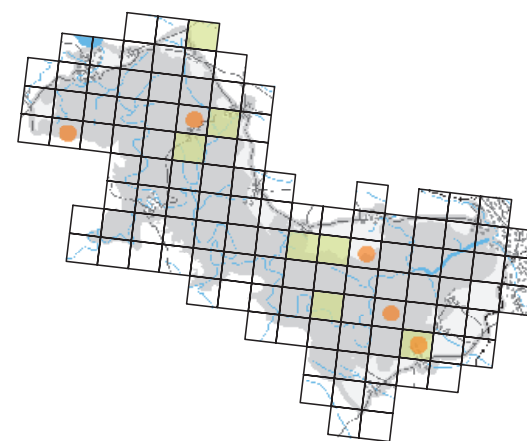
2

Eleocharis acicularis
bahnička jehlovitá
Nadel-Sumpfried

C4a 2 NT

Eleocharis ovata
bahnička vejčitá
Ei-Sumpfried

Eleocharis palustris
bahnička mokřadní
Kurzspeliges Groß-Sumpfried

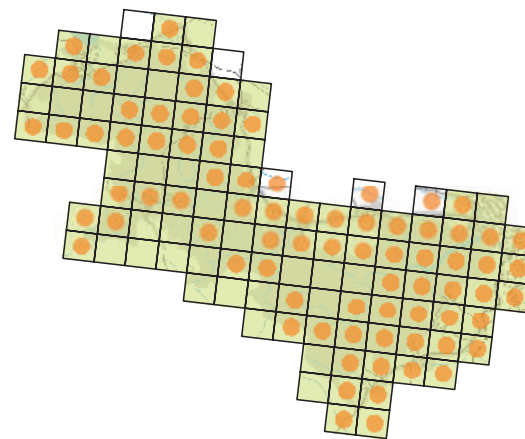
MAPY ROZŠÍŘENÍ

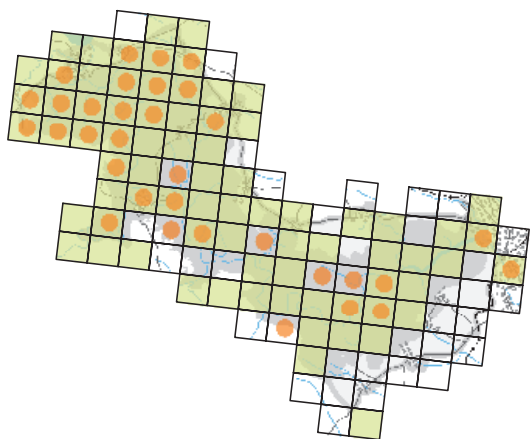
Elymus caninus
pýrovník psi
Hunds-Quecke

Elymus hispidus
pýr prostřední
Blau-Quecke

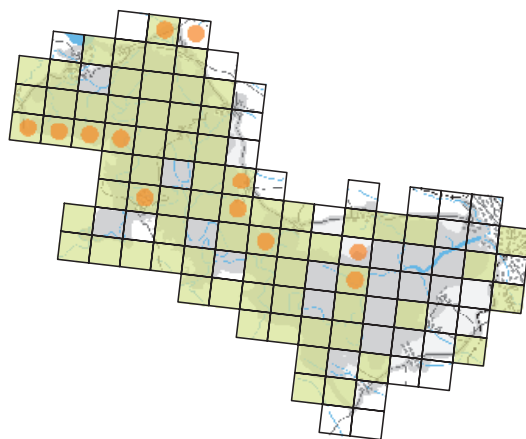

Elymus repens
pýr plazivý
Acker-Quecke

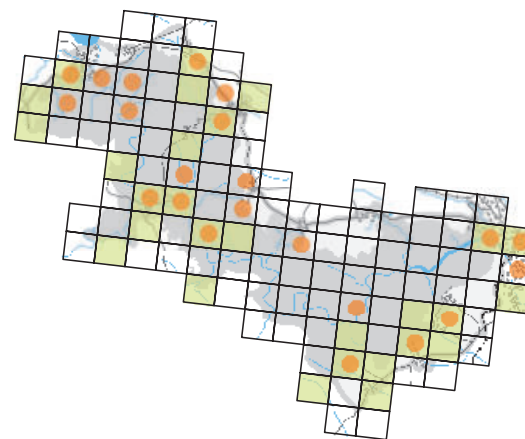

Epilobium adenocaulon
vrbovka žláznatá
Amerika-Weidenröschen

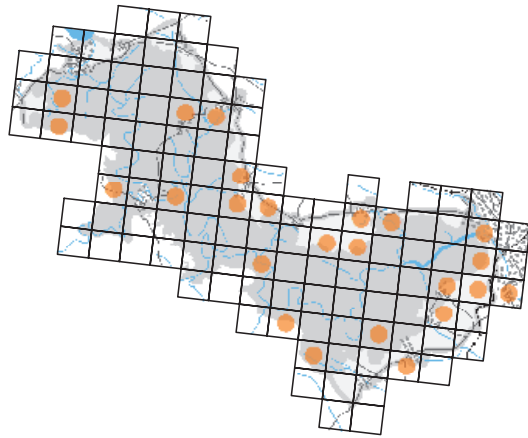
neo nat

Epilobium angustifolium
vrbovka úzkolistá
Schlag-Weidenröschen

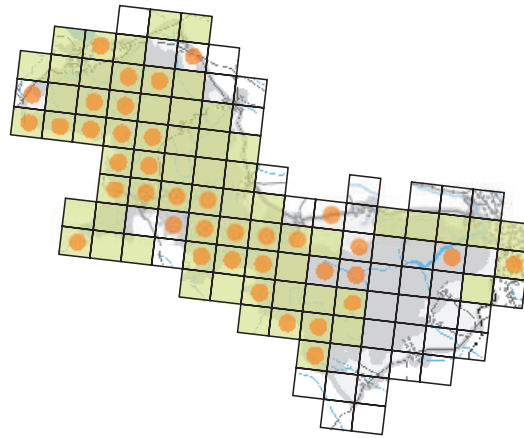

Epilobium hirsutum
vrbovka chlupatá
Zottel-Weidenröschen

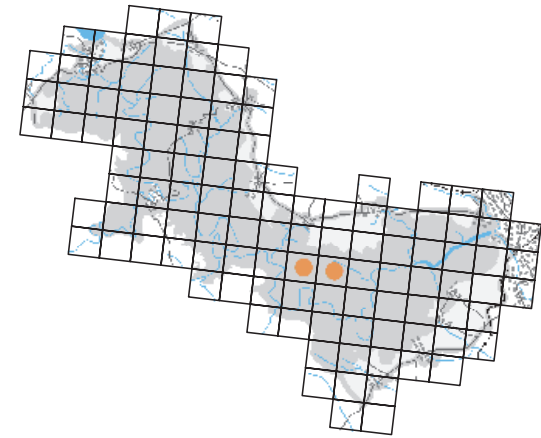

C4b 3

Epilobium lamyi
 vrbovka Lamyova
 Graugrünes Vierkant-Weidenröschen

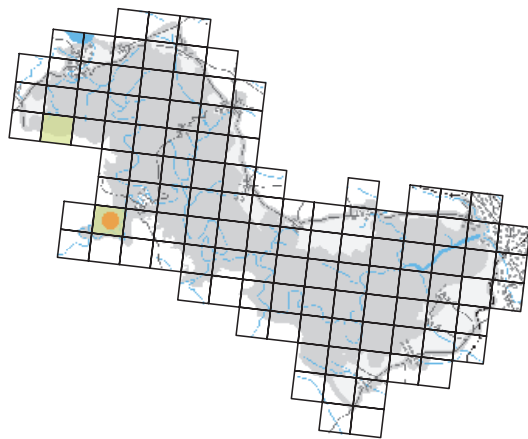

Epilobium montanum
 vrbovka horská
 Berg-Weidenröschen

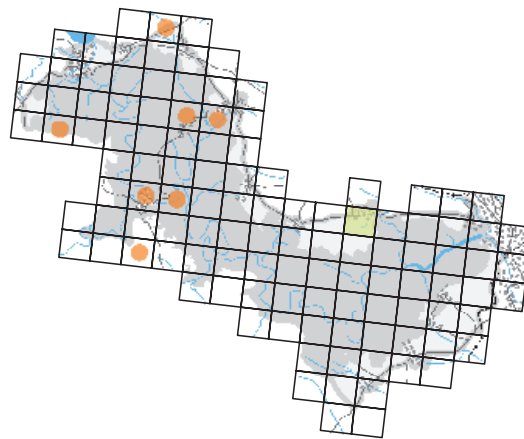
C3 3 NT

Epilobium obscurum
 vrbovka tmavá
 Dunkel-Weidenröschen

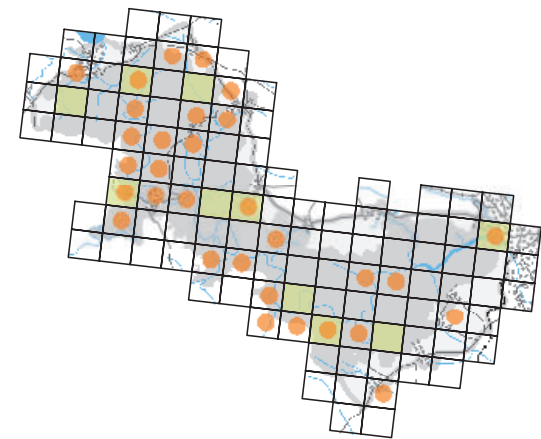
C4a NT

Epilobium palustre
 vrbovka bahenní
 Sumpf-Weidenröschen

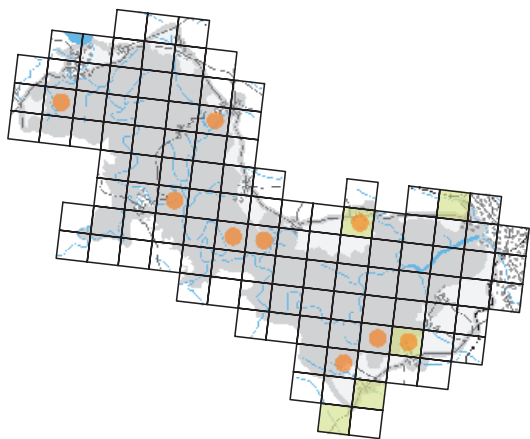
C3 NT

Epilobium parviflorum
 vrbovka malokvětá
 Flaum-Weidenröschen

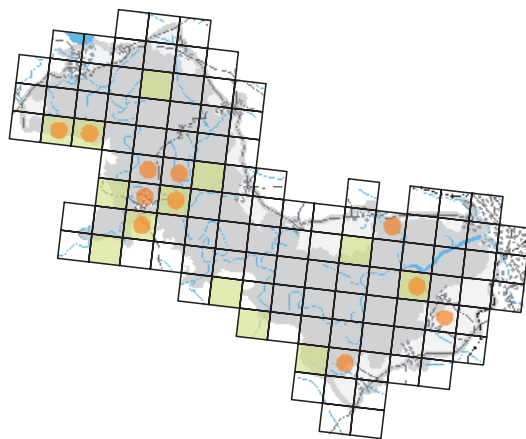

Epilobium roseum
 vrbovka růžová
 Blass-Weidenröschen

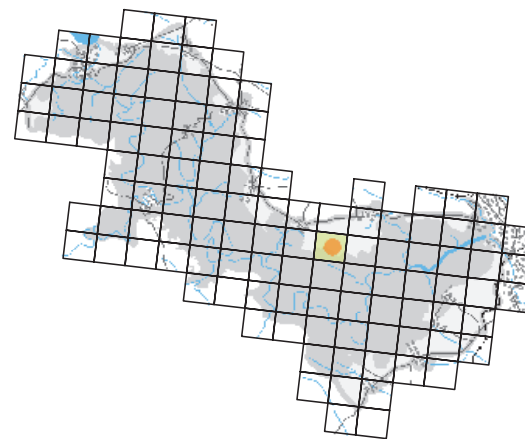
MAPY ROZŠÍŘENÍ

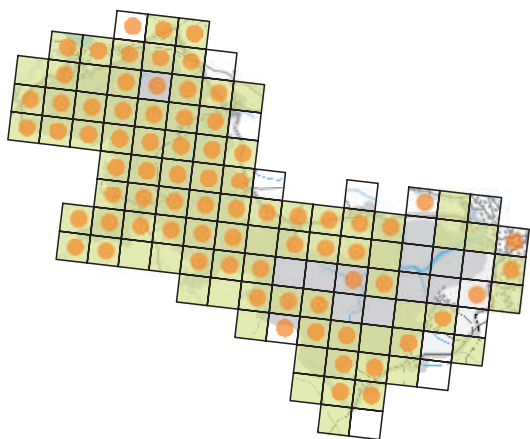
Epilobium tetragonum
 vrbovka čtyřhranná
 Vierkant-Weidenröschen

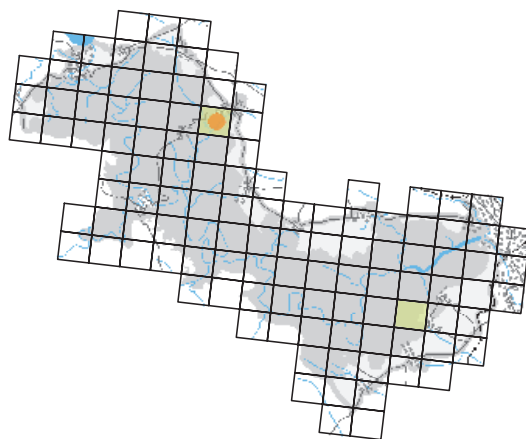
Epipactis helleborine
 kruštík širolistý
 Grün-Ständelwurz

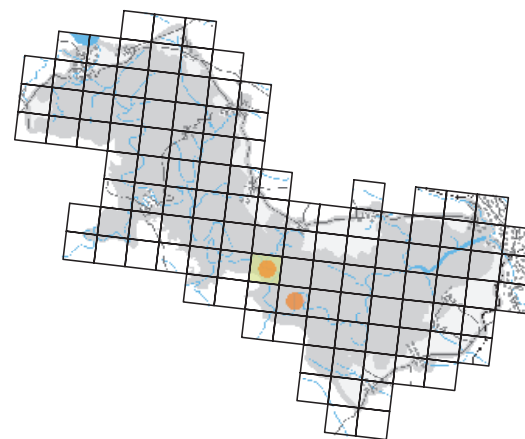
Epipactis purpurata
 kruštík modrofialový
 Violett-Ständelwurz

Equisetum arvense
 přeslička rolní
 Acker-Schachtelhalm

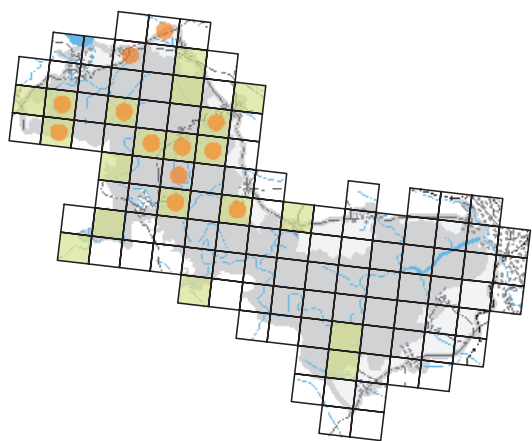

Equisetum fluviatile
 přeslička poříční
 Teich-Schachtelhalm

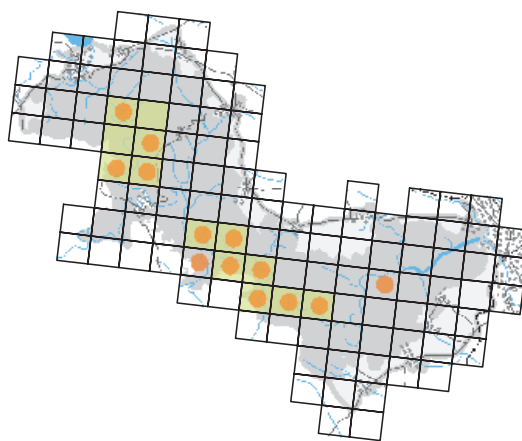

Equisetum hyemale
 přeslička zimní
 Winter-Schachtelhalm

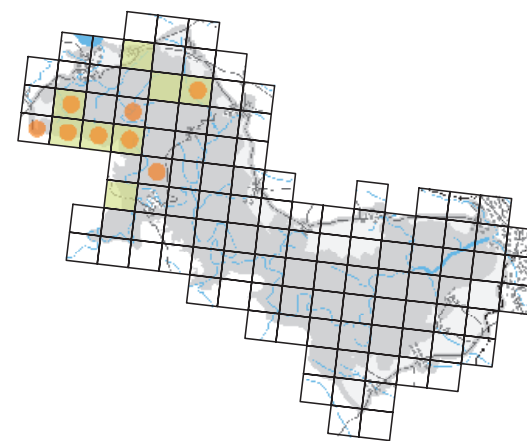

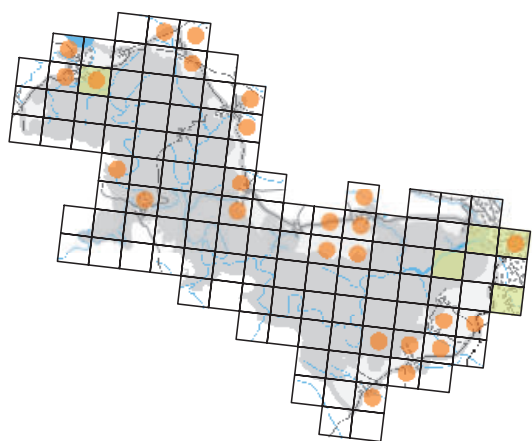
Equisetum palustre
 přeslička bahenní
 Sumpf-Schachtelhalm

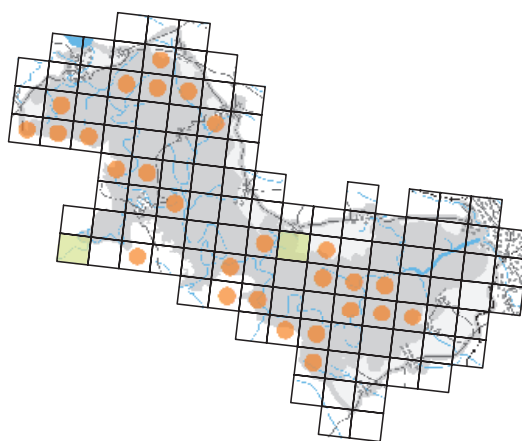
Equisetum pratense
 přeslička luční
 Hain-Schachtelhalm

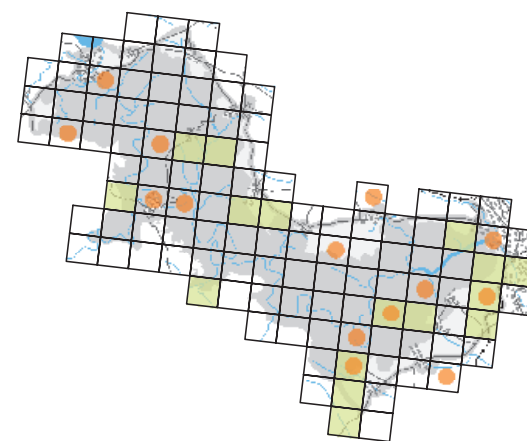
Equisetum sylvaticum
 přeslička lesní
 Wald-Schachtelhalm

Eragrostis minor
 milička menší
 Klein-Liebesgras

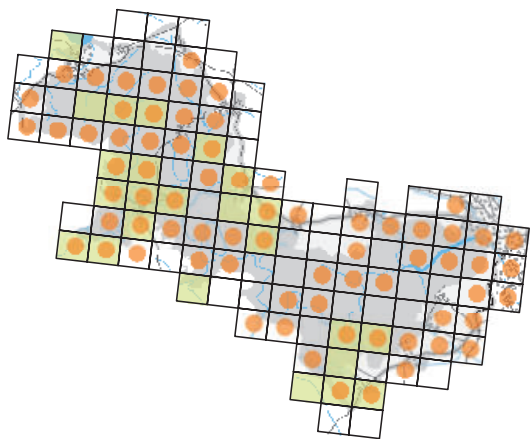

Erechites hieraciifolius
 starčkovec jestřábníkolistý
 Habichtskraut

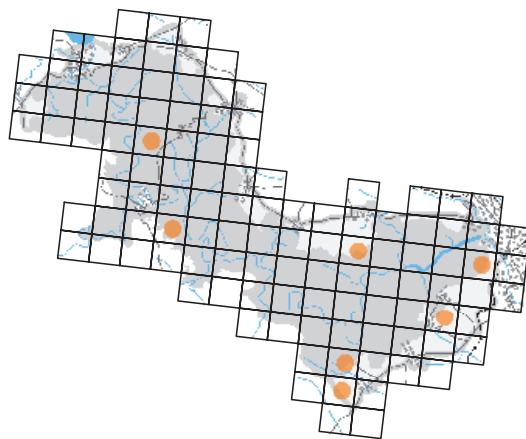
Erigeron acris
 turan ostrý
 Scharf-Berufkraut

MAPY ROZŠÍŘENÍ

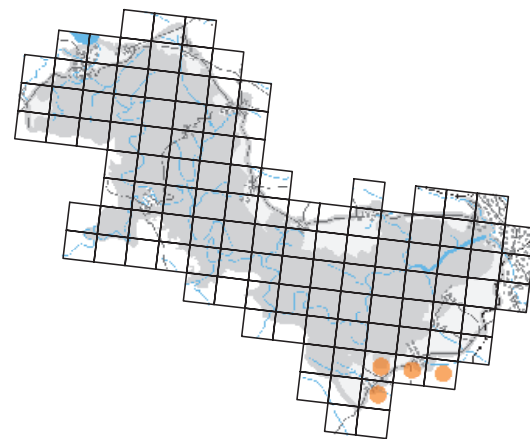
neo inv

Erigeron annuus
 turan roční
 Einjahrs-Feinstrahl

C1 EN

Erigeron podolicus
 turan podolský
 Podolien Scharf-Berufkraut

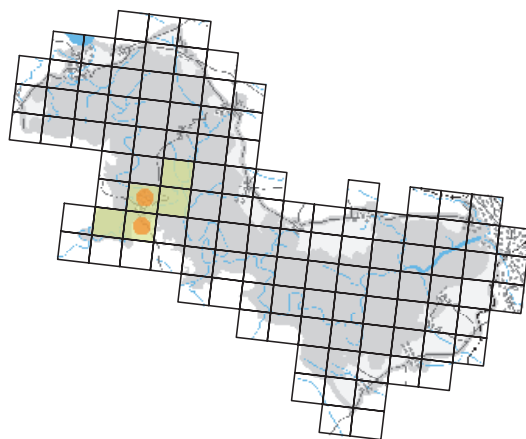
neo cas

Eriochloa villosa
 chlupatka huňatá
 Haariges Cupgrass

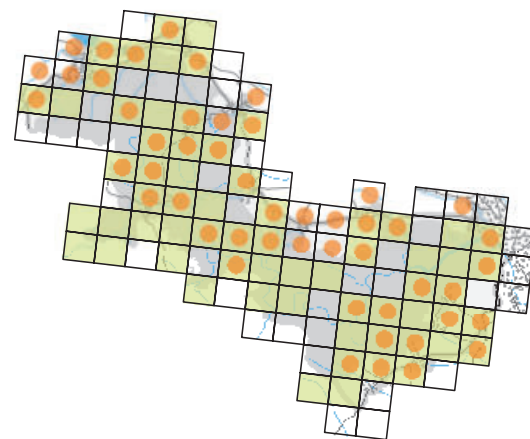
arch nat

Erodium cicutarium
 pumpava obecná
 Gewöhnlich-Reiherschnabel

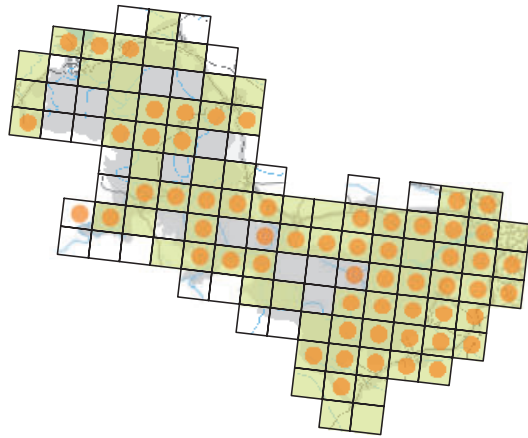
C4a

Erophila spathulata
 osívka kulatoplodá
 Rundfrucht-Hungerblümchen

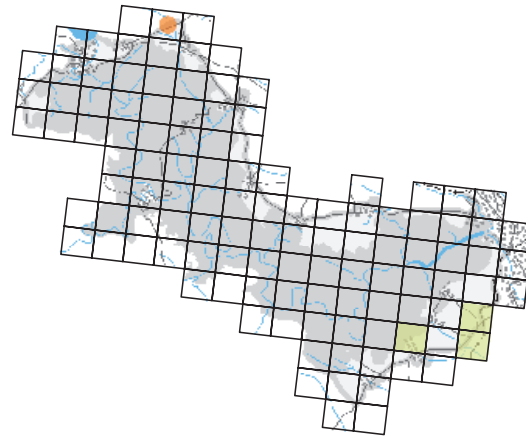

Erophila verna
 osívka jarní
 Schmalfrucht-Hungerblümchen

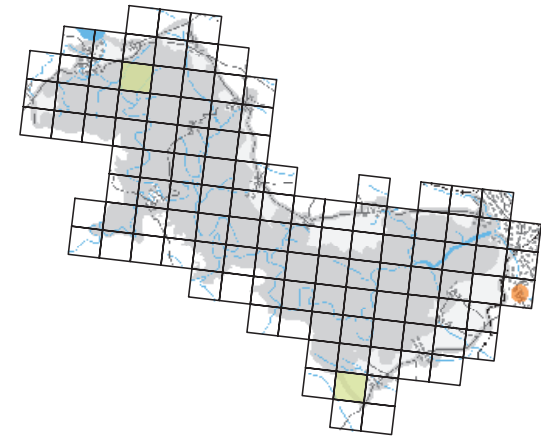
VERBREITUNGSKARTEN

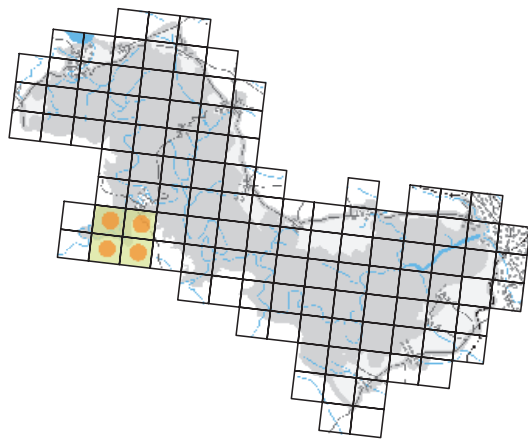
Eryngium campestre
máčka ladní
Feld-Mannstreu

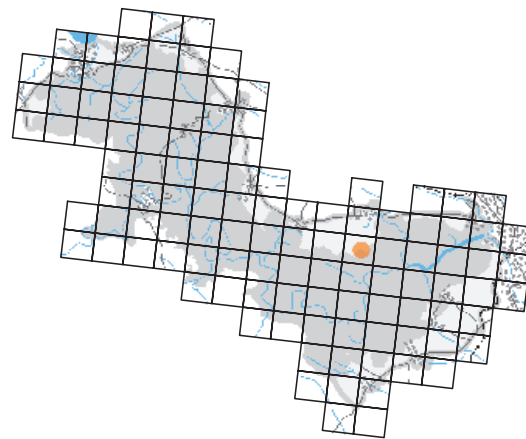
Eryngium cheiranthoides
trýzel malokvětý
Ruderal-Goldlack

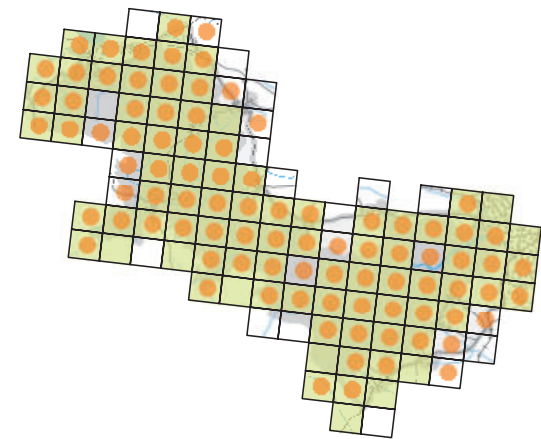
Eryngium durum
trýzel tvrdý
Hart-Goldlack

Eryngium odoratum
trýzel vonný
Pannonien-Goldlack

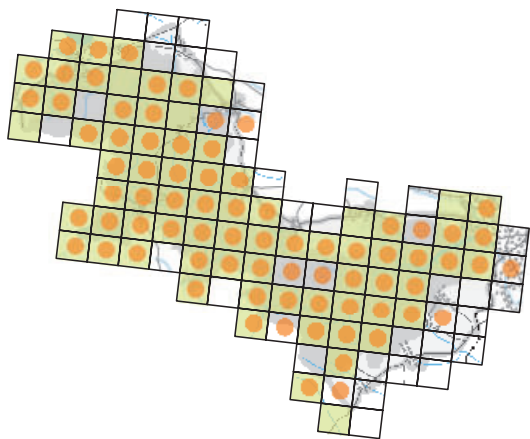

Eryngium repandum
trýzel rozkladitý
Brachen-Goldlack

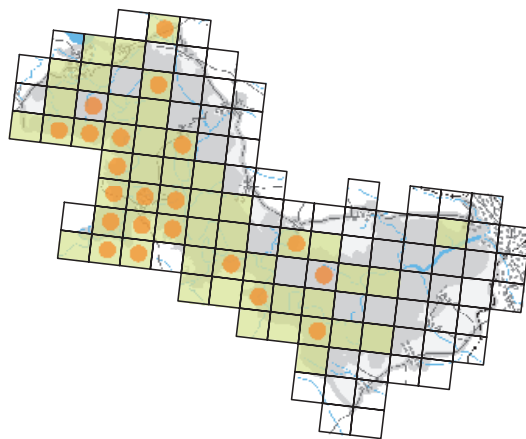

Euonymus europaeus
brslen evropský
Gewöhnlich-Spindelstrauch

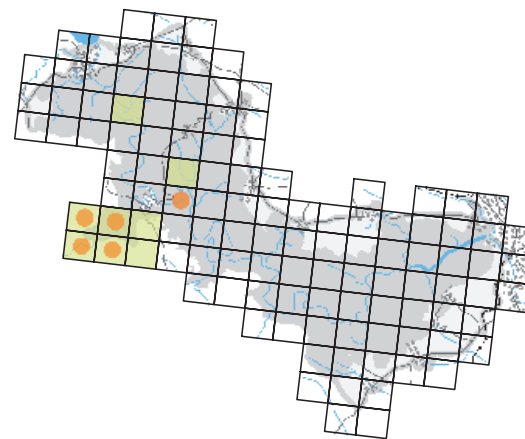
MAPY ROZŠÍŘENÍ

Euphorbia verrucosus
brslen bradavičnatý
Warzen-Spindelstrauch

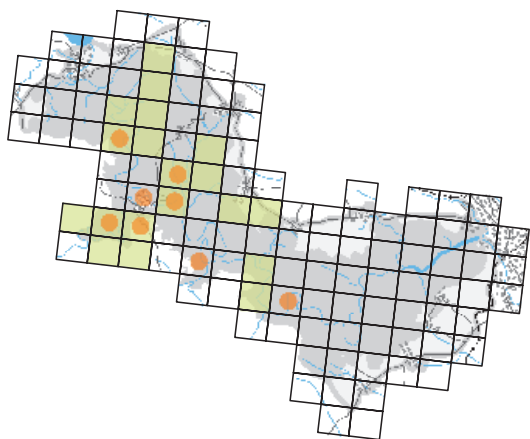

Eupatorium cannabinum
sadec konopáč
Wasserdost

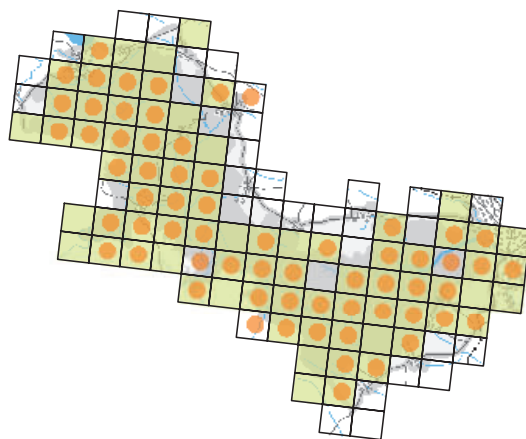
Euphorbia amygdaloides
pryšec mandloňovitý
Mandel-Wolfsmilch

C4a

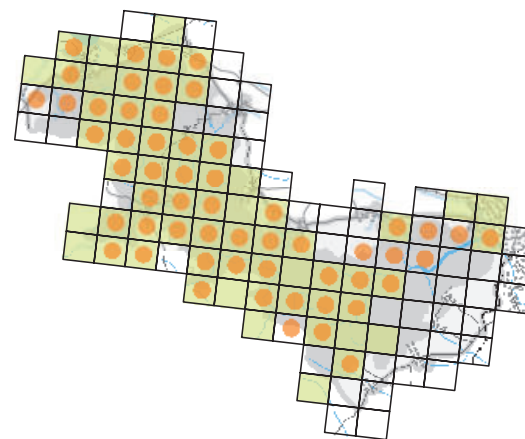

Euphorbia angulata
pryšec hranatý
Kanten-Wolfsmilch

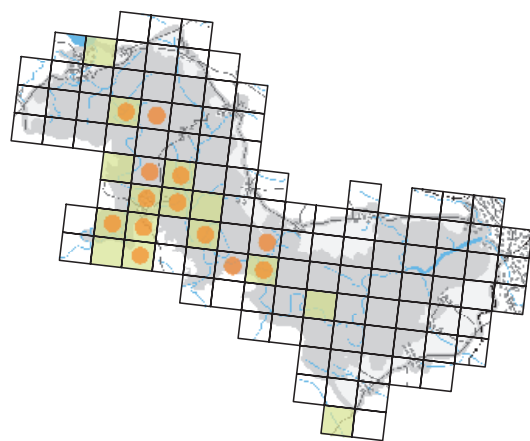
S2 C2 VU

Euphorbia cyparissias
pryšec chvojka
Zypressen-Wolfsmilch

Euphorbia dulcis
pryšec sladký
Süß-Wolfsmilch

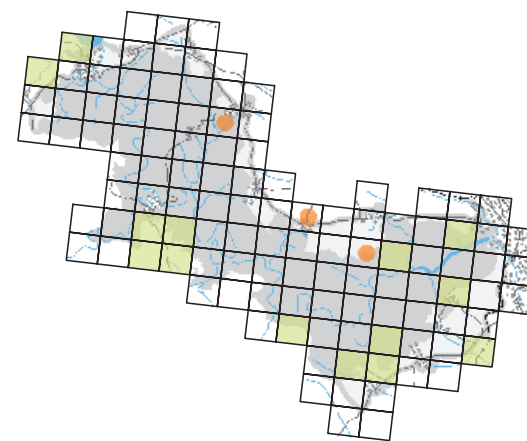

C3 3 NT

Euphorbia epithymoides
 pryšec mnohobarvý
 Bunt-Wolfsmilch

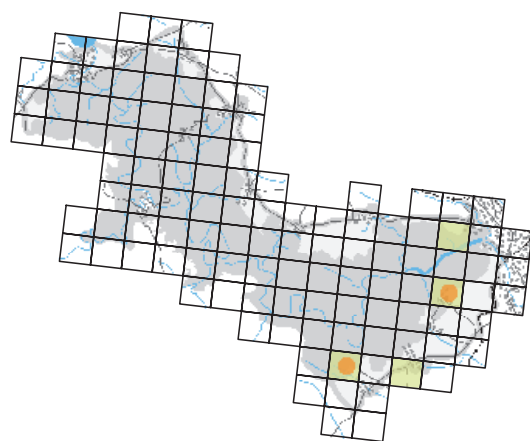

Euphorbia esula* subsp. *esula
 pryšec obecný pravý
 Esel-Wolfsmilch

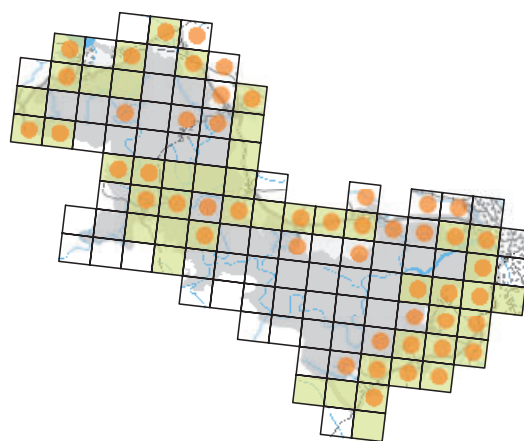
C4a NT arch nat

Euphorbia exigua
 pryšec drobný
 Klein-Wolfsmilch

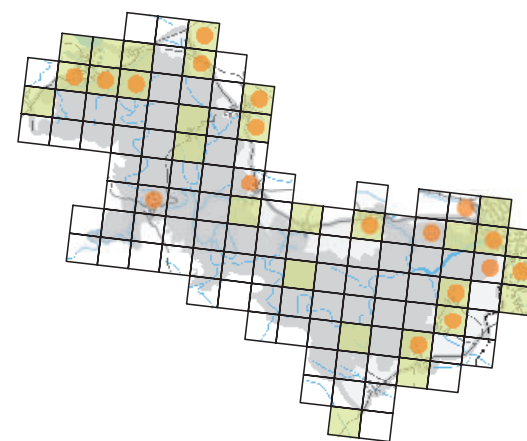
C2 VU arch nat

Euphorbia falcata
 pryšec srpovitý
 Bläulichgrüne Sichel-Wolfsmilch

arch nat

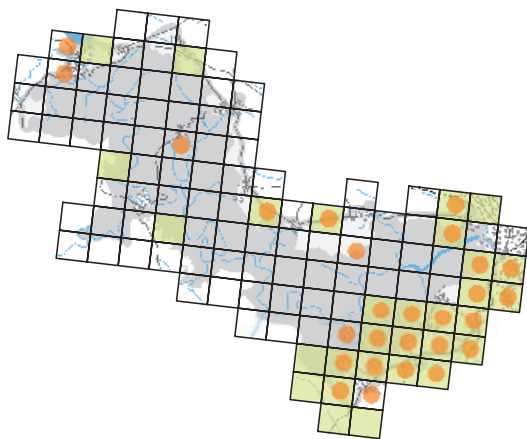
Euphorbia helioscopia
 pryšec kolovratec
 Sonnen-Wolfsmilch

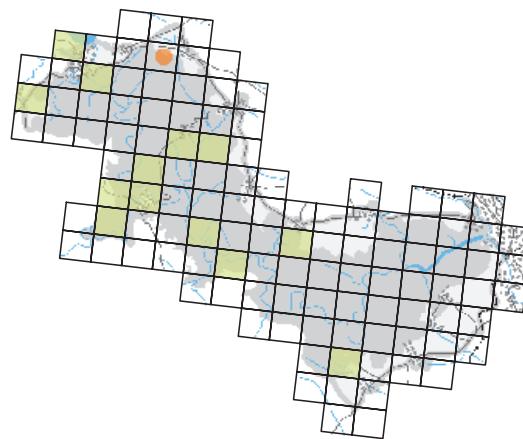
arch nat

Euphorbia peplus
 pryšec okrouhlý
 Gartenbeikraut-Wolfsmilch

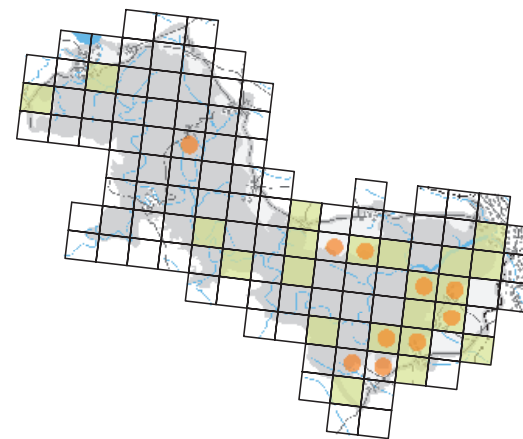
MAPY ROZŠÍŘENÍ

Euphorbia virgata
 pryšec prutnatý
 Ruten-Wolfsmilch

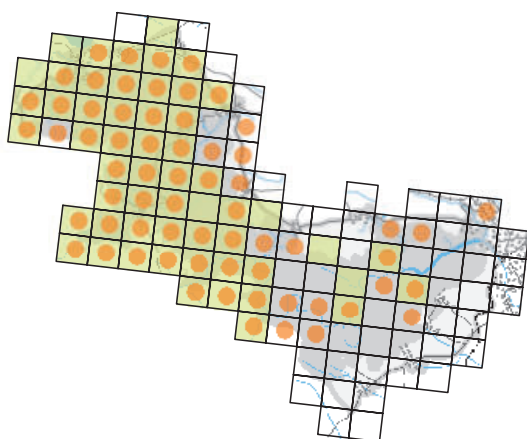

Euphrasia officinalis
 světlík lékařský
 Eigentlicher Wiesen-Augentrost

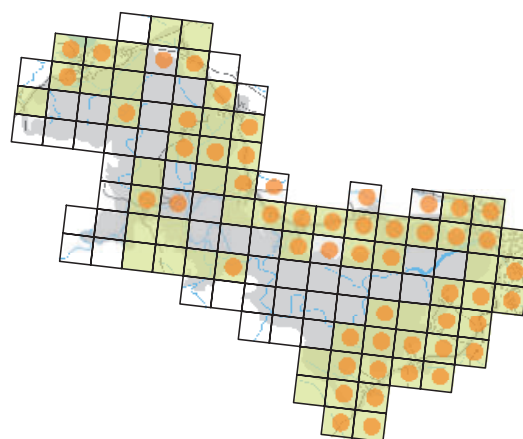

Euphrasia stricta* subsp. *stricta
 světlík tuhý pravý
 Heide-Augentrost

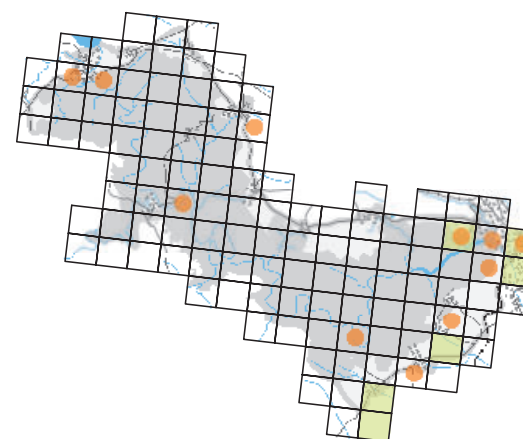
3

Fagus sylvatica
 buk lesní
 Rot-Buche

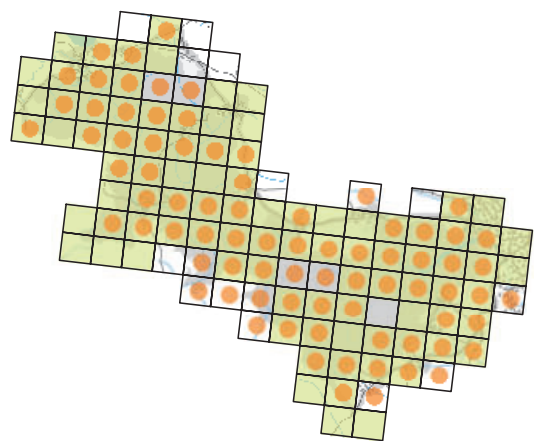

Falcaria vulgaris
 srpek obecný
 Sicheldolde

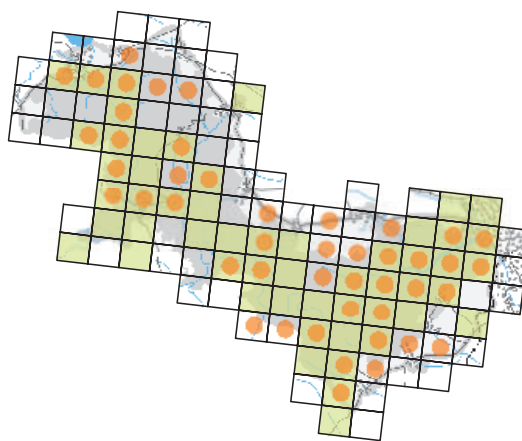
Fallopia aubertii
 opletka čínská
 Silberregen-Flügelknöterich

neo nat

arch nat

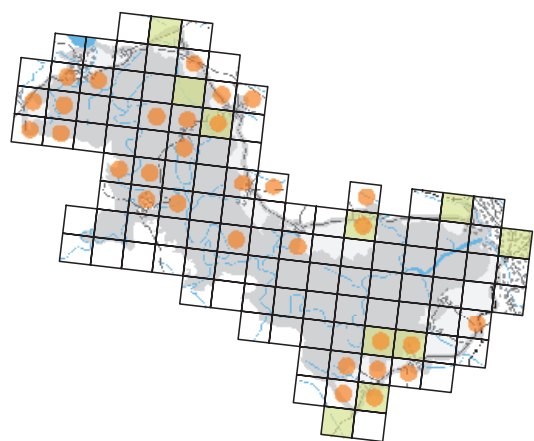
Fallopia convolvulus
 opletka obecná
 Acker-Flügelknöterich

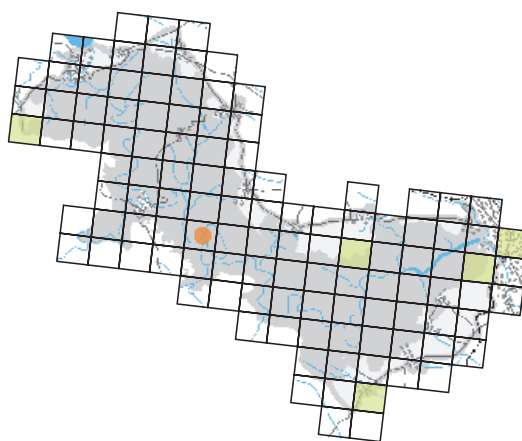
Fallopia dumetorum
 opletka křovištní
 Hecken-Flügelknöterich

Festuca altissima
 kostřava lesní
 Wald-Schwingel

Festuca arundinacea
 kostřava rákosovitá
 Rohr-Schwingel

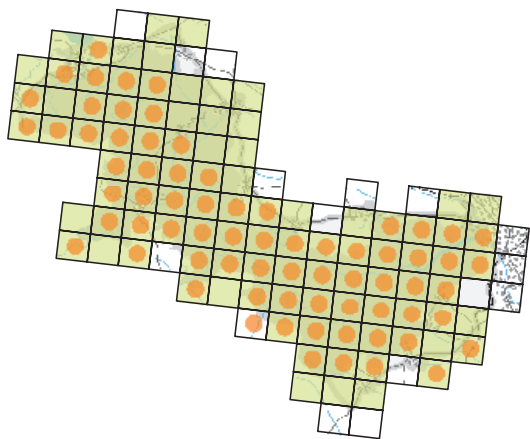

Festuca brevipila
 kostřava drsnolistá
 Raublatt-Schwingel

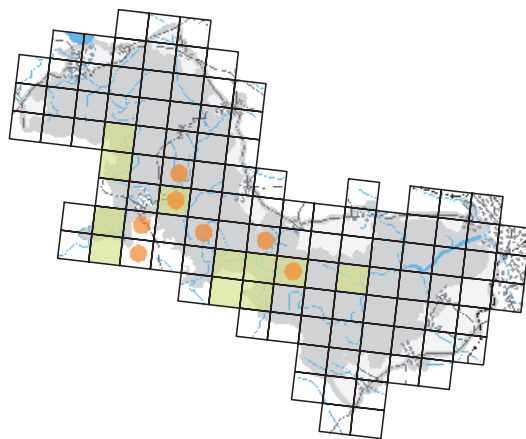

Festuca gigantea
 kostřava obrovská
 Riesen-Schwingel

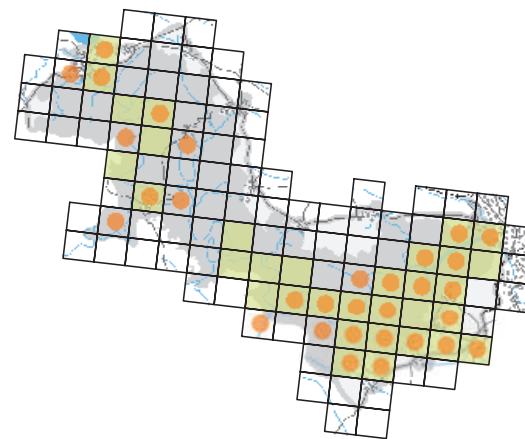
MAPY ROZŠÍŘENÍ

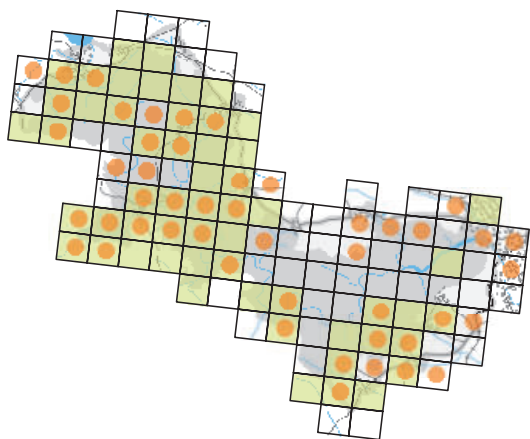
Festuca guestfalica
 kostřava vestfálská
 Harter Schaf-Schwingel

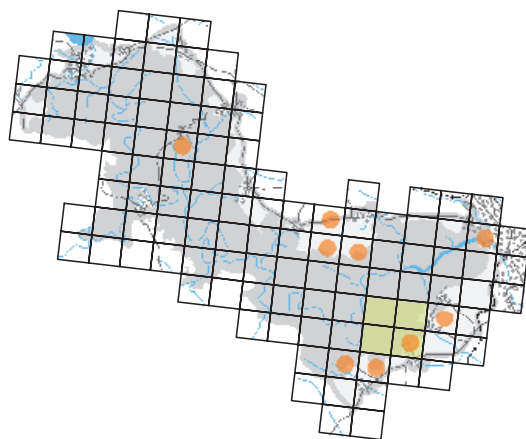
Festuca heterophylla
 kostřava různolistá
 Verschiedenblatt-Schwingel

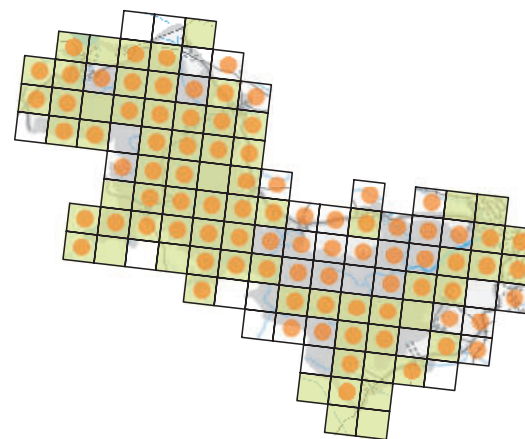
Festuca pallens s. l.

Festuca pratensis
 kostřava luční
 Eigntlicher Wiesen-Schwingel

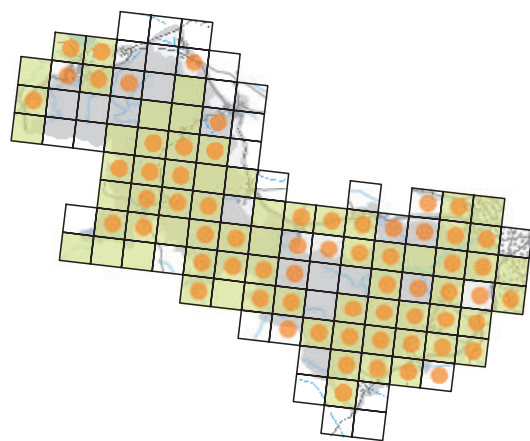
Festuca pulchra
 kostřava nepravá
 Salz-Schwingel

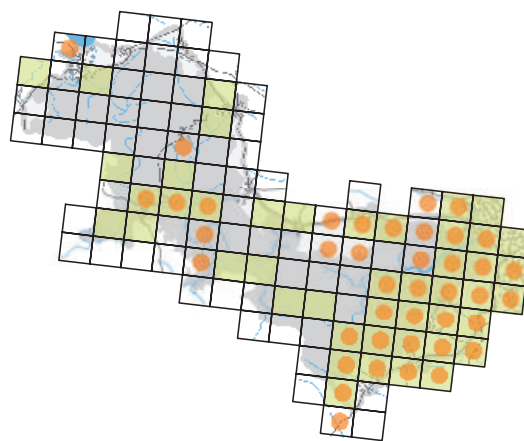
Festuca rubra
 kostřava červená
 Ausläufer-Rot-Schwingel

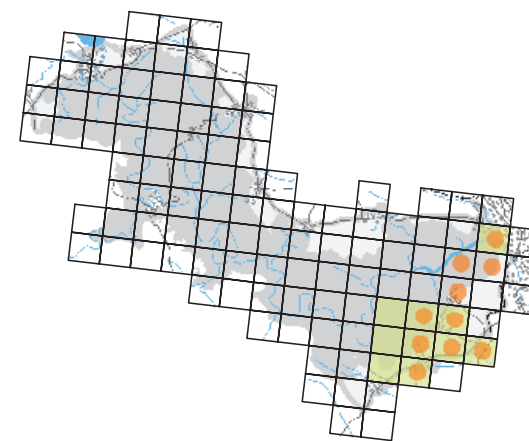
VERBREITUNGSKARTEN

Festuca rupicola
kostřava žlábkatá
Eigentlicher Furchen-Schwingel

Festuca valesiaca, Festuca pseudodalmatica

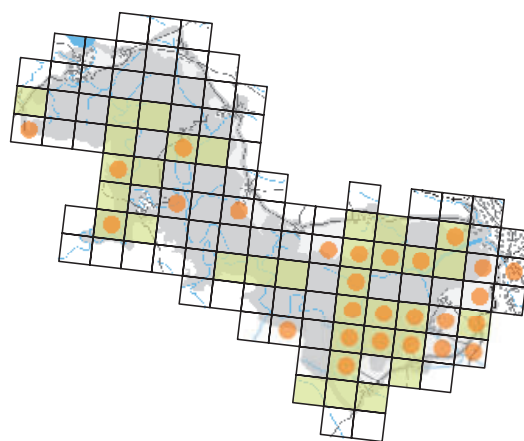

Ficaria calthifolia
oršej blatoucholistý
Nacktstängel-Scharbockskraut

C3 3 NT

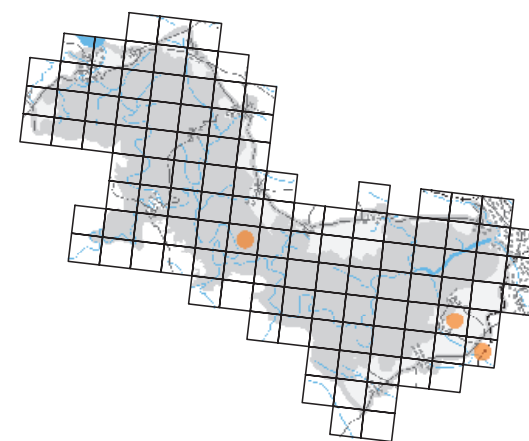

Ficaria verna
oršej jarní
Knöllchen-Scharbockskraut

Filago arvensis
bělolist rolní
Acker-Filzkraut

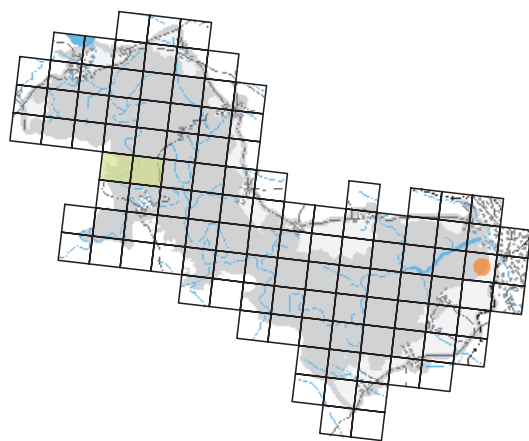
C3 NT

Filago germanica
bělolist obecný
Gewöhnlich-Filzkraut

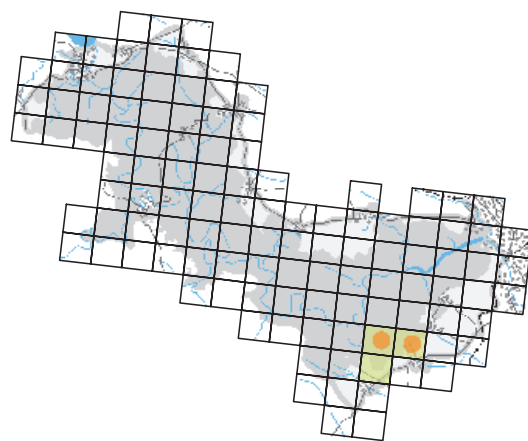
S C1 1 CR

MAPY ROZŠÍŘENÍ

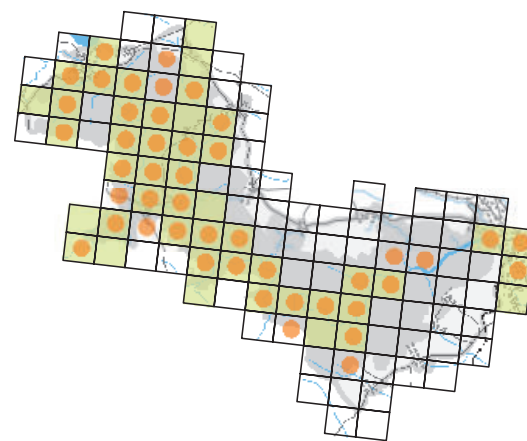
§1 § C2 2 EN

Filago lutescens
bělolist žlutavý
Graugelb-Filzkraut

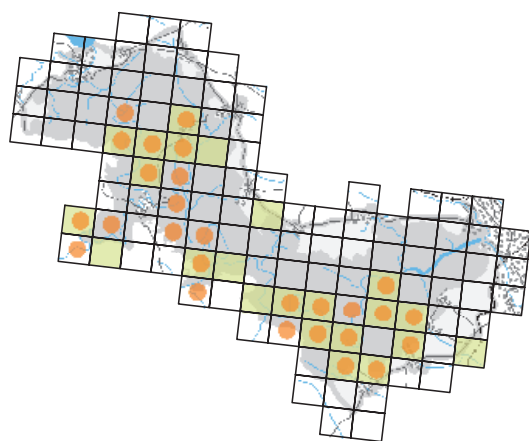

C3 2 NT

Filago minima
bělolist nejmenší
Zwerg-Filzkraut

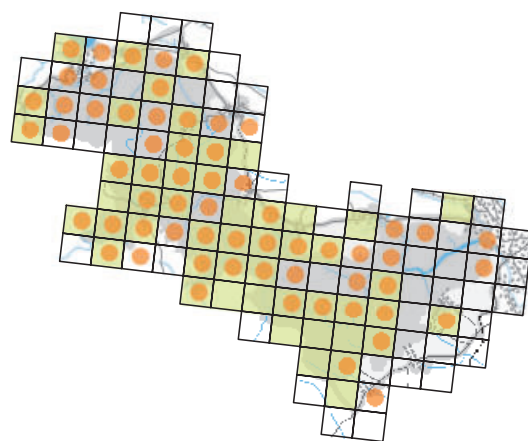

Filipendula ulmaria subsp. ulmaria
tužebník jilmový pravý
Gewöhnliches Groß-Mädesüß

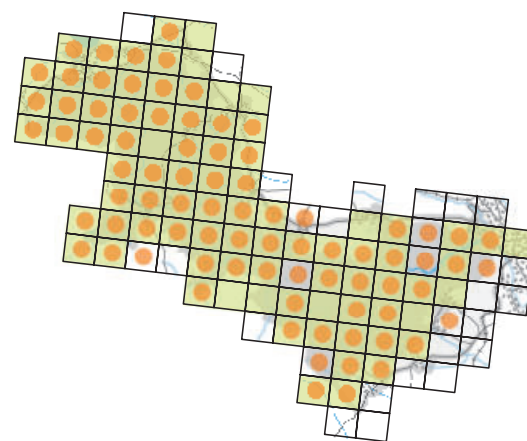

3

Filipendula vulgaris
tužebník obecný
Klein-Mädesüß

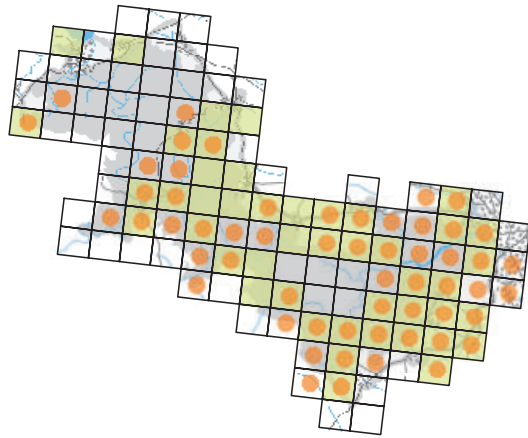

Fragaria moschata
jahodník truskavec
Groß-Edbeere

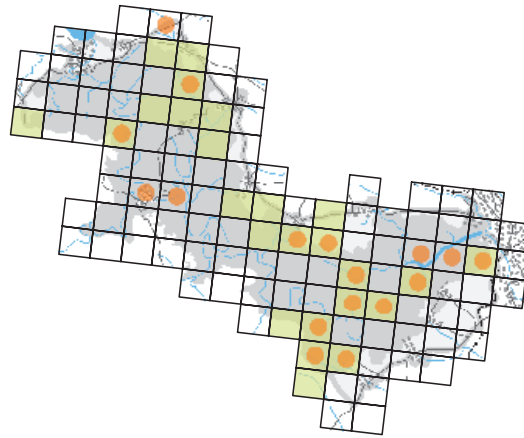

Fragaria vesca
jahodník obecný
Wald-Erdbeere

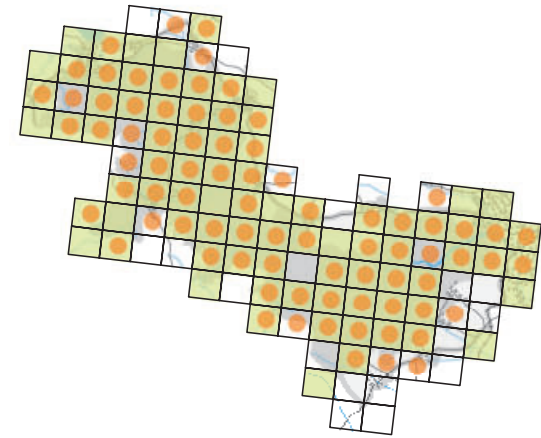
VERBREITUNGSKARTEN

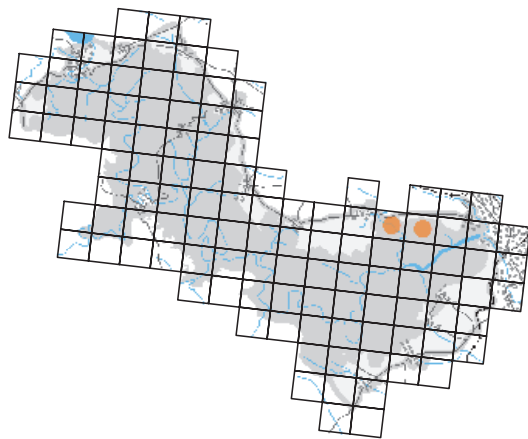
Fraxia viridis
jahodník trávnic
Knack-Erdbeere

Fraxia alnus
krušina olšová
Faulbaum

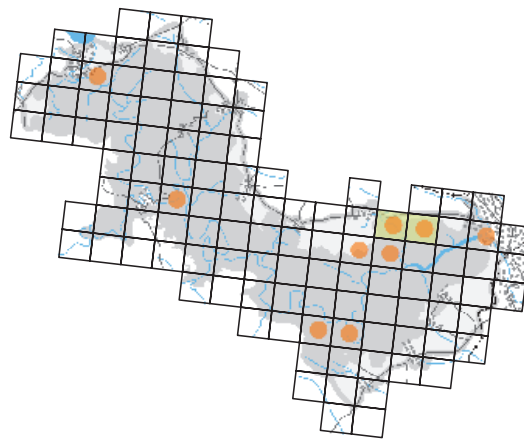

Fraxia excelsior
jasan ztepilý
Edel-Esche

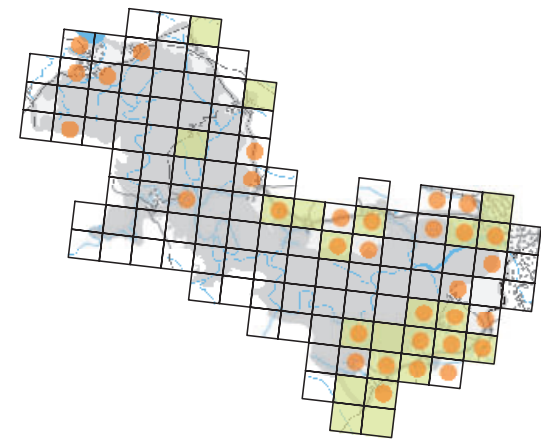
Fraxia ornus
jasan zimnář
Blumen-Esche

neo cas

Fraxia pennsylvanica
jasan pensylvánský
Rot-Esche

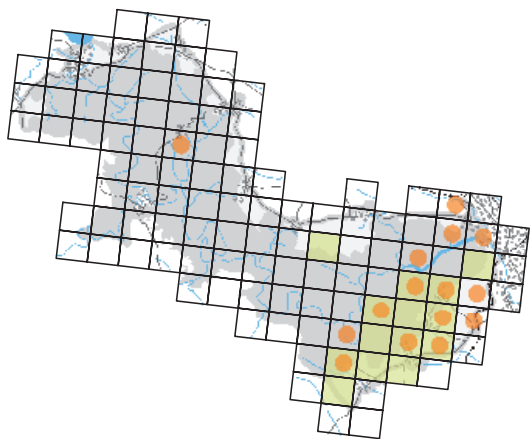
neo inv

Fumaria officinalis
zemědým lékařský
Echt-Erdrauch

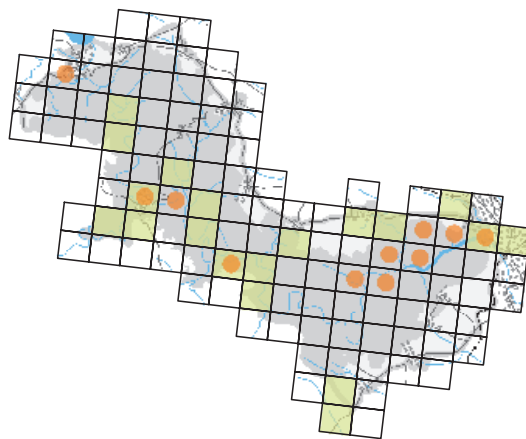
arch nat

MAPY ROZŠÍŘENÍ

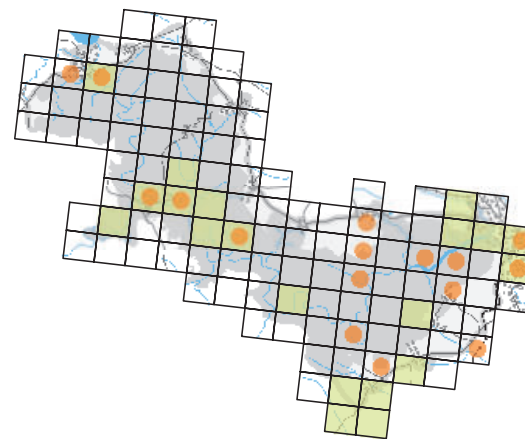
C3 3 NT arch nat

Fumaria rostellata
zemědým zobánkatý
Schnabel-Erdrauch

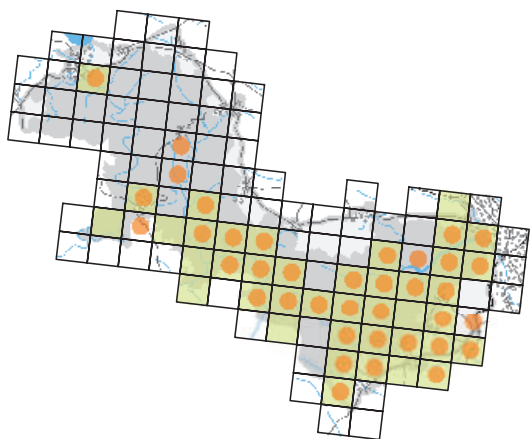
C4a 3 NT arch nat

Fumaria schleicheri
zemědým Schleicherův
Dunkel-Erdrauch

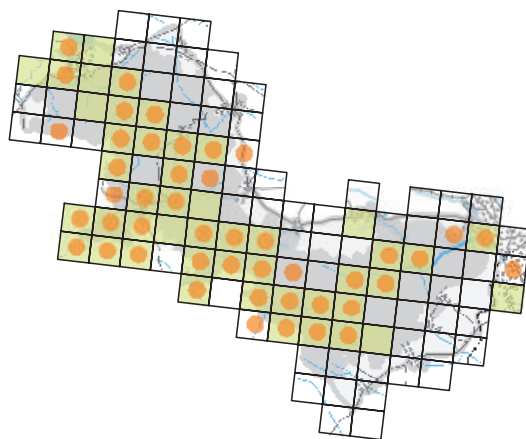
arch nat

Fumaria vaillantii
zemědým Vaillantův
Blass-Erdrauch

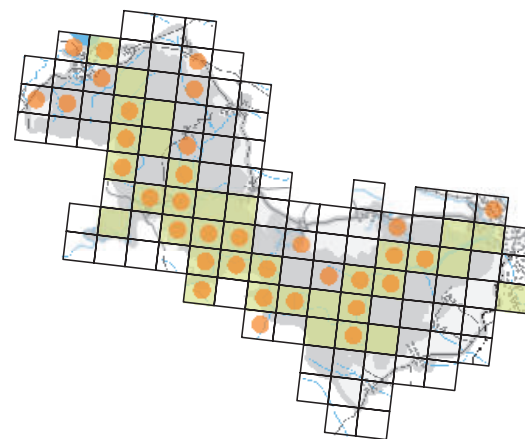

S2 C2 2 VU

Gagea bohémica subsp. bohémica
křivatec český pravý
Eigentlicher Böhmen-Gelbstern

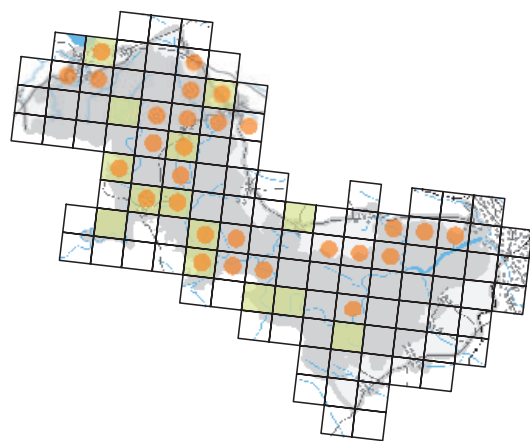
Gagea lutea
křivatec žlutý
Wald-Gelbstern

C3 NT

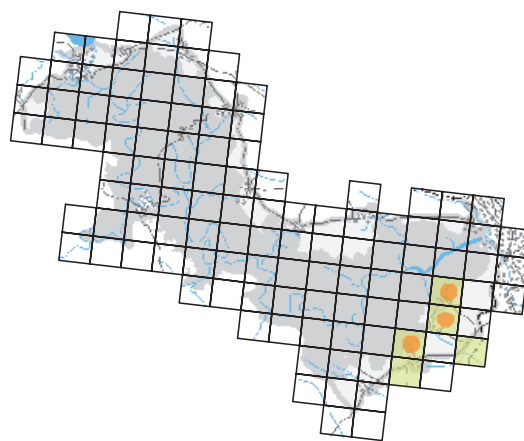
Gagea minima
křivatec nejmenší
Winzig-Gelbstern

VERBREITUNGSKARTEN

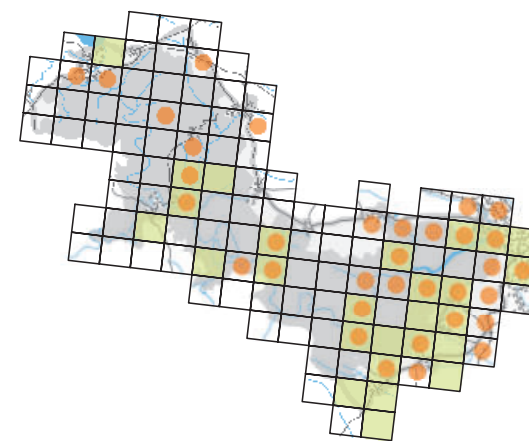
3

Gagea pratensis
 křivatec luční
 Wiesen-Gelbstern

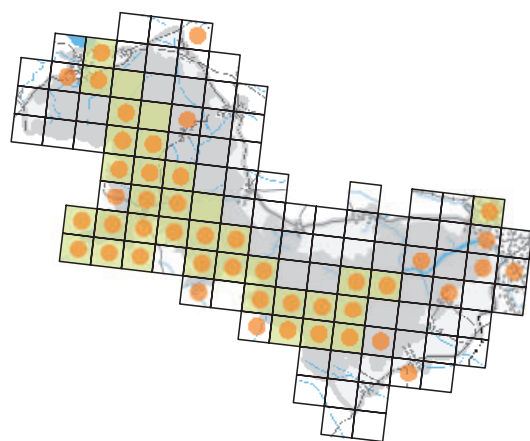
C3 3 VU

Gagea pusilla
 křivatec nízký
 Zwerg-Gelbstern

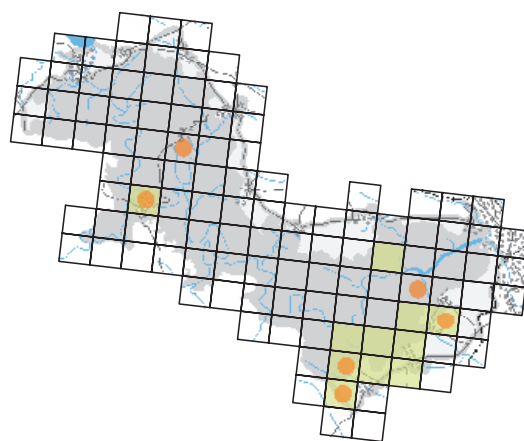
C2 VU arch nat

Gagea villosa
 křivatec rolní
 Acker-Gelbstern

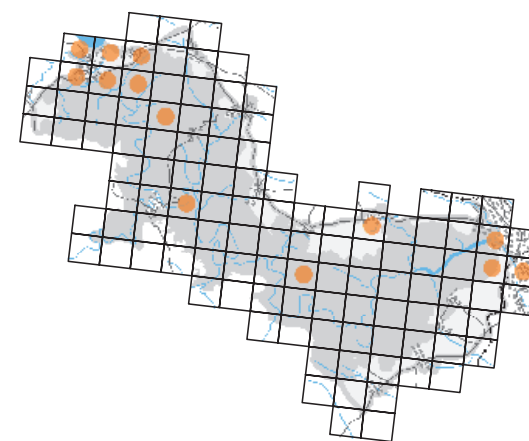
S3 C3 NT

Galanthus nivalis
 sněžienka podsněžník
 Schneeglöckchen

S3 C3 3 NT

Galatella linosyris
 hvězdnice zlatovlásek
 Goldschopf

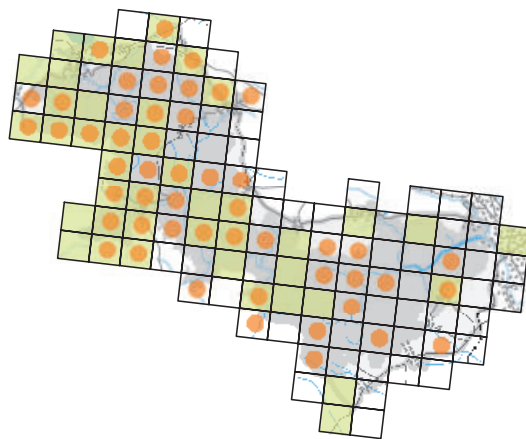
neo nat

Galeobdolon argentatum
 pitulník postříbřený
 Silber-Goldnessel

MAPY ROZŠÍŘENÍ

Galeobdolon montanum
pitulník horský
Berg-Goldnessel

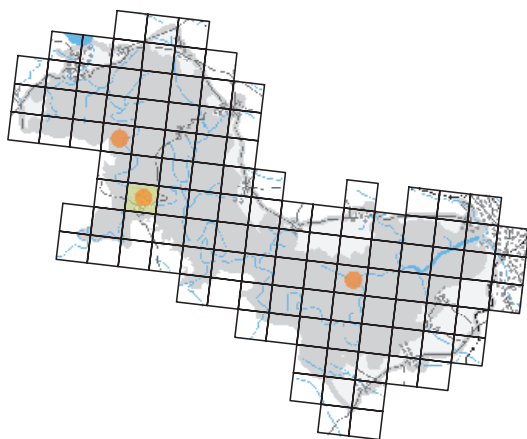
Galeopsis bifida
konopice dvouklaná
Zweizipfel-Hohlzahn

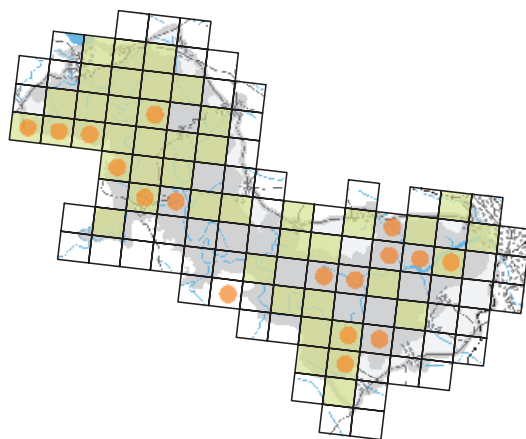
Galeopsis ladanum
konopice širolistá
Breitblatt-Hohlzahn

C4a

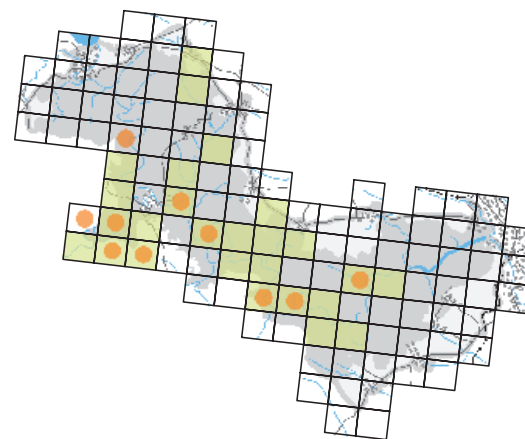
NT

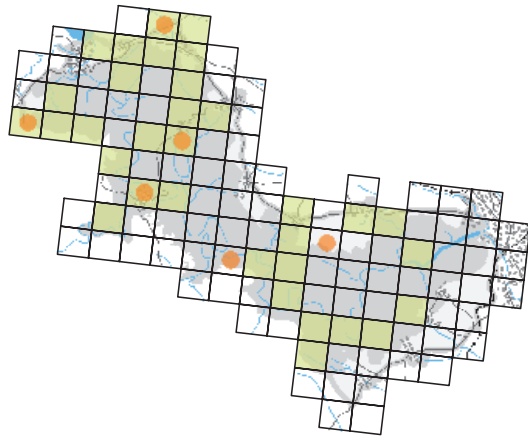
Galeopsis pernhofferi
konopice Pernhofferova
Pernhoffer-Hohlzahn

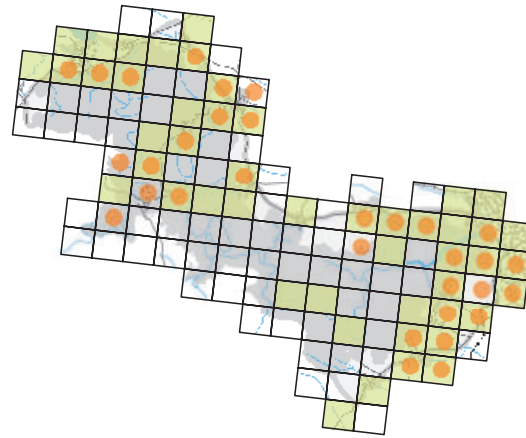
Galeopsis pubescens
konopice pýřitá
Flaum-Hohlzahn

Galeopsis speciosa
konopice sličná
Bunt-Hohlzahn

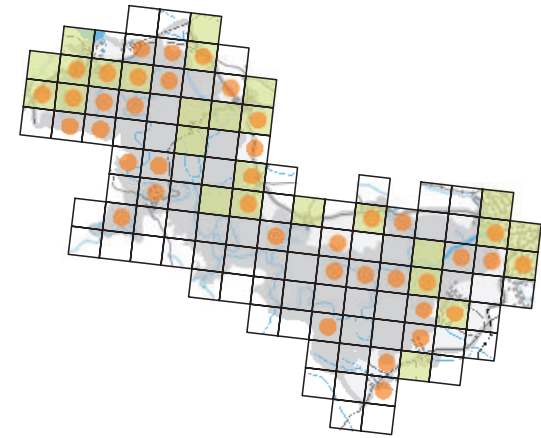

Galeopsis tetrahit
konopice polní
Dorn-Hohlzahn

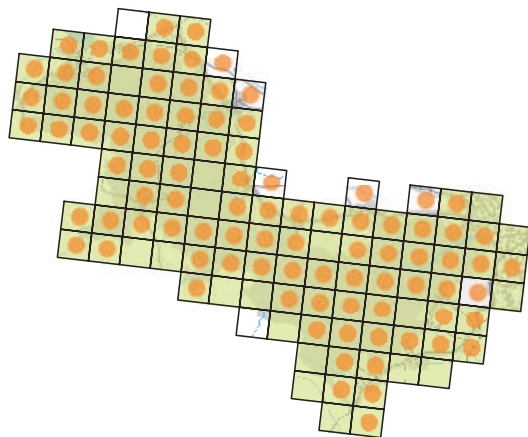
Galinsoga parviflora
pětour malóuborný
Kleinkorb-Franzosenkraut

neo inv

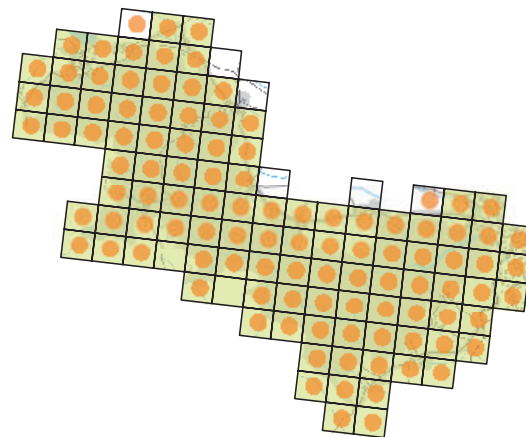

Galinsoga quadriradiata
pětour srstnatý
Zotten-Franzosenkraut

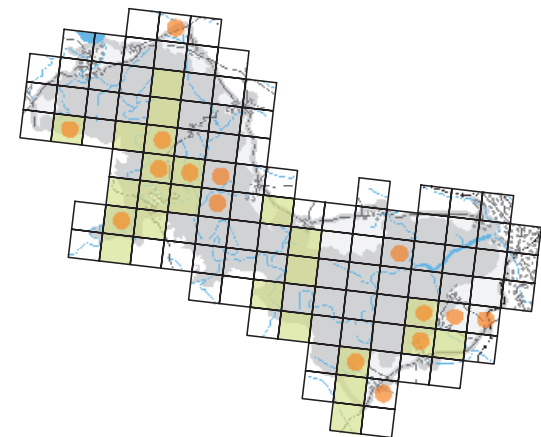
neo inv

Galium album
svízel bílý
Wiesen-Labkraut

Galium aparine
svízel přítula
Weiβes Klett-Labkraut

Galium boreale* subsp. *boreale
svízel severní pravý
Nord-Labkraut

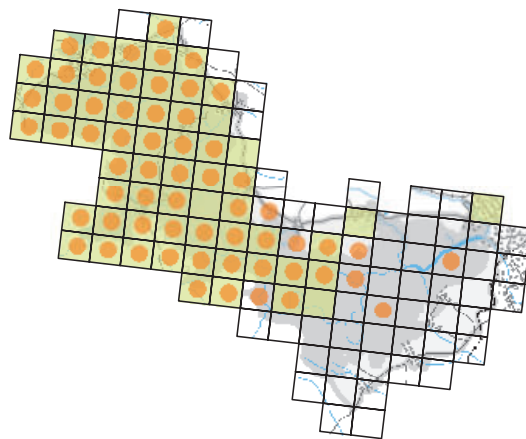
r

MAPY ROZŠÍŘENÍ

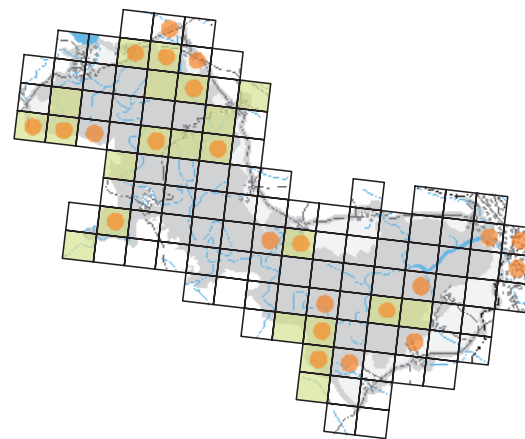

C4a 3 NT

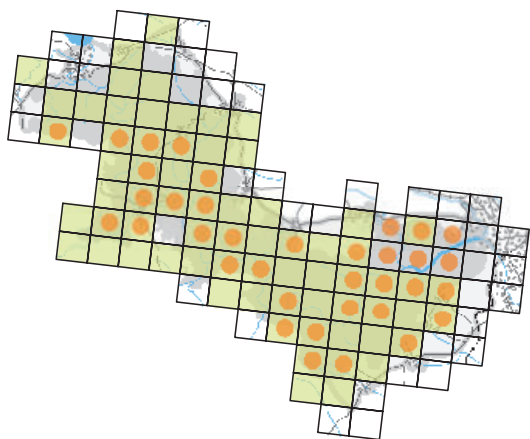
Galium glaucum
svízel sivý
Gewöhnliches Blaugrün-Labkraut

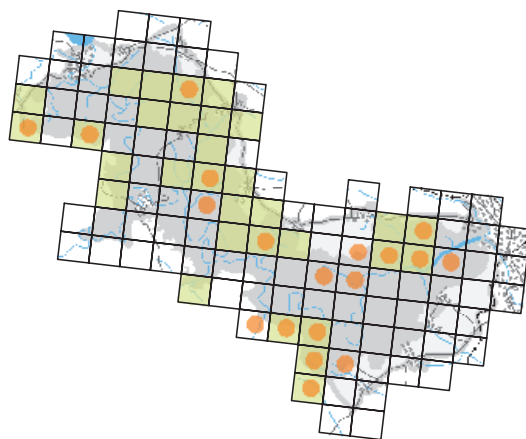
Galium odoratum
svízel vonný
Waldmeister

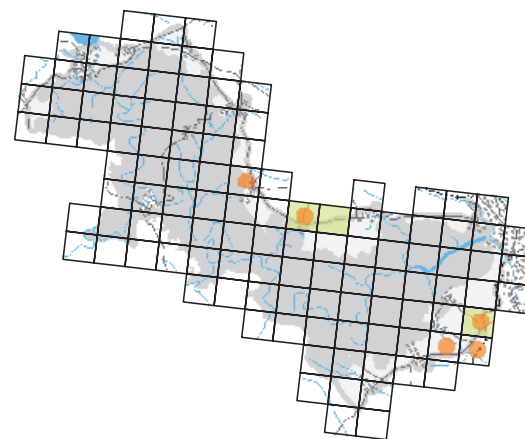
***Galium palustre* agg.**

***Galium pumilum* agg.**

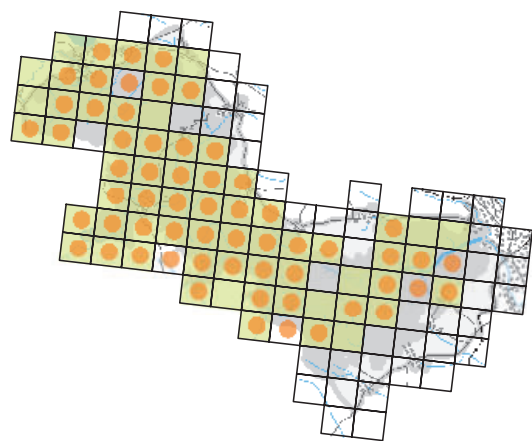
Galium rotundifolium
svízel okrouhlolistý
Rundblatt-Labkraut

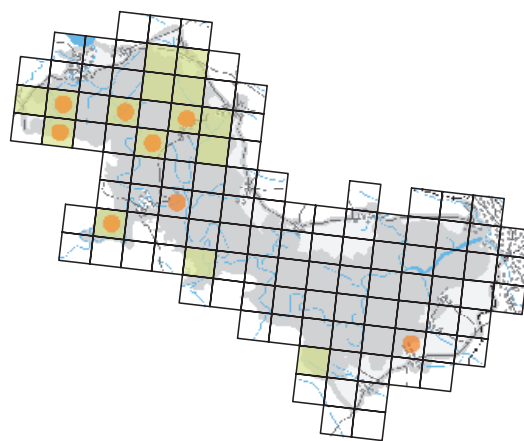
arch nat

Galium spurium
svízel pochybný
Grünes Klett-Labkraut

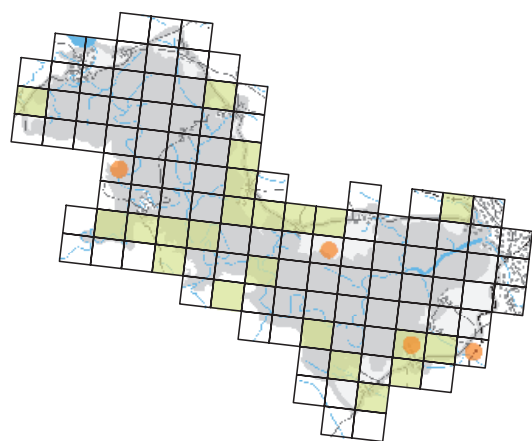
Galium sylvaticum
svízel lesní
Eigentliches Wald-Labkraut

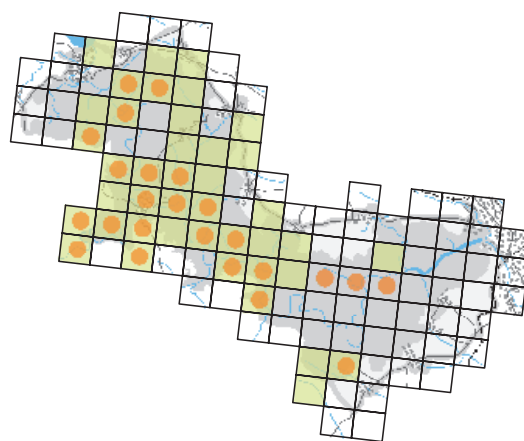
Galium uliginosum
svízel slatinný
Moor-Labkraut

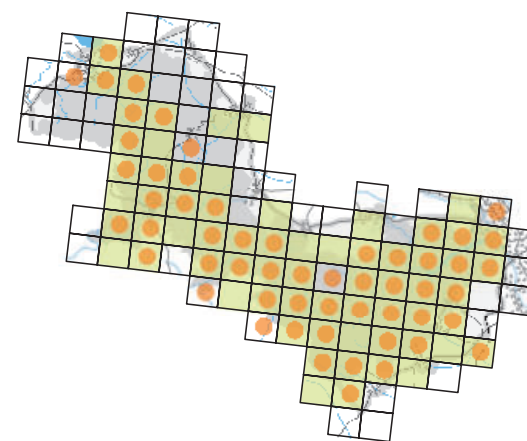
Galium verum
svízel syříštový
Echt-Labkraut

Galium xpomericum
svízel pomořanský
Weißgelb-Labkraut

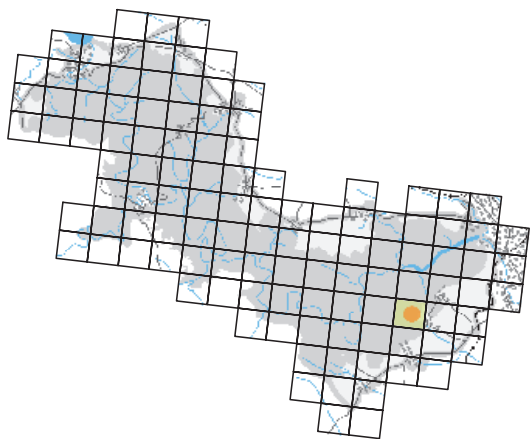

Genista germanica
kručinka německá
Deutsch-Ginster

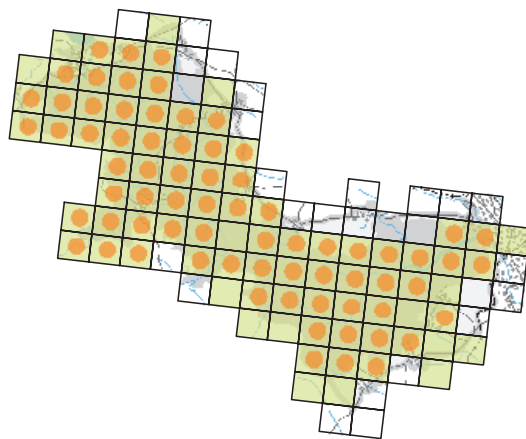
Genista pilosa
kručinka chlupatá
Heide-Ginster

MAPY ROZŠÍŘENÍ

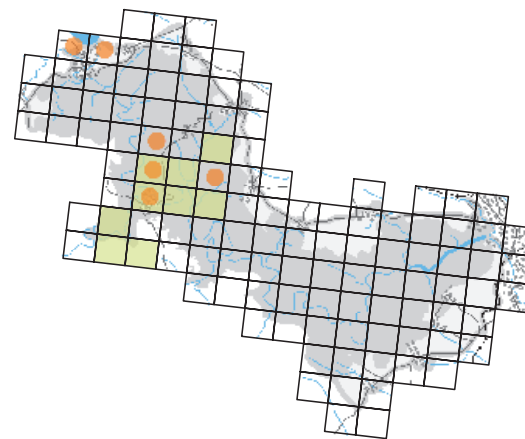
§3 neo nat

Genista sagittalis
 kručinka křídlatá
 Flügel-Ginster

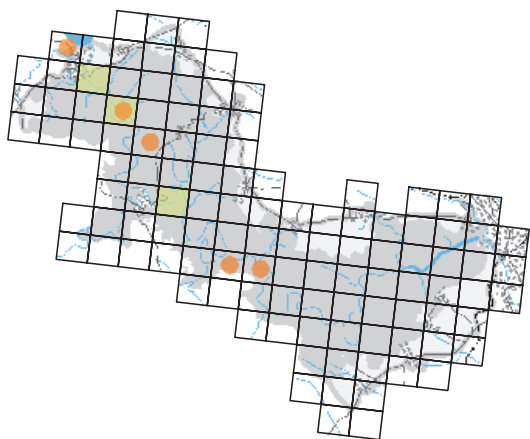
§3

Genista tinctoria
 kručinka barvířská
 Färber-Ginster

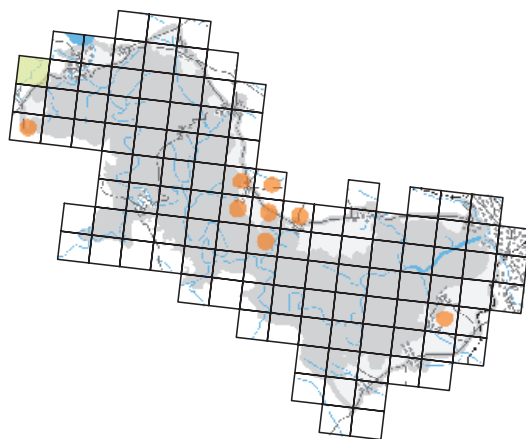
§3 C2 EN

Gentiana cruciata
 hořec křížatý
 Kreuz-Enzian

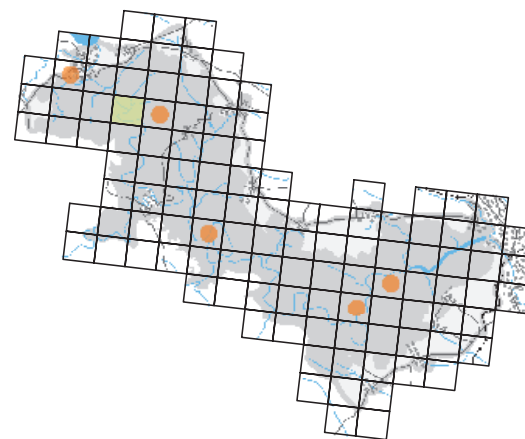
arch nat

Geranium columbinum
 kakost holubičí
 Tauben-Storchschnabel

arch nat

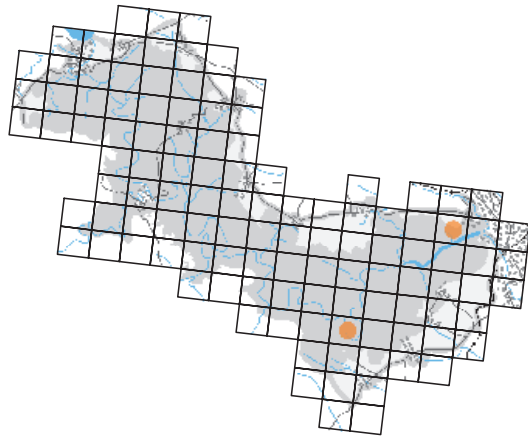
Geranium dissectum
 kakost dlanitosečný
 Schlitzblatt-Storchschnabel

C1 1 EN

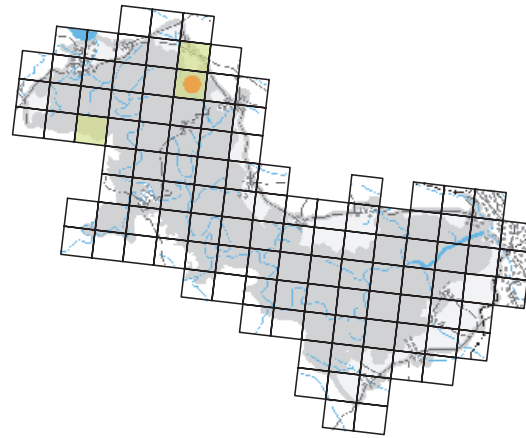
Geranium divaricatum
 kakost rozkladitý
 Spreiz-Storchschnabel

VERBREITUNGSKARTEN

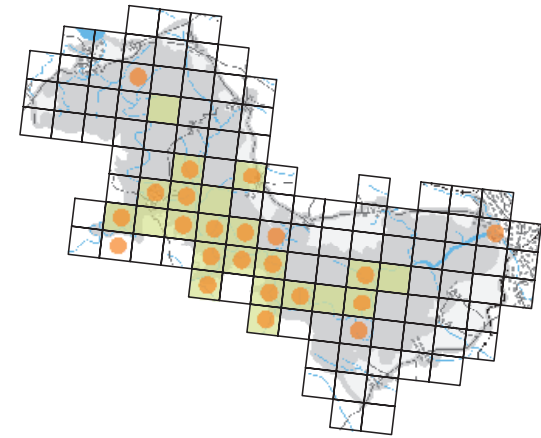
C2 3 NT arch nat

Geranium molle
kakost měkký
Weich-Storchnabel

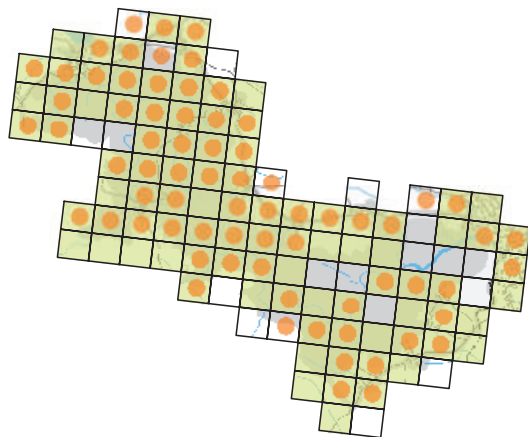
r

Geranium palustre
kakost bahenní
Sumpf-Storchnabel

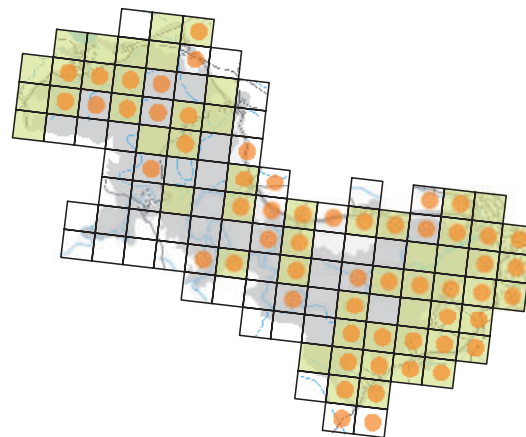

r

Geranium phaeum
kakost hnědočervený
Braun-Storchnabel

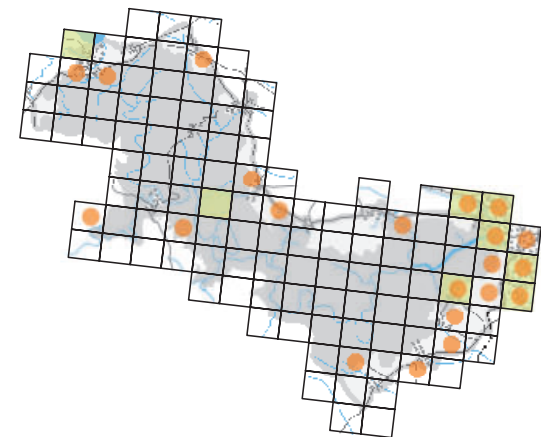

Geranium pratense
kakost luční
Wiesen-Storchnabel

arch nat

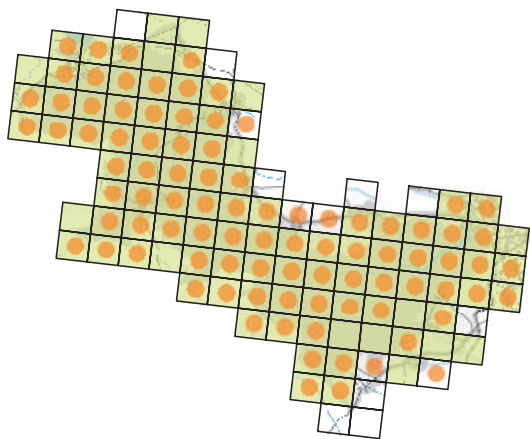
Geranium pusillum
kakost maličkový
Klein-Storchnabel

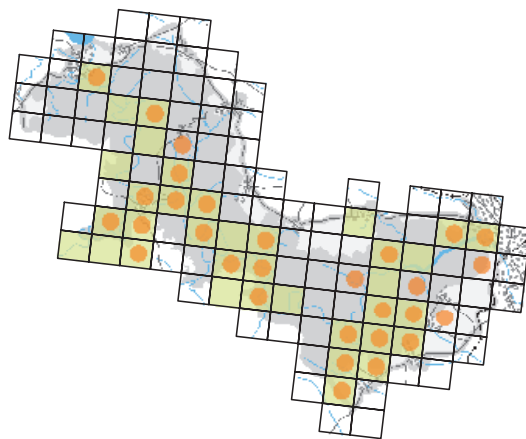
neo nat

Geranium pyrenaicum
kakost pyrenejský
Pyrenäen-Storchnabel

MAPY ROZŠÍŘENÍ

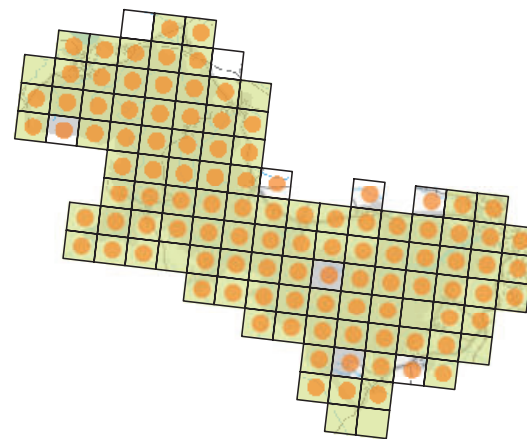

Geranium robertianum
kakost smrdutý
Stink-Storchschnabel

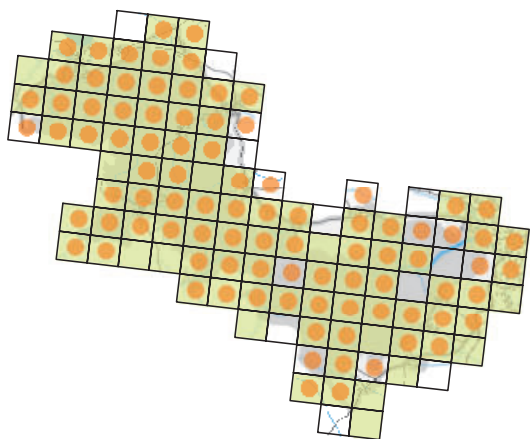

Geranium sanguineum
kakost krvavý
Blut-Storchschnabel

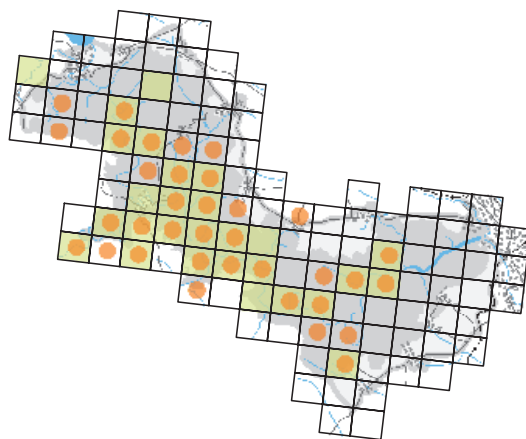
C4a r NT

Geum urbanum
kuklík městský
Echt-Nelkenwurz

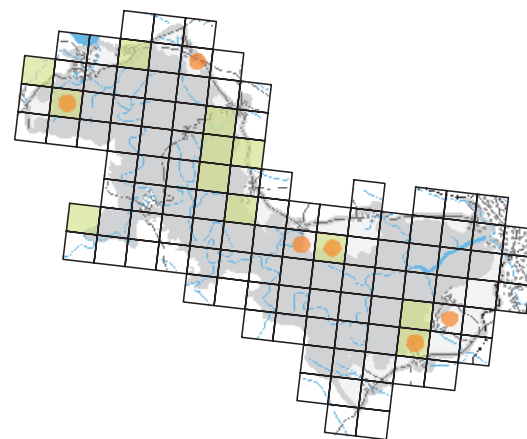

Glechoma hederacea
popenec obecný
Echt-Gundelrebe

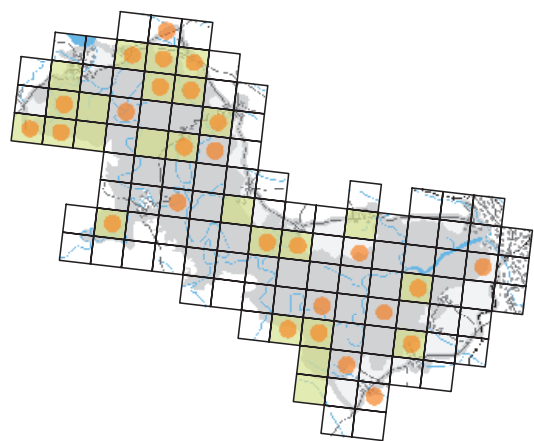

Glechoma hirsuta
popenec chlupatý
Langhaar-Gundelrebe

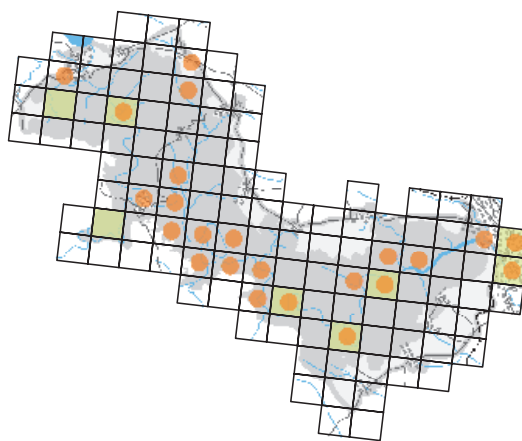
C3

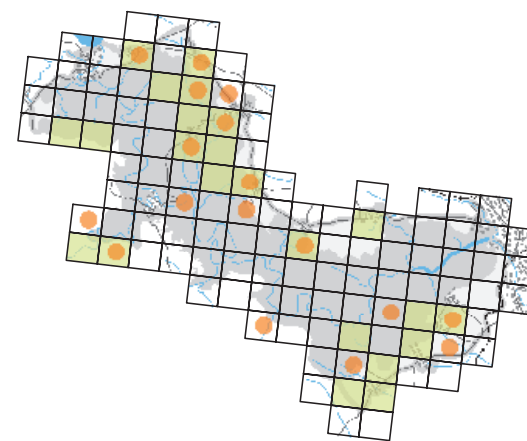
Glyceria declinata
zblochan zoubkatý
Blaugrün-Schwadengras

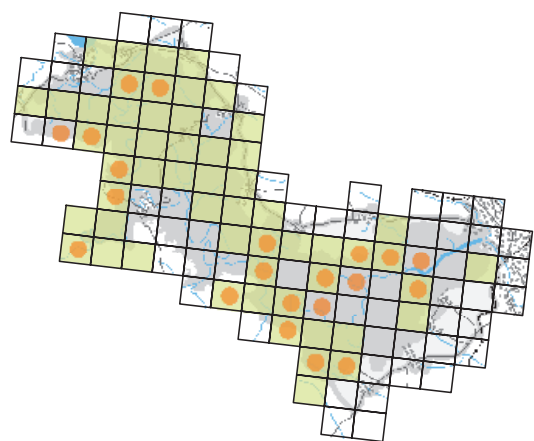
Glyceria fluitans
zblochan vzplývavý
Manna-Schwadengras

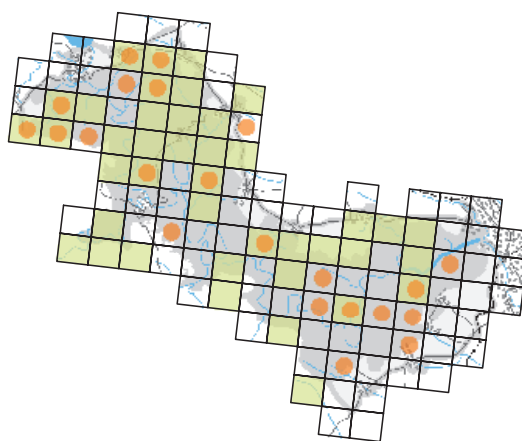
Glyceria maxima
zblochan vodní
Groß-Schwadengras

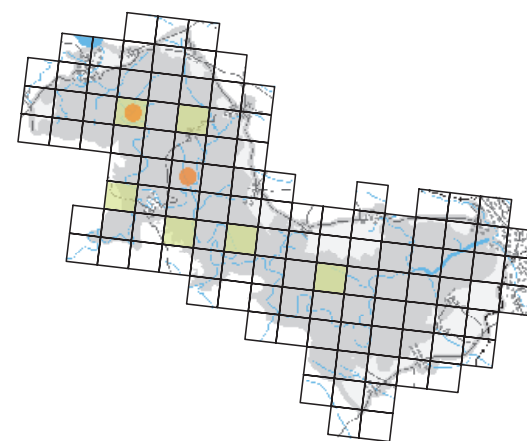
Glyceria notata
zblochan řasnatý
Falt-Schwadengras

Gnaphalium sylvaticum
protěž lesní
Wald-Ruhrkraut

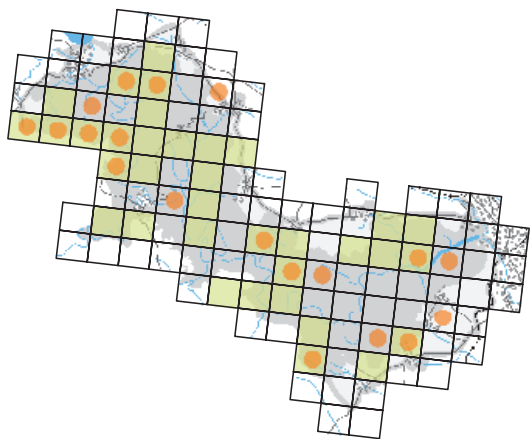

Gnaphalium uliginosum
protěž bažinná
Sumpf-Ruhrkraut

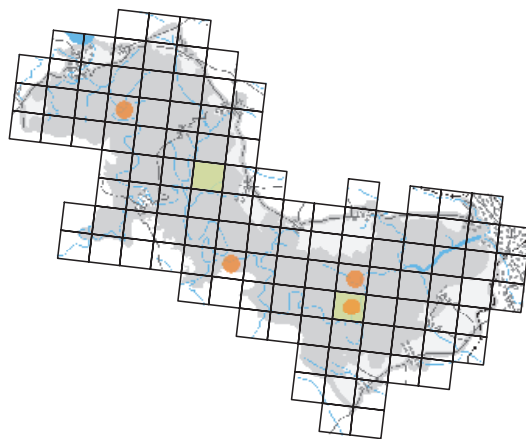
Gymnocarpium dryopteris
bukovník kapradovitý
Eichenfarn

MAPY ROZŠÍŘENÍ

Gypsophila muralis
šater zední
Mauer-Gipskraut

r

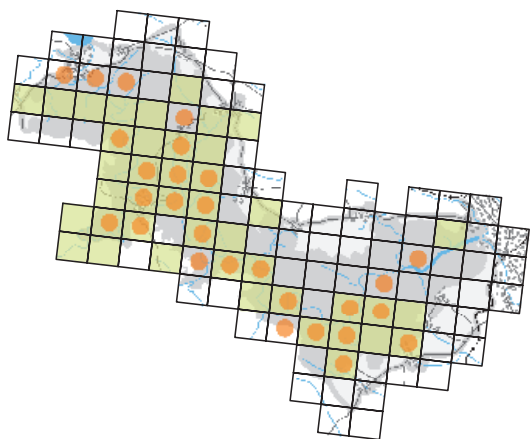

Hackelia deflexa
lopuštík skloněný
Klettenkraut

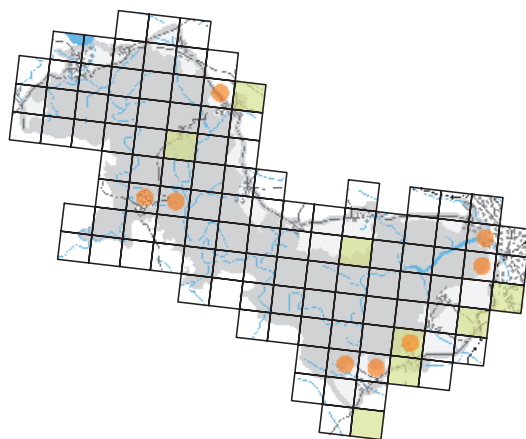
C2 r VU

Hedera helix
břečtan popínavý
Gewöhnlich-Efeu

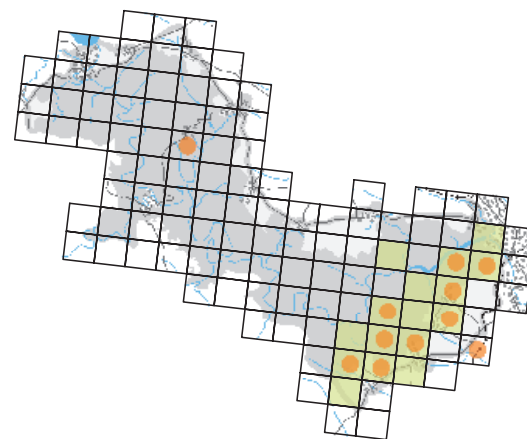

Helianthemum grandiflorum* subsp. *obscurum
devaterník velkokvětý tmavý
Trübgrünes Gewöhnlich-Sonnenröschen

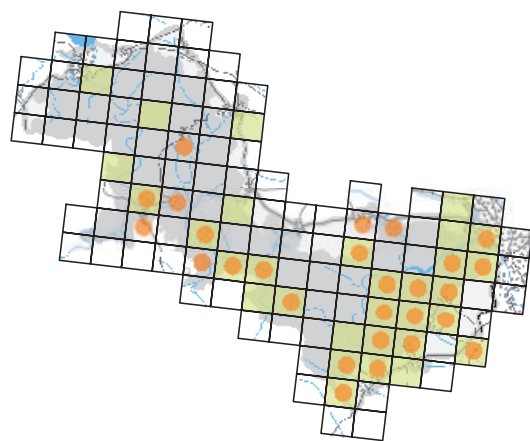
Helianthus tuberosus
slunečnice topinambur
Topinambur

neo inv

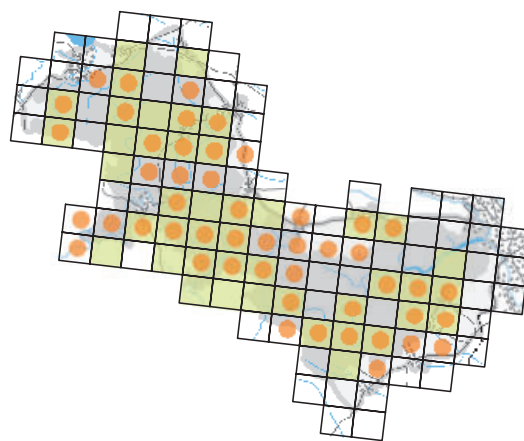
Helichrysum arenarium
smil písečný
Sand-Strohblume

S2 C2 2 EN

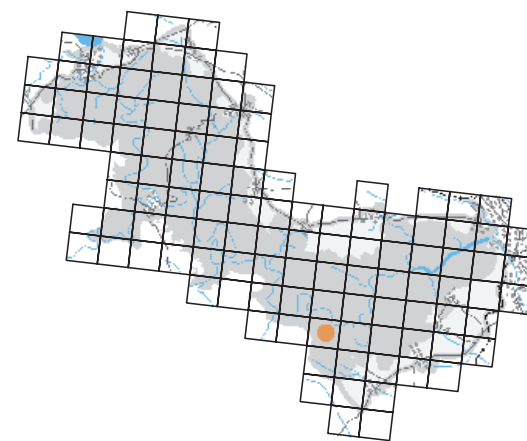

C4a 3

Helictotrichon pratense
 ovsíř luční
 Kahl-Wiesenhafer

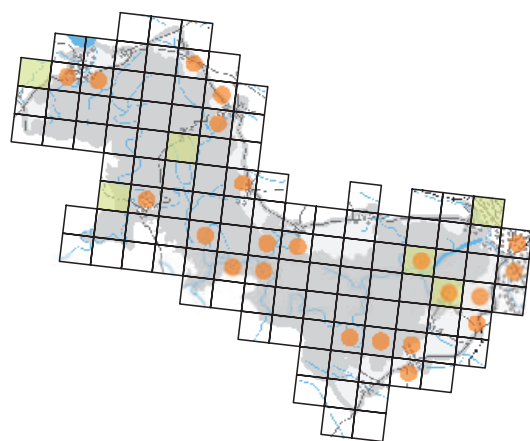

Helictotrichon pubescens
 ovsíř pýřitý
 Flaumhafer

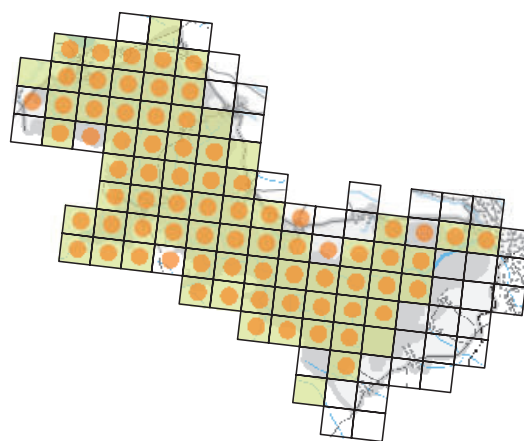
neo cas

Helleborus orientalis
 čemeřice východní
 Garten-Nieswurz

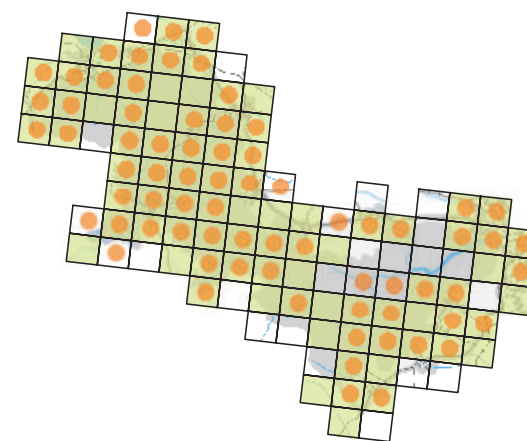

neo cas

Hemerocallis fulva
 denivka plavá
 Gelbrot-Tagililie

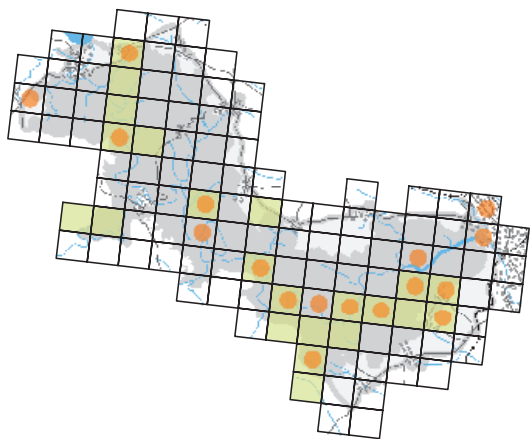

Hepatica nobilis
 jaterník podléška
 Echt-Leberblümchen

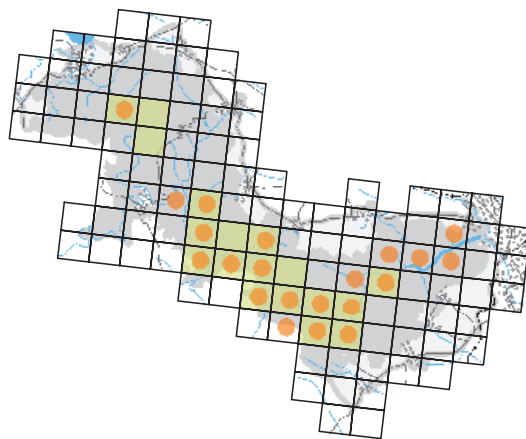

Heracleum sphondylium
 bolševník obecný
 Wiesen-Bärenklau

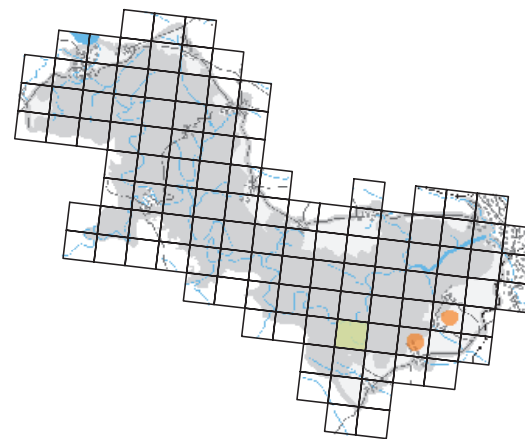
MAPY ROZŠÍŘENÍ

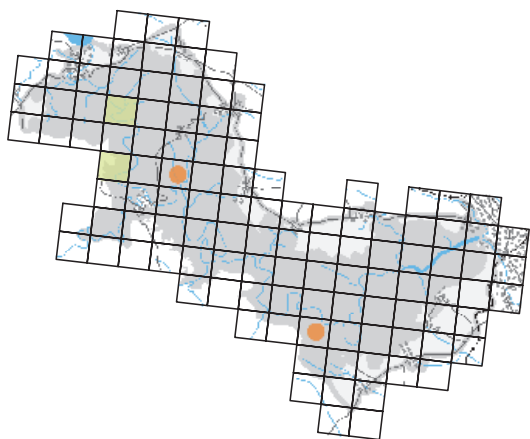
Herniaria glabra
průtrzník lysý
Kahl-Bruchkraut

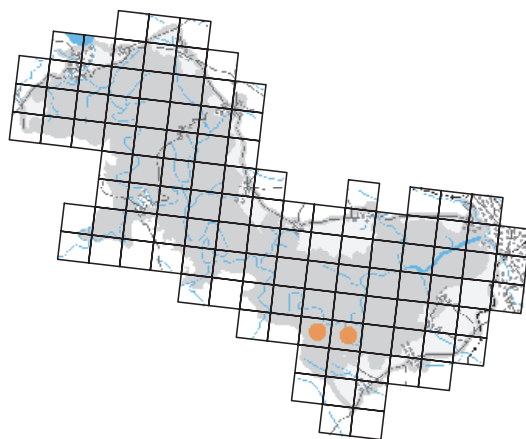
Hesperis sylvestris
večernice lesní
Wild-Nachtviole

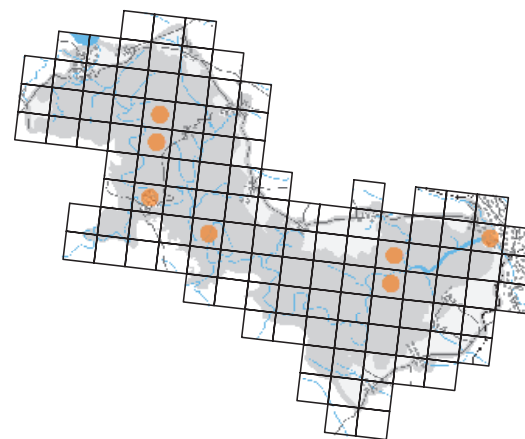
Hesperis tristis
večernice smutná
Trauer-Nachtviole

Hieracium bifidum
jestřábník dvouklaný
Gabel-Habichtskraut

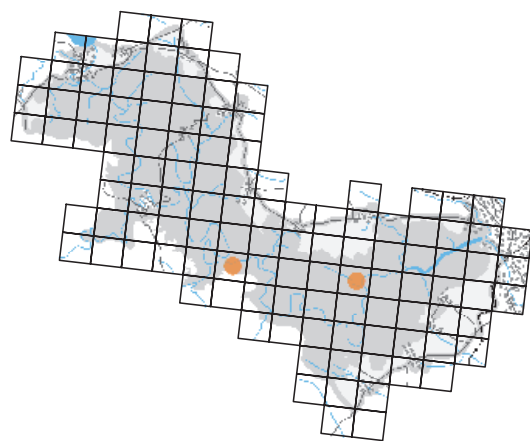

Hieracium diaphanoides
jestřábník průzračný
Durchscheinend-Habichtskraut

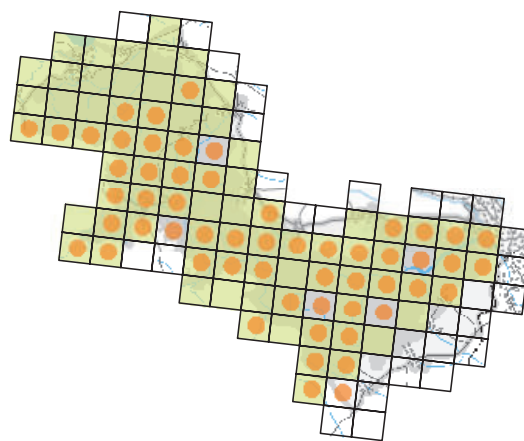
Hieracium glaucinum
jestřábník nasivělý
Frühlings-Habichtskraut

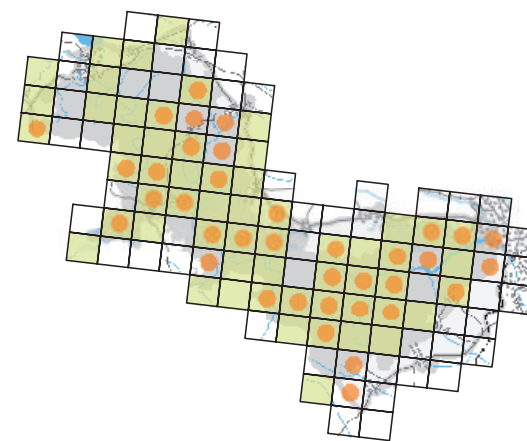

C2 EN

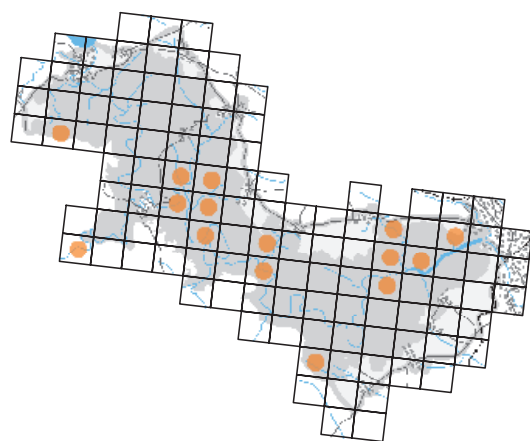
Hieracium hypochoeroides
 jestřábník Wiesbaurův
 Wiebaurs Habichtskraut

Hieracium lachenalii
 jestřábník Lachenalův
 Lachenal-Habichtskraut

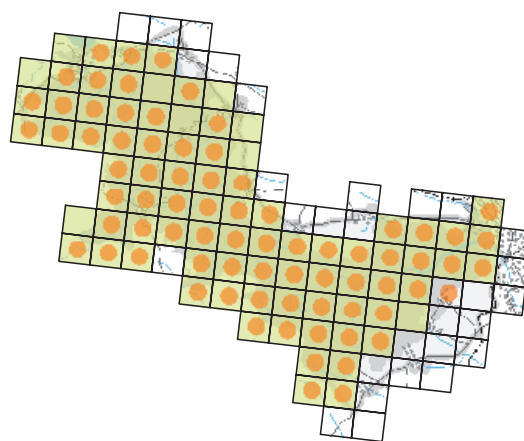

Hieracium laevigatum
 jestřábník hladký
 Dreizahn-Habichtskraut

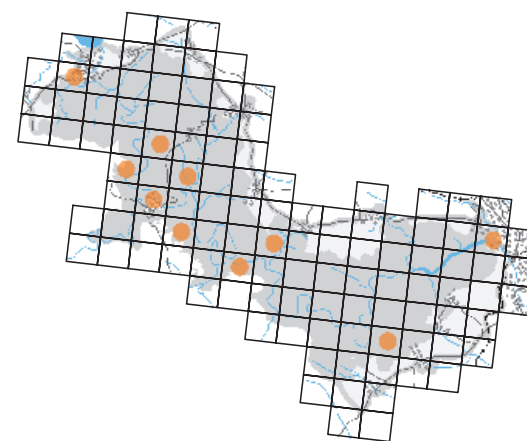

C4a

Hieracium maculatum
 jestřábník skvrnitý
 Flecken-Habichtskraut

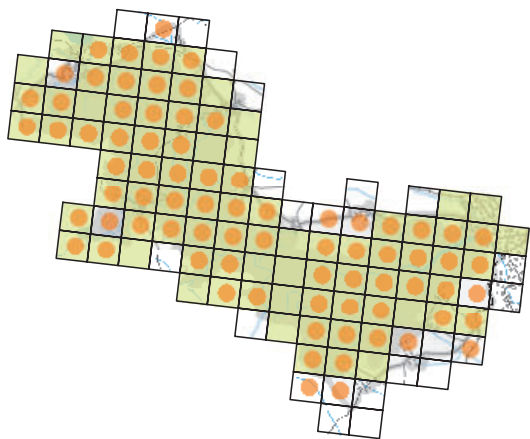
Hieracium murorum
 jestřábník zední
 Wald-Habichtskraut

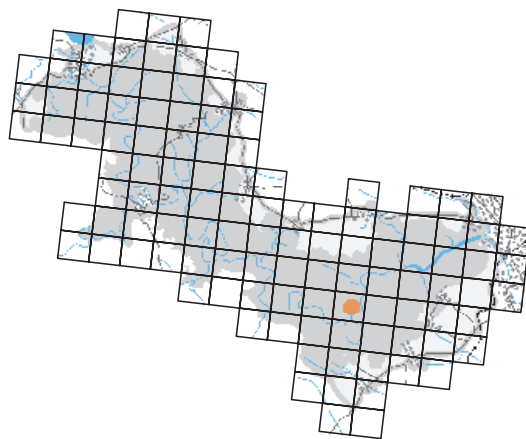
C4a

Hieracium racemosum
 jestřábník hroznatý
 Trauben-Habichtskraut

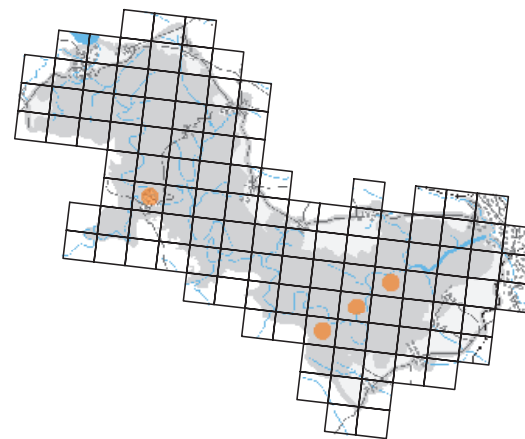
MAPY ROZŠÍŘENÍ

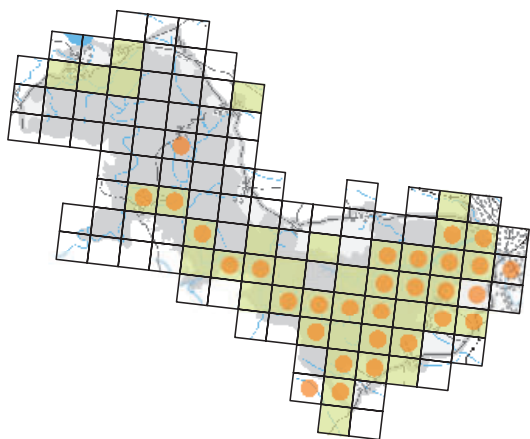
Hieracium sabaudum
 jestřábník savojský
 Savoyen-Habichtskraut

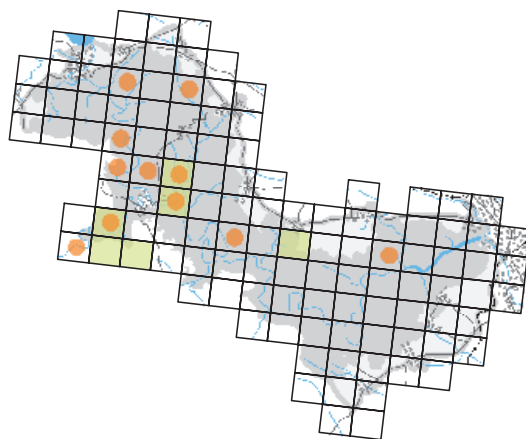
Hieracium saxifragum
 jestřábník lomikamenovitý
 Steinbrech-Habichtskraut

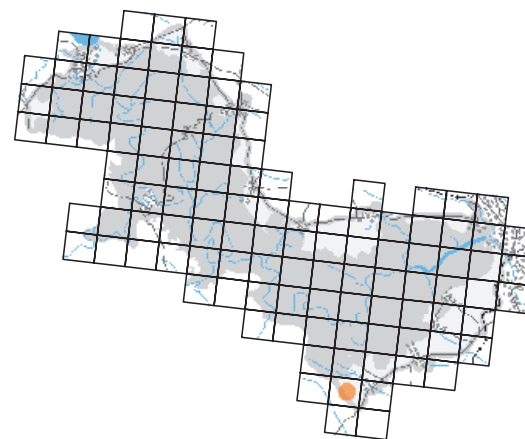
Hieracium schmidtii
 jestřábník bledý
 Blass-Habichtskraut

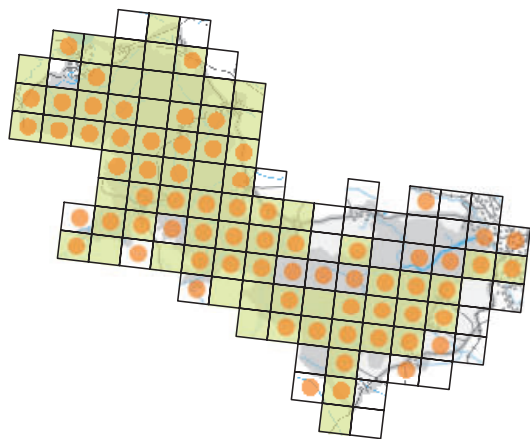
Hieracium umbellatum
 jestřábník okoličnatý
 Dolden-Habichtskraut

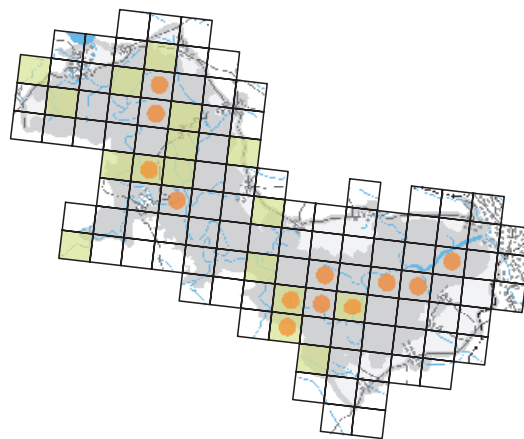
Hierochloë australis
 tomkovice jižní
 Süd-Mariengras

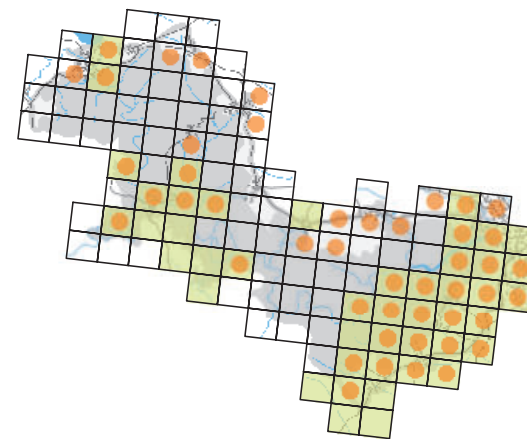
Himantoglossum adriaticum
 jazýček jadranský
 Adria-Riemenzunge

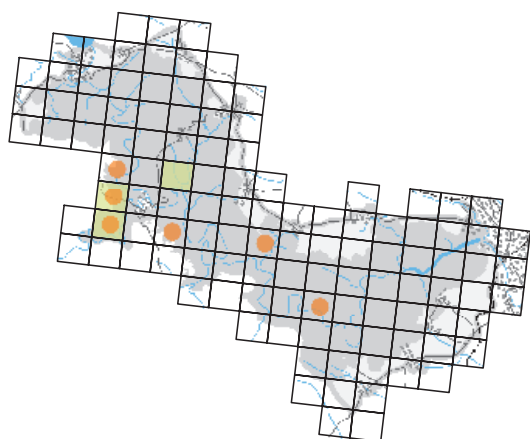
Holcus lanatus
medyněk vlnatý
Samt-Honiggras

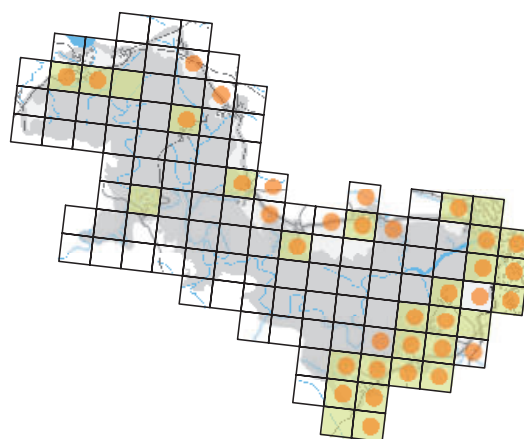
Holcus mollis
medyněk měkký
Weich-Honiggras

Holosteum umbellatum
plevel okoličnatý
Dolden-Spurre

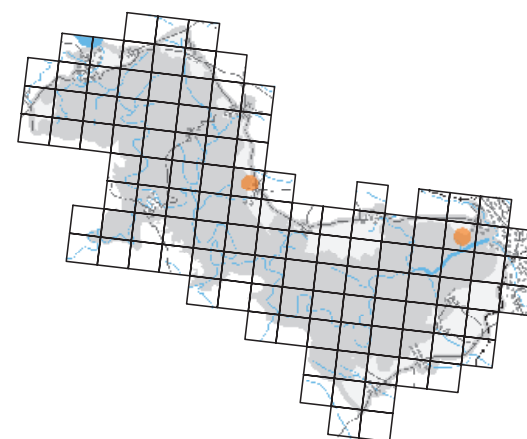

Hordelymus europaeus
ječmenka evropská
Waldgerste

Hordeum murinum subsp. murinum
ječmen myší pravý
Gewöhnliche Mäuse-Gerste

arch nat

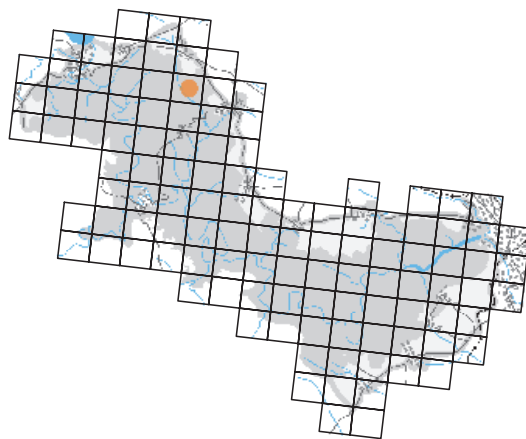
Hordeum vulgare
ječmen obecný
Mehrzeilen-Gerste

arch cas

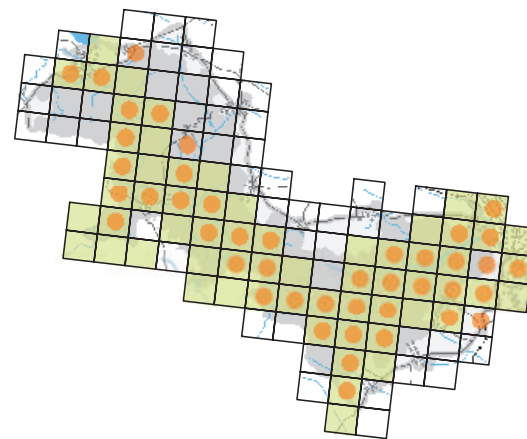
MAPY ROZŠÍŘENÍ

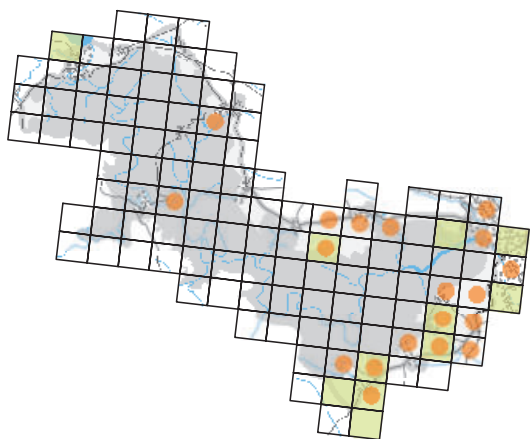
Humulus lupulus
 chmel otáčivý
 Echt-Hopfen

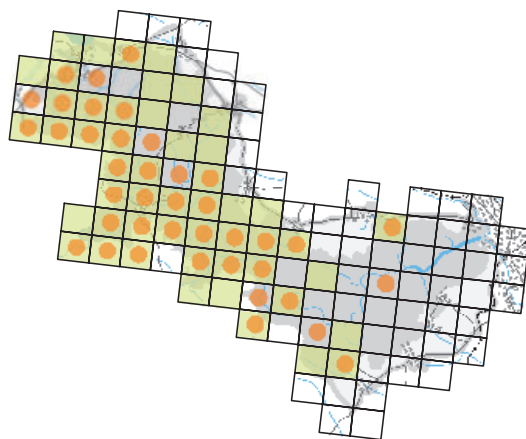
Hydrocharis morsus-ranae
 vodanka žabí
 Europa-Froschbiss

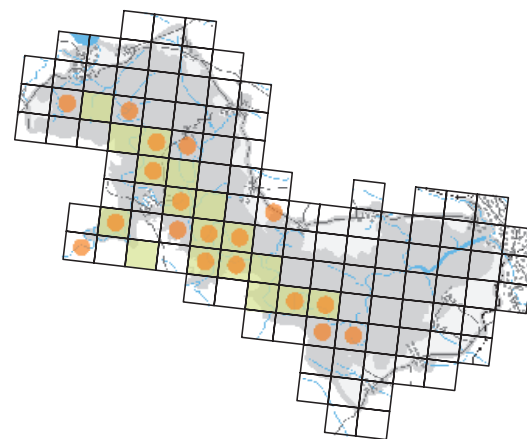
Hylolephium maximum
 rozchodník velký
 Quirl-Waldfetthenne

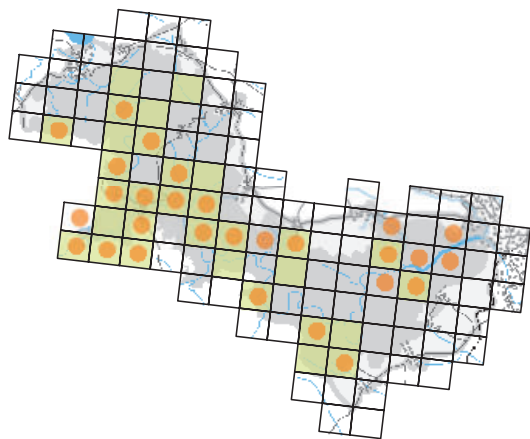
Hyoscyamus niger
 blín černý
 Schwarz-Bilsenkraut

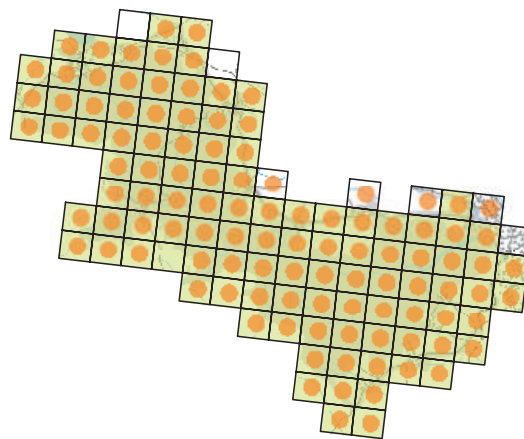
Hypericum hirsutum
 třezalka chlupatá
 Flaum-Johanniskraut

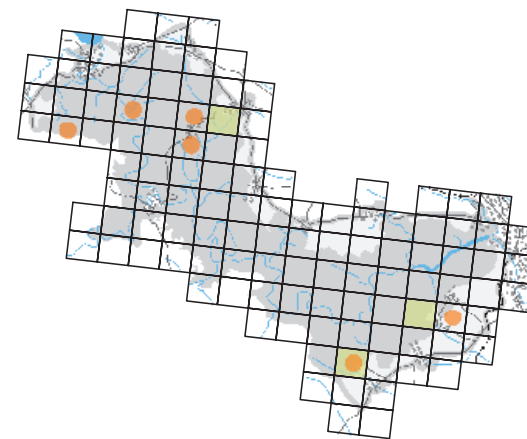
Hypericum maculatum
 třezalka skvrnitá
 Flecken-Johanniskraut

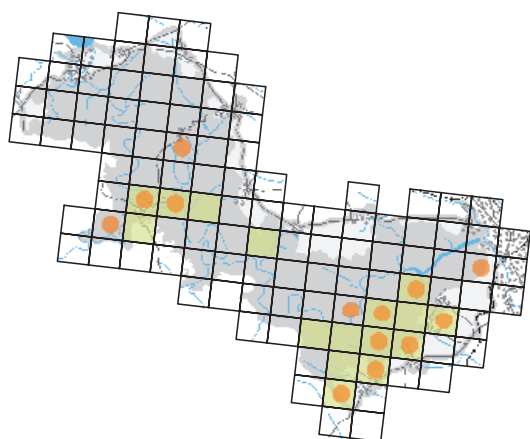
Hypericum montanum
třezalka horská
Berg-Johanniskraut

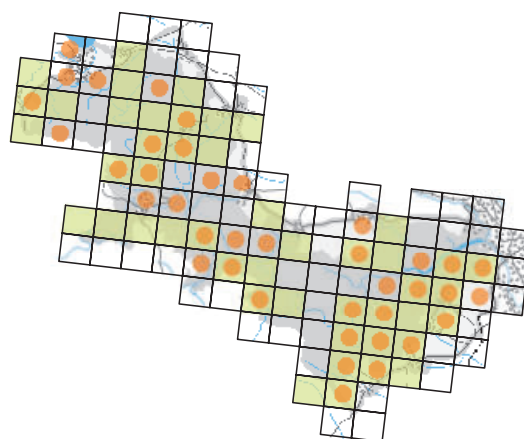
Hypericum perforatum
třezalka tečkovaná
Echt-Johanniskraut

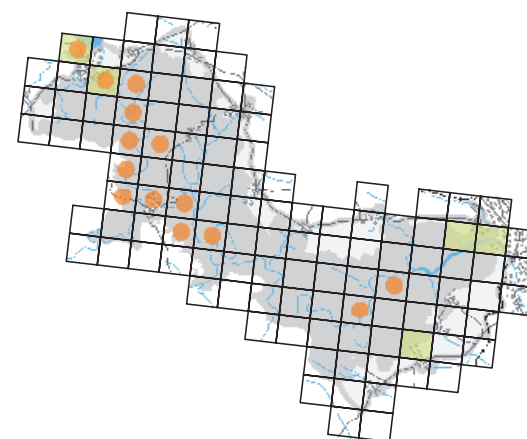
Hypericum tetrapterum
třezalka čtyřkřídlá
Flügel-Johanniskraut

Hypochaeris maculata
prasetník plamatý
Flecken-Ferkelkraut

Hypochaeris radicata
prasetník kořenatý
Gewöhnlich-Ferkelkraut

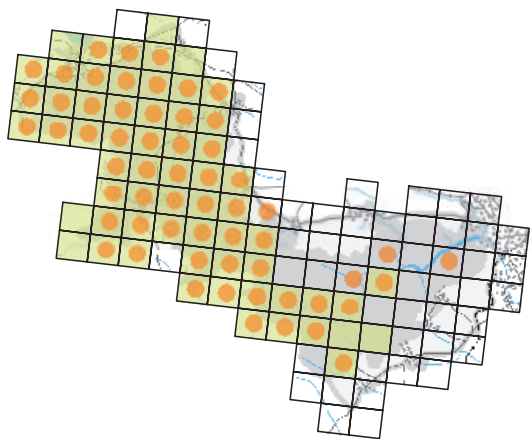

Impatiens glandulifera
netýkavka žláznatá
Drüsen-Springkraut

C3 3r! VU

neo inv

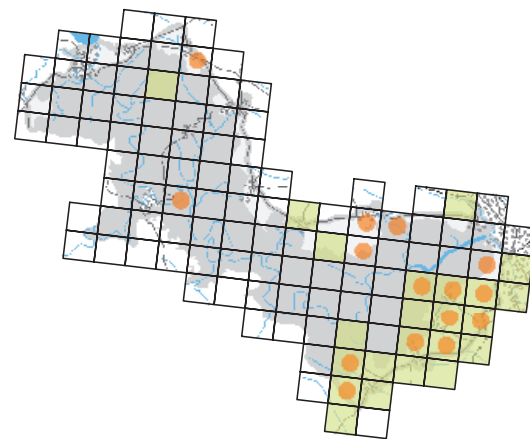
MAPY ROZŠÍŘENÍ

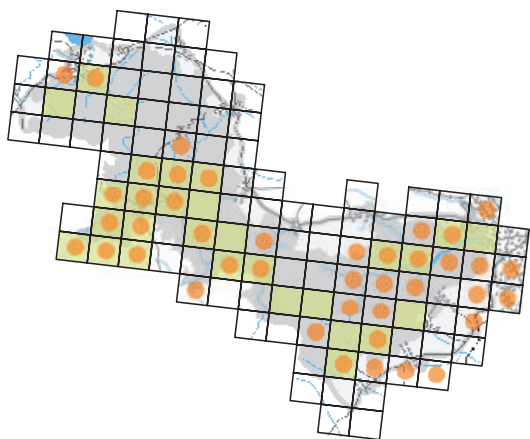
Impatiens noli-tangere
 netýkavka nedůtklivá
 Groß-Springkraut

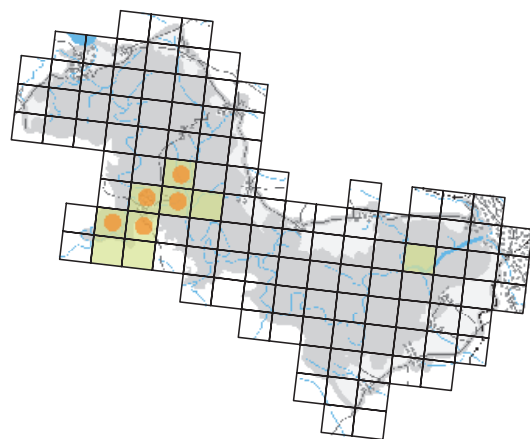
Impatiens parviflora
 netýkavka malokvětá
 Klein-Springkraut

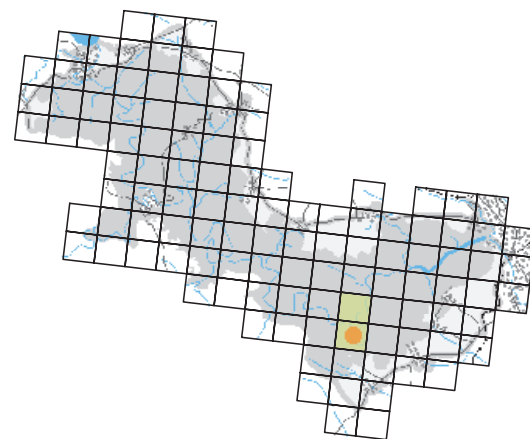
Inula britannica
 oman britský
 Wiesen-Alant

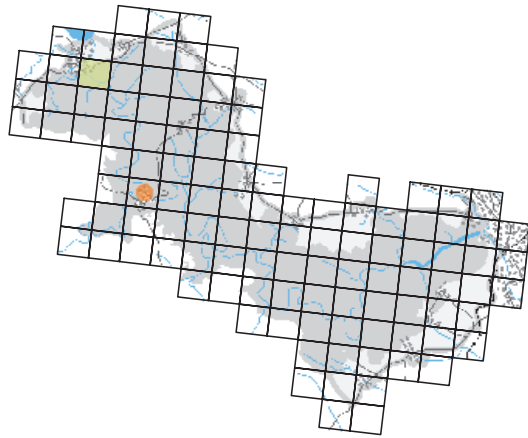
Inula conyzae
 oman hnidák
 Dürrwurz

Inula ensifolia
 oman mečolistý
 Schwert-Alant

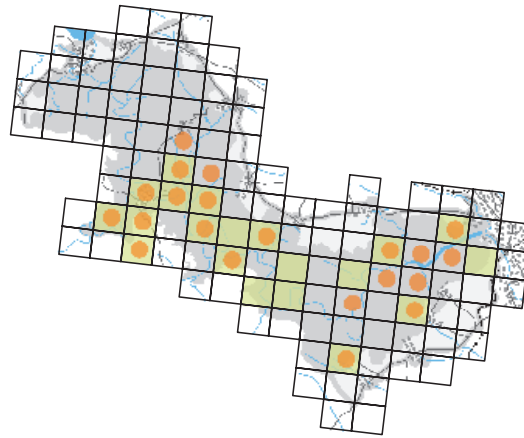

Inula germanica
 oman německý
 Deutschland-Alant

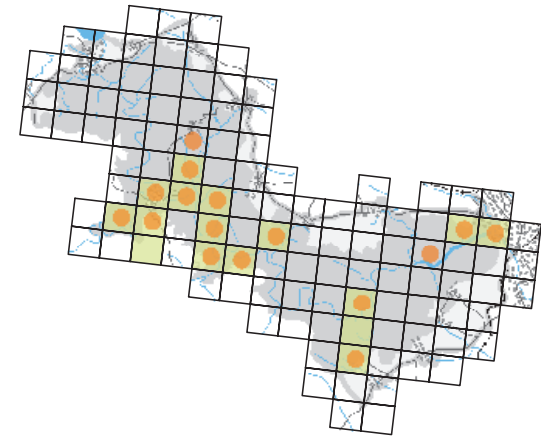
neo nat

Inula helenium
oman pravý
Echt-Alant

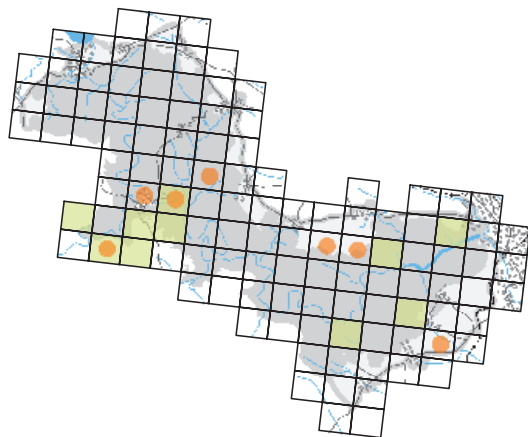
C3 3 NT

Inula hirta
oman srstnatý
Rauhaar-Alant

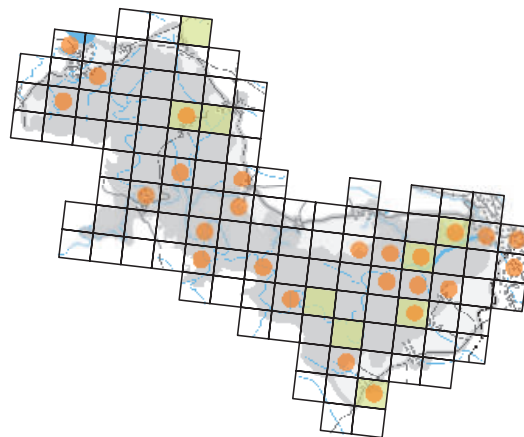
§3 C3 3 NT

Inula oculus-christi
oman oko Kristovo
Christusaugen-Alant

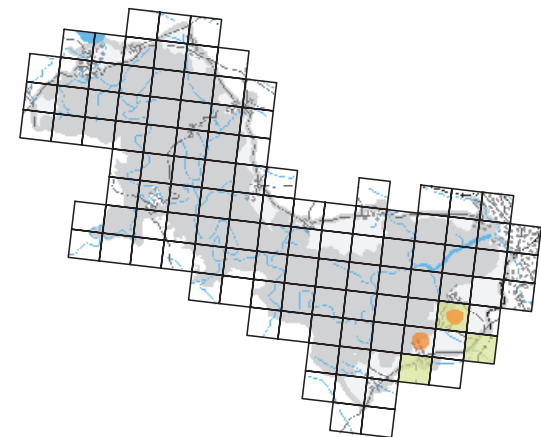
C4a 3 NT

Inula salicina* subsp. *salicina
oman vrbolistý pravý
Gewöhnlicher Weidenblatt-Alant

§ r

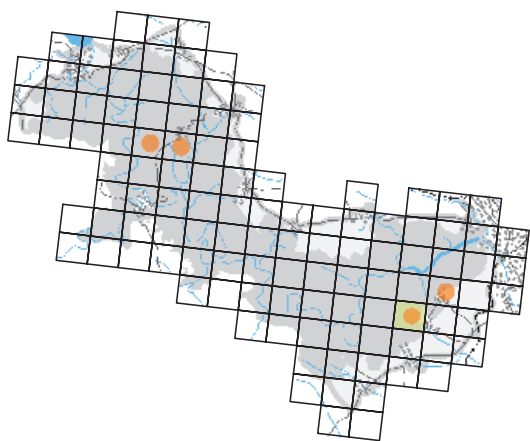
Iris pseudacorus
kosatec žlutý
Wasser-Schwertlilie

§2 § C2 3 VU

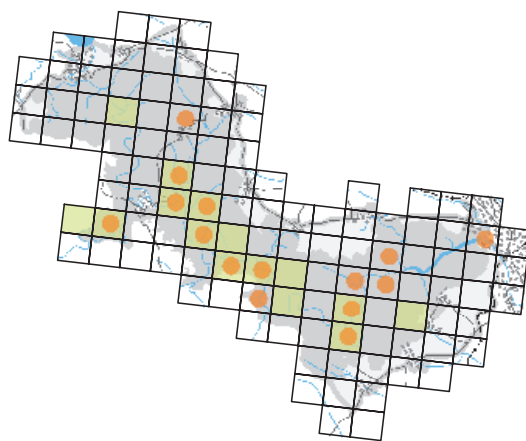
Iris pumila
kosatec nízký
Zwerg-Schwertlilie

MAPY ROZŠÍŘENÍ

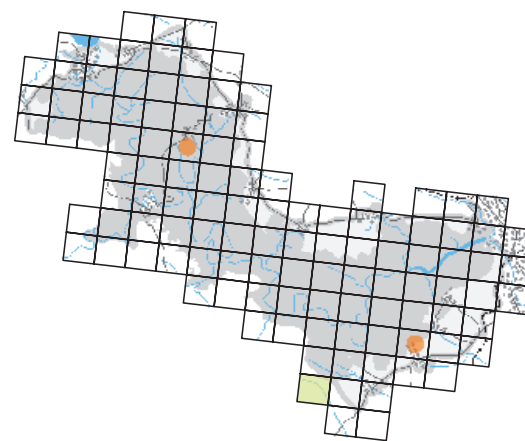
§2 § C3 2 VU

Iris sibirica
kosatec sibiřský
Sibirien-Schwertlilie

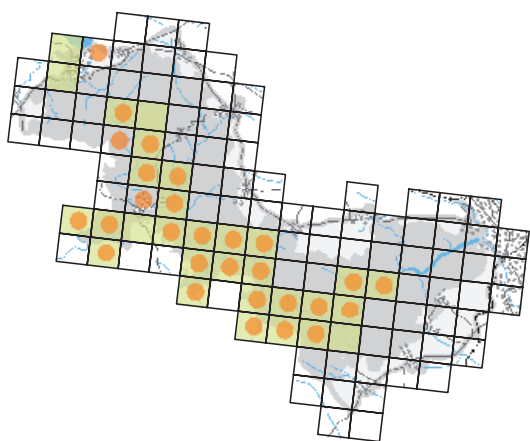
§2 § C2 3 VU

Iris variegata
kosatec různobarvý
Bunt-Schwertlilie

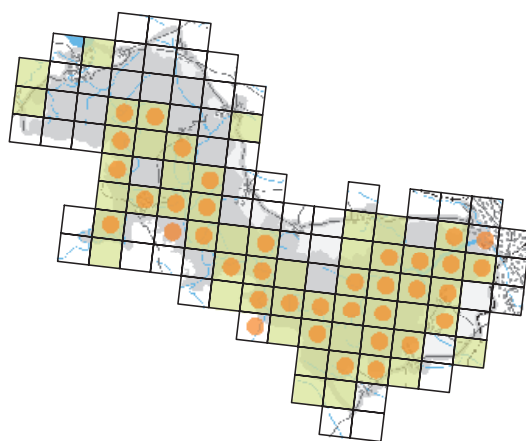
C3 2 NT

Isolepis setacea
bezosetka štětínovitá
Borsten-Moorbinse

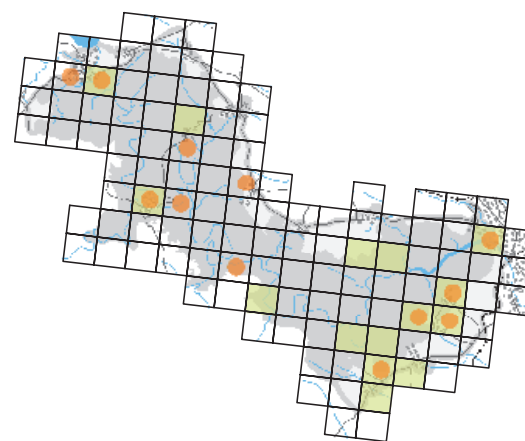

C4a

Isopyrum thalictroides
zapalice žluťuchovitá
Wiesenrauten-Muschelblümchen

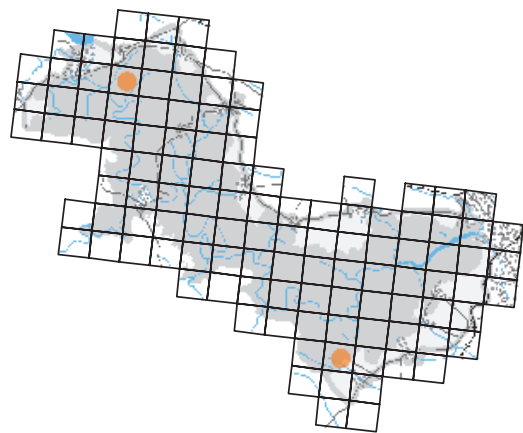
Jasione montana
pavinec horský
Berg-Sandknöpfchen

C3 3 NT

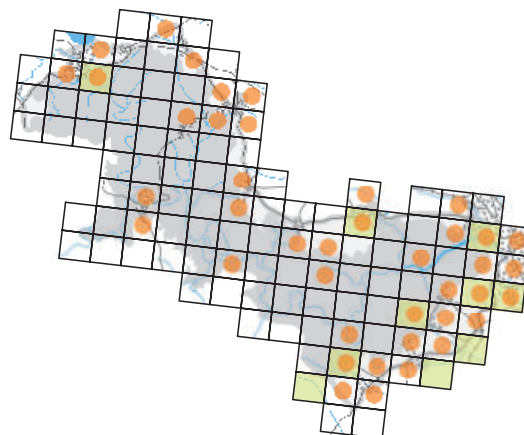
Jovibarba globifera* subsp. *globifera
netřesk výběžkatý pravý
Ausläufer-Kugel-Fransenhauswurz

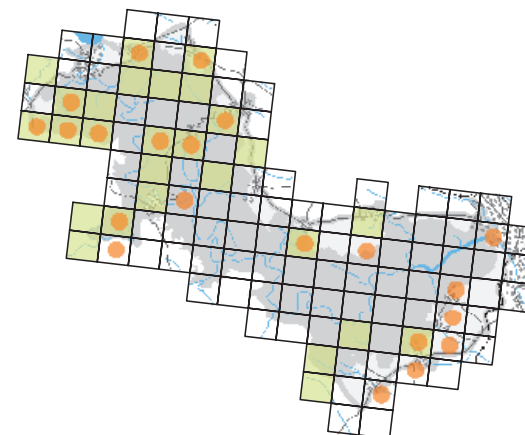
neo cas

Juglans nigra
ořešák černý
Schwarz-Walnuss

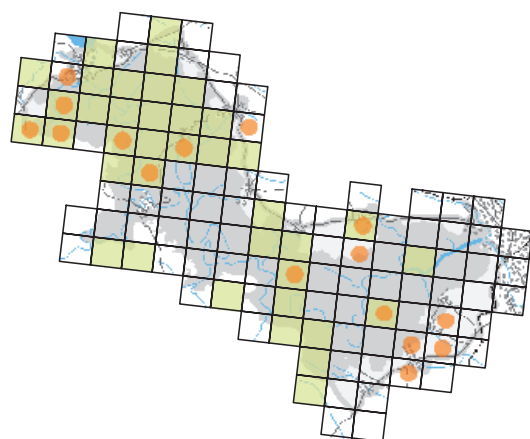

arch nat

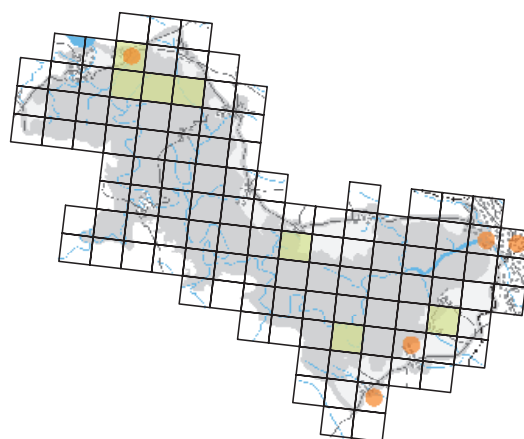
Juglans regia
ořešák královský
Echt-Walnuss

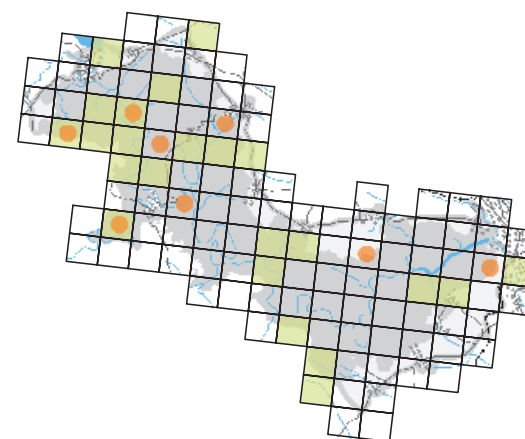
Juncus articulatus
sítina článkovaná
Spitzblüten-Simse

Juncus bufonius
sítina žabí
Kröten-Simse

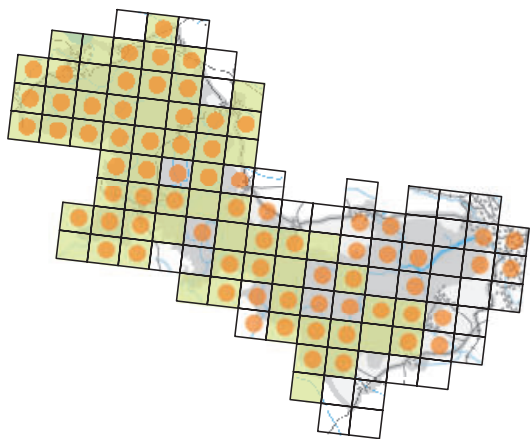

Juncus compressus
sítina smáčknutá
Platthalm-Simse

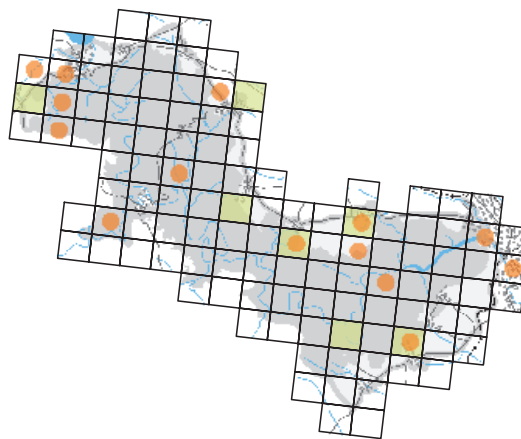

Juncus conglomeratus
sítina klubkatá
Knäuel-Simse

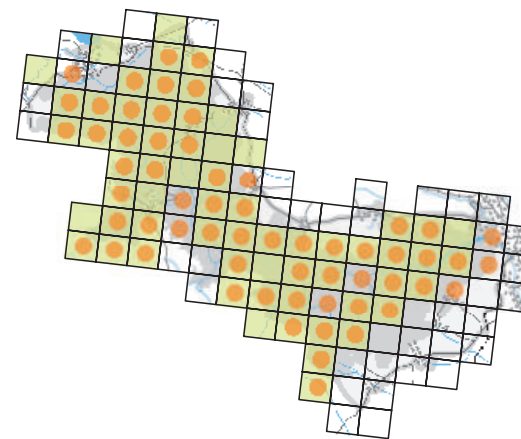
MAPY ROZŠÍŘENÍ

Juncus effusus
sítina rozkladitá
Flutter-Simse

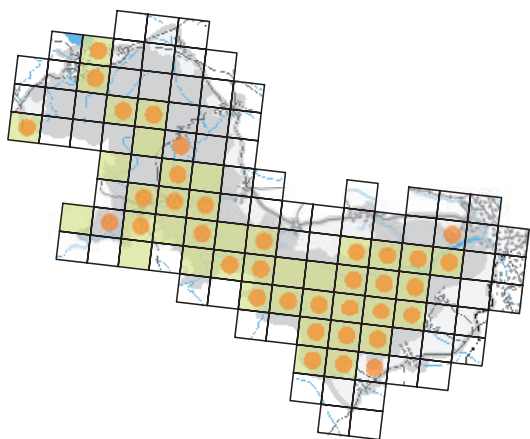

Juncus inflexus
sítina sivá
Grau-Simse

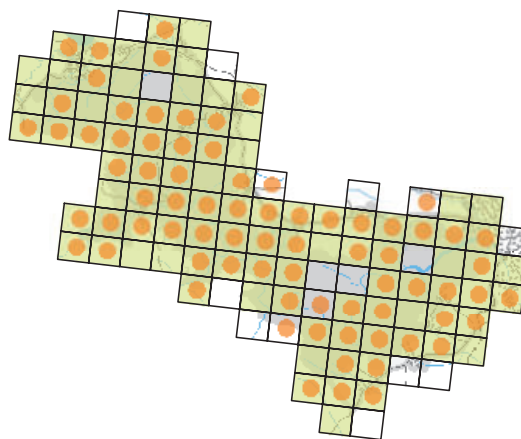
Juncus tenuis
sítina tenká
Zart-Simse

neo nat

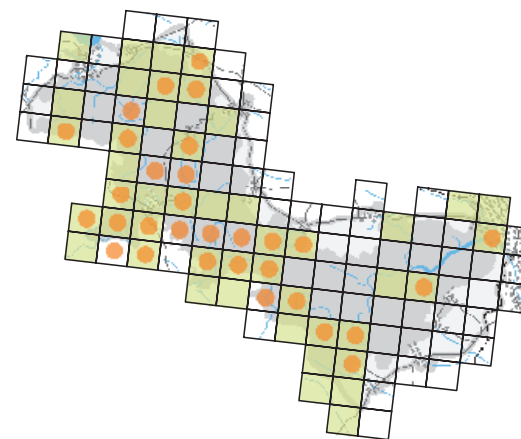

Juniperus communis* subsp. *communis
jalovec obecný pravý
Gewöhnlicher Echt-Wacholder

C3 NT

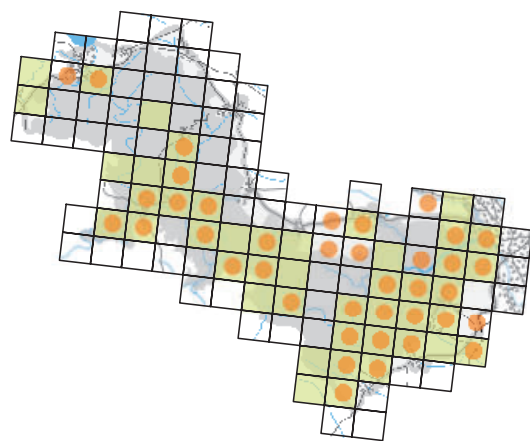

Knautia arvensis
chrastavec rolní
Wiesen-Witwenblume

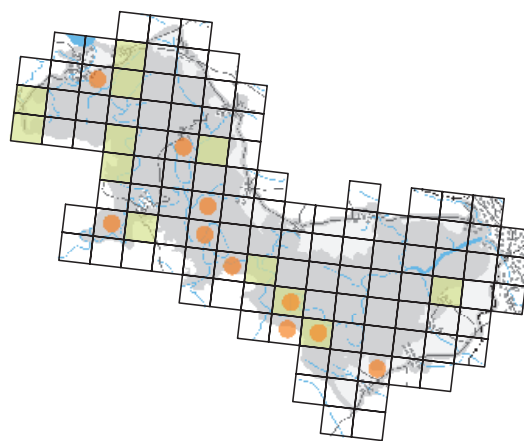
Knautia drymeia* subsp. *drymeia
chrastavec křovištní pravý
Breitblättrige Ungarn-Witwenblume

C4a

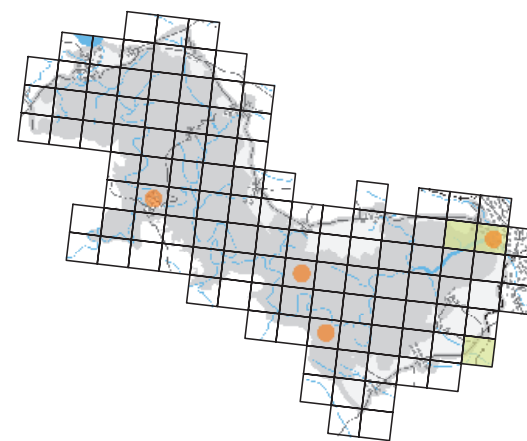

r

Koeleria macrantha
smělek štíhlý
Steppen-Schillergras

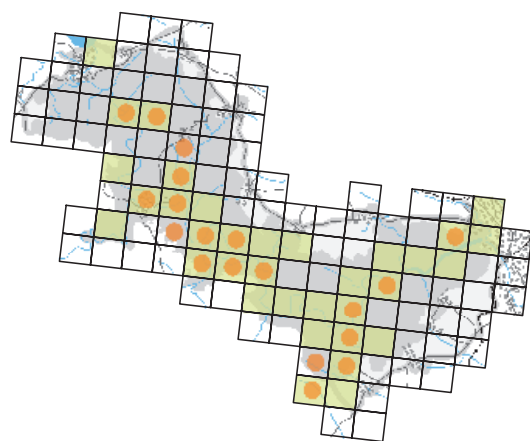

Koeleria pyramidata
smělek jehlancovitý
Wiesen-Schillergras

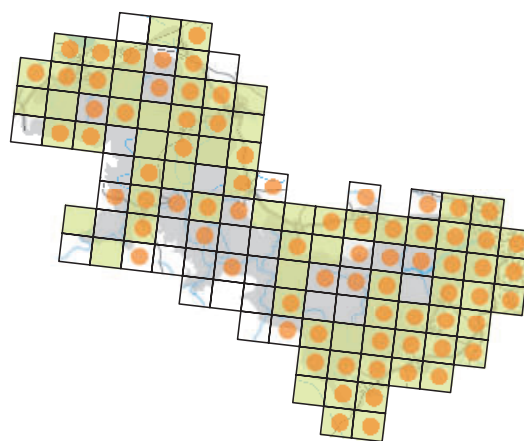
neo nat

Laburnum anagyroides
štědřenec odvislý
Gewöhnlich-Goldregen

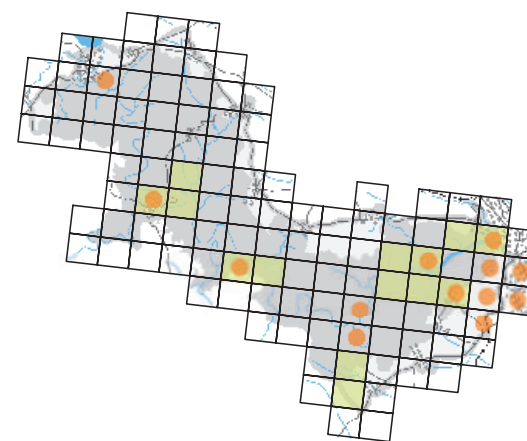
C3 3 NT

Lactuca quercina
locika dubová
Eichen-Lattich

arch nat

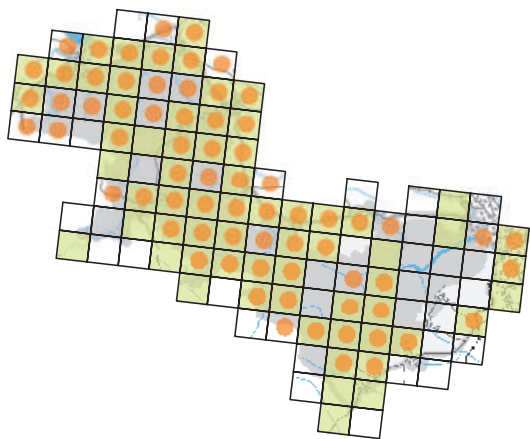
Lactuca serriola
locika kompasová
Kompass-Lattich

C3 3 NT

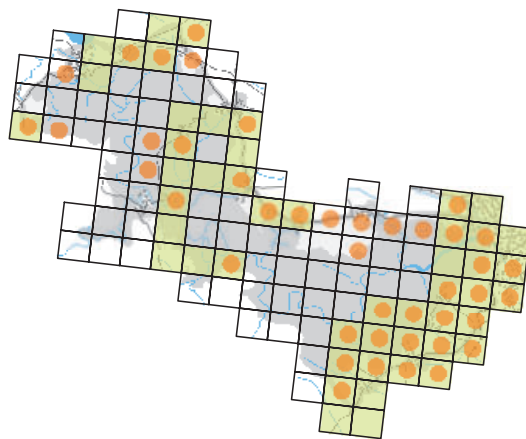
Lactuca viminea
locika prutnatá
Ruten-Lattich

MAPY ROZŠÍŘENÍ

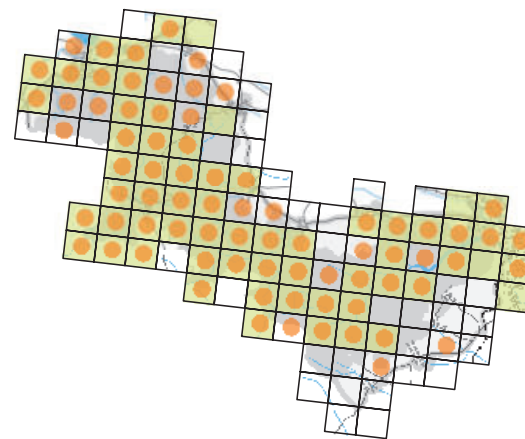
arch nat

Lamium album
hluchavka bílá
Weiß-Taubnessel

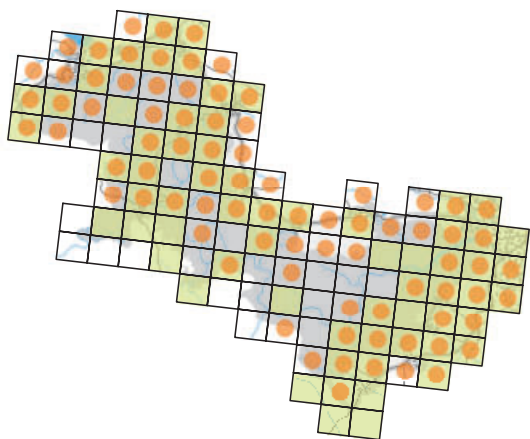

arch nat

Lamium amplexicaule
hluchavka objímavá
Stängelumfass-Taubnessel

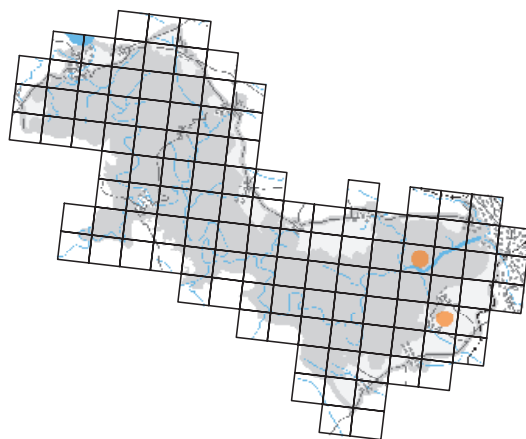

Lamium maculatum
hluchavka skvrnitá
Groß-Taubnessel

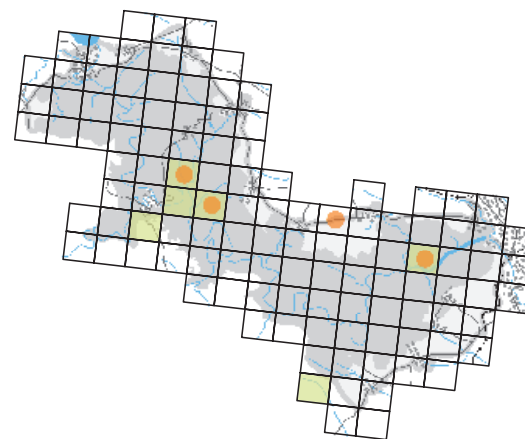
arch nat

Lamium purpureum
hluchavka nachová
Klein-Taubnessel

C1 CR

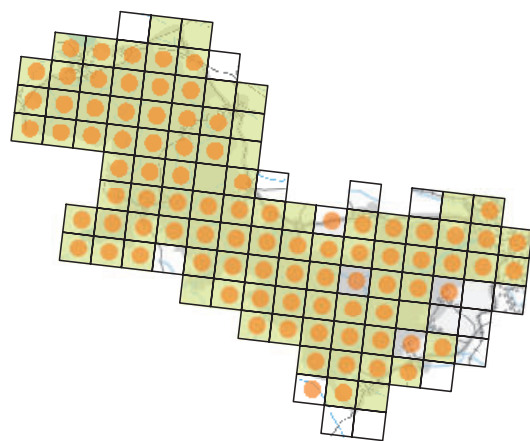
Lappula semicincta
strošek polopásý
Igelsame

C3 3 NT arch nat

Lappula squarrosa
strošek pomněnkový
Gewöhnlich-Igelsame

VERBREITUNGSKARTEN

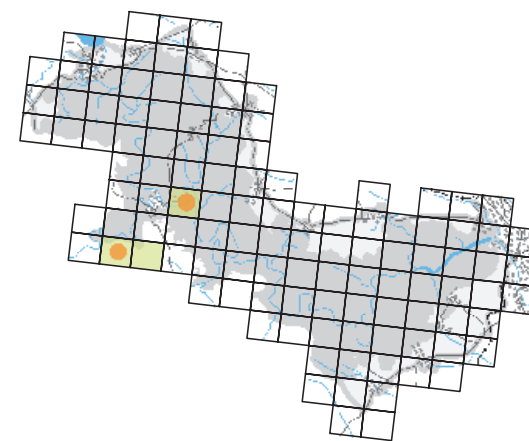

arch nat

Lapsana communis
kapustka obecná
Rainsalat

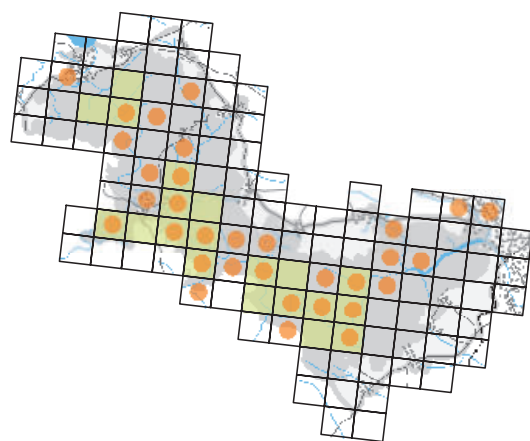

Larix decidua
modřín opadavý
Europa-Lärche

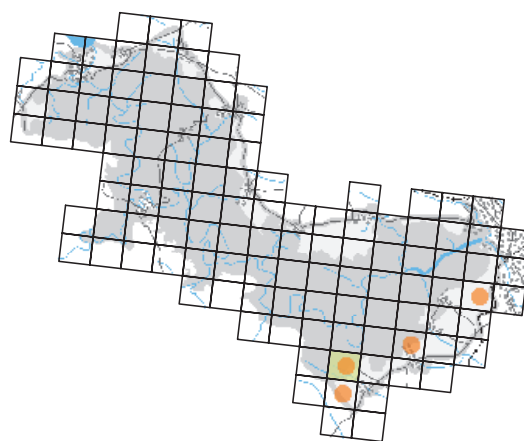

C3

Laserpitium latifolium
hladyš širolistý
Breitblatt-Laserkraut

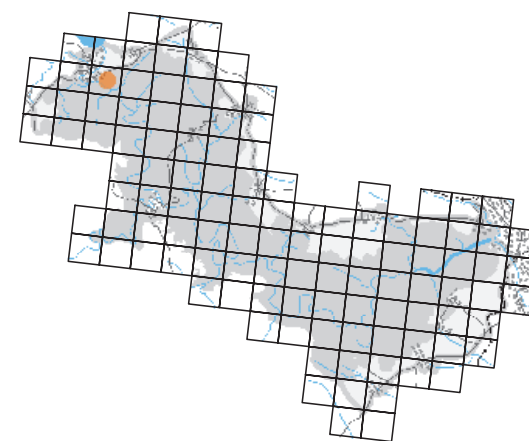

Lathraea squamaria
podbílek šupinatý
Schuppenwurz

2 neo nat

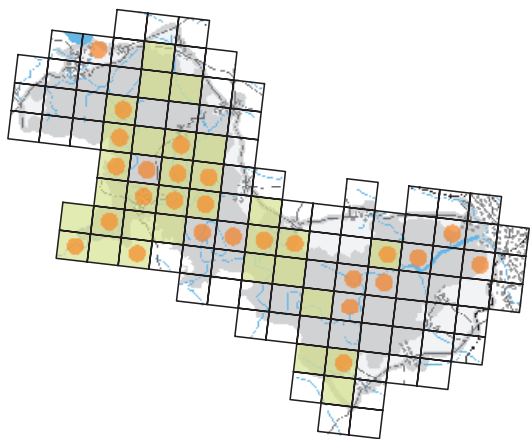
Lathyrus hirsutus
hrachor chlupatý
Haarfrucht-Platterbse

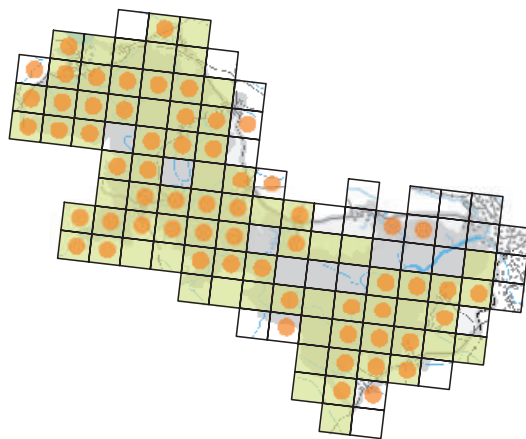
C3 3 NT

Lathyrus latifolius
hrachor širolistý
Breitblatt-Platterbse

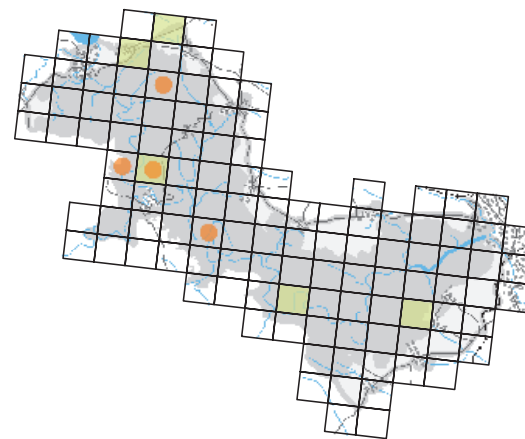
MAPY ROZŠÍŘENÍ

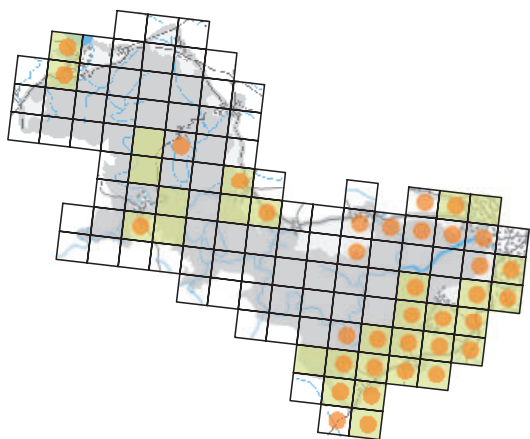
Lathyrus niger
hrachor černý
Schwarz-Platterbse

Lathyrus pratensis
hrachor luční
Wiesen-Platterbse

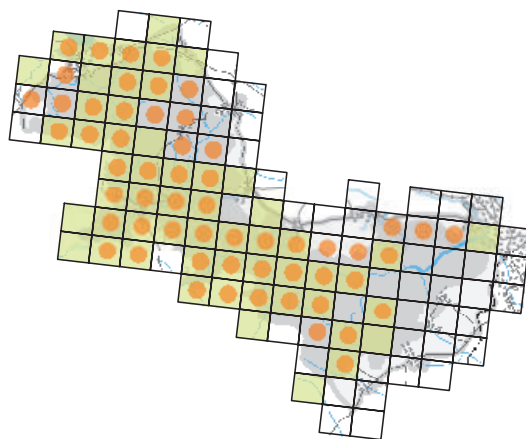

Lathyrus sylvestris
hrachor lesní
Wild-Platterbse

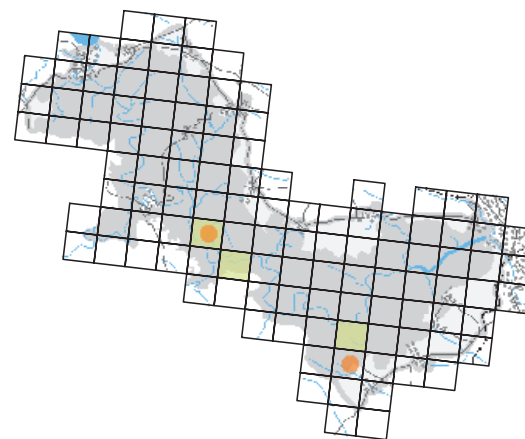

Lathyrus tuberosus
hrachor hlíznatý
Knollen-Platterbse

arch nat

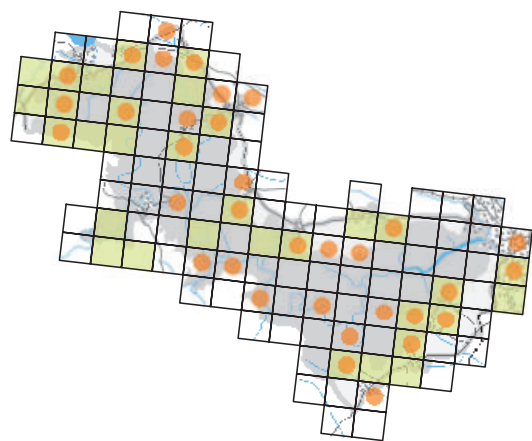
Lathyrus vernus
hrachor jarní
Frühlings-Platterbse

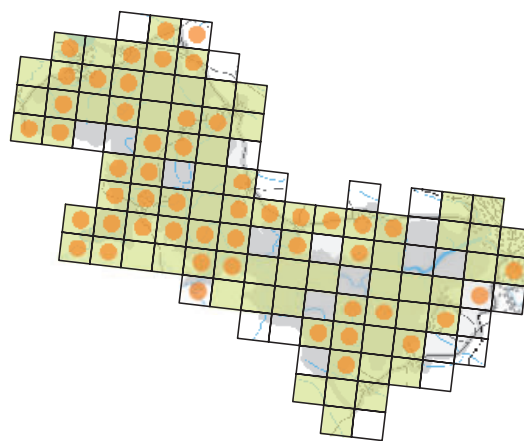
Lavatera thuringiaca
slézovec durynský
Thüringen-Lavater

C4a 3 NT

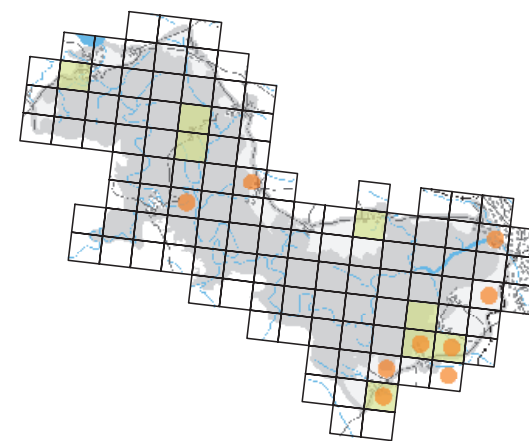
VERBREITUNGSKARTEN

Lemna minor
okřehek menší
Klein-Wasserlinse

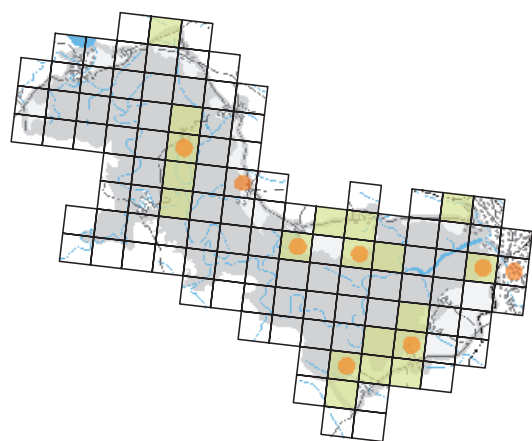

Leontodon hispidus
máchelka srstnatá
Gewöhnlich-Leuenzahn

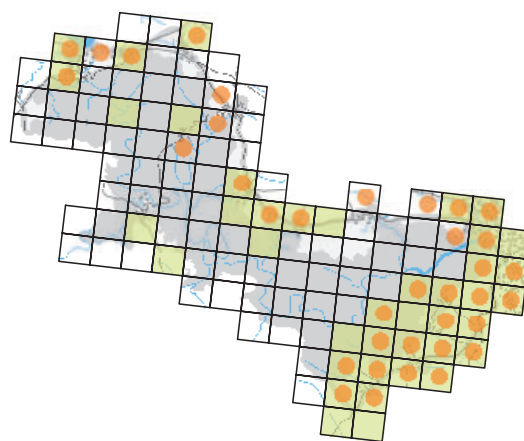
Leonurus cardiaca
srdečník obecný
Echt-Löwenschwanz

C4a r NT arch nat

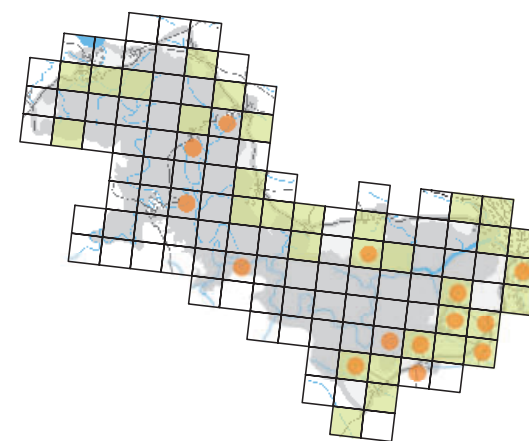
Lepidium campestre
řeřicha chlumní
Kandelaber-Kresse

arch nat

Lepidium draba
vesnovka obecná
Pfeilkresse

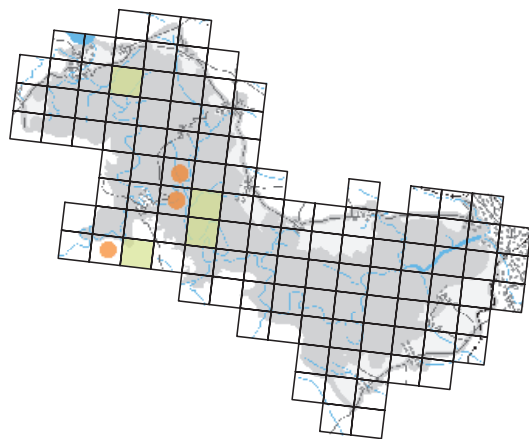
arch nat

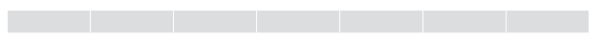
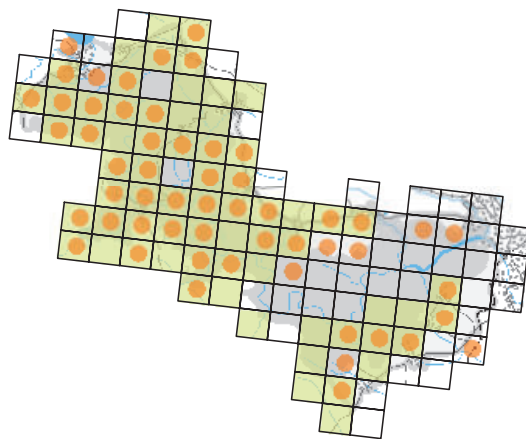
Lepidium ruderales
řeřicha rumní
Ruderal-Kresse

arch nat

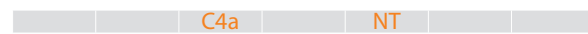
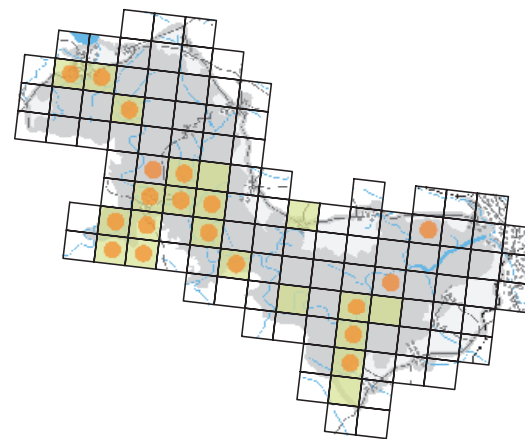
MAPY ROZŠÍŘENÍ

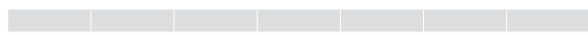
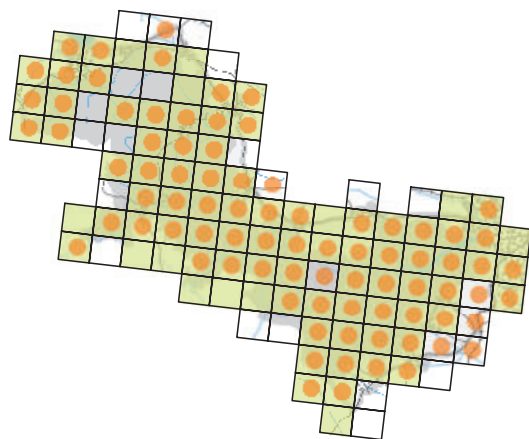
Leucanthemum margaritae
kopretina panonská
Östliche Berg-Margerite

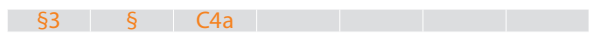
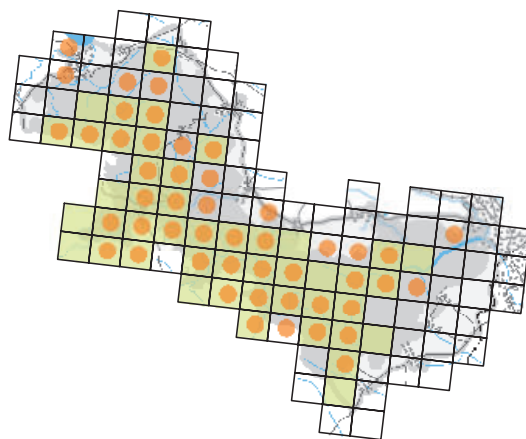
***Leucanthemum vulgare* agg.**
(excl. *L. margaritae*)

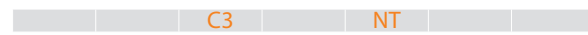
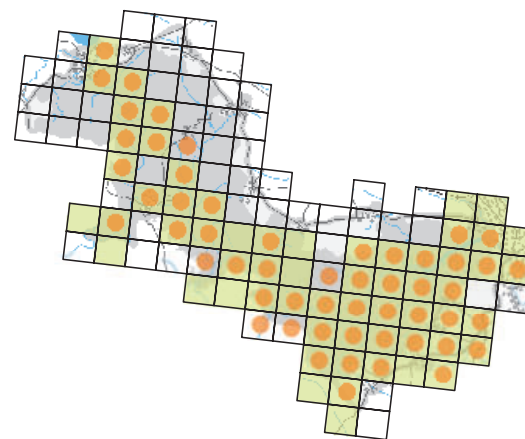
Libanotis pyrenaica
žebřice pyrenejská
Heilwurz

Ligustrum vulgare
ptačí zob obecný
Gewöhnlich-Liguster

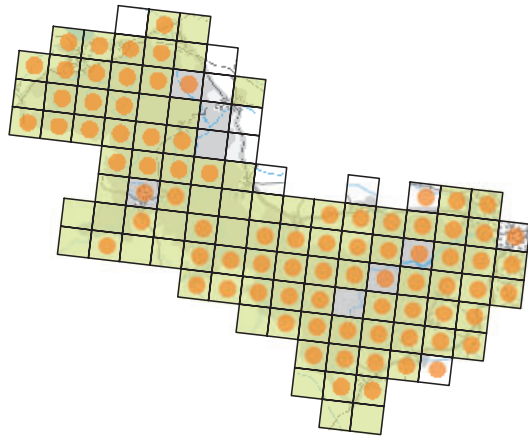

Lilium martagon
lilie zlatohlavá
Türkenbund-Lilie

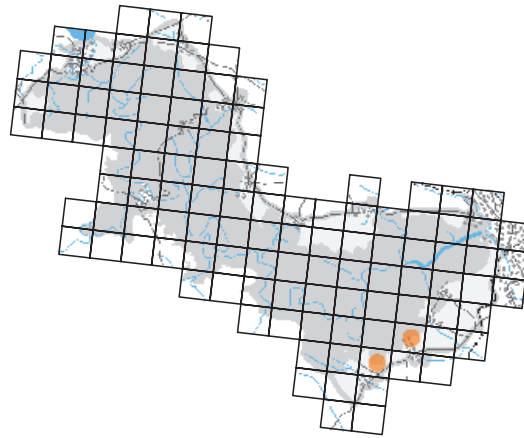
Linaria genistifolia
Inice kručinkolistá
Ginster-Leinkraut

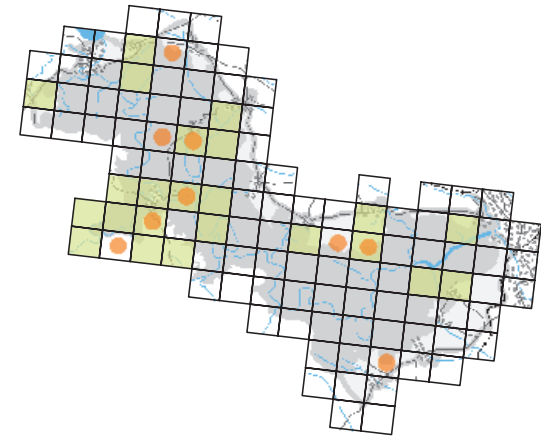
arch nat

Linaria vulgaris
Inice květel
Echt-Leinkraut

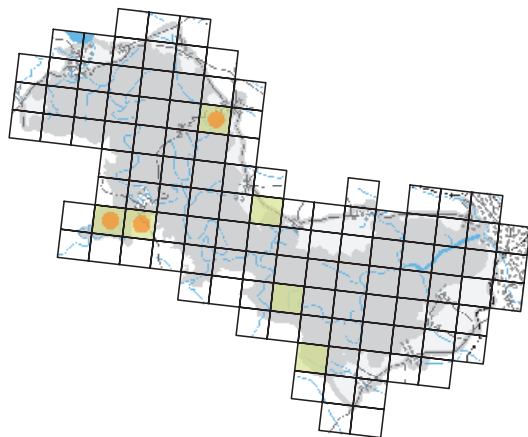

C4a 3

Linum austriacum subsp. austriacum
len rakouský pravý
Österreich-Lein

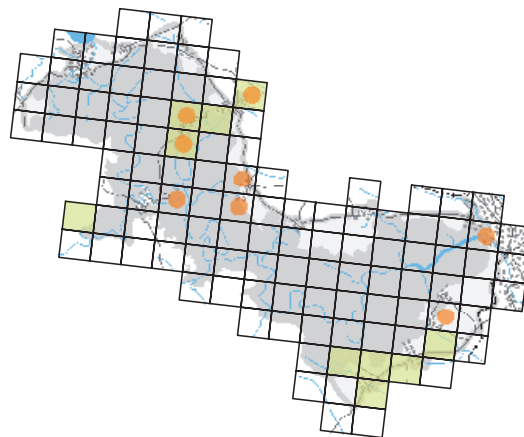

Linum catharticum
len počistivý
Purgier-Lein

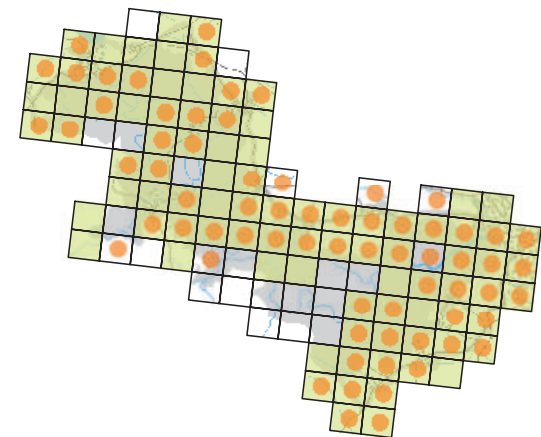
§ C4a

Listera ovata
bradáček vejčitý
Groß-Zweiblatt

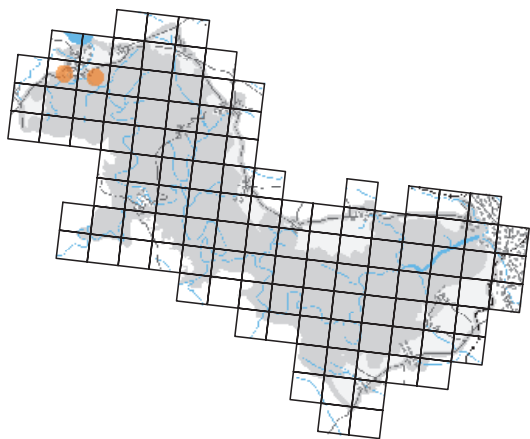
neo nat

Lolium multiflorum
jílek mnohokvětý
Italien-Raygras

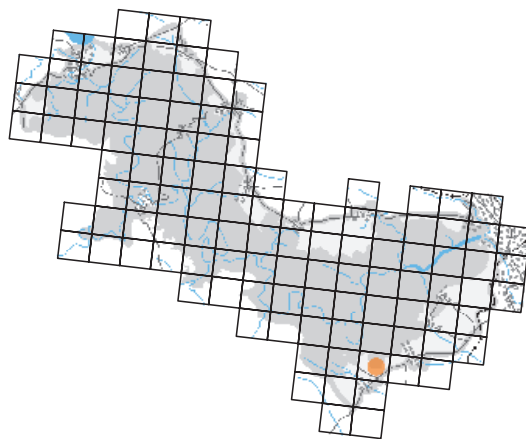
Lolium perenne
jílek vytrvalý
Dauer-Lolch

MAPY ROZŠÍŘENÍ

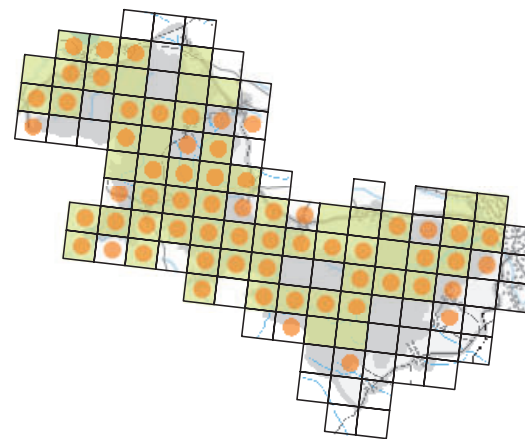
neo nat

Lonicera caprifolium
zimolez kozí list
Echt-Geißblatt

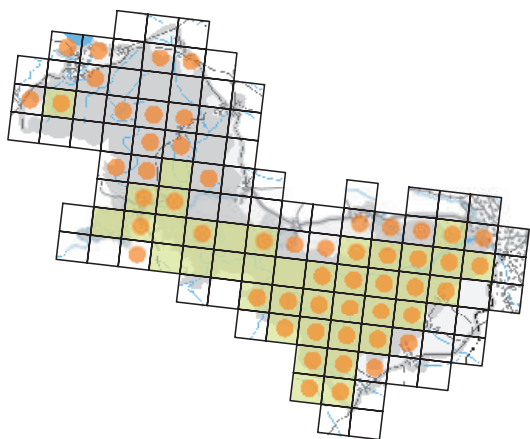

neo cas

Lonicera tatarica
zimolez tatarský
Tataren-Heckenkirsche

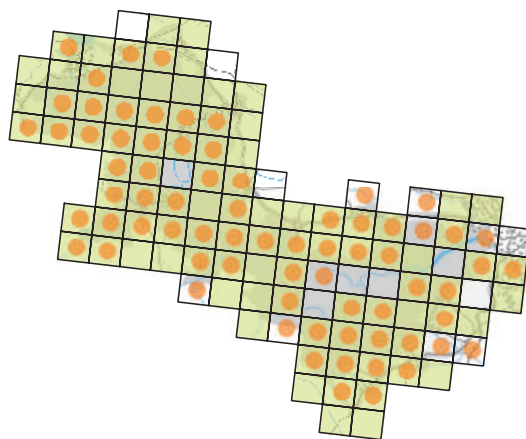

Lonicera xylosteum
zimolez obecný
Gewöhnlich-Heckenkirsche

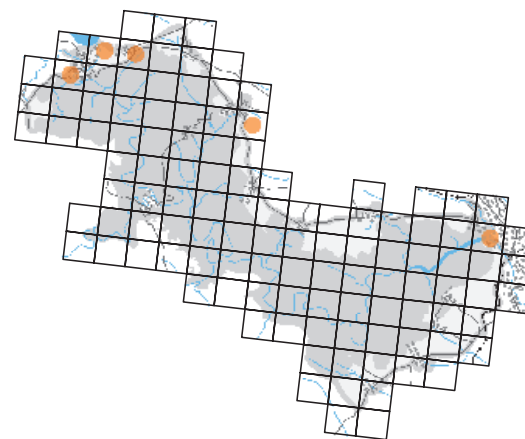

C4a

Loranthus europaeus
ochmet evropský
Riemenmistel

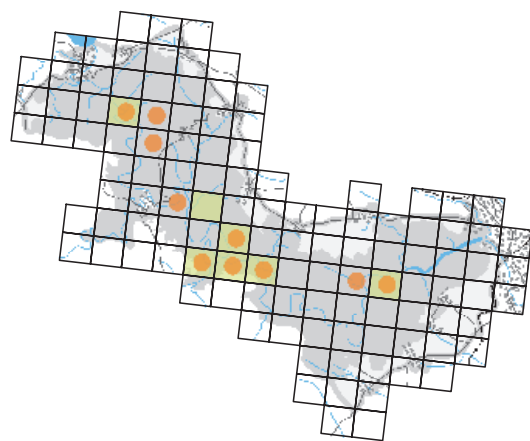

Lotus corniculatus
štírovník růžkatý
Wiesen-Hornklee

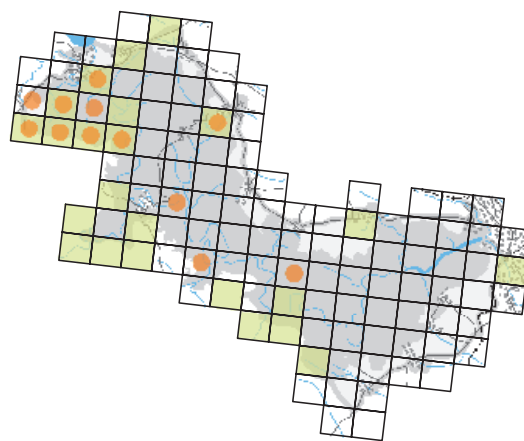
neo nat

Lunaria annua
měsíčnice roční
Garten-Mondviole

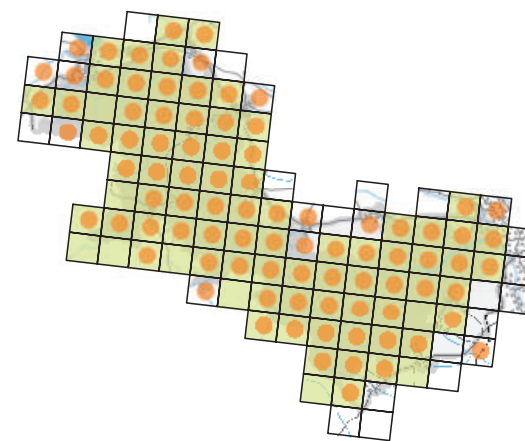
§3 C4a r

Lunaria rediviva
 měsíčnice vytrvalá
 Wild-Mondviole

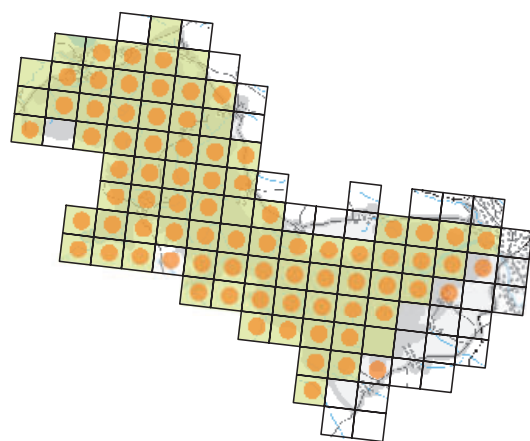

neo inv

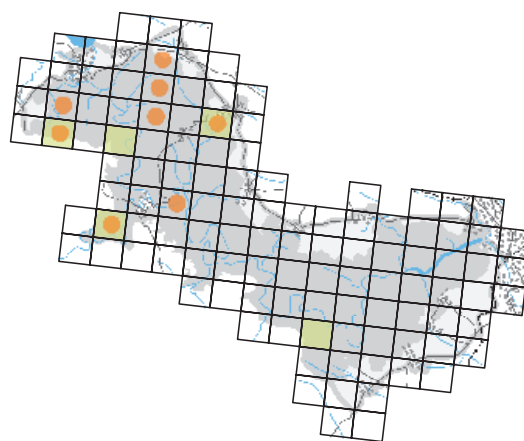
Lupinus polyphyllus
 lupina mnoholistá
 Stauden-Lupine

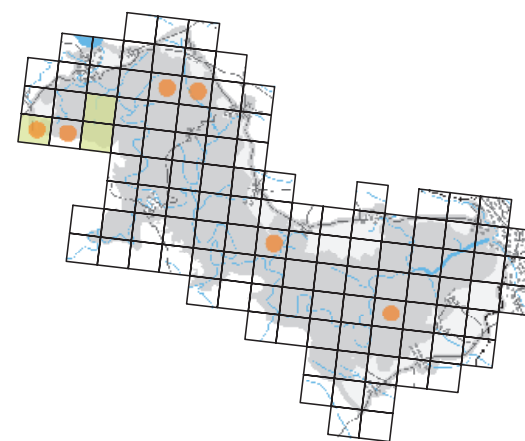
***Luzula campestris* agg.**
 (excl. *L. multiflora*, *L. pallescens*)

Luzula luzuloides* subsp. *luzuloides
 bika bělavá pravá
 Gewöhnliche Weiß-Hainsimse

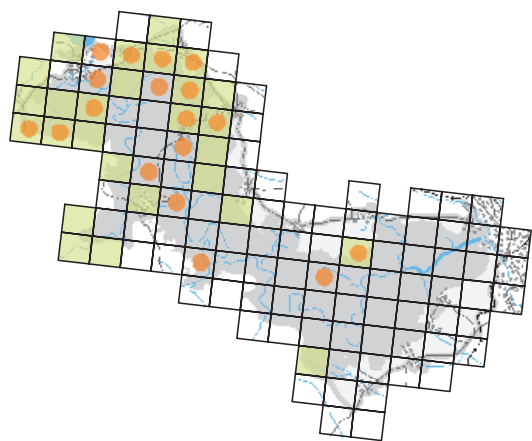
Luzula multiflora
 bika mnohokvětá
 Vielblüten-Hainsimse

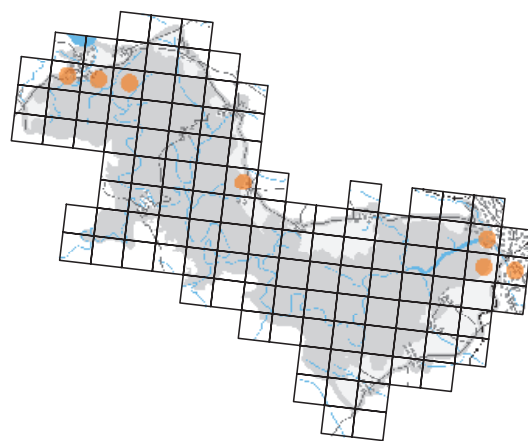
Luzula pallescens
 bika bledavá
 Blass-Hainsimse

2

MAPY ROZŠÍŘENÍ

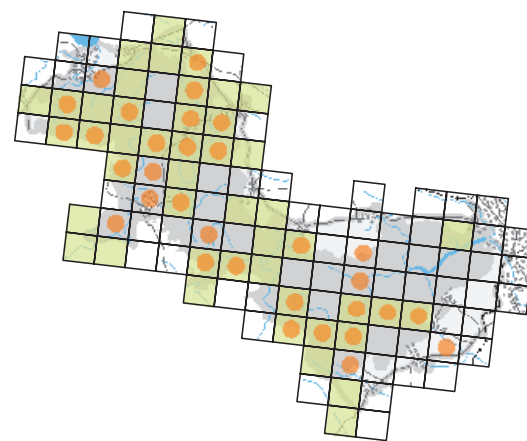

Luzula pilosa
bika chlupatá
Wimper-Hainsimse

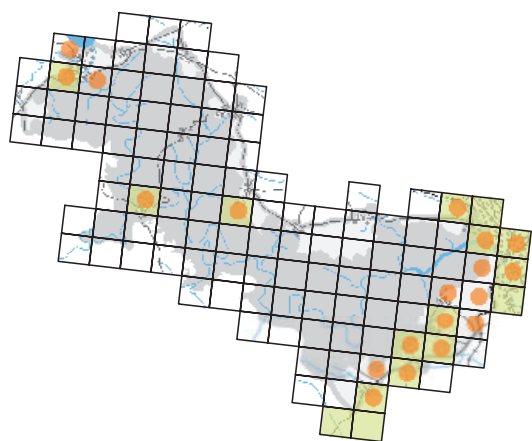

Lychnis coronarius
kohoutek věncový
Kranz-Kuckucksnelke

neo nat

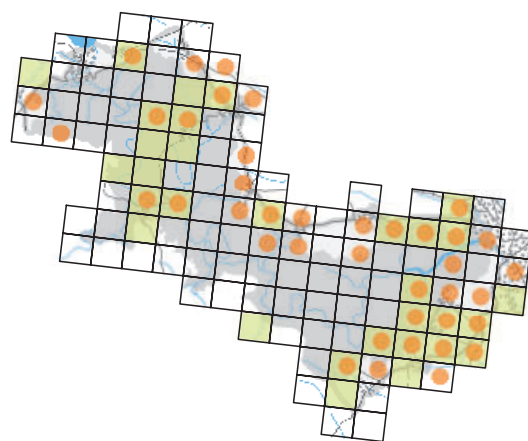

Lychnis flos-cuculi
kohoutek luční
Gewöhnlich-Kuckucksnelke

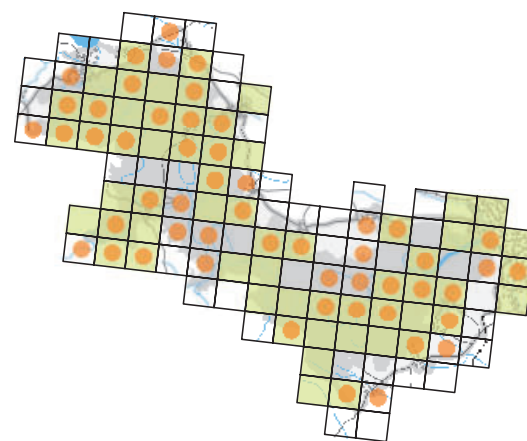
Lycium barbarum
kustovnice cizí
Gewöhnlich-Bocksdorn

neo inv

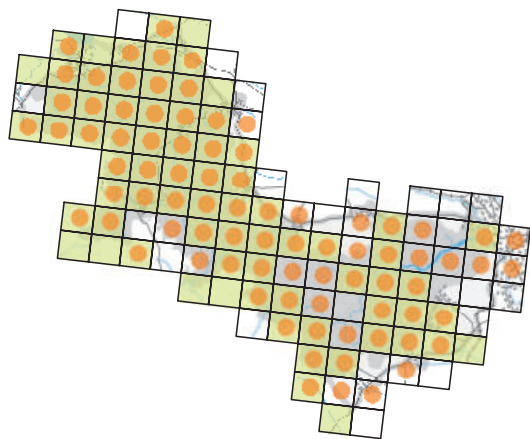

Lycopsis arvensis
prlina rolní
Krummhals

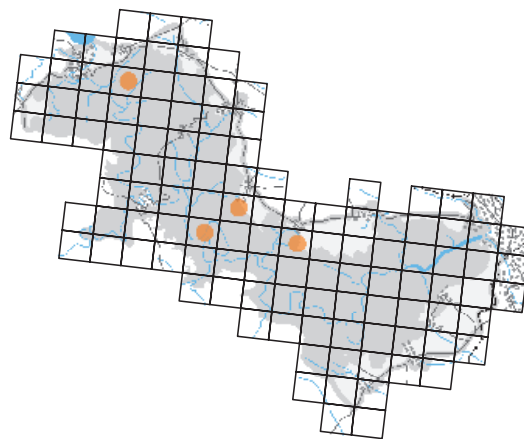
3 arch nat

Lycopodium europaeus
karpinec evropský
Gewöhnlich-Wolfsfuß

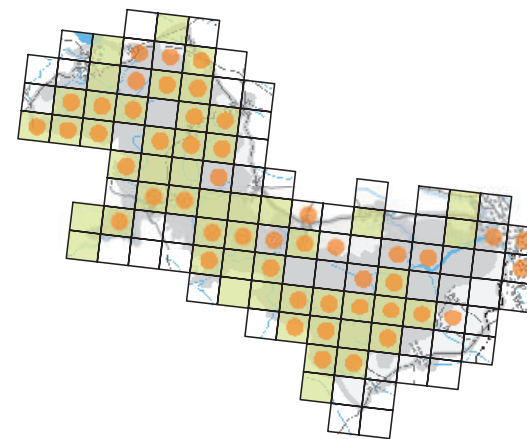

Lysimachia nummularia
 vrbina penížková
 Pfennigkraut

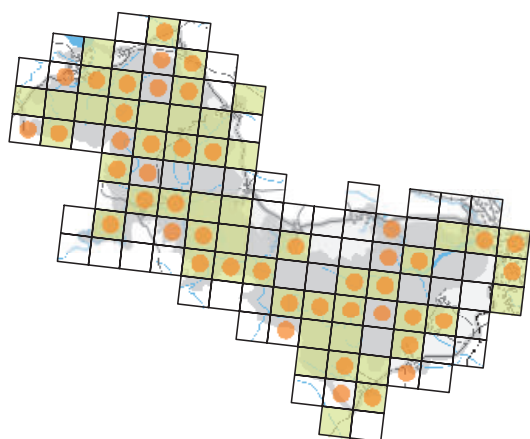

Lysimachia punctata
 vrbina tečkovaná
 Punkte-Gilbweiderich

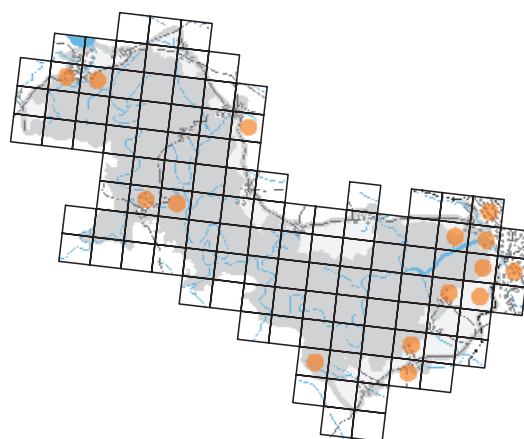
neo nat

Lysimachia vulgaris
 vrbina obecná
 Rispen-Gilbweiderich

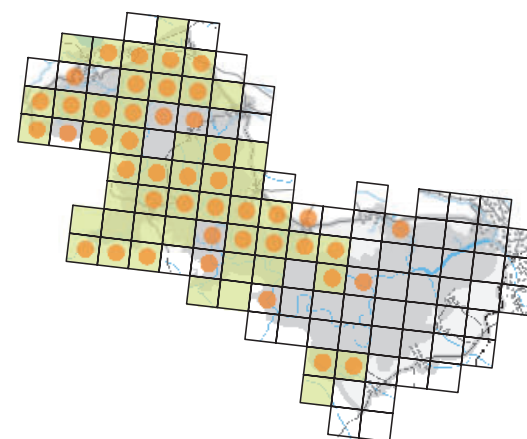

Lythrum salicaria
 kyprj vrbice
 Gewöhnlich-Blutweiderich

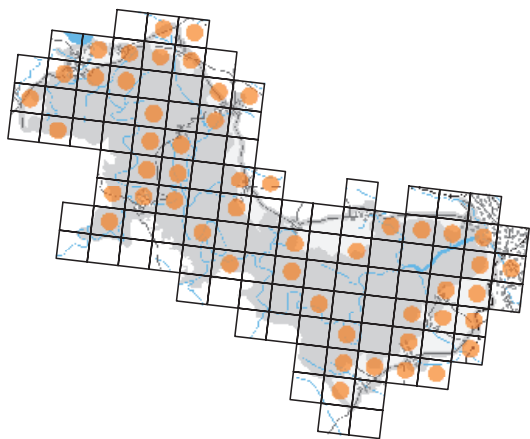
Mahonia aquifolium
 mahonie cesmínolistá
 Gewöhnlich-Mahonie

neo nat

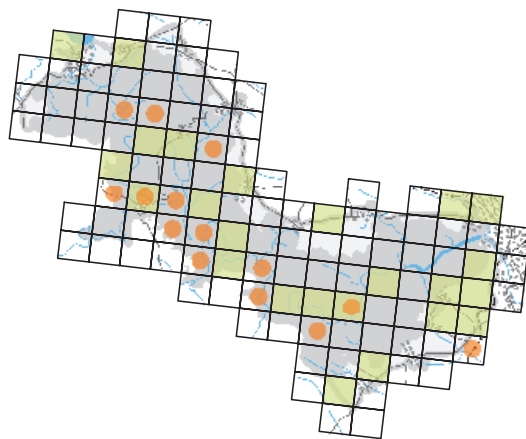
Maianthemum bifolium
 pstroček dvoulistý
 Zweiblatt-Schattenblümchen

MAPY ROZŠÍŘENÍ

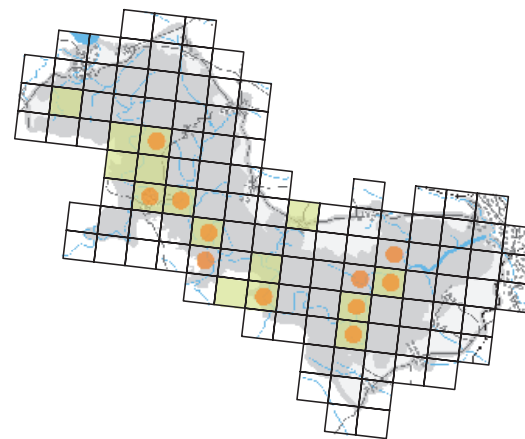
arch nat

Malus domestica
jabloň domácí
Kultur-Apfel

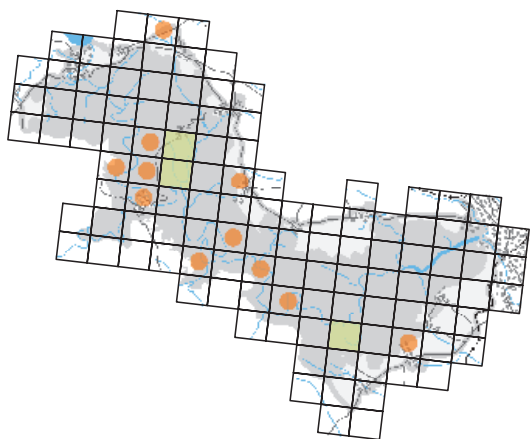
C3 DD

Malus sylvestris
jabloň lesní
Wild-Apfel

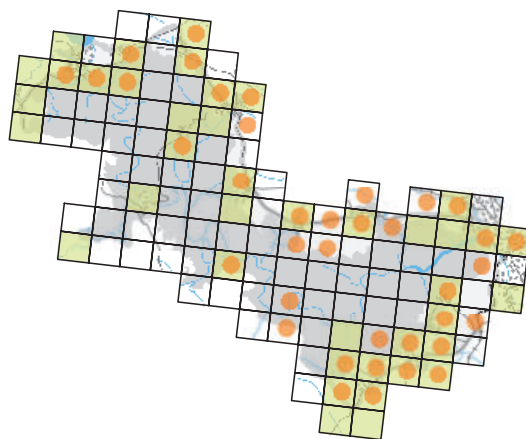
C4a 3r! NT

Malva alcea
sléz velkokvětý
Spitzblatt-Malve

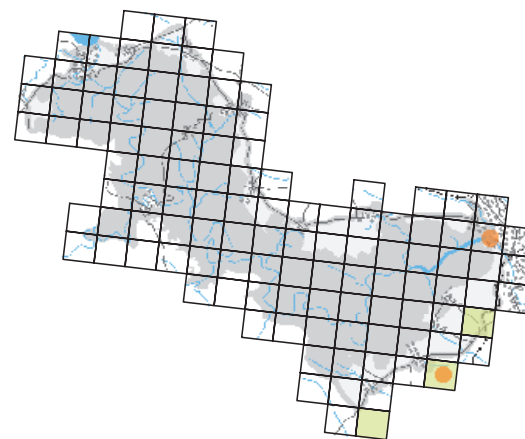
3

Malva moschata
sléz pižmový
Moschus-Malve

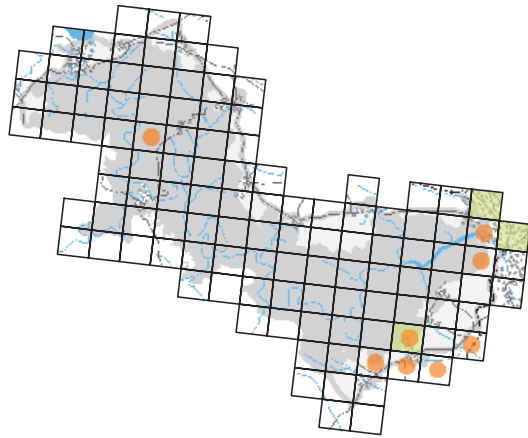
arch nat

Malva neglecta
sléz přehlížený
Weg-Malve

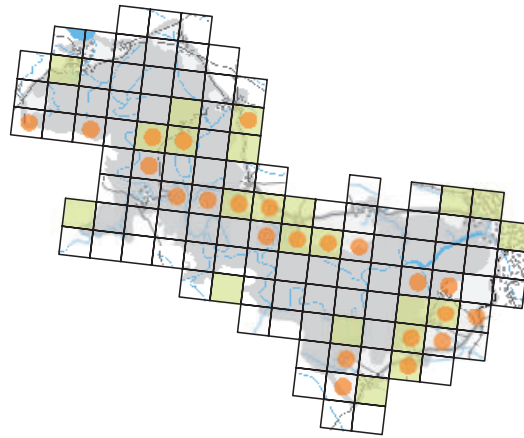
C2 3 EN arch nat

Malva pusilla
sléz nizounký
Kleinblüten-Malve

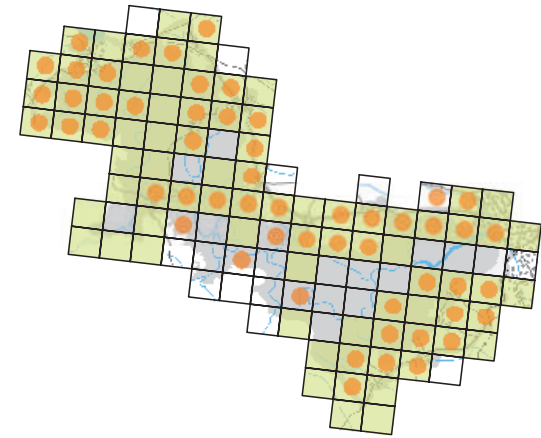
arch nat

Malva sylvestris
sléz lesní
Wild-Malve

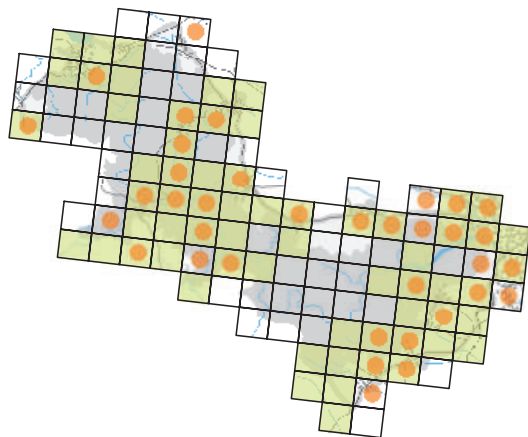
arch nat

Matricaria chamomilla
heřmánek pravý
Echt-Kamille

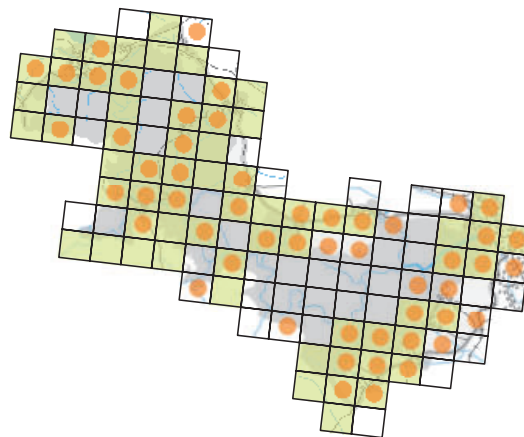

neo nat

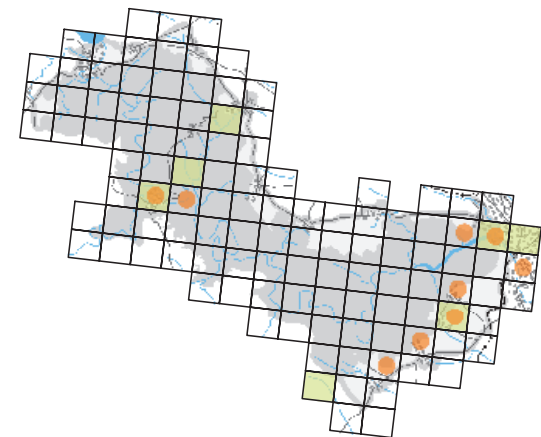
Matricaria discoidea
heřmánek terčovitý
Knopf-Kamille

Medicago falcata
tolice srpovitá
Sichel-Luzerne

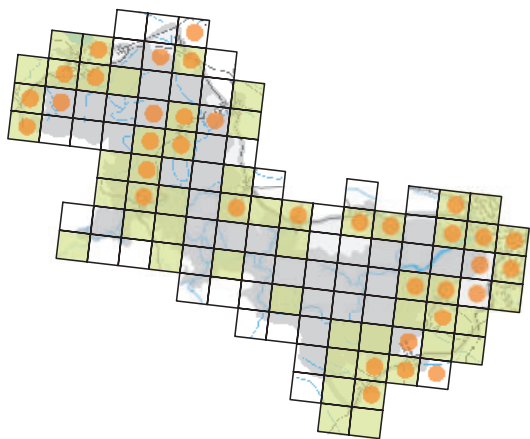
Medicago lupulina
tolice dětelová
Hopfen-Schneckenklee

C3 3 NT

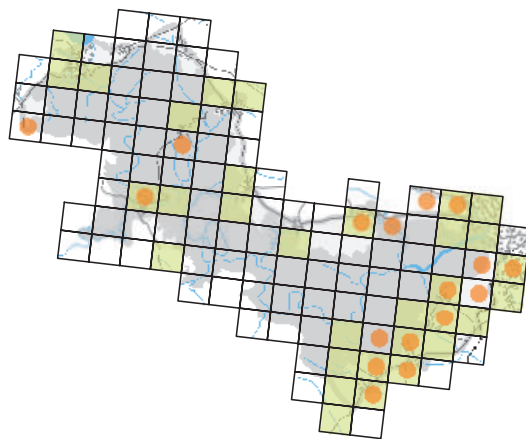
Medicago minima
tolice nejmenší
Zwerg-Schneckenklee

MAPY ROZŠÍŘENÍ

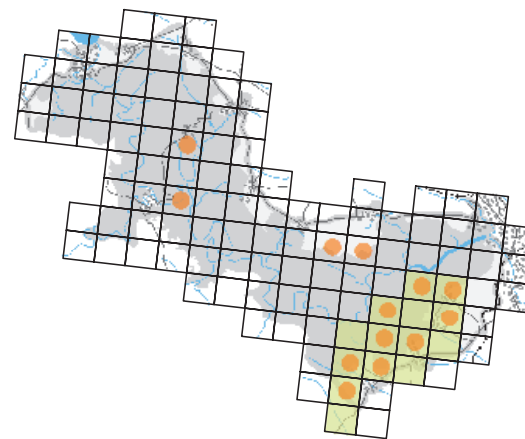
neo nat

Medicago sativa
tolice setá
Echt-Luzerne

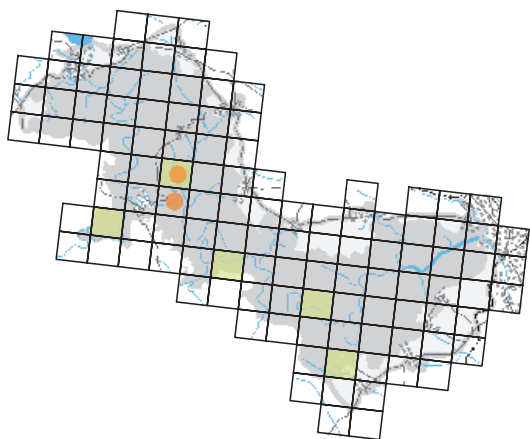
neo nat

Medicago x varia
tolice měňavá
Bunt-Luzerne

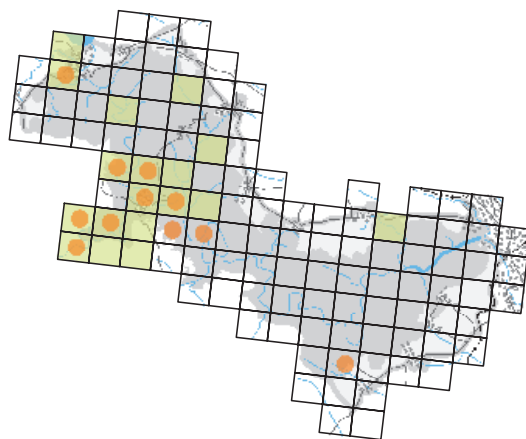
C3 3r! VU arch nat

Melampyrum arvense
černýš rolní
Acker-Wachtelweizen

C3 3 VU

Melampyrum cristatum
černýš hřebenitý
Kamm-Wachtelweizen

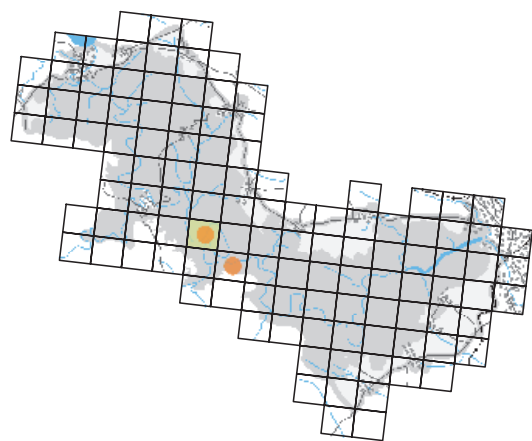
r

Melampyrum nemorosum
černýš hajní
Hain-Wachtelweizen

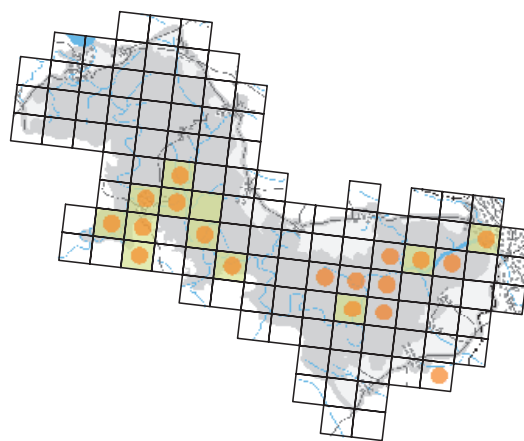
Melampyrum pratense
černýš luční
Gewöhnlich-Wachtelweizen

§ 1 neo nat

Melica altissima
strdivka vysoká
Hoch-Perlgras

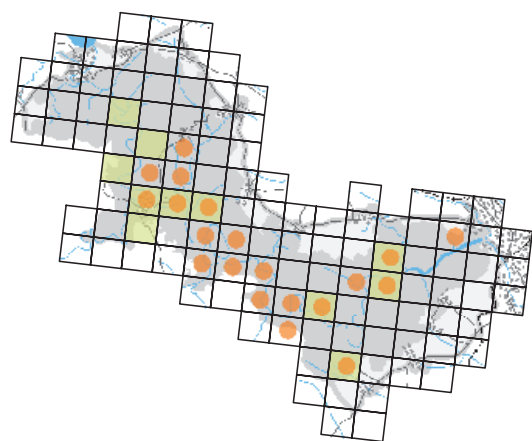

C3 NT

Melica ciliata
strdivka brvitá
Wimper-Perlgras

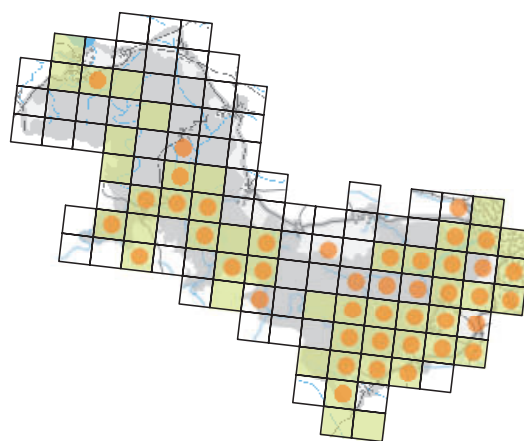

Melica nutans
strdivka nicí
Nickend-Perlgras

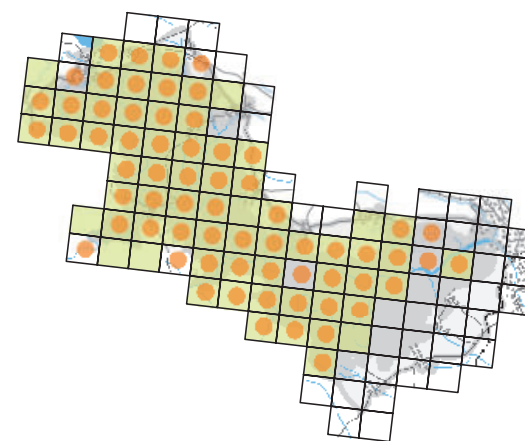
C3 2 NT

Melica picta
strdivka zbarvená
Horst-Perlgras

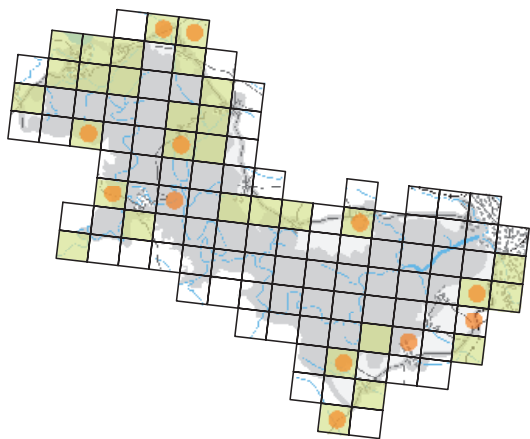
C4a r

Melica transsilvanica
strdivka sedmihradská
Siebenbürger Wimper-Perlgras

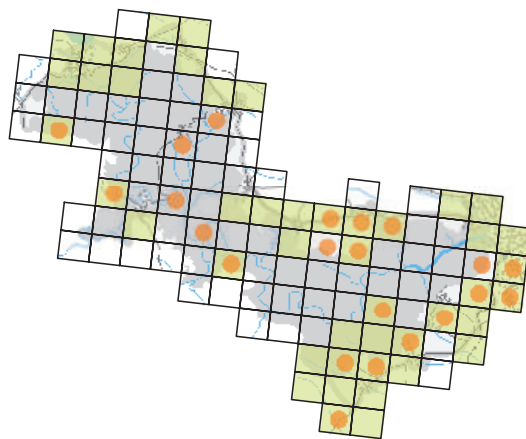
Melica uniflora
strdivka jednokvĕtá
Einblüten-Perlgras

MAPY ROZŠÍŘENÍ

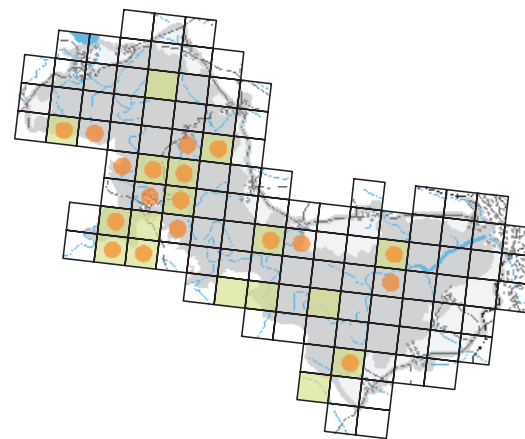
arch nat

Melilotus albus
komonice bílá
Weiß-Steinklee

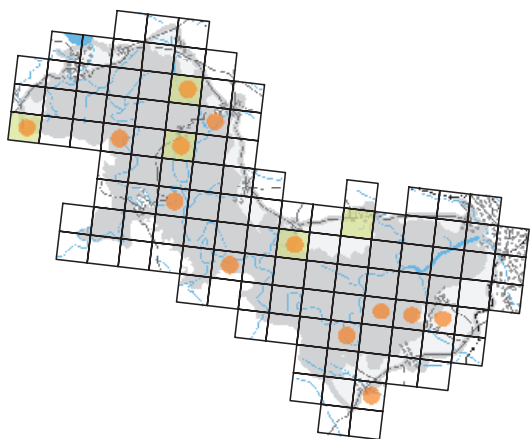
arch nat

Melilotus officinalis
komonice lékařská
Echt-Steinklee

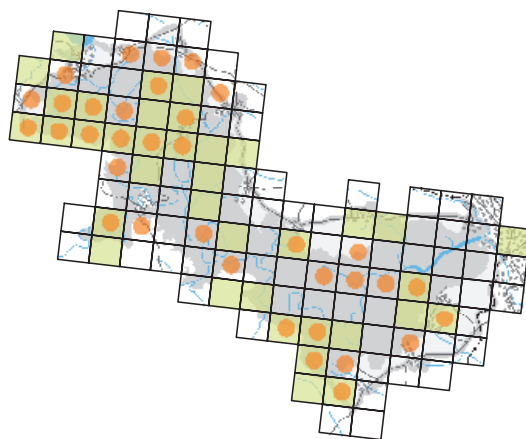

Š3 C4a

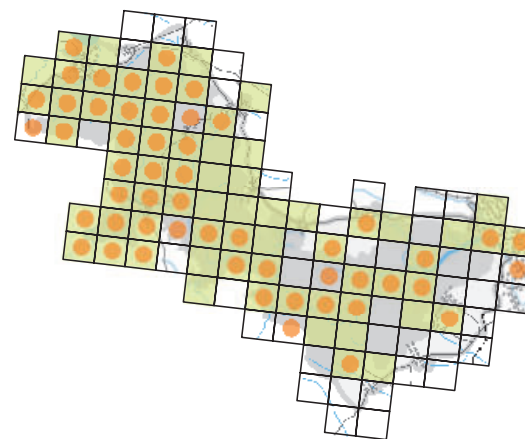
Melittis melissophyllum
medovník meduňkolistý
Immenblatt

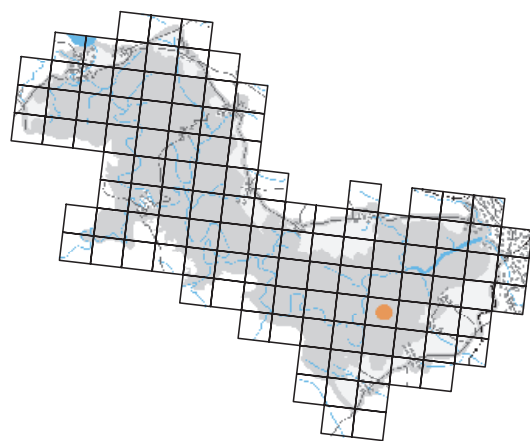
Mentha aquatica
máta vodní
Wasser-Minze

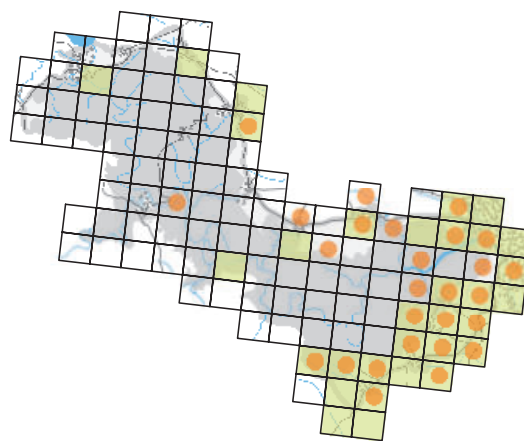
Mentha arvensis
máta rolní
Acker-Minze

Mentha longifolia
máta dlouholistá
Ross-Minze

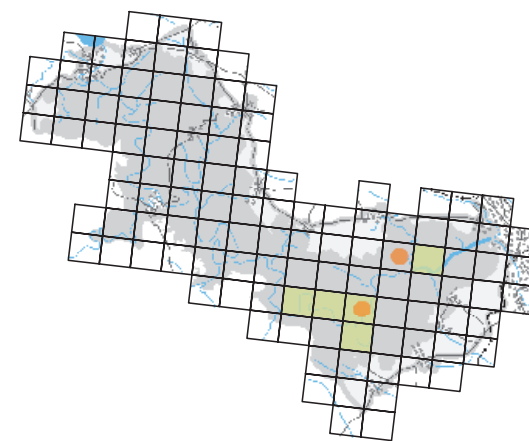

Mentha x verticillata
 máta přeslenitá
 Quirl-Minze

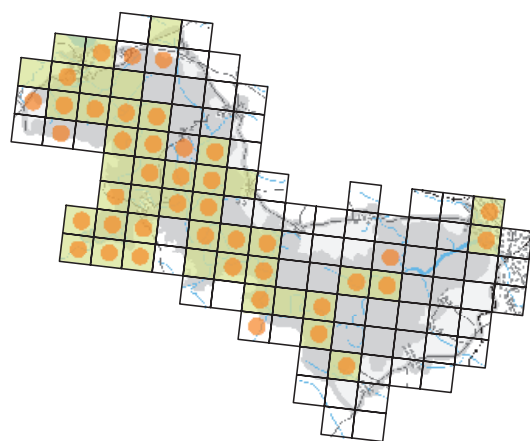
Mercurialis annua
 bažanka roční
 Einjahrs-Bingelkraut

arch nat

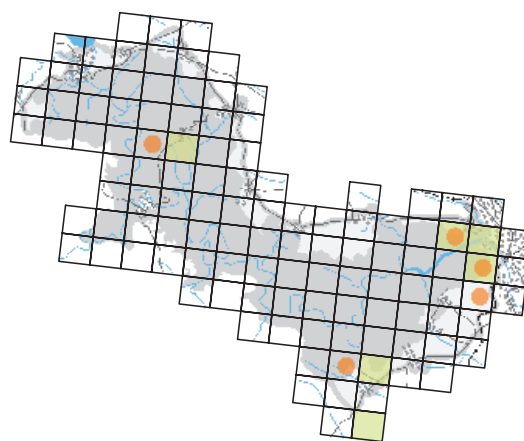

Mercurialis ovata
 bažanka vejčitá
 Einblatt-Bingelkraut

š1 C2 VU

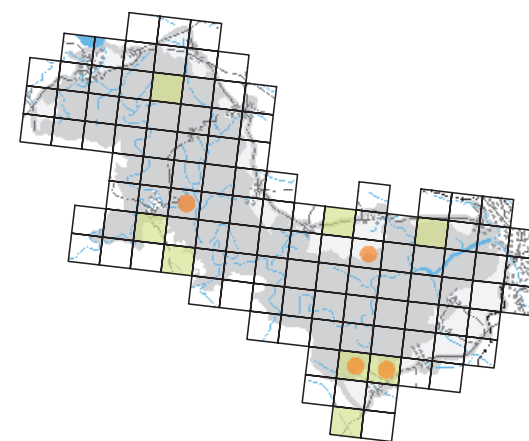

Mercurialis perennis
 bažanka vytrvalá
 Wald-Bingelkraut

Mespilus germanica
 mišpule obecná
 Mispel

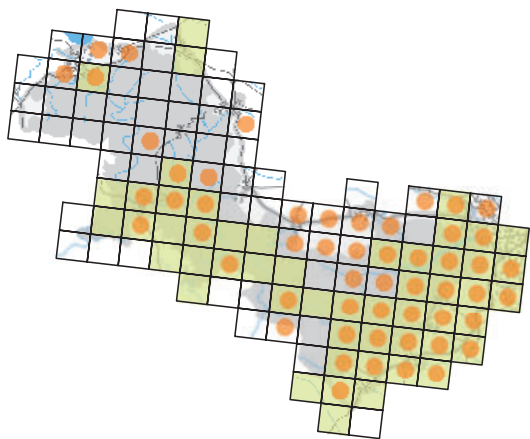
arch cas

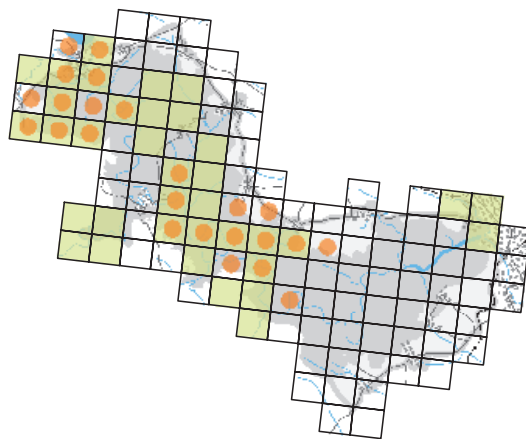
Microrrhinum minus
 hledíček menší
 Gewöhnlich-Klaffmund

arch nat

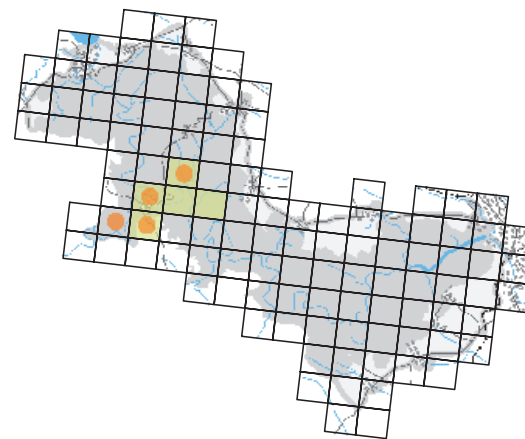
MAPY ROZŠÍŘENÍ

Microthlaspi perfoliatum
penízek prorostlý
Durchwachs-Kleintäschel

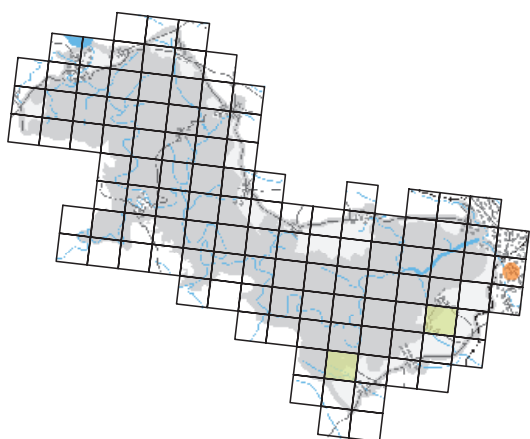

Milium effusum
pšeničko rozkladité
Wald-Fluttergras

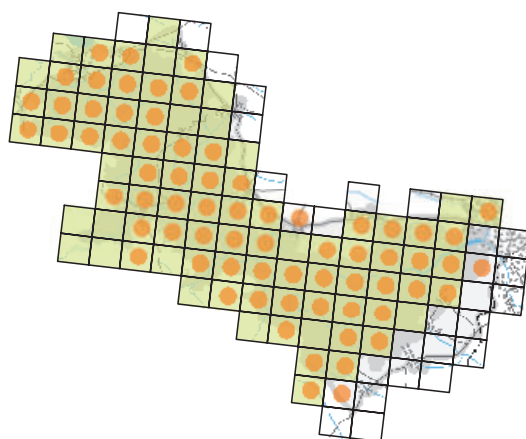
Minuartia rubra
kuřička svazčitá
Büschel-Miere

C2 3 EN

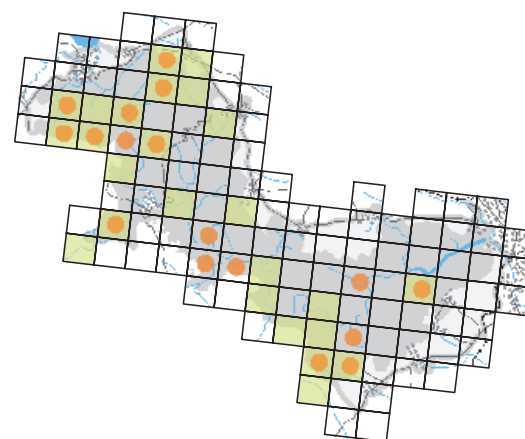

Misopates orontium
šklebivec přímý
Katzenmaul

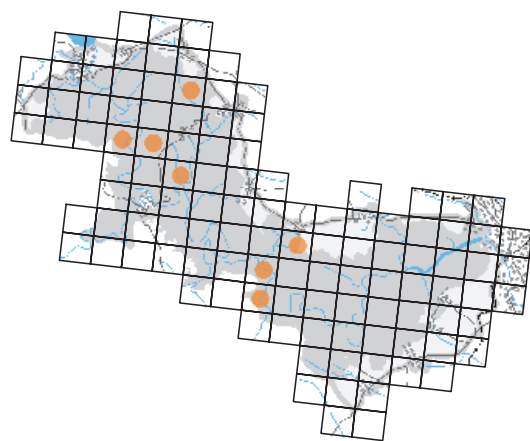
C2 2 EN arch cas

Moehringia trinervia
mateřka trojžilná
Dreinerven-Nabelmiere

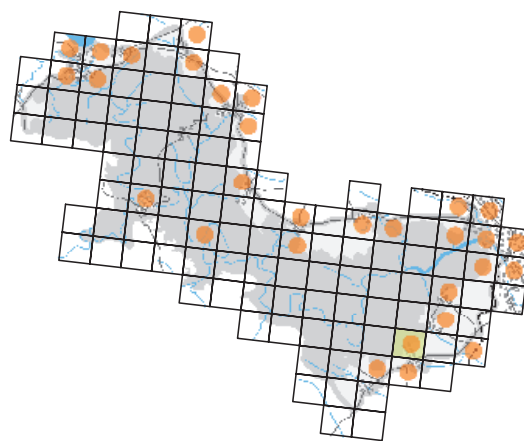

Molinia arundinacea
bezkolonec rákosovitý
Groß-Pfeifengras

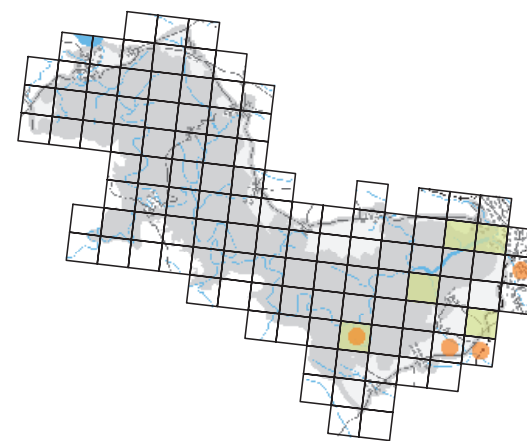
C3 VU

Monotropa hypopitys
 hnilák smrkový
 Behaart-Fichtenspargel

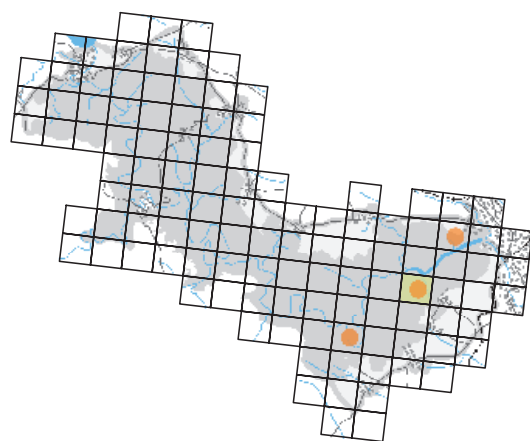
neo cas

Muscari armeniacum
 modřenec arménský
 Armenien-Traubenhyazinthe

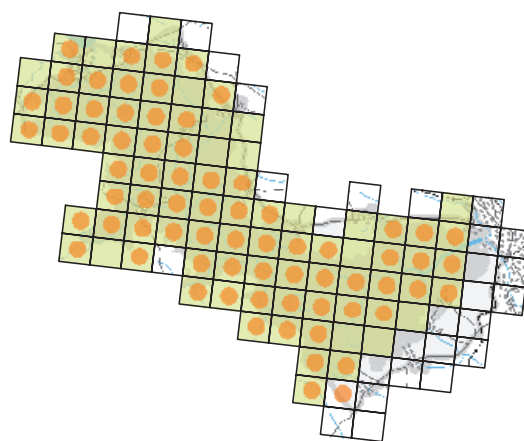
C3 3 NT

Muscari comosum
 modřenec chocholatý
 Schopf-Traubenhyazinthe

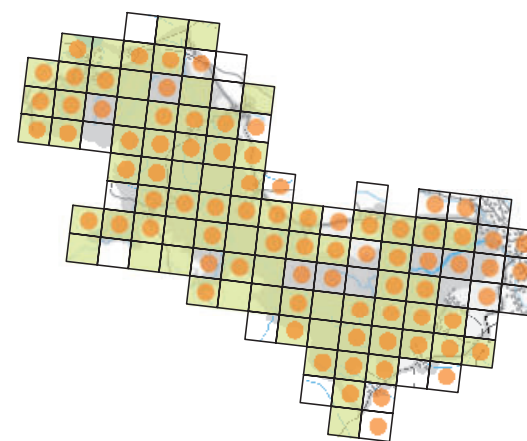

S3 C2 3 VU

Muscari tenuiflorum
 modřenec tenkokvětý
 Schmalblüten-Traubenhyazinthe

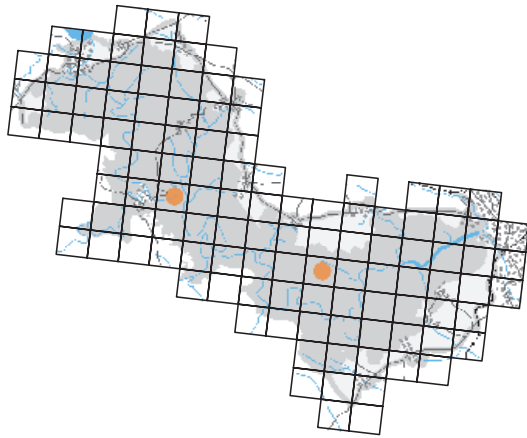
Mycelis muralis
 mléčka zední
 Mauer-Lattich

arch nat

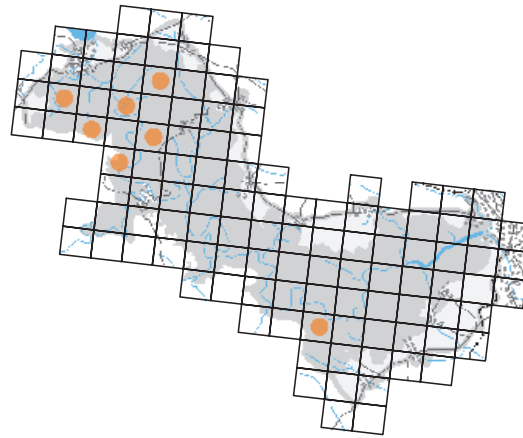
Myosotis arvensis
 pomněnka rolní
 Acker-Vergissmeinnicht

MAPY ROZŠÍŘENÍ

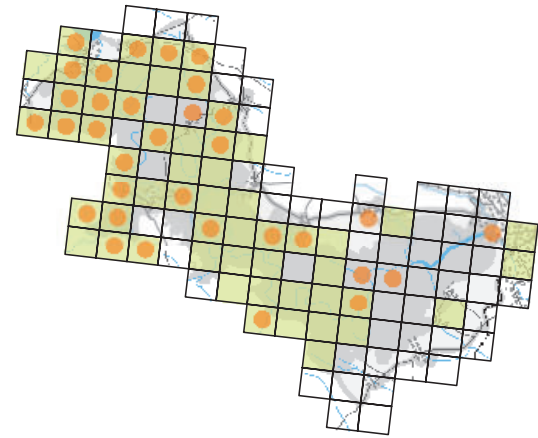

C2 3 NT

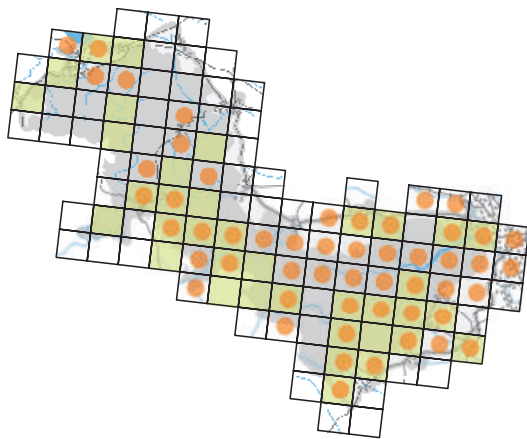
Myosotis discolor
pomněnka různobarvá
Bunt-Vergissmeinnicht

Myosotis nemorosa
pomněnka hajní
Hain-Sumpf-Vergissmeinnicht

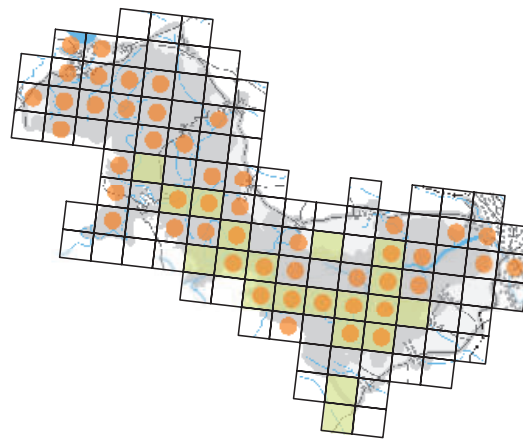

Myosotis palustris* subsp. *laxiflora
pomněnka bahenní volnokvětá
Eigentliches Sumpf-Vergissmeinnicht

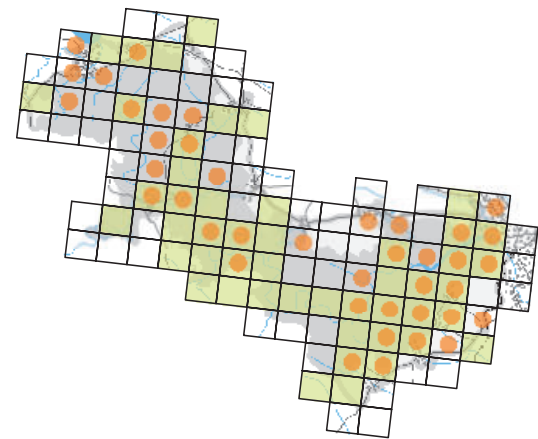
r

Myosotis ramosissima
pomněnka chlumní
Hügel-Vergissmeinnicht

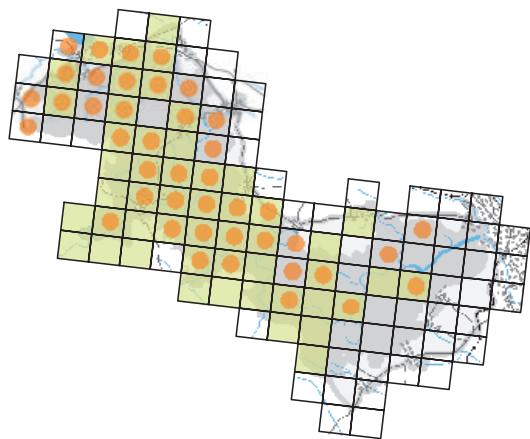
C4a r

Myosotis sparsiflora
pomněnka řídkokvětá
Lockerblüten-Vergissmeinnicht

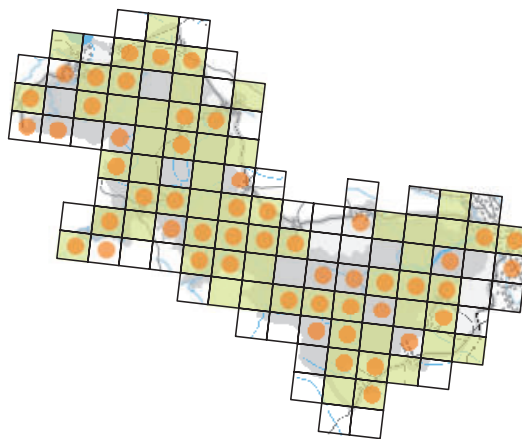

3

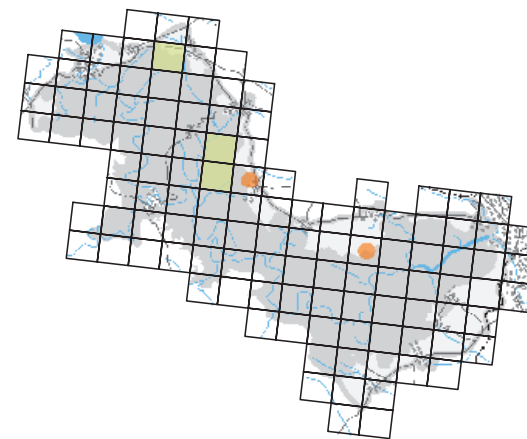
Myosotis stricta
pomněnka drobnokvětá
Sand-Vergissmeinnicht

Myosotis sylvatica
pomměnka lesní
Wald-Vergissmeinnicht

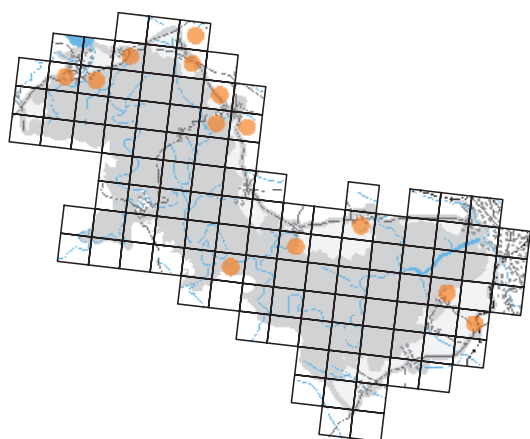

Myosoton aquaticum
křehkýš vodní
Wasser-Sternmiere

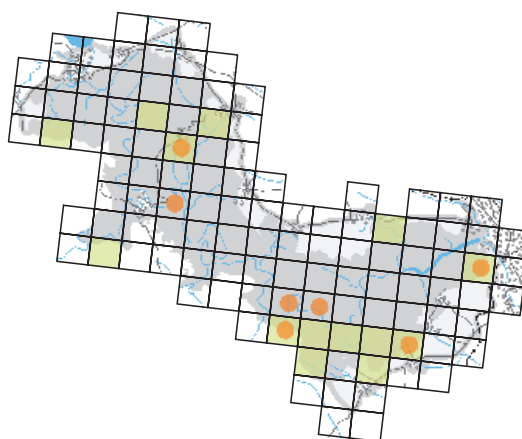
Myosurus minimus
myší ocásek nejmenší
Gewöhnlich-Mäuseschwanz

C3 2 NT

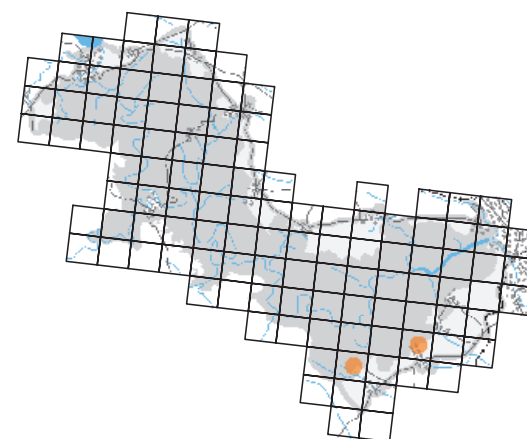
Narcissus pseudonarcissus
narcis žlutý
Gelbe-Narzisse

neo cas

Nardus stricta
smilka tuhá
Bürstling

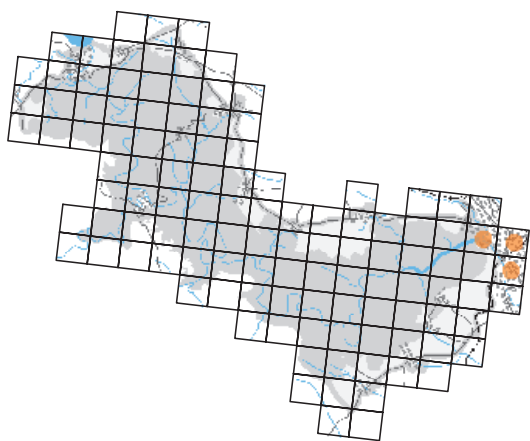
r

Nassella tenuissima
kavyl
Federgras

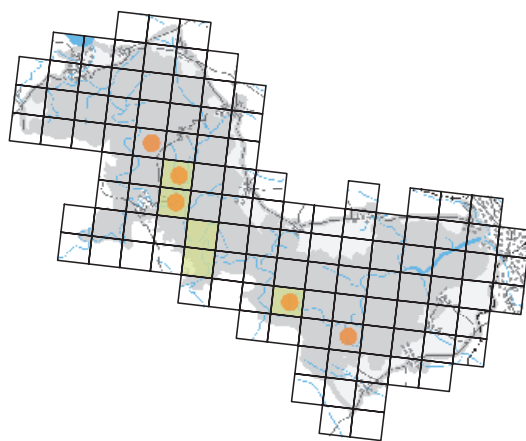
neo cas

MAPY ROZŠÍŘENÍ

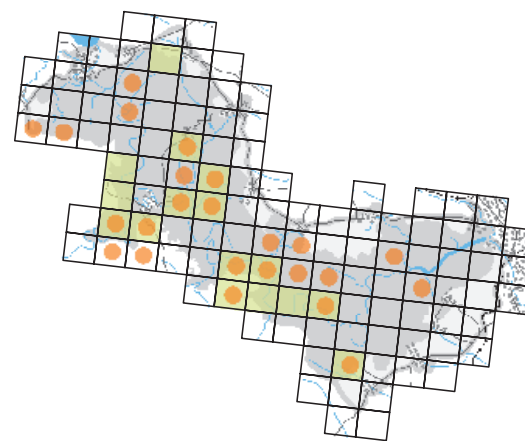
§2 C2 3 VU

Nasturtium officinale
 potočnice lékařská
 Echt-Brunnenkresse

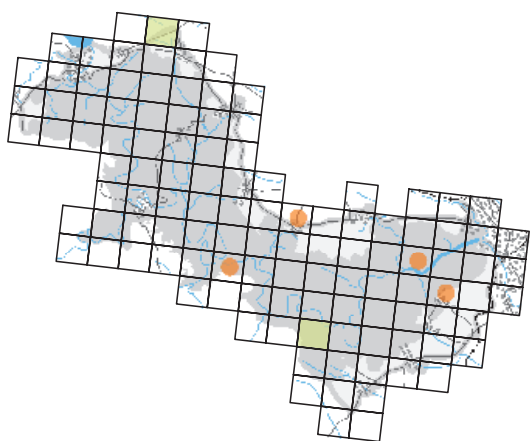
§2 § C1 3 CR

Neotinea ustulata
 vstavač osmahlý
 Brand-Keuschstängel

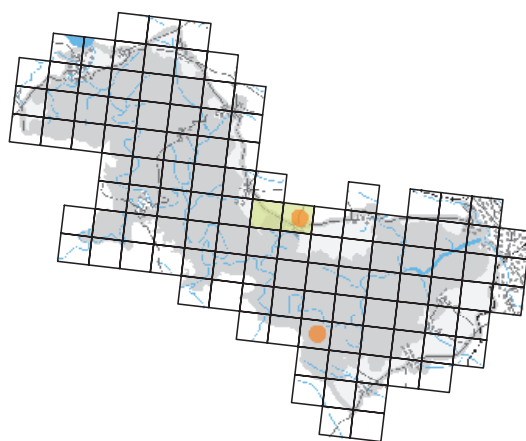
§ C4a NT

Neottia nidus-avis
 hlístník hnízdák
 Vogel-Nestwurz

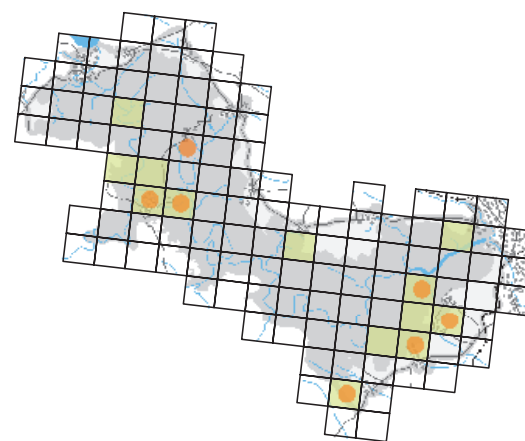
3 arch nat

Nepeta cataria
 šanta kočičí
 Echt-Katzenminze

C2 2 VU

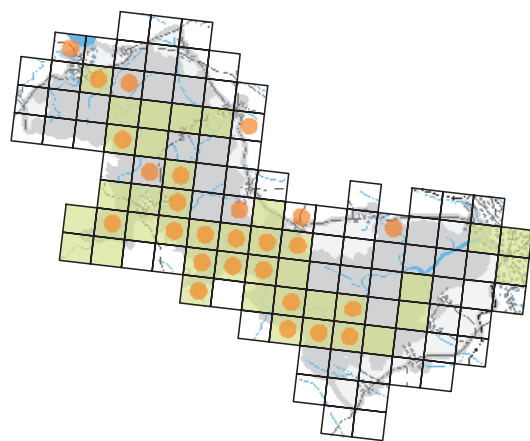
Nepeta nuda
 šanta lesostepní
 Pannonien-Katzenminze

arch nat

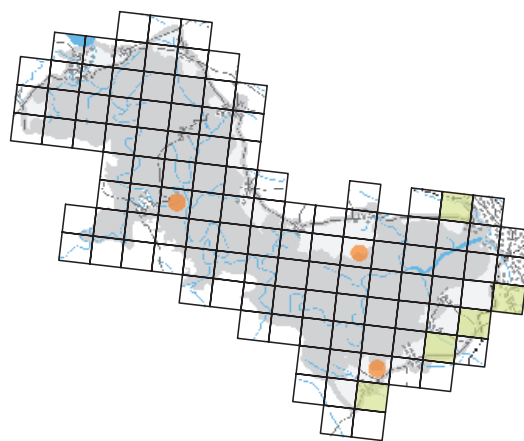
Neslia paniculata
 řepinka latnatá
 Rispen-Finkensame

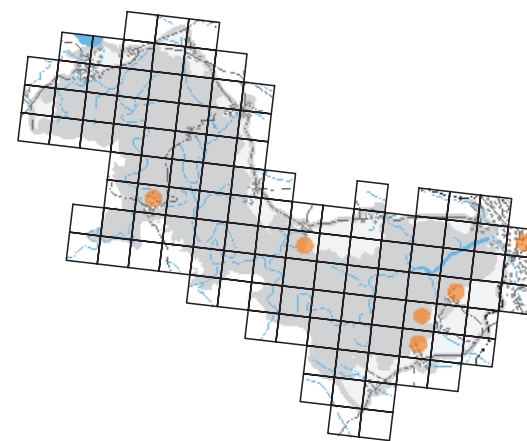
r

Nocca caerulescens* subsp. *caerulescens
penízek modravý pravý
Gebirgs Täschelkraut

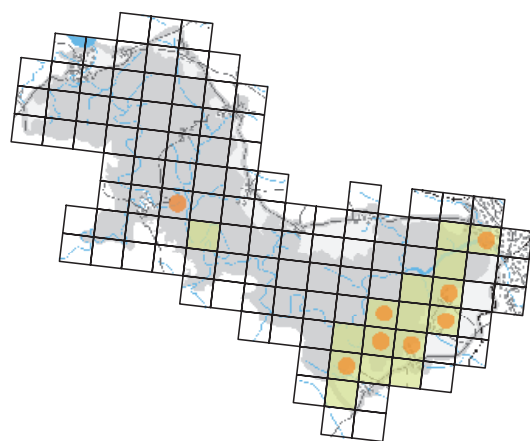

C4a

Nonea pulla
pipla osmahlá
Dunkles Runzelnüsschen

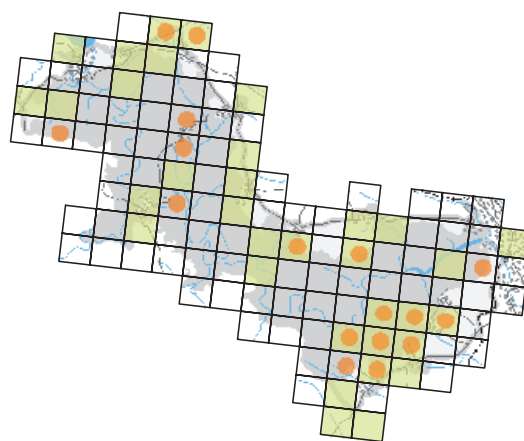

***Nymphaea* sp.**
leknín
Seerose

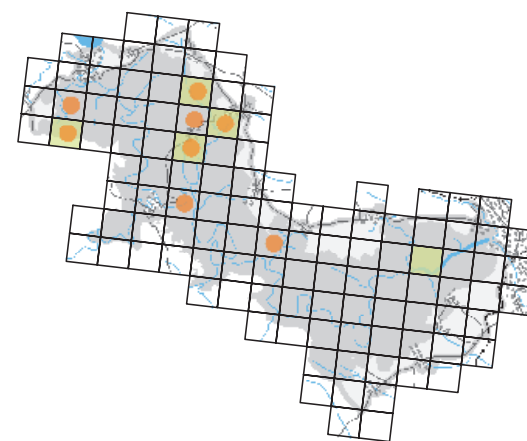

C2 3 VU

Odontites luteus
zdravínek žlutý
Gelb-Zahntrost

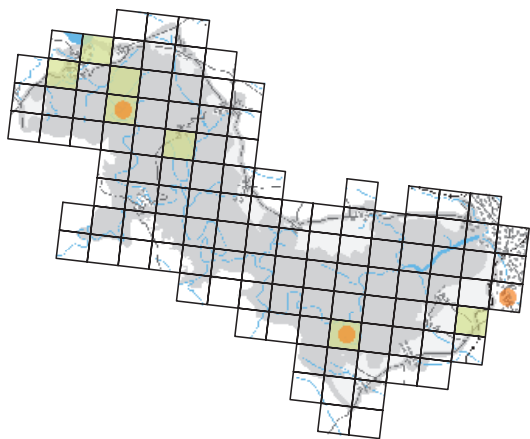
Odontites vernus* subsp. *serotinus
zdravínek červený pozdní
Herbst-Rot-Zahntrost

3

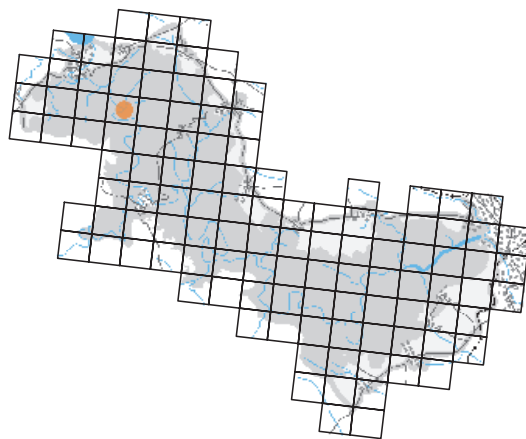
Oenanthe aquatica
halucha vodní
Groß-Wasserfenchel

MAPY ROZŠÍŘENÍ

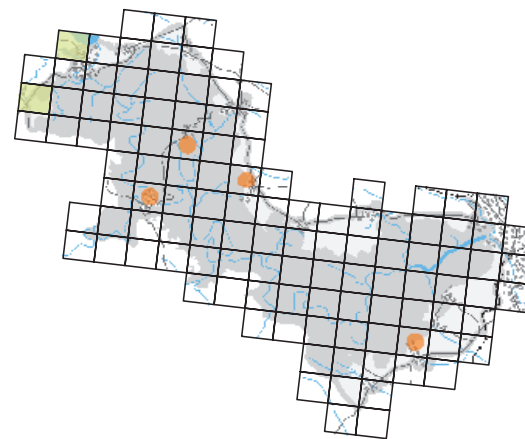
neo nat

Oenothera biennis
 pupalka dvouletá
 Gewöhnliche Nachtkerze

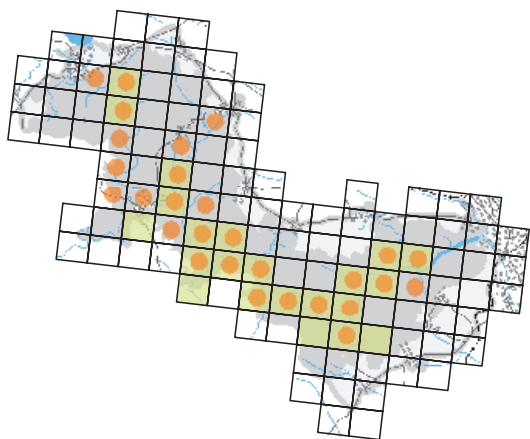
neo nat

Oenothera fallax
 pupalka klamná
 Trug-Nachtkerze

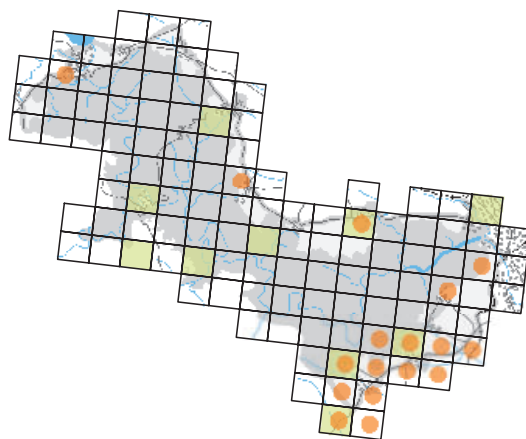
neo nat

Oenothera glazioviana
 pupalka rudokališní
 Rotkelch-Nachtkerze

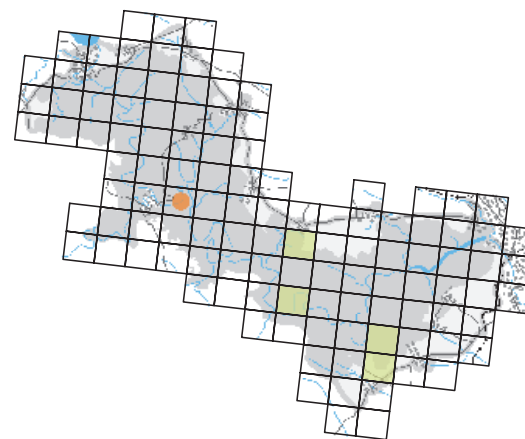
C4a 3

Omphalodes scorpioides
 pupkovec pomněnkový
 Kleinblüten-Nabelnüsschen

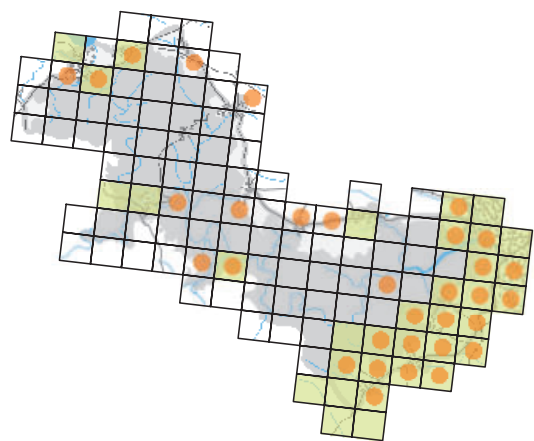

neo nat

Onobrychis viciifolia
 vičenec ligrus
 Wiesen-Esparsette

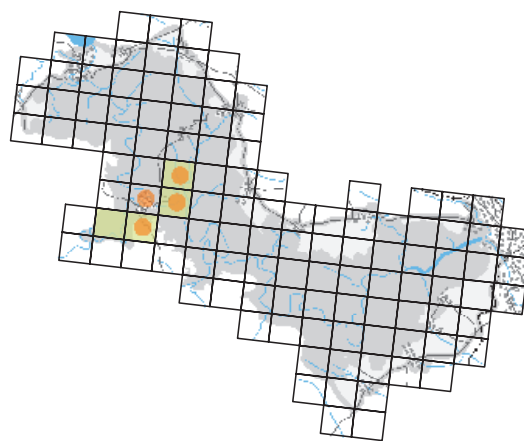

Ononis spinosa
 jehlice trnitá
 Dorn-Hauhechel

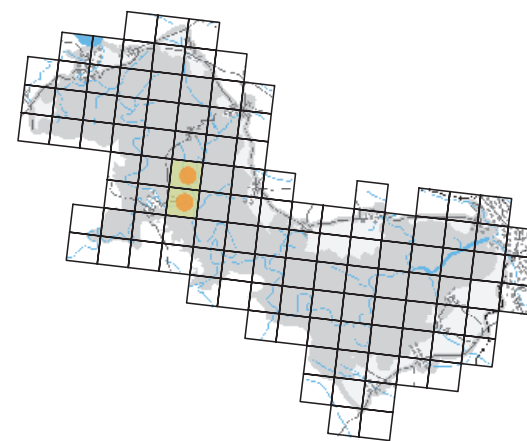
r arch nat

Onopordum acanthium
ostropes trubil
Eselsdistel

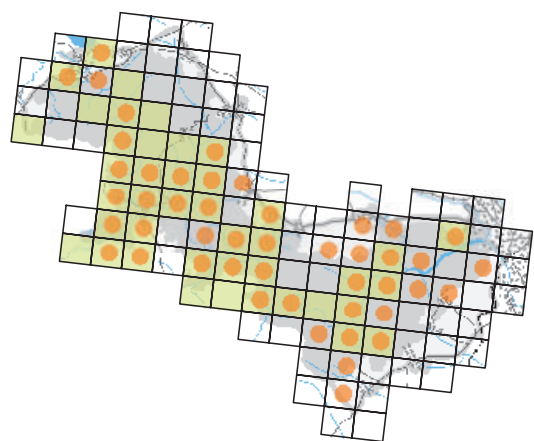
§2 § C2 3 EN

Orchis militaris
vstavač vojenský
Helm-Knabenkraut

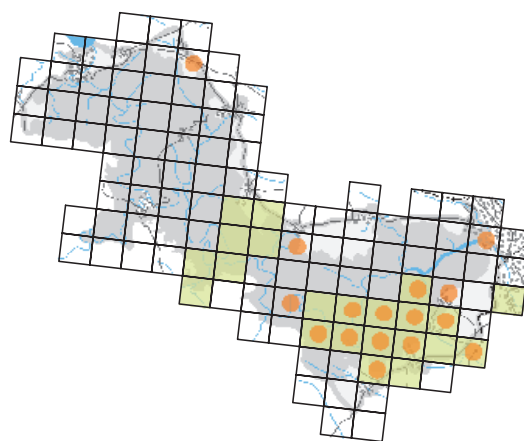

§2 § C2 3 EN

Orchis purpurea
vstavač nachový
Purpur-Knabenkraut

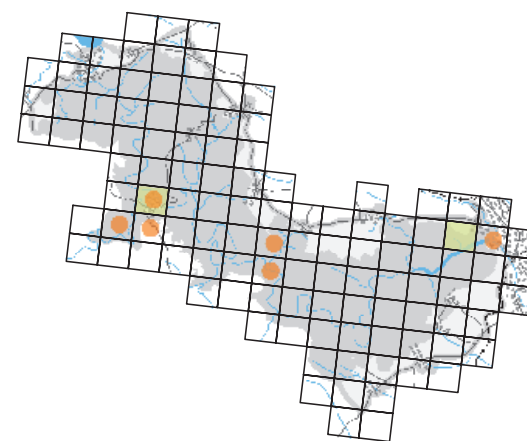

Origanum vulgare subsp. vulgare
dobromysl obecná pravá
Gewöhnlicher Echt-Dost

3

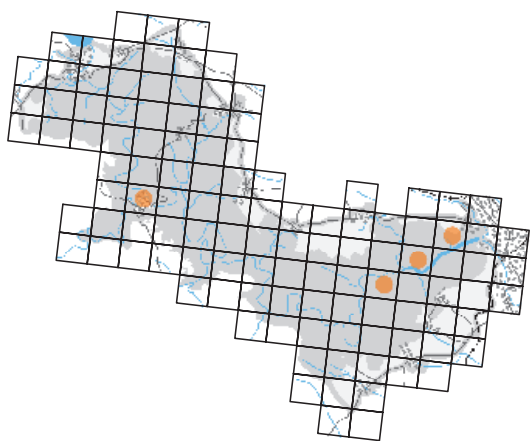
Ornithogalum kochii
snědek Kochův
Koch-Dolden-Milchstern

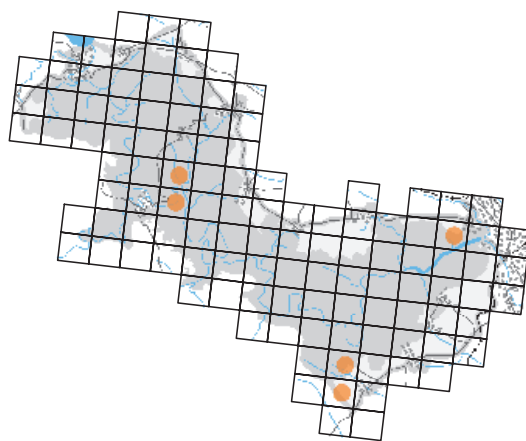
C3

Orobanche alba
záraza bílá
Quendel-Sommerwurz

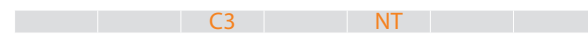
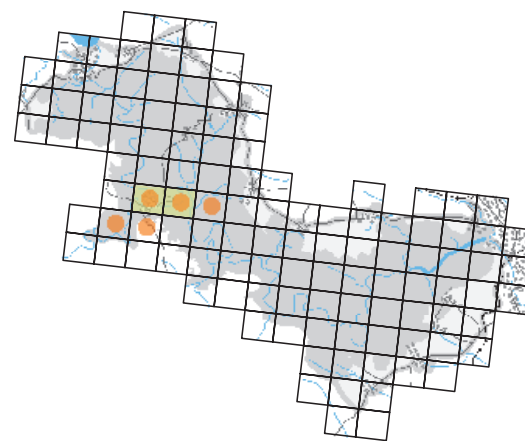
MAPY ROZŠÍŘENÍ

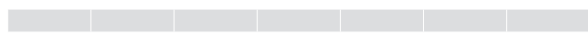
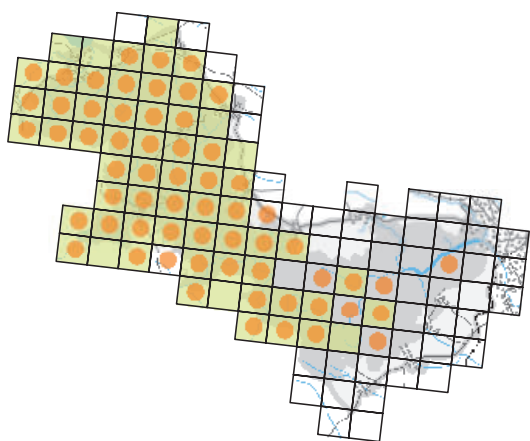
Orobanche caryophyllacea
záraza hřebíčková
Labkraut-Sommerwurz

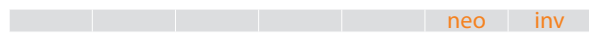
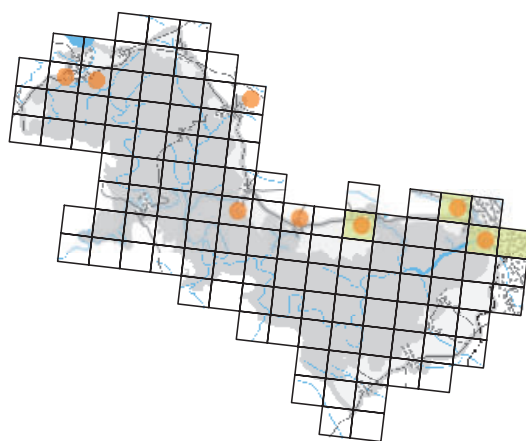
Orobanche kochii
záraza zardělá
Koch-Sommerwurz

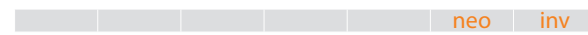
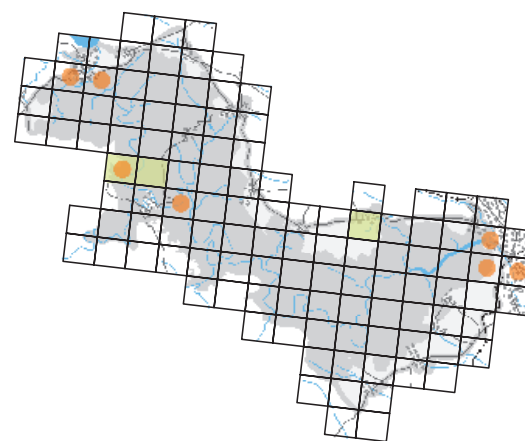
Orobanche lutea
záraza žlutá
Gelb-Sommerwurz

Oxalis acetosella
šťavel kyselý
Wald-Sauerklee

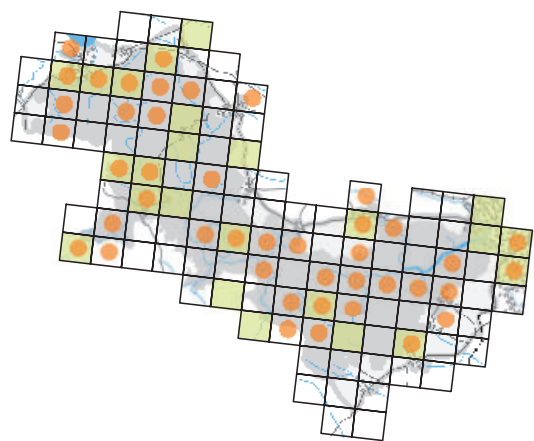

Oxalis corniculata
šťavel růžkatý
Horn-Sauerklee

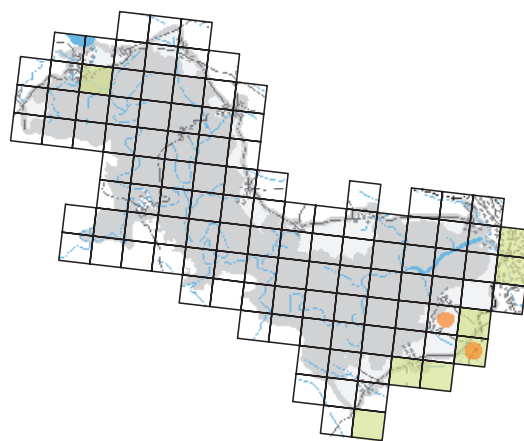
Oxalis dillenii
šťavel préríjní
Dillenius-Sauerklee

VERBREITUNGSKARTEN

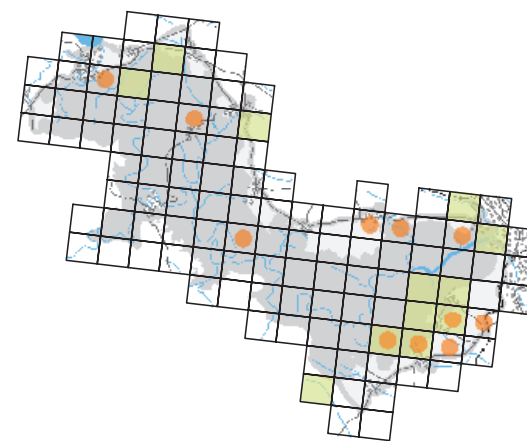
neo nat

Oxalis stricta
šťavel evropský
Aufrecht-Sauerklee

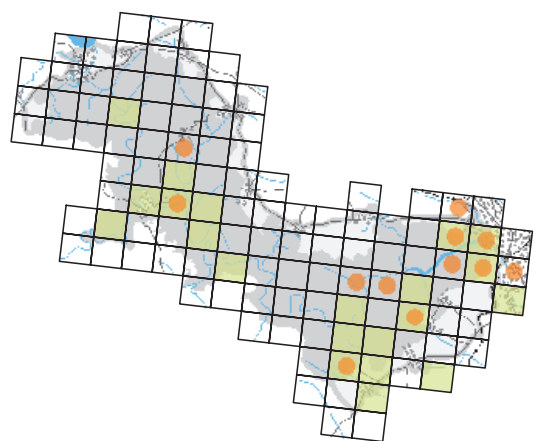
arch/neo nat

Panicum miliaceum
proso seté
Echt-Rispenhirse

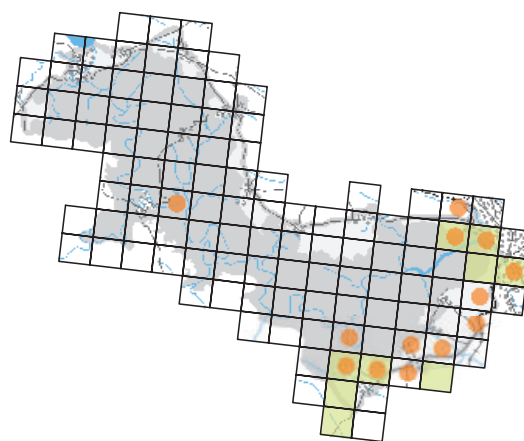
C4a 3 NT arch nat

Papaver argemone
mák polní
Sand-Mohn

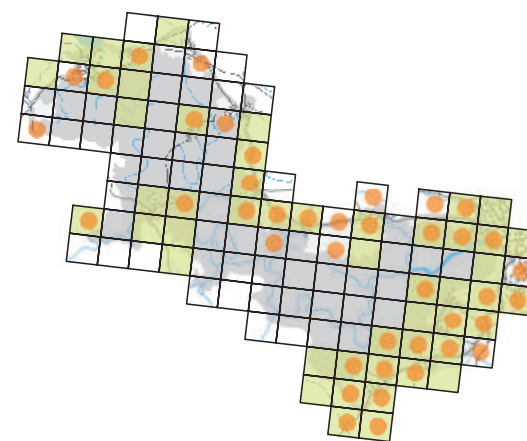
C3

Papaver confine
mák časný
Verkannter-Mohn

C2 3 VU

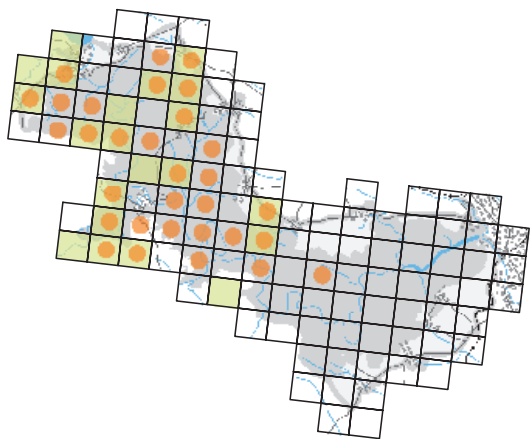
Papaver maculosum subsp. austromoravicum
mák bělokvětý jihomoravský
Südmährischer Mohn

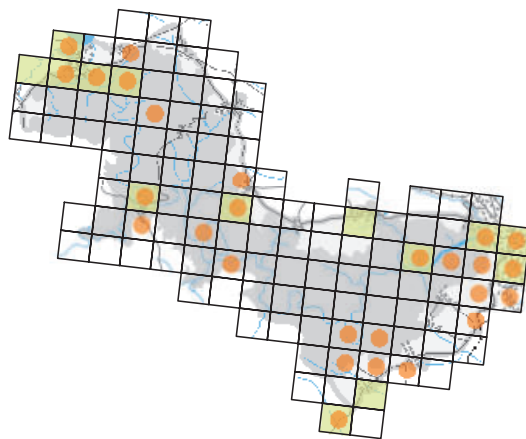
arch nat

Papaver rhoeas
mák vlčí
Klatsch-Mohn

MAPY ROZŠÍŘENÍ

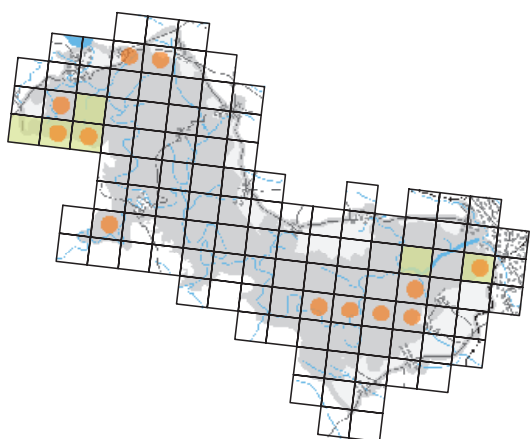
Paris quadrifolia
vraní oko čtyřlísté
Vierblatt-Einbeere

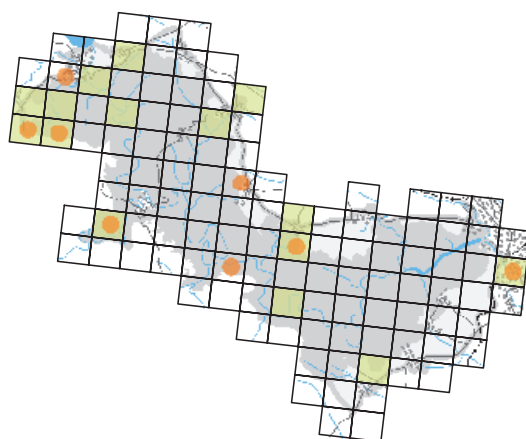
Parthenocissus inserta
loubinec popínavý
Gewöhnlich-Jungferrebe

Pastinaca sativa subsp. sativa
pastinák setý pravý
Garten-Pastinak

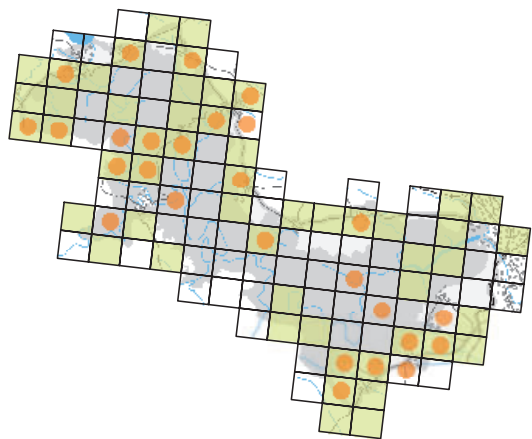
Peplis portula
kalužník šruchový
Sumpfuquendel

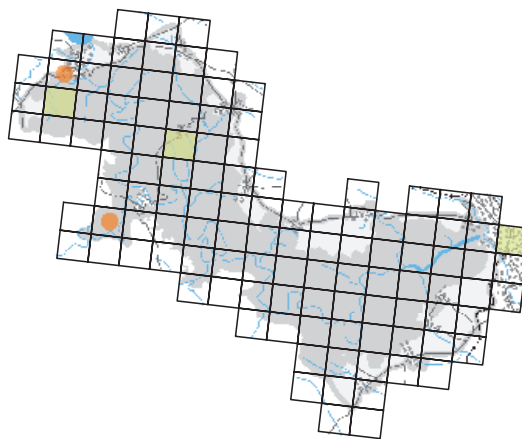
Persicaria amphibia
rdesno obojživelné
Wasser-Knöterich

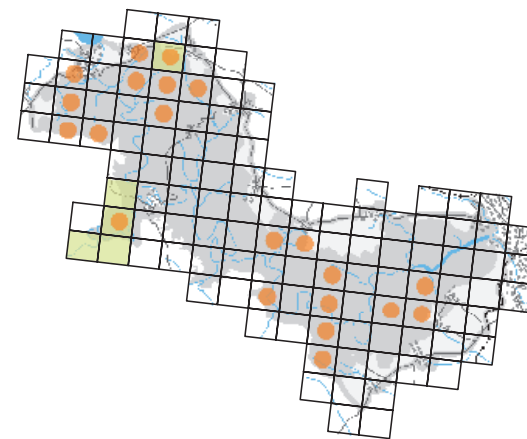
Persicaria hydropiper
rdesno pepník
Pfeffer-Knöterich

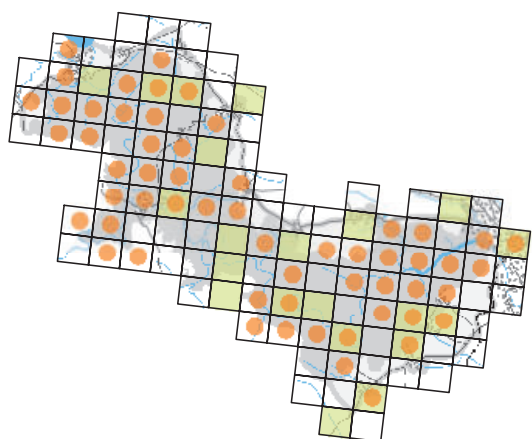
Persicaria lapathifolia
rdesno blešník
Ampfer-Knöterich

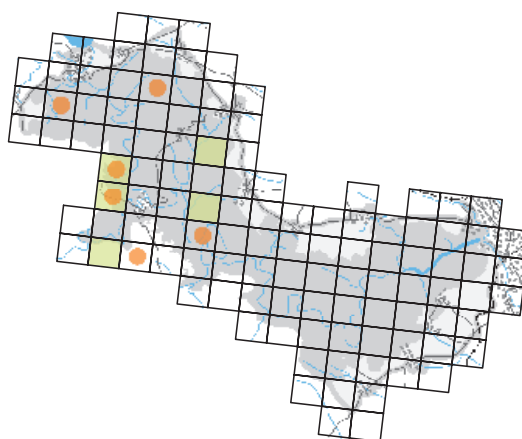
Persicaria maculosa
rdesno červivec
Floh-Knöterich

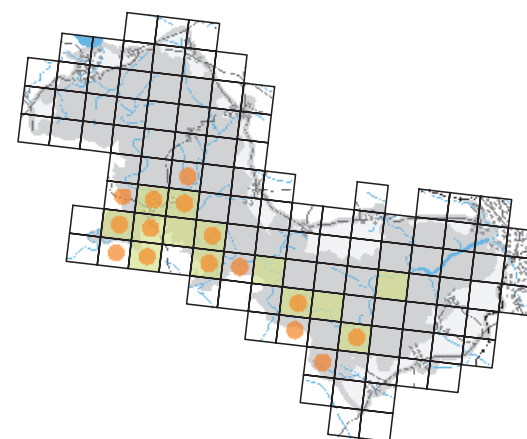
Persicaria minor
rdesno menší
Klein-Knöterich

Persicaria mitis
rdesno řídkokvěté
Mild-Knöterich

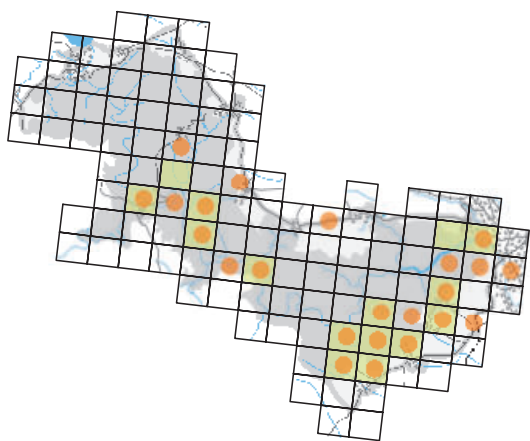

Petasites albus
devětsil bílý
Weiß-Pestwurz

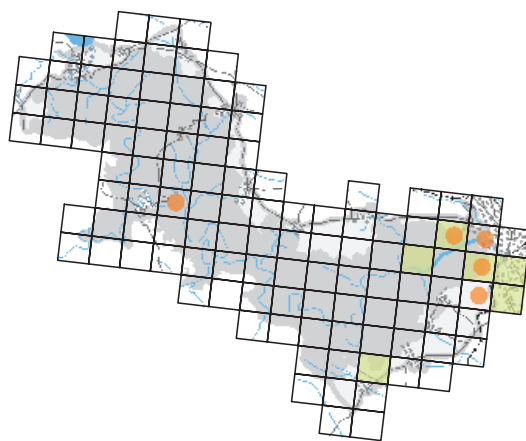
Petasites hybridus
devětsil lékařský
Bach-Pestwurz

MAPY ROZŠÍŘENÍ

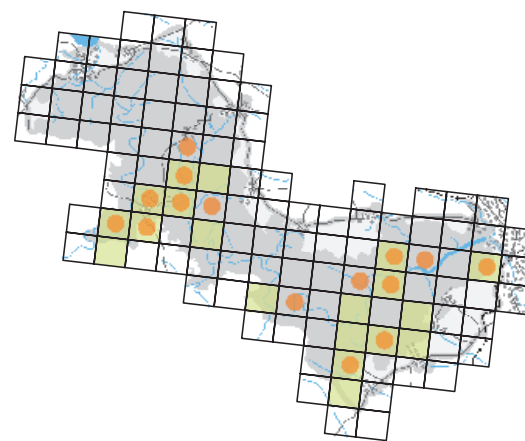
C4a 2r! NT

Petrorhagia prolifera
 hvozdíček prorostlý
 Kopfnelke

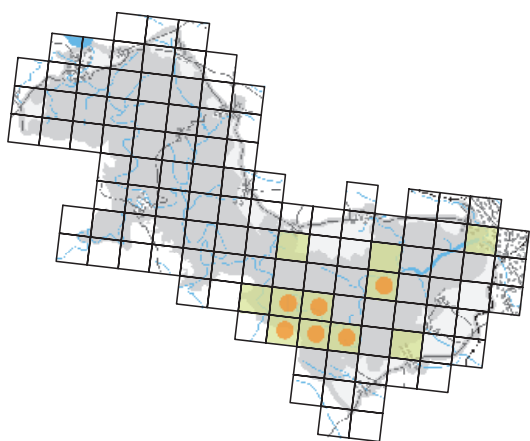
C3 NT

Peucedanum alsaticum
 smldník alsaský
 Elsass-Haarstrang

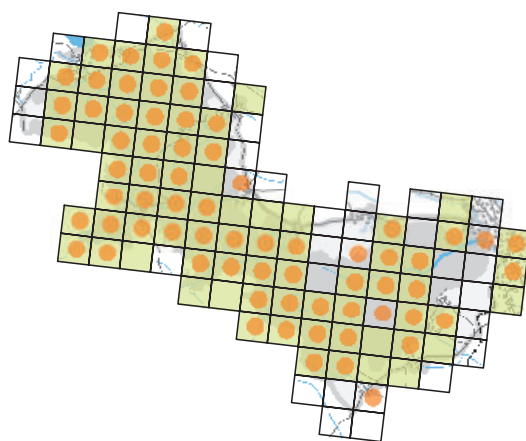
C4a

Peucedanum cervaria
 smldník jelení
 Hirschwurz

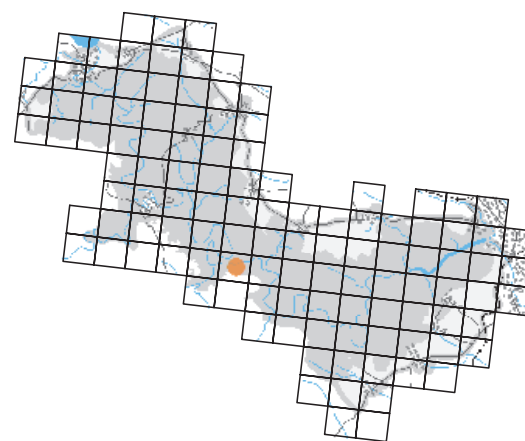
C4a NT

Peucedanum oreoselinum
 smldník olešnickový
 Berg-Haarstrang

C1 2 EN

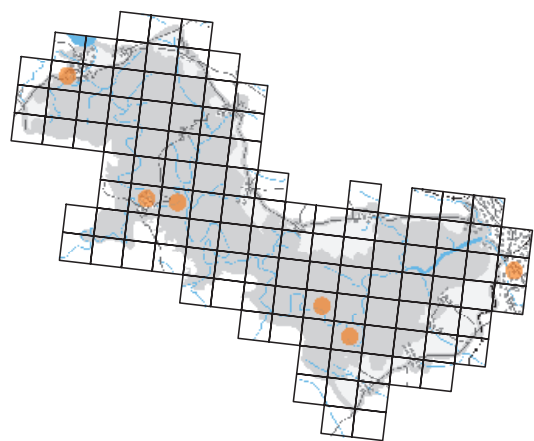
Phalaris arundinacea
 chrastice rákosovitá
 Rohr-Glanzgras

C1 2 EN

Phelipanche purpurea
 mordovka nachová
 Violett-Blauwürger

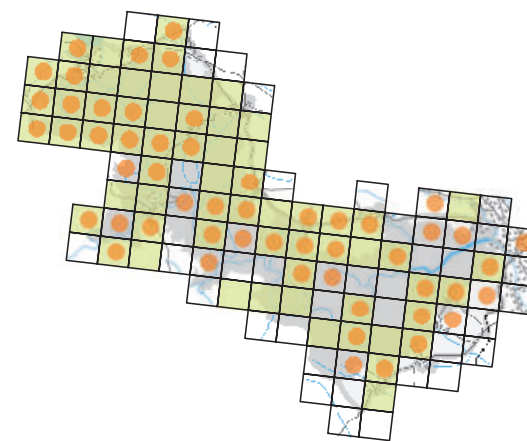
neo cas

Philadephus coronarius
pustoryl věncový
Pfeifenstrauch

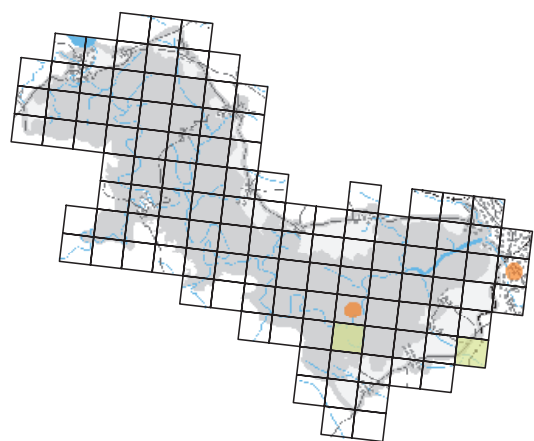

3

Phleum phleoides
bojínek tuhý
Steppen-Lieschgras

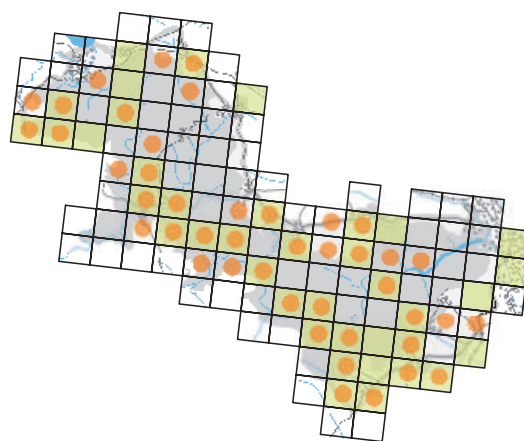

Phleum pratense
bojínek luční
Wiesen-Lieschgras

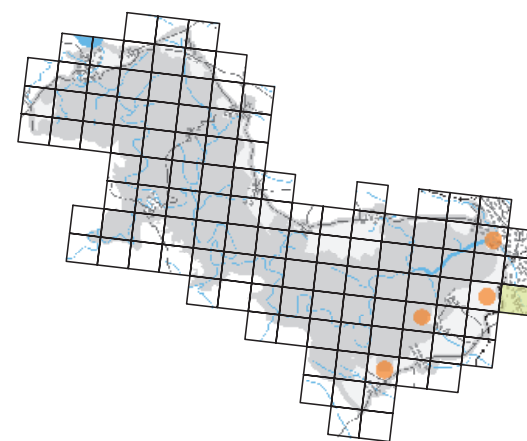

C2 2 VU

Phlomis tuberosa
sápa hlíznatá
Knollen-Brandkraut

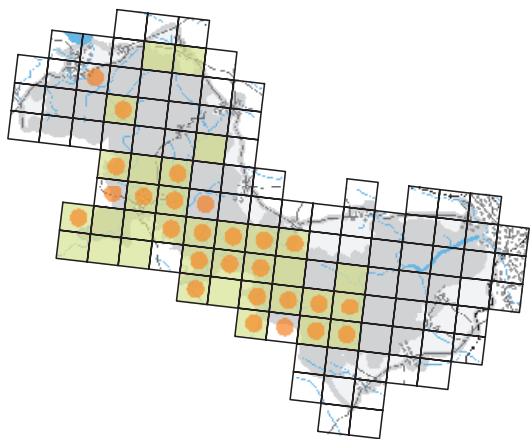
Phragmites australis
rákos obecný
Europa-Schilf

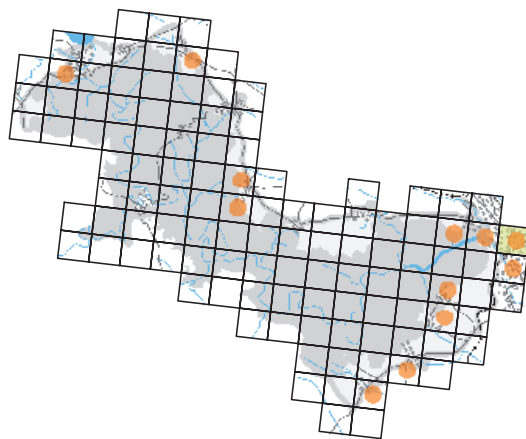
r arch nat

Physalis alkekengi
mochyně židovská
Echt-Blasenkirscbe

MAPY ROZŠÍŘENÍ

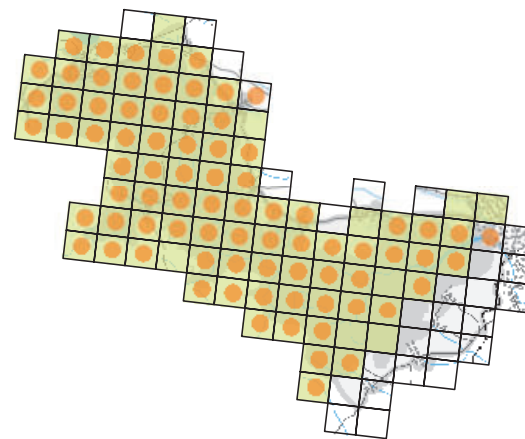

Phyteuma spicatum
zvonečník klasnatý
Ähren-Teufelskralle

Phytolacca acinosa
líčidlo jedlé
Asien-Kermesbeere

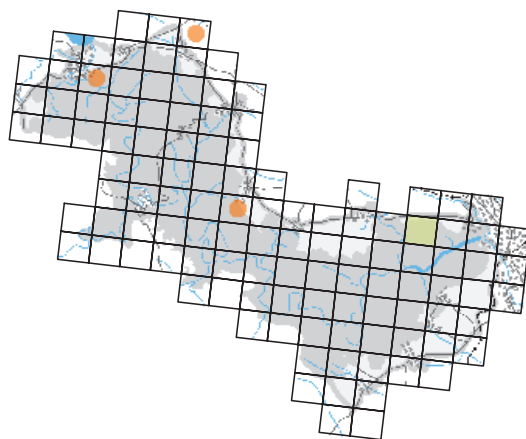
neo nat

Picea abies
smrk ztepilý
Gewöhnlich-Fichte

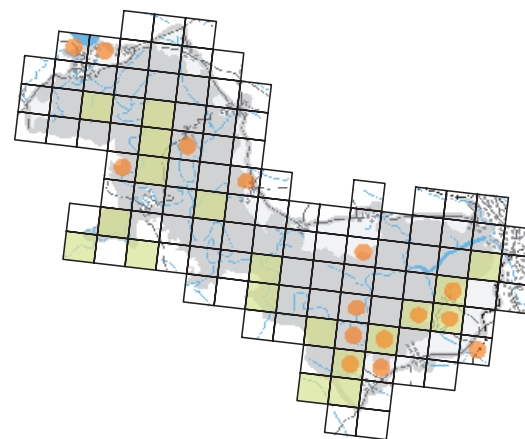

Picris hieracioides
hořčík jestřábníkovitý
Habichtskraut-Bitterkraut

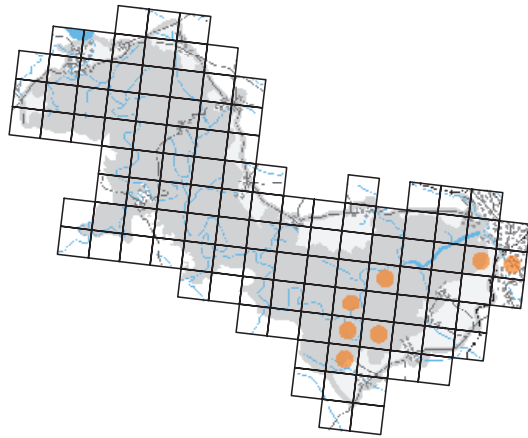
Pilosella aurantiaca
chlupáček oranžový
Orange-Mausohrhabskraut

C3 NT

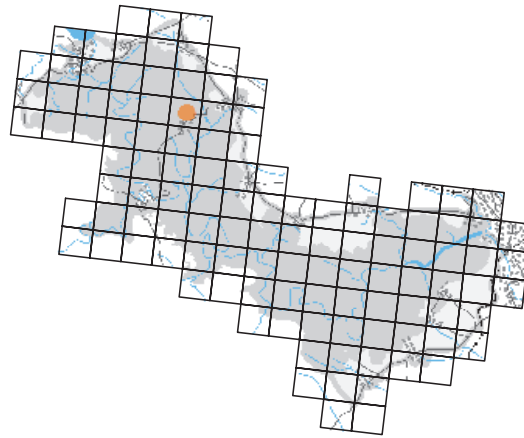
Pilosella bauhini
chlupáček Bauhinův
Bauhin-Mausohrhabskraut

VERBREITUNGSKARTEN

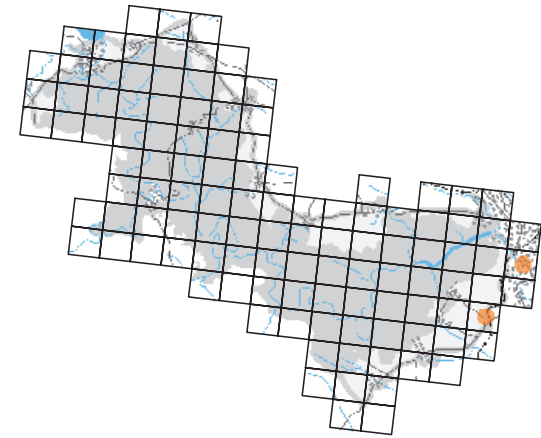

C2 3 EN

Pilosella bifurca
chlupáček dvouvidličný
Zweigabel-Mausohrabichtskraut

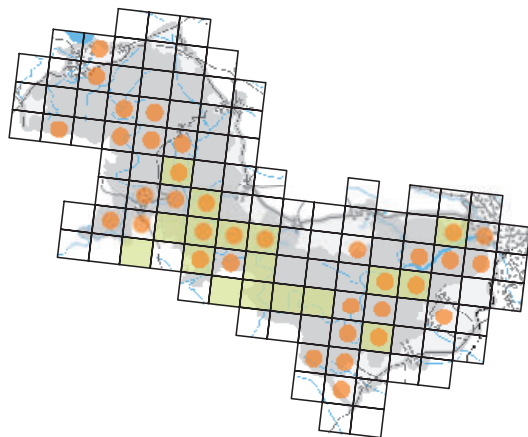

Pilosella brachiata
chlupáček vidličnatý
Gabelast-Mausohrabichtskraut

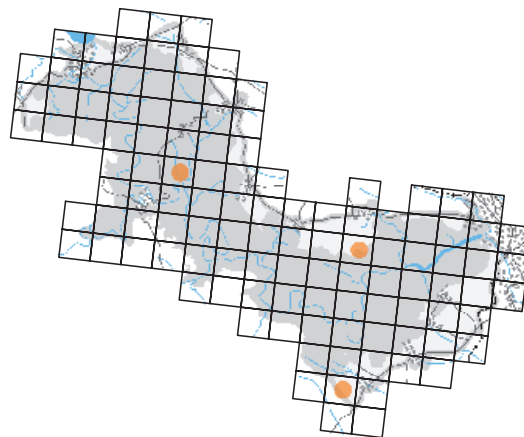
C2 3 EN

Pilosella calodon
chlupáček vysoký
Schönh Zahn-Mausohrabichtskraut

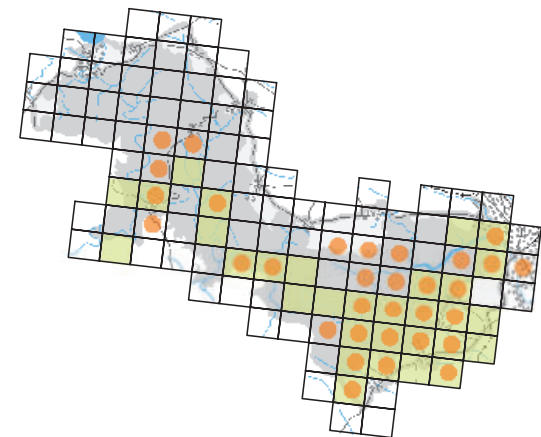
C4a 3 NT

Pilosella cymosa
chlupáček chocholičnatý
Trugdolden-Mausohrabichtskraut

C4a NT

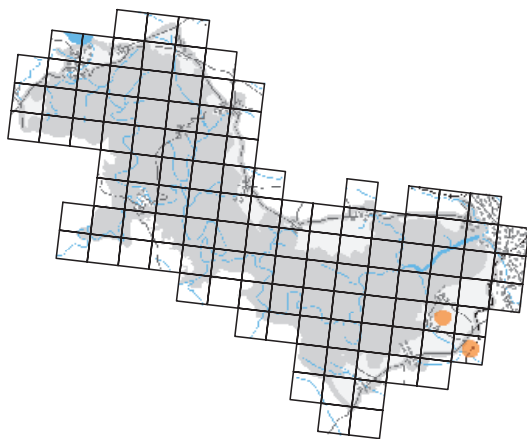
Pilosella densiflora
chlupáček hustokvětý
Dichtblüten-Mausohrabichtskraut

C3 3 VU

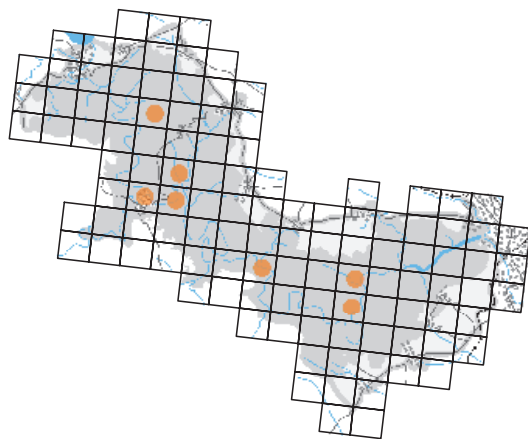
Pilosella echioides
chlupáček hadincovitý
Natternkopf-Mausohrabichtskraut

MAPY ROZŠÍŘENÍ

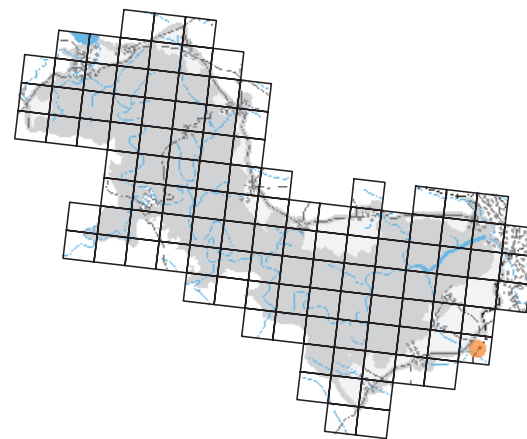
C4a NT

Pilosella glomerata
chlupáček klubkatý
Knäuel-Mausohrhabichtskraut

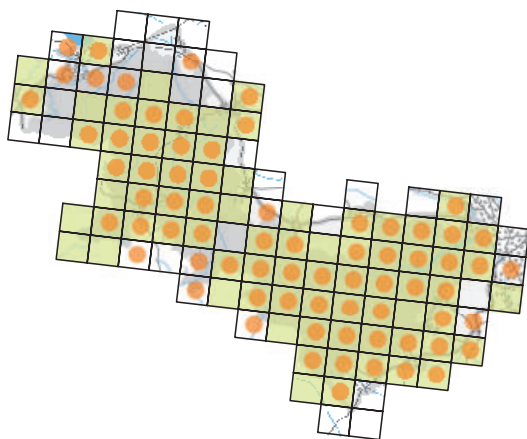
C1 EN

Pilosella kalksburgensis
chlupáček skalkový
Kalksburg-Mausohrhabichtskraut

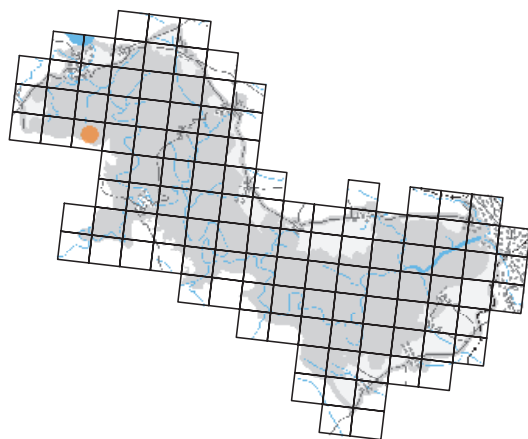

C4a

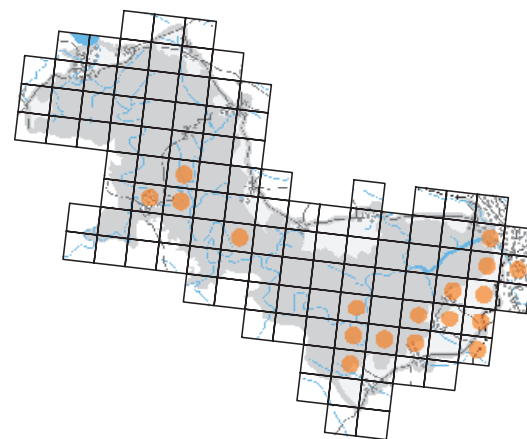
Pilosella leptophyton
chlupáček lesostepní
Zartes-Mausohrhabichtskraut

Pilosella officinarum
chlupáček zední
Klein-Mausohrhabichtskraut

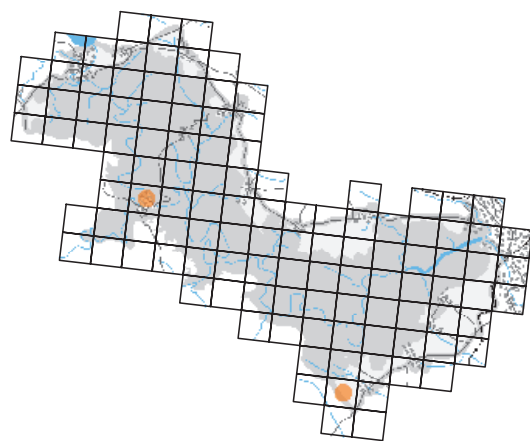
Pilosella piloselloides
chlupáček úzkolistý
Eigentliches Florenz-Mausohrhabichtskraut

C3

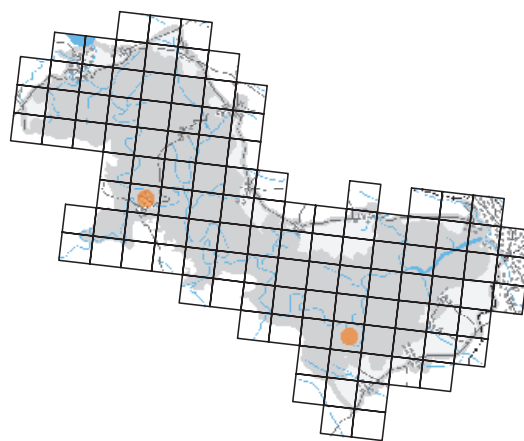
Pilosella rothiana
chlupáček štětinatý
Roth-Mausohrhabichtskraut

VERBREITUNGSKARTEN

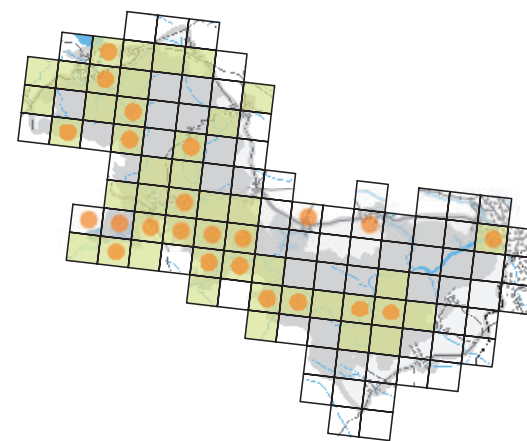
C1 3 CR

Pilosella setigera
chlupáček chlumní
Mausohrhabichtskraut

C4a NT

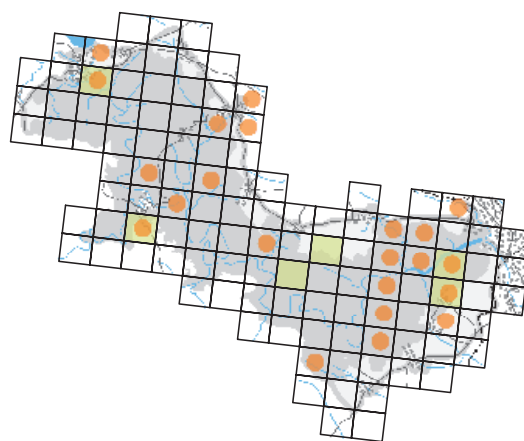
Pilosella ziziana
chlupáček Zizův
Ziz-Mausohrhabichtskraut

Pimpinella major
bedrník větší
Groß-Bibernelle

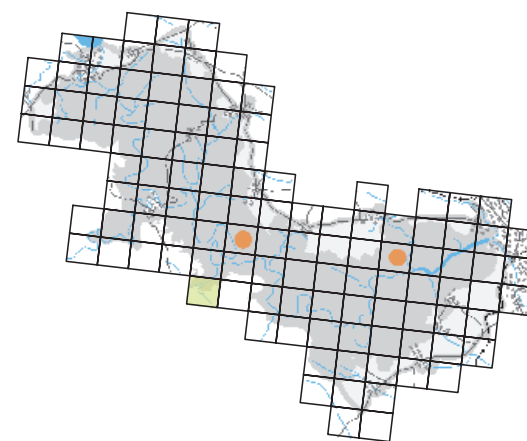

Pimpinella saxifraga
bedrník obecný
Klein-Bibernelle

neo nat

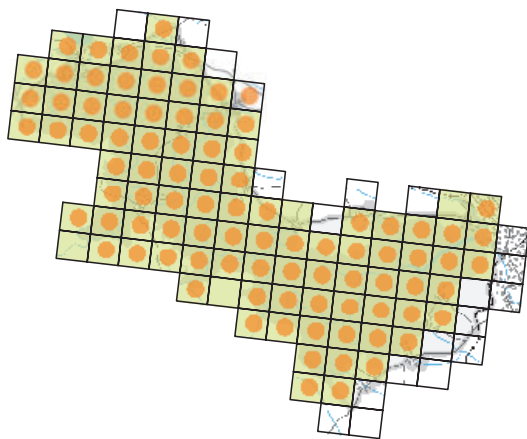
Pinus nigra
borovice černá
Schwarz-Föhre

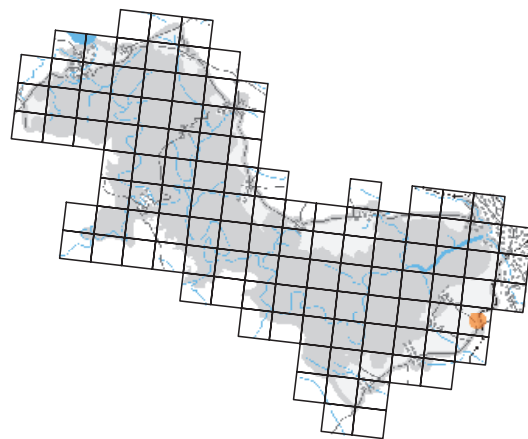
neo inv

Pinus strobus
borovice vejmutovka
Strobe

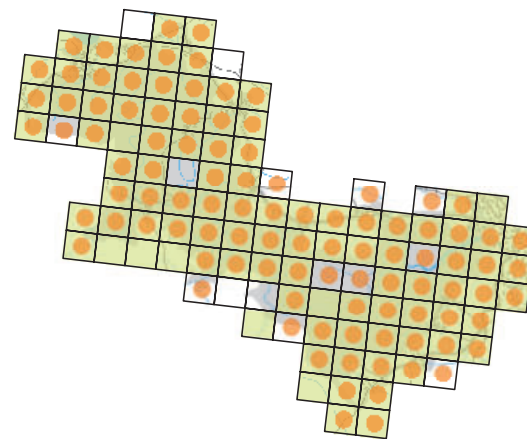
MAPY ROZŠÍŘENÍ

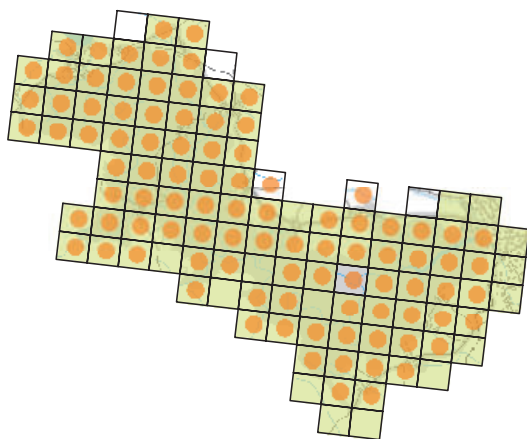
Pinus sylvestris
borovice lesní
Rot-Föhre

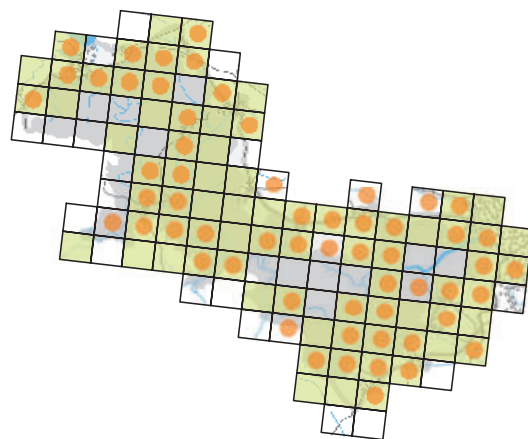
Plantago coronopus subsp. coronopus
jitrocel vraní nožka pravý
Krähenfuß-Wegerich

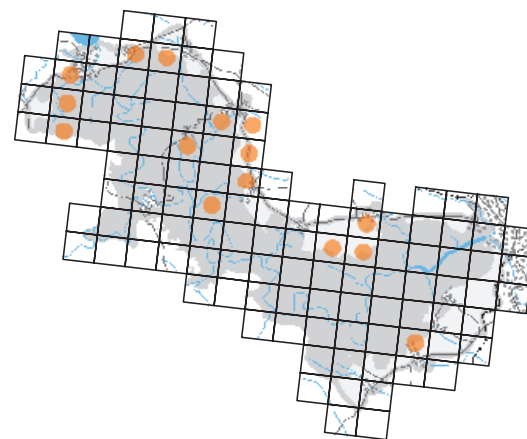
Plantago lanceolata
jitrocel kopinatý
Spitz-Wegerich

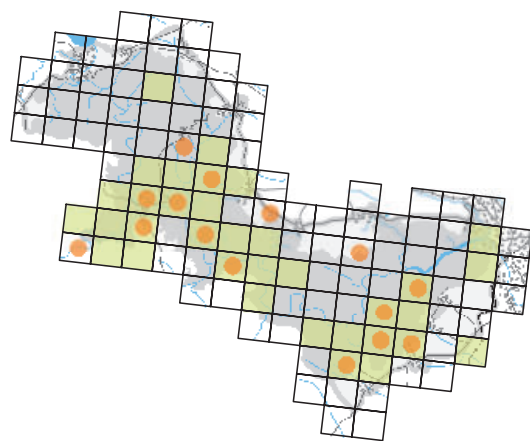
Plantago major
jitrocel větší
Groß-Wegerich

Plantago media
jitrocel prostřední
Mittel-Wegerich

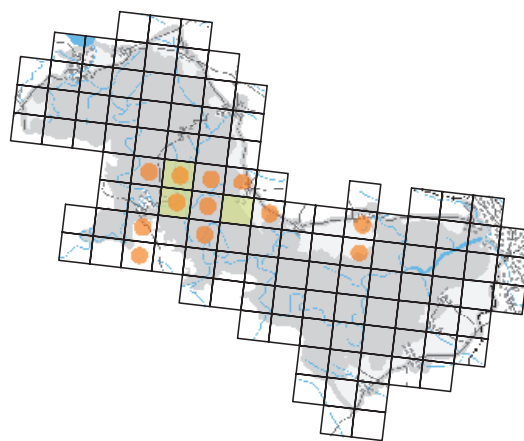

Plantago uliginosa
jitrocel chudokvětý
Feuchtacker-Groß-Wegerich

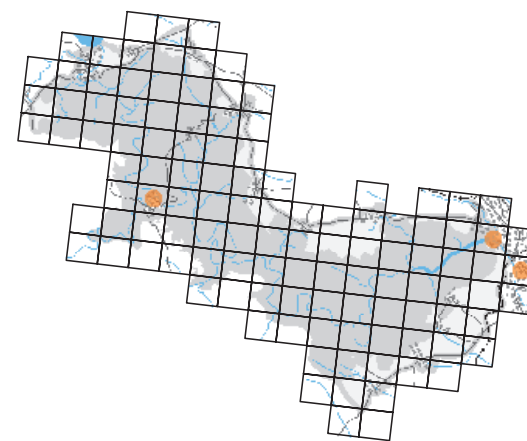
§3 C3 VU

Platanthera bifolia
vemeník dvoulistý
Weiß-Waldhyazinthe

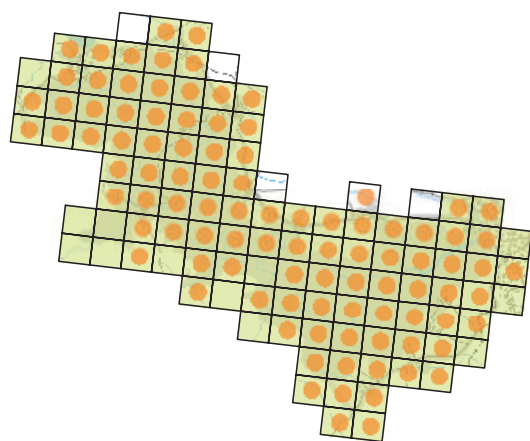
§3 C3 r VU

Platanthera chlorantha
vemeník zelenavý
Grünlich-Waldhyazinthe

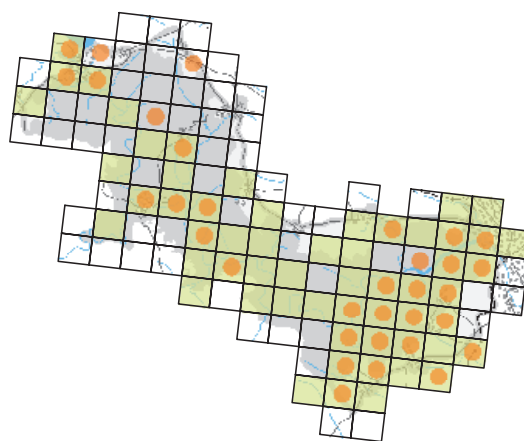

neo cas

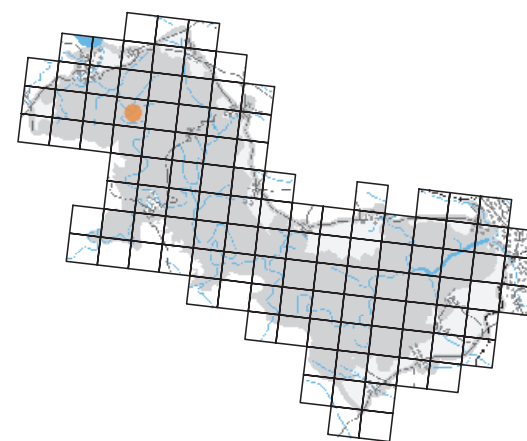
Platycladus orientalis
zeravec východní
Orient-Lebensbaum

Poa annua
lipnice roční
Einhahrs-Rispe

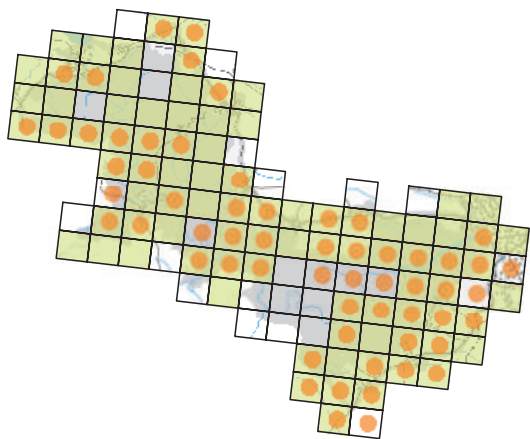

Poa bulbosa
lipnice cibulkatá
Zwiebel-Rispe

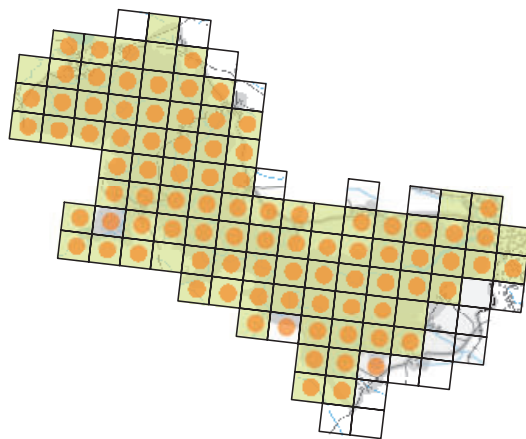

Poa chaixii
lipnice široolistá
Berg-Rispe

MAPY ROZŠÍŘENÍ

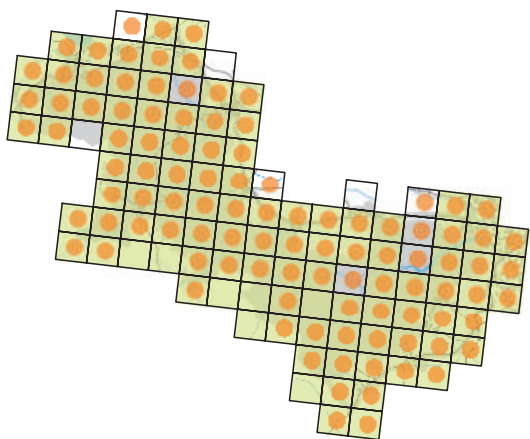
Poa compressa
lipnice smáčknutá
Platthalm-Rispe

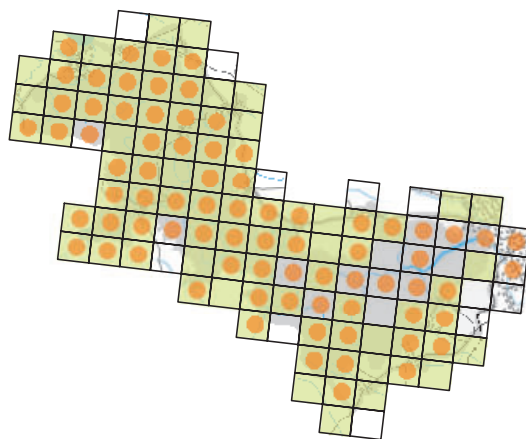
Poa nemoralis
lipnice hajní
Hain-Rispe

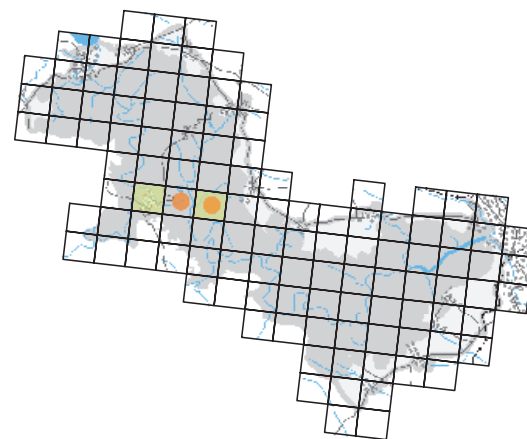
Poa palustris
lipnice bahenní
Sumpf-Rispe

***Poa pratensis* agg.**

Poa trivialis
lipnice obecná
Graben-Rispe

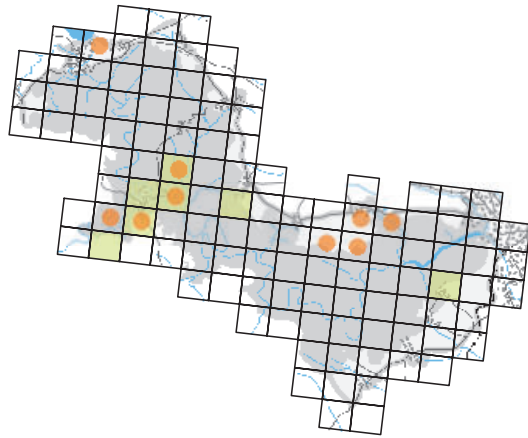

Polygala amara* subsp. *brachyptera
vítod hořký krátkokřídlý
Kurzflügel-Bitter-Kreuzblume

C1

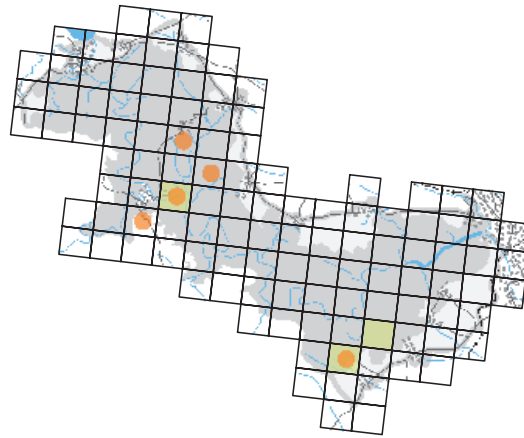
EN

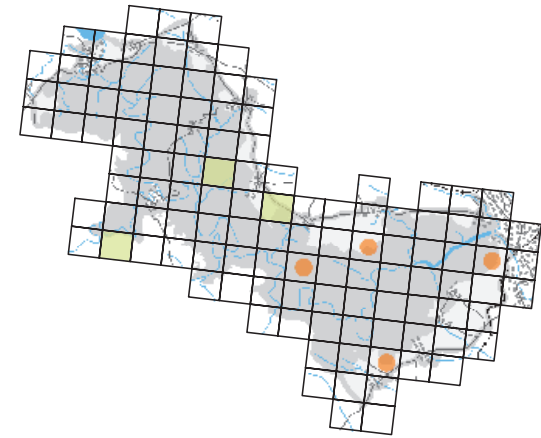
r

Polygala comosa
vítod chocholaty
Schopf-Kreuzblume

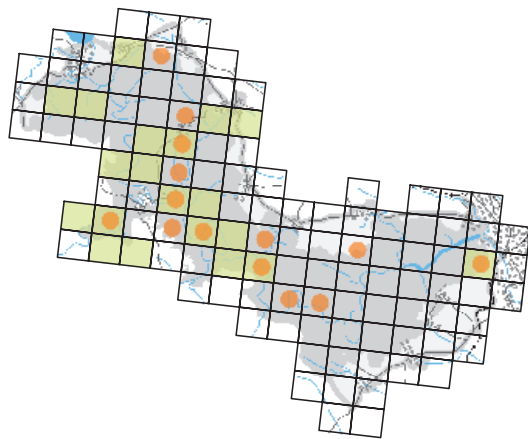
C3 3 NT

Polygala major
vítod větší
Groß-Kreuzblume

C3 NT

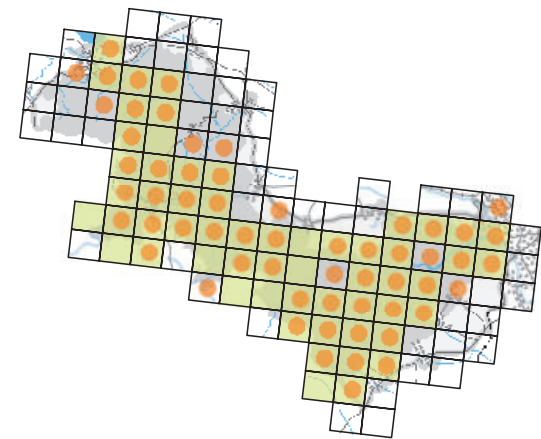
Polygala multicaulis
vítod ostrokřídly
Kreuzblume

Polygala vulgaris
vítod obecný
Wiesen -Kreuzblume

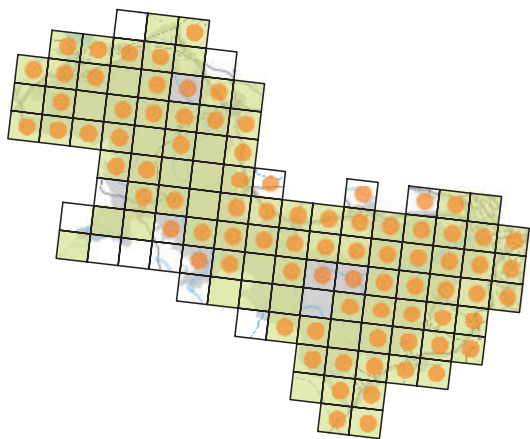

Polygonatum multiflorum
kokořík mnohokvětý
Wald-Weißwurz

Polygonatum odoratum
kokořík vonný
Duft-Weißwurz

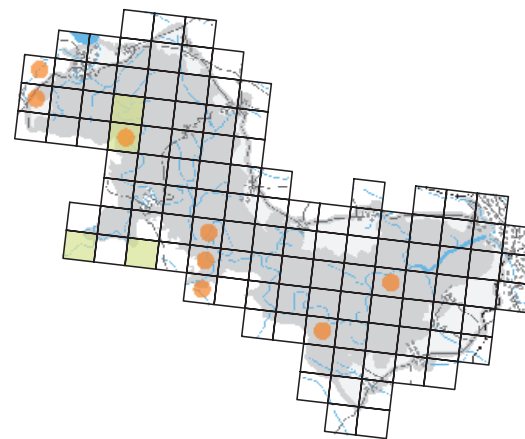
MAPY ROZŠÍŘENÍ

***Polygonum aviculare* agg.**

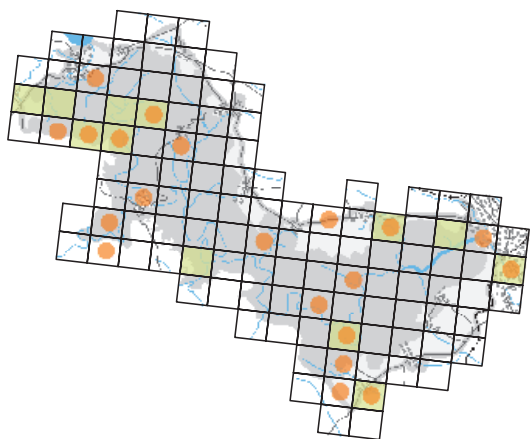

Polypodium vulgare
osladič obecný
Gewöhnlich-Tüpfelfarn

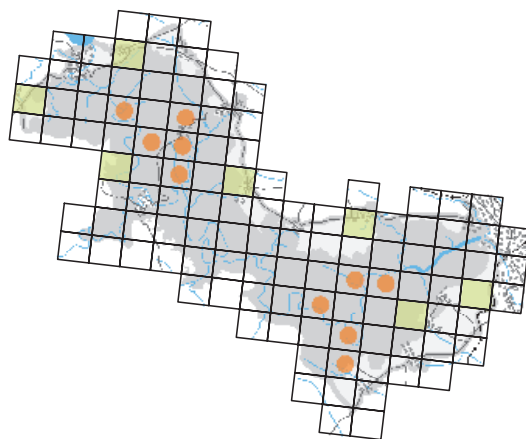

Polystichum aculeatum
kapradina laločnatá
Gewöhnlich-Schildfarn

C4a r NT

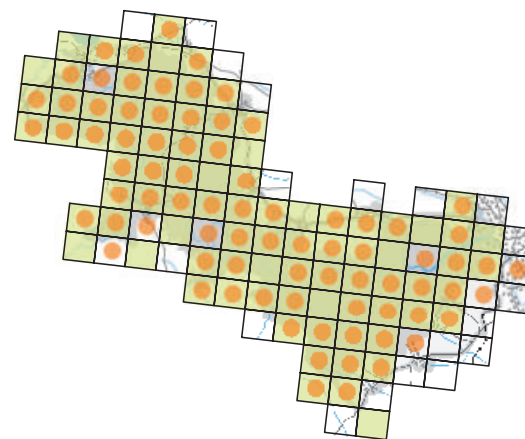

Populus alba
topol bílý
Silber-Pappel

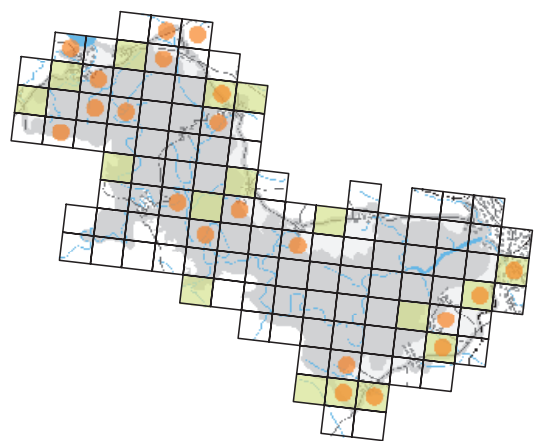
Populus nigra
topol černý
Schwarz-Pappel

C1 3 DD

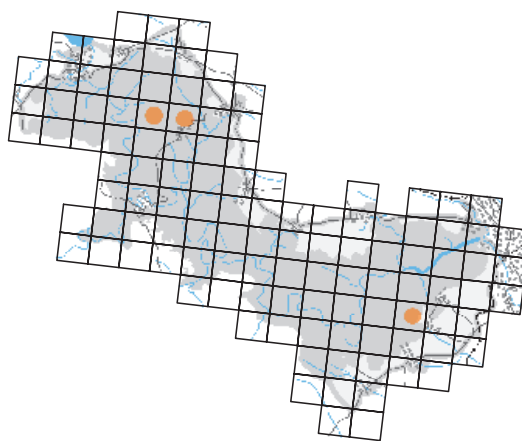
Populus tremula
topol osika
Zitter-Pappel

VERBREITUNGSKARTEN

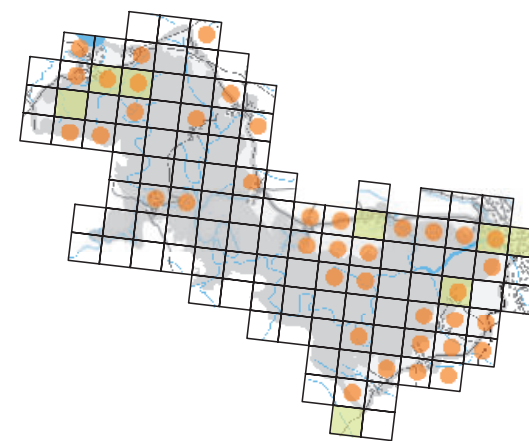

neo inv

Populus x canadensis
topol kanadský
Euro-amerikanische Hybrid-Pappel

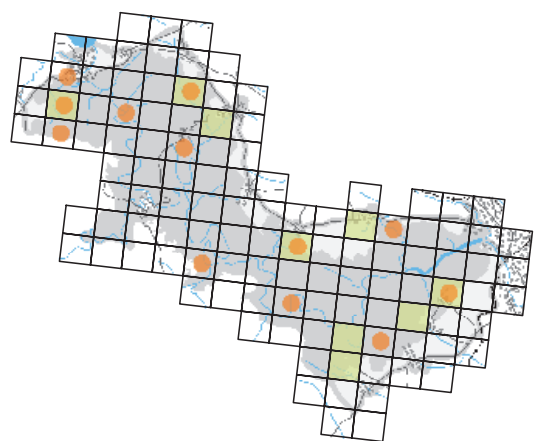

Populus x canescens
topol šedý
Grau-Pappel

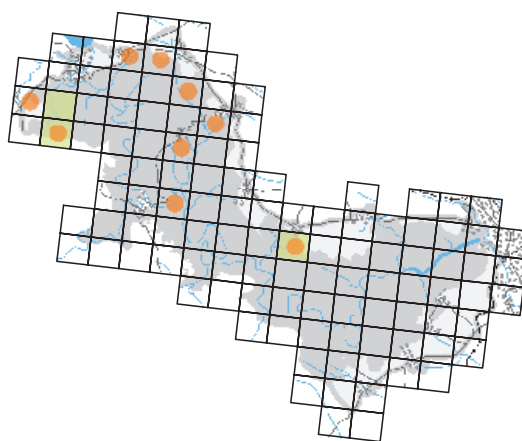

arch inv

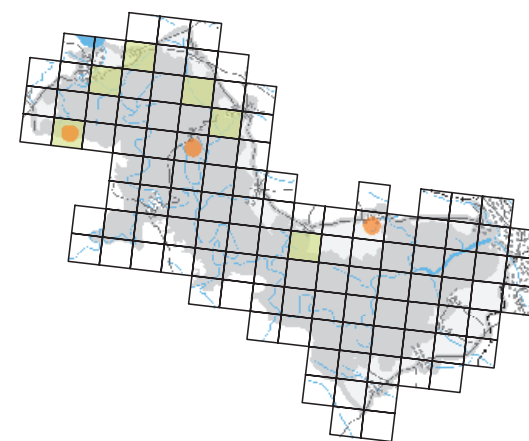
Portulaca oleracea
šrucha zelná
Gemüse-Portulak

Potamogeton crispus
rdest kadeřavý
Kraus-Laichkraut

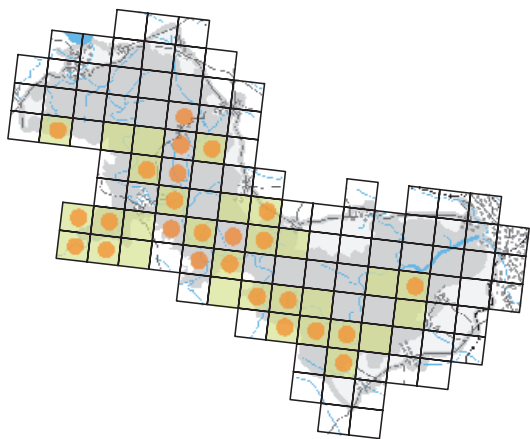

Potamogeton natans
rdest vzplývavý
Schwimm-Laichkraut

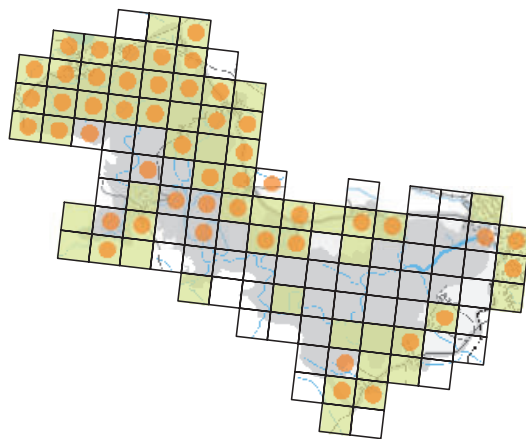
Potamogeton pusillus
rdest maličký
Gewöhnliches Zwerg-Laichkraut

MAPY ROZŠÍŘENÍ

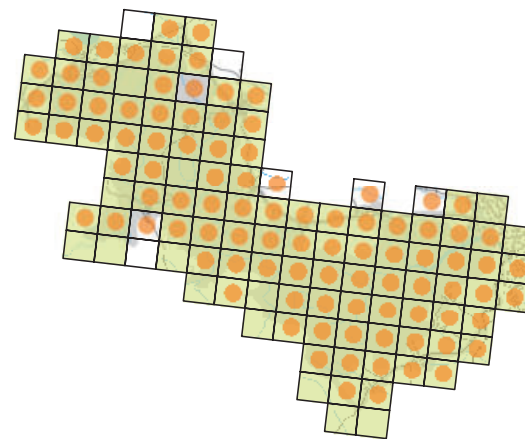

C3 3 VU

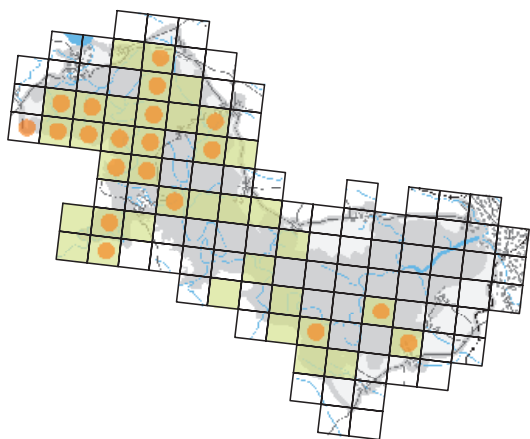
Potentilla alba
mochna bílá
Weiß-Fingerkraut

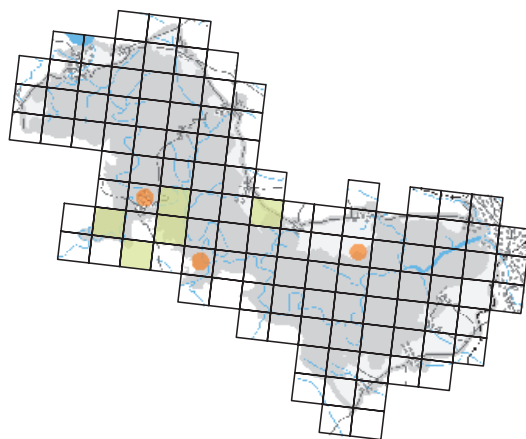
Potentilla anserina
mochna husí
Gänse-Fingerkraut

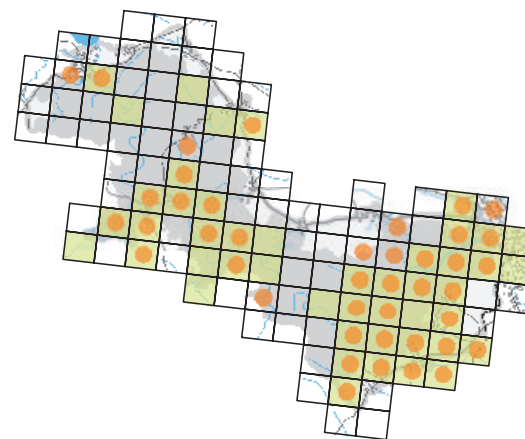
Potentilla argentea
mochna stříbrná
Silber-Fingerkraut

Potentilla erecta
mochna nátržník
Blutwurz

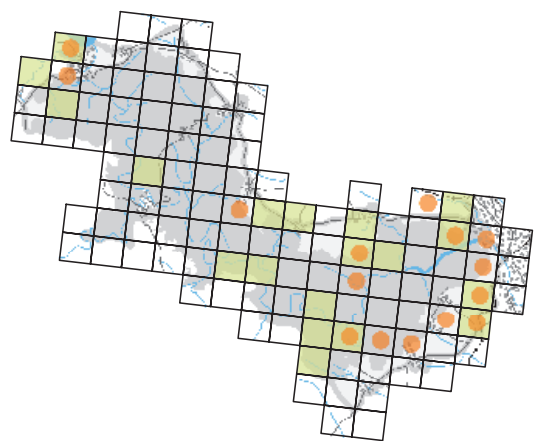

Potentilla heptaphylla
mochna sedmilistá
Siebenblatt-Fingerkraut

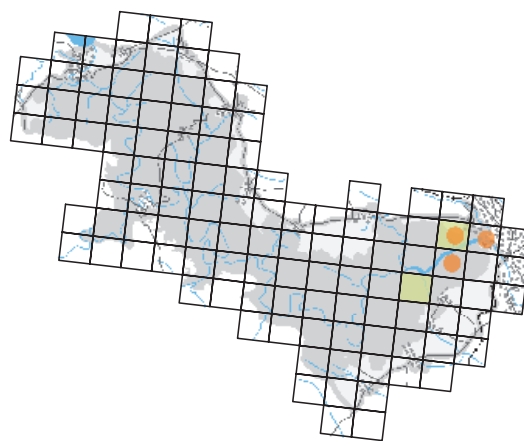
C4a NT

Potentilla incana
mochna písečná
Sand-Frühlings-Fingerkraut

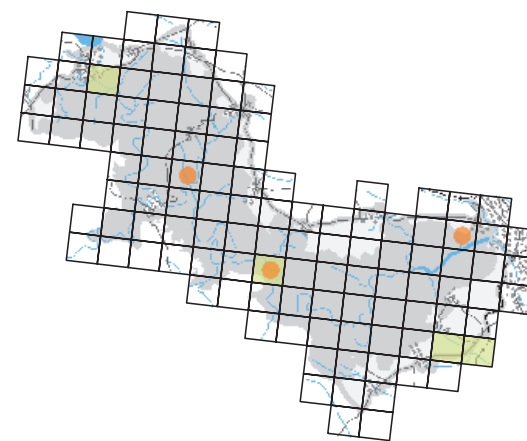
3

Potentilla inclinata
mochna šedavá
Grau-Fingerkraut

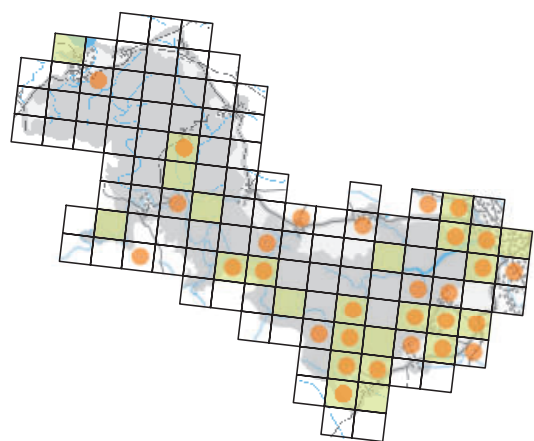
3

Potentilla norvegica
mochna norská
Norwegen-Fingerkraut

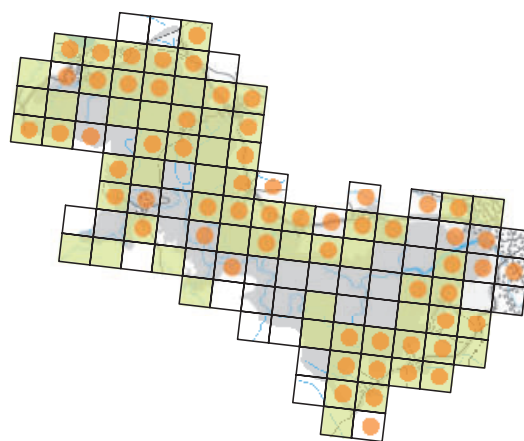
C4a

Potentilla puberula
mochna nitkovitá
Flaum-Frühlings-Fingerkraut

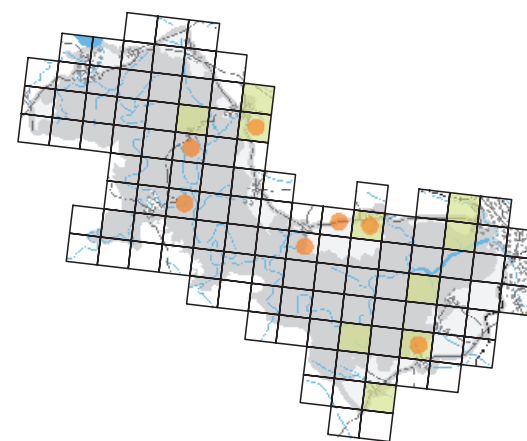

C4a

Potentilla recta
mochna přímá
Hoch-Fingerkraut

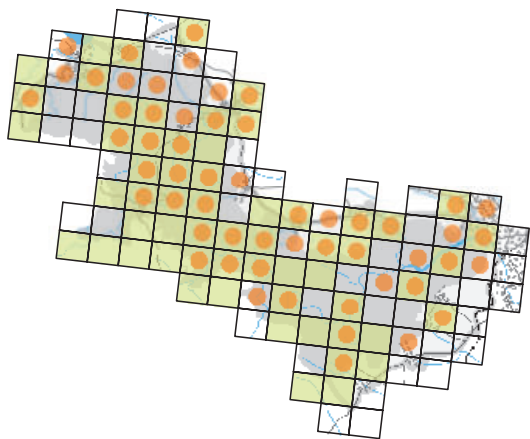

Potentilla reptans
mochna plazivá
Kriech-Fingerkraut

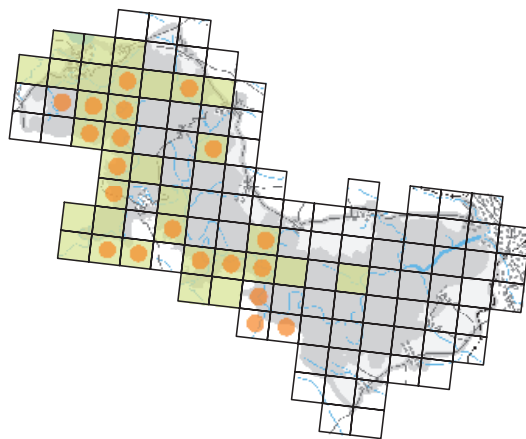
Potentilla supina subsp. supina
mochna poléhavá pravá
Niedrig-Fingerkraut

MAPY ROZŠÍŘENÍ

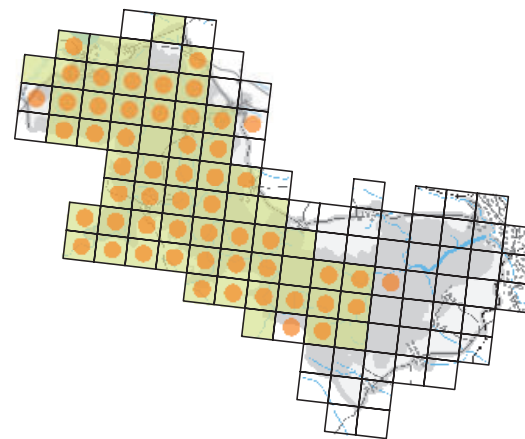

3

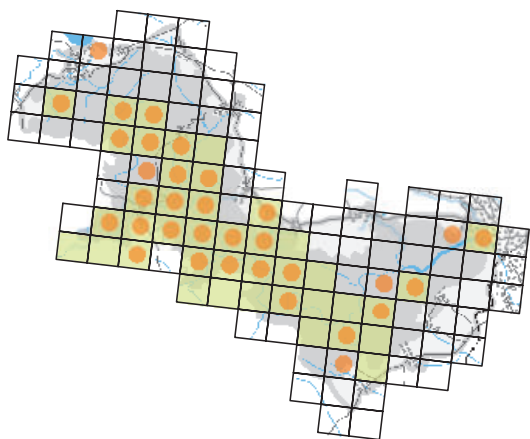
Potentilla verna
 mochna jarní
 Eigentliches Frühlings-Fingerkraut

Prenanthes purpurea
 věsenka nachová
 Hasenlattich

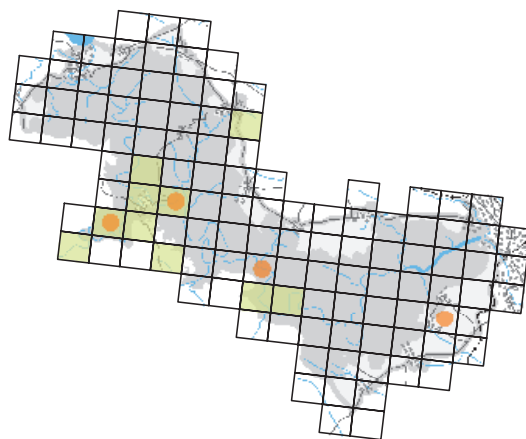

Primula elatior
 prvosenka vyšší
 Gewöhnliche Wald-Primel

C4a

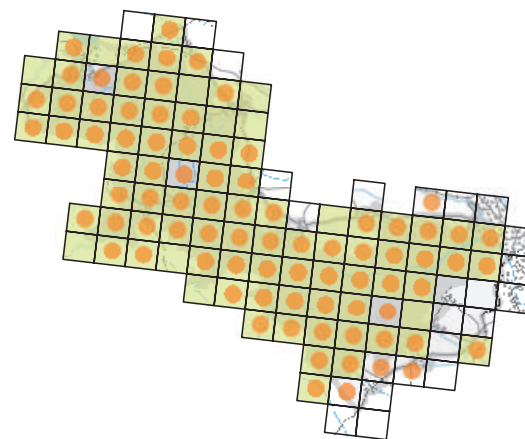
Primula veris
 prvosenka jarní
 Arznei-Primel

C3

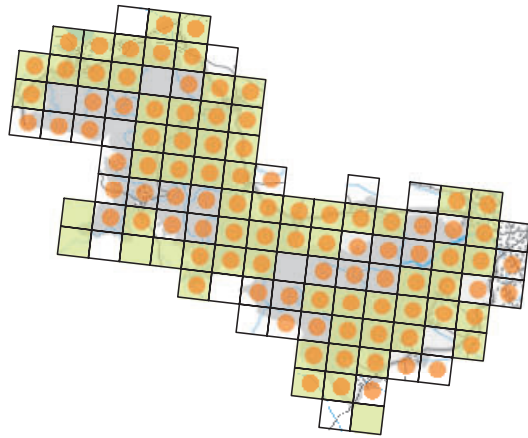
NT

Prunella grandiflora
 černohlávek velkokvětý
 Groß-Brunelle

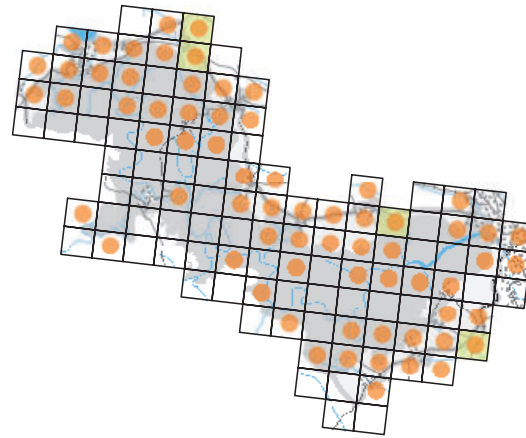

Prunella vulgaris
 černohlávek obecný
 Klein-Brunelle

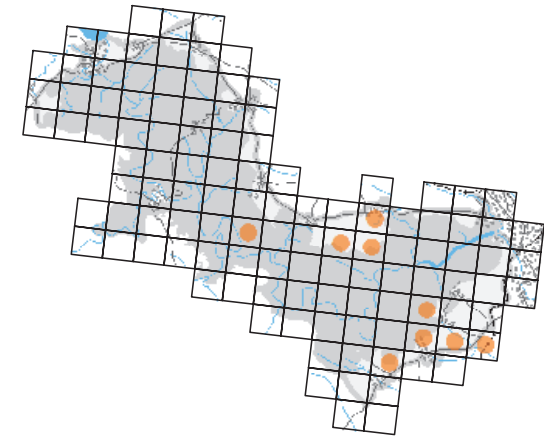
VERBREITUNGSKARTEN

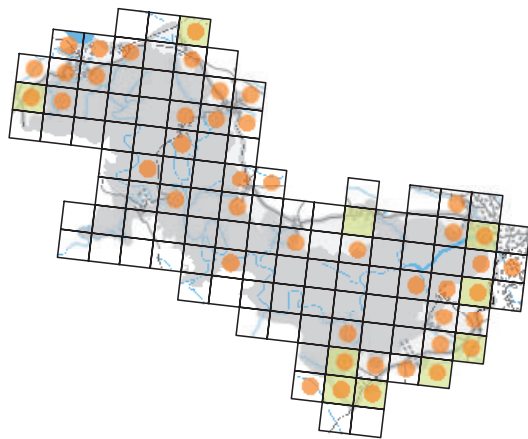
Prunus avium
třešeň ptačí
Süß-Kirsche

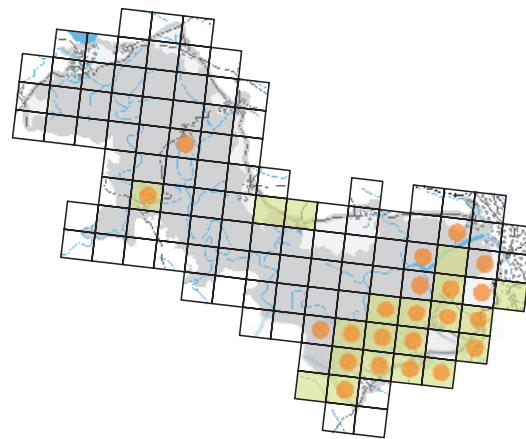
Prunus cerasifera
slivoň myrobalán
Kirschkpflaume

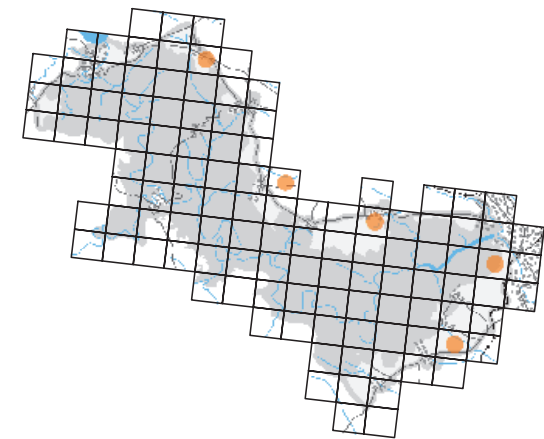
Prunus cerasus
třešeň višň
Kultur-Weichsel

Prunus domestica
slivoň švestka
Pflaume

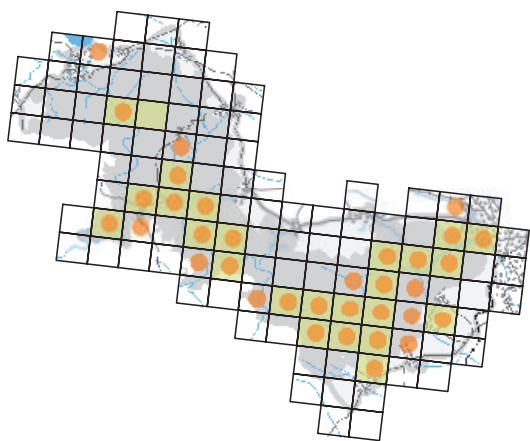

Prunus fruticosa
třešeň křovitá
Zwerg-Weichsel

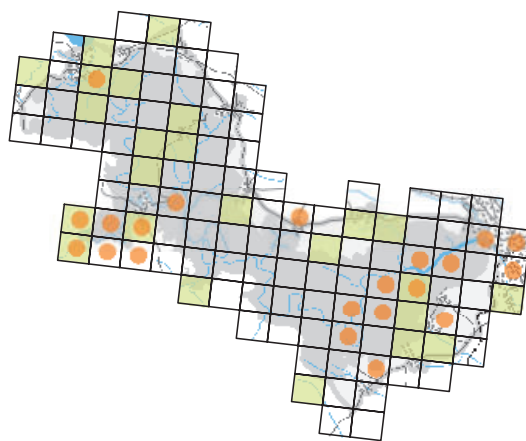
Prunus insititia
slivoň obecná
Kriecher

MAPY ROZŠÍŘENÍ

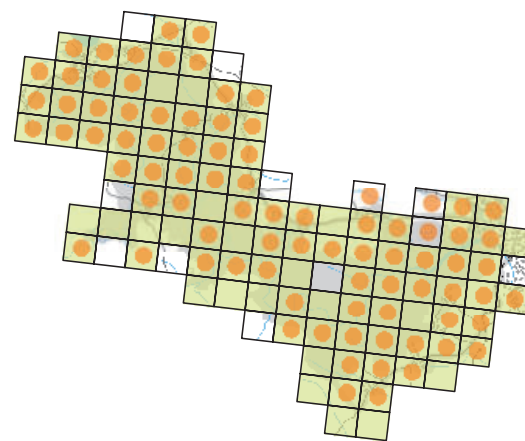

C3 NT

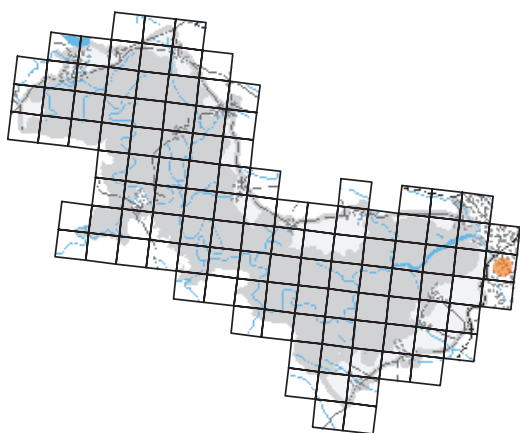
Prunus mahaleb
mahalebka obecná
Steinweichsel

Prunus padus
střemcha obecná
Echt-Traubenkirsche

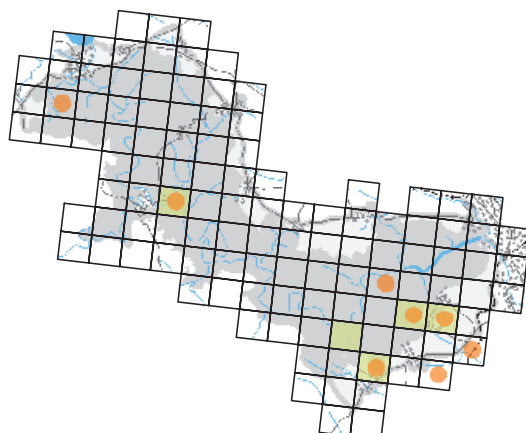

Prunus spinosa
trnka obecná
Schlehdorn

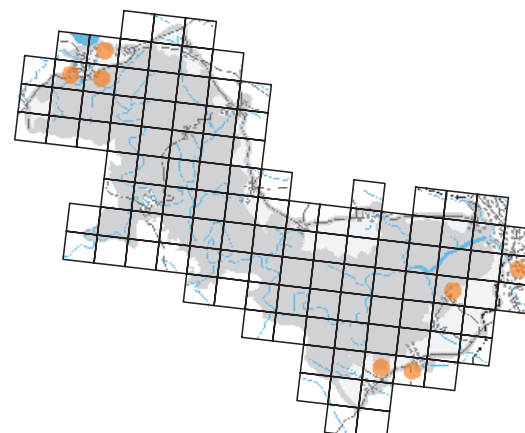
§1 § C1 2 EN

Prunus tenella
mandloň nízká
Zwerg-Mandel

3 arch nat

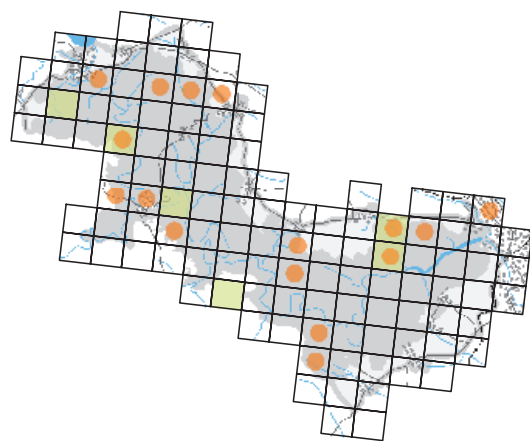
Prunus xeminens

neo nat

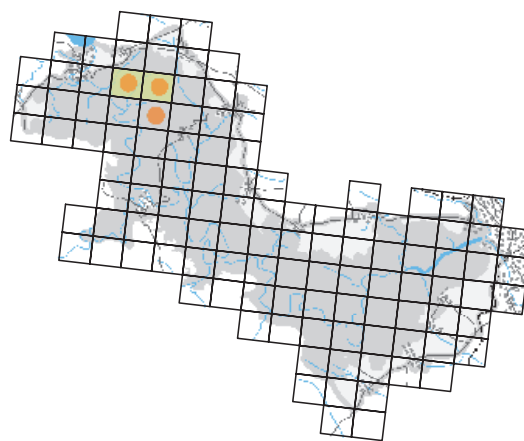
Psephellus dealbatus
chrpínek bělavý
Zweifarbige Flockenblume

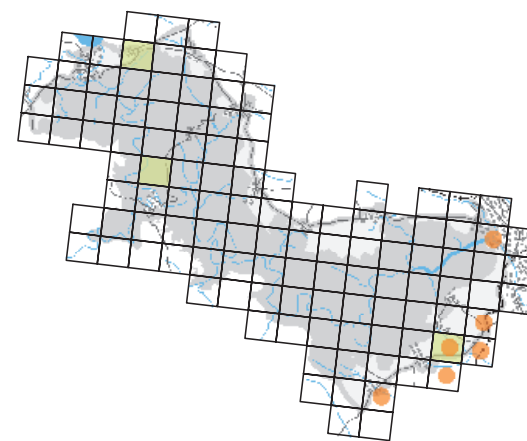

neo nat

Pseudotsuga menziesii
douglastka tisolistá
Küsten-Douglasie

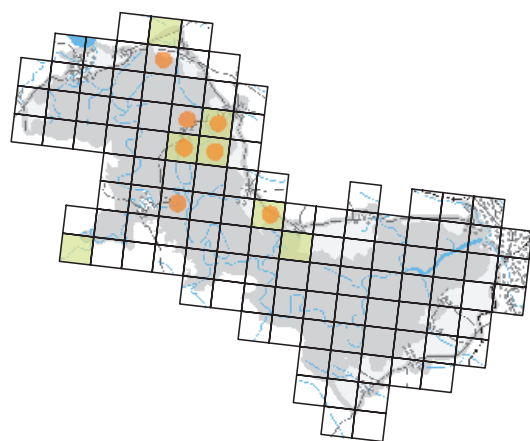

Pteridium aquilinum
hasivka orličí
Adlerfarn

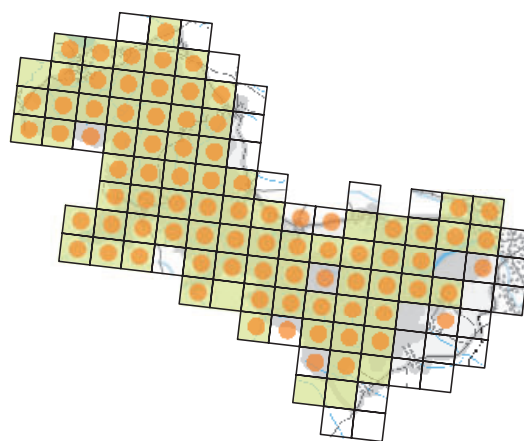
C1 CR

Puccinellia distans
zblochanec oddálený
Ruderal-Salzschwaden

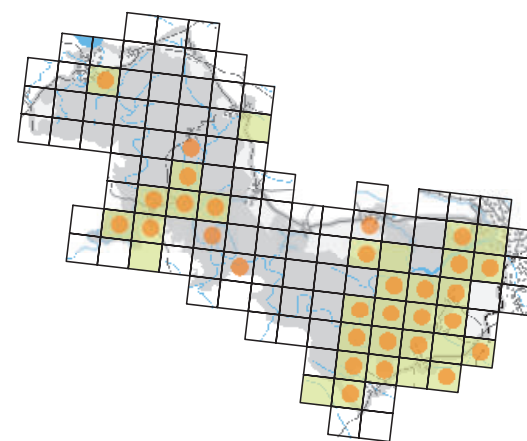

C3 r NT

Pulmonaria mollis
plicník měkký
Weichhaar-Lungenkraut

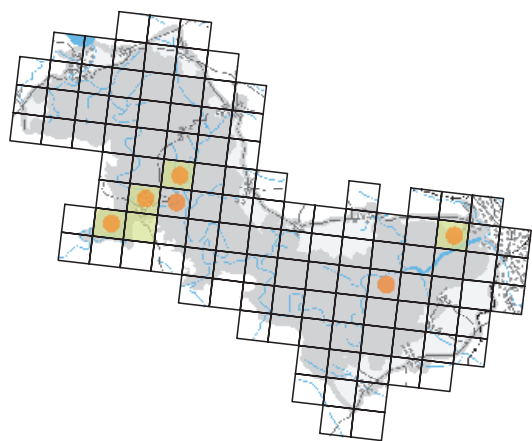
***Pulmonaria officinalis* agg.**

S2 S C2 3 VU

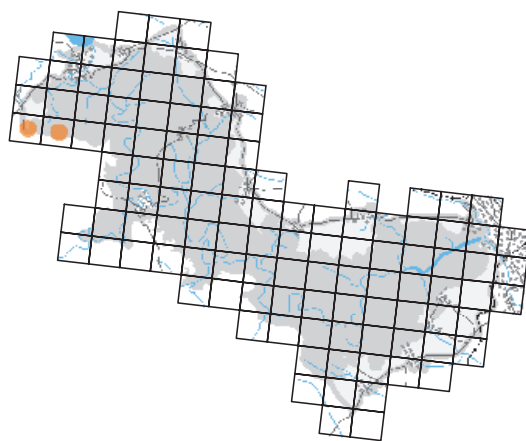
Pulsatilla grandis
koniklec velkokvětý
Groß-Küchenschelle

MAPY ROZŠÍŘENÍ

§2 § C2 3 VU

Pulsatilla pratensis* subsp. *bohémica
 koniklec luční český
 Schwarz-Küchenschelle

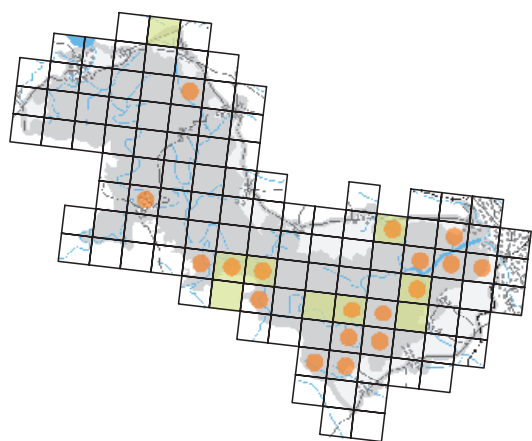

C3 NT

Pyrola minor
 hruštička menší
 Klein-Wintergrün

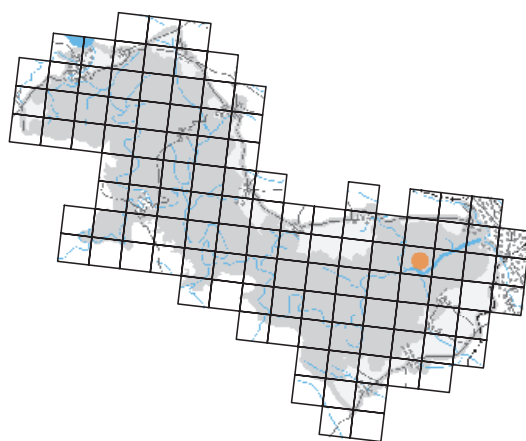

Pyrus communis*, *P. pyraeaster

C2 DD

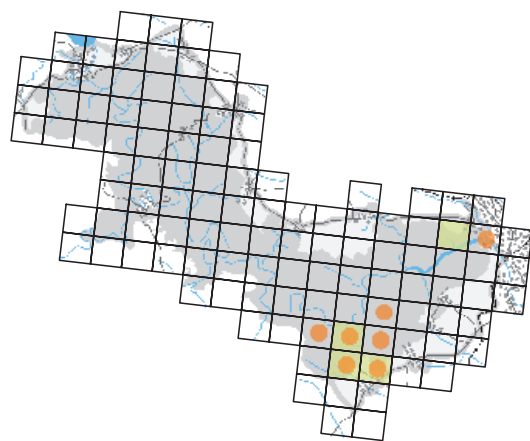
Quercus cerris
 dub cer
 Zerr-Eiche

Quercus frainetto
 dub balkánský
 Ungarische Eiche

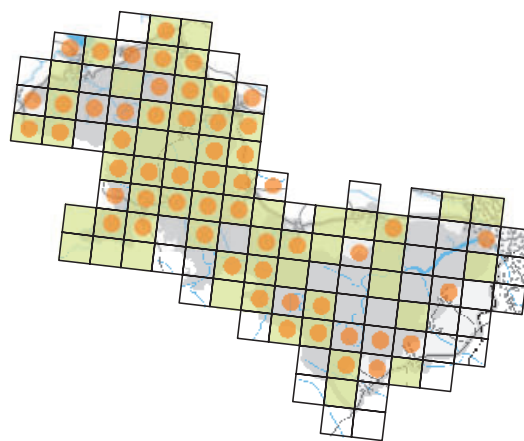

Quercus petraea
 dub zimní
 Trauben-Eiche

§3 C3 NT

Quercus pubescens
dub pýřitý
Flaum-Eiche

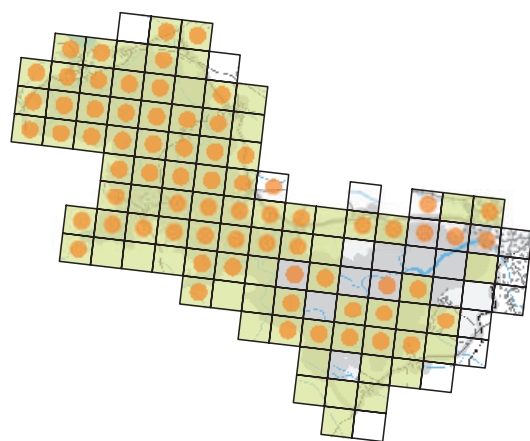

Quercus robur
dub letní
Stiel-Eiche

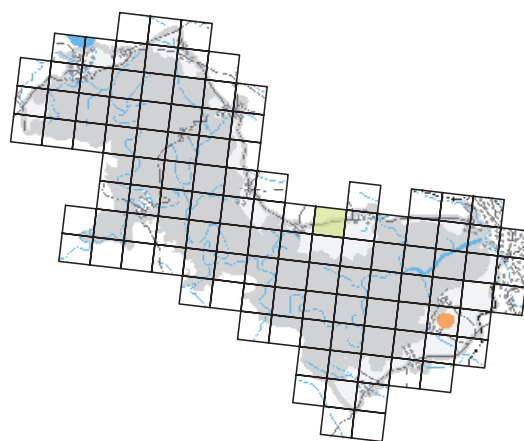

neo inv

Quercus rubra
dub červený
Rot-Eiche

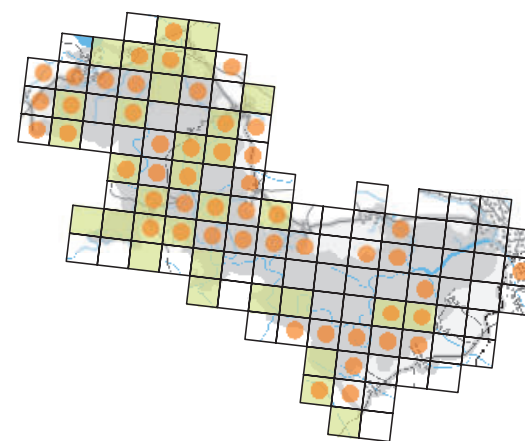

Ranunculus acris subsp. acris
pryskyřník prudký pravý
Gewöhnlicher Scharf-Hahnenfuß

C2 3 EN arch nat

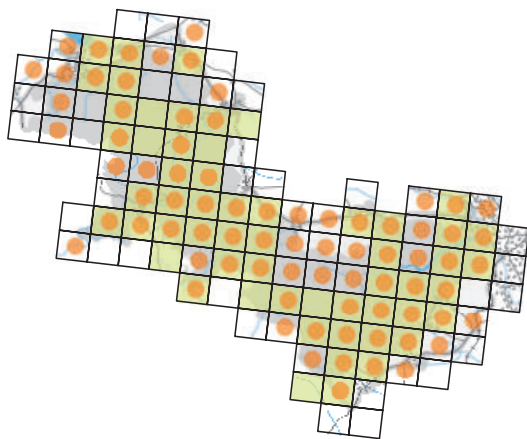
Ranunculus arvensis
pryskyřník rolní
Acker-Hahnenfuß

3

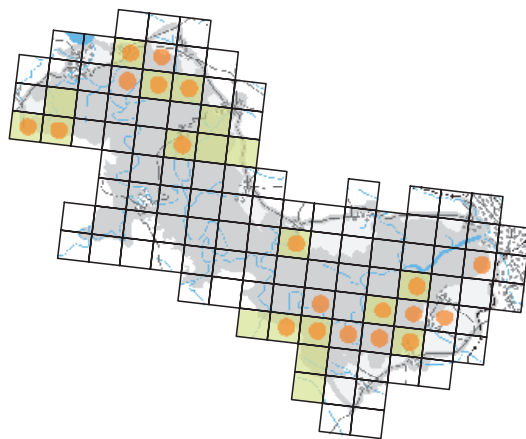
Ranunculus auricomus agg.

MAPY ROZŠÍŘENÍ

r

Ranunculus bulbosus
pryskyřník hlíznatý
Knollen-Hahnenfuß

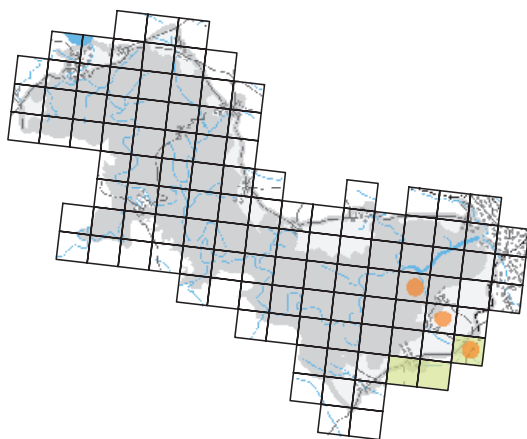

Ranunculus flammula
pryskyřník plamének
Brenn-Hahnenfuß

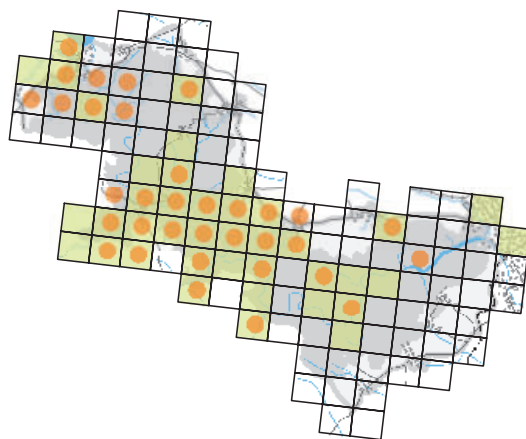
C4a 3

Ranunculus fluitans
lakušník (pryskyřník) vzplývavý
Flut-Wasserhahnenfuß

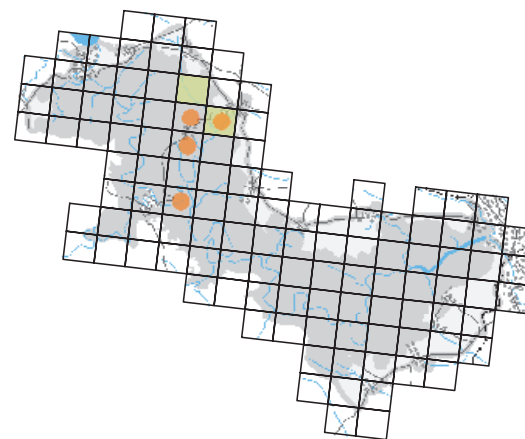

S2 C2 3 VU

Ranunculus illyricus
pryskyřník illyrský
Illyrisch-Hahnenfuß

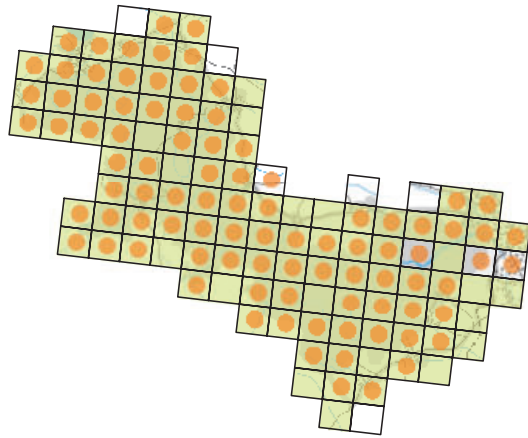
Ranunculus lanuginosus
pryskyřník kosmatý
Woll-Hahnenfuß

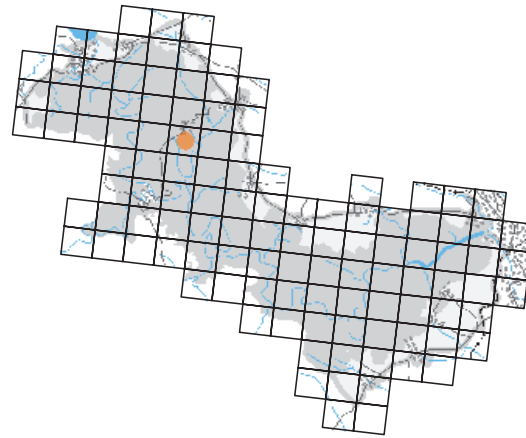
S 2

Ranunculus peltatus
lakušník (pryskyřník) štítnatý
Schild-Wasserhahnenfuß

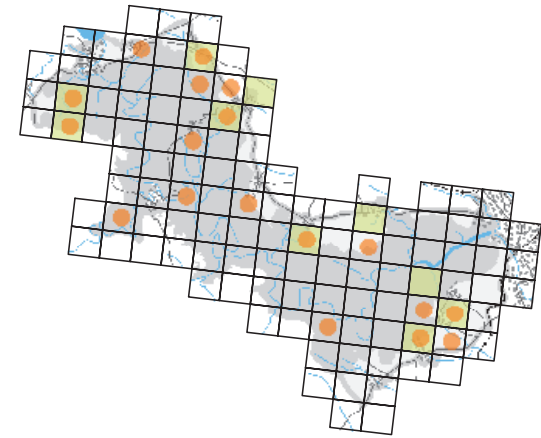
VERBREITUNGSKARTEN

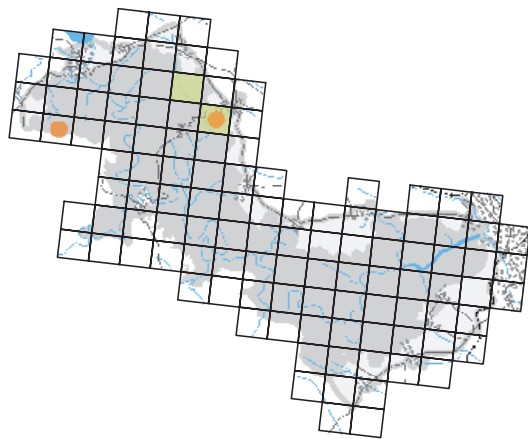
Ranunculus repens
priskyřník plazivý
Kriech-Hahnenfuß

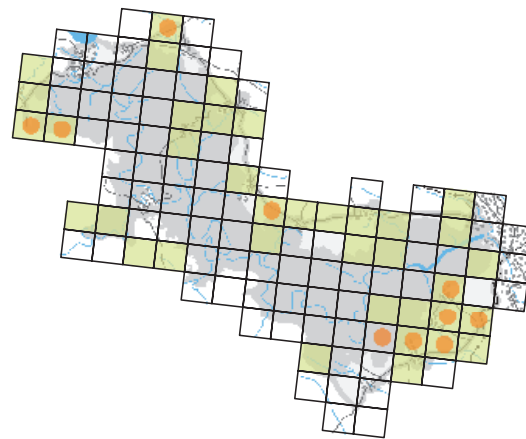
Ranunculus rionii
priskyřník Rionův
Zart-Wasserhahnenfuß

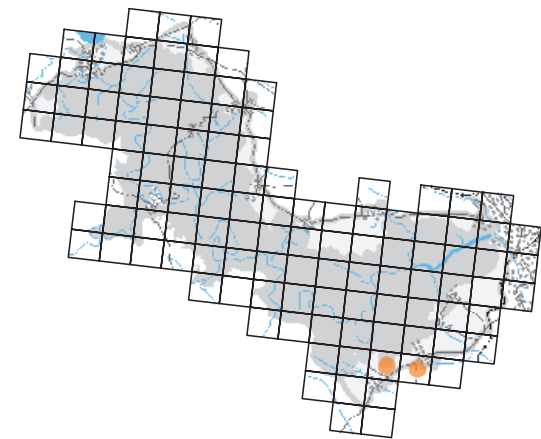
Ranunculus sceleratus
priskyřník lýtý
Unheil-Hahnenfuß

Ranunculus trichophyllus
lakušník (priskyřník) nitolistý
Gewöhnlicher Haarblatt-Wasserhahnenfuß

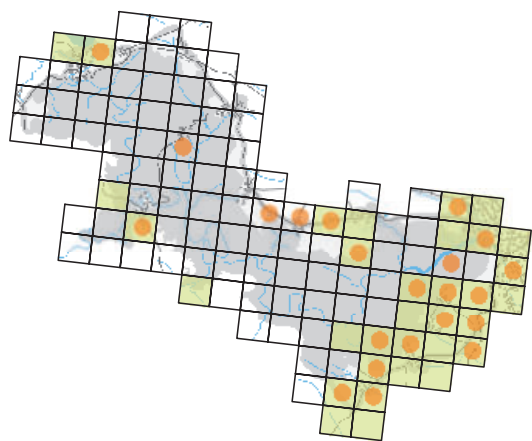

Raphanus raphanistrum
ředkev ohnice
Acker-Rettich

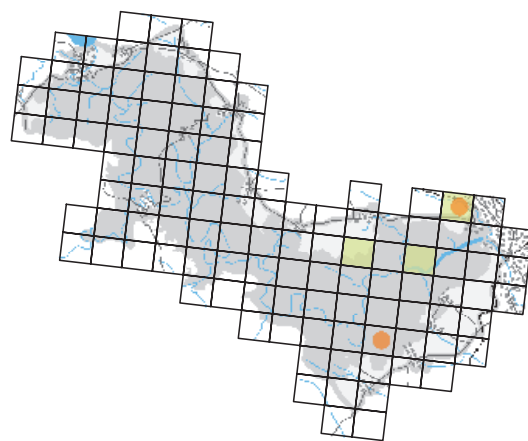
Raphanus sativus
ředkev setá
Garten-Rettich

MAPY ROZŠÍŘENÍ

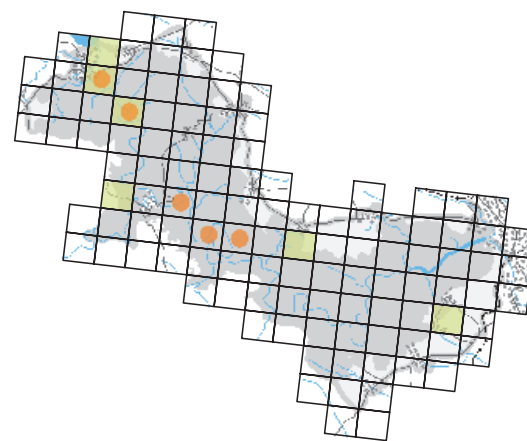
arch nat

Reseda lutea
rýt žlutý
Ruderal-Resede

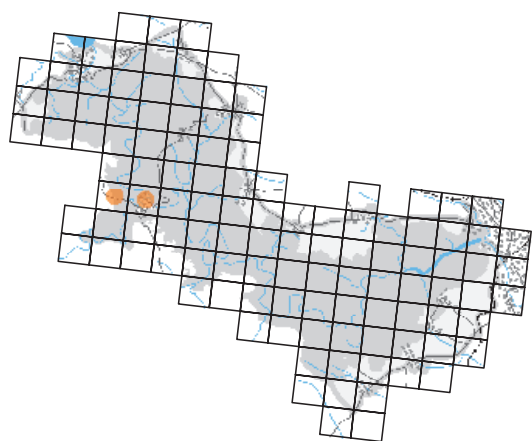
C3 VU arch nat

Reseda luteola
rýt barvířský
Färber-Resede

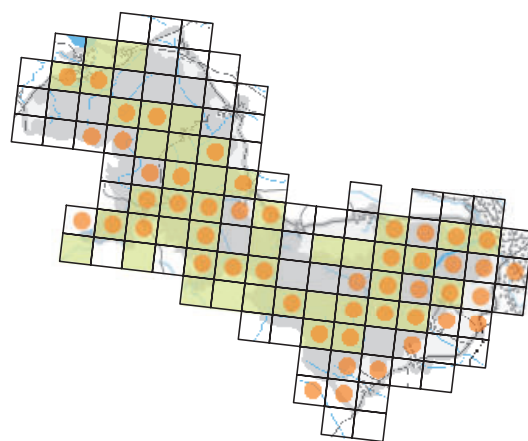
neo inv

Reynoutria japonica
křídlatka japonská
Japan-Flügelknöterich

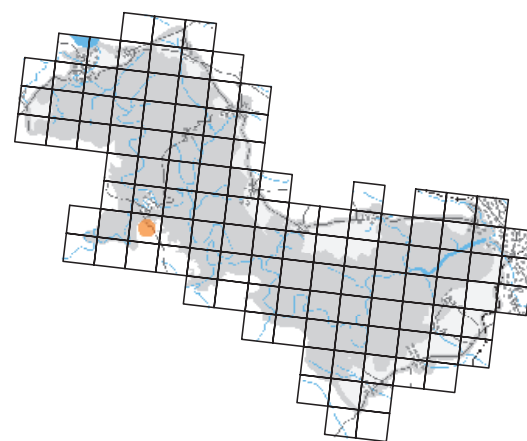

neo inv

Reynoutria xbohemica
křídlatka česká
Bastard-Flügelknöterich

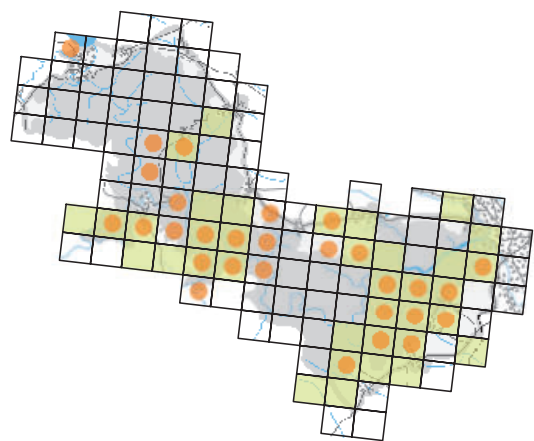

Rhamnus cathartica
řeštlák počistivý
Gewöhnlich-Kreuzdorn

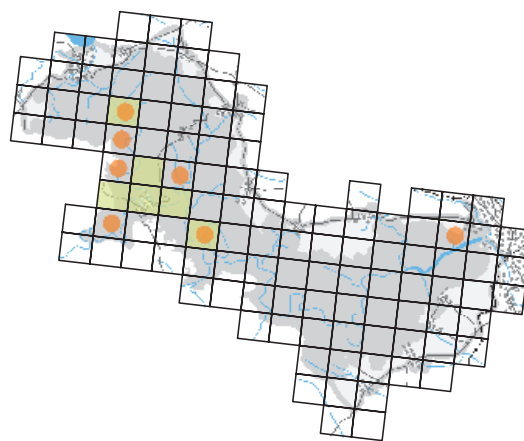

Rhamnus saxatilis
řeštlák skalní
Felsen-Kreuzdorn

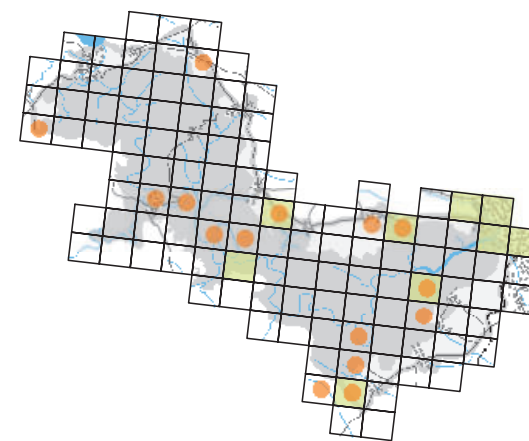
VERBREITUNGSKARTEN

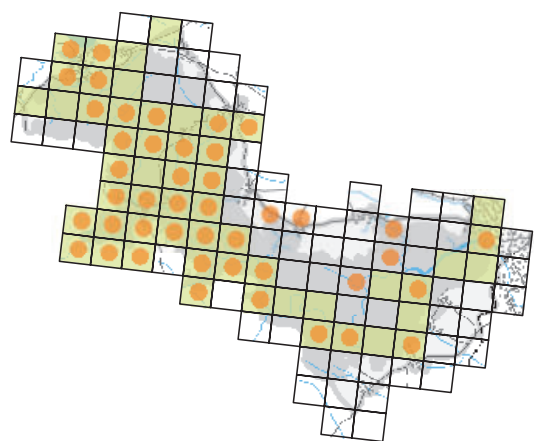
Rhinanthus minor
kokrhel menší
Klein-Klappertopf

Ribes alpinum
rybíz alpský
Alpen-Ribisel

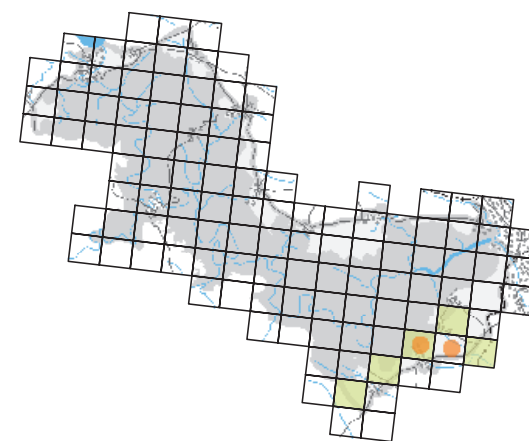
Ribes rubrum
rybíz červený
Rot-Ribisel

Ribes uva-crispa
srstka angrešt
Stachelbeere

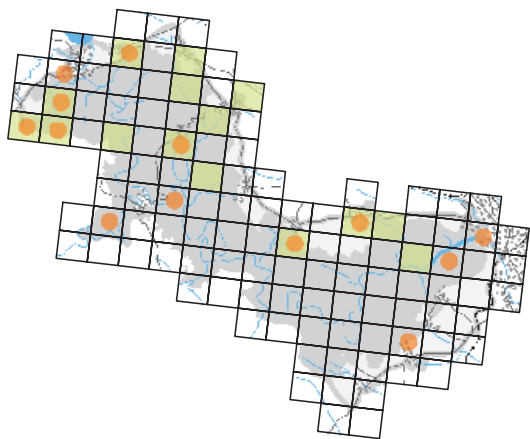

Robinia pseudoacacia
trnovník akát
Gewöhnlich-Robinie

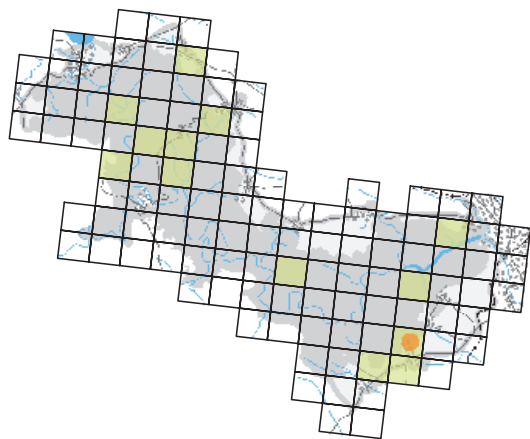

Rorippa austriaca
rukev rakouská
Österreich-Sumpfkresse

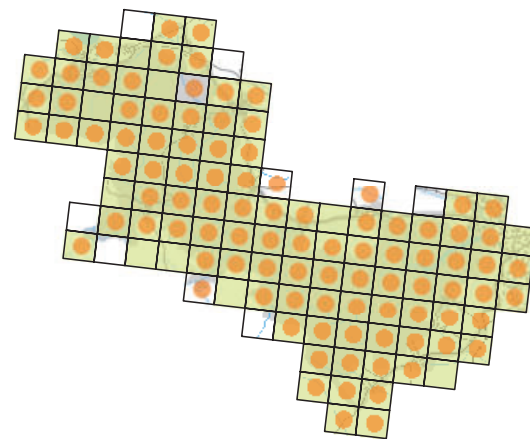
MAPY ROZŠÍŘENÍ

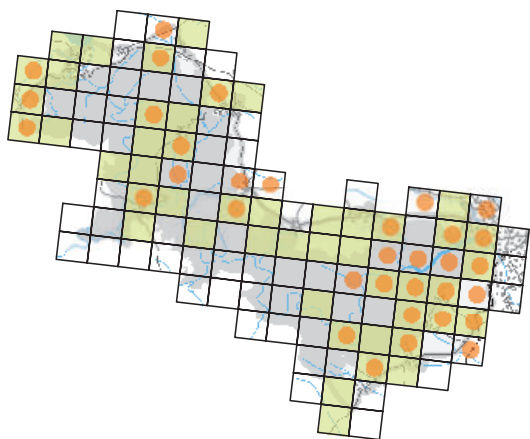
Rorippa palustris
rukev bažinná
Gewöhnlich-Sumpfkresse

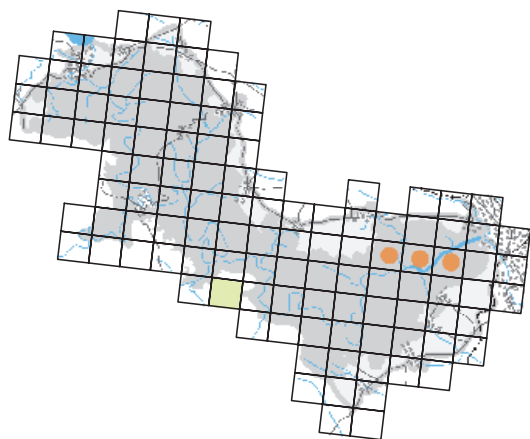
Rorippa sylvestris
rukev lesní
Wild-Sumpfkresse

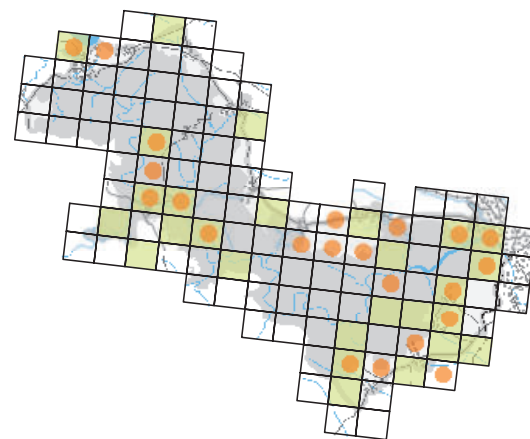
Rosa canina
růže šípková
Hunds-Rose

Rosa dumalis
růže podhorská
Vogesen-Rose

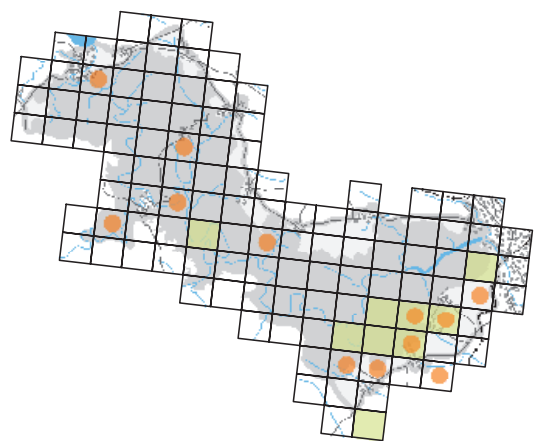

Rosa elliptica
růže oválnolistá
Keilblatt-Rose

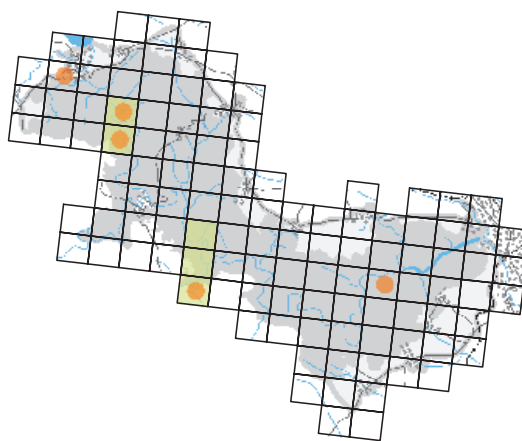
Rosa gallica
růže galská
Essig-Rose

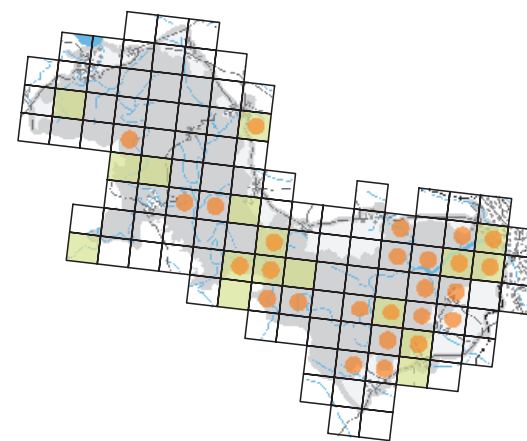
C3 2 VU

Rosa marginata
růže Jundzilova
Raublatt-Rose

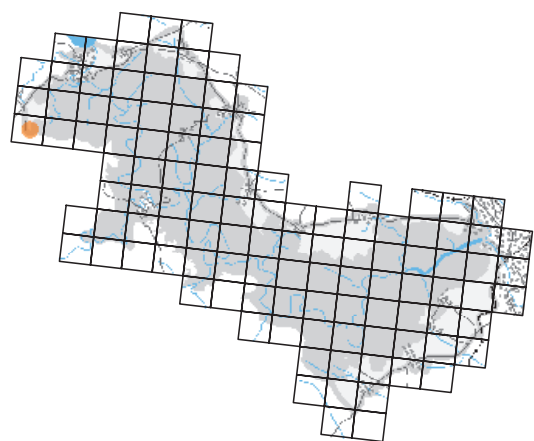

r

Rosa pendulina
růže převislá
Hängefrucht-Rose

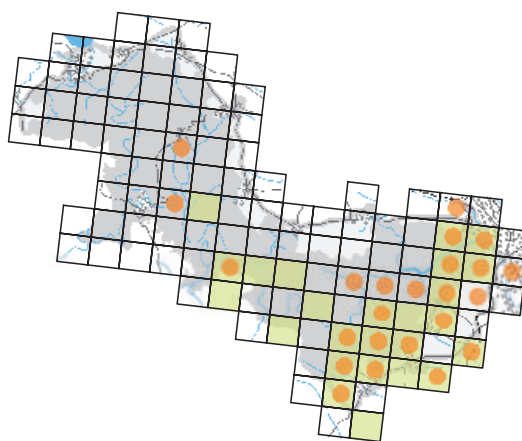

Rosa rubiginosa
růže vinná
Wein-Rose

C3 2 VU

Rosa sherardii
růže Sherardova
Samt-Rose

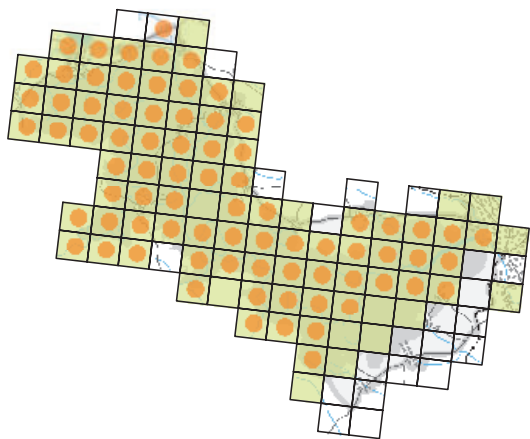
C2 3 VU

Rosa spinosissima
růže bedrníkoliská
Bibernell-Rose

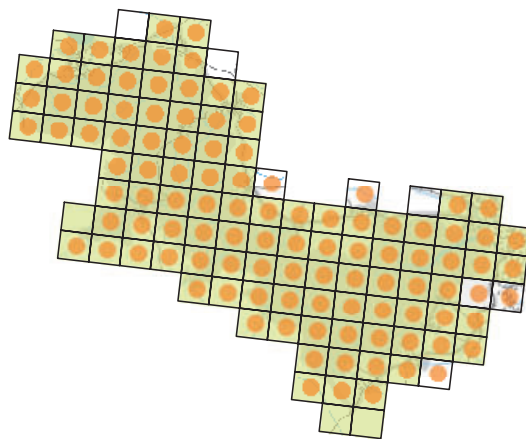

Rubus caesius
ostružiník ježiník
Auen-Brombeere

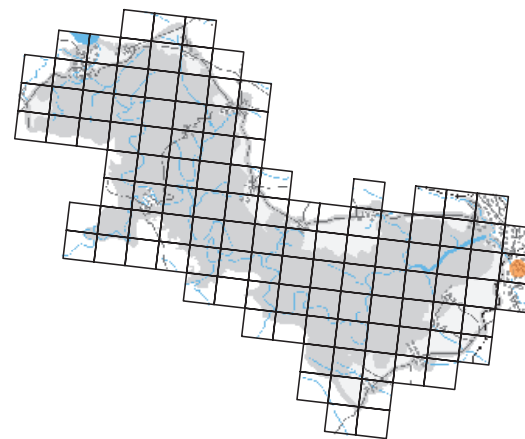
MAPY ROZŠÍŘENÍ

Rubus idaeus
ostružiník maliník
Echte Himbeere

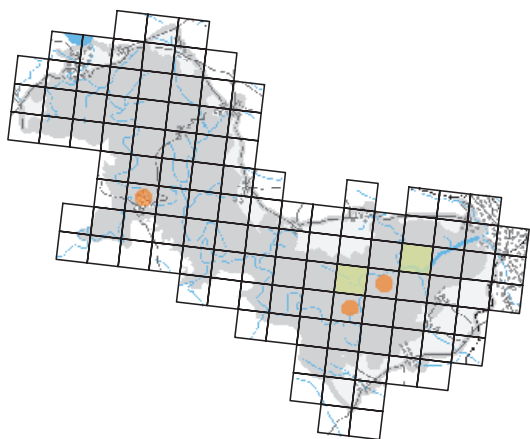

Rubus subg. Rubus
(excl. *R. cespitosus*)

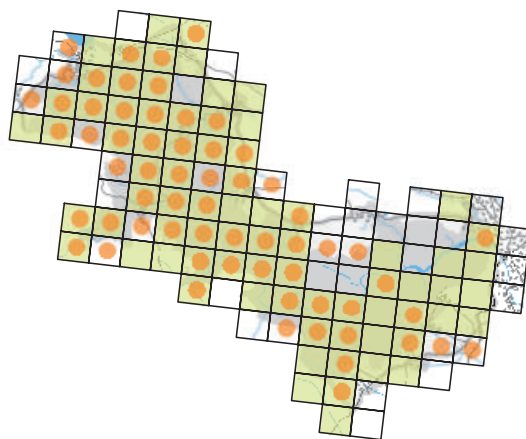
Rudbeckia hirta
třapatka srstnatá
Rau-Sonnenhut

neo inv

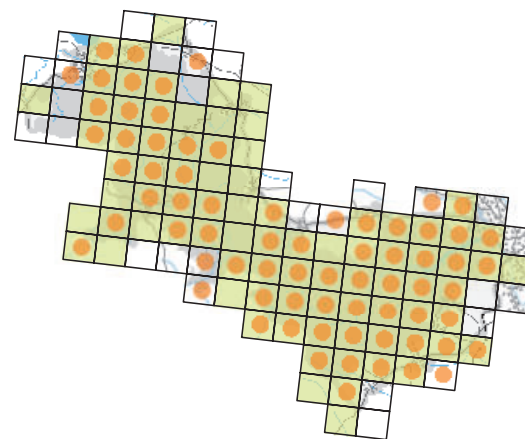

Rudbeckia laciniata
třapatka dřípátá
Schlitzblatt-Sonnenhut

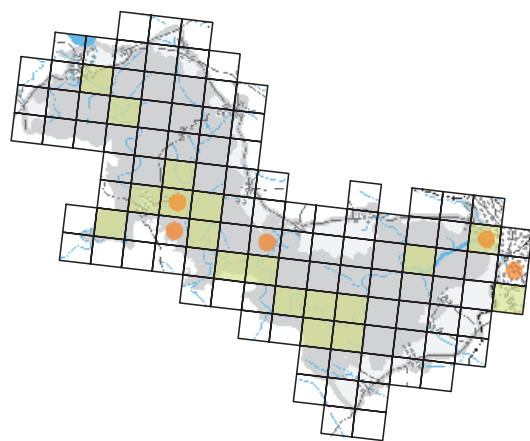
neo inv

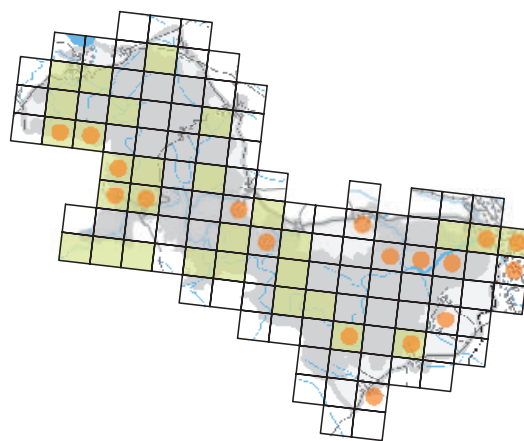
Rumex acetosa
šťovík kyselý
Wiesen-Sauerampfer

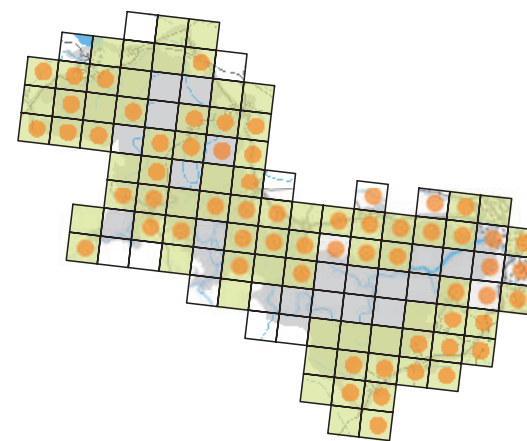
Rumex acetosella
rumex menší
Zwerg-Sauerampfer

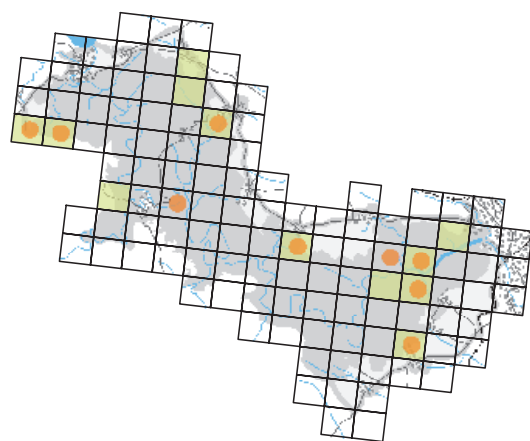
Rumex aquaticus
 šťovík vodní
 Wasser-Ampfer

Rumex conglomeratus
 šťovík klubkatý
 Knäuel-Ampfer

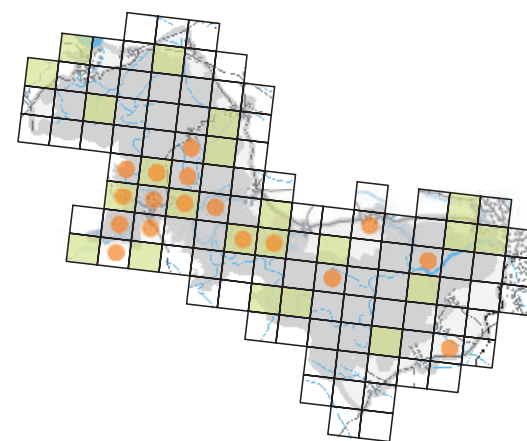
Rumex crispus
 šťovík kadeřavý
 Kraus-Ampfer

Rumex maritimus
 šťovík přímořský
 Strand-Ampfer

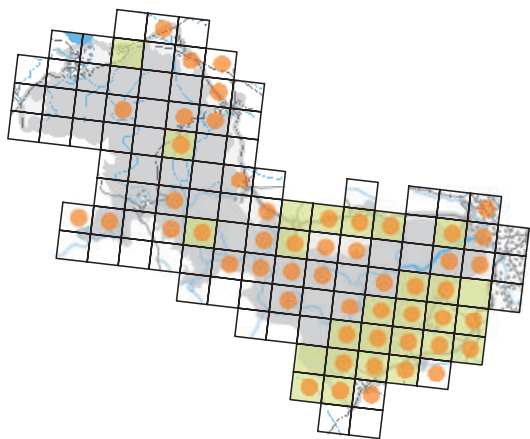

Rumex obtusifolius
 šťovík tupolistý
 Stumpfblatt-Ampfer

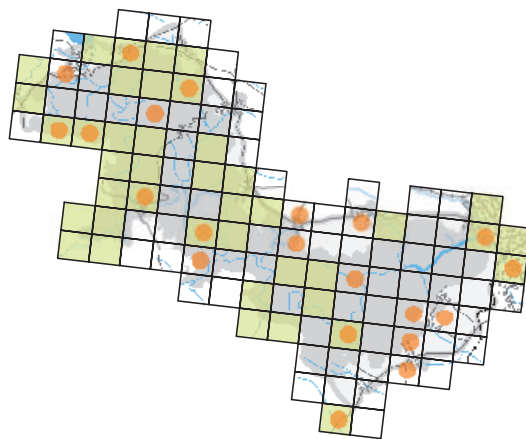
Rumex sanguineus
 šťovík krvavý
 Hain-Ampfer

MAPY ROZŠÍŘENÍ

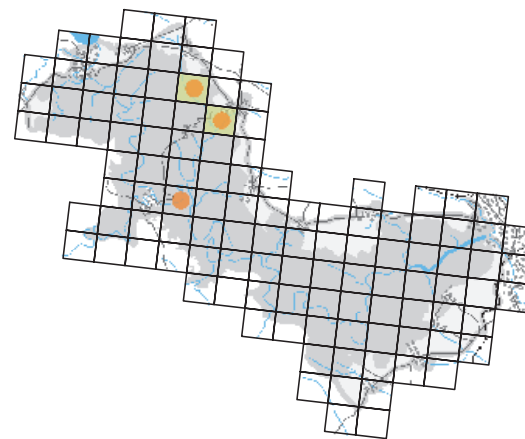

neo nat

Rumex thysiflorus
šťovík hustokvětý
Rispen-Sauerampfer

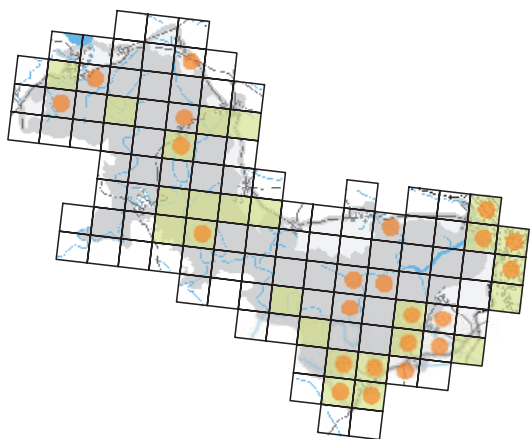

Sagina procumbens
úrazník položený
Liege-Mastkraut

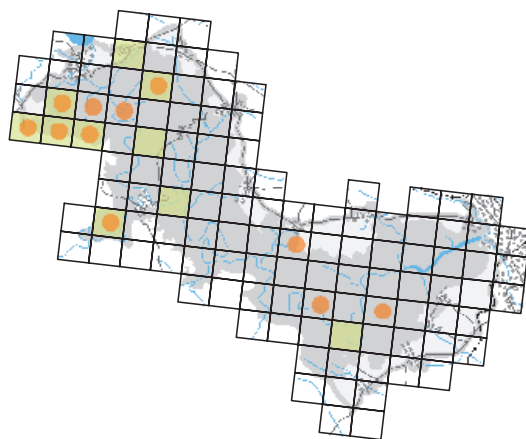

2

Sagittaria sagittifolia
šípka strelolistá
Gewöhnlich-Pfeilkraut

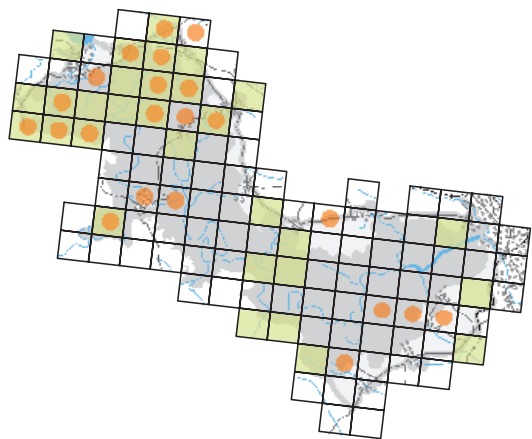
Salix alba
vrba bílá
Silber-Weide

Salix aurita
vrba ušatá
Ohr-Weide

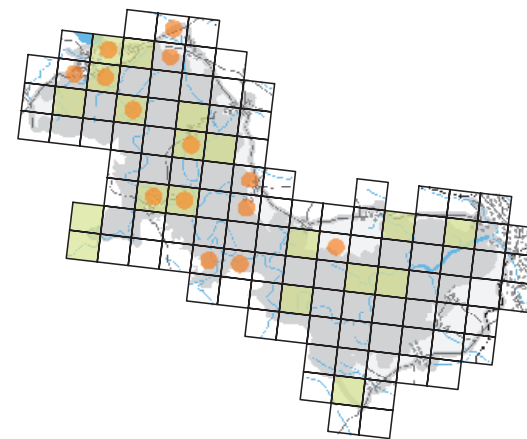
Salix caprea
vrba jíva
Sal-Weide

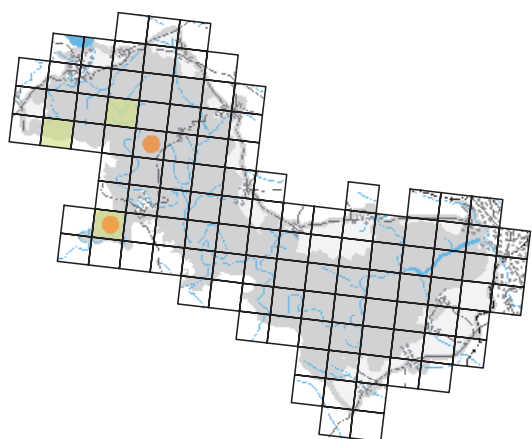
Salix cinerea
vrba popelavá
Asch-Weide

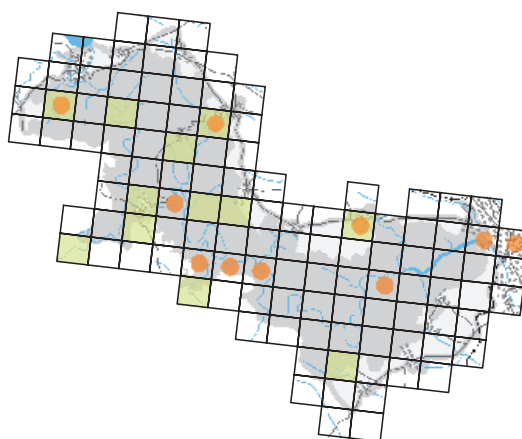
Salix euxina
vrba křehká
Bruch-Weide

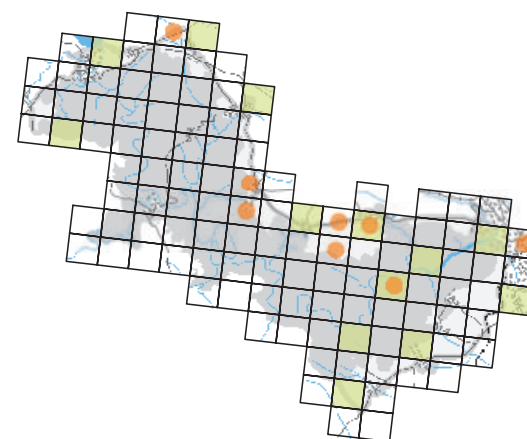
Salix purpurea
vrba nachová
Purpur-Weide

Salix rosmarinifolia
vrba rozmarýnolistá
Rosmarin-Kriech-Weide

Salix triandra
vrba trojmužná
Mandel-Weide

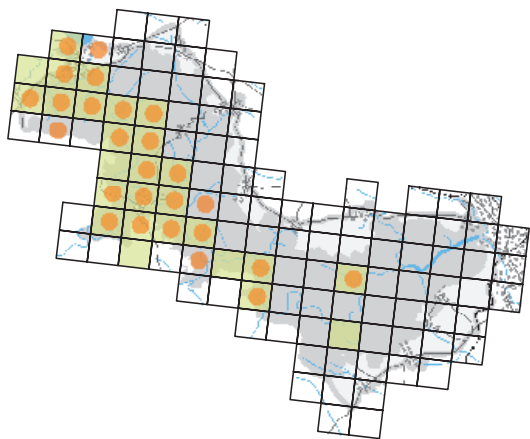

Salix viminalis
vrba košíkářská
Korb-Weide

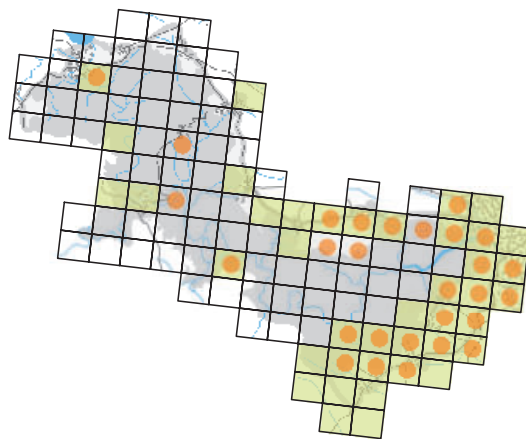
C3 3r! VU

3

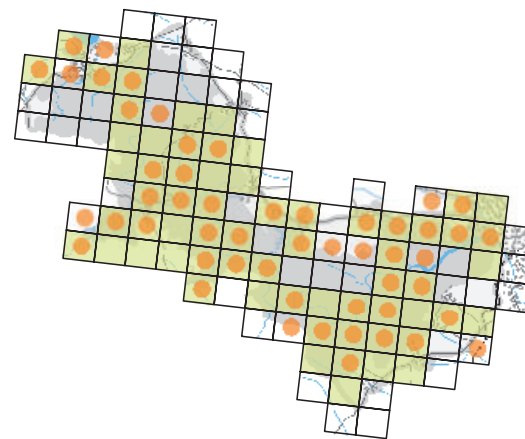
MAPY ROZŠÍŘENÍ

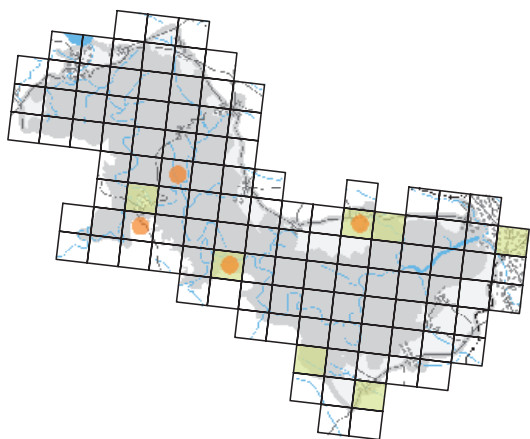
Salvia glutinosa
šalvěj lepkavá
Kleb-Salbei

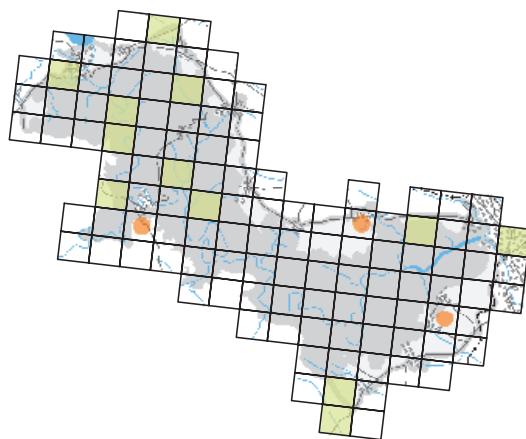
Salvia nemorosa
šalvěj hajní
Steppen-Salbei

Salvia pratensis
šalvěj luční
Wiesen-Salbei

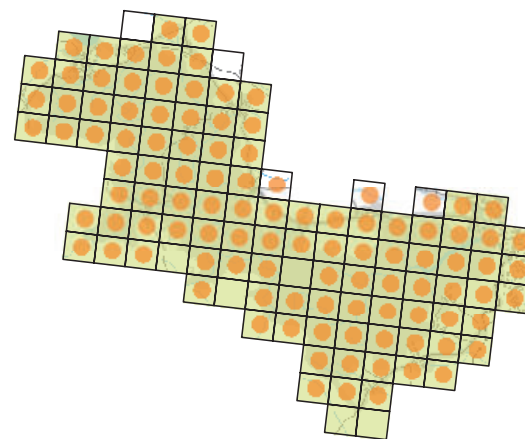

Salvia verticillata
šalvěj přeslenitá
Quirl-Salbei

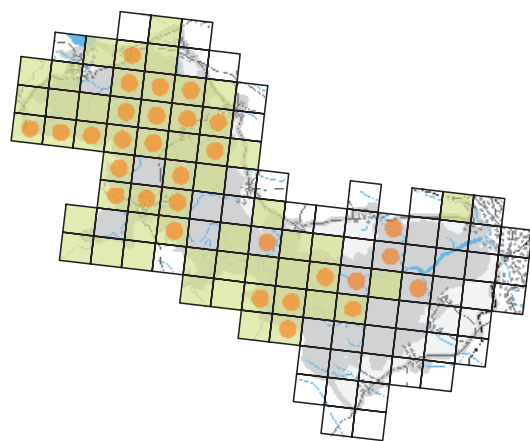

Sambucus ebulus
bez chebdí
Zwerg-Holunder

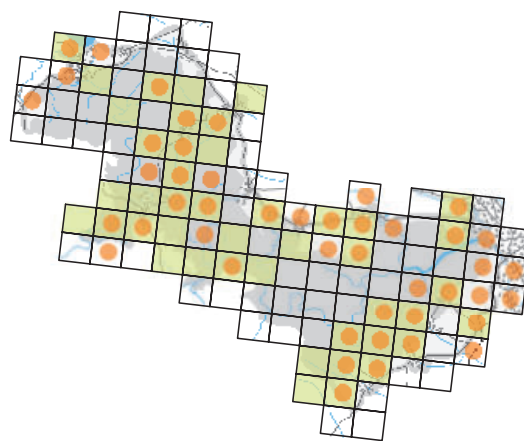
arch nat

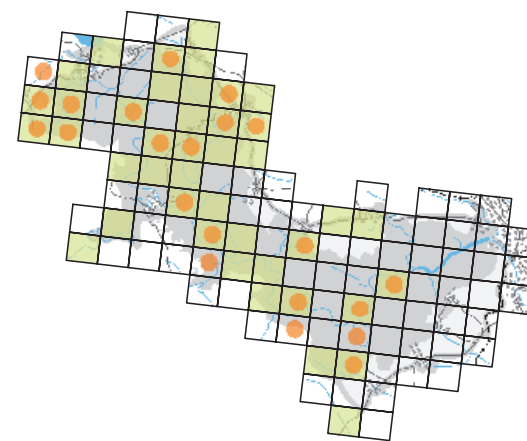
Sambucus nigra
bez černý
Schwarz-Holunder

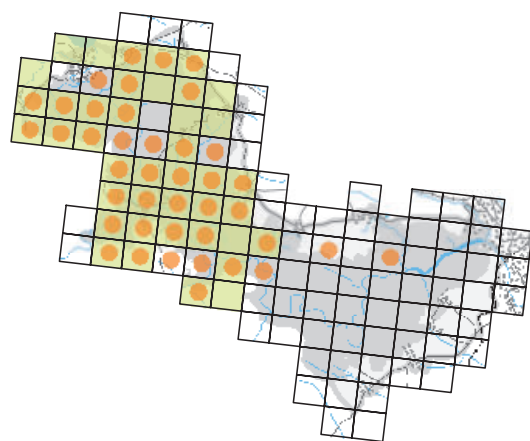
Sambucus racemosa
bez červený
Rot-Holunder

Sanguisorba minor subsp. minor
krvavec menší pravý
Gewöhnlicher Klein-Wiesenknoyf

Sanguisorba officinalis
krvavec toten
Groß-Wiesenknoyf

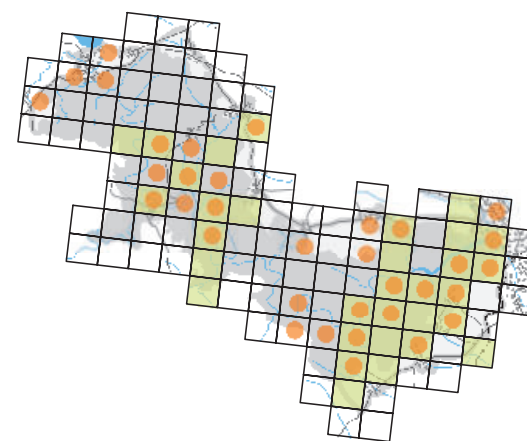

Sanicula europaea
žindava evropská
Sanikel

Saponaria officinalis
mydlice lékařská
Echt-Seifenkraut

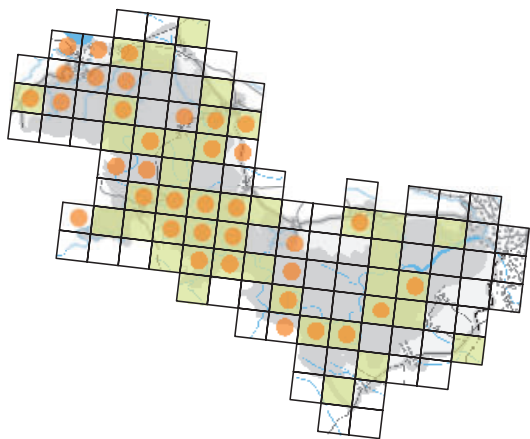
arch nat

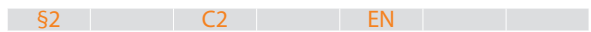
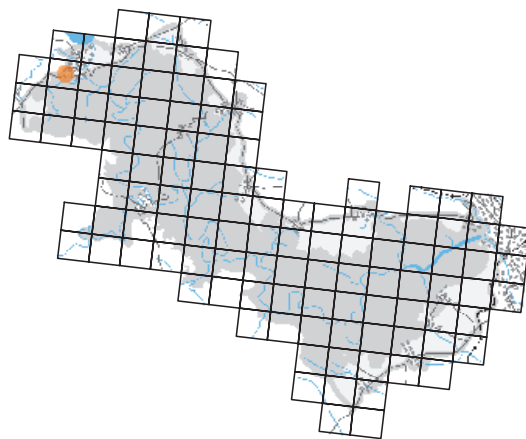
Saxifraga bulbifera
lomikámen cibulkatý
Zwiebel-Steinbrech

S3 C3 3 NT

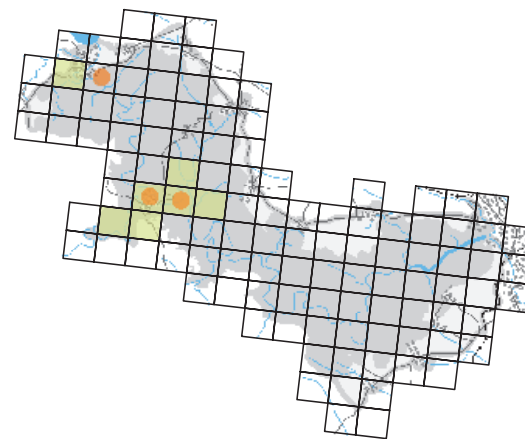
MAPY ROZŠÍŘENÍ

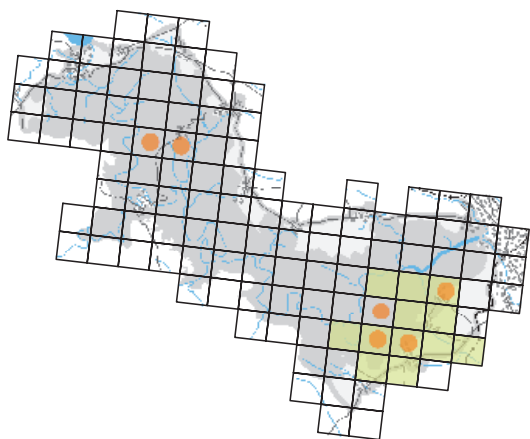
Saxifraga granulata
lomikámen zrnatý
Knöllchen-Steinbrech

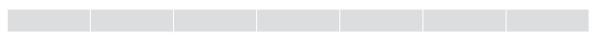
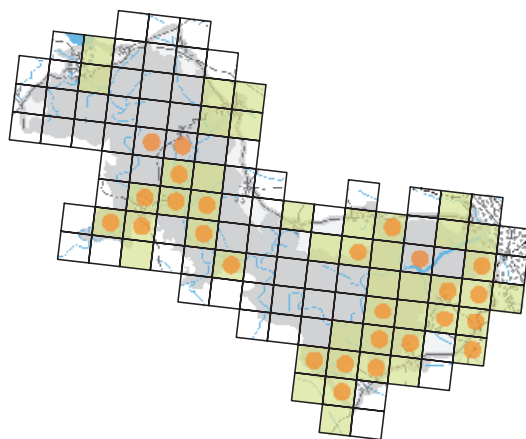
Saxifraga rosacea
lomikámen trsnatý
Rosen-Steinbrech

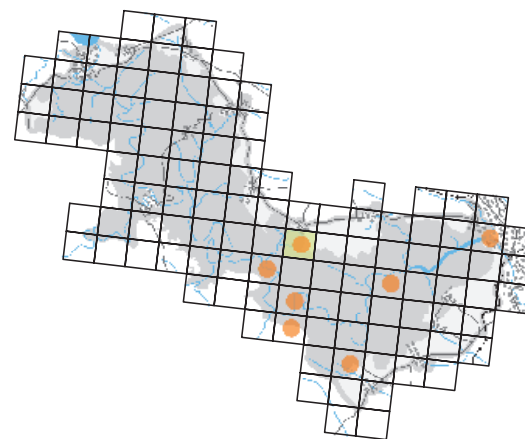
Saxifraga tridactylites
lomikámen trojprstý
Finger-Steinbrech

Scabiosa canescens
hlaváč šedavý
Duft-Skabiose

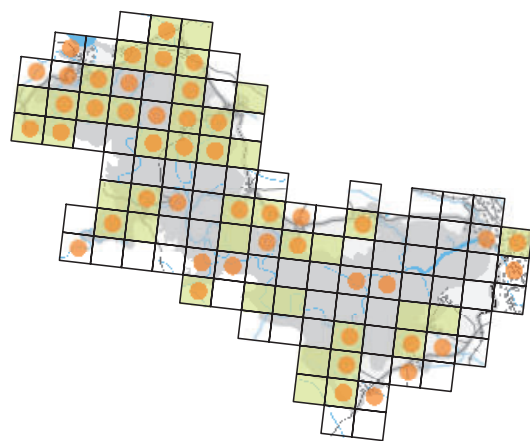

Scabiosa ochroleuca
hlaváč žlutavý
Gelb-Skabiose

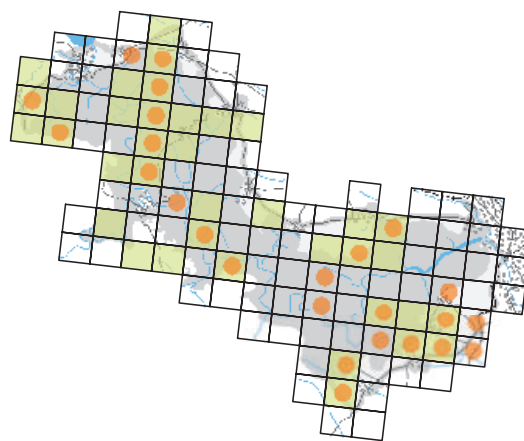

Schoenoplectus lacustris
skřípinec jezerní
Grün-Teichbinse

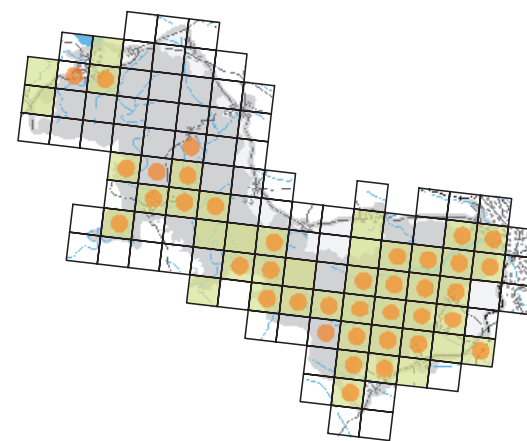

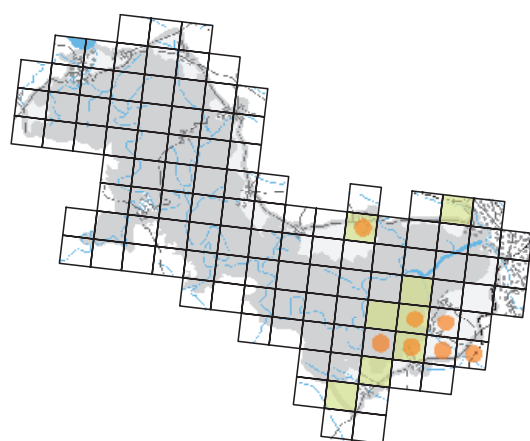
Scirpus sylvaticus
skřípina lesní
Gewöhnlich-Waldbinse

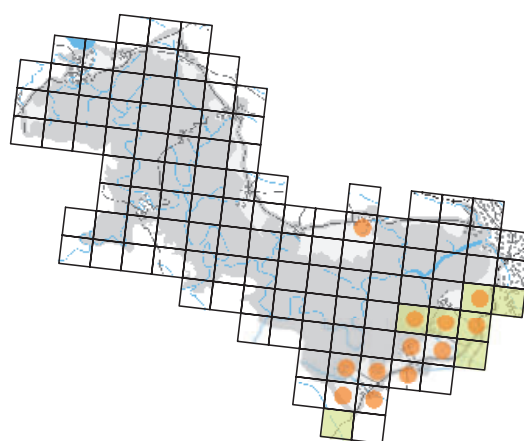
Scleranthus annuus
chmerek roční
Kam Einjahr-Knäuel

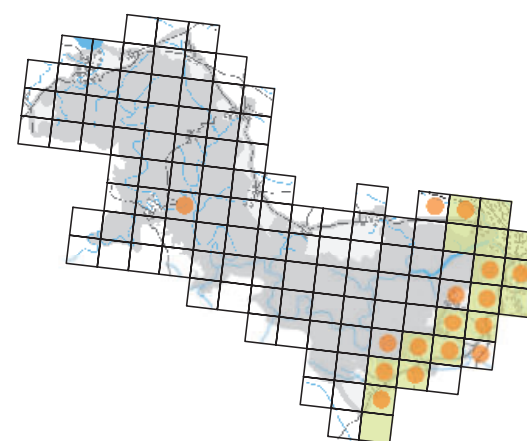
Scleranthus perennis
chmerek vytrvalý
Dauer-Knäuel

Scleranthus polycarpus
chmerek mnohoplodý
Triften-Knäuel

Sclerochloa dura
tužanka tvrdá
Europa-Hartgras

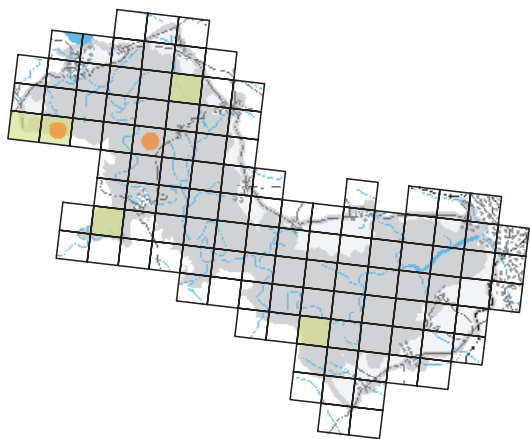
Scorzonera cana
hadí mord šedý
Jacquin-Schwarzwurzel

C3 NT

C2 3 VU arch nat

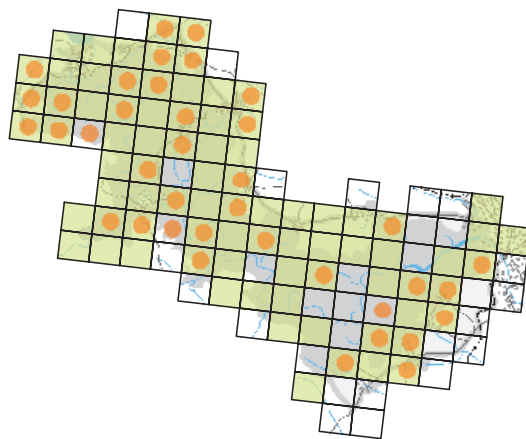
C3 NT

MAPY ROZŠÍŘENÍ

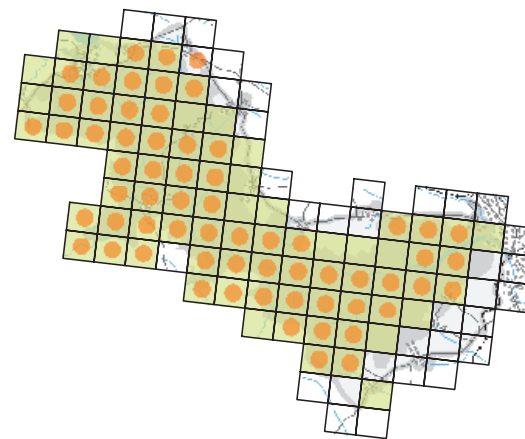

C4a 3

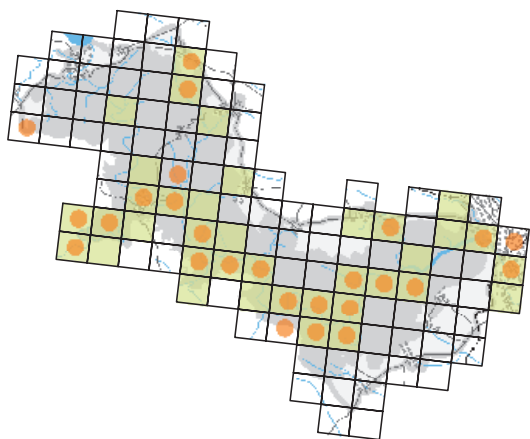
Scorzonera humilis
hadí mord nízký
Niedrig-Schwarzwurz

Scorzoneroidea autumnalis
máchelka podzimní
Herbst-Schuppenleuzenzahn

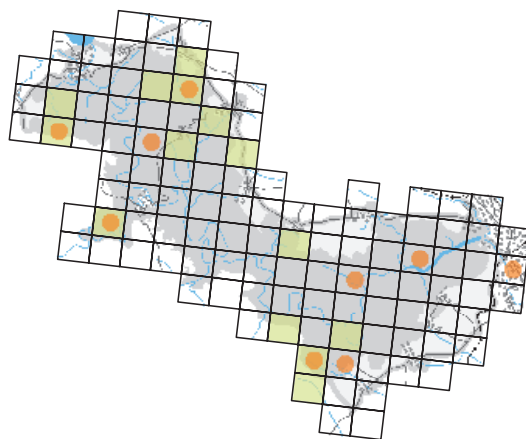

Scrophularia nodosa
krtičník hlíznatý
Knoten-Braunwurz

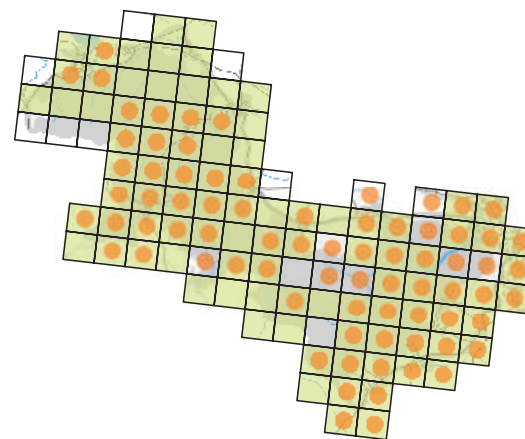

C4a r NT

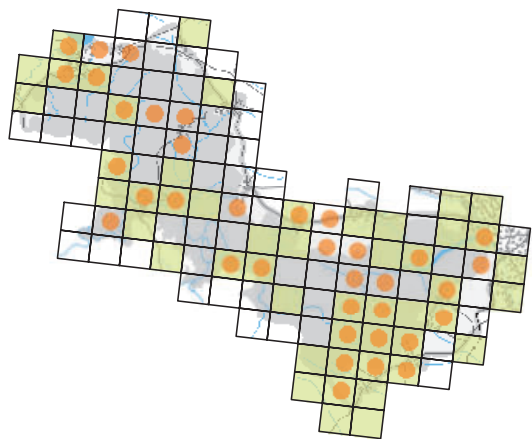
Scrophularia umbrosa
krtičník křídlatý
Flügel-Braunwurz

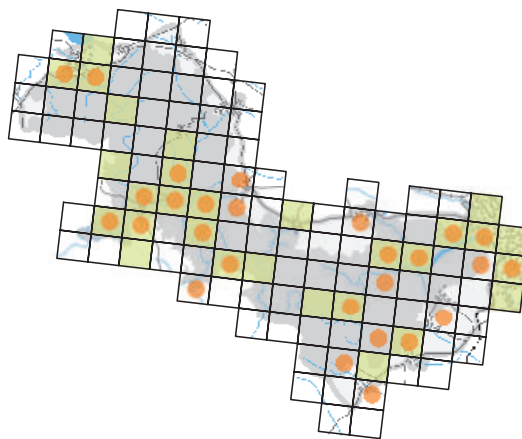
Scutellaria galericulata
šišák vroubkovaný
Sumpf-Helmkraut

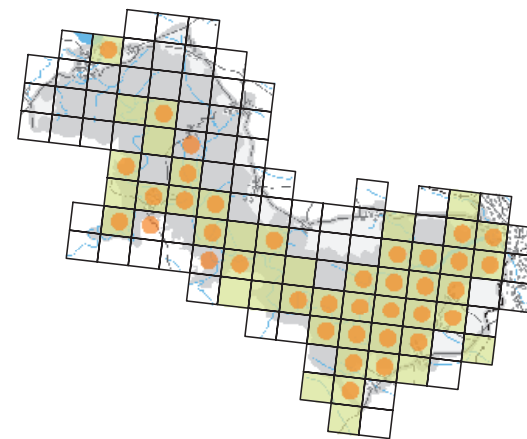
Securigera varia
čičorka pestrá
Gewöhnlich-Buntkronwicke

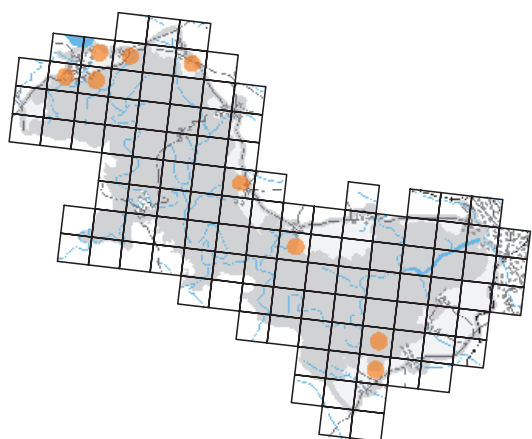
Sedum acre
rozchodník ostrý
Scharf-Mauerpfeffer

Sedum album
rozchodník bílý
Weiß-Mauerpfeffer

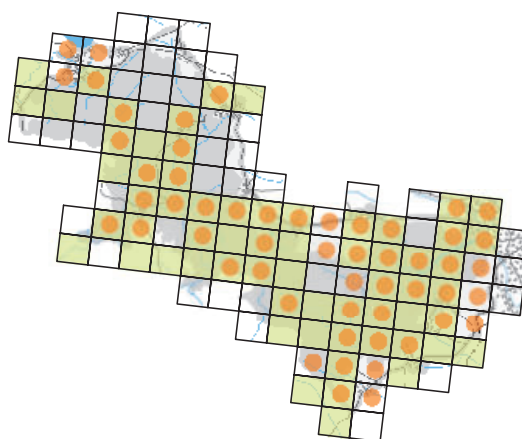

Sedum reflexum
rozchodník skalní
Gewöhnlicher Felsen-Mauerpfeffer

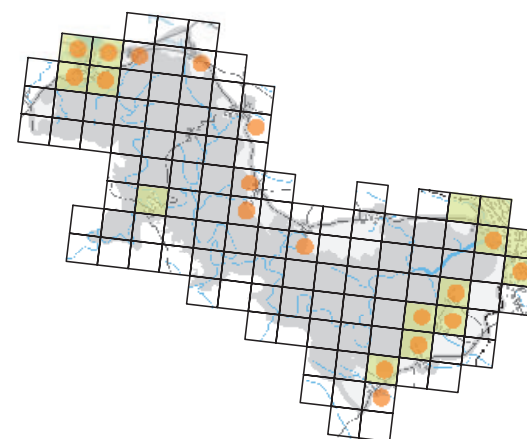

Sedum rupestre subsp. erectum
rozchodník suchomilný přímý
Felsen-Fetthenne

neo cas

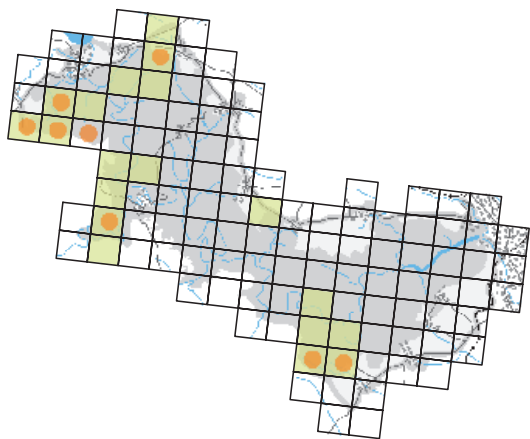
Sedum sexangulare
rozchodník šestiřadý
Mild-Mauerpfeffer

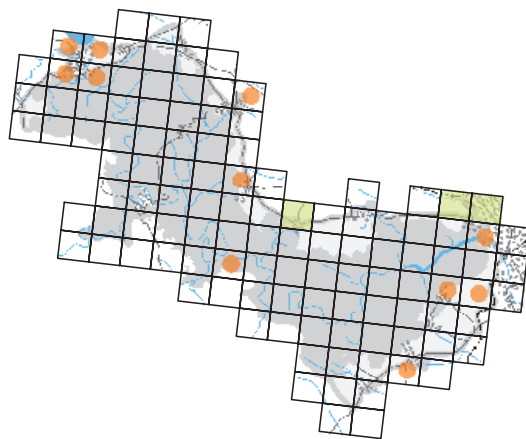
Sedum spurium
rozchodník pochybný
Kaukasus-Asienfetthenne

neo nat

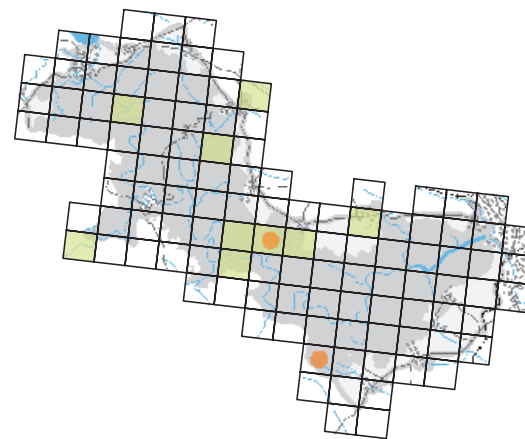
MAPY ROZŠÍŘENÍ

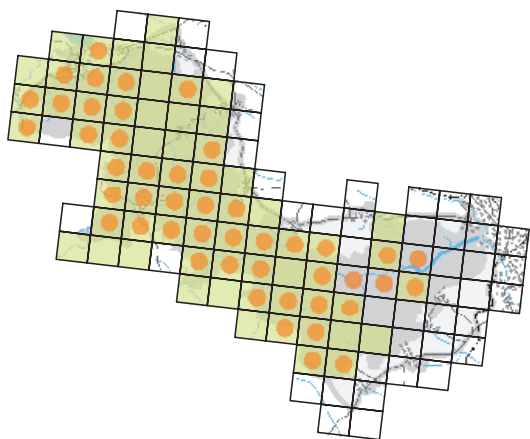
Selinum carvifolia
olešník kmínolistý
Kümmelsilge

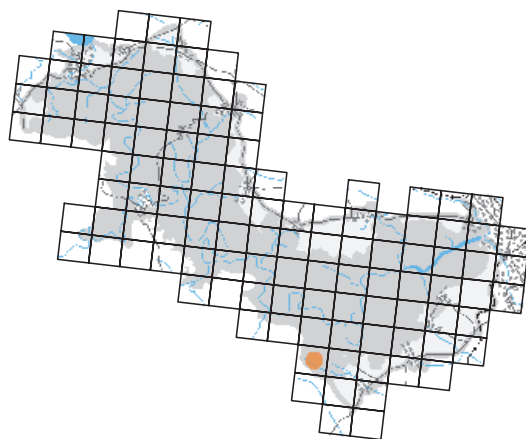
Sempervivum tectorum
netřesk střešní
Dach-Hauswurz

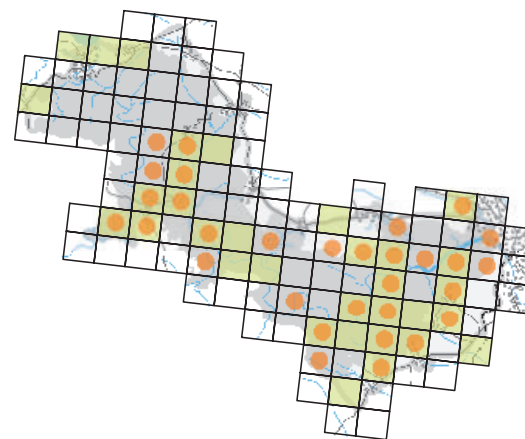
Senecio erraticus
starček bludný
Spreiz-Greiskraut

Senecio germanicus
starček německý
Jacquin-Hain-Greiskraut

Senecio inaequidens
starček úzkolistý
Schmalblatt-Greiskraut

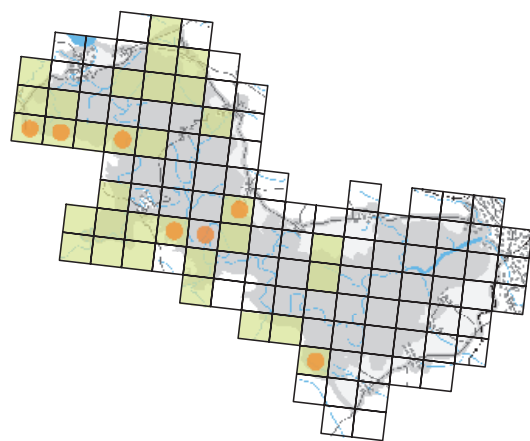
Senecio jacobaea
starček přímětník
Jakobs-Greiskraut

neo nat

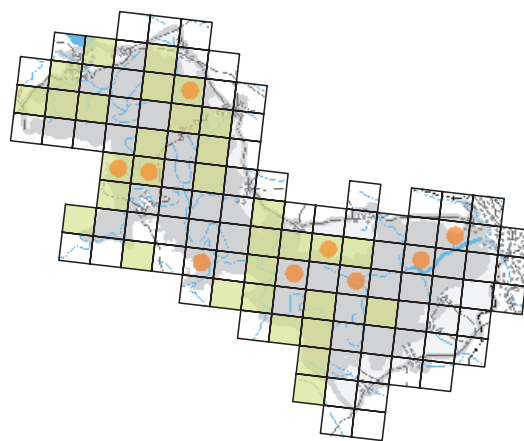
C3 3 NT

neo nat

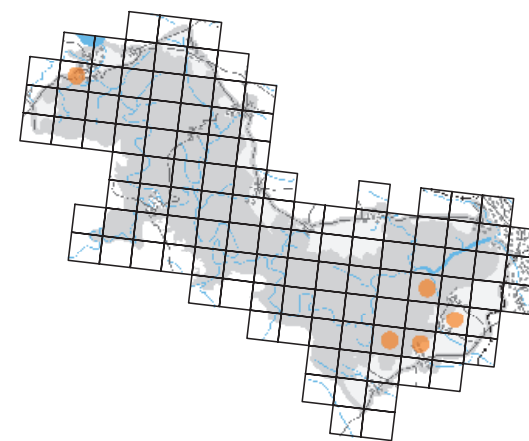
VERBREITUNGSKARTEN

Senecio ovatus
starček vejčitý
Fuchs-Hain-Greiskraut

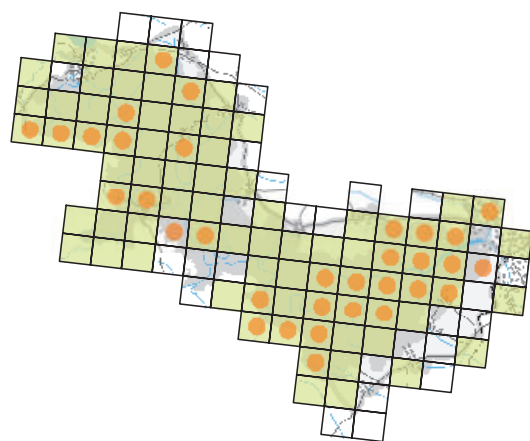

Senecio sylvaticus
starček lesní
Wald-Greiskraut

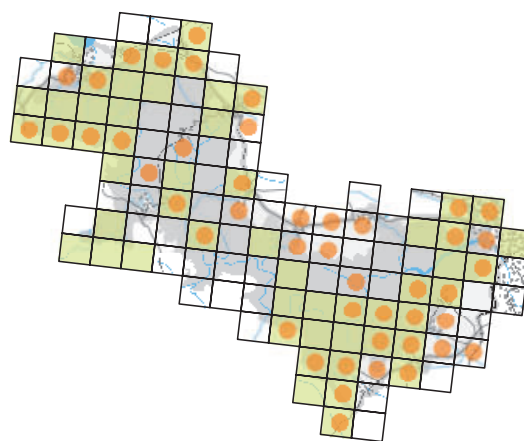

Senecio vernalis
starček jarní
Frühlings-Greiskraut

neo nat

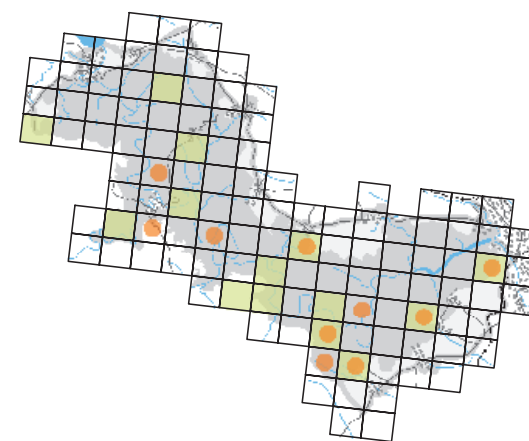

Senecio viscosus
starček lepkavý
Kleb-Greiskraut

Senecio vulgaris
starček obecný
Gewöhnlich-Greiskraut

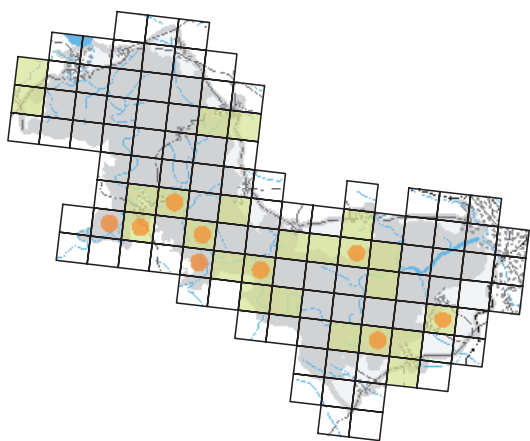
arch nat

Serratula tinctoria
srpice barvířská
Echt-Färberscharte

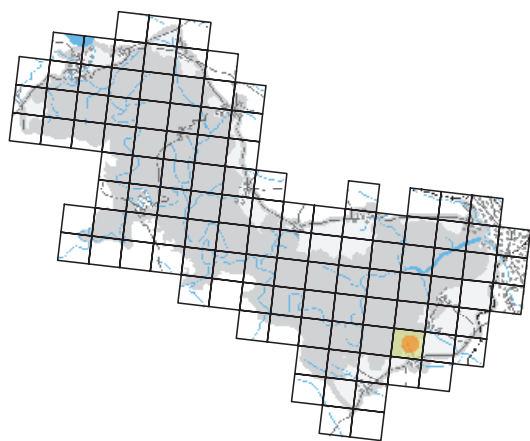
C4a r NT

MAPY ROZŠÍŘENÍ

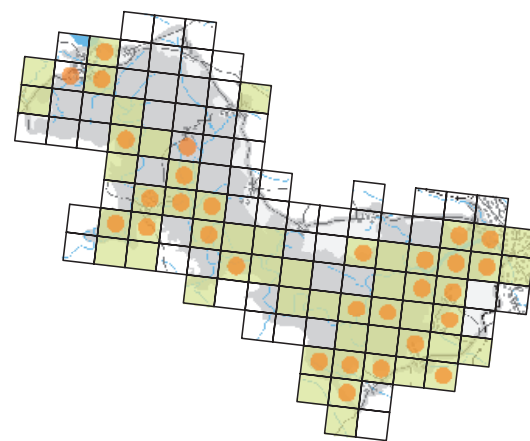
C3 3 NT

Seseli annuum
 sesel roční
 Steppen-Sesel

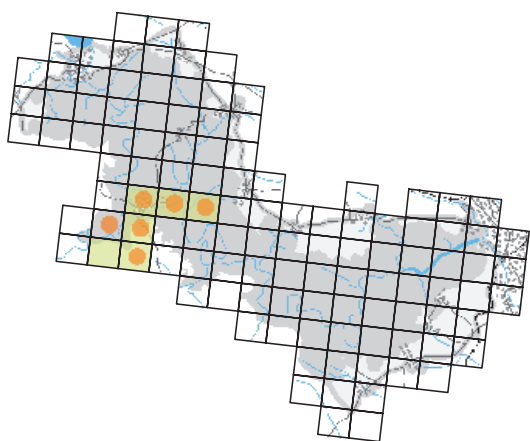
C3 3 NT

Seseli hippomarathrum
 sesel fenyklový
 Pferde-Sesel

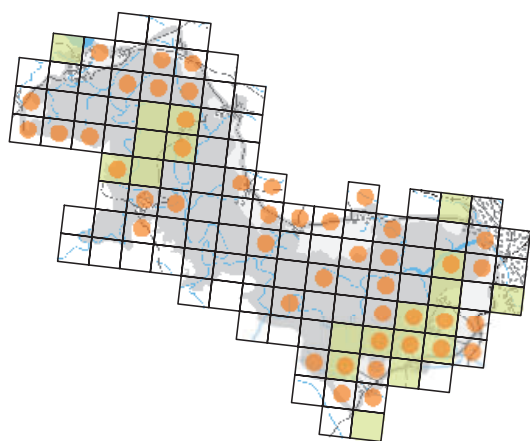

C4a 3

Seseli osseum
 sesel sivý
 Meergrün-Sesel

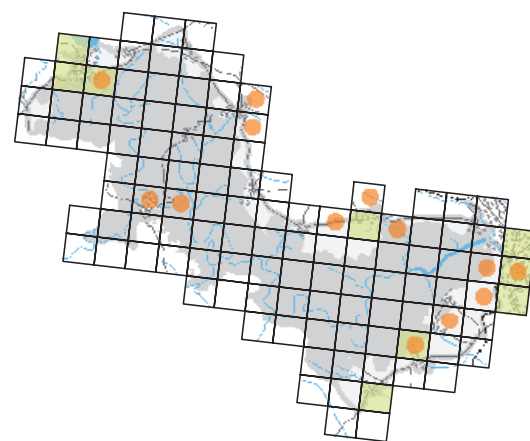

Sesleria caerulea
 pěchava vápnomilná
 Kalk-Blaugras

arch nat

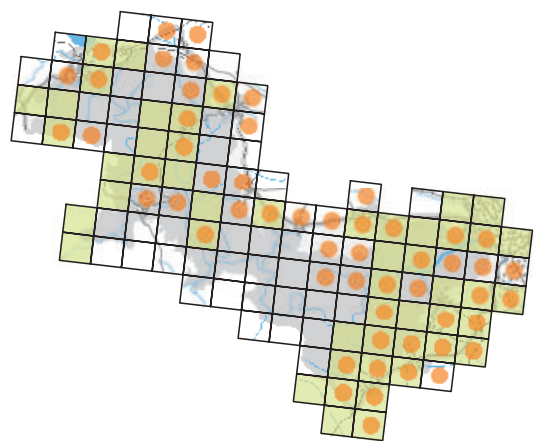
Setaria pumila
 bér sivý
 Gelb-Borstenhirse

arch nat

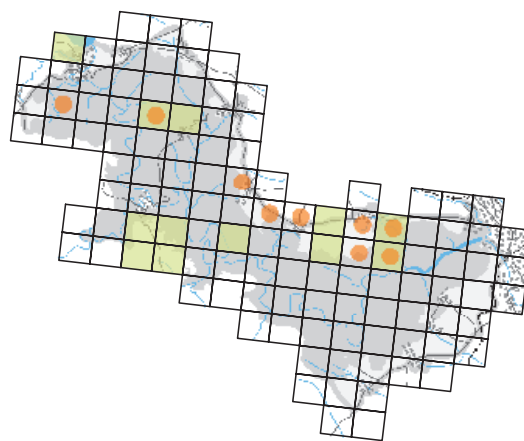
Setaria verticillata
 bér přeslenitý
 Klett-Borstenhirse

VERBREITUNGSKARTEN

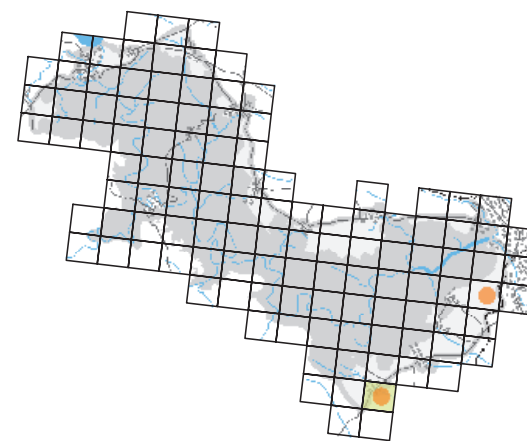
arch nat

Setaria viridis
bér zelený
Grün-Borstenhirse

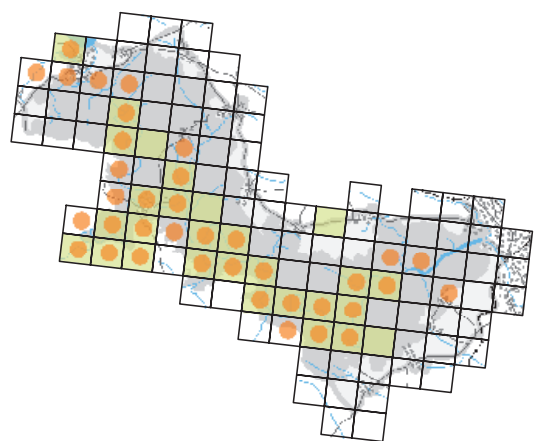
arch nat

Sherardia arvensis
bračka rolní
Ackerröte

arch nat

Silene dichotoma
silenka rozsochatá
Gabel-Leimkraut

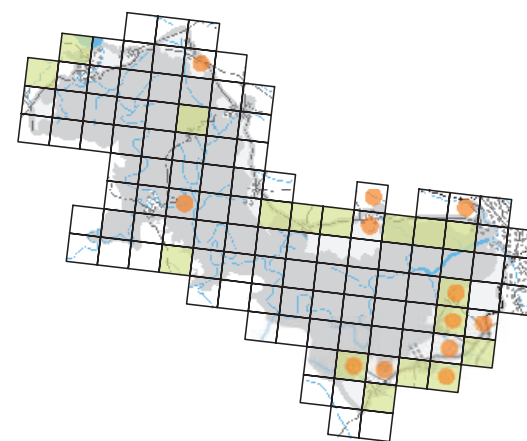

Silene dioica
silenka dvoudomá
Rot-Leimkraut

arch nat

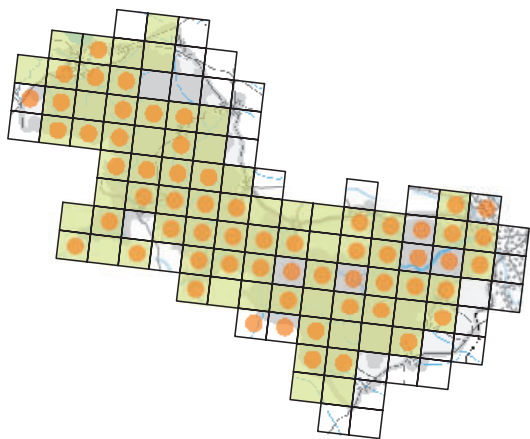
Silene latifolia* subsp. *alba
silenka širolistá bílá
Gewöhnliches Weiß-Leimkraut

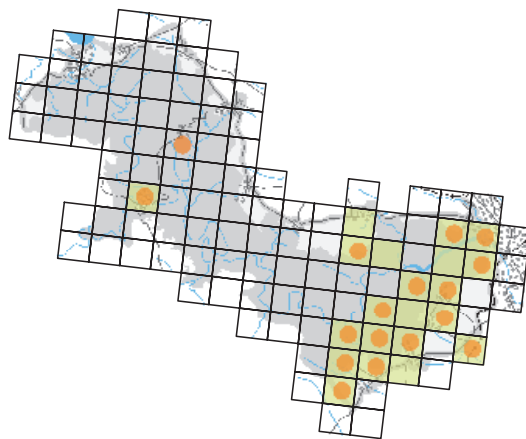
C4a NT arch nat

Silene noctiflora
silenka noční
Nacht-Leimkraut

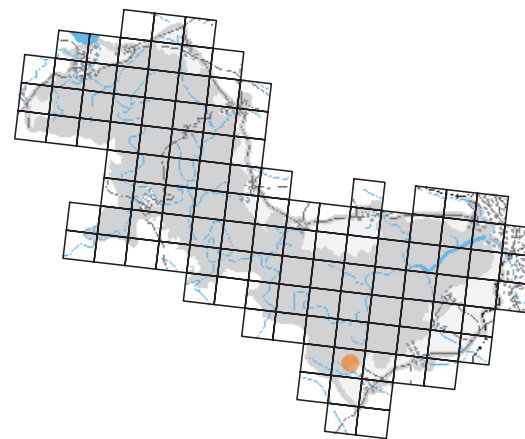
MAPY ROZŠÍŘENÍ

Silene nutans
silenska nici
Nick-Leimkraut

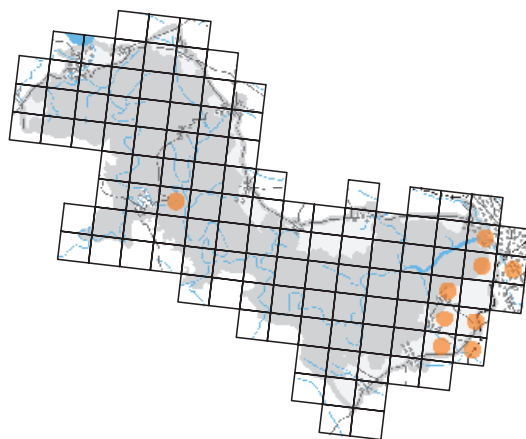
Silene otites
silenska ušnice
Ohrlöffel-Leimkraut

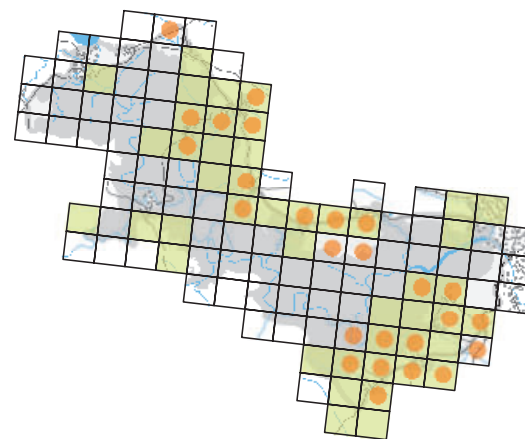
Silene viscosa
silenska lepkavá
Kleb-Leimkraut

Silene vulgaris
silenska nadmutá
Blasen-Leimkraut

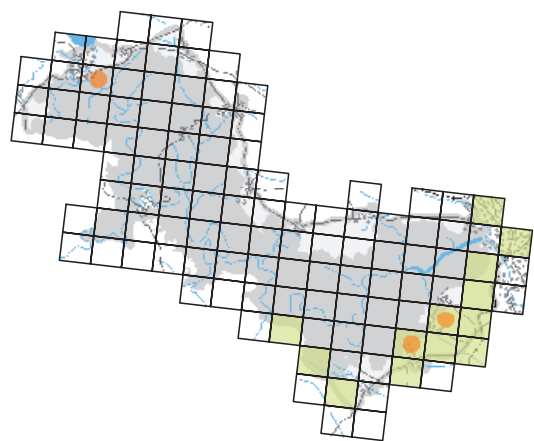

Silybum marianum
ostropěstřec mariánský
Mariendistel

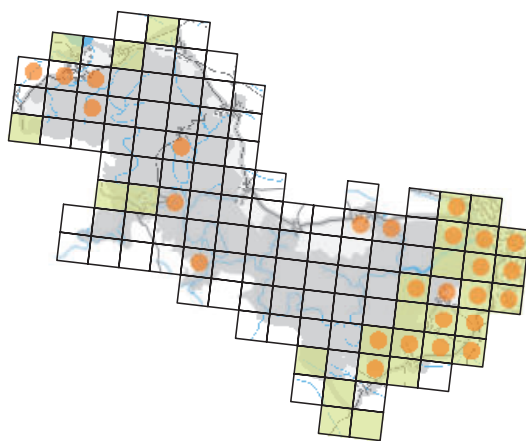
Sinapis arvensis
hořčice polní
Acker-Senf

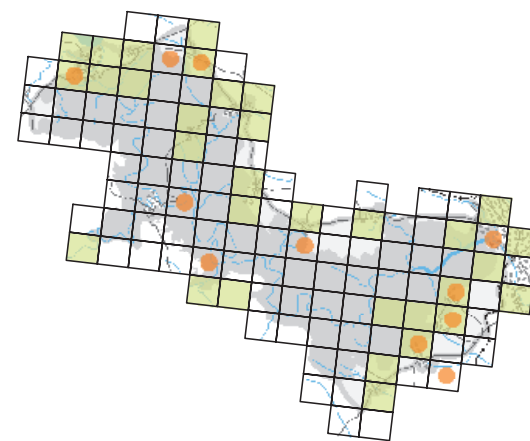
neo nat

Sisymbrium altissimum
hulevník vysoký
Pannonien-Rauke

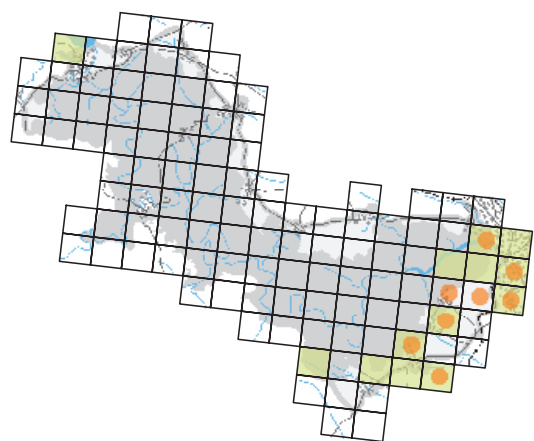
neo inv

Sisymbrium loeselii
hulevník Loeselův
Stadt-Rauke

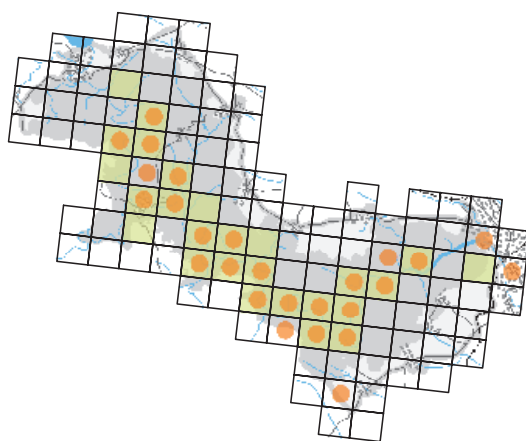
arch nat

Sisymbrium officinale
hulevník lékařský
Weg-Rauke

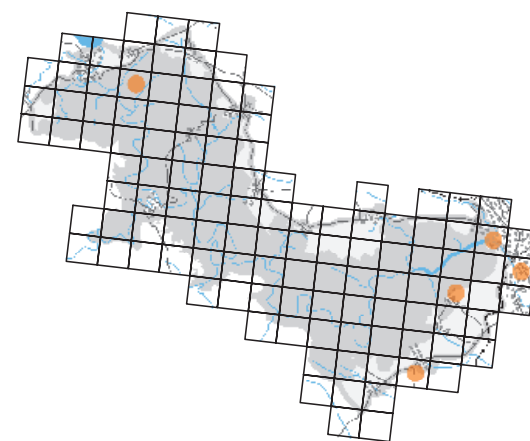
C2 NT

Sisymbrium orientale* subsp. *orientale
hulevník východní pravý
Orient-Rauke

neo nat

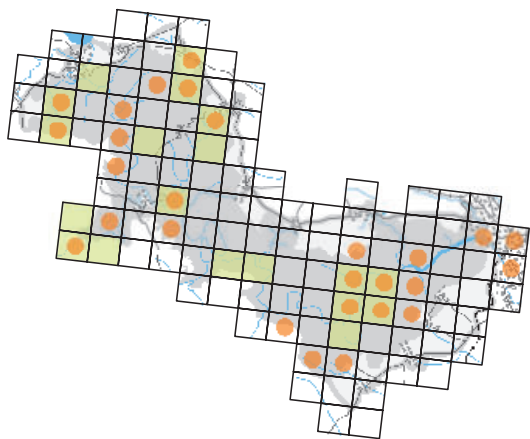
Sisymbrium strictissimum
hulevník nejtužší
Steif-Rauke

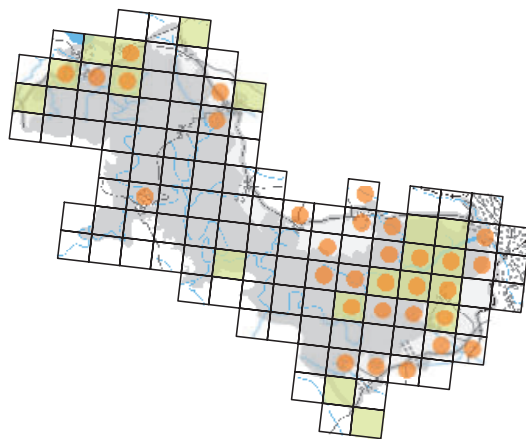
neo nat

Solanum decipiens
lilek vlnatý
Täuschender-Nachtschatten

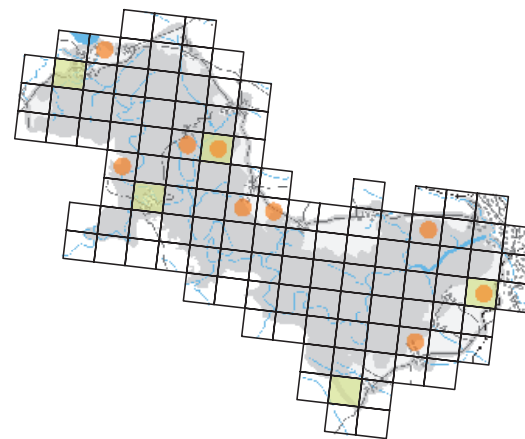
MAPY ROZŠÍŘENÍ

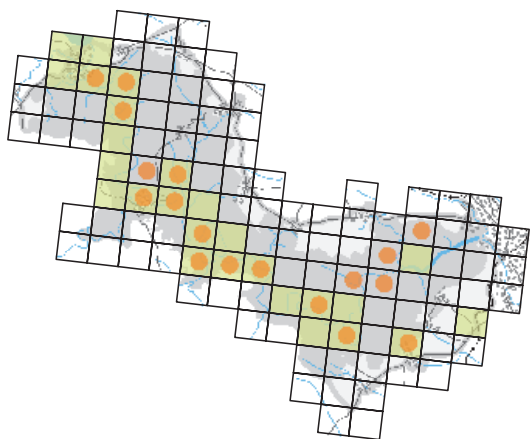
Solanum dulcamara
lilek potměchuť
Bittersüß-Nachtschatten

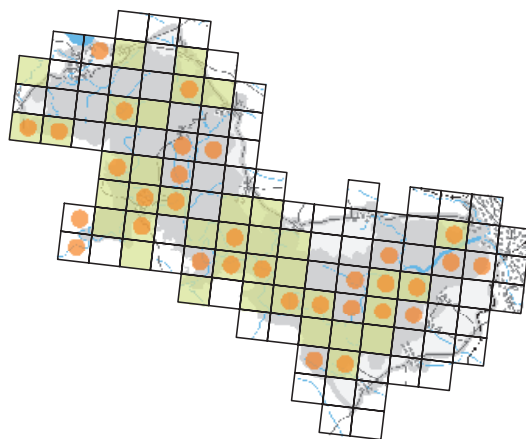
Solanum nigrum
lilek černý
Schwarz-Nachtschatten

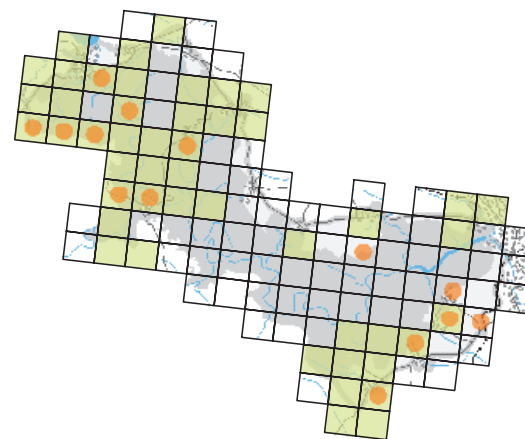
Solidago canadensis
zlatobýl kanadský
Kanada-Goldrute

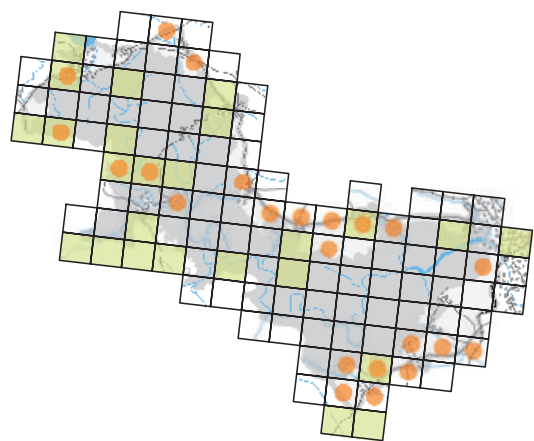
Solidago gigantea
zlatobýl obrovský
Riesen-Goldrute

Solidago virgaurea* subsp. *virgaurea
zlatobýl obecný pravý
Gewöhnliche Echt-Goldrute

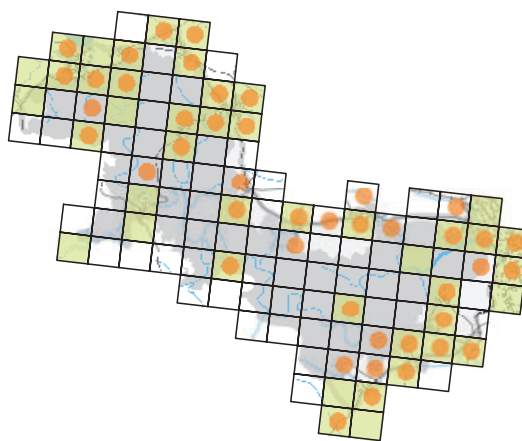

Sonchus arvensis
mléč rolní
Acker-Bocksbart

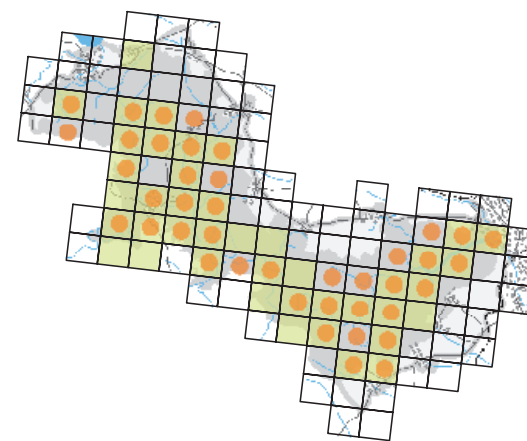
arch nat

Sonchus asper
mléč drsný
Dorn-Bocksbart

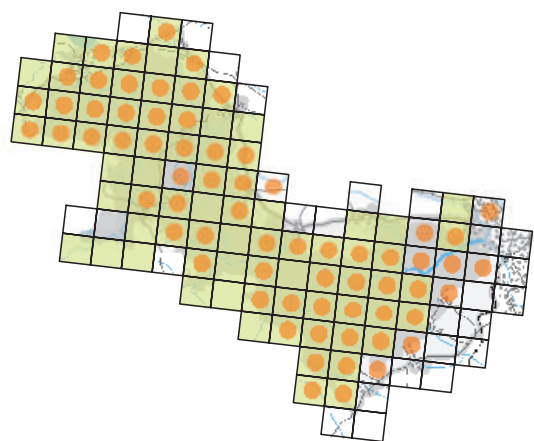

arch nat

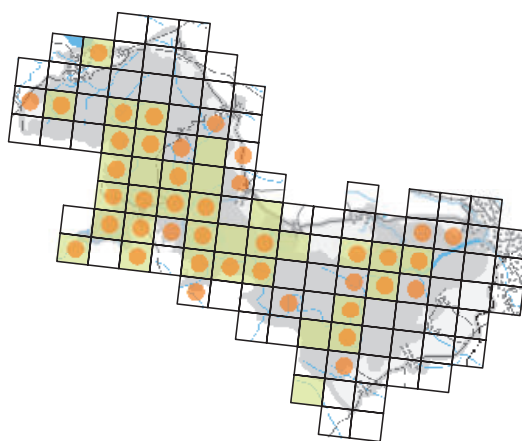
Sonchus oleraceus
mléč zelinný
Gemüse-Bocksbart

***Sorbus aria* agg.**

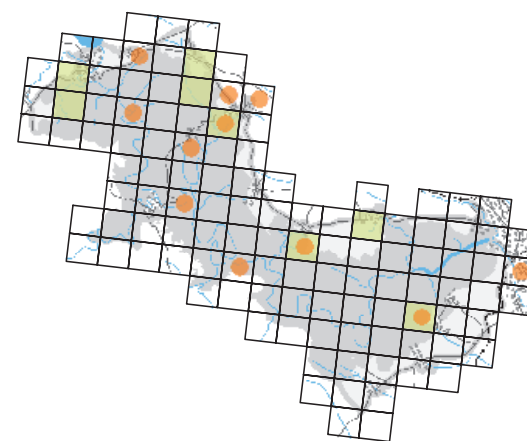

Sorbus aucuparia
jeřáb ptačí
Eberesche

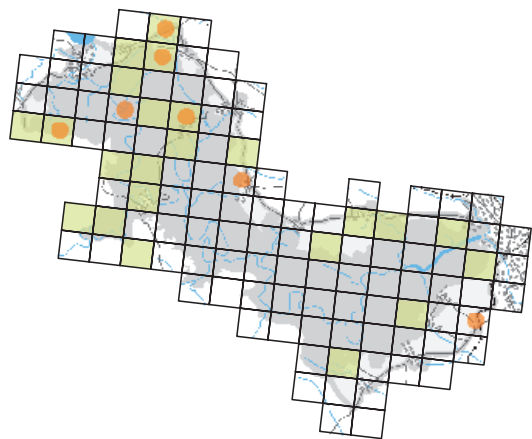
C4a

Sorbus torminalis
jeřáb břek
Elsbeere

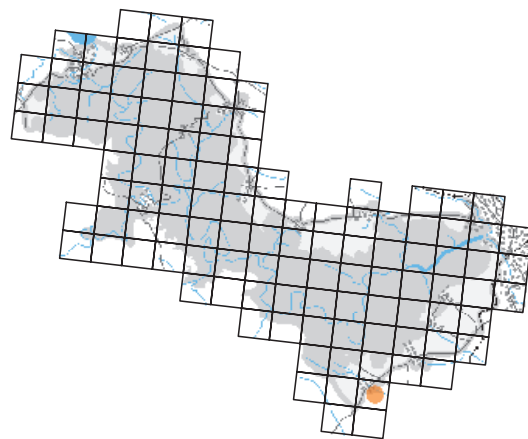
Sparganium erectum
zevar vzpřímený
Äste-Igelkolben

MAPY ROZŠÍŘENÍ

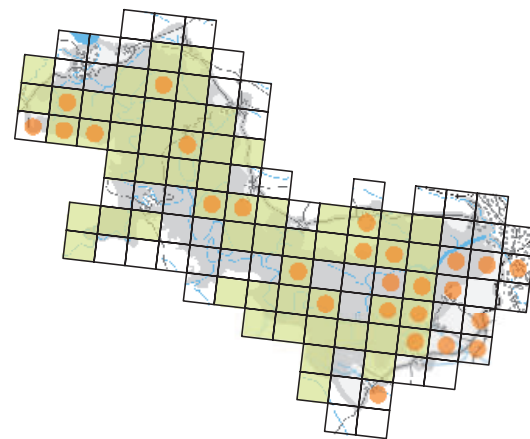
arch nat

Spergula arvensis* subsp. *arvensis
 kolenec rolní pravý
 Acker-Spörgel

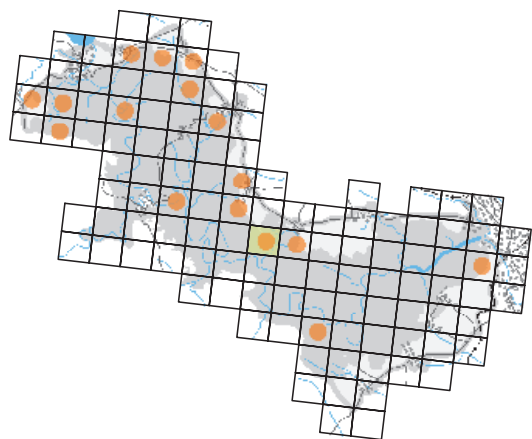

š1 š C1 1 CR

Spergularia marina
 kuřinka solná
 Kleine Salz-Schuppenmiere

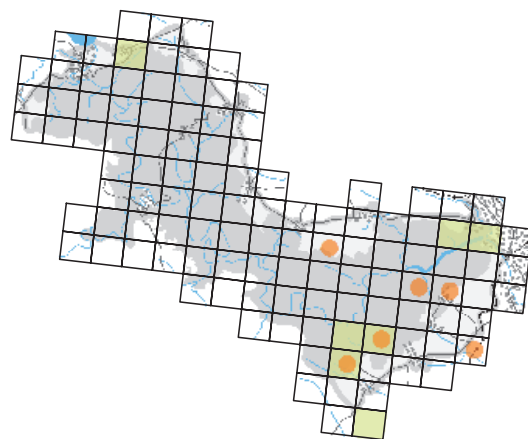

Spergularia rubra
 kuřinka červená
 Acker-Schuppenmiere

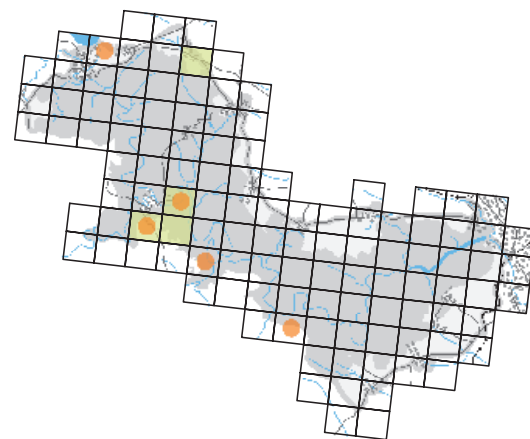
r

Spirodela polyrhiza
 závitka mnohořehenná
 Europa-Teichlinse

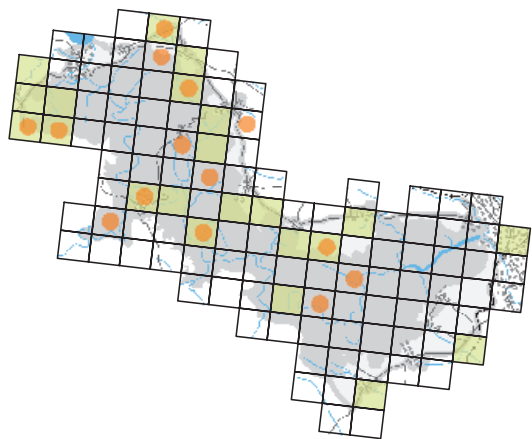
C2 r VU arch nat

Stachys annua
 čistec roční
 Einjahrs-Ziest

C2 3 EN

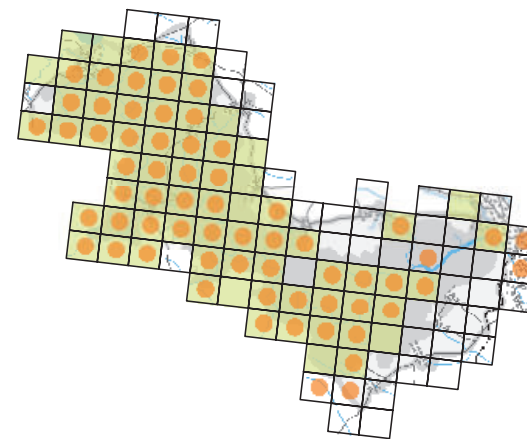
Stachys germanica
 čistec německý
 Deutschland-Ziest

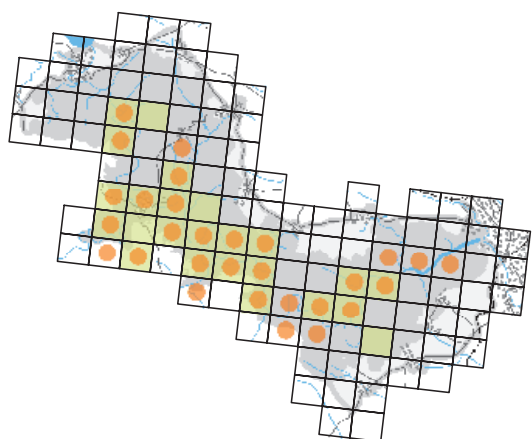
Stachys palustris
čistec bahenní
Sumpf-Ziest

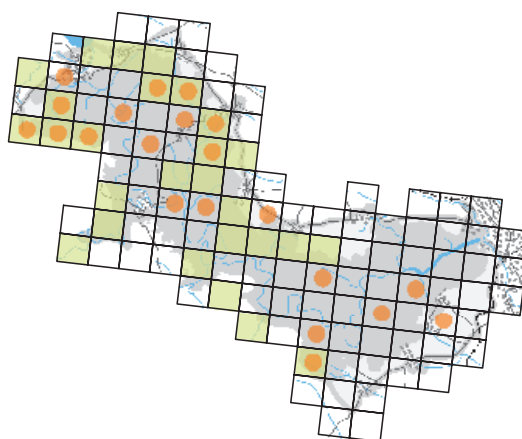
Stachys recta* subsp. *recta
čistec přímý pravý
Eigentlicher Aufrecht-Ziest

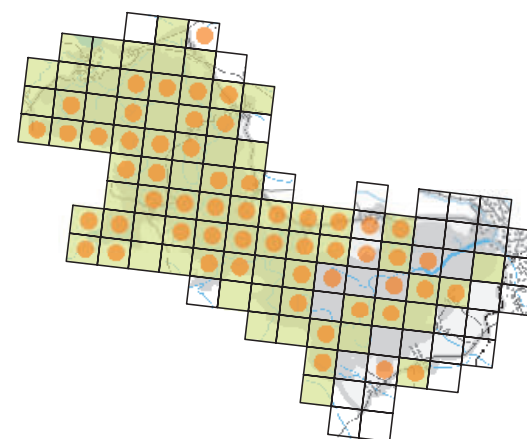
Stachys sylvatica
čistec lesní
Wald-Ziest

Staphylea pinnata
klokoč zpeřený
Europa-Pimpernuss

Stellaria alsine
ptačinec mokřadní
Bach-Sternmiere

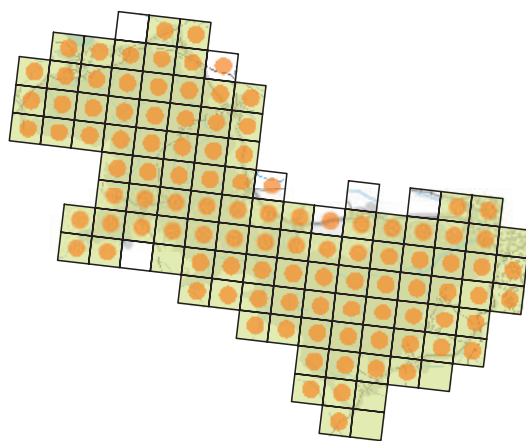

Stellaria graminea
ptačinec trávovitý
Gras-Sternmiere

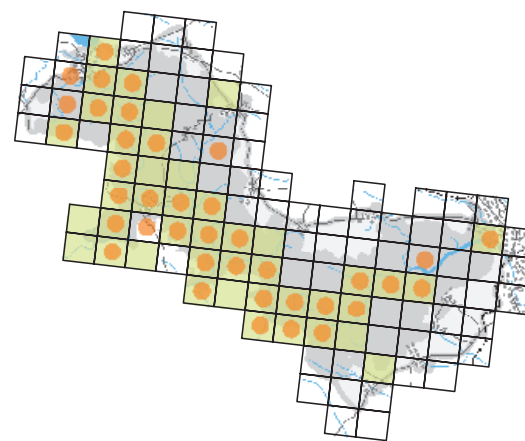
MAPY ROZŠÍŘENÍ

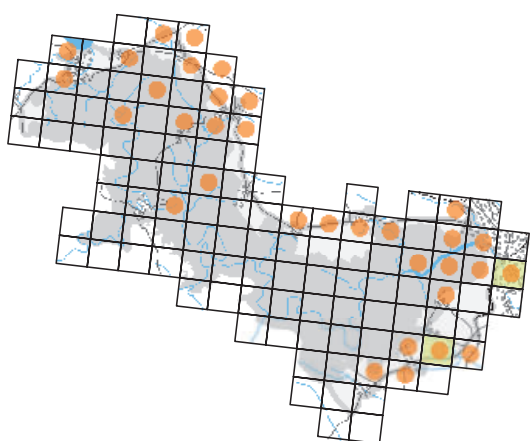
Stellaria holostea
ptačinec velkokvětý
Groß-Sternmiere

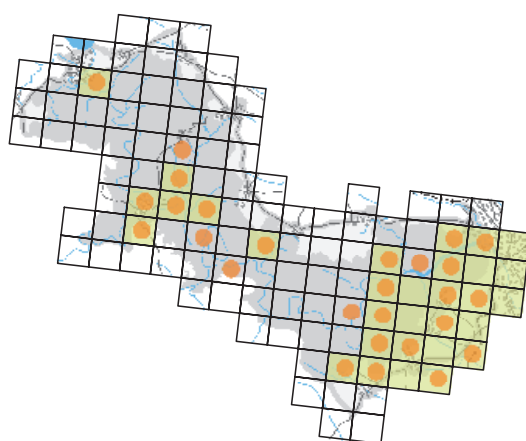
Stellaria media
ptačinec prostřední
Gewöhnliche Vogel-Sternmiere

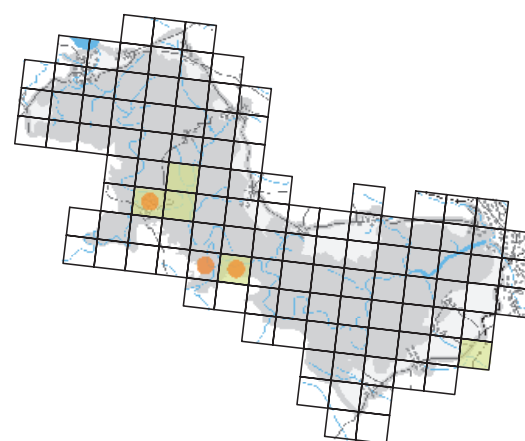
Stellaria nemorum
ptačinec hajní
Eigentliche Wald-Sternmiere

Stellaria pallida
ptačinec bledý
Bleiche Vogel-Sternmiere

Stipa capillata
kavyl vláskovitý
Pfriemengras

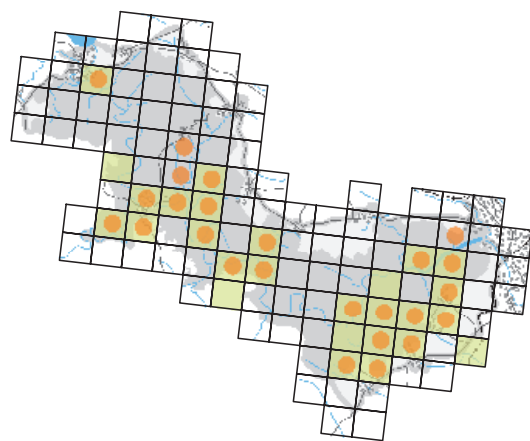

Stipa dasyphylla
kavyl chlupatý
Flaum-Federgras

arch inv

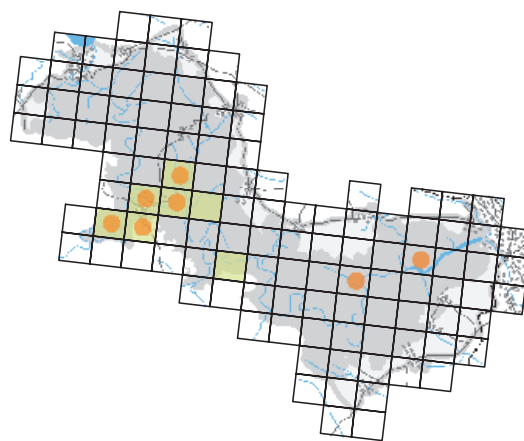
C4a NT

S2 C2 1 VU

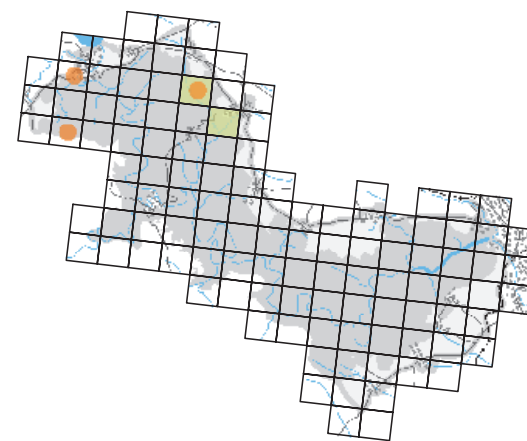
§3 C3 NT

Stipa pennata
kavyl Ivanův
Grauscheiden-Federgras

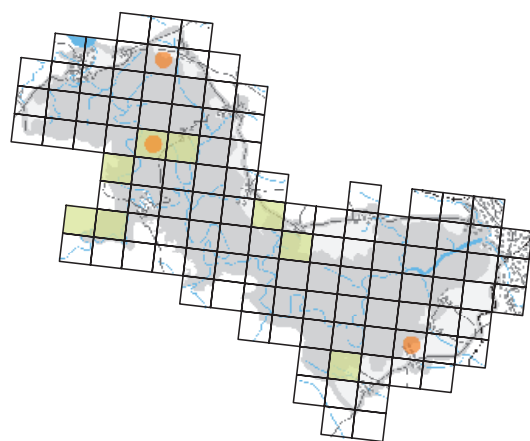

§2 C3 3 NT

Stipa pulcherrima
kavyl sličný
Groß-Federgras

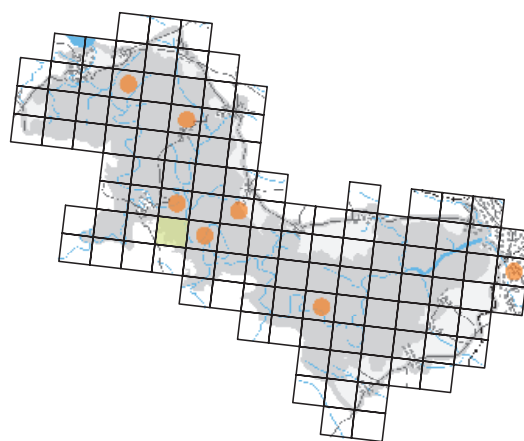

Stuckenia pectinata
rdest (rdestík) hřebenitý
Kamm-Leichkraut

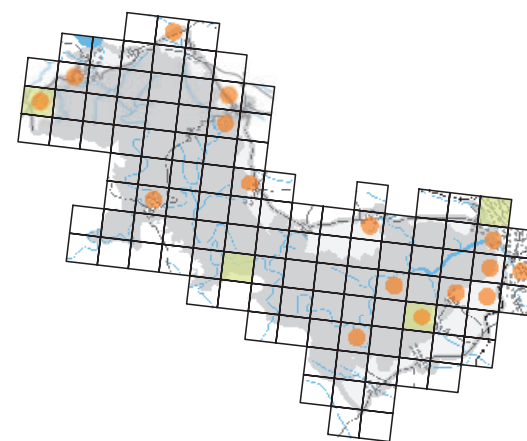
r

Succisa pratensis
čertkus luční
Teufelsabbiss

neo inv

Symphoricarpos albus
pámelník bílý
Weiß-Schneebeere

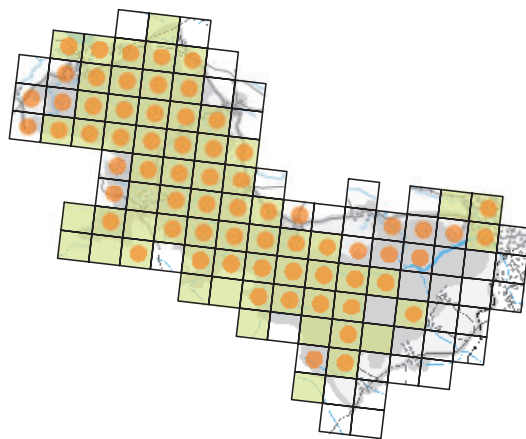
neo inv

Symphyotrichum lanceolatum
astříčka kopinatá
Lanzett-Herbstaster

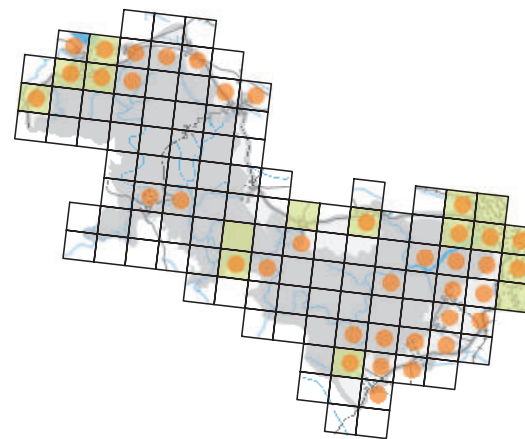
MAPY ROZŠÍŘENÍ

Symphytum officinale
 kostival lékařský
 Echt-Beinwell

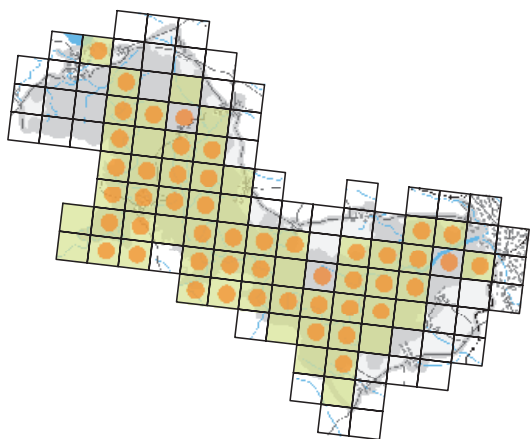

Symphytum tuberosum
 kostival hlíznatý
 Knollen-Beinwell

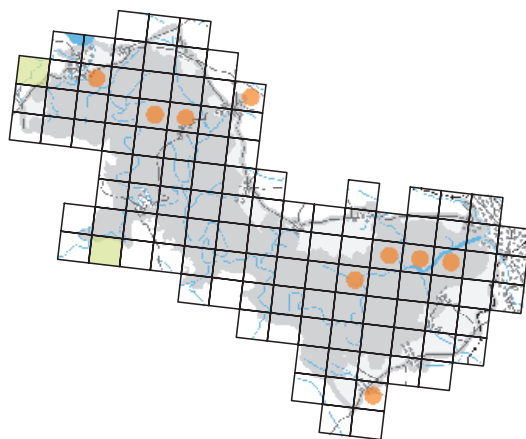

Syringa vulgaris
 šefík obecný
 Gewöhnlich-Flieder

neo nat

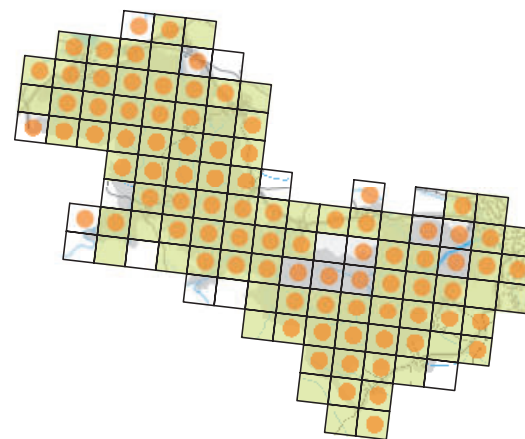

Tanacetum corymbosum
 řimbaba chocholičnatá
 Strauß-Wucherblume

Tanacetum parthenium
 řimbaba obecná
 Mutterkraut

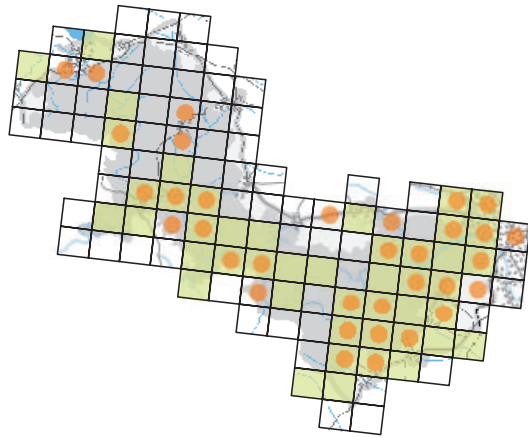
arch nat

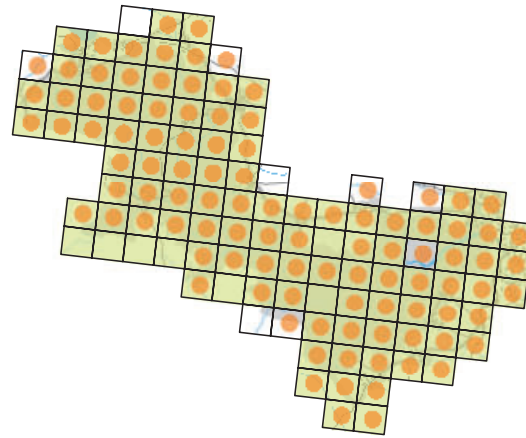
Tanacetum vulgare
 vratič obecný
 Rainfarn

arch nat

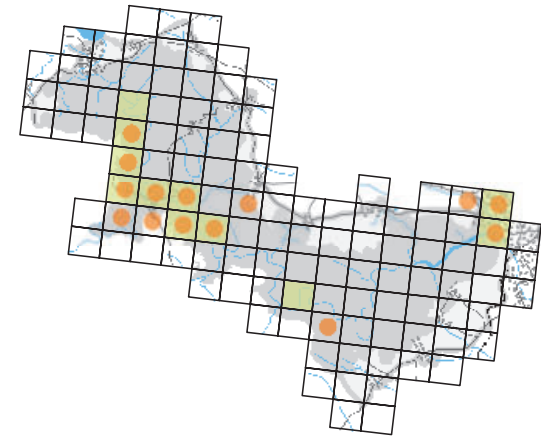

Taraxacum sect. *Erythrosperma*

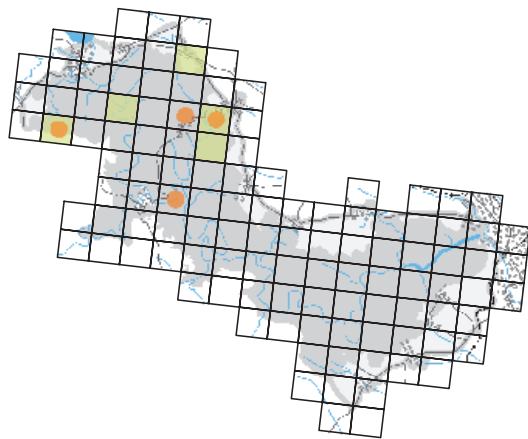

Taraxacum sect. *Taraxacum*

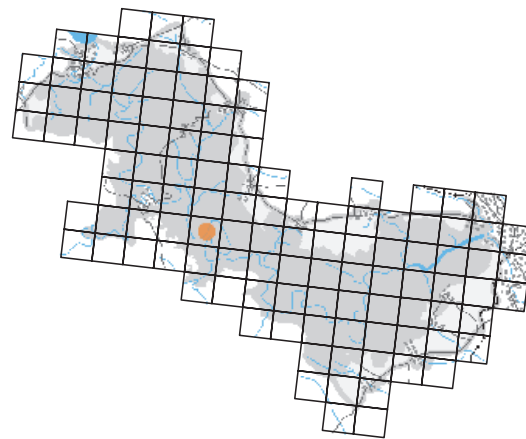
Taxus baccata
tis červený
Europa-Eibe

§2 § C3 3 VU

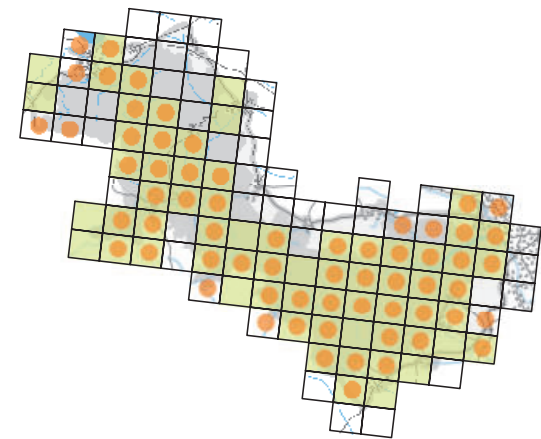
Tephrosieris crispata
starček potoční
Bach-Aschenkraut

C4a

Tephrosieris integrifolia
starček celolistý
Steppen-Aschenkraut

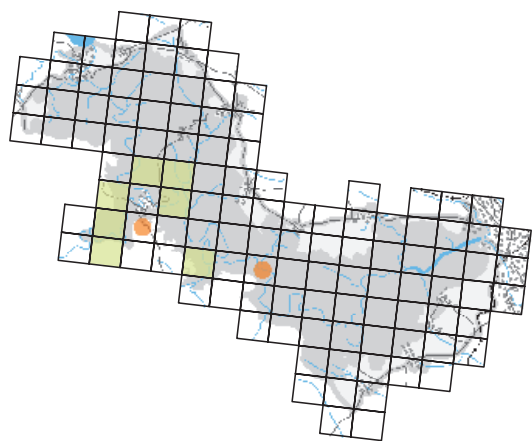
C2 3 EN

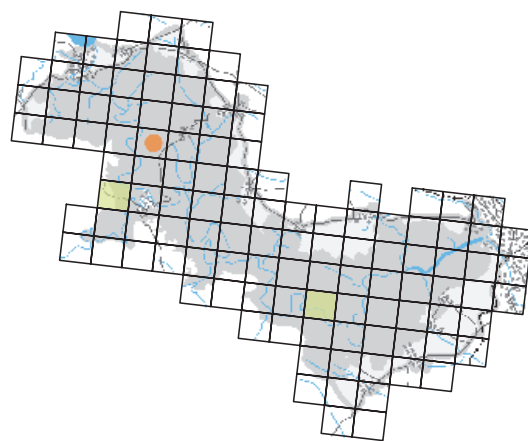
Teucrium chamaedrys
ožanka kalamandra
Edel-Gamander

C4a

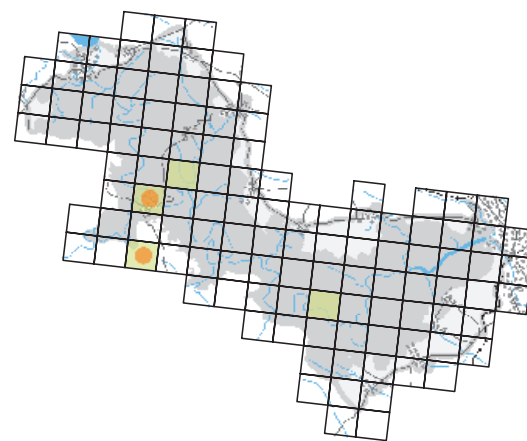
MAPY ROZŠÍŘENÍ

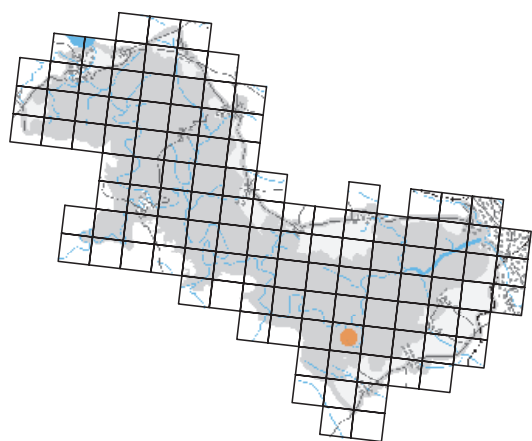
Thalictrum aquilegifolium
 žluťucha orlíčkolistá
 Akelei-Wiesenraute

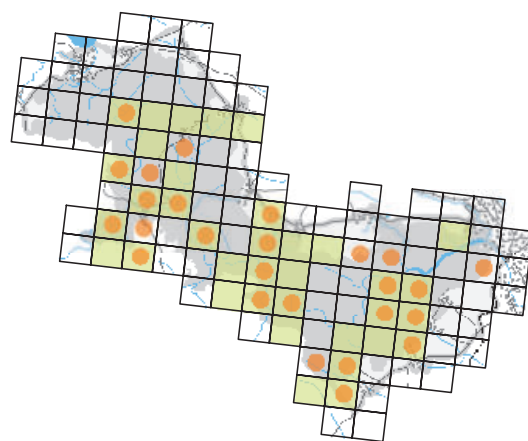
Thalictrum lucidum
 žluťucha lesklá
 Glanz-Wiesenraute

Thalictrum minus
 žluťucha menší
 Klein-Wiesenraute

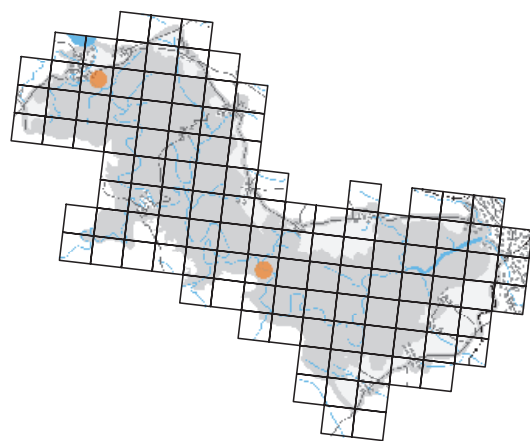
Thesium bavarum
 Iněnka bavorská
 Groß-Leinblatt

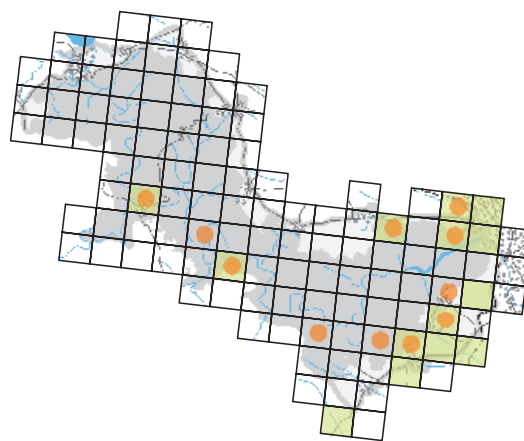
Thesium linophyllum
 Iněnka lnolistá
 Mittel-Leinblatt

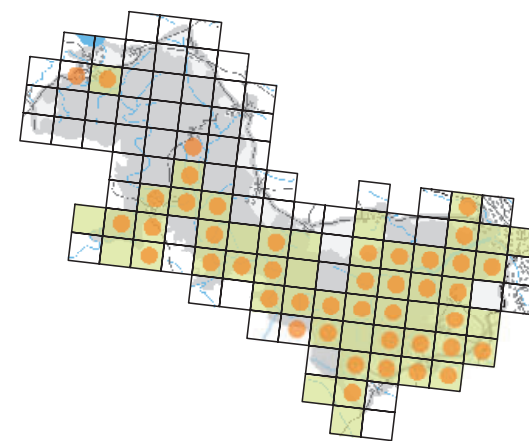
Thlaspi arvense
 penízek rolní
 Acker-Hellerkraut

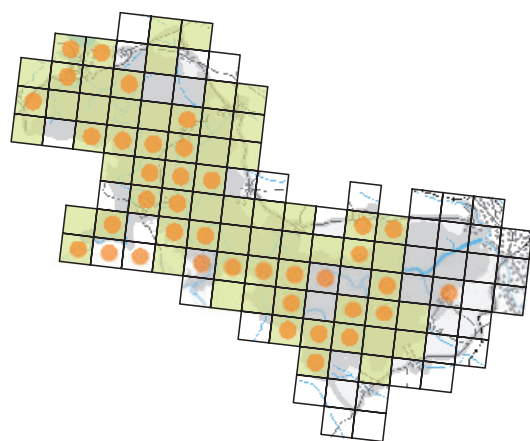
Thymus glabrescens
mateřidouška olýsalá
Österreich-Quendel

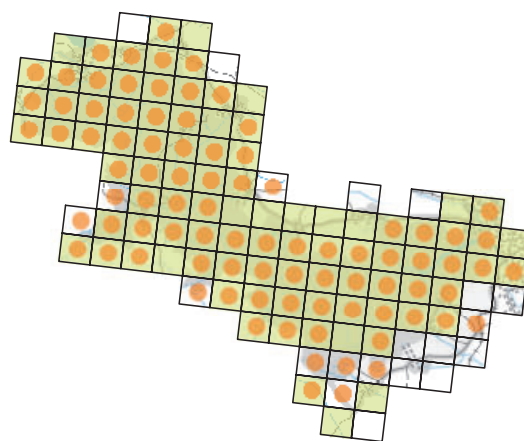
Thymus pannonicus
mateřidouška panonská
Steppen-Quendel

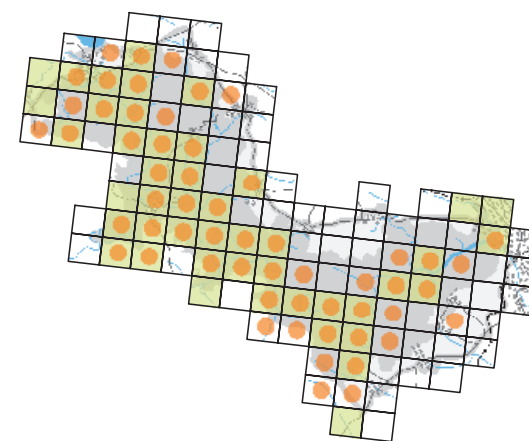
Thymus praecox subsp. praecox
mateřidouška časná pravá
Kriech-Quendel

Thymus pulegioides
mateřidouška vejčitá
Arznei-Quendel

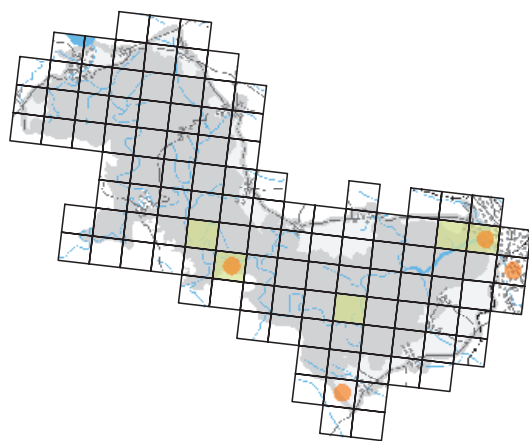

Tilia cordata
lípa srdčitá
Winter-Linde

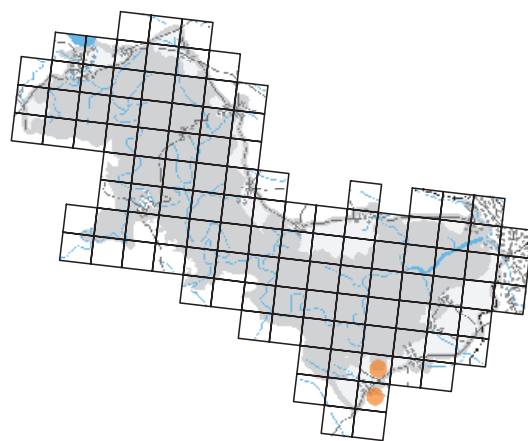
Tilia platyphyllos
lípa velkolistá
Sommer-Linde

MAPY ROZŠÍŘENÍ

Š1 C1 2 CR

Tordylium maximum
zapalíčka největší
Groß-Zirnet

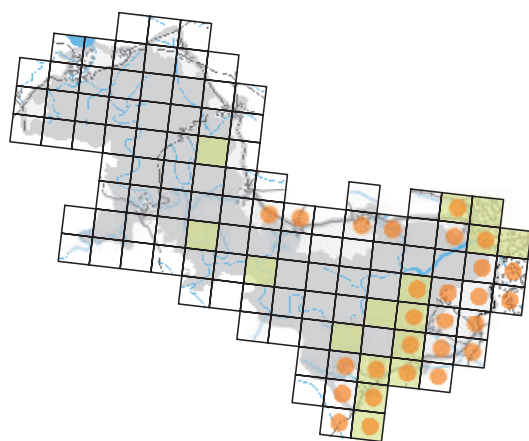

C2 2 EN arch nat

Torilis arvensis subsp. arvensis
tořice rolní pravá
Gewöhnliche Acker-Borstendolde

Torilis japonica
tořice japonská
Wald-Borstendolde

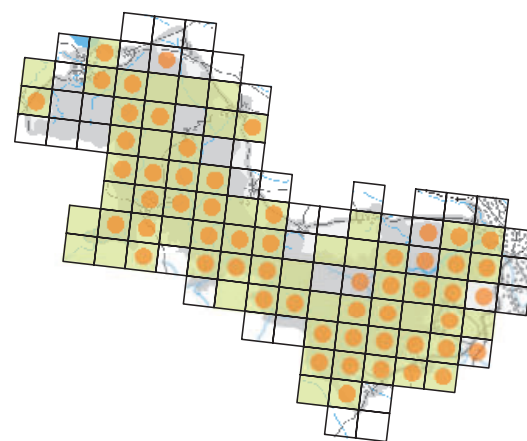

arch nat

Tragopogon dubius
kozí brada pochybná
Groß-Bocksbart

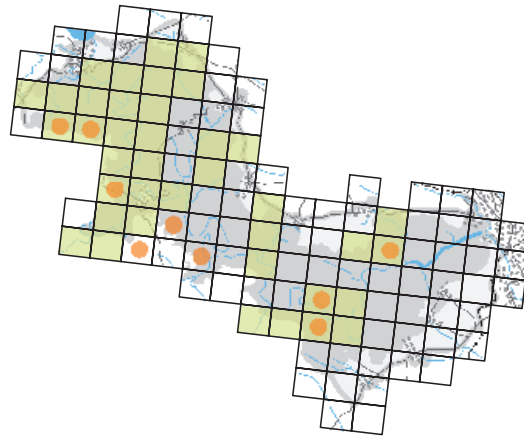
Tragopogon orientalis
kozí brada východní
Großer Wiesen-Bocksbart

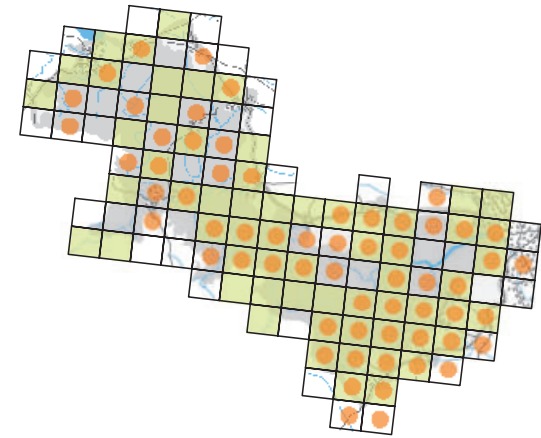
Trifolium alpestre
jetel alpský
Hügel-Klee

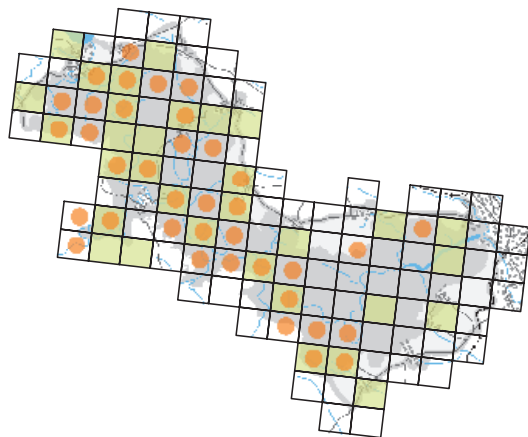
Trifolium arvense
jetel rolní
Hasen-Klee

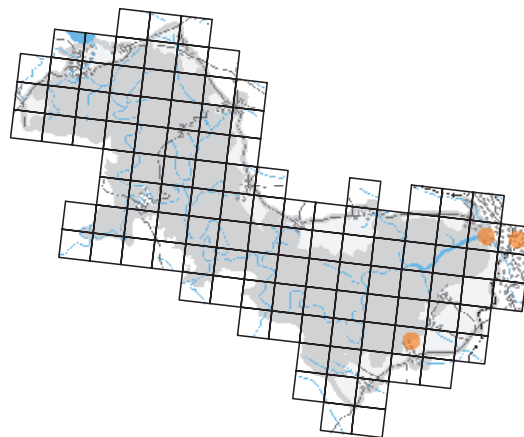
Trifolium aureum
jetel zlatý
Gold-Klee

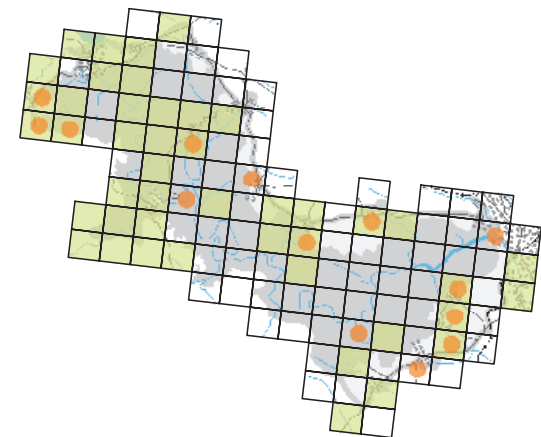
Trifolium campestre
jetel ladní
Feld-Klee

Trifolium dubium
jetel pochybný
Faden-Klee

Trifolium fragiferum
jetel jahodnatý
Erdbeer-Klee

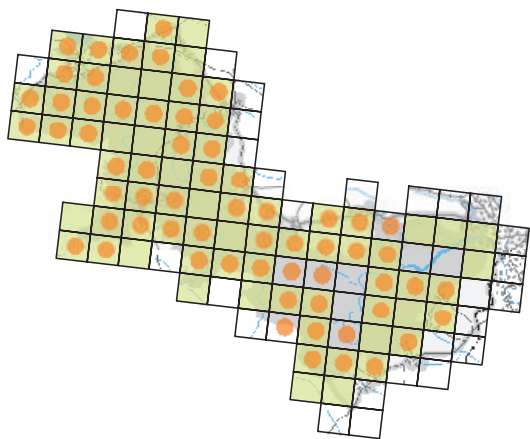

Trifolium hybridum subsp. hybridum
jetel zvrhlý pravý
Gewöhnlicher Schweden-Klee

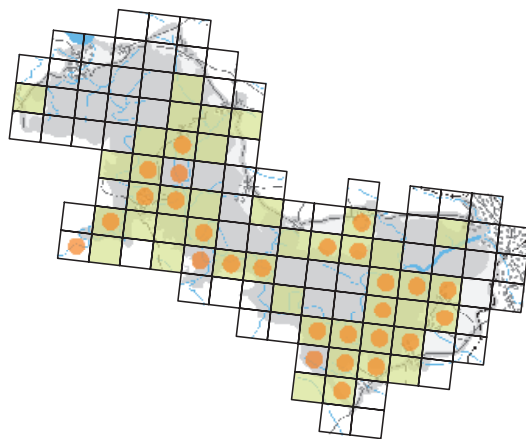
C3 3 VU

neo nat

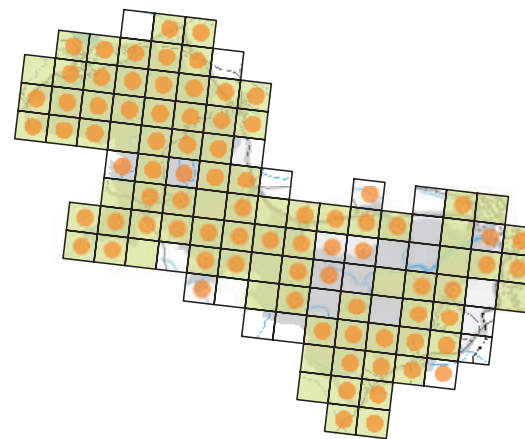
MAPY ROZŠÍŘENÍ

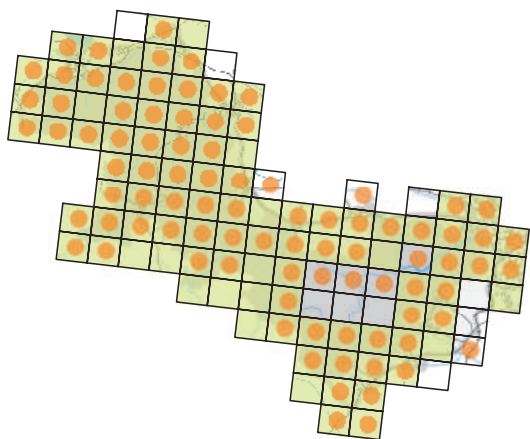
Trifolium medium
 jetel prostřední
 Zickzack-Klee

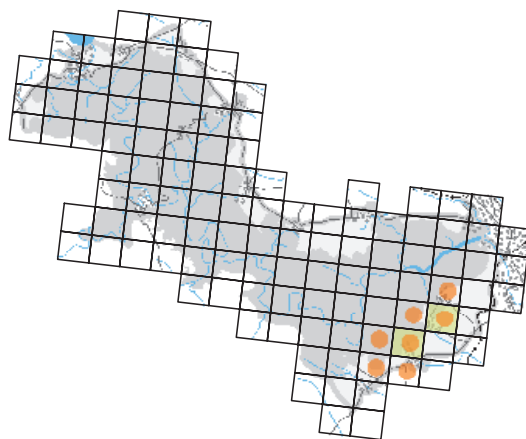
Trifolium montanum
 jetel horský
 Berg-Klee

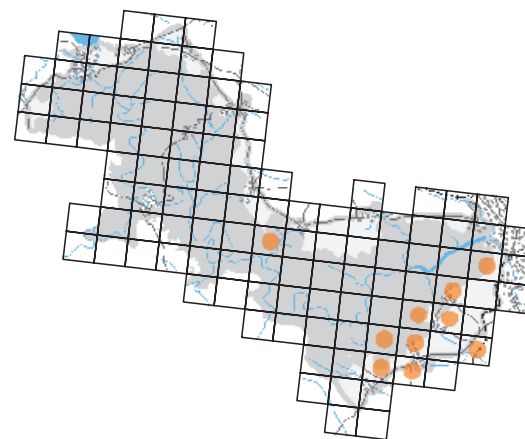
Trifolium pratense
 jetel luční
 Wiesen-Klee

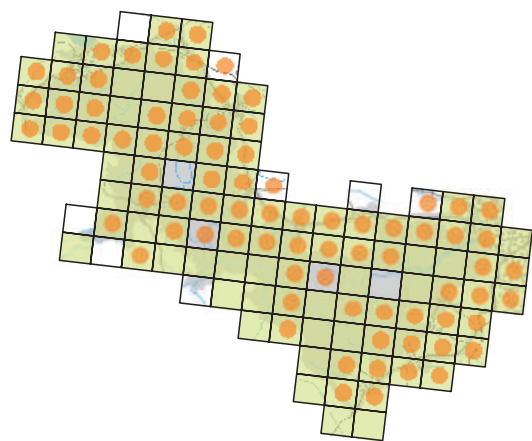
Trifolium repens
 jetel plazivý
 Kriech-Klee

Trifolium retusum
 jetel malokvětý
 Kleinblüten-Klee

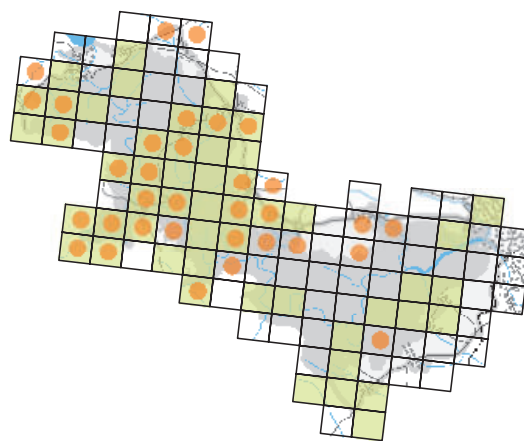

Trifolium striatum
 jetel žíhaný
 Streifen-Klee

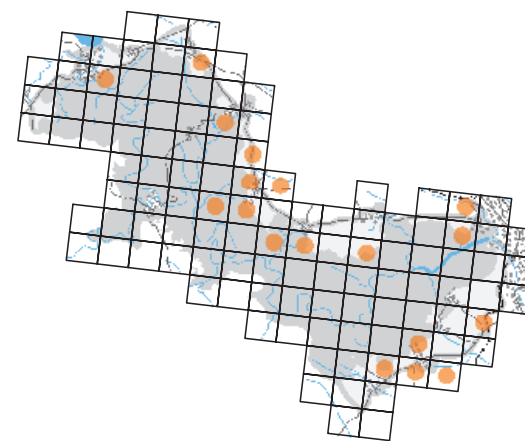

arch nat

Tripleurospermum inodorum
heřmánkovec nevonný
Geruchlos-Ruderalkamille

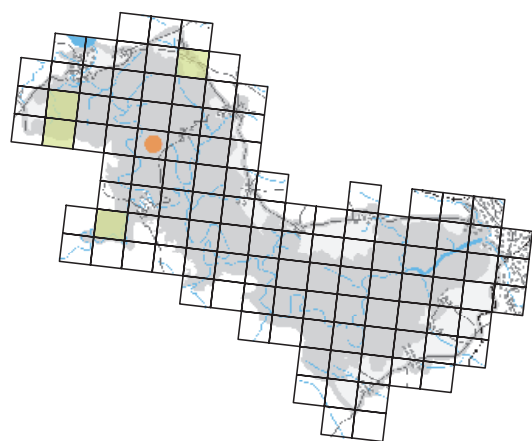

Trisetum flavescens
trojřtět Źlutavý
Wiesen-Goldhafer

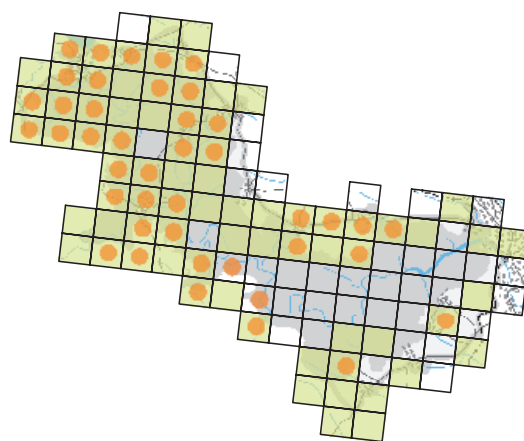
arch cas

Triticum aestivum
přenice setá
Weich-Weizen

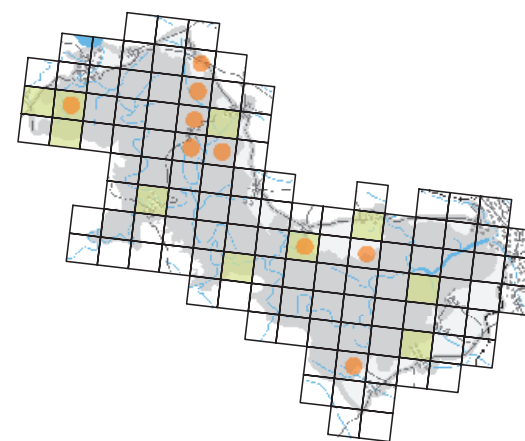

s3 C3 r VU

Trollius altissimus
upolín nejvyšří
Europa-Trollblume

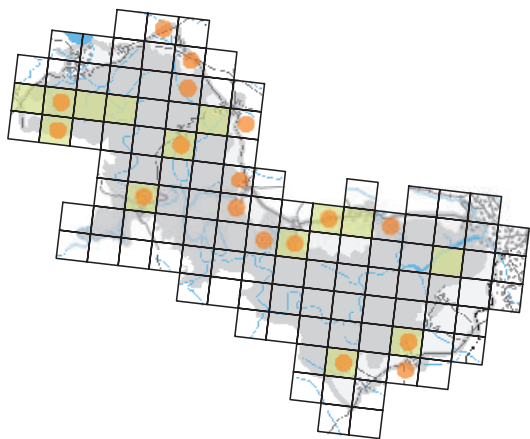
Tussilago farfara
podběl lékařský
Huflattich

s r

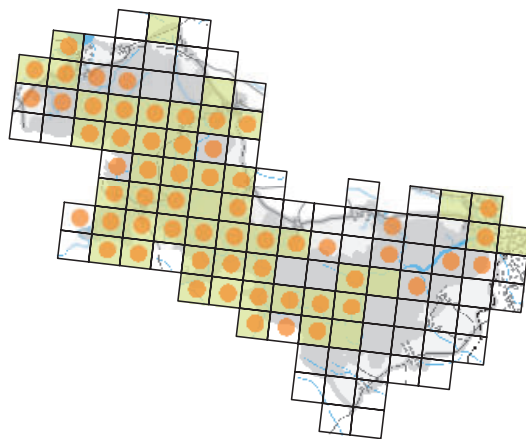
Typha angustifolia
orobinec úzkolistý
Schmalblatt-Rohrkolben

MAPY ROZŠÍŘENÍ

§

Typha latifolia
 orobinec širokolistý
 Breitblatt-Rohrkolben

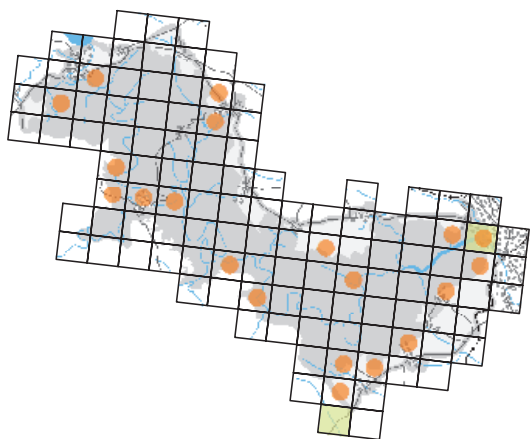

Ulmus glabra
 jilm drsný
 Berg-Ulme

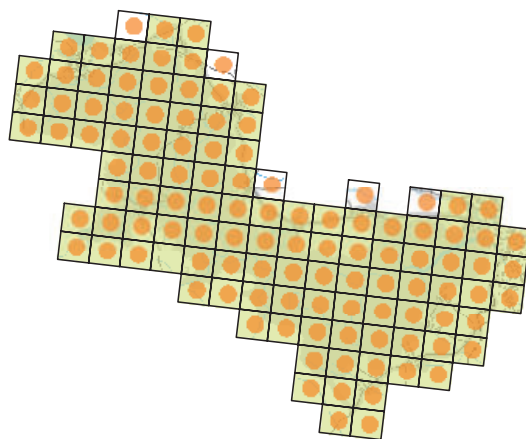
C4a r

Ulmus laevis
 jilm vaz
 Flatter-Ulme

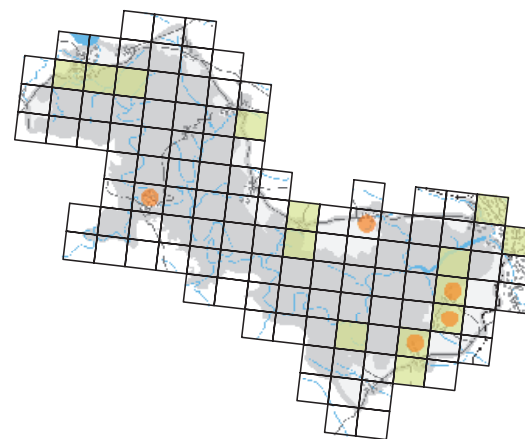

C4a 3

Ulmus minor
 jilm habrolistý
 Feld-Ulme

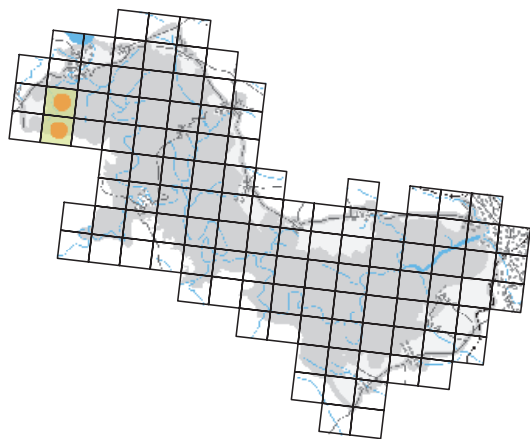
Urtica dioica
 kopřiva dvoudomá
 Groß-Brennnessel

C3 VU arch nat

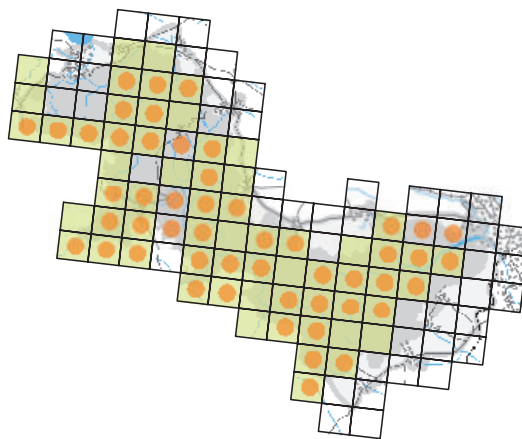
Urtica urens
 kopřiva žahavka
 Klein-Brennnessel

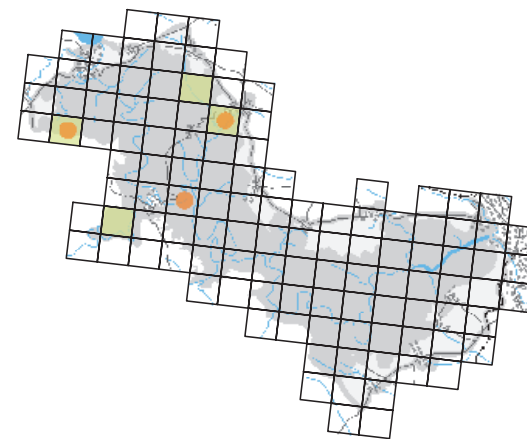

§ C4a 3r!

Utricularia australis
bublinatka jižní
Groß-Wasserschlauch

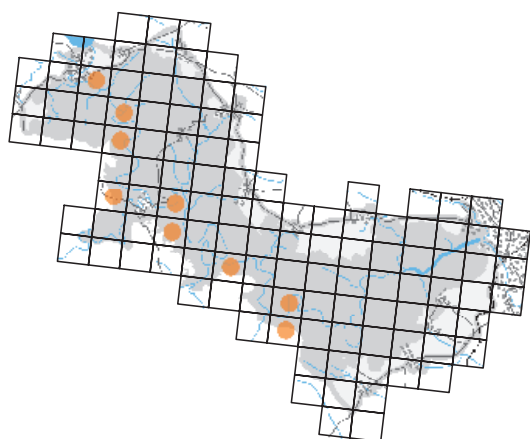

Vaccinium myrtillus
brusnice borůvka
Heidelbeere

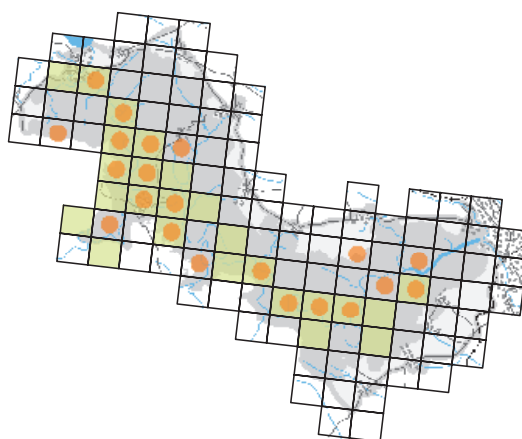
C4a r

Valeriana dioica
kozlík dvoudomý
Sumpf-Baldrian

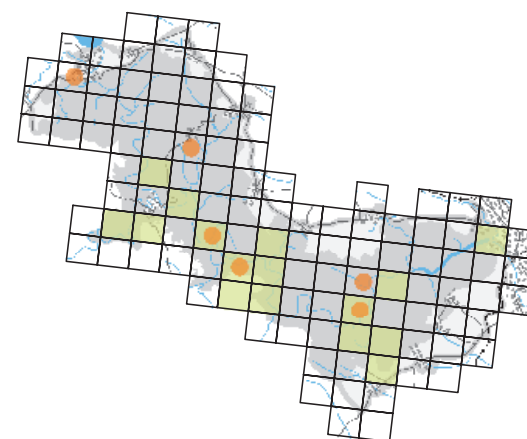

C4a

Valeriana excelsa
kozlík výběžkatý
Kriech-Baldrian

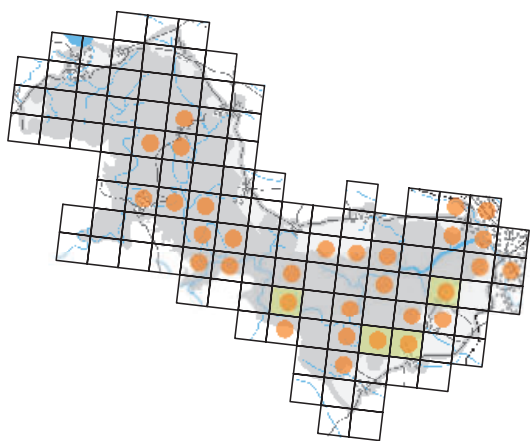
Valeriana officinalis
kozlík lékařský
Arznei-Baldrian

C4a

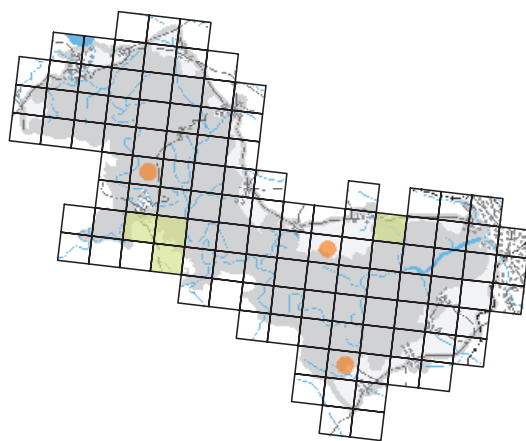
Valeriana stolonifera* subsp. *angustifolia
kozlík ukrajinský chlumní
Hügel-Wiesen-Baldrian

MAPY ROZŠÍŘENÍ

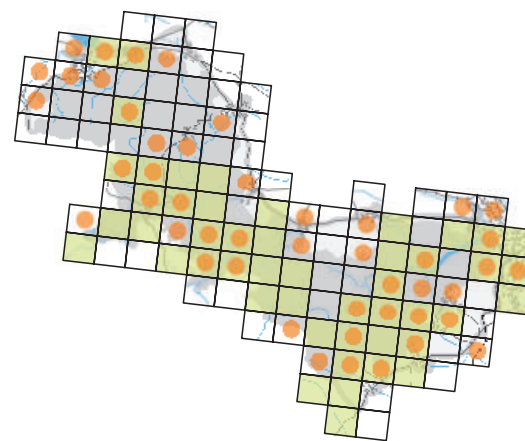
C2 VU

Valerianella carinata
kozlíček kýlnatý
Kiel-Feldsalat

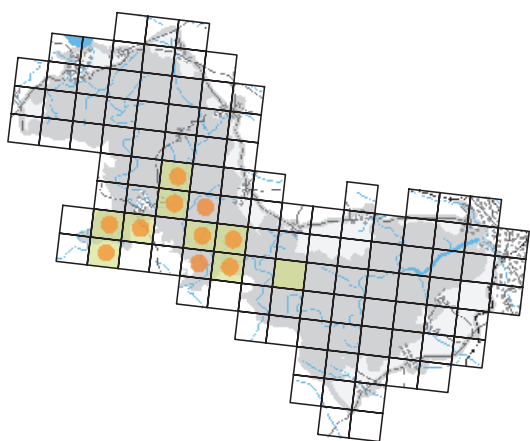

C4a arch nat

Valerianella dentata subsp. dentata
klozlíček zubatý pravý
Zähnchen-Feldsalat

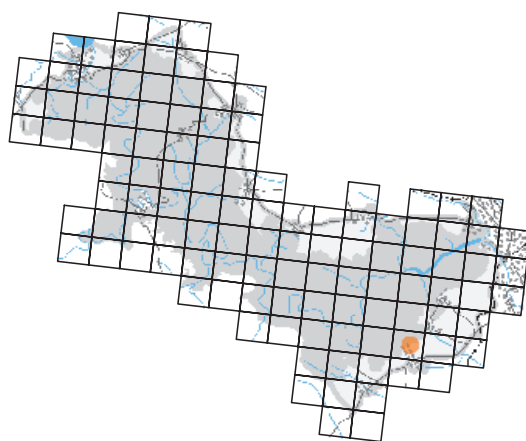

Valerianella locusta
kozlíček polníček
Gewöhnlich-Feldsalat

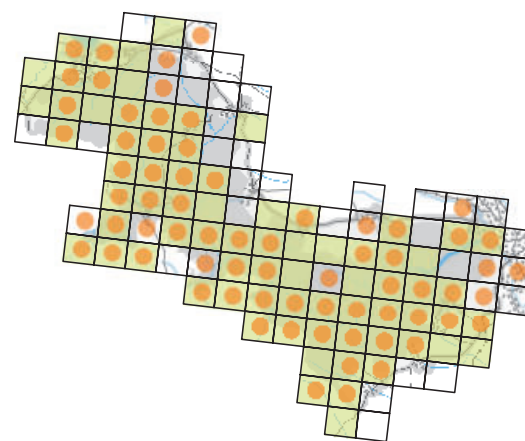
§1 C1 EN

Veratrum nigrum
kýchavice černá
Schwarz-Germer

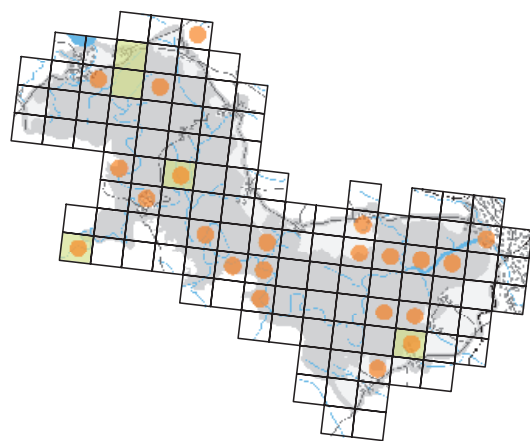
C2 EN

Verbascum blattaria
divizna švábovitá
Schaben-Königskerze

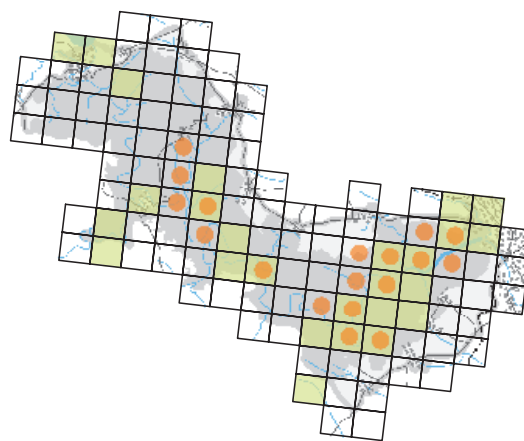
C4a

Verbascum chaixii subsp. austriacum
divizna jižní rakouská
Eigentliche Österreich-Königskerze

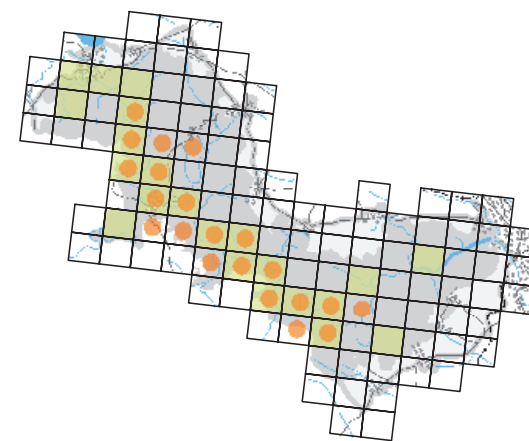

C4a NT

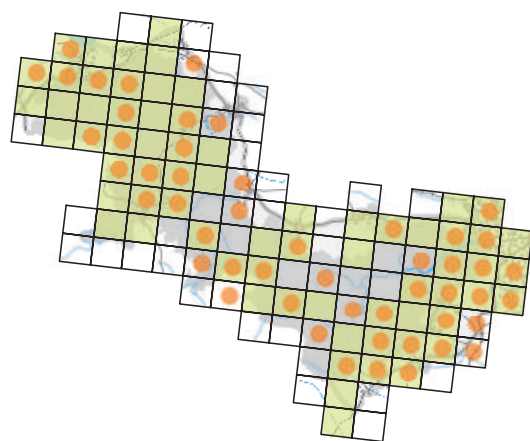
Verbascum densiflorum
divizna veľkovetá
Großblüten-Königskerze

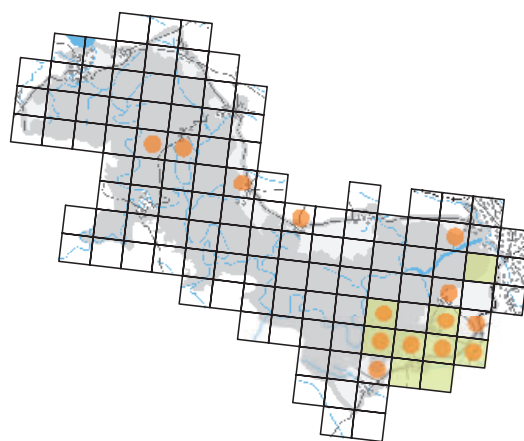
Verbascum lychnitis* subsp. *lychnitis
divizna knotovkovitá pravá
Heide-Königskerze

Verbascum nigrum
divizna černá
Dunkel-Königskerze

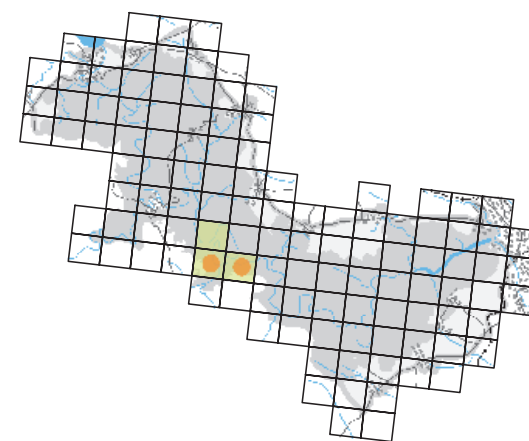

Verbascum phlomoides
divizna sápvitá
Gewöhnlich-Königskerze

S3 C3 3 NT

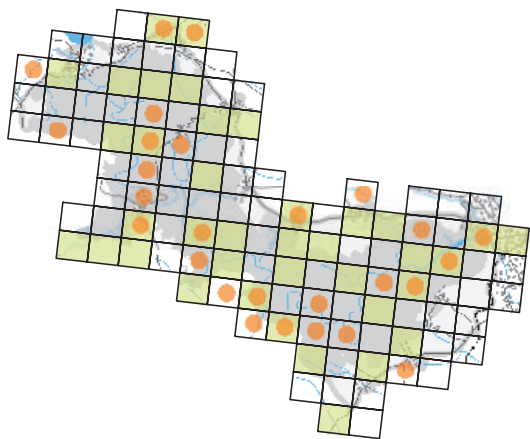
Verbascum phoeniceum
divizna brunátná
Purpur-Königskerze

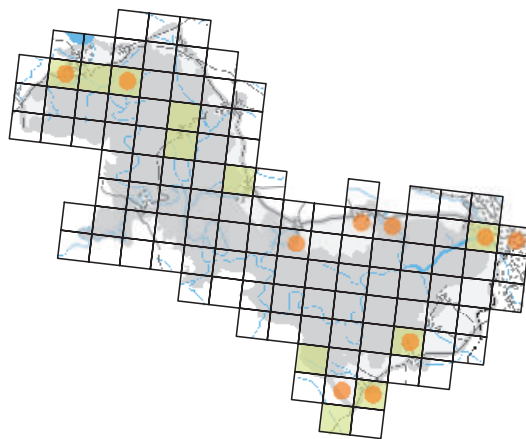
S1 C1 2 EN

Verbascum speciosum
divizna ozdobná
Pracht-Königskerze

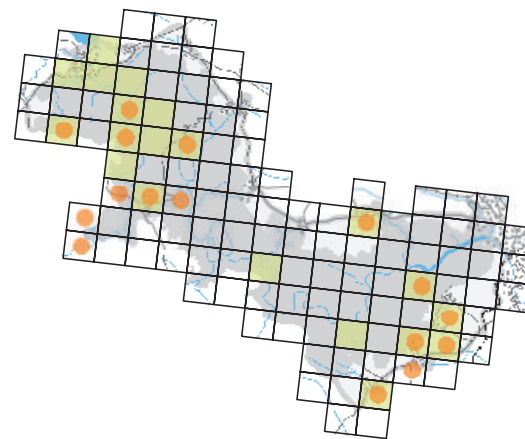
MAPY ROZŠÍŘENÍ

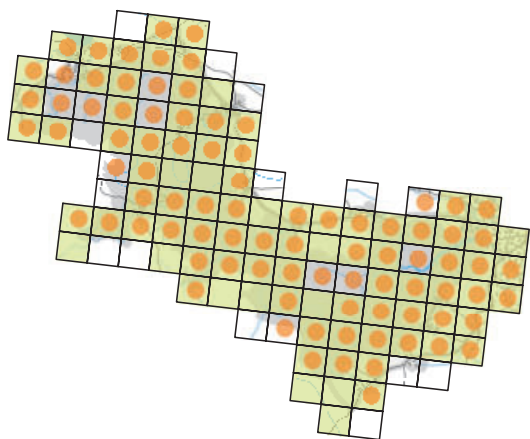
Verbascum thapsus
divizna malokvětá
Kleiblüten-Königskerze

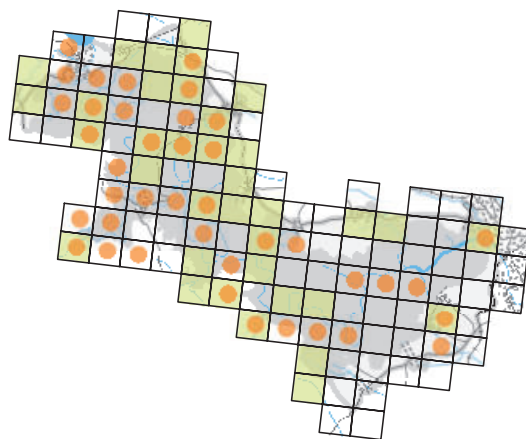
Verbena officinalis
sporyš lékařský
Echt-Eisenkraut

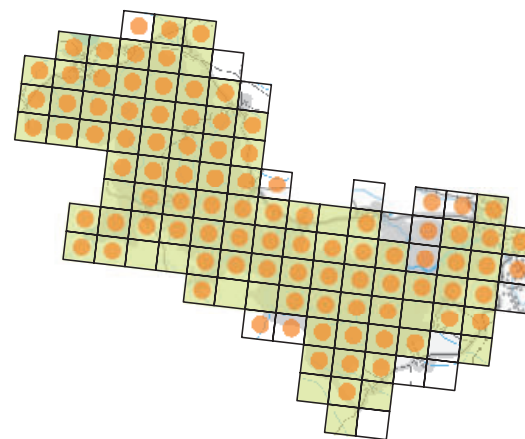
Veronica anagallis-aquatica
rozrazil drchničkovitý
Ufer-Ehrenpreis

Veronica arvensis
rozrazil rolní
Feld-Ehrenpreis

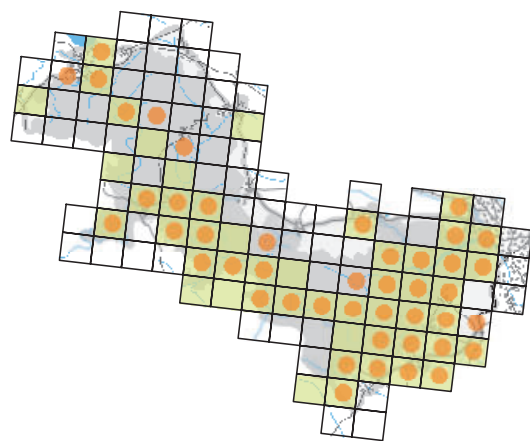

Veronica beccabunga
rozrazil potoční
Bach-Ehrenpreis

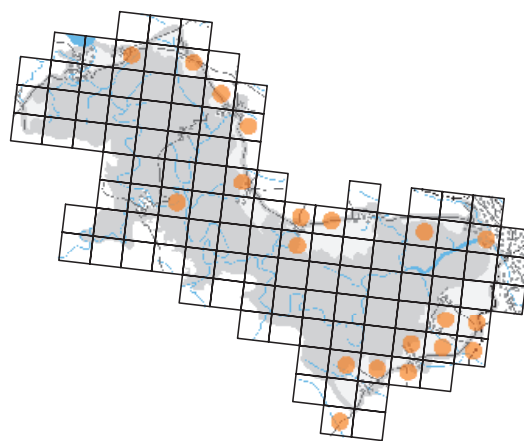
Veronica chamaedrys agg.

VERBREITUNGSKARTEN

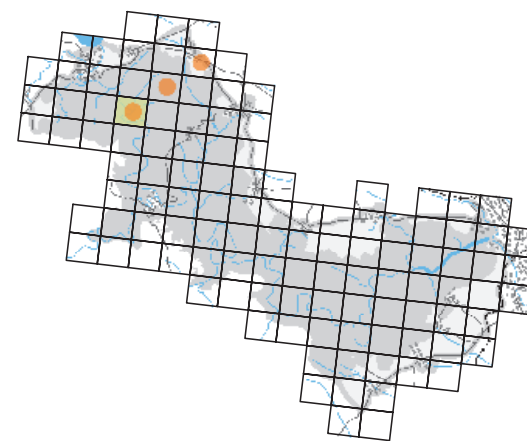
C4a 3

Veronica dillenii
rozrazil Dilleniův
Dillenius-Ehrenpreis

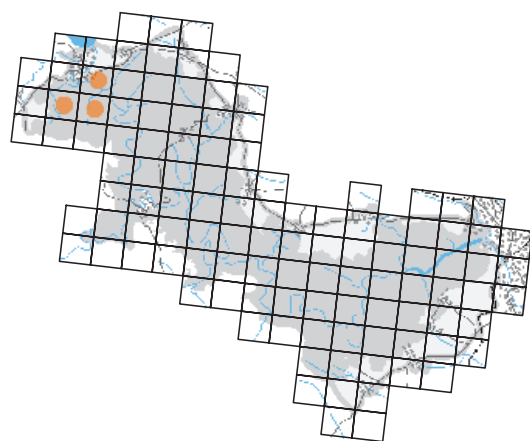
C4b DD

Veronica hederifolia s. str.
rozrazil břechtanolistý
Efeu-Ehrenpreis

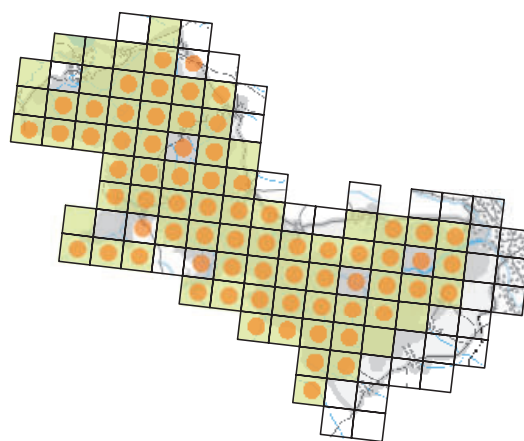
C3 2 VU

Veronica maritima
rozrazil dlouholistý
Langblatt-Blauweiderich

C4a r

Veronica montana
rozrazil horský
Berg-Ehrenpreis

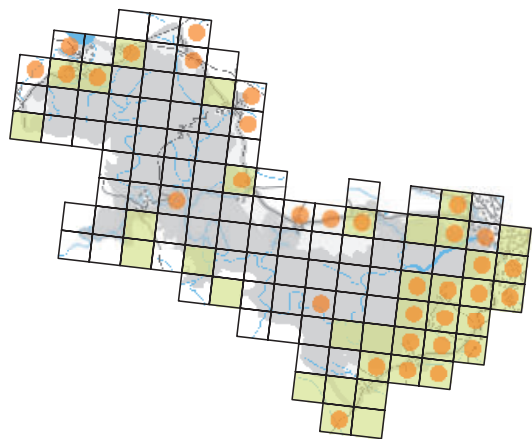
Veronica officinalis
rozrazil lékařský
Arznei-Ehrenpreis

neo nat

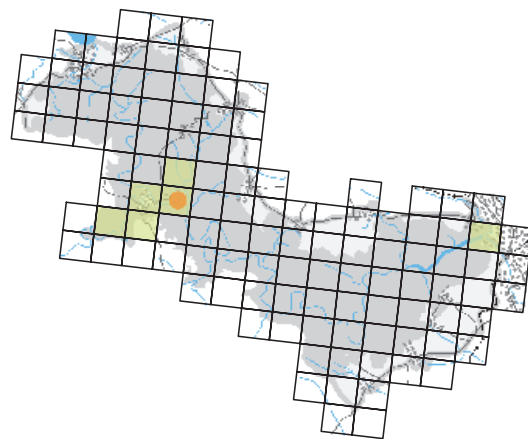
Veronica persica
rozrazil perský
Persien-Ehrenpreis

MAPY ROZŠÍŘENÍ

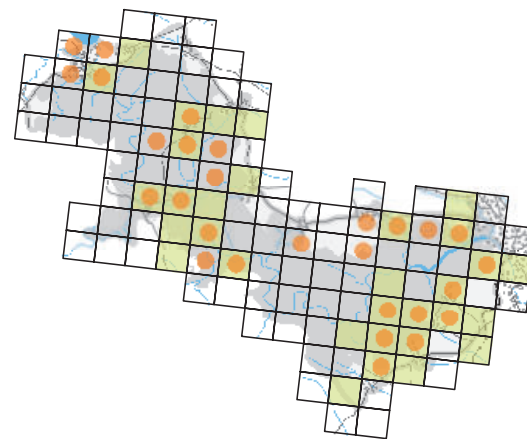
arch nat

Veronica polita
rozrazil lesklý
Glanz-Ehrenpreis

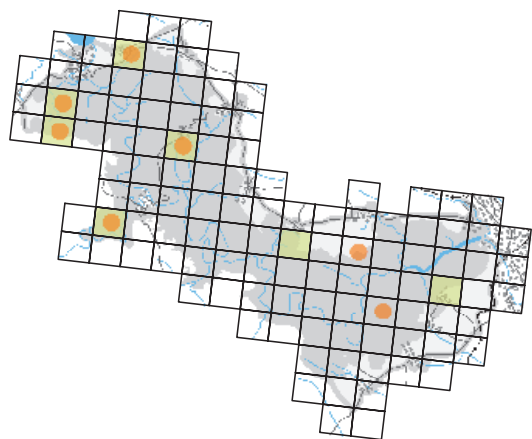
C3 NT

Veronica praecox
rozrazil časný
Früh-Ehrenpreis

C4a

Veronica prostrata
rozrazil rozprostřený
Liegend-Ehrenpreis

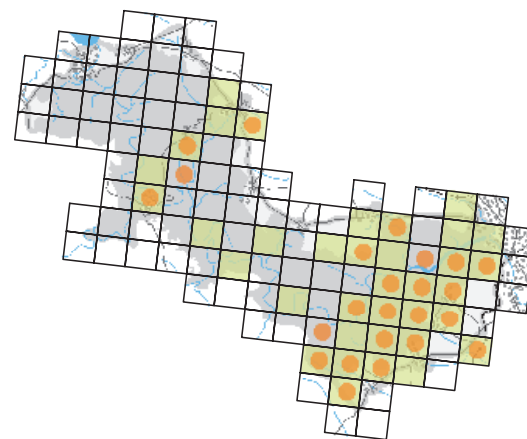
C4a 3

Veronica scutellata
rozrazil štítkovitý
Schild-Ehrenpreis

C4a 3

Veronica serpyllifolia subsp. serpillifolia
rozrazil douškolistý pravý
Gewöhnlicher Quendel-Ehrenpreis

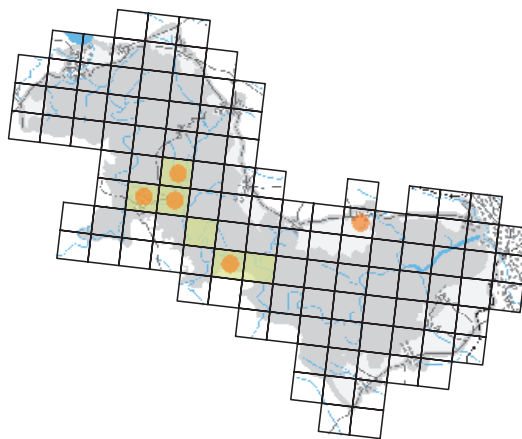

C4a 3

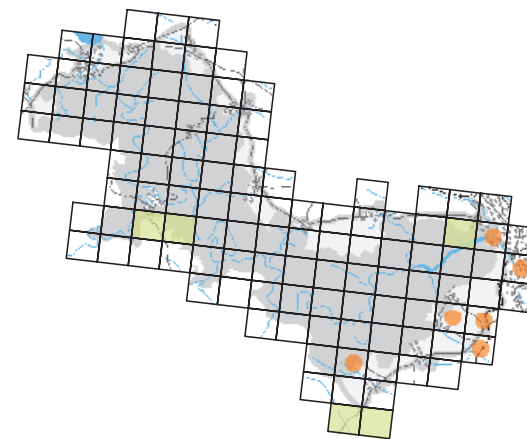
Veronica spicata
rozrazil klasnatý
Ähren-Blauweiderich

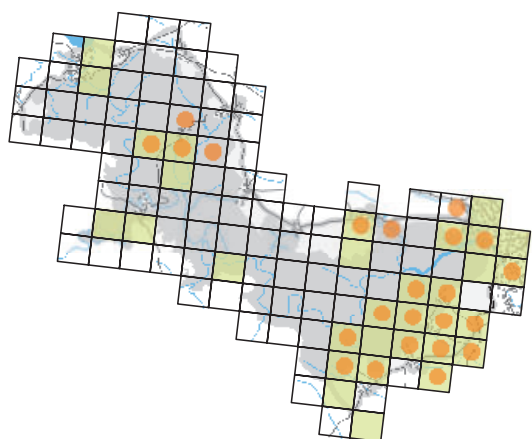
Veronica sublobata
rozrazil laločnatý
Hain-Ehrenpreis

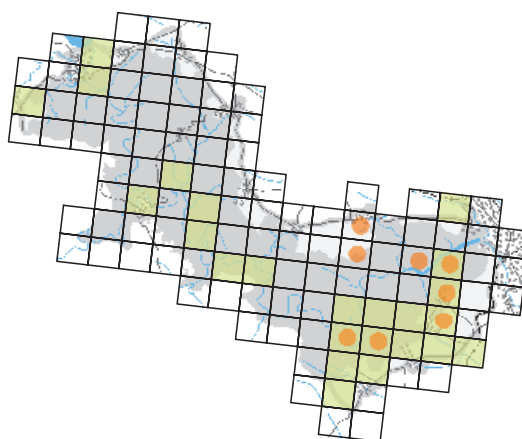
Veronica teucrium
rozrazil ožankový
Groß-Ehrenpreis

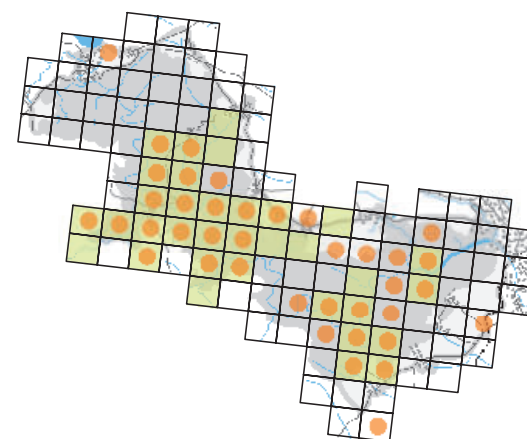
Veronica triloba
rozrazil trojlaločný
Dreilappen-Ehrenpreis

Veronica triphyllos
rozrazil trojklaný
Finger-Ehrenpreis

Veronica verna
rozrazil jarní
Frühlings-Ehrenpreis

Viburnum lantana
kalina tušalaj
Filz-Schneeball

C4a 3r!

C2

VU

arch

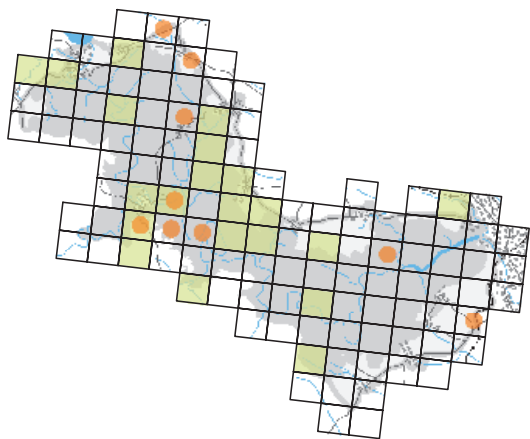
nat

arch nat

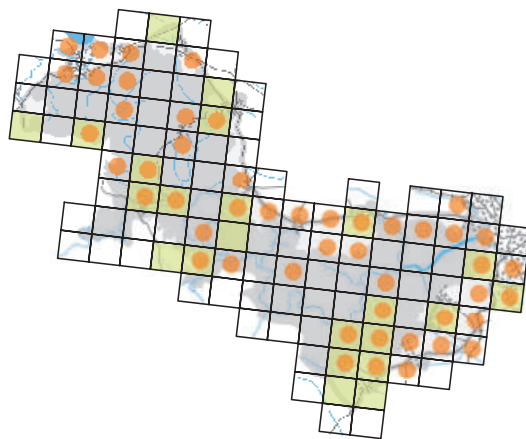
C4a 2

C4a

MAPY ROZŠÍŘENÍ

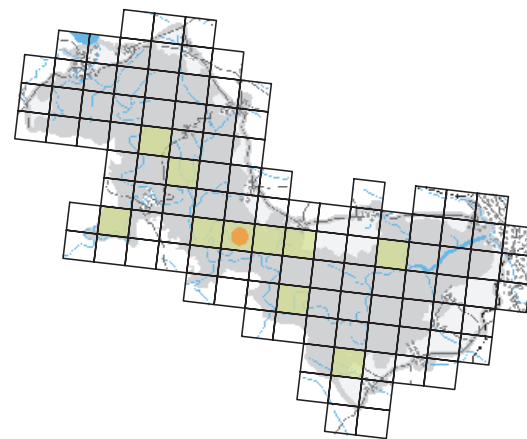

Viburnum opulus
kalina obecná
Gewöhnlich-Schneeball

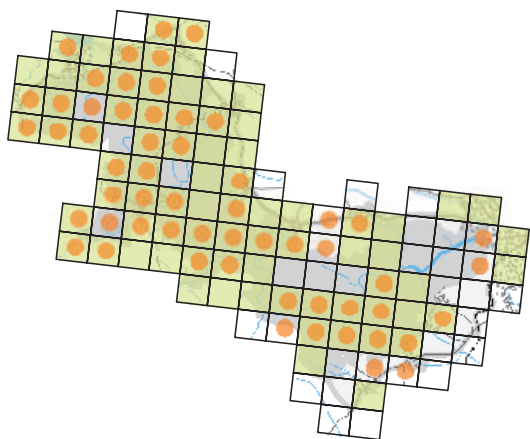
Vicia angustifolia
vikev úzkolistá
Schmalblatt-Wicke

arch nat

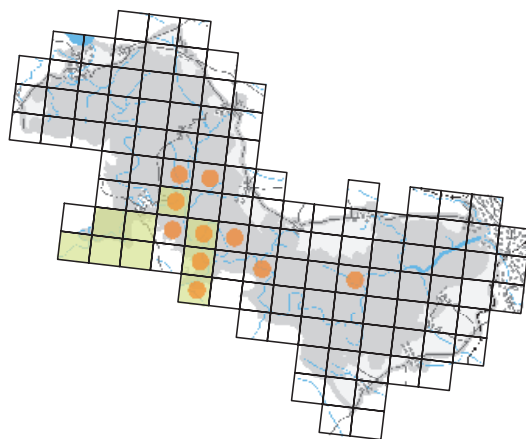

Vicia cassubica
vikev kašubská
Kaschuben-Wicke

C3 3 NT

Vicia cracca
vikev ptačí
Gewöhnliche Vogel-Wicke

Vicia dumetorum
vikev křovištní
Hecken-Wicke

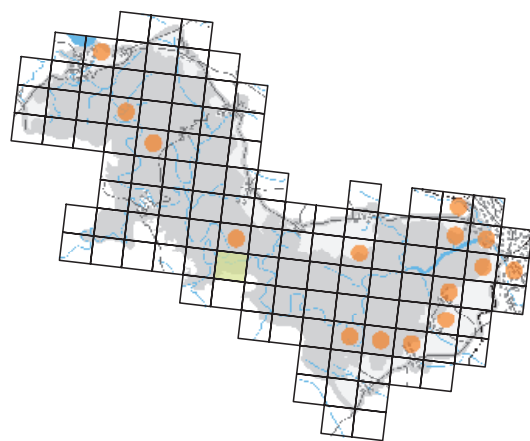
C4a

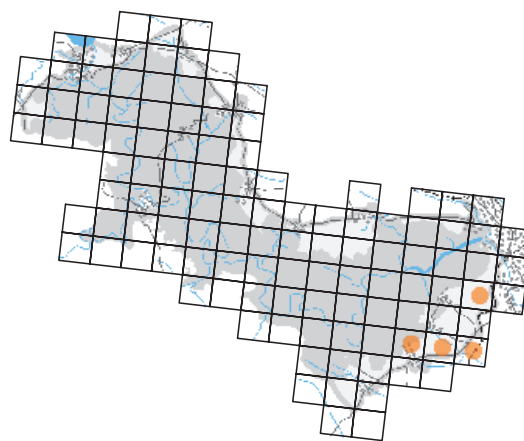
Vicia hirsuta
vikev chlupatá
Zweisamen-Wicke

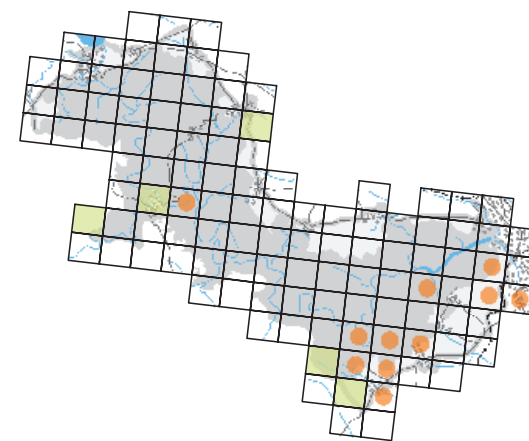
VERBREITUNGSKARTEN

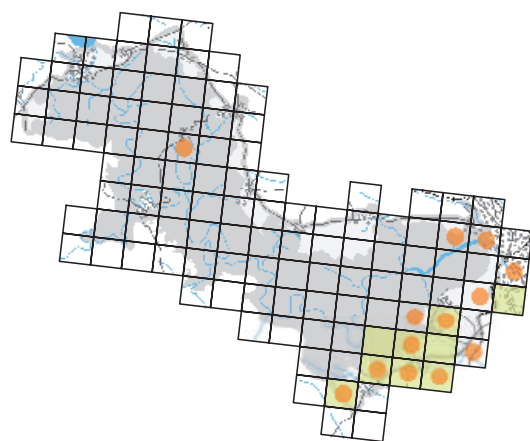
Vicia lathyroides
vikev hrachorovitá
Zwerg-Wicke

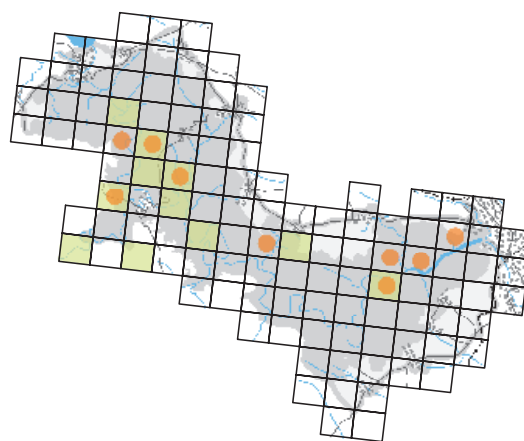
Vicia lutea
vikev žlutá
Gelb-Wicke

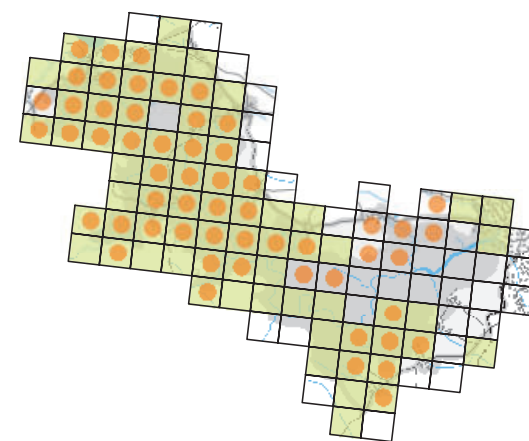
Vicia pannonica subsp. pannonica
vikev panonská pravá
Eigentliche Pannonisch-Wicke

Vicia pannonica subsp. striata
vikev panonská červená
Gestreifte Pannonisch-Wicke

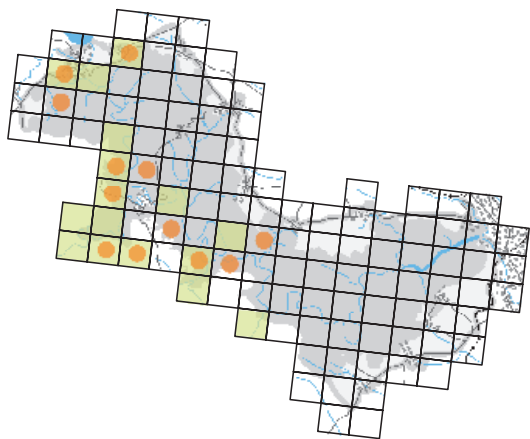

Vicia pisiformis
vikev hrachovitá
Erbsen-Wicke

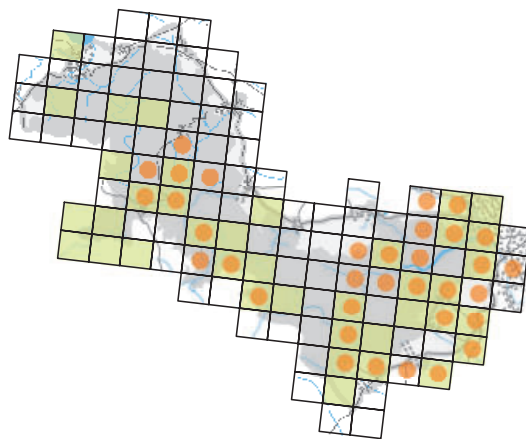

Vicia sepium
vikev plotní
Zaun-Wicke

MAPY ROZŠÍŘENÍ

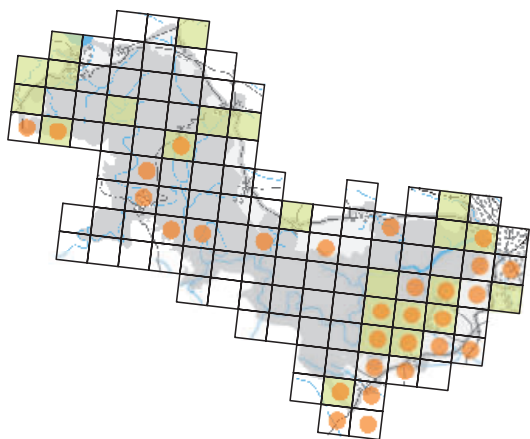
Vicia sylvatica
vikev lesní
Wald-Wicke

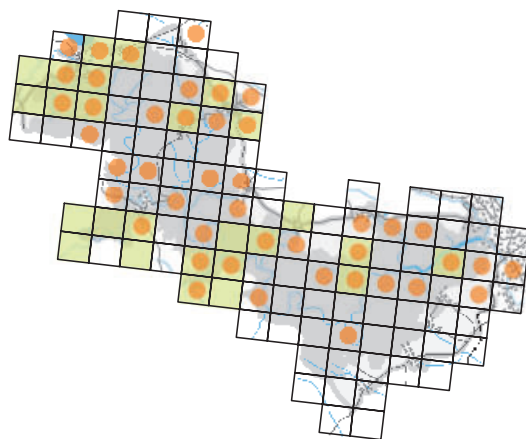
Vicia tenuifolia
vikev tenkolistá
Feinblatt-Vogel-Wicke

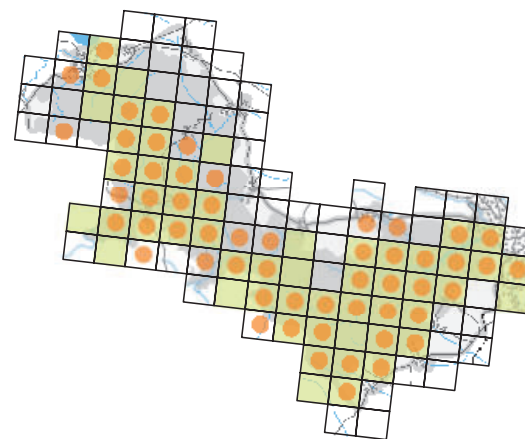
Vicia tetrasperma
vikev čtyřsemenná
Viersamen-Wicke

Vicia villosa
vikev huňatá
Sand-Wicke

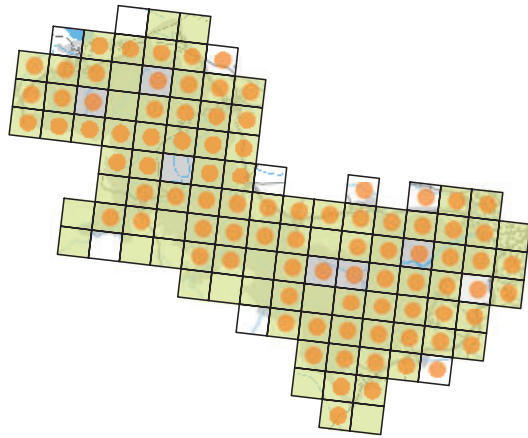
Vinca minor
barvínek menší
Klein-Immergrün

Vincetoxicum hirundinaria
tolita lékařská
Echt-Schwalbenwurz

arch nat

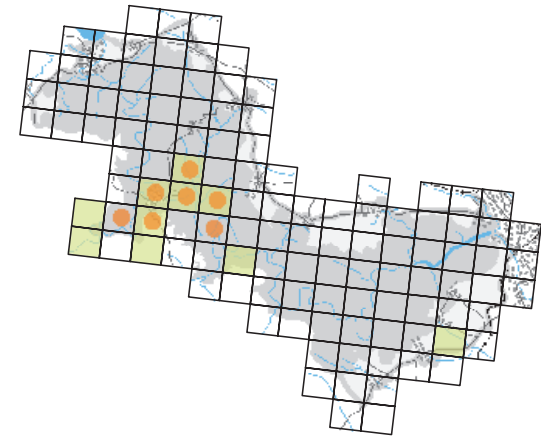
VERBREITUNGSKARTEN

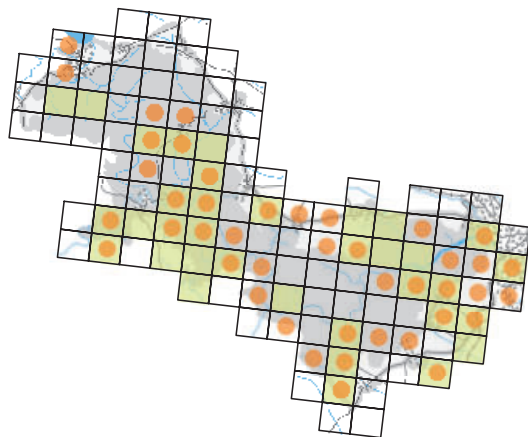
Viola arvensis
violka rolní
Acker-Stiefmütterchen

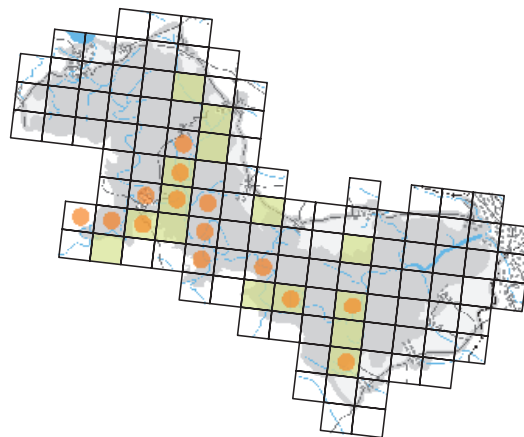
Viola canina
violka psí
Eigentliches Hunds-Veilchen

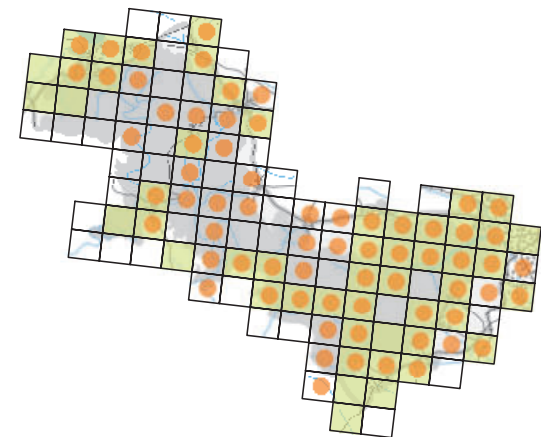
Viola collina
violka chlumní
Hügel-Veilchen

Viola hirta
violka srstnatá
Wiesen-Veilchen

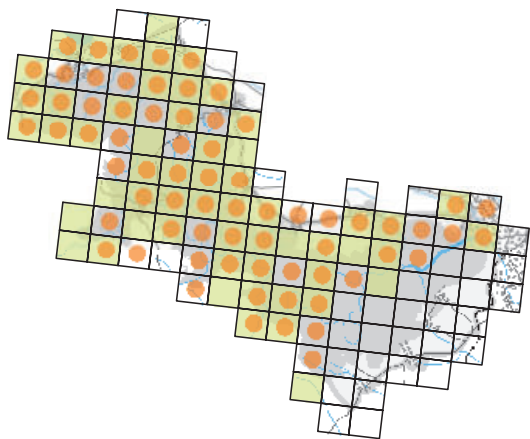

Viola mirabilis
violka divotvárná
Wunder-Veilchen

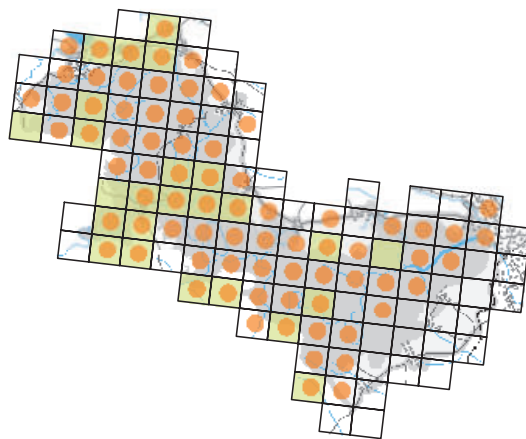

Viola odorata
violka vonná
März-Veilchen

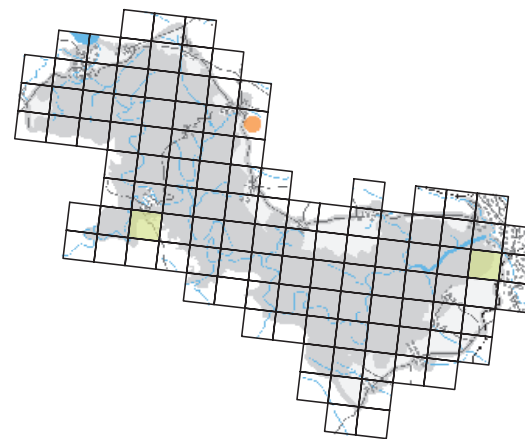
MAPY ROZŠÍŘENÍ

Viola reichenbachiana
 violka lesní
 Wald-Veilchen

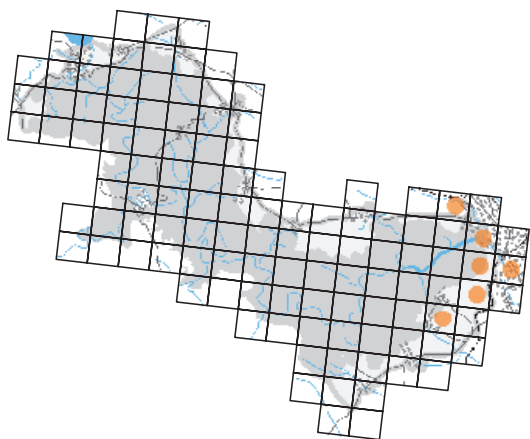

Viola riviniana
 violka Rivinova
 Hain-Veilchen

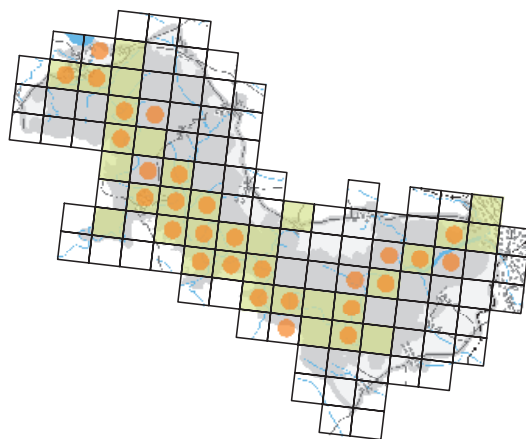
Viola rupestris
 violka písečná
 Sand-Veilchen

C3 NT

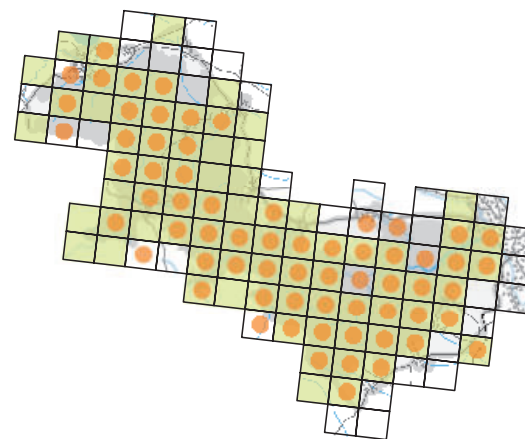
Viola suavis
 violka křovištní
 Hecken-Veilchen

neo nat

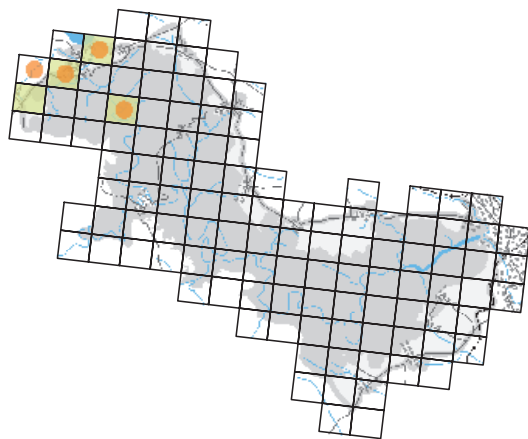
Viola tricolor subsp. saxatilis
 violka trojbarevná skalní
 Felsen-Wild-Stiefmütterchen

C3

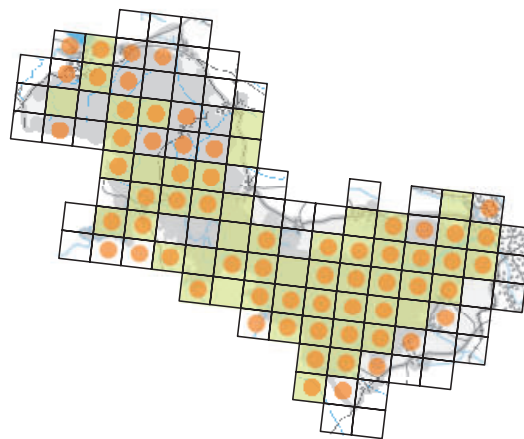
Viscaria vulgaris
 smolníčka obecná
 Gewöhnlich-Pechnelke

VERBREITUNGSKARTEN

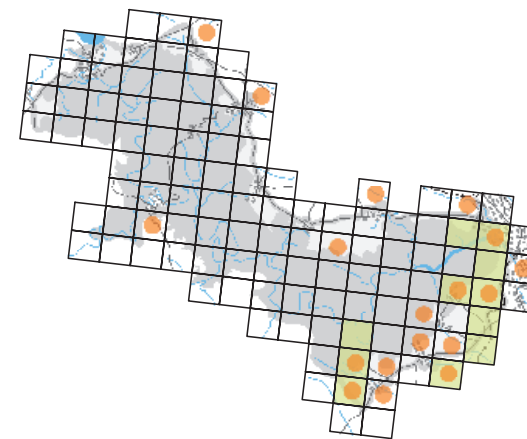
C3

Viscum album subsp. abietis
 jmelí bílé jedlové
 Tannen-Mistel

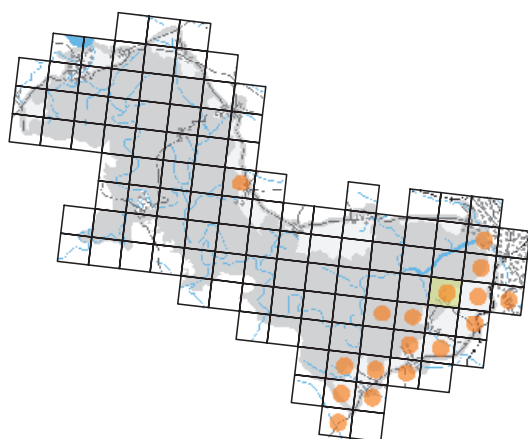
C4a

Viscum album subsp. austriacum
 jmelí bílé borovicové
 Föhren-Mistel

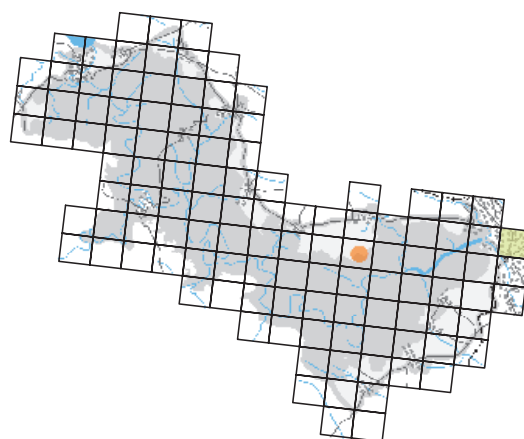
arch cas

Vitis vinifera
 réva vinná
 Echt-Weinrebe

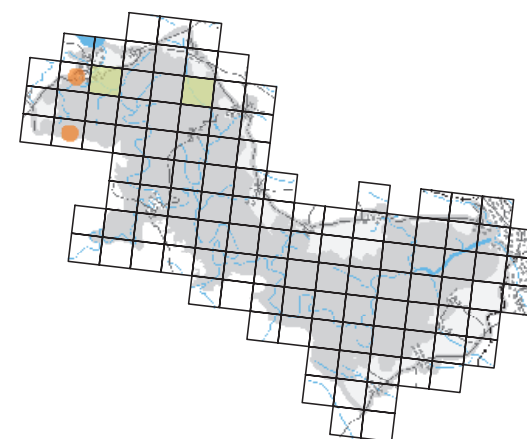
C3 3 NT arch nat

Vulpia myuros
 mrvka myší
 Mäuse-Federschwingel

C1 1 EN arch cas

Xanthium strumarium
 řepěň durkoman
 Gewöhnliche Spitzklette

Zannichellia palustris
 šejdračka bahenní
 Sumpf-Teichfaden

NEVĚROHODNÉ A MYLNÉ NÁLEZY

Seznam druhů, k nimž ze studovaného území existují nálezová data, ale do flóry území zřejmě nepatří. Obvykle jde o nedoložené údaje, často z taxonomicky komplikovaných okruhů a vzhledem ke kontextu není vyloučen determinací omyl, příp. chyba v lokalizaci.

Anthemis ruthenica: Havranické vřesoviště, F. Grüll, 1986, inventarizační průzkum, nedoloženo. ***Artemisia pontica***: Popice a Šobes, D. Cigánek, 1996 in Cigánek 1998, nedoloženo. ***Bryonia dioica***: Vranov nad Dyjí (Cigánek 1998), nedoloženo. ***Cardamine dentata***: Popice (Oborny 1879), nedoloženo ani později neuváděno (Oborny 1883–1886). ***Cephalanthera rubra***: pouze fytoecnologický snímek z údolí Fugnitz ve společenstvu *Cephalanthero-Fagetum* (Chytrý et Vicherek 1995), kde je však uvedena v soupisu druhů s cf., nedoloženo. ***Cirsium rivulare***: Popice, M. Kelbl, 1961; J. Nikl, 1991, typologická databáze, nedoloženo. ***Doronicum austriacum***: Vranov nad Dyjí, J. Nikl, 1991, typologická databáze, nedoloženo. ***Galium intermedium***: Konice, Sedláčková, 1982, záměny za druh *G. sylvaticum*. ***Galium mollugo***: *G. mollugo* s. str. nebylo na studovaném území prokázáno, viz pozn. u *G. album*. ***Galeobdolon luteum* s. str.**: viz pozn. u *G. montanum*. ***Linum tenuifolium***: svahy nad Papírnou (Krejčí 1980), nedoloženo. ***Papaver dubium***: M. Chytrý 1991 in Tichý et al. 1997, viz pozn. u *P. confine*. ***Polystichum lonchitis***: mezi Vranovem nad Dyjí a Hardeggem, A. Oborny (cf. Pladias), A. Oborny (1879, 1883–1886) ale druh ze Znojemska vůbec neuvádí. ***Pseudognaphalium luteoalbum***: vyklíčilo ex situ ze vzorku půdy odebraného na úhoru v k. ú. Hnanice (Entová 2011), přímo na lokalitě však druh nebyl doložen. ***Poa badensis***: Kraví hora (Oborny 1879), nedoloženo. ***Polygonatum verticillatum***: Vranov nad Dyjí, J. Nikl, 1991; Onšov, M. Kelbl, 1960; Konice, J. Nikl 1991, typologická databáze, bez dokladu. ***Ranunculus lingua***: lesní mokřady u Havraníků a Popic, P. Janečková, 2001, prvotní mapování Natury 2000, bez dokladu. ***Stipa tirsia***: Hradiště, V. Drlík, 1950, MZ, rev. J. Danihelka, původní určení *S. joannis*, nikdo jiný tento druh

rozšířený v Povltaví, v jihozápadní části Českého středohoří a na jižní Moravě od Mohelna po Bílé Karpaty ze studovaného území nedoložil, nabízí se i možnost záměny při dodatečné manipulaci s herbářovým materiálem. ***Thymus serpyllum***: Podmyče, D. Cigánek 2002, prvotní mapování Natura 2000; Čížov, M. Kelbl, 1961, 1973, typologická databáze; Havraníky, F. Grüll, 1986, inventarizační průzkum; Kraví hora, J. Kirschner, 1977, vše bez dokladu. ***Vaccinium vitis-idaea***: Ledové sluje, L. Reiterová, 2008, fytoecnologický snímek, překlep za *V. myrtillus*. ***Veronica agrestis***: na konci 19. st. je druh ze Znojemska uváděn jako hojný (Oborny 1879), dokonce zde měl růst hojněji než *V. polita* (Oborny 1883–1886), staré údaje však nejsou doloženy herbářovou položkou a nelze je tedy považovat za věrohodné, později je uváděn z okolí Konic (Drlík et al. 2005), ovšem doklad V. Drlíka od Olbramkostela byl revidován jako *V. polita*; údaje jsou považovány za nedůvěryhodné (P. Dřevonjan in litt.). ***Vicia sativa***: z území nebyla doposud doložena, existující údaje se nejspíše vztahují k druhu *V. angustifolia*.

hlaváček letní
Sommer-Adonis

UNZUVERLÄSSIGE UND FALSCH INTERPRETIERTE FUNDE

Liste mit Arten, für die Daten aus dem Untersuchungsgebiet vorliegen, die jedoch wahrscheinlich nicht zu dessen Flora gehören. In der Regel handelt es sich um unbelegte Angaben, häufig aus taxonomisch komplizierten Artengruppen, und aufgrund des Kontexts sind Bestimmungsfehler oder ggf. Lokalisierungsfehler nicht ausgeschlossen.

Anthemis ruthenica: Heide von Havraníky, F. Grüll, 1986, Inventarerhebung, unbelegt. ***Artemisia pontica***: Popice und Bergsporn Schobes, D. Cigánek, 1996 in Cigánek 1998, unbelegt. ***Bryonia dioica***: Vranov nad Dyjí (Cigánek 1998), unbelegt. ***Cardamine dentata***: Popice (Oborny 1879), weder belegt noch später erwähnt (Oborny 1883–1886). ***Cephalanthera rubra***: nur eine phytozönologische Aufnahme aus dem Fugnitztal im *Cephalanthero-Fagetum* (Chytrý et Vicherek 1995), wo sie in der Artenliste mit vgl., unbelegt angeführt ist. ***Cirsium rivulare***: Popice, M. Kelbl, 1961; J. Nikl, 1991, walddtypologische Datenbank, unbelegt. ***Doronicum austriacum***: Vranov nad Dyjí, J. Nikl, 1991, walddtypologische Datenbank, unbelegt. ***Galium intermedium***: Konice, Sedláčková, 1982, Verwechslungen mit der Art *G. sylvaticum*. ***Galium mollugo***: *G. mollugo* s. str. wurde im untersuchten Gebiet nicht nachgewiesen, siehe Anm. zu *G. album*. ***Galeobdolon luteum* s. str.** siehe Anm. zu *G. montanum*. ***Linum tenuifolium***: Hänge oberhalb von Papírna (Krejčí 1980), unbelegt. ***Papaver dubium***: M. Chytrý 1991 in Tichý et al. 1997, siehe Anm. zu *P. confine*. ***Polystichum lonchitis***: zwischen Vranov nad Dyjí und Hardeg, A. Oborny (vgl. Pladias), A. Oborny (1879, 1883–1886) erwähnt jedoch die Art aus der Region Znojmo überhaupt nicht. ***Pseudognaphalium luteoalbum***: keimte ex situ aus einer Bodenprobe, die auf einer Brache im Katastergebiet von Hnanice entnommen wurde (Entová 2011), direkt an der Lokalität wurde die Art jedoch nicht dokumentiert. ***Poa badensis***: Kühberg (Oborny 1879), unbelegt. ***Polygonatum verticillatum***: Vranov nad Dyjí, J. Nikl, 1991; Onšov, M. Kelbl, 1960; Konice, J. Nikl 1991, walddtypologische Datenbank, ohne Beleg. ***Ranunculus lingua***: Waldfeuchtstellen

bei Havraníky und Popice, P. Janečková, 2001, erste Kartierung Natura 2000, ohne Beleg. ***Stipa tirsá***: Hradiště, V. Drlík, 1950, MZ, rev. J. Danihelka, ursprünglich als *S. joannis* bestimmt, sonst hat niemand diese Art aus dem Untersuchungsgebiet dokumentiert. Anderswo in der Tschechischen Republik ist sie im Einzugsgebiet der Moldau, im südwestlichen Teil des Böhmisches Mittelgebirges und in Südmähren von Mohelno bis zu den Weißen Karpaten verbreitet. Es besteht die Möglichkeit von Verwechslungen bei der nachträglichen Handhabung des Herbarmaterials. ***Thymus serpyllum***: Podmyče, D. Cigánek 2002, erste Kartierung durch Natura 2000; Čížov, M. Kelbl, 1961, 1973, walddtypologische Datenbank; Havraníky, F. Grüll, 1986, Inventarerhebung; Kühberg, J. Kirschner, 1977, alle ohne Beleg. ***Vaccinium vitis-idaea***: Eisleithen, L. Reiterová, 2008, phytozönologische Aufnahme, Verwechslung mit *V. myrtillus* durch Tippfehler. ***Veronica agrestis***: Ende des 19. Jahrhunderts wurde die Art aus der Region Znojmo als häufig erwähnt (Oborny 1879), sie müsste hier sogar häufiger als *V. polita* gewachsen sein (Oborny 1883–1886), aber die alten Angaben sind nicht durch Herbarbelege gestützt und können daher nicht als zuverlässig betrachtet werden. Später wurde die Art aus der Umgebung von Konice erwähnt (Drlík et al. 2005), der Beleg von V. Drlík aus Olbramkostel wurde jedoch zu *V. polita* revidiert; Die Angaben gelten als unzuverlässig (P. Dřevojan in litt.). ***Vicia sativa***: Aus dem Gebiet wurde sie bisher nicht dokumentiert, die vorhandenen Daten beziehen sich wahrscheinlich auf die Art *V. angustifolia*.

DRUHY Z OKOLÍ STUDOVANÉHO ÚZEMÍ

Druhy, které rostou v bezprostřední blízkosti studovaného území, jsou ochranářsky či fytogeograficky významné a stojí za to je zmínit.

Althaea officinalis: Sedlešovice, za mostem, R. Němec, 2013, not. ***Asplenium scolopendrium*** (*Phyllitis scolopendrium*): Hardegg, na zdi u cesty, na hranici studovaného území (R. Němec et P. Filippov, 2019, MZ). ***Bolboschoenus laticarpus***, ***B. maritimus***: niva Daníže a více lokalit východně a jihovýchodně od studovaného území (Němec et al. 2014). ***Cardamine matthioli***: z dolního Podyjí zasahuje až k obci Dyje a ke Starému Šaldorfu (Drlík et al. 2005). ***Carex melanostachya***: Hradiště, Červený rybníček (ještě okolo r. 2010, R. Němec, not.). ***Carex appropinquata***: těsně za hranicí území v Rakousku (Grulich 1997). ***Carex rostrata***: těsně za hranicí studovaného území v Rakousku (Grulich 1997). ***Circaea xintermedia***: těsně za hranicí území v Rakousku (Grulich 1997). ***Coleanthus subtilis***: Vranovská přehrada (Bravencová et al. 2007a). ***Cucubalus baccifer***: více lokalit na jihovýchod od Znojma (cf. Pladias). ***Erigeron macrophyllus***: Podhradí nad Dyjí (A. Oborný, 1916, PRC, rev. O. Šída). ***Erucastrum galicum***: Retz (Grulich 1997). ***Geranium sylvaticum***: těsně za hranicí území v Rakousku (Grulich 1997). ***Glaux maritima***: v minulosti mezi Hnanicemi a Šatovem (Tomaschek 1933), v Šatově ještě v r. 1946 (F. Švestka, 1946, BRNU). ***Globularia bisnagarica***: vinice Peklo u Šatova (Němec et Němcová 2011). ***Heliotropium europaeum***: Dobšice; Znojmo, Načeratický kopec (Hummel et al. 2019). ***Heleochloa alopecuroides***: Vranovská přehrada (Bravencová et al. 2007a). ***Hippuris vulgaris***: Boubínka u Hradiště, patrně výsadba, 2005–2016 (poprvé Stejskal et Křivan in Bravencová et al. 2007a, naposledy P. Filippov, NDOP). ***Lythrum virgatum***: mezi Horním Břečkovem a Lukovem, jen několik kroků od hranice parku (R. Němec et Z. Musil, 2019, MZ). ***Lupinus luteus***: těsně za hranicí území v Rakousku (Grulich 1997). ***Parietaria judaica***: Hardegg (R. Němec 2019, MZ). ***Potamogeton lucens***: těsně za hranicí území v Rakousku

(Grulich 1997). ***Ranunculus platanifolius***: údolí Fugnitz nad obcí Heufurth a nad ruinou Kaja (Grulich et Chytrý 1993). ***Salix pentandra***: těsně za hranicí území v Rakousku (Grulich 1997). ***Salvia austriaca***: Sedlešovice (Němec 2013; naposledy: 2021, R. Němec, not.). ***Sedum hispanicum***: Znojmo, centrum města, R. Němec, 2020, not. ***Seseli pallasi***: Havraníky, Skalky (Grulich 1996b). ***Spergularia kurkae***: Vranovská přehrada (Bravencová et al. 2007a). ***Stipa smirnovii***: Pustý kopec (F. Švestka, 1947, BRNU; roste zde stále, R. Němec 2019, MZ). ***Taraxacum nordstedtii***: těsně za hranicí území v Rakousku (Grulich 1997). ***Thesium alpinum***: údolí Fugnitz (Grulich 1997). ***Thesium dollineri***: Pustý kopec u Konic (R. Stejskal, 2011, MZ), Unterretzbach (Grulich 1997). ***Veratrum album subsp. album***: Heufurth, údolí Fugnitz (V. Grulich, 1993, BRNU; cf. Grulich 1997). ***Veronica anagalloides***, ***V. catenata***, ***V. scardica***: povodí Daníže (Němec et al. 2014). ***Vicia grandiflora***: těsně za hranicí území v Rakousku (Grulich 1997). ***Viscum album subsp. album***: poloparazit listnatých dřevin, který ze studovaného území nebyl doložen; uváděné údaje (cf. Pladias) se vztahují k poddruhu *V. album subsp. austriacum*, v 90. letech vzácně zaznamenan na topolech mezi Hnanicemi a Šatovem (Grulich 1997).

koniklec velkokvětý
Groß-Küchenschelle

ARTEN AUS DER UMGEBUNG DES UNTERSUCHTEN GEBIETS

Arten, die in unmittelbarer Nähe des Untersuchungsgebiets wachsen, naturschutzfachlich oder phytogeographisch bedeutend und daher erwähnenswert sind:

Althaea officinalis: Sedlešovice, hinter der Brücke, R. Němec, 2013, not. ***Asplenium scolopendrium* (*Phyllitis scolopendrium*)**: Hardegg, an einer Mauer am Weg, an der Grenze des Untersuchungsgebiets (R. Němec et P. Filippov, 2019, MZ). ***Bolboschoenus laticarpus*, *B. maritimus***: Aue des Bachs Daniž und mehrere Lokalitäten östlich und südöstlich des untersuchten Gebiets (Němec et al. 2014). ***Cardamine matthioli***: Vom unteren Teil des Tals der Thaya reicht sie bis zum Dorf Dyje und nach Starý Šaldorf (Drlík et al. 2005). ***Carex melanostachya***: Hradiště, Teich Červený rybníček (noch um 2010, R. Němec, not.). ***Carex appropinquata***: knapp hinter der Grenze des Gebiets in Österreich (Grulich 1997). ***Carex rostrata***: knapp hinter der Grenze des Untersuchungsgebiets in Österreich (Grulich 1997). ***Circaea xintermedia***: knapp hinter der Grenze des Gebiets in Österreich (Grulich 1997). ***Coleanthus subtilis***: Stausee Vranov (Bravencová et al. 2007a). ***Cucubalus baccifer***: mehrere Lokalitäten südöstlich von Znojmo (vgl. Pladias). ***Erigeron macrophyllus***: Podhradí nad Dyjí (A. Oborny, 1916, PRC, rev. O. Šída). ***Erucastrum gallicum***: Retz (Grulich 1997). ***Geranium sylvaticum***: knapp hinter der Grenze des Gebiets in Österreich (Grulich 1997). ***Glaux maritima***: in der Vergangenheit zwischen Hnanice und Šatov (Tomaschek 1933), in Šatov noch 1946 (F. Švestka, 1946, BRNU). ***Globularia bisnagarica***: Weinberg Peklo in Šatov (Němec et Němcová 2011). ***Heliotropium europaeum***: Dobšice; Znojmo, Hügel Načeratický kopec (Hummel et al. 2019). ***Heleochloa alopecuroides***: Stausee Vranov (Bravencová et al. 2007a). ***Hippuris vulgaris***: Boubínka bei Hradiště, wahrscheinlich geflanzt, 2005–2016 (erstmal Stejskal et Křivan in Bravencová et al. 2007a, zuletzt P. Filippov, NDOP). ***Lythrum virgatum***: zwischen Horní Břečkov und Lukov, nur wenige Schritte von der Parkgrenze entfernt (R. Němec et Z. Musil, 2019, MZ). ***Lupinus luteus***:

knapp hinter der Grenze des Gebiets in Österreich (Grulich 1997). ***Parietaria judaica***: Hardegg (R. Němec 2019, MZ). ***Potamogeton lucens***: knapp hinter der Grenze des Gebiets in Österreich (Grulich 1997). ***Ranunculus plataniifolius***: Fugnitztal oberhalb von Heufurth und oberhalb der Burgruine Kaja (Grulich et Chytrý 1993). ***Salix pentandra***: knapp hinter der Grenze des Gebiets in Österreich (Grulich 1997). ***Salvia austriaca***: Sedlešovice (Němec 2013; zuletzt: 2021, R. Němec, not.). ***Sedum hispanicum***: Znojmo, Stadtzentrum, R. Němec, 2020, not. ***Seseli pallasii***: Havraníky, Skalky (Grulich 1996b). ***Spergularia kurkae***: Stausee Vranov (Bravencová et al. 2007a). ***Stipa smirnovii***: Hügel Pustý kopec (F. Švestka, 1947, BRNU; wächst hier noch immer, R. Němec 2019, MZ). ***Taraxacum nordstedtii***: knapp hinter der Grenze des Gebiets in Österreich (Grulich 1997). ***Thesium dolli-neri***: Hügel Pustý kopec bei Konice (R. Stejskal, 2011, MZ), Unterretzbach (Grulich 1997). ***Veratrum album subsp. album***: Heufurth, Fugnitztal (V. Grulich. 1993 BRNU; vgl. Grulich 1997). ***Veronica anagalloides*, *V. catenata*, *V. scardica***: Einzugsgebiet des Bachs Daniž (Němec et al. 2014). ***Vicia grandiflora***: knapp hinter der Grenze des Gebiets in Österreich (Grulich 1997). ***Viscum album subsp. album***: Halbparasit von Laubbäumen, der aus dem Untersuchungsgebiets nicht dokumentiert wurde; angeführte Daten (vgl. Pladias) beziehen sich auf die Unterart *V. album* subsp. *austriacum*, in den 1990er Jahren selten auf Pappeln zwischen Hnanice und Šatov verzeichnet (Grulich 1997).

MÍSTOPISNÝ SLOVNÍČEK / TOPOGRAFISCHES GLOSSAR

V literatuře i na schedách herbářových položek se objevují místopisná pojmenování, která se v současných mapách nevyskytují a často byla známa jen z ústního podání, vybraná jsou zde uvedena.

In der Literatur und auf den Herbar-Etiketten erscheinen topografische Namen, die in aktuellen Karten nicht vorkommen und oft nur auf mündlicher Überlieferung beruhen. Ausgewählte Namen sind hier aufgelistet.

Andělský mlýn (Obere Mühle)

- osamocená a dnes neobývaná budova mlýna pocházející ze 17. st. Leží v horní části údolí Mašovického potoka, 0,4 km jihovýchodně od Mašovického dvora (48.8537606N, 15.9925667E).
- abgelegenes und heute unbewohntes Mühlengebäude aus dem 17. Jahrhundert. Es liegt im oberen Teil des Tals des Baches Mašovický potok, 0,4 km südöstlich vom Hof Mašovický dvůr (48.8537606N, 15.9925667E).

Andělský rybník

- malý rybník v údolí jihovýchodně od Mašovického dvora.
- kleiner Teich im Tal südöstlich vom Hof Mašovický dvůr.

Barák

- výrazný vrch (kóta 411 m) uvnitř mohutného dyjského meandru, asi 2,5 km jižně od Podmolí, v údolí řeky pod Barákem leží Hlubočké louky, někdy pro tento prostor používáno též označení “pod Barákem”.
- markanter Hügel (Höhe 411 m) in einem ausgeprägten Thaya-Mäander, etwa 2,5 km südlich von Podmolí, im Tal des Flusses unterhalb des Hügels Barák liegt die Wiese Hlubočká louka, ein Gebiet, für das manchmal auch die Bezeichnung “pod Barákem” (unterhalb des Hügels Barák) verwendet wird.

Bärenmühlwiese (Obere, Untere)

- údolní louky na severním (Obere) a východním (Untere) úpatí ostrožny Einsiedler.
- Talwiesen am nördlichen (Obere) und östlichen (Untere) Fuß des Bergsporns Einsiedler.

Býčí hora (Stierwies Berg)

- hraniční kóta (kóta 536 m) na vrcholu ostrožny Braitava, asi 350 m jihozápadně od stejnojmenného letohrádku. Nejvyšší bod studovaného území.
- Grenzhügel (Höhe 536 m) auf dem Braitava-Bergsporn, ca. 350 m südwestlich des gleichnamigen Jagdschlösschens. Der höchste Punkt des untersuchten Gebiets.

Býčí skála (Stierfelsen)

- výrazná skalní stěna padající do vod znojenské přehrady, asi 0,4 km jihozápadně od ústí Mašovického potoka (48.8398447N, 15.9945514E). V současnosti na hraně skal jen izolované maloplošné bezleší, v minulosti rozsah odlesnění mnohem větší. V botanické literatuře se označení Stierfelsen používalo zřejmě i pro širší okolí lokality.
- markante Felswand, die bis in das Wasser des Stausees von Znojmo abfällt, etwa 0,4 km südwestlich der Mündung des Baches Mašovický potok (48.8398447N, 15.9945514E). Derzeit nur am Rande der Felsen isolierte kleine waldfreie Fläche, in der Vergangenheit war das Ausmaß der waldfreien Fläche viel größer. In der botanischen Literatur wurde der Name Stierfelsen wahrscheinlich auch für die breitere Umgebung der Lokalität verwendet.

Braitava (Brattau, Braitau, Breittau)

- v užším pojetí ostrožna nad Dyjí poblíž hranice s Rakouskem, asi 3 km jihovýchodně od Vranova nad Dyjí, na vrcholu stejnojmenný lovecký letohrádek z konce 18. st. V širším pojetí jako polesí Braitava (Bratauer Walde), lesní

komplex na plošině od státní hranice u letohrádku směrem k obci Podmyče.

- in engerer Auffassung ein Bergsporn über der Thaya nahe der Grenze zu Österreich, etwa 3 km südöstlich von Vranov nad Dyjí, auf der Spitze steht das gleichnamige Jagdschlösschen aus dem späten 18. Jahrhundert. In weiterer Auffassung der Braitava-Wald, ein Waldkomplex auf der Hochfläche von der Staatsgrenze am Jagdschlösschen in Richtung des Dorfes Podmyče.

Claryho kříž (Clary Kreuz)

- mohutný skalní masiv s křížem východně od hráze Vranovské přehrady v ochranném pásmu NP Podyjí (48.9062919N, 15.8223069E).
- ein mächtiges Felsmassiv mit einem Kreuz östlich des Damms des Stausees von Vranov in der Schutzzone des NP Podyjí (48.9062919N, 15.8223069E).

Čerchov

- někdy též Čechrov či Čarchov, vrch u Podmolí (kóta 438 m) východně od toku Žlebského potoka (48.8419086N, 15.9320794E).
- manchmal auch Čechrov oder Čarchov, Hügel bei Podmolí (Höhe 438 m) östlich des Baches Žlebský potok (48.8419086N, 15.9320794E).

Černá luža

- mokřad u cesty v lese asi 3,1 km jihovýchodně od kaple v Podmolí (48.8276936N, 15.9619139E).
- Feuchtgebiet an einem Waldweg etwa 3,1 km südöstlich der Kapelle in Podmolí (48.8276936N, 15.9619139E).

Čertův mlýn (Untere Mühle, Teufelsmühle)

- zřícenina vodního mlýna v horní části údolí Mašovického potoka asi 0,9 km jihovýchodně od Mašovického dvora. Zanikl v průběhu 19. st., zachovány zbytky zdíva (48.8508333N, 15.9983333E).

- die Ruine einer Wassermühle im oberen Teil des Tals des Baches Mašovický potok etwa 0,9 km südöstlich des Mašovicer Hofes (Mašovický dvůr). Wurde im 19. Jahrhundert verlassen, erhalten sind Überreste des Mauerwerks (48.8508333N, 15.9983333E).

Čírtkova hájenka

- malá hospodářská usedlost na okraji lesa asi 0,9 km západojihozápadně od kostela v Lesné (48.9052792N, 15.8559906E).
- kleines Bauerngehöft am Rande des Waldes, etwa 0,9 km west-südwestlich der Kirche in Lesná (48.9052792N, 15.8559906E).

Čížovský lesní rybník

- rybník na Klaperově potoce asi 1,3 km severně od kostela v Čížově, bohatý na makrofytní vegetaci (48.8904783N, 15.8775719E).
- Teich am Bach Klaperův potok etwa 1,3 km nördlich der Kirche in Čížov, reich an makrophytischer Vegetation (48.8904783N, 15.8775719E).

Čížovský malý rybník

- malý mělký rybník na pravostranném přítoku Klaperova potoka asi 0,6 km jihozápadně od kaple v Čížově (48.8740958N, 15.8695253E).
- kleiner flacher Teich am rechtsseitigen Zufluss des Baches Klaperův potok etwa 0,6 km südwestlich der Kapelle in Čížov (48.8740958N, 15.8695253E).

Čížovský (nový) rybník (též Dehták)

- čtvrtý rybník soustavy na Klaperově potoce asi 1 km severovýchodně od kaple v Čížově (48.8826475N, 15.8855756E) využívaný jako koupaliště a ke sportovnímu rybolovu.
- der vierte Teich des Teichsystems am Bach Klaperův potok, etwa 1 km nordöstlich der Kapelle in Čížov (48.8826475N, 15.8855756E), der als Freibad und zum Sportangeln genutzt wird.

Devět mlýnů (Neunmühlen)

- část údolí Dyje pod ostrožnou Šobes s prudkým spádem řeky, kde bylo v minulosti založeno několik mlýnů; v první pol. 19. st. jich existovalo už jen šest. Objekty byly zpusťošeny v průběhu 50. let 20. st.
- Teil des Thayatals unterhalb des Bergsporns Schobes mit steilem Flussgefälle, wo in der Vergangenheit mehrere Mühlen errichtet wurden; in der ersten Hälfte 19. Jahr-

hundert existierten nur noch sechs von ihnen. Die Gebäude wurden in den 1950er Jahren verwüstet.

Devět mlýnů – sádky

- drobná vodní nádrž na břehu Dyje nedaleko Gruberova mlýna (48.8164367N, 15.9720736E), dříve využívaná rybářiči k chovu rybí násady. Dnes vyschlá.
- kleines Reservoir am Ufer der Thaya unweit der Gruber-Mühle (Gruberův mlýn) (48.8164367N, 15.9720736E), das früher von Fischern zur Aufzucht von Fischbesatz genutzt wurde. Es ist heute trocken.

Einsiedler (Einsiedelei)

- protáhlá ostrožna uvnitř dyjského meandru asi 1,3 km východně od Hardeggu. Na severním okraji ostrohu jeskyně Einsiedlerhöhle (48.8589533N, 15.8731656E), v údolí Dyje na úpatí se rozkládají tzv. Bärenmühlwiesen.
- langgestreckter Bergsporn in einem Thaya-Mäander etwa 1,3 km östlich von Hardegg. Am nördlichen Rand des Bergsporns liegt die Einsiedlerhöhle (48.8589533N, 15.8731656E), im Tal der Thaya an seinem Fuße erstrecken sich die sogenannten Bärenmühlwiesen.

Faltýskův mlýn (Teufels-, Toifels-, Taufels- nebo Umlaufmühle)

- zaniklý mlýn na levém břehu Dyje u Lukova (48.8436036N, 15.9036194E). Kvůli německému názvu bývá někdy zaměňován s Čertovým mlýnem u Mašovic.
- verlassene Mühle am linken Ufer der Thaya bei Lukov (48.8436036N, 15.9036194E). Aufgrund des deutschen Namens wird sie manchmal mit der Teufelsmühle bei Mašovice verwechselt.

Farský rybník

- rybníček v zahradě fary v Popicích (48.8217083N, 16.0144550E), dnes silně eutrofní.
- Teich im Garten des Pfarrhauses in Popice (48.8217083N, 16.0144550E), heute stark eutroph.

Felicitino údolí (Feliziental)

- hluboce zaříznuté údolí s drobným potokem pramenícím v oblasti rybníků U Jejkala a ústícím do Dyje ve Vranově formuje z jihu výraznou ostrožnu s vranovským zámekem. Údolí a také potok nesou jméno hraběnky Felicie Mniszkové-Siekierzyńské (+1807), matky Stanislava Mniszka, někdejšího majitele vranovského panství. Objevuje se i tvar Feliciino, případně Felicino údolí.

- tief eingeschnittenes Tal mit einem kleinen Bach, der im Bereich der Teiche U Jejkala entspringt und in Vranov an seiner Mündung in die Thaya einen von Süden her markanten Felssporn bildet, auf dem das Schloss Vranov steht. Das Tal und der Bach sind nach der Gräfin Felicia Mniszkowa-Siekierzyńska (+1807) benannt, der Mutter von Stanisław Mniszek, dem ehemaligen Besitzer des Herrnsitzes Vranov. Auch die Form Feliciino- oder Felicino-Tal wird gebraucht.

Fládnická chata

- opuštěná zděná lovecká chata severozápadně od Hnanice (48.8092361N, 15.9696922E). Též uváděna jako Fládnitzská.
- verlassenes gemauertes Jagdhaus nordwestlich von Hnanice (48.8092361N, 15.9696922E). Wird auch als Fládnitzská chata bezeichnet.

Fugnitzsee

- mokřad v dávno opuštěném meandru říčky Fugnitz (48.8431019N, 15.8343292E). V okolí jsou tři enklávy neobhospodařovaných podmáčených luk, zbytek údolí je zarostlý náletem.
- Feuchtgebiet im längst verlassenen Mäander des Flüsschens Fugnitz (48.8431019N, 15.8343292E). In der Umgebung gibt es drei Enklaven unbewirtschafteter, sumpfiger Wiesen, der Rest des Tals ist mit Gehölzanflug bewachsen.

Gališ (Gáliš, Brenden Berg)

- vrch nad meandrem Dyje u Lukova (kóta 404 m), západně od Vraní skály (48.8492158N, 15.8843956E).
- Hügel über dem Mäander der Thaya bei Lukov (Höhe 404 m) westlich des Rabenfelsen (48.8492158N, 15.8843956E).

Gališská louka

- údolní louka na levém břehu Dyje u Lukova (48.8430025N, 15.8839664E).
- Talwiese am linken Ufer der Thaya bei Lukov (48.8430025N, 15.8839664E).

Gebhardwiese

- původně louka na pravém břehu Dyje asi 2,6 km severně od zámku Karlslust, 48.8382828N, 15.9193597E. Dnes většinou zarostlá náletovými dřevinami s nepatrnými zbytky neobhospodařovaných luk.
- ursprünglich eine Wiese am rechten Ufer der Thaya, etwa 2,6 km nördlich von Schloss Karlslust, 48.8382828N,

MÍSTOPISNÝ SLOVNÍČEK

15.9193597E. Heute ist sie größtenteils mit Gehölzanflug bewachsen, der von kleinen Überresten unbewirtschafteter Wiesenvegetation durchsetzt ist.

Gerichtsberg

- ploché návrší na okraji plošiny, směrem na severovýchod se prudce svažuje do údolí Dyje, asi 1,5 km severně od obce Merkersdorf (48.8416667N, 15.8761111E).
- flacher Hügel am Rande der Hochfläche, nordöstlich fällt er steil ins Thayatal ab, ca. 1,5 km nördlich von Merkersdorf (48.8416667N, 15.8761111E).

Glückwiese

- údolní louka na pravém břehu Dyje naproti (západně) kopce Ostroh (48.8404183N, 15.8908758E).
- Talwiese am rechten Ufer der Thaya gegenüber (westlich vom) Bergsporn Ostroh (48.8404183N, 15.8908758E).

Grosse Umlaufwiese

- údolní louka na pravém břehu Dyje na jihozápadním okraji kopce Umlaufberg.
- Talwiese am rechten Thaya-Ufer am südwestlichen Rand des Umlaufbergs.

Granátové jámy

- lesní porost v dolní části svahu pod silničkou z Čížova do Hardeggu asi 750 m severovýchodně od mostu přes Dyji (48.8565700N, 15.8714828E). Název původně užíván pro několik blízkých lokalit na levém břehu Dyje spojených s těžbou granátů.
- Waldbestand im unteren Teil des Hangs unterhalb der Straße von Čížov nach Hardegg etwa 750 m nordöstlich der Brücke über die Thaya (48.8565700N, 15.8714828E). Ursprünglicher Name „Granatgruben“, verwendet für mehrere nahe gelegene, mit dem Granatabbau verbundene Lokalitäten am linken Ufer der Thaya.

Gruberova studánka

- studánka nad pravým břehem Dyje v oblasti Devíti mlýnů, poblíž někdejšího Hotelu Gruber (48.8112406N, 15.9766069E).
- eine Quelle oberhalb des rechten Ufers der Thaya im Bereich von Neunmühlen, nahe dem ehemaligen Hotel Gruber (48.8112406N, 15.9766069E).

Gruberův mlýn (Grubermühle)

- třetí ze zaniklých mlýnů v oblasti Devíti mlýnů, dochovaly se zbytky zdva stodoly (48.8161117N, 15.9721781E).

– die dritte der verlassenen Mühlen im Bereich von Neunmühlen, erhalten geblieben sind die Überreste des Scheunenmauerwerks (48.8161117N, 15.9721781E).

Hájka

- výrazný skalní masiv na levém břehu Dyje asi 3 km jihovýchodně od kaple v Podmolí (48.8249114N, 15.9481200E).
- markantes Felsenmassiv am linken Ufer der Thaya, etwa 3 km südöstlich der Kapelle in Podmolí (48.8249114N, 15.9481200E).

Hamerské vrásy

- mohutné skály nad levým břehem Dyje východně od Vranova nad Dyjí, mezi jeho částmi Přední Hamry a Zadní Hamry.
- mächtige Felsen oberhalb des linken Ufers der Thaya östlich von Vranov nad Dyjí, zwischen dessen Ortsteilen Přední Hamry und Zadní Hamry.

Hardecká stráň

- jižně orientovaná lesostepní stráň (tvořená převážně krystalickými vápenci) nad silničkou z Čížova do Hardeggu asi 2,8 km jižně od Čížova. Užíván i pravopis „Hardeggská“.
- südlich ausgerichteter Waldsteppenhang (hauptsächlich aus kristallinen Kalksteinen gebildet) oberhalb der Straße von Čížov nach Hardegg etwa 2,8 km südlich von Čížov. Auch die Schreibweise „Hardeggská“ wird verwendet.

Hardecké skály

- soustava mohutných skalních stěn na levém břehu Dyje naproti Hardeggu, na horní hraně skal známá Hardecká vyhlídka a pod ní kamenné moře. Místy vystupují ortoruly, v pruzích je střídají též krystalické vápence, erlány a svory (48.8560572N, 15.8608450E). Též uváděny jako Hardeggské.
- System aus massiven Felswänden am linken Ufer der Thaya gegenüber von Hardegg, am oberen Rand der Felsen der berühmte Aussichtspunkt Hardecká vyhlídka und darunter ein Felsenmeer. An einigen Stellen ragen Orthogneise hervor, in Streifen wechseln sich auch kristalliner Kalkstein, Erlanfels und Glimmerschiefer ab (48.8560572N, 15.8608450E). Wird auch als „Hardeggské skály“ geschrieben.

Havranický rybník

- obecní rybník na severním okraji obce Havraníky (48.8141247N, 16.0050619E) intenzivně využíván ke spor-

tovnímu rybolovu. Tůň nad ním (Havranický malý rybník) slouží k rozmnožování obojživelníků.

- Dorfteich am nördlichen Rand von Havraníky (48.8141247N, 16.0050619E), der intensiv für das Sportangeln genutzt wird. Der weiter oberhalb liegende Teich (Havranický malý rybník) dient Amphibien zur Fortpflanzung.

Hermenegild

- výrazný skalní masiv na pravém břehu Dyje asi 1,9 km severovýchodně od zámku Karlslust (48.8222453N, 15.9453392E).
- markantes Felsenmassiv am rechten Ufer der Thaya, etwa 1,9 km nordöstlich des Schlosses Karlslust (48.8222453N, 15.9453392E).

Hlubocké louky

- úzký pás údolních luk obkružující dříve celou ostrožnu Baráku, dnes zachovány jen v úseku pod jihovýchodním svahem; někdy pro tento prostor používáno označení „pod Barákem“.
- schmaler Streifen von Talwiesen, der früher den gesamten Bergsporn Barák umgab und heute nur noch im Abschnitt unterhalb des Südosthangs erhalten ist; manchmal wird für dieses Gebiet die Bezeichnung „pod Barákem“ (unter dem Hügel Barák) verwendet.

Hnanický rybník

- obecní rybník na západním okraji Hnanic (48.8002914N, 15.9812439E). Intenzivně využíván ke sportovnímu rybolovu.
- Dorfteich am westlichen Rand von Hnanice (48.8002914N, 15.9812439E). Intensiv für das Sportangeln genutzt.

Horáčkův kopeček

- přírodní památka severovýchodně od Popice se suchými trávníky a křovinami (48.8230908N, 16.0215472E).
- Naturdenkmal nordöstlich von Popice mit Trockenrasen und Gebüsch (48.8230908N, 16.0215472E).

Horecký kopec

- přírodní památka jihozápadně od Hnanic u hranic s Rakouskem (48.7936972N, 15.9739328E).
- Naturdenkmal südwestlich von Hnanice an der Grenze zu Österreich (48.7936972N, 15.9739328E).

Hotel Gruber

- čtvrtý mlýn v oblasti Devíti mlýnů, který byl v 30. letech 20. st. přestavěn na hotel, po vzniku železné opony byl využit jako rota Pohraniční stráž a posléze zbořen.

- die vierte Mühle im Bereich von Neunmühlen, die in den 1930er Jahren in ein Hotel umgebaut wurde. Nach der Errichtung des Eisernen Vorhangs wurde sie von der Grenzkompanie genutzt und später abgerissen.

Hovorkova tůň

- tůň ve vřesovištích u Havraníků, 1 km severozápadně od kostela ve vsi (48.8177883N, 15.9991667E). Pojmenována po znojenském aktivistovi Václavu Hovorkovi, který měl v 80. letech 20. století významný podíl na objevu a ochraně lokality.
- Tümpel in der Heide bei Havraníky, 1 km nordwestlich der Dorfkirche (48.8177883N, 15.9991667E). Benannt nach Václav Hovorka, einem Aktivisten aus Znojmo, der in den 1980er Jahren großen Anteil an der Entdeckung und Rettung der Lokalität hatte.

Hraběcí hora (Grafenberg)

- vrch západně od Hnanic (351 m n. m., 48.7992778N, 15.9651917E).
- Hügel westlich von Hnanice (351 m ü. d. M., 48.7992778N, 15.9651917E).

Hradištské terasy (Pölsenberg)

- rozsáhlá soustava skalnatých svahů a opuštěných agrárních teras v údolí Dyje pod Hradištěm v délce téměř 1,5 km sahající od křížové cesty v údolí Gránického potoka na východě po ústí mělkého údolíčka s opuštěným lomem na západě. Název Pölsenberg, užívaný ve staré botanické literatuře, je německým ekvivalentem Hradiště sv. Hippolyta (dnes Znojmo-Hradiště). Takto označené nálezy obvykle pochází z Hradištských teras.
- ausgedehntes System von felsigen Hängen und verlassenen landwirtschaftlichen Terrassen im Thayatal unterhalb von Hradiště mit einer Länge von fast 1,5 km, das sich vom Kreuzweg im Tal des Baches Gránický potok im Osten bis zur Mündung eines flachen Tals mit einem verlassenen Steinbruch im Westen erstreckt. Der in alter botanischer Literatur gebrauchte Name Pölsenberg ist das deutsche Äquivalent von Hradiště sv. Hippolyta (heute Znojmo-Hradiště). Derart gekennzeichnete Funde stammen in der Regel von den Terrassen von Hradiště.

Jaserthal

- toponymum hojně používal A. Oborny (1879): jedná se o dolní část údolí Klapera potoka mezi Lukovem a ústím do řeky

Dyje, není ale vyloučeno, že je nepoužíval jednotně, označení se může vztahovat i na přilehlé plošiny nebo údolí.

- von A. Oborny (1879) häufig verwendetes Toponym: Es bezieht sich sich auf den unteren Teil des Tals vom Bach Klapertův potok zwischen Lukov und der Mündung in die Thaya, es ist jedoch nicht auszuschließen, dass die Bezeichnung nicht konsequent genutzt wurde und sich auch auf die benachbarten Hochebenen oder Täler bezieht.

Judexův mlýn (Baštův, Gribler Mühle)

- ruina mlýna v prostoru Devíti mlýnů při ústí krátkého údolí ve směru od Havraníků, zanikl v 50. letech 20. st. vinou zřízení hraničního pásma. Zachován náhon a zbytky zdíva (48.8127778N, 15.9816667E). Dnes na jeho místě stojí čerpací stanice závlahové vody.
- Mühlenruine im Bereich von Neunmühlen an der Mündung eines kurzen Tals aus Richtung Havraníky, wurde in den 1950er Jahren aufgrund der Errichtung des Grenzstreifens verlassen. Erhalten sind der Mühlengraben und Mauerreste (48.8127778N, 15.9816667E). Heute steht an ihrer Stelle eine Pumpstation für Bewässerungswasser.

Kaja (Chýje)

- hrad (zřejmě z konce 12. st.) u vesnice Merkersdorf v NP Thayatal (48.8265642N, 15.8879931E). Dlouhou dobu nebyl obydlen a změnil se v ruinu, v 19. st. zakonzervován. Od r. 1969 je část objektu upravována a dnes je zde malé muzeum.
- Burg (wahrscheinlich vom Ende des 12. Jahrhunderts) bei Merkersdorf im NP Thayatal (48.8265642N, 15.8879931E). Sie war lange Zeit unbewohnt und verwandelte sich in eine Ruine. Im 19. Jahrhundert wurde sie konserviert. Ab 1969 wurde ein Teil des Objekts renoviert. Heute gibt es hier ein kleines Museum.

Kajabach

- pravobřežní přítok Dyje protékající inverzním údolím Kajabachtal pod hradem Kaja, na svazích místy teplomilná vegetace (např. Kajabachleithen).
- rechtsseitiger Zufluss der Thaya, der durch das klimatisch inverse Kajabachtal unterhalb der Burg Kaja fließt, stellenweise thermophile Vegetation an den Hängen (z. B. Kajabachleithen).

Keple (též Na Keplech)

- rozcestí s turistickým přístřeškem asi 1,3 km jihozápadně od kaple v Čížově (48.8700803N, 15.8618408E). Název snad

odkazuje na výraz kepl, označující mlýn poháněný dobytčí silou. Jako louka Keple je označována velká louka s tůň nad silničkou do Hardeggu asi 0,7 km jihozápadně od kaple v Čížově (48.8757964N, 15.8658964E).

- Wegkreuzung mit Unterstand für Wanderer etwa 1,3 km südwestlich der Kapelle in Čížov (48.8700803N, 15.8618408E). Der Name verweist möglicherweise auf den Begriff Kepl, der eine Mühle bezeichnet, die mit Viehkraft angetrieben wird. Als Wiese Keple wird eine große Wiese mit einem Tümpel oberhalb der Straße nach Hardeg, etwa 0,7 km südwestlich der Kapelle in Čížov bezeichnet (48.8757964N, 15.8658964E).

Králův stolec (Königsstuhl)

- oblíbené vyhlídkové místo na horní hraně skal nad levým břehem znojenské přehrady asi 2,8 km jihozápadně od hráze (48.8438356N, 16.0035719E). Na konci 19. st. vystavěn znojenskou sekcí Rakouského turistického klubu dřevěný altán, který zde stojí dodnes. Ve svazích údolí pod altánem zachovány agrární terasy.
- beliebter Aussichtspunkt am oberen Rand der Felsen über dem linken Ufer des Stausees Znojmo, etwa 2,8 km südwestlich des Damms (48.8438356N, 16.0035719E). Ende des 19. Jahrhunderts wurde hier von der Sektion Znaim (Znojmo) des Österreichischen Touristen-Clubs ein Holzpavillon erbaut, der bis heute hier steht. An den Hängen des Tals unterhalb des Pavillons sind landwirtschaftliche Terrassen erhalten geblieben.

Konický rybník

- nádrž v horní části vsi s velmi strmými břehy zpevněnými kamennou rovnaninou (48.8337528N, 16.0215425E).
- Teich im oberen Teil des Dorfes mit sehr steilen Ufern, die mit flachen Steinen befestigt sind (48.8337528N, 16.0215425E).

Koniklecový suk (Palouk)

- suchá louka na začátku Trauznického údolí 0,7 km jihozápadně od kostela v Konicích (48.8293142N, 16.0161514E).
- trockene Wiese am Anfang des Tals Trauznické údolí, 0,7 km südwestlich der Kirche in Konice (48.8293142N, 16.0161514E).

Kozí stezky (Geißsteig)

- rozsáhlý skalní masiv nad levým břehem Dyje proti ostrožně Einsiedler asi 1,2 km severovýchodně od mostu v Har-

MÍSTOPISNÝ SLOVNÍČEK

- deggu, vybíhá až k ústí Klaperova potoka; střídají se zde bazické i kyselé horniny.
- großes Felsmassiv oberhalb des linken Thaya-Ufers gegenüber dem Bergsporn Einsiedler etwa 1,2 km nordöstlich der Brücke in Hardegg, erstreckt sich bis zur Mündung des Baches Klaperův potok; hier wechseln sich basische und saure Gesteine ab.
- Kraví hora (Kühberg)**
- v dnešním pojetí rozsáhlé bezlesí na návrší asi 0,8 km jižně od hráze znojenské přehrady s převažující vegetací acidofilních suchých trávníků a suchých vřesovišť, od první světové války využíváno jako vojenské cvičiště. Ještě v první polovině 19. st. byl celý prostor ohraničený Znojmem, Konicemi, Trauznickým údolím a Dyjí odlesněný a využívaný jako pastviny, drobná políčka a sady. Historické vymezení Kraví hory tedy bylo v minulosti mnohem větší a mohlo zahrnovat i rokliny ústící do údolí Dyje mezi Trauznickým údolím a Znojmem.
  - nach heutiger Auffassung eine große waldfreie Fläche auf dem Hügel etwa 0,8 km südlich des Damms des Stausees von Znojmo mit überwiegender Vegetation aus acidophilen Trockenrasen und trockenen Heiden, der seit dem Ersten Weltkrieg als militärisches Übungsgelände genutzt wird. Noch in der ersten Hälfte des 19. Jahrhunderts wurde das gesamte von Znojmo, Konice, dem Tal Trauznické údolí und Thaya begrenzte Gebiet gerodet und als Weiden, kleine Felder und Obstgärten genutzt. Die historische Abgrenzung von Kühberg war daher in der Vergangenheit viel größer und konnte auch Schluchten umfassen, die zwischen dem Trauznické údolí und Znojmo in das Thayatal münden.
- Langer Grund**
- údolní louka na pravém břehu Dyje severně od Širokého pole (48.8658889N, 15.8505569E). Koncem tisíciletí byla zčásti osázena smrkem, nedávno byly tyto smrčiny kompletně vytěženy.
  - Talwiese am rechten Ufer der Thaya nördlich des Široké pole (48.8658889N, 15.8505569E). Ende des Jahrtausends wurde sie teilweise mit Fichten bepflanzt, vor kurzem wurden diese Fichten vollständig abgeholzt.

Ledové sluje (Eisleithen)

- rozsáhlá, převážně zalesněná rulová skalní ostrožna jihovýchodně od Vranova nad Dyjí; na severní straně kamená moře a pseudokrasové jeskyně a na úpatí vlhké louky (uprostřed s okrouhlíkem opuštěného meandru); na louce do r. 1990 vojenská střelnice. Na vrcholu ostrožny byl v r. 1860 vztyčen Obelisk.
- großer, überwiegend bewaldeter Gneisfelssporn südöstlich von Vranov nad Dyjí; auf der Nordseite ein Felsenmeer und Pseudokarsthöhlen und an seinem Fuße Feuchtwiesen (in deren Mitte der Kern eines verlassenen Mäanders); die Wiese wurde bis 1990 als Militärschießplatz genutzt. Auf der Spitze des Bergsporns wurde 1860 ein Obelisk errichtet.

Lipina

- vrchol (kóta 438 m) u Podmolí (48.8348011N, 15.9375619E).
- Hügel (Höhe 438 m) bei Podmolí (48.8348011N, 15.9375619E).

Lipinská louka

- údolní louka na levém břehu Dyje severozápadně od Šobesu (48.8177081N, 15.9646417E).
- Talwiese am linken Ufer der Thaya nordwestlich des Bergsporns Schobes (48.8177081N, 15.9646417E).

Liščí skála

- mohutný skalní masiv nad levým břehem Dyje u Podmolí budovaný žulami dyjského masivu (48.8293136N, 15.9411453E).
- mächtiges Felsmassiv oberhalb des linken Ufers der Thaya bei Podmolí, entstanden aus Graniten des Thaya-Massivs (48.8293136N, 15.9411453E).

Lukovský rybník

- návesní rybník v Lukově (48.8592889N, 15.9100589E). Při opravě bylo nefunkční koupaliště pod jeho hrází přeměněno na biologicky zajímavou tůň.
- Dorfteich in Lukov (48.8592889N, 15.9100589E). Während seiner Instandsetzung wurde das nicht funktionierende Schwimmbad unterhalb seines Damms in einen biologisch interessanten Teich umgewandelt.

Lusthaus

- lovecký letohrádek původem z 18. st. v někdejší kančí oboře, asi 1,3 km jihozápadně od Lesné (48.8983683N, 15.8563614E).

- Jagdschlösschen aus dem 18. Jahrhundert im ehemaligen Schwarzwildpark, etwa 1,3 km südwestlich von Lesná (48.8983683N, 15.8563614E).

Mašovická střelnice

- bývalá vojenská střelnice jižně od Mašovic vybudovaná počátkem 50. let 20. st., dnes rozsáhlé suché trávníky a křoviny, částečně pasené exmoorskými koňmi.

- ehemaliger Militärschießplatz südlich von Mašovice, der Anfang der 1950er Jahre erbaut wurde und heute weitläufige trockene Rasen und Gebüsche umfasst, die teilweise von Exmoor-Pferden beweidet werden.

Mašovický dvůr (Gross Maispitzer Hof)

- zemědělský dvůr na okraji NP Podyjí asi 1 km východně od centra Mašovic (48.8558264N, 15.9883442E). V nivě Mašovického potoka poblíž dvora leží Andělský rybník.
- Bauernhof am Rande des NP Podyjí, etwa 1 km östlich des Zentrums von Mašovice (48.8558264N, 15.9883442E). In der Au des Baches Mašovický potok nahe dem Hof liegt der Teich Andělský rybník.

Měsíční údolí

- zalesněné údolí nad pravým břehem znojenské přehrady v masivu Kraví hory (48.8293136N, 15.9411453E). Na pravé horní hraně údolíčka zachovány zbytky kvalitních suchých trávníků.
- bewaldetes Tal oberhalb des rechten Ufers des Stausees Znojmo im Kühberg Massiv (48.8293136N, 15.9411453E). Am oberen rechten Rand des Tals sind Reste hochwertiger Trockenrasen erhalten.

Mločí údolí (Salamanderschlucht)

- dolní zalesněná část údolí Mašovického potoka.
- der untere bewaldete Teil des Tals des Baches Mašovický potok.

Mniszkův kříž

- jihozápadní skalnaté svahy ostrožny ve Vranově nad Dyjí nad silnicí do Lesné asi 0,3 km východně od kostela v obci, na vrcholu ostrohu umístěna drobná klasicistní stavba, tzv. Mniszkův kříž (48.8955556N, 15.8172222E).
- südwestliche felsige Hänge des Bergsporns in Vranov nad Dyjí oberhalb der Straße nach Lesná, etwa 0,3 km östlich der Dorfkirche, oben auf dem Bergsporn steht ein kleiner klassizistischer Bau, das sogenannte Mniszek-Kreuz (48.8955556N, 15.8172222E).

Na Prádlech (Prádla) – rybník

– rybník asi 320 m jihovýchodně od kostela v Mašovicích (48.8549578N, 15.9772583E). Hráz je v současnosti v havarijním stavu, proto je rybník bez vody.

Teich etwa 320 m südöstlich der Kirche in Mašovice (48.8549578N, 15.9772583E). Der Damm ist derzeit in einem schlechten Zustand, daher ist der Teich ohne Wasser.

Nový Hrádek (Neuhäusel)

– zřícenina mohutného hradu ze 14. st., asi 2,7 km jižně od Lukova. V 19. st. část upravena jako hájovna, ve 20. letech 20. st. zřízena turistická ubytovna. Po vzniku železné opony bez využití, po roce 1990 opět zpřístupněn. Na jižních svazích zarostlé terasy s teplomilnou vegetací.

– Ruine einer mächtigen Burg aus dem 14. Jahrhundert, etwa 2,7 km südlich von Lukov. Im 19. Jahrhundert teilweise in eine Wildhüterunterkunft umgebaut, in den 1920er Jahren wurde hier eine Touristenherberge eingerichtet. Nach der Errichtung des Eisernen Vorhangs blieb sie ungenutzt, nach 1990 wurde sie wieder zugänglich gemacht. An den Südhängen mit thermophiler Vegetation bewachsene Terrassen.

Ochsengraben

– údolíčko na pravém břehu Dyje, které z jižní strany ohraničuje ostrožnu Einsiedler, asi 1,2 km jihovýchodně od Hardeggu. Na levé horní hraně údolíčka výchozy krystalických vápenců a na nich úzký pás xerothermiho bezlesí jihovýchodní expozice (48.8511006N, 15.8744336E).

– kleines Tal am rechten Thaya-Ufer, das von Süden her, etwa 1,2 km südöstlich von Hardegg, an den Bergsporn Einsiedler grenzt. Am linken oberen Talrand gibt es Aufschlüsse kristalliner Kalksteine und auf ihnen einen schmalen Streifen xerothermer waldfreier Vegetation in Südostexposition (48.8511006N, 15.8744336E).

Ostroh (Stollfirst)

– zalesněná ostrožna v meandru Dyje (kóta 357 m) za šíjí Nového Hrádku, asi 2,8 km jihojihovýchodně od Lukova; na severní straně s menšími skalními útvary (48.8391025N, 15.8945194E).

– bewaldeter Bergsporn im Mäander der Thaya (Höhe 357 m) westlich hinter dem Kamm von Neuhäusel, etwa 2,8 km südwestlich von Lukov; auf der Nordseite mit kleineren Felsformationen (48.8391025N, 15.8945194E).

Papírna (Lauer Mühle, Papiermühle)

– šestý mlýn v oblasti Devíti Mlýnů, ve 20. letech 20. st. přebudován na výrobu papíru. Zachovaly se náhon a torzo budovy, které je nově zakonzervováno a slouží turistickým účelům (48.8175400N, 15.9825883E).

– die sechste Mühle im Bereich der Neunmühlen, in den 1920er Jahren zu einer Papierfabrik umgebaut. Erhalten geblieben sind der Mühlgraben und der Torso des Gebäudes, das neu konserviert wurde und für touristische Zwecke genutzt wird (48.8175400N, 15.9825883E).

Pivovarský potok

– krátké údolí bez pravidelného toku, z jihozápadu ohraničuje ostrožnu Hradiště (48.8555556N, 16.0313889E).

– kurzes Tal ohne regelmäßigen Durchfluss, von Südwesten her begrenzt es den Bergsporn Hradiště (48.8555556N, 16.0313889E).

Pod Lesnou – rybník

– rybník pod prameništěm Klaperova potoka asi 450 m jihozápadně od kostela v Lesné (48.9032306N, 15.8656414E).

– Teich unterhalb der Quelle des Baches Klaperův potok etwa 450 m südwestlich der Kirche in Lesná (48.9032306N, 15.8656414E).

Podmolský rybník

– obecní rybník na jižním okraji Podmolí intenzivně využívaný ke sportovnímu rybolovu (48.8478386N, 15.9423956E).

– Dorfteich am südlichen Rand von Podmolí, der intensiv zum Sportangeln genutzt wird (48.8478386N, 15.9423956E).

Pole pod Hardeggem

– údolní louka na levém břehu Dyje východně od mostu v Hardeggu, její severovýchodní část (naproti ostrožně Einsiedler) byla v 90. letech 20. st. zalesněna, používán též název Lange Nudel.

– Talwiese am linken Thaya-Ufer östlich der Brücke in Hardegg, deren nordöstlicher Teil (gegenüber dem Bergsporn Einsiedler) in den 1990er Jahren aufgeforstet wurde, verwendet wird auch die Bezeichnung Lange Nudel.

Poppitzer Schlucht

– viz Trauznické údolí.

– siehe Trauznické údolí.

Pöltenberg

– viz Hradištské terasy.

– siehe Hradištské terasy.

Protržený rybník

– druhý rybník soustavy na Klaperově potoce asi 0,8 km jižně od kostela v Lesné, poškozená hráz byla opravena, dnes je zde malá vodní plocha (48.9003039N, 15.8663711E).

– der zweite Teich des Systems am Bach Klaperův potok etwa 0,8 km südlich der Kirche in Lesná, der beschädigte Damm wurde repariert, heute gibt es hier eine kleine Wasserfläche (48.9003039N, 15.8663711E).

Pustý rybník

– malý rybníček na levostranném přítoku Žlebského potoka asi 0,8 km jihozápadně od hřbitova v Podmolí (48.8436728N, 15.9352717E). Asi 150 m nad ním byly v mokřadní louce vybudovány dvě tůně pro obojživelníky.

– kleiner Teich am linksseitigen Zufluss des Baches Žlebský potok etwa 0,8 km südwestlich des Friedhofs in Podmolí (48.8436728N, 15.9352717E). Etwa 150 m oberhalb des Teichs wurden auf einer Feuchtwiese zwei Tümpel für Amphibien gebaut.

Reginafelsen

– úzká skalní ostrožna v údolí Fugnitz budovaná krystalickými vápenci asi 0,2 km jihozápadně pod hradem Hardegg (48.8530347N, 15.8540808E). Asi 0,3 km vzhůru se nachází vyhlídkové místo Maxplateau situované nad mohutnou skalní stěnou tvořenou chudými ortorulami.

– schmalere Felssporn im Fugnitztal aus kristallinem Kalkstein etwa 0,2 km westsüdwestlich der Burg Hardegg (48.8530347N, 15.8540808E). Etwa 0,3 km weiter oben befindet sich der Aussichtspunkt Maxplateau, platziert über einer mächtigen Felswand, die aus armen Orthogneisen besteht.

Rybí louky

– někdejší údolní louky na levém i pravém břehu Dyje pod Braitavou (48.8776281N, 15.8497844E). Většina je dnes zarostlá náletovým lesem, na menší části jsou ještě zbytky neobhospodařovaných luk, nejvíce u rakouské hranice.

– ehemalige Talwiesen am linken und rechten Ufer der Thaya unterhalb von Braitava (48.8776281N, 15.8497844E). Heute sind die meisten der Wiesen mit Gehölzanflug zu-

MÍSTOPISNÝ SLOVNÍČEK

gewachsen, auf einem kleineren Teil gibt es noch Reste unbewirtschafteter Wiesen, die meisten davon an der österreichischen Grenze.

Schwalbenfelsen (Vlaštovčí skály)

- rulové skalní věže na pravém břehu Dyje asi 1,7 km severozápadně od hradu v Hardeggu (48.8650183N, 15.8404353E).
- Gneisfelsporn am rechten Ufer der Thaya etwa 1,7 km nordwestlich der Burg Hardegg (48.8650183N, 15.8404353E).

Sealsfieldův kámen

- výrazný skalnatý svah na pravém břehu Dyje asi 1,8 km západně od Konic, na horní hraně vyhlídka odkazující na popického rodáka Charlese Sealsfielda (vlastním jménem Karl Postl), v dolní části rozsáhlá kamenná moře (48.8368978N, 15.9980708E).
- markanter felsiger Hang am rechten Ufer der Thaya, etwa 1,8 km westlich von Konice, am oberen Rand ein Aussichtspunkt, der auf den aus Popice stammenden Charles Sealsfield (richtiger Name Karl Postl) verweist, im unteren Teil ein großes Felsenmeer (48.8368978) N, 15.9980708E).

Sloní hřbet

- ostrožna nad dolním tokem Klaperova potoka na kontaktu krystalického vápence a svorů, severní svah zalesněný, na jižním skalky a enklávy s teplomilnými trávníky, asi 2,3 km západně od kostela v Lukově (48.8611583N, 15.8785853E).
- Bergsporn über dem Unterlauf des Baches Klaperův potok am Kontakt von kristallinem Kalkstein und Glimmerschiefer. Der Nordhang ist bewaldet, auf dem Südhang gibt es Felsformationen und Enklaven mit thermophilem Rasen, etwa 2,3 km westlich der Kirche in Lukov (48.8611583N, 15.8785853E).

Stadlwiese

- luční enklávy na pravém břehu Dyje, naproti (jižně) od Nového Hrádku a Ostrohu, kolem ústí Kajabachu do Dyje (48.8348364N, 15.8979881E).
- Wiesen-Enklaven am rechten Ufer der Thaya, südlich gegenüber von Neuhäusel und Ostroh, um die Mündung des Kajabachs in die Thaya (48.8348364N, 15.8979881E).

Steinerne Wand

- rozsáhlý skalnatý svah s teplomilnými biotopy nad pravým břehem Dyje asi 1,7 km severně od zámku Karlslust.

– großer felsiger Hang mit thermophilen Biotopen oberhalb des rechten Thaya-Ufers etwa 1,7 km nördlich des Schlosses Karlslust.

Široká louka

- údolní louka na levém břehu Dyje asi 0,8 km jihozápadně od ústí Mašovického potoka; na východním okraji louky pod Býčí skálou byla za první republiky zřízena kulometná střelnice (dosud zde zachována betonová šachta pro obsluhu terčů).
- Talwiese am linken Ufer der Thaya, etwa 0,8 km südwestlich der Mündung des Baches Mašovický potok; am östlichen Rand der Wiese unterhalb von Býčí skála wurde während der Ersten Republik ein Maschinengewehrschießstand eingerichtet (erhalten geblieben ist der Betonschacht zur Bedienung der Zielscheiben).

Široké pole

- dosti rozsáhlá bezlesá enkláva na mírném svahu situovaná na levém břehu Dyje asi 1 km severozápadně od Hardeggu. V minulosti většina plochy orána, v roce 1992 zatravněno, dnes větší část bezlesí cíleně zalesněna nebo zarostlá nálety dřevin.
- recht große, waldlose Enklave an einem sanften Hang am linken Ufer der Thaya, etwa 1 km nordwestlich von Hardegg. Früher wurde der größte Teil der Fläche gepflügt, 1992 begrünt, heute ist der größte Teil der einst waldfreien Fläche gezielt aufgeforstet oder mit Gehölzanflug bewachsen.

Šobes (Schobes)

- rozsáhlé vinice na ostrožně nad levým břehem Dyje jihovýchodně od Podmolí.
- ausgedehnte Weinberge auf einem Bergsporn über dem linken Ufer der Thaya südöstlich von Podmolí.

Thayahäusl

- ruina budovy na pravém břehu Dyje u ústí Tiefenbach do Dyje. Dnes leží v lese, zachovány jen obvodové kamenné zdi (48.8206231N, 15.9302775E).
- Ruine eines Gebäudes am rechten Thaya-Ufer an der Mündung des Tiefenbachs in die Thaya. Heute liegt es im Wald, erhalten geblieben sind nur die steinernen Außenmauern (48.8206231N, 15.9302775E).

Tiefenbach (Tiefenbachgraben)

- pravobřežní přítok Dyje protékající hlubokým údolím pod zámek Karlslust.

– rechtsseitiger Zufluss der Thaya, der durch ein tiefes Tal unterhalb des Schlosses Karlslust fließt.

Trauznické údolí (Trausnitztal)

- po většinu roku suché údolí, které se z plošiny mezi Konicemi a Popicemi zahlubuje do údolí Dyje. Asi 250 m nad ústím údolí do řeky ležel Trauznický mlýn (Trausnitzmühle, též Čekanovický), zlikvidován v souvislosti s napouštěním znojenské přehrady. Adolf Oborny často užívá pojmenování Poppitzer Schlucht, které zřejmě také označuje dnešní Trauznické údolí včetně četných bočních údolí a strží.
- ein fast das ganze Jahr über trockenes Tal, das vom Plateau zwischen Konice und Popice ins Thayatal abfällt. Etwa 250 m oberhalb der Mündung des Tals in den Fluss lag die Trausnitzmühle (Trauznický mlýn, auch Čekanovický), die im Zusammenhang mit der Flutung des Stausees von Znojmo zerstört wurde. Adolf Oborny verwendet häufig den Namen Poppitzer Schlucht, der sich wahrscheinlich auch auf das heutige Tal Trauznické údolí bezieht, einschließlich zahlreicher Seitentäler und Schluchten.

Turmfelsen (Věžové skály)

- rulový skalní masiv na pravém břehu Dyje na rakouské straně těsně za státní hranicí, asi 2,7 km severozápadně od Hardeggu (48.8754706N, 15.8388003E). Na vrcholu je Heimatkreuz, vzpomínka obyvatel vysídlených z pohraničí.
- Gneisfelsmassiv am rechten Thaya-Ufer auf österreichischer Seite gleich hinter der Staatsgrenze, etwa 2,7 km nordwestlich von Hardegg (48.8754706N, 15.8388003E). Auf dem Gipfel steht das Heimatkreuz, eine Erinnerung an die Menschen, die aus dem Grenzgebiet vertrieben wurden.

U Jejkala

- dva rybníky (Dolní a Horní Jejkal) západně od Podmyčí, v okolí jsou zbytky vlhkých až podmáčených luk.
- zwei Teiche (Dolní und Horní Jejkal) westlich von Podmyče, in der Umgebung gibt es Reste feuchter bis nasser Wiesen.

U Rumcajse

- lesní mokřad severozápadně od Popic (48.8278375N, 15.9921986E).
- Waldfeuchtgebiet nordwestlich von Popice (48.8278375N, 15.9921986E).

Uhlířova louka

- údolní louka na levém břehu Dyje pod ústím Klaperova potoka, z louky stoupá šikmo prudkým svahem Uhlířova cesta směrem k Lukovu, ve svahu pruhy krystalických vápenců s teplomilnými doubravami a otevřenými oky (48.8576328N, 15.8802728E).
- Talwiese am linken Ufer der Thaya unterhalb der Mündung des Baches Klaperův potok. Von der Wiese windet sich schräg entlang eines steilen Hangs der Weg Uhlířova cesta in Richtung Lukov hinauf, im Hang gibt es Streifen aus kristallinem Kalkstein mit thermophilen Eichenwäldern und offenen Stellen (48.8576328) N, 15.8802728E).

Umlaufberg

- rozsáhlá ostrožna na pravém břehu Dyje uvnitř meandru asi 2,5 km severovýchodně od Merkersdorfu, oddělená úzkou šíjí se strmým skalnatým jihovýchodním svahem. Na severním a jižním úpatí údolní louky (viz též Grosse Umlaufwiese).
- großer Bergsporn am rechten Thaya-Ufer in einem Mäander etwa 2,5 km nordöstlich von Merkersdorf, getrennt durch einen schmalen Kamm mit einem steilen felsigen Südosthang. Am nördlichen und südlichen Fuß Talwiesen (siehe auch Große Umlaufwiese).

Větrník (Mühlberg)

- vrch u Čížova (510 m n. m.), po Býčí hoře druhý nejvyšší bod studovaného území (48.8857842N, 15.8604272E). Lokalitu často jmenoval Adolf Oborny (Mühlberg bei Liliendorf, Mühlberg bei Zaisa), pravděpodobně se to vztahuje na širší okolí letohrádku Lusthaus. Situaci komplikují další dva vrchy označované v některých starých mapách jako Mühlberg severně od Lesné a nedaleko Onšova.
- Hügel bei Čížov (510 m ü. d. M.), nach Býčí hora der zweithöchste Punkt des Untersuchungsgebiets (48.8857842N, 15.8604272E). Die Lokalität wurde häufig von Adolf Oborny erwähnt (Mühlberg bei Liliendorf, Mühlberg bei Zaisa), wahrscheinlich bezieht sich der Name auf die weitere Umgebung des Lusthauses. Die Situation wird durch zwei andere, in einigen alten Karten als Mühlberg bezeichnete Hügel nordwestlich von Lesná und bei Onšov verkompliziert.

Vraní skála (Rabenfelsen)

- mohutná svorová skalní stěna nad levým břehem Dyje asi 1,8 km jihozápadně od Lukova (48.8498136N, 15.8941117E).

Větší východní výchoz je tvořen bazičtějšími horninami, menší západní budují převážně chudé kvarcity.

- mächtige Schiefer-Felswand über dem linken Ufer der Thaya, etwa 1,8 km südwestlich von Lukov (48.8498136N, 15.8941117E). Der größere östliche Aufschluss besteht aus basenreicheren Gesteinen, die kleineren westlichen Felsen bestehen hauptsächlich aus armen Quarziten.

Výří skály

- rozsáhlá soustava skalních stěn a kamenných moří nad pravým břehem Dyje asi 2,2 km severozápadně od Havraníků (48.8244444N, 15.9822222E).
- ausgedehntes System von Felswänden und Felsenmeeren über dem rechten Ufer der Thaya, etwa 2,2 km nordwestlich von Havraníky (48.8244444N, 15.9822222E).

Wefthoferův mlýn (Pekárna)

- mlýn v oblasti Devíti mlýnů (48.8180089N, 15.9714547E), zanikl v důsledku zřízení hraničního pásma.
- Mühle im Bereich von Neunmühlen (48.8180089N, 15.9714547E) verschwand aufgrund der Errichtung des Grenzstreifens.

Wendlwiese

- údolní louka na pravém břehu Dyje pod severním okrajem skalnatého svahu Steinerne Wand asi 2 km severně od záměčku Karlslust.
- Talwiese am rechten Thaya-Ufer unterhalb des nördlichen Randes des felsigen Abhangs Steinerne Wand etwa 2 km nördlich des Schlosses Karlslust.

Willingerův mlýn (Winnigerův, Novohrádecký, Neuhäuselmühle)

- rozsáhlý areál mlýna tvořený několika budovami na Dyji jižně od Nového Hrádku, zdemolován v 50. letech 20. st.
- weitläufiger Mühlenkomplex, bestehend aus mehreren Gebäuden an der Thaya südlich von Neuhäusel, der in den 1950er Jahren abgerissen wurde.

Zemský mlýn (Strupp Mühle)

- mlýn v oblasti Devíti mlýnů, přímo u současné Lipinské lávky, zanikl v důsledku zřízení hraničního pásma, dnes zřícenina s malými zbytky zdíva (48.8189178N, 15.9702503E).
- Mühle im Bereich von Neunmühlen, direkt an der heutigen Fußgängerbrücke Lipinská lávka, verschwand aufgrund der Errichtung des Grenzstreifens, heute eine Ruine mit wenigen Mauerresten (48.8189178N, 15.9702503E).

Zimmerhakelova step

- polní remízek se stepními trávníky o rozloze asi 3,5 ha na výchozu žul dyjského masivu po obou stranách silnice do Popic asi 1,3 km jihovýchodně od kostela ve vsi (48.8180556N, 16.0322222E). V minulosti četné selské lůdky, v blízkém okolí několik menších polních kazů se zbytky vegetace suchých trávníků. Pojmenování je odvozeno od Sebastiana Zimmerhakela (v některých pramenech též Zimmerhackela) z Popic, který zde byl v první polovině 19. st. jedním z četných vlastníků pozemků.
- Feldrain mit Steppenrasen mit einer Fläche von ca. 3,5 ha auf einem Granit-Aufschluss des Thaya-Massivs auf beiden Seiten der Straße nach Popice, ca. 1,3 km südöstlich der Dorfkirche (48.8180556N, 16.0322222E). In der Vergangenheit gab es hier zahlreiche kleine bäuerliche Steinbrüche, in der nahen Umgebung mehrere kleinere gestörte Stellen auf Feldern mit Resten von Trockenrasen. Der Name leitet sich von Sebastian Zimmerhakel (in einigen Quellen auch Zimmerhackel) aus Popice ab, der hier in der ersten Hälfte des 19. Jahrhunderts einer der zahlreichen Grundbesitzer war.

Zlámaná skála

- prudký skalnatý svah jižní expozice na levém břehu Dyje asi 0,5 km severovýchodně od šíje Šobesu (48.8245556N, 15.9770456E).
- steiler felsiger Hang mit südlicher Exposition am linken Ufer der Thaya, etwa 0,5 km nordöstlich des Kamms des Bergsporns Schobes (48.8245556N, 15.9770456E).

Žlebský rybník

- rybník na Žlebském potoce asi 1,1 km jihozápadně od kaple v Podmolí (48.8443931N, 15.9284050E). Vznikl nedopatřením, když bylo při budování železné opony přehrazeno hluboké sevřené údolí.
- Teich am Bach Žlebský potok etwa 1,1 km südwestlich der Kapelle in Podmolí (48.8443931N, 15.9284050E). Er entstand versehentlich, als bei Errichtung des Eisernen Vorhangs der Bach in seinem tiefen, engen Tal aufgestaut wurde.

LITERATURA / LITERATURVERZEICHNIS

- Ambrozek L. et Chytrý M. (1990): Die Vegetation der Zwergstrauchheiden im xerothermen Bereich am Südostrand des Böhmisches Massivs. – *Acta Musei Moraviae, Scientiae naturales*, 75: 169–184.
- Anonymus (1921): Květena okolí Znojma. – *Věda Přírodní*, 2: 235.
- Balátová-Tuláčková E. (1993): Feuchtwiesen des Nationalparks „Podyjí“ und der angrenzenden Gebiete. – *Verhandlungen der Zoologisch-Botanischen Gesellschaft in Österreich*, 130: 33–73.
- Balátová-Tuláčková E. et Hübl E. (1979): Beitrag zur Kenntnis von Feuchtwiesen und Hochstauden-Gesellschaften Nordost-Österreichs. – *Phytocoenologia*, 6: 259–286.
- Balátová-Tuláčková E. et Hübl E. (1985): Großseggen-, Feuchtwiesen und Hochstauden gesellschaften im Waldviertel und nordöstlichen Mühlviertel (Nordost-Österreich). – *Angewandte Pflanzensoziologie*, 29: 45–85.
- Bassler G. et Karrer G. (2015): *Armeria arenaria* – Erstnachweis für Österreich im Nationalpark Thayatal (Niederösterreich). – *Neilrechia*, 7: 83–94.
- Baum A. et Baum H. (2017): *Platanthera muelleri* – eine dritte Art in der *Platanthera bifolia/chlorantha* Gruppe in Mitteleuropa. – *Journal Europäischer Orchideen*, 49: 133–152.
- Bímová K., Mandák B. et Pyšek P. (2001): Experimental control of *Reynoutria* congeners: a comparative study of a hybrid and its parents. – In: Brundu G., Brock J., Camarda I., Child L. et Wade M. (eds): *Plant invasions: Species ecology and ecosystem management*, Backhuys Publ., Leiden, 283–290.
- Bravencová L., Grulich V., Musil Z., Reiter A., Reiterová L. et Táborská J. (2007a): Významné nálezy cévnatých rostlin na území Národního parku Podyjí od roku 1995. – *Thayensia*, 7: 85–119.
- Bravencová L., Musil Z. et Reiter A. (2007b): Flóra a vegetace obnaženého dna Znojemské a Vranovské údolní nádrže (střední Podyjí). – *Thayensia*, 7: 153–173.
- Cigánek D. (1998): Synantropní vegetace Národního parku Podyjí. – [diplomová práce, ms.; depon. in: Knihovna Ústavu botaniky a zoologie Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity Brno].
- Cigánek D. (2001): Synantropní vegetace Národního parku Podyjí a perspektivy jejího vývoje. – *Thayensia*, 4: 27–32
- Cílek V. et Andrejkovič T. (1999): Silicity u Čížova: příspěvek ke geomorfologii miocenní krajiny Podyjí – *Thayensia*, 2: 3–13.
- Culek M. (ed.) (1996): Biogeografické členění České republiky. – *Enigma*, Praha.
- Čáp J. (1994): Nové druhy rostlin v Národním parku Podyjí. – *Zprávy Československé botanické společnosti*, 28 (1993): 34.
- Čáp J. (1995): Příspěvek k rozšíření některých taxonů rodu *Hieracium* na Moravě. – *Zprávy České botanické společnosti*, 30: 111–113.
- Čeřovský J., Feráková V., Holub J., Maglocký Š. et Procházka F. (eds.) (1999): Červená kniha ohrožených a vzácných druhů rostlin a živočichů ČR a SR. Vol. 5. Vyšší rostliny. – *Příroda*, Bratislava.
- ČGS (2008): Geologická mapa 1 : 50 000 (online). – URL: http://mapy.geology.cz/geocr_50/ (cit. 1. 12. 2020).
- Čižmář Z. (2002): Mašovice (okr. Znojmo). – *Přehled výzkumů*, 43: 157–161.
- Čižmář Z. (2004): Nová pravěká sídliště z katastru Znojma-Hradiště (příspěvek k poznání pravěkého osídlení severovýchodního okraje NP Podyjí). – *Thayensia*, 6: 91–112.
- Danihelka J., Chrtěk J. jun. et Kaplan Z. (2012): Checklist of vascular plants of the Czech Republic. – *Preslia*, 84: 647–811.
- Danihelka J., Chytrý K., Prokešová H. et Sedláček V. (2017): Chřest přeslenitý (*Asparagus verticillatus*) lokálně zdomácnělý na jižní Moravě. – *Zprávy České botanické společnosti*, 52: 155–162.
- Demek J. (2007): Geomorfologické unikáty Národního parku Podyjí. – *Thayensia*, 7: 37–48.
- Di Pietro R., Viscosi V., Peruzzi L. et Fortini P. (2012): A review of the application of the name *Quercus dalechampii*. – *Taxon*, 61: 1311–1316.
- Dostál J. (1958): Klíč k úplné květeně ČSR. Ed. 2. – *Nakladatelství ČSAV*, Praha.
- Dostál J. (1989): Nová květena ČSSR. – *Academia*, Praha.
- Drábková L. (1999): *Saxifraga rosacea* – znovuobjevený taxon Národního parku Podyjí/Thayatal. – *Thayensia*, 2: 127–129.
- Drlík V., Grulich V. et Reiter A. (2005): Květena Znojemska 1950–1954. – *Thayensia*, suppl. 1: 7–292.
- Dřevojan P., Němec R. (2018): Funde seltener und gefährdeter Pflanzenarten im Weinviertel (Niederösterreich), 2 – *Neilrechia*, 9: 119–131.
- Dřevojan P., Roleček J., Žáková K. et Bartoňová L. (2011): Nové poznatky o rozšíření prorostlíku prutnatého (*Bupleurum affine*) na Moravě. – *Zprávy České botanické společnosti*, 46: 223–229.
- Dvořáková O. (1999a): Ekologická studie ohroženého druhu *Bromus squarrosus*. – *Thayensia*, 2: 24–37.
- Dvořáková O. (1999b): Ekobiologická studie ohrožených druhů *Bromus squarrosus* L. a *Mercurialis ovata* Stern. et Hoppe. – Ms. [Dipl. pr.; depon. in: PŘF MU, Brno].

- Dvořák V. (2011): *Thesium bavarum* Schrank. – In: Hadinec J. et Lustyk P. (eds.): Additamenta ad flora Reipublicae Bohemicae. Zprávy České botanické společnosti, 46: 150–151.
- Ducháček M. et Kúr P. (2019): Rozšíření slanomilných kuříček (*Spergularia marina* a *S. media*) v České republice a jejich expanze na silnicích a dálnicích. – Zprávy České botanické společnosti, 54: 157–220.
- Entová M. (2011): Úhory v Národním parku Podyjí jako možná lokalita pro protěž žlutobílou (*Pseudognaphalium luteoalbum*). – Thayensia, 8: 311–314.
- EuroMed (2018): PlantBase (online). – URL: <http://www.emplantbase.org> (20. 12. 2018).
- Fischer M. A. (ed.) (2008): Exkursionsflora für Österreich, Liechtenstein und Südtirol. Ed. 3. – Land Oberösterreich, Biologiezentrum der Oberösterreich. Landesmuseen, Linz.
- Formánek E. (1887–1897): Květena Moravy a rakouského Slezska. Vols. 1–2. – Brno et Praha (Vol. 1, fasc. 1: 1–240, Brno 1887; fasc.: 241–864, Praha 1887; vol. 2, fasc. 1: 865–1168, 1897 et fasc. 2: 1169–1474 + (1)–(53), Praha 1897).
- Fröhlich A. (1930): Abhängigkeit des Vorkommens von *Saxifraga aizoon* u. *Diplachne serotina* von der Exposition. – Verhandlungen des Naturforschenden Vereins in Brünn, 61: 87–94.
- Fröhlich A. (1933): Über das Vorkommen einiger Pflanzen in S. Mähren. – Verhandlungen des Naturforschenden Vereins in Brünn, 64: 32–33.
- Fröhlich A. (1935): Über das Vorkommen einiger Pflanzen in S. Mähren (Teil II). – Verhandlungen des Naturforschenden Vereins in Brünn, 66: 1–4.
- Geologische Bundesanstalt (2004): Geologische Karte der Nationalparks Thayatal und Podyjí mit Erläuterungen / Geologická mapa Národních Parků Thayatal a Podyjí s vysvětlivkami 1:25 000. – Wien.
- Grulich V. (1984): Mandloň nízká – *Amygdalus nana*. – Památky a příroda, 6: 366–368.
- Grulich V. (1985): K výskytu kýchavice černé (*Veratrum nigrum* L.) na Znojemsku. – Zprávy Československé botanické společnosti, 20: 192–195.
- Grulich V. (1986): Květena CHKO Podyjí. – Památky a příroda, 11: 239–244.
- Grulich V. (1987): Dvouřádec pozdní, *Cleistogenes serotina* (L.) Keng, v České socialistické republice. – Přírodovědný sborník Západoomoravského Muzea Třebíč, 15: 5–10.
- Grulich V. (1993): *Carex pediformis* – nun doch in Österreich. – Verhandlungen der Zoologisch-Botanischen Gesellschaft in Österreich, 130 (1993): 127–133.
- Grulich V. (1996a): Květena Ledových slují. – In: Gruna B. et Reiter A. (eds.): Výzkum lokality Ledové sluje u Vranova nad Dyjí (NP Podyjí). – Příroda, 3: 95–106.
- Grulich V. (1996b): Ohrožené druhy rostlin v Národním parku Podyjí. – Příroda, 6: 39–59.
- Grulich V. (1997): Atlas rozšíření cévnatých rostlin Národního parku Podyjí/Thayatal. Verbreitungsatlas der Gefäßpflanzen des Nationalparks Podyjí / Thayatal. – Masarykova univerzita, Brno.
- Grulich V. (2017): Červený seznam cévnatých rostlin ČR. – In: Grulich V. et Chobot K. (eds.): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Cévnaté rostliny. – Příroda, 35: 75–132.
- Grulich V. et Chytrý M. (1993): Botanische Untersuchungen im Nationalpark Podyjí (Thayatal) und im grenznahen Österreich. – Verhandlungen der Zoologisch-Botanischen Gesellschaft in Österreich, 130: 1–31.
- Grulich V., Májeková J., Eliáš P. jun. et Dítě D. (2016): *Polygonum* L. Stavikrv. – In: Goliašová K. et Michalková E. (eds): Flóra Slovenska VI/4. Veda, Bratislava, 502–515.
- Gruna B. (1996): Rozšíření křivatce českého (*Gagea bohemica*) na Moravě. – Přírodovědný sborník Západoomoravského muzea v Třebíči, 20 (1995): 23–30.
- Hadinec J. et Lustyk P. (eds) (2011): Additamenta ad floram Reipublicae Bohemicae. IX. – Zprávy České botanické společnosti 46: 51–160.
- Hejný S. et Slavík B. (eds) (1988): Květena České socialistické republiky. Vol. 1. – Academia, Praha.
- Hejný S., Slavík B., Kirschnr J. et Křisa B. (eds) (1992): Květena České republiky. Vol. 3. – Academia, Praha.
- Hendrych R. (1979): *Cruciata glabra* auf dem Gebiet der Tschechischen Sozialistischen Republik. – Preslia, 51: 1–30.
- Himmelbauer W. et Stumme E. (1923): Die Vegetationsverhältnisse von Retz und Znaim. – Abhandlungen der Zoologisch-Botanischen Gesellschaft in Wien, 14(2): 1–146.
- Holzner W., Horvatic E., Köllner E., Köppl W., Pokorný M., Scharfetter E., Schramayr G. et Strudl M. (1986): Österreichischer Trockenrasenkatalog. – In: Grüne Reihe des Bundesministeriums für Gesundheit und Umweltschutz, 6: 1–380.
- Hodálová I., Grulich V., Horová L. et Marhold K. (2007): Occurrence of tetraploid and octoploid cytotypes of *Senecio jacobaea* subsp. *jacobaea* (Asteraceae) in Pannonia and the Carpathians. – Botanical Journal of the Linnean Society, 153: 231–242.
- Hodálová I., Mereďa P. jun., Kučera J., Marhold K., Kempa M., Olšavská K. et Slovák M. (2015): Origin and systematic position of *Jacobaea vulgaris* (Asteraceae) polyploids: genetic and morphological evidence. – Plant Systematics and Evolution, 301: 1517–1541.
- Hrabětová-Uhrová A. (1968): Jazýček kozlí – mizející československá orchidej. – Ochrana přírody, 23: 87–88.
- Hradílek Z. (1997): *Polystichum braunii* roste také na jihozápadní Moravě. – Zprávy České botanické společnosti 32: 61–62.
- Hrouda L., Grulich V., Němec R., Reiterová L., Hromádková V. (2020): Jazýček jadranský (*Himantoglossum adriaticum*) se vrátil téměř po 100 letech do Podyjí. – Thayensia, 17: 239–243.
- Hummel J., Stejskal R. et Němec R. (2019): Otočník evropský (*Heliotropium europaeum*) v okolí Znojma. – Thayensia, 16: 147–152.
- Chrtěk J. (1986): Poznámky k československým druhům rodu *Cuscuta* s. l. III. – Zprávy Československé botanické společnosti, 21: 189–193.
- Chytrý M. (ed.) (2007): Vegetace České republiky. 1. Travinná a keříčková vegetace. – Academia, Praha.
- Chytrý M., Grulich V., Tichý L. & Kouřil M. (1999): Phytogeographical boundary between the Pannonicum and Hercynicum, a multivariate analysis of landscape in the Podyjí/Thayatal National Park, Czech Republic/Austria. – Preslia 71: 23–41.
- Chytrý M. et Vicherek M. (1995): Lesní vegetace Národního parku Podyjí / Thayatal, 166 pp., Academia, Praha.
- Chytrý M. et Vicherek M. (1996): Přirozená a polopřirozená nelesní vegetace Národního parku Podyjí / Thayatal – Ms., 64 pp.
- Chytrý M. et Vicherek M. (2003): Travinná, keříčková a křovinná vegetace Národního parku Podyjí / Thayatal. – Thayensia, 5: 11–84.

LITERATURA

- JACQ (2020): Virtual Herbaria (online). – URL: <https://herbarium.univie.ac.at/database/search.php>
- Janchen E. (1977): Flora von Wien, Niederösterreich und Nordburgenland. Ed. 2. – Verein für Landeskunde von Niederösterreich und Wien, Wien.
- Javorská I. (1993): Rozšíření *Campanula bononiensis* L. a *Melampyrum cristatum* L. v České republice. – Severočeskou přírodou, 27: 19–38.
- Jatiová M. et Šmiták J. (1996): Rozšíření a ochrana orchidejí na Moravě a ve Slezsku. AOPK ČR, Brno.
- Kaplan Z. (2012): Flora and phytogeography of the Czech Republic. – Preslia, 84: 505–574.
- Kaplan Z., Danihelka J., Štěpánková J., Bureš P., Zázvorka J., Hroudová Z., Ducháček M., Grulich V., Řepka R., Dančák M., Prančl J., Šumberová K., Wild J. et Trávníček B. (2015): Distributions of vascular plants in the Czech Republic. Part 1. – Preslia, 87: 417–500.
- Kaplan Z., Danihelka J., Štěpánková J., Ekrť L., Chrtek J. jun., Zázvorka J., Grulich V., Řepka R., Prančl J., Ducháček M., Kúr P., Šumberová K. et Brůna J. (2016a): Distributions of vascular plants in the Czech Republic. Part 2. – Preslia 88: 229–322.
- Kaplan Z., Danihelka J., Lepší M., Lepší P., Ekrť L., Chrtek J. jun., Kocián J., Prančl J., Koblřová L., Hroneš M. et Šulc V. (2016b): Distributions of vascular plants in the Czech Republic. Part 3. – Preslia, 88: 459–544.
- Kaplan Z., Danihelka J., Koutecký P., Šumberová K., Ekrť L., Grulich V., Řepka R., Hroudová Z., Štěpánková J., Dvořák V., Dančák M., Dřevojan P. et Wild J. (2017a): Distributions of vascular plants in the Czech Republic. Part 4. – Preslia 89: 115–201.
- Kaplan Z., Danihelka J., Šumberová K., Chrtek J. jun., Rotreklová O., Ekrť L., Štěpánková J., Taraška V., Trávníček B., Prančl J., Ducháček M., Hroneš M., Koblřová L., Horák D. et Wild J. (2017b): Distributions of vascular plants in the Czech Republic. Part 5. – Preslia, 89: 333–439.
- Kaplan Z., Koutecký P., Danihelka J., Šumberová K., Ducháček M., Štěpánková J., Ekrť L., Grulich V., Řepka R., Kubát K., Mráz P., Wild J. et Brůna J. (2018a): Distributions of vascular plants in the Czech Republic. Part 6. – Preslia 90: 235–346.
- Kaplan Z., Danihelka J., Chrtek J. jun., Prančl J., Ducháček M., Ekrť L., Kirschner J., Brabec J., Zázvorka J., Trávníček B., Dřevojan P., Šumberová K., Kocián P., Wild J. et Petřík P. (2018b): Distributions of vascular plants in the Czech Republic. Part 7. – Preslia, 90: 425–531.
- Kaplan Z., Danihelka J., Chrtek J. jun., Kirschner J., Kubát K., Štech M. et Štěpánek J. (eds) (2019a): Klíč ke květeně České republiky. Ed. 2. – Academia, Praha.
- Kaplan Z., Danihelka J., Chrtek J. Jr., Zázvorka J., Koutecký P., Ekrť L., Řepka R., Štěpánková J., Jelínek B., Grulich V., Prančl J. et Wild J. (2019b): Distributions of vascular plants in the Czech Republic. Part 8. – Preslia 91: 257–368.
- Kaplan Z., Danihelka J., Ekrť L., Štech M., Řepka R., Chrtek J. Jr., Grulich V., Rotreklová O., Dřevojan P., Šumberová K. et Wild J. (2020): Distributions of vascular plants in the Czech Republic. Part 9. – Preslia 92: 255–340.
- Király G., Sochor M. et Trávníček B. (2017): Reopening an old chapter: a revised taxonomic and evolutionary concept of the *Rubus montanus* group. – Preslia 89: 309–331.
- Koblřová L., Hroneš M. et Trávníček B. (2016): Rod *Symphytum* (kostival) v České republice. I. *S. tuberosum* agg. – Zprávy České botanické společnosti, 51: 221–256.
- Kolář F., Lučanová M., Koutecký P., Dortová M., Knotek A. et Suda J. (2014): Spatio-ecological segregation of diploid and tetraploid cytotypes of *Galium valdepiiosum* in central Europe. – Preslia, 86: 155–178.
- Koutecký P., Tuleu G., Bađurová T., Košnar J., Štech M. et Těšitel J. (2012): Distribution of cytotypes and seasonal variation in the *Odontites vernus* group in central Europe. – Preslia, 84: 887–904.
- Kovanda M. (1996): Observations on *Sorbus* in Southwest Moravia (Czech Republic) and adjacent Austria I. – Verhandlungen der Zoologisch-Botanischen Gesellschaft in Österreich, 133: 347–369.
- Kovanda M. (1997): A remarkable range extension for *Sorbus austriaca*. – Acta musei Moraviae. Scientiae naturales, 81: 193–204.
- Kovanda M. (1998): Jeřáby (*Sorbus*) v Národním parku Podyjí. – Příroda, 12: 99–108.
- Kovanda M. (1999): *Phyteuma orbiculare* subsp. *orbiculare* v Národním parku Podyjí. – Příroda, 15: 97–99.
- Král K. (2008): Výskyt a vegetativní rozmnožování smrku ztepilého (*Picea abies*) na lokalitě Ledové sluje v NP Podyjí. – [výzkumná zpráva, VaV 610/1/99 – 1.3, ms.; depon. in: Správa NP Podyjí, Znojmo].
- Krásná I. (2008): Cytogeografie *Cardamine amara* v České republice a objasnění původu tetraploidních populací. – [diplomová práce, ms.; depon. in: Knihovna botaniky Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy].
- Krátká K. (2006): *Festuca valesiaca* v České republice – analýza ploidní variability. – [diplomová práce, ms.; depon. in: Knihovna Ústavu botaniky a zoologie Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity Brno].
- Krejčí J. (1980): Závěrečná zpráva, rezortní úkol MK ČSR 21/73 - A. – [ms., depon. in: knihovna Jihomoravského muzea ve Znojmě].
- Kubát K., Hroudová Z., Chrtek J. jun., Kaplan Z., Kirschner J., Štěpánek J. et Zázvorka J. (eds) (2002): Klíč ke květeně České republiky. – Academia, Praha.
- Kůrová J. (2012): Vztah půdní semenné banky a aktuální vegetace na loukách a úhorech v NP Podyjí. – [diplomová práce, ms.; depon. in: Knihovna Ústavu botaniky a zoologie Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity Brno].
- Lepší M., Lepší P., Koutecký P., Bílá J. et Vít P. (2015): Taxonomic revision of *Sorbus* subgenus *Aria* occurring in the Czech Republic. – Preslia, 87: 109–162.
- Lepší M., Lepší P., Koutecký P., Lučanová M., Koutecká E. et Kaplan Z. (2019): *Stellaria ruderalis*, a new species in the *Stellaria media* group from central Europe. – Preslia, 91: 391–420.
- Letz D. R., Dančák M., Danihelka J. et Šarhanová P. (2012): Taxonomy and distribution of *Cerastium pumilum* and *C. glutinosum* in Central Europe. – Preslia, 84: 33–69.
- Ložek V. (2001): Národní park Podyjí ve světle vývoje v postglaciálu. – Thayensia, 4: 247–251.
- Lustyk P. et Doležal J. (eds) (2020): Additamenta ad floram Reipublicae Bohemicae. XVIII. – Zprávy České botanické společnosti 55: 27–138.
- Macková L. (2013): Riziko hybridizace ohrožené třešně křovité (*Prunus fruticosa*) s pěstovanými zástupci rodu *Prunus*. – [diplomová práce, ms.; depon. in: Knihovna botaniky Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy Praha].
- Mackovčín, P., Jatiová, M., Demek, J. et Slavík, P. a kol. (2007): Brněnsko, In: Mackovčín, P. (ed.): Chráněná úze-

- mí ČR, svazek IX. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a EkoCentrum Brno, Praha.
- Melzer H. (1961): Floristisches aus Niederösterreich und dem Burgenland, III. – Verhandlungen der Zoologisch-Botanischen Gesellschaft in Wien, 100 (1960): 184–197.
- Melzer H. (1972a): Beiträge zur Flora des Burgenlandes, von Nieder- und Oberösterreich. – Verhandlungen der Zoologisch-Botanischen Gesellschaft in Wien, 112: 100–114.
- Melzer H. (1972b): Der Umlaufberg bei Hardegg. Ein Kleinode österreichischer Landschaft. – Natur + Landschaft + Mensch (Naturfreunde Steiermark), 1972/3: 1–5.
- Moltašová H., Rotreklová O., Danihelka J., Gottschlich G. et Chrtěk J. jun. (2014): Jestřábník hroznatý (*Hieracium racemosum*) v České republice. – Zprávy České botanické společnosti, 49: 1–27.
- NDOP (2020): Nálezová databáze ochrany přírody. [online elektronická georeferencovaná databáze]. Verze 2011. AOPK ČR, Praha. – URL: <https://portal.nature.cz> (cit. 31. 12. 2020).
- Neruda P. (1991): Nové paleolitické nálezy u obce Mašovice (okr. Znojmo). – Přehled výzkumů, 33: 10–11.
- Neruda P. (2007): Starší doba kamenná v Podyjí – současný stav a perspektivy – *Thayensia*, 7: 291–303.
- Němec R. (2013): První nález šalvěje rakouské (*Salvia austriaca*) na Znojemsku. – *Thayensia*, 10: 121–124.
- Němec R., Dřevojan P. et Šumberová K. (2014): Polní mokřady Znojemska jako refugium významných a vzácných druhů cévnatých rostlin. – *Thayensia*, 11: 3–76.
- Němec R. et Ekrt L. (2009): *Gentiana cruciata* L. – In: Hadinec J. et Lustyk P. (eds.): Additamenta ad flora Reipublicae Bohemicae. Zprávy České botanické společnosti, 44: 185–319.
- Němec R., Grulich V., Filippov P., Reiterová L. et Musil Z. (2018): Cévnaté rostliny Národních parků Podyjí a Thaya-tal (1982–2018). – *Thayensia*, 15: 9–76.
- Němec R. et Musil Z. (2014): Z historie a současnosti výskytu koukolu polního (*Agrostemma githago*) v Podyjí. – *Thayensia*, 11: 131–134.
- Němec R., Musil Z., Vymyslický T., Bureš J. et Veselý P. (2017): Revize moravsko-dolnorakouské arely křivatce českého (*Gagea bohemica* s. lat.). – *Thayensia*, 14: 11–57.
- Němec R. et Němcová Z. (2011): Uvěříme původnosti druhu *Globularia bisnagarica* v Pekle u Šatova? – *Thayensia*, 8: 69–76.
- Němec R. et Žáková K. (2012): Významné nálezy vlhkostlých cévnatých rostlin polních mokřadů Národního parku Podyjí. – *Thayensia*, 9: 19–32.
- Niessl G. (1868): Über die Flora der Eisleithen bei Frain. – Verhandlungen des Naturforschenden Vereines in Brünn, 6: 62–68.
- Niklfeld H. et Schratt-Ehrendorfer L. (1999): Rote Liste gefährdeter Farn- und Blütenpflanzen (Pteridophyta und Spermatophyta Österreichs. 2. Fassung. – In: Niklfeld H. (ed.): Rote Listen gefährdeter Pflanzen Österreichs, ed. 2. Grüne Reihe des Bundesministeriums für Umwelt, Jugend und Familie, 10: 33–130.
- Novák P. et Roleček J. (2013): Dub balkánský (*Quercus frainetto*) – nová lokalita na jihozápadní Moravě a zhodnocení výskytu v České republice. – Zprávy České botanické společnosti, 48: 1–7.
- Oborny A. (1872): Verzeichnis der in der Umgebung von Znaim im Sommersemestr des Schuljahres 1870–1871 gesammelten und beobachteten Pflanzen als Beitrag zu einer noch fehlenden Flora des Znaimer Kreises. – Programm der Ober-Realschule Znaim 1871–1872: 3–48.
- Oborny A. (1873): Zweites Verzeichnis der in der Umgebung von Znaim im Sommersemestr des Schuljahres 1871–1872 gesammelten und beobachteten Pflanzen. – Programm der Ober-Realschule Znaim 1872–1873: 105–110.
- Oborny A. (1874a): Drittes Verzeichnis der in der Umgebung von Znaim im Sommersemestr des Schuljahres 1872–1873 gesammelten und beobachteten Samenpflanzen. – Programm der Ober-Realschule Znaim 1873–1874: 53–56.
- Oborny A. (1874b): Beiträge Zur Flora des südlichen Mährens. – Österreichische botanische Zeitschrift, Wien, 24: 180, 181, 208–210, 377–379.
- Oborny A. (1875a): Beiträge Zur Flora des südlichen Mährens. – Österreichische botanische Zeitschrift, Wien, 25: 64–65.
- Oborny A. (1875b): Floristische Notizen aus der Umgebung von Znaim. – Verhandlungen des Naturforschenden Vereines in Brünn, S.-B., 13: 63.
- Oborny A. (1876): Zur Flora von Mähren. – Verhandlungen des Naturforschenden Vereines in Brünn, S.-B., 14: 67–68.
- Oborny A. (1877): Zur Flora Mährens. – Verhandlungen des Naturforschenden Vereines in Brünn, S.-B., 15: 45–47.
- Oborny A. (1878): Über das Vorkommen von *Trifolium striatum* L. und *parviflorum* Ehr. bei Znaim, sowie über andere Funde. – Verhandlungen des Naturforschenden Vereines in Brünn, S.-B., 16: 32–33.
- Oborny A. (1879): Die Flora des Znaimer Kreises. – Verhandlungen des Naturforschenden Vereines in Brünn, 17 (1878): 105–304.
- Oborny A. (1880–1881): Beiträge Zur Flora den Vegetationsverhältnissen der oberen Thayagegenden. – Österreichische botanische Zeitschrift, Wien, 30: 384–386, 1880; 31: 16–17, 1881.
- Oborny A. (1883–1886): Flora von Mähren und Österr. Schlesien. Pars 1–4. – Verhandlungen des naturforschenden Vereines in Brünn, 21 (1882): 1–268, 1883; 22 (1883): 269–636, 1884; 23 (1884): 637–888, 1885 et 24 (1885): 889–1285, 1886.
- Oborny A. (1905): Die Hieracien aus Mähren und Österr. Schlesien. (I. Untergattung *Pilosella* Fries). – Verhandlungen des naturforschenden Vereines in Brünn, 43 (1904): 135–276.
- Oborny A. (1911): Über einige Pflanzenfunde aus Mähren und Ost-Schlesien – Verhandlungen des naturforschenden Vereines in Brünn, 50: 1–55.
- Paulič R. et Němec R. (2014): Chlupatka srstnatá (*Eriochloa villosa*) nový druh flóry České republiky. – *Thayensia*, 11: 135–138.
- Pladias (2020): Databáze české flóry a vegetace (online). – URL: <http://www.pladias.cz> (cit. 31. 12. 2020).
- Podpěra J. (1926–1930): Květena Moravy ve vztazích systematických a geobotanických. Fasc. 1, 6/2 et 6/3. – Práce Moravské přírodovědecké společnosti, 1 (1924)/10: 393–618, 1926; 2 (1925)/10: 271–782, 1927 et 5 (1928)/5: 57–415, 1930.
- Polívka F., Domin K. et Podpěra J. (1928): Klíč k úplné květeně republiky Československé. – R. Promberger, Olomouc.
- Popelka O., Trávníček B., Šiková P., Jandová M. et Duchoslav M. (2019): Natural hybridization between diploid *Ficaria calthifolia* and tetraploid *Ficaria verna* subsp. *verna*

LITERATURA

- in central Europe: evidence from morphology, ecology and life-history traits. – *Preslia*, 91: 179–212.
- Prančl J. (2012): Rod *Callitriche* v České republice. I. Úvod a určování, druhy *C. hermaphroditica*, *C. hamulata* a *C. palustris*. – *Zprávy České botanické společnosti*, 47: 209–290.
- Prančl J., Koutecký P., Trávníček P., Jarolímová V., Lučanová M., Koutecká E. et Kaplan Z. (2018): Cytotype variation, cryptic diversity and hybridization in *Ranunculus* sect. *Batrachium* revealed by flow cytometry and chromosome numbers. – *Preslia*, 90: 195–223.
- Pyšek P. et Prach K. (1995): Invasion dynamics of *Impatiens glandulifera* – a century of spreading reconstructed. – *Biological Conservation*, 74: 41–48.
- Pyšek P., Danihelka J., Sádlo J., Chrtek J. jun., Chytrý M., Jarošík V., Kaplan Z., Krahulec F., Moravcová L., Pergl J., Štajerová K. et Tichý L. (2012): Catalogue of alien plants of the Czech Republic (2nd edition): checklist update, taxonomic diversity and invasion patterns. – *Preslia*, 84: 155–255.
- Reissek S. (1841): Supplement zu Rohrer's und Maier's Flora von Mähren. – *Mitteilungen der mährisch-schlesischen Gesellschaft zur Beförderung des Ackerbaues, der Natur- und Landeskunde in Brünn*, 40: 135–136.
- Reiterová L. et Škorpík M. (eds.) (2012): Plán péče o Národní park Podyjí a jeho ochranné pásmo. – [ms.; depon. in: Správa NP Podyjí, Znojmo].
- Roleček J. (2010): Fenomén subkontinentálních doubrav: diverzita, dynamika a historie jednoho neobyčejného společenstva. – *Živa* 2010: 256–258.
- Roleček J., Čech L. et Danihelka J. (2012): Strošek polopásý (*Lappula semicincta*) v České republice. – *Zprávy České botanické společnosti*, 47: 1–10.
- Rydlo J. (1995): Vodní makrofyta v Národním parku Podyjí. – *Muzeum a současnost, řada přírodovědná*, 9: 129–148.
- Řepka R. et Čáp J. (1996): Nálezy významnějších graminoidů na území NP Podyjí. – *Přírodovědný sborník Západo-moravského muzea v Třebíči*, 20(1995): 45–60.
- Schmidt F., W. (1791): Verzeichnis von hundert seltenen in Böhmen wildwachsenden Pflanzen. – In: Mayer J. (hrsg.): *Sammlung physikalischer Aufsätze, besonders die Böhmisches Naturgeschichte betreffend*. Waltherische Hofbuchhandlung, Dresden, 201–214.
- Schmitzberger I., Thurner B. et Wrbka T. (2010): *Melica altissima* und *Stipa dasyphylla* – Populationsmonitoring für zwei floristische Besonderheiten im Nationalpark Thayatal. – *Wissenschaftliche Mitteilungen Niederösterreichisches Landesmuseum*, 21: 195–208.
- Sedláková I. et Chytrý M. (1999): Regeneration patterns in a Central European dry heathland: effects of burning, sod-cutting and cutting. – *Plant Ecology*, 143: 77–87.
- Skalický V. (1988): Regionálně fytogeografické členění. – In: Hejný S. et Slavík B. (eds.), *Květena České socialistické republiky 1*: 103–121, Academia, Praha.
- Skalický V. et Štech M. (2000): Výsledky floristického kurzu ČSBS v Humpolci 1974. – *Česká botanická společnost, Praha*.
- Slavík B. (1996): Rod *Impatiens* v České republice. – *Preslia*, 67 (1995): 193–211.
- Slavík B. [ed.] (2000): *Květena České republiky*. Vol. 6. – Academia, Praha.
- Slavík B., Chrtek J. jun. et Tomšovic P. [eds] (1997): *Květena České republiky*. Vol. 5. – Academia, Praha.
- Slavík B. et Štěpánková J. (eds.) (2004): *Květena České republiky*. Vol. 7. – Academia, Praha.
- Stočes Š. et Kopecký D. (2016): Nové poznatky v genetice rostlin. I. Hippies našich luk: příběh mezirodových kříženců trav. – *Živa*, 2016: 158–161.
- Suza J. et Šmarda J. (1932): Dvě nové rostliny Podyjí. – *Od Horácka k Podyjí*, 9: 105–110.
- Suza J. (1935): Das xerotherme Florengebiet Südwestmährens (ČSR). – *Beihefte zum Botanischen Centralblatt, ser. B*, 53: 440–484.
- Suza J. (1944): Co je Praebohemikum. – *Příroda (Brno)*, 36(5): 147–155.
- Šefl J. (2007): Jeřáby na Podyjí. – *Thayensia*, 7: 121–151.
- Šída O. (2000): *Erigeron acris* agg. v České republice a na Slovensku. – *Zprávy České botanické společnosti* 35: 1–33.
- Šíková P. (2014): Mezdruhová hybridizace v rodu *Ficaria* v prostoru střední Evropy. – [diplomová práce, ms.; depon. in: Knihovna Přírodovědecká fakulty Univerzity Palackého v Olomouci].
- Šmarda J. (1963): Rozšíření xerothermních rostlin na Moravě a ve Slezsku. Zpr. o věd. činnosti I. Geografický ústav ČSAV v Brně.
- Šmarda P. (2008): DNA ploidy level variability of some fescues (*Festuca* subg. *Festuca*, *Poaceae*) from Central and Southern Europe measured in fresh plants and herbarium specimens. – *Biologia*, 63: 349–367.
- Šmarda P. et Kočí K. (2003): Chromosome number variability in Central European members of the *Festuca ovina* and *F. pallens* groups (sect. *Festuca*). – *Folia Geobotanica*, 38: 65–95.
- Šmarda P., Šmerda J., Knoll A., Bureš P. et Danihelka J. (2007): Revision of Central European taxa of *Festuca* ser. *Psammophilae* Pawlus: morphometrical, karyological and AFLP analysis. – *Plant Systematics and Evolution*, 266: 197–232.
- Šmarda P. et Vymyslický T. (2014): *Festuca pseudodalmatica* Krajina ex Domin. – In: Hadinec J. et Lustyk P. (eds.): *Additamenta ad floram Reipublicae Bohemicae XII. Zprávy České botanické společnosti*, 49: 127–132.
- Šmarda P., Knápek O., Březinová A., Horová L., Grulich V., Danihelka J., Veselý P., Šmerda J., Rotreklová O. et Bureš P. (2019): Genome sizes and genomic guanine+cytosine (GC) contents of the Czech vascular flora with new estimates for 1700 species. – *Preslia*, 91: 117–142.
- Španiel S., Marhold K., Thiv M. et Zozomová-Lihová J. (2012): A new circumscription of *Alyssum montanum* ssp. *montanum* and *A. montanum* ssp. *gmelinii* (*Brassicaceae*) in Central Europe: molecular and morphological evidence. – *Botanical Journal of the Linnean Society*, 169: 378–402.
- Šrámková G., Kolář F., Závěská E., Lučanová M., Španiel S., Kolník M. et Marhold K. (2019): Phylogeography and taxonomic reassessment of *Arabidopsis halleri* – a montane species from Central Europe. – *Plant Systematics and Evolution*, 305: 885–898.
- Štěpánek J. (1998): Máty (*Pulegium* a *Mentha*) v České republice II. Kříženci. – *Zprávy České Botanické Společnosti* 33: 101–144.
- Švestka F. (1946a): Květena jihozápadního cípu Moravy. – *Příroda*, 38: 113–114.
- Švestka F. (1946b): Stepní pahorky kolem Šatova. – *Příroda*, 38: 185–186.
- Švestka F. (1952): Linie šíření *Iris variegata* L. na Moravě. – *Československé botanické listy*, 4: 124–125.
- Táborská J. (1999): Historický vývoj krajiny východní části

- Národního parku Podyjí v různých časových horizontech 19. a 20. st. – *Thayensia*, 2: 61–73.
- Tichý L., Chytrý M., Pokorný-Strudl M., Strudl M. et Vicherek J. (1997): Wenig bekannte Trockenrasen-Gesellschaften in den Flusstälern am Südostrand der Böhmisches Masse. – *Tuexenia*, 17: 223–237.
- Tomaschek O. (1933): Die Verbreitung der Salzpflanzen im Bezirke Znaim. – *Natur und Heimat*, 4: 14–22.
- Tomaschek O. (1935): Versuch einer kostenmäßigen Darstellung bezeichnenden Pflanzenarten und Pflanzengruppen in Znaimer Bezirke. – *Natur und Heimat*, 6: 33–40.
- Trávníček B. et Zázvorka J. (2005): Taxonomy of *Rubus* ser. *Discolores* in the Czech Republic and adjacent regions. – *Preslia*, 77: 1–88.
- Tutin T. G., Heywood V. H., Burges N. A., Moore D. A., Valentine D. H., Walters S. M. et Webb D. A. (eds) (1969): *Flora Europaea*. Vol. 2. – Cambridge University Press, Cambridge.
- Uvírová A. (2020): Morfologie, cenologická vazba a cytologická variabilita okruhu popence obecného (*Glechoma hederacea* agg.). – [diplomová práce, ms.; depon. in: Knihovna Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci].
- Vašut R. J. (2003): *Taraxacum* sect. *Erythrosperma* in Moravia (Czech Republic): Taxonomic notes and the distribution of previously described species. – *Preslia*, 75: 311–338.
- Vašut R. J. et Majeský L. (2015): *Taraxacum pudicum*, a new apomictic microspecies of *T.* section *Erythrosperma* (*Asteraceae*) from Central Europe. – *Phytotaxa*, 227: 243–252.
- Vymyslický T. et Bábková-Hrochová M. (2007): Repatriace vybraných ohrožených druhů rostlin na původní lokality v Národním parku Podyjí. – *Thayensia*, 7: 231–237.
- Ward J. V. (1998): Riverine landscapes: biodiversity patterns, disturbance regimes, and aquatic conservation. – *Biological Conservation*, 83: 269–278.
- Weber E. et Gut D. (2004): Assessing the risk of potentially invasive plant species in central Europe. – *Journal for Nature Conservation*, 12: 171–179.
- Zatloukal V., Holá Š. et Kačmar M. (2013): Tis červený (*Taxus baccata*) v České republice. Výsledky inventarizace 2007–2012. – *Folia Forestalia Bohemica*, 25: 1–204.
- Zázvorka J. (2010): *Orobancha kochii* and *O. elatior* (*Orobanchaceae*) in central Europe. – *Acta Musei Moraviae, Scientiae biologicae*, 95: 77–119.
- Zelený D. (2008): Patterns of vegetation diversity in deep river valleys of the Bohemian Massif. – [diplomová práce, ms.; depon. in: Společná knihovna AV ČR a PFF JU v Českých Budějovicích].

Rozšíření Verbreitung der
cévnatých Gefäßpflanzen
rostlin in den
národních Nationalparks
parků Podyjí Podyjí und
a Thayatal Thayatal

Řešitel výzkumu / Forschung: Pulsatilla z.s.

Odborný editor / Fachredaktor: Radomír Němec

Autoři textů / Texte: Radomír Němec, Petr Filippov, Vít Grulich, Lubomír Hrouda, Jiří Hummel,
Zdeněk Musil, Zuzana Němcová, Lenka Reiterová, Radomír Řepka, Tomáš Vymyslický

Mapy / Kartenunterlagen: Zuzana Němcová

Fotografie / Fotos: Radomír Němec

Grafická úprava a sazba / Grafik-Design und Satz: Michal Schneider

Jazyková úprava / Sprachkorrektur: Tereza Rejnková & David Freudl

Překlad / Übersetzungen: Překlady Cvrkal s.r.o.

Tisk / Druck: Iva Vodáková – DURABO

Vydala v roce 2021 **Správa Národního parku Podyjí** / Herausgegeben von Správa Národního parku Podyjí 2021

Na Vyhliďce 5, 669 02 Znojmo

info@nppodyji.cz

www.nppodyji.cz

Síťové mapování cévnatých rostlin NP Podyjí / Thayatal bylo realizováno jako aktivita T 3.4
v rámci projektu č. ATCZ45 ConNat AT-CZ v Programu INTERREG V-A Rakousko – Česká republika.

Die Netzkartierung von Gefäßpflanzen im Nationalpark Podyjí / Thayatal wurde als Aktivität T 3.4
im Rahmen des Projekts Nr. ATCZ45 ConNat AT-CZ im Programm INTERREG V-A-Österreich - Tschechische Republik durchgeführt.

ISBN 978-80-87643-15-0

